ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿನ

ಮಹಾಭಾರತೊ

ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ

ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಪಂಡಿತ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್

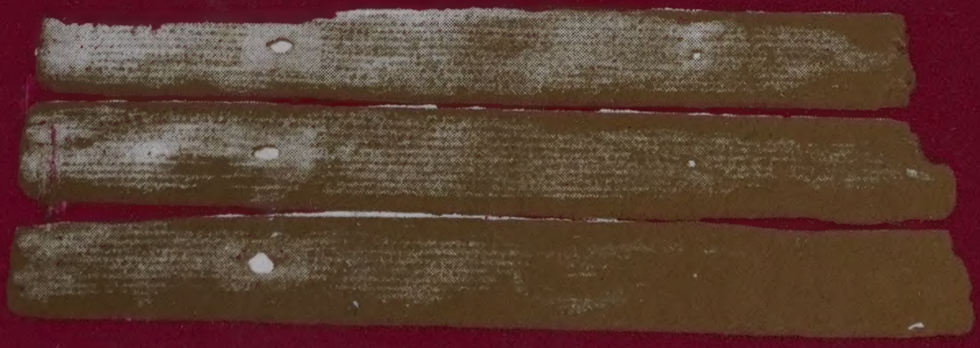

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅರುಣಾಬ್ಜ ವಿರಚಿತ

ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ

ಸಂಪಾದಕರು

ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ,

ಮಂಗಳೂರು

2000

Tuḷu Mahaabhaarato : (Story of Mahabharata in Tulu) composed by Poet Arunabja.
Edited by
Vidwan Venkataraja Puninchattaya, 'Gayathri', P.O. Kakkebettu, Kasaragod - 671 543.
Published by
Karnataka Tulu Sahitya Academy, Lal Baug, Mangalore-575 003.

Year of Publication : 2000

Pages : 60 + ೩೭೬ [436]

Price : **Rs. 240-00**

Cover Design:
Jagajjivan Shetty, Manipal.

© All Rights Reserved.

DTP by:
'Navadurga Lasertech', C/o. Dr. K. Padmanabha Kekunnaya, Udupi-2.
Printed at:
Honna Padma Printers, Udupi-576 101.

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಮದಿಪು

ಪಂಚದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಮೂಲದ್ರಾವಿಡೊಡ್ದು ಬಾರಿ ಬೇಗ ಎಗ್ಗೆ ಆದ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಬಾಸೆ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ತುಳುನು ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ನಕುಲು ಗುರ್ತ ಪತ್‌ದೆರ್. ಲಿಖಿತ ಪರಂಪರೆ ದಾಂತಿನ, ಲಿಪಿ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಬಾಸೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ನಮುನೆದ ನಾಲೀಸ್ ಇತ್ತಿನ ಕಾಲಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ೧೫೦ ವೊರ್ಸೊಡ್ದು ಪಿರವು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಕ್ಕುಲು ಬೈಬಲ್, ಸುವಾರ್ತೆ --ಇಂಚಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಮುಗ್‌ತ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಕಂಡ ಬೊಟ್ಟುಲೆಡ್, ಕೋಲ ನೇಮೊಲೆಡ್ ಹಳ್ಳಿದ ಆಣ್ಜೊವು ಪೊಣ್ಜೊವು ಪನೊಂದಿತ್ತಿನ ಓಬೇಲೆ, ಪಾಡ್ದನ, ಸುಗಿತೊಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕಣತ್ತಿನ ಅಕ್‌ಲ್ ಪ್ರಯತ್ನೊನೇ ತುಳುನು 'ಸರವು'ಡ್ದು 'ಬರವು'ಗು ಏರಾಯಿನ ಪುಗರ್ತೆದ ಕಜ್ಜ.

ಕರಿ ಶತಮಾನದ ರಡ್ಡ್--ಮೂಜನೇ ದಶಕೊಡು ಒಡಿಪುಡು ದಿ। ಪಣಿಯಾಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್ನ ದುಂಬಾಳ್ತನೊಡು ನಡತ್ತಿನ ತುಳು ಚಳವಳಿಡ್ದಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್ನಕುಲು ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆದ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಜನೇ ದಶಕೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ನಡತ್ತಿನ ಪೊಸ ತುಳು ಚಳವಳಿದ ಪ್ರಭಾವೊಡ್ದಾತ್ರ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆದ ಬೀಸ ಎಚ್ಚಾಂಡ್.

ಈ ಕಾಲೊಡು ಕೆಲವು ಚೋದ್ಯೊಲು ಉಂಡಾಯ. ಒಡಿಪುಡು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರೊಡು ತುಳುತ್ತ ಕೆಲಸೊಲು ನಡತ್‌ದ್ ಈ ಬಾಸೆಡ್ ನಿಗಂಟ್ ರಚನೆಗ್ ತೊಡಗ್ಯೆರ್. ಇತ್ತೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ್ ಲೋಕದ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜುಲೆಕ ಆಜಿ ಸಂಪುಟೊಲು ಬಾಸೆದ ಪೆರ್ಮೆನ್ ಬೆಳಗಾದ.

ರಡ್ಡನೇದಾದ್ ಕುಡ್ಲದ ಕಯಿತಲ್ದ ಮಂದಾರದ ದಿ। ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್, 'ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ' ಮಹಾಕಾವ್ಯೊನು ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುಭಾಷೆದ ಸಗ್ತಿನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ತುಳು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಆರ್ ತುಳು ಬದ್‌ಕ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿಲೆನ್ ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊದ ಕಾಲ ಮುಗಿದ್‌ಜಿ ಪಣ್ಪಿನೆನ್ಲಾ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡೇ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಘಟನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತೆರ್.

ಮೂಜನೇದಾದ್, ತುಳುತ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಬಜೀ ೧೫೦ ವರ್ಸ ಅತ್ತ್; ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಸ್ವಂತ ಲಿಪಿ ಇಜ್ಜಿ ಪಣ್ಪಿನವು ಸರಿಯತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪಿ ಕೆಲಸ ನಡತ್‌ಂಡ್. ನೆತ್ತ ಮುನ್ನುಡಿಡ್ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕ ರೈಕ್ಕುಲು ಪಂಡಿಲೆಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆದ ಒರಿ ಅವಧೂತ ಲೆಕ ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್

ಬೆನೊಂದುಪ್ಪುನ ಪಂಡಿತ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ನ ಸಾಹಸ, ಸಾರಸಾರ ತಾರಿದ ಓಲೆಲೆದ ನಡುಟ್ಟು ಪೆಜಿದ್, ಓದುದು ಇತೊರ್ತೇ ಆರ್ ಭಾಗವತೊ, ಕಾವೇರಿ, ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆ ಪಣ್ಪೆ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಮೂಜಿ ತುಳು ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕಣತ್ತೆರ್. ಮಲೆಯಾಳದ ಮೂಲ ತುಳು ಲಿಪಿ. ಅರಸುಲೆನ ಲಿಪಿಯಾದ್ ಅವು ಒಂಜೀತ್ ಯೆತ್ಯಾಸೊಡು ಮಲೆಯಾಳ ಪಣ್ಪೆ ಪುದರ್ ಗೆತೊಂಡು. ಕನ್ನಡೊನೇ ಅವಲಂಬನೆ ಮಲ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ಟೇ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನ ಕಾರಣೊಡು ತಿಕ್ಕಿನ ಮಲ್ಲ ಗ್ರಂಥನೇ 'ಮಹಾಭಾರತೊ' ಪಣ್ಪಿನ ಈ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಓಲೋ ಕಣ್ಣ್‌ತಪ್ಪಾದ್ ಮದೆತಿತ್ತ್ಂಡ್. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ನನ ಏತ್ ಕಾವ್ಯೊಲು ಏರ್ನ ಅಟ್ಟೊಡು, ಒಲ್ತ ಕೊಟ್ಯೊಡು ಉಂಡೋ! ಏತ್ ನಾಶ ಆತ್ಂಡೋ ತೆರಿಯಂದ್. ಆಂಡ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಕಾವ್ಯ ಇತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ ಒರನೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆನ್ ಕಳೆವೊಂದು ತುಳುವೆರ್ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಡ್ ನರೆಲಿಯೆರೆ ಒದಗಿ ಕಾರಣೊನು ನೆನೆತ್ಂಡ ಜಿಂಜಿ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಲೆನ್ ಮಣ್ಣ್‌ದಡಿಟ್ ಕೌಂತು ದೀದ್, ನಾಲ್ ಜನಟ ಬಿಕ್ಕೆ ನಟ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್ ನಡಪಾವುನ ಸ್ತಿತಿ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬತ್ತ್ಂಡತ್ತಾ ಪಣ್ಪೆ ಸಂಕಡಲಾ ಆಪುಂಡು.

ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆನ್ ಕಳೆದ್ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಪುಗರ್‌ದಿನೆಕ್ಕ್ ಸರಿಯಾಯಿ ಯೇಗಿತೆ ಈ ಬಾಸೆಗುಂಡುಂದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ವಾಂಸ ಪರಂಪರೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನ ಪಂಡಿತ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ತುಳುವೆರ್ನ ಮಿತ್ತ್ ರುಣತ್ತ ಪುದೆ ದೀತೆರ್. ಬೇತೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ನಕುಲ್ಲಾ ಈ ಕಡೆಕ್ಕ್ ಒಂತೆ ಮನಸ್ಸ್ ಕೊರೊಡು. ಅಕ್ಲುಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್‌ಡ ನನಲಾತ್ ಗ್ರಂಥೊಲು ತಿಕ್ಕುನೆಕ್ಕ್ ಅಲ್ಮಾನ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್ ಪಣ್ಪುಂಡು.

ಈ ಗ್ರಂಥೊನು ಪ್ರಕಟಮಲ್ಪುನವು ಮಾಮಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿದ ಕೆಲಸ. ತುಳುವೆರ್ನ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಬೊಕ್ಕ ಅಕುಲು ಕೊರ್ಪಿ ಬೆರಿಸಹಾಯೊನು ನಂಬುದು ಈ ಕೆಲಸೊಗು ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೈ ಪಾಡ್‌ದ್ಂಡ್.

ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಆವೊಡಾಯಿ ಕೆಲಸ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಪಗಪಗ ವಿಚಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಬೊಕ್ಕ ಉಂದೆನ್ ಮಲ್ಪುಗ, ಎನ್ನ ಸಹಾಯ ಉಂಡುಂದು ಬೆರಿಬೊಟ್ಟಿನ ಇತ್ತೆ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆಲಾ ಆದುಪ್ಪುನ ಶ್ರೀ ದರ್ಭೆ ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಚೌಟೆರೆಗ್ ಯಾನ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊನು ನಾಡ್‌ಪತ್‌ದ್, ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಮೂಲ್ಯ ವಾಯಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಅರ್ಥಕೋಶ ತಯಾರ್‌ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿನ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರೆಗ್ ಮಾತ ತುಳುವೆರ್ಲಾ ರುಣಿಕ್ಕುಲು. ಉಂದೆನ್ ಪ್ರಕಟಮಲ್ಪರೆ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಒಪ್ಪಾಯಿನ ಅರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಅರೆಗ್ ಆರೋಗ್ಯಸಮೇತ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ, ಬೊಕ್ಕ ಸೊರ್ದಯದ ಬದ್‌ಕ್ ಒದಗಡ್. ಅರೆಡ್ದ್ ನನಲಾತ್ ತುಳುತ್ತ ಬೇಲೆ ಆವಡ್. ಈ ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಟಣೆಡ್ದಾತ್ರ ಅರೆಗ್ ವಿದ್ವತ್‌ಪ್ರಪಂಚೊಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಒದಗಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಲ್ಪುವೆ.

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುರುತ್ತ ಗುರ್ಕಾರೆರಾದಿತ್ತಿನ ತುಳು-ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಲೆದ ಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಪ್ರೊ। ವಿವೇಕ ರೈಕ್ಕುಲು ವಿದ್ವತ್ತ್‌ಡ್ ಕೂಡ್ದಿಂಚಿನ, ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅರೆಗ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಈ ಬೂಕುದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮೋಕೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ನ ಮಿತ್ತ ಅಭಿಮಾನೊಡು ಉಂದೆನ್ ಡಿಟಿಪಿ ಟೈಪ್‌ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನತ್ತಂದೆ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ನ ಪರಿಚಯಲೇಖನ ಬರೆದ್‌ಕೊರಿನ ಡಾ। ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯೆರೆಗ್, ಪೊರ್ಲುದ ಪೊದಿಕೆ ಬರೆದ್‌ಕೊರಿನ ಕಲಾವಿದೆ ಶ್ರೀ ಜಗಜ್ಜೀವನ ಶೆಟ್ರೆಗ್, ಪೊರ್ಲುಡು ಅಚ್ಚಿಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಹೊನ್ನಪದ್ಮ, ಉಡುಪಿ ನೆತ್ತ ಮಾಲಕೆ ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಾಂತ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಬೂಕು ನಿಕ್ಲೆ ಕೈಟ್ಟ್ ದೀತ. ದೆತೊಂದು ಓದುನ, ಓದುದು ಬೆರಿಸಹಾಯ ಕೊರ್ಪಿನ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಸೇರಿನವು. ತುಳುಬಾಸೆಗ್ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮಣೆಮರ್ಯಾದಿ ತಿಕ್ಕೊಡುಂದು ತುಳುವೆರ್ ಪುಣೆಪಿನ ಈ ಕಾಲೊಡು ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟನೆ-ಪ್ರಚಾರ ಬಾರೀ ಅಗತ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದ್ ಬೆರಿಸಹಾಯ ಕೊರೊಡುಂದು ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲೆಡ ಕುಡೊರ, ಬೊಕ್ಕೊರ ಕೇಂಡೊಣುವೆ.

ಕುಡ್ಲ
ಪತ್ತನಾಜೆ (ಬೇಸ ೧೦)
24-05-2000

ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ
ಗುರ್ಕಾರೆ.

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಈ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತದ ತಾಳೆಗರಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕಿನ ನೆಟ್ಟನಿಗೆ ಮೂಡನೂರು ಗ್ರಾಮದ ಮುಂಡ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯರ ಪೂರ್ವಜರು. ಅವರಂತೆ ಈ ತಾಡವಾಲೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಮುಂಡ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮುಂಡ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಮ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಸಂಗ್ರಹಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ನನ್ನ ಅಳಿಯ ಶ್ರೀ ಪೆರ್ನಾಜೆ ರವಿಶಂಕರ ಕಲ್ಲೂರಾಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿಯೊಂದು ಲಭ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆತೊಡನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವವಿಧದ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಆಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರೊ| ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಯವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾದ ಡಾ| ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಅವರಿಗೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಮೂಲಕ ಇದರ ಕರಡುಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಡಾ| ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿಯ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಅನುಮತಿಯಿತ್ತ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಹೆರಂಜೆ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರಿಗೆ, ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಕಪದ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಸಹಕರಿಸಿದ ಖ್ಯಾತ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳೂ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಕರಿಂಕ ವೆಂಕಟರಮಣ ಬನ್ನಿಂತಾಯರಿಗೆ, ನನ್ನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ ಖ್ಯಾತ ತುಳು ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ಚೌಟ ಅವರಿಗೆ, ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸದಾ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ನನ್ನಾಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವನಿತಾ ಹಾಗೂ ನನ್ನೆಲ್ಲ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸದಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಹಿರಿಯರಾದ ಪ್ರೊ| ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ –ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪೊಳಲಿ –ಅವರಿಗೂ ಸಹ ನನ್ನ ಅನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

– ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ

ಮುನ್ನುಡಿ

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿ ರಚಿತ ತುಳು 'ಮಹಾಭಾರತೊ' ತುಳು ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆ. ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ, ಕಾವೇರಿ, ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ತುಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಭಂಡಾರದ ಬೀಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಒಡೆದ ತುಳು-ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಕವಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರು ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ ಕಾವ್ಯದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದ ಕುರಿತು ಕವಿಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಕಾವ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತುಳುಮಹಾಭಾರತೊ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರು ಅಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಮಾರ್ಗದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಯೂ ತುಳು ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವಸತ್ವವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ ತುಳು ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತಗಳೊಂದಿಗೆ ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೊರೆತಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವ್ಯ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಿಕ್ಕಿರುವಷ್ಟು ಭಾಗಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದಲೇ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನೋಟವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಭಾಷಾಪ್ರಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ರೂಪಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಳುಕಾವ್ಯದ ಮುಚ್ಚಿಹೋದ ಪರಂಪರೆಯೊಂದನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದ ಛಂದಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂಶಗಣದ ಷಟ್ಪದಿ ಮತ್ತು ಖ್ಯಾತ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ವೃತ್ತಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆ ಮತ್ತು ಲಯಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾದುದು. ಈ ತುಳು ಕವಿಯು ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸತೊಂದು ಛಂದೋರೂಪವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದನೇ ಅನ್ನುವುದು ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಹೀಗೆ ಭಾಷೆ, ಛಂದಸ್ಸು, ವಸ್ತು, ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ ಧೋರಣೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತುಳುವಿನ ಆದಿಕಾವ್ಯ.

ವಿದ್ವಾನ್ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರು ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಒಬ್ಬ ಅವಧೂತ. ಅವರ ಕಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ, ದೇಹದ ದಣಿವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಅವರು ಓಲೆಗರಿಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಲೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬೀಳದ ತಾಡವಾಲೆಗಳು ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುವಿನ ನೋಟ ದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಕು ಅದರ ಗರಿಗಳನ್ನು ಮಗುವಿನ ಮುದ್ದು ಕೈಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದಂತೆ ಎತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಬರಹಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ಕಣ್ಣುಜೋಡಿಸಿ ಅವರು ಧ್ಯಾನಸ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ 'ತಾಡವಾಲೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ' ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ತುಳುವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತುಳುವರೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಋಣಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

ಇಂತಹ ಬೃಹತ್ ಕಾವ್ಯದ ಮಹತ್ತರ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ತುಳುವರೆಲ್ಲರ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ತುಳುಮಹಾಭಾರತ ಪ್ರಕಟ ವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ತಲೆದೂಗಿದರೆ ಸಾಲದು; ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಂಡು ಆಡಿ ತುಳುವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು. ಆಸಕ್ತರು ಈ ಕಾವ್ಯದ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಭಾರತೀಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೇಣಿಯ ಹಾರದಲ್ಲಿ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತದ ಮಣಿಯೊಂದು ಸೇರಿ ಬೆಳಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಂಗಳೂರು
೨೮-೪-೨೦೦೦

ಪ್ರೊ। ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ

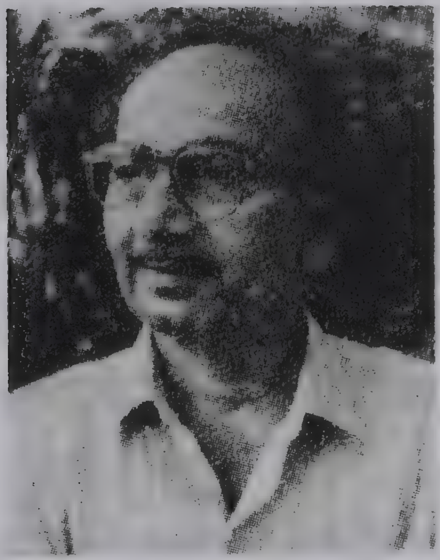

ಶ್ರೀ ಪುಂಡೂರು ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರು ೧೦-೧೦-೧೯೩೬ರಂದು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರು. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ವೃತ್ತಿ ಅಧ್ಯಾಪನ; ಮನಸ್ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸಂಶೋಧನ. ಎಡನೀರಿನ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರೂ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರವೃತ್ತರು. ಇವರು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಮಲಯಾಳಂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ತಮಿಳು, ಹಿಂದೀ, ಕೊಡವ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಲಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಬಹುಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು.

ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರು ಮೊದಮೊದಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ಕವಿಯಾಗಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ತುಳು ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಾವ್ಯರಸಗಂಗೆ ಧಾರೆವರಿದಿದೆ. 'ಶೈಲೂಷಿ', 'ಜೋಕಾಲಿ', 'ಆಲಡೆ', 'ಅಕ್ಷರಯಾತ್ರೆ', 'ಸುಭಾಷಿತಲಹರಿ' ಇತ್ಯಾದಿ ಇವರ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಗಳು. 'ಮೊಗವೀರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', 'ಕೇರಳದ ವರ್ಣಚಿತ್ರಲೋಕ', 'ತುಳು ನಡೆ-ನುಡಿ' ಮೊದಲಾದವು ಇವರ ಗದ್ಯಕೃತಿಗಳು. 'ನಚಿಕೇತ', 'ಬೇಡನ ಮಗಳು' ಮೊದಲಾದವು ನಾಟಕಗಳು. ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಕಟವಾಗದವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇವುಗಳ ದುಪ್ಪಟ್ಟು. ಪ್ರಕಟಿತಾಪ್ರಕಟಿತ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೂರಾರು. ಯಕ್ಷಗಾನ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದುವು ಇವರು ಕಯ್ಯಾಡಿಸಿದ ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು.

ಇದು ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಒಂದು ಮುಖ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ ಅವರ ಸಂಶೋಧಕತ್ವ. ಮನೆಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಹಳೆಯ ತಾಡವಾಲೆಗಳನ್ನು

ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊರೆತುದು 'ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ' ಎನ್ನುವ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಏಕೈಕ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಇದು ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಯಿತು. ಅವರ ಹಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತೆಯೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳು 'ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆ' ಮತ್ತು 'ಕಾವೇರಿ' ಎಂಬ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು. 'ದೇವೀ ಮಹಾತ್ಮೆ' ಒಂದು ಗದ್ಯಕೃತಿ. ಹಳತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ಉಡುಪಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿಯೇ ಇದೀಗ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ತುಳು 'ಮಹಾಭಾರತೊ'. ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಯನ್ನು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಕರ್ತೃ 'ಅರುಣಾಬ್ಜ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾವ್ಯದ ಮೊದಲಿಗೆ ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ತುಳು ನಿಘಂಟುವಿನ ಸಂಪಾದಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಅವಧಿಗೆ ನಿಯೋಜಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಇವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತಮ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗಳಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರಿಗೆ ಇತರ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕವಿತ್ವ, ಸಂಶೋಧಕತ್ವ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರು ತುಳುವಿಗೆ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ತುಳುಲಿಪಿ ಇವೆರಡೂ ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ತುಳು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದು ವರೆಗೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವುದು ಅವರನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ಅದ್ವಿತೀಯರನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. ಅವರಿಂದ ತುಳು ಸಂಶೋಧನಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲುವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ತುಳುವರೆಲ್ಲರ ಹಾರೈಕೆ.

ಡಾ। ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ,
ಉಡುಪಿ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿಯ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತವು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿ. ಈಗ ದೊರೆತಿರುವ ತುಳು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು. ಹಾಗೆಂದು ಅರುಣಾಬ್ಜನೇ ತುಳುವಿನ ಆದಿಕವಿಯಲ್ಲ; ಮಹಾಭಾರತವೇ ತುಳುವಿನ ಆದಿಕಾವ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಮಹಾಭಾರತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಆತನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ.

ತೆಳಿವುಳ್ಳಾಕುಳು ಭೂಮಿ-
ತುಳ್ಯೆ ರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯೊ
ತುಳುಭಾಷೆ ಕವಿಕುಳು ವಿಸ್ತರಿತೆರ್ಯೆಯೇರ್
ಅಳಿಯೇನಾಕುಳೆ ಪಾದ-
ನಳಿನೊಂತಾ ಮಧುವುಣ್ಕೆ
ಯಿಳೆಟ್ ಭಾರತಕಾವ್ಯೊ ರಚಿಯೀಪುಪ್ಪೆ *(ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೯)*

'ತುಳುಭಾಷೆ ಕವಿಕುಳು' ಎಂದು ಬಹುವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಇಬ್ಬರಾದರೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ರಚಿಸಿರಬೇಕು –ಎಂಬ ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಂತಹ ಅಜ್ಞಾತಕವಿಗಳ 'ಪಾದಕಮಲಗಳ ತುಂಬಿ ನಾನು' ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಪೂರ್ವಕವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಗೌರವಭಾವವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರುಣಾಬ್ಜನಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಮೊದಲೇ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವನ ಗುರುವಿನ ಗುರು ಒಬ್ಬ ಜಾಣಕವಿ ಎಂದು ಅವನೇ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಏಣಾಪಾಣಿಮುಕುಂದ
ನಾಣಿಲ್ತಾಯೆ ಭಜೀತೆ
ಕ್ಷೋಣಿಟುತ್ತಮೆಯಾಸ್ಪೀ ದ್ವಿಜ ಕುಲಾಢ್ಯೆ
ಜಾಣೇ ನಿರ್ಮಿತೆ ಕಾವ್ಯೊ
ಮಾಣಾನೇ ವಿಕಸೀತ್
ಮಾಣೇ ಯೇನಾಯನ್ ಶಿಷ್ಯೆರೆಕ್ ಶಿಷ್ಯೆ *(ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೮)*

ನಾಣಿಲ್ತಾಯ ಕುಲದ ಏಣಾಪಾಣಿಮುಕುಂದ (ಶಂಕರನಾರಾಯಣ?) ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಯ ಶಿಷ್ಯನ ಶಿಷ್ಯ ನಾನು –ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಅರುಣಾಬ್ಜ. ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿಯ

ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ಇತರ ಕಾವ್ಯಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಹರಿ ಶ್ರೀರುಕ್ಮಿಣಿದೇವೀ
ವರಿಯೀತಿನ್ ಕಥೆ, ಭೀಮೆ
ಕೆರ್‌ಯೇ ಕೀಚಕನೆನ್ಕೀ ಚರಿತೇ, ಬಾಣನ್
ಕರೊ ಸಾರಾ ಮುರವೈರೀ
ತರಿತೀ ಕಥೆಯಾ ವಿ-
ಸ್ತರಿತ್ ಗುಡ್ಡೆತ ರಾಯೆ ನಿರ್ಮಿತೆ ಲೋಕೊಂಟ್ ॥

(ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೧೦)

ರುಕ್ಮಿಣೀ ಸ್ವಯಂವರ, ಕೀಚಕವಧೆ, ಬಾಣಾಸುರವಧೆ –ಎಂಬೀ ಮೂರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗುಡ್ಡೆತ ರಾಯೆ ಎಂಬ ಕವಿ ರಚಿಸಿರುವನು ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಲೋಕೊಂಟುತ್ತಮು ಮುತ್ತ್‌ಟ್
ಏಕಾದಶ್ಯುಪವಾಸಂ-
ತಾ ಕಾವ್ಯೋ ರೆಚಿಯೀತೀ ಮಹಿಮೆ ಕೊಂಡ್
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೇ ತುಣೆಯಾಯನ್
ಆಕರ್ಷಿತೆರ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್
ಆ ಕವಿಕುಲನಾಥಾಕಭಿವಂದೀಪ್ಪೆ ॥ *(ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೧೧)*

'ಏಕಾದಶ್ಯುಪವಾಸಂತಾ ಕಾವ್ಯೊ' (ಅಂಬರೀಷೋಪಾಖ್ಯಾನವೆಂಬ ಕಾವ್ಯವನ್ನು) ರಚಿಸಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಒಲುಮೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಕವಿಯನ್ನೂ ಆತ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿಯ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ಕವಿಗಳ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಬಹುದು.

ಕವಿಗಳು: ಶಂಕರನಾರಾಯಣ (?)
ಗುಡ್ಡೆತ ರಾಯೆ

ಕಾವ್ಯಗಳು: ರಾಮಾಯಣ
ರುಕ್ಮಿಣೀ ಸ್ವಯಂವರ
ಬಾಣಾಸುರವಧೆ
ಕೀಚಕವಧೆ
ಅಂಬರೀಷೋಪಾಖ್ಯಾನ

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಗುರುವಿನ ಗುರುವಾದ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ(?)ನು ಸರಸವಾದ ಬಿಡಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಆಶುಕವಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನೋ, ಖಂಡಕಾವ್ಯವನ್ನೋ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಹೆಸರಿಸಿದ ಮೇಲಿನ ಐದು ಕಾವ್ಯಗಳು, ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ, ಕಾವೇರಿ, ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆ –ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಂಬತ್ತು ಕೃತಿಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇವಲ್ಲದೆ ಹತ್ತನೆಯದು ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಮಗೆ ಸುಳಿವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸುಳಿವು ನೀಡಿದವರು ವಿದೇಶೀ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ರೆವ. ಜೆ. ಬ್ರಿಗೆಲ್ ಎಂಬವರು. "A Grammar of the Tulu language" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ [ಪುಟ ೧೩೩] "Tulu Poetry" (According to metrical rules) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕೆಳಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಜ್ಞಾತಕಾವ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂದ ದೇವೆರೆ ಈರೆಗೆನಟೀತ್ ಕೋಪೊ ಜಾಯೆಕ್ ಯೆಂದಳ್
ಇಂದಿರಾಧವ ನಿತ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತೆಯೆಂದ್ ಸ್ತುತಿತಳ್ ಆರೆನಿ
ಚಂದ್ರಕಲೆಕುಳೆ ಧರಿತಿ ಈರೆ ಮುಖಾಂಬುಜೊಂತಾ ಯೆದ್ರ್‌ಟ್
ಚಂದೊಂಟಿನಣೇರ್ ಚೂತು ಅಂಗೀಕಾರೊ ಮಂತೊಣೊಡೆಂದಳ್ ॥ ೫೧ ॥

ಮದನಾರಿ ಚೂತು ತನ ಕಾಂತೆಡೊಪ್ಪ ಕುಳ್ಳಿಯೆರ್
ತದನಂತರೊಂಟು ನಂದೀಶ್ವರೆಲ ಬತ್ತ್‌ತ್ ಈಶ್ವರಗ್
ಪದೊಂಕುಳೆಗ್ ಅಭಿವಂದಿತ್ ಪುಡವಾಡ್‌ತ್ ಪ್ರಮಥೆರೆಗ್
ಆಧಿಪತಿಯೆಂದ್ ಪಣ್ಪೊತಿನಾಯೆ ಬತ್ತೆದ್‌ರೆಂತ್‌ನಗ ॥ ೫೨ ॥

ನಾರದಮುನೀಂದ್ರ ವಚನೊಂಕುಳೆನಿ ಕೇಂಡ್‌ತ್
ಸಾರಹೃದಯೊಂಟು ರತಿ ದುಃಖೊ ಬುಡುನಗಲಾ
ನಾರಾಯಣ ಶ್ರೀಚರಣೊ ಭಕ್ತಿ ದೃಢೀತೊಂಡು
ಸ್ವೈರೊ ಸುಖಿತ್‌ತ್ತೆರ್ ನಾಣ ನಿತ್ಯೊ ವಿಭವೊಂಟು ॥ ೫೩ ॥

ಪಾಪಿ ತಪೊ ಚೆಟ್ಪೊತ್ತೆಯೆಂದ್ ಮನಸ್‌ಟ್ ಯೆಂಣ್‌ತ್
ಶ್ರೀಪತಿಗ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ಸಮರ್ಪಣೊನಿ ಮಂತ್ ಶಂಭು
ಸ್ಥಾಪಿತ್‌ಣವೂತ್ತೆಳ್‌ತ್ ಚೋಜನಪ್ರಕಾರ
ರೂಪೊ ಮದೆ ಮಾಂತ್ ಶಿವೆ ಯಾತ್ರಿತೆರ್ ಅಳ್ತ್ ॥ ೫೪ ॥

ಈ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರ ಪ್ರಾಸವಿದೆ. ಆದರೆ ಛಂದಸ್ಸು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ತುಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ 'ಸ್ಟ್'ಕಾರವು ಇಲ್ಲಿ

ತಕಾರವಾಗಿದೆ. ಉದಾ: ಚೂಸ್ಟ್>ಚೂತು; ಚೆಟ್ಟೋಸ್ಟೆ>ಚೆಟ್ಟೋತ್ತೆ -ಇತ್ಯಾದಿ. ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ ಕಥೆಯ ಒಂದು ಛಾಯೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಆ ಕಾವ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯಗಳೆಂದೇ ಊಹಿಸಿದರೂ, ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಐವತ್ತನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳಿವೆಯೆಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಅಂತೂ ತುಳುವಿಗೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಯಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ವಿಚಾರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತು:

ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿಯ ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತು ಮಹಾಭಾರತದ ಸಂಭವಪರ್ವ.

"......ಭಾರತೊಂಟ್ತ್ತೊಂಪೆ
ತೆರಿತ್ ಸಂಭವಪರ್ವೊ-
ಮರುಣಾಬ್ಜೆ ವಿರಚೀತೆ
ಧರಣೀಟುತ್ತಮೆರ್ ಮಾನಿಪುಕ್ಣಂದೊ *(ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೧೩)*

ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ವಗಳುಳ್ಳ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆದಿಪರ್ವದ ಒಂದು ಉಪಪರ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಭವಪರ್ವ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಪಾಂಡವ ಕೌರವಾದಿ ಪ್ರಮುಖರ ಸಂಭವ(ಉತ್ಪತ್ತಿ)ವಿಚಾರ ಈ ಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಸಂಭವಪರ್ವದ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಬರೆದುದಲ್ಲ; ಸಂಭವಪರ್ವದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ 'ಖಾಂಡವದಾಹಪರ್ವ'ದ ವರೆಗಿನ ಹನ್ನೆರಡು ಉಪಪರ್ವಗಳ ಕಥೆಯನ್ನೂ ಆತ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಉಪಪರ್ವಗಳು:

೧. ಸಂಭವಪರ್ವ
೨. ಜತುಗೃಹಪರ್ವ
೩. ಹಿಡಿಂಬವಧಪರ್ವ
೪. ಬಕವಧಪರ್ವ
೫. ಚೈತ್ರರಥಪರ್ವ
೬. ಸ್ವಯಂವರಪರ್ವ
೭. ವೈವಾಹಿಕಪರ್ವ
೮. ವಿದುರಾಗಮನ ರಾಜ್ಯಲಾಭಪರ್ವ
೯. ಅರ್ಜುನವನವಾಸಪರ್ವ
೧೦. ಸುಭದ್ರಾಹರಣಪರ್ವ
೧೧. ಹರಣಾಹರಣಪರ್ವ
೧೨. ಖಾಂಡವದಾಹಪರ್ವ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ೧೮೮ ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕಲನಗೊಂಡಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಧಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಧ್ಯಾಯದ ವಿಭಜನೆಗಳಿಗೂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಸಂಧಿಯ ವಿಭಜನೆಗಳಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಹೋಲಿಕೆಯಿಲ್ಲ.

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಮಹಾಭಾರತ –ಕೃತಿಗಳ ನಡುವಣ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:[1]

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಮಹಾಭಾರತ	ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತ
೧. ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿದೆ.	ಅಂಶಗಣಷಟ್ಪದಿ ಹಾಗೂ ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲಾ ವೃತ್ತ, ತೋಟಕವೃತ್ತ, ಮತ್ತು ತೋಟಕಜನ್ಯ ವೃತ್ತ (ದೀರ್ಘ) ಮುಂತಾದ ವೃತ್ತಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ವೃತ್ತಗಳ ಧಾಟಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಣವನ್ನು ಮಾತ್ರಾಗಣವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಛಂದೋನಿಯಮಗಳ ದಾಸನಲ್ಲ; ಅವನಿಗೆ ವೃತ್ತಗಳ ನಡೆ ಮತ್ತು ಲಯಗಳು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಮೂಲ ನಿಯಮಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ.
೨. ಆದಿಪರ್ವದಲ್ಲಿ ತಾನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಉಪಪರ್ವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಉಪಪರ್ವಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಂಭವಪರ್ವವೆಂಬ ಉಪಪರ್ವದಿಂದ ಆತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾನೆ.	ಮಹಾಭಾರತದ ಸಂಭವಪರ್ವದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ವಿರಚಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸಂಭವಪರ್ವದ ಅನಂತರ ಆದಿಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಉಪಪರ್ವಗಳನ್ನೂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಧಿವಿಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಧೋರಣೆಯನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸದೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ೨೦ ಸಂಧಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ೨೪ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿವೆ.
೩. ಅರ್ಧಭಾಮಿನಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಂಧಿಯ ಸಾರಾಂಶ (ಸಂಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು) ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.	ಸಂಧಿಸೂಚನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಿಲ್ಲ.
೪. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಾದ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಳಿಕ ಶಿವ ಗಣಪತಿ ಶಾರದೆಯರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾನೆ.	ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿ ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯರನ್ನೂ, ಕೊಡವೂರಿನ ಮೃಡರಾಮದೇವರನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾನೆ.

1. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾನೋ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅರುಣಾಬ್ಜನೂ ಕಥಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಕಥೆಯ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕವಿಚರಿತ್ರೆ

ಅರುಣಾಬ್ಜ ಎಂಬುದು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಹೆಸರಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಅದು ಕವಿಯ ಕಾವ್ಯನಾಮವಿರಬೇಕು. ಕವಿಯು ಕುಡವೂರಿನ ಮೃಡರಾಮ ದೇವರ ಭಕ್ತ. ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಕ್ರಿಯೆ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೈವವನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ:

ಕುಡವೂರ್‌ಟುದಿಯಿೀತೀ
ಮೃಡರಾಮ ಚರಣಾಬ್ಜಂ-
ತಡಿಟುಳ್ಳಾ ಪೊಡಿ ನಿಂಜೊ ಮುಡಿತೊಂಡ್
ಉಡರೀಪುಪ್ಪೆನ್ ಕಾವ್ಯೊ-
ಮುಡೆಟೆಂಕೊಂಜುಡವು ವ-
ರ್ತಡೆಪಂತೀ ಪರಿಶೇ ರಕ್ಷಿಪಿಲೆ ಸ್ವಾಮಿ *(ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೩)*

ಈಗಿನ ಕೊಡವೂರು ಹಿಂದೆ ಕುಡವೂರಾಗಿತ್ತು. 'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ'ದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕುಡಾರ (ಮಲಪೆ) ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ನಿಡಂಬೂರು ಬಲ್ಲಾಳರ ಆಡಳಿತೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಹನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಾರ (ಮಲಪೆ) ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ದೇವಸ್ಥಾನವೂ, ಬಿಲ್ಲುಗುಡ್ಡೆ ನಂದನೇಶ್ವರ ದೇವ ಸ್ಥಾನವೂ, ಸೀಮೆದೇವಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿದ್ದುವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಕವಿಯು ಕುಡವೂರು ಪರಿಸರದವನಿರಬೇಕು –ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯೂ ಪುರಾವೆಗಳಿವೆ.

"....ಮೂಡಿಲ್ಲಾರ್
ವನಜಾರೀ ಸಮೆ ಶಿವಾ ನೆಡ್‌ಂಬುರಾರ್ ।
ಅನುಪಮೆರಿರುವೇರೆ-
ನ್ನನುಮಾತೀಟ್ಜೆನ ಕಾವ್ಯೊ
ವನರುಹೊ ವಿಕಸೀಪೊಡುನ ಲೋಕೊಂಟ್ *(ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೧೬)*

ಚಿಟ್ಟುಪಾಡಿ ಬೀಡಿನ ಮೂಡಿಲ್ಲಾರ್ ಮತ್ತು ನಿಡಂಬೂರು ಬೀಡಿನ ನಿಡ್‌ಂಬುರಾರ್ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಅರಸರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವೆಂಬ ಕಮಲವು ವಿಕಸಿತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಕವಿ ಹಾರೈಸಿದ್ದಾನೆ. ರಾಜಾಶ್ರಯದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ ಎಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಕವಿಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಕವಿಯು 'ಶಿವಾ ನೆಡ್‌ಂಬುರಾರ್'ರ ಸಮಕಾಲೀನನೆಂಬುದು, ಕವಿಯ ಕಾಲ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದ ಉತ್ತಮ ಪುರಾವೆಯಾಗಿದೆ. ಶಿವಾ ನೆಡ್‌ಂಬುರಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩೮೩) ಶಾಸನವೊಂದು, ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬೆಣಗಲ್ಲು ಸಮೀಪದ ಸಾಸ್ತಾವು ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಸಾಸ್ತಾವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. 'ಉಡುಪಿ

ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಡಾ। ಬಿ. ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಈ ಕುರಿತಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಣೆ ಹೀಗಿದೆ:

"ವಿಜಯನಗರದ ದೊರೆ ಇಮ್ಮಡಿ ಹರಿಹರನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರಕೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಕ್ಕಣ್ಣ ಒಡೆಯನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶಿವ ನಿಡಂಬೂರನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು ಈ ಶಾಸನದ ಉದ್ದೇಶ. ಸಾಸ್ತಾವು, ಪೆಜಮಂಗೂರು ಗ್ರಾಮದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸುವ ಈ ಶಾಸನ; ಈ ಗ್ರಾಮದ ಮತ್ತು ಯೆಳುದಂಪಳಿಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶಿವ ನಿಡಂಬೂರನಿಗೆ ಅವನ ತಂದೆ ಅಣ್ಣ ನಿಡಂಬೂರನು ರಾಜಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದಾಗ, ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಯೋರ್ವನು ಕಾರ್ಯ ನಿರತನಾಗಿದ್ದಾಗ ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ ಅವನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಕ್ರಮ ಈ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ."೧

ಅಣ್ಣ ನಿಡಂಬೂರನು ನಿಧನಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ, (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩೮೩ರ ಅನಂತರ) ಶಿವಾ ನಿಡಂಬೂರನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಬ್ಜನೂ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಜಾಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಈ ಆಧಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಸುಮಾರು ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆ ಅಥವಾ ಹದಿನೈದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾಲನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾಲನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ. "ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾಲವನ್ನು ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹದಿನೈದನೆಯ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೂ ಎಳೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕುರಿತು ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿಬರಲಿಲ್ಲ" –ಎಂದು 'ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ'ಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಗ್ರಂಥಾರಂಭದ 'ತೋರಣನಾಂದಿ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿ। ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳು ಹೇಳಿದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾಲವನ್ನೂ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೩೦–೩೫) ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತವು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ 'ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ' ಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದೆ –ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅರುಣಾಬ್ಜನು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ವಿಷಯವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನೇ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದರೂ, ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಗುರುವೆಂಬಂತೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನೇ

೧. ಶಾಸನದ ಪೂರ್ತಿ ಪಾಠವನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಅನುಬಂಧ ೨ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಾಗ ದಿ। ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳು ಹೇಳಿದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾಲವೇ ಸರಿಯಾದುದು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತುಳು ಭಾಗವತವನ್ನು ಬರೆದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಂತೆ ಈ ಕವಿಯೂ ಕಾವ್ಯಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಕವನ್ನು ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ:

ಗುರುಚಾಪೊಂಟುರಗೇಯಾ
ಹರಿಸೂನೂವಹಿತಸ್ಥೇ
ವರಶುಕ್ರೇ ತುಲೆಟ್, ಕೇತುವ ಮೇಷೊಂಟ್
ಹರಿಭೌವೆ.....ಶಶಾಂಕೇ-
[ರಿರುವೇರಾ?] ವೃಷಭೊಂಟ್-
ಪ್ಪರುಣಾಬ್ಜೇ ರಚಿಯೀತೇ ಕಥೆ ಭಾರತೊನ್ *(ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೧೨)*

ಈ ಜಾತಕದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವು ಸಾಧ್ಯವೇ –ಎಂದು ಖ್ಯಾತ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳೂ, ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಕರಿಂಕ ವೆಂಕಟರಮಣ ಬನ್ನಿಂತಾಯರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೀಯವಾದ ಅಂಶಗಳು ಇವೆಯಾದ್ದರಿಂದ (ವಿವರಗಳಿಗೆ ನೋಡಿ: ಅನುಬಂಧ-೨) ಇದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ನಿಖರವಾದ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವರು.[೨] ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ, ಪ್ರಕೃತ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ

೨.

	ಕೇತು	ಚಂದ್ರ	
ರಾಹು		ಶುಕ್ರ ಶನಿ ರಾಹು	

ರವಿ?
ಕುಜ?
ಬುಧ?

"ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಚಂದ್ರನೊಡನೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗ್ರಹನಿರಬೇಕು; ರವಿಕುಜರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಧದ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕು.

ಗ್ರಹಗಣಿತದ ವಿಧಿಯಂತೆ ರವಿಶುಕ್ರರ ಅಂತರ ಗರಿಷ್ಠ 45° (approximate) ಮತ್ತು ರವಿಬುಧರ ಅಂತರ ಗರಿಷ್ಠ 30° (approximate). ಆ ಪ್ರಕಾರ ಶುಕ್ರನು ತುಲಾರಾಶಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ರವಿಯು ಸಿಂಹರಾಶಿಯ 15° ಅನಂತರ ವೃಶ್ಚಿಕ ರಾಶಿಯ ಮೊದಲ 15°ಯ ಒಳಗೆ ಇರಬೇಕು. ಶುಕ್ರನು ತುಲಾರಾಶಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ

ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ, ಕವಿಯ ಕಾಲವನ್ನು ಸುಮಾರು ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆ ಅಥವಾ ಹದಿನೈದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದೇ ಸೂಕ್ತ ವಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾಲನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಅನಂತರದವ ನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿರುವ-

ಮಂದಭಾಗ್ಯೆರತೀ ಮನುಷ್ಯೆರ್ ಮಂದಬುದ್ಧೆರತೇನ್ಯೆಲಾ
ಮಂದಕರ್ಮ ಫಲಾಶ್ರಿತೆಕ್ಕುಳು ಮಂದಚೇತನಭಾವೆರ್
ಕುಂದ್‌ಸ್ಪೀನಲ್ಪಾಯುಷೇಕ್ಕುಳು ಶೌಚಸತ್ಯವಿಹೀನೆರ್
ಇಂದಿನೀ ಕಲಿಕಾಲಜಂತುಕ್ ಮುಕ್ತಿಯೆಂಚನುಕೂಲಿಪು

(ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ - ೧-೧-೨೬)

ಎಂಬ ಪದ್ಯದ ಛಾಯೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಪದ್ಯವು ಮಹಾಭಾರತ ದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ-

ಮಂದಭಾಗ್ಯೆರತೀ ಮನುಷ್ಯೆರ್ ಮಂದಬುದ್ಧಿವಿಹೀನೆರ್
ಮಂದವೃತ್ತಿಕುಳೂ ವೃಥಾಶ್ರಮಂಟಾವ ದೆಂಡಿಪೆರೇತಲಾ
ಬಂಧಿತ್‌ಪ್ಪೆರ್ ಮಾಯೆಟ್ ವಿಷಯಾರ್ಣವಂತುಳ್ಳೆ ಮುಂಗ್‌ಸ್ಟ್
ನೀಂದ್ ತೀರನೆ ಕಂತ್‌ಸ್ಟ್‌ಪ್ಪೆರ್, ದುಃಖಿತ್ ನರಕೊಂತುಳ್ಳೆ

(ತುಳು ಮಹಾಭಾರತ: ಸಂಧಿ-೧; ಪಾಡ್-೩೦)

ಅರುಣಾಬ್ಜನು ತನಗಿಂತ ಮೊದಲು ಕೃತಿರಚನೆಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ತುಳು ಕವಿಗಳನ್ನೂ, ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನನ್ನು ಆತ ಸ್ತುತಿಸದಿರುವ ಕಾರಣ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಅವನಿಗಿಂತ ಅನಂತರದವನು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಅರುಣಾಬ್ಜನನ್ನಾಗಲಿ, ಇತರ ತುಳು ಕವಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸ್ತುತಿಸದಿರುವುದೂ ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕವಿ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಮಾರ್ಗದ ಗುರುವಾದ ಆರಾಧ್ಯ(ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥ/ನಿತ್ಯಾತ್ಮಶುಕಯೋಗಿ)ನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ತುತಿಸಲು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿನ ತುಳು ಪದ್ಯವು ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನ 'ಮಂದಭಾಗ್ಯರಲಾ ಮನುಷ್ಯರು ಮಂದಮತಿಗಳಲಾ ವೃಥಾಶ್ರಮದಿಂದ ಮಂದೋದ್ಯೋಗಿಗಳು' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯದ ಭಾವಾನುವಾದದ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. [ನೋಡಿ:

ದ್ದಾನೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ರವಿಯು ಕನ್ಯಾರಾಶಿಯ 15°ಯ ಅನಂತರ ಧನುರಾಶಿಯ ಮೊದಲ 15°ಯ ಒಳಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ರವಿಯ ಹಿಂದೆ ಅಥವಾ ಮುಂದೆ 30° ಅಂತರದೊಳಗೆ ಬುಧನಿರಬೇಕು. ವೃಷಭದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನೊಂದಿಗೆ ಬುಧನಿರುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತ: ೧-೧-೧೭] ಈ ಪದ್ಯವು ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಯಿತು... ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಮಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಲಿಪಿಕಾರರು. ಅವರು ಶುದ್ಧ ಲಿಪಿಕಾರರೇ ಹೊರತು, ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದಕರಲ್ಲ; ಅವರು ಹೊಸ ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಯಾರೇ ಹೊರತು ಹಳೆಯ ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾರರು. ಅವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ಮೂಲದಿಂದಲೂ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವತಂತ್ರರು. ಪ್ರಕೃತ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಈ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತವು ಕವಿಯ ಸ್ವಹಸ್ತದ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಉರ್ಮಿಯೆಂಬಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ್ಣು ನಲ್ಲೂರಾಯನು ಈ ತಾಳೆಗರಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಬರೆದುದೆಂದು ಆತನೇ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತುಳು ಭಾಗವತವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ತುಂಗನೂ ಕಾಸರಗೋಡು ಪ್ರದೇಶದವನಾದುದರಿಂದ, ಮಹಾಭಾರತದ ಲಿಪಿಕಾರನು, ತುಳು ಭಾಗವತವನ್ನು ಓದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಆತನೇ ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಲೂಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಗೊಂದಲವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಓದಿರದಿದ್ದರೂ, ಬೇರೆ ತುಳುಕಾವ್ಯಗಳನ್ನಂತೂ ಖಂಡಿತ ಓದಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ತುಳುಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಆ ಶೈಲಿ ಅವನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುವುದು ಹೇಗೆ?

ತುಳುಭಾಗವತದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಪುನಃಪರಿಶೀಲನೆ:

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಓದಿದ ಬಳಿಕ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಭಾಗವತದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರೆದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು:

೧. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣೊ ಬೀಜೊ ಔಷಧೊ ಅವತಾರೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗೆಂಗೆ, ಗೆಡಿ, ರೆಚೀಪು, ದೆರ್ಶಿಪು –ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳಲ್ಲಿ, ಪದಾದಿಯ ಅಕಾರದ ಕಾಗುಣಿತವು ಎಕಾರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡದ್ದನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾರ್ಪು, ಆಪು, ಅತ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ ಪದಗಳೂ ಇದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಪ್ರಕೃತ ಕಾಸರಗೋಡು ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲವು ಜನಪದರಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಕಾಸರಗೋಡು ಪ್ರದೇಶದ ಕವಿಯಿರಬೇಕು –ಎಂದು ನಾನು ಭಾಗವತದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ [ನೋಡಿ: ಪುಟ–೯] ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಉಡುಪಿ ಪರಿಸರದ ಕವಿಯೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾದ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿಯ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಹುಟ್ಟೂರಿನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಈ ಆಧಾರಗಳು ಪರ್ಯಾಪ್ತವಲ್ಲ; ಹಾಗಾಗಿ, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಇತರ ಆಧಾರಗಳಿಂದಲೇ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಹುಟ್ಟೂರಿನ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ -ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶ.

೨. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಕಾವ್ಯವೇ ತುಳುವಿನ ಆದಿಕಾವ್ಯ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತುಳು ಭಾಗವತದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಿಗಿಂತ ಮೊದಲಿನವನಾದ ಅರುಣಾಬ್ಜನಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ, ತುಳುವಿನ ಆದಿಕಾವ್ಯ ಯಾವುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.

೩. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕವಿ ಎಂದೂ ಭಾಗವತದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಎಲ್ಲ ಛಂದೋವೈವಿಧ್ಯವೂ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆ ಕೀರ್ತಿಯೂ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ -ಎಂದು ಹೇಳದೆ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲ.

ತುಳುವಿನ ಛಂದೋವೈವಿಧ್ಯ:

ತುಳು ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಗೆ ತುಳುವಿನದ್ದೇ ಆದ ಒಂದು ಛಂದೋಮಾರ್ಗವೂ ಇದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಾಗಲಿ, ಅರುಣಾಬ್ಜನಾಗಲಿ ಕನ್ನಡಕಾವ್ಯಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರಾದರೂ, ಅವರು ಕನ್ನಡ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಮುಂದೆಯೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಮಿನಿಷಟ್ಪದಿಯ ಸಾಗರವೇ ಇದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಆ ಸಾಗರದ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗದೆ, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವವರಂತೆ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವವರಂತೆ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ತುಳು ಕಾವ್ಯಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಆ ಛಂದೋವೈವಿಧ್ಯ ಹೀಗಿದೆ–

ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲೆ	(ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ, ಮಹಾಭಾರತೊ, ಕಾವೇರಿ)
ತೋಟಕ	(ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ, ಮಹಾಭಾರತೊ)
ತೋಟಕಜನ್ಯ (ದೀರ್ಘ)	(ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ, ಮಹಾಭಾರತೊ, ಕಾವೇರಿ)
ವನಮಯೂರ	(ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ, ಕಾವೇರಿ)
ಚಿತ್ರಪದ	(ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ)
ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತಜನ್ಯ	(ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ)
ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿ	(ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ, ಮಹಾಭಾರತೊ)

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಖ್ಯಾತ ಕರ್ನಾಟಕ'ಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವೃತ್ತ-ಷಟ್ಪದಿಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟಕಜನ್ಯ(ದೀರ್ಘ)ವೃತ್ತ ಮತ್ತು

ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತಜನ್ಯ ವೃತ್ತವೂ ತುಳುಕವಿಗಳದ್ದೇ ಕೊಡುಗೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ತೋಟಕ ವೃತ್ತದ (ಸಸಸಸ) ಚರಣಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಸಗಣಗಳನ್ನೂ, ಒಂದು ಗುರುವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ವೃತ್ತವನ್ನೇ (ಸಸಸಸ-ಸಸಗ) ಇಲ್ಲಿ ತೋಟಕಜನ್ಯ(ದೀರ್ಘ)ವೃತ್ತ ವೆಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತುಳು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೃತ್ತವಿದು. ತುಳುಭಾಗವತವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದೇ ಈ ವೃತ್ತದಿಂದ.

ಹಾಗೆಂದು ತುಳು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಗಳನ್ನೂ ಈ ಮಾಪನ ದಿಂದಲೇ ಅಳೆದುನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ತುಳು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವೃತ್ತಗಳ ನಡೆ ಮತ್ತು ಲಯಗಳು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಅಕ್ಷರಗಣದ ನಿಯಮಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ; ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಅವರು ಪಾಲಿಸಿದರೂ ಆಯಿತು; ಬಿಟ್ಟರೂ ಆಯಿತು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಕ್ಷರಗಣವನ್ನು ಮಾತ್ರಾಗಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೂ ಇದೆ. ಅಕ್ಷರಗಣದ ಒಂದು ಗುರುವನ್ನು ಎರಡು ಲಘುವಾಗಿಯೂ, ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗುರುವಾಗಿಯೂ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲಾವೃತ್ತದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಗುರುವನ್ನು ಎರಡು ಲಘುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ತರಳವೃತ್ತವೆನಿಸುವುದು. ಅನಂತರದ ಯಾವುದಾದರೂ ಗುರುವನ್ನು ಎರಡು ಲಘುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ..... ಆಗ ಅದು ಬೇರೆಯೇ ವೃತ್ತವೆನಿಸುವುದು. ಅಂತಹ ಅನೇಕ ಹೊಸ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವೃತ್ತಪರಿವರ್ತನೆ ಗಳನ್ನು ತುಳು ಕಾವ್ಯಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು, ವೃತ್ತಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ 'ವೃತ್ತಧಾಟಿ'ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವುದೇ ಲೇಸಾಗ ಬಹುದು. ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ 'ಪಾಡ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಪಾಡ್ದನ'ಗಳಿದ್ದಂತೆ, ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಪಾಡ್'ಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ.

ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿ:

ಸಂಸ್ಕೃತ ಛಂದಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾದ ತುಳುವಿನ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಛಂದಸ್ಸುಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿಯೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕುತೂಹಲದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ತುಳು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿಯು ಅಲ್ಪಮಾತ್ರವಿದ್ದರೆ, ತುಳು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡಿದೆ.[೩]

---

೩. ತುಳು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಂಶಗಣದ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಗಳಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದನ್ನು, ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಅವು ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದವರು ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಪಾದೇಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟರು. ಆ ಕೀರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. [ನೋಡಿ: ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಚನ ೩-೨, ದಶಂಬರ ೯೦, ಪುಟ ೩೮]

೧. ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿ:

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿಯನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಮಾಡಿದವನು ನಾಗವರ್ಮ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೯೯೦); ಜಯಕೀರ್ತಿಯ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೦) ಛಂದೋನು ಶಾಸನದಲ್ಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸೋಮೇಶ್ವರ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೨೯), ಶಾರ್ಙ್ಗದೇವ (ಕ್ರಿ. ಶ ೧೨೫೦) ಮುಂತಾದವರು ಇದು ಕನ್ನಡ ಛಂದಸ್ಸೆಂದೇ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳ. ಇಂತಹದನ್ನು ತುಳುವರು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಎರಡು ನಾಲ್ಕು ಐದನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ವಿಷ್ಣುಗಣಗಳೂ, ಮೂರು ಆರನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷ್ಣುಗಣ ಮತ್ತು ಒಂದು ರುದ್ರಗಣವೂ ಇರುವುದು ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿಯ ಲಕ್ಷಣ:

ಕ್ಷೋಣಿ ವಲ್ಲಭ ಕೇಳ್ ।
ನಾಣಿಲಾ ಕಥೆ ಮಿತ್ತ್ ।
ಕ್ಷೀಣೊಮಾವನತೆತ್ತೀ ಮತಿಯುಳ್ಳಾರ್ ।
ಝಾಣೇ ಯೆಡ್ಡ ಪವಿತ್ರ ।
ಶ್ರೇಣೀ ಯೆಡ್ಡ ದಿನೊಂಟ್ ।
ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯೆರೆಕಾ ಪುತ್ರೆರೆ ಕೈಕೊಟ್ಟೆರ್

ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲೂ, ಷಟ್ಪದಿಗಳಲ್ಲೂ ಕವಿಯು ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರ ಪ್ರಾಸವನ್ನು ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಪ್ರಾಸಭಂಗವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ.

೨. ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲಾವೃತ್ತ:

ರ ಸ ಜ ಜ ಭ ರ
ಸೌರಭೊಂ । ಕುಳೆ ಸಾ । ರ ಸಂಗ್ರ । ಹಿತ್ತ್ತಿ । ಪಾತ್ರೊಮೊ । ಸೃಷ್ಟಿತಾ ।
ಚಾರು ಸೌಂದರಿಯೊಂತ ಬೀಜೊಮೊ ಭೂಷಣೊಂಕುಳೆ ಪುಂಜೊಮೊ
ನಾರಿ ದ್ರೌಪತಿ ವರ್ಣಿನಾ ಪಯಣಂತ ಸಂಭ್ರಮೊಮೋಂದ್‌ತ್
ಏರ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಪುಗಟ್‌ಪ್ಪೆರಾ ವಿಬುಧೇರ್ಕುಳು

(ಸಂಧಿ–೧೩; ಪಾಡ್–೧)

ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲಾವೃತ್ತದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಗುರುವನ್ನು ಎರಡು ಲಘುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಮಾಡಿದ ವೃತ್ತ ಹೀಗಿದೆ.೪

ಪೆರಿಯ ವೀಥಿತ ರಾಜಧಾನಿಯ ಅಡ್ಡಕೇರಿಕುಳೌಳವು
ನಿರೆತ್ ಕುಳ್ಪೆರಾರೆ ಮಂಚಕ್ಕು ಮಾಡೊಗೋಪುರಮಂಬೆಲೊ
ತುರಗಮಂದಿರೊಮಾನೆಶಾಲೆಯ ಗೋಗೃಹಂಕುಳೆ ಚೊವುಟಾ
ಮರಟ ಮಣ್ಣಟ ಶಿಲೆಟ ಸ್ವಾತ್‌ನ ಮಾಂತಲಾ ಕನಕಂತವೇ

(ಸಂಧಿ-೧೮, ಪಾಡ್-೬೯)

೩. ತೋಟಕವೃತ್ತ:

ಸ ಸ ಸ ಸ
ಕುರುಭೂ । ಪತಿ ವೆಂ । ದ್ಣ ನಂ । ಕ್ ಹಿತೊ ।
ಪರಲೋಕ ಹಿತಾರ್ಥತೆಯಾಸ್ಟ್ಣ್‌ತೇ
ಪರ್ಸೋಚ್ಚಿಟ್ ಲೋಹೊಮಿನೊಡ್ಡ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೀ
ಪರಿಶಾಸ್ಟ್ಣ್ ನಂಕ್‌ಂಗೆಬುಳೆಂದೆರ್‌ನಾ

ತೋಟಕವೃತ್ತದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಲಘುವನ್ನು ಗುರುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಮಾಡಿದ ವೃತ್ತ ಹೀಗಿದೆ:

ತಂದೆತಾಯಿಕುಳುಳ್ಳೆರತಾಪಿನ್‌ಕ್
ಬಂಧುವರ್ಗೊಮ ಗೋಧನೊಮುಂಡಧಿಕಂ
ಕುಂದ್‌ದಂತಿ ಮಹಾಬಲವೀರ್ಯಕೆನಾ
ಛಂದೊಮುಂಡಿನ ಲಕ್ಷಣ ಸೌಂದರಿಯಂ (ಸಂಧಿ-೮, ಪಾಡ್-೧೫)

ತುಳು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತದ ನಡೆಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಮೇಲಿನ ವೃತ್ತದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. [ನೋಡಿ: ತುಳು ಭಾಗವತ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ: ಪುಟ-೩೪.]

೪. ತೋಟಕಜನ್ಯ(ದೀರ್ಘ)ವೃತ್ತ:

ತೋಟಕವೃತ್ತದ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಸಗಣಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಗುರುವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಹೊಸ ವೃತ್ತ ಹೀಗಿದೆ:

ಸ ಸ ಸ ಸ ಸ ಸ ಗ
ದಿನನಾ । ಥನಿವಂ। ದಿತ್ ಪಾಂ । ಡುಸುತೇ । ಮಗ್‌ಟ್ । ಪ್ಪುಣ ಚೊ । ಸ್ಟ್
ವನವಾಸಿಕುಳಾಸ್ಟಿ ಮಹರ್ಷಿಕುಳೂ ಭೂ‌ದೇವಿಕ ಕೂಡ

೪. ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರಳವೃತ್ತವೆಂದೂ, ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮರಾವಲೀ ವೃತ್ತವೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು.
೫. ಇಲ್ಲಿ 'ಲಘೂಚ್ಚಾರ'ವಿದೆ.

ತನವಂಶಜೆರಾಸ್ಪಿನ ಪೂರ್ವಜೆರೇ ಗಣನಾಥನ ಕೂಡ
ಮನಸಾ ಹೃದಯಂತುಳೆಯೀ ನಿನೆತ್ ಕೈ[೭] ಯಂಜಲಿ ಪತ್ಯೆ.

ಮೇಲಿನ ವೃತ್ತದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗುರುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ವೃತ್ತ ಹೀಗಿದೆ:

ಇಂ ಚಾಕುಳೆ ವಂದಿತ್ ಪಾಂಡುಸುತೇ ಮಗ್‌ಟ್‌ಪ್ಪುಣ ಚೂಸ್ಟ್
ಅಂಚಾವುಟ- ಪೋಸ್ಸನುಭೈಪ್ಪು ಶುಭಾಶುಭೊನಾಮುತೆನೆಂದ್
ಪಂಚಾನನಟೊತ್ತಿ ಮಹೀಸುರೆರ್ ಪಣಪಾಪಸ್ಟೆ[೮]ಕೇಂಡ್
ಪಂಚಾಯುಧತುಲ್ಯೆ ಮಹಾಪಥೊಮೇ ನಡತೇ ಸಭೆಮಧ್ಯೊ

೫. ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತಜನ್ಯ:

ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತಜನ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ವೃತ್ತಶೈಲಿಯೊಂದು ತುಳು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತವೃತ್ತದ ಕೊನೆಯ ಗುರುವಿನ ಮೊದಲು ಒಂದು ಲಘು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯ ಹೊಸ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ತುಳು ಭಾಗವತದ ಒಂದನೆಯ ಸ್ಕಂಧದ ೪–೫ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ನ ಭ ಭ ಭ ಗ
ನವರ । ಸೋಭರಿ । ತೊಂಡ್ ರ । ಚೇಪುಟ । ಲಾ
ನವವಿರಕ್ತಿಟ್ ಸೂಕ್ತಿತ್ ಚೂವುಟಲಾ
ನವಸುಶ್‌ವ್ಯಾಕರಣೊಂಕುಳೆ ಪಿಂಬುಟಲಾ
ನವವಿಭಕ್ತಿಕ್‌ಣೆದ್ದಿನ ಶ್ರೀಹರಿನಾ

ನಗಣದ ಅನಂತರ ಎರಡು ಭಗಣ ಮತ್ತು ಒಂದು ರಗಣ ಬಂದರೆ ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತವಾಗುವುದಷ್ಟೆ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಈ ಹೊಸ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ನಗಣದ ಅನಂತರ ಮೂರು ಭಗಣವೂ ಒಂದು ಗುರುವೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಹೊರತು ತುಳು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ವನಮಯೂರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಪದಾ ಎಂಬ ವೃತ್ತಗಳೂ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. [ನೋಡಿ: ತುಳು ಭಾಗವತ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ: ಪುಟ ೩೪, ೩೫, ೩೬]

ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ರಳಾಕ್ಷರ:

ರಳಾಕ್ಷರವು ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲೂ ಈ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಿಪಿಸಂಕೇತಗಳಿರುವ ಹಾಗೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಲಿಪಿಸಂಕೇತವಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ರಳಕ್ಕೇ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ ಹೊರತು ಮಲೆಯಾಳದ ರಳಕ್ಕಲ್ಲ.

೬.–೭. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಸಗಣದ ನಿಯಮವನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ತುಳು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ತುಳು ಕವಿಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಗಳ 'ಗತಿ–ಲಯ'ಗಳು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಗಣನಿಯಮಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ.

೮.–೯. ಇಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲದ್ವಿತ್ವವಿದೆ.

ಔಟ್ತ್ –(ಅಲ್ಲಿಂದ) (ಔಳ್ತ್ –ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಇದೆ)
ಕೋಟ್ಸ್ಟ್ –(ಕೊಟ್ಟು) (ಕೊಳ್ಸ್ಟ್ –ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಇದೆ)
ಅಟ್ –(ದುಃಖಿಸು)
ಪೆರವುಟ್ತ್ –(ಹಿಂದಿನಿಂದ)

ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ 'ರಳ'ವು 'ಕುಳ'ವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾಲಕ್ಕೇ ರಳದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿತ್ತು –ಎಂದೂ ಊಹಿಸಬಹುದು.

'ಸ್ಟ್' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಸಂಕೇತ:

ಆಧುನಿಕ ತುಳುವರಿಗೆ ಅಪ್ರಿಯವಾಗಬಹುದಾದ ಹಾಗೂ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ತುಸು ತೊಡಕಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ನಿಜವಾದ ಉಚ್ಚಾರವೇ ಹೇಗೆಂದರಿಯದ ಈ ಧ್ವನಿಸಂಕೇತವು ತುಳುವಿನ ಎಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಂತೂ ಇದು ಹೇರಳವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡಿದೆ.[೧೦]

ಅಪೂರ್ಣ ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಉಬ್ಬುಸ್ಟ್ – ಉಬ್ಬಿ
ವರ್ಪೊಸ್ಟ್ – ಬರಿಸಿ
ಚೂಸ್ಟ್ – ನೋಡಿ
ಆಸ್ಟ್ – ಆಗಿ
ಅರಿಸ್ವಾಸ್ಟ್ – ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ
ಪಾಯಿಡ್ಸ್ಟ್ – ಹಾಕಿ

ಇತರ ಕೆಲವು ಕ್ರಿಯಾರೂಪಗಳಲ್ಲೂ ಇದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆಕಸ್ಟರ್ – ಆಗಿದ್ದೀರಿ
ಪತ್ತಸ್ಟೆನ್ – ಹಿಡಿಯೆನು
ಪೋಸ್ಟ್ಣ್ – ಹೋಗಿದೆ
ಬೆನ್ಪೊಸ್ಟೆ – ಮಾಡಿಸಿದನು
ಪೊಲಿಪೋಸ್ಟೆ – ಜರಗಿಸಿದನು
ಅ್ಡೆಯಾಡ್ಸ್ಟೆರ್ –ಸಂಚರಿಸಿದರು
ಪುಷ್ಸ್ಟೆ – ಹುಟ್ಟಿದನು
ಏಸ್ಟೆರ್ – ಹೇಳಿದರು
ಮುಂಗ್ಸ್ಟ್ತ್ತೆ – ಮುಳುಗಿದ್ದನು.

---

೧೦. ಇದರ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ತುಳು ಭಾಗವತದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ (ಪುಟ ೧೭–೨೦) ನೋಡಿರಿ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಿಗೆ 'ಇಪು' (=ಇಸು) ಪ್ರತ್ಯಯ ಹಚ್ಚಿ ಮಾಡಿದ ಕ್ರಿಯಾರೂಪಗಳಿಗೆ ಇದು ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಇತ್' ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬರುತ್ತದೆ:

ಈಕ್ಷಿತ್
ಸಂತೋಷಿತ್
ಶೋಭಿತ್
ಭೂಷಿತ್
ಅಹಂಕರಿತ್

ಆದರೂ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಕೆಲವೆಡೆ 'ಸ್ಟ್' ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ:

ಭಜಿಸ್ಟೀತಳ್ – ಭಜಿಸಿದಳು
ವಚಿಸ್ಟೀತೆರ್ – ಹೇಳಿದರು.

ತುಳು ಧಾತುಗಳಿಗೂ ಕೆಲವೆಡೆ 'ಇತ್' ಪ್ರತ್ಯಯ ಬರುವುದಿದೆ:

ತೆಳಿತ್ –(ನಕ್ಕು)
ತದೆತ್ –(ಹೊಡೆದು)
ಪುರುಡೀತ್ –(ಮತ್ಸರಿಸಿ)
ತೆರಿತ್ –(ತಿಳಿದು)

ಕನ್ನಡದ ಅದು ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ದಕಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಸ್ಟ್' ಬರುತ್ತದೆ:

ಅಸ್ಟೆನ್ – ಅದನ್ನು
ಅಸ್ಟೆಕ್ – ಅದಕ್ಕೆ
ಅಸ್ಟೆಟ್ – ಅದರಲ್ಲಿ

ಕೆಲವು ಸರ್ವನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪದಾದಿಯಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತದೆ:

ಸ್ಟೇನ್ – ನಾನು
ಸ್ಟೀಯ್ – ನೀನು
ಸ್ಟಾಯೆ – ಅವನು
ಸ್ಟಂಬೆ – ಇವನು
ಸ್ಟಂಬುಳ್ – ಇಲ್ಲಿ

ಸ್ವರಾದಿಯಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೂ 'ಸ್ಟ್' ಇದೆ:

ಸ್ಟೊಂಜಿ – ಒಂದು
ಸ್ಟಿರಡ್ – ಎರಡು
ಸ್ಟೊರಿಯೆ – ಒಬ್ಬ
ಐಸ್ಟೆರೆಕಾಲ – ಐವರಿಗೂ

ಪದಾದಿಯಲ್ಲಿ 'ಸ್ಟ್' ಬರುವ ಇತರ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು:

ಸ್ಟ್ದ್ದಿ - ಇಲ್ಲ
ಸ್ಟೆಂದ್ - ಎಂದು
ಸ್ಟ್ತ್ತೀರಿ - ಇರಲಿಲ್ಲ
ಸ್ಟ್ತ್ತೆರ್ - ಇದ್ದರು
ಸ್ಟರಿ - ಅಸಾಧ್ಯ

ಪದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರವಿರುವ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳಲ್ಲಿಯೂ 'ಸ್ಟ' ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ:

ಸ್ಟರ್ಥೊ - ಅರ್ಥ
ಸ್ಟನುಜೆ - ಅನುಜೆ
ಸ್ಟಶ್ವತ್ಥಾಮಾ - ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಾ
ಸ್ಟರ್ಜುನೆ - ಅರ್ಜುನೆ
ಸ್ಟಂಬರೊ - ಅಂಬರೊ

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆದ್ಯಂತಗಳಲ್ಲೂ 'ಸ್ಟ' ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ:

ಸ್ಟಡ್ಸ್ಟ - ಇಟ್ಟು, ಇರಿಸಿ

ಎರಡು 'ಸ್ಟ'ಗಳು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ:

ಚೊಸ್ಟಸ್ಟೆ - ಅದನ್ನು ನೋಡಿ
ಅಸ್ಟೆಸ್ಟೂಡ್ಸ್ಟ - ಅದನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು

ಹೀಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ 'ಸ್ಟ' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಮಾದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುವಾಗ, ಅದೊಂದು ಪದಶೈಲಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವೆಡೆ 'ಸ್ಟ' ಲೋಪವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ:

ಪರೊಸ್ಟ -ಎಂಬುದರ ಬದಲು- ಪರೊ (ಹರಸಿ)
ತರ್ಪೊಸ್ಟ - ತರ್ಪೊ (ತರಿಸಿ)
ತೊಡ್ಸ್ಟ - ತೊಡ್ (ತೊಟ್ಟು)

ಕಿವಿಮರೆಯಾದ 'ಸ್ಟ' ಉಚ್ಚಾರ.

'ಸ್ಟ'ಕಾರದ ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗದ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಊಹೆಗಳನ್ನು ತುಳು ಭಾಗವತದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. (ನೋಡಿ: ಪುಟ ೧೭ರಿಂದ ೩೦)

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದು ಯಕಾರ ಪ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಂದ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. 'ಯಕಾರ'ದ ಉಚ್ಚಾರಕ್ಕೂ 'ಸ್ಟ'ಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ

ಹೋಲಿಕೆಯಿದೆಯೇ? ಹೋಲಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಭಂಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚಾರ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಿವಿಮರೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಅಪೂರ್ವ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳು:

೧. 'ಆಪು' ಎಂಬ ಪದದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. (ಪುಟ ೭, ಪದ್ಯ-೨೨ರ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿ.) 'ಸ್ಟ್' ಎಂಬುದು ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನ ಒಂದು ಪದಶೈಲಿಯಾಗಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ, 'ಆಪು' ಎಂಬುದು ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನ ಒಂದು ವಾಕ್ಯಶೈಲಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೊಸ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಅದು 'ಊಹಾರ್ಥಕ' ಪದವಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಅದು 'ನಿರ್ಧಾರಾರ್ಥಕ' ಪದವಾಗಿದೆ. ಅದು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಕೊಡುವ ಪದವಾಗಿದೆ. (ನೋಡಿ: ಮಹಾಭಾರತ: ಸಂಧಿ-೨, ಪಾಡ್-೧೮೫-೧೮೬ ಮತ್ತು ಸಂಧಿ-೫, ಪಾಡ್-೩ ಮತ್ತು ಸಂಧಿ-೩, ಪಾಡ್-೭೭)

೨. 'ಕುಳು' ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ, ಅದನ್ನು 'ಕ್ಳು' ಎಂದು ಓದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲದ್ವಿತ್ವದ ನಿಯಮ ವನ್ನೂ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಛಂದೋಭಂಗಕ್ಕೂ ಎಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ತುಳುವಿನಲ್ಲಂತೂ ಅಲ್ಲಿಯ 'ಕ'ಕಾರ ಲೋಪಗೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳೇ ಧಾರಾಳವಾಗಿವೆ. ಬಾಲೆಕುಳು>ಬಾಲೆಳು; ಪಾಪೆಕುಳು>ಪಾಪೆಳು -ಇತ್ಯಾದಿ. ಪ್ರಾರಂಭ ದಲ್ಲಿ 'ಕುಳು' ಇದ್ದದ್ದು ಅನಂತರ 'ಕ್ಳು'ವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ 'ಳು'ವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಉದಾ: ಬಾಲೆಳು, ಕಂಜಿಳು -ಇತ್ಯಾದಿ.

೩. ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ 'ಸ್ವರಲೋಪ'ಗಳು: ಸ್ವರದ ಮುಂದೆ ಸ್ವರವು ಬಂದಾಗ ಪೂರ್ವಸ್ವರವು ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ನಿಯಮ. ಈ ನಿಯಮ ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಬಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆ ಇದು ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣನಿಯಮವು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಬಾಲೆಕುಳು + ಆ್ತ್ತೊ - ಬಾಲೆಕುಳುತ್ತೊ

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವರದ ಮುಂದೆ ಸ್ವರವು ಬಂದಾಗ ಪೂರ್ವಸ್ವರವು ಲೋಪವಾಗುವ ಬದಲು ಉತ್ತರಸ್ವರವು ಲೋಪವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ: ಉಣಸ್ಲ+ಇಜ್ಜಿ - ಉಣಸ್ಲಜ್ಜಿ; ಪೈಸೆಲ+ಇಜ್ಜಿ - ಪೈಸೆಲಜ್ಜಿ.

೪. 'ಆವು' ಪ್ರತ್ಯಯದ ಬಳಕೆ:

ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ, 'ರಾಜಾವು' 'ಕರ್ತಾವು' 'ಕನ್ಯಾವು' ಮುಂತಾದ 'ಆವು' ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಲವಾರು ಪದಗಳಿವೆ. 'ಆವು' ಪ್ರತ್ಯಯದ ಬಳಕೆ

ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದ 'ಕನ್ಯಾವು' ಪದವೇ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ 'ಕನ್ಯಾಪು'ವಾಗಿದೆ.

೫. ಅ್ತ್ -ಎಂಬ ಧಾತು:

ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ 'ಕೊಡು' ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಅ್ತ್' ಎಂಬ ಧಾತುವಿದೆ. ಈಗ ಅದರ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ (Baby Talk) ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಮಾತಾಡುವಾಗ 'ಎಂಕ್ ಇತ್ತಾ' (=ನನಗೆ ಕೊಡು) ಎಂದು ಈಗಲೂ ಹೇಳುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಭಾಗವತ -ಎರಡರಲ್ಲೂ ಈ ಧಾತುವಿನ ಬಳಕೆಯಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

೬. 'ಪುಟ್ಟ್-ಪುಷ್ಟ್' ಧಾತುಗಳು:

ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟ್ ಎಂಬ ಧಾತುವು ಪುಷ್ಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಪುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ -ಎಂಬುದು ಪುಷ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ ಎಂಬ ರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

೭. 'ಬಲ್ಲಾಳ' ಪದಕ್ಕೆ ಅರಸ ಎಂದು ಅರ್ಥ:

ಬಲ್ಲಾಳ ಎಂಬ ಪದವು ಈಗ ಒಂದು ಕುಲನಾಮವಾಗಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಅದು 'ಅರಸ' ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ತೋಲ್ಪೇ ನೃಪ ಕೇಳಪ ಜ್ಯೋತಿಷೆರ್ ಪಂಡ್ತ್ತಿ ಮುಹೂರ್ತೊ
ಏಲ್ಪೇಂದ್ ಪುರೋಹಿತೆ ಪೂರ್ವದಿನೊಂಟ್‌ಡೆ ಪಿಂಪಪ ಭೂಪೆ
ಮಲ್ಲೋದರ ಪೂಜಿತ್ ನಾಂದಿಮುಖೋ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟೇ ನಿರೆತ್ತ್ತಿ
ಬಲ್ಲಾಳ್ಳುಳೆ ಪುಂಡ್‌ಟ್ ಡಂಗುರೊಮೀ ಪೊಯಿಪ್ಪೋಸ್ಟೆ ಸಮಸ್ತಾ

(ಸಂಧಿ-೧೧, ಪಾಡ್-೩೧)

[ರಾಜನು ವಿವಾಹಲಗ್ನವನ್ನು ಜೋಯಿಸರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಯಾವ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದರೋ, ಅದೇ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಪುರೋಹಿತನು ಮೊದಲ ದಿನವೇ ತಿಳಿಸಲು, ಕೂಡಲೇ ರಾಜನು ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, 'ನಾಂದಿಮುಖ' ಎಂಬ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ಅರಸರ ಗುಂಪಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಡಂಗುರ ಹೊಯ್ಸಿದನು].

ಕವಿಯು ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಡಂಬೂರು ಮತ್ತು ಚಿಟ್ಪಾಡಿ ಬೀಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಡಂಬುರಾರ್ ಮತ್ತು ಮೂಡಿಲ್ಲಾರ್ ಮನೆತನದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅರಸರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಅರಸರು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ 'ಬಲ್ಲಾಳರು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಬಲ್ಲಾಳ ಪದವು ಒಂದು ಕುಲನಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಈ

ಕುಟುಂಬದವರು ಉಡುಪಿಯ ಅಂಬಲ್ಪಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರು 'ಉಡುಪ' ಎಂಬ ಕುಲನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ 'ಹುಟ್ಟು ಉಡುಪರು – ಪಟ್ಟ ಬಲ್ಲಾಳರು' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಈಗಲೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ.[೧೧]

೫. ೮. ನತ್ವ ಮತ್ತು ಮತ್ವಾದೇಶ:

ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ 'ನತ್ವ' ಮತ್ತು 'ಮತ್ವಾದೇಶ' ಬರುವುದಿದೆ. ಉದಾ:

ಅ್ತ್ತೆನಾ + ಅತಿನಿಷ್ಠುರೆ = ಅ್ತ್ತೆನಾನತಿ ನಿಷ್ಠುರೆ
ಅವನೀಶ + ಆಕುಳೆ = ಅವನೀಶನಾಕುಳೆ
ನಿನೆತ್ೕ + ಅನರಾಗ = ನಿನೆತ್ೕಮನರಾಗ
ಕೇಳುವ್ಹೋ + ಅತಿಭಕ್ತಿಟ್ = ಕೇಳುವ್ಹೋಮತಿ ಭಕ್ತಿಟ್

ಕಾವ್ಯದ ಪೀಠಿಕೆ

ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ಪದ್ಯದ, ಪ್ರಾರಂಭದ ಭಾಗವು ತಾಡವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕೊನೆಯ ಒಂದಂಶ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ. ಅದು ವಿಘ್ನೇಶನ ಸ್ತುತಿ. ಮುಂದಿನದು ಶಿವಸ್ತುತಿ.

ಮಜಕಂಠಪ್ರಿಯು ಈರೇ-
ಕಜೊವಂತೇನ್ ಸದಾಂತೊ
ಬಜಿಲ್ೕ ಶರ್ಕರೆ ಖರ್ಜೂರೊ ಅರ್ಪಿಪೆನೇನ್
[ಗಜಚರ್ಮಾಂಬರ ಧಾರೀ-
ಭುಜಗಾಭರಣಾ ನಿತ್ಯೊ]
ನಿಜೊಮಾಯಿ ಕವಿತೆಕ್ ವರದೇರಾಲೆ

(ಸಂಧಿ-೧, ಪಾಡ್-೨)

ಇಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಖರ್ಜೂರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದು ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇರದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಕವಿಯು ಪಾರ್ವತಿ–ಶಾರದೆಯರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಾರದೆಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಾಗ 'ಭಾರತಾಮೃತೊಮೆನ್ಕೀ । ಸಾರೊಮೆನ್ ರೆಚೀಪರ । ಈರ್ ನೃತ್ತಿಪೊಡೆನ್ನಾ ಮುಖರಂಗಂಟ್' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಸರ್ವದೇವತಾಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಸೀಮೆಯ ದೈವವಾದ ಕುಡವೂರಿನ 'ಮೃಡರಾಮ'ನ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಡಿದು

---

೧೧. ಹಾಗೆಯೇ ಮೂಡಿಲ್ಲಾರ್ ಎಂಬವರು ಮೂಲತಃ ಕೆದಿಲಾಯರು (ಹೆರ್ಗದವರು) -ಚಿಟ್ಪಾಡಿ ಬೀಡಿನ ಅಧಿಕಾರ ದೊರೆತೊಡನೆ ಅವರೂ 'ಬಲ್ಲಾಳ'ರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದರು.

ಕೊಂಡು, ತಾನು ಆರಂಭಿಸಲಿರುವ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ "ಯಾವುದೇ ಊನ ಬಾರದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ" ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಗುರುವೂ ಜಾಣಕವಿಯೂ ಆದ ವಿಣಾಪಾಣಿ ಮುಕುಂದ ನಾಣಿಲ್ತಾಯನನ್ನೂ, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಬರೆದ ಕವಿಗಳನ್ನೂ, ಗುಡ್ಡೆತರಾಯೆ ಎಂಬ ಕವಿಯನ್ನೂ, ಅಂಬರೀಷೋಪಾಖ್ಯಾನ ಬರೆದ ಕವಿಯನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಸಾರವನ್ನರಿಯದೆ ದ್ವೇಷಿಸುವವರು ನಷ್ಟಹೊಂದು ವರೆಂದೂ, ಪ್ರೀತಿಸುವವರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಸದ್ಗತಿ ಹೊಂದುವರೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ರಚಿಸುವ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಗಂಗಾಸ್ನಾನವೂ, 'ಸಾರಂಗಪಾಣಿಯುತನ್ ಶ್ರೀರಂಗನ್ ಪೂಜಿಕ್ಣಾತ್' (ಶಿವನಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಪೂಜಿ ಸುವಷ್ಟು) ಫಲವೂ ದೊರೆಯುವುದು –ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಸೀಮೆಯ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಾರತದ ಕಥೆ ಆರಂಭವಾದ ಅದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದಲೇ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯವೂ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ತುಳು ಮಹಾಭಾರತದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:

(ಕ) ತುಳು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅರುಣಾಬ್ಜನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಸರಸಿಜಾಸನ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪದಿ
ಯರಸಿಯಾದಳು ಗಂಗೆ ಬಳಿಕಿ-
ಬ್ಬರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ವಸುಗಳೆಂಟು ವಸಿಷ್ಠ ಶಾಪದಲಿ
ನಿರಪರಾಧಿಗಳೇಳು ಜನನಾಂ-
ತರಕೆ ಮರಣವ ಕಂಡರುಳಿದಂ-
ಗಿರವು ಭೂಲೋಕದಲಿ ಬಲಿದುದು ಭೀಷ್ಮನಾಮದಲಿ

(ಸಂಧಿ-೨, ಪದ್ಯ-೨೧)

ಈ ಒಂದು ಭಾಮಿನಿಯ ಕತೆಯನ್ನು ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಪದ್ಯಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ: (ಸಂಧಿ-೧, ಪಾಡ್-೪೪ ರಿಂದ ೬೯ರ ವರೆಗೆ)

ಇಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ ವರುಣರ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟವಸುಗಳ ಶಾಪದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮುನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಆತ ವಿವರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಗಂಗೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಹೇಳಿದರೆ, ಗಂಗೆಗೆ ಶಿವನು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಅರುಣಾಬ್ಜ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

(ಖ) ಮುಂದೆ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯಾದಿಗಳು ಮಡಿದ ಅನಂತರ ಯೋಜನಗಂಧಿಯು ಬಂದು ಭೀಷ್ಮನೊಡನೆ –"ಮಗನೆ ರಾಜ್ಯವ ಧರಿಸು, ನೀನಿನ್ನುತ್ತರದ ಹಿಮಕರಕುಲವ ಬೆಳಗು" ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ (ಕನ್ನಡಮಹಾಭಾರತ ಸಂಧಿ–೩, ಪದ್ಯ–೧)

"ಪುತ್ರನಾಣೆನ ಪಣ್ಲೆ ಕೇಳಿಲ ಸಂತತೀ ಸ್ಪದನೆತ್ತ್‌ಟಾ
ಮಿತ್ತ್‌ಕ್ ಗತಿ ಸ್ಪದ್ದಿ ನಾಣಯೆಕೊಂಜಿ ಬುದ್ಧಿ ನಿರೂಪಿಪು
ಕ್ಷತ್ರಿಯೋತ್ತಮ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲಿಪಿಲ....."

(ತುಳು ಮಹಾಭಾರತ ಸಂಧಿ–೧, ಪಾಡ್–೯೮)

ಆಗ ಭೀಷ್ಮನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ–

"ತಾಯೆ ನಿಮ್ಮೋಪಾದಿ ರಾಜ್ಯ
ಸ್ತ್ರೀಯಳೆಂದಾ ನುಡಿಯೊಳಗೆ ಗಾಂ–
ಗೇಯ ಮುಳುಗನು ಭೀಷ್ಮವಚನಕೆ ಬೇರೆ ಮೊಳೆಯುಂಟೆ
ಕಾಯಕಲ್ಪಸುಖಕ್ಕೆ ಘನ ನಿ–
ಶ್ರೇಯಸವ ಕೆಡಿಸುವೆನೆ ಯೆಲವದ
ಕಾಯಿಗೋಸುಗ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವ ಕಡಿವನಲ್ಲೆಂದ

(ಕ. ಮ. ಸಂಧಿ–೩, ಪದ್ಯ–೨)

ಸ್ತ್ರೀಕುಳೆಯ್ಕೆರ್‌ಲೀರೆಕೇ ಸರಿಯೆಂದ್ ಪಂಡಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆನಿನ್
ನ್‌ಕಡೇ ನೆನ ಜೀವೊ ಪೋನೆಕೆ, ದೇಹೊಂತಲ್ಪಸುಖೊಂಕ್ಕೆಗ್
ಜಾಕ್ ತಪ್ಪವಳೋಡು ಪುಣ್ಯೊಮಿ, ಕಲ್ಪಕೋ ಕಡ್‌ಪುಪ್ಪಿರಿ
ಚೂರ್ಕ್‌ನ್ಯೆಕಿಲವೊಂತ ಕಾಯಿತ ಸ್ವಾದುಕೆಂದೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್

(ತು. ಮ. ಸಂಧಿ–೧, ಪಾಡ್–೯೯)

[ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನಿಮಗೆ ಸಮಾನರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿಂದಾಚೆಗೆ, ನನ್ನ ಜೀವ ಹೋಗುವ ತನಕವೂ, ನನ್ನನ್ನು ನೂಕದಿರಿ. ನಾನು ಆರ್ಜಿಸಿದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು, ದೇಹದ ಅಲ್ಪಸುಖಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾಕೆ ಕಳಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲವದ ಕಾಯಿಯ ರುಚಿಗಾಗಿ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನ್ನು ಕಡಿಯಲಾರೆ.]

ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

(ಗ) ಕುಂತೀಭೋಜನಿಗೆ ಕುಂತಿಯು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಒಂದೇ ಭಾಮಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ (ಸಂಧಿ–೩, ಪದ್ಯ–೧೩) ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಆ ಕತೆಯನ್ನು ಆರು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕುಂತಿ ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಕುಂತೀಭೋಜನು ಜೋಯಿಸರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಆಕೆಯ ಜಾತಕಫಲವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಳಾಗುತ್ತಾಳೆ:

ಯೇರ್‌ಯೋ ಶುಭಲಕ್ಷಣೊಂಕುಳು ಕಾಂತಿಯಾವೊಮು ಭಾವೊಮಾ
ಆರ್‌ಯೋ ಮಿರೆಯಂದೊವೇರ್‌ಸ್ಪಿ ಹೇಮಕುಂಭ ಸಮಾನೊಮೆ
ಮೀರ್‌ಯೋ ತನುಕಾಂತಿ ಕೇಶೊಮು ಪ್ರಾಯೊ ಷೋಡಶೊಮಾವಪ
ಆರೆಯೋ ನೃಪೆ ಪುತ್ರಿನೇರೆಕ್ ಕೊಳ್ಕ್‌ಣಾಂದ್, ಮನಂತುಳೈ

ಇತ್ಯಾದಿ ಸಹಜ ವರ್ಣನೆಗಳು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ (ಸಂಧಿ-೧, ಪಾಡ್-೧೧೭) ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ.

ಹೀಗೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಭಾರತವನ್ನೂ, ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಭಾರತವನ್ನೂ ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನೇ ಮೆರೆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಿಂದಲೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದು, ಆತನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಹಣೆಯುವ ಜಾಣ್ಮೆ ಅರುಣಾಬ್ಜನಿಗೆ ಇದೆ.

ಅಧಿರಥನಿಗೆ ಗಂಗಾತಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಗು(ಕರ್ಣ)ವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ:

ಹೊಳೆಹೊಳೆದು ಹೊಡಮರಳಿ ನಡು ಹೊ-
ಸ್ತಿಲಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗ-
ಳೊಳಗೆ ಸುಳಿವರ ಸನ್ನೆಯಲಿ ಕರೆಕರೆದು ನಸುನಗುತ
ಲಲಿತ ರತ್ನದ ಬಾಲದೊಡಿಗೆಯ
ಕಳಚಿ ಹಾಯ್ಕುವ ಹೆಸರು ಜಗದಲಿ
ಬೆಳೆವುತಿರ್ದುದು ಹಬ್ಬಿದುದು ಜನಜನದ ಕರ್ಣದಲಿ

(ಸಂಧಿ-೩, ಪದ್ಯ-೨೭)

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ವರ್ಣನೆ ಹೀಗಿದೆ:

ಲೋಕೇರೇ ಮುಖೊ ಚೂವಪಾ ತೆಳಿತೌಟ್ಟ್ ನ್ಯಾಳ್ವೆ ಕೈಕುಳೆ
ಆಕರಾಕರ ನೂಕುವೇ ತನ ದೇಹೊಮಿನ್ ಕಬುತೋಲುವೆ
ಬಾಕಿತಾಡೆಕ್ ನೂಕುವೇ ತಡಿಯೆಚ್ಚಿಟ್ ಕರೊಮೂಂದುವೇ
ಪೋಕ್‌ಕುತ್ಸಹಿತೌಟ್ಟ್‌ಲಾ ಪಿದೆಯಿಪ್ಪ ಬಾಲಶಿಖಾಮಣಿ

(ಸಂಧಿ-೧, ಪಾಡ್-೧೩೬)

ಹಾಗಾಗಿ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಅನುವಾದಕ ಕವಿಯಲ್ಲ; ಆತ ಸೃಜನಶೀಲ ಕವಿ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಕನ್ನಡಭಾಗವತವನ್ನು ಹಲವೆಡೆ ನೇರವಾಗಿ

ಅನುವಾದಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅರುಣಾಬ್ಜನಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯ ಅನುಸರಣೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಒಬ್ಬ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಗುರು ಮಾತ್ರ. ಆ ಗುರುವು ತೋರಿದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆತ ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲೇ ನಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

(ಜ) ಕುಂತಿ-ಮಾದ್ರಿಯರೊಂದಿಗೆ ದಾಂಪತ್ಯಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾಂಡುಭೂಪತಿಗೆ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಕೊಟ್ಟ ಹೋಲಿಕೆ ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಎರಡೆರಡು ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವರನ್ನೇ ಆತ ಹೋಲಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ:

ಆ ಹರೀ ರ್‌ಮೆ ಞ ಧರಿತ್ರಿನಾಂದ್‌ತ್ತೆರಾಕುಳು, ಶಂಕರನ್
ದೇಹೊಮೀ ತೆರಿತೊಂಡಿ ಗೌರಿನ ಗಂಗೆನಂದೊಮು ಚೂವುಟ,
ಸಾಹಸಂಟ್ ಸವಿತ್ರಿನಾ ಉಷೆನಂದೊಮಾ ನೃಪಸಿಂಹಟ
ಸ್ನೇಹಿತ್ ಅನುಕೂಲೆರಾಸ್ಪವುಟ್‌ತ್ತೆರ್ ಕುಂತಿಯ ಮಾದ್ರಿಯ ॥

(ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಶ್ರೀದೇವಿ-ಭೂದೇವಿಯರಿದ್ದಂತೆ, ಶಿವನಿಗೆ ಗೌರಿ-ಗಂಗೆಯರಿದ್ದಂತೆ, ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಾವಿತ್ರಿ-ಉಷೆಯರಿದ್ದಂತೆ, ಪಾಂಡುವಿಗೆ ಕುಂತೀ-ಮಾದ್ರಿಯರು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರು.)

ಈ ವರ್ಣನೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅರುಣಾಬ್ಜನದ್ದೇ ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಪನೆ. ಮುಂದೆ ಪಾಂಡು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಾದ್ರಿಯನ್ನು ಆಕೆ ಬೇಡವೆಂದರೂ ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅರುಣಾಬ್ಜ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ:

ಪಿಲಿಟಾ ತಾಗ್‌ಸ್ಪ್ ಪೆತ್ತ
ಬಲಸೇರಾಕ್‌ಣಲುಂಡೋ
ಎಲಿಕುಳೂ ಮರಿಕುಳೆ ಗೇಲ್‌ಕ್‌ಣುಂಡೋ
ಫಲುಗಜೊಂಕುಳು ಸಿಂಹ
ನಿಲೆ ತಪ್ಪೊರ್‌ಕ್‌ಣಾಂದುಂಡೊ
ಯೆಲೆ ಭೂಪಾ ಸತಿಕುಳು ಗೆಲ್ಪೆರೊ ಭರ್ತಾವಿ

(ಹುಲಿಯನ್ನೆದುರಿಸಿ ದನವೂ, ಹಾವನ್ನೆದುರಿಸಿ ಇಲಿಗಳೂ, ಸಿಂಹವನ್ನೆದುರಿಸಿ ಆನೆಯೂ ಜೈಸಲುಂಟೆ? ಹಾಗೆಯೇ ಗಂಡನನ್ನೆದುರಿಸಿ ಹೆಂಡತಿಯರು ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲರೆ?)

(ಚ) ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೌರವ-ಪಾಂಡವರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಟಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡರೆ, ಅರುಣಾಬ್ಜನು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

"......ಆಳಿನೇರಿಕೆ ಹಿಡಿಗವಡೆ ಗುರಿ-
ಯಾಳು ಚೆಂಡಿನ ಹೊಣಕೆ ಚಿಣಿಕೋ
ಲಾಳು ಗೊತ್ತಿನ ದಂಡೆಯೆನೆ ನಾನಾ ವಿನೋದದಲಿ

ಗುಡುಗು ಗುತ್ತಿನ ಚೆಂಡು ಗುಮ್ಮನ
ಬಡಿವ ಕತ್ತಲೆ ಗುದ್ದುಗಂಬದ
ಗಡಣೆ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಸಗವರಿ ಹರಿಹಲಗೆ ನಿಡುಗವಣೆ ।
ಕೆಡಹು ಕುಟ್ಟಿಗನಾದಿಯಾದವ
ಗಡ ವಿನೋದದಲಾಡಿದರು ಪಂ-
ಗಡದಲೈವರು ನೂರ್ವರಿವರಿತ್ತಂಡವೊಂದಾಗಿ *(ಕು.ಭಾಃ ಸಂಧಿ-೬, ಪದ್ಯ-೧೨)*

ಗ್‌ಡಿಯೆ ಬದ್ದೆಯ ಕಂಬೊಂ-
ತ್‌ಡೆ ಕೋಟೆ ಕಣ್ಮುರ್ಚಿಲ್
ಗ್‌ಡೆಕಪ್ಷ್ ನಲಿಪುಕೀ x xಡ ಶೆಂಡ್
ಖಡುಕೈಟ್ ಮರಿಯಾಟಂ-
ಟ್‌ಡೆಪ್ಪೋ ಬುಬ್ಬುಕಿ ಪಲ್ಲಿ
ಪುಡವೀಃಶಾತ್ಮಜೆರೇ ಲೀಲೆಕುಳುಂಬೆಯ್ಯಾ
ಒಂಜಿ ಮುಂಡ್‌ಣೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟ್
ಪಂಜಿ ಕುಂಬುಟೆ ಪಲ್ಲಿ
ಶಂಜೆ ಕರ್ತ್ಲೆ ಗ್‌ದ್ದ್‌ಳೆನಿಕೀ ನಾನಾ
ರಂಜಕೊಂಕುಳೆಟೆಯ್ಯಾ
ಸ್ಪೊಂಜಾಸ್ಟ್ ನಲಿತ್ತ್ತೆರ್
ವೆಂಜೀಪ್ಪೋಯೆನ ಭೀಮೆ ತನ ಶೌರ್ಯೊಂಟ್
(ಸಂಧಿ-೨, ಪಾಡ್-೧೩೮, ೧೩೯)

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಬಾಟ, ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆಯಾಟ, ಪಲ್ಲಿ (ಮುಷ್ಟಿ) ಬಿಡಿಸುವಾಟ –ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಆಟಗಳು ಮಾತ್ರ ಈಗ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಇತರ ಆಟಗಳೆಲ್ಲ ಮರೆತೇ ಹೋಗಿವೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

(ಛ) ಹಿಂದೆ ಬಾಹಟ ಎಂಬ ವೈದ್ಯಗ್ರಂಥವು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೌರವ-ಪಾಂಡವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಪುರಾಣ, ಜ್ಯೋತಿಷಗ್ರಂಥಗಳೊಂದಿಗೆ 'ಬಾಹಟ'ವೆಂಬ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅವರು (ಕೃಪಾಚಾರ್ಯರಿಂದ) ಕಲಿತರು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ ಅರುಣಾಬ್ಜ. (ಸಂಧಿ-೨, ಪಾಡ್-೧೬೬)

(ಜ) ದ್ರೋಣನು ಸಹಾಯವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ದ್ರುಪದನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಆತ "ಪೆಜಿಸ್ಟೇ ತಿರಿಯುಣ್ಕೇ ಅವನೀಸುರಕ್ ಧರಣೀಶೆರೆಟ ಏವುಳೆನಾ ಸಖ್ಯತೆನಾ" ಎಂದು ಹಂಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ದ್ರೋಣನು–

"ಮನುಜಾಧಿಪ ಕೇಳಿನ ರಾಜ್ಯೊಮಿನಾ ಧೂಳೀಪಟೊ ಮಾಂತ್
ಯೆನ ಶಿಷ್ಯೆರೆ ಕೊಂಡಿನಿ ಕಟ್ಟೊಸ್ಟ್ತ್ ಪಿದೆಂಗೈಪ್ಪಡ್‌ಪೋಸ್ಟ್
ಜನೊಮೆಯ್ಯ್‌ಡೆಪಿನ್ನಿ ಪ್ರಕಾರೊಮೆನಾ ವಾಮಾಂಫ್ರಿಟ್ ಮೊಷ್ಸ್ಟ್
ಯೆನ ಕೋಪೊಮಿ ತೀರ್ಪನತೆಪ್ಪುಟ್‌ಂಬು ಮಿರೆಮೀಶಕುಳಾತ್

(ಸಂಧಿ-೨, ಪದ್ಯ-೧೮೪)

ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ದ್ರೋಣನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪ, ಛಲ ಮತ್ತು ದ್ರುಪದನ ಬಗೆಗಿನ ತಿರಸ್ಕಾರ -ಇವು ಮೂರೂ ಮುಪ್ಪುರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಂತೆ ದುಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಸಫಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

(ಝ) ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಾರಿಯು ಗಜಪೂಜೆಗೆ ಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ಬರುವಾಗ ಧ್ವನಿಸಿದ ವಾದ್ಯಗಳ ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ:

ಉಡುಡಕ್ಕೆಯುಡುಕ್ಕೆಯ ದಕ್ಕೆಕುಳಾ ಪಟಹಂ ಪಟುಭೇರಿ
ನ್‌ಡ್‌ವಾದ್ಯೊಮು ಕೈಮಣಿ ತಾಳರವೊಮಿರೆತಾಳೊಮನೇಕೊ
ನಡತ್ ಕರಿರಾಜ ಸಮೀಪಪದಂಟಾಸ್ಸೀ ಸಮಯಂಟ್
ಉಡುರಾಜನಿಭಾನನೆ ದಂಡ್ಯೆಟ್‌ತ್ತ್ ಲ್‌ಜತಳ್ ತೆಳಿತಂಚ

ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲ ಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದ ವಾದ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ:

ಉಡುಡಕ್ಕೆ – ಉಡುವಿನ ಚರ್ಮದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಡಕ್ಕೆ, ಉಡುಕ್ಕೆ – ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 'ಎಡಕ್ಕ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಕೆ – ತುಳುನಾಡಿನ ದಕ್ಕೆಬಲಿಗೆ ಬಾರಿಸುವ ವಾದ್ಯ, ಪಟಹ, ಪಟುಭೇರಿ – ದೊಡ್ಡ ಭೇರಿ (ತುಳುನಾಡಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಭೇರಿ ಬಪ್ಪನಾಡು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ), ನ್‌ಡ್‌ವಾದ್ಯೊ – ನಾಗಸ್ವರ, ಕೈಮಣಿ – ಕಂಚಿನ ಚಿಕ್ಕ ತಾಳ, ಇರೆತಾಳ – ಕಂಚಿನ ದೊಡ್ಡ ತಾಳ (ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸುವ ಚಕ್ರತಾಳ).

ಇಂಥದೇ ಒಂದು ವಾದ್ಯಸಮ್ಮೇಳನದ ವಿವರವು ದ್ರೌಪದೀಸ್ವಯಂವರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ ವಾದ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ:

ಕಡುವೈ ದುಡಿ ಮದ್ದಳಿ ಭೇರಿಕುಳೆಡ್ಡೆಡ್ಡಾರೆ ಮೃದಂಗೊ
ಪಡಡಕ್ಕೆ ಕರಂಡೆಯು ಚೌಂಡಕೆಯಾ ಪಟಹೋ ತಿಮಿಲ್ಯೆಂದಾ
ಪಡೆಯುರ್ಬುಕಿ ಚಂಬಟೊ ಚೆಂಬಕರೊ ನೆಸಳಾದಿ ಸುವಾದ್ಯಂ
ಕಡಲೇಳ್‌ಲ ನಾದಿಪ ಘೋರ್ಣಿಪಸ್ಟ್ ಮಗ್‌ಟ್‌ಪ್ಪುಣಸಂಖ್ಯೊ

(ಸಂಧಿ-೧೧, ಪಾಡ್-೩)

ಇಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜನಪದ ವಾದ್ಯವಾದ ದುಡಿಯಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮದ್ದಳೆಯಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭೇರಿಗಳಿವೆ. ಸಂಗೀತದ ಮೃದಂಗವಿದೆ. ಪಂಚವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಟಹ ತಿಮಿಲೆಗಳಿವೆ. ರಣವಾದ್ಯವಾದ ಚಂಬಟೊ (ತಮ್ಮಟೆ) ಇದೆ. ಚೆಂಬಕರೊ–ನೆಸಳೆ –ಅಂದರೆ ಚೆಂಬಿನ ಪಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು (ಇವೆರಡರ ನಾದವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಒಂದು ತಾರಸ್ಥಾಯಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಮಂದ್ರಸ್ಥಾಯಿಯೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಜೊತೆ ನುಡಿತ ತುಂಬ ಆಕರ್ಷಕವೆನಿಸಬಹುದು). ಪಡಡಕ್ಕೆ (ಪದೆಡಕ್ಕೆ : A Kettle Drum –ಕಿಟ್ಟೆಲ್) –ನಗಾರಿಯಂಥಾ ವಾದ್ಯ[೧೨] ಕರಂಡೆ(ಕರಡೆಯೆಂಬ ವಾದ್ಯ). ಚೌಂಡಕೆ(ಚೌಡಿಕೆಯೆಂಬ ವಾದ್ಯ)ಗಳಿವೆ. ಕಡುವ್ಯೆ ಎಂಬ ವಾದ್ಯ ಯಾವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಡ್ಡೆಡ್ಡಾರೆ ಎಂಬುದು ವಿಶೇಷಣ ಪದವೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾದ್ಯದ ಹೆಸರೇ –ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

'ಐರಾವತ' –ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣ ವಿದುರರು ಐರಾವತದ ಬಳಿ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅಕ್ಷತೆಕಾಳು ಹಾಕಿ ಅರ್ಚಿಸುವಾಗ 'ದುಡಿ ಮದ್ದಳಿ ಭೇರಿ ಪದೆ ಮುಟಿಸ್ ಪಟಹ' ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ನಡುಗುವಂತೆ ಧ್ವನಿಸಿದುವಂತೆ (ಸಂಧಿ–೫, ಪಾಡ್–೯೭). ಇಲ್ಲಿ 'ಪದೆ' ಎಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ಪದೆಡಕ್ಕೆ (ಪಡಡಕ್ಕೆ) ಎಂಬ ವಾದ್ಯವೆನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ 'ಮುಟಿಸ್' ಎಂಬ ವಾದ್ಯ ಯಾವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

(ಇ) ವಿವಾಹಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳ ಮನೋರಂಜನೆಗಾಗಿ ಜರಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಲಾಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೂ ವಾದ್ಯಗಳ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆಯಿದೆ:

ತಾಳೋ ಪುಟಿಲ್ ಕೈಮಣಿ ವೀಣೆ ದುಡೀ ಪದೆಢಕ್ಕೆಯುಡುಕ್ಕೆ
ಕಾಳೇ ವರಮದ್ದಳಿ ಗೋಮುಖೊಮಾಂದಿತ್ಯಾದಿ ಸುವಾದ್ಯೊ
ಮೇಳೈಪೊಸ್ಟ್ ನೃತ್ತಸುಗಾಯಕೆರಾ ನಟರೇರ್ಕುಳನೇಕೊ
ಘೋಳೆಂದುಳೆಯಾಸ್ಟ್ಂಣ್ ಪಂದೆಲ್ಟ್ ಪರವೋತ್ಸಹೊ ಚೂವೆರಾ

(ಸಂಧಿ–೧೧, ಪಾಡ್–೨೧)

ಚಿಟಿಕೆ ತಾಳ, ಕೊಳಲು, ಸಣ್ಣ ಕಂಚಿನ ತಾಳ, ವೀಣೆ, ದುಡಿ, ಪದೆಡಕ್ಕೆ (Kettle Drum), ಉಡುಕ್ಕೆ, ಕಹಳೆ, ಮದ್ದಳೆ, ಗೋಮುಖ –ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ವಾದ್ಯಗಳ ಮೇಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಗಾಯಕರು ನರ್ತಕರು ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯಕಾರರು ಮದುವೆಯ ಚಪ್ಪರದೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

---

೧೨. ತುಳುಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಪದೆ ಮತ್ತು ಡಕ್ಕೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳಿರಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅರ್ಥವು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ೨೬ ವಾದ್ಯಗಳ ವಿವರ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವಾದ್ಯ ವೈಭವಗಳಿಲ್ಲ. ತುಳುವರು ಎಂಥ ಕಲಾರಸಿಕರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಈ ವರ್ಣನೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಟ) ಮದುವೆಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಹಿಮಾಂಬು(Ice Water)ವಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:

ಕೂಪೊಂಕುಳೆ ತೋಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕಟ್ಟವೆಕ್ ಸುತೆ ಪೂಜಿಸ್ಟ್ ನಿಂಜ
ಪೊಯ್ಯೋಸ್ಟ್ ಹಿಮಾಂಬುಡ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಪಣೀ ಉಳ್ಳೆ ಪೋಯಿ ಜನೊಂಕ್
ಚೂಪೋಯೆರ್ ನೀರ ಪ್ರಕಾರೊಮಿನೀ ಕೋಳಿಯೆರ ಕಡೆಕೂಡ
ಜಾಪಣ್ಣೊ ಸ್ವಯಂವರ ಸಂಭ್ರವೊಮೀ ಪಾಂಚಾಲೆ ಸೃಜೀತೀ

(ಸಂಧಿ-೧೧, ಪಾಡ್-೨೩)

(ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ, ಅದರ ಒಳಗಿನ ಕಟ್ಟಣ(ಅಂಕಣ)ಕ್ಕೆ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಮಜಲವನ್ನು ಹೊಯ್ದು, ಪನ್ನೀರು ಹಾಕಿಸಿ, ವಿವಾಹಶಾಲೆಯ ಒಳಗೆ ಹೋದ ಜನರಿಗೆ ಆ ನೀರಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಬೇಕೆಂದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ದ್ರುಪದನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ ಸ್ವಯಂವರವೈಭವವನ್ನು ಏನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಿ!)

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ತಂಪುನೀರ(Cold Water)ನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಯಾವುದೋ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು -ಎಂಬುದು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

(ಠ) ದ್ರೌಪದಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಖಿಯರ ವರ್ಣನೆ:

ದ್ರೌಪದಿಯು ಸ್ವಯಂವರಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವಳ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲು ಸುಂದರಿಯರ ಒಂದು ತಂಡವೇ ಮೇಳೈಸಿತ್ತಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ವರ್ಣನೆಗಿಂತಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವಳ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಖಿಯರ ವರ್ಣನೆಗೇ ಕವಿ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅಂಗರಕ್ಷಕಿಯರಂತಿರುವ ಆ ಅಂಗನೆಯರ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಅಂಕುರಿಸುವ ಬದಲು ಭಯವೇ ಅಂಕುರಿಸಬಹುದೇ? ಆ ರೀತಿಯ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಕವಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ:

ಧರಿತೀ ಕಸ್ತುರಿ ಗಂಧಂ
ವರ ಚವರ್ೊ ಪಲವೆಕುಳು
ಬಿರು ಪುರ್ಬು, ಶರೊಮುಕ್ಷಿ, ಸ್ಟೆಳವಾಸೆತಾ-
ಕರವಾಳ್ ನಳಿತೋಳಾ
ಘೆರಿಯಾ ಲವುಡಿನಖಂತಾ
ಚುರಿಯೇಯುಳ್ಳಾಳುಂಡಂಗನೆ ಸಂಘಾತೊ *(ಸಂಧಿ-೧೨, ಪಾಡ್-೩೯)*

ಕಸ್ತೂರಿ ಗಂಧಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ ಮೈಚರ್ಮವೇ ಒಂದು ಗುರಾಣಿ(?), ಹುಬ್ಬುಗಳೇ ಬಿಲ್ಲು, ಕಣ್ಣ ನೋಟವೇ ಬಾಣ, ನಳನಳಿಸುವ ತೋಳುಗಳೇ ಖಡ್ಗಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಉಗುರುಗಳೇ ಸುರಗಿ(ಕತ್ತಿ)ಗಳು –ಇಂಥಾ ಅಂಗನೆಯರ ಗುಂಪು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಇದೆ.

ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವರ್ಗವನ್ನೇ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮನ್ಮಥನ ಒಂದು ಚತುರಂಗಸೈನ್ಯ ಎಂದು ಕವಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ:

ಮಿರೆಕುಳಾನೆತ ಪುಂಡ್
ಪೆರಮಾರಾ ರಥೊಮೆಡ್ಡಾ
ತುರಗೋವಮಾಸ್ಪೌಳ್ ಚಂಚಲನೇತ್ರೊಂಕ್ಳು
ವರಪತಾಕೆಕುಳಾಸ್ಸು-
ತ್ತರಿಯೆತಾ ವಸನಂಕ್ಳು
ಹರವ್ಯೆರೀ ಚತುರಂಗೋ ನಡತ್ಣಂಚಾ

(ಸಂಧಿ-೧೨, ಪಾಡ್-೪೦)

ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕುಚಗಳೇ ಆನೆಯ ಹಿಂಡು, ಪಿರ್ರೆಗಳೇ ರಥ, ಚಂಚಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳೇ ಕುದುರೆಗಳು, ಮೈಯ ಸೆರಗೇ ಬಾವುಟಗಳು –ಹೀಗೆ ಮನ್ಮಥನ ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯವೇ ಬರುವಂತೆ ಅವರು ನಡೆದುಬರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

(ಡ) ಪಾಂಚಾಲನಗರದಲ್ಲಿ ಗೊಂಬೆಗಳ ಚಮತ್ಕಾರ:

ಸಂಚೊಂಟಾವ ರಚೀತ್ ಕೀಲಿತಿ ಯಂತ್ರ ಪಾಪೆಕುಳೌಳೌಳೀ
ಚಂಚಲೀಪ್ಪೊನ ವೆನ್ಕ್ಕಣಂದೊಮೆ ಕಾರ್‍ಕೈತರೆ ಪಂದೊಸ್ಟ್
ಮೆಂಚೊರೀ ವರಪಾಯ ಚೂಸ್ಸುಳೆಪುಪ್ಪೊ ಕಣ್ಕುಳೆಟೆನ್ಕ್ಕಣಂ-
ದಂಚನೇಕೊ ವಿನೋದೊಮುಳ್ಳೊನ ಚೂವುಟಾ ನಗರಂತುಳ್ಳೆ

(ಸಂಧಿ-೧೧, ಪಾಡ್-೧೩)

ದ್ರೌಪದಿ ಸ್ವಯಂವರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾಂಚಾಲ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕೀಲಿಸಿದ್ದರು. ಅವು ತಲೆ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಂಜ್ಞೆಮಾಡಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದುವಂತೆ:

ಕರ್ಪೂರೊಮು ಚಂದನೊ ಕಸ್ತುರಿಯಾ ಪನಿನೀರ್‍ಟ್ ತೇತ್
ತರ್ಪೊಸ್ಟ್ ಹಿರಣ್ಯಯೆ ಕೊಪ್ಪರಿಯೇಕುಳೆಟ್‍ಪ್ಪಿಜಿಪೋಸ್ಟ್
ನಿಲ್ಪೋಸ್ಪಯೆನಂತ್‍ಟ್ ಯಂತ್ರಮಯಂತಾ ಪಾಪೆಕುಳೌಳೌಳ್
ವರ್ಪೀ ಜನೊಮೊಡ್ಡಪ ಕೈಕುಳೆನೀಯವು ಕೋರ್‍ಕೊಳ್‍ಪ್ಪೊ

(ಸಂಧಿ-೧೧, ಪಾಡ್-೨೭)

ಕರ್ಪೂರ ಚಂದನ ಕಸ್ತೂರಿಗಳನ್ನು ಪನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇದು ಪಾಕಗೊಳಿಸಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಾರದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯಂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿದ್ದರು. ಜನರು ಕೈಯೊಡ್ಡಿದರೆ ಸಾಕು; ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ಗೊಂಬೆಗಳು ಕೈಗೆ ಎರೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಚಿಲು ಪಾಪೆಕ್ಳು ಮುಟ್ಟಟೆ ಪೋವಿನೊರಿ ಚುಳಿಪುಪ್ಳೊ ಚುಳಂತ್ಯೆ
ಚಿಲು ಚಾಮರೊ ವೀಜಿಕೊವೋಜೆತವಾ ತೇಜೊಂತ ಜನೊಂಕ್
ಚಿಲು ಮಾಲೆನಿ ನೀಳ್ಕೊ ಲೋಕೆರೆಕ್ೀ ಪಡಲ್ಯೆತ್ತೆಟ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್
ಫಲು ವಿಸ್ಮಯೊಮುಳ್ಳೊನ ಪಂದೆಲ್‌ಟ್ೀ ನೃಪೆ ನಿರ್ಮಿತಿಜತ್ತೀ

(ಸಂಧಿ-೧೧, ಪಾಡ್-೨೮)

ಕೆಲವು ಗೊಂಬೆಗಳು ಬಳಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ(?); ಕೆಲವು ಚಾಮರ ಬೀಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಹೂಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮದುವೆಯ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಚ್ಚರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

(ಥ) ತುಳುನಾಡಿನ ವಿವಾಹಪದ್ಧತಿ:

ದ್ರೌಪದಿ ಸ್ವಯಂವರದ ಅನಂತರ ಪಾಂಚಾಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಜರಗಿದ ವಿವಾಹದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ತನ್ನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಕಂಡ ವಿವಾಹವಿಧಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರೆ, ಅರುಣಾಬ್ಜನು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿವಾಹವಿಧಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ:

ಸಾರಿದರು ಮೆಟ್ಟಕ್ಕಿಗಳ ಗುಡ
ಜೀರಿಗೆಗಳೊದಗಿದವು ಲಗ್ನ ವಿ-
ಹಾರದಾಶೀರ್ವಾದದಾಯತರವದ ರಭಸದಲಿ
ಧಾರೆಯೆರೆದನು ದ್ರುಪದ ಪಾಂಡುಕು-
ಮಾರರಿಗೆ ನಿಜಸುತೆಯನತಿ ವಿ-
ಸ್ತಾರಿಸಿತು ವೈವಾಹರಚನೆ ವಿಶಾಲ ವಿಭವದಲಿ

(ಕನ್ನಡಭಾರತ: ಸಂಧಿ-೧೬, ಪದ್ಯ-೬೫)

.....ಪ್ರೇಮಿೀತ್ಯೆವೆರೆಕೊಪ್ಪ
ಕಾಮಿನೀ ಕೈಧಾರೆ-
ಯಾ ಮಹಾವಧು ಮಾಂತ್ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟೇ ಭೂಪೇ

(ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ: ಸಂಧಿ-೧೭, ಪಾಡ್-೫೯)

.....ಲೀಲೆಟಾ ಮಾಂಗಲ್ಯೊ
ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಟ್ ಭೂಮಿ-
ಪಾಲೆ ತಾನ್ ಬುಳಂಬೋಸ್ಸ್‌ಣ ಜಾಪಣ್ಣೊ
ಮೇಲಾಕ್ಳ್ ಪಜೆ ಮೀಸ್ಸೀ
ಕಾಲೊಂ[ಕಾ]ಕುಳೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಲೋಲೆ ಬೋಡುನ ಪಿಂದ್ ಪುಗಟ್‌ಸ್ಸೆರಾ
(ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ: ಸಂಧಿ-೧೭, ಪಾಡ್-೬೦)

ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುವ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾತ್ರ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿವಸ 'ಚಾಪೆಮೀಯುವ' ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ 'ಪಜೆಮದಿಮೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಧಾರೆಸೀರೆಯನ್ನು ವಧುವಿನ ತಾಯಿಮನೆಯವರೂ, 'ಪಜೆಮದಿಮೆ' ಸೀರೆಯನ್ನು ವರನ ಮನೆಯವರೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. 'ಪಜೆಮದಿಮೆ' ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡೇ 'ಪಜೆಮೀಪುಣ' (ಚಾಪೆಮೀಯುವ) ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

(೫) ಮಾಡಾಂಬಿ ಮಹಿಮೆ:

ಮಾಡಾಂಬಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಒಂದು ಜಾನಪದ ದೈವವಾಗಿರಬೇಕು. ಮದುವೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಜರಗುವಂತೆ, ಆಯಾ ಊರಿನ ಕೆಲವು ಭಗವತಿ(ದೇವಿ)ಗುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಕೆ ಹೇಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಲೂ ಕೆಲವೆಡೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಉಡುಪಿಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಗುಡಿಗಳು ಇದ್ದಿರಲೂಬಹುದು.

ಪೋಡಿತೋಡ್‌ಸ್ಸ್ ಪೋಸ್ಸೀ
ನಾಡೆತಾ ಪ್ರಜೆ ವರ್ತ್
ಕೂಡ್‌ಸ್ಸ್‌ಣಡೆಯಾ ಭೂಸುರ ಸಮೂಹೊ
ಪಾಡ್ ಆಡ್‌ಸ್ಸ್ ಬೆಂದೀನ್
ಮಾಡಾಂಬಿ ಮಹಿಮೆನೀ-
ಯಾಡ್‌ಸ್ಸೆರ್ ದ್ರುಪದಾ ನುಂಬಟ್‌ತ್ತೋಂಪೆರಾ
(ತು. ಮ. ಭಾ.: ಸಂಧಿ-೧೬, ಪಾಡ್-೩೪)

ವಿವಾಹಸಮಾರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ವಿಪ್ರಸಮೂಹವು 'ಮಾಡಾಂಬಿ' ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ದ್ರುಪದನ ಮುಂದೆ ಹಾಡಿ ಆಡಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರೆಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ ಅರುಣಾಬ್ಜ.

(ತ) ತುಳುನಾಡಿನ ವೃಕ್ಷ ವೈಭವ:

ಖಾಂಡವ ವನ ದಹನದ ವೇಳೆ ಅಗ್ನಿಗಾಹುತಿಯಾದ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕವಿ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ:

ಕೊಂದೆ ಶಮೀ ಚಂದನೊವಾಮಲಕಂ ಜಗಿಲ್ ಗುಗ್ಗುಳ ಗೋಳಿ
ನಂದೀ ಪಿಲ ಚೂತೊಮು ಪಾತೆರಿಯಾ ವರತಿಂತ್ರಿಣಿಯೆಂದಾ
ಮಂದೋ ಬಳತ್ತಿ ಮಹಾಮರತಾ ಮಲೆಟಾಸ್ಟ್ ಕೃಶಾನು
ತಿಂದೆಯ್ಯ ನಶೀಪೊಸ್ಟೆರಕ್ಷಿಣೊಮೇ ಕ್ಷಣಕಂ ಪದಟಾವ

ಮಾರೋಡೌದುಂಬರೊ ಜೆಂಬಣಿಲೆ ಅಶ್ವತ್ಥೊ ಕಪಿತ್ಥೊ
ಕಾರೇ ಕರ್‌ನೆಕ್ಕಿಲ್ ಚೊರ್ಕಿಸ್ಟ್‌ನಾ ಬಕುಳೋ ಮರನೆಲ್ಲಿ
ಬೇರ್ ಕವೆಳ್‌ಪ್ಪುಕಿನಾ ಇಜಿನ್ ಪಿಜಯೆಂದ್‌ಂಬೆನೊಂಜಿ
ಬಾರಾತಲ ಶೇಪಿಪನಾ ಪರಿಶೇ ಭಸ್ಮೀಕರೊ ಮಾಂತೆರ್

ಸ್ಪೀಟಿದ್ವಯೊ ಬೆದ್ರ್‌ಕುಳೂ ಮಾದ್ರ್ ನಾರಂಗೆಕುಳೆಡ್ಡಾ
ಬಾಟೀ ಬಹುನಾಮೆರ್‌ಡೀಡ್‌ಫಲೋ ಕಜೂರೊಮನೇಕೊ
ತಾಟೀ ಫಲೊ ಸಂಯುತೊವಾಸ್ಟಧಿಕೋ ಶೋಭೀಪ್ಪುಣವೆಯ್ಯಾ
ಪಾಳಾಕೊಸ್ಟೆರಗ್ನಿ ವಹೀತ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೇ ನಿಮಿಷೊಂಟವನೀಶಾ

(ತು. ಮ. ಭಾ.: ಸಂಧಿ-೨೪, ಪಾಡ್-೨, ೩, ೪.)

ಇಲ್ಲಿ ಮರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ತುಳು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕೊಂದೆ, ಗುಗ್ಗುಳ, ಗೋಳಿ, ಪಿಲ, ಮಾರೋಡ್, ಜಂಬು, ಅಣಿಲೆ, ಕಾರೆ, ಕರಿನೆಕ್ಕಿ, ನೆಲ್ಲಿ, ಇಜಿನ್, ಪಿಜ, ಬೆದ್ರ್, ಬಾಳೆ, ತಾಳೆ -ಮುಂತಾದ ಆ ಹಳೆಯ ಹೆಸರುಗಳೇ ಈಗಲೂ ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ.

(ಥ) ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂತಾರಾಧನೆ:

ಪಾಂಡವರು ಅರಗಿನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿದು ಸತ್ತುಹೋದರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಊರಿಡೀ ಹಬ್ಬಿದಾಗ ದ್ರುಪದನಿಗೆ ಕಳವಳವಾಗುತ್ತದೆ. ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನಿಗೇ ಮದುವೆಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಟ್ಟಿರುವ ಅವನ ಸಂಕಲ್ಪ ಈಡೇರುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಜ್ಯೋತಿಷೋ ಮುದೆಲಾಸ್ಟಿ
ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣೊಂ-
ಟೇತ್‌ಳ್ಯೊ ಶಕುನೊವಾತೆಟ್ ಚೂಪ್ಪೋಯೆ
ಭೂತಲಾಧಿಪೆರೆಡ್ಡ
ಭೂತಾವೇಶವಮುಖಂಟ್
ಬೇತ ಕೇಳ್‌ಕಿ ವಾಕ್ ಪ್ರಶ್ನೊಮಿನಿ ಕೇಂಡೆ *(ಸಂಧಿ-೯, ಪಾಡ್-೯೪)*

ದ್ರುಪದನು ಜೋಯಿಸರನ್ನೂ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನೂ, ಪೌರಾಣಿಕರನ್ನೂ ಭೇಟಿಯಾಗಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಶಕುನಗಳ ಮೂಲಕ ಪಾಂಡವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆವೇಶಗೊಂಡ ಭೂತದೊಡನೆಯೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

(ದ) ಖರ್ಜೂರಪ್ರಿಯನಾದ ಕವಿ:

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖರ್ಜೂರವು ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಫಲವಸ್ತುವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕವಿಗೂ ಅದು ಪ್ರಿಯವಾದ ಹಣ್ಣಾಗಿರಬೇಕು. ಆತ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಗೆ ಅವಲಕ್ಕಿ ಸಕ್ಕರೆಯೊಂದಿಗೆ ಖರ್ಜೂರವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ (ಸಂಧಿ-೧, ಪಾಡ್-೨) 'ನಿಜೊಮಾಯಿ ಕವಿತೆಕ್ಕ್ ವರದೆರಾಲೆ' ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಕಾವ್ಯಮಧ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದೆಡೆ ಖರ್ಜೂರದ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿ ಬಳಸಿರದ ಖರ್ಜೂರದ ಹೆಸರನ್ನು ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ.

(ಧ) ಕೀಲನ್ನೊತ್ತಿ ಅರಳಿಸುವ ಕೊಡೆ:

ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಅದ್ಭುತವಾದುದು. ಈಗ ನಾವು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯ ಕೊಡೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಅಚ್ಚರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ:

ಮುತ್ತೀ ಸತ್ತೆಕುಳೇ ಕೀ-
ಲೊತ್ತೋಸ್ಟ್ ಮುಡಿಮಿತ್ತೇ
ಪತ್ತೋಸ್ಟ್ ಸಳೆಕುಳೆ ಚುಟೆಲಾಸ್ಟೊಂಡ್
ಉತ್ತಮು ರಭಸಂಟ್
ಪತ್ತ್ ದಿಕ್ಕೆದ್‌ರಾಸ್ಟ್
ವರ್ತೇರಾ ಭೀಷ್ಮೆರುಪ್ಪರ್ಯೇಕಾವ

(ಸಂಧಿ-೩, ಪಾಡ್-೩೧)

ಪಾಂಡವ-ಕೌರವರ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಲು ಭೀಷ್ಮರು ಬರುವಾಗ, ಮುತ್ತಿನ ಸತ್ತಿಗೆ(ಕೊಡೆ)ಗಳ ಕೀಲನ್ನೊತ್ತಿ, ಅದನ್ನು ಅರಳಿಸಿ, ಅವರ ತಲೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದರಂತೆ. ಅವರಿಗೆ ಚಾಮರ ಬೀಸಿದರಂತೆ! ಈ ರಾಜೋಪಚಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರು, ನವಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯನ್ನು ಏರಿದರಂತೆ -ಹೀಗೆ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಕೆಲವು ಸೋಜಿಗದ ವರ್ಣನೆಯ ಮೂಲಕ, ಕಾವ್ಯದೆಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ.

(ನ) ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ:

ಕವಿ ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರವೂ ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಛೇಕಾನುಪ್ರಾಸಾಲಂಕಾರದ ಪದ್ಯವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು.

[೧೩]ಬೀದಿಬೀದಿಟೆ ಚೂವಪ ಸರ್ವೆರ್‌ಲಾ
ಹಾದಿಹಾದಿಟೆ ಚೋದಿತ್ ವರ್ತೆರ್‌ನಾ
ಖೇದಖೇದೊಮಿ ಪಾಣಿಟೆ ವಿಸ್ತರಿತ್ೀ
ರೋದರೋದನೊ ಮಾಂತ್‌ಳತೇ ಖಡಿಯಂ

(ಸಂಧಿ-೮, ಪಾಡ್-೨೯)

ಐರಾವತದ ಕತೆ:

ತುಳು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಜಪೂಜೆಯ ವೃತ್ತಾಂತ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥೆಗೆ 'ಐರಾವತ' ಎಂಬುದು ರೂಢಿಯ ಹೆಸರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇದೊಂದು ಜಾನಪದ ಕಥೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ತನ್ನ ಮಹಾಭಾರತ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ 'ಐರಾವತ'ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯೇ ಒಂದು ಖಂಡಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿರುವನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಪಾಠಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ಸೇರಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ.[೧೪] ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬನೂ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಂಗರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಥೆ ತುಂಬ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ದಿನ ವೇದವ್ಯಾಸರು ಗಾಂಧಾರಿಯನ್ನು ಕರೆದು–

"ಗಜೊಮ್ವೈರಾವತನಂದೊ
ನಿಜಮಣ್ಣಾನೆನಿ ಮಾಂತ್ೀ
ಅಜಪಾಯಿ ಬಹುಭಕ್ಳೊಂಕುಳೆನೀ ಚಾರ್ತ್,
ಬಜಿಲಿಕ್ಸು ಕದಳಿ ಕೂ
ಟಜಿಸ್ಟ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೆನಿ
ಭಜಿತ್ ಪೂಜಿಪಿಲಾ ಸೇರುವೊ ಸೌಭಾಗ್ಯೊ"

–ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸುವರು. ಅವರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಗಾಂಧಾರಿಯು ಗಜಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಆವೆಮಣ್ಣಿನ ಆನೆಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು

---

೧೩. ತೋಟಕವೃತ್ತದ ಮೊದಲ ಲಘುವನ್ನು ಗುರುಮಾಡಿ ಈ ವೃತ್ತವನ್ನು ಹೆಣೆಯಲಾಗಿದೆ.

೧೪. ನೋಡಿ: ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತಸಾರೋದ್ಧಾರ, ಸಂಪಾದಕರು, ಗಮಕ ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀ ಸಂ.ಗೋ. (ಭಾರತ) ಬಿಂದೂರಾಯರು; (ಪುಟ ೪೫-೫೨) ಪ್ರ: ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣಮಾಲಾ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ (೧೯೬೫).

ಹೇಳುವಳು. ಕೌರವರು ಮಣ್ಣಿನ ಆನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ತರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನದ ದಂತಗಳನ್ನು ಕೀಲಿಸುವರು. 'ಐನ್ ಪಟ್ಟೆತ ಬಳ್ಳ್ಟ್ ಐನ್ ಘಂಟೆನಿ ಚಾರ್ತೆರ್' (ಐದು ಪಟ್ಟೆನೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತೂಗಾಡಿಸಿದರು.)

> ಕಣಿಕೋ ಕಡಲೇ ಅಡಿಯೇ ಬಜಿಲ್ ಪೊರಿ ಬೊಂಡೊಮನೇಕೊ
> ಉಣಸೀ ಪ್ರಜೆಕ್ ಅಶನೊಂತ ಗಿರಿ, ಭಕ್ಷ್ಯೊಂಕುಳೆ ಬೊಟ್ಟೊ
>
> *(ಸಂಧಿ-೫, ಪಾಡ್-೧೩)*

ಕಡಲೆ ಕಡುಬು ಅವಲಕ್ಕಿ ಹೊದಳು ಸೀಯಾಳಗಳ ಮೂಟೆಗಳೇ ಬಂದು ಬಿದ್ದುವು. ಊಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪರ್ವತದಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಅನ್ನದ ರಾಶಿ, ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳ ರಾಶಿ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಗಾಂಧಾರಿ ಮಿಂದು ಮಡಿಯಾದಳು. ಆಭರಣ ತೊಟ್ಟಳು. ವಾದ್ಯಗಳು ಧ್ವನಿಸಿದುವು.

ಗಾಂಧಾರಿಯು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಿಂದಿಳಿದು ಮಣ್ಣಾನೆಯ ಬಳಿ ಬಂದು ವೈಭವೋಪೇತವಾಗಿ ಗಜಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ, 'ಕಾಂತೇ ತನ ಐಶ್ವರ್ಯೊಂತವನೇ ಮದಗರ್ವಿತೆಯಾಸ್ಟ್, ಕುಂತೀ ಮೆಗ್‌ಸ್ಜೀನುಳೆಪರ ಮದತಳ್' (ಕಾಂತೆ ಗಾಂಧಾರಿಯು ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬಲದಿಂದ ಮದಗರ್ವಿತೆಯಾಗಿ, ತಂಗಿಯಾದ ಕುಂತಿಯನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಲು ಮರೆತಳು). ಕುಂತಿಗೆ ದುಃಖವಾಯಿತು. 'ಕಣ್‌ತ್ತ್ ಅರಿಕೀ ಜಲೊ ಪೂಜಿಯೆರ್ ಕುಂತೀ ತನ ಕೈಟ್'. ಆಕೆ ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದಳು. ಪಾಂಡವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಬಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವರು. 'ನಿನೆತ್ತ್ತಿ ವರಕಾರ್ಯೊ ಮನಿಪೊಡು ಈ ಸಮಯಂಟ್; ಹೃದಯೊಂಟ್‌ಪ್ಪ ಇಜಿವೊಂಡ್ ಈರ್ ಕನೆಲೋಡೆ (ನೀವು ನೆನೆದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು; ದುಃಖವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೋಪಿಸದಿರಿ). ಯೆನ ಶೌರ್ಯಾಂಬು ಧಿಟ್‌ತ್ತ್ ಯಿಮ ದುಃಖೊಮಡಸ್ಪೋವೆ (ನನ್ನ ಶೌರ್ಯಸಾಗರದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದುಃಖವನ್ನು ಅಡಗಿಸುವೆನು).

> ಹರಕೈಲಾಸಪುರೊಂಟೋ
> ಸುರರಾಜಾ ಭವನೊಂಟೋ
> ಹರಿವೈಕುಂಠಪುರೊಂಟೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೊಂಟೋ
> ತೆರಿತೊಂಜಾಲವುಳ್ಳುಳ್ಳ
> ಸ್ವರಿಯೆಂದ್ ಪಣನೆತ್ತ್
> ತರಸಾ ತಪ್ಪೊವೆನೆಂದೆ ಸುರಪಸ್ ಪುತ್ರೆ

ಆಗ ಕುಂತಿ 'ಬಡಪೆರಾವುಟ ಬೆತ್ತ್ ಬುಡುವೆರ್ ಬಂಧುಕುಳು ಆಯ ಬಡತನೊ ಧಿಡ್ ಕಪ್ಪೊ' ಎನ್ನುವಳು. ಆಗ ಅರ್ಜುನನು 'ಯೀತಾ ದುಃಖಿಪೆರಾಯಿ

ಹೇತು ಜಾಸ್ತ? ಪಣ್ಣೆ ಹೃದಯಂಟುಳ್ಳ. ಮಾತಾವೇ, ಯಿಮ ಬಂಜಿಶ್ತಾತೂ ವರ್ತ್ಣ ಯೇನ್' ಎನ್ನುವನು. ಗಾಂಧಾರಿ ತನಗಾದ ಪರಿಭವವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಮುಂದೆ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು. 'ಪುತ್ರಾ ಯೆನ್‌ಕೀ ವಿಧಿಯಾಸ್ಟಣತ್' ಎಂದು ದುಃಖಿಸುವಳು. ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವನು.

ಇಂದ್ರನ್ ಗಜರಾಜನ್ ಕಲ್ಪಕೊಮಾ ಸುರಧೇನುವಿ ಕೂಡ
ಮಂದೀಪನೆ ತರ್ಪೊವೆ ಚೂಲೆ ನವಮಾ ರಾಜಾಂಗಣಂಕಾವ
ಸಂದೇಹಿಪನೇ ಸುರೆರಾ ನರೆರಾ ಬಹುಮಾನಿಪಿನಂದೊ
ಅಂದಾಕವುನೆಪ್ಪುಟ ಮಿತ್ತ್‌ಕೆನಾ ಬಿರು ಪತ್ತಯೆನೆಂದೆ

(ಸಂಧಿ-೫, ಪಾಡ್-೪೦)

ಕೂಡಲೇ ಅರ್ಜುನನು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಒಂದು ಓಲೆಬರೆದು, ಅದನ್ನು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಸೆಯುವನು. ಅದು ಇಂದ್ರನ ಆಸ್ಥಾನದ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾಟುವುದು. ದೇವೇಂದ್ರನು ಆ ಓಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಓದುವನು. ಕುಂತೀದೇವಿಯು ನಡೆಸಲಿರುವ ಗಜಪೂಜೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸರ್ವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನೂ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ 'ಮಿತ್ತ್ ಸ್ವರ್ಗೊಮಿ ಬಾಟ್ಯೆರಾ ಬುಡಯೆ' ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು. ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು.

ದಶಕಂಧರೆ ಬಾಟ್‌ಸ್ಟೆ, ಕಾಲಯಮೇ, ಮುರೆ, ಪೌಂಡ್ರಕೆ, ವಾಸು,
ಶಿಶುಪಾಲೆಯು, ಕಂಸೆಯು, ಕೈಟಭೆಯಾ, ಡಿಬಿಹಂಸಕೆರೆನ್ಕಿ
ದೆಶದಿಕ್ಕಿನಿ ಬಾಟ್‌ಸ್ಟೆರಾಕುಳುಲಾ ಸ್ವರ್ಗೊಂಕಿನಿ ಮುಟ್ಟಾ
ಅಶುಭಂ ನೆನೆತ್ತ್‌ತ್ತಿರಿನೀ ವಿಜಯಾ ಬಲು ಪೋಸ್ಟಪುನಾಂದೆ

(ಸಂಧಿ-೫, ಪಾಡ್-೫೪)

(ಹಿಂದೆ ರಾವಣ ಜೀವಿಸಿದ್ದ. ಕಾಲಯವನ, ಮುರ, ಪೌಂಡ್ರಕ, ವಾಸುದೇವ, ಶಿಶುಪಾಲ, ಕಂಸ, ಕೈಟಭ, ಹಂಸ, ಡಿಬಿಕ –ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಆಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಯಾರೂ ಇದು ತನಕ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಶುಭವನ್ನು ನೆನೆದವರಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀರಲು ಈ ಅರ್ಜುನ ಒಬ್ಬ ಸಾಕು.)

ದೇವೇಂದ್ರನು ಮೇಘಗಳನ್ನು ಕರೆದು– "ಆನೆಯ ಸೊಂಡಿಲಿನಷ್ಟು ತೋರವಾದ ಜಲಧಾರೆಗಳನ್ನು ಏಳು ದಿನ ಪರ್ಯಂತ ಸುರಿಸಿ ಅರ್ಜುನನ ನಗರವನ್ನು ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿರಿ; ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾನು" ಎನ್ನುವನು. ಆಗ ನಾರದರು "ಅರ್ಜುನನು ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು" ಎನ್ನುವರು. ನಾರದರ ಮಾತಿಗೊಪ್ಪಿದ ಇಂದ್ರನು ಕೂಡಲೇ ಓಲೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬರೆದು, ಒಬ್ಬ ಖೇಚರನ ಮೂಲಕ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವನು. ಅರ್ಜುನನು

ಪತ್ರವನ್ನೋದಿದನು. 'ತಾಮಸೀಪನೆ ವಸ್ತುವಾಹನೊಮಾಡೆಕೇನ್ ಕಡಾಪೆನ್, ವ್ಯೋಮೊಂಕಾ ಪೃಥಿವೀಕ ತೆರ್ವಟಿ ತಾನೆ ಆಕವಡ್' (ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಾಹನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಭೂಮಿಗೂ ಆಕಾಶಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಮಾರ್ಗ ರಚನೆ ಆಗಲಿ) ಎಂದು ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು.

ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಅರ್ಜುನನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದನು. ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದ ತನಕವೂ ಶರಪಂಜರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಸುತ್ತಲೂ ಕಗ್ಗತ್ತಲು ಮುಸುಕಿದಂತಾಯಿತು. ನಾರದರೆಂದರು 'ಚೂಸ್ಪೆರೋ ನರಪೌರುಷೋ, ಚಂಡ ಭುಜಬಲೆಯರ್ಜುನೇ ಧರೆಟ್ತ್ ಸ್ವರ್ಗೊಮಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಉಂಡ್‌ಮಾಂತೆನ; ಆಯಕ್ೇ ಕೊಟ್‌ವಾಲು ದ್ರವ್ಯೊಮಿ ಮಾಂತಲಾ' (ಅರ್ಜುನನ ಪೌರುಷವನ್ನು ನೋಡಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯಾದ ಅರ್ಜುನನು ಧರೆಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದ ತನಕವೂ ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ). ಇಂದ್ರನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸುವನು.

ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಐರಾವತ ಇಳಿದುಬಂತು. ಅದರ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಮುನಿಗಳು, ಕಿನ್ನರರು, ದೇವತೆಗಳು, ತುಂಬುರು ನಾರದರು, ನರ್ತಕರು, ಗೀತಕಾರರು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳೂ ಬಂದುವು. ಅರ್ಜುನನು ಕುಂತಿಗೆ ವಂದಿಸಿ (ಈರ್ ನಾಣೊರೊ ನಂದನಾವನೊಂಕಾವ ಮೆಲ್ಲ ವರೋಡುನಾ' ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು. ಕುಂತಿ ಸಂದನವನಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಅರಮನೆಗೆ ಓಡಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಾರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಹೀಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳು:

ಕ್ಷಿತಿಟುತ್ತವೊಮೆಂದ್‌ಣ ಕೇಂಡೆನತ್ೇ ಐರಾವತ ಪೂಜೆ
ವ್ರತೊಮೀಯ್ಯ್‌ಲ ನುಂಬು ಚರೀತಂಬುಳ್ ಮಣ್ಣಾನೆನಿ ಮಾಂತ್
ಅ್‌ತೆನರ್ಜುನೆ ಯಿಂದ್ರಗಜೇಂದ್ರ, ನಮಾ ರಾಜ್ಯಂಕುಳೆಪ್ೋತ್ತೆ
ಅತಿವೇಗಿತ್ ಸ್ತ್ರೀಯ್ಯ್ ವರೋಡು ಪಟ್‌ಸ್ತೀ ಪೂಜೆಕ್ ಪೋಕೊ

(ಸಂಧಿ-೫, ಪಾಡ್ದ್-೮೮)

(ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಐರಾವತ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಕೂಡ ಈ ಮೊದಲು ಮಣ್ಣಾನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದಿ. ಈಗ ಅರ್ಜುನನು ಇಂದ್ರನ ಐರಾವತವನ್ನೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಬರಬೇಕು. ಬಾ ಅಕ್ಕಾ, ನಾವು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಪೂಜೆಗೆ ಹೋಗೋಣ).

ಆಗ ಗಾಂಧಾರಿಯು "ಅಂದು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸದ ಫಲವನ್ನು ಈಗ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನು ಮಾಡೋಣ? ನಾನಂತೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡಬೇಡ. ಹೋಗಿ ಬೇಗನೆ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸು" ಎನ್ನುವಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಕುಂತಿಯು–

ಬಡವೇರುಡರೀಪ್ಪಿ ವ್ರತೋತ್ಸವೊಮಿನ್ ಕೇಡಾಕವಡಕ್ಕಾ
ಉಡುರಾಜನಿಭಾನನೆ! ಯೀ ವರನೇ ಯೇನ್ ಪೋಪ್ಪಿರಿನಾಂದಳ್

(ಬಡವರು ಮಾಡುವ ವ್ರತೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಕೇಡೆಣಿಸಬೇಡಕ್ಕಾ. ನೀನು ಬಾರದೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ) ಎನ್ನುವಳು.

ಆಗ ಗಾಂಧಾರಿಯು–

ಕರತೀರ್ಕಿ ಮಣ್ಣೊಟ್ ಮಾಂತ್ ಗಜೊಮಿನ್ ಪೂಜಿತ್ಣ್ಯೆಕ್
ಸುರರಾಜಗಜೇಂದ್ರನಿ ತರ್ಪೊಸ್ಟರಾ ಬಡತಾಣೌವಾತೊ
ಪೆರವುತ್ತೆನಿ ನಟ್ಟ್ಸ್ಟ್ ಹಾಸಿಪೆರೀಲ್ತೆನೀಡೆಕ್ ವರ್ತ
ಬರಯೇನ್ತೆನೀ ನಡಪೆಂದ್ತಧೋಮುಖಿಯಾಸ್ಟಳ್ ಮೆಲ್ಲ.

(ಸಂಧಿ–೫, ಪಾಡ್–೯೧)

(ಮಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಆನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ನೀವೀಗ ದೇವೇಂದ್ರನ ಆನೆಯನ್ನೇ ತರಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲ; ಅದಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ಬಡತನ? ನಾನು ಬರಲೇಬೇಕೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪರಿಹಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೀನೀಗ ಬಂದಿದ್ದೀ. ನಾನು ಬರಲಾರೆ. ನೀನು ನಡೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಗಾಂಧಾರಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿದಳು).

ಆಗ ಕುಂತಿ–

ಅಕ್ಕೆನ್ಟ ತತ್ತೊಮಿನೀ ಗೆಣಿತ್ ಕಾಲೊ ಕಳೆವೋಡಾ
ವರ್ಕ್ಣ್ತೇನೆಡ್ಡೆನ ಬಾಲೆಕುಳು ಯಿನ ಬಾಲೆಕುಳಾತೋ
ಮುಕ್ಕಳ್ ಬಲವತ್ತಭಿವಂದಿತಳ್ ಗಾಂಧಾರಿಕ್ ಕುಂತಿ
ಸತ್ಕಾರಿಪುಟಾರ್ ಮನೀತಿರಿನಾ ಶೋಕಾತುರೆಯಾಸ್ಟ್

(ಸಂಧಿ–೫, ಪಾಡ್–೯೩)

(ಅಕ್ಕ ನೀನು ನನ್ನೊಡನೆ ತತ್ತ್ವವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಣಿಸುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಡ. ಈಗ ಬರುವುದು ಒಳಿತು. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ನಿನಗೂ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಅಲ್ಲವೇ?" –ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕುಂತಿ ಗಾಂಧಾರಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಇಷ್ಟು ಉಪಚರಿಸಿದರೂ ಶೋಕಾತುರಳಾದ ಗಾಂಧಾರಿಯು ಏನನ್ನೂ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ).

ಬಳಿಕ ಕುಂತಿಯು ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ಗಾಂಧಾರಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಆಗ ಭೀಷ್ಮರು 'ವರನೆಪ್ಪುಟ ತಪ್ಪನ್ ಕಾರ್ಯೊಮಿನಾ, ಮರ್ಳ್ ಗೆಣಿಪೋಡಾ ಪೆರ್ಣಾಭರಣೋಂಕುಳೆ ಕೊಂಡೊವಿಲಾ, ಗೆಜೊ ಪೂಜಿಪು ವೇಗೊ'

(ಆಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗಬಾರದು, ಸುಮ್ಮನೇ ಹುಚ್ಚು ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡ. ಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂಡುಹೋಗು. ಆನೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪೂಜಿಸು).

ಕುಂತಿಯು ಗಜಪೂಜಾ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಮರಳಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನೂ ನೂರು ಭಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕುಬೇಕಾದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. "ಬೇಕಾದ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡು; ಜಗತ್ತು ಕೊಂಡಾಡಲಿ, ತ್ವರೆಮಾಡು" ಎಂದರು. ಭೀಷ್ಮ–ವಿದುರರು ಐರಾವತ ನೋಡಲು ಹೋದರು. ಐರಾವತಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿದರು. ಅಕ್ಷತೆಕಾಳು ಹಾಕಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ದುಡಿ, ಮದ್ದಳಿ, ಭೇರಿ, ಪದೆ (ಡಕ್ಕೆ), ಮುಟಿಸ್ (?), ಪಟಹ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ಧರ್ಮರಾಯನು ಬಂಗಾರದ ರಥವೇರಿದನು. ಅರ್ಜುನನೂ ರಥವೇರಿದನು. ಕುಂತಿಯೂ ಐರಾವತವನ್ನು ನೋಡಲು ಪಲ್ಲಕಿಯೇರಿ ಬಂದಳು. ಕಾಣಿಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ಗಂಧಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದಳು. ಕಾಮಧೇನುವಿಗೆ ವಂದಿಸಿದಳು. ಅದರ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಿದಳು. ನಾರದ ತುಂಬುರಾದಿ ಮುನಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದಳು. ದೇವೇಂದ್ರನ ವಜ್ರಾಯುಧಕ್ಕೆ ಮಣಿದಳು.

ಅತ್ತ ದೇವತೆಗಳೂ ಕುಂತಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ ರತ್ನಾಭರಣಾದಿ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿದರು. ಸ್ವರ್ಗವೇ ಭೂಮಿಗಿಳಿದು ಬಂದಂತೆ ತೋರಿತು. ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಮೊಲೆಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದರು. ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಕುಂತಿಯು ಆನೆಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತಳು. ನಾರಿಯರು ಚಾಮರ ಬೀಸಿದರು. ದೊಡ್ಡ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದು ದೇವತೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೊಗಳಿದರು. ನಾರದ ತುಂಬುರರು ಹಾಡಿದರು. ಕುಂತಿಯು ಆನೆಯೇರಿ ನಗರಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದಳು. ಬಳಿಕ ಪಲ್ಲಕಿಯನ್ನೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋದಳು.

–ಇದು ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಐರಾವತದ ಕಥೆ.

ಅಂಬಿಗನ ನಾಲಗೆ ಕೊಯ್ದ ಕತೆ:

ವ್ಯಾಸಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಭಾರತದಲ್ಲಿ[೧೫] ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಕಥೆ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಆತ ಎಲ್ಲಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡನೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಲಾಕ್ಷಾಗೃಹ ದಹನದ ಅನಂತರ ಈ ಕಥೆ ಬರುತ್ತದೆ.

---

೧೫. ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆಯಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾಠಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಂಡವರು ಲಾಕ್ಷಾಗೃಹದಿಂದ ಹೊರಟು ಅದೇ ರಾತ್ರಿಯೇ ಗಂಗೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಪರವೂರಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಬೇಕುಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ವಿದುರನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿರುವ ನಾವಿಕನಿಗೆ ಪಾಂಡವರ ಗುರುತು ಹೇಳಿ "ಇಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದರೆ ನೀನು ತತ್‌ಕ್ಷಣ ದೋಣಿ ದಾಟಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ. ವಿದುರನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ನಾವಿಕನು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನುರಿಸಿ ಪಾಂಡವರಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಆ ದಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟರು. ನಾವಿಕ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

.......ನಾವಮಾರುಹ್ಯ ಗಮ್ಯತಾಂ
ಯುಕ್ತಾರಿತ್ರ ಪತಾಕಾಂ ಚ ನಿಶ್ಛಿದ್ರಾಂ ಮಂದಿರೋಪಮಾಂ
ಇಯಂ ವಾರಿಪಥೇ ಯುಕ್ತಾ ನೌರಪ್ಸು ಸುಖಗಾಮಿನೀ

(ಮಹಾಭಾರತ ಆದಿಪರ್ವ, ಅಧ್ಯಾಯ-೧೬೧, ಶ್ಲೋಕ-೧೫, ೧೬)

(ಯೋಗ್ಯವಾದ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಮತ್ತು ಬಾವುಟವುಳ್ಳ, ರಂಧ್ರವಿಲ್ಲದ ಮನೆಯಂ ತಿರುವ ಈ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿರಿ. ಇದು ಜಲಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಖದಿಂದ ದಾಟಿಸುವ ದೋಣಿಯಾಗಿದೆ.)

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

ದಾಟಿದರು ಗಂಗೆಯನು ರಾಯನ
ಮಾಟದಲಿ ಹಲು ಮುರಿದುದೇ ನ-
ಮ್ಮಾಟಕಿದು ಹಿರಿದಲ್ಲಲಾಯೆನುತೈವರಡಿಗಡಿಗೆ
ಕೋಟಲೆಯ ಕೊಲ್ಲಣಿಗೆಯಲಿ ಮೈ-
ನೋಟಕಲಸದೆ ಬಿಸಿಲಲಿವರು ಮ-
ಹಾಟವಿಯ ಮಧ್ಯವನು ಹೊಕ್ಕರು ನೃಪತಿ ಕೇಳೆಂದ

(ಸಂಧಿ-೮, ಪದ್ಯ-೯೪)

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಸಂದರ್ಭ ಹೀಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ:

ಅರಕಿಲ್ಲ್‌ಟ್‌ತ್ತಾ ಬಿಲೊಮಿನ್ ಪೊಗಿಸ್ಟ್
ಇರ್‌ಳ್ ಪಿದೆಯಾಯೆರ್ ಪಾಂಡವೆರ್
ಪೆರ್ ತೆರ್ವಟೆ ತಪ್ಪಸ್ಟ್ ವೈತೆರುವೆ
ತರಸಾಕ್ಟ್ ಗೆಮೀತೆರ್ ಸಂಭ್ರಮಿತ್ *(ಸಂಧಿ-೮, ಪಾಡ್-೨)*

(ಅರಗಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಬಿಲದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ, ಆ ರಾತ್ರಿಯೇ ಪಾಂಡವರು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ದಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರು ಗಲಿಬಿಲಿಯಿಂದ ಬೇಗನೇ ಸಾಗಿದರು.)

ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸೇವನೆ, ಹಗಲು ಕಾಡಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ –ಹೀಗೆಯೇ ಸಾಗುತ್ತಾ ಅವರು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಆಗ ಹಗಲಾದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಲೆಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತರು. ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಮಿಸಿದೊಡನೆ ನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮುಗಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗನೊಬ್ಬನು ದೋಣಿಯನ್ನು ತಂದನು. "ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ಕತ್ತಲು ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಕೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ" ಎಂದನು. ಆಗ ಪಾಂಡವರು–

ಬೆಳ್ಳುಡೇ ನಮುಕಾಪುತೆ ಬೋತ್ತಿರಿನಾ
ತಳ್ಪ್ ವೇಗಿತ್ ನಾವೊಮಿ ಸಂಶಿಪನೇ

(ಬೆಳಕು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀನು ಸಂಶಯಪಡುವುದು ಬೇಡ. ಬೇಗ ದೋಣಿಯನ್ನು ಆಚೆ ಬದಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗು ಎಂದರು.)

ಅಂಬಿಗನು ದೋಣಿ ದಾಟಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೊಂದು ಭಯ. ಈ ಅಂಬಿಗನು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಲ್ಲಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ....? ಕೂಡಲೇ ಭೀಮನು ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದನು. ಅಂಬಿಗನನ್ನು ಕರೆದು "ನಿನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ – ಕೇಳು" ಎಂದನು.

ತಂದೆತಾಯಿಕುಳುಳ್ಳೆರತಾಪಿನ್ಕ್
ಬಂಧುವರ್ಗೊಮ ಗೋಧನೊಮುಂಡಧಿಕಂ
ಕುಂದ್‍ದಂತೆ ಮಹಾಬಲವೀರ್ಯಕೆನಾ
ಛಂದೊಮುಂಡಿನ ಲಕ್ಷಣ ಸೌಂದರಿಯಂ

(ಸಂಧಿ–೮, ಪಾಡ್–೧೫)

(ನಿನಗೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿದ್ದಾರಲ್ಲವೆ? ಬಂಧುಗಳೂ ಗೋಸಂಪತ್ತೂ ಧಾರಾಳ ವಿದೆಯಲ್ಲವೆ? ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ದೇಹಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.)

ಇಷ್ಟು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಅಂಬಿಗನಿಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆತ ಭೀಮನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು "ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರಿ" ಎಂದನು. ಭೀಮನು ಅವನ ಚಿತ್ತಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಳುವನು:

ಮಿತ್ರೆರುಳ್ಳೆರ್ ಮೂವೆರ್ ಕೂಡುದಿತಿನ್
ಪುತ್ರೆರುಳ್ಳೆರ್ ಪಂಚ ಬಲಾಢ್ಯಕೆರ್
ಒರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣಸ್ಪಟ್‍ತ್ತ್ ಗುಣಜ್ಞೆತಿನಾ
ಭರ್ತೃವಾಳೆಕ್ ನುಂಬೊರಿ ಮಾಜಿಸ್ಪೆನಾ

(ಸಂಧಿ–೮, ಪಾಡ್–೧೮)

(ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೂವರು ಸಹೋದರರಿದ್ದಾರೆ. ನಿನಗೆ ಐದುಮಂದಿ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಣ್ಣು. ತುಂಬ ಗುಣವಂತಳು. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಗಂಡ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ.)

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೋಣಿಯು ಈಚೆ ದಡವನ್ನು ತಲುಪಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ದೋಣಿಯಿಂದ ಇಳಿದರು. ನಾವಿಕನು ಭೀಮನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು "ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿರಿ" ಎಂದನು. ಭೀಮನು "ನಿನ್ನ ನಾಲಗೆಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಹೊರ ಚಾಚು" ಎಂದನು. ನಾವಿಕನು ಬಾಯಿತೆರೆದು ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಹೊರಚಾಚಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಭೀಮನು ಒಂದು ಕೈಯನ್ನು ಅವನ ಮಂಡೆಯ ಮೇಲೂ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಅವನ ಗಲ್ಲದ ಕೆಳಗೂ ಇರಿಸಿ ಥಟ್ಟನೆ ಒತ್ತಿಬಿಡುವನು. ಆ ರಭಸಕ್ಕೆ ಅವನ ನಾಲಗೆ ತುಂಡಾಗುವುದು. ದೇಹವೆಲ್ಲ ರಕ್ತಮಯವಾಗುವುದು. ಆತ ಗೋಳೋ ಎಂದು ಅಳುವನು. ತಲೆಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡು ವನು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರೆಯಾದರು.

ಅವನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡುವವರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ; ತಾನಾದರೂ ನೋಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಿ ಬಂದನು. ಕೂಡಲೇ ಅಂಬಿಗನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ನಡೆಯುವನು.

ಬೀದಿಬೀದಿಟೆ ಚೂವಪ ಸರ್ವೆರ್‌ಲಾ
ಹಾದಿಹಾದಿಟೆ ಚೋಜಿತ್ ವರ್ತೆರ್‌ನಾ
ಖೇದಖೇದೊಮಿ ಪಾಣಟೆ ವಿಸ್ತರಿತ್ೕ
ರೋದರೋದನೊ ಮಾಂತ್‌ಳತೇ ಖಡಿಯಂ

(ಸಂಧಿ-೮, ಪಾಡ್-೨೯)

(ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡಿದರು. ಏನಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಬಾಯಿಯಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಲಾಗದ ಅವನು ಹಸ್ತಾಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ತನಗಾದ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಿಳಿಸುವನು. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕಲ್ಲ!)

ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ತಲುಪಿದೊಡನೆ ಕೌರವನು ಆತನನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿದನು.

ಕೇಂಡೆರಾಯುಟ ವರ್ತಕೊ ಜಾಸ್ಟೆನಪಾ
ಪಂಡೆ ರೋದನವಾಕಸ್ಟ್ ಪಾಣಿತವಾ
ಲಂಡೆರ್ರೈವೆರ್ ರಾತ್ರಿಟೆ ವರ್ತಿಜತ್
ಭಂಡ್‌ಮಾಂತೆ ಮಹಾಬಲವಾನೊರಿಯೇ *(ಸಂಧಿ-೮, ಪಾಡ್-೩೩)*

(ಕೌರವನು ಏನು ಸಂಗತಿಯೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಅಂಬಿಗನು ಕೈಭಾಷೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದನು: "ಐದು ಮಂದಿ ಧೂರ್ತರು ರಾತ್ರಿ ಬಂದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದನು!!)

ಹಸ್ತೊ ಕಾಟ್ಸ್ಪ್ ಹೂಂಕೃತಿ ಸಲ್ಲ್‌ಸ್ಪ್ತ್
ಪೆತ್ತತಾ ಪರಿಶೇ ಧ್ವನಿತಾಪಧಿಕೊ
ವಿಸ್ತರೀಪ್ಪುಣ ಕೇಳಪನಾ ವಿದ್ರುವೇ
ವರ್ತೆರಂತ್ಕ್ ಕೌರವ ಭೂಪತಿನಾ

(ಸಂಧಿ-೮, ಪಾಡ್ ೩೪)

(ಅಂಬಿಗನು ಕೈಯಿಂದ ಅಭಿನಯಮಾಡುತ್ತಾ, ಆಗಾಗ ಹೂಂಕಾರಮಾಡುತ್ತಾ ದನದ ಹಾಗೆ 'ಅ್ಂಬಾ ಅ್ಂಬಾ' ಎಂದು ಧ್ವನಿಮಾಡುತ್ತಾ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿದುರನು ಬರುವನು.) ಅಂಬಿಗನ ಹಸ್ತಾಭಿನಯಕ್ಕೆ ವಿದುರನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ-

ಭಾಂಡೊ ನಿರ್ಮಿತ್ ಮಾರ್‌ಕಿನಾ ಕುಶೆಯೇ

....

ನಿರ್ಮಿತುತ್ತಮ ಭಾಂಡೊಮಿ ಪಂಚಕೊಮಿ
ಪೆರ್ಮೆಟೇ ಪೊದ್‌ತೊಂಡರಪವು ಸ್ಗ್‌ಟ್
ಒರ್ಮೆ ತತ್ತವುಳೊಂಜಿ ಮಹಾ ಕರ ತಾನ್
ಧೂಣ್ಮೆನಾಪವು ಬೂಟ್ಸ್ಪ್ ಚೆಟ್ಸ್ಪ್‌ಣ್.

(ಮಡಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾರುವ ಈ ಕುಂಬಾರನು ಐದು ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಡಕೆಯು ಜಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದು ಒಡೆದು ನಷ್ಟವಾಯಿತು.)

ತನ್ನ ಹಸ್ತಾಭಿನಯವನ್ನು ವಿದುರನು ಈ ರೀತಿ ಅಪಾರ್ಥಮಾಡಿದಾಗ ಅಂಬಿಗನಿಗೆ ಕೋಪಬಂತು. ಹಾಗಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಪುನಃ ಅಭಿನಯಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೂ, ಯಾರಿಗೂ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ರೋದನ ಅರಣ್ಯರೋದನವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ವಿಧಿಯೇ ಹೀಗೆಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಆತ ತನ್ನ ಮನೆಯ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇಡಿಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ದುರಂತಕಥೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತವು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದು ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿಯ ಅನನ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

* * *

ಸಂಕೇತಾಕ್ಷರಗಳು

ಹ. ಗ.	–	ಹಳೆಗನ್ನಡ
ಹವ್ಯ. ಕ	–	ಹವ್ಯಕ ಕನ್ನಡ
ತು. ಪ.	–	ತುಳು ಪರ್ಯಾಯಪದ
ಸಂ. ಪ.	–	ಸಂವಾದಿಯಾದ ಪದ
ಹೊ. ತು.	–	ಹೊಸ ತುಳು
ತೆ.	–	ತೆಲುಗು
ಮ.	–	ಮಲಯಾಳ
ಸಂ.	–	ಸಂಸ್ಕೃತ
ಕ.	–	ಕನ್ನಡ
ಇಂ.	–	ಇಂಗ್ಲಿಷ್
ತು. ಮ. ಭಾ.	–	ತುಳು ಮಹಾಭಾರತ

ಗ್ರಂಥಋಣ

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತಂ (ಸಟಿಪ್ಪಣಂ) ಆದಿಪರ್ವ : ಸಂಪಾದಕರು: ಟ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಟಿ. ಆರ್. ವ್ಯಾಸಾಚಾರ್ಯ: ಪ್ರಕಾಶಕರು -ನಿರ್ಣಯಸಾಗರ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಮುಂಬೈ (೧೯೦೬).

ಕರ್ನಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ : ಸಂಪಾದಕರು: ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್. ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು (೧೯೫೮).

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಭಾರತ ಸಾರೋದ್ಧಾರ : ಸಂಪಾದಕರು: ಶ್ರೀ ಸಂ. ಗೋ. (ಭಾರತ) ಬಿಂದೂರಾಯರು. ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣಮಾಲಾ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ (೧೯೬೫).

ಶಬ್ದತಾರಾವಲೀ (ಮಲೆಯಾಳ ಅರ್ಥಕೋಶ) : ಸಂಪಾದಕರು: ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರಂ ಜೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಪಿಳ್ಳೆ. ಪ್ರಕಾಶಕರು: ನ್ಯಾಶನಲ್ ಬುಕ್ ಸ್ಟಾಲ್, ಕೊಟ್ಟಾಯಂ (೧೯೭೭).

Kittel sKannada English Dictionery : University of Madras (1973).

ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು : ಡಾ। ಬಿ. ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ: ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಅನುಪಮ ಪ್ರಕಾಶನ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಲಯ ಹಂದಾಡಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ-ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು -೫೭೬೨೧೩ (೧೯೯೫).

ನಮ್ಮ ಜನಪದ ವಾದ್ಯಗಳು : ಲೇಖಕರು: ಪಿ. ಕೆ. ರಾಜಶೇಖರ: ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು (೧೯೮೦).

ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ : ಸಂಪಾದಕರು: ತ. ಸು. ಶಾಮರಾಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್. ನಂಜೇಗೌಡ. ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಪುಸ್ತಕಾಲಯ ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಮೈಸೂರು –೪ (೧೯೮೮).

ಮೊಗವೀರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ: ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (೧೯೯೩).

A Grammer of the Tulu Language : Rev. J. BRIGEL (Reprint : Asian Educational Services, New Delhi - 1982) Published by C. STOLZ, Basel Mission Book Tract; Depositary 1872.

* * * * * *

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮ

ಸಂಧಿ ಪುಟ

೧. ಇಷ್ಟದೇವತಾಸ್ತುತಿ; ಕಾವ್ಯಗುರುಸ್ಮರಣೆ; ಪೂರ್ವಕವಿಸ್ತುತಿ; ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ(?)ಯ ಕಾಲದ ಜಾತಕಪದ್ಯ; ಕಥಾರಂಭ; ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಶಂತನು ರಾಜನ ವರೆಗಿನ ವಂಶವಾಹಿನಿ; ಭೀಷ್ಮೋತ್ಪತ್ತಿ; ಉಪರಿಚರವಸುವಿನ ವೀರ್ಯದಿಂದ ವಿರಾಟ-ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿಯರ ಜನನ; ವೇದವ್ಯಾಸರ ಜನನ; ಶಂತನು-ಯೋಜನಗಂಧಿಯರ ವಿವಾಹ; ಚಿತ್ರಾಂಗದ-ವೀಚಿತ್ರ ವೀರ್ಯರ ಜನನ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ; ಚಿತ್ರಾಂಗದ-ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯರ ಮರಣ; ವೇದವ್ಯಾಸರ ಮೂಲಕ ನಿಯೋಗಸಂತಾನ; ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ-ಪಾಂಡು-ವಿದುರರ ಜನನ; ಕುಂತೀಭೋಜನ ಅರಮನೆಗೆ ದೂರ್ವಾಸರ ಆಗಮನ; ಕುಂತಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ; ಕರ್ಣನ ಜನನ; ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ, ಪಾಂಡುನೃಪರ ವಿವಾಹ; ಪಾಂಡುವಿನ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಮುನಿಶಾಪ. ೧

೨. ಪಾಂಡವ-ಕೌರವರ ಜನನ-ಕೃಷ್ಣಜನನ; ಪಾಂಡು-ಮಾದ್ರಿಯರ ಮಿಲನ ಮತ್ತು ಪಾಂಡುವಿನ ಮರಣ; ಕುಂತಿಯು ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಬರುವುದು; ಪಾಂಡವ-ಕೌರವರ ಬಾಲ್ಯ; ಕೃಪ-ಕೃಪಿಯರ ಜನನ; ದ್ರುಪದ-ದ್ರೋಣರೊಳಗಿನ ವೈರ ವೃತ್ತಾಂತ; ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ದ್ರೋಣರ ಆಗಮನ. ೪೦

೩. ಪಾಂಡವ-ಕೌರವರ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ; ಕೌರವನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಅಂಗ ದೇಶದ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ೮೩

೪. ದ್ರೋಣರಿಗೆ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ-ದ್ರುಪದನ ಮಾನಭಂಗ; ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ-ದ್ರೌಪದಿಯರ ಜನನ. ೧೦೬

೫. ಗಾಂಧಾರಿಯ ಗಜಪೂಜೆ-ಕುಂತಿಯ ಐರಾವತ ಪೂಜೆ. ೧೦೫

೬. ಅರಗಿನ ಅರಮನೆಗೆ ಪಾಂಡವರನ್ನಟ್ಟುವ ದುರಾಲೋಚನೆ. ೧೩೧

೭. ವಾರಣಾವತಕ್ಕೆ ಪಾಂಡವರ ಪಯಣ; ಪಂಚಪುತ್ರಿಕೆಯೆಂಬ ಬೇಡಿತಿ ಬಂದ ದಿವಸ ಭೀಮನು ಅರಗಿನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಕೊಡುವುದು; ಪಾಂಡವರು ಅರಗಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಕೌರವನು ಒಳಗೊಳಗೇ ಸಂತೋಷಪಡುವುದು. ೧೪೪

೮. ಸುರಂಗಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ವಾರಣಾವತದಿಂದ ಪಾಂಡವರ ನಿರ್ಗಮನ; ರಾತ್ರಿ ಗಂಗಾನದಿ ದಾಟುವುದು; ಅಂಬಿಗನಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣದ ರಹಸ್ಯ ಬಯಲಾದೀತೆಂದು ಹೆದರಿ ಉಪಾಯದಿಂದ ಅಂಬಿಗನ ನಾಲಗೆ ತುಂಡರಿಸುವುದು; ಮರುದಿನ ಅಂಬಿಗನು ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಸ್ತಾಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ಕೌರವನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು; ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ಕಾರಣ ಆತನಿಗೆ ನಿರಾಶೆ ಮತ್ತು ದುಃಖ. ೧೫೫

೯. ಹಿಡಿಂಬಾಸುರನ ವಧೆ ಮತ್ತು ಭೀಮ-ಹಿಡಿಂಬಾ ವಿವಾಹ; ಏಕಚಕ್ರ ನಗರಕ್ಕೆ ಪಯಣ; ಬಕಾಸುರವಧೆ; ವಿಪ್ರರ ಮೂಲಕ ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರದ ವಾರ್ತೆ ತಿಳಿಯುವುದು. ೧೬೪

೧೦. ಪಾಂಚಾಲದೇಶಕ್ಕೆ ಪಾಂಡವರ ಪಯಣ; ಅಂಗಾರವರ್ಮನ ಕಥೆ. ೧೮೭

೧೧. ಪಾಂಚಾಲನಗರದ ವೈಭವವರ್ಣನೆ; ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಗೃಹದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವರ್ಣನೆ. ೨೦೧

೧೨. ದ್ರೌಪದಿಯ ಅನುಪಮ ಸೌಂದರ್ಯದ ವರ್ಣನೆ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ದಾಸಿಯರ ವರ್ಣನೆ. ೨೦೯

೧೩. ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಾಜರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸುವುದು. ೨೨೧

೧೪. ಅರಸರಿಂದ ಮತ್ಸ್ಯಯಂತ್ರಭೇದನದ ವಿಫಲಯತ್ನ. ೨೨೬

೧೫. ಮತ್ಸ್ಯಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಯಾವ ಅರಸರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ವಿಪ್ರರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು; ವಿಪ್ರರ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದ ವಿಪ್ರರೂಪೀ ಅರ್ಜುನನು ಮತ್ಸ್ಯಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸುವುದು. ೨೪೬

೧೬. ದ್ರೌಪದಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹಾರ ಹಾಕುವುದು; ದ್ರೌಪದಿಯು ಲಭ್ಯವಾಗದೆ ಅವಮಾನಗೊಂಡ ಅರಸರಿಂದ ಗಲಭೆ; ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಪರಾಭವ; ಅರ್ಜುನನು ದ್ರೌಪದಿಯೊಂದಿಗೆ ಕುಂತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು; ದ್ರೌಪದಿ ಪಂಚಪಾಂಡವರ ಮಡದಿಯಾದ ಪ್ರಮೇಯ. ೨೫೧

೧೭. ದ್ರೌಪದಿಯು ಐವರ ಮಡದಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ದ್ರುಪದನಿಗೆ ದುಃಖ; ವೇದವ್ಯಾಸರ ಆಗಮನ; ದ್ರೌಪದಿಯ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ವೃತ್ತಾಂತ; ಪಂಚಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ವಿವಾಹ. ೨೭೧

೧೮. ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಪಾಂಡವರ ಪುನರಾಗಮನ; ರಾಜ್ಯ ಕೋಶ ಆಭರಣ ಗಳನ್ನು ಪಾಲುಮಾಡಿ ಪಾಂಡವ-ಕೌರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು; ನಾರದರ ಆಗಮನ; ದ್ರೌಪದಿಯು ಸರದಿಯಂತೆ ಪಾಂಡವರ ಪತ್ನಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ; ಸುಂದೋಪಸುಂದರ ಕಥೆ. ೨೮೫

೧೯. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅಗ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ ಚೋರರನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜುನನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ತರುವುದು; ಹಾಗೆ ಅಣ್ಣನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ನಾರದರ ವಚನದಂತೆ ಅರ್ಜುನನು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ತೆರಳುವುದು; ರಾಮೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನ. ೩೦೭

೨೦. ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಅರ್ಜುನನ ಆಗಮನ; ಸನ್ಯಾಸಿರೂಪಧಾರಣೆ; ಬಲರಾಮ ನಿಂದ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ದರ್ಶನ; ಸೇವೆಗಾಗಿ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ನೇಮಿಸು ವುದು; ಸುಭದ್ರಾಪಹಾರ. ೩೧೧

೨೧. ಸುಭದ್ರಾರ್ಜುನರು ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ೩೧೮

೨೨. ಅರ್ಜುನನು ತನ್ನ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು; ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಜನನ; ಪಂಚಪಾಂಡವರಿಗೆ ದ್ರೌಪದಿ ಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಪುತ್ರರ ಜನನ; ಕೃಷ್ಣನ ಆಗಮನ. ೩೨೦

೨೩. ಖಾಂಡವವನ ದಹನದ ಕಥೆ. ೩೨೪

೨೪. ಕೃಷ್ಣನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಪಯಣಿಸುವುದು; ಮಹಾಭಾರತ ಪಾರಾಯಣ ಫಲ. ೩೩೭.

ಅನುಬಂಧ - ೧

ಕುಡವೂರಿನ ಮೃಡರಾಮ ದೇವಾಲಯ ೩೪೩

ಅನುಬಂಧ - ೨

ಎಳ್ಳಂಪಳ್ಳಿ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಶಾಸನ ೩೪೪

ಅನುಬಂಧ - ೩

ಕರ್ಣಪರ್ವದ ಜಾತಕಪದ್ಯ ೩೪೬

ಅನುಬಂಧ - ೪

ಅರ್ಥಕೋಶ ೩೪೭

ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿ ರಚಿತ

ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ

*

ಸಂಧಿ ೧

[1] ಉತ್ತಮಾ ಚರಣೊಂತಳೊಂಕ್ ಯೇನೆರಗ್ಪ್ಪೆ
ಕತ್ತರೀತ್‌ಡ್‌ಲೆ ವಿಘ್ನೊಮಿ ವಿಘ್ನೇಶಾ ॥ ೧ ॥

ಮಜಕಂಠಪ್ರಿಯ ಈರೇ
ಕಜೊವಂತೇನ್ ಸದಾಂತೊ
ಬಜಿಲ್ ಶರ್ಕರೆ ಖರ್ಜೂರೊ [ಅರ್ಪಿಪೆನೇನ್]
[ಗಜಚರ್ಮಾಂಬರಧಾರೀ
ಭುಜಗಾಭರಣಾ ನಿತ್ಯೊ]
ನಿಜೊಮಾಯಿ ಕವಿತೆಕ್ ವರದೇರಾಲೆ ॥ ೨ ॥

ಅಕಳೊಂಕೊಂಟೊಸಗ್ಪ್ಪೀ
ವಿಕಲಾ ಚಾರುತರಾಂಗೀ
ಮಕುಟೊಂಟರ್ಧ ಶಶಾಂಕೊ ಕಲೆಟೂಡ್‌ತ್ತೀ
ಸಕಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ವರೂಪೇ
ಪ್ರಕಟೋಮಾವೆನ ಕಾವ್ಯೊ
ಮುಕುಮೋ ನಿರ್ಮಿಪಿಲೇ [ಕರುಣೊಂಟೀರ್] ॥ ೩ ॥

ಶಾರದೇಂದುನಿಭಾಸ್ಯೆ
ಕ್ಷೀರಾರ್ಣವವಿಶುದ್ಧೇ
ವಾರಿಜಾಸನಕಿಷ್ಟಪ್ರಿಯೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ
ಭಾರತಾಮೃತೊಮೆನ್ಕೀ
ಸಾರೊಮೆನ್ಕ್ ರಚೀಪೆರ
ಈರ್ ನೃತ್ತಿಪೊಡೆನ್ನಾ ಮುಖರಂಗಂಟ್ ॥ ೪ ॥

---

೧. ಈ ಷಟ್ಪದಿಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ.
೨. ಮಜ - ಕಪ್ಪುಕಲೆ (?); ಅಜೊವಂತೆ - ತಪ್ಪದೆ; ಸದಾಂತೊ - ಯಾವಾಗಲೂ.
೩. ಒಸಗ್ಪ್ಪೀ - ಎಸೆಯುವ, ಶೋಭಿಸುವ; ಊಡ್‌ತ್ತೀ - ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವ; ಮುಕುಮೋ - (?)
೪. ಶಾರದೇಂದುನಿಭಾಸ್ಯೆ - ಶರತ್ಕಾಲದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮುಖವುಳ್ಳವಳು.

ಸರಸೀಜಾಸನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ
ಮುರವೈರೀ ರ್‌ಮೆ ಶಂಭು
ವರ ಗೌರೀಯುಪೆಯಾಯೀ ಸುರಸಮೂಹೊ
ವರಯೋಗೀಕುಳು ವಿದ್ಯಾ
ಧರೆ ಗಂಧರ್ವೆರ್ ಕೂಡ
ಕರುಣೊಂಟಾವುದ್‌ಸ್ಟ್ ಕಂಕರದೆರಾಲೆ ॥ ೫ ॥

ಆದಿತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಹೇರ್ಕುಳು
ಮೇದಿನಿತುಳೆಯುಳ್ಳಾ
ವೇದಪಾಲಕೆರಾಸ್ಪೀ ಋಷಿಸಮೂಹೊ
ಬಾದರಾಯಣೆ ಕೂಡ್
ಸ್ವಾದೀತಾ ಕವಿಕುಳು
ಮೋದೀತೆಂಕ್ ಕವಿತ್ವೊ ಕರುಣೀಪೊಡು ॥ ೬ ॥

ಕುಡವೂರ್‌ಟುದಿಯೀತೀ
ಮೃಡರಾಮಾಚರಣಾಬ್ಜಂ-
ತಡಿಟುಳ್ಳಾ ಪೊಡಿ ನಿಂಜೊ ಮುಡಿತೊಂಡೇನ್
ಉಡರೀಪ್ಪುಪ್ಪೆನ್ ಕಾವ್ಯೊ
ಮುಡೆಟೆಂಕೊಂಜುಡವ್ರೊ ವ-
ರ್ತಡೆಪಂತೀ ಪರಿಶೇ ರಕ್ಷಿಪಿಲೆ ಸ್ವಾಮಿ ॥ ೭ ॥

ಏಣಾಪಾಣಿಮುಕುಂದಾ
ನಾಣೆಲ್ತಾಯೆ ಭಜೀತೆ
ಕ್ಷೋಣೀಟುತ್ತಮೆಯಾಸ್ಪೀ ದ್ವಿಜಕುಲಾಢ್ಯೆ
ಜಾಣೇ ನಿರ್ಮಿತೆ ಕಾವ್ಯೊ
ಮಾಣಾನೇ ವಿಕಸೀತ್
ಮಾಣೀ ಯೇನಾಯನ್ ಶಿಷ್ಯೆರೆಕ್ ಶಿಷ್ಯೆ ॥ ೮ ॥

ತೆಳಿವುಳ್ಳಾಕುಳು ಭೂಮಿ
ತುಳ್ಳೆ ರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯೊ
ತುಳು ಭಾಷೇ ಕವಿಕುಳು ವಿಸ್ತರಿತೆರ್ಯೆಯೇರ್

---

೫. ರ್‌ಮೆ - ರಮೆ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ; ಉದ್‌ಸ್ಟ್ - ಪ್ರೀತಿತೋರಿ; ಕಂಕರದೆರ್ - ಕನಿಕರವುಳ್ಳವರು.
೬. ಮೋದೀತ್ - ಸಂತೋಷಿಸಿ.
೭. ಮೃಡರಾಮ - ಶಿವರಾಮ; ಉಡರೀಪ್ಪು - ತೊಡಗು; ಕಾವ್ಯೊಮ + ಉಡೆಟ್ - ಕಾವ್ಯೊ ಮುಡೆಟ್; ಉಡೆಟ್ - ಎಡೆಯಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ; ಉಡವ್ರು - ಒಡಕು; ಅಡೆಪಂತೀ ಪರಿಶೇ - ತಡೆಬಾರದ ಹಾಗೆ.
೮. ಏಣಾಪಾಣಿಮುಕುಂದ - ಶಂಕರನಾರಾಯಣ; ಆಸ್ಪೀ - ಆಗಿರುವ; ಮಾಣಾನೇ - ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ.

ಅಳಿಯೇನಾಕುಳೆ ಪಾದ
ನಳಿನೊಂತಾ ಮಧುವುಣ್ಕೇ
ಯಿಳೆಟ್ ಭಾರತಕಾವ್ಯೊ ರಚಿಯೀಪ್ಪುಪ್ಪೆ ॥ ೯ ॥

ಹರಿಶ್ರೀರುಕ್ಮಿಣಿದೇವೀ
ವರಿಯೀತಿನ್ ಕಥೆ, ಭೀಮೆ
ಕೆರ್ಯೇ ಕೀಚಕನೆನ್ಕೀ ಚರಿತೇ, ಬಾಣನ್
ಕರೊ ಸಾರಾ ಮುರವೈರೀ
ತರಿತೀ ಕಥೆಯಾ, ವಿ-
ಸ್ತರಿತ್ ಗುಡ್ಡೆತ ರಾಯೇ ನಿರ್ಮಿತೆ ಲೋಕೊಂಟ್ ॥ ೧೦ ॥

ಲೋಕೊಂಟುತ್ತಮಮುತ್ತ್ಥ್ಟ್
ಏಕಾದಶ್ಯುಪವಾಸೊಂ-
ತಾ ಕಾವ್ಯೊ ರಚಿಯೀತೀ ಮಹಿಮೇ ಕೊಂಡ್
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೇ ತುಣೆಯಾಯನ್
ಆಕರ್ಷಿತೆರ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್
ಆ ಕವಿಕುಲನಾಥಕಭಿವಂದೀಪ್ಪೆ ॥ ೧೧ ॥

ಗುರು ಚಾಪೊಂಟುರಗೇಯಾ
ಹರಿಸೂನೂವಹಿತಸ್ಥೇ
ವರಶುಕ್ರೇ ತುಲೆಟ್, ಕೇತುವ ಮೇಷೊಂಟ್
ಹರಿಭೌಮೆ ಶಶಾಂಕೇ
[ರಿರುವೇರಾ] ವೃಷಭೊಂಟ್ಪ್ಪ
ಅರುಣಾಬ್ಜೇ ರಚಿಯೀತೇ ಕಥೆ ಭಾರತೊನ್ ॥ ೧೨ ॥

ಹರಿ[ಯೊ]ಪ್ಪಾ ನೃಪತೀ ತಾ
ನರಸಾಸ್ಪೇ ರಾಜ್ಯೊಮಿನ್
ಪರಿಪಾಲಿತ್ಪ್ಪಾ ಭಾರತೊಂಟ್ತ್ತ್ರೋಂಪೆ

---

೯. ತೆಳಿವುಳ್ಳಾಕುಳು - ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು; ಅಳಿ - ತುಂಬಿ; ಉಣ್ಕೇ - ಉಣ್ಣುವ.

೧೦. ವರಿಯೀತಿನ್ - ವರಿಸಿದ; ಎನ್ಕೀ - ಎಂಬ; ಕರೊಸಾರಾ - ಸಾವಿರ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು.

೧೧. ಮುತ್ತ್ಥ್ಟ್ - ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ; ಏಕಾದಶ್ಯುಪವಾಸಂತ ಕಾವ್ಯೊ - ಏಕಾದಶೀ ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಬರೀಷ ಚರಿತೆಯೆಂಬ ಕಾವ್ಯ; ಮಹಿಮೇ ಕೊಂಡ್ - ಮಹಿಮೆಯಿಂದ; (ಕೊಂಡ್ - ತೃತೀಯಾವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ) ತುಣೆ+ಆಯನ್>ತುಣೆಯಾಯನ್ - ಸಂತೋಷಿಸಿ ಆತನನ್ನು.

೧೨. ಚಾಪೊಂಟ್ - ಧನುರಾಶಿಯಲ್ಲಿ; ಉರಗೇ - ರಾಹು; ಹರಿಸೂನು - ಶನಿ; ಅಹಿತಸ್ಥೇ - ಶತ್ರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವನು; ಭೌಮೆ - ಭೂಮಿಯ ಪುತ್ರ, ಕುಜ.

ತೆರಿತ್ೕ ಸಂಭವಪರ್ವೊ
ಮರುಣಾಬ್ಜೇ ವಿರಚೀತೆ
ಧರಣೀಟುತ್ತಮೆರ್ ಮಾನಿಪುಕ್ಣಂದೊ ॥ ೧೩ ॥

ಭೂಮೀಟುತ್ತಮ ಸೂರ್ಯ
ಸೋಮ ಸನ್ನಿಭೆರೆನ್ಕೀ
ಸ್ವಾಮೀಕುಳು ದ್ವಿಜರಾಜಾವುಕುಳು x x x x x x x ॥ ೧೪ ॥

x x x x x x x x x x ಮೂಡಿಲ್ಲಾರ್
ವನಜಾರೀ ಸಮೆ ಶಿವಾನೆಡ್ಂಬುರಾರ್
ಅನುಪಮೇರಿರುವೇರ್ೕ ಅನುಮಾತೀಟ್ಟ್ೕನ ಕಾವ್ಯೊ
ವನರುಹೋ ವಿಕಸೀಪೊಡುನ ಲೋಕೊಂಟ್ ॥ ೧೬ ॥

ದುಷ್ಟೆರೆಯ್ಯೆನ ಕಾವ್ಯೊ
ಭ್ರಷ್ಟೆಂದ್ ತೆಳಿತಾರ್ಪೆರ್
ನಷ್ಟೊಮಾವೆರ್ ಸಾರೊಮುಡೆಪಿನಂತೆ
ಪುಷ್ಟೊಮಾವಧಿ[ಕೊ] ಸಂ
ತುಷ್ಟೆರಾಸ್ಟ್ಂದೆ ಕೇಂಡೀ
ಶಿಷ್ಟೇರ್ ಸದ್ಗತಿನಿ ಪ್ರಾಪಿಪೇರಂತ್ಯೊಂಕ್ ॥ ೧೭ ॥

ಹರಿಮೂರ್ತೀ ಗುಣನಾಮೊ
ಬಿರೊಸ್ಟೀ ಭಾರತೊಂಟ್ತ್
ತೆರಿತೊಂಜೀ ಶ್ಲೋಕೊಂಟ್ತ್ತರ್ಥೊಂತರ್ಥೊ
ಚರಿತೋ ಕೇಳುವಿ ಮೋಕ್ಷೊ
ಬರುವು ನಿಶ್ಚಯೊ ಕೇಂಡ್
ಪರಿಹಾಸೀಪ್ಪಿ ಜನೊಂಕ್ ನರಕೊಮಾ[ತೊ] ॥ ೧೮ ॥

---

೧೩. ಓಂಪೆ - ಮುಂದೆ; ಮಾನಿಪುಕ್ಣಂದೊ - ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ.

೧೪. ಈ ಪದ್ಯದ ಇತರ ಚರಣಗಳು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿವೆ.

೧೫ನೆಯ ಪದ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿವೆ.

೧೬. ವನಜಾರೀ - ಚಂದ್ರ; ಅನುಮಾತ್ - ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ; ಈಟ್ತ್ - ಚಂದಗೊಳಿಸಿ (ಮಃ ಈಟ್ - ಚಂದ); ಕಾವ್ಯೊವನರುಹೊ - ಕಾವ್ಯವೆಂಬ ಕಮಲವು; ವಿಕಸೀಪೊಡುನ - ಅರಳಬೇಕು, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು.

೧೭. ಎಯ್ಯ - ಎಲ್ಲ; ಭ್ರಷ್ಟ್ - ದೋಷಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು; ತೆಳಿತಾರ್ಪೆರ್ - ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು; ನಷ್ಟೊಮಾವೆರ್ - ನಷ್ಟಹೊಂದುವರು; ಉಡೆಪಿನಂತೆ - ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ; ಪುಷ್ಟೊಮಾವ - ಜ್ಞಾನಪುಷ್ಟಿಯಾಗುವಂತೆ.

೧೮. ಬಿರೊಸ್ಟೀ - ಬರೆತಿರುವ; ಕೇಳುವಿ - ಕೇಳುವವರಿಗೆ; ಆತೊ - ಅಲ್ಲವೆ.

ಭೂಲೋಕೊಂಟತಿವೀರ್ಯೆ
ಚಾಪಾವಿದ್ಯೆಟ್ ಸಿದ್ಧೆ
ಬಾಲಾರ್ಕನ್ ಸದೃಶೇ ಸತ್ಕವಿಕುಲಾಢ್ಯೆ
ಲೀಲೇಕಾವ್ಯೊಮೆನ್ಪ್ಪೀ
ಮಾಲೇ ನಿರ್ಮಿಪೆರೆಂಕ್
ನಾಲಾಕೇಟ್ಪ್ಪೆರ್ ಭಾರತಿ ಹೇಪಳ್ಳಾ ॥ ೧೯ ॥

ಮದನಾರಿಪ್ರಿಯೆ ಭೂಮೀ
ಟುದಿಯೀತೀ ದನುಜೇರ್ಕುಳೆನ್
ಬುದೊಮೆಯ್ಯಾ ಮುದ್ರಿತ್ ಸಂಹರಿಪೆರಾಸ್ಟ್
ಯೆದುವಂಶೊಂಟುದಿಯೀತೀ
ಪುದರುಳ್ಳರ್ಭಕ ಕೃಷ್ಣನ್
ಪದಪದ್ಮೊಂಕುಳೆಕೇನ್ ವಂದಿಪೆನ್ೀ ನಿತ್ಯೊ ॥ ೨೦ ॥

ಮುನಿಮುಖ್ಯೇರ್ಕುಳಡೆಂಗಾ
ವಿನಯೀಪುಪ್ಪುಣ ಚೂಸ್ಟ್
ಮನಸಾರ್ೀ ಅಧಿಕೋ ಚಿಂತಿತ್ ಕೃಷ್ಣೆ
ನಿನೆವುಳ್ಳಾ ಋಷಿಕುಳೆಕ್
ಅನರಾಗೊಂತವ ಬೂಳ್ಸ್ಟ್
ತನದೇಹೊ ಕಬುತ್ ವಂದಿತೆ ಕ್ಷಿಪ್ರೊಂಟ್ ॥ ೨೧ ॥

ಮುನಿಮುಖ್ಯೇರ್ಕುಳು ಪಂಡೀ
ವಚನೊಂಕಾ ಪ್ರತಿ, ಸೂತೇ
ಮನಸಾರಾ ನಿನೆತ್ೀ ಶ್ರೀಗುರುಪಾದೊಂಕುಳೆ
ಅನುಪಮಾ ಕಥೆ ಜಾಸ್ಟಾ
ಪಿನ್ಪುಕ್ಣಯೆಕ್
ಪಿನೊಡೇನ್ ಪೋಲ್ಪುಕುಣ್ಣೆಕ್ [ತ್ರೈ]ಭುವನೊಂಟ್ ॥ ೨೨ ॥

---

೧೯. ಹೇಪಳ್ಳಾ - ಯಾವಾಗಲೂ.
೨೦. ಮದನಾರಿ ಪ್ರಿಯೆ - ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು; ಬುದೊ ಮುದ್ರಿತ್ - ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದು; ಅರ್ಭಕ - ಬಾಲಕ.
೨೧. ಅಡೆಂಗಾ - ಎಲ್ಲರೂ; ನಿನೆವು - ಧ್ಯಾನ; ಅನರಾಗ - ಪ್ರೀತಿ; ಕಬುತ್ - ಕವುಚಿ; ದೇಹೊ ಕಬುತ್ ವಂದಿತೆ - ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.
೨೨. ಜಾಸ್ಟಾ - ಯಾವುದು; ಪಿನ್ಪುಕ್ಣಯೆಕ್ - ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

ಉರಗಯಾಗೊಮಿನ್ ವೆಂದ್
ಪರಮ ಪಾಪೊಮಿನಿನ್ ಸಂ–
ಹರಿಪೆರೀ ಕಥೆ ಕೇಂಡೀ ಜನಮೇಜಯೆ
ಚರತೊಮೆನೌಳ್ ಕೇಂಡೇ
ವರಮುನೀಶೆ ರೆಚೀತೀ
ಪರಮ ಭಾರತೊಮೆನ್ನೀನಮೃತಾಸಾರೊ ॥ ೨೩ ॥

ಗಂಗಾಸ್ನಾನಫಲೋ ಸಾ
ರಂಗಪಾಣಿಯುತನ್ ಶ್ರೀ
ರಂಗನ್ ಪೂಜಿರ್ಕ್ಣಾತ್ ಫಲೊಮುಂಡಾವು
ಸಂಗೀಪಂತೆಯನಂತ
ರೆಂಗಬುದ್ಧಿತವಾ ತ
ತ್ಸಂಗಂಟೀ ಕಥೆ ಕೇಂಡೀ ಮನುಜೆರೆಕ್ ॥ ೨೪ ॥

ಕನ್ಯಾದಾನಫಲಂ ಸು
ವರ್ಣಾದಾನಫಲಂ ನಿ–
ತ್ಯಾನ್ನ ದಾನೊಮಿನ್ ವೆಂದೀ ಫಲಮುಂಡಾವು
ಸನ್ನದ್ಧೆರಾಸ್ಟ್ೕ ಸಂ
ಪನ್ನ ಭಾರತೊಮಿನ್ ಪ್ರ–
ಸನ್ನಬುದ್ಧಿಟ್ ಕೇಂಡೀ ಮನುಜೆರೆಕ್ ॥ ೨೫ ॥A

ಸೂತೆಯಿಂಚ ವಚೀಪ್ಪಿನಾ ವಚನೊಂತ [ಸಾರೊಮಿನ್] ನೆರ್ವ[ನೊ]
[ಆತತ್ಕ್ಷಣೊ] ಕೇಂಡ್ ಭಕ್ತಿಯೆನ್ಪ್ಪಿನಾ ತೆರು ಪುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್
ಪಾತಕಕ್ಷಯೊಮಾಯಿನೀ ಕಥೆ ಪಾನೊವೆನ್ಕ್ಸ್ಟೆ ಕಿಬ್ಬಿತ್
ಪ್ರೀತಿಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕೇಳ್ಕೆರ್ ಪೌರಾಣಿಕಾಂದುಳೆತಾಯಟಾ ॥ ೨೮ ॥

ರೋಮಹರ್ಷಣಿ ಸ್ಪೀಯ್ ವರ್ತ್ಣಿ ಪ್ರಾಪ್ತೊಮಾಸ್ಟ್ಣತೆಂಕ್ಯೆನಾ
ಸೋಮಪಾನೊಮಿನಂಚವೆಂದಿ ಮಹೀರುಹೊಂತ ಫಲೋಮುಂದು

---

೨೩. ಚರತೊ - ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ; ಆಸಾರೊ - ಧಾರೆ.

೨೪. ಸಾರಂಗಪಾಣಿಯುತನ್ - ಶಿವನಿಂದೊಡ ಗೂಡಿದ; ಶ್ರೀರಂಗನ್ - ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು; ಸಂಗೀಪಂತೆ - ದುಷ್ಟರ ಸಂಸರ್ಗಮಾಡದೆ; ಅನಂತರೆಂಗಬುದ್ಧಿತವಾ - ಅತ್ಯಂತ ಸುವಿವೇಕಬುದ್ಧಿಯಿಂದ.

೨೫. ಸನ್ನದ್ಧೆರಾಸ್ಟ್ - ಸಿದ್ಧರಾಗಿ.

A. ೨೬, ೨೭ನೇ ಪದ್ಯಗಳು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿವೆ.

೨೮. ನೆರ್ವನೊ - ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ತೆರು - ಮಾರ್ಗ.

ಆ ಮಹಾಕಥೆ ನಾಣ ಪಣ್ಣಲ ಕೇಳ್‌ಕೋಂದ್ ಮುನೀಶ್ವರೆರ್
ತಾಮಸೀಪನೆ ಪಂಡೆರಾಯಟ ಇಂಚ ಮೋದಿತ್‌ಮೆಂಚ್‌ಲಾ ॥ ೨೯ ॥

ಮಂದಭಾಗ್ಯೆರತೀ ಮನುಷ್ಯೆರ್ ಮಂದಬುದ್ಧಿವಿಹೀನೆರ್
ಮಂದವೃತ್ತಿಕುಳೂ ವೃಥಾ ಶ್ರಮಂಟಾವ ದೆಂಡಿಪೆರೇತಲಾ
ಬಂಧಿತ್‌ಪ್ಪೆರ್ ಮಾಯೆಟ್ ವಿಷಯಾರ್ಣವಂತುಳ್ಳೆ ಮುಂಗ್‌ಸ್ಟ್
ನೀಂದ್‌ತೀರವೆ ಕಂತ್‌ಸ್ಟ್‌ಪ್ಪೆರ್ ದುಖ್ಖಿತ್ ನರಕೊಂತುಳ್ಳೆ ॥ ೩೦ ॥

ಕೇಳಪುದ್ದಿನ ಪುಣ್ಯನಾಮೊಮಿನ್ ಪಣ್ಕ್‌ಣೇತಲ ದುರ್ಲಭಂ
ಕೇಳನೆಪ್ಪು ಸದಾಂತೊಲಾ ಪೃಥಗ್‌ತ್ತ್ ದೂಷಿಪೆರನ್ಯೆರೆನ್
ಮಾಳನೆತ್ತಿ ಧ್ವರಂ ತುಡೆಂಗ್‌ಸ್ಟ್ ವ್ಯಾಕುಲೀತುಮೆದೇಪ್ಪೆರ್
ವ್ಯಾಳಶಾಯಿ ಮಹಾತ್ಮನೀ ಪಿನನೆತ್ತಿ ಮೂಢಮನುಷ್ಯೆರ್ ॥ ೩೧ ॥

ದಾನೊವೆಂಬೆರ್ ಲೋಕೆರ್ ಪುಗಟೋಡು ತಂಕುಳೆನೆಂದ್‌ತ್
ಗಾನೊವೆಂಬೆರ್ ಕೀರ್ತಿಕ್ ಮಹಡೋಂಚಿಟೇರತಿ ದುಖ್ಖಿತ್
ಸ್ನಾನೊಮೆಂಬೆರ್ ಲೋಕೆರೇ ದೃಶಿಕಾಸ್ಟ್ ಜಪೊತಪೊ ವರ್ಜಿತ್
ದಾನವಾಂತಕಭಕ್ತಿಹೀನೆರ್ ಇಂಚ ದೆಂಡಿಪೆರೇತಲಾ ॥ ೩೨ ॥

ಕಲಿಯುಗೊಂತ ಮನುಷ್ಯೆರಿಂಚತಿ ದೆಂಡಿಪೇರತಿ ದುಖ್ಖಿತ್
ಕಲಿಮಲಂ ನಿರಸೀಪೆರಾಕಿ ಮಹಾಪುರಾಣೊಮಿನೇವಿಲಾ
ಮಲಿನವೃತ್ತಿನಿ ಭೇದಿತ್ ಫಲುಪುಣ್ಯಸಾರೊ ಪ್ರಸಂಗೊಮಿ
ಅಲೆಪನೆತ್ತಯೆ ನೆರ್ಕೆನೊಂಜೊಟೀಯಂತ್‌ಣಂದೊ ಸಮಸ್ತೊಮಿ ॥ ೩೩ ॥

ಪಂಡರೋಡುತೆನೆಂಕುಳೆಕ್ ಜನಮೇಜಯನ್ ಯಜನೊಂತೌಳ್
ಪಂಡ್‌ನಂದೊಮೆಯಾ ಮುನೀಶ್ವರೆ ವಿಸ್ತರೀತಯೆ ನೆರ್ಕೆನಾ
ಮಂಡೆಯೊಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕೇಳುವೋಮತಿಭಕ್ತಿಟೆಂದ್ ದ್ವಿಜೇಕುಳೆನ್
ಪುಂಡ್‌ಕೋಲಕಿಪುಪ್ಪೆ ವಿನ್ನಪೊಮೆಂದ್ ನೆಂದ್‌ತೆ[ಯಾಕ್ಕೆಕ್] ॥ ೩೪ ॥

---

೨೯. ಪ್ರಾಪ್ತೊ - ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯದ ಫಲ; ತಾಮಸೀಪನೆ - ತಡಮಾಡದೆ.
೩೦. ದೆಂಡಿಪೆರ್ - ತೊಳಲುವರು; ನೀಂದ್ ತೀರನೆ - ಈಜಲಾರದೆ.
೩೧. ಕೇಳಪುದ್ದಿನ - ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಕೇಳನೆಪ್ಪು - ಕೇಳದಿರಬಹುದು; ಸದಾಂತೊಲಾ - ಯಾವಾಗಲೂ; ಪೃಥಗ್‌ತ್ತ್ - [ಸಂ. ವೃಥಾ] ಸುಮ್ಮನೆ; ಮಾಳನೆತ್ತಿ - ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ; ಧ್ವರಂ - ಯಾಗವನ್ನು; ಉಮೆದೇಪ್ಪೆರ್ - ಬಳಲುವರು.
೩೨. ಮಹಡೋಂಚಿಟ್ - (?); ಏರತಿ -ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ; ದೃಶಿಕಾಸ್ಟ್ - ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ.
೩೩. ದೆಂಡಿಪೇರ್ - ತೊಳಲುವರು; ನಿರಸೀಪೆರ - ದೂರ ಮಾಡಲು; ಏವಿಲಾ - ಹೇಳು; ಅಲೆಪನೆತ್ತ್ - ಅಲೆದಾಡಿಸದೆ (?)
೩೪. ಪಂಡರೋಡುತೆನ - ಈಗ ಹೇಳಬೇಕು; ಯಜನೊಂತೌಳ್ - ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ; ಪುಂಡ್ - ಸಭೆ; ಓಲಕಿಪುಪ್ಪೆ - ಆಸೀನ ನಾಗುವನು.

ಸರ್ಪಯಾಗೊಮಿನ್ ಪೆಂದ್ ಮುತ್ಥೊಯಿನ್ ಭೂಪ[ತಿನ ಪಾಪೊಂಕುಳೆನ್]
ದರ್ಪಣೊಂಕುಳು ಪೋವಯೋಂದೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮಹಾಮುನಿ
ತರ್ಪೊಸ್ಟ್ೆ ತನ ಶಿಷ್ಯ ಕೈಯಿಟ್ ಗ್ರಂಥೊಮಿನ್ ಕೊಳ್ಸ್ಪೇರಲಾ
ಅರ್ಪಿತೇಸ್ತೆರ್ [ದಿವ್ಯೊಮಾಯಿ ಚರಿತ್ರೆನ್ೇ ಮುನಿ ವ್ಯಾಸೆರ್] ॥ ೩೫ ॥[A]

ವಂದಿತೊಂಡೆರ್ ಶ್ರೀವಿನಾಯಕನಾ ಸರಸ್ವತಿದೇವಿನಾ
ಮಂದಜೋದರನಾ ವಿರಿಂಚಿ ಈಶಾನೆಯಂಬರಕೇರ್ಕುಳೆನ್
ವಂದಿತೊಂಡೆರ್ ಪಂಚಭೂತೊಮಿನ್ ಅಷ್ಟಲೋಕಸುರೇರ್ಕುಳೆ
ವಂದಿತೊಂಡೆರ್ [ಸರ್ವದೇವೆರೆ] ಪಾದಪದ್ಮೊಮಿನಾ ಮುನಿ ॥ ೩೭ ॥

ವಾರಿಜಾಸನಲೀಲೆಟಾವ ನವಪ್ರಜೇ[ಶೆರ್] ಪುಟ್ಯೆರ್
ಸಾರೆಯಾರೆಕ್ ಪುತ್ರೆಯಾಸ್ಟ್ ಜನೀತೆರತ್ರಿ ಮಹಾಮುನಿ
ಆರ್ಷೀನ್ಮಗೆಯಾಸ್ಟ್ ಲೋಕಹಿತೊಂಕ್ ಚಂದ್ರೆಯುದೀತೆರ್
ಆರೆಟ್ತ್ತ್ಲ ಸೋಮವಂಶೊಮುಂಡಾಸ್ಟ್ಣ್ ಭುವನಂತುಳ್ಯೆ ॥ ೩೮ ॥

ಆ ಸುಧಾಕರಸೂನು ಆ ಬುಧೆ ಆ ಬುಧತ್ತ್ ಪುರೂರವಾನ್
ಆ ಸಮರ್ಥ ಪುರೂರವಾನ್ಕ್ ಜನೀತೆ ಆಯುಯೆನ್ಪ್ಪುಣಾ
ಶ್ರೀಸರೋಜನಿಭಾಸ್ಯೆ ಆಯುಕ್ ನಂದನೇ ನಹುಷೇನ್ಕ್ಣಾ
ಈ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತಿನೀ ತನ ಪಥ್ಯೊಮಾಕೊಸ್ಟ್ ಪಾಲಿತೆ ॥ ೩೯ ॥

ಆಯ ಪುತ್ರೆ ಯಯಾತಿಯೆನ್ಕ್ಣ ಆ ಯಯಾತಿ ತನೂಜೆರ್
ಆಯೊರೀ ಯದುವೆಂದ್ ಮೆಂಚೊರಿ ಪೂರುವೆಂದ್ ಜನೀತೆರ್
ಶ್ರೀಯುತೊಂಟ್ ವಿರಾಜಿತ್ೇ ಪರಿಪಾಲಿತುಪ್ಪಪ ರಾಜ್ಯೊಮೀ
ಸ್ಥಾಯಿಟ್ ಶಶಿವಂಶೊಮಾಕುಳೆನನ್ವಯೊಂಟಿರಡಾಸ್ಟ್ಣ್ ॥ ೪೦ ॥

ಯಾದವೇರ್ಕುಳೆಂದಾಸ್ಟ್ಣ್ೇ ಯದುವಂಶೊಮಾ[ಪೆತ]ದಿಕ್ಕ್ಟ್
ಮೇದಿನೀಪತಿ ಕೇಳ್ ಕೌರವೆರಾಸ್ಟ್ಣ್ೇ ಕುರುಸಂತತಿ
ಆ ದಯಾನಿಧಿ ಆಯಪುತ್ರೆ ದುಷ್ಯಂತೆ ಎನ್ಕಿ ಮಹೀಪತಿ
ಆ ದುಷ್ಯಂತಕ್ ಪುತ್ರೆಯಾಸ್ಟ್ ಜನೀತೆನಾ ಭರತಾ[ಹ್ವಯೆ] ॥ ೪೧ ॥

---

೩೫. ದರ್ಪಣೊ - ಕಾಠಿನ್ಯ; ಮುತ್ಥೊಯಿನ್ - ಮುಗಿಸಿದ; ಅರ್ಪಿತೇಸ್ತೆರ್ - ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

A. ೩೬ನೇ ಪದ್ಯ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ.

೩೭. ಮಂದಜೋದರ - ಮಹಾವಿಷ್ಣು; ಅಂಬರಕೇರ್ - ದೇವತೆಗಳು.

೩೮. ಪುಟ್ಯೆರ್ - ಹುಟ್ಟಿದರು; ಸಾರೆ - ಸಾತ್ವಿಕ, ಶ್ರೇಷ್ಠ.

೩೯. ಪುರೂರವಾನ್ಕ್ - ಪುರೂರವನಿಗೆ; ಎನ್ಪ್ಪುಣಾ - ಎನ್ನುವವನು; ಪಥ್ಯಮಾಕೊಸ್ಟ್ - ಹಿತವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ.

೪೦. ಮೆಂಚೊರಿ - ಇನ್ನೊಬ್ಬ; ಸ್ಥಾಯಿಟ್ - ?

೪೧. ಆಪೆತ ದಿಕ್ಕ್ಟ್ - ಆ ಕಡೆ, ಅತ್ತ; ಭರತಾಹ್ವಯೆ - ಭರತನೆಂಬವನು.

ಭರತೆಯೆನ್ನಿ ನೃಪೋತ್ತಮೇ ತನ ಪೂರ್ವಜೇರ್ಕುಳೆಟ್ತ್ಲಾ
ಚರತೊ ಬಾಳ್ಯಿ ಕಾರಣೋ ಭರತಾನ್ವಯಾಸ್ಟ್ಣ್ ಬೆರ್ತ್ಸ್ಟ್
ಭರತಪುತ್ರೆ ಸಹೋತ್ರೆ ಆಯ ತನೂಜೆ ಹಸ್ತಿಯೆನ್ಪ್ಪಣಾ
ಧರಣಿ ಪಾಲಿಪಿನಾನಿ ನಿರ್ಮಿತೆ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ ॥ ೪೨ ॥

ಧಾರಣೀಪತಿಯಾಸ್ಟಿ ಹಸ್ತಿಕ್ ಪುತ್ರೆ ಸಂವರಣೆನ್ಕ್ಣ್ಣೆ
ಸೂರ್ಯಪುತ್ರಿಟ್ ಪುಷ್ಟಿಯೇ ಸುತೆಯಾಯಕ್ೕ ಕುರುವೆನ್ಕ್ಣ್ಣೆ
ವೀರೆಯಾ ನೃಪತಿತ್ಲಾ ಕುರುವಂಶೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ ಬೆರ್ತ್ಸ್ಟ್
ಮಾರಟೋಪಮೆ ಆಯ ಪುತ್ರೆ ಪ್ರದೀಪೆಯೆನ್ನಿ ನೃಪೋತ್ತಮೆ ॥ ೪೩ ॥

ಮೋದಿತ್ಪ್ಪಪನಾನಿ ಶಾಂತನು ಪುತ್ರೆಯಾಯೆ ಪ್ರದೀಪಕ್
ಮೇದಿನೀಪತಿ ಭಾರ್ಯೆ ಶಂಕರ ಶಾಪೊಂಟಾ[ಯೆರ್ ಗೆಂಗೆಟ್]
[ಮೋದಿತಾಕ್ಕೆಕ್ ಪುತ್ರೆರಾಯೆರ್ ಆನಿ] ಅಷ್ಟವಸೂಕುಳು
ಆ ದಯಾನಿಧಿ ಗೆಂಗೆಕ್ ಸುತೆರಾಸ್ಟ್ ವರ್ತ್ ಜೆನೀತೆರ್ ॥ ೪೪ ॥

ನಿರಪರಾಧಿಕುಳೇಳ್ ಮಾನ್ಯೊಲ ಪುಷ್ಟ್ನಾಪಳೆ ಚೈತೆರ್
ಒರಿ ಕುಮಾರೆ ಬಲಿಷ್ಠೆಯಾಸ್ಟ್ ಧರಿತ್ರಿಟ್ [ಸುಖೊಂಟಿತ್ತೆರ್]
[ಸುರನದೀಗುರು] ಶಾಪೊ ಪೋವಪ ಪೋಸ್ಟೆರಾರವನೀತಳಂ
ಪರಮಶೌರ್ಯೊಮಿನುಳ್ಳ ಶಾಂತನು ಪಾಲಿತೇ ಸುತಸಂಯುತೋ ॥ ೪೫ ॥

ಸಾತ್ವಿಕೊಂಟೆ ವಚೀತಿನಾ ಮುನಿವಾಕ್ಯೊ ಕೇಂಡತಿ ಹರ್ಷಿತ್
ಕ್ಷತ್ರಿಯೇ ಜನಮೇಜಯೇ ವಿನಯೊಂಟ್ ವಂದಿತ್ ಚೋದಿತೇ
ಸತ್ಯಸದ್ಗುಣೆಯಾ ವಸಿಷ್ಠ ಪ್ರತೀ ವಿರೋಧೊಮಿನಾಕುಳು
ತರ್ತ್ವೆಂದ್ಣ ಜಾಸ್ಟ್ ದುಷ್ಕೃತೊ ಕೇಳಡಯ್ಯೊ ದಯಾನಿಧಿ ॥ ೪೬ ॥

ಇಷ್ಟಬುದ್ಧಿಟ್ ಕಂಕರೋಮುದಿತಾ ನೃಪೇಶೆ ವಿಚಾರಿಪಾ
ಸೃಷ್ಟಿವಲ್ಲಭ ಕೇಳಿಲಾಂದೌಳಾ ಮುನೀಶ್ವರೆ ಪಣ್ಕೆರ್
ಅಷ್ಟನಾಮ ವಸೂಕುಳಾದಿಟ್ ವೆಂದಿ ಕಷ್ಟ ವ್ರತೊಂಕುಳೆ
ಭ್ರಷ್ಟ್ ಜಾಸ್ಟ್ ರೆಚೀಕೆ ತಂಕುಳೆ ಗೆಬ್ಬುಕಾ ಸತಿ ಹೇತುವಾ ॥ ೪೭ ॥

---

೪೨. ಚರತೊ - ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ; ಬಾಳ್ಯಿ - ಆಳಿದ; ಬೆರ್ತ್ಸ್ಟ್ - ಅನಂತರ; ಆಸ್ಟ್ಣ್ - ಆದುದು.

೪೩. ಆಸ್ಟಿ - ಆಗಿರುವ; ಪುಷ್ಟಿಯೆ - ಹುಟ್ಟಿದನು; ಬೆರ್ತ್ಸ್ಟ್ - ಬಳಿಕ; ಮಾರಟೋಪಮೆ - ಮನ್ಮಥಸಮಾನನು; ಆಯ - ಆತನ.

೪೪. ಆ್ಪ್ಪಪ - ಇರುವಾಗ; ವರ್ತ್ - ಬಂದು.

೪೫. ಮಾನ್ಯೊ - ಮಾಣಿ, ಗಂಡುಮಗು; ಸುತಸಂಯುತೊ - ಮಗನೊಡನೆ.

೪೬. ಚೋದಿತೇ - ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು; ತರ್ತ್ವೆಂದ್ಣ - ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ, ತಪ್ಪೆಸಗಿದ; ದುಷ್ಕೃತೊ - ಪಾಪಕಾರ್ಯ; ಜಾಸ್ಟ್ - ಯಾವುದು; ಅಯ್ಯೊ - ಅಯ್ಯಾ!

೪೭. ಕಂಕರೊ - ಕನಿಕರ; ಭ್ರಷ್ಟ್ - ದೋಷ; ಗೆಬ್ಬು - ಆಟ, ವಿನೋದ;

ಆ ಮಹೋತ್ತಮೆರಾದಿಟಿಂಚತಿ ತೃಪ್ತೆರಾಸ್ಟುದ್‌ಸ್ಟ್‌ಪ್ಪಪಾ
ಭಾಮಿನೀಯುಳೆತೇಯಳೊಂಜಿ ದಿನೊಂಟ್ ಮಾಂತೆರೆ ಮೊಗ್ಯಟಾ
ಸ್ವಾಮಿ ಕೇಳಿಲೆನೊಂಜಿ ಧೇನುವಿ ಕೊಂಡೊಡೋಟ್ತ್‌ಲ ನಂಕ್‌ತೇ
ಭೂಮಿಟ್‌ೕ ರೆಸಿತ್‌ಪ್ಪೊಳೀಯಮೃತಾನ್ನೊ ಸೇವಿತ್ ನಿತ್ಯೊಮಾ ॥ ೪೮ ॥

ವಲ್ಲಭೇ ವಚನಾಮೃತೊಂಕುಳೆನಾದರೀತುದ್‌ಸ್ಟೋರ್ತ್‌ಣ್ಣೆ
ಮೆಲ್ಲ ಜ್ಯೇಷ್ಠೆರೆಟೂಡ್‌ಸ್ಪೆಯ್ಯ್‌ಡೆಸ್ಪಾಡ್‌ಸ್ಪೇ ಧರಣೀತುಳ್ಳೆ
ಮೆಲ್ಲಡೆಂಗ್‌ಯೆರಾ ಮುನೀಂದ್ರವಸಿಷ್ಠನಾಶ್ರಮೊ ಪ್ರಾಪಿತ್
ಮಲ್ಲ ಬಳ್ಳ್‌ಡ್‌ಸ್ಪಾರೆ ಧೇನುವಿನ್ ಕೊಂಡ್ಯೆರಿಚ್ಚಿತ್ ದೆಂಡಿತೆರ್ ॥ ೪೯ ॥

ಧೇನು ಕೆಕ್ಕಿಕ್ ಬಳ್ಳ್ ಪಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ದೇರಪಿಚ್ಚಿಪನಾವಳೆ
ತಾನ್ ಮೆಲ್ಲ ಮುಳಂಕಲೀತತಿಶಯ್ಯೆಟ್‌ಪ್ಪಪ ಕ್ರೋಧಿತ್
ತಾನ್ ಘರ್ಜಿತ್ ಮುಳ್ಳ ದಕ್ಕ್‌ಟ್ ಒಂಜ ನೋಪಪನಾಕ್ಷಣೊ
ಧ್ಯಾನಿತ್ತ್‌ತ್ತಿ ಮುನೀಶ್ವರೇಸ್ಟ್‌ಡೆಪಿಂದೆರಾಕ್ಷಣೊ ವೇದನೆ ॥ ೫೦ ॥

ಶಂಕಿಪಂತೆ ವಸೂಕುಳಾ ಪಶು ದೆಂಡಿಪ್ಪುಪ್ಪಣ ಪಿಂದ್‌ಣಾ-
ರಂಕಿತೊಂಟ್‌ಳತೌಟ್ತ್ ಕ್ರೋಧಿತ್ ಕಂಪಿಪಾಪವಯಂಕುಳು
ಹುಂಕರೀತತಿ ನಾಪೊ ಪಂಡುಳೆತೇಸ್ಟೆರಾಕುಳೆಟಾ ಮುನೀ
ಪಂಕಜೋದ್ಭವ ಸೃಷ್ಟಿಟಾ ಉದಿಪೀಕ್ಕು ಮಾನವೆರಾಸ್ಟ್ ॥ ೫೧ ॥

ದುಷ್ಟ ಸಖ್ಯತೆ ಪ್ರಾಪಿತೀ ವಿಧಿಕೀಕ್ಕು ಭೂಮಿಟ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ತ್
ಪುಟ್ಟುಯಿಂಚನುಭ್ಯೆಕ ಪಾಪೊಪಿನೆಂದ್ ಶಾಪಿಪಪಾ ಮುನಿ
ಮುಟ್ಟ್ ಬೂಳ್‌ಸ್ಟ್ ಮಾಂತೆರೇವುಕೆರಾರೆ ಪಾದೊಮಿನ್ ವಂದಿತ್
ಪುಷ್ಟೊಮಾಯಿ ವರಂ ಪ್ರಸಾದಿಪ್ಪೊಡಯ್ಯನುಗ್ರಹೊಮೇನಿಕ್ ॥ ೫೨ ॥

---

೪೮. ಉದ್‌ಸ್ಟ್‌ಪ್ಪಪಾ - ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಲು; ಪಯಳ್ - ಹೇಳಿದಳು; ಕೊಂಡೊಡು -ತರಬೇಕು; ಓಟ್ತ್‌ಲ - ಎಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ; ರೆಸಿತ್‌ಪ್ಪೊಳಿ - ಆನಂದದಿಂದ ಇರಬಹುದು.

೪೯. ಜ್ಯೇಷ್ಠೆರೆಟ+ಊಡ್‌ಸ್ಟ್+ಎಯ್ಯ್+ಅ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಪೇ; ಅ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಪೇ - ಅಲೆದಾಡಿದನು; ಪ್ರಾಪಿತ್ - ಸೇರಿ; ದೆಂಡಿತೆರ್ - ಶ್ರಮಪಟ್ಟರು.

೫೦. ಕೆಕ್ಕಿಕ್ - ಕೊರಳಿಗೆ; ದೇರಪ+ಇಚ್ಚಿಪನೆ+ಆವಳೆ; ಮುಳಂಕಲೀತ್ - ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನೂರಿ; ಅತಿಶಯ್ಯೆಟ್‌ಪ್ಪಪ - ಗಾಢವಾಗಿ ಮಲಗಿರಲು; ದಕ್ಕ್‌ಟ್ - ದಂಟೆಯಲ್ಲಿ; ಸ್ಟ್‌ಡೆಪಿಂದೆರ್ - ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದರು.

೫೧. ಕಂಪಿಪ+ಆಪ್ಪ+ಅಪಯಂಕುಳು; ಅಪಯಂಕುಳು - ಅಪಯಂಶಗಳು; ಉಳೆತೇಸ್ಟೆರ್ - ಕರೆದು ಹೇಳಿದರು; ಉದಿಪಿ - ಜನಿಸಿರಿ.

೫೨. ಪ್ರಾಪಿತೀ - ಒದಗಿದ; ಪ್ಟೋಸ್ಟ್‌ತ್ - ಹೋಗಿ; ಅನುಭ್ಯೆಕ - ಅನುಭವಿಸಿರಿ; ಮುಟ್ಟ್‌ಬೂಳ್‌ಸ್ಟ್ - ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು; ಪವುಕೆರ್ - ಹೇಳುವರು; ಪನಿಕ್ - ಯಾವ ಕಾಲಕೂ.

ನಿರಪರಾಧಿಕುಳೇಳ್ ಮಾನ್ಯೊಲ ಪುಟ್ಸ್‌ನಾಪಳೆ ಚೈಕ್ಣಾ
ಒರಿ[ಯೆ ಇಪ್ಪ]ಕ ಯಿೀಕುಳಾಯುವಿಕೊಂಡ್ ಬಾಟಿಡ್ ಭೂಮಿಟ್
ವರ್‌ಪ್ಪೊಮೇಟಿಟ್‌ಲಾಯೆ ನೂದನುಭ್ಯೆಕಮಂತ್ಯತೆಟಸ್ತ್ರೊಲಾ
ಉರೊಮುರೋಮೊಳಿಯಂತೆ ತಾಗ್‌ಸ್ಟ್ ದೆಂಡಿತ್‌ತ್ತತಿ ದುಖ್ಯಿತ್ ॥ ೫೩ ॥

ಅಸ್ತ್ರೊವೇದನೆಟೇಟ್ ಮಾಸೊ ಶಯೀಕ [ಅ] ರಣಭೂಮಿಟ್
ವೆರ್ತ್ ಶ್ರೀಹರಿ ತಾಮೆ ಚೋಜಪೆರಂತ್ಯಕಾಲೊಮಪೇಕ್ಷಿತ್
ಕೀರ್ತಿತಾರೆ ಪದಾಂಬುಜಂಕುಳೆ ಧ್ಯಾನಿತ್ೕ ತನ ಪ್ರಾಣೊಮಿನ್
ಗ್‌ಟ್ತ್ ಕೂಡವೆಯಾರೆಟ್‌ಪ್ಪನೆ ಮುಕ್ತಿ ಸೇರುವು ಸತ್ಯೊಮೆ ॥ ೫೪ ॥

ಇಂಚ ಶಾಪಫಲಂಕುಳೇ ತೆರಿತೇವಪಾಕುಳು ಚಿಂತಿತ್
ಅಂಚ ಆವಡ್ ತೀರನ್ೕ [ರ್‌ಣ]ಶೇಷೊಮೀರಿಯೆರೇರೆಕಾ
ಪಂಚವಕ್ತ್ರಸಮಾನೆ ವಂದಿಪಪಾರ್ ಮೆಲ್ಲ ತನಾಶ್ರಮಂ-
ಟಂಚ ನಿಲ್ತೆರ್ ಮಿತ್ತ್ ಕೇಳವನೀಶನಾಕುಳೆನುದ್ಭವಂ ॥ ೫೫ ॥

ಆಪಳಷ್ಟವಸೂಕುಳಾರೆಟನುಗ್ರಹೋ ಪಡೆತಂಚನೆ
ಯೇಪತೌಳ್ ಜನೀಕ್‌ಣಾ ಛಿಡ್! ಪಾಪ್ಪೊಮೆಂದ್ ನಿರೂಪಿಪಾ
ಶ್ರೀಪತಿಪ್ರಿಯ ಭಕ್ತೆ ನಾರದೆರಾಡೆಕಾವ್ರುಳಪಾಕುಳು-
ಲಾಪ ಬೂಳ್‌ಸ್ಟ್ ವಂದಿತ್ ಸ್ತುತಿವೆಂದ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೆರಾರೆನಿನ್ ॥ ೫೬ ॥

ದುಖ್ಯಿತಿಂಚತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಪಾಕುಳೆಟೇಯೆರಾ ಮುನಿಸತ್ತಮೆ
ಮಕ್ಕಳಾಟಿಕೆ ನಾಣ ಮಾಣಿಲೆ ಪೋಯಿನೀರ್‌ಕ್ ಸೇರುವಿನ್
ತುಕ್ಕನೇತೊಕ್‌ನುಂಡ್ ಭೂಮಿಟ್ ನಾರಿಮಾರ್ಕುಳೆ ಪಣ್ಣಿಟ್
ಚಿರ್ಕ್‌ಸ್ಟೀ ನರಕೀ ವಿಧೀ ಬರು ನಿಶ್ಚಯೋಂದಿಡೆ ಪಿನ್ನಿಲ ॥ ೫೭ ॥

ನಾರಿಮಾರ್ಕುಳೆ ದುಸ್ವಭಾವ್ವೊಮಿ ತೀರನೆಂಕ್ ರೆಚೀಪೆರಾ
ಏರೆನಾಟಲ ಕೆರ್ಪೊವೇರತಿ ಘೋರ ರಾಕ್ಷಸರೂಪೆರ್

---

೫೩. ಆಯುಪಿಕೊಂಡ್ - ಆಯುಸ್ಸು ಪಡೆದು; ಅಂತ್ಯತೆಟ್ - ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ; ಉರೊಮುರೋ ಮೊಳಿಯಂತೆ - ಒಂದು ರೋಮಕೂಡಾ ಉಳಿಯದ ಹಾಗೆ; ದೆಂಡಿತ್‌ತ್ತ್ - ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ.

೫೪. ಶಯೀಕ - ಮಲಗುವಂತಾಗಲಿ; ಗ್‌ಟ್ತ್ - ಬಿಡಿಸಿ.

೫೫. ಪವಪಾ - ಹೇಳಲು.

೫೬. ಯೇಪತ+ಔಳ್ - ಯಾವಾಗ ಅಲ್ಲಿ; ಛಿಡ್ - ಛೇ; ಉಳಪಾ (ಅ್ಳಪಾ) - ಬರಲು; ಆಪ - ಆಗ.

೫೭. ಪಣ್ಣಿ - ಮಾತು; ತುಕ್ಕನೇತೊಕ್‌ನ - ದೇಹವನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಡೆಯು; ಚಿರ್ಕ್‌ಸ್ಟೀ - ಸಿಲುಕಿದ; ಇಡೆಪಿನ್ನಿಲ - ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊ.

ಮಾರಬಾಧೆಟ್ ಚಿರ್ಕೊಸ್ಟ್ವೇ ತಮ ಪಥ್ಯೊಮಾಕೊಸ್ಟ್ ಸರ್ವೆರೇ
ಕ್ರೂರಕರ್ಮತೆನಿಂಚ ಸಲ್ವೊಸ್ಟ್ ತೀರ್ಪೆರಾಕುಳೆನನ್ವಯೋ ॥ ೫೮ ॥

ವಚನೊಮೆನ್ಕಿ ವಿಷಾಗ್ನಿಟ್ಟೇ ದಹಿಪೊಸ್ಟ್ ಸಜ್ಜನಭಾವೊಮಿನ್
ಕುಚೊಮೆನ್ಪ್ಪಿನ ಕೋಳೊ ಚೋಜೊಸ್ಟ್ ಚೆಟ್ವೊಸ್ಟ್ವೇ ನಿಜಧರ್ಮೊಮಿನ್
ರುಚಿರೊಮಾಯಿನ ದೃಷ್ಟಿಪಾಶೊಮಿನ್ ಕೆಕ್ಕಿಕಕ್ಕ್‌ಡ್ ಜೀವೊಮಿನ್
ಸುಚರಿತೊಂಕುಳೆ ಧ್ಯಾನೊ ತಪ್ಪೊಸ್ಟ್ ಕಂತೊವೆರ್ ನರಕಂತುಳೈ ॥ ೫೯ ॥

ಏತಲಿಂಚತಿ ಪಂಡ್ ಜಾಫಲೊ ನಾಣ ಕೇಳಿಲೆ ಸರ್ವೆರಾ
ನೋತ್ ಮಾತೆನಿನೇಪೊವೀ ಪಡಿವುಂಡೊ ಕೇಳಿಂದುಲಂಚನೆ
ಭೂತನಾಥನ ಭಾರ್ಯೆ ಬಂಜಿಟ್ ಪೊಸ್ಟ್ ಪುಟ್ಟುವೆರೀಕ್ಕೆಕ್
ಆತತಾಣೊಮಿನೇನ್ ಪಂಡಪೆ ನೆರ್ಪನೋರ್ಪಿಲೆ ಸರ್ವೆರಾ ॥ ೬೦ ॥

ನುಂಬೊರೋ ರಜತಾದ್ರಿಮಂದಿರೊಂಟೀಶ್ವರಾ ಸಭೆಟೋಲಕೋ
ಅಂಬುಧೀತಿರೆನಂದೊ ಕೊಂದಳಿತ್ಪ್ಪಪಾ ಸಭೆಟೆಯ್ಯೆರ್
ಅಂಬುಜಾನನೆ ಜಾಹ್ನವೀ ಸಭೆ ಮಧ್ಯೊಂಟೀಶ್ವರನಂತ್‌ಕ್
ಇಂಬುಟೇ ನಡಪಾವು ವರ್ತಿನವಸ್ಥೆ ಜಾಸ್ಟ್ ರಚೀಪುಕೇ ॥ ೬೧ ॥

ಆತ್ ಮಂದೆತ ಮಧ್ಯೊಂಟೋಸರಿತೊಂಡ್ ಮೆಲ್ಲಸ್ತೊಡ್‌ಂಗ್‌ಸ್ಟ್
ಭೂತನಾಥಸಮೀಪೊಂಟಾವಪ ದೇವಿನಾ ನಡುಟ್ಪ್ಪುಕೀ
ಕೂತೆಜಾರಪ ಪೋಡಿತ್ತೀ ನಯನೊಂಕುಳೇನಡೆತ್ಪ್ಪಪಾ
ಧಾತುಟೀಕ್ಷಿತೆನಾ ಜಲಾಧಿಪೆ ಮೋಹವಶ್ಯತೆಟಾರೆನಿ ॥ ೬೨ ॥

ಮೋಹಿತಾಪು ಜಲಾಧಿಪೇ ಪರಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆ ಚೂವಪಾ
ಯೀಹಿ! ಕಷ್ಟೊಮೆಯೆಂದ್ ಚಿಂತಿತೆರೀಶ್ವರೇಯತಿ ದುಖ್ಯಿತ್

---

೫೮. ರಚೀಪೆರಾ - ಹೇಳಲು; ಪಥ್ಯೊಮಾಕೊಸ್ಟ್ - ಹಿತವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು; ಸಲ್ವೊಸ್ಟ್ - ಸಲ್ಲಿಸಿ.

೫೯. ಕುಚೊಮೆನ್ಪ್ಪಿನ ಕೇಳೊ ಚೋಜೊಸ್ಟ್ - ಮೊಲೆಗಳೆಂಬ ಬೇಡಿ(ಸಂಕಲೆ)ಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ; ಚೆಟ್ವೊಸ್ಟ್ - ಕೆಡಿಸಿ; ಅಕ್ಕ್‌ಡ್ - ಸಿಲುಕಿಸಿ.

೬೦. ಜಾಫಲೊ - ಏನುಫಲ; ಪಡಿವು - ಪದ್ಧತಿ; ಆತತಾಣೊಮಿನ್ - ?; ಓರ್ಪಿಲೆ - ನೆನಪಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೬೧. ತಿರೆ - ತೆರೆ; ಕೊಂದಳಿತ್ಪ್ಪಪಾ - ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿರಲು; ಇಂಬುಟೇ ನಡಪಾ - ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರಲು; ರಚೀಪುಕೆ - ಹೇಳಲಿ.

೬೨. ಮಂದೆ - ಮಂದಿ; ಓಸರಿತೊಂಡ್ - ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ; ಮೆಲ್ಲಸ್ತೊಡ್‌ಂಗ್‌ಸ್ಟ್- ?; ಆವಪ - ಆಗಲು; ಕೂತೆ - ಸೆರಗು (?); ಧಾತುಟ್ - ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ.

೬೩. ಯೀಹಿ - ಇಸ್ಸಿ (ಉದ್ಗಾರವಚನ); ಆಹದಾಟ್ - ?

ಆಹದಾಟ್‌ಡೆಪಿಂದ್ ದೇವಿ ಧರೀತೆರುತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರೊಮಿನ್
ಬಾಹುಟೂಡಭಿವಂದಿಪೀಶ್ವರೆ ಪಣ್ಕೆರಾ ಸಭೆ ಮಧ್ಯೊಮೇ ॥ ೬೩ ॥

ಗಂಗೆನೀಯ್ಯ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟಿಚ್ಚಿತ್ ಕಾಮಿತ್ತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತೊಮೇ
ಕಾಮಿತ್‌ಪ್ಪಿಲ ಭೂಮಿಟ್ಟೇ ಶಶಿವಂಶಭೂಪತಿಯಾಸ್ಟ್‌ತ್
ಅಂಗನೇ ಬುಡೆಕೊಳ್ಳಿಲಾ ಯಿನ ವಾಕ್ಯೊ ಮೀರ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾನಿಕ್
ಭಂಗಿತೀಡೆಕ್ ವಲ್ಲನಾ ನಮ ಪಾದಪದ್ಮೊಮಿ ಚೂವೆರಾ ॥ ೬೪ ॥

ನುಂಬೆ ಸರ್ವೆರ್‌ಲೆಡ್ಡ ಪರ್ವದಿನೊಂಟ್ ತೀರ್ಥೊಮಿ ಮೀಯೆರಾ
ಅಂಬುಧೀಕರೆಟಾಸ್ಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೆರಾ ಜಲಾಧಿಪಟಕ್ಷಿಣಂ
ಜೃಂಭಿತ್ತೀ ಪರಿತೈತಕೀ ತಿರೆ ಶಾಂತೊಮಾಕೊವಿಲಾಂದ್‌ತ್
ಸಂಬದೀಪವಪಾಯೆ ಕೇಳನತೆತ್ತ್ ಘೂರ್ಣಿತೆಯುರ್ಬುಸ್ಟ್ ॥ ೬೫ ॥

ಯೇರ ಘೂರ್ಣಿತ್ ಸಂಭ್ರಮೀಪ್ಪುಣ ಚೊಸ್ಟ್ ರೋಷಿತ್ ಬ್ರಹ್ಮೆರ್
ಮೀರ್‌ಸ್ಟಾರ್ ಶಪೀತೆರ್ಲೀ ನರೆಯಾಸ್ಟ್ ಪುಟ್ಟಿಲನಾಂದ್‌ತ್
ಆರ್ ಪಾಡ್‌ಸ್ಟಿ ನಾಮೊ ಶಾಂತನು ಎನ್ನಿ ಭೂಪತಿಯಾಸ್ಟ್‌ತ್
ಆರೆ ವಂದಿತ್ ವರ್ತ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಯೆ ಹಸ್ತಿನಾಲಯ ಭೂಮಿಟ್ ॥ ೬೬ ॥

ಇಂಚ ಶಾಂತನುವಾಸ್ಟ್ ಪುಷ್ಪಿಸ್ಟಿ ಧಾರಣೀಪತಿ ವಲ್ಲಭೆ
ಪಂಚವಕ್ತ್ರವರೊಂಟ್ ಗೆಂಗೆಲ ಭಾರ್ಯೆಯಾಯಳತಾಯಕ್
ಸಂಚೊಂಟೌಳ್ ಜನೀಪಿಲೇ ವಸುವೃಂದೊಮೆಂದ್ ಮಹಾಮುನಿ
ಮೆಂಚಿಪೋಕಿಪನೊಂಟೆ ಶ್ರೀಹರಿ ಧ್ಯಾನಿತಾಯೆರ್ ಯಾತ್ರೆನೀ ॥ ೬೭ ॥

ನಾರದಾಮುನಿವಾಕ್ಯೊ ಕೇಂಡತಿ ತೃಪ್ತೆರಾಸ್ಟ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್
ಆರೆಟಾ ಬುಡೆಕೊಂಡ್ ಭೂಮಿಟ್ ವರ್ತ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಯೆರಾದಿಟ್
ಪ್ರೇರಿತೇರೌಳೇಳ್ ಮಾನ್ಯೊಲ ಪುಟ್ಟ್‌ನಾಪಳೆ ಚೈತೆರ್
ಧಾರಣೀಪತಿಯಾಸ್ಟ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ಪಾಲಿತೆರ್ ಪಿತೆಸಂಯುತೋ ॥ ೬೮ ॥

ಗೆಂಗೆ ತಾನ್ ತನ ಶಾಪೊ ತೀರಪ ಪೋಸ್ಟೆರಾ ರಜತಾದ್ರಿಕ್
ಅಂಗಜಾಸ್ತ್ರವಿಹೀನೆಯಾಸ್ಟ್ ಧರಿತ್ರಿಟ್‌ತ್ತೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್

---

೬೪. ನೀಯ್ಯ್ - ನೀನು; ಬುಡೆಕೊಳ್ಳ್ - ಬೀಳ್ಕೊಡು; ಭಂಗಿತ್ - ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದು.

೬೫. ಅಕ್ಷಿಣಂ - ಆ ಕ್ಷಣ; ಪರಿತೈತಕೀ - ಹರಿದುಬರುವ; ಸಂಬದೀಪವಪಾ - ಸಮ್ಮತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು; ಘೂರ್ಣಿತೆ - ಗರ್ಜಿಸಿದನು.

೬೬. ಯೇರ - ಅಧಿಕವಾಗಿ; ಸಂಭ್ರಮೀಪ್ಪುಣ - ಗರ್ವಿಸುವುದನ್ನು; ಪಾಡ್‌ಸ್ಟಿ - ಹಾಕಿದ.

೬೭. ಪುಷ್ಪಿಸ್ಟಿ - ಹುಟ್ಟಿದ; ಪಂಚವಕ್ತ್ರ - ಶಿವ; ಸಂಚೊಂಟ್ - ಅನುಕೂಲವಾಗಿ; ಮೆಂಚಿಪೋಕಿಪನೊಂಟೆ - ?

೬೮. ಬುಡೆಕೊಂಡ್ - ಬೀಳ್ಕೊಂಡು.

ಭಂಗೊಮಾವನೆ ನಿಲ್ತೆರೆಂದ್ ಮುನೀಶ್ವರೇ ತೆರಿತೇವಪಾ
ನಂಗೊ ಪಣ್ಣಲೆ ನುಂಬೆತಾ ಕಥೆಯೆಂದ್ ಚೋದಿತೆನಾ ನೃಪೆ || ೬೯ ||

ಬೆತ್ತ್ ಕೇಳುಪರೀಚರಾ ವಸುವೆನ್ಕ್ಣಾರ್ ತನಿಂದ್ರಿಯಂ
ಚಿತ್ತ್ ಬೂಳ್ಸ್ಣಂಬುಧೀಟಯೆ ಮತ್ಸ್ಯೊ ನುಂಗ್ಸ್ನಕ್ಷಿಣಂ
ಅ್ತ್ತಣ್ ಮತ್ಸ್ಯೊಂತ ಬಂಜಿಟ್ ವರ್ಧಿತ್ಣ್ ಮಿಥುನೋಮಯೆ
ಬೆತ್ತೊರೀ ಬಲೆಕಾರೆ ಬೇಂಟೆಟ್ ಪತ್ತ್ ಕೊಂಡೊಸ್ಟೆ ಚಿರ್ಕಪ || ೭೦ ||[A]

ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣೆರಡಾಸ್ಟ್ ಬಾಲೆಕುಳುತ್ತೊ ಬಂಜಿಟ್ ಚೂವಪಾ
ಝೂಣೆಯೆಡ್ಡ ವಿರಾಟೆ ಮಾತ್ಸ್ಯೆ ಎನ್ಪ್ಪಿ [ಪೊರ್ಲ್ತ ಅರ್ಭಕೆ]
[ಏಣಲೋಚನೆಯಾಯಿ ಬಾಲೆನೆ ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿನಿಯೆನ್ಸಿನಾ]
ನಾಣ್ರೆಕ್ಷಿತೊಂಡ್ತ್ತೆರಾ ಕಥೆ ಮಿತ್ತ್ ಪಂಬೆ ನೃಪೋತ್ತಮೆ || ೭೧ ||

ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣಯೆಟ್ತ್ತ್ ಮೆಂಚಲ ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿನಿ ತಾನಸ್ಟ್
ಕಂಜಜೇಕ್ಷಣೆ ಚೂವ ಸೌಂದರಿಯಿಂದಿರೋತ್ತಮೆಯಾತಪ
ಒಂಜಿ ಬೇಲೆ ತನಮ್ಮೆ ಕಲ್ಪಿತಿಜಿತ್ತೆಯಾ ಯಮುನಾನದಿ–
ನೊಂಜಿ ನಾವೊಮಿ ಕೊಂಡ್ ವರ್ಪಿ ಜಗತ್ತಿನಿನ್ ಕಡಪೋವೆರಾ || ೭೩ ||

ಒರ್ತೆರಾಡೆಕ್ ಪರಾಶರೇರೊರ್ಣೋಡೊಮಿನ್ ಕಡಪುಪ್ಪುಣೌ
ಳುತ್ತಮಾಂಗನೆ ಚೂಸ್ಟ್ ಕಾಮವಶೊಂಟ್ ಪತ್ತಪನಕ್ಷಿಣೊ
ನೆತ್ತಿಟ್ ಜಟೆ ವಸ್ತ್ರೊ ಸೂತ್ರೊ ಕುರೆಲ್ಕ್ ಕೈಕ್ ಪವಿತ್ರೊಮಾ–
ದಿತ್ಯಸನ್ನಿಭೆಯಾಸ್ಟುದೀತೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸಮಹಾಮುನಿ || ೭೪ ||

ನುಂಬೆತಂದೊಮೆ ಕನ್ಯವೀಯುಸ್ಟೆಕ್ದ್ದಿ ಸಂಶಯೊ ಮಿತ್ತ್ಕ್
ಅಂಬುಜೊಂತ ಪ್ರಕಾರೊ ಯೋಜನಗಂಧಿಯಾಲ ಎಂದಾ ಮುನಿ

---

೬೯. ಅಂಗಜಾಸ್ತ್ರವಿಹೀನೆರಾಸ್ಟ್ - ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿ; ನಂಗೊಪಣ್ಣಲೆ - ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ.

೭೦. ಇಂದ್ರಿಯಂ - ವೀರ್ಯ; ಅಯೆ - ಅದನ್ನು; ಬಲೆಕಾರೆ - ಬೆಸ್ತನು; ಚಿರ್ಕಪ - (ಬಲೆಯಲ್ಲಿ) ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ.

A. ೭೧ನೇ ಪದ್ಯ: "ಕೊಂಡೊಸ್ಟಾಸ್ಟಯೆ ಚೋದಿಪಾಪಿರಡ್ಳ್ಳೊ ಬಾಲೆಕ್ಳು ಬಂಜಿಟ್...." ಈ ಪದ್ಯದ ಉಳಿದ ಸಾಲುಗಳು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿವೆ.

೭೧. ನಾಣ್ (ನಾಣ?) - ಇನ್ನುಮುಂದೆ.

೭೩. ತಾನ್+ಅಸ್ಟ್ - ತಾನದು; ಆತಪ(?) - (?); ನಾವೊಮಿ ಕೊಂಡ್ - ದೋಣಿಯಿಂದ; ಜಗತ್ತಿನಿನ್ - ಜನರನ್ನು.

೭೪. ಒರಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ಪತ್ತಪನೆ+ಅಕ್ಷಿಣೊ; ಸೂತ್ರೊ - ಜನಿವಾರ; ಸನ್ನಿಭೆಯಾಸ್ಟ್ - ಸಮಾನನಾಗಿ; ಉದೀತೆರ್ - ಜನಿಸಿದರು.

ಸಂಬದೀಪ್ರೊಸ್ಟ್ ಆರ್ ಪ್ರೋವಪ, ಪುತ್ರೆ ತನ್ನೆಕ್ ವಂದಿತ್
ನಂಬುಸ್ಟ್‌ಪ್ಪೆನಿ ಚೆರ್ಕ್‌ಕ್ ನಿನೆ[ಪೆಂದ್] ಪ್ರೋಯೆರ್‌ನಾ ಮುನಿ ॥ ೨೫ ॥

ತಂದೆಟೂಡ ತನೂಜೆ ಪ್ರೋವಪಯೀ[ಪೆಟಾ?] ಸಮಯೊಂಟೊರ್‌ಣ್
ಮಂದೆ ಕೂಡುಳೆತೊಂಡ್ ಶಾಂತನು ಬೇಟೆಕೆಂದ್‌ಡೆಯಾಡಪ
ಮಂದಿಪಂತೆ ವರುಪ್ಪುಣಾಯೌಳ್ ಚೂಸ್ಟ್ ಯೋಜನಗಂಧಿನಿ
ಕಂದರ್ಪಾಸ್ತ್ರೊಮನಂತೊಮಾಸ್ಟ್ ಶರೀರೊ ನಿಂಜ ಪ್ರವೇಶಿತೊ ॥ ೨೬ ॥

ಸೌರಭೊಂತಡೆಯಾಳೊ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಪ್ರೋಯೆಯಾ ಯಮುನಾನದಿ
ತೀರೊಂಟಾ ಶಶಿವಕ್ತ್ರೆನೀಕ್ಷಿತ್ ಕಾಮಬಾಧೆ ಸಹೀಪೆರಾ
ತೀರನೆಪ್ಪಪ ಪಾಳಿಯೆಂದ್ ವಿಚಾರಿತುಲ್ಮೆನಿ ಪಿಂದ್‌ಣ್ಣೆ
ನಾರಿ ತಂಕುಳೆತೊಂಡ್ ಪ್ರೋಕ್‌ಣೆಕಿಚ್ಚಿತಿಂಚ ವಚೀತೆರ್ ॥ ೨೭ ॥

ಏನ್ ವೇಗಿತ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಚೂಸ್ಟ್ ವಿಚಾರಿತೀಡೆಕ್ ವರ್ಪೆನಂ-
ದಾನಿ ಕನ್ಯಕೆ ಕಾತ್‌ಕುಳ್ಪೆ ಅಪ್ಪಿತೇಯೊರಿ ದೂತನಿ
ಮಾನವಾಧಿಪೆಯಾಪು ವೀರಭಟೇರ್ಕುಳೆಯ್ಯೆರೆ ಪಾಪ್ರೊಸ್ಟ್
ತಾನ್ ಸ್ತ್ರೀವಿಷಯೊಂಕ್‌ಲಿಚ್ಚಿತ್ ವೇಗಿತಿಂಚ ವಚೀಪುಕೆ ॥ ೨೮ ॥

ಭೂತಳಾಧಿಪೆ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಣಾಯುಳೆಪ್ರೊಸ್ಟ್ ಸೂತಟ ಪಂಡೆನಾ
ಹೇತಲುತ್ತಮಮಾಯಿ ಕನ್ನೆಕೆನ್ ಚೂಸ್ಟ್ ವರ್ತೆನತೀಡೆಕ್
ನೀತಿಟುತ್ತಮಶೀಲೆನೀಯ್ಯ್ ಕಡಾಪುಟೇನುಳೆತೊಂಡೊವೆಂ-
ದಾತ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಳಪಾಯಟ ಸೂತೆ ವಿನ್ನಪೊ ವೆಂದೆನಾ ॥ ೨೯ ॥

ಯೆನ ಪುತ್ರೀ ಯಿಮುಕಾವೆಂ
ದನುನ್ನೈಪುಪ್ಪರತಿಂಚಾ
ತನಯೇಯುಳ್ಳೆಯತ್ೕ ರಾಜ್ಯಪದೊಂಕೀರೆ

---

೨೫. ಕನ್ಯವು - ಕನ್ನಿಕೆ; ಅಸ್ಟೆಕ್ - ಅದಕ್ಕೆ; ಸಂಬದೀಪ್ರೊಸ್ಟ್ - ಸಮ್ಮತಿಸುವಂತೆ ನುಡಿದು; ತನ್ನೆಕ್ - ತಾಯಿಗೆ; ನಂಬುಸ್ಟ್‌ಪ್ಪು - ನಂಬಿಕೊಂಡಿರು; ಎನಿ - ನನ್ನನ್ನು; ಚೆರ್ಕ್‌ಕ್ - ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ.

೨೬. ಯೀಪೆಟ್ (?) - ಇತ್ತ; ಒರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ಮಂದೆ - ಜನಸಮೂಹ; ಅ್‌ಡೆಯಾಡಪ - ಸಂಚರಿಸಲು; ಮಂದಿಪಂತೆ - ತಡಮಾಡದೆ.

೨೭. ಅಡೆಯಾಳೊ - ಗುರುತು; (ಪಾಳಿಯೆಂದ್ ವಿಚಾರಿತುಲ್ಮೆನಿ......?)

೨೮. ಅಪ್ಪಿತೇ - ಕಳುಹಿಸಿದನು; ಪಾಪ್ರೊಸ್ಟ್ - ಇರಗೊಳಿಸಿ.

೨೯. ಹೇತಲ - ತುಂಬ, ಅತ್ಯಂತ; ಈಯ್ಯ್ - ನೀನು; ಕಡಾಪುಟ - ಕಳುಹಿಸುವುದಾದರೆ; ವಿನ್ನಪೊ - ಬಿನ್ನಹ.

೩೦. ಯಿಮುಕ್ - ನಿಮಗೆ; ಅನುನ್ನೈಪುಪ್ಪರತೆ - ಸಂತೈಸುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲವೆ?

ಯೆನ ಕನ್ಯಾವುಕ್ ಪುಟ್ಟಿನ್
ತನಯಕ್ ರಾಜ್ಯೊಮಿನ್
ಅನುಕೂಲೊಮಾವಿನಿ ಅಯೆಕೇನೊಪ್ಪೆ ॥ ೮೦ ॥

ಸೂತೇ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಂಡ್
ಭೂತಳಾಧಿಪೆ ಬೆತ್ತ್
ನೀತೀ ತಪ್ಪರಿಯೆಂದ್ ತನ ಚಿತ್ತೊಂಟ್
ಆ ತನ್ವೀನೆನ್‌ಕೀಯ್ಯ್
ಹೇತಾಲ್‌ತ್ತಪುಟೆಡ್ಡೆಂ
ದಾತಾ ಪಂಡ್‌ಣ್ಣೈಕಾಯೆ ಅವುವಾತೆಂದೆ ॥ ೮೧ ॥

ಆತೆಂದೀ ವಚನೊಮೀ
ಸೂತೇ ಪಂಡ್‌ಣ ಕೇಂಡ್
ಭೂತಳಾಧಿಪೆಯಾಪು ಮಗ್‌ಳಾ ವರ್ತ್
ಪ್ರೀತಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟ್ ನಿಲ್ತೀ
ದೂತಟಿಂಚ ವಚೀತಾ-
ಟೀತಾಲ ಮಿನಪುಪ್ಪೆ ವಿನಯೊಂತಾವಾ ॥ ೮೨ ॥

ಎನ್ನ್‌ಟೂಡ ವರೋಡು ಪೋಕೊಮೆಂದಾ ನೃಪೇ ಪಣಪಾಳೆಟಾ
ಕನ್ಯವೂ ಯೆನ ತಂದೆ ಪಣ್ಣಿಯಿದಂತೆ ವರ್ಪಿರಿಯೆಂದಳ್
ಖಿನ್ನೆನಾಸ್ಟ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್ೀ ಪತಿ ತಾನ್ ದುಖ್ಬಿತೆ ನಂತರೊ
ಯೆನ್ನೆ ಕರ್ಮೊಮೆಯೆಂದ್ ಚಿಂತಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಂದಿರೊ ಪ್ರಾಪಿತೆ ॥ ೮೩ ॥

ಕಾಮತಾಪನೆಟಾವನೇಕೊ ಉರಿಜ್ವರೊಂಕ್ಕು ತುಡೆಂಗಿಯೊ
ನೇಮೊ ಭೋಜನೊಮೆಂದ್‌ಂಚೇನೊಳಿಯಾಯೆ ಪಾಸಿತ್ ಮೂಡ್‌ಸ್ಟೆ
ಭೂಮಿವಲ್ಲಭೆಯಾಳೆ ಚಿಂತಿತ್ ಚೆಯೆರನಿಶ್ಚೈತೆಂದೆಯಾ
ಭೀಮವಿಕ್ರಮ ಭೀಷ್ಮೆ ಕೇಂಡೆರ್ ಶುದ್ಧಿ ಲೋಕೊ ಪಣುಪ್ಪುಣಾ ॥ ೮೪ ॥

---

೮೧. ತಪ್ಪರಿ - ತಪ್ಪಬಾರದು; ಹೇತಾಲ + ಅ್‌ತ್ತಪುಟ + ಎಡ್ಡೆ - ಕೊಡುವೆಯಾದರೆ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯದು.

೮೨. ಮಿನಪುಪ್ಪೆ - ಮಾತಾಡುವವನು (ಮನಿಪು - ಪೊ.ತು.)

೮೩. ಪಣ್ಣೆ - ಮಾತು; ಖಿನ್ನೆನಾಸ್ಟ್ - ಖೇದಗೊಂಡವನಾಗಿ.

೮೪. ನೇಮೊ - ನಿಯಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳು; ಎಂದ್‌ಂಚೇನ್ - ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು; ಒಳಿಯೆ - ತೊರೆದನು; ಪಾಸಿತ್ - ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ; ಮೂಡ್‌ಸ್ಟೆ - ಮುದುಡಿದನು (?); ಚೆಯೆರ - ಸಾಯಲು; ಶುದ್ಧಿ - ವರ್ತಮಾನ.

ಕೇಂಡ್‌ನಾಪಳೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ಚೊಸ್ಟೆರಾ ಬಲೆಕಾರನಿ
ಪಂಡೆರಾಯಟೆನಮ್ಮೆಕೀಯ್ಯಿನ ನಂದನೇ ಕೊಳುವೆಂದ್‌ತ್
ದೆಂಡಿತಾವನ್ ಆಳೆ ಪುತ್ರೆರ್ ರಾಜ್ಯೊ ಪಾಲಿಪೊಡೆಂಬುಟ
ಪುಂಡರೀಕ ದಳಾಕ್ಷಿನೀರೆ ಪಿತಾವುಕ್‌ತ್ತಪೆನೆಂದೆನಾ ॥ ೮೫ ॥

ಅಂಚಾಂಟೆಂಕಿನಿಟ್‌ತ್ತ್ ಮಿತ್ತೆನ ತನ್ನೆಟೊಪ್ಪೆರ್ ಸ್ತ್ರೀಕುಳು
ನಂಚೆಯೇನಿನ ಪುತ್ರಿಪುತ್ರೆರೆಕೊಪ್ಪಿತೇನವನೀತಳಂ
ಪಂಚಭೂತೊಮ ಸೂರ್ಯೆಚಂದ್ರೆವಿರಿಂಚೆವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರೆಂ-
ದಿಂಚ ಸರ್ವೆರೆ ಸಾಕ್ಷಿಕೊಂಡ್ ಪ್ರಮಾಣೊ ಬೆಂದೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ॥ ೮೬ ॥

ಆಯ ಸಂಬದಿಪೋಸ್ಟ್ ದಂಡಿಯೆಟಾ ವಧೂತ್ತಮೆ ಕೊಂಡತ್
ಆಯತಾಕ್ಷಿ ತನಮ್ಮೆನಾರ್ ವಿವಾಹೊ ವೆನ್ಪೊಯೆರಕ್ಷಿಣಂ
ನ್ಯಾಯೊಂತಾವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆನಿಂಚ ತನೂಜೆ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಳಪಾ
ಪ್ರಾಯೊಪೋಸ್ಟ್‌ಲ ಯಾವಿನಿಚ್ಚೆಯೆಂದಾ ನೃಪೇ ಕೋಟ್‌ಯೇ ವರೊ ॥ ೮೭ ॥

ಶಾಂತನೂ ತನ ಭಾರ್ಯೆಟೂಡ ಸುಖೀತಂಚಿತ್ತೆನ ಭೂತಳಂ
[ಸಂತೊಮಾ]ಕೊಸ್ಟ್ ಪಾಲಿತೇರ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಯೆಯ್ಯಲ ಭೀಷ್ಮೆರ್
ಚಿಂತೆಯೊಂಜಿದನೆತ್ತ್ ಸಂತತೊ ಮುತ್ತಿನಾ ನೃಪಸಿಂಹಕ್
ಸಂತತೀ ಚಿಲುಕಾಲೊಂತಾನಿ ಜನೀತೊ ಯೋಜನಗಂಧಿಟ್ ॥ ೮೮ ॥

ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯೆಡ್ಡ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯೆಂದಿರುವೆರಾ x x
ಕ್ಷತ್ರ್ಯೋಚಿತವರ್ಗೊಮಿ ಸಲ್ಲ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕೊಮಾವಾ
ಪುತ್ರೇರ್ಕುಳು ಕಲ್ಪಕವೃಕ್ಷ ಸಮೇರತಿ ಶೋಭಿತ್ ನಿಲ್ವಾ
ತತ್ತ್ ರ್‌ಣೊ ಶಂತನು ಮೇದಿನಿತಾ ದಿವೊಮಾಶ್ರಿತೆ x x x x x x ॥ ೮೯ ॥

ಚಿತ್ರಾಂಗದೆ ಪಾಲಿತೆ ರಾಜ್ಯೊಮಿನಿನ್ ಧರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಶಿಲೇಸೊ
ಬೆರ್ತಾಯೆಲ ಕಾದ್‌ಸ್ಟ್ ಬೂಳ್‌ಯೆನಾ ಗಂಧರ್ವೆರೆಟೂಡ
ಮಿತ್ತಧ್ವರೊಮೆಯ್ಯ x x x x x x x x x x x x x x
x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x ॥ ೯೦ ॥

---

೮೫. ನಂದನೆ - ಮಗಳನ್ನು; ಕೊಳು - ಕೊಡು; ದೆಂಡಿತ್ - ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತಾ, ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ; ಆ್‌ತ್ತಪೆನ್ - ಕೊಡುವೆನು.

೮೬. ಇನಿಟ್‌ತ್ತ್ - ಇಂದಿನಿಂದ; ತನ್ನೆಟೊಪ್ಪೆರ್ - ಮಾತೃಸಮಾನರು.

೮೭. ಸಂಬದಿಪೋಸ್ಟ್ - ಸಂಮತಿಸುವಂತೆಮಾಡು, ಒಪ್ಪಿಸು; ದಂಡಿಯೆಟ್ - ಪಲ್ಲಕಿಯಲ್ಲಿ.

೮೮. ಸಂತೊಮಾಕೊಸ್ಟ್ - ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ; ಸಂತತೊ - ಸಂತುಷ್ಟಿ; ಮುತ್ತಿನಾ - ಆವರಿಸಿರುವ; ಚಿಲುಕಾಲೊಂತಾನಿ - ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರ.

೮೯. ತತ್ತ್ ರ್‌ಣೊ - ಋಣ ಮುಗಿದು.

ಮೆಂಚೊರಿೀ ನೃಪಸಿಂಹೆ ಕಾಶಿಟ್ ಪುತ್ರಿಕುಳೆ[ನ] ಸ್ವಯಂವರಂ
[ದಂ]ಚ ಪ್ರೇರಿಪಪೌಳ್ ಕೂಡ್‌ಸ್ಸಿ ಪುಂಡ್ ಪಾಯಿಸ್ಟ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್
ವಂಚಿಪಂತೆ ಎದ್ರ್ತ್ತ್ ಕಾದ್‌ಸ್ಟ್ ಚೋಲ್ಪೊಸ್ಟ್ೀ ಪಡೆ ಮೂವೆರ್
ಕುಂಚಿತಾ [ಕ]ಚ ಭಾರಿಮಾರ್ಕುಳೆನಂಚ ಕೊಂಡತೆರಕ್ಷಿಣೋ ॥ ೯೧ ॥

ಒರ್ತಿ ಅಂಬೆಯೆನ್‌ಪ್ಪುಣಾಳೌಳ್ಒರ್ತಿ ಅಂಬಿಕೆ ಮನ್ನತಾ–
ಳೊರ್ತಿ ನಾಮೊಮಂಬಾಲಿಕೇಂದೌಳಾಕುಳೇ ತನ ಮೆಗ್ಯಕ್
ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭೆನಾಕೊವೇರನುವಾವಪಂಬೆಯೆನ್‌ಪ್ಪುಣಾ–
ಳೊತ್ತಿರೀ ಪತಿ ಭೀಷ್ಮೆರಾವನೆ ಬೋರ್ತಿರೀ ತನ್‌ಕೆಂದಳ್ ॥ ೯೨ ॥

ಆಳ್ ಪೋವಡೆಂದೌಳ್ ಮನ್ನತಿ[ರೂ]ವೆರೆಲ್ಲ ಮಹೀಶೆ ಕೇಳ್
ಆಳ್‌ಟೆಡ್ಡಜಪಾಸ್ಸಿನಾ ನೃಪಕೆಡ್ಡ ವಾಹೊಮಿ ಸಲ್ಪೊಸ್ಟ್
ಆಳ್ ರೋಷಿತ್ ಕೇಳನೆಪ್ಪಪ ತಾನ್ನಿರೂಪಿತಿ ಕಾರ್ಯೊಮಿನ್
ಆಳ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಭಜೀತ್ ಭಾರ್ಗವರಾಮ[ನ್] ಕೊಂಡತಲಾಡೆಗ್ ॥ ೯೩ ॥

ಪರಶುರಾಮೆರೆ ಕೊಂಡ್‌ಪಣ್ಪೊಸ್ಟ್ ಪಾಟಿ, ಭೀಷ್ಮೆರೆಕಾ ವಧು
ಅರಿಯ್ ಮೀರ್ಯೆರ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತೊಮಿ ತಪ್ಪಡೆನೆಂದೆರ್
ಗುರುವತೀರೆನ ದೆಂಡಿಪೋವಡೆಂದಾರ್ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಳಪಾ
ಘೆರಿಯೊ ರೋಷಿತ್‌ಣಾರ್ ಯೆನ್ಸ್‌ಟೆದ್ರ್ತ್ತ್ ಕಾದಿಲನಾಂದೆರ್ ॥ ೯೪ ॥

ಒತ್ತೆದಾರ್‌ಲ ಯುದ್ಧೊಂಕಾಸ್ಟ್ ಕುರುಕ್ಷಿತೀಟ್ ಮಹಾಹವೊ
ವರ್ತಿತೇರಿರುವತ್ತಒಂಜಿ ದಿನಂ ಛಲೀಪನೆ ತಮ್ಮುಟೇ
ವರ್ತ್‌ಣ್ೀ ವಿರಥತ್ವೊ ಭಾರ್ಗವರಾಮೆ ಚೋರ್ತೆರ್ ಕಾದ್‌ಸ್ಟ್
ವರ್ತಿರೀ ವಶೊ ಶಿಷ್ಯೆಯೆಂದೌಳಂಬೆಟಾರ್ ವಚೀತೆರ್ ॥ ೯೫ ॥

ಆರ್ ಪಂಡ್ ತನಾಶ್ರಮೊಂಕ್ ಗಮೀಪ ರೋಷಿತಿನಾ ವಧು
ಮಾರಮರ್ದನ ಮುನ್ನ ಪೋಸ್ಟ್ ತಪಸ್ಸ್ ವೆಂದೌಳ್ ನಿಲ್ತಳ್

---

೯೦. ಶಿಲೇಸೊ - ಕೆಲವು ದಿವಸ; ಕಾದ್‌ಸ್ಟ್ ಬೂಳ್‌ಯೆನಾ - ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಮುಗಿದನು.
೯೧. ಕುಂಚಿತಾ ಕಚ ಭಾರಿಮಾರ್ಕುಳೆನ್ - ಗುಂಗುರು ಕೂದಲಿನವರನ್ನು.
೯೨. ಮನ್ನತಾಳ್ - ಮಗುದೊಬ್ಬಳು.
೯೩. ವಾಹೊಮಿ - ವಿವಾಹವನ್ನು; ಸಲ್ಪೊಸ್ಟ್ - ನಡೆಸಿ.
೯೪. ಪಾಟಿ - ಆಜ್ಞೆ; ಅರಿಯ್ - ಅಸಾಧ್ಯ; ತಪ್ಪಡೆನೆಂದೆರ್ - ತಪ್ಪಿಸಲಾರೆನೆಂದರು; ಘೆರಿಯೊ - ಬಹಳವಾಗಿ.
೯೫. ಛಲೀಪನೆ - ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ (?), ಮೋಸಗೊಳಿಸದೆ (?); ವಿರಥತ್ವೊ - ವೈರವು; ಚೋರ್ತೆರ್ - ಸೋತರು.
೯೬. ಗಮೀಪ - ಹೋಗಲು; ರೋಷಿತಿನಾ - ಕೋಪಗೊಂಡ.

ಧಾರಣೀಪತಿ ವೆರ್ತ್ತ್ ಕೇಳ್ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯರ್ ಮಹೀತಳಂ
ಯೇರೂರೀಯೆದ್‌ರ್ದ್ದಿಯೆನ್ನಿ ಪ್ರಕಾರೊ ಪಾಲಿತೆ ರಾಜ್ಯೊಮಿ ॥ ೯೬ ॥

ನಾಲ್ ವಾರುಧಿತಂತರೋ ಚಿಲುಕಾಲೊ ಪಾಲಿತೆ ರಾಜ್ಯೊಮೀ
ಮೇಲ್ ಸಂತತಿ ಚೋಜನೆಪ್ಪಪ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತೆ
ಮೂಲೊ ಮುತ್ತ್‌ಸ್ಸ್ಟೆಂದ್ ಯೋಜನಗಂಧಿ ಚಿಂತಿತ್ ಭೀಷ್ಮರೆ
ಬಾಲೆ ಬಲ್ಲಂಬುಳೇನ್ ಪಂಡ್‌ಣ ಕೇಳ್‌ಲಾಂದಳ್‌ನಾರೆಟಾ ॥ ೯೭ ॥

ಉತ್ತರಾಯಿರಿನೀರ್ ಪಂಡಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಕ್ದ್ದಿನ ಸಂಶಯೋ
ಪುತ್ರ ನಾಣೆನ ಪಣ್ಣಿ ಕೇಳಿಲ ಸಂತತೀ ಸ್ಟದನೆತ್ತ್‌ಟಾ
ಮಿತ್ತ್‌ಕೇ ಗತಿ ಸ್ಟದ್ದಿ ನಾಣಯೆಕೊಂಜಿ ಬುದ್ಧಿನಿರೂಪಿಪು
ಕ್ಷತ್ರಿಯೋತ್ತಮ ರಾಜ್ಯೊ ಪಾಲಿಪಿಲಾಂದ್ ಬೋಧಿತಳಾರೆಟ ॥ ೯೮ ॥

ಸ್ತ್ರೀಕುಳೆಯ್ಯೆರ್‌ಲೀರಕೇ ಸರಿಯೆಂದ್ ಪಂಡಿಪ್ರತಿಜ್ಞೆನಿನ್
ನ್‌ಕಡೇ ನೆನ ಜೀವೊ ಪೋನೆಕೆ ದೇಹೊಂತಲ್ಪಸುಖೊಂಕ್ಕೆಗ್
ಜಾಕ್ ತಪ್ಪವಳೋಡು ಪುಣ್ಯೊಮಿ, ಕಲ್ಪಕೋ ಕಡ್‌ಪ್ಪುಪ್ಪಿರಿ
ಚೊಕ್‌ಣ್ಯೆಕಿಲವೊಂತ ಕಾಯಿತ ಸ್ವಾದುಕೆಂದೆರ್ ಭೀಷ್ಮರ್ ॥ ೯೯ ॥

ಸಂಬದೀತಿರಿ ಭೀಷ್ಮರ್ೇ ತನ ಪಣ್ಣಿಕೆಂದ್ ನಿರೂಪಿತ್
ಅಂಬುಜಾನನೆ ಚಂಚಲೀತಳತಿಬ್ಬು ತತ್ತ್ ಮನೊಂತುಳ್ಳೆ
ನುಂಬೆನಾತ್ಮಜೆ ಪಂಡಿ ಪಣ್ಣಿಂದೆಕಾವು ಸಾಧನೊಮೆಂದ್‌ತ್
ನಂಬುಸ್ಸಾರೆನಿನ್ ಚಿಂತಿಪಾ ಮುನಿ ವೇದವ್ಯಾಸೆರ್ ವರ್ತೆರ್ ॥ ೧೦೦ ॥

ಜಾಸ್ಟ್ ಚಿರ್ಕಿಮುಕೀರ್ ಚಿಂತಿತೆನಿನ್ ನಿರೂಪಿತಿ ಕಾರ್ಯೊಮಿನ್
ಏಸ್ಸಪೂಟಸ್ಸ ಸಾಧಿತ್ತ್‌ತ್ತಪೆನೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಳಪಾ
ಆಸ್ಟ್‌ಣ್ೇ ಲಯೊಮಿಂದುವಂಶೊಮೆನ್‌ಪ್ಪಿ ಬಳ್ಳಸ್ಟೆಕೀರೆಟ
ಚೊಸ್ಟ್ ಬುದ್ಧಿ ವಿಚಾರಿತೊಳ್ಕ್‌ಣೆಕಾಸ್ಟ್ ಚಿಂತಿತೆನೆಂದೆರ್ ॥ ೧೦೧ ॥

ಸಂತತೀರ್ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಂಟುದ್ಭವಿಪೋಡುನಾ
ಸಂತೊಮಾಕೊಸ್ಟ್ ಸೋಮವಂಶೊಮಿ ರೆಕ್ಷಿಪೋಡು ಮುನೀಶ್ವರ

---

೯೭. ಚಿಲುಕಾಲೊ - ಕೆಲವು ಕಾಲ; ಮೂಲೊ ಮುತ್ತ್‌ಸ್ಟ್‌ನ್ - ಬುಡವು ನಾಶವಾಗಿದೆ.
೯೮. ಸ್ಟದನೆತ್ತ್‌ಟ - ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ; ಸ್ಟದ್ದಿ - ಇಲ್ಲ.
೯೯. ನ್‌ಕಡೇ - ನೂಕದಿರಿ; ನೆನ - ನನ್ನ; ಜಾಕ್ - ಯಾಕೆ?; ತಪ್ಪವಳೋಡು - ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು; ಕಲ್ಪಕೊ - ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ; ಸ್ವಾದುಕ್ - ರುಚಿಗೆ.
೧೦೦. ಸಂಬದೀತಿರಿ - ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ; ಇಬ್ಬು - ಸ್ಥೈರ್ಯ.
೧೦೧. ಚಿರ್ಕ್ - ಕಷ್ಟ; ಇಮುಕ್ - ನಿಮಗೆ; ಏಸ್ಸಪೂಟ - ಹೇಳಿದರೆ; ಅಸ್ಸ - ಅದನ್ನು; ಆಸ್ಟ್‌ಣ್ - ಆಗಿದೆ; ಬಳ್ಳ್+ಅಸ್ಟೆಕ್+ಈರೆಟ.

ಚಿಂತೆಸ್ಟೆಂಕಯೆ ಸಾಧಿತ್ತ್ತಪುಟಾತೆ ಪೋಸ್ಟೇನಾಂದ್‍ತೇ-
ಕಾಂತೊಂಟಾರ್ ವಚೀಪಪಾರೆಟ ಪಣ್ಕೆರಾ ಮುನಿಪುಂಗವೆ ॥ ೧೦೨ ॥

ಅಂಚಟಾಕುಳೆನೀರ್ ಪಂಡ್‍ಕಡೋವಿಲೇಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್
ಅಂಚಮೊಂಜಿ ಸ್ಥಲೊಂಟ್ ವ್ಯಾಸೆರ್ ನಿಲ್ಪಪಾಂಬಿಕೆ ಪೋಸ್ಟ್‌ತ್
ಎಂಚ ಏನ್‍ಂಬೆರೇ ಸ್ಪರೀಶ್‍ಪುಕೇಂದ್ ಕಣ್ಣುಳೆ ಮುಚ್ಚಿಸ್ಟ್
ಚಂಚಲಾಯತನೇತ್ರೆ ಕೂಡ್‍ಸ್ಟ್ ಬರ್ತಳಾರೆನನುಜ್ಞೆಟ್ ॥ ೧೦೩ ॥

ಬೆತ್ತ್‌ಪೋಸ್ಟವುಳಂಬಲಿಕೆ ಮುನಿ ಭವ್ಯರೂಪೊಮಿನೀಕ್ಷಿತ್
ಉತ್ತಮಾಂಬರಕೊಂಡ್ ದೇಹೊಮಿ ಮೂಡ್‍ಸ್ಪೊಂಡಳ್ ಶಂಕಿತ್
ಬರ್ತಳಾಳ್‍ಲನುಜ್ಞೆನೀ ಪಡೆತೊಂಡ್ ಮೂಜೆನತಾಪಳಾ-
ಳೊರ್ತಿ ವೇಶ್ಯೆ ಕಡಾರಪಾಳತಿ ಭಕ್ತಿಟೂಡ ರೆಮೀತಳ್ ॥ ೧೦೪ ॥

ಅಂಚ ಮೂವೆರೆಕೊಪ್ಪ ನಿಲ್ತ್‌ಣ್ ಗರ್ಭೊ ಯೋಜನಗಂಧಿಟಾ
ಪಂಚವಕ್ತ್ರಸಮಾನೆ ಪಣ್ಕೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸೆ ಮಹಾಮುನಿ
ಅಂಚೆ ಕೇಳಿಲನಂಬಿಕೇ ಮಗೆ ದೃಷ್ಟಿಹೀನೆಯಂಬಾಲಿಕೇ-
ಕಂಚ ಪಾಂಡುಮಯಂತ ಪುತ್ರೆ ಜನೀಪೆ ನಿಶ್ಚಯಮೆಂದೆರ್ ॥ ೧೦೫ ॥

ಮನ್ನತಾಳೆ ತನೂಜೆ ಸೌಂದರೆ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಸಂಯುತೇ
ನನ್ನಿ ನಂಬಿಲ ಸಂತತೀ ಶಶಿವಂಶೊಂಟುದ್ಭವಿಪೋಸ್ಟ್‌ತ್
ತನ್ನೆಟೀತ ವಚೀತನುಜ್ಞೆನಿ ಕೊಂಡ್ ತಾಮು ತಮಾಶ್ರಮಂ
[ಮುನ್ನೆ?] ಪೋಸ್ಟೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸೆರ್ ಮಿತ್ತ್ ಕೇಳವನೀಪತೇ ॥ ೧೦೬ ॥

ಒಂಬೊರ್ತಿಂಗಳ್ ನಿಂಜಪಾ ಪ್ರಸವೀತಳಂಬಿಕೆಯಾ ಶಿಶು
ಅಂಬೆಕಕ್ಷಯೆ ಪಾಂಡುಪೂರ್ಣೆಯಂಬಾಲಿಕೇ ಪೆದ್‍ಸ್ಟೀ ಮಗೆ
ಅಂಬುಜಾರಿಕುಲೊಂಟ್ ಪುತ್ರೆರುದೀತಿನುತ್ಸಹೊ ಭೂಮಿಟ್
[ಅಂಬುಜಾತ] ಶಶಾಂಕಸೂರ್ಯೆರೆನಂದೊ ಪರ್ಬ್ಯೊ ಪೌರುಷಂ॥ ೧೦೭ ॥

ಭೂತಳಾಧಿಪ ನೀತಿ ತಪ್ಪಪನಂದೊ ನಿಲ್ಪಪ ಭೀಷ್ಮೆರ್
ಜಾತಕರ್ಮೊಮಿ ವೆಂದ್ ಯಾಚಕವರ್ಗೊಮಿನ್ ತೆಳಿಪೋಯೆರ್

---

೧೦೨. ಉದ್ಭವಿಪೋಡುನ - ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು; ಚಿಂತೆ + ಅಸ್ಟ್ + ಎಂಕ್ - ಅದು ಚಿಂತೆ ನನಗೆ; ಏಕಾಂತೊಂಟ್ + ಆರ್.

೧೦೩. ಕಡೋವಿಲೆ - ಕಳುಹಿಸಿರಿ; ಪೋಸ್ಟ್‌ತ್ - ಹೋಗಿ; ಸ್ಪರೀಶ್‍ಪುಕೆ - ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಿ; ಕೂಡ್‍ಸ್ಟ್ - ಒಡಗೂಡಿ, ಸಂಪರ್ಕಮಾಡಿ.

೧೦೪. ಮೂಜೆನತಾಪಳ್ - ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ; ಕಡಾರಪಾ (?) - ಕಳುಹಿಸಲು (?)

೧೦೫. ಪಂಚವಕ್ತ್ರಸಮಾನೆ - ಶಿವನಿಗೆ ಸಮಾನನಾದವನು.

೧೦೬. ಮನ್ನತಾಳೆ - ಮಗುದೊಬ್ಬಳ; ನನ್ನಿ - ಸತ್ಯ; ತಾಮು - ತಾವು.

೧೦೭. ಅಂಬುಜಾರಿಕುಲೊಂಟ್ - ಚಂದ್ರವಂಶದಲ್ಲಿ.

[ಖ್ಯಾತಿಟಾ] ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆ ಪಾಂಡುಕುಮಾರೆ ನಾಮೊ ಧರೀತೆರ್
ಭೂತಳೊಂಟ್‌ಲ ದಾಸಿಸುತೆ] ವಿದ್ರುವೇನ್ಕಿ ನಾಮೊ ಧರೀತೆರಾ ॥ ೧೦೮ ॥

ಬಾಲೆರ್‌ೇ ಬಳತೌಳೊರ್‌ೇಣೊರ್‌ಣೇರ ಲೀಲೆಟ್ ತಂಕುಳೆ
ಲೋಲೆಟಾಳೆ ಜಗತ್ತಿನೀ ವಶಮಾಕೊಸ್ಟೊಂಡ್ ವಿರಾಜಿಪ
x x x x x x x x x x x x x x x x x x
ಕಾಲೊ ಪಾರ್ಪನೆ ವಿದ್ಯೆಮಾಂತೊಲ ಪಾರೊಮಾಕೊಯೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ॥ ೧೦೯ ॥

ಶೀಲಕಂಕುಳೆ ತಿರ್ದ್‌ಸ್ಟೇ ಫಣೆಯಾವ ಶಿಕ್ಷಿತ್ ಪುತ್ರೆರೆ
ನಾಲ್‌ದಿಕ್ಕಿ ನೃಪೇರ್ಕುಳೇ ವಶಮಾಕೊವೊಂಡವನೀತಳಂ
ಪಾಲಿತ್ೇ ಪರಿತೋಷೊಂ[ತಾವತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್ೇ] ಪರಿವಾರೊಮಿನ್
ಪೋಲ್ಯೆಟೇ ನಡಪೋಸ್ಟ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ಭಾರೊಮಿಂಚ ಹರೀತೆರ್ ॥ ೧೧೦ ॥

ಸುಬಲರಾಜ ತನೂಜೆಯಾಯಳ್ ಭಾರ್ಯೆಯಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಕ್
ಅಬಲೆ ಶುದ್ಧ ಪತಿವ್ರತೇ ಗುಣಶೀಲೆ ಲಕ್ಷಣಸಂಯುತೇ
[ಕ]ಬಿಸ್ಟ್‌ನ್ೇ ಭುವನತ್ರಯಂತುಳ್ಯೆ ಕೀರ್ತಿಯಾಳಜಪೆಂದಯ
ಪ್ರಬಲೆತೀ ಯಿಂಬಳೊರ್ತಿ ಪುಷ್ಪ್‌ಸ್ಪಳ್ ಕುಂತಿಭೋಜನೃಪೇಂದ್ರಕ್ ॥ ೧೧೧ ॥

ಅಂಬುಜೋದರನತ್ತೆ ಶ್ರೀವಸುದೇವೆರೇನನುಜಾತೆತಿ
ಅಂಬುಧೀತುಳ್ಯೆ ಪುಷ್ಪ್‌ಸ್ಪೀ ರೆಮೆಟೊಪ್ಪಳುತ್ತಮ ರೂಪುಟ್
ಅಂಬರಾಂಬರವೈರಿಪಾಸಡಿಯಾವಳಾಪುಂಬಳೆಂದ್‌ತ್
ಇಂಬುಟೇ ಸಿತಪಕ್ಷೊಂಕೇರ್‌ಸ್ಪಿ ಕಾಂತಿತಂದೊಮೆ ತೇಜೊಲ ॥ ೧೧೨ ॥

ಪುತ್ರಿ ಪುಷ್ಪ್‌ಸ್ಪಿನುತ್ಸಹೊಂಟ್ ಮದಾಂಧೆಯಾಸ್ಪವನೀಪತಿ
ವರ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಂಘೊಂಕೆಯ್ಯಲ ವರ್ಷಿತೇ ಧನರಾಶಿನಿ
ವೆರ್ತ್ ಕೇಂಡೆನ ಜ್ಯೋತಿಷೇರ್ಕುಳೆಟಾವ ಪುಷ್ಪ್‌ಸ್ಪಿ ಲಕ್ಷಣಂ
ಚಿತ್ತ್‌ಮಿತ್ತೆಣೆತಾಕುಳೇಯೆರ್ ಜಾತಕೊಂತ ಶುಭಾಶುಭಂ ॥ ೧೧೩ ॥

---

೧೦೮. ತೆಳಿಪೋಯೆರ್ - ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದರು; ವಿದ್ರುವೆ - ವಿದುರ.

೧೦೯. ಒರ್‌ೇಣೊರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ; ಏರ - ಅಧಿಕವಾದ; ಲೀಲೆಟ್ - ವಿನೋದಗಳಿಂದ; ಲೋಲೆಟ್ - ಮುಗ್ಧತನದಿಂದ; ಕಾಲೊಪಾರ್ಪನೆ - ಕಾಲಾನುಗತವಾಗಿ; ಪಾರೊಮಾಕೊಯೆರ್ - ಕಲಿಸಿದರು.

೧೧೦. ಶೀಲಕಂಕುಳೆ - ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು; ಪೋಲ್ಯೆಟೇ - ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ.

೧೧೧. ಕಬಿಸ್ಟ್‌ನ್ೇ - ಆವರಿಸಿದೆ; ಪುಷ್ಪ್‌ಸ್ಪಳ್ - ಹುಟ್ಟಿದಳು.

೧೧೨. ಅಂಬುಜೋದರನ - ಕೃಷ್ಣನ; ಅನುಜಾತೆತಿ - ತಂಗಿ; ಪುಷ್ಪ್‌ಸ್ಪೀ - ಹುಟ್ಟಿದ; ರೆಮೆಟ್+ಒಪ್ಪಳ್ - ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ಸಮಾನಳಾಗಿರುವಳು; ಅಂಬರಾಂಬರವೈರಿಪಾಸಡಿ - ಮನ್ಮಥನ ಜೊತೆಗಾತಿಯಾದ ರತೀದೇವಿ.

ಕ್ಷೋಣಿವಲ್ಲಭ ಕೇಳ್‌ಲಾ ಇನ ಪುತ್ರಿ ಪುಷ್ಪ್‌ಸ್ಟಿ ರಾಶಿನೀ
ಬಾಣವೈರಿ ಸಹಾಯೊಮುಂಡ್‌ನ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಸಂಯುತೇ
ಆಣ್‌ಟುತ್ತಮ ರೂಪುಸೌಂದರೆರೈವೆರಾವೆರ್ ಪುತ್ರೆರ್ೕ
ಪ್ರಾಣೆ ಧರ್ಮೆ ಸುರೇಂದ್ರೆಯಶ್ವಿನಿದೇವಭಾನುಸಮಾನೆರ್ ॥ ೧೧೪ ॥

ಸೋಮವಂಶಜೆರಾವೆರಾಪಿನ ಪುತ್ರಿ ಬಾಲೆರ್ ಮಿತ್ತ್‌ಕ್
ಭೂಮಿದೇವೆರೆ ಶಾಪೊಂಟಾವ ಮರೀಪೆ ಭರ್ತೃವತಾದಿಟೀ
ಸೀಮೆತಪ್ಪೆರ್‌ಯೀಯ್ ಭೂಪತಿಯೊಂಜ ಪಂಡಪೆ ನಾಣಲ
ಭಾಮೆ ಕನ್ಯಕೆಯಾವಿನಾಪು ಜನೀಪೆರ್‌ತ್ತೆಯೊರೀ ಸುತೇ ॥ ೧೧೫ ॥

ಇಂಚ ವರ್ಪಿ ಶುಭಾಶುಭೊಂಕುಳೆ[ನೆ]ಯ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ವಿಜೇರ್ಕುಳು
ಸಂಚೊಂಟಾಯಟನುಜ್ಞೆನೀ ಪಡೆತೊಂಡ್ ಪೋವಪ ಭೂಪತಿ
ಅಂಚ ಚಿಂತಿತ್ ವಿಪ್ರೆರೇ ವಚನೊಂಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ೕ ಫಲುದಿನೊ
ಕುಂಚಿತಾಕಚಭಾರೆ ವರ್ಧಿತೊಂಡ್‌ತ್ತಳೊರೊರ್‌ಣೇರ್‌ಸ್ಟ್ ॥ ೧೧೬ ॥

ಯೇರ್‌ಯೋ ಶುಭಲಕ್ಷಣೊಂಕುಳು ಕಾಂತಿಯಾವೊಮ ಭಾವೊಮಾ
ಆರ್‌ಯೋ ಮಿರೆಯಂದೊಮೇರ್‌ಸ್ಟಿ ಹೇಮಕುಂಭಸಮಾನೊಮೆ
ಮೀರ್‌ಯೋ ತನುಕಾಂತಿ ಕೇಶೊಮ ಪ್ರಾಯೊ ಷೋಡಶೊಮಾವಪ
ಆರೆಯೇ ನೃಪೆ ಪುತ್ರಿನೇರೆಕ್ [ಕೊ]ಳ್ಕಣಾಂದ್ ಮನಂತುಳೈ ॥ ೧೧೭ ॥

ಬರ್ತೆರಾಡೆಕ್ ದೂರ್ವಾಸಾಮುನಿವೊರ್‌ಣ್ ಚೂಸ್ಟಭಿವಂದಿಪೆರಾ
ವರ್ತಿರೀ ತನ ರಾಜಕಾರ್ಯೊಂತಿಚ್ಚಿಟ್ೕ ಮದತಾ ನೃಪೆ
ಬೆತ್ತ್ ರೋಪಿತ್ ಭೂಪನೈಶ್ವರ್ಯೊಂಕುಳೆಯ್ಯ ನಶೀಪಡ್ಂ–
ದುತ್ತಮಾ ಮುನಿವಾಕ್ಯೊ ಕೇಳಪ ಕುಂತಿ ಪೋಡಿತ್ ಮಾನಿತಳ್ ॥ ೧೧೮ ॥

ತಂದೆನಾರ್ ಶಪೀತಿ ಶಾಪೊಮಿನೊಲ್ತೆರಾರೆ ಪದಾಂಬುಜಂ–
ಕಿಂದುಮಂಡಲಸನ್ನಿಭಾನನೆ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟ್ೕ ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟ್

---

೧೧೩. ವರ್ತಿ - ಬಂದಿರುವ; ವರ್ಷಿತೇ - ಸುರಿಸಿದನು; ವೆರ್ತ್ - ಅನಂತರ; ಚಿತ್ತ್‌ಮಿತ್ತೆಣಿತ್ - ಕೆಳಗೂ ಮೇಲೂ ಗುಣಿಸಿ; ಏಯೆರ್ - ಹೇಳಿದರು.

೧೧೪. ಬಾಣವೈರಿ - ಕೃಷ್ಣ; ಪ್ರಾಣೆ - ವಾಯು; ಧರ್ಮೆ - ಧರ್ಮರಾಯ.

೧೧೫. ಸೋಮವಂಶಜೆರ್+ಆವೆರ್+ಆಪು+ಇನ; ಮರೀಪೆ - ಸಾಯುವನು; ಸೀಮೆ ತಪ್ಪೆರ್ - ನಾಡುಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವರು.

೧೧೬. ಸಂಚೊಂಟ್ - ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ; ಅತ್ತ್‌ಳ್+ಒರ್+ಒರ್‌ಣ್+ಏರ್‌ಸ್ಟ್; ಒರೊರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆಣಿ ಕುಂಚಿತಾಕಚಭಾರೆ - ಗುಂಗುರುಕೂದಲಿನವಳು.

೧೧೭. ಆರ್‌ಯೋ - ಬೆಳೆದವು; ಅಂದೊಮ+ಏರ್‌ಸ್ಟಿ - ಚೆಲುವು ಹೆಚ್ಚಿದ; ಆವಪ - ಆಗುವಾಗ; ಆರೆಯೇ - ಚಿಂತಿಸಿದನು.

ಮಂದಿರೊಂಕುಳೆತೊಂಡ್ ಪೋಸ್ಟುಪಚಾರೊ ಷೋಡಶೊಂಟೂಡ್ಸ್ಟ್
ಮಂದಿಪಾನತೆ ಷಡ್ರಸಾನ್ನೊಮಿ ಭಕ್ತಿತಾವ ಬುಳಂಬ್ಯೆರ್ ॥ ೧೧೯ ॥

ಆ ಮುನೀಶ್ವರೆ ಭಿಕ್ಷೆಕೊಂಡತಿ ತೃಪ್ತೆಯಾಸ್ಟ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್
ಕಾಮಿನೀ ಕಡು ಭಕ್ತಿಯಾ ವಿನಯೋಪಚಾರೊಮ ಶೀಲೊಮ
ತಾಮೆ ಚೂಸ್ಟ್ ಪ್ರಿಯೊಂಟ್‌ತಾರೆಕ್ ಮಂತ್ರೊಮೀನುಳೆತಾರ್‌ಲಾ
ಕಾಮಿತಾರ್ಥೊಮುಂದ್ವೆಂದ್‌ತಾರುಪದೇಶಿತಿಂಚ ವಚೀತೆರ್ ॥ ೧೨೦ ॥

ಏರೆಟೆಡ್ಡಮರೇರ್ಕುಳೇ ಇನಿಕಿಟ್ಟೆಯಾವ ನಿರೂಪಿತ್
ನಾರಿಮಂತ್ರೊ ಜಪೀಪಪಾಪಳೆ ವರ್ತ್ ಪ್ರಾಪಿಪೆರಕ್ಷಿಣಂ
ಸ್ವೈರೊ ತತ್ಸದೃಶೊಂತ ಪುತ್ರನಿ ಲಾಭಿಪೀಯವು ನಿಶ್ಚಯೊಂ-
ದಾರ್ ಪಂಡ್ ತನಾಶ್ರಮಂಕ್ ಗೆಮೀತೆರ್ ಕೇಳವನೀಪತಿ ॥ ೧೨೧ ॥

ಆತ ಪಂಡ್ ಮುನೀಶ್ವರೇ ತನ ಲೋಕೊ ಮುನ್ನ ಗೆಮೀಪಪ
ಪ್ರೀತಿಟುರ್ಬ್‌ಸ್ಟ್ ಕುಂತಿ ತಾನ್ ತನಿ ಬುದ್ಧಿಟೇರ ಕುತೂಹಲಂ-
ಟಾತ್ ಜೆಂತುಕುಳೇರಲಾ ಪಿನನಂದೊ ತನ್ಸ್‌ಟೆ ಭಾವಿತ್
ನೀತಿ ತಪ್ಪ ಬೆನ್‌ಪ್ಪೆನೆಂದ್ ಮತಿಭ್ರಮೀತ್ ತುಡೆಂಗ್ಯಳ್ ॥ ೧೨೨ ॥

ಪಾರಿಜಾನನೆ ಕುಂತಿ ಮಂತ್ರೊ ಪರೀಕ್ಷೆ ಚೂವರ ಗೆಂಗೆತಾ
ತೀರೊಂಟಾಸ್ಟವುಳ್ ಮೀಸ್ಟ್‌ತುತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರೊಮೀನುಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ ತಾನ್
ಆ ರವಿನ್ ನಿನೆತಾ ಮುನೀಶ್ವರೆ ಪಂಡಿ ಮಂತ್ರೊ ಜಪೀಪಪಾ
ಧಾರಣೇಟಿಜತಾರ್ ವರ್ತ್‌ಂಬೆರೇ ಸಮೀಪೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತೆರ್ ॥ ೧೨೩ ॥

ಏರವೇಗಿತ್ ವರ್ತ್ ಭಾಸ್ಕರೆ ಕುಂತಿ ಕನ್ಯಾವಿ ದರ್ಶಿತ್
ನಾರಿ ಭಂಗೊಮಿನಟ್ಟಿರೇನ್‌ತೆಯೋಗ್ಯೆಯಾಯಿನತೆಂದ್‌ತ್
ಮೀರ್‌ಯಿಂಚ ಪಿಲಾಪಿಪಂತೆ ವಿನೋದಿಪ್ಪುಪ್ಪೆನತೆಂದ್‌ತ್
ಸೇರ್‌ಸ್ಟಂತ್‌ಟ್ ನಿಲ್ಪಪಾರೆಟ ಕುಂತಿ ಪಣ್ಕೆರ್ ಪೋಡಿತ್ ॥ ೧೨೪ ॥

---

೧೧೮. ಒರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ಎಯ್ಯ - ಎಲ್ಲವೂ. (ಈ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾಲಲ್ಲಿ ಛಂದೋಭಂಗವಿದೆ.)

೧೧೯. ಒಲ್ತೆರ್ - ಒಲಿಸಿದರು (?) ಮಂದಿಪಾನತೆ - ತಡಮಾಡದೆ; ಬುಳಂಬ್ಯೆರ್ - ಬಡಿಸಿದರು.

೧೨೧. ಸ್ವೈರೊ - ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ; ಲಾಭಿಪು - ಪಡೆ; ಗೆಮೀತೆರ್ - ಹೋದರು.

೧೨೨. ತುಡೆಂಗ್ಯಳ್ - ತೊಡಗಿದಳು.

೧೨೩. ಮೀಸ್ಟ್‌ತ್ - ಮಿಂದು; ಉಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ - ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು; ಇಜತ್ - ಇಳಿದು.

೧೨೪. ನಾರಿ ಭಂಗೊಮಿನ್+ಅಟ್ಟಿರ (?)+ಏನ್+ಅ್ತೆ; ವಿಲಾಪಿಪಂತೆ - ಮರುಗದೆ; ಅಂತ್‌ಟ್ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ.

ಸಾರರೆಶ್ಮಿತ ಭೇಂಕೆ ತನ್ಕ್ ಸಹೀಪೆರಾವನತೆಪ್ಪಪಾ
ಈರ್ ವೇಗಿತ್ ಪೋಲೆಯೆಂದ್ ನಮಸ್ಕರೀತ್ ವಚೀಪಪಾ
ಸೂರ್ಯೆಯಾ ಮುನಿಮಂತ್ರವಾಕ್ಯೊಮಿ ಮೀರಿಯೇರರಿಯೆಂದ್‌ತ್
ನಾರಿಟೂಡ ರೆಮೀತ್ ಭಾಸ್ಕರೆ ಪಣ್ಕೆರಾಳೆಟ ಮೆಂಚಲಾ ॥ ೧೨೫ ॥

ಎನ್ನ್‌ಟೊತ್ತಿ ತನೂಜೆ ಯಿನ್‌ಕ್ ಜನೀಪೆ ನಿಶ್ಚಯೊಮೆಂಚಲಾ
ಕನ್ಯವೀಯಯೆತ್‌ದ್ದಿ ಮಿತ್ತ್‌ಕ್ ಭಂಗೊಮಾವನ್ ಪೋಡಿಪಡಾ
ನಿನ್ನಿಯೋಯೆನ ಪಣ್ಣಿಯೆಂದ್ ದಿನೇಶೆಯೌರ್ತ್ ಗೆಮೀಪಪಾ
ಕರ್ನನಿನ್ ಪೆದ್ ಆ ಕುಮಾರನಿ ಚೂಸ್ಟ್ ಕುಂತಿ ಸಂತೋಷಿತೆರ್ ॥ ೧೨೬ ॥

ಅರ್ಕನಿನ್ ಕರುಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಉರುಪೋಯಿಸ್ಟ್‌ಣಂದೊ ಸ್ವರೂಪೊಲಾ
ನೆರ್ಖನಾರೆ ಶರೀರೊಮೇ ನಿಜಕಾಂತಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪುಪ್ಪುಣ್
ಚಿಕ್ಕ್ ಚೊಕ್ಕಿರಡ್‌ಪ್ಪ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ [ಪೊರ್ಲ್ ಬಾಲೆಯವಾಸ್ಟ್‌ಣ್]
ಪಕ್ಕನಾಸ್ಟೆಳಾರ್ ಲೋಕಪರಾಧಂಕಾಸ್ಟ್‌ತ್ ಪೋಡಿತೆರ್ ॥ ೧೨೭ ॥

ಅಂಚಲೌಟ್ಟ್‌ಳ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ ಪುತ್ರನಿ, ಮೀತ್ ಗೆಂಗೆತ ನೀರ್‌ಟ್
ಚಂಚಲಾಯತನೇತ್ರೆ ಜಾನ್‌ಕೆನೆಂದ್ ತಾನ್ ನಿರೂಪಿತ್
ಎಂಚಲೆಂಕಪರಾಧೊ ತಪ್ಪಸ್ಟಳೋಡುವೆಂದ್ ನಿರೂಪಿತ್
ಚಂಚಲೀಪನತೇ ತುದೇ ನಡುವೊಂಟ್ ಬೀತಳ್ ಬಾಲನಿನ್ ॥ ೧೨೮ ॥

ತನ್ನೆ [ಯೀಯರ್ಭಕನ್ ಕಾಪುಲೆ ಮನ್ನಿಪಿಲೆಯಪರಾಧೊಮಿನ್]
ಇನ್ನುಳ್ಳೆ ಬಹುಜಾತಿ ಪ್ರಾಣಿಕುಳುಂಡು ತಾನಸ್ಟೆ ಕೊಂಡ್‌ತ್
ಬೆನ್ನ್ ನಾಣೆನ್‌ಕಿಚ್ಚೆಯೊತ್ತ್‌ಣಯೆಂದ್ ವಂದಿತ್ ಜಾಹ್ನವಿ
ಕನ್ಯವೂ ತನ ಮಂದಿರೊಂಕು ಗೆಮೀತೆರ್ ಕೇಳವನೀಪತಿ ॥ ೧೨೯ ॥

---

೧೨೫. ಆವನತೆಪ್ಪಪಾ - ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಲು; ಅರಿ + ಎಂದ್‌ತ್ - ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು.

೧೨೬. ಎನ್ನ್‌ಟೊತ್ತಿ ತನೂಜೆ - ನನ್ನನ್ನೆ ಹೋಲುವ ಮಗನು; ಕನ್ಯವೀಯಯೆತ್‌ದ್ದಿ ಮಿತ್ತ್‌ಕ್ ಭಂಗೊಮಾವನ್ - ನಿನ್ನ ಕನ್ಯಾತ್ವವು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದುದರಿಂದಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ; ನಿನ್ನಿ - ಸತ್ಯ; ನಿನ್ನಿಯೋ ಯೆನ ಪಣ್ಣಿ - ನನ್ನ ಮಾತು ಸತ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ; ಪೆದ್ - ಹೆತ್ತು, ಪ್ರಸವಿಸಿ; (ಸ್ಟ್ - ಲೋಪ).

೧೨೭. ಅರ್ಕನಿನ್....ಸ್ವರೂಪೊಲಾ - ಸೂರ್ಯನ ಪಡಿಯಚ್ಚು ತಯಾರಿಸಿ, ಅವನನ್ನೇ ಎರಕಹೊಯ್ದು ತಯಾರಿಸಿದಂತಿರುವ ರೂಪ; ಚೊಕ್ಕ್ - ಮನೋಹರತೆ; ಚಿಕ್ಕ್‌ಚೊಕ್ಕ್ ಇರಡ್‌ಪ್ಪ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಚಿಕ್ಕತನ ಮತ್ತು ಚೊಕ್ಕತನ ಎರಡೂ ಸೇರಿ.

೧೨೮. ಎಳ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ - ಎತ್ತಿಕೊಂಡು; ಜಾನ್‌ಕೆನ್ - ಏನು ಮಾಡಲಿ; ನಿರೂಪಿತ್ - ಯೋಚಿಸಿ; ತಪ್ಪಸ್ಟಳೋಡು - ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು; ಚಂಚಲೀಪನತೆ - ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಂಚಲಗೊಳ್ಳದೆ; ಬೀತಳ್ - ಎಸೆದಳು.

೧೨೯. ತನ್ನೆ - ತಾಯಿ; ಅರ್ಭಕ - ಮಗು; ಇನ್ನ+ಉಳ್ಳೆ - ನಿನ್ನೊಳಗೆ; ಬೆನ್ನ್ - ಮಾಡು; ಇನ್‌ಕಿಚ್ಚೆ ಯೊತ್ತ್‌ಣಯೆ - ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು; ಕನ್ಯವು - ಕನ್ನಿಕೆಯಾದ ಕುಂತಿಯು.

ಗೆಂಗೆಯಾರ್ಕ್ಣ ತನ್ನೆಯಾತೊ ಜಗತ್ರಯೊಂಕ್ ತರಂಗಿಣಿ
ಭಂಗೊವರ್ಪೊವನೆತ್ತ್ ಬಾಲನಿ ಕೊಂಡತ್ೀ ಕರೆಯಾಕಸ್ಟ್
ಅಂಗೊಮಿನ್ ಕುಡ್ತ್ಳ್ಳೆಯೆಂದ್‌ಸ್ಟಳ್ಪಿನರ್ಭಕಭಾವೊಮೀ
ನಂಗೊ ಚೋಜಿಕ್ಣಂದೊ ಸರ್ವೆರೆಕಾಪ್ಪುಣ್ ಕೇಳವನೀಪತೇ ॥ ೧೩೦ ॥

ಸೂತೆ ತೆರ್ವಟೆ ಪೋಪುಣಾಯೊರಿ ಕೇಂಡೆ ಬಾಲೆಯಟ್ಪ್ಪುಣ
ಹೇತು ಜಾಸ್ಟಂದೆಕೆಂದ್ ಚೂಸ್ಟತಿ ವಿಸ್ಮಯೀತೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಟೆ
ಆತಪನ್ ಕಿರಣೊಂತ ಬಿಂಬೊಮೊ, ರತ್ನರಾಶಿಯೊ ಈ ಶಿಶು
ಜಾತೆಯಾವನ ಬಾಲೆಯೋಂದ್ ಕುತೂಹಲೀತೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್ ॥ ೧೩೧ ॥

ಅಟ್ಟುನರ್ಭಕ ಪಸ್ಸ್‌ಸ್ಟೌಟ್ಟಿಳ್ಸ್ಟೊಂಡ್ ಮೋದಿತನೇಕೊಲಾ
ಅಪ್ಪೆ ತಾನ್ಂದೆನೆಂಚ ಪಾಯಿಡ್ ಪೋಯಳೋ ಅತಿ ಮೂರ್ಖೆತಿ
ತಪ್ಪೊವೇರರಿ ಯೇರೆಕಾ ಯೆನ ಭಾಗ್ಯೊ ವರ್ಪುಣಸ್ಟಾಂದ್ತ್
ದೆರ್ಪೊಮುಳ್ಳಯೆ ತಾನಯೇನೆಳ್ಸ್ಟೊಂಡ್ ಪೋಯೆನ ವೇಗಿತ್ ॥ ೧೩೨ ॥

ಜಾಸ್ಟ್ ತೀರಣೊ ಯೆಂಕ್ ವರ್ತ್ಂದು ಇಂಚ ಸಿದ್ಧಿಪೆರ ಕಾರಣೊ
ಚೂಸ್ಟ್ ತಾನತಿ ಕಣ್ಣನೀರ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೇತಲಾ ಮನಸಾರ್‌ಸ್ಟ್
ಪೋಸ್ಟಪೀ ಶಿಶು ಅಪ್ಪುಟನ್ಯ ಪದಾರ್ಥೊಮೇರೆಕಶ್ಲಾಘ್ಯೊಮೆಂ-
ದೇಸ್ಟ್ ತಾನ್ ತನ ಮಂದಿರಂತುಳೆಯಾಸ್ಟ್ ಭಾರ್ಯೆಟ ಪಣ್ಕೆನಾ ॥ ೧೩೩ ॥

ಕೊಂಡ್ವರ್ತೆನ್ ಒಂಜಿ ರತ್ನೊಮಿ ಚೂಲ ಬಲ್ಲಂಬುಳಿಲ್ಲ್‌ಕ್
ಕೊಂಡ್‌ಪೋಲನಯೆಂದ್ ನೀಳಪ ಆಳ್ ಪಸ್ಸಯೆನಕ್ಷಿಣಂ
ಪಂಡಳಾಳ್ಂದೆನೇನ್ ಪೆದ್ತ್ತೆನೆಂದಿಂಚ ಪಣೊಕ್ಕೊಮೊಯೆಂದ್‌ಸ್ಟಾ
ಉಂಡ್ಮಾಂತೆರ್ ಶುದ್ದಿ ರಾಧೆಕ್ ಪುತ್ರೆಯಾಯೆಂಬ್ಯೇಂದ್ತ್ ॥ ೧೩೪ ॥

---

೧೩೦. ಭಂಗೊವರ್ಪೊವನೆತ್ತ್ - ಕಷ್ಟ ಕೊಡದೆ; ಕರೆಯಾಕಸ್ಟ್ - ದಡಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು; ಅಂಗೊಮಿನ್ ಕುಡ್ತ್ಳ್ಳೆಯೆಂದ್‌ಸ್ಟಳ್ಪಿನ - ಅಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಹುತ್ತ 'ಅ್ಳೇ' ಎಂದು ಅಳುತ್ತಿರುವ.

೧೩೧. ತೆರ್ವಟೆ ಪೋಪುಣಾಯೆ - ಆ ದಾರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವವ, ದಾರಿಹೋಕ; ಹೇತು ಜಾಸ್ಟ್ - ಕಾರಣವೇನು? ಆತಪನ್ - ಸೂರ್ಯನ; ಜಾತೆ - ಮಗು.

೧೩೨. ಅಟ್ಟುನರ್ಭಕ - ಅಳುವ ಮಗುವನ್ನು; ಪಸ್ಸ್‌ಸ್ಟ್+ಔಟ್ಟ್+ಎಳ್ಸ್ಟೊಂಡ್ - ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿಕೊಂಡು; ಪಾಯಿಡ್ - ಹಾಕಿ; ತಪ್ಪೊವೇರ+ಅರಿ - ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ; ವೇಗಿತ್ - ಬೇಗನೆ.

೧೩೩. ಚೂಸ್ಟ್ - ನೋಡಿ; ಪೋಸ್ಟಪ - ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ; ಅಶ್ಲಾಘ್ಯೊ - ಶ್ಲಾಘನೀಯವಲ್ಲ (ತುಳು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಅಸಿರಾಘ್ಯೊ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ); ಏಸ್ಟ್ - ಹೇಳಿ.

ದಾನೊವೆಂದೆನ ಭೂಸುರೇರ್ಕುಳೆಕಾಪ್ತೆರಾಯಿ ಜಗತ್ತ್‌ಕಾ
ತಾನೆ ಪಣ್ಪೊಸ್ಟೆ ಸೂತೆ ರಾಧೆಕ್ ಪುತ್ರೆ ಪುಷ್ಷ್ಟೆಯೆಂದ್ತ್
ಮಾನಿತಾಯೆ ಮಹೋತ್ಸವಂ ಪೊಲಿತಿಂಚ ರೆಕ್ಷಿತೊಂಡಿತ್ತೆನಾ
ಭಾನ್ವಿನಂದನೆ ಸೂತಮಂದಿರಂಟ್‌ತ್ತೆ ಮೆಲ್ಲನೆಯಾತ್‌ಸ್ಟ್ || ೧೩೫ ||

ಲೋಕೆರೇ ಮುಖೊ ಚೂವಪಾ ತೆಳಿತೌಟ್ತ್ ನ್ಅಳ್‌ವೆ ಕೈಕುಳೆ
ಆಕರಾಕರ ನೂಕುವೇ ತನದೇಹೊಮಿನ್ ಕಬುತೋಲುವೆ
ಬಾಕಿತಾಡೆಕ್ ನೂಕುವೇ ತಡಿ ಯೆಬ್ಚಿಟ್ ಕರೊಮೂಂದುವೇ
ಪೋಕ್‌ಕುತ್ಸಹಿತೌಟ್ತ್‌ಲಾ ಪಿದೆಯಿಪ್ಪ ಬಾಲಶಿಖಾಮಣಿ || ೧೩೬ ||

ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಿಭಾನನೇ ಬಹುಲೀಲೆಯಾ, ನಸುಹಾಸೊಮು
ಸ್ವರ್ಣಭೂಷಣೊಮಾ ತೊಡ್‌ತ್ತಿ ಶರೀರಕಾಂತಿಯ ಚೂವಪ
ಕರ್ನೆ ತಾನ್‌ಂಬೆಯೆಂದ್ ಲೋಕೆರ್ ಪಂಡ್‌ವರ್ತಿತಿ ವೇಲೆಟ್
ಕರ್ನೆಯಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ನಾಮೊಮಾಯಕ್ ಕೇಳಿಲಾ ಜನಮೇಜಯ || ೧೩೭ ||

ಕೇಳ್ ಭೂಪತಿ ಕುಂತಿಭೋಜತನೂಜೆ ಕುಂತಿಯೆನ್‌ಪ್ಪಿನ
ಕಾಳಕೇಶಿನಿಯುಳ್ಳೆಂದಯೆ ಕೇಂಡೆರಾ ನದಿನಂದನೆ
ಆಳೆ ವೇಷೊಮ ಶೀಲೊಮಾ ಗುಣಲೆಕ್ಷಣೊಂಕುಳೆ ನೆರ್ಚಿನಾ
ಕೇಳ್‌ಲಾ ನಮ ಪಾಂಡುಕೇ ಅನುಕೂಲೊಮೆಂದ್ ನಿರೂಪಿತೆರ್ || ೧೩೮ ||

ಕುಂತಿಭೋಜ ನೃಪೇಂದ್ರನಾರುಟಿಪೋಸ್ಟ್ ಪಾಂಡುಕುಮಾರಕ್
ಕುಂತಿನ್‌ತ್ತಪನೋಂದ್ ಕೇಳಪನೊತ್ತೆಯಾ ನೃಪಪುಂಗವೆ

---

೧೩೪. ಬಲ್ಲ + ಅ್ಂಬುಳ್ + ಇಲ್ಲ್‌ಕ್; ನೀಳಪ - ನೀಡಲು; ಪಸ್ಸ್ + ಅಯೆನ್ + ಅಕ್ಷಣಂ - ಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಆ ಕ್ಷಣವೇ; ಪಣ್ಕೊಮೊ - ಹೇಳೋಣವೇ; ಶುದ್ದಿ - ಸುದ್ದಿ; ಪುತ್ರೆ + ಆಯೆ + ಅ್ಂಬ್‌ಯೇ + ಎಂದ್ತ್.

೧೩೫. ಜಗತ್ತ್‌ಕ್ - ಜನರಿಗೆ; ಪುಷ್ಷ್ಟೆ - ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ; ಪೊಲಿತ್ - ಜರಗಿಸಿ; ಭಾನ್ವಿನಂದನೆ - ಸೂರ್ಯಪುತ್ರ, ಕರ್ಣ.

೧೩೬. ಚೂವಪಾ - ನೋಡಲು; ಔಟ್ತ್ - ಅಲ್ಲಿಂದ; ನ್ಅಳವೆ - ಚಾಚುವನು; ಕಬುತ್+ಓಲುವೆ - ಕವುಚಿ ಮಲಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವನು; ಬಾಕಿತಾಡೆಕ್ - ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ; ತಡಿ - ಶರೀರ; ಎಬ್ಚಿಟ್ - ಮೇಲಕ್ಕೆ; ಪೋಕ್‌ಕ್ - ಹೋಗಲು; ಪಿದೆಯಿಪ್ಪ - ಹೊರಗಡೆ.

೧೩೭. ತೊಡ್‌ತ್ತಿ - ತೊಟ್ಟಿರುವ; ವೇಲೆಟ್ - ಸಮಯದಲ್ಲಿ; ಕರ್ನೆ - ಕರ್ಣ; ಆಸ್ಟ್‌ಣ್ - ಆಗಿದೆ.

೧೩೮. ಕಾಳಕೇಶಿನಿ - ಕಪ್ಪುಕೂದಲಿನವಳು; ನದಿನಂದನೆ - ಭೀಷ್ಮ; ನೆರ್ಚಿನಾ - ಚೆನ್ನಾಗಿ.

೧೩೯. ಉಟಿಪೋಸ್ಟ್ - ಕರೆಸಿ; ಅತ್ತ್‌ಪನೋ - ಕೊಡುವೆಯಾ; ಕೇಳಪನೇ+ಒತ್ತೆ - ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಒಪ್ಪಿದನು; ಅಯೆಕ್+ಒತ್ತಿ - ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ; ಮೂರ್ತೊ - ಮುಹೂರ್ತ; ಚೋದಿತ್ - ಕೇಳಿ.

ಮಂತ್ರಿವರ್ಗೊಲ ಕೂಡ್‌ಸ್ಪೌಳಯೆಕೊತ್ತಿ ಮೂರ್ತೊಮಿ ಚೋದಿತ್
ಮಂತ್ರಯುತ ವೈವಾಹೊ ವೆನ್ಪೊಯೆರಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಕೊಮಾಸ್ಟ್ರ್‌ತ್ || ೧೩೯ ||

ಪಾಂಡುಭೂಪಕ್ ಕುಂತಿದೇವಿನಿನ್ ವಾಹೊ ವೆಂದಿನನಂತರಂ-
ಟುಂಡ್‌ಮೆಂಚಲ ಮಾದ್ರಿ ಭೂಪಕೆಡ್ಡೊಂಜಿ ಪೊಣ್ಣಜವೇಂದಸ್ಪಾ
ಕೇಂಡ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ಶಲ್ಯೆರೇನನುಜಾತೆ ಮಾದ್ರಿಯೆನ್‌ಪ್ಪಿನ
ಪುಂಡರೀಕದಲಾಕ್ಷಿ ಪಾತೆಡ್‌ಸ್ಪಾರ್ ತರ್ಪೊಯೆರಾಡೆಕ್ || ೧೪೦ ||

ಆ ಹರೀ ರ್‌ಮೆನಾ ಧರಿತ್ರಿನಾಂದ್‌ತ್ತೆರಾಕುಳು, ಶಂಕರನ್
ದೇಹೊಮೀ ತೆರಿತೊಂಡಿ ಗೌರಿನ ಗೆಂಗೆನಂದೊಮೆ ಚೊವುಟ
ಸಾಹಸಂಟ್ ಸವಿತ್ರಿನಾ ಉಷೆನಂದೊಮಾ ನೃಪಸಿಂಹಟ
ಸ್ನೇಹಿತ್‌ೀ ಅನುಕೂಲೆರಾಸ್ಪವುಟ್‌ತ್ತೆರ್ ಕುಂತಿಯ ಮಾದ್ರಿಯಾ || ೧೪೧ ||

ಮಾಂಗಲ್ಯೊಂತ ಬುಳಂಬಿನುತ್ಸಹೊ ತೀರಪಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಯ
ಗೆಂಗೆಸೂನುವ ಶ್ರೀವಿದ್ಯವೆರಾ ತಮ್ಮುಟೊಪ್ಪ ನಿರೂಪಿತ್
ಅಂಗೊಮೆಯ್ಯನುವಾಕೊವಾಕುಳೆಕೊತ್ತಿ ಮೂರ್ತೊಮಿನೆಣ್ಣೊಸ್ಟ್
ಅಂಗಜೋಪಮೆಯಾಯಿ ಪಾಂಡುಕ್ ಪಟ್ಟೊ [ಕಟ್ಟ್‌ಯೆರಾಪಳ್] || ೧೪೨ ||

ವೆಂದೆರೌಳಭಿಷೇಕೊಮಿನ್ ಧರಣೀಸುರೇರ್ಕುಳು ಪೂಜಿಪ
ಮಂದಜಪ್ರಿಯಟೋಪಮಾ ವಿಭವಂತ ಸೌಖ್ಯರಸಾಂಬುಧಿ
ಇಂದ್ರನೋಲಕಶಾಲೆತ್ತೈಶ್ವರ್ಯೊಂಕ್ಕೆನ್ೀ ಪರಿಹಾಸಿತ್
ಕೊಂದಳೀಪ್ಪುಣ ಚೊವುಟೊಂಜತಿ ಕೌತುಕೋ ಜನಮೇಜಯ || ೧೪೩ ||

ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಕ್‌ತ ಭೂಸುರೇರ್‌ಕ್ಕೆಕ್ ವಸ್ತ್ರೊಮಾಭರಣೊಂಕುಳಾ
ಪೆಟ್ಟಿಯೇಟ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ರ್‌ತ್ತಿ ಕಾಂಚನ [ನಿಂ]ಜ ಕೆಯ್ಯಿಟ್ ಕೋರ್‌ಸ್ಟ್
ಇಷ್ಟಬುದ್ಧಿಟೆ ಸರ್ವೆರೇಕ್ ಮಹೇಶ್ವರಾರ್ಪಣೊಮೆಂದ್ ಸಂ-
ತುಷ್ಟೊಮಾಂತ್ ಕೊಳ್‌ಪ್ಪಿ ಸಂಭ್ರಮೊಂಕೆಳಿಯನೆಂಕ್ ರೆಚೀಪೆರ || ೧೪೪ ||

ಸರ್ವಸಂಭ್ರಮೊಮಾಸ್ಟ್‌ಣಾಯಕ್ ಪಟ್ಟೊಕಟ್ಟ್‌ಯಿ ವೇಲೆಟ್
ಉರ್ವಿ ಪಾಲಿಪು ರಾಜನೀತಿಟೆಂದಪ್ಪಿತೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಲಾ
ಸರ್ವಬುದ್ಧಿನಿ ಭೀಷ್ಮೆರಾ ವಿದುರಾಖ್ಯೆಸಂಯುತೊ ಸೂಚಿಪಾ
ತೆರ್ವಟೀ ತೆರಿತೇನ್ಯಲಾ ನೃಪಸಿಂಹೆ ರಕ್ಷಿತೆ ರಾಜ್ಯೊಮಿನಾ || ೧೪೫ ||

---

೧೪೦. ವಾಹೊ - ವಿವಾಹ; ಪೊಣ್ಣಜವು - ಹೆಂಗುಸು; ಪಾತೆಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಮಾತಾಡಿ.
೧೪೧. ರ್‌ಮೆ - ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ; ಧರಿತ್ರಿ - ಭೂದೇವಿ.
೧೪೨. ಮಾಂಗಲ್ಯೊಂತ ಬುಳಂಬಿನುತ್ಸಹೊ - ಮದುವೆಯ ಔತಣದ ಗೌಜಿ.
೧೪೩. ಮಂದಜ - ಕಮಲ; ಕೊಂದಳೀಪ್ಪು - ಹಿಗ್ಗು.
೧೪೪. ಎಳಿಯನ್ - ಸಾಧ್ಯವಾಗದು; ರೆಚೀಪೆರ - ವರ್ಣಿಸಲು, ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡಲು.

ಮಿತ್ರರಾಯ ಜಗತ್ಕುಳಾ ಪರಿವಾರೊಮಾ ಪರಿತೋಷಿತ್
ಭೃತ್ಯೆರಾ ವರಮಂತ್ರಿವರ್ಗೊಮು, ನಾರಿಮಾರ್ಕುಳ ದಾಸ್ಯೆರಾ
ಅ್ತ್ತಿ ಸರ್ವಜನಂಕುಳಾ ಪುರವಾಸೆರಾ ನಿರೆಸ್ಟೇಪಳಾ
ಸ್ವಸ್ತಿ ವರ್ಧಿಪಡೆಂದ್ ಮಾನಿತೊಂಡ್ಪೆರಾ ನೃಪಸಿಂಹನ್ ॥ ೧೪೬ ॥

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೇ ರಾಜ್ಯೊಂಕ್ೕ
ಪತಿಯೆಂದೇಸ್ಪೆರ್‌ಕೊಂಡ್
ಸತತೋ ವೋಲಕಿಪೋವೇಯೊಟುಸ್ಸೀ ಕಾರ್ಯೊ
ಸ್ಥಿತಿಕೆಯ್ಯಾ ತಾನಾಸ್ಟ್
ಕ್ಷಿತಿನೀ ಪಾಲಿತೆ ಪಾಂಡು
ಧೃತಿಟಾ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ಪಂಡೀ ಮತಿಟಾ ಕೂಡಾ ॥ ೧೪೭ ॥

ವಸುಧೆಟಾಯಯಶಸ್ಸ್
ಪಸರೀಪಾ ಸಿತೊಮಾಯೊ
ಕುಸಿರಿಟಾನತ ಕ್ಷಾತ್ರಂ ಅರುಣೋಮಾಸ್ಟೊ
ಮಸುಳಪಾರಿಪುಕುಳೆ
ಭಸಿತೊಮಾಸ್ಟ್ಣತೆಯ್ಯಾ
ಪೊಸತಾಯೋ ಪಾಂಡುಭೂಪತಿನಾ ಶೌರ್ಯೊ ॥ ೧೪೮ ॥

ನಳೆನಹುಷೆಯಾ ಭೂಮೀ
ತಳೊಮೀ ಬಾಟ್‌ಸ್ಟ್ಣಂದೊ
ತೆಳಿಯೀ ಭೂಸುರೆರಾಶೀರ್ವಚನೋ ಕೊಂಡ್
ಬುಳೆರ್‌ಸ್ಟ್ ಪಾಲಿಪ ರಾಜ್ಯೊಂ
ತುಳೆಯುಳ್ಳಾ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ
ತುಳುಕಾಡ್ಪುಣಸ್ಟೊಂಜಾಶ್ಚಯೊರ್ೕ ಭೂಪಾ ॥ ೧೪೯ ॥

ಶಶಿವಂಶೊಂಕ್‌ಡೆಟೊಂಜೀ
ದೆಶೆ ತತ್ತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತೊ
ಕುಶೆಲ್ೕ ಮಾಂತೆರ್ ವ್ಯಾಸಮುನಿ ತಾಮಾನಿ

---

೧೪೫. ವೇಲೆಟ್ - ಸಮಯದಲ್ಲಿ; ಉರ್ವಿ - ಭೂಮಿ.

೧೪೬. ಜಗತ್ಕುಳು - ಜನರು; ನಿರೆಸ್ಟ್ - ನೆರೆದು.

೧೪೭. ಏಸ್ಪರ್‌ಕೊಂಡು - ಹೇಳಿಕೊಂಡು.

೧೪೮. ಸಿತೊಮಾಯೊ - ಬೆಳ್ಳಗಾದುವು; ಕುಸಿರಿಟ್ - ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ; ಮಸುಳಪಾ - ಮಾಸಿಹೋಗಲು; ಭಸಿತೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ - ಬೂದಿಯಾದುದು.

೧೪೯. ತೆಳಿಯೀ - ಸಂತುಷ್ಟರಾದ; ಬುಳೆರ್‌ಸ್ಟ್ - ಬೆಳೆದು, ವರ್ಧಿಸಿ.

ಸುಶುಭೊ ಸಂತತಿ ಮಿತ್ತೊಂ
ಜಶುಭೊ ವರ್ಪುಣೊವೆಂದೀ
ದೃಶೊಮಂದಾನ್ನಪತೀ ಸಂತತೊಮೆಣ್ಣ್‌ಪ್ಪೆ ॥ ೧೫೦ ॥

ಸಂತತೀ ಸ್ಟದನಾತಾ
ಚಿಂತೇಟಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೇ
ಸಂತತೊ ಸುಖಿಯೀತ್‌ಪ್ಪಪನಾ ಪಿಂದ್
ಕಂತುಮರ್ದನಭಕ್ತೆ
ಮಂತ್ರಮೂರ್ತಿಮುನೀಂದ್ರೆ
ದೆಂತಿನಾ ಪುರೊಮಿನ್ ಪ್ರಾಪಿತೆರಾ ವ್ಯಾಸೆರ್ ॥ ೧೫೧ ॥

ವರಮುನೀಶ್ವರೆ ವರ್ತೌ
ಳರಮನೆತುಳೆಯಾವ
ಧರಣಿವಲ್ಲಭೆ ಕೇಂಡ್ ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟ್
ಹರ್ಷೊಂಟಾದರಿತ್ ಸ
ತ್ಕರಿತ್ ಪೂಜಿತೆಯಂಚ
ಫೆರಿಯೋ ಸ್ನೇಹಿತ್ ಭೂಪನುಳೆತೇವುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೧೫೨ ॥

ಬಲ್ಲಾಯೆಂದವನೀಶೆ
ನಿಲ್ಪ[ಪಾ]ವುಳೆತೊಂಡ್
ಯೆಲ್ಲಾರ್ ಪಿನನಂದೊಮತಿರಹಸ್ಯಂ
ಮೆಲ್ಲಾ ಸೂಚಿತೆರಾಯ
ವಲ್ಲಭೆನುಳೆಪೋಸ್ಪೊಂ
ಡೆಲ್ಲೆತಾ ಕೊಡಿಕೊಂಜಾಧಾರೊಮಾವ ॥ ೧೫೩ ॥

ಸಂತತೀ ಸ್ಟದನಾತ್
ಚಿಂತೆಯೆನ್ನಿ ವನೊಂಕ್
ಸಂತೊಮಾಕೊವೆರಗ್ನಿ ಸ್ಟಂದುವೆಂದೊಂಜಿ

---

೧೫೦. ದೃಶೊಮಂದಾನ್ನಪತಿ - ಕುರುಡನಾದ ಅರಸನು; ಎಣ್ಣ್‌ಪ್ಪೆ - ಎಣಿಸುವವನು.

೧೫೧. ಸ್ಟದನಾತಾ - ಇಲ್ಲದ; ಕಂತುಮರ್ದನ ಭಕ್ತೆ - ಶಿವಭಕ್ತನು; ದೆಂತಿನಾಪುರೊಮಿನ್ - ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯನ್ನು.

೧೫೨. ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟ್ - ನಮಸ್ಕರಿಸಿ.

೧೫೩. ಯೆಲ್ಲಾರ್ - ಎಲ್ಲರೂ.

೧೫೪. ಸಂತೊಮಾಕೊವೆರ - ಶಾಂತಗೊಳಿಸಲು; ಸ್ಟಂದು - ಇಂದು.

ಮಂತ್ರಪಿಂಡೊಮಿನಿನ್ ಭೂ
ಕಾಂತಾವಲ್ಲಭೆಕಾವ
ಮಂತ್ರೀತ್ ಕೊಳ್‌ಸ್ಟೇರ್ ಮುನಿಕುಲೇಶೆ ॥ ೧೫೪ ॥

ಪುತ್ರ ಪಿಂಡೊಮಿನಿಂಚ
ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪ ಭಾರ್ಯೆ-
ಕುತ್ತಮ ಮುನಿಮುಖ್ಯೆ ಕೊಳ್‌ಸ್ಟ್ ಪಣ್ಕೆ
ಪುತ್ರೆರೆ ಶತೊಮಿನೀ
ಯ್ಯೊರ್ತಿಯೇ ಪ್ರಸವೀಪ
ಸತ್ಯೊ ಸೌಂದರಿಯೋಂದೇಯೆರ್ ಸ್ನೇಹೊಂಟ್ ॥ ೧೫೫ ॥

ಮನುಜೇಶಾಧಿಪಟಲಾ
ಮಿನತೇರಿಂಚನೆಯೆಂದ್
ಮುನಿತಾಮಾಶ್ರಮೊ ಮುನ್ನ ಗಮನೊ ವೆಂದೆರ್
ಅನುಪಮ ತೇಜಸ್ಸ್
ದಿನೊದಿನೊ ಮೂಜೆರ್‌ಯೋ
ವನಿತೇ ಗಾಂಧಾರೀ ಶೋಭಿತಳತ್ಯಂತೊ ॥ ೧೫೬ ॥

ಅಳಿಕುಲಾಳಕಿ ಕಾರ್ಯೊಂ
ತುಳವೂ ನೆರ್ಗಿನ ಪಿಂದ್
ತೆಳಿಸ್ಟ್‌ತ್ತಳ್ ಗರ್ಭೊ ನಿಲ್ತ್‌ಣಯೆಟಾವ ।
ಥಳಗ್‌ಪ್ಪ ಸಮಯೋ ಭೂ
ತಳನಾಥೆ ಪಾಂಡುವಿನ್
ಉಳೆತೊಂಡೋವೆರ ವರ್ತೆರ್ ಬೋಂಟೆಕಾರೆರ್ ॥ ೧೫೭ ॥

ಇರೊಪ್ಪೋಳೆಂದಯೆಕೆಯ್ಯಾ
ಚರತಂ ಪಿಂದ್ ಮೃಗಂಕ್ಳು
ಪರಿಮಾರ್‌ಪ್ಪಿ ಪಥೋ ನೆರ್ಗಿನ ಚೂಸ್ಟೊಂಡ್
ತರಸಾ ವರ್ತೆವೆನೆಯ್ಯಾ
ಚರೆರ್ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಂಡ್
ಧರಣೀಶೇಯನುವಾಯೆ ಪುಲಬೋಂಟೆಕ್ ॥ ೧೫೮ ॥

---

೧೫೬. ಮಿನತೇರ್ - ಮಾತಾಡಿದರು; ಗಮನೊವೆಂದೆರ್ - ಹೋದರು; ಮೂಜೆರ್‌ಯೋ - ವರ್ಧಿಸಿದುವು.

೧೫೭. ಉಳವೂ - ರಹಸ್ಯವನ್ನು; ತೆಳಿಸ್ಟ್‌ತ್ತಳ್ - ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿದ್ದಳು; ಥಳಗ್‌ಪ್ಪ - ಹೊಳೆಹೊಳೆವ.

೧೫೮. ಇರೊಪ್ಪು - ಇರುಪಿಕೆ; ಚರತಂ - ಕ್ರಮುನಿವರಗಳನ್ನು; ಪರಿಮಾರ್‌ಪ್ಪಿ - ಸಂಚರಿಸುವ; ತರಸಾ - ಬೇಗನೆ; ಪುಲಬೋಂಟೆ - ಕಾಡುಬೇಟೆ.

ಕರಿಯ ಕುಪ್ಪಸೊಮೆಡ್ಡಾ
ತರೆಕ್ ಚಪ್ಪರ್‌ಮಲ್ಲಿ
ಬಿರುಬಾಣೊಂಕುಳೆನಾಯೆಕ್ಕಟೊಮಾಕೊಂಡ್
ಬರಿಯರಪ್ಪಿತೆ ವೇಗೊ
ಬರಡೆಂದ್ ಶಬರೆರೆನ್
ಧುರೆಕುಳೆನ್ ಉಳೆಪೋಸ್ಟೊಂಡ್‌ಳತೆ ಭೂಪೆ ॥ ೧೪೯ ॥

ಮಂದೆ ಕೂಡುಳೆಪೋಸ್ಟೊಂ
ಡಿಂದಿರೇಪತಿ ಭಕ್ತೆ
ಮಂದೀಪನತೆ ಪೋಸ್ಟ್ ವನೊ ಪೊಗಿಸ್ಟ್
ಸಂಧೀತ್ ಶರೊ ತೆರ್ವ
ಟೊಂದೋಸ್ಟ್ ಜನೊ ನಿಲ್ಟಾ
ಪಿಂದ್‌ನಾಕುಳೆಟಾ ನಾಡೊಸ್ಟೆನಾ ಕಾಡ್ ॥ ೧೫೦ ॥

ಬೇಡವೇರ್ಕುಳು ಪೋಸ್ಟ್
ಕಾಡ್‌ಟೇ ನಡಪಾಪ
ಮೇಡ್‌ಪೊಮುಟಿಯಾ ಪಂಜಿಕುಳನೇಕೊ
ಪೋಡಿಪಾನತೆ ನಿಲ್ಪಿನ್
ಕ್ರೋಡೆರೇ ನಿಲೆ ನಿಲ್ಪಾ
ಆಡೇಕಾ ನೃಪತಿಯೀಯ್ಯವೆ ಬೂಳ್ತರ್ಪೆ ॥ ೧೫೧ ॥

ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಟ್ ಮಂದಿ
ಯಾಲ್ಪ್ಪೀ ಧ್ವನಿ ಕೇಂಡ್ ಶಾ–
ದೂರ್ಲೆರಾ ಮೃಗೊಮಾ ಪಂಜಿಯ ಪಾರ್‌ಪ್ಪೋ
ಕೋಲ್ ಕೊಂಡೀಯೀಯ್ಯ್
ಭೂಲೋಕಾಧಿಪೆ ಪೋಪೆ
ಮೇಲ್ ವರ್ಪುಣಸ್ಟಾರ್ ಪಿನನಾತೆತ್ತ್ ॥ ೧೫೨ ॥

---

೧೪೯. ಚಪ್ಪರ್‌ಮಲ್ಲಿ - ?; ಎಕ್ಕಟೊಮಾಕೊಂಡ್ - ಅದೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು; ಅಪ್ಪಿತೆ - ಕಳುಹಿಸಿದನು; ಧುರೆಕುಳೆನ್ - ದೊರೆಗಳನ್ನು; ಅ್ಳ್‌ತೆ - ಹೊರಟನು.

೧೫೦. ಮಂದೀಪನತೆ - ತಡಮಾಡದೆ; ಸಂಧೀತ್ - ಜೋಡಿಸಿ; ತೆರ್ವಟ್ - ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗ; ಒಂದೋಸ್ಟ್ - ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ.

೧೫೧. ಮೇಡ್‌ಪೊ - ಮೇಯುತ್ತವೆ; ಮುಟಿ - ಜಿಂಕೆ; ಕ್ರೋಡೆರೆ - ಹಂದಿಗಳು; ನೃಪತಿ+ಈಯ್ಯ್ (ಬಾಣಹೊಡೆದು)+ಅವೆ (ಅವುಗಳನ್ನು); ಬೂಳ್ತರ್ಪೆ - ಬೀಳಿಸುವನು.

೧೫೨. ಆಲ್‌ಪ್ಪೀ - ಬೊಬ್ಬಿಡುವ; ಕೋಲ್ - ಬಾಣ; ಈಯೀಯ್ಯ್ - ಬಾಣ ಬಿಡುತ್ತಾ ಬಿಡುತ್ತಾ.

ಉತ್ತಮಾವನಮಧ್ಯೊಂ
ಟ್ತ್ತೀ ಕಾಡಿನವೇಕ್
ಮೃತ್ಯುವಾಸ್ಸುಲಸ್ಟ್‌ಪೀ ಸಮಯೊಂಕಾಪು
ವರ್ತ್‌ಣೊಂಜಿ ವಿಪತ್ತ್
ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪೆ ಪರೀ–
ಕ್ಷಿತ್ತುನಂದೊಮೆ ಪಾಂಡುನೃಪತೀಕಾನಿ ॥ ೧೬೩ ॥

ಒರಿ ಋಷೀ ತನ ಪತ್ನಿ
ಬಿರೊಸ್ಟೌಟ್ೀ ಮೃಗರೂಪೊ
ಯಿರುವೇರಾ ಕ್ರೀಡೀಪಿಪ್ಪುಣಸ್ಟಾ ಚೊಸ್ಟ್ ।
ಹರಿಣಾಯುಗ್ಮೊಂದುವೆಂದ್
ಧರಣೀವಲ್ಲಭೆಯೊಂಜೀ
ಶರೊಮಿನಿನ್ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ಬೂಳ್ತತೆ ಕ್ಷಿಪ್ರೊಂಟ್ ॥ ೧೬೪ ॥

ಆಮುನಿಮಿಥುನೊಂಕಾ
ಭೂಮೀವಲ್ಲಭೆಯೊಂಜಿ
ಭೀಮಾಸ್ತ್ರೊ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ಬೂಳ್ತತೆ ಕ್ಷಿಪ್ರೊಂಟ್
ಆ ಮಾನುಷ್ಯಸ್ವರೂಪೊಂ
ಟಾ ಮಹಾಮುನಿ ತಾಮೆ
ಕಾಮಿನೀ ಬುಡ್‌ಸ್ಟೌಟ್ತ್ ಮುರೆಯೋಕೊಂಡೆರ್ ॥ ೧೬೫ ॥

ಇರುವೆರಾ ಮುರೆಯೊಂಡೀ
ಸ್ವರೊಮಿನ್ ಕೇಳಪ ಪಾಂಡು
ಮರತಂದಾಯೆನ ಮಲ್ಲ ಭೆಡಿಲ್ೀ ಪೊೀಸ್ಟಿನ್ ।
ಹರಿಯೇ ಕರ್ಮೊಮೆ ಜಾಸ್ಟ್
ದುರಿತೊ ಪ್ರಾಪಿತ್‌ಣಾಂದ್
ಶಿರೊಮಿನ್ ತೂಕ್‌ಸ್ಟ್ ಚಿಂತಾತುರೆಯಾಸ್ಟಾಯೆ ॥ ೧೬೬ ॥

ವಂಚೀತ್ ವಿಧಿಯೆನಿನ್
ಇಂಚಾ ಬೂಳ್ತತ್‌ಣೋಂದ್
ಅಂಚಾ ಚಿಂತಿತ್‌ಣಾಯೆ ಸಹಸಾ ಪೋಸ್ಟ್

---

೧೬೩. ಉಲಸ್ಟ್‌ಪೀ - ಕಾಡುತ್ತಿರುವ.
೧೬೪. ಬಿರೊಸ್ಟ್ - ಬೆರೆತು.
೧೬೫. ಮುರೆಯೋಕೊಂಡೆರ್ - ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರು.
೧೬೬. ಭೆಡಿಲ್ ಪೋಸ್ಟಿನ್ - ಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆದಿರುವ.

ಮುಂಚೆಸ್ಪಾ ಶರೊ ಕ್ಟ್ತ್
ಕೆಂಚೀವಾರಿತ ಧಾರೆ–
ಟಂಚಾ ನೆನೆಡಿಸ್ಟ್ ಪೂಜಿತೆ ವಸ್ತ್ರೊಂಟ್ ॥ ೧೬೭ ॥

ಹೇ ಪಾಪಿಕುಳೇ ಜಾಕೀ
ತಪಶಕ್ತೀ ಬುಡ್ಸ್ಟಿಕುಳು
ಕಪಟೊಂಟ್ ಮೃಗರೂಪೊ ಧರಿಯೀತ್ತ್ತರ್
ಜಾಪಣ್ಕೇನೆನ ಕರ್ಮೊ
ರೂಪುತ್ತಾಸ್ಟ್‌ಣತೆಂದ್
ಆ ಪಾಂಡು ಪಣಪಾ ಕ್ರೋಧಿತೆರಾಕ್ಳು ॥ ೧೬೮ ॥

ಗ್‌ಡ್‌ಗ್‌ಡಾ ಕ್‌ಳರ್ಸ್ಟ್
ನಡ್‌ಗ್‌ಪೋ ಅವಯೊಂಕ್ಳು
ತ್‌ಡ್‌ಮುಡೀಪನತೆ ರೋಷಿತ್ ಶ್ವಾಸೊಂಕ್ಳು
ಖಿಡುಬೇಂಕೇಟುಮೆದ್‌ಪ್ಪೋ
ಕ್‌ಡಿ ಕಣ್‌ಕ್ಳೊ ಅಟಿಲ್‌ಪ್ಪೋ
ಮೃಡತುಲ್ಯೇ ಮುನಿಮುಖ್ಯೇ ಪಣ್‌ಕೇರೊಂಜ ॥ ೧೬೯ ॥

ಎಂಕ್ಳು ಪಾಪಿಕುಳೆಂದ್
ಪಣ್ಯಾ ಪೌರುಷೊಮಿನಿನ್
ಶಂಕಿಪಾನತೆ ಪಾಪೀ ಕೆರ್ಸ್ಪಾರೆಂಕ್ಳೆ
ಸಂಕುಲೀತುರೆವುಪ್ಪೀ
ಬಿಂಕೊ ಮಾಣೆಲನಾಂದ್
ಕಣ್ಕರೀಪನತೆತ್ತಾ ಮುನಿಯೇವುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೧೭೦ ॥

ಕೆರ್ಸ್ಪಾರಾ ಸತಿಕೂಡೊಂ
ಟಿರುವೆರೆಂಕುಳೆನೀಯ್ಯ್
ವರಡಿನ್‌ಕ್‌ಲ ಶಾಪೋಂಗನೆಸಂಗಂಟಾ
ನಿರ್ತೋಮೆಂದುರಿಶಾಪೊ
ವರಮುನೀ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟಂಚ
ಹರಣೊಮಿನ್ ಕೈಕೊಂಡೆರವನೀನಾಥಾ ॥ ೧೭೧ ॥

---

೧೬೭. ಮುಂಚೆಸ್ಪಾ - ಮೊದಲಾಗಿ; ಕ್ಟ್ತ್ - ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದು; ನೆನೆಡಿಸ್ಟ್ - ಒದ್ದೆಯಾಗಿ.
೧೬೯. ಕ್‌ಳರ್ಸ್ಟ್ - ಕೋಪಿಸುತ್ತಾ; ತ್‌ಡ್‌ಮುಡೀಪನತೆ - ವ್ಯಾಕುಲಪಡದೆ; ಉಮೆದ್‌ಪ್ಪೋ - ಬಳಲುತ್ತವೆ; ಕ್‌ಡಿಕಣ್‌ಕ್ಳು - ಕಿಡಿಸೂಸುವ ಕಣ್ಣುಗಳು; ಅಟಿಲ್‌ಪ್ಪೋ - ಜ್ವಲಿಸುತ್ತವೆ.
೧೭೦. ಉರೆವುಪ್ಪೀ - ಹೇಳುತ್ತಿರುವ; ಮಾಣೆಲನ - ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು; ಕಣ್ಕರೀಪನತೆತ್ - ಕನಿಕರಗೊಳ್ಳದೆ.
೧೭೧. ಕೂಡೊಂಟ್ - ಸಂಗದಲ್ಲಿ, ಅಪ್ಪುಗೆಯಲ್ಲಿ; ಹರಣೊಮಿನ್‌ಕೈಕೊಂಡೆರ್ - ಮಡಿದರು.

ಆ ಮಹಾಮುನಿಶಾಪೊ
ಭೂಮೀಶೇ ಪ್ರೊದ್ಕೊಂಡ್
ಧೂಮೋ ಪರ್ಬ್ಸ್ಟ್ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತೆಯಾಸ್ಟ್
ವ್ಯಾಮೋಹಪ್ಪಡ್ಯೆರಾ
ಭೀಮವಿಕ್ರಮುವೀರೆ
ತಾಮಸೀಪನೆ ವರ್ತೆ ನಗರಂಕಾವ ॥ ೧೭೨ ॥

ಪುರೊಮಿನ್ ಪ್ರಾಪಿತ್ಣಾಯೆ
ಸುರನದೀಜೆಯ ಭೂಮಿನ್
ವರೆಯಾಯಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆ ವಿದ್ರುವೆರೆನಾ
ತರಸಾ ಚೂಸ್ಟ್ ವಚೀತೆ
ಚರತೋ ತಂಕೌಟ್ ವರ್ತಿನ್
ಘೆರಿಯಾ ಸಂಕಟೊ ಕೇಂಡಾಕುಳು ದುಖ್ಖಿತೆರ್ ॥ ೧೭೩ ॥

ಭಯಮೀಪ್ರೊಡ್ಂದೆಕಾಸ್ಟ್
ಹಯಮೇಧಾದಿಕುಳೆಟ್
ಲೆಯೊಮಾಕೋಸ್ಟ್ಡ್ಪ್ರೋ ಪಾತಕೊಮಿನೆಂದ್
ನಯವಾಕ್ಯೊಂತವ ಸಂತ್ರೆ
ಪೊವಪಾಯೆ ತನಕೌಟ್
ಲೆಯೊಮುದ್ದಿ ಅಯಿಟ್ತ್ತೆಂದ್ಳತೆ ಭೂಪೆ ॥ ೧೭೪ ॥

ಆಕುಳೆ ವಚನೊಂಕ್
ಪಾಕೊ ವರ್ತಿರಿ ತಾನ್
ಪ್ರೋಕ್ಪುಣ್ಕೈಕನುವಾಯೆ ವನವಾಸೊಂಕ್
ಜಾಕೆನ್ಕ್ ಧನುವೆಂದ್
ಶ್ರೀಕಾಂತಾರ್ಪಣೊಮಾವಾ
ಭೂಕಾಂತೆ ಕೊಟ್ಸ್ಟೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೆ ಮುನ್ನ ॥ ೧೭೫ ॥

ತಾನ್ೀ ನಾಡ್ಸ್ಟಿ ವಸ್ತ್ರ
ದಾನೊ ವೆಂದೆಯಡೆಂಗಾ
ಆ ನದಿನ್ಸುತನೀ ಕೂಡಿಜಿಪ್ರೊಂಡಾಯೆ

---

೧೭೨. ಪ್ರೊದ್ಕೊಂಡ್ - ಗಂಟುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು; ತಾಮಸೀಪನೆ - ತಡಮಾಡದೆ.
೧೭೩. ಚರತೊ - ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು; ಘೆರಿಯಾ - ದೊಡ್ಡ.
೧೭೪. ಲೆಯೊ - ಪಾಪಲುಯು; ಅ್ ಳ್ತೆ - ಹೊರಟನು.
೧೭೫. ಪಾಕೊ - (?); ಪ್ರೋಕ್ಪುಣ್ಕೈಕ್ - ಹೋಗಲು; ಆವಾ - ಆಗುವಂತೆ.
೧೭೬. ನಾಡ್ಸ್ಟಿ - (?).

ಮಾನವಾಧಿಪೆ ರಾಜ್ಯೊ–
ಮಾನೇಯಶ್ವರಥಾದಿ
ಸೇನೆಯಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವಶೊಮಾಕೊಸ್ಟೇ ॥ ೧೨೬ ॥

ಚಂಡವಿಕ್ರಮೆ ಭೂಮಿ
ಮಂಡಲೊಂತ ವಿಭೊಂಕ್ಲೈ
ಭಂಡಾರೊ ಫೆರಿಯಾ ಮಾಳಿಯೆ ಪತ್ತಾಸ್
ಉಂಡಾಸ್ಟಣವೆ ಮಾಂತಾ
ಪಂಡ್ ಸಂತಯಿಪ್ರೋಸ್ಟ್
ಪಂಡೆ ಭಾರ್ಯೆಕುಳೆ ಮುನ್ನುಳೆತಾ ಭೂಪೆ ॥ ೧೨೭ ॥

ತಂಕೌಳಾ ಮುನಿಮುಖ್ಯೆ
ಬಿಂಕೊಂಟ್ತ್ತಿ ಶಾಪೊ
ಸಂಕಟೋಪ್ಪಡ್‌ಸ್ಟ್ ದುಖ್ಖಿತ್ ಮೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ
ಪಂಕಜಾಮುಖಿ ಕುಂತಿ–
ಟೆಣ್ಕೆ ಶೋಕಿತ್‌ಣಾಯೆ
ಶಂಕರಾರಿ ಸಹಾಯಿ ನಮುಕೇಪಳ್ಳ ॥ ೧೨೮ ॥

ಭರ್ತಾವೀ ವಚನೊಮೀ–
ನೋರ್ತ್ ಕೇಂಡ್ ಮೃಗಾಕ್ಷೀ
ಕುತ್ತೀತಾಕೃತಿಯಾಸ್ಪಳತಿ ಮೋಹೊಂಟ್
ಚಿತ್ತಜಾಂತಕರುದ್ರ
[ಕೃ]ತ್ಯೊ ಜಾಸ್ಟೆನ್‌ಕಯ್ಯೊ
ವರ್ತೀತ್‌ಣವೂ ಜಾಸ್ಸಾದಿಟ್ ದುಷ್ಕರ್ಮೊ ॥ ೧೨೯ ॥

ಕನ್ಯಾದಾನಫಲೊಮಿನ್
ಉನ್ನತೋಲ್ತೆನೊ ಪಕ್ಷೆ
ಅನ್ನಬಾಧಕೊಮಿನ್ ವೆಂದೆನೊ ವಿಪ್ರೇಕುಳೆನ್
ಜಾಹ್ನವೀನವಗಾಹೊ
ಮನ್ನೀಪೊಸ್ಟೆನೊ ಪಂಡ್
ಎನ್ನೇ ಕರ್ಮೊಮೆ ಜಾಸ್ಟೀ ರ್‌ಣೊಮೆನ್ಕಂದೆರ್ ॥ ೧೩೦ ॥

---

೧೨೭. ವಿಭೊಂಕ್ಲೈ - ವೈಭವಗಳನ್ನು; ಫೆರಿಯಾ - ದೊಡ್ಡ; ಪತ್ತಾಸ್ - ಪತ್ತಾಯ; ಉಂಡಾಸ್ಟಣವೆ ಮಾಂತಾ - ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ.

೧೨೮. ಆ್‌ತ್ತಿ - ಕೊಟ್ಟಿರುವ.

೧೨೯. ಓರ್ತ್ - ಅವಧರಿಸಿ.

೧೩೦. ಉನ್ನತೋಲ್ತೆನೊ- (?); ಜಾಹ್ನವೀನವಗಾಹೊ - ಗಂಗಾಸ್ನಾನ; ರ್‌ಣೊ - ಪಾಪದ ಋಣ.

ಫಲುಸ್ಪಾರೊಂತವ ಕುಂತೀ
ಮಲೆಟ್ೕ ದುಃಖಿತನೇಕೊ
ನಿಲಟ್ೕ ಮೂರ್ಛಿತ್ ಮೆಲ್ಲ ಶ್ವಸಿಪೋಸ್ಪಾಯನ್
ಫಲುಶಾಸ್ತ್ರೊಂಕುಳೆ ಪಂಡ್
ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್ ವಿನಯೊಂಟ್
ಮಲೆಕಾವ ಗೆಮಿಯೀಪೆರಮೆಯೇ ವೇಗೊ ॥ ೧೮೧ ॥

ಧಾರಣೀಪತಿ ವರ್ತಿ
ಘೋರೊ ಪಾತಕೊಮಾಂತ
ಆ ಋಷಿನ್ ಕೋಟ್‌ಸ್ಪೀ ಶಾಪೊಮಿನಾ ಕೂಡ
ಭಾರೊಮಾವಪ ಯೇನ್ ಸಂ
ಹಾರೊಮೆನ್‌ಕ್ಣ್ಕೈಕಿಚ್ಚಿ–
ತಾರಣ್ಯಂ ಪೊಗಿಸ್ಟೆ ಭಾರ್ಯೆಕುಳಾ ತಾನಾ ॥ ೧೮೨ ॥

ಶತಶೃಂಗಾದ್ರಿಕ್ ಭೂಪೆ
ಗೆತೊಮಾಸ್ಪೌಟ್‌ತ್ತ್ತೀ
ಕೃತಕೃತ್ಯಾಮುನಿಕುಳೆಕ ಅಭಿವಂದೀಪ
ಅತಿ ಪ್ರೀತಿ ವಿನಯೊಂಟ್
ಕ್ಷಿತಿಪಾಲನಧಿಕೋ ಮಾ–
ನಿತೆರಾಪಾಸನಮರ್ಘ್ಯಾದಿಕುಳೇಟಾವಾ ॥ ೧೮೩ ॥

ವರ್ತೀ ಭೂಪನಿ ಮಾನೀ–
ತುತ್ತಮಾಮುನಿಕುಳು
ಧಾತ್ರೀಟೊಪ್ಪಿತೆರೆಡ್ಡಾ ತೃಣಪೀಠೊಮಿ
ಕೃತ್ಯೋ ಜಾಸ್ಟ್ ವನೊಂಕ್
ವರ್ತ್ ಭಾರ್ಯೆಸಮೇತೊಂ
ದತ್ಯಂತೋ ತೆಳಿತಾಕ್ಕು ಉಪಚಾರಿತೆರ್ ॥ ೧೮೪ ॥

ಶತ್ರುಬಾಧೆಯೊ ತಾನ್
ಮಿತ್ರೇರೆ ಪ್ರಕಟೊಮೊ
ಕುತ್ತೊ ಮೀರ್‌ಸ್ಟ್ ದೇಶಾಗಮನೋ ಪಕ್ಷೆ

---

೧೮೧. ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್ - ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ; ಅಮೆಯೇ - ಸಿದ್ಧನಾದನು.
೧೮೩. ಗತೊಮಾಸ್ಟ್ - ಹೋಗಿ; ಔಟ್‌ತ್ತತ್ತಿ - ಅಲ್ಲಿರುವ.
೧೮೪. ತೃಣಪೀಠೊಮಿ - ಹುಲ್ಲಚಾಪೆಯನ್ನು.
೧೮೫. ಕುತ್ತೊ - ರೋಗ; ಅಧ್ಯಾಪಕೆರ್ - ಆಚಾರ್ಯರು.

ಮಿತ್ತ್ಕೇಡ್ಡ ಫಲೊಂಕ್
ಚಿತ್ತಧ್ಯಾಪಕೆರಾಸ್ಟ್
ವರ್ತೀ ಕಾರಣೊ ಜಾಸ್ಟ್ಡೆಪಿಂದೇಯೆರ್ || ೧೮೫ ||

ಆಕುಳೆ ವಚನೊಂಕ
ನೇಕೊ ದುಖ್ಖಿತ್ನಾಯೆ
ನೂಕಾಯೋ ಪಣ್ಕೇ ತನ್ಕೌಳ್ ವರ್ತಿನ್
ಪಾಕೊಮೆಂಜೊಟಿಯಂತೆ
ಯಾಕೊಸ್ಟೇ ಕೆಬಿಟಾಕ್ಕೆ
ಶೋಕೀತೇರಧಿಕೋ ಸಂಕಟೊಮೀಕೊಂಡ್ || ೧೮೬ ||

ವರಜಾಬಾಲಿಯ ಗಾರ್ಗ್ಯಾಂ
ಗಿರಸೇ ಗಾಲವೆರಾಸತ್-
ಪುರುಷೇ ಗೌತಮೆರಾದಿ ಮುನಿಸಮೂಹೊ
ಘೆರಿಯೋ ಮಾನಿಪಪಾಕ್ಕೆ
ಕರುಣಂತಾವವನೀಶೆ
ಪರಮಾಶ್ಲೇಷೊಮಿ ಕೈಕೊಂಡವುಳ್ ನಿಲ್ತೆ || ೧೮೭ ||

ಸೃಷ್ಟೀವಲ್ಲಭೆ ತಾನೌ-
ಳಷ್ಟಾಂಗೋ ಮತಯೋಗೊ
ನಿಷ್ಠೇಟಾವತಿ ದೀಪ್ತಜ್ವಲನೆಯಾಸ್ಟ್
ದೃಷ್ಟಾಂತೊ ಮುನಿಯೌಳ್
ನಷ್ಟೋಮಾಕೊಸ್ಟಿ ಶಾಪಂ
ಚೆಟ್ಟೋಯೇ ತಪಶಕ್ತೀಯನಲಾಟಾವಾ || ೧೮೮ ||

ವನಿತೇರ್ಕುಳಿರುವೇರಾ-
ಲನುದಿನೊಂಟವುಳುಳ್ಳ
ಮುನಿಕುಳೆನಡೆಯಾ ಪೂಜಕೆರಾಸ್ಟೊಂಡ್
ಅನುರಾಗೋ ಪಡೆತೊಂಡ್
ಜಗೊಂಟ್ತ್ತ್ ಜನನಾಥನ
ಮನಸ್ಸ್ಕ್ ಪ್ರಿಯೊಮಾಸ್ಟ್ತ್ತೆರತಾಪಾಕ್ಕು || ೧೮೯ ||

---

೧೮೬. ನೂಕಾಯೊ - (?); ಪಾಕೊ - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ.
೧೮೭. ಆಶ್ಲೇಷೊಮಿ - ಆತ್ಮೀಯತೆಯನ್ನು.
೧೮೮. ನಷ್ಟೊಮಾಕೊಸ್ಟಿ - ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ; ಚೆಟ್ಟೋಯೆ - ಕೆಡಿಸಿದನು, ಕಳೆದನು.
೧೮೯. ಪೂಜಕೆರಾಸ್ಟೊಂಡ್ - ಪೂಜಕರಾಗಿ.

ಚಂದನೊಂತರು ಭೋಗೀ
ಮಂದೋ ಚುತ್ತ್‌ರ್ಕಣಂದೊ
ಚಂದೊಂತ ನಿಧೀ ಸರ್ಪೆ ವಹಿಪೀನಂದೊ
ಇಂದುವಂಶಜೆ ನಾರೀ
ವೃಂದೊಂಟೊಲ್ಮೆ ಸುಖೀತ್
ಇಂದಿರಾಪತಿನಿ ಧ್ಯಾನಿತ್ ನಿಲ್ತ್‌ತ್ತೆ ॥ ೧೯೦ ॥

ಕುಂತೀದೇವಿ ಸಮಸ್ತಾ
ದ್ಯಂತೋ ಚಿಂತಿತನೇಕೊ
ಸ್ವತ್ಯಂತೋಮೆಣ್ಣ್‌ಸ್ಟ್‌ಲಾ ಶೋಕಿತ್ ಲೋಕೊಂಕ್
ಪಿಂತೋ[ಮಾಂಪನ]ತೇ ಪೋ
ಸ್ವಂತ್‌ಟಾಸ್ವೊರ್‌ಣ್ ಏ–
ಕಾಂತೊಂಟಿಂಚ ವಚೀತೆರ್ ಪತಿಟಾ ಕಾಂತೆ ॥ ೧೯೧ ॥

ಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಭರತ ಸಂ
ತತಿ ಗಾಂಧಾರಿಕ್ ನೂದ್
ಸುತೆರುಂಡಾವು ಮುನೀಂದ್ರ ಕಾರುಣ್ಯೊಂಟ್
ಅ್‌ತೆನೀರೇಕೊರಿ ಪುತ್ರೆ
ಪತೆಯಾಸ್ಟ್‌ಣಯೆಟಾಸ್ಟ್
[ಅತಿ ಕಷ್ಟೊಂತಾ] ಶಾಪೊ ವರ್ಧಿತ್‌ಣಿಂಚ ॥ ೧೯೨ ॥

ಸತಿ ಗಾಂಧಾರಿಕ್ ನೂದ್
ಸುತೆರುಂಡಾವುಟ ಬೆತ್ತ್
ಸುತೆರೆಕ್ ಸುತೆರ್ ವರ್ಧಿಪಪಾಪಾಡೆ
ಹಿತೊಮಾವು ನಿಜರಾಜ್ಯೊ
ಗೆತಿ ಸ್ಟ್‌ದ್ದೀ ನಮುಕೆಂದ್
ಕ್ಷಿತಿಟೀಹತ್ರಪರತ್ರೊಮಿರಡಾಲ್‌ದ್ದಿ ॥ ೧೯೩ ॥

---

೧೯೦. ಚಂದನೊಂತರು - ಚಂದನದ ಮರವನ್ನು; ಭೋಗಿ - ಸರ್ಪವು; ಮಂದೊ - ನಿಬಿಡವಾಗಿ, ದಟ್ಟವಾಗಿ; ಚುತ್ತ್‌ರ್ಕಣಂದೊ - ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ.

೧೯೧. ಸ್ವತ್ಯಂತೊ - ಬಹಳವಾಗಿ; ಪಿಂತೊಮಾಂಪನತೆ - ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡದೆ.

೧೯೨. ಅ್‌ತೆನ - ಈಗ, ಆಸ್ಟ್‌ಣಯೆಟಾಸ್ಟ್ - ಆದುದರಿಂದಾಗಿ.

೧೯೩. ವರ್ಧಿಪಪಾ + ಆ + ಪಾಡೆ; ಆ ಪಾಡೆ - ಆಪ್ರಕಾರವಾಗಿ; ಸ್ಟ್‌ದ್ದೀ - ಇಲ್ಲ; ಇಹತ್ರ - ಈಲೋಕ; ಪರತ್ರೊ - ಪರಲೋಕ.

ನಾರೀ ಸಂಗಮೊಂಟ್ತ್
ಮರಣೋ ಬರುವೆಂದ್ ಕಾ-
ರಣೊಮುಂಬುಳ್ ಸಂತತಿ ಸ್ಪದಂತೆ
ಧಾರಣೀಪತಿ ಮಿತ್ತ್-
ಕೀರೇಕ್ ಗತಿ ಸ್ಪದ್ದಿ
ಆರಣ್ಯೊಂಟ್ತ್ ಚಯಿಕ್ಣನೇ [ಸತ್ಯೊ] ॥ ೧೯೪ ॥

ಕಾಮಿನೀ ವಚನೊಂಕ
ಭೀಮೇ ಪಣ್ಕೆನ ಮೆಲ್ಲ
ಭೂಮೀದೇವಹತೊಂತಾವೆನ್ಕೀ ವರ್ತಿ
ಆ ಮಹಾದುರಿತೊಂತಾ
ಸೀಮೆನಿನ್ ಕಡಪೆರಾ-
ಯೀ ಮನುಷ್ಯೆರೆಕ್ ತೀರ್ಕ್ಣೊಂಜಾತ್ ॥ ೧೯೫ ॥

ಜಾನ್ಕೆನೆನ್ಕಾ ಸ
ಮಾನೊ ವರ್ತ್ಣವೆಯ್ಯ
ಮಾನಿನೀ ಪಿನನಾತೆತ್ತ್ಣವಾತೀಯ್ಯ
ಹೀನಾ ಸಂತತಿಯಾಸ್ಟ್-
ಣೇನೆನ್ನಾ ಭುವನೊಂಟ್-
ದೀನೇ ದುಷ್ಕೃತಿಕ್ ಸ್ಪಂಗಿತೆಯಾಸ್ಟ್ತೆ ॥ ೧೯೬ ॥

ನಾರೀಕುಳು ನೃಪೆರೇ ಸುಕು
ಮಾರೀಕುಳು ಗಾಂಧಾರೀ-
ಕೇರಾಪ್ಪುಣ್ ಪುತ್ರೇರುದ್ಭವೊಮೆಂದಿಂಚ
ವೈರೋಮುಂಡೊಂಬುಳ್ ವಿ-
ಕಾರಿಯೆಂದಿಮ ಚಿತ್ತಂ
ದೂರೊಮಾವರ್ಯೆಂದ್ ಪುಡವಾಡಿಯಳ್ ॥ ೧೯೭ ॥

ವನಜಲೋಚನೆ ನಾಣೇ
ಯನಿಶೋ ಶೋಕಂಬುಡ್ಸ್ಟ್
ಮುನಿಕುಳೆನ್ ಭಜಿಯೀಪ ಸಮಯಂಕಾಕ್ಕು

---

೧೯೪. ಸ್ಪದಂತೆ - ಅಲ್ಲದೆ.
೧೯೫. ಭೀಮೆ - ಬಲಿಷ್ಠನಾದ (ಆ ರಾಜನು); ತೀರ್ಕ್ಣೊಂಜಾತ್ - ತೀರುವಂತಾದ್ದಲ್ಲ.
೧೯೬. ಸ್ಪಂಗಿತೆಯಾಸ್ಟ್ತೆ - ಹಂಗಿಗನಾಗಿದ್ದೆನು.
೧೯೭. ಪುಡವಾಡಿಯಳ್ - ವಂದಿಸಿದಳು.

ಇನ್‌ಕ್ ಸಂತತಿಮಂತ್ರಂ
ಟನುಕೂಲಿಪುವೇರಾಕ್ಕು
ಜನಿಯೀಪೋವಿಲ ಪುತ್ರೇರ್ಕುಳೆ ಸಂತಾನೊ ॥ ೧೯೮ ॥

ಜಮದಗ್ನಿ ಭೃಗುವಾದಿ
ವಿಮಲಜ್ಞಾನಿಕುಳೆನಿ
ಕಮಲಾಕ್ಷೀ ಭಜಿಯೀಪ ಸಮಯಂಕಾಕ್ಕು
ಕ್ರಮೊಪಿಂದ್ ಭಜಿಯೀಪೆ-
ರಮಿತ ಮಂತ್ರ [ಸು]ಬೀಜಂ
ನಮುಕ್ೕ ಸಂತತಿನೀಯ್ಯ್ ಪಡೆಪಿಲಾಂದೆ ॥ ೧೯೯ ॥

ಸಂಧಿ - ೨

ಭವದನುಗ್ರಹೊಂಟಾಪು
ದಿವಿಜೇರೇ ಕೃಪೆಟೆಂಕ್
ಭವಿತ್ೕಣ್ ಅಥವಾ ಸಂತತಿಯೆಂದ್ಪ್ಪಿ
ಯುವತೀ ಚೆಟ್ಟ್ಯೊಯಳೆಡ್ಡಾ
ನವಮಾಯೀ ಕುಲೊಮಿನೆಂ-
ದವನೀಟೊಂಜಪಕೀರ್ತಿ ನ್ಗಪಾನಂದೊ ॥ ೧ ॥

ವೆತ್ತ್‌ಲಾ ನಿಜೊವಂಶೊ
ಮುತ್ತವಿನ್‌ತೊಲ್ಲೆಡ್ಡಾ
ಕ್ಷೇತ್ರಂಟ್ೕ ಮುನಿಕುಳೆನನರಾಗಂಟ್
ವರ್ತೀಪೆರ್ ಸಂತಾನೊ
ಸತ್ತ್ಯೋಮೇ ಸ್ಮೃತಿಸಿದ್ಧೊ
ಮಿತ್ತ್ೕ ನಾಣಂದೆಕೀಯ್ಯ್ ಭಯಮೀಪೊಡಾ ॥ ೨ ॥

---

೧. ಭವಿತ್ೕಣ್ - ಉಂಟಾಯಿತು; ಚೆಟ್ಟ್ಯೊಯಳ್ - ಕೆಡಿಸಿದಳು; ಎಡ್ಡಾ - ಒಳ್ಳೆಯ; ಕುಲೊಮಿನ್ + ಎಂದ್ + ಅವನೀಟ್; ನ್ಗಪಾನಂದೊ - ಪ್ರಕಟವಾಗದ ಹಾಗೆ.

೨. ಮುತ್ತವಿನ್‌ತೆ - ಅಂತ್ಯವಾಗದ ಹಾಗೆ; ಒಲ್ಲೆಡ್ಡಾ - ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ; ವರ್ತೀಪೆರ್ - ನಡೆಸುವರು; ನಾಣ+ಅಂದೆಕ್+ಈಯ್ಯ್ - ನಾಣಂದೆಕೀಯ್ಯ್; ಭಯಮೀಪೊಡಾ - ಹೆದರಬೇಡ.

ಚಂಚಲಾಯತನೇತ್ರೆ
ಇಂಚೊಂಜೀ ಕುಶೆಲ್‌ಟ್
ನಂಚೇ ಸಂತತಿನುಂಡಾಕವುಟಾವೆಂದ್
ವಂಚೀಪಾನತೆ ಬುದ್ಧಿ
ಟಂಚಾಯೇ ಪಣಪಾಪು
ಕುಂಚೀತ ಕಚಭಾರೆ ತೆಳಿತ್ ಪಣ್ಕಳ್ ॥ ೩ ॥

ಎನ ಬಾಲ್ಯ ಕಾಲೊಂಟ್
ಮುನಿಮುಖ್ಯೆ ದ್ರೂವಾಸ
ವೆನ ತಂದೆ ದರ್ಶಿಪೆರ್‌ಳತನ್ನಾಪು
ಮನಿತೀರಿ ನೃಪೆಯೆಂದ್
ಕನೆಲಾಪಾರೇನವುಳ್
ವಿನಯೊಂಟರ್ಚಿತ್ ಚಿತ್ತೊ ಪಡೆತೇನಾರೆ ॥ ೪ ॥

ಸಂತೋಷೀತೆನಕ್ಕೆನ್
ಮಂತ್ರೋ ಪಂಡತೆರಾರ್
ಮಂತ್ರೀತೀಯಮರೆರೆಟಿನ್‌ಕಾಸ್ಟ್ರೀನ್
ಚಿಂತೀಪೀ ಖಡಿಯೋ ವ-
ರ್ತಂತ್‌ಟಾಸ್ಟ್‌ಪೆ ವೆರ್ತ್
ಸಂತಾನೋ ಪಡೆಪೆಂದೆರ್ ಮುನಿಕುಲೇಶೆ ॥ ೫ ॥

ಮತ್ತವಾರಣಯಾನೆ
ಚಿತ್ತೋ ವರ್ಪೊಸ್ಟಳಂಚ
ಭರ್ತಾವೀ ವಚನೊ ಕೊಳ್ತ್‌ಣ್ಣೆಕಾವೊಂಡ್
ಸತ್ಯೋ ಪಂಡ್‌ಣ ಕೇಂಡವು
ಳೊತ್ತೇಯಾ ನೃಪಸಿಂಹೇ
ಪುತ್ರೇರೆ ಪಡೆಪೆಂದಪ್ಪಿತೆ ವೇಗೊಂಟ್ ॥ ೬ ॥

---

೩. ಕುಶೆಲ್‌ಟ್ - ಉಪಾಯದಲ್ಲಿ; ನಂಚೇ - ಹಾಗೆ; ಉಂಡಾಕವುಟಾ - ಉಂಟುಮಾಡುವುದಾದರೆ; ಆವು + ಎಂದ್ - ಆದೀತು ಎಂದು; ಪಣಪ - ಹೇಳಲು; ಕುಂಚೀತ ಕಚಭಾರೆ - ಗುಂಗುರು ಕೂದಲಿನವಳು.

೪. ದ್ರೂವಾಸವ್ - ದೂರ್ವಾಸಮುನಿ; ಆ್‌ಳ್‌ತನ್ನಾಪು - ಬಂದಿರುವಾಗ; ಕನೆಲಾಪ - ಕೋಪಿಸಲು; ಚಿತ್ತೊಪಡೆತೆ - ಮನಸ್ಸನ್ನೊಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೫. ಮಂತ್ರೀತ್+ಈಯ್+ಅಮರೆರೆಟ್+ಇನ್‌ಕ್+ಆಸ್ಟ್ರೀನ್; ಆಸ್ಟ್ರೀನ್ - ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗಿರುವವರನ್ನು; ಖಡಿಯೋ - ಕೂಡಲೆ; ಅಂತ್‌ಟ್+ಆಸ್ಟ್‌ಪೆ - ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವನು; ಪಡೆಪು - ಪಡೆದುಕೊ.

೬. ಮತ್ತವಾರಣಯಾನೆ - ಮದಹೊಂದಿದ ಆನೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವವಳು; ಅಪ್ಪಿತೆ - ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಈತಾಳ್ ಪಣಕೇಂಡವು
ಲೇತಾಲುತ್ತಮೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್
ಕಾತ್ೕ ರಕ್ಷಿತರೀಯ್ಯಾಪೆನ ಮಾನ್ಯೊಮಿನ್
ಹೇ ತನ್ವೀ ಪೆದುವಾ ಪ್ರ–
ಖ್ಯಾತೆರೆ ಭುವನೊಂಟ್
ರಾತೀಮರ್ದನೆರೆ ಸಂಶಿಪನಾತೆತ್ತ್ ॥ ೭ ॥

ಧರಣೀವಲ್ಲಭವಾಕ್ಯೊ
ತರುಣೀ ಸಂಗ್ರಹಿತೊಂಡ್
ವರಮುನೀಂದ್ರೆರೆಕ್ ವಂದಿತ್ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ
ಸುರೆರೇಕ್ ಪ್ರಡವಾಡ್
ಸ್ಪರವಿಂದಾಯತನೇತ್ರೆ
ಸರಸ್ಟ್ಮೀಯ್ನೆಂದ್ತಳ್ ಧ್ಯಾನೊಂಟ್ ॥ ೮ ॥

ತನ್ಕಾನೀ ಮುನಿ ಪಂಡಿ–
ನನುಪಮಾ ನಿಜಮಂತ್ರೊ
ತನ ಜಿಂಪ್ಪೆಟಾವಾ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಂಡೊಂಡ್
ಮನಸ್ಟ್ ಯಮದೇವನ್
ನಿನೆಪಾಪಾ ಸಮಯೊಂಕ್
ವನಿತೇನಂತ್ಟ್ ವರ್ತಾಯೆರ್ ಧರ್ಮೇಶೆ ॥ ೯ ॥

ಆರೆಸ್ಪ್ ಹೃದಯೊಂಟ್
ನಾರೀ ವರ್ಪೆಸ್ಪ ಜಾಕ್ಂ–
ದಾರ್ ಕೇಳಪನೇ ಲೆಜ್ಜಿತೆಯಾವೊಂಡ್
ಕಾರುಣ್ಯೊ ವರುವಿನ್ ಕು–
ಮಾರನೆಂಕೊಸವ್ರೋಡೂಂ–
ದಾ ರಾಜೀವಾಕ್ಷಿ ವಿನ್ನಪ್ರೊಮೀ ವೆಂದಳ್ ॥ ೧೦ ॥

---

೭. ಮಾನ್ಯೊಮಿನ್ - ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು; ತನ್ವೀ - ಕೃಶಾಂಗಿಯೇ; ರಾತೀ (ಅರಾತಿ) - ಶತ್ರು.
೮. ಸಂಗ್ರಹಿತೊಂಡ್ - ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು; ಮೀಯ್ - ಮಿಂದು, ಸ್ನಾನಮಾಡಿ; ನೆಂದ್ತಳ್ - ನಿಂತಿರುವಳು.
೯. ಅಂತ್ಟ್ - ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ; ವರ್ತಾಯೆರ್ - ಬಂದರು.
೧೦. ಆರೆಸ್ಪ್ - ಧ್ಯಾನಿಸಿ; ವರ್ಪೆಸ್ಪ ಜಾಕ್ - ಬರಹೇಳಿದ್ದು ಯಾಕೆ; ಕಾರುಣ್ಯೊವರುವಿನ್ - ಕರುಣೆ ತೋರಿಸಿರಿ (?); ಒಸವ್ರೋಡು - ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ನಡನಡಾ ನಡ್‌ಗ್‌ಪ್ಪಳ್
ಮಡರೀ ಪೋಡಿತನೇಕೊ
ಗ್‌ಡ್‌ಗ್‌ಡ್‌ೕ ಬೇರ್ಪ್ರುಪ್ಪಳ್ ಪತ್ತಪನಾರವುಳ್
ಬುಡಿಯೆರ್ ಸ್ಪರಿಶೀತ್
ಪುಡಮೀವಲ್ಲಭ ಕೇಟ್
ನಡತೇರಂತಕೆವ್ವೈವಸ್ಪತಪುರೊಂಕ್ ॥ ೧೧ ॥

ನಾರೀ ಗರ್ಭೊ ಧರೀತೊಂ–
ಡಾರಣ್ಯೊಂತುಳೆಸ್ಟ್ರ್ತಳ್ ಶ್ರೀ
ಸೂರೀಯಾ ಕಿರಣೊಂತಿರ್ಮ್ಡಿ ತೇಜಸ್ಸ್
ಏರ್‌ಸ್ಪ್ರೇಣೊರ್‌ಣೊರ್–
ಣೇರೇಟ್ ಭುವನೊಂಟ್
ಸಾರೆ ಸ್ಪ್ರತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತೊ ಜಠರೊಂಟಾಳೆ ॥ ೧೨ ॥

ನವಮಾಸೋ ತಿಗೆಯಾಪೌ
ಳವಿಚಾರಶುಭೊಮಾಯಿ
ದಿವಸೊಂಟುತ್ತಮ ನಕ್ಷತ್ರ ಸುಲೆಗ್ನೊಂಟ್
ಅವನೀಟ್ ತನಯೇ ಪ–
ರ್ತುದಿಯೀತುತ್ಸಹೊಮಾವಾ
ವಿವರೀಪೇರೆಟ್‌ಯೊ ಮಾನವೆರೆಕಂಚಾ ॥ ೧೩ ॥

ಹರ್‌ಷೀತೋಡತೆರಾಪು
ವರಮುನೀಶ್ವರೆರಾಕ್ಳೆನ್
ತರುಣೀಕುಳು ಸಹಿತೊ ಚೊಕ್‌ಣೈಕಾ ಬಾಲನ್
ಧರಣೀವಲ್ಲಭಪುತ್ರನ್
ದರ್‌ಶೀತೆರತಿಪ್ರೀತೀ–
ಟರಲ್‌ಸ್ಪ್ರನ್ ವದನಾಂಭೋರುಹೊಮಾ ಪಾಂಡ್ವಿನ್ ॥ ೧೪ ॥

---

೧೧. ಮಡರೀ - ಹೆಣ್ಣು; ಬೇರ್ಪ್ರುಪ್ಪಳ್ - ಬೆವರುಪಳು; ಪತ್ತಪನೆ + ಆರ್ + ಅವುಳ್ - ಹಿಡಿಯಲು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ; ಸ್ಪರಿಶೀತ್ - ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ.

೧೨. ಉಳೆಸ್ಟ್ - ಒಳಗೆ; ಸೂರಿಯಾ - ಸೂರ್ಯನ; ಒರ್‌ಣೊರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ; ಸಾರೆ - ಶ್ರೇಷ್ಠ (ಮಗು).

೧೩. ತಿಗೆಯಾಪ - ತುಂಬುವಾಗ; ಅವಿಚಾರಶುಭೊಮಾಯಿ - ವಿಚಾರಮಾಡದೇನೇ ಶುಭವಾಗಿರುವ; ಎಟ್‌ಯೋ - ಅಸಾಧ್ಯ.

೧೪. ದರ್‌ಶೀತೆರ್ - ನೋಡಿದರು; ಪಾಂಡ್ವಿನ್ - ಪಾಂಡುವಿನ.

ಧರ್ಮೊಂಕುಳು ನಿಲೆ ನಿಲ್ತೊ
ಕರ್ಮೊಂಕುಳು ಬುಡ್‌ಸ್ಟೋ ದು–
ಷ್ಕರ್ಮೊಂಕುಳು ನಿಲೆ ತತ್ತವುಳ್ ಲಯೊ ಲೋಕೊ
ಪರ್ಮೆಯೇರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಶ್ ಸತ್–
ಕರ್ಮೊಂಕುಳುಲನೇಕೊ
ಧರ್ಮನಂದನೆ ವರ್ತ್ ಜನಿಪಾಪೌಳ್ ॥ ೧೫ ॥

ಮಗನೀ ಲಾಭಿಪ ಕುಂತೀ
ನಿಗತ್ತೇಶ್ ವಾರ್ತೆಯಡೆಂಗ
ಪೊಗಿಯಶ್ ಗಾಂಧಾರಿ ಕೆಬಿಟಾ ಶುದ್ದಿ
[ಪಗನೇ] ವರ್ಧಿತ್‌ಶೇರ
ಮೆಗ್‌ಸ್ಟೀಯಾಸ್ಟ್ಲ ನುಂಬೇ
ಜಗಧೀವಲ್ಲಭನಾಳ್ ಪೆದ್‌ಸ್ಟಾಳೆನ್‌ಕಿ ॥ ೧೬ ॥

ನಂಬುಸ್ಟಾ ಮುನಿ ಪಂಡಿಂ–
ಚೊಂಬೀ ಪಾತೆರೊಮೇರಾ
ನಂಬು ಗರ್ಭೊ ಧರೀತ್ ನಭೆಯೇನಂಚೆ
ಇಂಬಾಯಿರಿ ಪೆದಿಯೇರಾ
ಪಿಂಬೇನೀ [ಪಿಷಯೋಂದ್]
ಅಂಬುಜಾಯತನೇತ್ರೆ ಪಿಜೆಯಳ್ ಬಂಜಿ ॥ ೧೭ ॥

ಆಪದ್ಮಾನನೆ ಬಂಜಿ
ಕೋಪೀತ್ ಪಿಜೆವಾಪ
ಜಾಪಣ್ಕೇನುದ್‌ರ್‌ಯೀ ಪಜಿಮಾಂಸೊಂತ
ರೂಪ ಕಟ್ಟಿಕುಳು ನೂದಾ
ವೈಪಾರಿತ್ಯೊಮಿನೆಣ್–
ಸ್ಟಾಪೊರ್ತ್‌ಟಿಂಚೊಂಜಿ ವಚನೋ ಪಂಡಳ್ ॥ ೧೮ ॥

---

೧೫. ನಿಲೆನಿಲ್ತೊ - ನೆಲೆನಿಂತುವು; ಪರ್ಮೆಯೇರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಶ್ - ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡೆಯಿತು.

೧೬. ಲಾಭಿಪ - ಪಡೆಯಲು; ನಿಗತ್ತ್‌ಶ್ - ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು; ಅಡೆಂಗ - ಎಲ್ಲ; ಶುದ್ದಿ - ಸುದ್ದಿ, ವರ್ತಮಾನ; ಮೆಗ್‌ಸ್ಟೀ - (ಮೆಗ್‌ದಿ) ತಂಗಿ; ಜಗಧೀವಲ್ಲಭನ್ - ರಾಜನಾಗತಕ್ಕವನನ್ನು.

೧೭. ಒಂಬೀ - ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ; ನಂಬು - ನಂಬಿ; ನಭೆಯೆ+ಏನ್ - ನಾನು ನಪೆದೆ; ಪಿಜೆಯಳ್ - ಒಸುಕಿದಳು.

೧೮. ಉದ್‌ರ್‌ಯೀ - ಉದುರಿದ; ಕಟ್ಟಿಕುಳು - ಉಂಡೆಗಳು, ತುಂಡುಗಳು; ವೈಪಾರಿತ್ಯೊಮಿನ್ - ಪಿಪರೀತಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು.

ಮಡರೀ ಚೆಂಡ್‌ಕುಳೇಟಾ
ಝುಡಿಸ್ಟ್ಯೀ ಪಂಡಳ್‌ನಿಂಬಾ
ಖಡಿಯೋ ಕೊಂಡೋಸ್ಟಂದೆನ್ ಪಾಯಿಡ್‌ಲೆ ದೂರೊ
ಚುಡಡೀ ಕೃತ್ಯೊಮಿನೆಂದ್ಂ–
ಚೆಡತಾ ಕಾರ್‌ಟ್ ನೂಕ್–
ಸ್ಟಡವಾ ವರ್ತೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸೇರವುಳ್ ॥ ೧೯ ॥

ತರುಣೀ ಜಾಸ್ಟಂದುಪೊಂಜಾ–
ಶ್ಚರಿಯೋಮೆಂದ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ
ಘೆರಿಯೋ ಸಂಭ್ರಮಿತ್ ಕೇಳಪ ಗಾಂಧಾರಿ
ಇರಡ್ಯೀ ವತ್ಸರೊಂಟೇನ್
ಧರಿತೀ ವರಗರ್ಭೊ
ಚರತೋ ಚೂಲೆ ಮುನೀಂದ್ರಾಂದತಿ ರೋಷಿತಳ್ ॥ ೨೦ ॥

ಹೇರಲ್ಲೇರತಿ ಪಂಬೋ
ನಾರೀಕುಳು ತಮುಕುಳ್ಳ
ಸಾರಾಯೊ ಪಿನಯೊ ಮೆಲ್ಲರಿಯೇರ್‌ತ್ತಿನ್
ಮಾರೀ ಮಾಂತಳ್‌ನಾ ಗಾಂ–
ಧಾರಿಯೆಂದ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ
ಕ್ರೂರೊಂಟೆ ಝುಡಿಸ್ಟ್ ಪ್ರೇರಿತೆರಿಂಚೊಂಜಾ ॥ ೨೧ ॥

ಕಲ್ಪೀತೆರ್ ಹೇಮೊಂತಾ
ಕೊಪ್ಪರ್ಯೇಕುಳೆ ನೂದಾ
ತರ್ಪೊರ್ಸ್ಟ ನಿಂಜೋಸ್ಟೆರ್ ಮಾಂಸಸುಖಂಡೊಂಕ್ಕೆ
ಒಪ್ಪೊಂಟೊಯಿತೊಂಜೊಂಜೇ–
ಟ್‌ಪ್ಪಾ ಪಾಯಿಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕಂ–
ದರ್ಪಾರೀಸಮೆ ಮಂತ್ರರೆಕ್ಷೆ ವೆಂದೆರ್ ॥ ೨೨ ॥

---

೧೯. ಮಡರೀ - ಹೆಣ್ಣು (ಗಾಂಧಾರಿ); ಚೆಂಡ್‌ಕುಳೆಟ - ದಾಸಿಯರಲ್ಲಿ; ಝುಡಿಸ್ಟ್ - ಕೋಪದಿಂದ ಝುಂಕಿಸಿ; ಖಡಿಯೋ - ಕೂಡಲೆ; ಪಾಯಿಡ್‌ಲೆ - ಎಸೆದುಬಿಡಿ; ಚುಡಡ್ - ಸುಡಲಿ; ನೂಕ್‌ಸ್ಟಡಪಾ - ನೂಕುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ.

೨೦. ಘೆರಿಯೋ - ಬಹಳವಾಗಿ; ಚರತೊ - ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು.

೨೧. ಹೇರಲ್ಲೇರತಿ ಪಂಬೊ - ಮರುಳುಮಾತನ್ನಾಡುವರು; ಸಾರಾಯೊ - ಸಾರವನ್ನು; ಮೆಲ್ಲರಿ ಯೇರ್‌ತ್ತಿನ್ - (?); ಪ್ರೇರಿತೆರ್ - ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

೨೨. ಕಲ್ಪೀತೆರ್ - ಆಜ್ಞೆಯಿತ್ತರು; ಪಾಯಿಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಹಾಕಿ; ಕಂದರ್ಪಾರೀಸಮೆ - ಶಿವನಿಗೆ ಸಮಾನ ರಾದ (ವೇದವ್ಯಾಸರು).

ಹೇ ತನ್ನಿ ಶತದಿನೊ
ಕಾತ್ ಕುಳ್ಳ್ಪು ವೆರ್ತ್ಣ
ಜಾತೇರಾವೆರ್ ಪುತ್ರೆರ್ಕುಳು ಮೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ
ಭೂತಲೊಂಟಡೆಯಾ ಪ್ರ-
ಖ್ಯಾತೇರಾಪುಣ ಚೂಲಾಂ-
ದಾತಾ ಪಂಡ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ ಗಮನೊವೆಂದೆರ್ ॥ ೨೩ ॥

ಆ ಮೌನೀಂದ್ರೆ ಗಮೀಪ
ಭೂಮೀವಲ್ಲಭೆ ಕೇಳ್
ಭೀಮೇಯುದ್ಭವಿತೀನುತ್ಸಹೊಮೀ ಪಾಡ್
ಕಾಮಿನೀ ಮಗ್ಳಾಲಾ
ಕ್ಷೇಮಂಕಿಟ್ಟಿತ್ ಕುಂತೀ
ತಾನ್ಮೀಯೊಂಜಿ ಸರಸ್ಸ್ಟೌಳ್ ನೆಂದ್ತ್ತಳ್ ॥ ೨೪ ॥

ನೆಂದ್ೀಕೊಂಡಮರೇರೆ
ವಂದೀತ್ ಮುನಿಮಂತ್ರೊ
ಸಂದೇಹೀಪನೆ ಮೆಲ್ಲ ಜಪಿಯೀಪುಪ್ಪಾ
ಮಂದಮಾರುತನಿಟ್ಟೀ-
ತಿಂದುಸನ್ನಿಭವಕ್ತ್ರೇ
ಪಿಂದಾರೇ ನಿಜೊಮಿನ್ ಧ್ಯಾನಿಪಪ ವರ್ತೆರ್ ॥ ೨೫ ॥

ವನಿತೇಯೀಯ್ತೆನ್ೇಡೆ-
ಕಿನಿವಪ್ಪೊರ್ಸ್ಣ ಜಾಕ್ಂ
ದನಿಲೇ ಕೇಳಪನೇ ಲೆಜ್ಜಿತೆಯಾಸ್ಟೊಂಡ್
ನಿನೆವ್ವೂ ಜಾಯೆನ್ಕೀರೆ-
ನನರಾಗೊಂಟೊರಿ ಪುತ್ರೆ
ಜನಿಯೀಪ್ಪುಟಾವೆನ್ಕೀ ಮನಸಾವಂತೆ ॥ ೨೬ ॥

---

೨೩. ಜಾತೇರಾವೆರ್ - ಹುಟ್ಟುವರು; ದಾತಾ ಪಂಡ್ - ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ.
೨೪. ಉತ್ಸಹೊಮೀ - ಗೌಜಿಯನ್ನು; ಪಾಡ್ - ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು; ನೆಂದ್ತ್ತಳ್ - ನಿಂತಿದ್ದಳು.
೨೫. ಇಟ್ಟೀತ್ - ಬಯಸಿ; ಇಂದುಸನ್ನಿಭವಕ್ತ್ರೇ - ಚಂದ್ರಮುಖಿ; ನಿಜೊಮಿನ್ - ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು.
೨೬. ಈಯ್+ಇತೆನ+ಆ್ೇಡೆಕ್+ಇನಿ - ನೀನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇವತ್ತು; ಅನಿಲೆ - ವಾಯು ದೇವನು; ಜನಿಯೀಪ್ಪುಟ+ಆಪ್ಪ+ವನ್ಕಿ - ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಆದೀತು ಎಂಬಿ; ಮನಸಾವಂತೆ – ?

ವಾರೀಜಾನನೆ ಪಂಡಿ
ಸಾರೊಂತಾ ವಚನೊಂಕ್
ಮಾರುತಿ ತೆಳಿತ್ತಂಚ ಸ್ವರಿಶೀತ್ತೌಳ್
ನಾರೀ ನಾಣೆನಿಕೆಷ್ಟ
ಶೂರೇಯಾಸ್ಟುಳ್ಳ ಕು-
ಮಾರೇಯುದ್ಭವಿಪೇ ಸಂಭ್ರಮಿಪ್ರೋಡಾಂದೆರ್ ॥ ೨೭ ॥

ಆತಾ ಸೂಚಿತ್‌ನಟ್ಟ್
ವಾತೇ ಪ್ರೋವಪನಾ ವೆ-
ತ್ತಾ ತಳೋದರಿ ಗರ್ಭೊ ಧರೀತೊಂಡ್
ಪ್ರೀತೀಟೊರ್ವರ್ಷೊಂ-
ಟಾ ತನ್ವೀ ಪ್ರಸವೀತಳ್
ಭೂತಲೊಂಟರಿವಂಶಾಂತಕನೀ ಭೂಪಾ ॥ ೨೮ ॥

ಮೇದಿನೀಸುತವಾರೊ ತ್ರ-
ಯೋದಶಿ ಮಟಿ ಜನ್ಮೊ
ಆದಿತ್ಯೇ ದಿನಮಧ್ಯಂಟ್ ಸುಲೆಗ್ನೊಂತಾ
ಆದಿಟೇ ಶುಭರೂಪಾ-
ಳಾದ್ಯೆವಜ್ಞೆ ಜನೀತೆ-
ಯಾದೀ ಶತ್ರುಕುಳೇಕಂತಕೆಯಾಸ್ಟಾಯೆ ॥ ೨೯ ॥

ಮೇದಿನೀಪತಿ ಕೇಳ್‌ಲಾ ಬೆಟ್‌ತಿಂಚ ಭೀಮೆವನೊಂತುಳ್ಳೆ
ಮೋದಿತ್‌ಪ್ಪಪನಾಡೆತಾ ಕಥೆ ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡಪೆನೋರ್ಪಿಲಾ
ನೂದ್‌ನಿಂಜಿಸ್ಟ್‌ನಾಡೆಕ್ಕೇ ದಿವಸೊಂಕುಳಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೇ
ನೂದ್‌ಪುತ್ರೆರ್[ಲು]ದ್ಭವೀತಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ಸೆರ್ಕ್ಯೆನ ಪಂಡಪೇ ॥ ೩೦ ॥

ಭೀಮಸೇನೆ ಜನೀತ್‌ಣಾನಿರ್‌ಳೌಳ್ ಪ್ರುಷ್ಯೆ ಸುಯೋಧನೇ
ಆ ಮಹಾತ್ಮೆ ಜನೀಪಪಾ ಜನೊಮೆಯ್ಯ ಪ್ರೋಡಿತ್‌ಣೇತಲಾ

---

೨೭. ನಾಣ + ಇನಿಕ್ + ಎಷ್ಟ.

೨೮. ಸೂಚಿತ್‌ನಟ್ಟ್ - ಸೂಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ; ವಾತೇ - ವಾಯುದೇವನು; ಒರ್ವರ್ಷೊಂಟ್ - ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ; ಅರಿವಂಶಾಂತಕನಿ - ಶತ್ರುವಂಶ ನಾಶಕನನ್ನು.

೨೯. ಮೇದಿನೀಸುತವಾರೊ - ಮಂಗಳವಾರ.

೩೦. ಬೆಟ್‌ತ್ - (ಬೆತ್ತ್) ಮತ್ತೆ; ಓರ್ಪಿಲಾ - ಆಲೋಚಿಸು, ಯೋಚಿಸು.

೩೧. ಪ್ರುಷ್ಯೆ - ಹುಟ್ಟಿದನು; ಜಂಬುಕೆರ್ - ನರಿಗಳು; ನೌಟ್‌ಯೊ - ಊಳಿಟ್ಟುವು; ಪರ್‌ಸ್ಟ್ - ಪ್ರಕಟವಾಗಿ.

ಭೂಮಿಕಂಪೊಮುಂಡಾಸ್ಟ್ಣ್ ಭುವನೊಂಟ್ ಜಂಬುಕೆರ್ ನೌಟ್ಯೊ
ಧೂಮಕೇತುಲ ಪರ್ಬ್‌ಸ್ಟ್ ಫಲುಕೌತುಕೊಂಕುಳು ಚೋಜತೋ ॥ ೩೧ ॥

ವರ್ಪೊಸ್ಟ್ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆ ವಿಪ್ರೆರೆನ್ ಶ್ರೀವಿದ್ರೇವೆರೆಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್
ವರ್ಪಿ ದುಶ್ಕುನೊಂಕುಳೆಯ್ಯಲ ಜಾಸ್ಟಂದೆಂದ್ ವಿಚಾರಿಪಾ
ತಪ್ಪನೀ ಭರತಾನ್ವಯೊಂತುಳೆಯೀ ಮಹೀಶಜಗತ್ತ್‌ಕ್
ವರ್ಪುಣ್ ಲಯೊಮೀ ಕುಮಾರಕತ್ತೆಂದೆರಾಕುಳು ನೆರ್ಕ್ಪಿನ ॥ ೩೨ ॥

ವರ್ಪುಣ್ ಲಯೊ ತಂಕೆಂದ್‌ಪ್ಪಿನಿನ್ ರಾಜ್ಯೊಮಿನ್ ಬುಡ್‌ಸ್ಪಾಟಲಾ
ತರ್ಪೊಸ್ಟೋಳ್ಕಣಸ್ಪಾತೊ ಶಾಸ್ತ್ರೊಲ ಪಣ್ಪುಣೇಯ್ಯಲ ಪಿಂದಯೆನ್
ತಪ್ಪನೆತ್ತಿನ ಪುತ್ರನಾಕರ ಬೀತ್ ಡಾಲುವಯೆತ್ತ್‌ತೇ
ತಪ್ಪನ್ ಯಿನ್‌ಕೆಂದ್ ಶ್ರೀವಿದುರವಾಖ್ಯೆ ಭೂಪಟ ಪಂಡೆರ್ ॥ ೩೩ ॥

ಮಾಯೆ ಕಾರಣೊ ಪುತ್ರಮೋಹೊಮೆನ್‌ಪ್ಪಿ ಕತ್ಥಲೆಯೇರ್‌ಸ್ಟ್
ಪಾಯಿಡ್‌ಪ್ಪಿರಿ ಬಾಲನಾಮುತೆನೆಂದ್ ಗಾಂಧರಿಯೊಟ್ಟಿಳ್
ರಾಯೆಯಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆ ವಿಪ್ರೆರೆ ತುಷ್ಟಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟ್ ದಕ್ಷಿಣೇ-
ಟಾಯೆ ಬೆನ್ಪೊಸ್ಟೆ ಜಾತಕರ್ಮೊಮಿನ್ ನೂದ್ ಪುತ್ರೆರೆಕಾಪಳೇ ॥ ೩೪ ॥

ನರಪತೀ ದುರ್ಯೋಧನೇ ದುಶ್ಯಾಸನೇಂದವಿಕರ್ಣೆಯೆಂ-
ದೊರಿ ಸುಬಾಹುಕೆ ದುಸ್ಸಹೇಂದಯ ಕರ್ಣೆಯೆಂದ್‌ಸುಷೇಣೆಯಾ
ಒರಿ ಕುಮಾರೆ ದುಷ್ಪೊದರೇಂದ ಮಹೋದರೆಂದೌಳ್ ಬೆತ್ತ್‌ತಾ-
ಯೊರಿ ಜನಾವಿಜಯೇಂದೊರೀ ಜಲಸಂಧೆಯೆನ್ನಿ ನೃಪೋತ್ತಮೆ ॥ ೩೫ ॥

ಒರಿಯಕ್ ದೃಢವಾಹನೆಂದ್ ವಿವೀತಿಯೆಂದೊರಿ ದುಸ್ಸಹೇ
ಒರಿ ನೃಪಾತ್ಮಕೆ ಕುಂಡಧಾರಕೆಯಾಯಿನಾ ವಿಜಯೇಶ್ವರೇ
ಒರಿ ಕುಮಾರೆ ನಾಮಕರಣಂ ಶತೊಂಕ್‌ಳಿಂಚನೆ ಪಂಡ್‌ಣ್ಯೆ
ಧರಣಿ ದೇವಸಮೂಹಂಕಾ ನೃಪೆ ದಾನೊವೆಂದೆಯನೇಕೊಲಾ ॥ ೩೬ ॥

ಮೆಂಚಲುಳ್ಳೆ ಯುಯುತ್ಸುವೆಂದೊರಿ ವೇಶ್ಯೆಟಾ ನೃಪನಂದೊಮೆ
ಯಂಚ ಕೌರವೆರ್ ನೂತ್ತೊಂಜಾಸ್ಟಣ್ ಪುತ್ರೆರಾ ಗಾಂಧಾರಿಕ್
ಮುಂಚಿಯೇಕಶತೊಂಕ್‌ಲಾಪಯೆಟೊರ್ತಿ ದುಸ್ಸಳೆ ಪೊಣ್ಣ್‌ನಾ
ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿ ಜಯದ್ರಥನ್ ವಧುವಾಸ್ಪಳಾಪವನೀಪತೇ ॥ ೩೭ ॥

---

೩೨. ಶ್ರೀವಿದ್ರೇವೆರೆಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಶ್ರೀವಿದುರರೊಡಗೂಡಿ; ಮಹೀಶಜಗತ್ತ್‌ಕ್ - ಅರಸರಿಗೆ; ನೆರ್ಕ್ಪಿನ - ಸರಿಯಾಗಿ.

೩೩. ಬೀತ್ - ಎಸೆದು; ಡಾಲುವಯೆತ್ತ್‌ತೇ - (?).

೩೪. ಒಟ್ಟಿಳ್ - ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದಳು; ಬೆನ್ಪೊಸ್ಟೆ - ಮಾಡಿಸಿದನು.

ಆ ಕಥೇಯಾ[ಳೊಂಜಿ] ದಿಕ್ಕ್‌ಟ್ ಪಾಂಡುಭೂಪೆಯ ಕುಂತಿಯಾ
ಆ ಕುಮಾರೆರೆನೀಕ್ಷಿತ್ತೇ ಹರ್ಷಾರ್ಣವಂತುಳ್ಳೆಯಂಟ್ಗ್‌ಸ್ಟ್
ಆಕುಳುಪ್ಪಪನಾ ವನಂತುಳ್ಳೆಯೊಂಜಿ ಕರ್ಬಿಲಿ ಚೊರ್ಕ್‌ಸ್ಟಾ-
ನೇಕೊ ರೋಷಿತ್ ವರ್ತ್‌ಣಾಪಯೆನೀಯ್ಯ್ ಭೂಪತಿ ಬೂಟ್ತಿತೇ ॥ ೩೮ ॥

ಆ ಮ[ಹಾ ಧ್ವ]ನಿಕಗ್ಗುಳೀತ್‌ನ್ ಕುಂತಿ ಮುಟ್ಟೆಲ್‌ತಾ ಶಿಶು
ತಾಮಸೀಪನೆ ಚಿತ್ತ್ ಪಾದೆಟ್ ಕುಳ್ಳ್‌ಪಾ ಮಿರೆ ಭಕ್ಷಿತ್
ಕೋಮಳಾಂಗೆ ಧರಿತ್ರಿಟಾವಪ ನುರಿಯೊ ಕಲ್ಮರೊಗುಲ್ಮ್ಮಾ
ಭೀಮಭಾರೊಮಿ ಜಾಸ್ಟ ಪಂಡಕೆ ಮಿತ್ತ್ ಕೇಳವನೀಪತೇ ॥ ೩೯ ॥

ಬಾಲೆ ಬೂಟಿತ್‌ಣೆಂದ್ ಸಂಭ್ರಮಿತೌಟ್ತ್ ಪಸ್ಸೆಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡಯೇ
ಕಾಲಸೂದನ ರೆಕ್ಷಿಷೀ ಮಗನೆಂದ್ ಮಣ್ಣ್ ನಿವಾಳಿತ್ತೇ
ಲೋಲಲೋಚನೆಯಾ ಮುನೀಂದ್ರೆರೆಕೊಂಡ್ ರೆಕ್ಷೆನಿ ಬೆನ್ಪೊಸ್ಟ್
ಮೇಲ್ ನಾಣೊರಿ ಪುತ್ರೆ ಬೋಡ್ ಬಲಿಷ್ಠೆಯೆಂದ್ ನಿರೂಪಿತಳ್ ॥ ೪೦ ॥

ತಾನ್ ಮೀಯಮಲಾಂಗಿ ಶುದ್ಧಸರೋವರಂಟಮರೇರ್ಕುಳೇ
ಧ್ಯಾನಿತ್ತೇ ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟೇ ಮುನಿ ಮಂತ್ರೊ ಪಂಡ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್
ಮಾನಿನೀ ಸುರರಾಜಚಿಂತಿಪಪಾರ್ ವರ್ತೌಳ್ ನೆಂದ್‌ತ್
ಏನ್ ಜಾಸ್ಟ ಬೆನೋಡು ಜಾಕೆನಿನ್ ವರ್ಪೊಸ್ಟಾಂದ್ ವಿಚಾರಿತೆರ್ ॥ ೪೧ ॥

ಆಯ ಚೂವಪ ತಾನ್ ಲೆಜ್ಜಿತ್‌ನಾಳಧೋಮುಖಿಯಾಸ್ಟ್‌ತ್
ಜೀಯ ಕನ್ಕರಿಪೋಡುವೆಂಕೊರಿ ಪುತ್ರನೆಂದ್ ವಚೀಪಪಾ
ಆಯತೇಕ್ಷಣೆ ಪತ್ತ್ ಇಂದ್ರೆ ವರಂಪ್ರಸಾದಿತೆ ನಂದನೇ
ತೋಯಜೋದರಕಾ ಪಿನಾಕಿಕಾ ತುಲ್ಯೆ ಸಂಭವಿಪೆಂದಸ್ಟಾ ॥ ೪೨ ॥

ವಾಸವೇ ದಿವೊ ಮುನ್ನ ಪೋಯೆ ವರಂ ಪ್ರಸಾದಿತ್ ಕುಂತಿಕ್
ಆ ಸರೋಜನಿಭಾಸ್ಯೆ ಗರ್ಭೊ ಧರೀತ್ ವರ್ತೌಳ್‌ತ್ತಳ್

---

೩೮. ಅಂಟ್ಗ್‌ಸ್ಟ್ - ಮುಳುಗಿ; ಕರ್ಬಿಲಿ - ಹೆಬ್ಬುಲಿ; ಚೊರ್ಕ್‌ಸ್ಟ್ - ಸೊಕ್ಕಿ; ಬೂಟ್ತಿತೇ - ಬೀಳಿಸಿದನು.

೩೯. ಅಗ್ಗುಳೀತ್ - ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದು; ಧರಿತ್ರಿಟಾವಪ - ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳಲು; ನುರಿಯೊ - ನುಚ್ಚು ನೂರಾದುವು; ಗುಲ್ಮೊ - ಪೊದೆ.

೪೦. ಪಸ್ಸ್ - ಹಿಡಿದು; ಎಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್+ಆಯೇ - ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು; ಕಾಲಸೂದನ - ಶಿವ; ನಿವಾಳಿತ್ತೇ - ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ; ಬೋಡ್ - ಬೇಕು; ನಿರೂಪಿತಳ್ - ಹೇಳಿದಳು.

೪೧. ಮೀಯ್+ಮಿಂದು; ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟ್ - ನಮಸ್ಕರಿಸಿ; ನೆಂದ್‌ತ್ - ನಿಂತು; ಬೆನೋಡು - ಮಾಡಬೇಕು.

೪೨. ಕನ್ಕರಿಪೋಡು - ಕರುಣಿಸಬೇಕು; ನಂದನೆ - ಮಗನು; ತೋಯಜೋದರಕಾ - ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿಗೋ, ಪಿನಾಕಿಕಾ - ಶಿವನಿಗೋ.

ಮಾಸೊಮೊರ್ಂಬೊ ತಿಗೆಪ್ಪಿ ವೇಲೆಟ್ ತಾರೆವಾರೊಸುಲ[ಗ್ನೊಂತ]
ವಾಸರೊಂಟಯಿಟ್ಟೀ ಶುಭಗ್ರಹೊಂಟಿಂದ್ರನಂದನೆ ಪುಷ್ಟ್ವೇ ॥ ೪೩ ॥

ಉತ್ತಮೇರ್ಕುಳ ಗ್ರಹೇರ್ಕುಳೂ ಅಯಿಟ್ತ್ಲಾ ಶುಭೊಮೆಂಚಿಲಾ
ಪತ್ತೆಟ್ತ್ಲ ಮಿತ್ತೊಟೀಯ್ಯ್ ಗ್ರಹೇರ್ಕುಳು ಸ್ಥಿರರಾಯಿನಾ
ಪೊರ್ತ್‌ಟುತ್ತರೆತಾದಿಟ್ಟೀ ವಿಜಯೋ ಜನೀತೆ ಸಮಸ್ತೆರೇ
ಚಿತ್ತೊಂಟುದ್ಭವಿಯೀತ್ಣ್ಣೀ ಹರ್ಷೊ [ಹೇ] ಮಹೀಪತಿ ಕೇಳಿಯಾ ॥ ೪೪ ॥

ದೇವದುಂದುಭಿ ಕೇಂಡೊ ಮಿತ್ತ್‌ಟ್ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಲ ವರ್ಷಿತೊ
ದೇವರಾಜೆ ಮಹೋತ್ಸವಂ ಪೊಲಿಪೋಸ್ಟೆ ಪುತ್ರೆ ಜನೀಪಪಾ
ದೇವತಾಗಣೊಮಿಂದ್ರಕೌಳೊಸಗೆಂದ್ ಚೊವೆರ ವರ್ತೆರ್
ದೇವಕಾರ್ಯೊಮಿನಾಯೆ ತಾನ್ ಜೈಪೋಡುವೆಂದವು ಕಾರಣಂ ॥ ೪೫ ॥

ವಾಸವಾತ್ಮಜೆ ಭೂಮಿಟುದ್ಭವಿತೀ ದಿನೊಂಕ್ ನಿರೂಪಿತ್
ಮಾಸೊಮೂಜೆಟ್ ಮುಂಚೆ ದೇವಕಿ ಪುತ್ರೆಯಾಸ್ಟ್ ಜನೀತೆರ್
ಶ್ರೀ ಸರೋರುಹನಾಭೆ ವರ್ತವತಾರಿತೆರ್ ಮಧುರಾಪುರಂ-
ಟಾ ಸುರೇರ್ಕುಳೆ ಕಾರ್ಯೊ ಸಾಧಿತ್ ಭೂಮಿಭಾರೊ ಹರೀಪೆರಾ ॥ ೪೬ ॥

ಶ್ರಾವಣೊಂತ ಸಿತಾಷ್ಟಮೀತಿರ್ಳ್ ರೋಹಿಣೀಟ್ ಜನೀತೆರ್
ದೇವೆಯಾರ್ ನರಾಯಣೇ ನರೆಯೆಸ್ಸಿನಾ ಋಷಿಯರ್ಜುನೆ
ದೇವತಾ ಗಣೊ ಪ್ರಾರ್ಥಿಪಾ ಧರಣೀತಳಂಟವತಾರಿತೆರ್
ದೇವದೇವ ಸ್ತುತಿತ್ ಸರ್ವೆರ ಭಕ್ತಿನೀ ಪಡೆತೊಳ್ಳಿಲೇ ॥ ೪೭ ॥

ಕ್ಷೀರಸಾಗರವಾಸಿ ಕೃಷ್ಣೆಯವತಾರೊಮಾಯೆರ್ ಭೂಮಿತಾ
ಭಾರೊಂಕಾಸ್ಟ್ತ್ಲಾ ಸುರೇರ್ಕುಳ ಜನೀತೆರಾರೆನನುಜ್ಞೆಟ್
ಧಾರಣೀಟ್ಲ ಪೂಜಿತೆರ್ ನರೆರಾಸ್ಟ್ ಔಳೌಳೆಯ್ಯೆರಾ
ವಾರಿಜೋದರಕ್ಕೇ ಸಹಾಯಿಕುಳಾಸ್ಟ್ ನಿಲ್ತೆರತಾಕುಳು ॥ ೪೮ ॥

ತಂಕ್ ಮೂವೆರ್ ಪುತ್ರೆರ್ಕೇ ಮತಿಯೆಂದ್ ಕುಂತಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್
ಸಂಕಟೋ ಪಡಸ್ಟ್ತ್ತಿ ಮಾದ್ರಿಕ್ ಮಂತ್ರೊಮೀನುಪದೇಶಿತೆರ್
ಇನ್ಕಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳಾಯನೀ ದಿವಿಜೇರ್ಕುಳೆತ್ತ್ ನಿರೂಪಿಪೂ
ಶಂಕಿಪಾನತೆ ವರ್ತ್ ನುಂಬಟ್ ಪುತ್ರನ್ತ್ತಪೆರೆಂದೆರ್ ॥ ೪೯ ॥

---

೪೩. ದಿವ್ವೊ - ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ; ತಿಗೆಪ್ಪಿ - ತುಂಬುವ; ತಾರೆವಾರೊ - ನಕ್ಷತ್ರ ಮತ್ತು ವಾರ; ವಾಸರೊ - ದಿವಸ; ಪುಷ್ಟ್ವೇ - ಹುಟ್ಟಿದನು.

೪೫. ಪೊಲಿಪೋಸ್ಟೆ - ಜರಗಿಸಿದನು; ಒಸಗೆ - ಸಂತೋಷದ ವಾರ್ತೆ.

೪೭. ಪಡೆತೊಳ್ಳಿಲೇ - ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೪೮. ಎಯ್ಯೆರಾ - ಎಲ್ಲರೂ.

ವಾರಿಜಾನನೆ ಕುಂತಿ ಪಂಡ್‌ನ ಮಾದ್ರಿ ಕೇಂಡ್ ಸಂತೋಷಿತ್
ಏರ್ ಅಂಬುಧಿತಂದೊಮಾಯೆರ್ ಚಂದ್ರೆ ಮೂಡಪ ಚೊರ್ಕ್‌ಸ್ತೀ
ಸಾರಿ ಮೀಯಮಲಾಂಗಿ ಶುದ್ಧೆತಿಯಾಸ್ಟ್ ಭಕ್ತಿಟ್ ನೆಂದ್‌ತ್
ಸಾರ ಲೋಚನೆರಾದಿಯಾಯಿ ಸುರೇರ್ಕುಳೇಕಭಿವಂದಿತೆರ್ ॥ ೫೦ ॥

ನೆಂದ್‌ತೊಂಡಮರೇರ್ಕುಳಶ್ವಿನಿದೇವದ್ವಂದ್ವೊಮಿನೊಪ್ಪನೇ
ಮಂದಜಾಕ್ಷಿ ನಿರೂಪಿಪಾ ಕ್ಷಣೊಮಾಕ್ಳು ಬತ್ತೆ[ರ್] ನುಂಬಟ್
ನೆಂದ್‌ತಂಗನೆ ಜಾವೆನೋರ್ತ್‌ಣ ಎಂಕುಳೆಂದೆನಪಾಕ್ಳೆಟಾ
ಪಿಂದ್‌ಪುತ್ರೆರೆ ಬೋಡಪಾಳೆನಿ ಸ್ಪರ್ಶಿತಾಕ್ಳು ಗೆಮೀತೆರ್ ॥ ೫೧ ॥

ಒಂಜಿ ವತ್ಸರೊ ಪೋವಪಾ ಪ್ರಸವೀತಳಾಳಮರೇರ್ಕುಳೆನ್
ರೆಂಜಿತಾಕುಳು ಮೂವೆರ್ ತಂಕುಳು ಪುತ್ರೆರೈವೆರೆಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್
ನಿಂಜಿಸ್ತೀ ಪರಿತೋಷೊಂಟ್‌ಪ್ಪಪನಾಡೆಕಾ ವಸುದೇವೆರ್
ವ್ಯಂಜಿಪಂತೆ ಸಮಸ್ತ ದ್ರವ್ಯೊಮಿನಾಡೆಕಾಪ ಕಡಾತೆರ್ ॥ ೫೨ ॥

ಮುತ್ತ್ ಮಾಣಿಕ ರೆತ್ನೊಮುತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರೊಮಾಭರಣೊಂಕುಳಾ
ಪೆತ್ತ ಎರ್ಮೆಕುಳೆಡ್ಡ ದಾಸೆರ ದಾಸಿಕುಳು ಧನಧಾನ್ಯೊಮಾ
ವಿತ್ತೊಮೆಂಚಲನೇಕೊ ಕಾಶ್ಯಪೆರೂಡ ತರ್ಪೊಸ್ತೊಂಡಾಡೆಕ್ೕ
ವರ್ತ್ ಚೂಸ್ಟೆರ್ ಭೂಪೆರೆಯ್ಯೆರ್ ಪುತ್ರೆರೇನತಿ ಮಾನಿತ್ ॥ ೫೩ ॥

ಕಾಣಿಕೇ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟಾಕುಳೆನ್ ವಿನಯೊಂಟ್ ಕೊಂಡತಿ ದ್ರವ್ಯೊಮಿನ್
ಕ್ಷೋಣಿವಲ್ಲಭಕೊಪ್ಪಿಪಾಪುಪಚಾರೊ ಮಾಂತೆ ಮುನೀಶ್ವರನ್
ಏಣಲೋಚನೆ ಕುಂತಿಮಾದ್ರಿಯ ಚೂಸ್ಟ್ ವಂದಿತೆರಾರೆನಿನ್
ಝಾಣೆ ಕೇಂಡೆನ ಪಾಂಡು ಭೂಪತಿ ಯಾದವೇರ್ಕುಳೆ ಪೌರುಷಮ್ ॥ ೫೪ ॥

ಕ್ಷೇಮೊವೋಂದ್ ವಿಚಾರಿತೇ ವಸುದೇವೆ ದೇವಕಿದೇವಿನಾ
ಆ ಮುನೀಂದ್ರೆಯ ತಾನ್ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ ಬೇತ್ರೆಯೌಳ್ ನಿರೂಪಿತ್

---

೪೯. ಮತಿ - ಸಾಕು; ನಿರೂಪಿಪ್ಪೊ - ಆಯ್ದುಕೋ; ಶಂಕಿಪಾನತೆ - ಸಂಶಯಪಡದೆ; ಆರ್ತ್ತಪರ್ - ಕೊಡುವರು.

೫೦. ಏರ್ ಅಂಬುಧಿ - ಭರತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಡಲು; ಚೊರ್ಕ್‌ಸ್ತೀ - ಸೊಕ್ಕಿದ; ಮೀಯ್ - ಮಿಂದು; ಸಾರಲೋಚನೆ - ಇಂದ್ರ.

೫೧. ನೆಂದ್‌ತೊಂಡ್ - ನಿಂತುಕೊಂಡು; ಒಪ್ಪನೇ - ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ; ಮಂದಜ - ಕಮಲ; ಜಾವೆ ನೋರ್ತ್‌ಣ - ಏನುಮಾಡಬೇಕು; ಬೋಡಪಾ - ಬೇಡಲು.

೫೨. ಅಮರೇರ್ಕುಳೆನ್ - ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು; ರೆಂಜಿತ್ - ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು; ಊಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಕೂಡಿ ಕೊಂಡು; ವ್ಯಂಜಿಪಂತೆ - ರಹಸ್ಯವಾಗಿ (?); ಕಡಾತೆರ್ - ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ತಾಮಸೀಪನೆಯೊಂಜಿ ಮೂರ್ತೊಮಿ ಕೇಂಡ್‌ತಾಪು ಕುಮಾರೆರೆಕ್
ಆ ಮಹೀಪತಿ ಬೆನ್ಪೊಸ್ಟೇ ಚೌಲೋಪನಾಯನೊ ನೆರ್ಕ್ವಿನಾ || ೫೫ ||

ಗಾರ್ಗ್ಯೆರೇ ವಿನಯೊಂಟ್ ಮೂರ್ತೊಮಿನ್ ಕೇಂಡ್ ಪಾಂಡು ನೃಪೋತ್ತಮೇ
ಭಾರ್ಗವಾದಿಕುಳೆನ್ಲ ದೆಕ್ಷಿಣೆಟಾವ ತೃಪ್ತಿನಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟ್
ಮಾರ್ಗೊ ತಪ್ಪನೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋಚಿತೊಮಾಯಿ ಸತ್ಕ್ರಿಯೆ ವರ್ತಿತ್
ದೀರ್ಘಬುದ್ಧಿ ನಿರೂಪಿತಾ ಅ್ಡ್‌ಪೋಸ್ಟೆ ನಾಮೊಮಿನಾಪೊಲೇ || ೫೬ ||

ಅ್ಂಬೆಯುಧಿಷ್ಠಿರೆ ಭೀಮೆತಾನ್‌ಂಬೆಯರ್ಜುನೇ ನಕುಲೇಂದ್‌ತ್
ಅ್ಂಬೆಯೊರೀ ಸಹದೇವೆ ಯೆಂದ್‌ತ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಚಾರಿತ್ೕ
ಕಬಿಸ್ಟ್ಂಣಾಕುಳೆ ಕೀರ್ತಿವಾರ್ತೆ ಧರಿತ್ರಿಟ್ ಶಶಿವಂಶೊಲಾ
ಪ್ರಬಲೆರೇ ಗುಣನಾಮೊ ವರ್ಧಿಪೊಡೆಂದೆರಾ ಮುನಿಪುಂಗವೆ || ೫೭ ||

ಬೆರ್ತ್ ಕಾಶ್ಯಪೆರೆನ್‌ಲ ಭೂಪತಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಂತೆನ ಮಾನಿತ್ೕ
ಕ್ಷತ್ರಿಯೋತ್ತಮ ಪುತ್ರೆರ್ಶೆವೆರೆಟೂಡ್‌ಸ್ಟಿಂಚ ಸುಖೀತೌಟ್
ಅ್ತ್ತೆ ದುಷ್ಪಮೃಗೊಂಕುಳಾ ಶತಶೃಂಗಶೈಲವನೊಂತುಳ್ಳೆ
ವರ್ತಿ ವಿಪ್ರೆರೆ ಬಾಧಿಪಂತಿ ಪ್ರಕಾರೊ ರಕ್ಷಕೆಯಾಸ್ಟ್‌ತ್ || ೫೮ ||

ಆ ವನಂತ ವಿಲಾಸೊ ತಂಕೌಳಾ ಮುನೀಂದ್ರೆರೆ ಸಖ್ಯತೇ-
ಟಾದ್ವಿಜೇರ್ಕುಳೆ ಮಂತ್ರರಕ್ಷೆಯ ವೃತ್ತಿ ಭಾರ್ಯೆಕುಳೇಪಸ್ಟಾ
ಭಾವಶುದ್ಧಿಟ್ ವೆನ್ಕಿ ಸೇವನೆಟೂಡ್‌ಯೀ ವಿಭವಂಕ್‌ಣೇ
ದೇವರಾಜ ಪದಾರ್ಥೊಲಾ ವರನೆಂದ್ ಭೂಪತೀಯುಬ್ಬ್‌ಯೇ || ೫೯ ||

ವಾಸವಾಲಯೊಂಟ್‌ತ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಿಷ್ಣು ಶ್ರೀಕ್ ನಿವಾಸೊನಾ
ಆ ಸಮಸ್ತ ಮುನೀಂದ್ರ ಸೇವನೆಕೊತ್ತ್ ಮುಕ್ತಿವಧೂತ್ತಮೇ
ದಾಸಿ ತ್ರೈಭುವನೈಶ್ವರ್ಯೋಮೆನಾತ್ಮಜೇರ್ಕುಳೆ ದರ್ಶನಂ-
ತಾ ಸುಖೊಂತ ಮಹಾರ್ಣವೊಂತುಳ್ಳೆ ಮುಂಗ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ತೆ ಮಹೀಪತೀ || ೬೦ ||

ಇಂಚ ವಿಪ್ರಸಮೂಹೊಂಟೂಡೌಳ್‌ತ್ತ್ ರಾಜಕುಮಾರೆರೇ
ಪಂಚಸಾಯಕಟೋಪಮೇರ್ಕುಳು ಪರಿತೆರ್ ವೇದೊಮ ಶಾಸ್ತ್ರೊಮ ।

---

೫೫. ತಾಮಸೀಪನೆ - ತಡಮಾಡದೆ; ಮೂರ್ತೊಮಿ - ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು; ಬೆನ್ಪೊಸ್ಟೇ - ಮಾಡಿಸಿದನು; ಉಪನಾಯನೊ - ಉಪನಯನ.

೫೬. ವರ್ಪೊಸ್ಟ್ - ಬರಿಸಿ; ವರ್ತಿತ್ - ನಡೆಸಿ; ಅ್ಡ್‌ಪೋಸ್ಟೆ - ಇಡಿಸಿದನು; ಆಪೊಲೇ - ಆಗಲೇ.

೫೭. ಕಬಿಸ್ಟ್ಂಣ್ - ಹಬ್ಬಿತು, ಆವರಿಸಿತು.

೫೯. ಮಂತ್ರರಕ್ಷೆಯ ವೃತ್ತಿ - ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯ; ದೇವರಾಜ ಪದಾರ್ಥೊಲಾ - ದೇವೇಂದ್ರನ ಯಾವ ವಸ್ತು ಕೂಡಾ.

ಮೆಂಚಲುಳ್ಳ ಪುರಾಣೊಮಾಗಮೊ ನೀತಿಜ್ಯೋತಿಷೊ ಬಾಹಟೋಂ-
ದಂಚವೆನ್‌ಲ ಮುನೀಂದ್ರರೆತ್ತ್ ಪಱೀತೆರಾಕುಳು ಕೇಳಪಾ ॥ ೬೧ ॥

ಆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಕಾಯೊ ಷೋಡಶೊ ವತ್ಸರೋ ಪಡಿನ್ನೈನ್‌ನಾ
ವಾಯುಸೂನ್‌ಕ್, ಪಾರ್ಥಕ್‌ೇ ಪಡಿನಾಲ್, ಮಾದ್ರಿ ತನೂಜೆರೆನ್
ಪ್ರಾಯೊಮಾಯೊ ತ್ರಯೋದಶೊಂಕುಳು, ಚೂಸ್ಟ್ ವರ್ಧಪಪಾ ನೃಪಕ್
ಆಯು ಕುಂಡೀ ಪೊರ್ತ್‌ಟೊಂಜಿ ವಸಂತಕಾಲೊ ಭವೀತ್‌ಣ್ ॥ ೬೨ ॥

ಸೀತೊ ಪೋಸ್ಟ್ಣ್ ಮೆಲ್ಲ
ಜಾತೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ ದಾಹೊ
ಕಾತ್‌ಟಾಸ್ಟ್ಣಪೇಕ್ಷೆ ನರಕೆಯ್ಯಾ
ಆತಪಾಕಿರಣೊಂಕು-
ಖಾತಲಾ ಪೊಡಿಯಾಯೊ
ಭೂತಲೊಂಟ್ ವಸಂತೆರ್ ತನ್ನಾಪೂ ॥ ೬೩ ॥

ಸುರಗೀ ಸಂಪಗೆಯಾಡಿ
ವರಪುಷ್ಪೊಂಬುಳಕಾಸ್ಟ್
ಮರಕುಳು ಪುಷ್ಟಿತೊ ಪುಷ್ಪಾಯುಧಕೆಡ್ಡಾ
ತರೊಮೆ ಕಟ್ಟೊಯಿಜಿತ್ತಿನ್
ಫೆಱಿಯಾಶಾಲೆಕುಳೋನ್‌ಕೀ
ಪಱಿಶೇ ಶೋಭಿಪ ವರ್ತೆ ಋತು ವಸಂತೇ ॥ ೬೪ ॥

ಇಷ್ಟಾಭೋಗಿಕುಳೇಕ್ ಕ-
ಸಿಷ್ಟಾ ಯೋಗಿಜನಂಕಾ
ಇಷ್ಟಾ ಡೀಕ್ಷಿತೆರೇ ನೆತ್ತಿಟ್ ಪಾಯ್‌ಪ್ಪಿನ್
ಕಂಟಾ, ಕಾಮಿಕುಳೇಕಾ
ಸೃಷ್ಟೀತಾ ಪ್ರಸೆರೇಕಾ
ದೃಷ್ಟಾಂತೋ ವರಪಾ ಭೂಮಿಟ್ ವಸಂತೇ ॥ ೬೫ ॥

---

೬೧. ಬಾಹಟ - ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.

೬೩. ಜಾತೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ - ಉಂಟಾದುದು; ಕಾತ್ - ಗಾಳಿ; ಪೊಡಿಯಾಯೊ - (?); ತನ್ನಾಪೂ - (?).

೬೪. ವರಪುಷ್ಪೊಂಬುಳಕಾಸ್ಟ್ - ?; ತರೊಮೆ ಕಟ್ಟೊಯಿಜಿತ್ತಿನ್ - ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿರುವ; ಫೆಱಿಯಾ - ದೊಡ್ಡ; ಪಱಿಶೇ - ಹಾಗೆ.

೬೫. ನೆತ್ತಿಟ್ ಪಾಯ್‌ಪ್ಪಿನ್ - ನೆತ್ತಿಗೆ ಚುಚ್ಚಿದ; ಕಂಟ - ಕಂಟಕ, ಶೂಲ; ಪ್ರಸೆರ್ - ತರುಣರು (?).

ತೆಳಿಯೀ ವಾರಿಟ್ ನಿಂಜ
ನಳಿನೋ, ಶಿಂದಣಿಯಾಂಬೆಲ್
ಕಳಹಂಸೆರ್ ಕರೆಟ್ ಮಿತ್ತೌಳ್ ಪಾಡ್ಪ್ಪಿನ್
ಅಳಿವೃಂದೊಂಕುಳೆಟಾವ
ಕುಳಕುಳು ಶೋಭಿತೊ ಭೂಮೀ
ತುಳೆಯಿಂಚ ವರಕ್ಕ ಬಿುತು ವಸಂತನ್ ॥ ೬೬ ॥

ಸಿತಸತ್ತ್ಯಕುಳತೌಳೆ
ತಳಿರ್ ಚಾಮರೊಮೆಡ್ಡಾಳ್
ಗ್ಳಿಕುಳು ಪಾಠಕೆರಾಯೊ ಸ್ತುತಿ ಪಾಡ್ಪ್ಪಿನ್
ಹಿತಮಂತ್ರೀ ಹಂಸೆಕುಳಾ
ಅತಿರಮ್ಯಂತವ ಪೆಚ್ಚಿ
ಕ್ಷಿತಿಟ್ ರಾಜ ವಸಂತೆ ನಡತೇರಿಂಚಾ ॥ ೬೭ ॥

ಕ್ಷಿತಿಟ್ ರಾಜ ವಸಂತೆ
ಹಿತೆಯಾಸ್ಸಂಗಜಟೂಡ
ಅತಿಶೈತ್ಯಾನಿಲನಿ ಸಂಗ್ರಹಿತೊಂಡೌಳ್
ಅತಿಶಂ ಮೋಹಿತ್ ಲೋಕ
ಪ್ರತಿಕೂಲೊಂತವ ವರ್ತ್
ಕ್ಷಿತಿ ಪಾಂಡುನೃಪನೀ ಚಿಕ್ರೋಸ್ಟೇ ಮೋಹೊಂಟ್ ॥ ೬೮ ॥

ಪುಷ್ಪಬಾಣನಿಷಾದೆ
ಕೂರ್ಪುಳ್ಳ ಶರೊಕೊಂಡ್
ವರ್ಪೆ ಮಾದ್ರಿಯೆನ್ಪ್ಪೀ ಬಲೆನಿನ್ ಬೀತ್
ಕಪ್ಪೆಕುಳು ವಿಷಮೂರ್ಧ್ನಿ–
ಟ್ಪ್ಪುಕಿ ನವರತ್ನೊಂ–
ಘೊಪ್ಪನೌಳ್ತೆಟಿಯೋಕೇನೆನ್ಕ್ಣಂದೊ ॥ ೬೯ ॥

---

೬೬. ತೆಳಿಯೀ - ನಿರ್ಮಲವಾದ; ಶಿಂದಣಿ - ಕೆನ್ನೈದಿಲೆ (?); ಆಂಬೆಲ್ - ನೈದಿಲೆ; ಪಾಡ್ಪ್ಪಿನ್ - ಹಾಡುವ; ಕುಳಕುಳು - ಸರೋವರಗಳು; ವರಕ್ಕ - ಬರುವಿಕೆಗೆ.

೬೭. ಸಿತಸತ್ತ್ಯಕುಳು - ಬೆಳ್ಗೊಡೆಗಳು; ಪೆಚ್ಚಿ - ಹಿಗ್ಗಿ.

೬೮. ಅತಿಶಂ - ಅತಿಶಯವಾಗಿ; ಚಿಕ್ರೋಸ್ಟೇ - ಸಿಲುಕಿಸಿದನು.

೬೯. ನಿಷಾದೆ - ಕಿರಾತನು; ಕೂರ್ಪುಳ್ಳ - ಹರಿತವಾದ; ಕೊಂಡ್ - ತೆಗೆದುಕೊಂಡು; ಬೀತ್ - ಎಸೆದು; ವಿಷಮೂರ್ಧ್ನಿಟ್+ಅಪ್ಪುಕಿ - ಹಾವುಗಳ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ; ಘೊಪ್ಪನೆ - ಬೇಗನೆ; ಔಳ್ತ್+ಎಟಿಯೋಕೆ+ಏನ್+ಎನ್ಕ್ಣ+ಅಂದೊ; ಎಟಿಯೋಕೆ - ಎಬ್ಬಿಸುವೆನು.

ಮಾದ್ರಿಟೇವಿನಿ ಕುಂತಿ
ಮುದ್ರಿತ್‌ಪ್ಪಳ್ ನಿತ್ತ್ಯೊ
ನಿದ್ರೆ ಪ್ರಾಪಿಪನೌಳಾಟಿನಿ ಕಾತೊಂಡ್
ಛಿದ್ರೊಮಾವನತಂದೊ
ತಿರ್ದ್ಸ್ಟ್ತಳ್ ಶೀಲಂ
ಕದ್ರುಜಾಸನ ಮಾಯೆ ಪಿನನಾತೆತ್ತ್ || ೭೦ ||

ಅಂಗಾರೋವಸನೊಂಟ್
ಅಂಟಿಗ್ಗೋವೆ ರಮೆನಂದೊ
ಅಂಗೈಟ್ತ್ತಿನ ನಾಥಾ ಮದೆಪಿನಂದಂ
ಅಂಗೊಂತರಸಲೇ ಪಾ–
ಯಿಂಗ್‌ಸ್ಟ್ ತಾಲ್ಪುಕ್ಣಂದೊ
ಇಂಗಿತೊಂಟೌಳಾಳೆ ಮದೆತೊಂಡ್ತ್ತಳ್ || ೭೧ ||

ತರುಣೀ ಮಾದ್ರಿನಿ ಮಾಯಿ
ತರಪ್ಪೋಸ್ಟ್ಪಳ್ ನಿತ್ತ್ಯೊ
ಮೊರ್ಣ್ಣೀ ಮೆಯಿ ಮದತ್ತೀ ದೂರತರೊಂಟೊಂಜಿ
ಸ್ಥಿರ ಸಂಸಾರೊಮಿ ಚೊಪ
ಪೆರ್ಣುಯ್ಯಲೆಟ್ ಮಾದ್ರಿ
ಸ್ವರೊಪೆಂದ್ ಗಾನೊಂಟಾಡ್‌ಕಳಾ ಕಾಂತೇ || ೭೨ ||

ಲೀಲೆಟ್ ಬಹುಪುಷ್ಪಾ
ಮಾಲೆಟಾವಣಿಯೊಂಡ್
ಲೋಲಾಕ್ಷಿಯಾಳ್ ನೃತ್ತಿತ್ ಪಾಡ್‌ಪ್ಪೀ
ವೇಲೆಟ್ ಮೃಗಪಕ್ಷಿ
ಜಾಲನ್ನಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ಮೆಲ್ಲ
ಭೂಲೋಕಾಧಿಪೆ ಕಾಡ್‌ಟ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಪ್ಪೇ || ೭೩ ||

---

೭೦. ಮುದ್ರಿತ್‌ಪ್ಪಳ್ - ಮುದುಡಿ ಮಲಗಿರುವಳು; ಛಿದ್ರೊಮಾವನತಂದೊ - ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಚ್ಚರಾಗದಂತೆ; ಕದ್ರುಜಾಸನ ಮಾಯೆ - ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾಯೆ.
೭೧. ಅಂಟಿಗ್ಗೋವೆ - ಮುಳುಗಿಸುವವನು (?), ಬಗ್ಗಿಸುವವನು (?); ನಾಥ - ಪರಿಮಳ.
೭೨. ಒರ್ಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ದೂರತರೊಂಟ್ - ಅತಿದೂರದಲ್ಲಿ; ಪೆರ್ಣುಯ್ಯಲೆಟ್ - ದೊಡ್ಡ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿ; ಸ್ವರೊಪೆಂದ್ - ಸ್ವರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾ; ಆಡ್‌ಕಳ್ - ಆಡುತ್ತಿರುವಳು.
೭೩. ಅಣಿಯೊಂಡ್ - ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು; ಜಾಲನ್ನಾಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಜಾಲವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ; ಆ್ಡೆಯಾಡ್‌ಪ್ಪೆ - ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಧರಣೀವಲ್ಲಭೆ ಪಾಡಿ
ಸ್ವರೂಮೀ ಕೇಳಪ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ಟಾ
ಅರವಿಂದಾನನೆ ಚೂಸ್ಟಾಪಳೆ ವಿರೆಸ್ಟ್ತ್
ಕರುಣಾಕ್ಷೀ ಸ್ಟ್ಂಬಳ್ ಮಾಯಾ
ತರುಣೀಯೋವಥವಾ
ವೈರಿಯೋ ರಾಕ್ಷಸಿಯೋವೆಂದತಿ ವಿರೆಸ್ಟ್ತ್ ॥ ೭೪ ॥

ಸುರನಾರಿಕುಂಬುಳ್ ಗೋ–
ಚರಿಪೆರ್ದ್ದಿ ನಿಮಿತ್ತೊ
ವರಯಕ್ಷೀ ಪಗೆಲ್ಟಿಂಚುಲಕ್ಣ್ದ್ದಿ
ನರಲೋಕೊಂಟ್ಂಬಳೆಕ್
ಸರಿಯೇನ್ಚುತ್ತಿರಿಯೆಂದ್
ಮರ್ಳಾಯೇ ಮಾದ್ರೀದೇವಿನಿ ಚೂಸ್ಟಾಯೆ ॥ ೭೫ ॥

ಇಂದೂಸನ್ನಿಭವಕ್ತ್ರೆ–
ನಂದೋ ಚೂಸ್ಟವನೀಶೆ
ನೆಂದ್ತ್ತೆ ಪಿರೆಲ್ ನಾಸಿಕೆಟಾಕೂಸ್ಟ್
ಮಂದೋ ತೂಕ್ಸ್ಟ್ ವಕ್ತ್ರೊಂ–
ತಂದೊ[ಮೆ ಪ್ರೊಲುವ್ರೋ?]ಸ್ಟ್
ಛಂದೊಂತಪ್ಪಪನಾ ಚಿಕ್ರೊರ್ಯೆನಾ ಕಾಮೆ ॥ ೭೬ ॥

ತಿಗೆತ್ ಪಂಚಶರೊಂಕುಳೆ ಕೊಟ್ತ್ ಕರ್ಂಬಿರುಟಾವ
ದ್ರಗುಯುಗ್ಮೊ ಬುಡ್ಸ್ಟ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ಣಾಂತ್ಯಮ್
ಅಗೆಲೋಮಾಸ್ಟ್ಣ್ ಚಾಪೊ ತಿಗೆಯೀ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಕಾರೊ
ಧಗಿಲೇನಾ[ಯುಧೊ?]ಮಾಸ್ಟ್ ಲೆಜ್ಜಿತ್ ಕಂದರ್ಪೆ ॥ ೭೭ ॥

ಕ್ರೂರಾಮೋಹಶರಂಕುಳು
[ಪ್ರೊ]ರಾ ಕಂತಿಯೊ ದೇಹಂ
ಕಾ ರಾಜಾವಧಿಕೋ ಭಲ್ಲವಿತೇ ನೈತ್

೭೪. ವಿರೆಸ್ಟ್ತ್ - ಬೆರಗಾಗಿ; ಸ್ಟ್ಂಬಳ್ - ಇವಳು.
೭೫. ಪಗೆಲ್ಟ್+ಇಂಚ+ಉಲಕ್ಣ್ದ್ದಿ - ಹಗಲು ಹೀಗೆ ಅಲೆದಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.
೭೬. ಅಂದೊ - ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು; ಮಂದೊ - ಮೆಲ್ಲನೆ; ಪ್ರೊಲುವ್ರೋ(?)ಸ್ಟ್ - (?); ಛಂದೊಂತಪ್ಪಪನಾ - ನಿಷ್ಟೆಗೆಡುವಂತೆ; ಚಿಕ್ರೊರ್ಯೆನಾ - ಸಿಲುಕಿಸಿದನು.
೭೭. ತಿಗೆತ್ - ತೆಗೆದು; ಕೊಟ್ತ್ - ಸಿಕ್ಕಿಸಿ; ಕರ್ಂಬಿರುಟಾವ - ಕಬ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ; ದ್ರಗುಯುಗ್ಮೊ - ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ; ತಿಗೆಯೀ - ತುಂಬಿದ, ಪೂರ್ಣವಾದ.

ತಾರಕಾಧಿಪನ್ ಚೊಸ್ಸಿ
ವಾರುಧಿತ ಪ್ರಕಾರೊ
ಮೇರ್‌ಸ್ಫೋಮನೊಮೆನ್ನಿನುದಧೀವೀರ್ಯೊ ॥ ൨൮ ॥

ತನುಕೋಲ್ಮೈರೆಟ್‌ಸ್ವಾಪು ನನೆಂದ್ ದೇಹೊ ಬೆಮರ್ತ್
ನಿನೆವೊ ಪಲ್ಲಟೊಮಾಸ್ಫೊ ನಡ್‌ಗಾ ದೇಹಂ
ಅನುಮೀಶಾಕ್ಷಿಕುಳಾಸ್ಟ್ ಪೊಗಿಯೋ ವಕ್ತ್ರಕುಚೊಂಟ್
ಮುನಿಶಾಪೊ ಮದತೇ ಚಿಕ್ಕೊವಪಾ ಪಾಶೊ ॥ ൨൯ ॥

ತಾಮಸೀಪನತೆತ್ತ್ ಭೂಮೀವಲ್ಲಭಕಾವಾ
ಕಾಮೆಲೈನಸ್ತ್ರೊಂಟ್ ಕೊಟ್‌ಸ್ಫೊಂಡೀಯ್ಯೆ
ಹೇ ಮಹೀಪತಿ ಕೇಳ್ ಭೀಮಾವಿಕ್ರಮೆ ಪೋಸ್ಟ್
ಕಾಮಿನೀಕರೊಮಿನ್ ಪಸ್ಸಳೆತೇ ವೇಗೊ ॥ ൩൦ ।

ಅಯ್ಯೋ ಸ್ವಾಮಿಂದು ಜಾಸ್ಟ್ ಚೆಯ್ಯೆರಿಚ್ಚೆತಿ ಕಾರ್ಯೊ
ಪೊಯ್ಯಾವೊ ಮುನಿವಾಕ್ಯೊಮೆಲೆ ಭೂಪಾಲ
ಕಯ್ಯೀ ಬುಟ್ಟೋಸ್ಫೊಂಡೌಳ್ ಶಯ್ಯೆತಂದೊಮೆ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟ್
ಪೊಯ್ಯೆಟೇ ಪುಡೆರ್‌ಸ್ಟ್ ಪುಡವಾಡಿಯಳ್ ॥ ൩൧ ॥

ಮಡರೀ ವಂದಿಪ ಚೊಸ್ಟ್
ಮುಡಿನೀ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಜೀರ್ತೆ
ಖಿಡುಸ್ನೇಹೊ ಮುದ್ರಿತ್ ಝೋಂಪಿಪಾ ವಸ್ತ್ರೊ
ಬುಡ್‌ಸ್ಸೀ ಭಾವೊಮಿನ್ ಚೊವಾ
ತೊಡಕ್‌ಸ್ಟೇ ಮನವೀರ್ಯೊ
ತ್‌ಡ್‌ಮುಡೀತ್‌ಳೆತ್ ಬೂಟ್ತತೆನಾ ವೇಗೊ ॥ ൩൨ ॥

---

൨൮. ದೇಹಂಕ್ + ಆ + ರಾಜಾವು + ಅಧಿಕೊ; ಕಂತಿಯೊ - ಚುಚ್ಚಿದವು; ಭಲ್ಲವಿತೇ - ಬಳಲಿದನು; ನೈತ್ - ನೊಂದು; ತಾರಕಾಧಿಪನ್ - ಚಂದ್ರನನ್ನು; ಮನೊಮೆನ್ನಿನುದಧೀವೀರ್ಯೊ - ಮನವೆಂಬ ಕಡಲಿನ ವೀರ್ಯವು; ಏರ್‌ಸ್ಫೊ - ಹೆಚ್ಚಿತು, ಉಕ್ಕಿತು.

൨൯. ಕೋಲ್ಮೈರ್ - ರೋಮಾಂಚನ; ಎಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಎದ್ದು; ನನೆಂದ್ - ನನೆದು, ಒದ್ದೆಯಾಗಿ; ಬೆಮರ್ತ್ - ಬೆವರಿ; ನಿನೆವು - ನೆನಪುಗಳು; ಪಲ್ಲಟೊಮಾಸ್ಫೊ - ಬದಲಾದುವು; ಅನುಮೀ ಶಾಕ್ಷಿಕುಳಾಸ್ಟ್ - ತೆರೆದ ಕಂಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯು.

൩൦. ತಾಮಸೀಪನತೆತ್ತ್ - ತಡಮಾಡದೆ; ಕಾಮೆಲ+ಐನ್+ಅಸ್ತ್ರೊಂಟ್; ಕೊಟ್‌ಸ್ಫೊಂಡ್ - ಸಿಕ್ಕಿಸಿ; ಈಯ್ಯೆ - ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದನು; ಪಸ್ಸಳೆತೇ - ಹಿಡಿದೆಳೆದನು.

൩൧. ಚೆಯ್ಯೆರ - ಗೆಯ್ಯಲು; ಪೊಯ್ಯಿ+ಆವೊ - ಹುಸಿಯಾದೀತೇ; ಕಯ್ಯಾ ಬುಟ್ಟೊಸ್ಫೊಂಡ್ - ಕೈಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು.

൩൨. ಮುದ್ರಿತ್ - ?; ಝೋಂಪಿಪಾ - ಜೊಂಪುಹಿಡಿದಂತಾಗಲು; ವಸ್ತ್ರೊ ಬುಡ್‌ಸ್ಸೀ - ಸೆರಗು ಜಾರಿರುವ; ತೊಡಕ್‌ಸ್ಟ್ - ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡು; ತ್‌ಡ್‌ಮುಡೀತ್ - ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡು;

ಪುಡಮೀ ವಲ್ಲಭ ಜಾಸ್ಟ್
ಖಡು ಮೂರ್ಖ್ಯ ನಿನೆತೀರ್
ಉಡರೀಪ್ಪುಪ್ಪಣ ಪಿಂದ್ತ್ತ್ಲ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥೊ
ಬುಡಿಲೇಯೆಂದುರ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್
ಮಡರೀ ಬುಟ್ಪೊಸ್ಟವುಳ್ತ್
ಅಡೆಯೊಟ್ಕೇನೆನಪಾ ಚಿಕೋರ್ಯಯೆ ಆಯಾಳೆನ್ ॥ ೮೩ ॥

ಮಾರಾಪಾಶೊ ಕುರೆಲ್ಕ್
ಬೇರೀಪ್ಪುಣ್, ಬೆರಿಪಾಡ್
ಕ್ರೂರ್‌ಪ್ಪುಣ್ ಮುನಿಶಾಪಶಫಳೋ ವರ್ತ್
ಮೀರೀಯೆರನೆಯುಂಡೊ
ತೀರ್‌ಕ್‌ಣೊರಿಯಾಕ್
ನಾರೀಟೂಡ ರೆಮೀತೆಯುರ್‌ಡ್‌ಸ್ಟಾಯೆ ॥ ೮೪ ॥

ಪಿಲಿಟಾ ತಾಗ್‌ಸ್ಟ್ ಪೆತ್ತ
ಬಲಸೇರಾಕ್‌ಣಲುಂಡೊ
ಎಲಿಕುಳೂ ಮರಿಕುಳೆ ಗೇಲ್‌ಕುಣುಂಡೊ
ಫಲುಗಜೊಂಕುಳು ಸಿಂಹ
ನಿಲೆತಪ್ಪೊಕ್‌ಣಾಂದುಂಡೊ
ಯೆಲೆ ಭೂಪಾ ಸತಿಕುಳು ಗೆಲ್ಪೆರೋ ಭರ್ತಾರ್ವೀ ॥ ೮೫ ॥

ಕಾರ್ಯಾಕಾರಣಂ ಪಂಡ್
ನಾರೀ ವಾರಿಪುಟಾಲಾ
ಆ ರಾಜಾಧಿಪಕ್ ಕೇಂಡಿರಿ ಕರ್ಣಂಕ್
ಏರಾ ಮೂರ್ಖ್‌ಟ್ ಭೂಪೆ
ಮಾರಾ ತಾಪನೆ ತೀರ್ತೆ
ಧೈರ್ಯೊಂ ತಪ್ಪಪನಾ ಚಿಕೋರ್ಸ್ಟ್ಣಾ ಶಾಪಂ ॥ ೮೬ ॥

ಆ್ಳೆತ್ - ಎದ್ದು; ಬೂಟ್ಟಿತೆ - ಬೀಳಿಸಿದನು.

೮೩. ಮೂರ್ಖ್ಯ - ಮೂರ್ಖತನ; ಉಡರೀಪ್ಪುಪ್ಪಣ - ತೊಡಗಿದ್ದು; ಅಡೆಯೊಟ್ಕೇನ್ ಎನಪಾ - ನಾನು ಹೊರಡುವೆನು ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ; ಆಯೆ+ಆಳೆನ್ - ಆಯಾಳೆನ್.

೮೪. ಬೇರೀಪ್ಪುಣ್ - ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಬೆರಿಪಾಡ್ - ಬೆನ್ನಿಗೆ ನಾಟಿ; ಕ್ರೂರ್‌ಪ್ಪುಣ್ - ಕ್ರೂರತನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ; ಶಫಳೋ - ಸಬಳ; ಉರ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಹೊರಳಾಡುತ್ತಾ; ರೆಮೀತೆ - ಸುಖಿಸಿದ.

೮೫. ಬಲಸೇರಾಕ್‌ಣಲುಂಡೊ - ಬಲಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಿದೆಯೇ?; ಗೇಲ್‌ಕುಣುಂಡೊ - ಗೆಲ್ಲಲುಂಟೇ?; ಭರ್ತಾರ್ವಿ - ಗಂಡನನ್ನು.

೮೬. ವಾರಿಪುಟಾಲಾ - ತಡೆದರೂ; ಮಾರಾ ತಾಪನೆ - ಕಾಮದಾಹವನ್ನು.

ವೃದ್ಧಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ ಭ್ರಾಂತಾ
ಅ-ಬದ್ಧೋ ಪಂಬುಟ ನಂಕ್
ಸಿದ್ಧೀಯಾವನ್ ಪತ್ನೀ ಮಡವ್ರೊ ದುಃಖೊ
ಊರ್ಧ್ವಾವಾಕ್ಯೊಮಿ ಪಂಡ್
ಅರ್ಧಾಯುಷ್ಯ ನೃಪೇಂದ್ರೆ.
ಶ್ರದ್ಧೇ ಶೀರ್ಪಪನಾ ಚಿರ್ಕೊಸ್ಟ್ರಣಾ ಶಾಪಂ ॥ ೮೭ ॥

ಸುರತಾನಂತರಂಟುಳ್ಳ
ಪರಿಣಾಮಂಟಮಲಾಂಗಿ
ಮಿರೆಮಧ್ಯೊಂಟಿಜಿಸ್ಟೇ ಶ್ರೀಮುಖೊಮೀನೌಳ್ತ್
ಬೆರಿಟ್ತ್ ಮುನಿಶಾಪ
ಚುರಿಯೇ ಕಂತಪ, ದೇಹೊ
ಬಿರಲಾಯೇ ಮತಿ ತತ್ತ್ವೌಳಟಿಯೇ ॥ ೮೮ ॥

ಸೊಂಪು ತತ್ತ್ ಮುಖೊಂತಾ
ಥ್ಂಪೆರ್ ಉಡಲ್ಮೈ
ಕಂಪಿತ್ ವಶತತ್ತಾ ಕರ ಬಂಧಂಕುಳು
ದಂಪೊ ಪಿಂದ್ಲ ಕಾರ್ಯೊ
ಮೋಂಪೆ ಮೂರ್ಖ್‌ಟ್‌ವೆಂದ್
ಬೆಂಪುಳ್ಳಾಯೆ ಪೃಥಗ್‌ತ್ತ್ ಬುಡಿಯೇ ಜೀವೊ ॥ ೮೯ ॥

ಧರಣೀವಲ್ಲಭೆ ಪೋಸ್ಟ್
ಸುರೆರೇಟೂಡ್[ಸ್ಟ್] ಚೂಸ್ಟಾ
ತರುಣೀ ಸಂಭ್ರಮಿತ್ ಸ್ನೇಹವಶಂಟ್‌ತ್ತ್
ಧರಣೀಶಾ ಯೆನ್‌ಟೀರ್
ಮರ್ಗ್‌ಳಾಸ್ಟ್ ಸ್ವರ್ಶೀತ್
ಮರಣಂ ಪ್ರಾಪಿತರೆಂಡ್ ಮುರೆಯೋಕೊಂಡಳ್ ॥ ೯೦ ॥

---

೮೭. ಅಬದ್ಧೊ - ಅಸಂಬದ್ಧವನ್ನು; ಮಡವ್ರೊ - ?.

೮೮. ಪರಿಣಾಮೊಂಟ್ - ಸುಖದಲ್ಲಿ; ಅಮಲಾಂಗಿಮಿರೆ ಮಧ್ಯೊ - ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೊಲೆಗಳ ನಡುವೆ; ಬೆರಿಟ್ತ್ - ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೇ; ಮುನಿಶಾಪ ಚುರಿಯೇ - ಮುನಿಶಾಪವೆಂಬ ಸುರಿಗೆಯು; ಕಂತಪ - ನಾಟಿರಲು; ಬಿರಲಾಯೇ - ಬೋರಲಾಗಿ ಬಿದ್ದನು.

೮೯. ಸೊಂಪು - ಸೌಂದರ್ಯ; ಥ್ಂಪೆರ್ - (?); ಕರಬಂಧಂ - ಬಾಹುಬಂಧನವು; ದಂಪೊ - (?); ಬೆಂಪು - (?); ಪೃಥಗ್‌ತ್ತ್ - ವೃಥಾ, ಸುಮ್ಮನೆ.

೯೦. ಮುರೆಯೋಕೊಂಡಳ್ - ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಳು.

ನುಂಬಾತೋ ಮುನಿಶಾಪೊ
ಪಿಂಬೆನೇನಯಿಟಾಸ್ಟ್
ನುಂಬೇ ಬಾರಿತೆನೇನ್ ಬಾರಿಪುಟಾಪೀರ್
[ಸಂ]ಬದೀಪನತೆತ್ತ್
ಇಂಬುತತ್ತೆರಾ ಕಾರ್ಯೊ
ಶಂಬರಾರಿಶರೊಂಕ್ ಕುದಿಯಾಸ್ಟೆಂದಳ್ ॥ ೯೧ ॥

ಈರೆ ಬಾಲೆಕುಳೆ ನಾ–
ಣೇರೆ ಕ[ಯ್ಯೆ]ಡೆ ಮಾಂಪರ್
ಏರುಳ್ಳೆರುಂಬುಳೆಂಕ್ ಗತಿ ಜಾಸ್ಟ್ಂದ್
ನಾರಿ ಪ್ರುಯ್ಯೆಲ್‌ಡ್‌ಪ್ಪಿ
ಘೋರ ರೋಳೊಮಿನಿ ಪಾ–
ಡಾ ರಾಜಾಂಗನೆ ಕೇಂಡೆರ್ ಕುಂತೀದೇವಿ ॥ ೯೨ ॥

ಜಾಸ್ಟೆಂದ್ ಪಿನಡೇನ್
ಹೇಯಾಲೊಂಜಿ ವಿಪತ್ತ್
ಆಯೋ ಸ್ಪಂದನೊಮೆಂಕ್ ಬಲಕೈಕಣ್ಣಾ
ಚೂಸ್ಟ್ ಪಿನ್ಕೆನತೆಂದ್
ಪೋಸ್ಟಾಳಾಳೆ ಮನಸ್ಸ್–
ಟಾಸ್ಟಿನ ಕೃತಿ ಜಾಸ್ಟಾ ಪಣ್‌ಕೇನೇನ್ ॥ ೯೩ ॥

ಪುಡಮೀಶೇಯೌಳ್‌ತ್ತೆರ್
ಮಡರೀವೊಟ್ಟಿಳ್ ಮಾದ್ರೀ
ಖಿಡುಕಷ್ಟಾ ತೃಪ್ತೀ ವರ್ತಿತೆರೋಂದಿಂಬಾ
ತ್‌ಡ್‌ಮುಡೀತ್ ಮನಸ್ಸ್
ಟುಡುರಾಜಾನನೆ ಪೋಸ್ಟ್
ಕ್‌ಡತ್ತ್ತೀ ನೃಪ ಚೂಸ್ಟಳ್ ಬುಡ್‌ಸ್ಟೀ ಜೀವೊ ॥ ೯೪ ॥

---

೯೧. ಬಾರಿತೆನೇನ್ - ನಾನು ತಡೆದೆನು; ಬಾರಿಪುಟ + ಆಪು + ಈರ್; ಸಂಬದೀಪನತೆತ್ - ಸಮ್ಮತಿಸದೆ; ಕುದಿಯಾಸ್ಟ್ - ಆಸೆಪಟ್ಟು, ಮೋಹಗೊಂಡು.

೯೨. ಕಯ್ಯೆಡೆಮಾಂಪರ್ - ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೀರಿ; ಪ್ರುಯ್ಯೆಲ್‌ಡ್‌ಪ್ಪಿ - ಗೋಳಿಡುತ್ತಿರುವ; ರೋಳೊ - ಶಬ್ದ; ಪಾಡ್+ಆ - ಆ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು.

೯೩. ಹೇಯಾಲೊಂಜಿ - ಯಾವುದೋ ಒಂದು; ಸ್ಪಂದನೊ - ಅದುರುವಿಕೆ.

೯೪. ತ್‌ಡ್‌ಮುಡೀತ್ - ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡು.

ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಮೊಟ್ಟ್‌ಸ್ಸೀ ನೆಲ್
ಚಿತ್ತ್ ಬೂಟ್‌ಕ್ಣಂದೊ
ವರ್ತ್ಣೇ ವಿಧಿ ನಂಕ್, ನಗರೊಂಟ್ತ್ತ್
ವರ್ತೊಮೀಡೆಕ್ ಭೂಪಾ
ಟೊತ್ತ್ ಬಾಟ್‌ವೊಮೆಂದ್
ತತ್ತ್ಣೇ ವಿಧಿಯೇ ತಪ್ಪವಪಾ ಭಾಗ್ಯೊ ॥ ೯೫ ॥

ಪುಂಡರೀಕದಲಾಕ್ಷೀ
ಪಂಡ್‌ಂಬಾ ಫಲುತಾಪೊ
ಮಂಡೇಕ್ ಕುನಿತೊಂಡ್ ತದೆತ್ ಖೇಳಾ
ಉಂಡಾಕೊಸ್ಪೆರ್ ರೋಳೊ
ಪಂಡ್ವಂಡ್ ಬಹುಶೋಕೊ
ಮಂಡಲಾಧಿಪನಿಚ್ಚಿಟ್‌ಡ್‌ಯಳ್ ದೇಹಂ ॥ ೯೬ ॥

ಪಾಂಡುನಂದನೆರೆಯ್ಯೆ
ರುಂಡಾಯಿ ಮಹರೋಳೊ
ಕೇಂಡ್ ಪಾರತೆರ್ ಜಾಸ್ಟಂದೂ ತಾನೆಂದ್
ಚಂಡಾವಿಕ್ರಮ ಚೂಸ್ಟ್
ಪಂಡೇರೆಂಕುಳೆಕ್ ಜಾ–
ಸ್ಟಂಡಯ್ಯೊ ಗೆತಿಯಮ್ಮಾಂದಟ್‌ಯೆರಾಕುಳು ॥ ೯೭ ॥

ಆರಣ್ಯಂತುಳೆಯೆಂಕುಳೆ
ವೀರಾ ಪಾಯಿಡ್‌ಸ್ಸಿಂಚ
ಏರಾ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಂಟ್‌ತೆ ಸ್ವರ್ಗೊಂಕ್
ಈರ್ತೇ ಮನಿಪಂತೆ
ತೀರ್ ಪೋಯರತಯ್ಯೋ
ಏರೇನೆಂಕುಳೆಕೊಪ್ಪೀ[ತರ್] ಭೂಪಾಲ ॥ ೯೮ ॥

ಪುಡಮೀಶಾಯೇರೆ ಕೈ–
ಯೆಡೆ ಮಾಂತೆಂಕುಳೆ ನುಂಬು
ನಡಪುಕ್ಣುಂಡೊ ಪಂಡಿತಮಾನ್ಯೆಂದ್

---

೯೫. ನೆಲ್ - ನೆಲೆ, ಆಧಾರ.

೯೬. ಕುನಿತೊಂಡ್ - ಗುದ್ದುತ್ತಾ; ತದೆತ್ - ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ; ಖೇಳಾ - ಜೋರಾಗಿ, ಉಗ್ರವಾಗಿ; ರೋಳೊ - ಸದ್ದು; ಇಚ್ಚಿಟ್ - ಮೇಲೆ.

ಬುಡ್ಸ್ಪೀರ್ಡೆನೀ ಸ್ವರ್ಗೊ
ಪಡೆಪುಪ್ಪಾರ್ತೆನೆಂದ್
ಕಡುಶೋಕೊಂತವ ಪಂಡವುಳಟಿಯೆರಾಕುಳು ॥ ೯೯ ॥

ಪುಯ್ಯೆಲ್ ಕೇಂಡ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ
ರೆಯ್ಯೆರಾಡೆಕ್ ವರ್ತೆರ್
ಅಯ್ಯೊ ಪಾಪೊಮೆಯೆಂದಾ ನೃಪನಿನ್ ಚೂಸ್ಟ್
ಅಯ್ಯೊ ಪೋಸ್ಟಿ ವಿಲಾಪೊ
ಪೊಯ್ಯಾತಂಚಲ ನಾಣ
ಪಯ್ಯೆನ್ಪ್ಪಿಲೆ ನೆಂದ್ ತೆಳಿಯಾ ಪಂಡೆರ್ ॥ ೧೦೦ ॥

ಕ್ಷಿತಿ ದೇವೆರ್ಕುಳು ನಾನಾ
ಸ್ತುತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮನೀತೀ
ಟತಿಶಂ ಬೋಧಿತ್ ಪಾಂಡುಸುತೆರೆಕೌಳ್
ಧೃತಿ ಪುಟ್ಟೋವಪನೇಕೊ
ಮತಿ ತತ್ತೇ ಕ್ಡತ್ತೀ
ಸತಿ ಕುಂತೀದೇವಿ ಕಣ್ಣಿದತೆರ್ ಮೆಲ್ಲ ॥ ೧೦೧ ॥

ಧಾರಣೀಪತಿಸುತೆರೇ
ವಾರಿತೇರಟಿನಂದೊ
ವಾರಿಜಾನನೆ ಕುಂತಿ ಮತಿಯುಂಡಾಸ್ಟ್
ಕ್ರೂರಬುದ್ಧಿನಿರೂಪಿ
ತೇರ ಚೆಬ್ಚಿಡ್ ಯೇನೀ
ವೀರ ಪೋಯರೊಯೆಂದಳ್ ಪತಿನೀ ಚೂಸ್ಟ್ ॥ ೧೦೨ ॥

ಎನಿನಿನ್ ತಪ್ಪೊಸ್ಟ್ ಪೋಯೀ–
ರನುಮಿಶಾಂಗನೆಕುಳೇ
ಟನುಕೂಲೊಮಾಸ್ಟ್ಪೆಂದ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತೊ
ಇನಿಯಾಕ್ಕೆನೆಕುಳೆನಿ
ಬೆನಿಬೆಂಪೋವೆನತೆಂದ್
ನಿನೆತ್ ಪಂಡಳ್ನಾಳಾಪತಿಧೈರ್ಯೊಂಟ್ ॥ ೧೦೩ ॥

---

೯೯. ಅಟಿಯೆರ್ - ಅತ್ತರು.
೧೦೦. ಪೋಸ್ಟಿ ವಿಲಾಪೊ - ತೀರಿಹೋದ ದುಃಖವು; ಪೊಯ್ಯಿ - ಹುಸಿ; ಪಯ್ಯೆನ - ಮೌನವಾಗಿ.
೧೦೧. ಅತಿಶಂ - ಅತಿಶಯವಾಗಿ; ಮತಿತತ್ತೇ - ಮೂರ್ಛಿತಳಾಗಿ; ಇದತೆರ್ - ತೆರೆದರು.
೧೦೨. ವಾರಿತೆರ್ (ತಡೆದರು)+ಅಟಿನಂದೊ (ಅಳದ ಹಾಗೆ); ನಿರೂಪಿತ್ - ತೋರಿ; ಚೆಬ್ಚಿಡ್ - ಎಸೆದು (?), ಬಿಸುಟು (?).

ವರ್ತೆನೀರೆಟ ಕೂಡೌ-
ಳ್ತ್ತಿ ದೇವವಧೂಕುಳೆ
ಮುತ್ತ್ತೊಮೀನೆನ್ಕ್ ದಾಸಿಕುಳೆ ಮೂಂತ್
ಕೃತ್ತ್ಯೊ ಬೆಂಪ್ಪೊವೆ ಚೊಲೆಂ-
ದುತ್ತಮಾಂಗನೆ ತಾನಾ
ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭಟಾ ಪಂಡಯಳ್ ಖೇಳಾ ॥ ೧೦೪ ॥

ವನಜಲೋಚನೆ ಕುಂತೀ
ಯನುಜೆ ಕೈಕುಳೆ ಪಸ್ಸ್
ಸ್ತನರಾಗೊಂಟ್ ವಚೀತಳ್ ತನ ಪುತ್ರೇರ್ಕುಳೆ
ವನಿತೇ ರಕ್ಷಿತೊಂಡ್ಪ್ಪು-
ಲೆನಪಾಳಗ್ರಜೆ ಮುನ್ನಾ
ವಿನಯೊಂಟೇ ಪಿನ್ಪ್ಪೋಸ್ಪಳ್ ತನ ಪುತ್ರೇರ್ಕ್ಕೆ ॥ ೧೦೫ ॥

ಆ ಕುಮಾರೆರೆ ಗೋಷ್ಠಿ
ಜಾಕೆನ್ಕಯ್ವೆರೆಕ್ಲೀ-
ಯೇಕ ತನ್ನೆಯತ್ೕ ತಾನೌ ವಂಚಿತ್ತಾ
ಯೀ ಕಾಂತಾ ಪೆರವ್ರುಟ್ತ್
ಪೋಕೆನೀ ನಿನೆತ್ತ್ತೀ
ನಾ ಕಾರ್ಯೊ ಸಫಲೊಮಾಕೊವೆ ಸ್ವರ್ಗೊಂಟ್ ॥ ೧೦೬ ॥

ಸುರನಾರೀಕುಳು ನಾಮಾ
ವರನೀ ಕೊಂಡೊಯೆರೆನ್ಕೀ
ಪರಿಭೋಮುಂಡಯೆನಿನ್ ಸಾಧಿಪೆರೇನ್ ಚಾಲು
[ತೆ]ರಿಸ್ಪ್ೕನೆನ್ನ್ಟ ಸಂಗಾ-
ತುರೆತ್ತ್ತೀ ಮರಿಯೀತಿ
ಪುರುಷಾನ್ತ್ತಯೆನಕ್ಕಾಂದಭಿವಂದಿತಳ್ ॥ ೧೦೭ ॥

ಆ ಮಾದ್ರೀವಚನೊಂತಾ
ಸಾಮಾಸಾರೊಮಿ ಕೇಂಡ್
ಆ ಮುನೀಂದ್ರೆರ್ಲೊತ್ತ್ತೆರೌ ಅಂದೆಂದ್

---

೧೦೩. ಅ್ಮು - ನಿಮ್ಮ; ಕೈನೆಕುಳೆನಿ - (?); ಬೆನಿಬೆಂಪ್ರೋವೆನತ್ - (?) ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಸುವೆನು (?).

೧೦೪. ಮುತ್ತ್ತೊಮಿನ್ - ಸಮೂಹವನ್ನು; ಖೇಳಾ - ಉಗ್ರವಾಗಿ.

೧೦೫. ಪಸ್ಸ್ಸ್ - ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು.

೧೦೬. ಪೆರವ್ರುಟ್ತ್ - ಹಿಂದಿನಿಂದ.

ಭಾಮಿನೀ ತಡೆ ಈಯ್ಯ್
ಸೋಮಾಸ್ಯೆ ಮೆಗಿಯೀನಿನ್
ಭೂಮೀವಲ್ಲಭಟೂಡ ಕಡವಿಲಾಂದೆರ್ ॥ ೧೦೮ ॥

ಮಹಿಪಾಲಾ ನೃಪಟೂಡ
ಸಹಯಾತ್ರೆ ಸ್ಟ್ಂಬಳೆಕ್
ವಿಹಿತೋ ನಾಣ್ಂದೆಕ್ಕೀಯ್ಯ್ ಉರುಪಡೆಡಾ
ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮನೀತಿ
ವಿಹಿತೋಮಾಸ್ಪಿ ದ್ವಿಜೇರ್ಕುಳು
ಬಹುಮಾನೊಂತವ ಕುಂತೀ ತೆಟಿಯಾ ಪಂಡೆರ್ ॥ ೧೦೯ ॥

ವಿಪ್ರೆರಾಳೆನಿನ್ ಪಂಡ್
ಪಾರ್ಪೊಯೆರ್ ಕಣಕಿನೀ
ತರ್ಪೊಸ್ಟೊರ್ಪಿಲ್ ಕೂಟ್ ಅತಿಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಮ್
ತಪ್ಪಂತೇ ಶವೊ ಮೀತ್
ಒಪ್ಪಾ ಮಂತ್ರೊ ಪಣ್ಪೋಸ್ಟ್
ಅರ್ಪೀತೆರ್ ಕಾಪ್ಪೊಂಟಾವಿಜಿಲೇಯೆಂದ್ ॥ ೧೧೦ ॥

ತಾನಲಂಕರಿತೊಂಡ್
ದಾನೋ ವೆಂದೌಳ್ ಧರ್ಮ
ಸೂನುವಿನ್ ಕೈಟ್ ಪುತ್ರೆರ್ಕುಳೆ ಕೈಕೊಟ್ಟ್
ಹೇನ್ಯಾ ಸೋದರಭೇದ
ಹೀನೇಯಾಸ್ಟ್ಪೆಂದ್
ಮಾನಿನೀ ಮಗ್ಳ್ಯಳ್ ಮಾದ್ರೀದೇವಿ ॥ ೧೧೧ ॥

ಮಿತ್ರದೇವನ ದೇಹಂ
ಕೊತ್ತೌಳ್ ನಿರೆಸ್ಪಿತ್ತೀ
ಕೃತ್ತಿವಾಸಸಮಾನ ಋಷಿಕುಳೆಕಾ

---

೧೦೮. ಸಾಮಾಸಾರೊಮಿ - ಸರ್ವಸಾರವನ್ನೂ; ಈಯ್ಯ್ - ನೀನು; ಸೋಮಾಸ್ಯೆ - ಚಂದ್ರಮುಖಿ; ಕಡವಿಲಾ - ಕಳುಹಿಸು.

೧೦೯. ವಿಹಿತೊ - ಯೋಗ್ಯವಾದುದು; ಉರುಪಡೆಡಾ - ಚಿಂತಿಸಬೇಡ; ತೆಟಿಯಾ - ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ, ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ.

೧೧೦. ಪಾರ್ಪೊಯೆರ್ - ಇರಗೊಳಿಸಿದರು; ಕಣಕಿನೀ - ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು; ಒರ್ಪಿಲ್ - ಒಂದೆಡೆ; ಒಪ್ಪಾ - ಒಪ್ಪುವ; ಕಾಪ್ಪೊಂಟಾವ+ಇಜಿಲೇ+ಎಂದ್.

೧೧೧. ಕೈಕೊಟ್ಟ್ - ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸಿ; ಹೇನ್ಯಾ - ಯಾವಾಗಲೂ.

ಪತ್ತ್ೀ ಅಂಜೆಲಿಯುಗ್ಳ್ೊ
ಮುತ್ತಾರೊ ಬಲವತ್ತ್
ಮಿತ್ತಾಯಳ್ ಕಾಷ್ಠೊ ಹರ್ಷಿತ್ ಚಿತ್ತೊಂಟ್ ॥ ೧೧೨ ॥

ಉಡುರಾಜಾನನೆ ಪೋಸ್ಪಾ
ಪುಡಮೀವಲ್ಲಭಶಯ್ಯೆ
ಟ್ಡತೇ ವಿಶ್ರಮಿಪಾ ಪುತ್ರೆರ್ ವರ್ತೌಳ್
ನಡಪೋಸ್ಪೆರ್ ಸಂಸ್ಕಾರೊ
ಬುಡನೇ ವೈದಿಕಮಾರ್ಗೊಂ–
ಟ್ಡ್ಯೆರ್ ಸಮಿಧೇ ವಿಪ್ರೆರೆ ವಾಕ್ಯೊಂಟ್ ॥ ೧೧೩ ॥

ಜನಕಗಾತ್ಮಜೆರ್ೀ ಮಿತ್ತ್
ಬೆನ್‌ಕಿನ್ನಾರ್ಯೊಮಿನೆಯ್ಯಾ
ಮುನಿಕುಳೇನಿಜಿಯೊಂಡಾಕುಳು ವೆಂದೌಳ್
ವನಜಲೋಚನೆ ಕುಂತೀ
ತನ ಪುತ್ರೇರ್ಕುಳ ತಾನಾ
ವನಂಟ್‌ತ್ತೆರ್ ಶತಶೃಂಗಶೈಲೊಮೆನ್ಕೀ ॥ ೧೧೪ ॥

ಸರಸಿಜಾನನೆ ಕುಂತೀ
ವರಪುತ್ರೇರ್ಕುಳ ತಾನಾ
ಫೆರಿಯೋ ಶೋಕಿತೆರಾಸ್ಪ್ಪುಟಲಾ ವೆರ್ತ್
ಪರಮವಿಪ್ರೆರ್ ಪಂಡೀ
ಪರಿಶೋ ಪೋಸ್ಪೌಳೊಂಜೀ
ಸರಸ್‌ಟಾವುದಕಕ್ರಿಯೆಕುಳೆ ವೆಂದೆರ್ ॥ ೧೧೫ ॥

ಮುನಿಕುಳೆಯ್ಯೆರ ಕೂಡ್
ಸ್ವನುಮಾನೀತೆರ್ ನಾಮೀ
ವನಮಧ್ಯೊಂಟ್‌ಂಬಕುಳೇನಿಜಿಸ್ಪೊಂಡಿಂಚ
ವಿನಯೋ ಕಾಪುರ್ಕ್‌ಣ್ಯೆಕ್
ದನುಜೇರೆ ಭಯೊಂಟ್‌ತ್ತ್
ವನಿತೇನಾ ಪಿನನೆತ್ತೀ ಶಿಶುಕೂ[ಳಾ?]ನಾ ॥ ೧೧೬ ॥

---

೧೧೨. ಮಿತ್ರದೇವನ - ಸೂರ್ಯನ; ನಿರೆಸ್ಪ್ತೀ - ನೆರೆದಿರುವ, ಕೃತ್ತಿವಾಸಸಮಾನ - ಶಿವಸಮಾನರಾದ; ಮುತ್ತಾರೊ - ಮೂರು ಬಾರಿ; ಬಲವತ್ತ್ - ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಬಂದು; ಕಾಷ್ಠೊಮಿತ್ತಾಯಳ್ - ಚಿತೆಯನ್ನೇರಿದಳು.

೧೧೩. ಅ್ಡತೇ - ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ; ಸಮಿಧೇ - ಪಾಲಾಶದ ಕೋಲನ್ನು.

೧೧೫. ಫೆರಿಯೋ - ತುಂಬ; ಸರಸ್‌ಟಾವ+ಉದಕಕ್ರಿಯೆಕುಳೆ.

ಆ ಪಾಂಡೂವರಲೋಕೊ
ಪ್ರಾಪೀತೇ ಪಿನನೆತ್ತ್
ಭೂಪಾಲಾತ್ಮಜೆರ್‌ತ್ತಿನ್‌ಸ್ಥಲೊಮಾರಣ್ಯೊ
ಕಾಪ್ಪೋಮೆನ್ಕ್ಣಯೇಕಾ
ತಾಪಸ್ಸೀಕುಳು ನಾಮೋ
ಬೇಪೇರಾಕ್‌ಣಸ್ಪೂ ರಾಕ್ಷಸೆರೇ ಭಯೊಕೊಂಡ್ ॥ ೧೧೭ ॥

ಇಂಚ ನಿಶ್ಚೆತ್ ಪ್ರ-
ಪಂಚೊಮಾವನೆ ಕಾರ್ಯೊ
ಪಂಚಾಸ್ಯೋಪಮೆರಾಸ್ಸೀ ಋಷಿಕೂಳೆಸ್ಸಾ
ಚಂಚಲೀಪನೆ ಪಾಂಡ್ವೀ
ಪಂಚಪುತ್ರೆರೆ ಕೂಡೌ
ಳಂಚಾಕುಳು ಕೈಕೊಂಡ್ ಮಗ್‌ಟ್ಯೇರೊಗ್ರಾ ॥ ೧೧೮ ॥

ಮುನಿಕುಳಾಪಳೆ ಪಾಂಡ್ವೀ
ತನಯೇರ್ಶೈವರೆನಾಕ್ಕೈ
ವನಿತೇಕೂಡುಟೆತೊಂಡ್ ಮಗ್‌ಟ್ಯೇರಾಕುಳು
ಜನಪಟಾಕುಳು ವರ್ಪೇ-
ರೆನ್‌ಕೀ ವಾರ್ತೆನ್ ನುಂಬೇ
ಪಿನ್‌ಪ್ಪೋವೆರೊರಿ ವಿಪ್ರನ್ ಕಡೊಯೆರ್ ವೇಗೊ ॥ ೧೧೯ ॥

ದ್ವಿಜೆ ಪ್ಪೋಸ್ಪ್ ಖಡಿಯೊಮಾ
ಗಜಪುರೊ ಪ್ಪೊಗಿಯಾ [ಕುಂ--]
ಭಜಕಾ ಭೀಷ್ಮೆರೆಕಾ ಶ್ರೀವಿದ್ರುವೆರೆಕಾ
ನಿಜವಾರ್ತೆ ಪಿನ್‌ಪಾಕುಳು
ಪ್ರಜೆ ಕೂತೊಂಡೆದ್ರ್ವತೌ
ಳಿಜವೆ ಚೂಸ್ತೆರ್ ಪಾಂಡುವರ ಭೂಪಾಲನ್ ॥ ೧೨೦ ॥

---

೧೧೬. ಅನುಮಾನಿತೆರ್ - ಯೋಚಿಸಿದರು.

೧೧೭. ಭೂಪಾಲ+ಆತ್ಮಜೆರ್+ಅ್‌ತ್ತಿನ್; ಅ್‌ತ್ತಿನ್ - ಇರುವ; ಬೇಪೇರಾಕ್‌ಣಸ್ಪೂ - (?).

೧೧೮. ಪಾಂಡ್ವೀ - ಪಾಂಡುವಿನ; ಮಗ್‌ಟ್ಯೆರ್ - ಹಿಂದಿರುಗಿದರು; ಒಗ್ರಾ - ಒಟ್ಟಿಗೆ.

೧೧೯. ಕಡೊಯೆರ್ - ಕಳುಹಿಸಿದರು.

೧೨೦. ಖಡಿಯೊಮಾ - ಕೂಡಲೆ; ಇಜವೆರೆ - (?) ಕೂಸುಗಳನ್ನು (?); ಪ್ಪೊಣ್+ಇಜೆವು -(ಪ್ಪೊಣ್ಣೆಜೆವು, ಪ್ಪೊಣ್ಜೆವು) ಹೆಣ್+ಕೂಸು - ಹೆಂಗೂಸು, ಹೆಂಗುಸು -ಈ ಅರ್ಥದ ಪ್ರಕಾರ, 'ಪಾಂಡುವರ ಭೂಪಾಲನ್ ಇಜವೆರೆ ಚೂಸ್ತೆರ್' -ಎಂದರೆ ಪಾಂಡುರಾಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿದರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೇ ತನ ಮೆಗ್ಯಾ
ಸುತೆರೆನಿನ್‌ಬುಟಿೊಸ್ಟ್ ಚೊ-
ಸ್ತುತಿ ವೇಗೊ ಸಂತೋಷಿತ್ ಭೀಷ್ಮಾದಿಕುಳಾ ತಾನಾ
ಕ್ಷಿತಿ ದೇವೆರ್ಕುಳೆನಿನ್ ಮಾ-
ನಿತ್ ವೆರ್ತೆಡ್ಡ ದಿನೊಂಟ್
ಮತಿಮಾನ್ಕುಳೆನರಮನೇಕುಳೆತೊಂಡ್ವರ್ತೆರ್ ॥ ೧೨೧ ॥

ಅರಮನೆತುಳೆಯಾ ಭೂ-
ವರೆಯಾ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ವೆರ್ತ್ತ್
ಧುರೆಕುಳು ವಿದ್ರುವೆರಾ ನಿನೆತಾಪಂಚ
ವರ ಮುನೀಂದ್ರೆರ್ ಪಾಂಡು
ವನಂಟ್‌ತ್ತ್ ಚರಿಯೀತಿ
ಚರಿತೇನೀ ಚರತೊಂಟೇ ವಿವರಿಪೊಯೆರ್ ॥ ೧೨೨ ॥

ಧಾರಣೀಸುರ ಶಾಪಂ-
ಕಾರಣ್ಯಂತುಳೆಯಾಸ್ಟ್
ಘೋರೊಮಾಸ್ಟಿ ತಪಸ್ಸ್ ಚರಿಯೀತಾಯೆ
ವೀರೇರೆನ್ ಚೋಲ್ಪವ ಪು-
ತ್ರೇರಾರ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಶಿವಕೃಪೆ-
ಟಾರೆ ಚಿಂತಿತ್ ನಿಲ್ತೆರ್ ಫಲುಕಾಲೊಂಟ್ ॥ ೧೨೩ ॥

ಕಿಲೆತ್ ಚೋರ್ಕ್‌ಸ್ಟ್ ಮಲ್ಲಾ
ಮಲೆಟ್‌ತ್ತೇ ಪರಿತರ್ಪಿ
ಪಿಲಿಸಿಂಹಂ ಕರಡೀಯಾನೆಕುಳೆಂದಿಂಚ
ಖಲೆರೇ ಚೆಟ್ಟೋಸ್ಟ್‌ತೆಂಕುಳೆ
ಸ್ಥಲೊಮೀ ರೆಕ್ಷಿತ್ತ್ತೆ
ಯೆಲೆ ಭೂಪಾ ಕೇಳಿ ವೆರ್ತ್ತಾ ವೃತ್ತಾಂತೊ ॥ ೧೨೪ ॥

---

೧೨೧. ಸುತೆರೆನಿನ್ - ಮಕ್ಕಳನ್ನು; ಬುಟಿೊಸ್ಟ್ - ಕಣ್ತೆರೆದು; ಮತಿಮಾನ್ಕುಳೆ - ಜಾಣರನ್ನು (ಪಾಂಡವ ಪುತ್ರರನ್ನು).

೧೨೨. ನಿನೆತ್+ಅಪ್ಪು+ಅಂಚ - ನಿನೆತಾಪಂಚ; ಚರತೊಂಟೇ - ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ.

೧೨೩. ಚೋಲ್ಪವ - ಸೋಲಿಸುವ; ಫಲುಕಾಲೊಂಟ್ - ಬಹಳ ಕಾಲ; ಆರ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

೧೨೪. ಕಿಲೆತ್ - ಗರ್ಜಿಸಿ; ಚೆಟ್ಟೋಸ್ಟ್‌ತ್ - ನಾಶಮಾಡಿ.

ಅವನೀಶನ್ ಕರುಣೊ[ಂಟಾ]
ಯುವತೀಕುಳೆ ಮತೊಂಟ್‌ತ್ತಾ
ದಿವಿಜೇರೇನನರಾಗಸ್ಪರ್ಶೊಂತಾವ
ಅವನೀಟುತ್ತಮ ಪುತ್ರೇ
ರವುಳಂಚುದ್ಭವಿಯೀತೆರ್
ಧ್ರುವಟೊತ್ತಿ ಧಾತ್ರಿಯುಳ್ಳಾ ರವಿತುಲ್ಯೇರ್ಕುಳು ॥ ೧೨೫ ॥

ಮುನಿ[ನಾ ಶಾಪ]ನಿಮಿತ್ತೊ
ವನಿತೇಸಂಗಮೊಂಟ್‌ತ್
ಜನಪೇ ಸ್ವರ್ಗಪದೋ ಲಾಭಿತೆನಾ ಪೋಸ್ಟ್
ಫಿನನಾ ಬಾಲೆರ್ ನಾಣ
ವನಂಟ್‌ಪ್ಪೇರರಿಯೆಂದ್
ಇನಿಯೀಕುಳೆ ಕೈಕೊಟ್ಟೇರುಳೆತೊಂಡತ್ತ್ ॥ ೧೨೬ ॥

ವೃತ್ತಾಂತೊಂಕುಳೆನಿಂಬಾ
ತತ್ವಾರ್ಥೊಂತವ ಪಂಡ್
ಪುತ್ರೇರೇ ನೃಪನಾ ಭೀಷ್ಮೆರೆನಾ ಕೈಟ್
ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟೇ ಕೈಕೊಟ್ಟ್
ಸತ್ತುಕುಳು ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್
ಕ್ಷತ್ರೀಯಾಧಿಪ ಕೇಳೆಂದೆರ್ ಮುನೀಂದ್ರೆರ್ ॥ ೧೨೭ ॥

ತಾಪಸ್ವೀಕುಳು ಪೋಸ್ಟೇ
ರಾ ಪಾಂಡ್ವಿನ್‌ಮೃತಿ ಕೇಂಡ್
ಭೂಪಾಲೇ ಮುದೆಲಾಯೀ ಜನೊಮೌಳುಳ್ಳ
ಪ್ರಾಪೀತ್ ಬಹುಶೋಕಂ
ತಾಪೀತ್ ಮುರೆಯೊಂಡೇ
ರಾ ಪೊರ್ತ್‌ಟೌಳೇ ಸಂಭ್ರಮೊ ಜಾಪಣ್ಕೋ ॥ ೧೨೮ ॥

---

೧೨೫. ಧ್ರುವಟೊತ್ತಿ - ಧ್ರುವನಿಗೆ ಸಮಾನರಾದ; ಧಾತ್ರಿಯುಳ್ಳಾ - (?).
೧೨೬. ಲಾಭಿತೆನಾ - ಪಡೆದನು; ಫಿನನಾ ಬಾಲೆರ್ - ಏನೂ ತಿಳಿದಿರದ ಮುಗ್ಧ ಮಕ್ಕಳು; ವನಂಟ್+ಅ್‌ಪ್ಪೇರ+ಅರಿ+ಎಂದ್ - ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು.
೧೨೭. ಸತ್ತುಕುಳು - ಸಜ್ಜನರು; ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.
೧೨೮. ಪ್ರಾಪೀತ್ - ಹೊಂದಿ; ತಾಪೀತ್ - ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ; ಮುರೆಯೊಂಡೇರ್ - ಅತ್ತರು; ಜಾಪಣ್ಕೋ - ಏನು ಹೇಳಲಿ.

ಸುರಗೆಂಗಾಸುತವಾಕ್ಯಂ
ಟರತ್ಣ್ ಶೋಕಮಹಾಗ್ನಿ
ನರವೀರೇ ಪುನಃಸಂಸ್ಕಾರೊಮಿನೀ ವೆಂದ್
ಚರತೋ ಮೆಗ್ಗ್ಯಕ್ ಶೇಷ
ಕ್ರಿಯೆನೀ ತಾನಡೆಪೋಸ್ಸ್
ಪರಮಾನಂದಪದಂ ಪ್ರಾಪಿಪೋಯೇ ಭೂಪೇ ॥ ೧೨೯ ॥

ಬೆತ್ತಾ ಬಾಲೆರೆ ರೆಕ್ಷೇ
ಕರ್ತಾವಾಯೆರ್ ಭೀಷ್ಮೇ
ರ್ತ್ತೇರಂಚ ಸುಖೀತಾ ಸಮಯೊಂಟೊಂಜೀ
ಪೊರ್ತ್ಟಾಡೆಕ್ ಕೂಡ
ಮಿತ್ತ್ ವರ್ಪ್ರುಣೊ ಪಿಂದ್
ವರ್ತೇರಾ ಮುನಿವೇದವ್ಯಾಸೇರೌಳ್ ॥ ೧೩೦ ॥

ವರಪಾರೇ ಚರಣೊಂತೌ-
ಳೆರಗ್ಸ್ಸೀ ಸಮಯಂಟ್
ವರಪೀಠಂ ಕೊಳ್ಸ್ಸೀ ಪೂಜಿತ್ ರಾಜೇಂದ್ರೆ
ಘೆರಿಯಂ ಶೋಕಿತ್ ಮೆಗ್ಗ್ಯನ್
ಮರಣೊಂಕಾ ನೃಪೆಯಾಪೌ
ಳರಪೋಯೆರ್ ಪರಮಾ ತತ್ತ್ವೊಮಿನಿನ್ ಪಂಡ್ ॥ ೧೩೧ ॥

ಉಳೆತಾ ಯೋಜನಗಂಧೀ
ತೆಳಿಯಾ ಪಂಡೆರ್ ತನ್ನೇ-
ಟಳವಾತ್ ನಂಕೀ[ಡೆಕ]ವು ನಾಣ
ಉಳೆಯುಳ್ಳೆ ವರ ವೈರಂ
ಬಳತ್ ತಮ್ಮುಟೆ ತಂಕುಳ
ಬಳಸುವೆರ್ ಕುರುಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳೆಂದೆರ್ ॥ ೧೩೨ ॥

ಮೇಲ್ ನಾಣತಿ ಕಷ್ಟ
ಕಾಲೊಮಾಪ್ಪುಣನೇಕೊ
ಮೇಲ್ ಕೀಳೆಂದ್ ಭೇದಿಪಯೆರೋಂಪೆ

---

೧೨೯. ಅರತ್ಣ್ - ಶಾಂತವಾಯಿತು.
೧೩೦. ರೆಕ್ಷೇ ಕರ್ತಾವಾಯೆರ್ - ರಕ್ಷಕರಾದರು.
೧೩೧. ವರಪ (ಬರುವಾಗ)+ಆರೇ (ಅವರ); ಘೆರಿಯಂ - ಬಹಳವಾಗಿ.
೧೩೨. ತೆಳಿಯಾ - ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ.

ಕಾಲಶ[ಕ್ತಿಕುಳಾ]ತೊ
ಕಾಲವೈರಮನೇಕೊ
ಭೂಲೋಕಾಧಿಪೆರೆನಿನ್ ಲಯೊಮಾಕೋವು ॥ ೧೩೩ ॥

ಯುಗಸಾಮರ್ಥ್ಯಗುಣೊಂಟ್
ಪಗೆಯಾವೇರುಡಪ್ಪುಟ್ಟ್
ತಿಗೆವುಂಡಾವಾರಾರೇಕಯೆಟನ್ ನುಂಬೇ
ಮಗ್‌ಟೋಡು ವೆಂದಿಂಚ
ಅಗೊಮಿನ್‌ಡೆಪಿಂದ್
ಮಗೆ ಪಂಡೆರ್ ತನ ತನ್ನೇಟುಳೆತೇಕಾಂತೊ ॥ ೧೩೪ ॥

ಸುತೆ ಪಂಡೀ ವಚನೊಂತಾ
ಸ್ತುತಿವಾಕ್ಯೊಂಕುಳೆ ಕೇಂಡ್
ಅತಿವೇಗ ಸ್ನುಶ್ಯೆಕುಳೆನುಳೆತೊಂಡ್‌ತ್ತ್
ಗೆತಿನೀ ಲಾಭಿಪೆರಾ ಶ್ರೀ–
ಪತಿನುಪಾಸ್ಥಿಪ್ಪುಕೋಂದ್
ಗತೆಯಾಯೆರ್ ಬದರೀಕಾಶ್ರಮೊಮಿನ್ ಮುನ್ನಾ ॥ ೧೩೫ ॥

ಆದಿಯಂತ್ಯೊ ಪಿನ್‌ಪ್ಪೀ
ವೇದವ್ಯಾಸಮುನೀಂದ್ರೆ
ಅದೈವಜ್ಞಕೆ ತನ್ನೇನುಳೆತೊಂಡರ್ತ್ತ್
ಮೇದಿನೀಶಟ ಪಂಡ್
ಭೂದೇವೇರ್ಕುಳು ತಾಮು
ಮೋದಿತ್ತೀ ಮಗ್‌ಟ್‌ಯೆರ್ ಬದರೀಕೊಂಕ್ ॥ ೧೩೬ ॥

ಪುಂಡ್ ಕೌರವೆರ್ ನೂ–
[ಕೊಂ]ಡ್ ಪಾಂಡವೆರೈವೆರ್
ಚಂಡಾ ವಿಕ್ರಮೆರೇ ರೆಕ್ಷೆಕ್ ಗಾಂಗೇಯೆರ್

---

೧೩೩. ಓಂಪೆ - ಮುಂದೆ; ಭೇದಿಪಯೆರ್ - ಭೇದಮಾಡಲಾರರು.

೧೩೪. ಪಗೆಯಾವೇರುಡಪ್ಪುಟ್ಟ್ - ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಪರಸ್ಪರ ಶತ್ರುಗಳಾಗುವರು; ತಿಗೆವು - ವಿಭಜನೆ, ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ; ಆರಾರೆಕ್ - ಅವರವರಿಗೆ; ಅಗೊಮಿನ್ ಆ್‌ಡೆಪಿಂದ್ - ಒಳಗನ್ನು ಅಥವಾ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು.

೧೩೫. ಸ್ನುಶ್ಯೆಕುಳು - ಸೊಸೆಯರು; ಗೆತಿನೀಲಾಭಿಪೆರಾ - ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲೆಂದು; ಉಪಾಸ್ಥಿಪ್ರಕೊ+ಎಂದ್ - ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು; ಗತೆಯಾಯೆರ್ - ಹೋದರು.

೧೩೬. ದೈವಜ್ಞತೆ - ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದವನು; ತನ್ನೆ - ತಾಯಿ; ಭೂದೇವೇರ್ಕುಳು - ಋಷಿಗಳು; ಮಗ್‌ಟ್‌ಯೆರ್ - ಮರಳಿದರು.

ಕೊಂಡಾಟೊಂಟಿಂಚಿ ಭೂ–
ಮಂಡಲಾಧಿಪೆರಾಪಿ–
ರ್ತಂಡೊ ತಮ್ಮುಟೆ ತಂಕುಳು ನಲಿತಂಚಿತ್ತೆರ್ ॥ ೧೩೭ ॥

ಗ್ಡಿಯೆ ಬದ್ದೆಯ ಕಂಬೊಂ–
ತ್ಡೆಕೋಟಿ ಕಣ್ಮುರ್ಚಿಲ್
ಗ್ಡೆಕಪ್ಪ್ ನಲಿಪುಕೀ x x ಡಶೆಂಡ್
ಖಡುಕ್ಕೆಟ್ ಮರಿಯಾಟಂ–
ಟ್ಡೆಪ್ರೋ ಬುಟ್ಬುಕಿ ಪಲ್ಲಿ
ಪುಡಮೀಶಾತ್ಮಜೆರೇ ಲೀಲೆಕುಳುಂಬೆಯ್ಯಾ ॥ ೧೩೮ ॥

ಒಂಜಿ ಮುಂಡ್ಣೆಯಾಡ್ಸ್ಟ್
ಪಂಜಿಕುಂಬುಟಿ ಪಲ್ಲಿ
ಶಂಜೆ ಕರ್ತ್ಥಲೆ ಗ್ದ್ದ್ಳೆನಿಕೀ ನಾನಾ
ರಂಜಕೊಂಕುಳೆಟೆಯ್ಯಾ
ಸ್ಟೊಂಜಾಸ್ಟ್ ನಲಿತ್ತ್ತೆರ್
ವೆಂಜೀಪ್ರೊಯೆನ ಭೀಮೆ ತನ ಶೌರ್ಯೊಂಟ್ ॥ ೧೩೯ ॥

ಕುರುಕುಳು ನೂದೆಕ್ಲಾಯೇ
ನೊರಿಸ್ಟೇ ಪೋಸ್ಟಪು, ಖಲ್ಲೇ
ಬರುವುಟಾಯೆದ್ರೆಂದ್, ಪೊಳಿಪೆ ದಂಡೆ
ಬಿರ್ದ್ಂದಾ ಕಡವ್ರೋಮೆಂ–
ದರಿಯಾ ಭಾಷೆನಿ ಪಂಡ್ ಮು–
ತ್ತರೆಯೋ ಪತ್ತೊಯೆನಾ ತರೆ ಪತ್ತೊಯಿತ್ ॥ ೧೪೦ ॥

---

೧೩೭. ಮಂಡಲಾಧಿಪೆರ್ + ಆಪು + ಇರ್ತಂಡೊ.

೧೩೮. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಆಟಗಳನ್ನು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಂಬಂತ್ಡೆಕೋಟಿ - ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಡುವ ಆಟ; ಕಣ್ಮುರ್ಚಿಲ್ - ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆಯಾಟ; ಅ್ಡೆಪ್ರೋ ಬುಟ್ಬುಕಿ ಪಲ್ಲಿ - ಪಲ್ಲಿಗುದ್ದಿನ ಆಟ (ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಪಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ).

೧೩೯. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲವು ಆಟಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಂಜಕೊಂಕುಳು - ಆಟಗಳು, ವಿನೋದಗಳು; ಸ್ಟೊಂಜಾಸ್ಟ್ - ಒಂದಾಗಿ; ವೆಂಜೀಪ್ರೋಯೆನ - ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದನು.

೧೪೦. ಕುರುಕುಳು ನೂದೆಕ್ಲಾಯೇನೊರಿಸ್ಟೇ ಪೋಸ್ಟಪು - ನೂರು ಕೌರವರಿಗೆ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಸಾಕು; ಮುತ್ತರೆಯೋ - ಮೂರು ಸಲ.

ಫಲೆರಾ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ ಭೀಮನ್
ನಲೆತ್ಟೀ ಬೂಟ್ತಿಪೆರಾಕುಳು
ತೆಲೊಸ್ಟೀ ಪೋವೆರ್ ಪೋಡೀತ್‌ಳತ್‌ಣಾಯೆ
ಗೆಲೊಮಿನ್ ಕೇಂಡೆರೆನ್‌ಪ್ಪಿನ್
ಚಲೊಮಿನ್ ಮದಪೊಡೆಂ–
ದ್‌ಳೆತಾಯೆ ಮೆಲಿತೆನಾಂಟೆರೆ ಬೇತೇತೇ ॥ ೧೪೧ ॥

ಮೋರೆ ಕಾರ್ ಮುಳಂಪಾ
ತೆರ್‌ಪೋಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಮಾರುತೀ ನಿಲಟ್ ಬೂಟ್ತಿಪೆ ಪಸ್ಸೊಯಿತ್ಟೀ
ಕೌರವೆರ್ ತಿಗೆಯಾಲಾ
ದೂರ್ ಪಂಡೆರ್ ಭೀಮನ್
ಧಾರಣೀಪತಿಟಂಚಾಯತಿ ಮುಂಬಾಯೇ ॥ ೧೪೨ ॥

ಕಾರೆಮುಳ್ಳ್‌ಟ್ ದೇಹೊ
ಕೀರ್‌ಸ್ಟೊಂಡರುಣಾಂಬು
ಚೋರ ಮಾರುತಿ ಪಣ್ಕೆ ಪಲೆರೆ ಪುಯ್ಯೆಲ್
ಧಾರಣೀಪತಿ ಶಾಠ್ಯೊ
ವಾರೀತೆರ್ ಮಗ್‌ಳಾಲಾ
ಸೇರನೆಪ್ಪುಟ ವೇತೆ ನಲಿಪೀನೆಂದೆರ್ ॥ ೧೪೩ ॥

ಬೇತೇತೆ ನಲಿತಂಚ
ಭೂತಲಾಧಿಪೆ ಪಂಡ್–
ಣಾತೇ ಕೇಟ್ಟೊರ್‌ಣ್ ಮನ್ನತ ದಿನೊಂಟ್

---

೧೪೧. ನಲೆತ್ - ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಹೊರಳಾಡಿಸಿ; ಬೂಟ್ತಿಪೆರ್ - ಬೀಳಿಸುವರು; ತೆಲೊಸ್ಟ್ - ದೂರ ಸರಿದು; ಅ್‌ಳೆತ್ - ಎದ್ದು; ಮೆಲಿತೆನ - ಮೆಟ್ಟಿ ಹದಬರಿಸಿದನು; ಆಂಟೆರೆ - ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನೂ.

೧೪೨. ತೆರ್‌ಪೋಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ - ತುಂಡಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ; ಬೂಟ್ತಿಪೆ - ಬೀಳಿಸುವನು; ಪಸ್ಸೊಯಿತ್ - ಹಿಡಿದೆಳೆದು; ತಿಗೆಯಾಲಾ - ಎಲ್ಲರೂ; ಧಾರಣೀಪತಿಟ್+ಅಂಚ+ಆಯೆ+ ಅತಿ.

೧೪೩. ಕಾರೆಮುಳ್ಳ್‌ಟ್ - ಕಾರೆಗಿಡದ ಮುಳ್ಳಿನಿಂದ; ಕೀರ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ - ಗೀರಿ ಗಾಯಮಾಡಿ ಕೊಂಡು; ಅರುಣಾಂಬು - ರಕ್ತವು; ಚೋರ - ಸೋರುತ್ತಿರಲು; ಪುಯ್ಯೆಲ್ - ಗೋಳು; ಶಾಠ್ಯೊ - ದುರುಳತನವನ್ನು; ವಾರೀತೆರ್ - ತಡೆದರು; ವೇತೆ - ಬೇರೆಯಾಗಿ.

೧೪೪. ಕೇಟ್ಟ್ - ಕೇಳಿ; ಒರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ಮನ್ನತ ದಿನೊಂಟ್ - ಮರುದಿವಸ; ಮಾನ್ಯೊಲ - ಹುಡುಗರನ್ನು.

ಪ್ರೀತಿಟೇ ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್
ವಾತನಂದನೆ ವೆರ್ತ್
ಆತ್ ಮಾನ್ಯೊಲ ಮುಟ್ಟಟಿಜಿಯೊಂಡ್‌ತ್ತೆ ॥ ೧೪೪ ॥

ಧರಣೀವಲ್ಲಭ ಕೇಟ್
ಕುರುಕುಳೆಯ್ಯೆರ ಭೀಮನ್
ತೆರಿತ್‌ಡ್ ಪ್ರಮಾಣಾಕೊಡೀಯೆನ್ಕಿ
ಮರತಾ ಪುಂಡ್‌ನ ದಂತೀ-
ಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ಪಿದೆಯಾಸ್ಟ್
[ಮ]ರನೀ ನೂರಿಯೆರೇರಾ ಪಿನನಂದೊ ॥ ೧೪೫ ॥

ಚಲನನಂದನೆ ನಾಡ್
ಸ್ಟುಲೊಸ್ಟ್ ಆಕುಳೆ ಚೊಸ್ಟ್
ಫಲೆರಾ ನೂಟ್‌ಸ್ಟೊಳಿಂತೀ ಮರನೀ ಪಸ್ಸ್
ಅಲ್‌ಸ್ಟೋವಾ ಪವಮಾನೇ
ಮಲೆಸ್ಟೇ ವೀಜಿಸ್ಟೇ ವೃಕ್ಷಾ
ಫಲೊಮೆಯ್ಯಾ ಬೂಟ್‌ಪ್ಪೀ ಪರಿಶೇ ಬೂಟ್ಯೆರ್ ॥ ೧೪೬ ॥

ಉಡೆಸ್ಟೇ ದೇಹೊಮನೇಕೋ-
ಮಡೆಯೊಂಡ್ ರುಧಿರೊ ಮೆ-
ಯ್ಯಡೆಯಾ ಧೂಳ್‌ಟ್ ಕೂಡಾ ಮುರೆಯೊಂಡಂಚ
ಪುಡಮೀಶಾತ್ಮಜೆರ್ ಭೀಮನ್
ಖಡು ಮೂರ್ಖೆ ಕಡೆಕೂಡ
ಆ್‌ಡೆಪಿಂದೆರ್ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾಟಟ್‌ಸ್ಟಾನೇಕೊ ॥ ೧೪೭ ॥

ಬೇತೆ ಸ್ಟ್‌ಪ್ಪಡ್ ಮೂರ್ಖೆ
ವಾತನ್ನಂದನೆರೀಕುಳು
ನೂತೈವೆರೊಂಜಾಸ್ಟ್ ನಲಿಪೀನೆಂದ್

---

೧೪೫. ತೆರಿತ್‌ಡ್ - (?); ಪ್ರಮಾಣ ಆಕೊಡು ಈಯ್ - ನೀನು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು; ನೂರಿಯೆರ್ + ಏರಾ.

೧೪೬. ಚಲಸನಂದನೆ - ಭೀಮನು; ಉಲೊಸ್ಟ್ - ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮಥನಮಾಡಿ; ಫಲೆರಾ - ಹಲವರು; ನೂಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ; ಒಳಿಂತೀ - ಅಡಗಿರುವ; ಅಲ್‌ಸ್ಟೋವಾ - ಅಲುಗಾಡಿಸಲು; ಪರಿಶೇ - ಹಾಗೆ

೧೪೭. ಉಡೆಸ್ಟ್ - ಒಡೆದು; ಅಡೆಯೊಂಡ್ - ಆವರಿಸಿಕೊಂಡು; ಮೆಯ್ಯಡೆಯಾ - ಶರೀರವೆಲ್ಲ; ಮುರೆಯೊಂಡ್ - ಸಂಮಿಶ್ರವಾಗಿ; ಅಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಅಳುತ್ತಾ.

ಭೂತಳಾಧಿಪನಾಜ್ಞೆ–
ತ್ತಾ ತನೂಜೆರ್ ಪರ್ತ್
ಪ್ರೀತಿ ವಪ್ಪೊಸ್ಪೊಂಡೌಳ್ತ್ತ್ ಮುಗ್‌ಟಿಯೆರೊಗ್ರ್ ॥ ೧೪೮ ॥

ತೆರಿಸ್ಪ್ತ್ತೇರೊರ್ಣ್ ಭೂಪ–
ತಿ ರಾಜಾವಾಜ್ಞೆತಾ
ವಿರಡೇನಾನಿಲ ತಂಕುಳು ನಲಿತೊಂಜಾಸ್ಟ್
ಪರಿವರ್ತೀತ್ಪ್ಪಂಚ
ಕುರುಕುಳು ಭೀಮಟ
ವೈರತರುಕ್ ಬುತ್ತ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ ರೆಕ್ಷಿತೆರ್ ಮೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ॥ ೧೪೯ ॥

ಮದಪಂತೀ ಬುಗ್‌ಟ್ ಮೆಯ್
ಮದತೀ ಪೊರ್ತ್‌ಟ್ ಭೀಮನ್
ಭದಿಯೋ ಬಳ್ಪ್‌ಟ್ ಕಟ್ಟೊಡೋಸ್ಟ್ ಮಲ್ಲೊಂಜಿ
ತುದೆ ಗುಂಡೀಟ್‌ಡಪಾಯ
ಕುದಿಯೀತ್ಣತಿ ರೋಷಂ
ಬುದೊಮುಳ್ಳಾ ಪಾಶೊ ಭೇದಿತ್ ಮಿತ್ತಾಯೆ ॥ ೧೫೦ ॥

ವರ್ತ್ ಕೌರವೆರೇನಿ
ಜೇರ್ತ್ ಬುಟ್ಟಿತೆ ಭೀಮೆ
ಯತ್ನೊಂಟಾಕುಳೆ ಭಾಷೆಟಡೆಕೊ ಪಂಡ್
ಬೆರ್ತಾಕುಳೊರ್ಣಾಯಾ
ವಸ್ತಾವಸ್ಥೆನಿ ಪಿಂದ್
ಪತ್ತ್ಸ್ ಕ್‌ಡಪ್ಪೋಸ್ಟೆರಹಿಕುಳೆಟಾ ॥ ೧೫೧ ॥

ಅಪಾಳಾ ವಿಷೊ ತಂಕ್
ಪ್ರಾಪೀಪಂತೆ ಸುಖೀತೆ–
ಯಾ ಪವಮಾನಿ ನಿದ್ರೆಟ್ ಮೈಪಿಂ[ದ್]

---

೧೪೮. ಮುಗ್‌ಟ್‌ಯೆರ್ - ಮರಳಿದರು; ಒಗ್ರ್ - ಒಂದಾಗಿ, ಒಟ್ಟಾಗಿ.
೧೪೯. ಬುತ್ತ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಬಿತ್ತುಹಾಕಿ.
೧೫೦. ಬುಗ್‌ಟ್ - ಉದ್ವೇಗ; ಭದಿಯೋ - ಮೋಸದಿಂದ; ಬುದೊಮುಳ್ಳಾ - (?).
೧೫೧. ಬುಟ್ಟಿತೆ - ಬೀಳಿಸಿದನು; ಅಡಕೊ - ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ (?); ಕ್‌ಡಪ್ಪೋಸ್ಟೆರ್ - ಕಡಿಸಿದರು, ಕಚ್ಚಿಸಿದರು, ಕುಟುಕಿಸಿದರು.
೧೫೨. ಅಪಾಳಾ - ಆಗ.

ಕೋಪೊಪೊಯ್ಮ ಜ್ವಲೀತ್
ಚೊಸ್ತೆ ಉಗ್ರಮುಖೊಂಟ್
ಐವಳಂದೂಮೆ ಕೂಡ ನಲಿತಂಚಿತ್ತೆ ॥ ೧೫೨ ॥

ಭರತಾನನ್ವಯನಾಶ
ಕರೆಯಾಸ್ಟ್ಯೀಯಿನ ಪೂರ್ವೊಂ-
ತರಸುಕುಳು - ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಕುಳು ದುಷ್ಟೇರ್ಕ್ಯ
ಮರುತನಂದನಕ್ ನಿ-
ಷ್ಠುರೊಮಾವಾಕ್ಕು ರಚೀತಿ
ಪರಿಶಾಸ್ಟೌಳ್ತ್ ಜಯೀತಿ ಕೃತಿ ಕೇಳಾಲೂ ॥ ೧೫೩ ॥

ಅಡಿಯೆರೀ ಚಮೆತಷ್ಟ
ವಿಷೊಮೀ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ ತಂಕುಳು
ಖಿಡುಶೀಪೆಯೆನ್ಕೀ ವಸ್ತುಕ್‌ಳೆಟಾವ
ಪುಡೊವ್ರೋ ಕಣ್ಕುಳು ಚೊವಿನ್
ಆ್ಡವ್ರೋ ಮುಟ್ಸ್ಯಿಯಿ ಕಯಿಕುಳು
ಅಡ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾಕುಳೆ ಕೈತೋಟಿನಿ ಜಾಪಣ್ಕೊ ॥ ೧೫೪ ॥

ಭೀಮನಾ ಮುದೆಲ್ ನಿ-
ರ್ನಾಮೊನಾಕವ್ರೊಮೆಂದ್
ಕಾಮಿತ್ ಫಲೆರಾ ಕೌರವೆರ್ ಭಕ್ಷೊಮಿನ್
ಪ್ರೇಮಿತ್ ಕೊಳುವಾವ
ಆ ಮಹಾಬಲೊಮುಳ್ಳಾಯೇ
ತಾಮಸೀಪನೆ ಭಕ್ಷಿತ್‌ಡ್‌ವೇ ಮಾಂತಾ ॥ ೧೫೫ ॥

ಪಕ್ಷೀಂದ್ರೆಯಹಿಕುಳೆ
ಭಕ್ಷೀತೀ ಪರಿಶೀಟೇ
ಭಕ್ಷೊ ಭಕ್ಷಿತೆನಾ ತಂಕೌಳ್ ವರ್ತೀತಿನ್
ಶಿಕ್ಷೀತ್ ತನ್‌ಕ್ ವಿ-
ಪಕ್ಷೊಂತ ಶಿಶುಕುಳೆ
ಅಕ್ಷಿಣೋ ನಲಿಕೇತ ಮರಿಯಾಟೊಂಟ್ ॥ ೧೫೬ ॥

---

೧೫೩. ರಚೀತಿ - ಮಾಡಿದ; ಪರಿಶೆ - ಹಾಗೆ; ಆಸ್ಟ್ - ಆಗಿ; ಕೇಳಾಲೂ - ಕೇಳೋಣಾಗಲಿ (ಕೇಳಿರಿ).

೧೫೪. ಅಡಿಯೆರ್ - ಪಾಕಗೊಳಿಸಿದರು; ಚಮೆತ್ - ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ; ಅಷ್ಟವಿಷೊಮಿ - ಎಂಟು ಬಗೆಯ ವಿಷಗಳನ್ನು; ಖಿಡುಶೀಪೆಯೆಸೀ - ಅತ್ಯಂತ ಸಿಹಿಯಾದ; ಆ್ಡವ್ರೋ - ಸಿಡಿಯುವುವು, ನೋವಾಗುವವು.

೧೫೫. ಕಾಮಿತ್ - ಬಯಸಿ; ಪ್ರೇಮಿತ್ - ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ.

ಖೆದಿಯೋ ಬಳ್ಳ್‌ಟ್ ಕಷ್ಟ್
ತುದೆ ಗುಂಡೀಟ್‌ಡ್‌ಯಾರ್
ಮದಪೋಸ್ಟ್ ಅಹಿಕುಳೆ ಫಣೊ ಶೂಂಪೋಸ್ಟರ್
ಉದ್‌ಸ್ಟ್ರೀ ಶಿಂಗಿತ ಭಕ್ತೊ
ಪದೆಯಾರೀಕುಳೆನೆಯ್ಯಾ
ತದೆತೇನ್ ಕೆರನೆತ್ತ್ ಚಯಯೇನೆಂದೆ ॥ ೧೫೭ ॥

ಧರಣೀವಲ್ಲಭ ಕೇಳ್
ನರಲೋಕೊಂತ ಜಗತ್ತ್
ಮರ್ಳಾತೋ ಭಯಮೀಪ್ಪುಪ್ಪಣವು ಮಾಂತಾ
ಹರೆ ನಾರಾಯಣ ಬ್ರಹ್ಮ
ಸುರೆರೇಕ್‌ಲರ್‌ಸ್ಟ್ರಣಾ
ಕೆರಿಯೇರಾಯಿಸ್ಸ್ರೀ ಮುತ್ತನತೇರೆಲ್ಲಾ ॥ ೧೫೮ ॥

ಪುರುಡೀತ್ ಕೆರಿಯೇರ
ಫೆರಿಯೋಮುತ್ಸಹಿಪುಪ್ಪೆರ್
ಮರ್ಳೇರೀಕುಳೆ ಜಾಪಂಡಪೆರೆಂದುಂಡೊ
ಕುರುಕುಳೆಯ್ಯೆರೆನೀ ಸಂ–
ಹರಿತ್ತೇ ಭೂತಗಣೊಂಕ್
ಬಿರುವಾಕೋವನತ್ತೇನ್ೀ ಚಯಯೇನೆಂದೆ ॥ ೧೫೯ ॥

ಭೀಮಸೇನ ಸುಯೋಧನಾದಿಕ್ಕೆ ವೈರೊ ಬಾಧಿಪ ತಮ್ಮುಟೇ
ಮಾಮಬುದ್ಧಿವಿಚಾರಣೇ ಮತಿಟ್‌ತ್ತೆರ್ ಕೌರವೆರೆಯ್ಯೆರಾ
ಹೇ ಮಹೀಪತಿ ಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳು ಭೀಷ್ಮೆರಾ ವಿದುರಾಖ್ಯೆಯಾ
ಪ್ರೇಮವಾಕ್ಯಮತೊಂಟ್ ಕೂಡನುವರ್ತಿತ್‌ತ್ತೆರ್ ವೀರೆರ್ ॥ ೧೬೦ ॥

ಮೇಲ್‌ನಾಶೊ ಭವೀಪೆರ್ತ್ತ್‌ಣತೀ ಸುಯೋಧನೆ ಕಾರಣಂ
ಕಾಲೊ ಪೋವನೆಯೀ [ಕ್ಷಣೊಂ]ಟೆ ಲೆಯೋಪ್ಪುಣಾಂದ್ ನಿರೂಪಿತ್

---

೧೫೬. ಪರಿಶೀಟೇ - ಹಾಗೇನೇ; ವರ್ತೀತಿನ್ - ದೊರೆತಂಥ.

೧೫೭. ಖೆದಿಯೋ - ನೋಯುವಂತೆ; ಕಷ್ಟ್ - ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ; ಅ್‌ಡ್‌ಯಾರ್ - ಹಾಕಿದಿರಿ; ಶೂಂಪೋಸ್ಟರ್ - ಬುಸುಗುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದಿರಿ; ಉದ್‌ಸ್ಟ್ - ಪ್ರೀತಿಸಿ; ಶಿಂಗಿತ - ವಿಷದ; ಪದೆಯಾರ್ - (?); ತದೆತ್ - ಹೊಡೆದು.

೧೫೮. ಜಗತ್ತ್ - ಜನರು; ಅರ್‌ಸ್ಟ್ರಣ - ಅಸಾಧ್ಯ; ಆಯಿಸ್ಸ್ - ಆಯುಷ್ಯವು; ಮುತ್ತನತೆ - ಮುಗಿಯದೆ.

೧೫೯. ಪುರುಡೀತ್ - ಮತ್ಸರಿಸಿ; ಬಿರುವಾಕೋವನತ್ತೇನ್ - ಔತಣ ಮಾಡಿಸದೆ.

ಬಾಲಲೀಲೆನ್ ಪಾರ್ಪಸ್ಟ್ ನದಿಸೂನುನಾಡತೆರಾಕ್ಳೆಕ್
ಶೀಲಶಿಕ್ಷೆಟ್ ವಿದ್ಯಭ್ಯಾಸೊಮಿನಾಕೊಸ್ಟೇರೊರಿ ವಿಪ್ರಟಾ ॥ ೧೬೧ ॥

ನುಂಬು ಗೌತಮ x x x x x x x
ರಂಬುಜಾಸನಸನ್ನಿಭೇ ಪೋವೆಂದ್‌ನಿಲ್ಪ ವನಂತುಳ್ಳೆ
ಇಂಬುಕೌ x x x ಸ್ಪಡೆಯಾಡಪಾಳೆಟ ಮೋಹಿತ್
ಶಂಬರಾಂತಕವೈರಿಬಾಧೆಟ್ ಆರೆ ವೀರ್ಯೊ ಚಲೀತ್‌ಣ್ ॥ ೧೬೨ ॥

x x x x x x x x x ಆರೆ ಸನ್ನಿಧೊಂಟಾವಸೀತ್‌ಣ್
ತಾಮು ಪೋಸ್ಟ್ ಪುನಸ್ಸಮಾಧಿಟ್ ನಿಲ್ತೆರಾ ಮುನಿಸತ್ತಮೇ
ಏ ಮಹೀಪತಿ ಕೇಳಿಯಾ ಮಿಥುನೋ ಜನೀತ್‌ಣಕ್ಷಿಣಂ
ಭೂಮಿವಲ್ಲಭೆ ಬೋಂಟೆಕಾವ ವರ್ಪ್ಪೆ ಶಾಂತನು ದರ್ಶಿತ್ ॥ ೧೬೩ ॥

ದರ್ಶಿತಾ ಮಿಥುನೋ ಮಹೀಪತಿ ತರ್ಪೊಸ್ಟೊಂಡಯೆ ಕೂಡನೆ
ಪರಮಮಾಯಿ ಕೃಪೆತ್ತ್ ರೆಕ್ಷಿತೆಯಾಸ್ಟಯೇನೌ ಕಾರಣಂ
ಒರಿ ಕೃಪೇಕ್ಕೃಪಿಯೆಂದ್‌ತೊರ್ತಿಕ್ ನಾಮೊಮಿಂಚ ಭವೀತ್‌ಣ್
ವರ ಚತುರ್ದಶವಿದ್ಯೆಟುತ್ತಮೆಯಾಸ್ಟೆರಾರವುಳ್ ನಿಲ್ತೆರ್ ॥ ೧೬೪ ॥

ಉಳೆಪೊಸ್ಟ್ ನದೀಸುತೆಯಾ ಕೃಪನೀ ಕೌಮಾರೆರೆನೆಯ್ಯಾ
ತೆಳಿಯೋಲೆ ಚತುರ್ದಶವಿದ್ಯೆಟ್‌ಲಾಕುಳೆನೆನಪಾ ಸಮಯೊಂಟ್
ಲಳಿತೊಂಟ್ ಗಜಾನನನಿಚ್ಚಿತ್ ತಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಸಮೇತೊ
ತೆಳಿಯಾರ್ ಪರೀಪೊಸ್ಟೆರಾಕುಳೆಕ್ ಆಚಾರಸಮೇತೊ ॥ ೧೬೫ ॥

ಪೌರಾಣೊಮ ಜ್ಯೋತಿಷೊ ಬಾಹಟೊಮಾ ಸ್ಮೃತಿನೀತಿ ಸಮಸ್ತಾ
ಸಾರೋಕುಳೆನಾರ್ ಪರಿಪೊಸ್ಟೆರ್ ನಿಜನಂದನಕೌಳ್

---

೧೬೧. ಪಾರ್ಪಸ್ಟ್ - ನಿಲ್ಲಿಸಿ (ಮುಂದುವರಿಸದೆ).

೧೬೨. ಗೌತಮ ವಂಶದ ಶರದ್ವಂತನೆಂಬ ಋಷಿಯು ದೀರ್ಘ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಅವನ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕೆಡಿಸಲು, ಇಂದ್ರನು ಜಾಲವತಿಯೆಂಬ ಅಪ್ಸರೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು ಮೋಹಿಸಿದ ಶರದ್ವಂತನ ವೀರ್ಯವು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಓಟೆ ಬಿದಿರಿನ ಪೊದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು.

೧೬೩. ಶರದ್ವಂತನು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಪುನಃ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೊಡಗಿದನು. ಆ ವೀರ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಗಂಡುಮಗು-ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಗು ಜನಿಸಿದುವು. ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಅದೇ ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದ ಶಾಂತನು ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡನು.

೧೬೪. ಶಾಂತನು ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆದೋರಿ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಗಂಡುಮಗುವಿಗೆ ಕೃಪನೆಂದೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಗುವಿಗೆ ಕೃಪಿಯೆಂದೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದನು.

ಆರೆತ್ತ್ ಕುಮಾರೆರ್ ಸಂಗ್ರಹಿತೆರ್ ವಿದ್ಯಾ ಕಲೆಮಾಂತಾ
ಆರೇಪ್ಪೆರ್ ಮೆಂಚಲ ತಾನ್‌ತನ್‌ಟೇ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರನಿ ದಾಂಡನೀ ॥ ೧೬೬ ॥

ನಾಡಲ್ಪೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ಬಾಲೆರೆಕ್ಕೇ ಶಾಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವಿದಗ್ಧಂ
ಕೂಡ್‌ತ್ತ್ ಪರೀಪ್ಪೊವೆರಾಕಿ ಮಹಾಪುರುಷೋತ್ತಮೆರೆಯ್ಯಾ
ನಾಡೋತ್ತಿರಿ ತಂಕ್ ರೆಣೀತ್‌ನೌ ಬರುವೆಸ್ಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಕೂಡ್‌ಪ್ಪುಣ್ ವರ್ತನುಕೂಲತೆಟ್ಟೇ ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳ್ ॥ ೧೬೭ ॥

ಭರದ್ವಾಜೆರೆನ್‌ಪ್ಪಿ ಮುನೀಶ್ವರೆ ತಾನೊರ್‌ಣ್ಣೇ ವನಮಧ್ಯೇ
ಸುರನಾರಿನಿ ಚೂಸ್ತತಿ ಸಂಭ್ರಮಿತ್ತೇ ಸ್ಮರಬಾಧನೆಟಾವ
ಅರ್‌ಆಸ್ಟ್ ಧರೀಪೆರ ವೀರ್ಯೊಮಿನೀ ಬುಡ್‌ಸ್ಟೊಂಜಿ ಘಟೊಂಕ್
ಫೆರಿಯಾರಯೆ ರಕ್ಷಿತೆರಾದರಿತ್ತೇ ಜನಿಯೀತೆ ತನೂಜೆ ॥ ೧೬೮ ॥

ಕಲಶೊಂಟ್ ಜನೀಪಪನಾ ಶಿಶುಕ್ ದ್ರೋಣೇಂದಭಿಧಾನೊ
ನಿಲೆಯಾವಪ ರಕ್ಷಿತೆರಾದರಿತ್ತೇ ಸತಿಸ್ನೇಹವಶೊಂಟ್
ಕುಲಧರ್ಮೊಮಿ ತಪ್ಪನೆ ವರ್ತಿಪ್ಪೊಯೆರ್ ವಿಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಂತಾ
ಬಲೊ ಕೂಡಪ ವಿದ್ಯೆ ಪರೀಪಯೆರ್ರೇ ಭರದ್ವಾಜಮುನೀಂದ್ರೆ ॥ ೧೬೯ ॥

ಶಾಸ್ತ್ರೊಂಕುಳು ನಿರ್ಣಯೊಮಾವಪನೇ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವಿದಗ್ಧೆ
ಧಾತ್ರೀಶೆ ತ್ರಿಯಂಗೊ ಪರೀಪಯೆರ್ರೇ ನಿಜನಂದನಕಾರ್
ಧಾತ್ರಿಂಶಧರೋಪಮೆ ಭೂಮಿತುಳೈ ದ್ರೋಣೇಂದಭಿಧಾನೊ
ಧಾತ್ರೀಶೆರ್ ಚೂವಪ ಮಾನಿಪುಕೆರ್ ಭರದ್ವಾಜತನೂಜೆ ॥ ೧೭೦ ॥

ಶಿರೊಮಾಂತೆನ ವರ್ತ್ ಮುನೀಶ್ವರಟಾ ದ್ರುಪದೇ ಚಿದಿಯಾನಿ
ಗುರುವಾಯಕ್ ದ್ರೋಣೆರೆಯಂಮೆಯತ್ತೇ ಇರುವೇರುಡಪುಷ್ಟ್

---

೧೬೬. ಬಾಹಟೊಮಾ - ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು; ನಿಜನಂದನಕ್ ಔಳ್ - ತನ್ನ ವಂಶದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ; ಆರೇಪ್ಪೆರ್ - ಆಲೋಚಿಸುವರು; ದಾಂಡನಿ - ದಂಡನೀತಿ ವಿಚಾರವನ್ನು.

೧೬೭. ನಾಡಲ್ಪೆರ್ - ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದರು; ವಿದಗ್ಧಂ - ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು; ಕೂಡ್‌ತ್ತ್ - ಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ; ನಾಡೋತ್ತಿರಿ - ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ತಂಕ್ ರೆಣೀತ್‌ನೌ - ತನಗೆ ಋಣವಿದ್ದದ್ದು.

೧೬೮. ಒರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ಅರ್ ಆಸ್ಟ್ - ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ; ಫೆರಿಯಾರ್ - ಹಿರಿಯರಾದ ಅವರು.

೧೬೯. ವಿಪ್ರಕ್ರಿಯೆ - ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು.

೧೭೦. ತ್ರಿಯಂಗೊ - ಅರಸರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಮೂರು ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು; ಧಾತ್ರಿಂಶಧರೋಪಮೆ - ಶಿವನಿಗೆ ಸಮಾನನಾದವನು.

೧೭೧. ಶಿರೊಮಾಂತೆನ - ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದನು; ಚಿದಿಯಾನಿ - ಸಣ್ಣವನಾಗಿರುವಾಗ; ಅತ್ತೇ - ಅಲ್ಲವೇ?; ಉಡಪುಷ್ಟ್ ಪರಿಶಿತ್ತೆರ್ - ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದರು.

ಪರಿಶಿಕ್ಷೆರ್ ತಮ್ಮುಟ್ಟೆ ಸೇರ್‌ಸ್ಸೊರೀತ್ತೊರಿ ಸ್ನೇಹವಶೊಂಟ್
ಮುರ್‌ಸ್ವಾರ್‌ಸ್ವಂಚಿಪ್ಪ ನೃಪಾತ್ಮಜನಿನ್ ಉಳೆಪೋಯೆ ಪಿತಾವು ॥ ൧൭൧ ॥

ಜನಕೇಯುಳೆಪಾವಪನಾ ಮುನಿಟಾ ಬುಡೆಲಾಭಿತ್‌ಣಾಯೆ
ಮನಿತೇ ತನ ಮಿತ್ರಕೆ ದ್ರೋಣೆರೆಟಾ ಮದಪೋಡಯೆನಿಂಚಾ
ಮನುಜಾಧಿಪೆ ಪೋಸ್ಸ್ ಪುರಂಪೊಗಿಸ್ಟ್ ತನ್‌ಕೌಳಭಿಷೇಕೊ
ವೆನ್‌ಪೋವಪ ನಿಲ್ತೆನ ರಾಜ್ಯಪದಂಟವನೀಪತಿ ಕೇಳ್ ॥ ൧൭൨ ॥

ನೃಪ ಕೇಳಪನಾ ಮುನಿ ಪಾತೆಡ್‌ಸ್ಟ್ ಸುಮುಹೂರ್ತದಿನೊಂಟ್
ಕೃಪೆಟ್‌ತ್ತನುಜಾತೆ ನೃಪಾತ್ಮಜಕ್ ಬೆನ್ನೊಪ್ಸ್ ವಿವಾಹೊ
ಕೃಪಿಟ್‌ತ್ತ್ ಹರಾಂಶಜೆ ದ್ರೋಣೆರೆಕ್ ಸುತೆಯಾಸ್ಟ್ ಜನೀತೆ
ಕೃಪೆಟಾಯನಿ ಶಿಕ್ಷಿತ್ ರಕ್ಷಿತೆರ್ ವಿದ್ಯಾವಿನಯೊಂಟ್ ॥ ൧൭൩ ॥

ಭರದ್ವಾಜೆರೆನ್‌ಪ್ಪಿ ಮುನೀಶ್ವರೆ ಪೋಸ್ವಮರಾವತಿಟಾಯೆರ್
ವರಪೌಳ್ ದರಿದ್ರತೆಟಾವಶನಂಕ್‌ದನೆಪ್ವಪ ದ್ರೋಣೆರ್
ವರಪುತ್ರೆಯ ತಾನ್ ವನಾಂತರಂಟ್‌ಸ್ಟ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಪರಶೂಧರರಾಮೆರೆನಾಶ್ರಮೊಮಿನ್ ಪೊಗಿಯೀಕ್ಷಿತೆರಾರ್ ॥ ൧൭൪ ॥

ಚೂಸ್ವಾಕುಳೆನಾ ಮುನಿ ಮಾನಿತೆರಾಪತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್ ವರ್ತೀ
ಕಾರ್ಯೋಮುತೆ ಜಾಸ್ವೆನಪಾರೆಕವಾ ಆಜ್ಞಾಪಿತೆರಾವು
ಆಯೇತಲ ನಿರ್ಧನೆರೆಂಕುಳುತೇನುಲೊಸ್ಟೌಳ್‌ಂಬುಳೆಯ್ಯಾ
ಪೋಯೆಂಕ್ಳೆ ದರಿದ್ರೊ ಸುಖೀಪುಕ್‌ಣ್ಯೆಕೇವೋಡುನುಪಾಯೊ ॥ ൧൭൫ ॥

ಕೇಂಡಾ ಮುನಿ ಚಿಂತಿತೆ ರಾತ್ರಿಟ್‌ಲಾ ಭರದ್ವಾಜೆರೆಕೆಂಕಾ
ಇಂಡೇತಲ ಮಿತ್ರತೆಯೀಕುಳೆನೀ ಸಂಭಾವಿಪೆರಾಂದ್
ಉಂಡಾಯಿರಿನನ್ಯಧನಂ ಪೃಥಗ್‌ತ್ತೇನದುರರಿಯೀಕ್ಕು
ಕೊಂಡೋಲೆಯೆಂದಾರ್ ಪ್ರಸಾದಿತೆರ್ ಧನುರ್ವೇದಸಮೇತೊ ॥ ൧൭൬ ॥

ಬಿರುವಾಣೊಮಿನಾರ್ ಪ್ರಸಾದಿಪಪಾಕುಳೆಯೊಂಡೆನ್‌ಕೀರ್
ಗುರುವೆಂದ್ ನಮಸ್ಕರಿತಾರೆಟ್‌ತ್ತ್ ಬುಡೆಲಾಭಿತ್ ಪೋಪೀ

---

൧൭൨. ಬುಡೆಲಾಭಿತ್‌ಣಾಯೆ - ಬೀಳ್ಕೊಂಡವನು; ಮನಿತೇ - ಹೇಳಿದನು; ಮಿತ್ರಕೆ - ಗೆಳೆಯ.
൧൭൩. ಪಾತೆಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಮಾತಾಡಿ.
൧൭൪. ಆ್‌ದನೆಪ್ವಪ - ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ; ಆ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ - ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ.
൧൭൫. ಮಾನಿತೆರ್+ಆಪ್ಪು+ಅತಿ; ಉತೆ - ಈಗ; ಆಯೊ+ಏತಲ - ಆಯೇತಲ; ಉಲೊಸ್ಟ್ - ಅಲೆದಾಡಿ, ಪೋಯೊ+ಎಂಕುಳೆ - ಪೋಯೆಂಕ್ಳೆ.
൧൭൬. ಉಂಡಾಯಿರಿ - ಇಲ್ಲದಾದುದು.

ತೆರುಟ್‌ತ್ತ್ ನಿರೂಪಿತೆರ್ ಮಿತ್ರತೆನೀ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯಕ ನಂಕಾ
ಫೆರಿಯೊಂಡ್‌ನ ಸಖ್ಯತೆ ನಂಕಯೆನೀ ಚೊಕೊಂದ್ ಗಮೀತೆರ್ ॥ ೧೭೭ ॥

ಖಡುವೇಗಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್ ತನೂಜೆಯುತೊ ದ್ರುಪದಾಲಯೊಂಟೌಳ್
ಪಡಿಯಾರೆಟ ಪಿಂತೆರ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆಯೆಡ್ಡೊರಿ ಭೂಪತಿಕಿಷ್ಟೇ
ಇಡೆಪಿಂಪಿಲ ವರ್ತಿನಿನ್ ಚೊಕ್‌ಣೈಕ್ ಯೆನಪಾಯುಳಿಪೋಸ್ಟ್
ಪುಡಮೀಶಟ ದ್ರೋಣೆರ್ ಪಂಡ್‌ಣಯೇ ವಿನಯೊಂಟೆ ವಚೀತೆ ॥ ೧೭೮ ॥

ಒರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ ವರ್ತಿಮಿನ್ ಚೊಕ್‌ಣೆಕ್ ಬಾಕಿತೌಳ್‌ತ್ತೆರ್
ಫೆರಿಯೋ ಯಿಮುಕಾರೆಕ ಸಖ್ಯತೆಯುಂಡೆನ್‌ಕೆರ್ ಚಿದಿಯಾನಿ
ವರಡೋಂದ್‌ನ ಕೇಳಪ ರೋಷಿತ್‌ಣೈ ಪೆಜಿಸ್ಟೇ ತಿರಿಯುಣ್ಕೇ
ಧರಣೀಶೆರೆಟೇವುಳೆನಾ ಸಖ್ಯತೆನಾಂದವನೀಸುರಕಾಂದೆ ॥ ೧೭೯ ॥

ದೆಗೆ ತತ್ತೆರ್‌ಯೆನ್ನ್‌ಟ ಭೂಪತಿನಾ ಪಟ್ಟಾಂಗೊಮಿ ಕೇಂಡ್
ಪೊಗಿಯೇರರಿಯೆಂದೆನ ಕಂಚುಕೆ ಪೋಸ್ಟಾ ದ್ರೋಣೆರೆ ಮುನ್ನಾ
ಬುಗ್‌ಳಾರೆಕ್‌ಲಾಂಚನೆ ವರ್ಧಿತ್‌ಣ್‌ೇ ಅಸಿನೀಯುರ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್
ಮಗ ಕೂಡುಳೆತೊಂಡುಳೆಯಾಯೆರ್‌ನಾ ಝುಡಿಸ್ಟೇ ಪರಿಸ್ಟಾರ್ ॥ ೧೮೦ ॥

ಉರಿವುಪ್ಪೆರ್ ರೋಷಮಹಾಗ್ನಿತವಾ ದ್ವಾಸ್ಥಾ ವಚನಂಕ್
ಇರಡ್ೇ ದಿಶೆಟ್‌ತ್ತೀ ಭಟಾವಳಿನಿನ್ ಕೆಸೆಕಣ್ಣವ ಚೊಸ್ಟ್
ಕರಿರಾಜನಿ ನಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಕಿ ಮಹಾ ಮೃಗರಾಜ ಪ್ರಕಾರೊ
ಪರಿಶಾ ನೃಪೆಯೋಲಕೊಮಿನ್ ಕೊಳ್‌ಸ್ಟೀಯಾಸ್ಥಾನತೆಟಾಯೆರ್ ॥ ೧೮೧ ॥

ಚೊಸ್ಟಾಯಟ ಪಂಡೆರ್ ಹೇ ದ್ರುಪದಾ ಚಿದಿಯಾನಿಲ ವರ್ತ್
ಜಾಸ್ವಭ್ಯಸಿಸ್‌ತ್ತ ಪಿತಾವುಟೆನಾ ಸಖೆಯಾಯೆನ್‌ಟೌಳ್

---

೧೭೭. ಕುಳೆಯೊಂಡ್ - (?); ಪ್ರಸಾದಿಪಪ + ಆಕುಳೆಯೊಂಡ್/ಪ್ರಸಾದಿಪಪಾ[ಽ]ಕುಳೆಯೊಂಡ್ - ದಯಪಾಲಿಸಲು, ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು (?)

೧೭೮. ತನೂಜೆಯುತೊ - ಮಗನೊಂದಿಗೆ; ಪಡಿಯಾರೆಟ - ದ್ವಾರಪಾಲಕರಲ್ಲಿ; ಪಿಂತೆರ್ - ತಿಳಿಸಿದರು (?); ಇಡೆಪಿಂಪಿಲ - ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸು; ಉಳಿಪೋಸ್ಟ್ - ಒಳಹೋಗಿ.

೧೭೯. ವರಡೋ ಎಂದ್‌ನ - ಬರಲೋ ಎಂಬುದನ್ನು; ಪೆಜಿಸ್ಟೇ ತಿರಿಯುಣ್ಕೇ - ಹೆಕ್ಕಿ ತಿರಿದುಣ್ಣುವ; ಏವುಳೆನಾ - ಎಂತಹ.

೧೮೦. ದೆಗೆ ತತ್ತೆರ್ - (?); ಪಟ್ಟಾಂಗೊಮಿ - ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು; ಪೊಗಿಯೇರ ಅರಿ - ಹೋಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ; ಬುಗ್‌ಳಾ - ಬೊಗಳಲು (?), ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನುಡಿಯಲು; ಅಸಿನೀ+ಉರ್ ಸ್ಪೊಂಡ್ - ಖಡ್ಗವನ್ನು ಝಳಪಿಸುತ್ತಾ; ಝುಡಿಸ್ಟ್ - ತ್ವರೆಮಾಡಿ; ಪರಿಸ್ಟ್+ಆರ್ - ಮುಂದು ವರಿದು ಅವರು.

೧೮೧. ದ್ವಾಸ್ಥಾ ವಚನಂಕ್ - ದ್ವಾರಪಾಲಕನ ಮಾತಿಗೆ; ಕೆಸೆಕಣ್ಣವ - ಕೆಂಗಣ್ಣಿನಿಂದ; ಆಸ್ಥಾನತೆಟ್+ ಆಯೆರ್ - ಆಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಲಪಿದರು.

ಜಾಸ್ಟೀಯ್ಯ್ ವಚೀತ್ಣ ಮಿತ್ರತೆನಿನ್ ಮದಪಡೆಯೆಂದಾತೊ
ಜಾಸ್ಟೀಯ್ಯ್ತೆ ಭಾಷಿತ್ಣೀ ಸಭೆಟ್ ಅತಿಪ್ರೌಢೆರೆನಂದೊ ॥ ೧೮೨ ॥

ಈ ಪಂಡ್ಣವುಳ್ಳಯೆ ಭೀರುಕುಳೆನ್ಕತಿವೀರೆರೆಕೆಡ್ಡಾ
ನೃಪ ಮೂಢಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕಾ ಖಲಕಾ ಗುಣಿಕಾ ಕ್ಷಮೆಯುಳ್ಳಾ
ಕಪಟೇರ್ಕುಳೆಕಾ ಸಾಧುಕ ಸಜ್ಜನಕಾ ಸತ್ಯಜ್ಞಕ ಲೋಕೊ
ನೃಪರಾಧಕ ಪಾಪ ಸುಶೀಣೆರೆಕಾ ಮಿತ್ರತ್ವೊ ವರನ್ನಾ ॥ ೧೮೩ ॥

ಮನುಜಾಧಿಪ ಕೇಳಿನ ರಾಜ್ಯೊಮಿನಾ ಧೂಳೀಪಟೊ ಮಾಂತ್
ಯೆನ ಶಿಷ್ಯೆರೆಕೊಂಡಿನಿ ಕಟ್ಟೊಸ್ಸ್ಟತ್ ಪಿದೆಂಗೈಪ್ಪಡ್ಪೋಸ್ಟ್
ಜನೊಮೆಯ್ಯ್ಡೆಪಿನ್ನಿ ಪ್ರಕಾರೊಮೆನಾ ವಾಮಾಂಘ್ರಿಟ್ ಮೊಷ್ಟ್ಸ್ಟ್
ಯೆನ ಕೋಪೊಮಿ ತೀರ್ಪನತೆಪ್ಪುಟ್ಂಬು ಮಿರೆಮೀಶೆಕುಳಾತ್ ॥ ೧೮೪ ॥

ಈ ವಾಕ್ಯೊಮಿ ಪಂಡಡೆಯೊಂಡೆರ್ನಾಪತಿಪ್ರೀತಿಟ್ ದ್ರೋಣೆರ್
ಭೂವಲ್ಲಭನೋಲಕಶಾಲೆತುಳ್ಳೆ ನಿರೆಸ್ಟ್ತ್ತೀ ಜಗತ್ತ್ೕ
ಆ ವೇಲೆಟ್ ಪಯ್ಯೆನ ಕುಳ್ಳ್ತೆರ್ ಭಯಪೀಡಿತೆರಾಸ್ಟ್
ಜಾವೆನ್ಕ್ಣಯೆಂದ್ಡೆಪಿಂದಿರಿನಾ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯೆಲ ವೆರ್ತ್ ॥ ೧೮೫ ॥

ಮಗನಿಲ್ಪುಳೆತೊಂಡ್ ಗಮೀತೆರ್ನೌಳ್ತತಿವೇಗಿತ್ ದ್ರೋಣೆರ್
ನಗರೊಂಕುಳ ಗ್ರಾಮೊಮ ನಾಡ್ಕುಳಾ ಅ್ಡೆಯಾಡ್ಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಜಗಧೀತುಳ್ಳೆ ಭೀಷ್ಮೆರೆ ಕೀರ್ತಿಕುಳೆ ಪರಿವರ್ತಿಪ ಕೇಂಡ್
ಪೊಗಿಯೆರ್ೕ ಕುರುದೇಶೊಮಿ ಪೋಸ್ಟವನೀಪತಿ ಕೇಳ್ ವಿನೋದಂ॥ ೧೮೬ ॥

ದುರಿಯೋಧನೆರಾದಿಕುಳೇಕಶತಂ ಕುರುವಂಶಜೆರಾಪೂ
ವರ ಪಾಂಡವೆರೈವರೆ ಕೂಡ್ಸ್ಟ್ತ್ೕ ನೂತ್ತಾಜಿ ಮನುಷ್ಯೊ
ಕರಿನಾಲಯೊಂತಾ ಪಿದೆಯೀ ಬೆಳಿರ್ ಸ್ಥಲೊಂಟೆಡ್ಡಜಪಾಸ್ಟಿ
ನಿರೆತ್ ಕುದಿಕೀಯ್ಯ್ ನಲೀಪ್ಪುಣಯೇ ಚೂಸ್ಟಾಡೆಕ್ ವರ್ತೆರ್ ॥ ೧೮೭ ॥

---

೧೮೨. ಜಾಸ್ಟ್ - ಏನನ್ನು; ಈಯ್ಯ್ + ಅ್ತೆ - ನೀನೀಗ.
೧೮೩. ನೃಪರಾಧಕ - (?); ಸುಶೀಣೆರೆಕಾ - (?); ವರನ್ನಾ - ಬರದು.
೧೮೪. ಮೊಷ್ಟ್ಸ್ಟ್ - ಮೆಟ್ಟಿ; ಅ್ಂಬು ಮಿರೆಮೀಶೆಕುಳಾತ್ - ಇವು ಮೊಲೆ ಮತ್ತು ಮೀಸೆಗಳಲ್ಲ.
೧೮೫. ಅಡೆಯೊಂಡೆರ್ನಾಪು - ಹೊರಟರು; ನಿರೆಸ್ಟ್ತ್ತಿ ಜಗತ್ತ್ - ನೆರೆದ ಜನರು; ಪಯ್ಯೆನ - ಸುಮ್ಮನೆ.
೧೮೭. ಕರಿನಾಲಯೊಂತಾ- ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯ; ಬೆಳಿರ್ ಸ್ಥಲೊಂಟ್ - ವಿಶಾಲ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ; ಎಡ್ಡ ಅಜಪಾಸ್ಟಿ - ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ; ನಿರೆತ್ - ನೆರೆದು; ಕುದಿಕ್ - ಗುರಿಗೆ; ಈಯ್ ್ಯ - ಬಾಣವೆಸೆದು.

ತೆರುಟ್ ಶರೊ ಸಂಧಿತ್ ಧರ್ಮಸುತೆ ಕುದಿಕೀಯ್ಯ ಪನಾರೇ
ಪಿರೆಲುಂಗಿಲೊ ಕೊಟ್ಟ್ ಕರಾಂಗುಲಿಟ್ ಯಿಳೆತೀಯ್ಯ್ಕ್ ಣೌಳ್ತ್
ತರಸಾ ಕೆದಿಕೀತ್ ಸ್ಟ್ಣಾ ಪರಿಶಾಸ್ಟ್ ಕಳೆಲಾಕರಪೋಸ್ಟ್
ವರ ಕೂಪೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಣಾತ್ ಜನಂ ಚುಟ್ಟೆಲೊಂಡಯೆ ಚೂಕೆರ್ ॥ ೧೮೮ ॥

ಕೂಪೊಂತುಳ್ಳೆ ದರ್ಶಿತೆರ್ ಮೋದಿರೊಮಿನ್ ಕೋಸ್ಪತ್ರ್ಣತೆಂದ್
ಜಾವೆನ್ಕ್ಣಯೇ ತಿಗೆತ್ತ್ತಕ್ಣ್ಕೈಕೇರುಳ್ಳೆರ್ ನಾಣ
ಭೂವಲ್ಲಭನಂದನೆರೋರೊರಿಯೆ ಪಣ ದ್ರೋಣೆರ್ ಕೇಂಡ್
ಆ ವೇಲೆಟ್ ನಂದನನಪ್ಪಿತೆರ್ ತಿಗೆಪೌಳ್ತಯೆನೆಂದ್ ॥ ೧೮೯ ॥

ತಂದೇ ವಚನೊಂಕುಳೆ ಕೇಳಪನೇ ಸಂತೋಷಿತ್ ಣಾರ್
ಮಂದಸ್ಮಿತೆಯಾಸ್ತಭಿವಂದಿತ್ ಣ್ಕೈ ಬಿರುಬಾಣೊಮಿ ಪಸ್ಟ್
ಕುಂದೇಂದುಸಿಭಾಸ್ಯೆ ಕುಮಾರೆರೆನೀ ತೆರಸಾಕೊಸ್ಟ್ ಮೆಲ್ಲಾ
ನೆಂದ್ತ್ತಯೆನೀಕ್ಷಿತ್ ಸೂಕ್ಷಿತೆನಾ ಕೂಪೊಂತ ಸಮೀಪೊ ॥ ೧೯೦ ॥

ಚಾಪೊಂಟಜಿಯೊಂಜಿ ಶರಂ ಬುಡ್ ಸ್ಟೇರಾ ಮುದ್ರೆತ ಮಧ್ಯಂ-
ತಾ ಪಲ್ಲೆಕ್ ತೆತ್ತಿತೆ ಬಾಣೊಮಿನಿನ್ ಒಂಜೆಬ್ಚಿಟ್ ತೊಂಜಾ
ಕೂಪೊಂತ ಸಮೀಪೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಣ್ಕೈಯಸ್ತೊಂತ ಮುಖೊಂಟ್
ಆ ಪಾಂಡವಕೌರವೆರ್ ಚೂಪಪನೌಳ್ತೆಟಿಯೇ ನಿಮಿಷೊಂಟ್ ॥ ೧೯೧ ॥

ಕ್ಷಣೊ ಪೊತ್ರ್ಟ್ ಬಾಣೊಮಿನಿನ್ ಬುಡ್ ಸ್ಟೇ ಒಂಜೆಬ್ಚಿಟ್ ತೊಂಜಾ
ಫಣಿರಾಜೆಫಣಾಮಣಿನುಜ್ವಲಿತೀ ಪರಿಶಶ್ವತ್ತಾಮೇ
ಮಣಿಮೋದಿರೊಮಸ್ತ್ತಮುಖೊಂಟೆಟ್ ಸ್ಟೇ ಕೊಳುವಾ ಸಮಯಂಟ್
ಪ್ರಣತೋಸ್ಮಿಯೆಂದಾಯಕ್ ವಂದಿತೌಳ್ತಾ ಬಾಲೆರ್ ಪೋಯೆರ್ ॥ ೧೯೨ ॥

ಒರಿಯತ್ತೊರಿ ವೇಗಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಪಿತಾಮಹಟಾಕುಳು ಪಣ್ಕೆರ್
ಒರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ ಚೂಪಿನ್ ಮಹಾಪುರುಷೇ ಪತ್ರ್ತ್ರೆರತಾರೆನ್

---

೧೮೮. ತೆರುಟ್ - ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ; ಕೊಟ್ಟ್ - ಸಿಲುಕಿಸಿ; ತರಸಾ - ತಕ್ಷಣವೇ; ಕೆದಿಕೀತ್ ಸ್ಟ್ಣಾ - ಪರಿಶಾಸ್ಟ್ - ಕಿಡಿ ಹಾರಿದಂತಾಗಿ; ಚುಟ್ಟೆಲೊಂಡ್ - ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡು.
೧೮೯. ಕೂಪೊಂತುಳ್ಳೆ - ಬಾವಿಯೊಳಗೆ, ಮೋದಿರೊ - ಉಂಗುರ; ಕೋಸ್ಪತ್ರ್ಣತೆಂದ್ - (?); ತಿಗೆತ್ತ್ತಕ್ಣ್ಕೈಕ್ - ತೆಗೆದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ; ಅಪ್ಪಿತೆರ್ - ಕಳುಹಿಸಿದರು; ತಿಗೆಪ್ರು - ತೆಗೆ.
೧೯೦. ತೆರಸಾಕೊಸ್ಟ್ - ದೂರಸರಿಸಿ; ನೆಂದ್ತ್ತ್ - ನಿಂತುಕೊಂಡು.
೧೯೧. ಪಲ್ಲೆಕ್ - ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ (?); ತೆತ್ತಿತೆ - ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು; ಒಂಜೆಬ್ಚಿಟ್ ತೊಂಜಾ - ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದಾಗಿ; ಎಟಿಯೆ - ಮೇಲೆತ್ತಿದನು.
೧೯೨. ಮಣಿಮೋದಿರೊ - ರತ್ನದುಂಗುರ; ಪ್ರಣತೋಸ್ಮಿ - ವಂದಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಒರಿ ನಂದನ ವಿದ್ಯೆತ ವಿಸ್ಮಯೊಮಿನ್ ಜಾಪಂಡಕೊಮೆಂದಾ
ಪರಿಶೆಯ್ಯೆಲ ಸೂಚಿತ್ ಸಂತ್ಯೆಪೊಡುಂಬುಳಾರೆನೆಂದಿಂಚಾ ॥ ೧೯೩ ॥

ಕೃಪನಾರುಳೆತೇವುಕೆರೀ ದೃಶೊಮೀ ಕೂವೊಂತುಳೆಯಿತ್ತ್ೀ
ನೃಪತೀವರ ಮೋದಿರೊಮಿನ್ ತಿಗೆತಿನ್ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮ ತಂದೇ
ಕೃಪೆಯುಳ್ಳೊರಿಯಾರೆನಿ ನಾಡಪುಟಾ ನಮ ಬಾಲೆರೆಕಾರ್
ಸ್ವಪುರಂತವ ವಿದ್ಯೆ ಪಠೀಪವೆರ್ಂದಾಜ್ಞಾಪಿತೆರೌಳ್ ॥ ೧೯೪ ॥

ಉಳೆಪೋಸ್ಟ್ ನದೀಸುತೆ ದ್ರೋಣೆರೆನಿನ್ ಸಂಭಾವಿತ್ ಪಾಠಾ
ವಳಿ ಭೂಷಣ ಲೇಪನವಾದಿಕುಳೇ ಕೊಳ್ಸ್ಟಾರೆ ಮನಸ್ಸ್
ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್ಂಬುಳ್ಪ್ಪಿಲೆಯೆಂದ್ ಧನೊ ಗೃಹೊ ಗೋಧನೊಮೆಡ್ಡಾ
ಬಳೆಸ್ಪ್ಪ ಸುಪಾತ್ರೊಮ ಕ್ಷೇತ್ರೊಮಿನಾ ನೃಪೆ ಕಲ್ಪಿತೆರಾನೀ ॥ ೧೯೫ ॥

ಸಂಧಿ - ೩

ಕ್ಷೋಣಿವಲ್ಲಭ ಕೇಳ್
ನಾಣಲಾ ಕಥೆ ಮಿತ್ತ್
ಕ್ಷೀಣೊಮಾವನತೆತ್ತೀ ಮತಿಯುಳ್ಳಾರ್
ಝೂಣೆಯೆಡ್ಡ ಪವಿತ್ರ
ಶ್ರೇಣಿಯೆಡ್ಡ ದಿನೊಂಟ್
ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯೆರೆಕಾ ಪುತ್ರರೆ ಕೈಕೊಟ್ಟ್ತೆರ್ ॥ ೧ ॥

ಗುರುವೀರ್ ಶಿಶುಕುಳೆ
ಶಿರೊಮಾಣ್ಪೊಡು ಸಮಸ್ತಾ
ಬಿರುವಾಸ್ಟೀ ವರಶಸ್ತ್ರಂಕುಳೆನೀ ಮಾಂತಾ
ವರ ವಿದ್ಯೇ ಪಣ್ಲೆಂದ್
ಸುರಗಂಗಾತ್ಮಜೆ ಪಂಡೀ
ಪರಮಾರ್ಥೊಂಕಾನೆಂದೆರ್ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯೆರ್ ॥ ೨ ॥

---

೧೯೫. ಪಾಠಾವಳಿ - (?)

೧. ಕೈಕೊಟ್ಟ್ತೆರ್ - ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸಿದರು.
೨. ಶಿರೊಮಾಣ್ಪೊಡು - ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಗೆರುಡೀ ಕಟ್ಟ್‌ಸ್ಟೆರೊಂಜಾ
ಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ಪಿದೆಯೀನವುಳ್
ಚರತೋ ಯೋಜನೆ ಮೂಜುಂಡಾ ವಿಸ್ತಾರಂ
ತರಸಾಲಂಕರಿಪ್ಪೋಸ್ಟ್
ವರ ಮುಹೂರ್ತೋಮಿ ಕೇಂಡ್
ಗುರು[ವಿ]ನ್ಪೂಜಿತೆರಾ ಚಂಡಿಕೆ ನಿಲ್ಪಾಕ್ಕು ॥ ೩ ॥

ಗೆರುಡೀ ಪೂಜೆನಿ ಮಾಂತ್
ಶಿರೊಂಕ್‌ದ್ವೇಗಿತೆರಾಕುಳು
ಧರಣೀಟುಳ್ಳವನೀಶಾತ್ಮಜೆರೇ ಬಾಲೆರ್
ಚರತೋ ಕೇಂಡಾಚಾರ್ಯ
ವರನೀ ಚೂಸ್ಟೆರ್ ವರ್ತ್
ಪರಮಾಸ್ತ್ರಾಶಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸಿಕುಳೆಂದೀತೇ ॥ ೪ ॥

ಪೆದಿಯೀ ತನ್ನೆ ತನೂಜ
ತುದೆಟ್ ಪಾಯಿಡಪಿಂದು–
ವದನೇ ಜಾಹ್ನವಿ ಮೆಲ್ಲಾಕರೆಟಾಕೊಸ್ಟ್
ಚಿದಿಯೊಂಜರ್ಭಕಸೂನು
ವುದ್‌ಸ್ಟ್ ಕೊಂಡತ್ ರಾಧೇ
ಸದನಂತವುಳಿಜಿಸ್ಟೇ ರೆಕ್ಷಿತೆಯಾ ಬಾಲಾ ॥ ೫ ॥

ಆಯತಾಂಬಕೆಯಾ ರಾ–
ಧೇಯೆ ಭಾರ್ಗವರಾಮು–
ಟಾಯುಧಂಕುಳೆಟಭ್ಯಾಸಿತ್‌ಲಾ ವೆರ್ತ್
ವ್ಯಾಯೊಮಾವೆಯ್ಯಲೊಂ–
ಜಾಯೊ ಸಿದ್ಧಿತ್‌ಣೆಂದ್
ಶ್ರೀಯುಳ್ಳ ಕರ್ಣೆಯಾಡೆಕವಾ ವರ್ತೆ ॥ ೬ ॥

---

೩. ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗರುಡಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ನೂರು ಯೋಜನ ಎಂದಿದೆ. ತರಸಾ - ಬೇಗನೆ; ಚಂಡಿಕೆ ನಿಲ್ಪಾ - ಚಂಡಿಕೆಯ ಸಹಿತವಾಗಿ.

೪. ಶಿರೊಂಕ್ - ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ; ಉದ್ವೇಗಿತೆರ್ - ಉತ್ಸಾಹಿತರಾದರು.

೫. ಪಾಯಿಡಪ - ಹಾಕಲು, ಎಸೆಯಲು; ಚಿದಿಯ - ಚಿಕ್ಕದಾದ; ಅರ್ಭಕಸೂನುವ - ಚಿಕ್ಕ ಮಗನನ್ನು; ಉದ್‌ಸ್ಟ್ - ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ.

೬. ವ್ಯಾಯೊಮಾವ - (?).

ಆ ಸೂತಾತ್ಮಜೆ ವರ್ತ್
ಆ ಸುಯೋಧನನ್ ಚೊಸ್ಟ್
ಆ ಶಿರಂಕುಡರೀಪ್ಪೋವಪನಾ ವರ್ತ್
ಆ ಸಂಧ್‌ಟ್ಟಿವಸಾನೊ
ಮೀ ಸಂಧ್‌ಮುಟ್ಟಕ್–
ಲಾ ಸೇರಿಯೆ ಜಾಪಣ್ಕೇನತಿ ಸ್ನೇಹೊಂತಾ ॥ ೭ ॥

ಕರ್ಣಾಟೂಡನೆ ಕೂಟಿ
ಕರ್ಣಾಟೂಡನೆ ಸ್ನಾನಂ
ಕರ್ಣಾಟೂಡನೆ ಕುಳ್ಳ್‌ತಶನೊ ತಂಕ್
ಕರ್ಣಾಟೂಡನೆ ಬೇಂಟಿ
ಕರ್ಣಾಟೂಡನೆ ಶಯ್ಯೆ
ಕರ್ಣೇ ಕೌರವೆಯೆನ್ಕೀ ಭೇದೊಮುದ್ದಿ ॥ ೮ ॥

ಆಕುಳೇನತಿ ಸ್ನೇಹೊ
ಲೋಕೋಮೆಯ್ಯ್‌ಡೆಪಿಂಬು
ಆ ಕುಮಾರೆರೆನವುಳ್ ಶಿರೊಮಾಂಪೊಸ್ಟ್
ಏಕೋಮಾವನತೆತ್ತ–
ನೇಕ ಕೈದುಕುಳೇಟ್
ಆ ಕಾಮಾಂತಕತುಲ್ಯೆ ಸಾಧೀಪ್ಪೊಯೆರ್ ॥ ೯ ॥

ಪರಿಘೋ ಪಟ್ಟಸೊಮುದ್ದಿ
ಪರಶೂ ಕಕ್ಕಡೆ ಕುಂತೊ
ಚುರಿಯೇಮಡ್ಡಣೊಮಡ್ಡಾಯುಧೊಮೆಂದುಳ್ಳ ಚಕ್ರೊ
ಬಿರುಬಾಣೊ ಮುಸಲೊ ತೋ–
ಮರೊ ಮುಸುಂಡೀ [ಹ]ಲೊಂದಾ
ವರ ಕೈದ್‌ಕುಳೆಟಭ್ಯಾಸಿತೆರಾ ಬಾಲೆರ್ ॥ ೧೦ ॥

---

೭. ಶಿರಂಕ್ - ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ; ಉಡರೀಪು - ತೊಡಗು; ಸಂಧ್‌ಟ್ಟ್ - ಸಂಧಿನಿಂದ; ಅ್‌ಟ್ಟ್ - ತೃತೀಯಾವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ.

೮. ಕೂಟಿ - ಒಡನಾಟ.

೯. ಏಕೋಮಾವನತೆತ್ - ಒಂದೇ ಆಗಿರದೆ; ಕೈದುಕುಳೇಟ್ - ಆಯುಧಗಳಲ್ಲಿ.

೧೦. ಪರಿಘೋ - ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಡತಿಯಂಥಾ ಆಯುಧ; ಪಟ್ಟಸೊ - ಒಂದು ವಿಧದ ಕೊಡಲಿ; ಕುಂತೊ - ಈಟಿ; ಕಕ್ಕಡೆ - ಒಂದು ಆಯುಧ; ಚುರಿಯೇ - ಸುರಿಗೆ; ಅಡ್ಡಣೊ - ಗುರಾಣಿ; ಮುಸಲೊ - ಒನಕೆಯಂಥಾ ಆಯುಧ; ತೋಮರೊ - ಒಂದು ಆಯುಧ; ಮುಸುಂಡೀ - (ಸಂ) ಭುಶುಂಡಿ; ಹಲೊ - ನೇಗಿಲಿನಂಥಾ ಆಯುಧ.

ಗೆದೆ ವಾಳ್ ಸುಶಿಖೊಮಾ
ಸ್ಪದನಾತಾ ಸಫಲ್ಯೊ ಮೆಯಿ
ಮದೆಪುಕಿ ಫಲವೆಯಾಯುಧೊಮೆಂದುಳ್ಳ
ಕುದಿಯಾ ಕೈಟ್ ಕಠಾರೊ
ಮುದೆಲಾಯೀ ಧಾತ್ರಿಂಶ
ಪುದರುಳ್ಳಾಯುಧೊಂಟಭ್ಯಾಸಿತೆರನೇಕೊ ॥ ೧೧ ॥

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾತ್ಮಜೆಯಾ ಮಾ
ರುತಿಯಾ ಮಾಂತೆರೆಟ್ತ್
ಅತಿಶೈತೆರ್ ಗದೆಟ್ ಬಿಲ್ಮೆಟ್ ದೇವೇಂದ್ರನ್
ಸುತೆಯಾ ಕರ್ಣೆಯ ಮೇಲೆಂ-
ದಿತಿ ಪಂಡೊವಪ ದ್ರೋಣನ್
ಮತೊಂಕೊಪ್ಪ ಪ್ರಿಯೊಮಾಸ್ಪ್ತೆಯತಾ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೧೨ ॥

ದ್ರೋಣೆರೇ ಕರುಣೊಂಟ್
ಕ್ಷೋಣೀಶಾತ್ಮಜೆರ್ ಪ್ರ-
ವೀಣೇರಾಯೆರ್ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಕುಳೆಟಾಪೆಯ್ಯಾ
ಘೂಣೆರಾ ಭುಜಶೌರ್ಯೊ
ಕ್ಷೀಣೊಮಾವನತೇ ಗೀ-
ರ್ವಾಣಾಸನ್ನಿಭೆರಶ್ವಶಿಕ್ಷೆ ಕಲ್ತೆರ್ ॥ ೧೩ ॥

ಪುಳೆಯೋಸ್ಪ್ ಕುದ್‌ರೆನೀನ್
ಬಳೆಯಂ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಪ್ ಸೈನ್ಯಂ-
ಟುಳೆಯಾವಾ ಮನವೇಗೊಂಟರಿಕುಳೆನೀ
ತಳರೋಕೀ ವಿದ್ಯೆಟ್
ಇಳೆಟ್ ಮಾಂತೆರೆಕ್ಲ
ಅಳವಾತ್‌ನ್ಂಬಕುಳೆಟೆನ್ನಂದ್‌ತ್ತೆರ್ ॥ ೧೪ ॥

---

೧೧. ಸುಶಿಖೊಮಾಸ್ಪದನಾತಾ - ತುದಿ ಚೂಪಾಗಿರದ; ಸಫಲ್ಯೊ - ಸಬಳ; ಮೆಯಿಮದೆಪುಕಿ ಫಲವೆ - ಅಡ್ಡಣ; ಕುದಿಯಾ - ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು (?).

೧೨. ಅತಿಶೈತೆರ್ - ಮೀರಿದರು, ಮಿಗಿಲಾದರು; ಬಿಲ್ಮೆಟ್ - ಬಿಲ್ಲುವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ; ಇತಿ ಪಂಡೊವಪ - ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ.

೧೪. ಪುಳೆಯೋಸ್ಪ್ - ಪಳಗಿಸಿ; ಬಳೆಯಂ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಪ್ - ಸುತ್ತುವರಿದು; ತಳರೋಕಿ - ಬಳಲಿಸುವ; ಅಳವಾತ್‌ನ - ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ.

ಆಹಾ ಕಾಂತಿಟ ತಂಕುಳೆ
ಬಾಹು ಶಕ್ತಿಟ್ ಮೋಲ್
ರಾಹುತಿಕೆಟನೇಕೊ ನಿಪುಣೇರಾಸ್ಟ್
ಆಹವೊಂಕೆದ್‌ರಾಸ್ಟ್
ಮೋಹರೊಮುದ್ರಿಪಿಯೆರ
ಸಾಹಸಂಟಾನೇಟಭ್ಯಾಸಿತೆರಾಕುಳು ॥ ೧೫ ॥

ಗೆಜೊಮೇರ್ಸ್ವರಿಸೈನ್ಯಂ–
ಇಜತ್ ಬೆಟ್ತಿವೆಕೇತಾ
ಉಜಿವೆರ್ಟೆದ್‌ರ್ೕ ಮೋಹರಿತೊಡ್ಡ್‌ಸ್ಟ್
ಪ್ರಜೆನೀ ಸಂಹರಿತೆಯ್ಯಾ
ಭುಜಶೌರ್ಯೊ ನ್‌ಗಪೋಕಿ
ನಿಜವಿದ್ಯೆಟಜಪಾಯೆರ್ ಫಲೆರಾಲಾಕುಳು ॥ ೧೬ ॥

ದೆಂತಿಶಿಕ್ಷೆಟ್‌ಲಾ ಭೂ–
ಕಾಂತನಂದನೆರ್ ಪ್ರ–
ಕಾಂತೆರಾಸ್ಟೆರ್‌ನಾ ಸಾಧಿಪೊವಾ ದ್ರೋಣೆರ್
ಸಂತೊಂಟಾ ರಥವಿದ್ಯೆ
ಮಾಂತೇರವುಳ್ ಪಠೀತ್
ಚಿಂತೆನೀ ಕಳೆವೆರಾತ್ತೆರ್‌ನಾ ತಂಕ್ಳೆ ॥ ೧೭ ॥

ಹೇ ನರಾಧಿಪ ಕೇಳ್
ನಾನಾ ವಿದ್ಯೆಟನೇಕೊ
ಜ್ಞಾನೊಮಾಕುಳೆಕುಂಡಾವಪನಾಚಾರ್ಯೆರ್
ತಾನ್ ಪಿಂದುಳೆಪೋಸ್ಟ್
ಊನೊಮಾವನತೆತ್ತ್
ಏನೀಕುಳೆ ಶರಸಂಧಾನತೆ ಚೊಕೆಂದೆರ್ ॥ ೧೮ ॥

---

೧೫. ರಾಹುತಿಕೆ - ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ; ಆಹವೊಂಕ್ - ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ; ಮೋಹರೊಮುದ್ರಿಪಿಯೆರ - ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಬೀಳಿಸಲು.

೧೬. ಇಜತ್ - ಇಳಿದು; ಬೆಟ್ತ್ - ಮತ್ತೆ; ಅವೆಕ್+ಏತ್+ಆ - ಅವುಗಳನ್ನು ಏರಿ ಆ; ಉಜಿವೆರ್‌ಟ - ಸೈನಿಕರೊಡನೆ; ಮೋಹರಿತ್ ಒಡ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಸೈನ್ಯವನ್ನೊಡ್ಡಿ; ನ್‌ಗಪೋಕಿ - ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ; ಅಜಪಾಯೆರ್ - ಉತ್ತಮರಾದರು; ಫಲೆರ್ - ಹಲವರು.

೧೭. ಪ್ರಕಾಂತೆರ್ - ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು.

೧೮. ಪಿಂದ್ ಉಳೆಪೋಸ್ಟ್ - ತಿಳಿದು ಕರೆಸಿ; ಸ್ಟಾ - ಆ.

ಚೂಕೊ ಕೈಗುಣೊಮೆಂದ್
ಆ ಕುಮಾರೆರೆ ಮುನ್ನ
ಸ್ವಾ ಕೋಲಗುರು ಪಂಡ್ ತೆಳಿತೇವುಪ್ಪೆರ್
ಆಕೋಸ್ಟ್ ಕುದಿಯೊಂಜಾ
ನೇಕ ಮಲ್ಲ ಕುಜಾಗ್ರಂ
ಟೀಕುಳೀಯ್ಯ್ಯಯೆನೀ ಚಿತ್ತ್‌ಡ್‌ಲೇ ಎಂದೆರ್ ॥ ೧೯ ॥

ಚರತೋ ಚೋಜಿತ್ ಚೂಸ್ಟ್
ತೆರಿತ್ ನಿಲ್ಬುಡ್‌ಕ್‌ಣೇ-
ಕರಿಯಾಸ್ಟ್ ಫಲೆರಾಲಾ ತೆಲೊಯೆರಾತೆ
ಹರಿಸೂನು ಒರುವಣ್ಣೊ
ದೆರಿಶೀಪಾ ವಿಜಯೇ ಕ-
ತ್ತರಿತ್ ಚಿತ್ತ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೇನಾ ನಿಮಿಷಾರ್ಥೊಂಟ್ ॥ ೨೦ ॥

ಗುರುವೇಯೀ ವಚನೋಮಿ
ಪೆರವಾಕೊಸ್ಟ್ ಕಿರೀಟಿ
ತರಸಾ ಬೂಟ್ತಿಪೊ ಲಕ್ಷಣೊಮೀ ಚೂಸ್ಟ್
ಹರುಷೀತಾಯಟ ದ್ರೋಣೇ-
ರಿರ್‌ಳ್‌ಟೇಯುಳೆಪೋ-
ಸ್ಟ್ ರಹಸ್ಯೊಂಟೇ ಕಲ್‌ಪೋಸ್ಟೆರ್ ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರೊಂಕ್ಕೆ ॥ ೨೧ ॥

ಫಲೆರೇಕಾ ಪಣನೆತ್ತಿ
ಪರಮಾವಿದ್ಯೆಕುಳುಳ್ಳೊ
ನರಕ್ ತೀರುವಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಪೆರಾಂದ್
ಪರಮಾರ್ಥೊಂಟ್‌ಳೆಪೋಸ್ಟ್
ಚರತೋ ಪಂಡೊಳಿಯೆರಾ
ಗುರುಶಿಷ್ಯೆಯಾಯೀನರ್ಜುನಕ್ ಬೇತೆ ॥ ೨೨ ॥

---

೧೯. ಏವುಪ್ಪೆರ್ - ಹೇಳುವವರು; ಕುದಿ - ಗುರಿ, ಲಕ್ಷ್ಯ; ಕುಜಾಗ್ರಂಟ್ - ಮರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ; ಈಕುಳು + ಈಯ್ಯ್ (ಬಾಣ ಹೊಡೆದು) + ಆಯೆನೀ (ಅದನ್ನು).
೨೦. ಚರತೊ - ಲಕ್ಷ್ಯ (?); ನಿಲ್ಬುಡ್‌ಕ್‌ಣೇಕ್ - (?); ಅರಿಯಾಸ್ಟ್ - ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ; ಫಲೆರಾಲಾ - ಹಲವರೂ; ಒರುವಣ್ಣೊ - ಒಮ್ಮೆಗೆ.
೨೧. ಏಯೀ - ಹೇಳಿದ; ಲಕ್ಷಣೊಮಿ - ಗುರಿಯನ್ನು.
೨೨. ಚರತೊ - ವಿಧಿ, ನಿಯಮ.

ಬೇತೆ ಪಂಡೊಳಿಯೆರಾ
ಜಾತಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೀರಾ
ಪ್ರೀತಿ ಪುಟ್ಟ್‌ಣಂದೊ ಹೃದಯೊಂಟಾನಿ
ಭೂತಲೊಂಟ್ ಕಿರೀಟಿ
ಖ್ಯಾತಿ ವರ್ಧಿತ್‌ಣೇರಾ
ಜಾತೀ ಮರ್ದನೆರಾಯೀ ಕುರುವಂಶಂಟ್ ॥ ೨೩ ॥

ಚತುರಂಗಾಂಗೊಮಿನಭ್ಯಾ-
ಸಿತೆರೀ ಬಾಲೆರೆಂದಿಂಚ
ಸ್ಥಿತಿನೇನ್‌ೀ ಭೀಷ್ಮಾದೀಕುಳೆಟಾ ಪಂಡ್
ಕ್ಷಿತಿಪಾಲಾತ್ಮಜೆರೇನೇ
ನ್‌ತೆನೇ ಕೈಕೊಳ್ವೇನಂ-
ದತಿ ಸಂತೋಷಿತ್ ನಿರ್ಣೈತುದ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್‌ತ್ತೆರ್ ॥ ೨೪ ॥

ಅರಮನೆಕೊರ್‌ಣ್ ದ್ರೋ-
ಣೆರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಸುರಗಂಗಾ
ವರಸೂನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೈ ವಿದ್ರುವೆರೆನೀ
ದೆರ್‌ಶೀಪಾ ತನ್‌ಟಾಕುಳು
ಫೆರಿಯೋ ಮಾನಿತ್ ಮಾನ್ಯೊಂ-
ಟೆರ ಮಾನಿತ್‌ಪ್ಪಪ ತಾನ್ ಪಣ್ಕೇರಿಂಚ ॥ ೨೫ ॥

ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪಕಾವಾ
ಪುತ್ರೇರೆನಿನಿಮುಟ್ಟ
ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಟಭ್ಯಾಸೆರೆನಾಕೊಸ್ಟ್
ಆ್‌ತ್ತೇನೆನ್‌ಂಬುಳೀಕುಳು
ಚಿತ್ತೈಪೋಡುನ ವಿದ್ಯ
ವಿತ್ತಹೀನೆರೊ ಸಂಪೂರ್ಣೆರೊಯೆಂದಿಂಚ ॥ ೨೬ ॥

ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರೊ ಪುರಾಣೊ
ತರ್ಕೊ ಗಾರುಡೊವೈದ್ಯೊ
ಜ್ಯೋತಿಷೊ ಭರತಾದಿ ಬಹುವಿದ್ಯೆಟ್

---

೨೪. ಚತುರಂಗಾಂಗೊಮಿ - ಹಸ್ತಿ ಅಶ್ವರಥ ಪದಾತಿಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗಗಳನ್ನು; ಉದ್ ಸ್ಪೊಂಡ್ - ಆನಂದಿಸುತ್ತಾ.

೨೫. ಮಾನ್ಯೊಂಟೆರ - (?), ಬಾಲಕರೂ (?).

೨೬. ವಿದ್ಯಾವಿತ್ತ ಹೀನೆರೋ - ವಿದ್ಯಾಸಂಪತ್ತು ಇಲ್ಲದವರೋ.

ಹೇತುಳ್ಳಾನಿಲೆಯೆನ್ಕಿ
ಖ್ಯಾತೀ ಚೋಜಿಪಿಲೇ ಪ್ರ-
ಖ್ಯಾತೇರಾವೆರೊ ನಾಣಾವಯೆರೋಂದಿಂಚ || ೨೭ ||

ವರ ಗದಾಯುಧೊ ಚರ್ಮೊ
ಚುರಿಯೇ ಚೂಲ ಮುಶುಂಡಿ
ಪರಿಘೋ ತೋಮರೊಮಾ ಪಟ್ಟಸೊಮಿತ್ಯಾದಿ
ವರಕೈದ್‌ಕುಳೇ ಮುಪ್ಪ-
ತ್ತಿರಡ್ ಸಾಧನೆಟ್‌ಲಾ
ಪರಿಪೂರ್ಣೆರಂದಾತೋಂದಯೆ ಪಂಡೋಡು || ೨೮ ||

ಬಿರುಬಾಣೊ ಮುಸಲೋ ಮುದ್-
ಗರೊ ಶಕ್ತಿ ಸಫಳೋ ತೋ-
ಮರೊ ಮುಟ್ಟಿ ಚುರಿಯೆ ಕಕ್ಕಡೆ ಕಠಾರೊ
ತರಿವಾಳ್‌ಂದ್‌ಂಬೆಟೆಯ್ಯಾ
ಶಿರೊ ಚೂಯೀಕುಳು ವಿದ್ಯಾ
ಪರಿಪೂರ್ಣೆರಂದಾತೋಂದಯೆ ಪಂಡೋಡು || ೨೯ ||

ವಾರಣಾದಿ ಹಯೊಂಕುಳೆ-
ನೇರಾಟೊಂಕುಳೆಟೆಡ್ಡಾ
ಧೀರೇರೆ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರೊಂಕುಳೆ ಪ್ರಯೋಗೊ
ಸಾರೊಂಟಾ ಮಗ್‌ಟಾ ಸಂ-
ಹಾರೊಂಟಾ ತೆರಿತ್ ಕು-
ಮಾರೇರೆನುಂಬುಳ್ ಚೋದಿತ್ ಚೂವೊಡು || ೩೦ ||

ಗುರುವೇಯೀ ವಚನಾಡಂ-
ಬರೊಮಿ ಕೇಂಡ್ ನದೀಜೆ
ಘರಿಯೋ ಮಾನಿತ್ ಮೆಲ್ಲ ಮನಿತೇರೀತೆ
ಕರುಣೊಂತೈಶ್ವರ್ಯೊಂಕುಳೆ
ವರಪುಣ್ಯೋದಯೊಮೆನ್ಕೀ
ತರು ಪುಷ್ಪಾಫಲೊಮಾಸ್ಪ್‌ಣೇನಳಿಯಾತೋ || ೩೧ ||

---

೨೭. ಭರತಾದಿ - ಭರತನಾಟ್ಯವೇ ಮುಂತಾದ.
೨೯. ಮುಟ್ಟಿ - ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧ; ತರಿವಾಳ್ - ತುಂಡರಿಸುವ ಖಡ್ಗ; ಶಿರೊ - ಅಭ್ಯಾಸ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.
೩೧. ಏಯೀ - ಹೇಳಿದ.

ಈರ್ ವರ್ತ್ಗ ಭವೀತ್-
ಣೇರೆ ಪುಣ್ಯೋಮೆಂದುಂಡೊ
ವಾರೀಜಾರಿಕುಲೊಂಟುದ್ಭವಿತ್ ಪೋಸ್ಟಿ
ಆ ರಾಜಾವ್ರುಕುಳೇ ಸತ್-
ಕಾರುಣ್ಯೋಮುತೆನೀ ಕು--
ಮಾರೇರೆಕುದೀತೀ ಫಲೊಮೆಂದೀತೇ || ೩೨ ||

ಛಾಯೆಟುರ್‌ಡುರ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್-
ನಾಯನಂದೊಮೆ ಬಾಲಾ
ಪ್ರಾಯೊಂತಾ ಶಿಶುಕುಳೇ ವಶಮಾಕೊಸ್ಟ್
ತಾಯಾನೆತ್ತ್ಣವ್ಯೆಯಾ
ರಾಯೇರೇನಾಕಾರ
ರಾಯಾಸೊ ಪಡ್‌ಸ್ಟೇರೆಂಕುಳೆಕಾಯೆರಾ || ೩೩ ||

ಶಾಸ್ತ್ರೊಂಟಾ ಸಕಲಾ ಶ-
ಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರೊಂಟಾ ನುಂಬು ತ್ರಿ-
ನೇತ್ರ ತತ್ತ್ನವ್ರೂಳ್ ಭಾರ್ಗವಶ್ರೀರಾಮೆರ್
ಮಾತ್ರೇಯುಳ್ಳೆರೊ ವೆರ್ತ್
ಧಾತ್ರೀಟೀರೆಕ್ ತುಲ್ಯ
ಚೂತ್ತಿರಿನಾಂದ್ ಮಾನಿತೆರಾ ಭೀಷ್ಮೆರ್ || ೩೪ ||

ವರ್ತ್‌ಪಂಡ್‌ಣಯೇಟೆ
ತೃಪ್ತೇರಾಯೊನ ಕೇಂಡ್
ಮಿತ್ತ್ ಚೂವುಟ ದೇಹೊ ತಣೆಕ್‌ಣಂದೊ
ಒತ್ತೊ ಮೆಂಚಲಯೀರೆ
ಚಿತ್ತೊ ವರ್ತ್‌ಣೆಟೆಂದ್
ಸ್ಟ್ತ್ತ್ನವುಳ್ತುಳೆಪೋಸ್ಟೆರ್ ಜ್ಯೋತಿಷೇರ್ಕೆ || ೩೫ ||

ವರಪಾ ಜ್ಯೋತಿಷೆರೆಟಾ
ಶಿರೊಮೀ ಶೋಜೊವೆರಾಸ್ಟ್
ವರಮುಹೂರ್ತೊಮಿನಾ ಕೇಳಪನೇ ಬೇತೆ

---

೩೩. ಛಾಯೆಟ್ + ಉರ್‌ಡುರ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್‌ನಾಯನ + ಅಂದೊಮೆ.
೩೬. ಶಿರೊಮೀ - ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು; ಶೋಜೊವೆರಾಸ್ಟ್ - ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆಂದು; ಮಗ್‌ಟೀಯೆರ್+ಆಪು - ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಚರತೋಮೆಣ್ಣ್ಸ್ಟ್ ತಂಕ್ಳು
ತೆರಿತೊಂಜಿ ದಿನೊ ಪಂಡ್
ಫೆರಿಯೋ ಮಾನಿಪ ಭೂಪೆ ಮಗ್ಟುಯಿರಾಪು ॥ ೩೬ ॥

ಕಳನೀ ಚೋಜಿಪೋಸ್ಟೆಡ್ಡಾ
ತಳೊಮೀನಾಕಯೆರೊಂಜಾ
ಕಳಿರೀಟ್ ಚರತೋ ಯೋಜನೆಯೀರಾಜಿ
ಥಳಗ್ಪ್ಪೀ ಕನಕಂಟ್
ಬಳಸಾ ನಿರ್ಮಿಪಸ್ಟ್
ಭೂತಳನಾಥೆ ಪಣಪೌಳ್ಪ್ಪರಿಯೆಕುಳೇ ॥ ೩೭ ॥

ಚೆಟ್ಟೀಕುಳು ಮುದೆಲಾಸ್ಪಿ
ಪಟ್ಟಣೊಂತ ಜಗತ್ತ್
ಅಟ್ಟಾಳಿಯೆಕುಳೇ ಕೂಟೊಸ್ಟೇರೌಳೌಳೇ
ಬಟ್ಟೋಂಪ ಪಿದೆನೌಳ್
ಮುಟ್ಟ್ಂಡಾಸ್ಟ್ಣನೇಕೊ
ಮುಟ್ಟಟಾಸ್ಟ್ಣ್ ಪಂಡೀ ದಿವಸೋ ವರ್ತ್ ॥ ೩೮ ॥

ಕೊರಿಕೋಣೇರ್ಕುಳೆನವುಳ್
ತರಿತ್ ಬಿರ್ಕೊಯೆರುಂಪು
ಬಿರೊಸ್ಟ್ ಭೂತಗಣೊಂಕ್ ಬಲಿನಾಕೊಸ್ಟ್
ಚರತೊ ಚಂಡಿಕೆನಿನ್ ಸತ್-
ಕರಿತೇರಾದಿವಸೊಂಟ್
ನಿರೆತ್ಣಾ ರಾಜ್ಯೊಂತ ಪ್ರಜೆ ವರ್ತೆಯ್ಯಾ ॥ ೩೯ ॥

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೇ ವಿದ್ರುವೇ ಸಂ-
ಯುತೆಸ್ಪಾಸ್ಟೀ ಸುರಗಂಗಾ
ಸುತೆಯಡ್ಡಾ ಕಳಭೋ ಲೇಪಿತ್ ಮೈನಿಂಜ

---

೩೭. ಕಳನೀ - ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವನ್ನು; ತಳೊಮಿನಾಕೊಯೆರ್ - ಸಮತಟ್ಟನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದರು; ಕಳಿರೀಟ್ - ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ; ಯೀರಾಜಿ - ಹನ್ನೆರಡು.

೩೮. ಚೆಟ್ಟೀಕುಳು - ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರು; ಜಗತ್ತ್ - ಜನರು; ಅಟ್ಟಾಳಿಯೆ (ಸಂ. ಅಟ್ಟಾಲಿಕಾ) - ಅಟ್ಟ; ಬಟ್ಟೋಂಪ - ಸುತ್ತಲೂ; ಮುಟ್ಟ್ - ಮೆಟ್ಟುಕಲ್ಲುಗಳು.

೩೯. ಕೊರಿಕೋಣೇರ್ಕುಳೆನ್ - ಕುರಿಕೋಣಗಳನ್ನು; ತರಿತ್ - ತುಂಡರಿಸಿ; ಬಿರೊಸ್ಟ್ - ಬೆರೆಸಿ; ನಿರೆತ್ಣ್ - ನೆರೆದಿದೆ.

ಅತಿದಿವ್ಯಾಭರಣೊ ಭೂ-
ಷಿತೆಯಾಸ್ಟ್ ಪುರಂಟ್‌ತ್ತ್
ಗತೊಮಾಸ್ಟೇರುದಿತರ್ಪಿ ರವಿನಾ ಜ್ಯಾತಿ ॥ ೪೦ ॥

ಮುತ್ತೀಸತ್ಯೆಕುಳೇಕೀ-
ಲೊತ್ತ್ರೋಸ್ಟ್ ಮುಡಿಮಿತ್ತೇ
ಪತ್ತ್ರೋಸ್ಟ್ ಸಳೆಕುಳೆ ಚುಟ್‌ಟಿಲಾಸ್ಪೊಂಡ್
ಉತ್ತಮರಭಸಂಟ್
ಪತ್ತ್‌ದಿಕ್ಕೆದ್‌ರಾಸ್ಟ್
ವರ್ತೇರಾ ಭೀಷ್ಮೇರುಪ್ಪರ್ಯೆಕಾವ ॥ ೪೧ ॥

ವಾಮೊಂಟ್ ವಿದ್ರುವೇರ್
ಭೂಮೀಶ ಬಲತಿಕ್ಕ್-
ಟಾಮಧ್ಯಂ ಸಿಂಹವಿಷ್ಟರೋಂಟಾ ಭೀಷ್ಮೆರ್
ತಾಮು ಕುಳ್ಳ್‌ತೆರೆಡ್ಡಾ
ಚಾಮರೊಂಕುಳೆ ವೀಜೊಸ್ಟ್
ಆ ಮಹಾ ಪರಿವಾರೊ ಸಹಿತೇಯಾಸ್ಟ್ ॥ ೪೨ ॥

ವಾರೀಜಾಕ್ಷಿಕುಳೆಂಕೀ
ವಾರುಧೀಟಜಪಾಸ್ಟಿ
ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಂಕುಳು ಹೇಮ ಶಿಬಿಕೆನೇರ್‌ಸ್ಟ್
ವಾರನಾರಿಕುಳೇ ಕೈ-
ವಾರೊಂಟ್ ಕಳಕ್ ಗಾಂ-
ಧಾರಿ ಕುಂತಿಯ ಕೂಡ ಸಹಿತೋ ವರ್ತೆರ್ ॥ ೪೩ ॥

---

೪೦. ಸಂಯುತೆಸ್ಪಾಸ್ಟೀ - ಒಟ್ಟಿಗೇ ಇರುವ; ಅಡ್ಡಾ - ಒಳ್ಳೆಯ; ಕಳಭೊ - ಗಂಧವನ್ನು; ಗತೊಮಾಸ್ಟೆರ್ - ಹೊರಟರು; ಉದಿತರ್ಪಿ - ಉದಯಿಸಿ ಬರುವ; ಜ್ಯಾತಿ - ಅಂತೆ.

೪೧. ಮುತ್ತೀಸತ್ಯೆ - ಮುತ್ತಿನ ಸತ್ತಿಗೆ, ಮುತ್ತಿನ ಕೊಡೆ; ಕೀಲ್ ಒತ್ತ್ರೋಸ್ಟ್ - ಕೀಲನ್ನು ಒತ್ತಿಸಿ, ಸತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ; ಮುಡಿಮಿತ್ತೇ - ತಲೆಯ ಮೇಲೆಯೇ; ಪತ್ತ್ರೋಸ್ಟ್ - ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ, ಹಿಡಿಸಿ; ಸಳೆ - ಚಾಮರ; ಚುಟ್‌ಟಿಲಾಸ್ಪೊಂಡ್ - ಸುತ್ತಲೂ ಬೀಸುತ್ತಾ; ಉಪ್ಪರ್ಯೆಕಾವ - ಉಪ್ಪರಿಗೆಗೆ.

೪೨. ಬಲತಿಕ್ಕ್‌ಟ್ - ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ; ವೀಜೊಸ್ಟ್ - ಬೀಸಿಸುತ್ತಾ.

೪೩. ಅಜಪಾಸ್ಟಿ - ಅತ್ಯುತ್ತಮರಾದ; ಶಿಬಿಕೆನ್ - ಪಲ್ಲಕಿಯನ್ನು; ವಾರನಾರಿಕುಳೇ - ವೇಶ್ಯಾಂಗನೆಯರ; ಕೈವಾರೊಂಟ್ - ಹೊಗಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ; ಕಳಕ್ - ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಕ್ಕೆ.

ಅಡೆಪಂ ಚಾಮರೊ ಸತ್ಯೇ
ಪಡೊ ಕಿಂಡೀ ಮುಕುರೊಂಕುಳು
ಪುಡಿತಾಳೊ ಪುಟಿಲ್ ವೀಣೆಯ ಪತ್ತ್‌ತ್ತೀ
ಉಡುರಾಜಾವದನೇ ಮ್ಯೈ-
ತಡೆಕೊಂಟುತ್ತಮೆರಾಸ್ಪೀ
ಮಡರೀಕುಳುಳ್ಳೈರಾಕುಳೆ ಸಂಘಾತೋ ॥ ೪೪ ॥

ಆ ತನ್ವೀಕುಳೆಕೆಂದ್
ನೂತನಾ ಕನಕಂಟ್
ಬೇತೆ ನಿರ್ಮಪಸ್ಪೀನುಪ್ಪರಿಯೇಕಾವಾ
ಪ್ರೀತಿಟಾಕುಳು ಕುಳ್ಪ್-
ಪೀತೆಂದ್‌ದ್ದಿನ ವರ್ತ್
ಶೀತಾಂಶುವದನೆಕುಳು ನಿರೆತ್‌ಣ್ಒಗ್ಗಾ ॥ ೪೫ ॥

ಪುಡಮೀಪಾಲಕೆರೇಸ್ಪಾ
ಕಡಲ್ೀ ಘೂರ್ಣಿಪಿನಂದೊ
ಕಡೆಕೂಡ ನಿರೆತ್‌ಪ್ಪಾ ಗಂಗಾಸೂನು
ಕಡುವೇಗೊ ಚರೆರೇ ಪಂ-
ಡ್‌ಡ್‌ಸ್ಪೇರಾಡೆಕ್ ದ್ರೋಣ-
ಟ್‌ಡೆಪಿಂತೆರ್‌ಳತಾರೊಡುತೆನೀರೆಂದ್ ॥ ೪೬ ॥

ಚಾರೆರೆ ವಚನೊಂಕ್
ತಾರಕಾಧಿಪವಂಶಂ-
ತಾ ರಾಜಾವುಕುಳೆಡ್ಡಾಭರಣೊಂತಾವ
ಓರಂದಂಟಣೆಯೆಡ್ಡಾ
ಕ್ರೂರೀಯಾಯುಧೊ ಪತ್ತೊಂ-
ಡಾರೇನಂತ್‌ಟ್ ನಿಲ್ತೇರಡೆಯೋ ವರ್ತ್ ॥ ೪೭ ॥

---

೪೪. ಅಡೆಪಂ - ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿರುವ; ಪಡೊ - ವಸ್ತ್ರ; ಕಿಂಡಿ - ಗಿಂಡಿ; ಪುಡಿತಾಳೊ - ಒಂದು ವಿಧದ ತಾಳ; ಪುಟಿಲ್ - ಕೊಳಲು; ಮೈತ ಅಡೆಕೊಂಟ್ - ದೇಹಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ; ಮಡರೀಕುಳು - ಮಡದಿಯರು, ಸ್ತ್ರೀಯರು; ಸಂಘಾತೊ - ಸಮೂಹ.

೪೫. ತನ್ವೀ - ಸ್ತ್ರೀ; ನಿರ್ಮಪಸ್ಪೀನ - ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ; ಕುಳ್ಪ+ಈತ್+ಎಂದ್+ಅ್ದ್ದಿನ ; ನಿರೆತ್‌ಣ್ - ನೆರೆದರು; ಒಗ್ಗಾ - ಒಟ್ಟಾಗಿ.

೪೬. ಘೂರ್ಣಿಪಿನಂದೊ - ಗರ್ಜಿಸುವಂತೆ; ಪಂಡ್‌ಡ್‌ಸ್ಪೇರ್ - ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು; ದ್ರೋಣಟ+ಅ್ಡೆಪಿಂತೆರ್+ಅ್ಳತಾರೊಡು+ಅ್ತೆನೆ+ಈರ್+ಎಂದ್.

೪೭. ಓರಂದಂಟ್ - ಒಪ್ಪವಾಗಿ; ಅಣೆಯ್ - ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು; ಕ್ರೂರೀಯಾ - ಹರಿತವಾದ; ಅಡೆಯೊ - ಎಲ್ಲರೂ.

ತುಡ್‌ಯೆಡ್ಡಾಭರಣೊ ಮೈ-
ತುಡೆತ್ ಚಂದನೊ ಗಂಧೊ
ಮಡಿ ವಸ್ತ್ರೊ ಮುಟ್‌ಸ್ಟ್ ಕಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ ಕಠಾರೊ
ಉಡುರಾಜಾನ್ವಯೆರೆ ಕೂ-
ಡುಳೆತೂಂಡಾ ನಗರೊಂಟ್-
ತ್ತಡೆಯೊಂಡೆರ್ ತ್ತರಣೀ ವರ್ತುದಿಪೀನಂದೊ ॥ ೪೮ ॥

ನಿರೆತ್‌ತ್ತೀ ಸಭೆ ಚೊ-
ವರ ಪರಶುರಾಮೆರ ಶಿಷ್ಯೆ
ಪರ ಕುಮಾರೆರೆನೀ ಸಂತೈತೊಂಡೊರ್ಗ
ಫೆರಿಯೋ ಶೋಭಿತ್ ವರ್ತಿ
ವರಕ್ ಚೂವುಟ ಚೋದ್ಯೊ
ಧರಣೀಪಾಲಕೆರ್ ವಿಸ್ಮಯಿತೇರೊರ್ಗ ॥ ೪೯ ॥

ಇರಡಿಶೆಟಿರುವೆರ್
ಕುರುಭೂಪೆ ಯಮಸೂನು
ವರ ಸಹೋದರೆರ್ ಸಂಯುತೆರಾಸ್ತಾಕುಳೆ
ಪೆರವುಟುಂಡಯೆನೇಕೊ
ಧರಣೀಶಾತ್ಮಜೆರಂಚಾ
ಗುರು ವರ್ತೆರ್ ಕೃಪನೀ ನುಂಬುಜಿಸ್ಟೊಂಡಂಚಾ ॥ ೫೦ ॥

ಕಳಟ್ ನೋಟಕೆರ್ ವ-
ರ್ತ್‌ಳೆಯಾವಂತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ತಳ್‌ತಶ್ವತ್ಥಾಮಾವ ಕೃಪೆಯಾ ನಿಲ್ಪ
ಬಳಸಾ ವಂದಿತ್, ದ್ರೋಣೆ-
ರುಳೆಪಾ ಪಕ್ಷಿಟ್ ಚಾಪೊ
ಧರಿಯೀತೊಂಡುಳೆಯಾಯೆರ್ ಧರ್ಮಪುತ್ರೆರ್ ॥ ೫೧ ॥

ಗುರುಕಾ ಚಂಡಿಕೆಕೌಳ್
ನಿರೆತ್‌ತ್ತೀ ಸಭೆಕಾ ಭೂ-
ಪೆರಕಾ ಭೀಷ್ಮೆರೆಕಾ ಶ್ರೀವಿದ್ರುವೆರೆಕಾ

---

೪೮. ತುಡ್ - ಧರಿಸಿ; ತುಡೆತ್ - ಲೇಪಿಸಿ; ಉಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಉಟ್ಟು; ಆಡೆಯೊಂಡೆರ್ - ಹೊರಟರು.
೫೦. ಇರಡಿಶೆಟ್ - ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ; ನುಂಬುಜಿಸ್ಟೊಂಡ್ - ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡು.
೫೧. ಅ್ಳೆಯಾವಂತಿ ಪ್ರಕಾರೊ - ಎಳೆದಾಟವಾಗದಂತೆ, ನೂಕುನುಗ್ಗಲಾಗದಂತೆ; ಬಳಸಾ - ಸುತ್ತುವರಿದು (?).

ವರಮಾತಾವುಕುಳೇಕಾ
ವರಲೋಕೊಂತ ಜನಂಕಾ
ಬಿರುಬಾಣೊಂಕುಳೆಕಾರವುಳಭಿವಂದಿತೆರ್ ॥ ೫೨ ॥

ಆ ಪರಾಕ್ರಮೆ ವರ್ತ್
ಚಾಪವಿದ್ಯೆತ ಕೈಮೆ
ಚೂಪೊಸ್ಪೆರ್ ಶರಸಂಧಾನತೆಟ್ ವೇಗೊ
ಭಾಪೆಂದ್ ಪೊಗಟ್‌ಸ್ಪೆರ್
ಭೂಪಾಲೆರ್ಕುಳಡೆಂಗ
ಪ್ರಾಪೀತೆರ್ ಹರ್ಷೊ ಭೀಷ್ಮೆರ್‌ಲಾ ಚೂಸ್ಟ್ ॥ ೫೩ ॥

ವಾರಣಾಶ್ವಹಯೊಂಕ್ಳೆ
ನೇರಾಟೊಂಟ ಸಮಸ್ತ ಧೀ-
ರೇರೇನಂಗೊಂಟಾಯುಧಸಂಘೊಂಟಾ
ಆರೇ ಚೂಸ್ಪಜಪೇಂದಿಂ-
ಚಾರೇನೇ ಪುಗಟ್‌ಪ್ಪೆರ್ ಆ-
ಚಾರೀಯೇ ಪಾರ್ಪೊಸ್ಪೆರ್ ಸಂಜ್ಞೆಟ್ ಕಣ್ಣೊತ್ತ್ ॥ ೫೪ ॥

ಕಾಮಸನ್ನಿಭೆರಾಸ್ಟಿ
ನಾಮಟೇಯೆರ್ ವರ್ತ್
ಆಮಹಾಸಭೆಕ್ ವಂದಿತ್ ಕೋದಂಡೊ
ವಾಮಕೈಟೆಟ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್
ತಾಮಸೀಪನೆ ತಂಕ್ಳೆ
ಕೈಮೆ ಚೂಪೊಸ್ಪೆರಭ್ಯಾಸತೆಟ್ ವೇಗೊ ॥ ೫೫ ॥

ಆನೆಯಶ್ವರಥೊಂಕ್ಳೆ
ಸೇನೆಪಿಂದಯೆನೇರ್
ಆ ನರಾಧಿಪೆರ್ ಚೂವಪ ಕೌಶಲ್ಯಂ
ಏನೇನ್ ಮುಗಿಲೆಂದಿಂ-
ಚಾ ನರಾಧಿಪನಂತ್-
ಟಾನಿ ಸಾಗರತುಲ್ಯೆರ ನಿರೆತ್‌ಣೊರ್ಗ ॥ ೫೬ ॥

---

೫೩. ಕೈಮೆ - ಚಾತುರ್ಯ; ಅಡೆಂಗ - ಎಲ್ಲರೂ.
೫೪. ಅಜಪೆ - ಯೋಗ್ಯನು, ಉತ್ತಮನು; ಪಾರ್ಪೊಸ್ಪೆರ್ - ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.
೫೫. ಎಟ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್ - ಎತ್ತಿಕೊಂಡು.
೫೬. ಏನೇನ್ ಮುಗಿಲೆಂದ್ - ನಾನು ಮಿಗಿಲು ನಾನು ಮಿಗಿಲು ಎಂದು.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾತ್ಮಜೆರುಂಡ್
ಶತೊ ಸುಯೋಧನೆ ತತ್ತ್
ಪ್ರತಿಪ್ರತೀ ಚೂಪ್ಪೊಯೆರೆಯ್ಯೆರ್ಲಭ್ಯಾಸೊ
ಅತಿಶಾಸ್ತ್ರೆರ್ಂಬಕುಳೆಂ-
ದತಿ ಪಣ್ಪೋವಪ ದ್ರೋಣ
ಪತಿಟಾ ಶ್ರೀವಿದ್ರುವೆರೇವುಕೆರಾಪಿಂಚ ॥ ೫೭ ॥

ಅ್ಂಬೆ ಧರ್ಮಾತ್ಮಜೆ ತಾನ್
ಅ್ಂಬೆ ತಾನ್ ನಕುಲೆ ತಾ-
ನ್ಂಬೆ ಸಹೋದರೆ ನಿಲ್ತೀ ವರಪುತ್ರೇರ್ಕ್ಳ
ಅ್ಂಬೆ ಅ್ಂಬೇ ಅ್ಂಬೇ ಎಂದ್
ಕಬಿಯಲಾಕುಳೆ ನಾಮೊ
ಪ್ರಬಲೀಪೋಸ್ಟೆರ್ನಾಪಾ ಸಭೆಮಧ್ಯೊಂಟ್ ॥ ೫೮ ॥

ಅ್ಂಬೆ ಚಾಪೊಂಟ್ಂಬೆ ಶಕ್ತಿ-
ಟ್ಂಬೆ ಶೂಲೊಂಟ್ಂಬೆ ಖಡ್ಗೊಂ-
ಟ್ಂಬೆ ಕೊಂತೊಂಟ್ಂಬೆ ಶಕ್ತಿಟ್ಂಬೆ ಶಫಳೊಂಟ್
ಅ್ಂಬೆಯೆಡ್ಡೆ ಪರಿಘೊಂಟ್
ಅ್ಂಬೆಯೆಡ್ಡೆ ಪರಶೂಟ್
ಅ್ಂಬೆಯೆಡ್ಡೆ ಚುರಿಯೆಟಡ್ಡಣೊಂಟಾಯೆಡ್ಡೆ ॥ ೫೯ ॥

ಮಗ್ಟಲಿಂಚಲನೇಕೊ
ಜಗಧೀಶಾತ್ಮಜೆರಂಚಾ
ಪೊಗಿಸ್ಟೇ ಸಾಧಿರ್ಕ್ಣಾ ಕೂಡನೆ ಚೂಪ್ಪೊಸ್ಟ್
ಉಗ್ಸ್ಟೀನಭ್ಯಾಸೊಂಟ್
ತಿಗೆಯಾ ಚೂಪ್ಪೊಸ್ಟೆರಾಕ್ಳು
ಪುಗಟೋವೊಂಡೆರ್ನಾನಾ ಸಭೆನೀಕೊಂಡ್ ॥ ೬೦ ॥

---

೫೭. ಚೂಪ್ಪೊಯೆರ್ + ಎಯ್ಯೆರ್ಲ + ಅಭ್ಯಾಸೊ; ಅತಿಶಾಸ್ತ್ರೆರ್ - ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಏವುಕೆರ್ (ಹೇಳುವರು) + ಆಪು + ಇಂಚ.

೫೮. ಕಬಿಯಲಾ - ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಎಲ್ಲರ; ಪ್ರಬಲೀಪೋಸ್ಟೆರ್ - ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೫೯. ಚುರಿಯೆ - ಸುರಗಿ, ಖಡ್ಗ; ಅಡ್ಡಣೊ - ಗುರಾಣಿ.

೬೦. ಮಗ್ಟಲ - ಮತ್ತೆಯೂ; ಸಾಧಿರ್ಕ್ಣಾ - ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ; ಕೂಡನೆ - ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು (ಕೂಡ್ - ಸಾಧ್ಯವಾಗು); ಉಗ್ಸ್ಟೀನ - (?).

ಸಾಹೋಂದಿರ್ದೆಶೆಟ್ಟ್ ಕೊಟ್ತಾ
ರೇರ್ ಝುಡಿಸ್ಟ್ ಕೈ
ವಾರಿಕುಳು ಪುಗಟ್‌ಸ್ಟುದ್ಘಟಿತ್ ವರ್ಪೀ
ಆರಾವೊಂಟಿಬ್‌ರಾಸ್ಟ್
ಧಾರಣಿತಳೊಮಿನಿ
ವೀರಕೌರವರಾಯ ಪಯಣೊಚೋದ್ಯೊ ॥ ೬೧ ॥

ಪದ್‌ರ್‌ವೇರಾದಿತ್ಯೇರ್ಕು–
ಳೆದ್‌ರ್ ಮೇದಿನಿಟ್‌ತ್
ಉದಿಯೀತ್‌ಣರ್ಕನ್‌ಮಂಡಲೊಮೆನ್ನಂದೊ
ಪುದರ್‌ಭೂಪಾಳಿಕೆಯೆನ್ಕಿ
ಪುದಿಯೊಂಜಣೊಕೊಂಡ್
ಉದಧೀ ಕಂಪಿಪ ವರ್ತೆ ಕುರುಭೂಪಾಲೆ ॥ ೬೨ ॥

ಕರ್‌ಣಂ ಕಃತ್ತರಿ ಪಜ್ಜೆ
ತಿರಿಪ ಚಿತ್ರೊಮೆನ್‌ಪ್ಪಿ
ಪರಡೀಟೇ ನಡತ್ ವಂದಿತ್ ದೈವೊಂಕ್
ಎರಗ್‌ಸ್ಟ್ ಗುರುನ ಶ್ರೀ
ಚರಣೋ ವಂದಿತನೇಕೊ
ಪೆರವುಪ್ಪ ತಿಗೆತ್ ಕುಪ್ಪಿತ್ ಕುತ್ತಾಸ್ಟೆ ॥ ೬೩ ॥

ಪಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಮುಗ್‌ಬಾಲ
ಪಾರಾಸ್ಟ್ ನಿಲಕ್ ಕ–
ಠಾರೊಂಟ್ ತಿರಿಪೋಸ್ಟ್ ಮುನೆ ಚೂಪೊಸ್ಟ್

---

೬೧. ಸಾಹೋಂದ್ - 'ಸಾಹೋ' ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾ; 'ಪರಾಕು' ಎನ್ನುತ್ತಾ (ಅರಸರೇ ಮೊದಲಾದ ಗೌರವಾನ್ವಿತರು ಬರುವಾಗ ವಂದಿಮಾಗಧರು ಹೇಳುವ ಉದ್ಗಾರ); ಕೊಟ್ತಾರೇರ್ - ಕಟ್ಟಿಗೆಕಾರರು (ಛತ್ರಧರರು); ಝುಡಿಸ್ಟ್ - ಜಡಿದು; ಕೈವಾರಿಗಳು - ಹೊಗಳುಭಟರು; ಉದ್ಘಟಿತ್ - ಉದ್ಘೋಷಿಸಿ; ಆರಾವೊ - ಘೋಷಣೆ; ಅದ್‌ರಾಸ್ಟ್ - ಅದುರಿಸುತ್ತಾ, ಕಂಪಿಸುತ್ತಾ; ಚೋದ್ಯೊ - ಸೋಜಿಗ.

೬೨. ಪದ್‌ರ್‌ವೇರ್ - ಹನ್ನೆರಡು; ಪುದಿಯ - ಹೊಸ; ಅಣೊ - ಅಲಂಕಾರ (?); ಉದಧೀ ಕಂಪಿಪ - ಸಮುದ್ರವೇ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗುವಂತೆ.

೬೩. ಕರ್‌ಣಂ ಕಃತ್ತರಿ ಪಜ್ಜೆ ತಿರಿಪ ಚಿತ್ರೊಮೆನ್‌ಪ್ಪಿ ಪರಡೀಟೇ (?) - ಯೋಧನು ತನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಅರಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಗುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳು (?); ಕುಪ್ಪಿತ್ - (?); ಕುತ್ತಾಸ್ಟೆ - (?).

ಧಾರೆಕ್ ಶತಲೋಹೊ
ತೀರ್‌ಕಿ ಕೈವೇಗೊ
ಕೌರವಾಧಿಪೆ ಚೂಪ್ಪೊಸ್ಟ್ಂಣ ಜಾಪಣ್ಕೊ || ೬೪ ||

ಆನೆಯಶ್ವರಥೊಂದ್
ಸೇನೆ ಪಿಂದಯೆನೇರ್-
ಸ್ಟಾ ನರಾಧಿಪೆ ಚೂಪ್ಪೋಸ್ಟೆನ ಕೈಬಿಲ್ಮೆ
ಆನಿ ಬಂಜಿಟುದೀತ್-
ಣಾನಂದೊ ಜನನಿಕ್
ಹೀನಲೋಚನೆ ಸಂತೋಷಿತೆನಾ ಕೇಂಡ್ || ೬೫ ||

ಸುತನಭ್ಯಾಸೊಮಿ ಚೂಸ್ಟ್
ಸ್ತುತಿಪಾ ವಿದ್ರುವೇರ್
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆ ಕೇಂಡ್ ಸಂತೋಷೀತ್‌ಪ್ಪ
ಅತಿ ವೇಗೊ ಚುಟಿತುಪ್ಪಾ-
ರತಿನೀ ಪಾಯಿ[ಜ್ಜಿ]ವೇಗೊ
ಸತಿಕುಳಾ ಗಾಂಧಾರಿನನರಾಗೊಂಟ್ || ೬೬ ||

ಕರಿರಾಜನ್ತರೆಕ್ ಕೇ-
ಸರಿ ಪತ್ತೀ ಪರಿಶೆಡ್ಡಾ
ಗಿರಿನೀ ನುರ್ಪೆರ ವಜ್ರಾಯುಧೊ ವೆನ್ನಂದೊ
ಉರಿವೃಷ್ಟೀನನಲಾಕ್
ವರ್‌ಷೊ ಪೊಯ್‌ಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಘೆರಿಯೊಂಜಿ ಗದೆನೀ ಕೊಂಡಿಜತೇ ಭೀಮೆ || ೬೭ ||

ಮುಗಲ್‌ಡೆತ್ತಡೆಯೊಂಡಿನ್
ಖಗನಂದೊ ಕನೆಲ್‌ಪ್ಪ
ಅಗಣಿತಾ ಜನಮಧ್ಯೊಂಟತಿ ಶೋಭಿತ್
ಪೊಗಪಾಯೆ ಕಳಕುಳ್ಳೆ
ಮೃಗರಾಜೋಪಮೆ ಗಂಗಾ
ಮಗೆಯಾಯಿ ಗುರುಜನಂಕಭಿವಂದೀತೆ || ೬೮ ||

---

೬೫. ಕೈಬಿಲ್ಮೆ - ಹಸ್ತಲಾಘವ, ಕೈಚಳಕ, ಕರಕೌಶಲ; ಹೀನಲೋಚನೆ - ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು.
೬೬. ಚುಟಿತ್ ಉಪ್ಪಾರತಿನೀ - ಉಪ್ಪಾರತಿಮಾಡಿ (An aarati in which salt is burnt to ward off evil - Kittel); ಪಾಯಿ[ಜ್ಜಿ] - (?).
೬೭. ವಜ್ರಾಯುಧೊವೆನ್ನಂದೊ - ವಜ್ರಾಯುಧವೆಂಬ ಹಾಗೆ; ವರ್‌ಷೊ - ಮಳೆ; ಪೊಯ್‌ಕಿ - ಸುರಿಯುವ; ಇಜತೇ - ಇಳಿದನು.

ಮರುತನ್ನಂದನೆ ಮುಪ್ಪ-
ತ್ತಿರಡ್ ಕೈದ್‌ಕುಳೆಟ್
ತೆರಿತೆರಿತವೆನಂಗಂಕುಳೆ ಚೂಪ್ಪೋವ
ತರಸಾ ಚೂಪಸ್ಟಿ ವಿದ್ಯೆ
ನರಲೋಕೊಂತುಳೆಯೇರಾ-
ಲೊರಿ ಸ್ಟದ್ದಿ ಸ್ಟಂಬೆಯಕೆಂದಯ ಪಣ್ಬೋಸ್ಟೆ ॥ ೬೯ ॥

ಗುರು ಚೊಲೆಸ್ಟಂಬುಳ್ ಬಲ್ಲಾ
ಕುರುಭೂಪಾಲಕ ಮಾರ್ಕೋ-
ಲೊರೊ ಯೀಯೆನ್ನ್ಟ ಪಸ್ಸೆಂದ್‌ಳತಾ ಭೀಮೆ
ತರಸಾ ಪೋಸ್ಟಣಸ್ಟೊಂಜಾ
ಸರೊಮಿ ಪೋಸ್ಟೆ ಗದೆಟ್
ಅರರಾಯೆಂದೌಳಾಯೆ ಕುಸಿಯೊಡ್ಡ್‌ಸ್ಟೇ ॥ ೭೦ ॥

ಉಳೆವೂ ವ್ಯಂಜಿಪನೆತ್ತ್
ಕಳಟ್ ತಮ್ಮುಟೆದ್ರ್‍ತ್ತ್ ಕೈ-
ತುಳೆಯುಳ್ಳಾಪೊಯಿಲ್ ಕೈದ್‌ಟೆ ತಟ್ಟ್‌ಪ್ಪೆರ್
ಕಳಮಾಳೀತಿರುವೆರಾ ನಿ-
ಣೆಲಂದೋ ಸರೊ ಪೊಯಿಪ್ಪೆರ್
ಕಳಟ್ ಚೂಪ್ಪಿ ಜನೊಂಕಾಶ್ಚರಿಯೋಮಾವಾ ॥ ೭೧ ॥

ಲೀಲೆತಾ ಕಾಟಾಗ್ನಿ
ಜ್ವಾಲೆ ಪರ್ಬುಸ್ಟಣೋಂದ್
ಆಲೋಚಿತ್ ನದಿಜಾದಿಕುಳು ಚೊಸ್ಟ್
ಬಾಲೆರೆ ನ್‌ಡಪೋಯಿಸ್ಟ್
ಕಾಲೊಂಟೆ ತಿಗೆಪೋಯೆರ್
ಪೋಲೆಂದ್ ಕೃಪೆಯಾ ದ್ರೋಣಜೆಯಾ ವೇಗೊ ॥ ೭೨ ॥

---

೬೮. ಅಡೆಯೊಂಡಿನ್ - ಹೊರಗೆ ಬಂದಿರುವ; ಖಗನಂದೊ - ಸೂರ್ಯನಂತೆ; ಕನೆಲ್‌ಪ್ಪ - ಜ್ವಲಿಸುತ್ತ, ಕೋಪಿಸುತ್ತ; ಪ್ರೊಗಪ - ನುಗ್ಗಲು; ಕಳಕ್ ಉಳ್ಳೈ - ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದೊಳಗೆ.

೬೯. ಸ್ಟದ್ದಿ - ಇಲ್ಲ; ಸ್ಟಂಬೆಯಕ್ - ಇವನಿಗೆ; ಪಣ್ಬೋಸ್ಟೆ - ಹೇಳಿಸಿದನು.

೭೦. ಸ್ಟಂಬುಳ್ - ಇಲ್ಲಿ; ಮಾರ್ಕೋಲ್ - ಪ್ರತಿಬಾಣವನ್ನು; ಪಸ್ಸ್ - ಹಿಡಿ; ಅ್‌ಳತ್ - ಎದ್ದುಬಂದು; ಸರೊಮಿಪೋಸ್ಟೇ - ಬೇಟೆಯಾಡಿದನು (?), ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದನು (?); ಅರರಾಯೆಂದ್ - ಅರರೆ! ಎಂದು.

೭೧. ಉಳೆವು ವ್ಯಂಜಿಪನೆತ್ತ್ - ಒಳಗನ್ನು (ಒಳಗುಟ್ಟನ್ನು) ಪ್ರಕಟಿಸದೆ; ಪೊಯಿಲ್ - ಹೊಡೆತವನ್ನು; ಕಳವಮಾಳೀತ್ - (?); ನಿಣೆಲಂದೊ - ನೆರಳಿನಂತೆ (?); ಸರೊ ಪೊಯಿಪ್ಪೆರ್ - ಬೆನ್ನಟ್ಟುವರು, ಬೇಟೆಯಾಡುವರು (?).

ನ್‌ೕಕ್‌ಸ್ಪಾ ಕುರುಭೂಪನ್
ಆಕರಾಕಸ್ಟ್ ಭೀಮನ್
ಜಾಕ್ ಸಂಭ್ರಮೊಮೆಂದ್ ಕಳಟ್‌ತ್ತಂಚೇ
ಆಕುಳೇ ತಿಗೆಪೋಸ್ಟ್
ಪಾಕೊಮಾವಪ ತಿರ್ಕ್
ಪಾಕಶಾಸನೆ ವರ್ಕೆ ತೆಳಿತ್ ಮೆಲ್ಲ ॥ ೭೩ ॥

ಪನಿಪನಿ ಪರ್ಚಿಸ್ಟ್
ಮನಿಪೋಡೇ ನಮ್ಮಕ್ಕು
ಮನುಜೇಶಾಧಿಪೆ ಹೋ ಅರ್ಜುನೆ ವರ್ಪೇಂದ್
ಪನಿಪನಿ ಪರ್ಚಿಸ್ಟ್
ಮನಿಪುರ್ಕ್‌ಣೊಳಿಯೆರ್
ಧನುಕಾಡೆತ ಜನೊಂಕಾಯಭಿವಂದೀತೆ ॥ ೭೪ ॥

ಗುರುಕಾ ಚಂಡಿಕೆಕಾ ದ್ರೋ-
ಣೆರೆ ಶ್ರೀಪಾದಯುಗೊಂಕಾ
ಯೆರಗ್‌ಸ್ಟ್ ತಿಗೆತೀಯ್ಯೆನನಲಾಸ್ತ್ರೊಂಕುಳೆನ್
ತರಸಾ ಮಂತ್ರಿಪ ಭೂಮಿ
ತಳೊಮಿ ನಿಂಜಿಸ್ಟ್ ಜ್ವಾಲೆ-
ತುರಿಕ್ ಪಾರ್‌ಸ್ಟ್‌ಣೌಳೇ ನೃಪಸಮೂಹಂ ॥ ೭೫ ॥

ವರುಣಾಸ್ತ್ರೊ ತೋಟ್‌ಯೀಯ್ಯೆ
ವರ್‌ಷೀತೊ ಜಲದಂಕ್ಕು
ಅರತ್‌ಣ್‌ನಗ್ನ್ಯಾಸ್ತ್ರೊ ಮಹಿಮೆ ಮಾಂತಾ
ಗಿರಿನಸ್ತ್ರಂಟದ್ರಿಕುಳು
ನಿರೆಯೋ ಸರ್ವಿಡೆಟಾವೇ
ತರಿತೋ ವಜ್ರಮಹಾಸ್ತ್ರೊ ಬುಡಪಾಪಾಂಬುಟ ವಾಣೊ ॥ ೭೬ ॥

---

೭೨. ಕಾಟಾಗ್ನಿ - ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು; ನ್‌ಡ್‌ಪೋಯಿಸ್ಟ್ - ನಡುವೆ ನುಗ್ಗಿ; ಕಾಲೊಂಟೆ - ಸಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ; ತಿಗೆಪೋಯೆರ್ - ತೆಗೆದು ದೂರ ಸರಿಸಿದರು.

೭೩. ನ್‌ೕಕ್‌ಸ್ಪಾ - ನೂಕುತ್ತಾ; ಆಕರಾಕಸ್ಟ್ - ಆಚೆಗೆ ಸರಿಸಿ; ಪಾಕೊಮಾವಪ - ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಲು; ಪಾಕಶಾಸನೆ - ಅರ್ಜುನ (ಇಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನಿಗೂ ಅರ್ಜುನನಿಗೂ ಅಭೇದವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ).

೭೪. ಪರ್ಚಿಸ್ಟ್ - ಗೊಣಗುತ್ತಾ (ಪರ್ಚು- to whisper -Kittel); ಮನಿಪುರ್ಕ್‌ಣ+ಒಳಿಯೆರ್ - ಮಾತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು; ಧನುಕಾ+ಆಡೆತ (ಅಲ್ಲಿಯ)+ಜನೊಂಕಾ+ಆಯೆ+ಅಭಿವಂದೀತೆ.

೭೫. ತಿಗೆತ್+ಈಯ್ಯೆನ (ಬಾಣವನ್ನು ಎಸೆದನು)+ಅನಲಾಸ್ತ್ರೊಂಕುಳೆನ್; ಜ್ವಾಲೆತ+ಉರಿಕ್.

ಕಾತಂಬುದ ವಾಣೊ
ಮ್ಯೆತಾತೀಯ್ಯ ಪಸಾಂಪಿ
ಎಯ್ಯಾತ್ತಿಕೊ ಮುಗಲ್ ನಾಲಿಶೆಟ್‌ತ್ತೊಪ್ಪಾ
ಪಾತಾಸ್ತ್ರೊ ಬುಡಪಾನೇ
ಕಾತ್ ವೀಜಿಯುನೇಕಂ
ಭೀತೆರಾಪೆರ್ ಚೊಸ್ಸಿ ಜನೊಮಾಪೌಳ್ ॥ ೭೭ ॥

ಉರಗಾಸ್ತ್ರೊ ಕೊಟ್‌ಯೀಯ್ಯೆ
ಮರಿಕುಳು ನಿಂಜಿಸ್ತೊ ವರ್ತ್
ಗರುಡಾಸ್ತ್ರೊ ಬುಡಪಾ ಪಾರತೊ ಪಕ್ಷೀಂದ್ರೆರ್
ನರಕ್‌ಳ್ಳೊ ಮಗ್‌ಟಾಲ
ವರಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರೊಮನೇಕೊ
ತೆರಿತೆರೀತವೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊಮಿ ಚೊಪ್ಪೊಸ್ಸೆ ॥ ೭೮ ॥

ಅರಾರಜುನವಿದ್ಯ
ಸಾರೊಮಿ ಪುಗಟ್‌ಪ್ಪೆರ್
ಘೋರಾ ಶಬ್ದೊಮಿನಂಥನ್ಯಪತಿ ಕೇಂಡ್
ಭಾರೊಂಕ್ ಮನಸ್ಸೇರಾ
ತಾಟ್‌ಸ್ಟ್ರಿಣ್ ಹೃದಯೊಂಟ್ ಗಾಂ
ಧಾರಿದೇವಿಕ್‌ಲುಂಡಾಸ್ಟ್ರಿಣ್ ವೈರಾಗ್ಯೊ ॥ ೭೯ ॥

ಅರ್ಪ್ಪಿ ಕೆಪ್ಪಡೆ ನೇರಾ
ವರ್ಪ್ಪಿಪ್ಪಿ ಜನೊಮಿನೆ--
ನ್‌ಪ್ಪಾಪರ್ಜುನನೇಕೊ ವಿಷಮೇರಾಸ್ಟ್
ತಪ್ಪಾತೆಂಡ್ ಭ್ರಮಿತೌ-
ಳ್‌ಪ್ಪಾ ಕೌರವಸೇನೆ--
ಟೊಪ್ಪೊಂಟ್‌ಡನೇ ವರ್ತೆ ಕಳಕಾ ಕರ್ಣೆ ॥ ೮೦ ॥

---

೭೬. ತೊಟ್‌ಯೀಯ್ಯ - ತೊಟ್ಟು ಬಾಣವೆಸೆಯಲು; ವರ್‌ಷೀತೊ - ಸುರಿದುವು; ಜಲದಂಕ್ಷ - ಮೋಡಗಳು; ಸರ್ಪಿಡೆಟ್ಟಾ - ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ; ತರಿತೆಣ್ - ತುಂಡರಿಸಿದುವು.
೭೭. ಕಾತ್ - ಗಾಳಿ; ಎಯ್ಯಾತ್ತಿಕೊ - ಅಲಂಕರಿಸಿದುವು; ನಾಲಿಶೆಟ್‌ತ್ತೊಪ್ಪಾ - ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ; ವೀಜಿ - ಬೀಸಿ.
೭೮. ನರಕ್+ಅ್‌ಳ್ಳೊ - ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಇವೆ.
೭೯. ಆರಾರ್ - ಅವರವರು; ತಾಟ್‌ಸ್ಟ್ರಿಣ್ - ತಗ್ಗಿದೆ.
೮೦. ಈ ಷಟ್ಪದಿಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದ ಅರ್ಥ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಅ್ಂಬೆ ಏರ್ಂಬ್ ಜಗತ್ತ್
ಕಬಿಸ್ಟ್ ನಾಲ್ದಿಶೆಟ್ತ್
ಅ್ಂಬೆ ಚೂವಾ ತಪ್ಪಾತೆನ್ಕೆರ್ ತಾಪಾಕ್ಳ್ ।
ಅ್ಂಬೆಯೆಡ್ಡೆ ಕಳಟ್ ತಾ-
ನ್ಂಬೆ ಹೇಸ್ಟಲಾತೆಂದ್
ಅಬೆಪುಪ್ಪೆರಾರಾರೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಕೊಪ್ಪಾ ॥ ೮೧ ॥

ವಿಜಯನೇನಜಕ್ ಕರ್ಣೆ
ಅಜಪೆಂದ್ ಕುರುಭೂಪೆ
[ಅ್]ಜರ್ಸ್ಟ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟೀಕ್ಷಿತ್ ಚುತ್ಥತ್ತ್
ಪ್ರಜೆಕುಳು ಘೋಷಿಪಪಾ ಭೂ-
ಭುಜಕ್ ಸಂತೋಷೊಂತ
ಕುಜೊಮುಂಡಾಸ್ಟ್ ಕುಳಿರ್ತಿ ಪರಿಶಾನಾಪು ॥ ೮೨ ॥

ಶರಸಂಧಾನತೆ ಚೂಕೊ
ನರ ವಲ್ಲಾಂದುಳೆತಸ್ಸೊ
ತೆರುಟ್ೀ ಸಂಧಿತ್ ಬೇರೀಪ್ಪುಣಸ್ಟಾ ಚೂಸ್ಟ್
ಘೆರಿಯೋ ರೋಷಿತ್ ಪಾರ್ಥೆ
ಅರುಣೊಮಾಕೊಸ್ಟ್ ದೃಷ್ಟಿ
ಶರೊಮೊಂಜಾ ತಿಗೆತೊಂಡ್ ತೊಟುವೊಂಡೀಯ್ಯೆ ॥ ೮೩ ॥

ಮುಗಿಲೆನ್ ಮುಗಿಲೆಂದ್
ಪಗಳೀಕುಳತಿ ವೇಗೊ
ತಿಗೆತೀಯ್ಯೆರ್‌ಯಾಪ ಶರಸಂಘೊಂಕುಳು
ಪಗಳೀ ತಮ್ಮುಟೆ ಮುಟ್ಟ್-
ಸ್ತಗೆಲೋಂಪ ಪಾರ್ಪ್ಪೊ
ತಿಗೆಯೀ ಮೆನ್ನಯೆಟ್ತ್ ತೆರು ಕೀತ್‌ಪ್ಪೊ ॥ ೮೪ ॥

---

೮೧. ಕಬಿಸ್ಟ್ - ಆವರಿಸಿ; ಹೇಸ್ಟಲಾತ್ - ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ; ಅಬೆಪ್ಪುಪ್ಪೆರ್ - ಹೇಳುವರು (?).
೮೨. ವಿಜಯನೇನಜಕ್ - (?); ಅಜಪೆ - ಯೋಗ್ಯನು, ಉತ್ತಮನು; ಅ್ಜರ್ಸ್ಟ್ - (?); ಚುತ್ಥತ್ - ಸುತ್ತಲೂ; ಕುಜೊ - ಮರವು, ಉಂಡಾಸ್ಟ್ - ಉಂಟಾಗಿ; ಕುಳಿರ್ತಿ - ಚಿಗುರಿದ; ಪರಿಶೆ+ಆನ್+ಆಪು.
೮೩. ವಲ್ಲಾ - ಬಾ; ತೆರು - ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗ; ಬೇರೀಪ್ಪುಣಸ್ಟಾ - ಬೆಂಬತ್ತುವುದನ್ನು; ತೊಟುವೊಂಡ್ ಈಯ್ಯೆ - ತೊಟ್ಟು ಎಸೆದನು.
೮೪. ಪಗಳೀಕುಳು - ಬಾಣಗಳು; ಮುಗಿಲೆನ ಮುಗಿಲೆಂದ್ - ಒಂದರಿಂದ ಒಂದು ಮಿಗಿಲೆಂಬಂತೆ; ಈಯ್ಯೆರ್‌ಯಾಪ - ಎಸೆಯಲು; ಮೆನ್ನ್ - ಕಿಡಿ; ತೆರುಕೀತ್‌ಪ್ಪೊ - ಸಿಡಿದುಹಾರುತ್ತವೆ.

ಜಾಸ್ಪೀ ಸಂಭ್ರಮೊಮೆಂದ್
ಚೊಸ್ಟೀ ಪೋಡಿತೆರೆಯ್ಯಾ
ಈಯ್ಯ್ಯ್ ಅ್ತನೇ ಪ್ರೇರಿತೆರೋ ಪಕ್ಷೇ
ಪೋಸ್ಟಣ್ ಸಂಶಯೊ ನಾಣ
ಆಸ್ಟಣ್ ಸೋದರವ್ವೈರೊ
ಆಯಿರಿ ಸೊಗಸ್ ಭೀಷ್ಮೆರೆ ಚಿತ್ತೊಂಕ್ ॥ ೮೫ ॥

ಭೀಮೆಯಾ ಕೃಪೆಯಶ್ವ–
ತ್ಥಾಮವಾ ವಿಜಯಾನಿ
ತಾಮಸೀಪನೆ ಪತ್ತ್ಸ್ಪೊಯಿತೊಂಡೋಯೆರ್
ಸೋಮವಂಶಜೆರೇಕ್
ಸೀಮೆಯಾಸ್ಟಂದುವೆಂದ್
ಸಾಮೊಂಟೆ ಪಂಡ್ ಸಂಬದಿತೆರಾಯನ್ ॥ ೮೬ ॥

ಮಹಿಪಾಲೇರ್ಕುಳೆ ಸಂಘೊ
ಸಹಿತೊ ಸಲ್ಲ್ಕ್ಣೈಕ್
ವಿಹಿತೊ ಜಾಸ್ಟ್ತೆನೆಂದಾ ಕೃಪೆ ರೋಷಿತ್
ಮಿಹಿರಾನಂದನ ಚೊಸ್ಟ್
ಕುಹಕೀ ಯೀಯೇರೆಂದ್
ಬಹುಮಾನನ್ತಪ್ಪ ಪಂಡ್ಡ್ಸ್ಟೇರಾಯನ್ ॥ ೮೭ ॥

ಏರೀ ಭೀಮಕ್ ತಂದೆ
ಸಾರೊ ಪಣ್ಣಿಲೆ ಪಾಂಡು
ಧಾರಣೆಪತಿಯೋ ಮಾರುತಿಯೋ ಪಕ್ಷೇ
ಈರೇನುದ್ಭವೊಮಿನೀ
ರಾರೇಯೊಳ್ಳಿಲೆ ಕೃಪಾ
ಚಾರಿಯಾಯೆಂದಾರೆ ಝುಡಿಯೇ ಭಾರಂ ॥ ೮೮ ॥

ಕುಂತೀ ಪಿಂದೆರ್ ಪೂರ್ವ
ಸಂತತಿ ಸ್ಟಂಬೆಯೆಂದ್
ಸಂತೊ ಪಣ್ಕೇಣಯೆಕ್ ಹರಿಮಾಯೊಂತಾ

---

೮೫. ಪಕ್ಷೇ - ಅಥವಾ.
೮೬. ಸೀಮೆ - ಕ್ಷೇತ್ರ (?); ಸಂಬದಿತೆರಾಯನ್ - ಆತನನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.
೮೭. ಬಹುಮಾನನ್ತಪ್ಪ - ಗೌರವಿಸದೆ.
೮೮. ಆರೇಯೊಳ್ಳಿಲೆ - ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ; ಝುಡಿಯೇ - ಜರಿದನು; ಭಾರಂ - ಜೋರಾಗಿ (?).

ಕಂತ್‌ಯೊ ವಚನಂಕ್ಲು
ಭ್ರಾಂತಾಸ್ಟೆರೀ ತನ್ವೀ
ಚಿಂತೀತೆರ್ ಕೃಪೆ ಯೇರಾ ನಿರಸೀಪಾವ ॥ ೮೯ ॥

ಅರಸಾತೆಂದ್‌ಂಬಿಯನಿ
ನಿರಸೀಪಾ ವಚನಂಕ್
ಅರಸೀನಾಕವೆ ಚೂಲೆ ಕೃಪಯೆಂದಿಂಚ
ಕುರುಭೂಪೇ ಕಂಡೊಸ್ಟೆ ಭೂ
ಸುರೆರೇನಾಡೆಕ್ ಬೋರ್ತಿ
ವರದ್ರವ್ಯಂಕುಳೆನೀ ತರ್ಪೊಸ್ಟೆ ಕ್ಷಿಪ್ರೊಂಟ್ ॥ ೯೦ ॥

ಕನಕಂತ ಕುಡ ತರ್ಪೊ-
ಸ್ಟನುಮೂಂತ್ ಕಲಶೋಮೀ
ಇನಜಾ ಕುಳ್ಳ್‌ಪು ಸಿಂಹಾಸನೊಂಟೆಂದಿಂಚ
ಮನಿತಂಗವಿಷಯಂಕಾ
ಜನನಾಥೆ ಯೀಯೆಂದ್
ವೆನ್‌ಪೋಸ್ಟೇನಭಿಷೇಕೊ ಕುರ್‍ಭೂಪಾಲೆ ॥ ೯೧ ॥

ತರಸಾ ದೇಶಿಕುಳೆಯ್ಯಾ
ವರಡೆಂದಾಯುಳೆಪೋಸ್ಟ್
ದೆರ್‌ಶನೊಮುಡ್‌ಪೋಯೆ ಸಮಯೊಂಟಾಯೆ
ಫೆರಿಯೊ ಶೋಭಿತ್ ಕರ್ಣೆ
ಕುರುಭೂಪ ಚರಣೊಂಕ್
ಚರತೊ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟ್ ನ್‌ಳೊಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟೆ ॥ ೯೨ ॥

ಕುರುಭೂಪಾಲಕನಾ ಭಾ-
ಸ್ಕರಿನಾ ಕೈವರೊಪಂಡ್
ನರನಾ ಮಾರುತಿನಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಂಟ್

---

೮೯. ತನ್ವೀ - ಸ್ತ್ರೀ; ನಿರಸೀಪಾವ - ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು.
೯೦. ಅರಸೀನಾಕವೆ - ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆ; ಬೋರ್ತಿ - ಬೇಕಾದ.
೯೧. ಅನುಮೂಂತ್ - ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ; ಮನಿತ್ - ಹೇಳಿ; ಅಂಗವಿಷಯಂಕ್ - ಅಂಗ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ; ವೆನ್‌ಪೋಸ್ಟೆ - ಮಾಡಿಸಿದನು.
೯೨. ದೇಶಿಕುಳು - ದೇಶದ ಜನರು; ವರಡ್ - ಬರಲಿ; ದೆರ್‌ಶನೊಮುಡ್‌ಪೋಯೆ - ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸಿದನು; ನ್‌ಳೊ ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟೆ - ಉದ್ದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು.

ಇರಡೊಡ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ ಸಮಸ್ತಾ
ಪರಿವಾರೊ ದಂತೀ-
ಪುರೊಮೀ ಪ್ರಾಪಿತ್ ನಿಲ್ತೇರವನೀಪಾಲ ॥ ೯೩ ॥

ಸಂಧಿ - ೪

ಮನ್ನತಾನ್ಯುದಯಂಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಶಿರೊಂತ ಶಾಲೆಟ್ ದ್ರೋಣೆರ್
ತನ್ನ್‌ಟಭ್ಯಸಿತೀ ಕುಮಾರೆರೆನೆಯ್ಯೆರೇನುಳೆಪೋಸ್ಟ್‌ತ್
ಮನ್ವಯೀತ್ ವಚೀತೆರೆಂಕುಳು ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಥಿಯತೆಂದಸ್ಟಾ
ನನ್ನಿ ಪಣ್ಣಲೆಯೆಂಕ್ ಜಾಸ್ಟ್‌ತೆನೀಕುಳುತ್ತಪೆರೆಂದಸ್ಟಾ ॥ ೧ ॥

ಈರ್ ಪಂಡ್‌ಣಸ್ಟ್‌ತ್ತಪೋ ಸ್ಟ್‌ಮ ಚಿತ್ತೊ ವರ್ತ್‌ಣ ಸಾಧಿಪೊ
ತೀರ್‌ವೆಂಕುಳೆಕಾತೆಕಾಂದ್ ಕುಮಾರೆರೌಳ್ ವಚೀಪಪಾ
ಆರ್‌ಸ್ಟ್ ಮನಸೇತಲಾ ತನ ಕಾರ್ಯೊ ಸಿದ್ಧಿಪೆರಿಚ್ಚಿತ್
ತೀರ್‌ವೆಂಬುಟತೇನ್ ಪಂಡಪೆ ಓರ್ತ್‌ ಕೇಳಿಲೆನಾಂದೆರ್ ॥ ೨ ॥

ಗೆಂಗೆತುತ್ತರ ಭಾಗೊಂಟುಂಡ್‌ನ ಪಾಂಚಲಾ ವಿಷಯೋಂದಸ್ಟೆನ್
ಭಂಗೊಮಾವನತಂದೊ ರೆಕ್ಷಿತೊಂಡುಳ್ಳೆನಾ ದ್ರುಪದೇಂದೊರಿ
ತುಂಗವಿಕ್ರಮ ಭೂಪೆ ಆಯಕ್ ಸಪ್ತಸಾಗರಸಂಯುತೋ ತು-
ರಂಗಸೇನೆಲ ಉಂಡ್‌ನಾಯೊರಿಯಲ್ಲ[ಕೈ]ಕೊಳಪುದ್ದಿನಾ ॥ ೩ ॥

ಆಯ ಕಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ ಕೊಂಡತ್ತ್‌ತ್ತಪಿ ತೃಪ್ತೆ ಆಯೆನೆಂದಾ ಮುನೀ
ರಾಯೆ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಳಪೀತೆಯೊ ಭಾರ್ಯಕಾರ್ಯೊಮೆಂದೆಣ್ಣ್‌ಸ್ಟ್

---

೯೩. ಭಾಸ್ಕರಿನಾ - ಕರ್ಣನನ್ನು; ಕೈವರೊಪಂಡ್ - ವಂದಿಗಳಿಂದ ಹೊಗಳಿಸಿ; ಇರಡೊಡ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ - (?).

೧. ಶಿರೊಂತ - ಅಭ್ಯಾಸದ; ಮನ್ವಯೀತ್ - ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ, ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ; ಜಾಸ್ಟ್+ಅ್‌ತೆನ-ಏನನ್ನು ಈಗ.

೨. ಪಂಡ್‌ಣಸ್ಟ್‌ತ್ತಪೋ - ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ; ಸ್ಟ್‌ಮ - ನಿಮ್ಮ; ತೀರ್‌ವು - ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು; ಆರ್‌ಸ್ಟ್ - ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ; ಓರ್ತ್‌ - ಗಮನಿಸಿ.

೩. ಅಸ್ಟೆನ್ - ಅದನ್ನು; ಉಂಡ್‌ನಾ+ಆಯೆ+ಒರಿಯಲ್ಲ; ಕೈಕೊಳಪುದ್ದಿನಾ - ಗಣ್ಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ತೋಯಜೊಂತುಳ್ಳೈ ದಂಡ್ ದಂತಿಕ್ ಶ್ಲಾಘ್ಯೊಮೋಂದ್ ಸುಯೋಧನೆ
ಆಯುತೀಕೆಟ್ ಪ್ರೋಯೆ ಕರ್ಣೆಯ ಮೆಗ್ಯಡೀಕುಳೆ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ || ೪ ||

ದಾಳಿ ವರ್ತ್ಣ ಕೌರವೇರ್ಕುಳೆನೆಯ್ಯ ಜೈಪ್ರೊಮೆಂದಾ ಪಡೆ
ಕೂಡನೇ ಝುಡಿಯಾರ್ತ್ ವರ್ಪುಣ ಚೂಸ್ಟ್ ಪಾಂಡವೆರ್ಲೈವೆರ್
ಜೋಡಿತೊಂಜಿಶೆಟ್‌ತ್ತ್ ಕಾದ್‌ಸ್ಟ್ ಚೋಲ್ವೊಸ್ಟೇ ಝುಡಿಯಾ ಪಡೆ
ಕೋಡಿ ಪಾಯಿಸ್ಟ್ ಕೋಟೆ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಮಂದಿರೊಂತುಳೆಯಾಯೆರ್ || ೫ ||

ಕುಳ್ಳ್‌ತ್ತ್‌ಣ ಚೂಸ್ತೆರೋಲಕಶಾಲೆಟಾ ದ್ರುಪದಾಹ್ವಯೇ
ಬಳ್ಳ್‌ಕೊಂಡತ್ ಕಟ್ಟ್‌ಯೆರ್ ಧುರೆನಿನ್ ಕೆರೋಡೆಯೆಂದಕ್ಷಿಣಂ
ತಳ್ಳ್‌ಸ್ಟೊಂಡತೆರಾಯನಾಪಳ್ ದ್ರೋಣಚಾರ್ಯೆರೆನಂತ್‌ಕ್
ಪಳ್ಳೆನಾರೆ ಪದಾಂಬುಜೊಂಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್‌ಂದ ದಕ್ಷಿಣೆಯೆಂದೆರ್ || ೬ ||

ಆರೆ ಚೂವಪ ತೃಪ್ತೆಯಾಸ್ಟ್‌ತ್ ಕೇಳಿಲಾ ದ್ರುಪದಾಹ್ವಯಾ
ಧಾರಣೀಶೆರೆಕೋಳ್ ಸಖ್ಯತೆ ಭೂಸುರೇರ್ಕುಳೆಟಾಂದೆನಿನ್
ಹೇರ ದೂಷಿಪಪಾನಿ ಶಿಷ್ಯೆರೆ ಕೊಂಡ್ ಕಟ್ಟೊವೆನೆಂದಿನಾ
ಕಾರ್ಯೊ ಸಾಧಿತೆ ಚೂಸ್ತನೋಂದತಿ ಮೂಸ್ಟಲೀತೆರ್ ದ್ರೋಣೆರ್ || ೭ ||

ನಾಣ ಕೆರ್ಕ್ಣರಿಯೇನಿನೀಯಭಿಮಾನೊ ತಪ್ರೊಸ್ಟ್‌ಣಾವನೇ
ಪ್ರಾಣದಾನೊಮಿ ನ್‌ತ್ತತೇ ನಡಪೆಂದ್ ಕಟ್ಟನಿ ಗ್‌ಟಿಪ್ಪೊಸ್ಟ್
ಕ್ಷೋಣಿವಲ್ಲಭೆಯಾವುಟಾಪಳೆ ಕೊಂಡತೀ ಪಗೆ ಸಾಧಿಪು
ಕ್ಷೀಣಶಕ್ತೆಯೆಂಬುಟೆಂಕಿನ ರಾಜ್ಯೊಮೊಪ್ಪಿಪಿಲಾಂದೆರ್ || ೮ ||

ಮಾನಭಂಗೊಮೆನ್‌ಪ್ಪಿ ಭಾರೊ ಧರೀತಿನಾ ದ್ರುಪದಾಹ್ವಯೇ
ಮಾನೆಯಾವನತೌಳೊರೀಯ ಮುಖಂಟ್ ನೆರ್ಕ್ಷನ ಚೂವನೇ
ತಾನ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ನಿಜಾಲಯಂ ಪ್ರೊಗನೆತ್ತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುಖ್ಯೆರೇ
ಮಾನವಾಧಿಪೆಯಗ್ರಹಾರವನಂಟ್‌ಪೆಯ್ಯಿಡೆಯಾಡಿಯೆ || ೯ ||

---

೪. ಭಾರ್ಯ್‌ಕಾರ್ಯೊ - ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ; ತೋಯಜಂತುಳ್ಳೈ ದಂಡ್ - ಕಮಲದ ದಂಟು, ಬಿಸತಂತು; ಶ್ಲಾಘ್ಯೊಮೊ - ಗಣ್ಯವೇ; ಆಯುತೀಕೆಟ್ - ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ.

೫. ಝುಡಿ - ಗದರಿಸಿ; ಆರ್ತ್ - ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತಾ; ಜೋಡಿತ್ - ಒಂದಾಗಿ; ಒಂಜಿಶೆಟ್‌ತ್ತ್ - ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ; ಕೋಡಿ ಪಾಯಿಸ್ಟ್ - ತುದಿ ಸೇರಿ.

೬. ಧುರೆನಿನ್ - ರಾಜನನ್ನು; ತಳ್ಳ್‌ಸ್ಟೊಂಡತೆರ್ - ಅ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್‌ಂದ - ಇರಿಸಿ ಇಗೋ.

೭. ಭೂಸುರೇರ್ಕುಳೆಟ+ಎಂದ್+ಎನಿನ್; ಹೇರ - ಬಹಳವಾಗಿ; ಮೂಸ್ಟಲೀತೆರ್ - ಮೂದಲಿಸಿದರು.

೮. ಕೆರ್ಕ್ಣರಿ - ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ; ಗ್‌ಟಿಪ್ಪೊಸ್ಟ್ - ಕಳಚಿ.

೯. ಮಾನೆಯಾವನತೆ - ಮಾನ್ಯನೆನಿಸದೆ; ನೆರ್ಕ್ಷನ - ಸರಿಯಾಗಿ; ಪ್ರೊಗನೆತ್ತ್ - ಹೋಗದೆ; ಅಗ್ರಹಾರವನಂಟ್‌ಪ+ಎಯ್ಯ+ಇಡೆಯಾಡಿಯೆ (ಅಲೆದಾಡಿದನು).

ದ್ರೋಣೆರೆ ಭಯೊಕೊಂಡ್‌ತ್ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯೆ ರಾಜ್ಯೊಮಿ ವರ್ಜಿತ್
ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆರಾಯಿ ವಿಪ್ರೆರೆ ಸಖ್ಯತೇ ಪಡೆತೊಂಡ್‌ತ್
ಘ್ರೂಣೆಯೆಡ್ಡ ಮಖಂ ಸೃಜೀತ್ ಸುರೇರ್ಕುಳೇ ತೆಳಿಯೊಸ್ಟ್ವಣ್ಯೆ
ಪಾಣಿಪಲ್ಲವೊ ಕೂಡ್ ವಂದಿತ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೇವುಕೆ ಸತ್ಯೊಮೀ ॥ ೧೦ ॥

ಧಾರಣೀಪತಿ ಕೇಳಿಲಾ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯೆ ಕುಂಡೊಮಿ ನಿರ್ಮಿತ್
ಪ್ರೇರಿತೆಡ್ಡ ಹವಿಸ್ಸ್ ಹೋಮಿತ್ ಪುತ್ರೆರೇ ಜನಿಪ್ಪೋಯೆನಾ
ಧಾರಣೀಟಜಪಾಯಿ ನಾಮೊಲ ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನೆಯೆಂದಾಯಕ್
ಪ್ರೇರಿಪಾ ಸತಿಯೊರ್ತಿ ಪುಷ್ಯಳ್ ದ್ರೌಪತೀಯಭಿಧಾನೊಲಾ ॥ ೧೧ ॥

ದ್ರೋಣೆರೇ ವಧೆಕೆಂದ್ ಕಲ್ಪಿತ್ ಪುತ್ರಕಾಮಮಖಂ ಸೃಜೀ–
ಪಾಣ್‌ಟುತ್ತಮೆ ಚಾಪಬಾಣೊ ಶರಾಸನಂ ಧರಿತಕ್ಷಿಣಂ
ಬಾಣವೈರಿಸಮಾನೆ ಕುಂಡ ನಡುತ್ತ್ ಪುಷ್ಪ್ಸ್ಟೆನಾದಿಟ್
ಕ್ಷೋಣಿಟಾಯಕ್ ತುಲ್ಯೆರ್ದ್ದಿನ ಮಿತ್ತ್ ಕೇಳವನೀಪತೇ ॥ ೧೨ ॥

ಭೂಮಿಟರ್ಜುನಕ್‌ದ್ದಿ ವೀರ್ಯೆ ಪರಾಕ್ರಮೇರ್ಕುಳು ಪೋಲ್ಪೆರಾಂ–
ದಾ ಮಹೀಪತಿ ಚಿತ್ತೊಂಟೇತಲ ಮಾನಿತ್ ಮನಸಾರ್‌ಸ್ಟ್
ಹೋಮೊ ಬೇಳಪ ಪ್ರಾರ್ಥಿಪಂಗನೆ ಪುಷ್ಪ್ಸ್ಟೆರಜನಂದನೆ
ತಾಮು ಪೋಲುವೆರೆಂದ್ ಲೋಕೆರ್ ಮಾನಿಪುಪ್ಪೆರತಾ ಸತೀ ॥ ೧೩ ॥

ಪಾರ್ಥಕ್ ಕೊಟುವೋಡುನೀ ಸತಿನೆಂದ್ ಮೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್
ಒತ್ತ್ ಚಿಂತಿತ್ ಪೋವಪಾ ಫಲುಕಾಲೊಂತಾನಿ ಕುಮಾರಕ್
ಶಾಸ್ತೊಮೀ ಪರಿಪೋಸ್ಟೆರ್ ಗುರುವಾಸ್ಟ್ ದ್ರೋಣೆರ್ ಭೂಪಕ್
ಮಿತ್ತ್ ಕೇಳಿಲ ಪಾಂಡುಕೌರವಪುತ್ರೆರೇ ನಿಜವೀರ್ಯೊಮೀ ॥ ೧೪ ॥

ಇಂಚ ನಿಲ್ತಿನವಸ್ಥೆಟ್ ಒರ್‌ಣಾ ಮುನೀಶ್ವರೆ ಚಿಂತಿತ್
ಪಂಚಸಾಯಕವೈರಿ ಭಕ್ತೆನಿ ರೂಪಿತೊಂಜಿ ವಿಶೇಷೊಮೀ

---

೧೦. ಸೃಜೀತ್ - ನಡೆಸಿ; ತೆಳಿಯೊಸ್ಟ್ವಣ್ಯೆ - ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದವನಾಗಿ; ಕೂಡ್ - ಜೋಡಿಸಿ; ಏವುಕೆ - ಹೇಳುವನು.

೧೧. ಪುಷ್ಯಳ್ - ಹುಟ್ಟಿದಳು.

೧೨. ಪುಷ್ಪ್ಸ್ಟೆನ - ಹುಟ್ಟಿದನು.

೧೩. ಪೋಲ್ಪೆರಾ - ಹೋಲಿಸಲು; ಮನಸಾರ್‌ಸ್ಟ್ - ಮನಸಾರೆ; ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ; ಹೋಮೊ ಬೇಳಪ - ಯಾಗ ಮಾಡಲು; (ಬೇಳ್ - ಹವಿಪ್ರದಾನ, to offer into fire -ಕಿಟ್ಟೆಲ್)

೧೪. ಕೊಟುವೋಡು - ಕೊಡಬೇಕು; ವೀರ್ಯೊಮಿ - ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು.

೧೫. ಒರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ಸೂತ್ರಿಜಿಪೋಸ್ಟೆರ್ - ಉಪಾಯಮಾಡಿದರು.

ಚೆಂಚಲೀಪನೆ ಹಸ್ತಿನಾಲಯಂಟಾಸ್ಟ್ ಗಾಂಧರಿಟೇಸ್ಟೆರ್
ಮುಂಚೆಯೊಂಜಿ ವ್ರತಂ ಚೆರೀಪೆರ ಮೆಲ್ಲ ಸೂತ್ರಿಜಿಪೋಸ್ಟೆರ್ ॥ ೧೫ ॥

ಕೇಳಪಾ ಮುನಿವ್ಯಾಸೆರೇ ವಚೆನಂಕುಳೇನತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್
ಕಾಳಕೇಶಿನಿಯಾಪಳೇ ಧರಿತಾ ವ್ರತಂಕುಳು ತಪ್ಪನೆ
ಆಳ್ ಚಾರಿತಳೆಂದ್ ಕುಂತಿ ವಿಲಾಪಿಪಾ ಸುರವಾರಣಂ
ಆಣ್‌ಟುತ್ತಮೆ ಭೂಮಿಟಾಕೊಸ್ಟ್ ತನ್ನೆನಾ ವ್ರತೊ ನಿಲ್ಪೊಸ್ಟೇ ॥ ೧೬ ॥

ಇಂಚೆಯೀ ಕಥೆನಾ ಮುನೀಶ್ವರೆಯೇವಪಾ ಜನಮೇಜಯೇ
ಮೆಂಚಲೇವುಕೆ ಚೋದ್ಯತೇಯುದಿತೇತಲಾ ಮನಸಾರ್‌ಸ್ಟ್
ಎಂಚ ಕೊಂಡತ್‌ನಿಂದ್ರವಾಹನೊ ವ್ಯೋಮೊಂಟ್‌ತ್ತ್‌ೇ ಪೃಥ್ವಿಕ್‌ೇಂ-
ದಂಚೆಯೇ ಚೆರತೊಂಟೆ ವಿಸ್ತರಿತೇವೊಡಯ್ಯೊ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥ ೧೭ ॥

ಭೂಪನಾ ವಿನಯೊಂಕುಳಾ ಮನಭಕ್ತಿಯಾ ಗುಣಶೀಲೊಮಾ
ಶ್ರೀಪತೀ ಕಥೆ ಭಕ್ತಿಯಾ ಪುಳಕಾಶ್ರುವಾ ನಿಜಲಕ್ಷಣಂ
ವ್ಯಾಪರೀತ್‌ಡೆಪಿಂದ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಾರ್ಥಪೌರುಷೊಮೆಯ್ಯಲಾ
ಆಪು ವಿಸ್ತರಿಪುಪ್ಪೆನೆಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟೆಣ್ಣ್‌ಸ್ಟೆರೀಶ್ವರನ್ ॥ ೧೮ ॥

ನಂದಿವಾಹನಸೂನು ಕಣ್ಕರಿತೀ ಕಥೇರೆಸಭಾವೊಮಿನ್
ವೊಂದೊಸ್ಟೇ ಹೃದಯೊಂಟ್ ಲೋಕೆರ್ ನಿಂದಿಪಂತಿ ಪ್ರಕಾರೊಮೇ
ಪಿಂದ್ ಬ್ರಹ್ಮನ ಭಾರ್ಯೆನಾಲಕೆಟ್‌ತ್ತ್ ನೃತ್ತಿಪೊಡೇಪಳಾ
ವಂದಿತ್ ಗುರುಪಾದಪದ್ಮೊಮಿ ವಿಸ್ತರೀಪೆರತಾ ಮುನೀ ॥ ೧೯ ॥

---

೧೬. ಚಾರಿತಳ್ - ಆಚರಿಸಿದಳು; ನಿಲ್ಪೊಸ್ಟೇ - ನಡೆಸಿದನು.
೧೭. ಚೋದ್ಯತೆ - ಸೋಜಿಗವು; ಅಯ್ಯೊ - ಅಯ್ಯಾ!
೧೯. ಕಣ್ಕರಿತ್ - ಕರುಣೆದೋರಿ.

ಸಂಧಿ - ೫

ಸ್ವಸ್ತಿಯೆಂದಿರ[ಡ]ಕ್ಷರೋ ಮುದೆಲೆಂಕ್ ಬೋಧಿಪೊಡಾ ಗುರು
ಸ್ವಸ್ಥೊಮಾಕ್ಣ ಜುಂಹೆಟ್ಟ್ ಉದೀತಿ ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ಮೊಮಿ
ವಿಸ್ತರೀಪಿಯೆರುಂಡನೇಕೊ ಗಜೇಂದ್ರನಾ ವ್ರತಿಯೀ ಕಥಾ
ಹಸ್ತಿನಾಪುರಿರಾಯೆ [ಯಾನೆನ್] ಕೊಂಡತೆ ಪ್ರತಿಭೂಮಿಕ್ ॥ ೧ ॥

ಗಜರಾಜವದನಾ ವಾ
ರಿಜಪಾಶಾಂಕುಶಹಸ್ತಾ
ಬಜಿಲಿಕ್ಕೊ ಕದಳೀ ಆರಿಪು[ಲೇ] ದೇವಾ
ವಿಜಯೇ ತಾನ್ನಿಜೊಮಾಸ್ಟೀ
ಗಜೊಮೀ ಕೊಂಡತಿ ಕೀರ್ತಿ
ಅಜೊವಾನೆ ಪಣಯೇರಾ ವರೊಮುತ್ತೋಡು ॥ ೨ ॥

ಲೋಲಲೋಚನೆ ದಿವ್ಯಾ
ಭಾರತೀ ಸತಿದೇವಿ
ನಾಲಕೇತುಳೆಯೀ ನೃತ್ತಿಪೊಡೇಪಳ್ಳ
ಕಾಲೊಂಟಿಂದ್ರತನೂಜೇ
ಗಜೇಂದ್ರನಾ ಕಿರೀಟಿ ಭಜೀತಿ
ಮೇಲಾಸ್ಟಿ ಕಥೆನೆಂಕ್ ವರೊಮುತ್ತೊಡು ॥ ೩ ॥

ಎಂಚಯ್ಯೊ ಮುನೀಶ್ವರ ಪೂರ್ವಜೆರಾಪೆನ [ಪಿ]ಜ್ಜೆಕಿರೀಟಿ
ಸಂಚೊಂಟಿ ಗಜೇಂದ್ರನಿ ಭೂಮಿಕವಾ ಯಿಜಪೋಯಿ ಪ್ರಸಂಗೊ
ಸ್ವಂಚೇನಯೆ ಕೇಳಡ್ ತೃಪ್ತಿತವಾ ಕಥೆ ಕಣ್ಕರಿಪೇಂದ್
ಪಂಚಾಯುಧತುಲ್ಯೆ ವಿಚಾರಿಪಪಾ ಮುನಿಮುಖ್ಯೆ ಪಣ್ಪೆರ್ ॥ ೪ ।

ಅಂಚಾ ಜನಮೇಜಯೆ ಪಂಡ್ಣಯೇ ಕೇಂಡಾ ಮುನಿನಾಥೆ
ಪಂಚಾಯುಧಟೊತ್ತಿ ನೃಪೋತ್ತಮಟ ಗಾಂಧಾರಿವಿದಗ್ಧೆ
ಪಂಚಾನನತುಲ್ಯಕೃಪೆತ್ತ್ ಗಜೋಸ್ಟಜಿತ್ತೇ ಬಹುಪೂಜೆ-
ಟಂಚಾಳ್ ಚರೀತಿ ಮಹಾಕಥೆನೀ ನೃಪ ಕೇಳಿಲನಾಂದೆರ್ ॥ ೫ ॥

---

೧. ವ್ರತಿಯೀ - ವ್ರತಮಾಡಿದ.
೨. ಆರಿಪುಲೇ - ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ; ಅಜೊವಾನೇ - ತಪ್ಪದಂತೆ; ಉತ್ತೋಡು - ಕೊಡಬೇಕು.
೩. ಮೇಲಾಸ್ಟಿ - ಮಿಗಿಲಾದ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ.
೪. ಯಿಜಪೋಯಿ - ಇಳಿಸಿದ; ಸ್ವಂಚ - ಹಾಗೆ; ಪಂಚಾಯುಧ - ಮನ್ಮಥ.
೫. ವಿದಗ್ಧೆ - ಜಾಣೆ; ಪಂಚಾನನ - ಶಿವ; ಚರೀತಿ - ಆಚರಿಸಿದ.

ಒರ್‌ಣೊಂಜೀ ದಿವಸೊಂಟ್
ಕರುಣಾಸಾಗರೆ ವ್ಯಾಸೆರ್
ಅರಸಿಗಾಂಧಾರಿಟ ಪಣ್ಕೆರ್ ವರ್ತ್‌
ಚರಿಯೀಪು ವ್ರತೊಮಿನೀ
ತೆರಿತ್‌ೀ ಪಂಡಪೆನೆಂದ್
ಪರಮಾರ್ಥೊಂಟೀಪುಪ್ಪೆರ್ ನೃಪ ಕೇಳೀಯ್ಯ ॥ ೬ ॥

ಗಜೊಮ್ಮೆರಾವತನಂದೋ ನಿಜಮಣ್ಣಾನೆನಿ ಮಾಂತ್
ಅಜಪಾಯೀ ಬಹುಭಕ್ಪೊಂಕುಳೆನೀ, ಚಾರ್ತ್
ಬಜಿಲಿಕ್ಸು ಕದಳೀ ಕೂಟಿಜಿಸ್ಟ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೆನಿ
ಭಜಿತ್‌ೀ ಪೂಜಿಪಿಲಾ ಸೇರುವೊ ಸೌಭಾಗ್ಯೊ ॥ ೭ ॥

ಧನರಾಜ್ಯೈಶ್ವರ್ಯೊಮಾ
ಕನಕರತ್ನಮನೇಕೊ-
ಮಿನ್‌ಕ್‌ೀ ಸಂಪದೊಮೋಲೆಭಾಗ್ಯೊ ಕೂಡ
ಇನ್‌ಕ್‌ೀ ವರ್ತ್‌ ಭವೀಪು
ಲೆನವಾಕ್ಯೊಂಕುಳೆ ಕೇಳ್
ವಿನಯೊಂಟಾಚರಿಪಿಲಾ ವ್ರತೊಮಿನೆಂದೆರ್ ॥ ೮ ॥

ಯೀತಾ ಪಂಡ್ ಮುನೀಂದ್ರೇ ಯೇತಲಾ ತಡೆವಂತೆ
ಪ್ರೀತೀಟಿಚ್ಚಿತಿ ಪೂಜೆಕುಳೆ ಕೈಕೊಂಡ್
ಶೀತಾಂಶುಧರತುಲ್ಯೆ ಹೇತಲಾ ಪುಗಟ್‌ಸ್ಟ್
ಜ್ಯೋತೀರೂಪೆಟತೇರಾಶ್ರಮೊಮೀ ಮುನ್ನಾ ॥ ೯ ॥

ನಳಿನಾಕ್ಷೀ ಗಾಂಧಾರೀ
ಮುನಿಶ್ರೀವ್ಯಾಸೆರೆ ಪಾದ
ನಳಿನೊಂಕ್ ನೀಳಾ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟ್ ವಂದೀತ್
ತಡೆವಾನೆ ಬುಡೆಕೊಂಡ್‌ೀ
ಉಳೆತ್ ಪುತ್ರೆರಟೇಸ್ಸಳ್
ಕಳಿಮಣ್ಣ್ [ಪ]ಲೆರಾ ಕೊಂಡತ್ ನಿಂಜೋಲೆ ॥ ೧೦ ॥

---

೬. ಒರ್‌ಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ಏವುಪ್ಪೆರ್ - ಹೇಳುವರು.
೭. ಅಜಪಾಯೀ - ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ; ಚಾರ್ತ್ - ಅಣಿಗೊಳಿಸಿ.
೮. ಸಂಪದೊಮ+ಓಲೆ ಭಾಗ್ಯೊ; ವರ್ತ್‌ಭವೀಪು - ದೊರೆಯಬಹುದು.
೯. ಯೇತಲಾ ತಡೆವಂತೆ- ಒಂದಿಷ್ಟೂ ತಡಮಾಡದೆ, ಕೂಡಲೇ; ಹೇತಲಾ ಪುಗಟ್‌ಸ್ಟ್ - ತುಂಬ ಹೊಗಳಿ; ಅ್‌ಟ್‌ತೇರ್ - ಹೊರಟರು.

ತನ್ನೇ ಪಣ್ಣಿನಿ ಕೇಂಡ್
ಮಣ್ಣೊಟ್ ಗಜೊ ಮಾಂತ್
ಬಿನ್ನಾಣೊ ಫಲು ಚಿತ್ರೊಂಕುಳೆನಾಕೊಸ್ಟ್
ಉನ್ನತೈಶ್ವರ್ಯೊಂಟ್
ಸ್ವರ್ಣದಂತೊ ಸೃಜೀತ್
ವರ್ಣೆಪ್ಪೆರರಿ ರತ್ನಕರಿನಾಕಾರೊ ॥ ೧೧ ॥

ಐನ್ ಪಟ್ಟೆತ ಬಳ್ಳ್-
ಟ್ರೈನ್ ಘಂಟೆನಿ ಚಾರ್ತೆ-
ರೈನಿಶೆ ನಿಲ್ಪೊಸ್ಟೆರ್ ಕರಿರೂಪೊಂಕ್
ಐನ್ ಜ್ಯಾತಿತ ಪುಷ್ಪೊ-
ಮೈನಿಶೆ ವಿರಚೀತ್
ಐನ್ಯೆನ್ ದಿಶೆ [ಮಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯೊಂತಾವ?] ॥ ೧೨ ॥

ಕಣಿಕೋ ಕಡಲೇ ಅಡಿಯೇ ಬಜಿಲ್ ಪೊರಿ ಬೊಂಡೊಮನೇಕೊ
ಉಣಸೀ ಪ್ರಜೆಕ್ ಅಶನೊಂತ ಗಿರಿ ಭಕ್ಷೊಂಕುಳೆ ಬೊಟ್ಟೊ
ತುಣಿಸ್ಟ್ ನರಜಾತಿತ ಜಂತುಕುಳೆ ಸಂತೋಷಿಪಿನಂದೊ
ರಣಸಿದ್ಧೆರ್ ತನ್ನೆಕ್ ಕೊಂಡೊತೆರ್ ಅವನೀಪತಿ ಕೇಳ್ ॥ ೧೩ ॥

ಆ ವೇಲೆಟ್ ಮೀಯ್ಯ್ ಮಡೀನುಳ್ಸ್ಟ್ ತೊಡ್ ಆಭರಣೊಂಕ್ಲೆ
ರಾವೋಯಿ [ಸು]ವೀಣೆಯ ಕಾಳೆ ರವೊ ಬಹುವಾದ್ಯೊಮಿ ಮಾಂತ್
ದೇವೇಂದ್ರೈರಾವತೊಟೊತ್ತಿ ಮಹಾಮಣ್ಣಾನೆತ ಪೂಜೆ-
ಕಾವಾ ನಡಪುಪ್ಪುಣಸ್ಟಾಶ್ಚರ್ಯೊ ಗಾಂಧಾರಿ ನೃಪೇಂದ್ರಾ ॥ ೧೪ ॥

ಚಾಂದ್ ಸ್ವಗಿಲ್ ಚಂದನೊ ಕಸ್ತುರಿಯಾಸ್ಟನುಲೇಪನೊ ವೇಂದ್
ಸ್ವಿಂದೂಮುಖಿಯಂದಳೊಮೇರ್ಸ್ವಳ್ ಕರಿರಾಜನಿ ಚೂವೆರ

---

೧೦. ತಡೆವಾನೆ - ಕೂಡಲೇ; ಬುಡೆಕೊಂಡ್ - ಬೀಳ್ಗೊಟ್ಟು; ಏಸ್ವಳ್ - ಹೇಳಿದಳು; ಕಳಿಮಣ್ಣ್ - ಆವೆಮಣ್ಣು.

೧೧. ತನ್ನೇ - ತಾಯಿಯ; ಪಣ್ಣಿನಿ - ಮಾತನ್ನು; ಬಿನ್ನಾಣೊ - ಚಂದ, ಚೆಲುವು; ಫಲು - ಹಲವಾರು; ಅರಿ - ಅಸಾಧ್ಯ; ರತ್ನಕರಿನಾಕಾರೊ - ರತ್ನದ ಆನೆಯ ಆಕಾರವನ್ನು.

೧೨. ಚಾರ್ತೆರ್ - ಕಟ್ಟಿದರು; ಐನಿಶೆ - ಐದು ಕಡೆ; ನಿಲ್ಪೊಸ್ಟೆರ್ - ಇರಿಸಿದರು, ತೂಗಾಡಿಸಿದರು; ಜ್ಯಾತಿತ - ಪ್ರಕಾರದ.

೧೩. ಕಣಿಕೊ - ಮೂಟೆ (?); ಉಣಸೀ ಪ್ರಜೆಕ್ - ಊಟಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಜನರಿಗೆ; ಅಶನೊಂತ ಗಿರಿ - ಅನ್ನದ ಗುಡ್ಡೆ; ಭಕ್ಷೊಂಕುಳೆ ಬೊಟ್ಟೊ - ಭಕ್ಷ್ಯಗಳ ರಾಶಿ; ತುಣಿಸ್ಟ್ - ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ.

೧೪. ಉಳ್ಸ್ಟ್ - ಉಟ್ಟು; ತೊಡ್ - ತೊಟ್ಟು; ರಾವೋಯಿ (?) - ಬಾರಿಸಿದ ಶಬ್ದಿಸಿದ (?).

ಛಂದೊಂತ ವಧೂಜನೊಮುಂಡವುಳ್ೕ ಗಾಂಧಾರಿಟನೇಕೊ
ಸಂದೇಹಿಪನೇ ನಡತರ್ಪಳತಾ ಬಹುಮಂದೆಟ ಕೂಡಾ ॥ ೧೫ ॥

ಉಡುಡಕ್ಕೆಯುಡುಕ್ಕೆಯ ದಕ್ಕೆಕುಳಾ ಪಟಹಂ ಪಟುಭೇರಿ
ನ್ಡುವಾದ್ಯೊಮ ಕೈಮಣಿ ತಾಳರವ್ೊಮಿರೆತಾಳೊಮನೇಕೊ
ನಡತ್ೕ ಕರಿರಾಜ ಸಮೀಪಪದಂಟಾಸ್ಟೀ ಸಮಯಂಟ್
ಉಡುರಾಜನಿಭಾನನೆ ದಂಡ್ಯೆಟ್ತ್ತ್ಅ್ಜತಳ್ ತೆಳಿತಂಬಾ ॥ ೧೬ ॥

ಕರಿರಾಜನಿ ಚೂಸ್ಟ್ ನಮಸ್ಕರಿತಳ್ ಅಭಿವಾದ್ಯೊಮಿ ವೆಂದ್
ಪರಿಣಾಮಿತ್ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಟ್ಸ್ಟಳ್ ಕರಿರಾಜಕರೊಂಕ್
ನರಜಂತುಕ್ ವಸ್ತ್ರೊಮ ಸ್ವರ್ಣೊಮಿನಾ ಗೋದಾನೊಮ ವೆಂದ್
ಸುರಲೋಕಸುಖೋಮನುಭೈತಳತಾ ಸಕಲಪ್ರಜೆ ಚೂಪ್ಪಾ ॥ ೧೭ ॥

ಸಂತೋಷಿತ್ ನಾರಿಜನೊಂಕುಳೆಕ್ೕ ರತ್ನಾವಸನೊಂಟ್
ಚಿಂತೇ ಬುಡ್ಸ್ಟ್ೕ ಕೊಳ್ಸ್ಟಳ್ ಮಗ್ಟಾ ಬಹುಮಾನಿತನೇಕೊ
ಕಾಂತೇ ತನ ಐಶ್ವರ್ಯೊಂತವನೇ ಮದಗರ್ವಿತೆಯಾಸ್ಟ್
ಕುಂತೀ ಮೆಗ್ಸ್ಟೀನುಳೆಪರ ಮದತಳ್ ಗಾಂಧಾರಿ ನೃಪೇಂದ್ರಾ ॥ ೧೮ ॥

ಮಣ್ಣಾನೆನಿ ಪೂಜಿತ್ ಮಂದಿಪನೇ ಸುಖೊ ಲಾಭಿತ್ಣಾಳ್
ಪೊಣ್ಣೇಜೊವೆಟೂಡ್ಸ್ಟ್ ತಾನ್ ತನ ಗೇಹಂ ಪ್ರಾಪಿತಳೆಂದ್
ಪಣ್ಣೇ ನ್ಗಪುಪ್ಪುಣ ಕೇಳಪನೇ ಶೋಕಾತುರೆಯಾಸ್ಟ್
ಕಣ್ಣ್ತ್ತರಿಕೀ ಜಲೊ ಪೂಜಿಯೆರ್ ಕುಂತೀ ತನ ಕೈಟ್ ॥ ೧೯ ॥

ಇಂದ್ರಾಗಜರಾಜ ಸುಪೂಜೆಕ್ತೇ ಗಾಂಧಾರಿಂಬುಟ್ ವರ್ತ್
ಮಂದೀಪನತೆ ವುಳೆಪಾಳೆನಿನೀ ಯೇನ್ ಪೋವೆನತೆಂದ್

---

೧೫. ಚಾಂದ್ - (?); ಸ್ಟಗಿಲ್ - ಅಗರುಗಂಧ - (ಸ್ಟಗಿಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಲ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಥಿಲದ್ವಿತ್ವ); ಸ್ಟನುಲೇಪನೊ - ಲೇಪನ, ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚುವಿಕೆ; ಸ್ಟಿಂದೂಮುಖಿ - (ಸ್ವರಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸ್ಟ್ಕಾರ ಬಂದಿರುವ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ.); ಛಂದೊಂತ - ಚಂದವಾಗಿರುವ.

೧೬. ಉಡುಡಕ್ಕೆ, ಉಡುಕ್ಕೆ, ದಕ್ಕೆ - ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಾದ್ಯಭೇದಗಳು; ಪಟುಭೇರಿ - ದೊಡ್ಡ ಡೋಲು; ನ್ಡುವಾದ್ಯೊಮ - ಉದ್ದವಾದ ವಾದ್ಯ, ನಾಗಸ್ವರ; ಕೈಮಣಿ - ಸಣ್ಣ ಕೈತಾಳ; ಇರೆತಾಳೊ - ದೊಡ್ಡ ಕೈತಾಳ, ಚಕ್ರತಾಳ.

೧೭. ನೀಟ್ಸ್ಟಳ್ - ನೀಡಿದಳು.

೧೮. ಮೆಗ್ಸ್ಟೀನ್ - ತಂಗಿಯನ್ನು.

೧೯. ಮಂದಿಪನೇ - ತಡವಿಲ್ಲದೆಯೇ; ಲಾಭಿತ್ಣಾಳ್ - ಪಡೆದವಳು; ಪೊಣ್ಣೇಜೊವು - ಹೆಂಗುಸು.

ಇಂದೂವದನೇ ಪಿದೆಯಿ ಮುಂದಿಲ್‌ಟ್ೕ ನೆಂದ್‌ತ್ತೆರ್ ಕುಂತೀ
ಯಂದಾಳೊಮಿನೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟಳ್‌ನಾ ಸುಬಲಸ್ಸುತೆ ವೇಗೊ ॥ ೨೦ ॥

ಸುಬಲಸ್ಸುತೆಕ್ೕ ಎನಿನ್ ಚೊವರಿಯೆಂದ್‌ಡೆಪಿಂದ್[ಲ ಯೇನ್]
ಪ್ರಬಲತ್ವೊಮಿನೇ ನಿನೆತ್‌ತ್ತೆನತ್ೕ ವುಳೆಪಾಳ್‌ತೆನೆಂದಾ
ಅಬಲೇ ತನ ಬಾಲೆರೆನಂದೊಮಿನೀ ನಿನೆತುರ್ಬ್‌ಸ್ಟನೇಕೊ
ಕಬುತಳ್ ತನ ಪ್ರೌಢ ನದೀತುಳೆಯೀ ಯೆನಿನೆಂದೆರ್ ಕುಂತೀ ॥ ೨೧ ॥

ಮುಕೊಕೋಡ್‌ಸ್ಟ್ ದುಃಖಿತ್ ಪಾಡಿತೆರ್ ಕುಂತೀ ಭಗವೇತಿ
ಶಿಖಿನಂದೊಮುರೀಪ್ಪುಣು ಬಂಜಿಟ್‌ತ್ತ್ೕ ಶೋಕಾಗ್ನಿಯುದೀತ್
ಸುಖೊಮಾರ್ಜಿತಳಾನಿ ತುಡೆಂಗ್‌ಸ್ಟ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಾರಿ ಸಮರ್ಥೇ
ಸಖಿಕೂಽಳಿದನೆತ್ತೆನ ಬಾಲೆಕುಳೇ ಬಲೊ ಕುಂದ್‌ಸ್ಟ್‌ಣೇನ್ಯಾ ॥ ೨೨ ॥

ಯಿಂಚೆಯ್ಯ ನಿರೂಪಿತ್‌ಣಾರ್ ತನಾ ನಗರೊಂತುಳೆಯಾಸ್ಟ್
ಮಂಚೊಜ್ಜಿಟ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಾಡಿತೆರ್ ಶೋಕಾತುರೆಯಾಸ್ಟ್
ಪಂಚಾನನ ಶಂಭು ನಮೋಽಸ್ತು ಹರಾ ತ್ರಿಪುರಾರಿ ಮಹೇಶಾಂ-
ದಂಚಾರೆಸ್ಟ್ ಪಯ್ಯೆನ ನಿಲ್ತೆರ್‌ನಾ ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳ್ ॥ ೨೩ ॥

ಆ ವೇಲೆಟ್ ಧರ್ಮಜೆ ವಾಯುಸುತೇ ಯಮಳೇಕುಳು ಪಾರ್ಥೇ-
ರಾವೀಧೊಮಿ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ದ್ರೋಣೆರೆಟಾ ಬುಡೆಲಾಭಿತ್ ವೇಗೊ
ಆವಾಸೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಮಧ್ಯದಿನೊಂಟತಿ ಕ್ಷುತ್ತೃಷೆಟಾವಾ
ಪೋವಾಕುಳು ಚೊಸ್ಟೆರ್ ತನ್ನೆ ಮುಖೊ ಅಭಿವಾದ್ಯೊಮಿ ವೆಂದೆರ್॥ ೨೪ ॥

ಯಮನಂದನೆ ಮೆಗ್ಯೆರೆಟೂಡುಳೆತೊಂಡುಳೆಯಾಸ್ಟ್‌ತ್‌ಣಾರ್
ತಮ ತನ್ನೆ ಸುಪಾದಯುಗೊಂಕುಳೆಕಭಿವಾದ್ಯೊಮಿ ವೆಂದ್
ಸುಮುಖೋಮಿ ತಿಕೊಂಡ್‌ಸ್ಟ್ ಬಾಡಟ್‌ಸ್ಟ್ ಕ್‌ಡತ್‌ತ್ತೆರ್ ಕುಂತಿ
ತಮ ಪುತ್ರೆರೆ ಶ್ರೀಮುಖೊ ಚೊಸ್ಟಿರಿನಾ ಶೋಕಾತುರೆಯಾಸ್ಟ್ ॥ ೨೫ ॥

ವಾಯುಽಸುತೇ ಚೊಸ್ಟುಳಪುಪ್ಪೆಯತ್ೕ ಬಡವಾಪ್ಪುಣತೆಂದ್
ಆಯನ್ಮುಖೊ ಚೊಸ್ಟ್‌ಲ ಚೊಸ್ಟಿರಿನಾ ಶೋಕೊಂತುರಿಟಾವ

---

೨೦. ಮಂದೀಪನತೆ - ತಡಮಾಡದೆಯೇ; ನೆಂದ್‌ತ್ತೆರ್ - ನಿಂತಿದ್ದರು; ಅಂದಾಳೊ - ಪಲ್ಲಕಿ; ಸುಬಲನ್‌ಸುತೆ - ಗಾಂಧಾರಿ.

೨೧. ಉರ್ಬ್‌ಸ್ಟ್ - ಉಬ್ಬಿದವಳಾಗಿ; ಕಬುತಳ್ - ಕವುಚಿ ಬೀಳಿಸಿದಳು (?).

೨೨. ಕೋಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಶೀತಹಿಡಿದು (?); ಭಗವೇತಿ - ಪೂಜ್ಯಳಾದವಳು.

೨೩. ಮಂಚೊಜ್ಜಿಟ್ - ಮಂಚದ ಮೇಲೆ; ಪಾಡಿತೆರ್ - ಮಲಗಿದರು.

೨೪. ಆವೀಧೊಮಿ - ಆಯುಧವನ್ನು; ಆವಾಸೊಮಿ - ಮನೆಯನ್ನು; ಕ್ಷುತ್ - ಹಸಿವು; ತೃಷೆಟಾವಾ - ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ.

೨೫. ತಿಕೊಂಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಉಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ (?); ಬಾಡಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಬಾಡಿದವಳಂತಾಗಿ.

ಮಾಯೋಮುಂದು ಜಾಸ್ಟ್ತೆನೆಂದ್‍ಜವು ಭ್ರಮಿಪ್ರುಪ್ಪೆರತಂಚ
ತೋಯಾಗ್ನಿಟ್ ಮುಂಗ್‍ಸ್ಟ್ ಸ್ಟಾಂಗ್‍ಯ್‍ನಾ ಪರಿಶಿತ್ತೆರ್ ಕುಂತಿ ॥ ೨೬ ॥

ಶ್ವೇತವಾಪನೆ ವರ್ತ್
ಪ್ರೀತಿಟ್ ತನ ತನ್ನೆ
ಧಾತು ಚೊಸ್ಟ್‍ಡೆ ಪಿಂದ್ ಪುಡವಾಡ್‍ಸ್ಟ್
ಯೀತಾ ದುಃಖಿಪೆರಾಕಿ
ಹೇತೂ ಜಾಸ್ಟ್ತೆನೆಂದ್
ವಾತನ್ನಂದನ ಮಗ್ಯೆ ಮನಿತೇ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ೨೭ ॥

ಜಾಸ್ಟೀರೆ ಮನಸ್ಸ್‍ಟ್
ಆಯೀ ಕಾರ್ಯೊ ಪಣಾಲೂ
ಪೋಸ್ಟ್‍ಣ್ ನಮ ರಾಜ್ಯೊಂದಸ್ಟೆಟೋ ಚಿಂತೆ
ಹೇಸ್ಟಲಾ ಪನಿಪಂತೆ
ಧಾವತಿ ಯಿಮುಕ್‍ಂಡ್
ಪೋಸ್ಸಾಪು ಯಿಮ ದುಃಖೊ ಮನಿಪೋಡೆಂದೆ ॥ ೨೮ ॥

ನಿನೆತ್‍ತ್ತಿ ವರಕಾರ್ಯೊ
ಮನಿಪೊಡೀ ಸಮಯೊಂಟ್
ಕನೆಲೋಡೆ ಹೃದಯೊಂಟ್‍ಪ್ಪಿಜಿವೊಂಡೀರ್
ಯೆನ ಶೌರ್ಯಾಂಬುಧಿಟ್‍ತ್
ಯಿಮ ದುಃಖೊಮಡಸ್ಪೋವೆಂ-
ದನುವಾಯೆ ಧನುವೀ ಪತ್ತಿಯೆರಾ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೨೯ ॥

ಹರಕೈಲಾಸಪುರೊಂಟೋ
ಸುರರಾಜಾಭವನೊಂಟೋ
ಹರಿವೈಕುಂಠಪುರೊಂಟೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೊಂಟೋ
ತೆರಿತೊಂಜಾಲವುಳ್ಳ
ಸ್ಪರಿಯೆಂದ್ ಪಣನೆತ್ತ್
ತರಸಾ ತರ್ಪೊವೆನೆಂದೆ ಸುರಪನ್ ಪುತ್ರೆ ॥ ೩೦ ॥

---

೨೬. ಅಜ್‍ವು - ಮಕ್ಕಳು (?); ಸ್ಟಾಂಗ್‍ಯ್‍ನಾ - ಮುಳುಗಿದ.

೨೮. ಪಣಾಲೂ - ಹೇಳಿರಿ; ಅಸ್ಟೆಟೋ - ಅದರಲ್ಲಿಯೋ; ಪನಿಪಂತೆ - (?); ಧಾವತಿ - ಆಯಾಸ; ಯಿಮುಕ್ - ನಿಮಗೆ; ಪೋಸ್ಸಾಪು - ಸಾಕು; ಯಿಮ - ನಿಮ್ಮ.

೨೯. ಕನೆಲೋಡೆ - ಕೋಪಿಸಬೇಡಿರಿ; ಇಜಿವೊಂಡ್ - ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು; ಅಡಸ್ಪೋವೆ - ಅಡಗಿಸುವೆನು; ಅನುವಾಯೆ - ಸಿದ್ಧನಾದನು.

೩೦. ಸ್ಪರಿ - ಅಸಾಧ್ಯ; ಪಣನೆತ್ತ್ - ಹೇಳದೆ.

ಯೆಂದಿಂಬಾಪು ಕಿರೀಟಿ
ವಂದಿತ್ ತನ ತನ್ನೆ
ನೆಂದ್‌ತ್ ನಯನಾಂಬು ತುಡೆತೇ ಕೈಟ್ಟ್
ಮಂದಜಾ ಮುಖಿ ಕುಂತಿ
ಮಂದಿಪಾ ಮನ ದುಃಖೊ
ಕುಂದ್‌ದಾನತೆ ಪಣ್ಕೆರಡೆಯಾ ವಾರ್ತೆ ॥ ೩೧ ॥

ಬಡವೆರಾವುಟ ಬೆತ್ತ್
ಬುಡುವೆರ್ ಬಂಧುಕುಳಾಯ
ಬಡತನೊ ಛಿಡ್ ಕಷ್ಟೋಂದಯೆ ನಿಂದಿಪೆರ್
ಗೆಡಿವುದಾನತ ವಸ್ತು
ಉಡೆಟ್ ಕಟ್ಟಿಜಿಸ್ಟ್‌ಪ್ಪಿನ್
ಖಡಿಯೊ ಮಾನಿಪೆರಾಯ ನರಲೋಕೊಂಟ್ ॥ ೩೨ ॥

ಪುಡಮೀಪಾಲಕೆರಾಸ್ಟ್
ಬಡತನೊ ಪಡ್‌ಸ್ಟಿಂಚ
ಬುಡ್‌ಕ್‌ಣೆಟ್ಟ್ಯುಡಲ್ ಬಾಟ್‌ಕ್‌ಣೇಟ್‌ತ್ತ್
ಖಡು ವೈರಾಗ್ಯೊಮಿನಿಂಚ
ಪಡೆತೊಂಡ್ ಹೃದಯಂಟ್
ಉಡುರಾಜ ವದನೇ ದುಃಖಿತೆರಾ ಕುಂತಿ ॥ ೩೩ ॥

ನೀತಿ ತತ್ತಿಮುಕ್‌ತೆ
ಯೀತಾ ದುಃಖಿಪೆರಾಯಿ
ಹೇತು ಜಾಸ್ಟಯೆ ಪಣ್ಣೆ ಹೃದಯಂಟುಳ್ಳ
ಮಾತಾವೇ ಸ್ಟಿಮ ಬಂಜಿ–
ತ್ತಾತೊ ವರ್ತ್‌ಣ ಯೇನ್
ವಾತಾವಾತ್ಮಜ ಮೆಗ್ಯೆ ಮನಿತೇನಿಂಚ ॥ ೩೪ ॥

ತನ ಪುತ್ರಾ ವಚನೊಂತ
ಗುಣೊಮಾ ಧೈರ್ಯೊಮ ಕೇಂಡ್
ಪಣ್‌ಕೆರ್ ನಿನೆತ್‌ತ್ತ್‌ಣವೆನಿ ಮಾಂತ

---

೩೧. ತುಡೆತೇ - ಉಜ್ಜಿದನು, ಒರೆಸಿದನು; ಮಂದಜಾಮುಖಿ - ಕಮಲಮುಖಿ; ಅಡೆಯಾ - ಎಲ್ಲ.
೩೨. ಛಿಡ್ - ಅಯ್ಯೋ; ಗೆಡಿವುದಾನತ - ಅಮೂಲ್ಯವಾದ (?); ಉಡೆಟ್ - ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ; ಖಡಿಯೊ - ಬಹಳವಾಗಿ.
೩೩. ಉಡಲ್ - ಶರೀರ; ಬಾಟ್‌ಕ್‌ಣೇಟ್‌ತ್ತ್ - ಬಾಳುವುದರಿಂದ.
೩೪. ಸ್ಟಿಮ - ನಿಮ್ಮ; ಮನಿತೇ - ಮಾತಾಡಿದನು.

ವನಜಾಕ್ಷಿ ಮಗಟೂಡ
ಮನಿತಿನಾ ಸಮಯಂಟ್
ತನ ದುಃಖೊಮುಟಿಯಂತೆ ಹೃದಯಂಟುಳ್ಳ || ೩೫ ||

ಪುತ್ರೇರ್ಕುಳನೇಕೆರೆಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್ರತ್ೕ ಕಟಿಮಣ್ಣಿನಿ ಕೊಂಡ್
ಚಿತ್ರೀಕೆರೆ ಕೊಂಡತ್ ಚಿತ್ರಿಪೊಸ್ಟ್ೕ ಮಣ್ಣಾನೆನಿ ಮಾಂತ್
ನೃತ್ತೋ ಬಹುಪೂಜೆಕುಳೆ ನಡಪೋಸ್ಟ್ ಗಾಂಧಾರಿಂಬುಳೆಂಚ
ವರ್ತೀ ವಿಷಯೊಂಟೆನಿನಾಡ್‌ಸ್ಸಿರಿ ತನಯಾಂದೆರ್ ಕುಂತಿ || ೩೬ ||

ನರಲೋಕೊಮಿ ಪಾಲಿತಿ ಭೂಪಜನಂ ಕಡೆಕೂಡಲ ವರ್ತ್
ಸುರರಾಜ ಗಜಂತುರು ಚೂವಪನೆ ಸಂತೋಷಿತನೇಕೊ
ಪರಸ್ಟಕ್ಷತೊಮೀ ನಿಡಪಾಪೌಳ್ ಗಾಂಧಾರಿಕ್ ನಾಮು
ಚರಕಾಯಿರಿ ನಾಣಂಬುಟೀರೆಕ್ಲ ದೇವೇಂದ್ರತನೂಜ || ೩೭ ||

ಭರ್ತಾವುಟ ಕೂಡ ಲಯೀಪುಟವು ಪ್ರಾಪ್ತೊಂದ್‌ಡೆ ಪಿಂದ್
ಬೆತ್ತೀಕುಳೆಕೇರೂರಿ ಸ್ಟದ್ದಿಯತೆಂದಸ್ಟೆ ನೆತ್ತ್‌ಸ್ಟೆನಾನಿ
ಸತ್ಯೊಂಟ್ ಜಯೋ ವರುವೆಂದಧಿಕೋ ನಿನೆತ್ತ್ ಮನೊಂಟ್
ಪುತ್ರಾ ಯೆನ್‌ಕೀ ವಿಧಿಯಾಸ್ಟ್ಣತ್‌ಂದಟ್‌ಸ್ಟೆರ್‌ನಾ ಕುಂತಿ || ೩೮ ||

ತನತನ್ನೆ ಮುಖಾಂಬುಜೊ ನೇತ್ರಜಲಂ ಪೂಜೀ ಸಮಯಂಟ್
ವಿನಯೊಂತವ ವಂದಿತ್ ನೆಂದ್‌ತೆನಾ ಮಾತಾವಿ ಮುಖೊಂತವುಳ್
ಮನುಜೇರ್ಕುಳ ದೇವಸಭೇಯಡೆಯಾಸ್ಟ್ಡೆಪಿನ್ನಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಬೆನಿಯರ ಬರನೆಪ್ಪುಟ ಮಿತ್ತ್‌ಕೆನಾ ಧನು ಪತ್ತಸ್ಟೆನಾಂದೆ || ೩೯ ||

ಇಂದ್ರನ್ ಗಜರಾಜನ ಕಲ್ಪಕೊಮಾ ಸುರಧೇನುವಿ ಕೂಡ
ಮಂದೀಪನೆ ತರ್ಪೊವೆ ಚೂಲೆ ನಮಾ ರಾಜಾಂ[ಗ]ಣಂಕಾವ
ಸಂದೇಹಿಪನೇ ಸುರೆರಾ ನರೆರಾ ಬಹುಮಾನಿಪಿನಂದೊ
ಅಂದಾಕವುನೆಪ್ಪುಟ ಮಿತ್ತ್‌ಕೆನಾ ಬಿರು ಪತ್ತಯೆನೆಂದೆ || ೪೦ ||

ಎಂದಾಪು ಕಿರೀಟಿ ನಮಸ್ಕರಿತೇ ದೇವೇಂದ್ರನಿ ಮುನ್ನಾ
ಸಂದೇಹಿಪನೇ ಬರೆವೋಲೆ ತನಾ ಸರಳಾ ಮುನೆಟ್‌ಪ್ಪ

---

೩೬. ಎನಿ ನಾಡ್‌ಸ್ಸಿರಿ - ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ.
೩೭. ಗಜಂತ ಉರು - ಆನೆಯ ಗೊಂಬೆ; ಪರಸ್ಟ್ - ಹರಸಿ; ಚರಕ್ - ವ್ಯಕ್ತಿ.
೩೮. ಪ್ರಾಪ್ತೊ - ಭಾಗ್ಯ; ಸ್ಟದ್ದಿ+ಅತ್+ಎಂದ್+ಅಸ್ಟೆ; ಅಸ್ಟೆ - ಅದಕ್ಕಾಗಿ; ನೆತ್ತ್‌ಸ್ಟೆನ್ - ನಿಂತಿದ್ದೆನು; ಅಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಅತ್ತರು.
೩೯. ಪೂಜೀ - ಉಜ್ಜಿದ; ಅಡೆಯಾ - ಎಲ್ಲವೂ; ಸ್ಟಡೆಪಿನ್ನಿ - ತಿಳಿಯುವ.
೪೦. ಕಲ್ಪಕೊಮಾ - ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನ್ನು; ಅಂದಾಕವುನೆಪ್ಪುಟ - ಮಾಡದಿದ್ದರೆ.

ಸಂಧೀತಯೆ ತೆರ್ವುಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಜಿಸ್ಟ್ ಬಲಿತ್ ಕೆಬಿಮುಟ್ಟ
ಮಂದಾರಗಿರೀ ಧರೆಯಾ ಥಳರಾ ಧ್ವನಿಯಾಸ್ಟ್ಣತಾಪು ॥ ೪೧ ॥

ಖಡುವೇಗಿತ್ ವಂದಿತೆನಾ ಗುರುಕಾ ಹರಕಾ ರವಿಕೊಪ್ಪಾ
ಪುಡವಾಡ್ಸ್ಟೆ ಭೀಮಕ ಧರ್ಮಜಕಾ ಮಾತಾವಿ ಪದೊಂಕಾ
ತಡೆವಂತೆ ಶರಂ ಬುಡವಾಪಕವೂ ಆಕಾಶತಳೊಂಟ್
ನಡಪುಪ್ಪುಣ್ ಮೆಂಚಿತ ಜ್ಯಾತಿತವಾ ಸುರಲೋಕೊಮಿ ಮುನ್ನಾ ॥ ೪೨ ॥

ಅ್ಡೆಟ್ಳ್ಳ ಸುರೇರ್ಕುಳ ದೇವಗಣಂ ನಕ್ಷತ್ರಗಣಂಕ್ಕಾ
ಉಡುರಾಜೆಯ ಯಕ್ಷೆಯ ಕಿನ್ನರೆರಾ ಗಂಧರ್ವಸಮೇತಂ
ನಡ್ಗ್‌ಪ್ಪೆರ್ ಪ್ರೋಡಿತ್ ತಂಕುಳೆನಾ ಸ್ಥಿರೊ ತಪ್ಪುಕ್ಣೋಂದ್
ಪುಡಮೀಪತಿ ಕೇಳಿಲ ಪಾರ್ಥಶರಂಕಿಣೆಯೀ ಧರೆಟ್ದ್ದಿ ॥ ೪೩ ॥

ಖಡಿಯೋ ನಡತ್ೕ ಸುರರಾಜಗೃಹಂತುಳೆಯಾಸ್ಟ್ಣ್ ಬಾಣೊ
ನಡುಮಂಟವೊಂಟಿಂದ್ರೆಯ ದೇವಸಭೇ ಕೂಡ್ತ್ತಿ ವಿಧೊಂಟ್
ಕಡ್ಸ್ಟೀ ನವರತ್ನೊ ವಿಚಿತ್ರಿತಿನಾ ಕಂಭೊಟ್ಜಿಟ್ ತಾಗಾ
ಮೃಡೆ ರಕ್ಷಿಪಡೆಂದೆರ್ ವಾಸವೆಲಾ ಧ್ವನಿ ಕೇಂಡ್ ಭ್ರಮೀತ್ ॥ ೪೪ ॥

ಇಂದ್ರೆ ಭಯಂ ಪ್ರಾಪಿಪ ದೇವಸಭೇ ಬುಡ್ಸ್ಟಾಪಳ್ ಸ್ಥಾನಂ
ಕಂದ್ತ್ತ್ಣ್ ಶ್ರೀಮುಖೊ ಚೂವುಟತೀ ಭಯವಿಂಪ್ವಲೆರಾಸ್ಟ್
ಮಂದೇ ನಡ್ಗ್‌ಪ್ಪುಣ ಚೂವಪನೇ ಸುರರಾಜೆ ಭ್ರಮೀತ್
ಮಂದೀಪನೆ ಗಿಟ್ಟಿಕೆ ಬಾಣೊಮಿನಿನ್ ಕಂಭೊಂತುಳೆಯಿತ್ತ್ ॥ ೪೫ ॥

ಶರೊ ಗಿಟ್ಟಿಪ ವೋಲೆನಿ ಚೂಸ್ಟೆರ್ನಾ ಚರಲಾ ಮುನೆಟ್ಪ್ಪ
ಸುರರಾಜೆಲ ತಾನ್ತಿಗೆತೊಪ್ಪಿತೆನಾ ಕರಣೀಕೆರೆ ಕೈಟ್
ಚರತೊ ಬುಡ್ ವೋಲೆನಿ ಚೂವಪನೆ ವಿಜಯಾಲಿಪಿಯೆಂದ್
ದುರಿತಾಗ್ರೊಮಿ ಪಿಂದಯೆಸೋದಿಯೆರಾ ಅನುವಾಯೆರ್ ವೇಗೊ ॥ ೪೬ ॥

---

೪೧. ಬರೆವೆ + ಓಲೆ - ಬರೆವೋಲೆ; ತೆರ್ವುಟ್ - ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ; ಕೊಟ್ಟಿಜಿಸ್ಟ್ - ಸಿಲುಕಿಸಿ; ಬಲಿತ್ - ಎಳೆದು; ಮಂದಾರಗಿರೀಧರೆ - ಮಂದರಪರ್ವತವನ್ನು ಹೊತ್ತ ಕೃಷ್ಣನು; ಥಳರಾ - ನಡುಗುವಂತೆ, ಬೆದರುವಂತೆ.

೪೨. ಮೆಂಚಿತ ಜ್ಯಾತಿತವಾ - ಮಿಂಚಿನ ಹಾಗೆ.

೪೪. ಖಡಿಯೋ ನಡತ್ೕ - ಬೇಗನೇ ಚಲಿಸುತ್ತಾ; ಕಡ್ಸ್ಟೀ - ಕೆತ್ತಿದ; ಕಂಭೊಟ್ಜಿಟ್ - ಕಂಬದ ಮೇಲೆ.

೪೫. ಮಂದೆ - ಜನಸಮೂಹ; ಗಿಟ್ಟಿಕೆ - ಕಿತ್ತುತೆಗೆದನು.

೪೬. ಚರಲಾ - ಬಾಣದ; ತಿಗೆತ್ - ತೆಗೆದು; ಒಪ್ಪಿತೆನಾ - ಒಪ್ಪಿಸಿದನು; ವಿಜಯಾಲಿಪಿ - ಅರ್ಜುನನ ಅಕ್ಷರ; ದುರಿತಾಗ್ರೊಮಿ - ದುರಂತವನ್ನು.

ರೋಳೊಂಕುಳೆ ಪಾರ್ಪೊಸ್ಟೆರೌಳೌಳೇ ಛೆಡಿಸ್ಟ್ ಪಡೆಮಾಂತಾ
ಕೇಳಂಪಪ ಘಟ್ಯೆಟ್ ಮರ್ದಿತೆರ್ ಆಸ್ಥಾನನಡುತ್ತ್
ಮೂಟಿಂತೆಯಡೆಂಗ್‌ಸ್ಟ್ ಕುಳ್ಳೆತೆರ್ ಭಯಮೀತ್ ಜಗತ್ತ್
ಔಳೋಲೆನಿ ಗಿಟ್ಟ್ ಪದಾರ್ಥೊಮಿನೀ ಸ್ಪಡೆಪಿಂದ್ ಪಣ್ಪೆರ್ ॥ ೪೭ ॥

ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀಮತು ದೇವರಾಜಸಮಸ್ತದೇವಗಣಾಧಿಪ
ಹಸ್ತಿವಾಹನ ವಾಸವಾ ಯಿಮಪುತ್ರೆ ಪಾರ್ಥ ಸುವಿನ್ನಪಂ
ಹಸ್ತಿನಾಲಯನಾಥೆಯರ್ಜುನೆ ಪ್ರಸ್ತುತಂಟ್ ಕಡಾತಿನಾ-
ವ[ಸ್ತ್ರೆ]ತೋಲೆನಿ ವಿಸ್ತರೀಪ್ಪೆನ್ ದೇವರಾಜ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥ ೪೮ ॥

ಪಾಂಡುವಿನ್ ಸಿಜ ಪಟ್ಟವಲ್ಲಭೆಕುತ್ತಮಂತ ವ್ರತೊಂಕುಳೆ-
ನುಂಡ್‌ಚಾರಿಪಿಯೇರಪೇಕ್ಷ್ಯೆಯೆಕೊತ್ತಿ ಸರ್ವವಿಭೊಂಕುಳೆ
ಮಂಡಲಂಕ್ ಕಡಾವರೋಡುನ ವೆತ್ತ್ ಮಾಂತಲಂಬುತ್ತಿಮು-
ಕೊಂಡತ್‌ತ್ತಪೆನೆಂದೆಯರ್ಜುನೆಯೆಂದ್ ವಾಜಿತೆರೋಲೆನಿ ॥ ೪೯ ॥

ಕಡವರೋಡೈರಾವತಾ ಸುರಧೇನು ಕಲ್ಪಕವೃಕ್ಷೊಮಾ
ಕಡವರೋಡಿಮು ಸತ್ಯೆಯಾಯುಧೊ ದಾಸಿಮಾರ್ಕುಳುಟೂಡನೆ
ಪುಡಮಿಕಾವ ಕಡಾರನೆಪ್ಪುಟ ಮಿತ್ತ್ ಸ್ವರ್ಗೊಮಿ ಬಾಟ್ಯೆರಾ
ಬುಡಯೆನೆಂದ್ ಕಡಾತೆಯರ್ಜುನೆಯೆಂದ್ ವಾಜಿತೆರೋಲೆನಿನ್ ॥ ೫೦ ॥

ಮೂಜಿಲೋಕೊ ಜಯೀಪೆಯರ್ಜುನೆಯೆಂಬುಟೀರ್‌ಡೆಪಿಂಬರ್
ವ್ಯಾಜೊ ಬೋಡ ಸುರೇಂದ್ರಕೆನ್ನ್ಲಟ ತೀರನ್ ಜಯೊ ಪ್ರಾಪಿಪಾ
ಮಾಜಿವೋಯಿಮ ಕೀರ್ತಿ ಮಿತ್ತ್‌ಕ್ಯೇನ್ ವರ್ತೆದ್‌ರಾವುಟ
ತೇಜೊ ತಪ್ಪವಳಂತೆ ಇಂದ್ರಗಜೇಂದ್ರ ವೇಗೊ ಕಡಾಕ್ಣ ॥ ೫೧ ॥

---

೪೭. ರೋಳೊಂಕುಳೆ - ಸದ್ದುಗಳನ್ನು (?); ಪಾರ್ಪೊಸ್ಟೆರ್ - ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು; ಛೆಡಿಸ್ಟ್ - ಗದರಿಸಿ; ಕೇಳಂಪಪ - ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳದವರನ್ನು; ಘಟ್ಯೆಟ್ - ರಾಜದಂಡದಲ್ಲಿ; (ಘಟ್ಯೆಕಾರೆರ್ - ರಾಜದಂಡವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರು, ಸ್ತುತಿಪಾಠಕರು; ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಕಾರರು); ಮೂಟಿಂತೆ - ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ, ಹುಂಕಾರ ಸಹ ಮಾಡದೆ; ಭಯಮೀತ್ - ಭಯಗೊಂಡು.

೪೮. ಕಡಾತಿನಾ - ಕಳುಹಿಸಿದ; ವಸ್ತ್ರೆತೋಲೆನಿ - ವಸ್ತ್ರದ ಓಲೆಯನ್ನು.

೪೯. ಉಂಡ್ ಚಾರಿಪಿಯೆರಪೇಕ್ಷೆ - ಆಚರಿಸುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆ; ಅಯೆಕೊತ್ತಿ - ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ; ವಿಭೊಂಕುಳೆ - ವಸ್ತುವಿಭವಗಳನ್ನು; ಅಂಬುತ್ತ್ - ಇಲ್ಲಿಂದ; ಇಮುಕ್ - ನಿಮಗೆ; ವಾಜಿತೆ - ಓದಿದನು.

೫೦. ಸತ್ಯೆ - ಸತ್ತಿಗೆ; ಕಡಾರನೆಪ್ಪುಟ - ಕಳುಹಿಸದಿದ್ದರೆ; ಬಾಟ್ - ಆಳು.

೫೧. ಪ್ರಾಪಿಪಾ - ಪಡೆಯಲು; ಮಾಜಿವೋ - ಮಾಸಿಹೋದೀತು; ತೇಜೊ ತಪ್ಪವಳಂತೆ - ಘನತೆಗೆ ಕುಂದುಬಾರದಂತೆ.

ದೃಢಿತರ್ಜುನೆ ಪಂಡ್ ಕಡಾತ್ಣಸ್ವಾ ಪೆರವಾಕವುಟಿಂದ್ರೆ
ಚುಡ್ವೇ ಪುರೊಮೀಯಮರಾವತಿಟ್ತ್ತಡೆಯೋಟ್ಪಿರನೆಂದೇ
ತೊಡ್ಪೇ ತದೆಪೇಯಮರೇರ್ಕುಳೆನಿನ್ ಪೊಡಿಮಾಣ್ಪೆನ್ ಸೊರ್ಗೊಂ-
ತ್‌ಡೆಟಿಪ್ಪೊಡೆಂದ್ಪ್ಪಿನಿ ಪಂಡ್ಣಯೇ ಶೀಘ್ರಾಕವಡೆಂದೆ ॥ ೫೨ ॥

ಇಂಚರ್ಜುನವೋಲೆನಿ ವಾಜಿತೆರ್ ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪ ಮುನ್ನ
ಇಂಚಾ ಪದಕಂಕುಳೆ ಕೇಳಪನೇಯತಿ ರೋಷಿತ್ಣಾಯೆ
ಎಂಚೇನ್ತೆ ಸ್ವರ್ಗೊಮಿ ಬಾಟ್ಕ್ಣಾ ದಿವಿಜೇರ್ಕುಳೆ ಕೇಳೀಂ-
ದಂಚಾ ವಿಜಯನ್ ಪ್ರತಿಕ್ ವಚನೋ ಮನಿತೆರ್ ಸುರರಾಜೆ ॥ ೫೩ ॥

ದಶಕಂಧರೆ ಬಾಟ್ಸ್ಟೆ ಕಾಲಯಮೇ ಮುರೆ ಪೌಂಡ್ರಕ ವಾಸು
ಶಿಶುಪಾಲೆಯ ಕಂಸೆಯ ಕೈಟಭೆಯಾ ಡಿಬಿಹಂಸಕೆರೆನ್ಕೀ
ದೆಶದಿಕ್ಕ್‌ನಿ ಬಾಟ್ಸ್ಟೆರಾಕುಳುಲಾ ಸ್ವರ್ಗೊಂಕಿನಿ ಮುಟ್ವಾ
ಅಶುಭಂ ನೆನೆತ್ತ್ತಿರಿನೀ ವಿಜಯಾ ಬಲುಪೋಸ್ಪಪುನಾಂದೆ ॥ ೫೪ ॥

ಸುರರಾಜೆ ಪಣ್ಪ್ಪೆರ್ ಮೇಘೆರೆಟಾವುಳೆತ್ ತನ ಮುಟ್ವಾ
ಕರಿರಾಜಕರಂತ ಪ್ರಕಾರೊ ಜಲೊ ಜೊರಿಪೇಳ್ ದಿನೊಂಕ್
ನರಪಟ್ಟಣೊ ಚೆಟ್ಟೊಸ್ಟ್ ಹಸ್ತಿಪುರೊ ಪುನಲೋವುಟ ವೆರ್ತ್
ಬರುವೇ ವಿಜಯೇಯೆನಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಪೆರಾ ಅಮರಾವತಿಕೆಂದೆರ್ ॥ ೫೫ ॥

ಯಿಂಚಾ ಸುರರಾಜೆ ಪಣ್ಪ್ಪಣಸ್ಟೇ ಮುನಿನಾರದೆರ್ ಕೇಂಡ್
ಅಂಚಾ ವಚನೊಂಕುಳೆನೀ ಮನಿತೆರ್ ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪ ಮುನ್ನಾ
ಸಂಚೊದ್ದಿನ ದೇಹೊಮಿ ರಕ್ಷಿಪೆರಾ ಶರೊಮೀವುಟ ಪಾರ್ಥೆ
ಯೆಂಚಾಪಿನ ಪುಯ್ಯೆಲ್ ಮಾಣ್ಕ್ಣಾಂದಾರೆಂದೆರ್ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ೫೬ ॥

ನರೆಯರ್ಜುನೆ ಬಾಣೊಮಿನಿನ್ ಕೊಟ್ಸ್ಟೇ ಆನ್ಕೀವುಟ ಪಕ್ಷೇ
ಶರೊ ಪೋಡಿತ್ ಪಾರುವೊ ದೂರತರೊ ದೇವೇಂದ್ರೆಯೆಂದಿಂಚ

---

೫೨. ಪಂಡ್ ಕಡಾತ್ಣಸ್ವಾ - ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದ್ದನ್ನು; ಪೆರವಾಕವುಟಾ - ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ; ಅಡೆಯೋಟ್ಪಿರನೆಂದೇ - ಹೊರಡಿಸಲೆಂದೇ; ತದೆಪೇ - ಹೊಡೆವೆನು; ಶೀಘ್ರ ಆಕವಡ್ - ಬೇಗ ಮಾಡಲಿ

೫೩. ಪದಕಂಕುಳೆ - ಪದಗಳನ್ನು, ವಾಚಕಗಳನ್ನು.

೫೪. ಕಾಲಯಮೇ - ಕಾಲಯುವನನೆಂಬ ದುಷ್ಟನು; ಪೌಂಡ್ರಕ ವಾಸು - ಪೌಂಡ್ರಕ ವಾಸುದೇವ ಎಂಬವನು; ಬಲುಪೋಸ್ಪಪುನಾ - ಧಾರಾಳ ಸಾಕು (?).

೫೫. ಚೆಟ್ಟೊಸ್ಟ್ - ಹಾಳುಗೆಡವಿ; ಪುನಲೋವುಟ - ಮುಳುಗಿಸಿದರೆ.

೫೬. ಮುನ್ನಾ - ಮುಂದೆ; ಪುಯ್ಯೆಲ್ - ಗೋಳು, ದುಃಖ; ಮಾಣ್ಕ್ಣಾಂದ್+ಆರ್+ಎಂದೆರ್ - ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಉರುವಳ್ಳಿಮ ಕಾತಿಜಿಸ್ತೇ ಶರೊಮೀ ಅಂಭೋಚ್ಚಿಟ್ ಕಂತ್‌ಸ್ಟ್
ತರಸಾಯಕ್ ಬೋರ್ತ್‌ಣಸ್ಟೊಪ್ಪಿಪಿಲಾಸ್ಟ್‌ಪ್ಪೋಡುಟ ವೇಗೊ ॥ ೫೭ ॥

ಇಂಚಾ ಮುನಿ ನಾರದೆರ್ ಪಂಡ್‌ಣಸ್ತೇ ಕೇಂಡಾ ಸುರರಾಜ
ಅಂಚಾಪಯೆಕಾಯೆಲುಡಂಬಡ್‌ಸ್ತೇ ಬರೊಸ್ತೇ ಪ್ರತಿಯೋಲೆ
ಅಂಚಾಪೊರಿ ಖೇಚರನೀಯುಳೆತ್ ಕೊಟ್‌ಸ್ತೀ ಸಮಯೊಂಟ್
ಮುಂಚೀಯ್ಯ್‌ಂದೆ ಹಸ್ತಿಪುರೊಂತ ನೃಪನ್ ಕೈಟೇ ಕೊಳ್‌ಲಾಂದೆರ್ ॥ ೫೮ ॥

ನಿಮಿಷಂತವ ಖೇಚರೆ ಭೂಮಿಕವಾ ಅ್‌ಜತರ್ಜುನ ಚೊಸ್ಟ್
ಅಮರೇಶ್ವರನೋಲೆನಿಯೊಪ್ಪಿತೆನಾ ವಿಜಯಾ ಕರಂಟ್‌ಪ್ಪಾ
ಕಮಲೋದರ ಸೋದರಿವಲ್ಲಭೆಲಾ ತಿಗೆತಾ [ನಿ]ಜಪತ್ರೊ
ತಮ ಸೇನವನಾ ಕೈಟ್ ಕೋಟಿಯೇ ಸ್ಟ್‌ಂದೆ ವಾಜಿಪಿಲಾಂದ್ ॥ ೫೯ ॥

ಶ್ರೀಮತೂಸುರರಾಜೆ ತಾನ್‌ತನ ಪುತ್ರಕೋಲೆ ಕಡಾತೆನಾ
ಕ್ಷೇಮೊ ವರ್ಧಿಪಡೆಂದ್ ವಲ್ಲಭೆ ಕಾರ್ಯೊ ಸಾಧಿಪರಿಚ್ಚಿತ್
ತಾಮಸೀಪನೆ ವಸ್ತುವಾಹನೊಮಾಡೆಕೇನ್ ಕಡಾಪೆನ್
ವ್ಯೋಮೊಂಕಾಪೃಥಿವೀಕ ತೆರ್ವಟೆ ತಾನೆ ಆಕವಡೆಂದೆನಾ ॥ ೬೦ ॥

ಇಂಚ ಪಂಡ್ ಕಡಾತಿನೋಲೆನ್ ವಾಜಿತ್‌ನಯೆ ಕೇಳಪಾ
ಮಂದಜೋದರನಣ್ಕೆಯರ್ಜುನೆ ಖೇಚರಾನುಳೆತೀಕರ
ತಂದೆಯೆಂಕ್ ಸುರೇಂದ್ರೆಯಾವಿನಿ ವ್ಯೋಮೊಂಟ್‌ತ್ತೇ ಪೃಥ್ವಿಕ್
ಅಂದೊಂಟೇ ಶರಪಂಜರೋ ತೆರುವಾಕೊವೆಂದ್‌ಡೆಪಿನ್ನಿಲಾ ॥ ೬೧ ॥

ತಂದೆಯೆಂಕ್ ಸುರೇಂದ್ರೆ ಖೇಚರ ತನ್ನೆಯೂರ್ವಶಿ ಮೇನಕೆ
ವಂದಿತೇ ವಿಜಯೇ ಸ್ಟಿಮಾ ಪದಪದ್ಮೊಂಕೆಂದ್‌ಡೆಪಿನ್ನಿಲಾ
ಮಂದಿಪಾನತೆ ಪೋಸ್ಟ್ ವಾಸವಟೀಯ್ಯ್ ವಿನ್ನಪೊ ವೆನ್ನಿಲಾಂ–
ದಂದೊಂಟಾಯನಿ [ಮಾನಿ]ತ್ತೇವುಪಚಾರಿತ್ತೇ ಬುಡೆಪಾಲಿತೆ ॥ ೬೨ ॥

---

೫೭. ದೂರತರೊ - ದೂರಕ್ಕೆ; ಉರುವಳ್ - ಕುಣಿಕೆಯನ್ನು; ಇಮ - ನಿಮ್ಮ; ಕಾತಿಜಿಸ್ತೇ - ಕಾದಿರಿಸಿರುವನು; ಅಂಭೋಚ್ಚಿಟ್ - ನೀರೊಳಗೆ; ಬೋರ್ತ್‌ಣಸ್ಟ್ - ಬೇಕಾದುದನ್ನು; ಒಪ್ಪಿಪಿಲಾ - ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡು; ಸ್ಟ್‌ಪ್ಪೋಡುಟ - ಇರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ.

೫೮. ಅಂಚ+ಆಪು+ಅಯೆಕ್+ಆಯೆಲ+ಉಡಂಬಡ್‌ಸ್ಟ್ (ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು); ಮುಂಚಿ+ಈಯ್ಯ್ (ನೀನು)+ಅ್‌ಂದೆ.

೫೯. ಕಮಲೋದರ (ಕೃಷ್ಣನ)+ಸೋದರಿ (ಸುಭದ್ರೆಯು)+ವಲ್ಲಭೆ (ಗಂಡ) - ಅರ್ಜುನ.

೬೦. ತೆರ್ವಟೆ - ಮಾರ್ಗ; ಆಕವಡ್ - ಮಾಡಿಸಲಿ.

೬೧. ಮಂದಜೋದರ (ಕೃಷ್ಣನ)+ನಣ್ಕೆ (ಭಾವ) - ಅರ್ಜುನ.

೬೨. ಸ್ಟಿಮಾ - ನಿಮ್ಮ; ವಿನ್ನಪೊ ವೆನ್ನಿಲಾ - ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡು; ಬುಡೆಪಾಲಿತೆ - ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು.

ಇಂದ್ರದೂತಕ್ ಅಪ್ಪಿತೆ ಬುಡೆಪ್ಪೋಲಯೆಂದ್ ಧನಂಜಯೇ
ಮುಂದೆಕೆಯ್ಯಲ ಶುದ್ದಿಯಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ಕುಂತಿನಾ ವ್ರತಂತುತ್ಸವಂ
ಮುಂದಜೋದರ ನಣ್ಕೆಯರ್ಜುನೆ ಸ್ವರ್ಗೊಂಟ್‌ತ್ತೈರಾವತೊ
ಮುಂದಿಪಂತೆಳಪ್ಪೋಪ್ಪಿನಾ ಕಥೆ ಕೇಳಿಲಾ ಜನಮೇಜಯಾ || ೬೩ ||

ಗಂಡೆಯರ್ಜುನೆ ಸ್ವರ್ಗೊಂಟ್‌ತ್ತೈರಾವತಾನುಳೆಪ್ಪೋಪ್ಪೆಯೆಂ-
ದುಂಡ್‌ಮಾಂತೆರ್ ಶುದ್ದಿ ನಾಡ್‌ಟ್ ವೀಥಿಟಾ ನಗರುಂತುಳ್ಳೆ
ಕೇಂಡಿ ಮಂದೆಲ ವಿಸ್ಮಯೀತತಿ ಚೂವೆರಾಂದ್ ಪಿದಾಡ್‌ಸ್ಟ್
ಪುಂಡ್‌ಕಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ ಬರ್ಜಿನಾ ಮಹಿಮೇ ಮಹೇಶ್ವರೆ ಪಿಂಬೆರ್ || ೬೪ ||

ಯುಗೊತ ಮುತ್ತ್ಥ್‌ಕ್ ಸಾಗರೊ ಕೂಡ್‌ಕಿನಾ ಪರಿಶೇ ನೆರೊಮಾವಾ
ಮುಗ್‌ಟ್‌ಪ್ಪುಣ ಚೂವುಟಸ್ವಾಶ್ಚರ್ಯೊ ಬಹು ಜಾತಿತ ಮುಂದೆ
ಗಗನೋ ಕಬ್‌ತೀ ಮುಗಲಾ ಪರಿಶೇ ಪೊಡಿ ಪಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಧೂಳ್
ತಿಗೆಸ್ಟಾ ರವಿಮಂಡಲೊಮೀ ಕಬ್‌ತಂಚಿರ್‌ಳಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ಭೂಪಾ || ೬೫ ||

ನರಸಾಗರೊ ಚೂವಪ ಕಂಪಿತ್‌ಣ್ ಗಿರಿಯಾ ಧರೆ ಭಾರೊ
ಫೆರಿಯಾಪಪನಂತ ಕುರೆಲ್ ಕುಸಿಸ್ಟ್ ಚಿದಿಯಾಸ್ಟ್‌ಣ್ [ವೇಗೊ]
ಐರಾವಪ ಕೂರ್ಮಬೆರೀನುರಿಸ್ಟ್ ತಾಟ್‌ಪ್ಪುಣತಂಚ
ನರೆರೇ ನಯನಂ ಪೊಡಿಧೂಳ್‌ಟವಾ ಮದೆಸ್ಟ್‌ತ್ತಣತಂಬಾ || ೬೬ ||

ನರಸಾಗರೊ ಚೂಪವ ಅರ್ಜುನೆಲಾ ಕಾಲೋ ಕಳೆವಂತೆ
ಬಿರುವಾ ಶರೊಮೊಪ್ಪಿತ್ ಧರ್ಮಜಕೌಳಭಿವಾದ್ಯೊಮಿ ವೆಂದ್
ಪರೊಸ್ಟ್ ತನ ತನ್ನೆ, ಕಿರೀಟಿ ಧನೂ ತೆರುವೇತ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾಯ
ಪರಮೇಶ್ವರ ವಂದಿತ್ ಶ್ರೀಗುರುವೀ ನಿನೆತೇ ಹೃದಯಂಟ್ || ೬೭ ||

ಗುರುವಿನ್ ನಿನೆತ್ ಶರೊಮಿನ್ ತೊಟ್‌ಸ್ಟ್ ಬಹುಮಾನಿತ್‌ಣಾಯೆ
ಹರಿನಾ ಹರನಾ ನಿನೆತ್ ತೊಟ್‌ಸ್ಟ್ ಆವಾಹಿತ್ ಮಂತ್ರೊ
ನರೆಯರ್ಜುನೆ ಬಾಣೊಮಿನಿನ್ ಬಲಿತ್‌ಸ್ಟ್‌ಳೆತ್ ಕೆಬಿಮುಟ್ಟಾ
ತೆರಸಾ ಬುಡಪಾ ನಡಪ್ಪುಪ್ಪುಣವು ಆಕಾಶತಳೊಂಟೇ || ೬೮ ||

---

೬೩. ಅಪ್ಪಿತೇ - ಕಳುಹಿಸಿದನು; ಇಳಪ್ಪೋಪ್ಪಿನಾ - ಹೊರಡುವಾ.

೬೫. ಮುತ್ತ್ಥ್‌ಕ್ - ಕೊನೆಗೆ, ಅಂತ್ಯಕಾಲಕ್ಕೆ; ಪರಿಶೇ - ಹಾಗೆ; ಮಂದೆ - ಜನಸಂದಣಿ; ತಿಗೆಸ್ಟಾ - ತುಂಬಿಕೊಂಡು; ಕಬ್‌ತ್ - ಆವರಿಸಿ.

೬೬. ಫೆರಿಯಾಪಪ - ದೊಡ್ಡದಾಗಲು; ಅನಂತ ಕುರೆಲ್ - ಮಹಾಶೇಷನ ಕುತ್ತಿಗೆಯು; ಕುಸಿಸ್ಟ್ - ಕುಸಿದು; ಚಿದಿಯಾಸ್ಟ್‌ಣ್ - ಗಿಡ್ಡವಾದುದು.

೬೭. ಪರೊಸ್ಟ್ - ಹರಕೆಯನ್ನು ಬೇಡಿ; ತೆರುವೇತ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾಯ - ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಏರಿಸಿದವನು.

೬೮. ಬಲಿತ್ ಸ್ಟ್‌ಳೆತ್ - ಬಿಗಿದು ಎಳೆದು; ನಡಪ್ಪುಪ್ಪುಣವು - ಅದು ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶರೊಮೊಂಜೆನಿ ಮಂತ್ರಿತ್ ಪತ್ತಪನೇ ಪತ್ತಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ವೇಗೊ
ತರಸಾ ತೊಟ್‌ಸ್ಸೀಯುಪ ನೂದ್ ಶರೊ ಗಮಿಪಾ ಶತಕೋಟಿ
ಕರೆಯಂತ್ಯೊಮುದಂತಿ ಸಮುದ್ರ ತಿರೇ ಉದಿತ್ಯೆತಕ್‌ಣಂದೊ
ಶರವರ್ಷೊ ಮಹಾಪ್ರಳಯಾಸ್ಟ್‌ಣತ್ ಮದೆಯೋ ದಶದಿಕ್ಕ್ ॥ ೧೯ ॥

ಶರೊಮರ್ಜುನೆ ನಾ x x x ನೆಟ್‌ಮೊ ಬುಡಪಂಬರೊ ಮುಟ್ಟಾ
ಕರ್‌ಕಲ್ಲ್‌ಟ್ ಕಟ್ಟ್‌ಸ್ಟಿ ಕಟ್ಟಣೊಂತಾ ಪರಿಶೇ ನೆರೊಮಾವಾ
ಶರೊ ಭೂಮಿದಿವ್ಯೊಂಕಬಿಸ್ಟೇ ಬರವಾ ದೇವೆರ್ಕುಳು ಭ್ರಮಿತೆರ್
ಸುರರಾಜೆ ಭಯಪ್ಪಡ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಹರೆಲಾ ಶಿರೊ ತೂಕ್ಯೆರ್ ಚೂಸ್ಟ್ ॥ ೨೦ ॥

ಶರೊಮೊಂಜೆನ್ ಮಂತ್ರಿತ್ ಯೀಯ್ಯುಪನೇ ಆಕಾಶತಳೊಂಟೇ
ಹರಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡೆಯಾಡೆಲ್ ಮುಟ್ಟಪನೇ ಕರ್‌ಕರ್ತ್ಥಲೆಯಾಸ್ಟ್
ಶರಪಂಜರೊಮಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ಭೂಮಿದಿವಂ ಚೋಜಂತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಪರಮೇಶ್ವರೆಯೀ ವಿಜಯುನ್ ಪ್ರತಿಕ್ ಸರಿಸ್ಪ್ಟಿದ್ದಿಯುತೆಂದೆರ್ ॥ ೨೧ ॥

ಕಟ್ಟಾದಿಟ್ ಕಟ್ಟೊಪ್ಸೆರ್ ರಾಘವೆರ್ ಬೊಟ್ಟೊಂಕುಳೆಟಾವ
ಮುಟ್ಟಾ ಶರೊಪಂಜರೊ ಕಟ್ಟ್‌ಸ್ಟೆನಾ ವಿಜಯೇ ದಿವ್ಯೊ ಮುನ್ನಾ
ಕಟ್ಟಾ ಕರ್‌ಕಲ್ಲ್‌ಟ್ ಕಟ್ಟಿಸ್ಟಿನಾ ಪರಿಶಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ಭೂಪಾ
ಸೃಷ್ಟಿತಳೊ ಮೀರಿಯೆರರ್ಜುನಕ್ ಸರಿಯಿದ್ದಿಯತೆಂದೆರ್ ॥ ೨೨ ॥

ಗಂಡೆಯರ್ಜುನ ಬಿರುತ ವಿದ್ಯೆನಿ ಚೂಸ್ಟೆರೋ ವಿಬುಧೇರ್ಕುಳೆ
ಪಂಡೆರ್ ನಾರದೆರಿಂದ್ರಟಾದಿಟ್ ಚೂಸ್ಟರೋ ನರ ಪೌರುಷೋ
ಚಂಡಭುಜಬಲೆಯರ್ಜುನೇ ಧರೆಟ್‌ತ್ ಸ್ವರ್ಗೊಮಿ ಮುಟ್ಟಲಾ
ಉಂಡ್‌ಮಾಂತೆನ ಆಯಕ್ೇ ಕೊಟ್‌ವಾಲು ದ್ರವ್ಯೊಮಿ ಮಾಂತಲಾ ॥ ೨೩ ।

ಉಳೆಪಯಿಂದ್ರ್ಯೆರಾವತೋ ಸುರಧೇನು ಕಲ್ಪಕವೃಕ್ಷೊಮಾ
ಉಳೆಪೊಸ್ಟೋ ತನ ಸತ್ಯೆಯಾಯುಧೊ ದಾಸಿಮಾರ್ಕುಳೆಟೂಡನೆ

---

೧೯. ಗಮಿಪಾ - ಹೋಗುವಾಗ; ಕರೆಯಂತ್ಯೊ - ತುದಿ; ತಿರೇ - ತೆರೆಗಳು; ಐತಕ್‌ಣಂದೊ - ಬರುವಂತೆ; ಮದೆಯೋ - ಮುಚ್ಚಿದುವು.

೨೦. ಎಟ್‌ಮೊ - ಎಂಟು; ಕರ್‌ಕಲ್ಲ್‌ಟ್ - ಕಗ್ಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ; ನೆರೊ - ಆಕಾರ, ರೂಪ; ಕಬಿಸ್ಟ್ - ಆವರಿಸಿ.

೨೧. ಹರಿಕಲ್ಲ್‌ಡೆಯಾಡಲ್ - (?); ಕರ್‌ಕರ್ತ್ಥಲಿ - ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ; ಸರಿಸ್ಪ್ಟಿದ್ದಿಯುತ್ - ಸರಿಸಮಾನರಿಲ್ಲ ವಲ್ಲವೇ?

೨೨. ಕಟ್ಟಾದಿಟ್ - ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ (?); ಬೊಟ್ಟೊಂಕುಳೆಟಾವ - ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ.

೨೩. ಕೊಟ್‌ವಾಲು - ಕೊಡಿರಿ.

೨೪. ಸತ್ಯೆ - ಸತ್ತಿಗೆ; ವೇಗಿತ್ - ಬೇಗನೆ.

ಉಳೆಪೊಸ್ಟ್ೕ ತನ ಕವಚ ಬಿರು ಶರೊ ಪಾಶಮಂಕುಶೊ ತೋಮರೊ
ಉಳೆಪೊಸ್ಟೀತಲ ವೇಗಿತ್ೕ ಕೊಟ್ಲೆಂದೆ ವಾಸವೆ ಪುತ್ರಕ್ ॥ ೭೪ ।

ಬತ್ತ್ ಚೂಸ್ಟೈರಾವತೋ ಸುರರಾಜವಂದಿತ್ ನೆಂದ್ಪಾ
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಮಿಸಿರಿಟ್ೕ ಚಮೆತ್ತ್ತಿ ಕವಚೊಮಿ ತೊಡ್ಪೊಸ್ಟ್
ಬೆತ್ತ್ ಮೆಂಚಲ ಸತ್ಯೆ ಚಾಮರೊಮಾಯುಧೊಂಕುಳೆ ಚಾರ್ಪೊಸ್ಟ್
ಚಿತ್ತಜನ್ಪರಿಶಾಸ್ಟ್ ಶೋಭಿತೆ ಇಂದ್ರಮಂದೆಟೈರಾವತೇ ॥ ೭೫ ॥

ಸಾರರತ್ನಮಯಂತ ಘಂಟೆನಿ ಚಾರ್ತೆರಾನೆತ ಕೆಕ್ಕಿಕ್
ಸಾರಸಾರ ವಿಚಿತ್ರೊ ತೆತ್ತಿತಿಯಂಗರೆಕ್ಷನಿ ಬಂಧಿತ್
ಸಾರಸೂರ್ಯೆಯ ಚಂದ್ರೆ ಶೋಭಿತ್ಣಂದೊ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪುಪ್ಪೆನಾ
ಸಾರಲೋಚನ ವಂದಿತ್ ಬುಡೆಕೊಂಡೆ ಮೇದಿನಿಕಾಪಳ್ ॥ ೭೬ ॥

ಸತ್ಯೆಕುಳು ಪದಿನೆಣ್ಮೊ ಸಾರನ ಇಂದ್ರವಾಹಕೊಂತಿಚ್ಚಿಟ್-
ಯುತ್ತಮಾ ಮುನಿಕಿನ್ನರೇರ್ಕುಳ ದೇವವೃಂದೊಮ ಕೂಡನೆ
ಯುಕ್ತಿಟುತ್ತ[ಮೆರಾಸ್ಟಿ] ತುಂಬುರುನಾರ[ದೇರ್ಕುಳೆ]ಟೂಡ್ಸ್ಟ್
ನೃತ್ತಗೀತಕೆರಾನೆತಾ ಬೆರಿತಿಚ್ಚಿಟಾಸ್ಟೆರ್ ವೇಗಿತ್ ॥ ೭೭ ॥

ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೊಮ ವಜ್ರೊಮಾ ಸುರಧೇನುವಿಂದ್ರವಧೂಕುಳಾ
ಒಪ್ಪನೇ ನಡತರ್ಪಿ ವಿಸ್ಮಯೊ ಬಾಣಪಂಜರೊಂತಿಚ್ಚಿಟ್
ನಿಲ್ಪುಡ್ಸ್ಟಿಜತರ್ಪಿ ಸಂಭ್ರಮೊ ಚೂಸ್ಟ್ ಸರ್ವಜಗತ್ತ್ಲಾ
ಕಲ್ಪಿತ್ೕದಿವಿಜೇರ್ಕುಳರ್ಜುನ ಭಾಗ್ಯೊ ಪೋಸ್ಟಪುನಾಂದೆರ್ ॥ ೭೮ ॥

ಇಂದ್ರನೈಶ್ವರ್ಯೊಂಕುಳಾ ಸುರಧೇನುವಾ ಶರಪಂಜರೊಂ-
ಟಂದೊಮಾಸ್ಟ್ಜತರ್ಪಿ ಸಂಭ್ರಮೊ ಚೂವಪಾ ನರಜಂತುಕ್
ವಂದಿತ್ೕ ನಿಜಪಾದಪದ್ಮೊಮಿನ್ ವಿಸ್ಮಿತಾಪು ಸಮಸ್ತೆರಾ-
ನಂದಿತ್ ಶಿರೊಮಿಚ್ಚಿಟೇತೊಸ್ಟೆರಕ್ಷಿಣೋ ಕರಯುಗ್ಮೊಮಿನ್ ॥ ೭೯ ॥

ಸುರಗಜೇಂದ್ರೆಲ ಧರೆಟ್ಪಿಜತತ್ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊ ಪ್ರಾಪಿಪಾ
ಉರ್ಳ್ಬಂಡಿಟ್ ನೂಕ್ಸ್ಟೀ ಸಮಯೊಂಟ್ ಸೂರ್ಯೆಯುದೀತೆರ್

---

೭೫. ನೆಂದ್ಪಾ - ನಿಂತಿರಲು; ಮಿಸಿರಿಟ್ - ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ; ಚಾರ್ಪೊಸ್ಟ್ - ಅಲಂಕಾರಗೊಳಿಸಿ.

೭೬. ಕೆಕ್ಕಿಲ್ - ಕೊರಳಿಗೆ; ತೆತ್ತಿತಿ - ಕೀಲಿಸಿದ, ಕೆತ್ತಿಸಿದ; ಸಾರಲೋಚನ - ಇಂದ್ರನನ್ನು.

೭೭. ಸಾರ - ಸಾವಿರ; ವಾಹಕೊ - ವಾಹನ; ಇಚ್ಚಿ - ಮೇಲೆ.

೭೮. ನೀಲ್ಪುಡ್ಸ್ಟ್ - (?); ಇಜತರ್ಪಿ - ಇಳಿದುಬರುವ; ಕಲ್ಪಿತ್ - ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ; ಪೋಸ್ಟಪುನಾ - ಸಾಕು.

೭೯. ಶಿರೊಮಿಚ್ಚಿಟ್ - ತಲೆಯ ಮೇಲೆ; ಏತೊಸ್ಟೆರ್ - ಏರಿಸಿದರು.

ಸುರನದೀಸುತೆ ಭೀಷ್ಮೆಲಾ ಪರೊ ಅಕ್ಷತೊಮುಡಪಾಪೌಳ್
ಪರಮ ಗುರುಕುಳು ದ್ರೋಣಶಲ್ಯೆರ ಮಾನಿಪುಪ್ಪೆರತರ್ಜುನ್ ॥ ೮೦ ॥

ಇಂಚ ಪಾರ್ಥೆ ಗಜೇಂದ್ರ ಕೊಂಡತೆಯೆನ್ನಿ ವಾರ್ತೆನಿ ಕೇಳಪಾ
ಅಂಚನೇ ಮನಹೀನೆಯಾಸ್ಟ್ ಸುಯೋಧನೇರ ವಿಲಾಪಿತೆ–
ನಂಚೆ ತಾನ್‌ಂದು ಹೇತುವಾಸ್ಟ್ ಬಳಾಪ್ಪುಣಾ ತರುವೈರೊಮೀ–
ನಿಂಚ ಕೇಳಿಲ ಮಿತ್ತ್ ದುರ್ಮತಿ ವೆಂದಿನಾ ಕೃತಿ ಪಂಡಪೇ ॥ ೮೧ ॥

ಪಾಂಡವಾ ಕುಲೊದೀಪೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ ಗಂಡೆಯರ್ಜುನೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್
ಉಂಡ್‌ಮಾಂತೆ ಗತಿಶ್ರುತೀಕುಳು ಮಿತ್ತ್ ಹೇನ್ಯಲ ತಪ್ಪನೇ
ಪಂಡ್ ತಂಕುಳೆಟೋರೊರೀಯತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಸ್ತುತಿಪುಪ್ಪೆರ್
ಚಂಡವಿಕ್ರಮೆರಾಸ್ಪಿನಗ್ರಜೆರ್ ಪಾರ್ಥನಿ ಸ್ತುತಿಪುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೮೨ ॥

ಉತ್ತಮಾ ಕೊಡಿಯೇರೊಸ್ಟ್ ಬಹುತೋರಣಂಕುಳ ನಿಲ್ಪೊಸ್ಟ್
ಕಸ್ತುರೀ ಪನಿನೀರ್ ಕುಂಕುಮೊಂಟಾವ ಚಾರಿತ್ ಭೂತಳೊ
ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊ ಭೀಷ್ಮೆರಿಂಚ ವಿರಾಜಿಪೋಪ್ಪುಣ ಚೂವಪಾ
ಪತ್ತ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಟ್‌ತುಳ್ಳ ಜಂತುಕ್ಕು ಮಾನಿಪುಪ್ಪೆರತರ್ಜುನನ್ ॥ ೮೩ ॥

ನಾರಿಮಾರ್ಕುಳು ಕನ್ನಡೀ ಕಲಶಂಕುಳೇ ಧರಿತೊಂಡತ್
ವಾರಿಜಾಯತನೇತ್ರಕುಳು ಐರಾವತಾಕೆದ್‌ರಾಯೆರ್
ಧಾರೆ ಕಟ್ಟ್‌ಸ್ಟಿ ದೀಪೊಮಾ ರಭಸಂಕುಳಾ ಧರೆ ಧೂಳಿಯಾ
ತೀರನೆಂಕ್ ರೆಚೀಪೆರಾಪತವಸ್ಥೆ ನೆರ್ಕ್ಷನ ಸೂಕ್ಷಿತ್ ॥ ೮೪ ॥

ವೀರೆಯರ್ಜುನೆ ವೆರ್ತ್ ಕೇಳಿಲ ತನ್ನೆ ಚೂಸ್ಪಭಿವಂದಿತ್
ಈರ್ ನಾಣೊರೊ ನಂದನಾವನೊಂಕಾವ ಮೆಲ್ಲ ವರೋಡುನಾ
ಸಾರೆಯಾಯಿ ಗಜೇಂದ್ರನೀಯುಳೆಪೋತ್ತೆನೆಂದ್ ವಚೀಪಪಾ
ಆರ್ ಕೇಂಡ್ ಮನಂತುಣಿಸ್ಪತಿ ಮಾನಿಪುಪ್ಪೆರತಾ ಮಗನ್ ॥ ೮೫ ॥

ಎನ ಬಂಜಿಟ್‌ಟ್‌ಸ್ಟುದಿಯೀತಿ ಫಲೋ ಸಫಲಾಸ್ಟ್ಣ್ ಪಾರ್ಥ
ಎನಿನ್ ಪೂರ್ವಜೆರೇ ನಡೆಯಾ x x x ಸ್ವರ್ಗೊಂಟ್‌ಪ ಮಾಂತಾ

---

೮೦. ಧರೆಟ್‌ಪ + ಇಜತತ್ (ಇಳಿದು) ಉರ್‌ಳ್‌ಬಂಡಿಟ್ - ಚಕ್ರದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ; ಪರೊ - ಹರಸಿ; ಉಡಪಾಪ - ಇಡಲು.

೮೧. ಬಳಾಪ್ಪುಣಾ - ಬೆಳೆಯುವುದು.

೮೨. ಗಂಡೆ - ಗಂಡಸು; ಹೇನ್ಯಲ - ಯಾವಾಗಲೂ.

೮೩. ಚಾರಿತ್ - ಸಾರಿಸಿ (ಲೇಪಿಸಿ).

೮೪. ರೆಚೀಪೆರಾ - ವರ್ಣಿಸಲು; ಸೂಕ್ಷಿತ್ - ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿ.

೮೫. ಸಾರೆಯಾಯಿ - ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ; ಮನಂತುಣಿಸ್ಟ್ - ಮನಸ್ಸು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು.

ಮನುಜಾಧಿಪ ಸರ್ವೊಲಿ ಸಾಧಿಪಿಲಾ ನಿನೆತ್ತ್ಣಸ್ಟಾಂದ್
ವಿನಯೊಂತವ ಕುಂತಿ ಮಗಾಂದುಳೆತ್ ಬಹುಮಾನಿತೆರೇರಾ || ೮೭ ||

ಯಿಂದೂಮುಖಿ ಮೀಸ್ಟ್ ಮಡೀನುಳ್ಸ್ಟ್ ತೊಡ್ಸ್ಟಾಭರಣೊಂಕ್ಕೆ
ಅಂದಾಳೊಮಿನೇರ್ಸ್ಟ್ ನಾರಿಕುಳೇ ನಡುವೇ ನಡತಂಚ
ಸಂದೇಹಿಂಪನೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಪುರಂ ಪೊಗಿಸ್ಟ್ ನೃಪಭಾರ್ಯೆ
ಚಂದೊಂಟ್ಪ ವಂದಿತ್ ನೆಂದ್ತೆರ್ ಗಾಂಧಾರಿಕ್ ಕುಂತಿ || ೮೭ ||

ಕ್ಷಿತಿಕುತ್ತಮೊಮೆಂದ್ಣ ಕೇಂಡೆನತ್ ಐರಾವತಪೂಜೆ
ವ್ರತೂಮೀಯ್ಯ್ಲ ಸುಂಬು ಚರೀತಂಬುಳ್ ಮಣ್ಣಾನನಿ ಮಾಂತ್
ಅ್ತೆನರ್ಜುನೆ ಯಿಂದ್ರಗಜೇಂದ್ರ ನಮಾ ರಾಜ್ಯಂಕುಳೆಪ್ಪೊತ್ತೆ
ಅತಿವೇಗಿತ್ ಸ್ಟೀಯ್ಯ್ ವರೋಡು ಪಟ್ಸ್ಟೀ ಪೂಜೆಕ್ ಪೋಕೊ || ೮೮ ||

ಉಳೆತರ್ಜುನ ತನ್ನೆಟ ಪಂಡಳತ್ ಗಾಂಧಾರಿನಿನೇನ್
ಉಳೆಪಂತಿ ಫಲೋ ಮೆನ್ಕಾಸ್ಟ್ಣತ್ ಸ್ಟೀ ಜಾನ್ಕೆ ನಾಣ
ಕಳೊವೋಡನ ಕಾಲೊಮಿ ವೇಗಿತಿನಾ ವ್ರತೊಮಾಚರಿಪಯ್ಯೊ
ಪಳೊವಾರೆವಡೇನ್ ವರಿಪ್ಪಿರಿನಾ ಯೀ ವೇಗಿತ್ ಪೋಲಾ || ೮೯ ||

ಬಡವೇರುಡರೀಪ್ಪಿ ವ್ರತೋತ್ಸವೊಮಿನ್ ಕೇಡಾಕವಡಕ್ಕಾ
ಉಡುರಾಜನಿಭಾನನೆ ಯೀ ವರನೇ ಯೇನ್ ಪೋಪ್ಪಿರಿನಾಂದಳ್
ಖಿಡುವಾಕ್ಯೊಮಿ ಕುಂತಿ ವಚೀಪಪನೇ ಗಾಂಧಾರಿ ಪಣ್ಪ್ಪಳ್
ಪುಡಮೀಪತಿವಲ್ಲಭೆ ಪೋಲ್ತೆನೇ ಚಡ್ರ್ ಗೆಣಿಪಂತೆ || ೯೦ ||

ಕರತೀರ್ಕಿ ಮಣ್ಣ್ಟ್ ಮಾಂತ್ ಗಜೊಮಿನ್ ಪೂಜಿತ್ಣೈಕ್
ಸುರರಾಜಗಜೇಂದ್ರನಿ ತರ್ಪೊಸ್ಪರಾ ಬಡತಾಣೌವಾತೊ
ಪೆರವುತ್ತೆನಿ ನಟ್ಟ್ಸ್ಟ್ ಹಾಸಿಪೆರೀಲ್ತೆನೀಡೆಕ್ ವರ್ತ
ಬರಯೇನ್ತೆನೀ ನಡಪೆಂ[ದ್ತ]ಧೋಮುಖಿಯಾಸ್ಪಳ್ ಮೆಲ್ಲಾ || ೯೧ ||

---

೮೭. ಅಂದಾಳೊ - ಅಂದಣ, ಪಲ್ಲಕಿ.
೮೮. ಚರೀತ - ಆಚರಿಸಿದ್ದಿ; ಸ್ಟೀಯ್ಯ್ - ನೀನು; ಪಟ್ಸ್ಟೀ - ಪಳದಿ (ಅಕ್ಕ).
೮೯. ಅರ್ಜುನ ತನ್ನೆಟ - ಕುಂತಿಯಲ್ಲಿ; ಗಾಂಧಾರಿ+ಇನಿನ್+ಏನ್; ಕಳೊವೋಡನ - ಕಳೆಯಬೇಡ; ಪಳೊವಾರೆವಡ - (?).
೯೦. ಉಡರೀಪ್ಪಿ - ನಡೆಸುವ; ಕೇಡಾಕವಡ - ಹಾಳುಮಾಡಬೇಡ; ವರನೇ - ಬಾರದೆ; ಪೋಲ+ಅತೆನೇ; ಚಡ್ರ್ ಗೆಣಿಪಂತೆ - (?).
೯೧. ಕರತೀರ್ಕಿ ಮಣ್ಣ್ಟ್ - ಮಡಿಕೆಮಾಡುವ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ಆವೆಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ; ಬಡತಾಣೌವಾತೊ - ಬಡತನ ಅದುವಲ್ಲವೇ?; ನಟ್ಟ್ಸ್ಟ್ - ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ; ಹಾಸಿಪೆರ+ಈಲ+ಅತೆನ+ಈಡೆಕ್; ವರ್ತ - ಬಂದಿದ್ದೀ.

ಮದೆ ಪಾತೆಡೊ ಜಾಯೆಕ್ ಕುಂತೀ ಸ್ಟಿನಿನ್ ಮದತೀ ಬೇಟಿತೇನ್
ಹೃದಯಂಟುದ್ ಅರ್ಜುನಟಾವುಳೆತ್ ಗಜೊ ತರ್ಪೊಯಿ ವೆತ್ತ್
ಯೆದುರುಂಡ್‌ನ್‌ಕೆನ್ನ್‌ಟ ಭಕ್ತಿ ಪೆರಾ (?) ಅಯಿನೇನ್‌ಡೆಪಿಂಬೆ
ಚದ್‌ರ್ ಗೆಣೆಪಂತೆನ ನುಂಬುಟ್‌ತ್ ನಡಪೆಂದಳ್ ಮೆಲ್ಲಾ || ೬೨ ||

ಅಕ್ಕೆನ್ನ್‌ಟ ತತ್ಕ್ಷಮಿನೀ ಗೆಣೆತ್ ಕಾಲೋ ಕಳೆವೊಡಾ
ವರ್ಣ್‌ತೇನೆಡ್ಡೆನ ಬಾಲೆಕುಳೂ ಯಿನ ಬಾಲೆಕುಳಾತೋ
ಮುಕ್ಕಟ್ ಬಲವತ್ತಭಿವಂದಿತಳ್ ಗಾಂಧಾರಿಕ್ ಕುಂತಿ
ಸತ್ಕಾರಿಪುಟಾರ್ ಮನೀತಿರಿನಾ ಶೋಕಾತುರೆಯಾಸ್ಟ್ || ೬೩ ||

ಬುಡೆಕೊಂಡೆರ್ ವಂದಿತ್ ಗಾಂಧಾರಿಕ್ ಪಿದೆಯಾಸ್ಟೌಳ್‌ತ್ತ್
ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟೆರಾ ನದಿನಂದನಕಾ ಶ್ರೀದ್ರೋಣೆರೆಕೊಪ್ಪಾ
ಉಡುರಾಜನಿಭಾನನೆನುಳೆಪಂತೇ ವರಡೂ ಪಟ್‌ದೀಯ್ಯ
ಖಡಿಯೋ ಜರೆಸ್ಟ್ ಗೆಣೆತಾಳೆನಪಾ ಶ್ರೀ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ಪಣ್ಕೆರ್ || ೬೪ ||

ವರನೆಪ್ಪುಟ ತಪ್ಪನ್ ಕಾರ್ಯೊಮಿನಾ ಮರ್‌ಳ್ ಗೆಣೆಪೊಡಾ
ಪೆರ್‌ಣಾಭರಣೊಂಕುಳೆ ಕೊಂಡೊವಿಲಾ ಗಜೊ ಪೂಜಿಪು ವೇಗೊ
ನರೆರೇ ತಣಿಪು ಧನೊಮೀ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟೋ ಭಂಡಾರಗೃಹೊಂತ್‌ಂ-
ದರವಿಂದ[ಸುಲೋಚನೆ] ಕುಂತಿಟ್‌ಪಾ ತೆಳಿತೇಯೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ || ೬೫ ||

ಭಂಡಾರಧನಂಕುಳೆ ಕೈಕೊಳ್‌ತ್ ಶತ ಭಂಡಿಟ್ ಪೇತ್‌ಸ್ಟ್
ಕೊಂಡೋಸ್ಟ್ ಗಜೇಂದ್ರ ಸಮೀಪತೆಟ್ ಇಜಿವೋಯೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್
ಪಂಡೇರೌಳಾ ಯಮುನಂದನಟ ಬಹುದಾನೊಮಿ ವೆಂದ್
ಕೊಂಡಾಡಡ್ ಸರ್ವಜಗತ್ತುಂಬುಳ್ ಯೀ ವೇಗಿಪಿಲಾಂದೆರ್ || ೬೬ ||

ನಡತೆರ್ ಗುರುಭೀಷ್ಮೆರ್ ಶ್ರೀವಿದುರ್ವೇರೈರಾವತೊ ಚೂವೆರ
ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ಅಕ್ಷತೊಮೀಽನಿಡ್‌ಸ್ಟ್ ಬಹುಮಾನಿತೆರಾಪು

---

೬೨. ಮದೆಪಾತೆಡೊ - ಮುಚ್ಚುಮಾತು; ಬೇಟಿತ್ - ಮತ್ತೆ; ಉದ್ - ಪ್ರೀತಿಸಿ; ಯೆದುರ್ + ಉಂಡ್ + ಅ್ನ್‌ಕ್ + ಎನ್ನ್‌ಟ.

೬೩. ಅಕ್ಕ+ಎನ್ನ್‌ಟ; ಮುಕ್ಕಳ್ - ಮೂರುಸಲ; ಬಲವತ್ತ್ - ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದು.

೬೪. ಪಿದೆಯಾಸ್ಟೌಳ್‌ತ್ತ್ - ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆಬಂದು; ವರಡು - ಬರಬೇಕು; ಪಟ್‌ದಿ - ಅಕ್ಕ; ಖಡಿಯೋ - ಬಹಳವಾಗಿ; ಗೆಣೆತ್ - (?).

೬೫. ಪೆರ್‌ಣ್ - ದೊಡ್ಡದಾದ.

೬೬. ಶತಭಂಡಿಟ್‌ಪ (ನೂರು ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ)+ಏತ್‌ಸ್ಟ್ - ಏರಿಸಿ, ಹೊರಿಸಿ; ವೇಗಿಪಿಲಾ - ತ್ವರೆಮಾಡು.

ದುಡಿ ಮದ್ದಳಿ ಭೇರಿ ಪದೆ ಮುಟಿಸ್ ಪಟಹಾಂದಿತಿ ವಾದ್ಯೊ
ನಡ್‌ಗ್‌ಪ್ಪುಣ್ ಬ್ರಹ್ಮಕಟಾಹೊಮಿನೀಯತಿ ಕೌತುಕೊಮಾವಾ ॥ ೯೭ ॥

ಅಂಚಾ ಸಮಯಂಟ್‌ತ್ ಕಾಲಸುತೇ ತನ ಮೆಗ್ಯೆರೆಟೊಡ
ಲೆಂಚೀ ಪರಿಶಿಪ್ಪುಕಿನಾ ಮರ xxxxx ಜಾ
ಮೆಂಚಾಲಭಿವಂದಿತ್ ತನ್ನೆ ಪದಂಕಾ ವೇಲೆಟ್ ವರ್ತ್
ಕಾಂಚೀ ತಿಗೆಸ್ಟೀ ರಥೊಮೇರ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಸ್ತುತಿಸಂಭ್ರಮೊಮಾವಾ ॥ ೯೮ ॥

ಬಹು ಸತ್ಯೆನಿ ಪತ್ತೊಸ್ಟ್ ಯಾತ್ರಿತೆರ್ ಬಹುಚಾಮರಸಂಖ್ಯಾ
ಬಹುಗೀತೊಮಿನಾಕಸ್ಟ್ ನೃತ್ತಿಪಸ್ಟ್ ಬಹುಲೀಲೆ ವಿಶೇಷಂ
ಬಹುವರ್ಣಮಯಂತ ವಿಮಾನೊಮತ್ೕ ಬಹುವಾದ್ಯ ವಿಚಿತ್ರಂ
ಬಹು ದಾನವಿನೋದೊ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಾ ಪಯಣಂತ ವಿನೋದೊ ॥ ೯೯ ॥

ಸುರರಾಜಸುತೇ ಸಕಲಾಭರಣಂ ತೊಡ್‌ಸ್ಟ್ೕ ಶರಚಾಪೊ
ಧರಿತ್ೕ ವರಸ್ಯಂದನೊಮೇರ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ೕ ಶೋಭಾನ್ವಿತೆಯಾಸ್ಟ್
ಪರಸೈನ್ಯ ಬಲಾಂತಕೆಯಂ[ತ್ಯೊ]ದನಾ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವಿದಗ್ಧೇ
ನರಸಾಗರಮಧ್ಯೊ ಗೆಮೀತ್ ಗಜಂಕಭಿವಂದಿತೆ ಶೀಘ್ರೊ ॥ ೧೦೦ ॥

ಇಂದೂಮುಖಿಯಂದಲೊಮೇರ್‌ಸ್ಟೆರ್ೕ ಕರಿರಾಜನಿ ಚೂವೆರಾ
ಛಂದೊಳ್ಳ ವಧೂಜನೊ ಕೋಟಿಶತೊ ಯಿರಡಿಕ್ಕ್ ವರ್‌ಪ್ಪಿ
ಮಂದೀಪನೆ ದುಂದುಭಿ ಭೇರಿ ರವಂ ನೆಸಲಂ ಪೊಯಿಪೊಸ್ಟ್
ನಂದನವನೊಂಟ್ ಸುರೇಂದ್ರಗಜಂತರುಟಾಯೆರ್ ವೇಗೊ ॥ ೧೦೧ ॥

ಇಂದೂಮುಖಿಯಂದಲೊಂತ್‌ತ್ತಿಜತ್ ಕರಿರಾಜನ್ ಚೂಸ್ಟೆರ್
ಮಂದೀಪನೆ ಕಾಣಿಕೆ ನ್ೕಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಕರಿರಾಜಕರೊಂಕ್
ಚಂದನೊಮ ಪುಷ್ಪೊಮ ಧೂಪತೆಟಾವಾರಾಧಿತ್ ಕುಂತಿ
ವಂದೀತೌಳಾ ಕ್ಷಣೊ ವರ್ತ್ ವಧೂ ಸುರಧೇನುವಿ ಚೂಸ್ಟಳ್ ॥ ೧೦೨ ॥

ಸುರಧೇನುವಿ ಚೂಸ್ಟತಿ ಭಕ್ತಿತವಾ ಸ್ವಭಿವಾದ್ಯೊಮಿ ವೆಂದ್
ಚರತೋ ಪದಿನಾಜುಪಚಾರೊಮಿನೀ ಕಟುತಾ ಪಶು ಮುನ್ನಾ
ಸುರಗಂಧೊಮಿನಕ್ಷತೊಮೀನ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪರೊಸ್ಟ್ ಶಿರೊ ಪತ್ತ್
ಚರಣೊಂತಡಿ ಧೂಳ್ ಶಿರಸ್ಸಕವಾ ಧರಿತೊಂಡೆರ್ ಕುಂತೀ ॥ ೧೦೩ ॥

---

೯೭. ಪದೆ - ಮಂಗಳವಾದ್ಯ; ಮುಟಿಸ್ - ಒಂದು ವಿಧದ ವಾದ್ಯ.

೯೮. ಕಾಲಸುತೇ - ಧರ್ಮರಾಯನು; ಲೆಂಚಿ - ಏಣಿ; ಪರಿಶೆ - ಹಾಗೆ; ಕಾಂಚೀ ತಿಗೆಸ್ಟೀ - ಸ್ವರ್ಣಮಯವಾದ.

೧೦೧. ಛಂದೊಳ್ಳ - ಸುಂದರವಾಗಿರುವ; ಯಿರಡಿಕ್ಕ್ - ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ; ನೆಸಲಂ - (?); ಪೊಯಿಪೊಸ್ಟ್ - ಹೊಡೆಸಿ.

೧೦೩. ಪರೊಸ್ಟ್ - ಹರಸಿ.

ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೊಮಿ ಚೊಸ್ಟ್ ಭೂಮಿಟ್ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟ್ ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟ್
ತರ್ಪೊಯೆಡ್ಡ ಸುದೇವತಾಂಗೊಮಿ ಕಾಣಿಕೆನ್‌ಡ್‌ಸ್ಟಾಪಳೇ
ಪುಷ್ಪೊಮಕ್ಷತೊ ಗಂಧೊ ಧೂಪೊಮ ದೀಪಮಾ ತರು ಪೂಜಿತ್
ತಪ್ಪನೇ ನಡಪೋಸ್ಟ್ ಪಾಂಡುವಿ ಭಾರ್ಯೆ ಮಾನಿತೆರಾ ತರು ॥ ೧೦೪ ॥

ಮಾನಿತೆರ್ ಬೆಳ್‌ತಾಪು ತುಂಬುರು ನಾರದಾದಿ ಮುನೀಕುಳೆ
ಮಾನಿತೆರ್ ಸುರನಾರಿಮಾರ್ಕುಳೆ ದೇವವೃಕ್ಷೊಮಿ ಕೂಡನೆ
ಮಾನಿತ್ ಸುರರಾಜವಜ್ರನಿಜಾಯುಧಂಕಭಿವಂದಿತ್
ಮಾನಿತೀ ಗುಣೊ ಚೊಸ್ಟ್ ಕುಂತಿನಿ ಮಾನಿಪುಪ್ಪೆರ್ ಮಾಂತೆರಾ ॥ ೧೦೫ ॥

ಮಾನಿತೇರಮರೇರ್ಕುಳಾ ದಿವಿಜೇರ್ಕುಳಾ ವಧು ಕುಂತಿನೀ
ನಾನರತ್ನೊಮ ವಸ್ತ್ರೊಮಾಭರಣಂಕುಳೇ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟಾಪಳ್
ಗಾನೊ ತುಂಬುರು ನಾರದಾದಿಕುಳಾಕಸ್ಟ್ ಫಲುಯುಕ್ತಿಟ್
ತಾನೆ ಸ್ವರ್ಗೊನ ಭೂಮಿಟ್ ನರಲೋಕೊ ಭೂಪತಿ ಕೇಳಿಯಾ ॥ ೧೦೬ ॥

ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟಾ ಸುರಧೇನುವಿನ್ ಮಿರೆಪೇರ್ ಧಾರಣಿಟಾಕಸ್ಟ್
ತೃಪ್ತಿ ಪ್ರಾಪಿತಂಚುಂಡ್ ತಣಿಯೆರ್ ಸ್ಟತ್ತಿ ಸರ್ವಜಗತ್ತುಕ್ಳು
ಬೆತ್ತ್ ಮೆಂಚಲ ಕಲ್ಪಕಾತರು ವೃಕ್ಷೊಮೀ ಫಲೊ ಸೇವಿತ್
ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪೆ ಬಾಟಡರ್ಜುನೆಯೆಂದ್ ಮಾನಿತೆರಾಪಳ್ ॥ ೧೦೭ ॥

ಪರೊಸ್ಟಿನಾ ಸಮಯಂಟ್ ಆನೆತ ಚುತ್ತ ವರ್ತ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೊ
ಹರಿಣಲೋಚನೆ ಕುಂತಿ ಭೀಷ್ಮೆರೆ ವಿದ್ರುವೆರೇಕಭಿವಂದಿತ್
ಉರಗಶಯನನಿ ನಿನೆತ್ ಸರಸಿಜವದನೆ ಧ್ಯಾನಿತೆರಿಂದ್ರನೀ
ನರವಧೂತ್ತಮೆ ಸುರಗಜೇಂದ್ರನಿ ಯೇರ್‌ಸ್ಟಂಚತಿ ಶೋಭಿತೆರ್ ॥ ೧೦೮ ॥

ನಾರಿವಾರಿಜನೇತ್ರೆ, ಇಂದ್ರಗಜೇಂದ್ರನೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಶೋಭಿಪಾ
ನಾರಿಮಾರ್ಕುಳು ಸಾರಚಾಮರೊ ವೀಜಿಸ್ಟ್ ವನಜಾಕ್ಷಿಕ್
ಸಾರ ದಂಡ್‌ಡ್‌ಸ್ಟತ್ತಿ ಸತ್ಯೆನಿ ಪತ್ತೊಸ್ಟ್ ದಿವಿಜೇರ್ಕುಳು
ಹೇರ ಕೈವರೊಮಾಂತ್ ತುಂಬುರು ನಾರದಾದಿಕ್ಳು ಪಡ್‌ಸ್ಟೆರ್ ॥ ೧೦೯ ॥

---

೧೦೪. ತರ್ಪೊ - ತರಿಸಿ (ಇಲ್ಲಿ 'ಸ್ಟ್' ಲೋಪವಾಗಿದೆ); ಸುದೇವತಾಂಗೊಮಿ - ದೇವಾಂಗಸೀರೆ, ಒಂದು ವಿಧದ ಸೀರೆ.

೧೦೭. ಸ್ಟತ್ತಿ - ಇರುವ, ಇದ್ದ.

೧೦೮. ಪರೊಸ್ಟಿನಾ - ಹರಕೆ ಬೇಡಿದ.

೧೦೯. ಸಾರ - ಸಾವಿರ; ವೀಜಿಸ್ಟ್ - ಬೀಸಿ; ಸತ್ಯೆನಿ - ಸತ್ತಿಗೆಯನ್ನು; ಹೇರ - ತುಂಬ; ಕೈವರೊ - ಹೊಗಳಿಕೆ; ಪಡ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಹಾಡಿದರು(?).

ಸುರಗಜೇಂದ್ರನಿಯೇರ್ಸ್ಟ್ಯೇ ನಗರೊಂತುಳ್ಳೈ ಬಲವರ್ತೆರ್
ಪರಿಣಲೋಚನೆ ಕುಂತಿಯಾನೆತ ಮಸ್ತಕೊಂತಿಜತಾಪಳೇ
ನರನೃಪೇರ್ಕುಳೆ ನಾರಿಮಾರ್ಕುಳೆಟೂಡ ಅಂದಳೊಮೇರ್ಸ್ಟ್
ಹರಿಣಲೋಚನೆಯರಮನೇತುಳೆಯಾಯೆರಂಚ ನೃಪೋತ್ತಮಾ ॥ ೧೧೦ ॥

ಗಂಡೆಯಾಪು ಕಿರೀಟಿಯಿಂದ್ರ ಗಜೇಂದ್ರಕಾವಭಿವಂದಿತ್
ಕೊಂಡತುತ್ತಮ ಗಂಧಮಕ್ಷತ ಧೂಪದೀಪೊಮ ಪೂಜಿತ್
ಕೊಂಡ್ ದಣಿಯೆರ್ ದೇವಮಂದೆ ಕರೀಂದ್ರೆಯರ್ಜುನೆ ಮಾನಿಪಾ
ಪುಂಡರೀಕಜ ಸೃಷ್ಟಿನೀ ಬುಡ್ಸ್ಟಂಬರೊಂಕ್ತೆನೇರ್ಸ್ಟೇ ॥ ೧೧೧ ॥

ಕೇಳ್ ಭೂಪತಿ ಕುಂತಿನುತ್ಸವೊ ವೈಭವೊಂತ ಮಹಾತ್ಮೆನೀ
ಔಳ್ ಮಾನಿಪನೆತ್ತಿ ಜಂತುಕ್ಳ್ದ್ದಿ ಹರ್ಷೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತ್
ಆಳ್ಟುತ್ತಮೆಯಾ ಸುಯೋಧನೆರಾದಿ ಮೆಗ್ಯೆರ ತಂದೆಕಾ
ಕಾಳಕೇಶಿನಿಯಾಯ ತನ್ನೆಕ ಬುದ್ಧಿಟ್ಟೇ ಸೊಗಸಾಯಿರಿ ॥ ೧೧೨ ॥

ಆಕುಳೊಟುಸ್ಟೀ ಸಮ[ರವೀ]ರೆರೆ ಮಾನಿತಾ ನರನಾಥನಿನ್
ಪೋಕ್ಣೇಕಡೆಯೊಂಡ್ ಪಾರ್ಥಟ ಬೋಡ್ಸ್ಟೇ ಬುಡೆಯಾಪಳೆ
ನಾಕೊಮುನ್ನ ಗಜೇಂದ್ರೆ ಪೋವಪ ತನ್ಕುಳೇ ಭವನಂ ಪೊಗಿಸ್ಟ್
ಶ್ರೀಕ್ಮಂದಿರೆಯಾಸ್ಟಿ ಕೃಷ್ಣನಿ ಧ್ಯಾನಿತ್ತೇ ಸುಖಿತ್ತ್ತೆರ್ ॥ ೧೧೩ ॥

ಇಂಚ ಪಾರ್ಥನ ಪೌರುಷೊಂಕುಳೆ ಮಾನಿತಾಪಮರೇರ್ಕುಳು
ಮುಂಚಿತಂದೊಮೆ ಸ್ವರ್ಗೊ ಪಾಲಿತ್ ಹರ್ಷಿತ್ತೇ ಮುದಿತ್ತ್ತೆರ್
ಪಂಚಪಾಂಡವೆರಿಂಚ ಕುಂತಿಯ ಹಸ್ತಿನಾಲಯೊಂಟೂಡ್ಸ್ಟ್
ಪಂಚವಕ್ತ್ರನಿ ಧ್ಯಾನಿತ್ತ್ತೆರ್ ತನ್ನೆ ಪಾದೊಮಿ ವಂದಿತ್ ॥ ೧೧೪ ॥

ರಾಯ ಕೇಳಿಲನೀ ಕಥೇ ಮನಭಕ್ತಿಟಾಸ್ಟುದ್ಸ್ಟೋರ್ಪಿನಿನ್
ಶ್ರೀಯಸೌಖ್ಯೊಮ ಯಶಸ್ ಶೋಭನೊ ಸಂಪದೊಂಕುಳು ಸೇರುವೊ
ಪ್ರೀಯೊಮುಚ್ಯುತಕೇಪಳಾಯಟ ಹರ್ಷಿತ್ತೇ ತುಣೆಸ್ಟ್ಪೆರ್
ಸೇರು ಅಂತ್ಯತೆಟಾಯೆ ಶ್ರೀಹರಿಟೂಡ ಕೂಡುವೆ ನಿಶ್ಚಯಂ ॥ ೧೧೫ ॥

---

೧೧೦. ಬಲವರ್ತೆರ್ - ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಬಂದರು, ಅಂದಳೊ - ಅಂದಣ.
೧೧೧. ಪುಂಡರೀಕಜ - ಬ್ರಹ್ಮ.
೧೧೩. ಅಡೆಯೊಂಡ್ - ಹೊರಟು; ಶ್ರೀಕ್ - ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ.
೧೧೫. ಉದ್ಸ್ಟ್ - ಪ್ರೀತಿಸಿ; ಓರ್ಪಿನಿನ್ - ಸ್ಮರಿಸುವವನಿಗೆ; ತುಣೆಸ್ಟ್ಪೆರ್ - ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವರು.

ಸಂಧಿ - ೬

ಧರಣೀಪತಿ ಕೇಳಿಲ ಮಿತ್ತ ಕಥೇ ಕುರುಪಾಂಡವೆರಿಂಚ
ಬಿರೊಸ್ಟ್ತ್ತೆರ್ ಹಸ್ತಿಪುರೀತುಳೆಯೀ ಶೋಭಾನ್ವಿತೆರಾಸ್ಟ್
ಫೆರಿಯಾಸ್ಟ್ಣೊರ್ಣೊರ್ಣಾಕುಳೆನಾ ಮದಮತ್ಸರವೀರ್ಯಂ
ಅರಿಯಾಸ್ಟ್ಣ್ ಪಂಡಯೆ ಪಾರ್ಪುಡ್ಯೇರೌಳುಳ್ಳ ಜನಂಕ್ ॥ ೧ ॥

ಉಳತೋಟಿಕುಳೇರ್ಸ್ಟ್ ಪಬ್ಬ್ಸ್ಟ್ಣ್ ಕಲುಷೋ ಹೃದಯಂಟ್
ಬಳರ್ಣೌ ವರ್ಧಿತ್ಣೌಳೌಳೇ ಕೋಲಾಹಲೊಮಾವ
ತೆಳಿಯೋವೆರ ತೀರನತೆತ್ತೌಳೇ ಪುರವಾಸಿಕುಳೆಯ್ಯಾ
ಯೆಳಿಯಾತ ಪ್ರಯತ್ನಿತ್ ದೆಂಡಿತೆರ್ ಸಾಮೊಂತ ಮುಖೊಂಟೇ ॥ ೨ ॥

ದುರಿಯೋಧನೆರಾದಿಕುಳುಪ್ಪುರ್ಕ್ಣಾ ಕರಿನಾಲಯಂತೌಳ್
ತೆರಿತೊರ್ಪಿಲ್ ಪಾಂಡವೆರಿಪ್ಪುರ್ಕ್ಣಾ ವಿರ[ವಂ]ತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಅರಿಯಾವುಟ ಧರ್ಮಜೆ ಬಾಟ್ಕ್ಣಾ ತೆರಿಸ್ಟ್ಪಡ್ ನೂದ್
ಪರಪುತ್ರೆರ್ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಟ್ದಿಂಚಿರಡ್ ಮತಮಾಯೊ ಜಗತ್ತ್ ॥ ೩ ॥

ಉರೆಸ್ಟ್ ಸುರೆಸ್ಟ್ ತೆರಿಸ್ಟ್ ಮುರ್ಸ್ಟ್ ಬಳರ್ಪ್ಪಪನಿಂಚ
ದುರಿಯೋಧನೆ ಚಿಂತಿತ್ ಕ್ರೋಧಶಿಖೀತುಳೆಯಂಟ್ಗ್ ಅನೇಕಂ
ಫೆರಿಯಾ ವನೊಂತೊಲ್ಲೆಂದೆಕೌಳಧಮಿನ್ ಚೊಪ್ಪೋಡುತೆನೆಂದ್
ತೆರಿತೊಂಜಿ ರಹಸ್ಯದಿನೊಂಟೊರ್ಣ್ ಉಳೆಪೋಸ್ಟೆನ ಬಂಧ್ವಿನ್ ॥ ೪ ॥

ವರ ಕರ್ಣೆ ಜಯದ್ರಥೆಯಾ ಗುರುವೀನುಳೆತಿಂಚ ಪಣ್ಪ್ಪೇ
ಫೆರಿಯಾಸ್ಟ್ಣ್ ಪಾಂಡವವೀರ್ಯಬಲೋ ಮುರ್ಸ್ಪಾರ್ಸ್ಟ್ಣೇರಾ

---

೧. ಬಿರೊಸ್ಟ್ತ್ತೆರ್ - ಜರೆತಿದ್ದರು; ಫೆರಿಯಾಸ್ಟ್ಣ್ - ಹೆಚ್ಚಾದುದು; ಒರ್ಣೊರ್ಣ್ - ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ; ಅರಿಯಾಸ್ಟ್ಣ್ - ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು; ಪಂಡ್ + ಅಯೆ - ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು; ಪಾರ್ಪುಡ್ಯೇರ - ನಿಲ್ಲಿಸಲು.

೨. ಉಳತೋಟಿಕುಳು - ಮನಸ್ಸಿನ ಹೊಯ್ದಾಟಗಳು; ಪಬ್ಬ್ಸ್ಟ್ಣ್ - ಹಬ್ಬಿತು; ಬಳರ್ಣ್ - ಬೆಳೆಯಿತು; ತೆಳಿಯೋಪರ - ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು, ಸಂತೋಷಪಡಿಸಲು, ತೀರನತೆತ್ - ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ; ಯೆಳಿಯಾತ - ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು; ದೆಂಡಿತೆರ್ - ಬಳಲಿದರು.

೩. ಒರ್ಪಿಲ್ - ಒಂದುಕಡೆ; ವಿರವಂತಿ - ಬೆರೆಯದ; ಜಗತ್ತ್ - ಜನರು.

೪. ಉರೆಸ್ಟ್ - ತಿಕ್ಕಾಟವಾಗಿ, ಸುರೆಸ್ಟ್ - ಪುಡಿಯಾಗಿ; ತೆರಿಸ್ಟ್ - ಸಿಡಿದು; ಮುರ್ಸ್ಟ್ - (?); ಬಳರ್ಪ್ಪಪ - ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲು; ಅಂಟ್ಗ್ - ಮುಳುಗಿ.

೫. ಮುರ್ಸ್ಪಾರ್ಸ್ಟ್ಣ್ - (?); ಇರವು (ಅಸ್ತಿತ್ವವು)+ಎಂಚ+ಅ್ತೆ.

ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯೊಪ್ಪಿತೆರಿಂದ್ರಗಜಂ ಧರೆಟಾಕಸ್ಪಿ ಬೆತ್ತ್
ಇರವೆಂಚತೆ ನಂಕೌಳಾಕುಳೆಟಾಂದಾಲೋಚಿತೆ ಮೆಲ್ಲಾ || ೫ ||

ಪೊದು ಸೇರನತೆಂಕುಳೆಕಾಕುಳೆಕೀ ನಗರೊಂತುಳೆಯೇನ್ಯಾ
ಕದನೊಂಕುಳು ವರ್ಧಿತರ್‌ಪ್ಪುಣತ್ೕ ಚಿದಿಯಾನಿ ತುಡೆಂಗ್
ಮದೆ ಪಾತೆಡೊ ಜಾಯೆಕ್ ನಾಣಂಬುಳಿಂಚಸ್ಟೆಕೊತ್ತಿನುಪಾಯೊ
ಕುದಿಕೊಂಡ್ ನಿರೂಪಿತ್ ಬುದ್ಧಿಕುಳೇ ನೆನ್‌ಕೊಂಜ ಪಣೋಡು || ೬ ||

ಫಲುಸ್ಪಾರೊ ಸುಯೋಧನೆ ಪಂಡ್‌ಣಸ್ಪಾ ಕೇಂಡಾ ರವಿಜಾತೇ
ಛಲವಾದಿ ಪಣ್‌ಪ್ಪೆಂದ್ ಜಾಕ್ ಜಯಾ ವೃಥ ದುಃಖಿಪರೀರ್
ನಿಲೆಯೊಂಕುಳೆ ಶೌರ್ಯೊಮ ವೀರ್ಯೊಮಿನಾ ಅತಿ ಸಾಹಸೊಮೇಸ್ಪಾ
ಕಲಹಂತುಳೈ ಚೂಪವೊ [ಆಕುಳೆನಾ] ಸಂಹಾರೊಮಿ ವೆಂದ್ || ೭ ||

ಅ್ಮುಕಾಪ್ತೆರ್‌ಲ್‌ದ್ದಿಯತ್‌ಂಬುಳ್ ಈರತಿ ಚಿಂತಿಪರಯ್ಯೋ
ನಮ ಪೌರುಷೊ ಚೂವೆ ರಣಂತುಳೆಯೀ ಸ್ಟೆದ್‌ರಾಪಿ ವಿರೋಧಿನ್
ನಿಮುಷೊಂತುಳೆಯಾಕುಳೆ ಸಂಹರಿತ್ೕ ನಿರ್ಮೂಲೊಮಿ ಮಾಂತ್
ಯಮಸನ್ನಿಧಿಕೊಪ್ಪಿಪನೆಪ್ಪುಟಿಮಾ ಸಖೆಯಾತ್‌ತೆನೆಂದೆ || ೮ ||

ಒರಿ ಭಾಸ್ಕರೆ ಸರ್ವಜಗತ್ತ್‌ಕುಳೇ ತಮೊ ಚೆಟ್ಟೊವಿನಂದೊ
ಒರಿಯೇ ವಿಹಗೇಶ್ವರೆ ಸರ್ಪಕುಲಂ ಸಂಹಾರಿಪಿನಂದೊ
ಒರಿಪೋಸ್ಟೆನೊ ಪಾಂಡವವಂಶೊಮಿನೀ ನಿರ್ಮೂಲಿಪೆರೇನೀ
ರೊರಿಯೆಂದ್‌ಸ್ಟೆ ಪಂಡ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ೕ ಭುವನಂತುಳೆ[ಯೇ]ನ್ಯಕ್ ಮಿತ್ತ್ || ೯ ||

ವಿದ್ರುವೇ ಗುರು ಭೀಷ್ಮೆರ ದ್ರೋಣಜೆಯಾ ಕೃಪೆಯೆನ್ಕಿ ಸಮರ್ಥೆರ್
ಸದನಂತುಳೆಯೇಪಳಲುಂಡುಳ್‌ಸ್ಟ್ೕ ರಿಪುನ್ೕ ಸ್ತುತಿ ವೆಂದ್
ಚದ್‌ರ್ ಗೆಣೆತ್‌ಪ್ಪೆರತಾಕುಳೆನಾ ಸ್ಥಿತಿಕೀ ವಿಧಿಯೆಂದ್
ನಿದೆಸ್ಪೀಯೆ ಪಿನೋಡು ಸುಯೋಧನಯೆಂದಾ ಕರ್ಣೆ ವಚೀತೆ || ೧೦ ||

---

೬. ಪೊದು-ನೆಂಟತನ; ಏನ್ಯಾ – ಯಾವಾಗಲೂ; ಚಿದಿಯಾನಿತುಡೆಂಗ್ – ಸಣ್ಣಂದಿನಿಂದ ತೊಡಗಿ; ಮದೆಪಾತೆಡೊ – ಮರೆಮಾತು; ಅಸ್ಟೆಕ್-ಅದಕ್ಕೆ; ಕುದಿಕೊಂಡ್- ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ; ನಿರೂಪಿತ್ – ತಯಾರಿಸಿ; ನೆನ್‌ಕ್-ನನಗೆ.

೭. ಫಲುಸ್ಪಾರೊ – ಅನೇಕಸಲ; ಜಯಾ – ಜೀಯಾ (?).

೮. ಸ್ಟೆದ್‌ರಾಪಿ – ಇದಿರಾಗುವ; ಒಪ್ಪಿಪನೆಪ್ಪುಟ – ಒಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ.

೯. ತಮೊ ಚೆಟ್ಟೊಪಿನಂದೊ – ಕತ್ತಲನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂತೆ; ನಿರ್ಮೂಲಿಪೆರ+ಏನ್+ಈರ್+ಒರಿಯೆಂದ್+ಅಸ್ಟೆ.

೧೦. ಉಂಡುಳ್‌ಸ್ಟ್ – ಊಟಮಾಡಿ ಉಳಕೊಂಡು; ಚದ್‌ರ್ೕ ಗೆಣೆತ್‌ಪ್ಪೆರ್-?; ನಿದೆಸ್ಟ್-?.

ವಿಹಿತಾರ್ಥೊಮಿನಿಂಚ ಸುಯೋಧನಟಾ ರವಿಜಾತೆ ವಚೀಪಾ
ಸಹಜೋಮುಂದುವೆಂದ್ತೆ ಪಾಂಡವೆರೇ ಜಯೊ ಕೊಳ್ತ್ಣ ನಂಕ್
ಕುಹಕಂಕುಳೆಟಾವನೆ ಶತ್ರುಕುಳೇ ವಧೆ ಸಖ್ಯೊನ ಭೂಪಾ
ಅಹಿತೇರ್ಕುಳೆ ಚೆಟ್ಪೊವೆರಾ ಶಕುನೀ ವಿನಯೊಂಟೆ ವಚೀತೆ ॥ ೧೧ ॥

ಪಂಚಾಸ್ಯೊ ತ್ರಿಪಂಚವಿಲೋಚನೊಮಾ ಪಂಚಾಂಚಭುಜೊಂಕ್ಲಾ
ಸಂಚೊಂಟೆ ಧರೀತೀ ಮಹೇಶ್ವರನಾ ತೇಜೊ ಧರಿತೊಂಡ್
ಅಂಚೌಳ್ ಭುಜೋಮಿರಡೊಂಜಿ ಮುಖೊ ಧರಿತೀ ನೃಪ ಭೀಮಾ
ವಂಚೀಪಿಯೆರೇರೆಕ ಸಖ್ಯೊಮತ್ತೀ ರಣರಂಗಮುಖೊಂಟ್ ॥ ೧೨ ॥

ಕುರುಭೂಪತಿ ಕೇಳಿಲನೀಧರೆಟ್ ಬಿರುವಿದ್ಯೆವಿದಗ್ಧೇ
ಫೆರಿಯಾತ್ನ ಮೂವೆರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪುಟಾ ಬಲವೀರ್ಯ ಗುಣಜ್ಞೆರ್
ಧರೆಟೋರೊರಿ ಮಾನವಕೊಂಜಿ ಗುಣೋ, ಗುಣೊಮೂಜಿನ ಪಾರ್ಥ-
ಟರಿಯೇರೆಕ ಶಸ್ತ್ರಯುಧೀಕೆದ್ರ್ೕ ನಿಲೆ ನಿಲ್ಪಿಯರಾಂದೆ ॥ ೧೩ ॥

ಶ್ರೀರಾಮಪದೊಂಕುಳು ಭೀಷ್ಮಶಿರೊ ಗುರುವೀನುರೊಮೆಡ್ಡಾ
ಧೈರ್ಯಾನ್ವಿತೆರೇಕೌ ಕಂಪಿಪುಣಾ ರಣರಂಗಮುಖೊಂಟ್
ಧೀರತ್ವೊಮ ಧೈರ್ಯೊಮ ವೀರ್ಯಬಲಂಟ್ಣೆಯರ್ಜುನಕ್ದ್ದಿ
ಯೇರಾಯನ್ ಶೋಲ್ಪವುಕೀ ಪುರುಷೇ ನರಲೋಕತಳೊಂಟ್ ॥ ೧೪ ॥

ಶತ್ರೂಕುಳೆ ಸಂಹರಿತೀ ಧರೆನೀ ಪರಿಪಾಲಿಪೊಡೆಂಬೀ
ಶಕ್ತೀಯಿನ್ಕಾಕುಂಬು ಪೋವಯೊನಾ ನೃಪ ಕೇಳಿಲನೊಂಜಾ
ತುತ್ತೀಕೊಮಿ ಕಲ್ಪಿತುಪಾಯತೆಟ್ ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್ ಗುಣೊಂಟ್
ಪೊರ್ತಾಕುಳೆ ಬೇರ್ ಸಮೂಲತೆನೀ ಪರಿಪೋಡು ನೃಪೇಂದ್ರಾ ॥ ೧೫ ॥

---

೧೧. ವಿಹಿತಾರ್ಥೊಮಿನ್- ಯೋಗ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು; ಕುಹಕಂಕುಳೆಟಾವನೆ- ಮೋದದಿಂದಲ್ಲದೆ; ಸಖ್ಯೊನ - ಅಸಾಧ್ಯ; ಚೆಟ್ಪೊವೆರಾ - ನಾಶಮಾಡಲು.

೧೨. ತ್ರಿಪಂಚವಿಲೋಚನೊಮಾ - ಹದಿನೈದು ಕಣ್ಣುಗಳು; ಪಂಚ+ಪಂಚ - ಪಂಚಾಂಚ (ಹತ್ತು); ಭುಜೋಮಿರಡೊಂಜಿ ಮುಖೊ - ಎರಡು ಭುಜಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ಮುಖ; ಸಖ್ಯೊಮತ್ - ಅಶಕ್ಯವಲ್ಲವೇ.

೧೩. ಪಾರ್ಥಟ ಅರಿ - ಪಾರ್ಥನೊಡನೆ ಅಸಾಧ್ಯ; ಶಸ್ತ್ರಯುಧೀಕ್ - ಶಸ್ತ್ರಯುದ್ಧಕ್ಕೆ.

೧೪. ಗುರುವೀನ ಉರೊಮು - ಗುರುವಿನ ಎದೆ; ಬಲಂಟ್+ಅ್ಣೆ (ಜೋಡಿ)+ಅರ್ಜುನಕ್; ಶೋಲ್ಪವುಕೀ - ಸೋಲಿಸುವ.

೧೫. ಯಿನ್ಕಾಕ್ (ನಿಮಗಾಗಿ)+ಅ್ಂಬು (ಇವು); ತುತ್ತೀಕೊಮಿ - ಕೃತ್ರಿಮವನ್ನು; ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್ - ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ, ಮೆಚ್ಚಿಸಿ; ಪೊರ್ತ್ (ಕಿತ್ತು)+ಆಕುಳೆ; ಬೇರ್ ಸಮೂಲತೆನೀ - ಬೇರನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿಯೇ; ಪರಿಪೋಡು - ತುಂಡರಿಸಬೇಕು.

ಉಡಪ್ಪುಟ್ಟ್‌ಸ್ಪಿ ಮೆಗ್ಯೆರತಾಕುಳಿನಾ ನಂಬುತ್ತಿ ಪಿಶಿಷ್ಟೆರ್
ಖಿಡುಪ್ಪೆರೂಮಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟೆನೆಂದಿಮುಕ್ ಮತೊ ಚೋಜರತಯ್ಯೋ
ಮಡಿವಾಕುಳೆಕಾರ್ಕ್‌ಣೆಕೊಂಜಿ ಮತೋಮೇಸ್ಪಂಡಪೆ ನಾಣ
ಪುಡಮೀಪತಿಯೋರ್ಪಿಲ ಪಾಂಡವೆರೆ ಲಯಬುದ್ಧಿನಿ ಮಿತ್ತ್ ॥ ೧೬ ॥

ಮುಳೆತಂಕುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ಪಿದಾಡಪನೇ ಕಡುಪಂಬುಟ ವೇಗೊ
ಬಳರ್‌ಸ್ಪತಿ ವರ್ಧಿರ್ಕ್‌ಣಾವುಟತೇ ಪಗೆಮಿತ್ತ್‌ಕಶಕ್ಕ್ಯೊ
ಇಳೆಟಧೋರ್ಮಿ ಕೈಕೊಳ್‌ತೀಯ್ಯೊಂಬುಳ್ ನಿಲೆನಿಲ್ಪೊಯಯೆಂಬಿನ್
ಫಿಳಿಸ್ಪಾತ್‌ನ ಸಾಧಿಪರೇರೆಕ್‌ಲಾ ಬಲವೀರ್ಯಕೆರಾಕ್ಕು ॥ ೧೭ ॥

ಪಕ್ಷೋಮಿರಡೀ ಧರಣೀತುಳೆಯೀ ನೃಪ ಕೇಳಿಲ ಮಾತ್ತ್ರ
ಪಕ್ಷೋ ಪಕ್ಷೊಮತ್ ಪಿತೃಪಕ್ಷೊ ಅವು ಪಕ್ಷೊಮ ನಂಕ್
ಶಿಕ್ಷೀಪನತೆಪ್ಪುಟನಾಮುತೆನೇ ಕುರುವಂಶೊಮಿನೆಯ್ಯಾ
ತಕ್ಷಾಕ ಪ್ರಕಾರೊಮೆ ಭಕ್ಷಿಪೆರ್ ನಿಮಿಷೊಂತ ರಣಂಟ್ ॥ ೧೮ ॥

ಎಲಿಯೊಂಜಿ ನಿವಾಸೊಮಿ ಕಲ್ಪಿತ್ ತಂಕನುಕೂಲೊಮಿ ಮಾಂಪೀ
ಖಲೆಯೊಂಜಿ ಭುಜಂಗಮೆ ವತ್ತಯೆಟ್ ಉಟಿಯಾಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಛಲವಾದಿಕುಳಾಯಿ ನೃಪಾಧಮೆರ್ ನಮ ಮ್ಹಂದಿರೊಂಟಾವಿನ್
ಕುಲ ಮುತ್ಥೊವನೆಪ್ಪಯೆರೀರಯೆಕ್ ಕುದಿಕೊಳ್ಳ್ ನೃಪೇಂದ್ರಾ ॥ ೧೯ ॥

ನುಂಬಾಕುಳೆನೀಯ್ಯ್ಲನೇಕ ವಿಧೊ ವ್ಯಥಿತ್ ಕಜಪ್ಪೋಸ್ಟಾ
ನುಂಬಾಯಿರಿ ಸಾಧಿಪೆರೀ ನಿನೆತೀ ನೆನೆವುಕುಳೇ ವೀರಾ
ನಂಬುಸ್ಟ್ಂಬುಳಾಕುಳೆನೀಯ್ಯ್ತೆನ್ ಕರುಣೇತಿಜಿಯಾಂಬಿನ್
ನುಂಬುಂಡ್‌ನ ಘೋರತರಂತ ಮಹಾವ್ಯಸನೋ ನಿನೆಪಂತೀ ॥ ೨೦ ॥

---

೧೬. ವರ್ಪೊಸ್ಪೆನ್ (ಬರಿಸಿದ್ದೇನೆ) + ಎಂದ್ + ಇಮುಕ್ (ನಿಮಗೆ); ಮತೊ – ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಚೋಜರತ್ ಅಯ್ಯೋ – ತೋರಬಾರದು ಅಯ್ಯಾ!; ಮಡಿವು (ಮರಣ) ಆಕುಳೆಕ್ + ಅರ್ಕ್‌ಣೆಕ್ + ಒಂಜಿ; ಓರ್ಪಿಲ – ನೆನಪುಮಾಡು.

೧೭. ಮುಳೆತ್ – ಮೊಳಕೆಬಂದು; ಕಡುಪ+ಎಂಬುಟ (ಕಡಿಯುತ್ತಿ ಎಂದಾದರೆ); ಯೆಂಬಿನ್ – ಎಂದಾದರೆ; ಫಿಳಿ+ಸ್ಪಾತ್‌ನ – ಸುಲಭವಲ್ಲ (?).

೧೮. ತಕ್ಷಾಕ ಪ್ರಕಾರೊಮೆ – ತಕ್ಷಕಸರ್ಪನ ಹಾಗೆ (?).

೧೯. ಖಲೆ – ದುಷ್ಟನು; ವತ್ತ್ (ಬಂದು)+ಆಯೆಟ್ (ಅದರಲ್ಲಿ)+ಉಟಿಯಾಕಿ (ಒಳಗೆ ಸೇರುವ); ಮುತ್ಥೊವನೆಪ್ಪಯೆರ್ – ನಾಶಗೊಳಿಸದೆ ಇರಲಾರರು; ಕುದಿಕೊಳ್ಳ್ – ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸು.

೨೦. ವ್ಯಥಿತ್ – ವ್ಯಥೆಗೆ ಈಡುಮಾಡಿ; ಕಜಪ್ಪೋಸ್ಟಾ – ಕಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೀ; ನಂಬುಸ್ಟ್ – ನಂಬಿಕೊಂಡು; ಇಜೆಯಾಂಬಿನ್ – ಇರಿಸಿದ್ದಿಯೆಂದಾದರೆ.

ಮುದಮೇರ್ಸ್ಪಿ ವ್ಯಾಘ್ರೊಲ ಬೂಟಿತ್‌ನೀ ಕುಟುಟೆಂಬಿನಿ ವೇಗೊ
ಬುದೊ ತಪ್ಪೊವನೆಪ್ಪಿನಿಜರ್ತ‌ಯೆನೀ ಕರೆಟಾಕಸ್ಪಿ ವೆರ್ತ್
ಕದನೊಂತುಳೆಯೇರೆಕ ಪೋಪೊಳಿಯಾಪಯೆನುಂಬುಟ್ ವೆತ್ತ್
ಪದಪಿಂದ್‌ಂಬುಳೀ ಕ್ಷಣೊಮಾಕುಳೆನೀ ನಿರ್ಮೂಲಿಪೊಡೆಂದೇ ॥ ೨೧ ॥

ನಾಕಾಧಿಪೆಯಾತೊ ಮಹಾಬಲವಾನ್ ವೃತ್ರಾಸುರಟೂಡ
ತಾನ್ ಕಾದ್‌ಸ್ಟ್ ಚೋಲ್ಪೊವೆರಾವನತೆ ವಿಧಿ ಸನ್ನಿಧಿಟಾವ
ಶ್ರೀಕಾಂತನಿ ಧ್ಯಾನಿತ್ ಆರೆ ಕೃಪೇ ಧರಿತಾಪೊರುವಣ್ಣೊ
ಪೋಕೇತಲ ಸಖ್ಯೊನ ಶತ್ರುಬಲೋ ಮುದೆಲ್ತ್ತೆ ಪಿನೋಡು ॥ ೨೨ ॥

ಅಡವೀತುಳೆಯಾಕುಳೆನುದ್ಭವೊನ್ ಬಲ ವಿಕ್ರಮ ಕೇಳ್
ಅಡವೀತುಳ್ಳೆ ಸೀಮೆನಿ ಕಲ್ಪಿಪೊಡೂ ಬೆಟಿತೇನ್ಯಕ ಮಿತ್ತ್
ಪುಡಮೀ ತೆರಿತರ್ಧೊಮಿನೀ ಕೊಳ್ವೀ ಬಲೊಮೊಟ್ಪಿಯೆರಾಕ್ಳೆ
ಮೃಡಕಾವುಟ ಸಖ್ಯೊಮ ಪಾಂಡವೆರೆ ಜಯೊ ವೋಟ್ತೊಣ ನಂಕ್ ॥ ೨೩ ॥

ತಿಮಿರೋಮುದನೆಪ್ಪುಕಿ ರಾಜ್ಯಪದೊ, ಶಿಕ್ಷೆಕೆರ್ಸ್ಪಿದಂತಿ
ಸುಮನಸ್ಕುಳಾಯಿನ ಯೋಗಿಕುಳಾ ರುಜೆ ಚೋಜನ ಬಾಟ್ತಿ
ಹಿಮವರ್ಧಿಪನೆಪ್ಪುಕಿ ವಾರಿಜೊಮಾ ಶತ್ರೂ ಲಯೊಮಾಯಿ
ತಮ ಬಾಟ್ತಿಯು ಚೂವುಟ ಸ್ವರ್ಗಪದಂತುಳೆಯಿದ್ದಿನ ಭೂಪಾ ॥ ೨೪ ॥

ಪಿತೆ ತನ್ನೆ ಕಳತ್ರೊಮ ಬಾಂಧವೆರಾ ಸ್ವಜನೇರ್ಕುಳ ಗೋತ್ರೊ
ಸುತೆ ಮಿತ್ರೆಯ ಭಾವೆಯ ಮೈತುನೆಯ ತನ ಮಾತುಲೆ ಶಿಷ್ಯೆ
ಹಿತೆರೆಂದವುಳಾಕುಳೆ ನಂಬರಿಸ್ಟ್ ನೃಪ ಹೇನ್ಯಲ ಮಿತ್ತ್
ರತಿವಲ್ಲಭ ತಂದೆನಿ ಧ್ಯಾನಿಪಿಲಾ ಬೆಳಿತೆಡ್ಡೆನ ಕಾರ್ಯೊ ॥ ೨೫ ॥

ವಿಷೊಮೀ ಪರುವೇಂದೊರಿ ಕಲ್ಪಿತಯೇ [ಅತಿ] ಸೇವಿತೆಯಾವಿನ್
ವಿಷ ಪ್ರಾಣೊ ಪರೀಪನತೇ ಬುಡನ್ ರಿಪು ಪಾಂಡವೆರೀಯ್

---

೨೧. ಬೂಟಿತ್‌ನ್ - ಬಿದ್ದಿದೆ; ಕುಟುಟ್ - ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ; ಬುದೊತಪ್ಪೊವನೆಪ್ಪ - ವಧಿಸದೆ; ಇನಿ + ಜರ್ತ್ + ಅಯೆನೀ; ನಿರ್ಮೂಲಿಪೊಡು - ಸಮೂಲ ನಾಶಮಾಡಬೇಕು.
೨೨. ಒರುವಣ್ಣೊ - ಒಮ್ಮೆಗೆ; ಸಖ್ಯೊನ - ಅಶಕ್ಯ.
೨೩. ಬೆಟಿತ್ - ಬಳಿಕ; ಏನ್ಯಕ - ಯಾವಾಗಲೂ; ವೋಟ್ತೊಣ - ಎಲ್ಲಿಂದ.
೨೪. ತಿಮಿರೊಮು - ಕತ್ತಲೆ; ಉದನೆಪ್ಪುಕಿ - ಇಲ್ಲದಿರುವ; ಸ್ಪಿದಂತಿ - ಇಲ್ಲದ; ಬಾಟ್ತಿ - ಜೀವನ; ವರ್ಧಿಪನೆಪ್ಪುಕಿ - ಹೆಚ್ಚದಿರುವ.
೨೫. ಕಳತ್ರೊಮ - ಹೆಂಡತಿ; ಮೈತುನೆಯ - ಮೈದುನನು; ಮಾತುಲೆ - ಮಾವ; ನಂಬರಿಸ್ಟ್ - ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಬೆಳಿತ್ - ಬಳಿಕ.

ಶಿಶುವೆಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್ ಹಂಕರಿತ್‌ೕ ಬುಡ್‌ಸ್ವಾಂಬುಟ ಮಿತ್ತ್
ವಿಶ ಮುತ್ತೊವೆರೀ ಕುರುವಂಶೊಮಿ ನೀಸ್ಟ್‌ಡೆಪಿನ್ನ್ ನೃಪೇಂದ್ರ ॥ ೨೬ ॥

ವಿಗಡಂತ ಮಹೇಶ್ವರೆ ನುಂಬಧಿಕೋ ರೋಷಾನಲೆಯಾಸ್ಟ್
ದೃಗುವಗ್ನಿಟ್ ಕಾಮನಿ ಸಂಹರಿತ್‌ೕ ಭಸ್ಮಾಕಸ್ಟ್‌ಣಂದೊ
ಪೊಗ್‌ಪೋವೊಡು ಲಕ್ಷಪುರೊಂತುಳೆಯೀ ಸರಹಸ್ಯೊಮಿ ಮಾಂತ್
ಧಿಗಿಲೇನಟಿಲಗ್ನಿಟ್ ಚೂರ್ಣಿಪೊಡು ರಿಪುಪಾಂಡವೆರೀಯ್ಯ್ ॥ ೨೭ ॥

ಗಾರುಡೆರೇ ಕೈಯ್‌ತ ಸರ್ಪಕೆರಾ, ರಿಪು ಹಾನಿ ಸುಖಂಕ್ಕಾ
ಕ್ರೂರಾಗ್ನಿಯ, ಅಂಬರಂತಾ ಛೆಡಿಲಾ, ಆಯಸ್ಸಿ ಬಲಂಕ್ಕಾ
ಪಾರ್‌ಪ್ಪುಕಿ ಕಾಲ ಸುಕರ್ಮೊಮಿನಾ ತೆರಿತೀ ದಿನೊಮೆಂದ್
ಮಾರಾಂತಕೆಯಾವುಟ ಸಖ್ಯೊಮತ್‌ೕ ಸ್ಟ್‌ಡೆಪಿನ್ಕ್ಣ ಭೂಪಾ ॥ ೨೮ ॥

ಶಯನಂಟ್‌ಪ ವಣ್ಣಿಟ್‌ಪ್ಪಾ ವೈಹಾಳಿಕೆಟೆಡ್ಡಾ
ಪ್ರಿಯಭೋಜನೊ ತೆಳಿಟ್ ಸ್ತ್ರೀವಿಷಯಂ ಸಾವಂತೆರೆಟೆಡ್ಡಾ
ಜಯ ಜೋಕೆಟ ಸ್ಟೋಲಕ ಗಳಿಕೇಟಾ ಕುಹಕಾಂಗನೆಟೆಡ್ಡಾ
ಲಯೊ ಚೋಜಪು ಸೂಕ್ಷ್ಮಪನೆಪ್ಪುಟೆಲೇ ಧರಣೇಧರ ಕೇಳ್ ॥ ೨೯ ॥

ಮಣೆಸ್ಟ್‌ೕ ವರ ಕೂಪಜಲಂಕುಳೆನೀ ಲಯ ಮಾಂಪುಕ್‌ಣಂದೊ
ಗುಣಭಾವೊಮಿ ಚೂಪಸ್ಟ್ ಮಿತ್ರಕೆರ್‌ೕ ಘಟಯಂತ್ರ ಪ್ರಕಾರೊ
ಸೆಣಸಂತೆ ತಮಿಚ್ಚೆನಿ ಸಲ್ಪವುಕೀ ಕುಶಲಾಕುಳೆಕುಂಡ್
ಪುಣೆಸ್ವಾಕುಳೆಟೇರ್ ಜಯೀಪುಕ್‌ಣಾ ರಣರಂಗಮುಖೊಂಟ್ ॥ ೩೦ ॥

ನಂಬುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯೆರೆ ನಂಬು ದೃಢೋಮಿಂಬಾಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಇಂಬಂತಿ ಮನುಷ್ಯೆರೆ ನಂಬರಿಸ್ಟ್ ಡೊಂಬೋಟ್ಟಿರೆನೆಸ್ವಾ

---

೨೬. ಬುಡ್‌ಸ್ವಾಂಬುಟ – ಬಿಟ್ಟಿಯೆಂದಾದರೆ; ವಿಶ ಮುತ್ತೊವೆರ್ – ಬೇಗನೆ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವರು.
೨೭. ವಿಗಡಂತ – ಸಾಹಸಿಯಾದ; ದೃಗುವಗ್ನಿಟ್ – ನೇತ್ರಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ; ಪೊಗ್‌ಪೋವೊಡು – ನುಗ್ಗಿಸಬೇಕು; ಲಕ್ಷಪುರೊ – ಅರಗಿನ ಮನೆ; ಧಿಗಿಲೇನಟಿಲಗ್ನಿಟ್ – ಧಗಧಗಯೆಂದು ಜ್ವಲಿಸುವ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ; ಚೂರ್ಣಿಪೊಡು – ಹುಡಿಮಾಡಬೇಕು.
೨೮. ಛೆಡಿಲಾ – ಸಿಡಿಲು; ಆಯುಸ್ಸಿಬಲಂಕ್ಕಾ – ಆಯುರ್ಬಲವನ್ನು; ಪಾರ್‌ಪ್ಪುಕಿ – ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ (?); ಸಖ್ಯೊಮತ್ – ಅಶಕ್ಯವಲ್ಲವೇ?; ಸ್ಟ್‌ಡೆಪಿನ್ಕ್ಣ – ತಿಳಿಯುವುದು.
೨೯. ವೈಹಾಳಿಕೆ – ಕುದುರೆಸವಾರಿ; ಲಯೊಚೋಜಪು – ಮರಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
೩೦. ಮಣೆಸ್ಟ್ – ವಿನಯದಿಂದ ಬಾಗಿ, ಶಿರಬಾಗಿ; ಸಲ್ಪವುಕೀ – ಸಲ್ಲಿಸುವ; ಕುಶಲ್ – ಉಪಾಯ; ಪುಣೆಸ್ಟ್ – ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ.
೩೧. ನಂಬುಳ್ಳ – ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳ; ಇಂಬಾಕಿ – ಅನುಕೂಲರಾಗುವ ಹಾಗೆ; ಇಂಬಂತಿ – ಅನುಕೂಲರಾಗದ; ನಂಬರಿಸ್ಟ್ – ನಂಬಬಾರದು, ಡೊಂಬೋಟ್ಟಿರ್ – ಡಂಬಕರು.

ಸಂಬೋಧಿತ್ ಪಾಲಿಪಿನಾಪ್ತೆರೆನೀ ಬುಡನೆತ್ತ್ ಸದಾಂತೊ
ನಂಬ್ಯುಲೆನವಾಕ್ಯೊಮಿ ಸಂಶಿಪನೇ ದುರ್ಯೋಧನಯೆಂದೆ ॥ ೩೧ ॥

ಧನೊಮಿನ್ ಕೊಟ್‌ಸ್ಪಾಟಲ ಸಖ್ಯತೆನೀ ಪಡೆತಾಪುಟಲಾವು
ವಿನಯೊಂಟ್‌ಪ ಸ್ನೇಹಿಪುಟಾವು ತನಾ ಮಗಳೆನ್ ಕೊಟ್‌ಲಾವು
ತನುವಿನ್ ವಶಮಾಕೌಟಾವು ಮಹಾ ಕುಶೆಲಾವುಟಲಾವು
ನಿನೆತೊಂಜೆಟ್ ಸಾಧಿಪೊಡೂ ರಿಪುವಿನ್ ಜೆಯಿಪಾಲ್ಯೆಕ್‌ಣಾಯೆ ॥ ೩೨ ॥

ದೇಶಂಕುಳ ವಸ್ತುವ ವಾಹನೊಮಾ ಕೊಟ್‌ಸ್ಪಾವುಟಲಾವು
ಲೇಸಾಸ್ಟಿ ಗುಣೊಂಕುಳೆ ಪಾತೆಡ್‌ಸ್ಟ್ ತೆಳಿಯೋವುಟಲಾವು
ಭೂಸುರೆರೇ ಕೊಂಡ್ ಪ್ರಮಾಣೊಮಿನ್ ಬೆನ್ನೋವುಟಲಾವು
ಭಾಷಿ ಬುಡ್‌ಸ್ಪಾವುಟಲಾವು ನೃಪಾ ಜೆಯಿಪೋಡುನ ಶತ್ರ್ಯೀ ॥ ೩೩ ॥

ನರಕೋಮುದನೆತ್ತಿ ನರಾಧಮೆರಾ, ನಾರೀ ನಿನೆಪಂತಿ
ಪೊರ್‌ಳಾಸ್ಟಿ ಯತೀಶ್ವರೆ ದಾನವೆರೇರೆನ್ನಾ ಚೊವನತಂದೊ
ಧರಣೀತುಳ್ಳೆ ಮಾಯೆಟ್ ಮುಂಗನತಾ ಜ್ಞಾನೋತ್ತಮನಂದೊ
ವರ ಶತ್ರುದನೆಪ್ಪುಕಿ ರಾಜ್ಯಪದೊ ಸುರಲೋಕ ಸಮಾನೊ ॥ ೩೪ ॥

ಗಜೊ ಸಿಂಹೊಮಿ ಚಿಂತಿತ್ ಭ್ರಾಂತ್‌ತವಾ ವಶೊತತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಅಜನೀ ಬಹುವ್ಯಾಘ್ರೆರ್ ಚುತ್ತ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕಜಪೋಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ನಿಜೊಮಾಸ್ಟಿ ಹಿಮೊಂಕುಳು ಭೂಮಿತಳೊ ಕಬುತೋಳ್ಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ವಿಜಯಾದಿಕುಳೇ ಬಲ ಚೆಟ್ಟೊವನೆತ್ತಿನ್‌ಕ್‌ದ್ದಿನ ಸುಪ್ಪು ॥ ೩೫ ॥

ಎಲೆ ಭೂಪತಿ ಕೇಳಿಲ ನಾಣನಿಕೊಂಜಾಕೀ ಹಿತಕಾರ್ಯೊ
ಫಲು ಪಾತೆಡೊ ಜಾಸ್ಪೆಕ್ ಶತ್ರುಕುಳೇ ಪಡೆಕೊತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ನಿಲೆ ಪಂಡಪೆನೊಂಜಿ ಮಹಾ ಕುಶೆಲ್‌ಟರಕೀಗೃಹೊ ಮಾಂತ್
ಬಲವಾನ್ಕುಳೆ ಪ್ರಾಣೊಮಿ ಛಿದ್ರಿಪೊಳಿ ನೃಪ ಸಂಶಯೊಮುದ್ದಿ ॥ ೩೬ ॥

---

೩೨. ಕೊಟ್‌ಸ್ಪಾಟಲ - ಕೊಟ್ಟಾದರೂ; ಪಡೆತಾಪುಟಲಾ - ಪಡೆದಾದರೂ; ಮಹಾ ಕುಶೆಲ್ -ಮಹೋಪಾಯ; ಜೆಯಿಪಾಲ್ಯೆಕ್‌ಣಾಯೆ - ಜೈಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವನು (?).

೩೩. ತೆಳಿಯೋವುಟಲಾವು - ಮೆಚ್ಚಿಸಿದರೂ ಆದೀತು; ಭಾಷೀ ಬುಡ್‌ಸ್ಪಾವುಟಲಾವು - ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದರೂ ಆಗೀತು; ಶತ್ರ್ಯೀ - ಶತ್ರುವನ್ನು.

೩೪. ದಾನವೆರೇರೆನ್ನಾ - ದಾನವರನ್ನು ಯಾರನ್ನೂ.

೩೫. ಬ್ರಾಂತ್‌ತವಾ - ಭ್ರಮೆಯಿಂದ; ಅಜನೀ - ಆಡನ್ನು; ಚುತ್ತ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೇ - ಸುತ್ತುಹಾಕಿ; ಕಜಪೋಕಿ - ಕಷ್ಟಕೊಡುವ; ಕಬುತೋಳ್ಕಿ - ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ; ಸುಪ್ಪು - (?).

೩೬. ಪಾತೆಡೊ ಜಾಸ್ಪೆಕ್ - ಮಾತು ಯಾತಕ್ಕೆ; ಕುಶೆಲ್‌ಟ - ಉಪಾಯದಲ್ಲಿ; ಅರಕೀಗೃಹೊ -ಅರಗಿನ ಮನೆ; ಛಿದ್ರಿಪೊಳಿ - ಮುರಿಯಬಹುದು.

ಎಂದಿಂಚ ಕಳಿಂಗೆ ಮಹಾ ಪ್ರೌಢೇ ಬಲಯುಕ್ತೆ ವಿದಗ್ಧೆ
ಛಂದೊಂತ ಮಹಾ ವಚನೊಂಕುಳೆಟ್ೕ ದುರ್ಯೋಧನೆಕುಳೆಯ್ಯ್ಯಾ
ಮಂದೊ ಕೆಬಿ ದ್ವಾರಪಥೊಂಕುಳೆಟೇ ನಿಂಜೊಸ್ಟ್ ಜಗತ್ತ್
ಸಂದೇಹಿಪನೇ ಲೆಯೊಮಾಕೊಯಿನಾ ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳ್ ॥ ೩೭ ॥

ಫಲುಸ್ವಾರೊ ಕಳಿಂಗೆ ಪಣ್ಪ್ಪುಣಯೇ ದುರ್ಯೋಧನೆ ಕೇಂಡ್
ನಿಲೆಯಂದ್‌ಂದುವೆಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟತೀ ಹರ್ಷಾನ್ವಿತೆಯಾಸ್ಟ್
ಫಲುಯುಕ್ತಿಟ್‌ಲಾವುತೆ ಪಾಂಡವೆರೇ ಲಯೊ ಚೂಸ್ಟ್ಣ ಕೇಂಡೀ
ಸುಲಭೋಮೆನ ಧನ್ಯತೆಕೇರ್ ಸರೀ ಭುವನಂತುಳೆಯೆಂದೆ ॥ ೩೮ ॥

ಎಂದಿಂಚ ಕಳಿಂಗೆಯ ಕೌರವೆಯಾ ದುಶ್ಶಾಸನೆ ಕರ್ಣೆ
ಛಂದೊಂತವ ತಂಕುಳೆಟೇಕಮತಾ ನಿನೆತೊಂಡ್ ರಹಸ್ಯಂ
ಇಂದೂಕುಲವಂಶಜೆರೇ ಮರಣೊ ನಿನೆತೊಂಡ್ ಮನೊಂಟ್
ತಂದೇಟ್‌ಡೆಪಿನ್ಪುಕೆನೆಂದಿರ್‌ಳೇ ತೆರಿಸ್ಪಿಂಚನುವಾಯೆ ॥ ೩೯ ॥

ಯೆನ ಪ್ರಾಣಭಿಮಾನಧನಂಕುಳೆನ್ೕ ಕಾತೊಳ್ಕ್ಣುಪಾಯೊ
ಯೆನ್‌ಕೀಕುಳು ಪಂಡತ್‌ನಾಕುಳುತೇನಯಕೊತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಅನಲತ್ತೊರೊ ಚೂಕೆನೊ ಪಾಂಡವೆರೇ ಲಯೊಮೆನ್ಕುಳೆ ಭಾಗ್ಯೊ
ಮನುಕೂಲಿಪುಟಾಂದ್ ದೃಢೀತೌಳ್ೕ ದುರ್ಯೋಧನೆ ಪಣ್ಕೆ ॥ ೪೦ ॥

ಅಂತಸ್ಥೊಮಿನೆಣ್ಣ್‌ಸ್ಟ್ ನಾಣಂದೆಕ್ೕ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಟ ಪಂಡ್
ಸಂತೊಂಟಲೆಪೊಡುಯೆಂದಾ ನಿಶಿಟೇ ಖಡಿಯೋ ನಡತೌರ್ತ್
ಸಂತಾಪಿತ್ ಬೂಟ್ ನಮಸ್ಕರಿತೇ ಜನಕಾ ಚರಣಂಕ್
ಯಂತ್ರಂ ಪಿನನೆತ್ತಿ ಪಿತಾವೆಟ್‌ಸ್ಟ್ೕ ಪೊಡಿ ಪೂಜಿಯೆ ಮೈತಾ ॥ ೪೧ ॥

ನಡು ರಾತ್ರಿಟೆ ವರ್ತ್ಣ ಜಾಕ್ ಮಗಯ್ಯ್ಯತಿಸಂಭ್ರಮಿತೊಂಡ್
ಪುಡಮೀಶೆ ವಿಚಾರಿಪಪಾ ಪಣ್‌ಕೇ ತನ ಕಾರ್ಯೊಮಿನೌಳ್
ಬುಡಿಯೆರ್ತಿರಿನೆಂಕುಳೆನ್‌ಪ್ಪುರ್‌ಣ್ಣೈನ್ಬುಳ್ ಧರ್ಮತನೂಜೆ
ಉಡಪುಟ್ಟ್‌ಯಿ ಮೆಗ್ಯೆ ವೃಕೋದರೆಯಾ ಸುತೆಯಾ ಸುರರಾಜನ್ ॥ ೪೨ ॥

---

೩೭. ಮಂದೊ – ದಟ್ಟವಾಗಿ; ಕೆಬಿ ದ್ವಾರಪಥೊಂಕುಳೆಟೇ – ಕಿವಿಯ ತೂತಿನೊಳಗೆ.
೩೮. ಫಲುಸ್ವಾರೊ – ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ.
೩೯. ಆ್‌ಡೆಪಿನ್ಪುಕೆನ್ (ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ)+ಎಂದ್+ಇರ್‌ಳೇ.
೪೦. ಕಾತೊಳ್‌ಣ – ರಕ್ಷಿಸುವ; ಪಂಡತ್‌ನಾಕುಳು+ಆ್‌ತೆ+ಏನ್+ಅಯೆಕ್+ಒತ್ತಿ; ಅನಲತ್ತ್ –ಬೆಂಕಿಯಿಂದ; ಚೂಕೆನೊ – ನೋಡೋಣವೆ.
೪೧. ಖಡಿಯೋ – ಕೂಡಲೆ; ಯಂತ್ರಂ – ಮೋಸಗಾರಿಕೆಯನ್ನು; ಎಟ್‌ಸ್ಟ್ – ಎಬ್ಬಿಸಿ.
೪೨. ಮಗ+ಈಯ್ಯ್ – ಮಗಯ್ಯ್ (ಲೋಪ: ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಸ್ವರ ಲೋಪವಾಗುವುದಾದರೆ, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಸ್ವರ ಲೋಪವಾಗುವುದು ತುಳುವಿನ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.);

ಇರೊವಾಕುಳೆ ಕಾರಣೊಮೆಂಕುಳೆಕೀ ನಗರೊಂತುಳೆಯಿದ್ದಿ
ಪರದೇಶೊಮಿ ಮುನ್ನ ಗಮೀಪರನೇ ಬುಡೆಯಪ್ಪಿಪಿ[ನೊಂ]ಜೊ
ಪರಿಪಾರೊಮಿ ಚೊಸ್ಪಯೆಕೊತ್ತಿನುಪಾಯೊಮಿ ಕಲ್ಪಿಪಿನೊಂಜೊ
ದುರ್ಯೋಧನೆ ಪಂಡ್ಣ ಕೇಳಪನೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆ ವಚೀಕೆ ॥ ೪೩ ॥

ಧರ್ಮಾತ್ಮಜೆ ನಿರ್ಮಲೆ ಧರ್ಮಮತೀಟನ್ಯಾಯೊಮೆನ್ಪ್ಪೀ
ಕರ್ಮೊಂಕ್ ನಿರೂಪಿಪೆಯೆನ್ಕ್ಣಯೇ ಬುಡ್ಲಾಯನಿ ಮೀರ್ಸ್ಟ್
ಸನ್ಮಾರ್ಗೊಮಿ ತತ್ತ್ ಸಹೋದರೆರೊಂಜಡಿ ಮುಟ್ಟಸ್ಟೆರಂಚೆ
ದುರ್ಮಂತ್ರೊ ದುರಾತ್ಮರ್ ಪಂಬೆರಯೇ ಮಗ ಕೇಳರಿಯಯ್ಯೋ ॥ ೪೪ ॥

ಯೆನ ಮೆಗ್ಯೆಲ ನುಂಬಿಡಿರಾಜ್ಯೊಮಿನಿನ್ ಪರಿಪಾಲಿತೆ ತಾನೇ
ಯೆನ ಪಣ್ಣಟಡೆಂಗ್ಸ್ಟ್ ತೇಜೊಮಿನೆಂಕಿಜಿಸ್ಟ್ೀ ನಡತ್ತ್ತೆ
ಇನಿನಾಕುಳುಲಂಚನೆ ಮೀರಯೆರ್ ಉಡಪುಟ್ಟ್ಟ ವೈರೋ
ನಿನೆತೀ ನೃಪೆ ಚೆಟ್ಟುವೆಯೆಂದ್ಣೆಕಾ ದುರ್ಯೋಧನೆ ಪಣ್ಕೇ ॥ ೪೫ ॥

ಇಮ ಪಣ್ಣಟಡೆಂಗ್ಸ್ಟ್ ಪಾಂಡುನೃಪನ್ ಸುತೆರಾಕುಳನೇಕೊ
ಇಮುಕಾಪ್ತೆರ್ ನಿತ್ಯೊಮ ಸೇವಿಪೆರೋ ಭಯಭಕ್ತಿಟ್ ಕೂಡಾ
ಇಮುಕ್ ಪ್ರಿಯೊಮುಳ್ಳ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಕೇ ಕಟ್ಟ್ೋಕ್ಣ ಪಟ್ಟೋ
ಸ್ಟಿಮ ಚಿತ್ತೊ ಪುಲೆಂಜೊಸ್ಟ್ ಪಾಲಿಪಡ್ೀ ಧರೆ ಧರ್ಮತನೂಜೆ ॥ ೪೬ ॥

ಅರಸಾವುಟ ಧರ್ಮಜೆ ತತ್ಸುತೆರೇ ಸುತೆರಾಕುಳುಲಂಚ
ಪರಿವರ್ತನೆಟಾಕುಳೆಕಾವು ಧರೇ ತವ ಪುತ್ರೆರೆ ಕೆರಿಯಾ
ಪರದೇಶೊಮಿ ಮುನ್ನ ಗೆಮೀತವುಳ್ೀ ನಾನಾಸ್ಟಿವೆರಾಸ್ಟಿನ್
ಧರಣೀಶೆರೆನೋಲಕಿತುಣ್ಕ್ಣೆಕ್ ಬರೆಸ್ಟ್ತ್ತೆ ವಿಧಾತ್ರೆ ॥ ೪೭ ॥

ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಕ ತೀರಣ್ ತಪ್ಪೊವೆರಾ ಶಿರಲೇಖಿತೊಮಂಚೇ
ಉರ್ಡ್ಪುಣವೆಯ್ಯಲ ಭ್ರಾಂತ್ಕುಳು ಮಾತಾವಿನಿಜಿತ್ತ್

ಎಂಕುಳೆನ + ಅ್ಪ್ಪುರ್ಣ್ಯೆನ್ + ಅ್ಂಬುಳ್ - ನಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ.
೪೩. ಇರೊವಾಕುಳೆ - ಅವರ ಇರುವಿಕೆಯು; ಬುಡೆಯಪ್ಪಿಪಿನ - ಬೀಳ್ಕೊಡಿರಿ.
೪೪. ನಿರೂಪಿಪೆಯೆನ್ಕ್ಣಯೇ - ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವನು ಎಂಬುದನ್ನು; ಒಂಜಡಿ ಮುಟ್ಟಸ್ಟೆರ್ - ಒಂದು ಹಜ್ಜೆ ಇಡಲಾರರು.
೪೫. ಚೆಟ್ಟುವೇ - ನಾಶವಾಗುವನು.
೪೬. ಇಮ - ನಿಮ್ಮ; ಪಣ್ಣಟ್ - ಮಾತಿನಲ್ಲಿ; ಇಮುಕ್ - ನಿಮಗೆ; ಸ್ಟಿಮ - ನಿಮ್ಮ; ಪುಲೆಂಜೊಸ್ಟ್ - ತಿಳಿದು.
೪೭. ಪರಿವರ್ತನೆಟ್ - ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ; ನಾನಾಸ್ಟಿವೆರಾಸ್ಟಿನ್ - (?).
೪೮. ಶಿರಲೇಖಿತೊಮ - ಹಣೆಬರಹವನ್ನು; ಕುಡ್ತೆ - ಝುಳಪಿಸಿದನು.

ಪರತಾವುಕ್ ತಂದೆಟ ಕೊಳ್ಕೊಬುಡೇಂದತಿ ರೋಷಿತ್ಣಾಯಿ
ಕುರುಭೂಪತಿ ಕುಳ್ಳ್ತ್ಣೌರ್ತ್ಟಿತ್ ಕುಡ್ತೆ ನಿಜಖಡ್ಗೊ ॥ ೪೮ ॥

ದೇಹಧರ್ಮೊನ ಪುತ್ರಮೋಹೊಮೆನ್ಪ್ಪುಣೇ ಭುವನಂತುಳ್ಳೆ
ಯಾ ಹರೀಹರಕಾ ವಿಧಾತ್ರಕ ತೀರನೋಟ್ಪೆರಯೇಗುಣಂ
ಸ್ನೇಹ ಕಾರಣೊಮಂಧಭೂಪೆಲ ತತ್ತ್ವಭಾವೊಮಡೆಂಗೊಸ್ಟ್
ಗ್ರಾಹಬುದ್ಧಿಕ್ ಮಾರ್ಸ್ಪೇ ಮತಿನೀ ಮಹೀಪತಿ ಕೇಳಿಲಾ ॥ ೪೯ ॥

ಯೀಯ್ಯೇಡೆಕ್ ಪೋಪ್ಪುಣ ಸಂಭ್ರಮಿತ್ ಮಗ ಕುಳ್ಪ್ಪು ಬಲ್ಲಾ
ಅಯ್ಯೋ ಯಿನಿನೇನ್ ಬುಡೀಯ್ಯುಡಲ್ ನಿಲೆ ನಿಲ್ಪುಕ್ಣ್ದ್ದಿ
ಪುಯ್ಯಾವನತೆತ್ತ್ ವೆನ್ಪ್ಪುಣಯೇನ್ತೆ ಪಂಡಪುಟೇನ್-
ಕಯ್ಯಾವೆನಯೆತ್ತೋಟಿಯಾತ್ತಿರಿನಾ ನಿನೆತೀ ನಿನೆವಿಕುಳೇ ॥ ೫೦ ॥

ಹೃದಯೊಂಟ್ ನಿರೂಪಿತಿಜಿತ್ತ್ಣವೂ ಜಾಸ್ಪಾಕುಳೆಕೀಕ್ಕು
ಮದೆಪಂತೆ ಬೆಳಿಚ್ಚೊಮಿ ಪಂಡಪುಟಾ ಅಯೆಕೇನುಡಲಾವೆ
ಪಿದ್ಯೆ ವ್ಯಂಜಿಪೊವೋಡ ನದೀಸುತೆಯಾ ವಿದುರಾಖ್ಯೆಯ ಪಿಂಬೀ
ಪದ ತಪ್ಪಿಜಿಸ್ಪೀ ಪುದರ್ ತಪ್ಪೆನ್ಕ್ ಬುದೊ ತಪ್ಪುತೆನೆಂದೇ ॥ ೫೧ ॥

ಪ್ರಿಯೊಮೆಂಕ್‌ಲಿನೈಶ್ವರಿಯೊಂಟೆ ಮಗಾ ಮಗ್‌ಟೊಂಜೆಟ್‌ಲಿದ್ದಿ
ಲಯೊಮಾವಯೆರಾಕುಳೆನ್ಪ್ಪಿ ಭಯುಂಟಿಜಿಸ್ಟ್ತೆನೆಂದೀತೆ
ಜಯೊಮೀಕುಳು ಪ್ರೇರಿತಿ ಪ್ರೇರಣೆಟ್ ಬರುವೆಂಬುಟತೆಡ್ಡೆ
ಕ್ರಿಯೆ ಜಾಸ್ಟ್ ವೆನ್ಪ್ಪುಣ ಪಣ್ಕೆನಪಾ ದುರ್ಯೋಧನೆ ಪಣ್ಕೇ ॥ ೫೨ ॥

ನೀರಾಸ್ಟ್ಣ್‌ಪಾಸುದರಾಗ್ನಿಬಲಂ ಕಜಿಪಾಸ್ಟ್ಣ್ ಶಿಂಗಿ
ಪೇರಾಸ್ಟ್ಣ್ ಶೌರ್ಯೊ ವೃಕೋದರಕ್ ಮರಿ ಚುಚ್ಚಪ ವೆರ್ತ್
ಯೀರೇವುಟ ನಾಣ ಹುತಾಶನಟ್ತುಂಡೊಂಜಿಪ್ರಕಾರೊ
ಪ್ರೇರೀಪ್ಪುಣಸ್ಪೆಂಕುಳಸ್ಪೆತ್ತ್ ಜಯುಂ ವರುವೆಂದವು ನಿಶ್ಚ್ಯಂ ॥ ೫೩ ॥

ಧಾರಣೇತಳೊಮಾದಿಯಾಯಿ ಸಮಸ್ತವಸ್ತು ವಿಭಾಗಿತ್
ವಾರಣಾಪಥೊಮಾಕ್ಕೆಕಾಕವುಟಾಡೆಕೇನ್ ನಿರೂಪಿತೀ

---

೪೯. ಓಟ್ಪೆರ (ಮರೆಮಾಚಲು) + ಅಯೆ (ಅದರ); ಗ್ರಾಹ - ಮೊಸಳೆ.

೫೦. ಯೇಡೆಕ್ - ಎಲ್ಲಿಗೆ; ಬುಡ್ (ತೊರೆದು)+ಈ ಉಡಲ್ (ಈ ಶರೀರವು); ಪುಯ್ಯಾವ ನತೆತ್ತ್ - (?).

೫೧. ಬೆಳಿಚ್ಚೊಮಿ - ಸತ್ಯವನ್ನು; ಅಯೆಕ್+ಎನ್+ಉಡಲ್+ಆವೆ - ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎದೆಗೊಟ್ಟೇನು; ಪಿದ್ಯೆ ವ್ಯಂಜಿಪೊವೋಡ - ಹೊರಗೆ ಪ್ರಕಟಮಾಡಬೇಡಿ.

೫೩. ಶಿಂಗಿ - ವಿಷ; (ಶಿಂಗಿ ಪೇರಾಸ್ಟ್ಣ್ - ವಿಷವೇ ಹಾಲಾಗಿದೆ).

೫೪. ಚಮೇತ್ - ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ; ಅಸ್ಪೆಟ್ - ಅದರಲ್ಲಿ.

ಕಾರ್ಯೊಮೆನ್ನಿ ಬಲೇ ಚಮೇತಸ್ಪೆಟಾಕುಳೇನುಳೆಯಾಕಸ್ಟ್
ವೈರಿವಂಶೊಮಿನಗ್ನಿಟಾವ ದೆಹೀಪವೇನವು ನಿಶ್ಚಯಂ ॥ ೫೪ ॥

ವಾರಣಾಪಥಂಟಾವೆರಾಕುಳೆನೀರ್ ಸಂಬದಿಪ್ಪೋವುಟಾ
ಏರೊರೀ ಪಿನನಂದೊಮುತ್ತಮ ಲಾಕ್ಷಮಂದಿರೊ ನಿರ್ಮಿತ್
ವೈರಿವಂಶೊಮಿನಗ್ನಿಟಾವ ದೆಹೀಪವೇನಸ್ಟ್ ನಿಶ್ಚಯಂ
ದೂರೊಮಾವರ್ ಎನ್ನ್‌ಟೂಡ ವಚೀತ್‌ಣೇನ್‌ತೆ ಸತ್ಯೊಮೇ ॥ ೫೫ ॥

ಎಡ್ಡೆ ಬುದ್ಧಿ ನಿರೂಪಿತೀರಯೆಕೊತ್ತ್‌ಣಂದೊಮೆಯಾಕುಳೆ–
ನೊಡ್ದೊಸ್ಟ್‌ತ್ತಪುಟನ್ನೈರ್ ಪಿನನಂದೊ ಸಾಧಿಪು ಕಾರ್ಯೊಮಿ
ಅಡ್ಡೊಮುಳ್ಳೆರ್ ಭೀಷ್ಮರಾ ವಿದುರವೆನ್ನಿ ಧೂರ್ತೆಯ ಪಿಂಬಿನಿನ್
ಎಡ್ಡ್‌ಪಾವನ್ ಕಾರ್ಯೊ ನಂಕ್‌ಲ ದೂರು ವರ್ತ್ ಭವೀಪುನಾ ॥ ೫೬ ॥

ಭೂತಳಾಧಿಪೆ ಯೇವಪಂಚನೆ ವೆಂಬೆನ್‌ಂದ್ ಮಹೀಶಕ್
ಆ ತನೂಜೆ ಪುಡಾಡ್‌ಸ್ಟ್‌ೀ ಬುಡೆಲಾಭಿತೊಂಡ್ ಗಮೀಪಪಾ
ಪ್ರೀತೆಯಾಸ್ಟ್ ಪುರೊಪ್ರವೇಶಿತ್ ಆ ಪುರೋಚನೆಯೆನ್ನಿನಾ
ತೂತಂದೊತ್ತಿ ದುರಾತ್ಮನಾಯುಳೆತೌಳ್ ಪಣ್ಕೆ ರಹಸ್ಯೊಮಿನ್ ॥ ೫೭ ॥

ವಾರಣಾಪಥೊಂಕೀಯ್ಯ್ ವೇಗಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಂದಿರೊ ನಿರ್ಮಿಪ್ಪೊ
ಹೇರೊರೀ ಪಿನನೆತ್ತ್‌ಣಂದೊಮರಕ್ಕ್‌ಟಾವ ವಿಚಿತ್ರಿತ್
ತೀರಡೌಳ್ ನೃಪಾಲಯೋಂದ್ ಸಮಸ್ತ ಸಾಧನೊಮಾಯಕ್
ಸೇರ್‌ಸ್ಟ್‌ೀ ಕಡವಾ ಪುರೋಚನೆಮಾಡೆಕಾವ ಗಮೀತೆನಾ ॥ ೫೮ ॥

ವಾರಣಾಪಥೊ ಮುನ್ನ ಪೋಸ್ಟ್‌ಣೆಯಾ ಪುರೋಚನೆಯಕ್ಷಿಣೋ
ಕೌರವೇಂದ್ರೆ ವಚೀತ್‌ಣಂದೊಮರಕ್ಕ್‌ಟಿಲ್ಲಳೆ ನಿರ್ಮಿತೇ
ತಾರೆರಾಶಿ ಗಣೋ ತಿಥಿ ವ್ಯಯೊಮಾಯೊ ಗೋಮಯೊ ಗೋಪುರೊ
ಮಾಯುರಂಶಕೊ ಲೆಕ್ಷಣೋ ವಿಪರೀತೊಮಾವ ರೆಚೀತೆನಾ ॥ ೫೯ ॥

---

೫೫. ಸಂಬದಿಪ್ಪೋವುಟಾ - ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ, ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ.

೫೬. ಎಡ್ಡ್‌ಪು ಆವನ್ - ಒಳಿತು ಆಗದು, ಸರಿಯಾಗದು; ವರ್ತ್‌ಭವೀಪ್ಪು - ಬಂದೀತು.

೫೭. ಏವಪ - ಹೇಳಲು; ತೂತ+ಅಂದೊ+ಅತ್ತಿ (ಬೆಂಕಿಯ ಹಾಗೆ ಇರುವ).

೫೮. ಹೇರೊರೀ - ಯಾರೊಬ್ಬನೂ; ಪಿನನೆತ್ತ್‌ಣ (ತಿಳಿಯದ)+ಅಂದೊಮೆ (ಹಾಗೆ)+ ಅರಕ್ಕ್‌ಟಾವ (ಅರಗಿನಿಂದ); ವಿಚಿತ್ರಿತ್ - ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಿ, ಚಿತ್ರಮಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ; ಸೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಕಡವಾ - ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲು.

೫೯. ಇಲ್ಲಳೆ - ಮನೆ; ತಾರೆರಾಶಿ..... ರೆಚೀತೆನಾ (ನಕ್ಷತ್ರ ರಾಶಿ ತಿಥಿ ಗಣ ಎಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಯದ ಲಕ್ಷಣವೇ ಇರುವಂತೆ ಹಾಗೂ ವೈಪರೀತ್ಯಫಲವೇ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಅರಗಿನ ಅರಮನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳಿಸಿದನು.)

ವೈಪರೀತ್ಯೊಮಿನಾಕವೃತ್ತಮ ವಸ್ತುಲಕ್ಷಣಮುತ್ತಮ
ಗೋಪುರೋಮದಲ್ ಮಾಡೊ ಮಾಳಿಯೆ ತಿನ್ಕುಳೋಲಕಶಾಲೆಯಾ
ಆ ಪುರೋಚನೆ ನಿರ್ಮಿತಿಂಚ ವಿರಾಜಿಪೋಯೆ ವಿಚಿತ್ರಿತ್
ಪಾಪಿಯಾ ಪುರೊಂತಂತ್‌ಟೊಂಜಿ ನಿವಾಸೊ ತನ್ಕನುವಾಕೊಸ್ಟ್ || ೬೦ ||

ಚುತ್ತ ಕೋಟೆನಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟೊಂಜಿ ಕವಾಟೊಮೀನಿಜಿಸ್ಟೇ ಪಿದೈ
ಮೆತ್ತ್‌ಸ್ಟೇ ತಿನೆಮಿತ್ತ್‌ಕೀಲ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡ ವಾಕಿಲ್‌ನಾಕೊಸ್ಟ್
ವತ್ತ್ ಪಾಂಡವೆರೊಕ್ಕೆಲಾವುಟ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯೊಮಿ ನೆರ್ಕ್ಬೆನಾ
ಬೆತ್ತ್ ಸಾಧಿಪೆನೆಂದ್ ಕಲ್ಪಿತೊಂಡ್‌ತ್ತೆನಾನತಿ ನಿಷ್ಠುರೇ || ೬೧ ||

ಪಾಪಿ ಕೌರವಭೂಪತೀಕುಪಕಾರೊಮೆಂದ್ ನಿರೂಪಿತ್
ಆ ಪುರೋಚನೆ ನಿರ್ಮಿತ್ತೇ ಬಹುಲಾಕ್ಷಮಂದಿರೊಮೆಯ್ಯಲಾ
ದೀಪ್ತೊ ಶೋಂಕವುಟಾಪಳೇಕಸ್ವರೂಪೊಮಾಕ್‌ಣಂದಿತ್ತ್‌ಣಾ
ಆಪತೌಳವನೀಶ ಕೇಳ್ ಗತಾಕ್ಷೆ ಪರ್ತಿತಿ ವರ್ತಕೋ || ೬೨ ||

ಆ ಪಾಂಡವೆರೈವೆರೆ ನಿಲ್ಕುಳೆತ್ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆ ಪಣ್ಪೆ
ಹೇ ಪುತ್ರೆರೆ ಸಾಧುಕುಳೀಕುಳತೀ ಮತಿಮಾನ್ಕುಳತೆಡ್ಡಾ
ಆ ಪಾಪಿಕುಳುಳ್ಳೆರೆನಾತ್ಮಜೆರ್ ಖಡುಕಷ್ಟೆರನೇಕೊ
ಪಾಪಾನ್ವಿತರೇತಲ ಶೂರೆರ್‌ನಾ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಕುಳಾಕುಳು || ೬೩ ||

ಇರವಾಕುಳೆಕೀಕುಳೆಕೀ ನಗರುಂತುಳೆಯೊಪ್ಪನ್ ನಾಣ
ಪೊರ್ಳಾಕ್‌ನ ಪಂಡಪುಟಾಕ್ಕೀಕುಳು ಜಾಸ್ಪಾಟಲ ಬೆಂಬೊ
ಬರುಯೆಂಕಪಕೀರ್ತಿಯಸ್ಟೆತ್ತ್ ಮಗಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮಜ ನಾಣಾ
ತೆರಿಸ್ಪಪ್ಪುಟ ಸುರ್ಪುನ ದುರ್ಜನೆರೇ ದೂರೊಂಟ ಬುಡೋಡು || ೬೪ ||

ತಂದೆ ಸ್ಟದನೆಪ್ಪಪಯೆಂಕುಳೆನೀ ತೆರಿತೇ ಪೆರಿಯಮ್ಮೆ
ಸ್ಟೆಂದೀಕುಳು ದುಃಖಿಪೆರೆನ್ಕ್ಣಯೇಕಜೊಸ್ಟ್ತ್ತೆನೆಂದೀತೆ

---

೬೦. ಆಕವ - ಮಾಡುವ; ಮದಲ್ - ಮದಿಲುಗೋಡೆ; ತಿನ್ಕುಳು - ಮನೆಯ ಹೊರಜಗಲಿ; ಅಂತ್‌ಟ್ - ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ; ಅನುವಾಕೊಸ್ಟ್ - ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು.

೬೧. ನೆರ್ಕ್ಬೆನಾ - ಸರಿಯಾಗಿ.

೬೨. ಬಹು - ಬೃಹತ್ತಾದ, ದೊಡ್ಡ; ಏಕಸ್ವರೂಪ್ರೊಮಾಕ್‌ಣ - ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ ರೂಪವಾಗುವ (ಒಂದು ಮುದ್ದೆಯಾಗುವ); ಗತಾಕ್ಷೆ - ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು; ವರ್ತಕೊ - ನಡತೆ.

೬೩. ನಿಲ್ಕುಳೆತ್ - ?

೬೪. ಇರವು-ಇರುವಿಕೆ; ಜಾಸ್ಪಾಟಲ ಬೆಂಬೊ - ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವಿರಿ; ಸುರ್ಪುನ - (?)

೬೫. ಸ್ಟದನೆಪ್ಪಪ - ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ; ಪೆರಿಯಮ್ಮೆ - ದೊಡ್ಡಪ್ಪ; ಅಜೊಸ್ಟ್ತ್ತೆನ್ - ಚಂಚಲ ಗೊಂಡಿದ್ದನು; ಜಾನ್‌ಕೆನ್ - ಏನುಮಾಡಲಿ; ಅಸ್ಟೆಕೇ - ಅದಕ್ಕೇ.

ಸಂದೇಹೊಮುದಂತಿ ದುರಾತ್ಮಕೆ ತಾನ್ ದುರ್ಯೋಧನೆಯೊಂಜಾ
ವೆಂದೆಂಬುಟ ಜಾನ್‌ಕೆನೆಂದಸ್ಪೆಕೇ ಭಯಮೀಪ್ಪೆನೆಂದೀತೆ || ೬೫ ||

ಶಯ್ಯೇತುಳೆಯಿಪ್ಪುಕಿ ಸರ್ಪಸಮೇ ದುರ್ಯೋಧನೆ ಯೀಕುಳೆ
ಕಯ್ಯಾವನ ಕೈಯಿಟ್ ಕೆಪ್ರೋವಿಯೇರಜೊರ್ಕ್‌ಣೊರಿಯಾತ್
ಅಯ್ಯೋ ಬುಗ್ಳೋಡ ವಿಚಾರಿತ್ಣ್ಯೆಕೆನ ಸಂಕಟೊ ಪಿಂದ್
ಯೀಯ್ಯೊಂಜ ಫಣೋಡುನ ನಿರ್ಣಯಿತ್ ಯಮನಂದನ ಕೇಳ್ || ೬೬ ||

ನಿನೆವೆನ್ನ್‌ಟ ವಂಚಿಪನೆತ್ತ್ ಪಣೋಡ್‌ತೆನೆಂದ್ ಗತಾಕ್ಷೆ
ಮನಿತೇ ಕರೊಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಕುಂತಿಸುತನ್ ಕಪಟೊಂಟಲೆಪೋಸ್ಟ್
ಅನಲಾಲಯಂಟಾಕೊವೆರೆಂಕುಳೆನೆಂದಯೆನೊಣ್ಮೆ ಪಿನಂತೆ
ಮನಿತೆರ್ಪರಮಾರ್ಥೊಮಿನಾ ಯಮಜೇ ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳ್ || ೬೭ ||

ತಂದೇ ಮೃತೆಯಾವಪ ಸರ್ವ [ಭ]ರೋಮಿಮುಕಾಕವಪೆಂಕ್ಯೇ
ತಂದೆತ್ತ್‌ಲ ಪೈರ್ಮಡಿ ರೆಕ್ಷಿತರೀ ಸ್ನೇಹವಶಂಟ್
ತಂದೇ ಮಗ್‌ಟ್ದ್ದಿ ವಿಚಾರಿಪೆರೀತೇಯಾವನತೆತ್ತ್
ಪಿಂದೇನ್ ಪಣೋಟ್ಟಿರಿ ನಾಣಲ್‌ಮಾ ಚಿತ್ತೋ ವರೊಡೆಂದೆರ್ || ೬೮ ||

ಬೇತೇಯೆನ್‌ಕುಂಡೊ ವಿಚಾರಣೆತಾ ನ್‌ಮಚಿತ್ತೊಮಿ ನುಟ್ಗ್‌ಸ್ಟ್
ಸ್ಸೀ ತೆರ್ವಟೆ ಪೋಪ್ಪೊಮೆನ್‌ಪ್ಪುಣಯೇ ಬುಡಿನೀರ್‌ಡೆ ಪಿಂದ್
ಕಾತೊಳ್ಳಿಲೆ ಕೂಡಿಜಿಯೊಂಡಥವಾ ತೆರಿತೊರ್ಪಿಲ್ ಮಾಣ್ಪೆನ್
ಆತೆಂದ್ ಪಣ್‌ಪ್ಪಿರಿನೆಂಕುಳ್‌ತೇ ನಿಮುಕಾಸ್ಪಣಸ್ವಾವು || ೬೯ ||

ಮೀರಯೋಮೆನ ಪಣ್ಣಿಯೆಂದ್‌ನ್‌ಕುಂಡ್ ನಿರ್ಣಯೊಮೆಂಬಿನಿನ್
ವಾರಣಾವತೊಮೀಡೆಕೆಡ್ಡಜಪುಂಡ್ ಕಾಯಿದೊಮಾಡೆಕಾ
ಊರ್‌ಲೆಡ್ಡೆ ಸಮಸ್ತವಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಲುಂಡಸ್ಪೆನೀಕುಳೆ
ಸೇರೊಸ್ಟ್‌ಪ್ಪುಲೆ ಕೇಳ್ ನಿಶ್ಚಯಂಟಿಪ್ಪಿಲೆಂದೆ ನೃಪೋತ್ತಮೆ || ೭೦ ||

ಸ್ಪಿಮವಾಕ್ಯೊಮಿ ಕೇಂಡೌಳ್‌ಪ್ಪುಟಲಾ ಲಯೊಮೆಂಕುಳೆಕ್‌ದ್ದಿ
ಕಮಲೋದರಭಕ್ತೆರೆಕುಂಡೊ ಲಯೋ ಪದಿನಾಲ್ಬುವನಂಟ್

---

೬೬. ಅಜೊರ್ಕ್‌ಣ - ಚಂಚಲಗೊಳ್ಳುವುದು; ಬುಗ್ಳೋಡ - ಸೊರಹಬೇಡ, ಗಳಹಬೇಡ.
೬೭. ಅಲೆಪೋಸ್ಟ್ - ಅಲೆದಾಡಿಸಿ; ಒಣ್ಮೆ (ಉಣ್ಮೆ?) - ಒಳರಹಸ್ಯ.
೬೮. ಪೈರ್ಮಡಿ - ಐದುಮಡಿ (?); ಮಗ್‌ಟ್ದ್ದಿ - ಬೇರೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ; ಪಣೋಟ್ಟಿರಿ - (?)
೬೯. ನ್‌ಮ - ನಿಮ್ಮ; ನುಟ್ಗ್‌ಸ್ಟ್ - ನುಗ್ಗಿ; ಸ್ಸೀ - ಈ; ತೆರ್ವಟೆ - ದಾರಿ; ಬುಡಿನ+ಈರ್ (ಬಿಡಿ ನೀವು); ಒರ್ಪಿಲ್ - ಒಂದು ಕಡೆ.
೭೦. ಏಡ್ಡಜಪುಂಡ್ - ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ; ಕಾಯಿದೊ - ಒಂದು ಗಾವುದ ದೂರ (?)
೭೧. ಸ್ಪಿಮ - ನಿಮ್ಮ; ದೈವೊಬಲಸ್ಪೆ - ದೈವಬಲವೇ.

ಉಮೆವಲ್ಲಭ ಜಯಿಪೆರೊ ವೈರಿಕುಳು ನಿಜಶಕ್ತಿನಿಕೊಂಡ್
ಕ್ರಮೊಮೆಂಕ್ಶೆಕ್ ದೈವೊಬಲಸ್ಸೆ ಬಲೋಮೀರ್ಸ್ಸ್ಟಣ್ಯೆಕೊತ್ತೊ ॥ ೭೧ ॥

ಆವೆಂದವನೀಶಟ ಸಂಬದಿತ್ ಪಟ್ಟಾಂಗೊಮಿ ಗಂಗಾ
ದೇವಿನ್ಮಗನಾ ವಿದುರಾಖ್ಯನ ಚೊಸ್ಸ್ಟಡೆಪಿಂತೆರತೌಳ್
ಭೂವಲ್ಲಭೆ ಸರ್ವೆರೆ ನಿ[ಲ್ಪು]ಳೆತ್ ಫೆರಿಯೋಲಕಂಟ್ತ್ತ್
ದೇವಾಧಿಪಟೋಪಮೆ ಬಾಲೆರೆಕ್ ತಿರಿತೇ ನಿಜ ಬಾಟ್ಕೆ ॥ ೭೨ ॥

ತುರಗೋರಥೊಮಾನೆಪದಾತಿಕುಳಾ ಧನೊಗೋಧನೊಮೆಯ್ಯಾ
ತೆರಿತರ್ಥೊಮಿ ಪಾಂಡುತನೂಜೆರೆಕ್ ಕೊಟ್ಸ್ಟೇ ಮನಸಾರಾ
ಸರಿಯಾವ ವಿಭಾಗಿತೆ ರಾಜ್ಯೊಮಿನೀ ಯಮನಂದನಕೌಳೊಂ
ಜುರೆಕ್ ಮುಗಿಲಾಕೊಸ್ಟ್ ಕೈಕೊಳ್ತೇ ಪುಗಳಾ ಜನೊಮೆಯ್ಯಾ ॥ ೭೩ ॥

ನದಿನಂದನೆಯಾಸ್ಟಿ ಸಮಸ್ತ ಜನಂ ಪುಗಳಾ ನೃಪಸಿಂಹೆ
ಪದೆಸ್ಟ್ ಬಹುಭೂಷಣವಸ್ತ್ರೊಮಿನಾ ಪ್ರಿಯವಾಕ್ಯೊಮಕೊಂಡ್
ಹೃದಯಂತಣಿಯೋಸ್ಟನುಜಾತ್ಮಜೆರೆನ್ ಬಹುಮಾನಿಪ ಚೊಸ್ಟ್
ಚದಿಯೆಂದ್ಡೆ ಪಿಂದಿರಿ ಸಾಧುಕುಳೂ ಸಂತೋಷಿತೆರೇರಾ ॥ ೭೪ ॥

ಸಂಧಿ – ೭

ವರಮೂರ್ತೊಮಿನಿ ಕೇಂಡ್
ತರಸಾ ಪೋಕ್ಣ್ಯೆಕೊತ್ತೊ
ಅರವಿಂದೋದರನಿ ಧ್ಯಾನಿತ್ ಚಿತ್ತೊಂಟ್
ಸುರಗಂಗಾತ್ಮಜೆರಾದೀ
ಕುರುಕುಳೆಕೆರಗ್ಸ್ಟ್
ಪುರೊಂಟ್ತ್ತ್ ಪಿದೆಯಾಯೆರ್ ಪಾಂಡವೇರ್ಕ್ಳ ॥ ೧ ॥

ಪುಡಮೀವಲ್ಲಭ ಚೊಸ್ಟ್
ಬುಡೆಕೊಂಡ್ ಗಾಂಧಾರಿ–
ಟ್ಡೆ ಪಿಂತ್ ಯಾತ್ರೆ ಕೌರವೆರೆಟೆಯ್ಯ

---

೭೩. ಮನಸಾರಾ – ಮನವಾರೆ; ಜುರೆಕ್ (?) – ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ (?); ಮುಗಿಲಾಕೊಸ್ಟ್ – ಮಿಗಿಲಾಗಿಸಿ.

೭೪. ಪದೆಸ್ಟ್ – ಪ್ರೀತಿಸಿ; ತಣಿಯೋಸ್ಟ್ – ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳಿ; ಚದಿ – ವಂಚನೆ.

ಖಿಡು ಸ್ನೇಹಂತವ ಪಂಡ್
ನಡತೆರಾ ಜನನೀ ನುಂ-
ಬುಜಿವೊಂಡ್ ತಡೆಸ್ಟೋಸ್ಪಾ ಪುರವಾಸೆರೆ ॥ ೨ ॥

ಜನನಾಥೆಯಾಸ್ತುಳ್ಳ
ಜನೊಮಾ ಗಾಂಧಾರಿಯ
ತನಯೇರಾ ಗುರುಭೀಷ್ಮಾದಿಕುಳ ಕೂಡ
ಅನುಯಾತ್ರೆ ನಡಪಾಪ
ವಿನಯೊಂಟಾಕುಳೆ ಚೂಸ್ಪಂ-
ಗನೆ ಪಂಡರ್ ಕುಂತೀ ಗಾಂಧಾರಿ ಮುನ್ನಾ ॥ ೩ ॥

ಉಡುರಾಜಾನನೆಯಕ್ಕಾ
ತಡೆವೊಡೀರೆನಪೌಳ್
ಖಿಡುಸ್ನೇಹಭಾವೊ ಚೋಜೋಸ್ಟ್ ಲೋಕೊಂಕ್
ತ್‌ಡ್‌ಮುಡಿತಿನಿನೆಂಚ
ಬುಡ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಪಾರ್ಪುಕೆನೆಂದ್
ಮಡರೀ ಪಾರ್ತಳ್ ಚಿತ್ತಂತಣೆಯನೇಕೊ ॥ ೪ ॥

ಲೋಕೊಂಕಾಕುಳನೇಕೊ
ಶೋಕೀಪುಪ್ಪೆರೆನ್‌ಪ್ಪಿನ್
ಆಕಾರೊ ನ್‌ಗಪೋಸ್ಟ್ ಮುಖಪದ್ಮೊಂಟ್
ಆ ಕೌಂತೇಯೆರೆ ಯಾತ್ರೆ
ಆಕೋಸ್ಟ್ ಪೆರವುಪ್ಪಾ
ಆ ಕೌರವಾದಿಕುಳು ಮಗ್‌ಳಾ ವರ್ತೆರ್ ॥ ೫ ॥

ಸುತೆರೆಕ್ ಮತಿ ಪಂಡ್
ಗೆತೊಮಾಯಿ ಪೆರವುಪ್ಪ
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆ ಮಗ್‌ಬಾಲೋಂಪೆ ದೆಶೊ ಪೋಸ್ಟ್
ಹಿತೊಮಾತೀಕುಳೆಕಾಡೆ
ಸ್ಥಿತಿಯೆಂದಿಂಚೇಕಾಂತಂ-
ಟತಿಶಂ ಸೂಚಿತೆರಾಪ ವಿದ್ರುವೆರಾನಿ ॥ ೬ ॥

---

೨. ನುಂಬು ಇಜಿವೊಂಡ್ - ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡು; ತಡೆಸ್ಟೋಸ್ಪಾ - ತಡೆದುನಿಲ್ಲಿಸಿ.
೩. ಅನುಯಾತ್ರೆ ನಡಪಾಪ - ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬರಲು.
೪. ತ್‌ಡ್‌ಮುಡಿತ್ - ? ಪಾರ್ಪುಕೆನ್ - ಇರುವೆನು; ಇನಿನ್ - ನಿನ್ನನ್ನು; ಮಡರಿ - (ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ) ಮಡದಿ.
೫. ಆಕಾರೊನ್‌ಗಪೋಸ್ಟ್ - ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿ.

ಗುರುಭೀಷ್ಮಾದಿಕುಳುಲಾ
ಫೆರಿಯೋ ಶೋಕಿತೆರಾಸ್ಟ್
ಪರಮಾ ಬುದ್ಧಿನಿ ಪಾಂಡ್ವಿನ್ ತನಯೆರೆಕ್
ಸರಹಸ್ಯಂತವ ಪಂಡ್
ಪರಿವಾರೊಯುತೆರಾಸ್ಟ್
ಪುರೊಮೀ ಪ್ರಾಪಿತೆರಾಕುಳಡೆಯಾ ವರ್ತ್ ॥ ೭ ॥

ಇರ್ವತ್ತೊರ್ಂಬೊಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಯೊ
ವರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಕಾನಿ
ಯಿರಡುಂದಾ ಮುಪ್ಪೊ ಭೀಮಕಯತ್ತೊಂಜಿ
ವರ್ಷೊಂಕ್ ಚಿದಿಯಾಸ್ಟೆ
ಸುರಪನ್ನಂದನೆ ಮಾದ್ರಿನ್ ಸು-
ತೆರೆಕ್ ವರಷಡ್ವಿಂಶತಿಯಾಸ್ಟ್‌ತ್ತೊ ॥ ೮ ॥

ಉದೀತ್ ಯಮಜಾಕ್
ಪದಿನಾಜಾಸ್ಟ್‌ಣೆ ಕೇಟ್ಟಾ
ಚಿದಿಯಾನಿ ವನಂಟ್‌ತ್ತೆರ್ ಸ್ಟಯೆಟ್ ವೆರ್ತ್
ಪದಿಮೂಜಿ ವರ್ಷೊಂಟ್
ಪುದುಬಾಟ್ಟಿಟುಂಬುಳೆತ್ತೆರ್
ಕುದಿಕೊಂಡಾ ಲೆಕ್ಕೊ ಕೂಟ್‌ಸ್ಟ್ ಚೂವಾಲೂ ॥ ೯ ॥

ವಾರಣಾಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್
ವೀರೆರ್ ಮಗ್‌ಳ್‌ಸ್ಟೆರ್
ವಾರಣಾಪಥೊಮುನ್ನ ನಡಪಿನಾಪು
ಏರಾ ಸಂತೋಷಿತೆ
-ರಾ ರಾಜ್ಯಂತ ಜಗತ್ತ್
ಸೂರ್ಯನ್ಜೂಸ್ಟರಲ್‌ಕಿ ವನಜಂತಂದೊ ॥ ೧೦ ॥

---

೬. ಮಗ್‌ಟಾಲ ಓಂಪೆ ದೆಶೊಪ್ಪೋಸ್ಟ್ - ಮತ್ತೂ ಮುಂದಿನ ದೇಶದ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿ; ಅತಿಶಂ - ಅತಿಶಯವಾಗಿ.

೭. ಫೆರಿಯೋ - ತುಂಬ; ಪಾಂಡ್ವಿನ್ - ಪಾಂಡುವಿನ; ಅಡೆಯಾ - ಎಲ್ಲರೂ.

೮. ಇರ್ವತ್ತೊರ್ಂಬೊಸ್ಟ್ - ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತು; ಯಿರಡುಂಡಾಮುಪ್ಪೊ - ಮೂವತ್ತೆರಡು; ಅಯತ್ತೊಂಜಿ - ಐವತ್ತೊಂದು; ಚಿದಿಯಾಸ್ಟೆ - ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಷಡ್ವಿಂಶತಿ ಆಸ್ಟ್ ಇತ್ತೊ - ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಆಗಿತ್ತು.

೯. ಕೇಟ್ಟಾ - (?); ಸ್ಟಯೆಟ್‌ವೆರ್ತ್ - ಅದರನಂತರ; ಪುದುಬಾಟ್ಟಿಟ್ - ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸು; ಚೂವಾಲೂ - ನೋಡಿರಿ.

ಪುರೊಮಲಂಕರಿತೌಳಾ
ನರನಾರೀ ಜನೊ ದಿವ್ಯಾ-
ಭರಣಭೂಷಿತೆರಾಸ್ಪುತ್ತ್ಸಹೊಮಾಕೊಸ್ಟ್
ಧುರೆ ಪುರೋಚನೆಯಾ ನಾ-
ಗರಿಕೇರೆದ್ರ್ ವತ್ತ್
ಅರಸು ಧರ್ಮಜ ಕೈಪತ್ತೊಂತುಳೆತೊಂಡೊಸ್ಪೆರ್ ॥ ೧೧ ॥

ಅಗೆಲೊ ಚಾರಿತ್ ವೀಥಿ
ತಿಗೆಯಾಲಾ ಕೊಡಿಯೇತೊಸ್ಟ್
ಸ್ವಗಣೇತಾ ಕನಕ ತೋರಣೊ ನಿಲ್ಪೊಸ್ಟ್
ನಗರೊ ಶೋಭಿಪಪಿಂಚಾ
ಸೊಗಸ್ಸ್ಟ್ ಹೃದಯೊಂಟ್
ಪೊಗಿಯೇರಾಕುಳುಲಾ ಪೋಸ್ಪರಮನೆಕ್ ॥ ೧೨ ॥

ಭೂಪಾಲೋತ್ತಮಜೇರ್-
ಲಾಪಿಪಾಪರಮನೆ-
ಟಾ ಪುರೋಚನೆ ಚೂಸ್ಪೌಳತಿ ವಿಸ್ಮಯಿತ್
ಘೆರಿಯಾ ಮತೊಮುಂಡೊ
ಕುರುಭೂಪೆ ಚಮೆಪ್ಪೋಸ್ಟಿ
ಪರಿಶೀ ಜಾಸ್ಪುಂದುವೆಂದಿಂಚತಿ ನಿರ್ಣಯಿಪ್ಪೆರ್ ॥ ೧೩ ॥

ಸಮಿಧೆ ನಾಮು ನಲುವೆರ
ತಮ ತನ್ನೆ ಹವಿಸ್ನಾಪು
ಸಮಯಂಕ್ ಪಶುಭೀಮೆನ್ಕ್ಣವು ನಿಶ್ಚ್ಯಂ
ಚಮೆತ್ತ್ತಿ ಯಜಮಾನೆ
ನಮ ಭೂರಮಣೆನಾ
ಕುಮತಿ ಕೌರವೆಯೆಂದೌ ಸಂದೇಹಂ ॥ ೧೪ ॥

ನಿರ್ಮಲಾತ್ಮಕೆರಾಸ್ಟಿ
ಧರ್ಮನಂದನೆ ತಂಕ್ಳೆ
ನರ್ಮೋಮಿನ್ ಪಂಡ್ ಮೊಗ್ಯಡಿಕುಳೆಟಾ

---

೧೨. ಚಾರಿತ್ - ಅಲಂಕರಿಸಿ; ತಿಗೆಯಾಲಾ - ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ; ಕೊಡಿಯೇತೋಸ್ಟ್ - ಧ್ವಜವನ್ನು ಏರಿಸಿ; ಸೊಗಸ್ಸ್ಟ್ - ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು.
೧೩. ಲಾಪಿಪ (ಮಾತಾಡುತ್ತಿರಲು)+ಅಪ್ಪು+ಅರಮನೆ; ಚಮೆಪ್ಪೋಸ್ಟಿ - ನಿರ್ಮಿಸಿದ.
೧೫. ನರ್ಮೋಮಿನ್ - ವಿನೋದ ವಚನಗಳನ್ನು.

ಒರ್ಮೆ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ ನಿತ್ಯ
ಕರ್ಮೊ ವರ್ತಿತ್ ರಾಜ
ಧರ್ಮೊಂಟ್‌ತ್ತೆರ್ ವೆರ್ತಾಕುಳು ಭೂಪಾಲ ॥ ೧೫ ॥

ಹೃದಯೊಪೂರ್ವಕೊಮಾವ
ಕುದಿಕೊಂಡ್‌ಪ್ಪಿಲೆನಾಯೆಂ–
ದುದ್‌ಸ್ಟ್ ಬುದ್ಧಿನಿ ಪಂಡ್ ಮಗ್‌ಟ್‌ಪೋಯಿ
ವಿದ್ರುವೇರೆಣ್ಣೆಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಪದಪಿಂದ್ ಕಡಪಾವ
ಪಿದೆಯಾವಾಡೆಕ್ ವರ್ತೆರ್ ಕಣ್ಣಾಕಾರೆರ್ ॥ ೧೬ ॥

ಬಲಸುಳ್ಳಾಕುಳು ವರ್ತ್
ನಿಲನಿ ತೋಡ್‌ಸ್ಟ್ ದೂರೊ
ಅಲಸನೆ ಪೊಗಿಸ್ಟ್ ಪಾಂಡವೆರ್‌ತ್ತ್‌ತ್ತಿ
ನಿಲಯೊಂತಾ ನಡುಕಾವ
ಬಿಲೊ ಮಾಂತ್ ಪಿಂಬೊಸ್ಟ್
ಅಲಘುಸಾಹಸಿಕುಳು ಪೋಯೆರ್ ಶೀಘ್ರೊ ॥ ೧೭ ॥

ಮೆಂಚಾಲಪನೆಸ್ಟ್‌ತ್ತೆ–
ರಂಚಾ ಪಾಂಡವೆರೌಳ್
ಮೆಂಚಲ ಚಿಲುಕಾಲೊ ಮತಿಸೂಕ್ಷಿತ್
ಮೆಂಚೊರಿ ಪಿದೆಯಿತ್ತ್
ವಂಚಿಪಂತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಸಂಚಾರಿಪ್ಪೆರ್‌ನಾಕುಳು ಪಗೆಲಿರ್‌ಳಾ ॥ ೧೮ ॥

ಆ ಪುರೋಚನೆಲಾ ನಾ–
ಣೇಪೊತ್ತೀ ಭವನೊಂಕ್
ತೂಪತ್ತೋಸ್ಟ್ಂಬಕುಳೆ ಚುಡ್‌ಕ್‌ಣ್ಣೈಕ್
ಹೇಪಳ್ಳ ಸಮಯನ್ನಿ–
ರೂಪಿತೆರೊಂಡೌಳ್‌ತ್ತೆ
ಪಾಪಿ ಕೌರವನಾಜ್ಞಾಪನೆಟಾಪು ಅಂಚ ॥ ೧೯ ॥

---

೧೬. ಉದ್‌ಸ್ಟ್ - ಆದರಿಸಿ; ಮಗ್‌ಟ್ ಪೋಯಿ - ಹಿಂದಿರುಗಿದ; ಪದಪಿಂದ್ - (?); ಕಣ್ಣಾಕಾರೆರ್ - ಕನ್ನಕೊರೆಯುವವರು.

೧೮. ಪನೆಸ್ಟ್‌ತ್ತೆರ್ - (?); ಮೆಂಚೊರಿ - ಇನ್ನೊಬ್ಬನು.

೧೯. ನಾಣ+ಏಪೊತ್ತ್ - ಇನ್ನು ಯಾವಾಗ; ಹೇಪಳ್ಳ - ಯಾವಾಗಲೂ.

ಒರ್‍ಣ್ ಪರ್ವದಿನೊಂಟ್
ಬಿರುವುಂಡ್ ಜನೊಮೆಯ್ಯ
ಬಿರಿಯಾಪಾ ಪಂಚಪುತ್ರಿಕೆಯೆನ್‍ಪ್ಪಿ
ತರುಣ್ಯೊರ್ತಿ ಬಡವೆತ್ತೈ-
ವೆರ್‍ಪುತ್ರೆರ್ಕುಳ ತಾನಾ
ಇರ್‍ಳ್ ವತ್ತೆರ್ ಲಾಕ್ಷಾಭವನೊಂಕಾನಿ ॥ ೨೦ ॥

ಏಪ್ಪೊರ್ತೊರ್ವೆನ ಕಾರ್ಯೊಂ-
ದಾ ಪುರೋಚನನೆ ಕುಳ್ಳ್-
ಪೀ ಪಾಡ್ ದೈವಸಾರಥಿಯಾಸ್ಪೊಂಜಾ
ಚೂಪೋಸ್ಪಣ್‍ಂಬುಳೆಂದಿಂ-
ಚೀ ಪಾಂಡ್ವೀಸುತೆರಾನಿ
ಈ ಪೊರ್ತಡ್ಡೆನ ದೇಶ ಗಮನೊಂಕೆಂದೆರ್ ॥ ೨೧ ॥

ಅನಿಲನ್ನಂದನೆ ಚೂಪೊ-
ಸ್ಪನಲನ್ಪತ್ತೊಯೆ ನಿಲ್ಕ್
ಪಿನನಾತಂದನ್ಯೆರ್ವೆರ್‍ಲೊಂಜಾಸ್ಟ್
ಅನುಮಾನಿತ್ ಬಿಲೊಂಟ್
ಜನನೀಕೂಡುಳೆತೊಂಡ್
ವನಜಾರೀಕುಲಜಾತೆರಿಜತ್ ಪೋಯೆರ್ ॥ ೨೨ ॥

ಅರಂತಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿಟ್ ವೆತ್ತ್
ಉರಿಯಾಪ ಶಿಖಿ ವೇಗೊ
ನುರಿಸ್ಟ್ ಬೂಟಿಯೊ ನಾಲ್ ದಿಶೆಟ್‍ತ್ತೊಪ್ಪಾ
ಮರಣೊ ಪಾಂಡವೆರೆಕ್
ಬರಿಯರ ಚಮೆತಿ ನಿ-
ಷ್ಠುರೆಲಾ ಚೈತೆನ ತಾನೆ ತನ ಮಾಟೊಂಟಿ ॥ ೨೩ ॥

---

೨೦. ಒರ್‍ಣ್ - ಒಮ್ಮೆ; ಬಿರುವುಂಡ್ - ಔತಣವನ್ನು ಊಟಮಾಡಿ; ಬಿರಿಯಾಪ - ಚದುರಲು, ಮರಳಿಹೋಗಲು.

೨೧. ಏಪ್ಪೊರ್ತೊರ್ - ಯಾವಾಗಲೋ ಏನೋ; ಪಾಡ್ - ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ.

೨೨. ಅನಲನ್ ಪತ್ತೊಯೆ - ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದನು.

೨೩. ಅರಂತ ಇಲ್ಲ ಇಚ್ಚಿಟ್ - ಅರಮನೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ; ಉರಿಯಾಪ ಶಿಖಿ - ಬೆಂಕಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರಲು; ನುರಿಸ್ಟ್ - ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ; ನಿಷ್ಠುರೆಲಾ - ನೀಚನೂ; ಚೈತೆನ - ಮಡಿದನು; ಮಾಟೊಂಟಿ - ದುಷ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ.

ಒರಿ ಪುರೋಚನೆ ಕಾಲನ್
ಪುರೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತೆಯೊರ್ತಿನ್
ತರುಣೀಕೈವೆರ್ ಪುತ್ರೆರ್ಕುಳುಲಾ ಕೂಡ
ಮರಣೋ ವರ್ತ್ಣ್ ಲಾಕ್ಷಂ
ಕರೊಸ್ಟ್ ವೀದಿಟೆ ನಿಂಜ
ಪರಿತರ್ಪ್ಪುಣಯೆ ಚೂಸ್ಪೆರ್ ಪುರವಾಸಿಕುಳು ॥ ೨೪ ॥

ಆ ಪುರೊಂತ ಜನಂ ವಿ-
ಲಾಪಿತೋಡತ್ ಚೂಸ್ಟ್
ಜಾಪಣ್ಕೊ ಪಾಂಡ್ವಿನ್ ನಂದನೆರೇಕಿಂಚಾ
ಆಪತ್ತಾರ್ಕ್ಣೆಕುಂಡೊ
ಪ್ರಾಪಿತೋಂದಯೆನೆಣ್ಣ್ಸ್ಟ್
ಪಾಪೊಂಕೆ ಬಲಸ್ಸೆಂದೆರ್ ಫಲೆರೊಂಜಾಸ್ಟ್ ॥ ೨೫ ॥

ವಿಜಯಂಕ್ ಚಮೆತ್ತ್ತಿ
ರಾಜಾಮಂದಿರೊನಂಬ್-
ಸ್ತೀಜಾತಿ ಮಡಿಯೇರಾ ಬಡವೆರೆಂದ್
ಆ ಜಗತ್ತಧಿಕೊ ನಿ-
ರ್ವ್ಯಾಜ ಶೋಕಸಮುದ್ರೊಂ-
ಟಾ ಜಾಸಾ ನಯನಾಂಬುಟಡೆಯಾ ಮೀಯೆರ್ ॥ ೨೬ ॥

ದೈವೊಂಕ್ ಬಲಸ್ಸೆನ್ನಿ
ಕೈವಾರೊ ಬುಡಿಲೆನೀ-
ಯ್ಯೈವೆರಪ್ಪೆಯ ಕೂಡ ಮಡಿಯೀ ವೆರ್ತ್
ಕೈವಲ್ಯಾಯಕ್ ರಾಜ್ಯೊ
ಮೈಯೊಂ(ನಿ?) ಬರುವ್ವು ನಿ-
ರ್ದೈವೇ ಕೌರವನಿನ್ ಚೂಸ್ಪಯೆ ನಂಬಾಲೂ ॥ ೨೭ ॥

---

೨೪. ಲಾಕ್ಷಂ ಕರೊಸ್ಟ್ - ಅರಗು ಕರಗಿ; ವೀದಿಟೆ - ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ; ಪರಿತರ್ಪ್ಪುಣಯೆ - ಹರಿದುಬರುವುದನ್ನು.

೨೫. ಪ್ರಾಪಿತೊ - ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಪಾಪ.

೨೬. ಚಮೆತ್ತ್ತಿ - ನಿರ್ಮಿಸಿದ; ಈ ಜಾತಿ - ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ; ಮಡಿಯೆರಾ - ಮಡಿದರೇ; ಜಾಸಾ - (?)

೨೭. ಬಲಸ್ಸ್ - ಶಕ್ತಿ; ಕೈವಾರೊ - ಹೊಗಳಿಕೆ; ಬುಡಿಲೆನ+ಈ+ಐವೆರೆ+ಅಪ್ಪೆಯ - ಬುಡಿಲೆ ನೀಯ್ಯೈವೆರಪ್ಪೆಯ; ಕೈವಲ್ಯ - ಕೇವಲ.

ಧರ್ಮೊಂಟೆ ನಡತ್ಲ
ಧರ್ಮಜಾದಿಕುಳಿಂಚ
ದುರ್ಮಾರ್ಗೊಂಟಟುಯೆರಾ ಕುರುಭೂಪಾಲೆ
ನರ್ಮೊ ಪಿಂದೆರಾರೆ
ನಿರ್ಮೂಲೀತ್ಡ್ಕಿ ದು-
ಷ್ಕರ್ಮಿಕ್ ಭವಿತ್ಣೆ ವಿಭವೊ ವರ್ತ್ ॥ ೨೮ ॥

ಧರ್ಮೊಂಟೆ ನಡತ್ಲ
ಧರ್ಮಜಾದಿಕುಳಿಂಚ
ದುರ್ಮಾರ್ಗೊಂಟ್ ಮರೀತೆರತಿ ನಿಷ್ಠುರೊ
ಕರ್ಮೀಕಾಸ್ಟ್ಣ್ ರಾಜ್ಯೊಂ-
ದೊರ್ಮೆ ಕೌರವಕೆಂದ್
ಮರ್ಮರ ಮರ್‌ಗ್‌ಪೆರ್ ಪುರವಾಸಿಕುಳು ॥ ೨೯ ॥

ಬೆತ್ತೌಳೂರ ಜಗತ್ತ್
ಒತ್ತ್‌ಪಂಡ್‌ಡಪಾನ
ಭೃತ್ಯೆರೋಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಗಜಪುರೊಂಕ್
ಪತ್ತೋಯೆರ್ ಶೋಕಾಗ್ನಿ
ಚಿತ್ತೊ ಬಾಡ್‌ಸ್ಟೊ ಗಂಗಾ
ಪುತ್ರ್ರಕಾ ಕೃಪಕಾ ದ್ರೋಣೆರೆಕಾನೇಕೊ ॥ ೩೦ ॥

ಮುದೆಲ್ ನೆರ್ಕೆನ ಪಿಂದಿ
ವಿದ್ರುವೆ ಸೂಚಿಪಪೌಳ್
ಮದೆಸ್ಟ್ಣಾಕುಳೆ ಶೋಕಾನಲೆಲನೇಕೊ
ಹೃದಯಂಟ್‌ಪರಿತೋಷೊ-
ನುದಿಯೀತ್ ವೈರಾಗ್ಯೊ
ವದನಂಟಾಕಸ್ಟೆರೌಳಾ ಕುರುಸಮೂಹೊ ॥ ೩೧ ॥

ಚರೆರೇ ವಾಕ್ಯೊಮಿ ಕೇಂಡ್
ಹರ್ಷಿತ್ ಹೃದಯಂಟ್
ಘೆರಿಯೊ ದುಃಖಿತೆರಾಸ್ಟ್ ಮುಖಪದ್ಮೊಂಟ್

೨೮. ನಿರ್ಮೂಲೀತ್ಡ್ಕಿ - ಸಮೂಲವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸುವ.
೨೯. ಮರೀತೆರ್ - ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು; ಒರ್ಮೆ - ಒಮ್ಮೆ.
೩೦. ಊರ ಜಗತ್ತ್ - ಊರಿನ ಜನರು.
೩೧. ಮದೆಸ್ಟ್ಣ್ - ಮರೆಯಾಯಿತು.

ತರಸಾ ವೇಗಿತ್ ವರ್ತ್
ಪರಿವಾರೊಯುತೆರಾಸ್ಟ್
ಕುರುಭೂಪೆ ಚೂಸ್ಟೆ ಮೆಗ್ಯೆರೆಟೊಂಜಾಸ್ಟ್ ॥ ೩೨ ॥

ವರ್ತ್ ಚೂಸ್ಟೆನ ಪಾಂಡು
ಪುತ್ರೆರೆ ಮರಣೊಮಿನ್
ಪೋತ್ತ್ ಯೆಯ್ಯಲ ದೇಹಂ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ಜೀವಂ
ಕತ್ತಾರಾ ತದೆಕೊಂಡ್
ಚುತ್ಥಾ ಬೂಟಿಳ್‌ಸ್ಟಾಕುಳು
ಮುತ್ತೀ ಮಾಲೆಕುಳೆಯ್ಯ ಕಳೆಲೀನಂದೊ ॥ ೩೩ ॥

ಧರ್ಮರಾಜತನೂಜ
ನಿರ್ಮಲಾತ್ಮಕಲೋಕ
ಸಂತತೊ ಸಕಲ ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪೂರ್ಣ
ಒರ್ಮೆನೀ ಬುಡ್‌ಸ್ಟೆಂಕುಳೆ–
ಟರ್ಮೆಯಾಕೊಸ್ಟ್ ವೇಗೊ
ಎರ್ಮೆತಾ ಗೆಣೊವಾಹನನೀ ಚೂಸ್ಟಾ ॥ ೩೪ ॥

ಭೀಮ ಹೇ ರಣಧೀರಾ
ಧೂಮ ಶತ್ರುಜನಂಕಾ
ರಾಮಸನ್ನಿಭ ಕಾಲಾಂತಕ ಬಲಾಢ್ಯ
ಸೀಮೆನೇ ಬುಡಿಯಂಕುಳೆ
ವ್ಯಾಮೋಹ ಪಡ್‌ಸ್ಟೆರಾ
ವ್ಯೋಮ ಪ್ರಾಪಿತರೋಂದ್ ಸ್ಟೆಂದಳಿಯೇರೌಳ್ ॥ ೩೫ ॥

ಸುಂದರ ಸುಕುಮಾರ
ಕಂದರ್ಪೋಪಮಧೀರ
ಇಂದುವಂಶಕುಲಸಂಭವ ಗಂಭೀರ
ಮಂದಭಾಗ್ಯೆರತೆಂಕ್ಲೆ–
ನೊಂದೊಸ್ಟ್ ಧರೆಕಿಕುಳು
ವೃಂದಾರಕೆರೆ ಲೋಕೊ ಪೊಗಿಯೇರೊಂದೆರ್ ॥ ೩೬ ॥

---

೩೩. ಕತ್ತಾರಾ - (?); ತದೆಕೊಂಡ್ - ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು; ಬೂಟ್ + ಅಳ್‌ಸ್ಟ್ + ಆಕುಳು.
೩೪. ಒರ್ಮೆನೆ - ಒಮ್ಮೆಲೇ; ಅರ್ಮೆಯಾಕೊಸ್ಟ್ - (?); ಎರ್ಮೆತಾ ಗೆಣೊವಾಹನನ್ ಈ ಚೂಸ್ಟಾ - ಯಮರಾಯನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದೆ.
೩೫. ವ್ಯೋಮಪ್ರಾಪಿತರೋ - ಮೇಲಿನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿದಿರೋ; ಸ್ಟೆಂದ್ - ಎಂದು.
೩೬. ಒಂದೊಸ್ಟ್ - ಒಂದು ಬದಿಗೆ ಮಾಡಿ.

ಹಾಹಾ ಧರ್ಮತನೂಜ
ಹಾಹಾ ಕಾಲಾಂತಕಭೀಮ
ಹಾಹಾ ಪಾರ್ಥ ಸಹದೇವ ನಕುಲ ಹಾಂದ್
ಹಾಹಾ ತನ್ನೇ ಕುಲ ಚನ್ನೆ
ಹಾಹಾಯೆಂದ್‌ತೆ ರೋಳೊ
ಮೋಹಿಪೋಸ್ಪಧಿಕೊ ದುಃಖಿತೆರಾಪಾಕ್ಳು || ೩೭ ||

ಶಶಿವಂಶೊಂತರಸುಕುಳೆ
ದೆಶೆ ಮುತ್ತೊವೆರ ನುಂಬೆ
ವಶೊಮಾವಂತ್‌ಣ ಜಾವೆಂದೆರೊ ದುಷ್ಕರ್ಮೊ
ಕುಶರುಹೋದರ ಮೂರ್ತಿ
ಕುಶಲೆರಾವಿನನೆತ್ತ್
ದೃಶಿವಾರಿ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ದುಃಖಿತೆರಾಪಾಕುಳು || ೩೮ ||

ಅರಕೀವಾಸೊಮಿ ಚುತ್ಥಾ
ಪರಿಮಾರ್‌ಸ್ಪಳ್ ಆಕುಳು
ಘೆರಿಯೋ ದುಃಖಿತೆರಾಸ್ಟ್ ತದೆತ್ ದೇಹೊ
ತರೆನೀ ಬಿರ್ಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್
ಮರ್‌ಳೇರೆ ಪರಿಶಾಪು
ಪೊರ್‌ಳ್ ತಪ್ಪೊಯೆರ್ ಲೋಕೆರೆ ಕರ್ಣೊಂಕ್ || ೩೯ ||

ಈತಾ ದುಃಖಿತೊಟ್ತ್
ಪ್ರೀತಿನ್ ಪಡೆತೊಂಡ್
ಹೇತಲ ತಡವಿನ್‌ತೇ ಪುರೊ ಪೊಗಿಸ್ಟ್
ತಾತಾ ಮಾತೆಕ್ ವಂ–
ದೀತಾತ್ ಬಾಲೆರ್ ಮಾಂತ
ಶ್ವೇತಮಾಕೊಯೆರ್ ಮಸ್ತಕೊ ಬೋಟಿುತ್ || ೪೦ ||

ಮಸ್ತಕೊ ತಿರೆತಾಕುಳು
ವಸ್ತ್ರೊಕುಂಡ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್
ಪ್ರಸ್ತಾಪೊ ಕಟಿುತ್ ವಾರಿಟ್ ಮುಂಗ್‌ಸ್ಟ್

---

೩೭. ಚನ್ನೆ - ಚೆಲುವೆ (a handsome female -ಕಿಟ್ಟೆಲ್).
೩೮. ಜಾವೆಂದೆರೊ - ಏನುಮಾಡಿದಿರೋ; ಕುಶರುಹ - ಕಮಲ; ದೃಶಿವಾರಿ - ಕಣ್ಣೀರು.
೪೦. ದುಃಖಿತೊಟ್ತ್ - ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ; ತಡವಿನ್‌ತೇ - ತಡಮಾಡದೆ; ಶ್ವೇತ - ಬೆಳ್ಳಗೆ; ಬೋಟಿುತ್ - ಕ್ಷೌರಮಾಡಿ.

ಹಸ್ತೊಂಟಂಜಲಿ ಜಲೊ
ಮುತ್ತಾರಾಪೊಸ್ಸ್ ಮಂತ್ರಂ
ವಿಸ್ತರೀತೆರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ವಿಧಿ ತಪ್ಪಂತೆ ॥ ೪೧ ॥

ನರ್ತೊಂಡೋ ಕುನಿತೊಂಡೋ
ವರ್ಶೀತೆರ್ ಚಿಲೆರಾಳ್
ಪತ್ತ್ಸ್ಸೆರ್ ಚಿಲೆರ್ ಬಾರಿತೆರ್ ಬೋಡೆಂದ್
ವೆತ್ತ್ ಗೆಂಗೆತ ತೀರಂ-
ಟ್ತ್ತ್ ವೆಂದೆರ್ ಕ್ರಿಯೆ
ಶಾಸ್ತ್ರಂ ತಪ್ಪನತೇ ಪಾಂಡವೆರೇಕಾಕ್ಕು ॥ ೪೨ ॥

ಪುರೊಮೀ ಪ್ರಾಪಿತನೇಕೊ
ಹರ್ಷೀತಾ ಕುರುಭೂಪೆ
ಸ್ಪೊರ್ಣ್ಟ್ತ್ತೊರ್ಣ್ ವೈಭವೊಮುಂಡಾಸ್ಟ್ಣ್
ಪರಿಪಾಲೀತ್ ರಾಜ್ಯಂ
ಧರಣೀವಲ್ಲಭ ಕೇಳ್
ಪರದೇಶೊ ಗಮಿತಿ ಕೋಟಲೆಟಾಕ್ಕು ॥ ೪೩ ॥

ತುಣೆಸ್ಟೀ ಕರುಣೊಂಟೆನಿ ಪಾಲಿಕನಾ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಟೊರ್ಮೆ
ಕ್ಷೋಣೀತಳೊಂಟುತ್ತಮ ಸಜ್ಜನೆರ್ೀ ಬಹುಮಾನಿಪಿನಂದೊ
ವಾಣಿಟ್ತ್ೀ ಗ್ರಂಥೊ ರಚೀಪ್ಪೆನತ್ೀ ಗುರುಪಿನ್ ಕೃಪೆಟೀನ್
ಝೂಣೇರ್ಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್ ರಸೀತ್ ಸುಖಂ ಪಡೆತೊಳ್ಳಿಲೆ ಮೋಕ್ಷೊ॥ ೪೪ ॥

---

೪೧. ತಿರೆತ್ - ಕ್ಷೌರಮಾಡಿ (?); ವಸ್ತ್ರೊಕುಂಡ್ಟ್ಸ್ಪೊಂಡ್ - ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮುಸುಕುಹಾಕಿಕೊಂಡು (?); ಪ್ರಸ್ತಾಪೊ - ಶವಸಂಸ್ಕಾರ (ಪ್ರಸ್ಥೊ); ಮುತ್ತಾರ್ - ಮೂರುಸಲ.

೪೨. ನರ್ತೊಂಡೋ - ನಲಿಯುತ್ತಲೋ; ಕುನಿತೊಂಡೋ - ಕುಣಿಯುತ್ತಲೋ; ಚಿಲೆರ್ - ಕೆಲವರು (ಕೌರವನ ಕಡೆಯುವರು); ಬಾರಿತೆರ್ - ತಡೆದರು; ಬೋಡೆಂದ್ - ಬೇಡ ಎಂದು.

೪೩. ಸ್ಪೊರ್ಣ್ಟ್ತ್ತೊರ್ಣ್ - ಒಮ್ಮೆಂದೊಮ್ಮೆಗೇ.

೪೪. ತುಣೆಸ್ಟ್ - ಸಂತೋಷಹೊಂದಿ.

ಸಂಧಿ - ೮

ಭಾರತೀ ಕರುಣೊೊಂಟೆನಿ ಪಾಲಿಕನಾ
ವಾರಣಾನನ ವಿಘ್ನೊಮಿ ಛೇದಿಪಿಲೆ
ತಾರಕಾಧಿಪ ವಂಶಜೆರೇ ಚರಿತೆ
ತೀರ್‌ನಾತ ರೆಚೀಪ್ಪೆನ್ ಧಾರಣಿಟ್ || ೧ ||

ಅರಕಿಲ್ಲ್‌ಟ್‌ತ್ತಾ ಬಿಲೊಮಿನ್ ಪೊಗಿಸ್ಟ್
ಇರ್‌ಳ್‌ ಪಿದೆಯಾಯೆರ್ ಪಾಂಡವೆರ್
ಪೆರ್ ತೆರ್ವಟೆ ತಪ್ಪಸ್ಟ್ ವೈತೆರುವೆ
ತರಸಾಕ್ಟು ಗೆಮೀತೆರ್ ಸಂಭ್ರಮಿತ್ || ೨ ||

ಇರ್‌ಳಾವಪನೂರ್‌ಟ್ ಪೋಸ್ಟಿಜತ್
ಪರಿಮಾರ್‌ಸ್ವಶೀಪೆರ್ ತಂಕುಳೆಕ್
ತರಣಿಪ್ರಭೆ ಚೋಜಿಸ್ಟ್ ಮಾಜವನೆ
ವರ ಕಾಡ್‌ಟೊಳಿಂತ್ ಗೆಮೀಪೆರ್‌ನಾ || ೩ ||

ಪರಿಮಾರ್‌ಸ್ಟ್ ರಾತ್ರಿಟ್[ಲಾ] ಖಿಡಿಯಂ
ಫೆರಿಯುದ್ವೇಗಿತ್ ನಡಪಾ ಸಮಯಂ
ಕುರೆತ್‌ ಧರೆ ಕಂಪಿತ್ ವರ್ಜಿ ಮಹಾ
ವರ ಗಂಗೆತ ರೋಳೊಮಿನಾಲಿತೆರ್ || ೪ ||

ಗಂಗೆತಾ ರಭಸಂಕುಳೆ ಕೇಂಡಧಿಕಂ
ತುಂಗವಿಕ್ರಮೆರೇತಲ ಹರ್ಜಿತೆರ್
ಅಂಗಪಾಪೊಮಿ ಛೇದಿಪೆರಾಸ್ಟ್ಣತ್ಂ–
ದಂಗಿತೊಂಟ್ ಗೆಮೀತ್‌ಳತೀಕ್ಷಿತೆರ್ || ೫ ||

ಕರ್ಮಭೇದನೊ ಗಂಗೆಯೆಂದೇವುಟೊರಿ
ಪೆರ್ಮೆವರ್ಧಿಪು ಸೇವಿಪಿ ಸರ್ವೆರೆಕಾ

---

೧. ಪಾಲಿಕನಾ - ಪಾಲಿಸಬೇಕು; ತಾರಕಾಧಿಪ ವಂಶಜೆರೆ - ಚಂದ್ರವಂಶದವರ.

೨. ಪೆರ್ ತೆರ್ವಟೆ - ಹೆದ್ದಾರಿ; ವೈತೆರು - ಕಾಡುದಾರಿ (?), ಸಣ್ಣದಾರಿ (?)

೩. ಅಶೀಪೆರ್ - ಉಣ್ಣುವವರು; ಮಾಜವನೆ - ಮರೆಯಾಗುವ ವರೆಗೆ; ಒಳಿಂತ್ - ಅಡಗಿಕೊಂಡು

೪. ಖಿಡಿಯಂ - ಬೇಗನೆ; ಕುರೆತ್ - ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಾ; ರೋಳೊಮಿನ್ - ಶಬ್ದವನ್ನು; ಆಲಿತೆರ್ - ಕೇಳಿದರು.

೫. ಅಂಗಿತೊಂಟ್ - (?)

ಬ್ರಹ್ಮಸಿದ್ಧಿಪುನಿಂಗ್ಸ್ಟ್ ಮುಂಗುವುಟಾ
ಧರ್ಮಜಾದಿಕ್ಳು ದರ್ಶಿತ್ ವಂದಿತೆರ್ ॥ ೬ ॥

ಕುರುಭೂಪತಿ ವೆಂದ್ಣ ನಂಕ್ ಹಿತೊ
ಪರಲೋಕಹಿತಾರ್ಥತೆಯಾಸ್ಟ್ಣ್ತೆ
ಪರ್ಸೋಚ್ಚಿಟ್ ಲೋಹೊಮಿನೊಡ್ಡ್‌ಡ್ಸ್ಟೀ
ಪರಿಶಾಸ್ಟ್ಣ್ ನಂಕ್ಂಬುಳೆಂದೆರ್ನಾ ॥ ೭ ॥

ಇಂಚ ತಂಕುಳೆಟೋರೊರಿ ಪಾತೆಡ್ಸ್ಟ್
ಮೆಂಚಲೆಣ್ಣ್ಸ್ಟೆರೀ ನದಿನೀ ಕಡತ್
ವಂಚಿತೊಂಡ್ಳಕೀ ಕುಶೆಲೆಂಚತೆನೆಂ–
ದಂಚ ಶೋಕಿತ್ ಕುಳ್ಳ್ತೆರೀಯರೆಟ್ ॥ ೮ ॥

ಪಯ್ಯೆನಾಕುಳು ಕುಳ್ಳ್ತೆರೀಕರೆಟ್
ಮೆಯ್ಯ್ ಚೋಜನತಾ ಮಲೆಮಧ್ಯತೆಟ್
ಬಯ್ಯತಿನ್ ರವಿಯಸ್ತಮಿತಿನ್ ಬೆಟಿಿತ್
ಶಯ್ಯೆಟ್ತ್ತ್ಳತಾಕ್ಳು ಗೆಮೀತೆರ್ನ ॥ ೯ ॥

ಚಂಜೆಯಾವಪ ಚೋಜನತಾ ನಿಶಿಟ್
ವ್ಯಂಜಿತಿಂಚ್ಳತ್ ನದಿನಂತ್ಕವಾ
ಅಂಜೆಲೀಟುದ್ಸ್ಟಘ್ಯ್ರೋಮಿನಿನ್ ಕಟಿಿತ್
ಕಂಜಜಾಸನ ತಂದೆನಿ ಧ್ಯಾನಿತೆರ್ ॥ ೧೦ ॥

ಅಕುಳಿಂಚತಿ ಕುಳ್ಳ್ಪಪಾ ಕ್ಷಣೊಮೇ
ನೀಕ್ವೋಡೊಮಿ ಸೂತಜೆ ಕೊಂಡತೆನಾ
ಜಾಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ಣತೀಕುಳೆಕೀತಿರ್ಳ್
ಚೋಕ್ಣೇಕ್ಂಬುಟ್ದ್ದಿನ ಬೆಳ್ಳುಡೆಲಾ ॥ ೧೧ ॥

---

೬. ಪೆರ್ಮೆ - ಹಿರಿಮೆ, ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ; ಸಿದ್ಧಿಪುನ + ಇಂಗ್ಸ್ಟ್; ಇಂಗ್ಸ್ಟ್ - ಶಿರಬಾಗಿ.

೭. ಪರ್ಸೋಚ್ಚಿಟ್ - ಪರುಷದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ; ಲೋಹೊಮಿನ್ - ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು; ಒಡ್ಡ್‌ಡ್ಸ್ಟೀ ಪರಿಶೆ - ಒಡ್ಡಿಸಿ ಇಟ್ಟಹಾಗೆ.

೮. ಎಣ್ಣ್ಸ್ಟೆರ್ - ಯೋಚಿಸಿದರು; ವಂಚಿತೊಂಡ್ - ಮರೆಮಾಚಿಕೊಂಡು; ಅ್ಳಕೀ - ಹೊರಡುವ; ಕುಶೆಲ್ - ಉಪಾಯ.

೯. ಪಯ್ಯೆನ - ಸುಮ್ಮನೆ; ಬಯ್ಯತಿನ್ - ಸಂಜೆಯು; ಬೆಟಿಿತ್ - ಬಳಿಕ.

೧೦. ಕಟಿಿಪು - ಮಾಡು; (ಕರಿಪ್ಪು, ಕಳಿಪ್ಪು - ಹೊ. ತು.)

೧೧. ಜಾಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ಣ್+ಅತ್+ಈ ಕುಳೆಕ್+ಈತ್+ಇರ್ಳ್ - ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ರಾತ್ರಿ ಏಕೆ ಆಯಿತು?; ಬೆಳ್ಳುಡೆ - ಬೆಳಕು.

ಬೆಳ್ಳಿಡೇ ನಮುಕಾಪುತೆ ಬೋತ್ತಿರಿನಾ
ತಳ್ಳ್ ವೇಗಿತ್ ನಾವೊಮಿ ಸಂಶಿಪನೇ
ಕುಳ್ಳ್‌ಪಾಕುಳು ಮಾಂತೆರ ಮಿತ್ತರ್‌ಸ್ಟ್
ಜಳ್ಳೊಮೊತ್ತಿಯೆ ಸೂತೆ ಮಹಾ ಖಡಿಯಂ ॥ ೧೨ ॥

ಸೂತೆ ನಾವೊಮಿನಿಂಚ ಗೆಮೀಪೊವಪ
ವಾತವಾತ್ಮಜಟೇಸ್ಟೆರ್ ಧರ್ಮಜೆಲಾ
ಜಾತಿನಿನ್ ಪಿನ್‌ಪೋವೆಯತೀ ಮುಗೆಯೆಂ-
ದಾತ್ ಕೇಳಪ ಮಾರುತಿ ಚಿಂತಿತೆನಾ ॥ ೧೩ ॥

ಅಣ್ಣೆ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಳಪ ಮಾರುತಿಲಾ
ಎಣ್ಣ್‌ಸ್ಪೊಂಜಿ ಮಹಾ ಕುಶೆಲಾಪಸ್ಟೆಕ್
ಪುಣ್ಯೊ ವರ್ತ್‌ವೆ ಸೂತಮಹಾಪುರುಷ
ಎಣ್ಣೊ ಕೇಳಿಲ ವರ್ಪಿ ಶುಭಾಶುಭೊಮಿನ್ ॥ ೧೪ ॥

ತಂದೆತಾಯಿಕುಳುಳ್ಳೆರ ತಾಪಿನ್ಕ್
ಬಂಧುವರ್ಗೊಮ ಗೋಧನೊಮುಂಡಧಿಕಂ
ಕುಂದ್‌ದಂತಿ ಮಹಾಬಲವೀರ್ಯಕೆನಾ
ಛಂದೊಮುಂಡಿನ ಲಕ್ಷಣ ಸೌಂದರಿಯಂ ॥ ೧೫ ॥

ಈತ ಮಾರುತಿ ಪಂಡ್‌ನ ಕೇಳಪನೇ
ಪ್ರೀತೆಯಾಸ್ಟ್ ಮನಂಟತಿ ಹರ್ಷಿತ್‌ಣ್ಯೆ
ಸೂತೆ ಕೈಮುಗಿಸ್ಟಯ್ಯೊ ನಮೋಽಸ್ತು ವಿಭೋ
ಆತಲಾಸ್ಟುದ್‌ಸ್ಪೊಪ್ಪೊಡು ಲಕ್ಷಣಮಿನ್ ॥ ೧೬ ॥

ಹಸ್ತೊಮಿನ್ ಮುಗಿಯಾ ಮುಗಯೆನ್ ತನಿನೀ
ಸ್ತುತ್ಯೊ ವೆಂದ್‌ನ ಕೇಳಪ ಮಾರುತಿಲಾ
ನೆತ್ತಿತಕ್ಷರೊ ಚೊಕೊಮತೆಂದೌಳ್
ಪತ್ಥ ಪಂಡೆನ ಮಿತ್ತಶುಭಾಶುಭೊಮಿನ್ ॥ ೧೭ ॥

---

೧೨. ವೇಗಿತ್ - ಬೇಗನೆ; ನಾವೊಮಿ - ದೋಣಿಯನ್ನು; ಮಿತ್ತರ್‌ಸ್ಟ್ - ಮೇಲೇರಿ; ಖಡಿಯಂ - ಬೇಗನೆ.

೧೩. ಗೆಮೀಪೊವಪ - ಕೊಡುಪೋಗಲು; ವಾತವಾತ್ಮಜಟ - ಭೀಮನೊಡನೆ; ಏಸ್ಟೆರ್ - ಹೇಳಿದರು; ಮುಗೆಯೆ - ಬೆಸ್ತನು.

೧೪. ಆಪಸ್ಟೆಕ್ - ಆಗ, ಆ ಸಮಯ; ವರ್ತ್‌ವೆ - (?); ಎಣ್ಣೊ - ವಿಚಾರ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.

೧೫. ಉಳ್ಳೆರ್+ಅತ್+ಆಪು+ಇನ್ಕ್; ಛಂದೊಮುಂಡ್ (ಚಂದವಾಗಿದೆ)+ಇನ.

೧೬. ಹರ್ಷಿತ್‌ಣ್ಯೆ - ಹರ್ಷಗೊಂಡವನಾಗಿ.

೧೭. ತನಿನೀ - ತನ್ನನ್ನು; ಪತ್ಥ - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ.

ಮಿತ್ರೆರುಳ್ಳೆರ್ ಮೂವೆರ್ ಕೂಡುದಿತಿನ್
ಪುತ್ರೆರುಳ್ಳೆರ್ ಪಂಚಬಲಾಢ್ಯಕೆರ್
ಒರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣಿಸ್ಟೆಟ್ತ್ತ್ ಗುಣಜ್ಞೆತಿನಾ
ಭರ್ತೃವಾಳೆಕ್ ನುಂಬೊರಿ ಮಾಜಿಸ್ಟೆನಾ ॥ ೧೮ ॥

ಚಿತ್ತ ಲಕ್ಷಣೊ ಭೀಮೆ ವಚೇಪಪನೇ
ವೆರ್ತ್ ವರ್ಪಿ ಶುಭಾಶುಭವಾಕ್ಯೊಮಿನಿನ್
ತತ್ಕ್ಷೊ ಮೇವಿಲೆನಾಂದ್ ಪ್ರುಡಾಡ್ಸ್ಟ್ತ್
ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕೊಮಾವ ವಿಚಾರಿತೆನಾ ॥ ೧೯ ॥

ಸೂತ ಕೇಳಿಲ ನಾಣಲ ಮಿತ್ತಿನ್ಕ್
ಜಾತಕಂತ ಮಹಾತ್ಮೆನಿ ವಿಸ್ತರಿಪೇ
ಪ್ರೀತಿಟಾವುದ್ಸ್ಪೋರ್ಪಿಲನಾಂದ್ ಪಣಾ-
ತಾತೆಟೇಕರೆ ನಾವೊ ಪ್ರವೇಶಿತ್ಣ್ ॥ ೨೦ ॥

ಕರೆಟಾವಪ ಪಾಂಡವೆರ್ಮೈವೆರ್ಲ
ತರಸಾಕುಳು ತನ್ನೆಸಮೇತೊಜತ್
ತೆರಿತಾಕುಳು ಯಾತ್ರೆಕುಪಕ್ರಮಿಪಾ
ಬೆರಿಪತ್ತ್ಸ್ಟ್ ವಂದಿತೆ ನಾವಿಕೆಲಾ ॥ ೨೧ ॥

ವಂದಿತಾಯುತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ್ ಬೋಡಪನೇ
ನೆಂದ್ತಾಪಳ್ ಮುಟ್ಟ ಪ್ರವೇಶಿತ್ಣ್ಣೆ
ಅಂದೊ ಚೂವಡ್ ಜುಂಹೆತ ಲಕ್ಷಣೊಮಿನ್
ಎಂದ್ ಬೋಧಿಪಪಂಗೊಸ್ಟೆನಾ ಮುಗೆಯೇ ॥ ೨೨ ॥

ಬಾಯಿನಂಗೊಸ್ಟ್ ಮುಟ್ಟಟ್ ನೆತ್ತ್‌ಪಪಾ
ವಾಯುನಂದನೆ ಜುಂಹೆನಿ ನೀಳೆನಪಾ
ಆಯನೇಕೊಲ ನೀಳೊವ ನಾಲಕೆನಿನ್
ಆಯೊ ತಪ್ಪೊವರೆಣ್ಣ್ಸ್ಟೆ ಮಾರುತಿಲಾ ॥ ೨೩ ॥

---

೧೮. ಗುಣಜ್ಞೆತಿನಾ - ಗುಣವಂತಳು; ಮಾಜಿಸ್ಟೆನಾ - ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾನೆ (?).

೧೯. ವಚೇಪಪನೆ - ಹೇಳಲು; ಪ್ರುಡಾಡ್ಸ್ಟ್ತ್ - ನಮಸ್ಕರಿಸಿ.

೨೦. ಉದ್ಸ್ಪೋರ್ಪಿಲನ - ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೋ; ಪಣಾತಾ - ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ.

೨೧. ತನ್ನೆ - ತಾಯಿ; ಸಮೇತೊ+ಇಜತ್ - ಸಮೇತೋಜತ್ (ಉತ್ತರ ಸ್ವರಲೋಪ); ಉಪಕ್ರಮಿಪಾ - ತೊಡಗಲು; ಬೆರಿಪತ್ತ್ಸ್ಟ್ - ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬಂದು.

೨೨. ವಂದಿತ್+ಆಯೆ+ಆತಿ - ವಂದಿತಾಯುತಿ; ಬೋಡಪನೇ - ಬೇಡಲು; ನೆಂದ್ತ್ - ನಿಂತು; ಜುಂಹೆತ - ನಾಲಗೆಯು; ಅಂಗೊಸ್ಟೆನಾ - ಬಾಯಿ ತೆರೆದನು.

೨೩. ನೆತ್ತ್‌ಪಪಾ - ನಿಂತಿರಲು; ನೀಳ್+ಎನಪಾ - ಚಾಚು ಎನಲು.

ಧೂಮಕೇತುವಿನೆಂದೊಮೆ ನಾಲಕೆನಿನ್
ಆ ಮದೀಯೆ ಪಿದಾಡೊಸ್ಟ್ ನೆಂದ್‌ಪಪಾ
ಭೀಮೆ ಮಸ್ತಕ ಮಂಡಿಕೆ ತಾಡವಪಾ
ತಾಮಸೀಪನತೆತ್ತಿರಡಾಸ್ಟ್ಣ್‌ನಾ ॥ ೨೪ ॥

ನುಂಭೆ ಖಾಂಡವನಂಟ್‌ಪ ಪಾರ್ಥೆ ಶರಂ-
ಟೆಂಬು ತತ್ತಹಿ ಖಂಡಿತಿನಾ ಪರಿಶೇ
ನುಂಬಟಾಪಿರಡಾಸ್ಟವು ಬೂಟಿಪನಾ
ಅಂಬು ಚೋಜಿಸ್ಟೊ ರಕ್ತಮಯಂತ ಮಹಾ ॥ ೨೫ ॥

ಮುರೆಯೋ ಮುರೆಯೋಂದತಿ ರೋದನಮಿನ್
ಘೆರಿಯಾಕಸ್ಟ್ ಸಂಭ್ರಮೊಮಾ ನಿಶಿಟ್
ಪುರೆಲ್‌ಪ್ಪನೆ ಬಂಜಿ ಮುಖೋ ತದೆತ್
ತೆರಿಯಾಕುಳವುರ್ತ್‌ಲ ನಿರ್ಗಮಿತೆರ್ ॥ ೨೬ ॥

ಧಾತುಕೊಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕಣ್ಬುಳೊಸ್ಟೀಕ್ಷಿಪಪಾ
ಆತೆಟಾಕುಳೆ ಚೂಪನತೇಪ್ಪಪನೇ
ಪ್ರೀತಿಟಾಯನಿ ಚೂವೊಡುನಾಂದ್ ರವೀ
ಶ್ವೇತಮಾಕಸ್ಟ್ ಚೋಜ್ಜೆರ್ ಪೂರ್ವದಿಶೇ ॥ ೨೭ ॥

ವರ್ತ್ ಭಾಸ್ಕರೆ ಶೋಭಿಪ ಪೂರ್ವದಿಶೇ
ಅ್ತ್ಣೌಳ್ತ್ಳತಾ ಮುಗೆಯೇ ಖಡಿಯಂ
ಹಸ್ತಿನಾಪುರನಾಥನಿ ಚೂರ್ಕ್‌ಣೈಕ್
ವರ್ತೆ ವೇಗಿತ್ ವೀಥಿಟೆ ದುಃಖಿತ್‌ಣೈ ॥ ೨೮ ॥

ಬೀದಿ ಬೀದಿಟೆ ಚೂವಪ ಸರ್ವೆರ್‌ಲಾ
ಹಾದಿಹಾದಿಟೆ ಚೋಜಿತ್ ವರ್ತೆರ್‌ನಾ
ಖೇದಖೇದೊಮಿ ಪಾಣಿಟೆ ವಿಸ್ತರಿತ್ೕ
ರೋದರೋದನೊ ಮಾಂತ್‌ಳತೆ ಖಡಿಯಂ ॥ ೨೯ ॥

---

೨೪. ಮದೀಯೆ - (?); ಮಸ್ತಕಮಂಡಿಕೆ ತಾಡವಪಾ - ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ತಲೆಯನ್ನೂ, ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಗಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಒತ್ತಲು; ತಾಮಸೀಪನತೆತ್ - ತಕ್ಷಣವೇ; ಇರಡಾಸ್ಟ್ಣ್ - (ನಾಲಗೆಯು) ಎರಡು ತುಂಡಾದುದು.

೨೫. ತತ್+ಅಹಿ (ಹಾವು); ರಕ್ತಮಯಂತ ಅಂಬು - ನೆತ್ತರು.

೨೬. ಮುರೆಯೋಂದ್ - ಗೋಳೋ ಎಂದು; ಪುರೆಲ್‌ಪ್ಪನೆ - ಹೊಡಚಾಡುತ್ತಿರಲು; ತದೆತ್ - ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು.

೨೭. ಧಾತು - ಶಕ್ತಿ; ಚೂವನತೇಪ್ಪಪನೆ - ಕಾಣದಿರುವಾಗ; ಶ್ವೇತಮಾಕಸ್ಟ್ - ಬಿಳಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ.

೨೮. ಅ್ಳತ್ - ಎದ್ದು ಹೊರಟು; ಖಡಿಯಂ - ಕೂಡಲೇ.

ಪೆರ್‌ತೆರ್ವೆಟೆಟೆಯ್ಯಲ ಶೋಣಿತೊಮಿನ್
ಫೆರಿಯಾಕಸ್ಟ್ ಧಾರೆನಿ ನೇತ್ರಜಲಂ
ಜೊರಿಯಾಸ್ಟ್ ಭಯಂಕರ ರೂಪುತವಾ
ತರಸಾಯೆ ಪ್ರವೇಶಿತೆನಾ ನಗರಂ ॥ ೩೦ ॥

ಗಜಮಂದಿರೊ ಪ್ರಾಪಿಪಪಾ ಮುಗೆಯೇ
ನಿಜವಿಷ್ಪರಂಟ್‌ತ್ತೆನ ಕೌರವೆಲಾ
ಪ್ರಜೆ ಪಿನ್ಪೊವಪಾಪಳೆ ಮುಟ್ಟುಳೆತ್
ನಿಜೊ ಜಾಸ್ಟ್ಂದುವೆಂದ್ ವಿಚಾರಿತೆನಾ ॥ ೩೧ ॥

ಚೊವಪೇತಲ ಉಗ್ರಭಯಂಕರೊನಾ
ಜಾವಿಧೋಂದ್‌ಲ ಪಿಂದಿರಿ ಸರ್ವೆರ್‌ಲಾ
ಭಾವಿತಾಪುಡೆಪಿಂದೆರ್‌ನಾ ವಿದುರೇ
ಪಾಪಚಾರಿನ ವರ್ತಕೊಮೆಂದಧಿಕಂ ॥ ೩೨ ॥

ಕೇಂಡೆರಾಯಟ ವರ್ತಕೊ ಜಾಸ್ಟೆನಪಾ
ಪಂಡೆ ರೋದನಮಾಕಸ್ಟ್ ಪಾಣಿತವಾ
ಲಂಡೆರ್ಯೆರ್ ರಾತ್ರಿಟೆ ವರ್ತಿಜತ್
ಭಂಡ್ ಮಾಂತೆ ಮಹಾಬಲವಾನೊಯೆರ್ ॥ ೩೩ ॥

ಹಸ್ತೊ ಕಾಟ್‌ಸ್ಟ್ ಹೂಂಕೃತಿ ಸಲ್ಲ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ೇ
ಪೆತ್ತತಾ ಪರಿಶೇ ಧ್ವನಿತಾಪಧಿಕೋ
ವಿಸ್ತರೀಪ್ಪುಣ ಕೇಳಪನಾ ವಿದ್ರುವೇ
ವರ್ತೆರಂತ್‌ಕ್ ಕೌರವಭೂಪತಿನಾ ॥ ೩೪ ॥

ಮಂಡಲಾಧಿಪ ಕೌರವ ಕೇಳ್‌ಂಬುಳ್
ಪಂಡಪೇ ನಿಜವರ್ತಕೊ ಸಂಶಿಪನೆ

---

೨೯. ಖೇದಖೇದೊಮಿ - ಎಲ್ಲ ದುಃಖವನ್ನೂ; ಪಾಣಿಟೆ ವಿಸ್ತರಿತೆ - ಹಸ್ತಾಭಿನಯದಿಂದಲೇ ವಿವರಿಸಿದನು.

೩೦. ಚೊರಿಯಾಸ್ಟ್ - ಸುರಿಸುತ್ತಾ.

೩೧. ಮುಟ್ಟುಳೆತ್ - ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು.

೩೨. ಜಾವಿಧೋಂದ್‌ಲ - ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಾಗಿ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಕೂಡ; ವರ್ತಕೊ - ವಿಷಯ, ಸಂಗತಿ.

೩೩. ಲಂಡೆರ್ - ಮೋಸಗಾರರು; ಭಂಡ್ - ಮೋಸಗಾರಿಕೆ.

೩೪. ಧ್ವನಿತ್+ಆಪು+ಅಧಿಕೋ; ಆಂತ್‌ಕ್ - ಬಳಿಗೆ.

ಭಾಂಡೊ ನಿರ್ಮಿತ್ ಮಾರ್ಕಿನಾ ಕುಶೆಯೇ
ಪಂಡೆ ತಾನ್ತನ ಸಂಕಟೊ ತಪ್ಪನತೆ ॥ ೩೫ ॥

ನಿರ್ಮಿತುತ್ತಮ ಭಾಂಡೊಮಿ ಪಂಚಕೊಮೀ
ಪೆರ್ಮೆಟೇ ಪೊದ್‌ತೊಂಡರಪೌ ನ್‌ಗ್‌ಟ್
ಒರ್ಮೆ ತತ್ತವುಳೊಂಜಿ ಮಹಾ ಕರ ತಾನ್
ಧೂಣ್ಮೆನಾಪವು ಬೂಟ್‌ಸ್ಟ್ ಚೆಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ವಣ್ ॥ ೩೬ ॥

ಇಂಚ ವಿಸ್ತರಿಪಾ ವಿದ್ರುವಾ ವಚನಂ-
ಕಂಚ ಘೆರ್ಜಿತ್ ಘೂರ್ಣಿತ್ ದುಃಖಿತ್‌ಣ್ಣೆ
ಮೆಂಚಲೇವುಕೆ ಪಾಣಿಟ್ ವಿಸ್ತರಿತ್ಃ
ವಂಚಿಪಂತೆ ಭವೀತಿ ವಿಶೇಷೊಮಿನಿನ್ ॥ ೩೭ ॥

ಫಲುಸ್ವಾರೊ ವಿಚಾರಿತ್ ಚೋದಿಪಪಾ
ಫಲುಸ್ವಾರೊಲ ಪಂಡೆನ ಸಂಕಟೊಮಿನ್
ಫಲುಮಂದೆಲ ಘೋಷಿತ್ ಹಾಸಿಪಪಾ
ಫಲೊ ಚೋಜನತೆತ್ತತಿ ದುಃಖಿತೆನಾ ॥ ೩೮ ॥

ದುಃಖಿತಾಯೆ ವಚೀತ್‌ಣ ಕೇಳಪನೇ
ಮಕ್ಕಳಾಟಿಕೆಯಾಕಸ್ಟ್ ಘೋಷಿಪಪಾ
ತತ್ತೆನಾಯೌಳ್‌ತ್ತ್ ಗೆಮೀಪುಕೆನಾ
ರಕ್ಕಸಾರಿನಿ ಚಿಂತಿತ್ ತಾನ್ತನಟೇ ॥ ೩೯ ॥

ಹರಿ ಕರ್ಮೊಮೆಯೆಂದತಿ ಚಿಂತಿತ್‌ಣ್ಣೆ
ಸ್ಥಿರಮಂದಿರೊಂಟ್‌ತ್ತೆನ ಸಂಶಿಪನೇ
ಧರಣೀಪತಿ ಕೇಳಿಲ ಪಾಂಡವೆರ್
ಘೆರಿಯೋ ನಡಪುಪ್ಪೆರ್ ಸಂಭ್ರಮಿತ್ ॥ ೪೦ ॥

ಇರ್‌ಳಾವಪನೂರ್‌ಟ್ ಪೋಸ್ಸಿಜತ್
ಪರಿಮಾರ್‌ಸ್ವಶೀಪೆರ್ ತಂಕುಳೆಕ್

---

೩೫. ಭಾಂಡೊ - ಮಡಿಕೆ; ಕುಶೆಯೇ - ಕುಂಬಾರನು.
೩೬. ಪೆರ್ಮೆಟ್ - ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ; ಪೊದ್‌ತೊಂಡರಪ - ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ; ನ್‌ಗ್‌ಟ್ - ಜಾರಿ; ಧೂಣ್ಮೆನ - ಧೊಮ್ಮನೆ, ಧೊಪ್ಪನೆ; ಚೆಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ವಣ್ - ನಾಶವಾಯಿತು.
೩೮. ಫಲುಸ್ವಾರೊ - ಅನೇಕಸಲ; ಚೋದಿಪಪಾ - ಕೇಳಲು; ಫಲುಮಂದೆಲ - ಬಹುಮಂದಿ ಜನರು; ಹಾಸಿಪಪಾ - ಹಾಸ್ಯಮಾಡಲು.
೩೯. ತತ್ತೆನ+ಆಯೆ+ಔಳ್‌ತ್ತ್; ಗೆಮೀಪುಕೆನಾ - ಹೋಗುವವನು.

ತರಣಿಪ್ರಭೆ ಚೋಜಿಸ್ಟ್ ಮಾಜಿನೆಕಾ
ವರ ಕಾಡ್‌ಟೊಳಿಂತ್ ಗೆಮೀತೆರ್‌ನಾ ॥ ೪೧ ॥

ನಿಲೆಯೊರ್ಪಿಲ್‌ಲ್‌ಪ್ಪನತೇ ಖಡಿಯಂ
ಫಲುಯೋಜನೆ ಪೋಯೆರತಾ ಪರಿಶೇ
ಜಲರೂಪಿಣಿ ಗಂಗೆನಿಲಾ ಕಡತ್ೀ
ಬಲವಾನ್ಕುಳು ಪೋಯೆರ್ ಮಹಾಮಲೆಟೇ ॥ ೪೨ ॥

ಪೆರ್ ತೆರ್ವಟೆ ತಪ್ಪೊಸ್ಟ್ ವೈತೆರುವೇ
ಪರೆಲ್ ಮುಳ್ಳ್ ಶಿಲೇ ಪುದೆಲೆಂದವೆನಿನ್
ನುರಿಯಾತೊಟಿಿತಾಕ್ಳು ಗೆಮೀಪಪನಾ
ಚರಣೋ ಮೃದುವಾಸ್ಟ್‌ಣವೆಯ್ಯುಡೆಯಾ ॥ ೪೩ ॥

ನಡತಾಕುಳೆನಂಘ್ರಿಕುಳು ಸ್ಟುಡೆಸ್ಟ್
ಪುಡಿಯಾಸ್ಟ್ ನಶೀಪಪತೈತಧಿಕಂ
ಬಡವಾಸ್ಟ್‌ಲನೇಕಪಥೊ ಗೆಮಿಯೀ–
ತುಡುವಾಡ್‌ಕೆರಾ ನೃಪನಂದನೆರ್ ॥ ೪೪ ॥

ಚರಣಂಕುಳು ಪಾರ್ಥಯುಧಿಷ್ಠಿರೆರೆನ್
ಬಿರಿಸ್ಟೆಯ್ಯಲ ತೆರ್ವಟೆಟ್ೀ ರುಧಿರಂ
ಜೊರಿಯೋ ವರ ಕುಂತಿಕ ಮಾದ್ರಿಜೆರಾ
ತಿರಿಸ್ಟೀ ತರೆ ಕಾಡ್‌ಟ್ ಬೂಟ್ಸ್ಟೆರ್ ॥ ೪೫ ॥

ಸೆರೆ ಪತ್ತಡ್ ಕೌರವೆ ಬೋಡುವುಟಾ
ತರೆ ಪೊತ್ತ್‌ಡ್‌ಪೋವಡ್ ಭೂತಗಣಂ
ಕೆರಡ್ ಪಿಲಿಸಿಂಹೊಗಜಾದಿಕುಳು
ಅರಿಯೆಂಕುಳೆಕೆನ್ಕೆರ್ ಗೆಮೀಪಿಯೆರಾ ॥ ೪೬ ॥

---

೪೧. ಮಾಜಿನೆಕಾ - ಮರೆಯಾಗುವಲ್ಲಿ ವರೆಗೆ; ಒಳಿಂತ್ - ಅಡಗಿನಿಂತು.

೪೨. ನಿಲೆ - ನೆಲೆ, ಸ್ಥಿರವಾದ ವಾಸಸ್ಥಳ; ಒರ್ಪಿಲ್‌ಲ - ಒಂದು ಕಡೆಯೂ; ಅ್‌ಪ್ಪನತೆ - ಇಲ್ಲದೆ; ಬಲವಾನ್ಕುಳು - ಬಲವಂತರು.

೪೩. ಪರೆಲ್ - ಹೊಯಿಗೆ (?); ನುರಿಯಾತ್ - ನುಗ್ಗುನುರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು; ಒಟಿಿತ್ - ಅಡಗಿಕೊಂಡು; ಮೃದುವಾಸ್ಟ್‌ಣವೆಯ್ಯುಡೆಯಾ - (?)

೪೪. ಸ್ಟುಡೆಸ್ಟ್ - ಒಡೆದು; ಗೆಮಿಯಿತ್ - ಹೋಗಿ; ಉಡುವಾಡ್‌ಕೆರ್ - ಬಳಲಿದರು.

೪೫. ಬಿರಿಸ್ಟ್ - ಒಡೆದು; ಜೊರಿಯೋ - ಸುರಿದುವು; ತಿರಿಸ್ಟೀತರೆ - ತಲೆತಿರುಗಿ; ಬೂಟ್ಸ್ಟೆರ್ - ಬಿದ್ದರು.

೪೬. ಗೆಮೀಪಿಯೆರಾ ಅರಿ - ಹೋಗಲು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಅರಕಿಲ್ಲ್‌ಟ್ ಚೈಕ್‌ಣೆಕೌಳ್ತ್ ನಮಿನ್
ತೆರಿತೌಟ್ಳೆತೊಂಡತೆ ಸಂಶಿಪನೇ
ಕೆರಿಯೆರಮೇಸ್ಟ್ತೆನ ಕಾಡಿನುಳ್ಳೆಂ-
ದೊರಿಯತ್ತೊರಿಯೆ ವಿಲಾಪಿತೆರ್ ॥ ೪೭ ॥

ಜಾಕ್ ಸಂಭ್ರಮಿಪ್ಪುಪ್ಪರ್ ಕ್ಲೇಶಿತ್‌ತೆ
ನೆಂಕ್ಪ ಚಿರ್ಕ್‌ಸ್ಪೊಮೆಂದ್ ಭಯಪ್ಪಡ್‌ಸ್ಟ್
ಈ ಕುಟುಂಬೊಮಿ ಕೊಂಡೊಸ್ಟ್ ರೆಕ್ಷಿಪೆರೆಂ-
ದೇನ್ ಪೋವಪೆನ್ಪ್ಪೆನ ವಾಯುಸುತೇ ॥ ೪೮ ॥

ಪುಗೆಲೇರೊಸ್ಪ್ ತನ್ನೆನ ಧರ್ಮಜನಾ
ಮಗ್‌ಳರ್ಜುನ ಮಾದ್ರಿಯೆರೆನ್ ತಟ್‌ಸ್ಟ್
ನ್‌ಗ್‌ಳಂತಿ ಪ್ರಕಾರೊಮೆ ತಪ್ಷ್‌ಸ್ಟ್‌ಣ್ಣೆ
ಮೃಗರಾಜಸಮೇ ನಡತೇ ಖಡಿಯಂ ॥ ೪೯ ॥

ಮಲೆ ಮಲ್ಲ ಮರಾ ಪುದೆಲ್‌ಂದ್‌ಂಬೆಕ್
ತೆಲವನ್ತೆ ಗೆಮೀತೆನ ತಳ್ಳ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್
ಬಲವಾನ್ ಮಹಾಮಲೆಟ್ ಮಗ್‌ಳಾ
ಫಲು ಯೋಜನೆ ಪೋಯೆ ಸಮೀರಸುತೇ ॥ ೫೦ ॥

ದರ್ಪೊಮುಳ್ಳೊರಿಯಾಕುಳೆನಿನ್ಪೊದ್‌ತ್ೀ
ಒಪ್ಪೊಮಾವನೆ ದೂರೊ ಗೆಮೀಪಪನೇ
ಕ್ಷುಪ್ತಿಬಾಧೆಕ್ ನಿದ್ರೆಕ ಬಾಡನತೇ
ಪೋಪ್ಪಿ ತೆರ್ವಟೆಟೀಕ್ಷಿತೆರೊಂಜಿ ವನಂ ॥ ೫೧ ॥

ಆ ವನಂತುಳೆಯಾಕುಳೆ ಕುಳ್ಳ್‌ಪಸ್ಪ್
ಶ್ರೀ ವಿರಾಜಿತೊಮಾಯಿ ಸರಸ್ಸ್‌ಟ್‌ತ್

---

೪೭. ಅಮೇಸ್ಟ್ತೆನ - ಬಯಸಿದ್ದನೇ.

೪೮. ಚಿರ್ಕ್‌ಸ್ಪೊ - ಸಿಲುಕಿದ್ದೇವೆ; ಪೋವಪ - ಹೋಗುವಾಗ.

೪೯. ತಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು; ನ್‌ಗ್‌ಳಂತಿ - ಜಾರಿಬೀಳದ; ತಪ್ಷ್‌ಸ್ಟ್‌ಣ್ಣೆ - ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡವನು.

೫೦. ತಳ್ಳ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ - ನೂಕಿಕೊಂಡು.

೫೧. ಪೊದ್‌ತ್ - (?); ಕ್ಷುಪ್ತಿ - ಹಸಿವೆ.

೫೨. ಸರಸ್ಸ್‌ಟ್‌ತ್ - ಸರೋವರದಿಂದ; ಧಾವತೀಕ್ - ಆಯಾಸಕ್ಕೆ; ಅಜೊವಂತ್‌ಣ್ಣೆ - ಹೆದರದವನು.

ಕೇವಲೋಮಮೃತೋಪಮೊಮಾಸ್ಟಿ ಜಲಂ
ಧಾವತೀಕಜೊವಂತ್‌ಣ್ಯೆ ಕೊಂಡತೆನಾ ॥ ೫೨ ॥

ಭೂರುಹಂತಡಿಟಾಕುಳೆ ಕುಳ್ಳುಪಸ್ಟ್
ಏರ ವೇಗಿತ್ ಪೋಯಿ ಸರೋವರೊಂಕ್
ವಾರಿ ಕೊಂಡತೆ ವಾರಿರುಹಂತಿರೆಟ್
ಮಾರುತೀ ತೃಷೆ ತೀರ್ತೆ ಜಲೋ ಕೋಟ್‌ಸ್ಟ್ ॥ ೫೩ ॥

ಉಡುವಾಡ್‌ಸ್ಟ್‌ನಾಕುಳೆನಾಶ್ವಸಿಪೇ
ರೊಡ್‌ತೊಂಜಿಂಡತ್ ಪಾತಡಿಕ್ ತಳಿರ್
ಕ್‌ಡಪೇರನುವಾವಪ ವಿಶ್ರಮಿತ್
ಬಡವಾಸ್ಟ್‌ಲ ನಿದ್ರೆ ಪ್ರವೇಶಿತೆರ್ ॥ ೫೪ ॥

ಭೂಪ ಕೇಳಿಲನಾಪಟವೀತುಳೆಯೀ
ಶ್ರೀಪತೀ ನಿನೆತಾಕುಳು ವಿಶ್ರಮಿಪಾ
ಪ್ರಾಪಿತಾಕುಳೆನಂತ್‌ಟ್ ಕುಳ್ಳುಪಪಾ
ತಾಪಿಪುಪ್ಪೆನ ಮಾರುತಿ ತನ್ನುಳೆಯೇ ॥ ೫೫ ॥

ಸಂಧಿ - ೯

ಕುಂಜರವದನಕೇ–
ನೊಂಜ ಕೈಮುಗಿಯೊಂಡ್
ಕಂಜಜಾಸನಭಾರ್ಯೆನನರಾಗೊಂಟ್
ವ್ಯಂಜಿಪೋಪ್ಪೆನ್ ಕಾವ್ಯೊ
ರೆಂಜಿತಿ ಕವಿತೆನಿ
ಸಂಜೊಡೀತ್‌ಂದೆನಿನ್ ಮಾನಿಗ ಸರ್ವಜ್ಞೆರ್ ॥ ೧ ॥

---

೫೩. ಭೂರುಹಂತಡಿಟ್ - ಮರದ ಕೆಳಗೆ; ವಾರಿ - ನೀರನ್ನು; ವಾರಿರುಹಂತಿರೆಟ್ - ಕಮಲದ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ.

೫೪. ಉಡುವಾಡ್‌ಸ್ಟ್‌ನಾಕುಳೆನ್ - ಬಳಲಿದವರನ್ನು; ಆಶ್ವಸಿಪೆರ - ಸಂತೈಸಲು; ಒಡ್‌ತೊಂಜಿಂಡತ್ - (?); ಕ್‌ಡಪೇರ ಅನುವಾವಪ - ಮಲಗಲು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವಾಗಲೇ.

೫೫. ತಾಪಿಪುಪ್ಪೆನ - ದುಃಖಿಸುವವನು.

೧. ಕಂಜಜಾಸನಭಾರ್ಯೆನ್ - ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯನ್ನು; ವ್ಯಂಜಿಪೋಪ್ಪೆನ್ - ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇನೆ; ಸಂಜೋಡಿತ್ - ಒಟ್ಟಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ; ಮಾನಿಗ - ಬಹುಮಾನಿಸಿರಿ.

ಅನಿಲನನ್ನಂದನೆಯೌಳ್
ಜನನೀನಂಘ್ರಿಕುಳೆನಾ
ತನ ಜ್ಯೇಷ್ಠನ್ ಪದಯುಗೊಂಕುಳೆನೊತ್ತ್‌ಸ್ಟ್
ಅನುಜೆರೆ ಚರಣೊ ಮ್ಯೆ-
ಪಿನನಂದೊ ಬುಟಿಸ್ಟಿಂಚ
ನಿನೆತ್ ನಿದ್ರೆಡನೇ ಕುಳ್ಳ್‌ತೆ ಕಾತೊಂಡ್ ॥ ೨ ॥

ಬರುವು ತಂಕ್‌ಲ ನಿದ್ರೆ
ಮರಲಾ ಕಣ್ಣ್‌ದಪೆ ಮ್ಯೆ
ಪುರೆಲ್‌ಸ್ಟ್ ಪುಡ್‌ತ್ ಕುಳ್ಳ್‌ತೆ ಕೂಡೂಡ
ಒರೊ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿವುಟೇನ್
ಕೆರುವೊ ಭೂತಗಣೊಂಕ್ಳು
ಕರಿಸಿಂಹೊಪಿಲಿಯಾನೆಂದಯೆನೆಣ್ಣ್‌ಪ್ಪೆ ॥ ೩ ॥

ಏನ್ ನಿದ್ರೆಡುವೂಟ
ದಾನವೇರ್ಕುಳು ವರ್ತ್
ಹಾನಿಯಾಕವೆರೆಂಕುಳೆನಡೆಯಾ ವರ್ತ್
ದೀನೆಯಾ ಗಾಂಧಾರಿಸೂನುಕಾ-
ವುನ ರಾಜ್ಯೊಂದಾ ನರ್ಮೊ
ನಿನೆತ್ ಕುಳ್ಳ್‌ತೆ ಕಾತೊಂಡ್ ॥ ೪ ॥

ಕುಂತೀ ಚೊಸ್ಟತಿ ಚಿಂತಾ
ಕ್ರಾಂತೇಯಾಸ್ಟ್‌ಣಯೇ ಭೂ-
ಕಾಂತೆ ಪಾಂಡುವಿ ಪಟ್ಟೊಂತರಸೀಕಿಂಚ
ಕಾಂತಾರ ಮಲೆಟ್ ದುಃ-
ಖಾಂತೆಯಾವೆರ ವರ್ತ್
ಮಾಂತೊನಾ ವಿಧಿ ಜಾಸ್ಟೆಂದಯೆನೆಣ್ಣ್‌ಪ್ಪೆ ॥ ೫ ॥

ಉಡಲ್ ಶೋಷಿತನೇಕೊ
ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ಶ್ರೀಮುಖ ಕಾಂತೀ
ಮುಡಿಬಾರೊ ಬಿರಿಸ್ಟ್ ಮಾಸ್‌ಸ್ಟ್ ಬಿರ್ಕ್‌ಸ್ಟ್

---

೨. ಪಿನನಂದೊ + ಎಬುಟಿಸ್ಟ್ - ಪಿನನಂದೊಬುಟಿಸ್ಟ್ (ಉತ್ತರಸ್ವರ ಲೋಪ); ಎಬುಟಿಸ್ಟ್ - ಮೈದಡವಿ; ನಿದ್ರೆಡನೆ - ನಿದ್ದೆಮಾಡದೇನೇ.
೩. ಕಣ್ಣ್ ಅ್‌ದಪೆ - ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುವವನು.
೪. ನಿದ್ರೆಡುವೂಟ - ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದರೆ; ನರ್ಮೊ - ರಹಸ್ಯವನ್ನು.

ಬಡವಾಸ್ಟ್ ಬೆರಿಕ್ ಬಂ-
ಜಡೆಸೋಸ್ಟ್ ಕ್ಡತ್ತ್ತೀ
ಉಡಪುಟ್ಟಿನ್ ಚೂಸ್ಟ್ ಶೋಕಿಪುಕೆ ಭೀಮೆ ॥ ೬ ॥

ಭೀಮೆಯಾಕುಳೆ ಕಾತೊಂ-
ಡಾ ಮಾಹಾ ಮಲೆನುಳೆಯಿ
ವ್ಯಾಮೋಹಪ್ಪಡ್ಸ್ಟ್ ಕುಳ್ಪಪಾ ಮೇಲ್
ಭೂಮಿಪಾಲಕ ಕೇಳ್-
ನಾ ಶೋಚ್ಯಂ ಮಗ್ಳಾಲ
ನಾಮು ಪಣ್ಕ್ನ ಜಾಸ್ವಾ ವನಮಧ್ಯಂಟ್ ॥ ೭ ॥

ಲೋಕಕಂಟಕೆ ನುಂ-
ಬಾಕೆ ಸ್ಥೂಲೆ(?) ಹಿಡಿಂಬೆ-
ಯಾ ಕಷ್ಟನನುಜೆತೀ ಹಿಡಿಂಬಿಯೆಂದಾ
ಆ ಕಾಡಿನುಳೆಯುಳ್ಳೆ
-ರಾ ರಾಕ್ಷಸೆರ್ ನುಂಬು
ಆ ಕೌಂತೇಯೆರೆ ಮೈಕಂಪಸುರೆ ಬಿನ್ಮೆ ॥ ೮ ॥

ನರಮನುಷ್ಯೆರೆ ಗಂಧೊ
ಘೆರಿಯ ನಾದ್ಕ್ಣೇಯ್ಯ್
ಚರತೋ ನಾಡ್ಸ್ಟ್ ಚೂಸ್ಟ್ ಕೆರ್ಸ್ಪೊಂಡರ್ತ್
ತರಿತ್ ಬೈಪಸ್ಟ್ ನಂಕ್
ಪರಿಣಾಮೊಂಟಶೀಪೆರ
ದುರೆಕ್ತ್ತ್ಣೆನಪಾ ಕೊಂಡಸುರೆ ವರ್ತಳ್ ॥ ೯ ॥

ಕಾತ್ ಬೆಂಬಳಿವರ್ತ್
ಆ ತನ್ವೀ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರಂ-
ಟಾ ತಾವುಕಾವಾ ವರ್ತ್ಂಬುಕುಳೆನಿನ್

---

೬. ಶೋಪಿತ್ ಅನೇಕೊ - ತುಂಬ ಒಣಗಿ; ಮುಡಿಬಾರೊ - ಕೂದಲುಗಳ ರಾಶಿ; ಬಿರಿಸ್ಟ್ - ಬಿಚ್ಚಿ; ಮಾಸ್ಸ್ಟ್ - ಬಣ್ಣಗುಂದಿ; ಚಿರ್ಸ್ಟ್ - ಸಿಕ್ಕುಗಟ್ಟಿ; ಬಂಜಿ ಅಡೆಸೋಸ್ಟ್ - ಹೊಟ್ಟೆ ಅಂಟಿದಂತಾಗಿ.

೭. ಕೇಳ್ನಾ - ಕೇಳು; ಶೋಚ್ಯಂ - ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು.

೮. ಕಷ್ಟನ - ಕಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವನ; ಅನುಜೆತಿ - ತಂಗಿ; ಬಿನ್ಮೆ - (?)

೯. ಚರತೊ - ಸರಿಯಾಗಿ; ಕೆರ್ಸ್ಪೊಂಡರ್ತ್ - ಕೊಂದು ತಂದು; ತರಿತ್ - ತುಂಡುಮಾಡಿ; ಬೈಪಸ್ಟ್ - ಬೇಯಿಸಿ; ಅಶೀಪೆರ - ಉಣ್ಣಲು; ದುರೆಕ್ತ್ತ್ಣ್ - ದೊರಕಿದೆ.

೧೦. ಬೆಂಬಳಿವರ್ತ್ - ಬೆನ್ನಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದು; ತಾವುಕಾವಾ - ಠಾವಿಗೆ; ಅಂಬುಕುಳೆನಿನ್ - ಇವರನ್ನು.

ಪ್ರಾಪೀತೀಕ್ಷಿತಳೌಳ್
ಕಾತ್ ಕುಳ್ಳ್ ತೊಂಡಿತ್ತೀನ್
ವಾತನಂದನನಿ ಚೊಸ್ಪತಿ ವಿಸ್ಮಯಿತಳ್ ॥ ೧೦ ॥

ಮುರ್‌ಗ್ ಆರ್‌ಸ್ಸಿ ದೇಪಂ
ಉರೆವುಳ್ಳ ಭುಜ್ಞೊ ಮಾಯನ್
ಚುರುಡಾಸ್ಸಿ ತರೆಯಾ ಮೀಶೆಯ ಕೆಂಪಾಯಿನ್
ಪರುವಾ ಶ್ರೀಮುಖೊಮಾ ಕ-
ಣ್ಣರಲಾ ಕಾಂತಿಯ ಮೈತಾ
ಪೊರ್‌ಳಾ ಚೊಸ್ಪಸುರೇ ನೆಂದ್‌ತಳ್ ಭ್ರಾಂತಾಸ್ಟ್ ॥ ೧೧ ॥

ಭೀಮನ್ ಚೊಸ್ಟ್ ಹಿಡಿಂಬೀ
ತಾಮಸೀಪಸತೆತ್ತ್
ರೋಮೊ ಕೋಟ್ಕೃತ್ ಬಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ಶರೀರೊ
ಕಾಮಬಾಧೆಟ್ ಮೆಲ್ಲ
ಸ್ವಾಮಿ ನಟ್ಟಕೆನೆಂದ್
ಕೋಮಳಾಂಗಿ ಧರಿತ್ ನಿನೆತ್ ವರ್ಕಳ್ ॥ ೧೨ ॥

ಕ್ರೂರವೇಷೊಮಿ ಚೊವಿನ್
ಏರಾ ಪೋಡಿಪೆರೆಂದ್
ನಾರೀ ವಂಚಿತ್ ವಕ್ತ್ರಂಕುಳೆ ಜಾಡೆನಿನ್
ಸಾರಸೌಂದರ್ಯಂತ
ವಾರಿಜಾನನೆಯಾಸ್ಟ್
ಮಾರುತಿನರ್‌ಕಾವ ತೆಳಿತ್ ವರ್ಕಳ್ ॥ ೧೩ ॥

ತನ ವೇಷೊ ಮದೆತೊಂಡ್
ವನಜಲೋಚನೆಯೆಡ್ಡಾ
ಮನುಜೆತಿಯಾಸ್ಟ್ ನುಂಬಟ್ ನೆಂದ್‌ಪ್ಪಾ

---

೧೧. ಮುರ್‌ಗ್ - ?; ಆರ್‌ಸ್ಸಿ - ಬೆಳೆದ; ಉರೆವು - ಗಟ್ಟಿಯಾದ; ಚುರುಡಾಸ್ಸಿ - ಉರುಟಾದ; ಪರುವಾ - ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು; ನೆಂದ್‌ತಳ್ - ನಿಂತಳು.

೧೨. ಕೋಟ್ಕೃತ್ - ರೋಮಾಂಚನಗೊಂಡು; ನಟ್ಟಕೆನ್ - ಬೇಡುವೆನು; ಧರಿತ್ - ಭಾವಿಸಿ; ವರ್ಕಳ್ - ಬರುವಳು.

೧೩. ವಂಚಿತ್ - ಮರೆಮಾಚಿ; ವಕ್ತ್ರಂಕುಳೆ - ಮುಖದ; ಜಾಡೆನಿನ್ - ದಾಡೆಗಳನ್ನು, ಕೋರೆ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು.

೧೪. ನೆಂದ್‌ಪ್ಪಾ - ನಿಂತಿರಲು.

ಅನಿಲನ್ನಂದನ ಚೂಸ್ಟ್
ಮನಿತಾಳೀಯೇರೆಂದ್
ವನಿತೆಯೇರೀಯ್ಯ್ ಕೇಳ್‌ಕ್ಣೈಕೆಂದೆ ॥ ೧೪ ॥

ವರ ಹಿಡಿಂಬೆಯತಾ–
ಯನ್ ಮೆಗ್‌ದಿ ನೇನ್ ಹಿಡಿಂಬಿ
ಯಿನಿನ್ ಚೂಸ್ಟ್ ಮದನಟಾತುರೆತೀಯಾಯೆನ್
ಇನಿಯೇ ಪೋಕೊ ಹಿಮಾದ್ರಿನ್
ಎನ್‌ಕೀಯ್ಯ್ ಪತಿಯಾಲ
ಅನುಜೆ ಭಕ್ಷಿಪುಡ್‌ಂದಳ್ ಸ್ಟ್ಂಬುಕುಳೆನಿನ್ ॥ ೧೫ ॥

ಎನ್ಕೀ ಬೋರ್ತಿರಿ ಕಾರ್ಯೊ
ಪಣ್ಕೆನೆಂಬುಟ ಪೋಸ್ಟ್
ಅಂಕೊಂಕ್ ಕೊಂಡಲ್ಲಗ್ರಜನಿನ್ ವೇಗೊ
ಬಿಂಕೊ ಚೂವೆನಪ್ಪೆಯೊ
ಕಂಕರೀಪುಲಯೀಯ್ಯ್
ಶಂಕರಾರಿಶರೊಂಕೇನ್ ನೈತೇನೆಂದಳ್ ॥ ೧೬ ॥

ಝುಡಿಯಾ ರಾಕ್ಷಸೆಯೇರ್
ತಡೆಯೋಸ್ಟ್ಣ ಅನುಜೇನಿಂ–
ದುಡೆಸ್ಟ್ೀ ಮೇದಿನಿ ಮುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ ನಿಷ್ಠುರೆ
ಕಡುವೇಗೊ ನಡಪಾತನ್
ಕುಡಪುಟ್ಟಿ ಪಳಯೇನ್ಕಿನ್–
ಪಡಣೊ ತಾನ್‌ಂದುವೋ ಯೆಂದ್‌ಳತೆ ವೇಗೊ ॥ ೧೭ ॥

ಕದನೊಂಕೆಂದನುವಾಸ್ಟೌ–
ಳೆದ್‌ರೆ ಪೋವಪ ಭೀಮೆ
ಕದ್‌ಗಾ ರಾಕ್ಷಸೆ ಭೀಮನ್ ಝುಡಿಯಾ ಕೇಂಡ್

---

೧೫. ನೇನ್ - ನಾನು; ಮದನಟಾತುರೆತಿ - ಕಾಮಾತುರಳು; ಸ್ಟ್ಂಬುಕುಳೆನಿನ್ - ಇವರನ್ನು.
೧೬. ಬೋರ್ತಿರಿ - ಬೇಡ; ಅಂಕೊಂಕ್ - ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ; ಚೂವೆ+ಎನಪ+ಅಯ್ಯೊ; ಕಂಕರೀಪುಲ - ಕನಿಕರವನ್ನು ತೋರು; ಶಂಕರಾರಿಶರೊಂಕ್ - ಕಾಮನ ಬಾಣಕ್ಕೆ; ನೈತೇನ್ - ನೊಂದೆನು.
೧೭. ಝುಡಿಯಾ - ಕೂಡಲೆ (ಝಟಿತಿ - ಸಂ.); ಉಡೆಸ್ಟ್ - ಒಡೆದು; ಪಡಣೊ - (?); ಳ್‌ಳತೆ - ಹೊರಟನು.
೧೮. ಕದ್‌ಗಾ - (?)

ಕುದ್‌ಕೇರೆ ಪರಿಶಂಚೆ
ಬೆದ್‌ರ್‌ಸ್ಸಿಯಟೆದಾಡಾ
ಬೆದರಂತೆತ್ತ್‌ಂಬಕುಳು ನಿದ್ರೆಡಡೆನ್‌ಪ್ಪೆ ॥ ೧೮ ॥

ಬಲ್ಲಾ ಕೋಳೀವುಟೀಯ್ಯ್
ಮೆಲ್ಲ ಕಾದ್‌ಕೊಮೆಂದ್
ಕಲ್ಲ್‌ಟೊತ್ತಿ ಶರೀರೊ ತದೆಪಾ ಭೀಮೆ
ಸಲ್ಲ್‌ವೂ ನಿನ್‌ಕೆಂದ್
ಮಲ್ಲ ರಾಕ್ಷಸೆಲಾ ಭೂ–
ವಲ್ಲಭನ್ ತನಯನಿ ತದೆತೇ ಕೂಡಾ ॥ ೧೯ ॥

ಅನಿಲನ್ನಂದನೆಯಾಯನ್
ಕುನಿಕ್ ಸೈರಿತ್ ವೆರ್ತ್
ವನಂಟ್‌ತ್ತ್ ಫೆರಿಯೊಂಜಿ ಮರ ಪೊರ್ತೊಂಡ್
ದನುಜನಿನ್ ತದೆಪಾಪ
ತನ ಕೈಟೊಡ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ ವೇಗೊ
ಕನಲ್ ಆಯೆಲ ಮಲ್ಲ ಮರ ಪೊರ್ತೊಂಡೆ ॥ ೨೦ ॥

ಮರಟಾಯೆ ತದೆಪಾಪ
ಮರುತನ್ನಂದನೆಲಾ ಬೀ–
ಸರಿತೆ ಬೀಸರಿತ್‌ನೌಳ್ತ್‌ಳತೆ ವೇಗೊ
ಬೆರಿಕ್ ಮುಷ್ಟಿಟೆ ಪಾಯಿಸ್ಟ್
ನುರಿಯೊಸ್ವಸ್ಥಿಕುಳೆಯ್ಯ್
ಕೆರಿಯೆ ಭೀಮೆ ಹಿಡಿಂಬಾಸುರನೀ ಭೂಪಾ ॥ ೨೧ ॥

ಆ ಕೋಲಾಹಲಯುದ್ಧೊಂ–
ಕಾ ಕುಂತೀಸಹಿತೊಮಾ
ಆಕುಳು ಮೈಪಿಂದೌಳ್ತ್‌ಸ್ಟ್‌ಳತ್ ವೇಗೊ
ನೂಕಾಯೊಂಡೆಂಕುಳೆಟ
ಜಾಕೀಯ್ಯ್ ಪಣನೆತ್ತ್
ಏಕಾಕೀ ವರಟಾ ಕಾದ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾಯೆಂದೆರ್ ॥ ೨೨ ॥

---

೧೯. ಕೋಳ್ (ಕೊಳುಗುಳ) + ಈವುಟ (ಕೊಡುವುದಾದರೆ); ತದೆಪಾ - ಹೊಡೆಯಲು.
೨೦. ಕುನಿ - ಗುದ್ದು; ಕುನಿಕ್ ಸೈರಿತ್ - ಗುದ್ದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು; ತದೆಪಾಪ - ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರಲು; ಕನಲ್ - ಕೋಪಿಸಿ.
೨೧. ಬೀಸರಿತೆ - ತಲೆತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದನು; ಪಾಯಿಸ್ಟ್ - ಗುದ್ದಿ, ಹೊಡೆದು; ನುರಿಯೊಸ್ಟ್ - ಪುಡಿಮಾಡಿ.

ಆಸ್ಟ್‌ನಾವಡ್ ಚೈತ್
ಪ್ರೋಯೆ ರಾಕ್ಷಸೆ ಸ್ವೈರಂ
ಚೊಸ್ಟೊ ನಾಮುಲ ಜೀವ್ರೊವಿರಸಾ ಭೀಮನ್
ಪ್ರೋಸ್ಟೊ ಮಾರುತಿಕೆದ್--
ರಾಸ್ಟಿ ಮಾರಿಯತೆಂದ್
ಆಸ್ಟ್‌ಣಾಪಧಿಕೊ ವಿಸ್ಮಯೊಮಾವಾಳ್ ॥ ೨೩ ॥

ಆ ವೇಲೆಟಸುರಸ್ತ್ರೀ
ಜೀವವಲ್ಲಭೆಯಾವೆ–
ರಾ ವಾತನ್ನಂದನನೀ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ್‌ಲಾ ಕುಂತೀ
ದೇವೀಟ ಮನಿಪ್ರೋಸ್ಟ್–
ಲಾವಂತೆಣ್ತ್ ಯುಧಿಸ್ಟಿ–
ರಾ ವೀರೇರ್ಕುಳೆಟಾ ಪಣ್‌ಪ್ರೋಯಳ್ ಪಾಟೀ ॥ ೨೪ ॥

ಏರ್ ಪಂಡ್‌ಲ ಭೀಮೆ
ನಾರೀ ಕೈಕೊಳನೆಪ್ಪಾ
ಆ ಋಷೀಶ್ವರೆ ವರ್ತೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸೆರ್
ಸಾರಂ ಪಂಡ್ ಹಿಡಿಂಬಿ
ಸೇರೋಯೇರೊರುವಳ್ಕು–
ಮಾರೆಯುದ್ಭವಿಪಿನೇಟ್ಟವಧೀ ಮಾಂತ್ ॥ ೨೫ ॥

ಆರಣ್ಯೊಂಕುಳೆಟೆಡ್ಡ
ತೀರಂಟಾ ನದಿಕುಳೆ
ವಾರುಧಿಕರೆಟಾ ಪರ್ವತಶೃಂಗೊಂಟಾ
ಮಾರುತೀಯುಲೊಸ್ಟ್ ಸ್ಟಾ
ನಾರಿಟೂಡ ರಮೀಪ
ವೀರೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟೆ ಘಟೋದ್ಗಜೆಯೆನ್‌ಪ್ಪಿ ॥ ೨೬ ॥

ಮಡದಿ ಸಂಬದಿಪ್ರೋಸ್ಟ್
ಹಿಡಿಂಬೆ ರಾಜ್ಯೊಮಿನೆಯ್ಯ
ಗುಪಿತೊಮಾಕೊಸ್ಟ್ ಘಟೋದ್ಗಜನಾ ಭೀಮೆ

---

೨೨. ನೂಕಾಯೊಂಡ್ - (?); ವರಟಾ - (?)
೨೩. ಆಸ್ಟ್‌ನಾವಡ್ - ಆದದ್ದಾಗಲಿ; ಜೀವ್ರೊವಿರಸಾ - ಜೀವಸಹಿತವಾಗಿ; ಪ್ರೋಸ್ಟೊ - ಹೋದುವು.
೨೪. ವೇಲೆಟ್ - ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ; ಮನಿಪ್ರೋಸ್ಟ್ - ಮಾತಾಡಿಯೂ; ಪಾಟೀ - ಸರದಿಪ್ರಕಾರ.
೨೫. ಕೈಕೊಳನೆಪ್ಪಾ - ಸ್ವೀಕರಿಸದಿರಲು; ಒರುವಳ್ - (?)
೨೬. ಉಲೊಸ್ಟ್ - ಸಂಚರಿಸಿ; ಸ್ಟಾ - ಆ.

ತಡೆಯೊಸ್ಪಾಕುಳೆ ತನ್ಕುಳು
ನಡತೇರೊಪ್ಪಪಥೊಂಟೆ
ನಡುವೊಂಟಾ ಶಾಲೀಹೋತ್ರೆರೆನಿ ಚೂಸ್ಟೆರ್ ॥ ೨೭ ॥

ಆರ್ ಚೂಸ್ಟುಪಚಾರಿ
ತಾರೆನಾಶ್ರಮೊಂತೌಳ್
ಆರೀತ್ ಮಗ್‌ಟಾ ಪಡ್ಡೆಯಿ ದಿಕ್ಕಾವಾ
ಆರೆಟ ಬುಡೆಕೊಂಡ್
ಧರಣೀಶೆರ್ ಪೋಪ್ಪ
ಆ ಋಷಿನ್ ಬಾದರಾಯಣನೀ ಚೂಸ್ಟೆರ್ ॥ ೨೮ ॥

ಎಂಕ್ಳು ವ್ಯಂಜಿಪನಂದೊ-
ಮೀಕುಳಿಂಚನೆ ಪೋಸ್ಟ್
ಏಕಚ್ಚತ್ರೊಮೆನ್‌ಪ್ಪಿಂಚಿ ದ್ವಿಜದೇಶೊಂಟ್
ಆಕ್‌ಣಾಜಿಡಿ ತಿಂಗಳ್
ನೂಕಿಲೇ ದಿನೊಮೌಳ್
ಚೊಕ್‌ಣಂಡ್‌ನ ಮೇಲ್ ಶುಭೊಮಿನೆಂದೆರ್ ॥ ೨೯ ॥

ಆ ಮುನೀಂದ್ರೆ ವಚೀತಿ
ಪ್ರೇಮವಾಕ್ಯೊಮಿ ಕೇಂಡ್
ಸೋಮವಂಶಜೆ ರಾಜಾ ನಿಜ ತೇಜಸ್ವಿನ್
ಸೀಮೆಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೆನ್ಕಿ-
ನಾ ಮಹಾತ್ಮೆಟ್ ಮುಚ್ಚಿಸ್ಟ್
ಭೂಮಿದೇವ ಪ್ರಕಾರೊಮುರುವಾವೊಂಡೆರ್ ॥ ೩೦ ॥

ತಳೆತ್ ಗೋಪಿನಿ ನಿಂಜೊ
ಸ್ಟೆಳ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್ ನೆದಿತೀಟ್ಟ್
ಸ್ಟೆಟೆಲೋಸ್ಟ್ ಗಡ್ಡೊ ಕೈಟ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ ದರ್ಭೆ
ಬಟೆಲಾ ವಸ್ತ್ರೊಮಿನಿ ಚೂ-
ಸ್ಟುಳ್‌ಸ್ಟ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷೊ
ಮೋಟಿಯಂತೆ ಚಮೆತೊಂಡ್ ನಡತೇರಿಂಚೆ ॥ ೩೧ ॥

---

೨೭. ಸಂಬದಿಪ್ಪೋಸ್ಟ್ - ಒಪ್ಪಿಸಿ; ತಡೆಯೋಸ್ಟ್ - ಅಲ್ಲೇ ಇರಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ; ನಡುವೊಂಟ್ - ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ.

೨೮. ಆರೀತ್ - ಆಲೋಚಿಸಿ; ಮಗ್‌ಟಾ - ಬಳಿಕ.

೨೯. ವ್ಯಂಜಿಪನಂದೊ - ಗುರುತಿಸದಂತೆ.

೩೦. ಉರುವಾವೊಂಡೆರ್ - ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದರು.

ಆ ಕುಮಾರಕೆರ್ಲೈವೆ–
ರಾ ಕುಂತೀ ಸಹಿತೊಮಾ
ಏಕಚ್ಛತ್ರೊಮಿನೀ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಬೆತ್ತೌಳ್
ಶ್ರೀಕಾಂತಕೊರಿ ಭಕ್ತೆ
ಯಾಕೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಲ್ಲಾ–
ಳಾಕೊಸ್ಪೆಂದೆರ್ ತನ್ಕುಳೆ ನಿಜ ಬುಡಾರೊ ॥ ೩೨ ॥

ಬೋಡ್ ಒಂಡ್‌ತ್ ತನ್ಕುಳೆ
ನಾಡ್ ಆದ್ಯಶನಂಕ್
ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ವತ್ತವೆರಾದರೀತಾನೇಕೊ
ಕೇಡ್ ವರ್ತ್ಣತೆಂದಿಂ
ಚಾಡೆ ವೆಂದಿಪನಂತೊ
ರೂಢೀಶೆರ್ ತನ್ನೆ ರೆಕ್ಷಿತೊಂಡವುಳ್‌ತ್ತೆರ್ ॥ ೩೩ ॥

ಜಲಜಾರೀಕುಲಜಾತೇ
ರುಲೊಯೆರ್ಲೈವೆರ ಬೈಕ್ಷಂ
ಕುಲೊಸ್ಪ್ ಕೊಂಡತಿ ನುಂಬಪ್ಪೆಕ್ ಕೈಕೊಟ್ಟೆರ್
ಲಲನೇ ಭಾಗಿಪೆರರ್ಥಂ
ಸ್ವನಿಲನ್ನಂದನಕ್ತ್ತೀ
ನಲುವೆರಾ ತಾನೊಂಜರ್ಥಮಿನುಂಡ್‌ಪ್ಪೆರ್ ॥ ೩೪ ॥

ವಿಭವೊ ಪಂಡಪುಟಾ
ಈ ಭುವನೊಂತರಸುಕುಳು
ಪ್ರಭುಕುಳೆಂಬುಟ ಇಂದ್ರಾದ್ಯೆರ ಸಂತಾನೊ
ನಭೆಯಿಂಬಾ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನೊ
ಮುಭಯೊಮಾವ ವಿಭಾಗೀ
ತುಭಯೇರ್ಕುಳುಂಡು ಜೀವಿತೆರೌಳಾನಿ ॥ ೩೫ ॥

---

೩೧. ಸ್ಟೆಳ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ - (ನಾಮ)ಎಳೆದುಕೊಂಡು; ನೆದಿತ್ - (?); ಈಟ್ತ್ - ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು; ಸ್ಟಟಿಲೋಸ್ಟ್ - ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಿ; ಬಟಿಲಾ - (?); ಉಳ್‌ಸ್ಟ್ - ಉಟ್ಟು ಕೊಂಡು; ಚಮೆತೊಂಡ್ - ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು.

೩೩. ಬೋಡ್ ಒಂಡ್‌ತ್ - ಬೇಡಿಕೊಂಡು; ನಾಡ್ - ಹುಡುಕಿ (?); ಆದ್ಯಶನಂಕ್ - ಭೋಜನಾದಿ ವಿಷಯುಗಳಿಗೆ (?).

೩೪. ಉಲೊಯೆರ್ - ಸಂಚರಿಸಿದರು, ಅಲೆದಾಡಿದರು; ಭೈಕ್ಷಂ - ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು.

೩೫. ನಭೆ - ನವೆಯುತ್ತಾ.

ಆಕುಳೆತ್ತಧಿಕೇರೀ
ಲೋಕೊಂಟ್ದ್ದಿನ ಭೂಪಾ
ಜಾಕಂಚೆತ್ತೊಟುಕ್ಣಾಕುಳೆಕ್ ದುಃಖೊ
ಪಾಕೊಂಟ್ಪ್ಪ ವರ್ಷಿ
ನಾಕ್ಣಾಲಯಮಾ ತಂ-
ಕಾಕ್ಣಾತೈನನುಭೈತ್ ಕಳೆವೊಡಾತೆ || ೩೬ ||

ಅರುಣೋದಯೊಮಾವಪ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದಿಳತ್ ನಿಜತನ್ನೆ
ಚರಣಾಂಬುರುಹೊಂಕ್ ನಮಸ್ಕರಿತ್ೀ ಮಠೊಂತಾಡೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಪರಮಾರ್ಥ್ಯೊ ಜಪನಿಯಮಾದಿಕುಳೆ ಕಟುತೆಡ್ಡ ಪುರಾಣೊ
ಧರಣೀಶೆರ್ ಕೇಂಡ್ ಪಿದಾಡ್ವೆರ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಿನ ಕಾಲೊ || ೩೭ ||

ಬೆರ್ತಾಕುಳು ವಿಪ್ರೆರೆನಾಲಯಂತಾ ಭಿಕ್ಷಾಶನೆರಾಸ್ಟ್
ವರ್ತೈವೆರ್ಲುಂಡ್ ಮಹಾಜನಂತಾ ಸಂಗೋಷ್ಟಿಟ್ ದೇಶ
ವೃತ್ತಾಂತೊಮಿ ಕೇಂಡ್ ಕಥೀತ್ ದಿನಂ ಕಟುತಿಂಚ ಸುಖೀತೌ-
ಳ್ತ್ತೊಂಜಿಡಿ ತಿಂಗಳ್ ಪೋವಪನಾ ನೃಪಪುಂಗವ ಕೇಳ್ || ೩೮ ||

ಒರ್ಣ್ೀ ನಿರೆಯಿಲ್ಲೌಳಗ್ರತರಂತಾರೋಗಣೆಕೆಂದ್
ಸರಸೀರುಹಲೋಚನೆ ಕುಂತಿ ಮಹಾಸಂತಾಪಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಧರಣೀಸುರ ಚೂಸ್ಟ್ ವಿಚಾರಿತೆರ್ೀ ಜಾಶೋಕೊಮುಂದ್ವೆಂದ್
ಶಿರಲೇಖಿತೊಮಿನ್ನ್ಟ ಪಂಡ್ಫಲೋ ಜಾಸ್ಟೆಂಕ್ತೆನೆಂದ್ || ೩೯ ||

ತನ ಸಂಕಟೊ ಚೂಸ್ಟ್ ರೆಸೀಪನತಾ ಜನೊಂಟೂಡ ಪಣೋಡು
ಇನಿ ಏನ್ಲ ಶೋಕೊಮಿನೀಕುಳೆಟೂಡನುಭೈಪ್ಪೆನೆಂದೀತೆ
ಮನಿಪಾಲುನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂಶಿಪನೇ ತವ ದುಃಖೊಮಿನೆಂದ್
ವನಜಾನನೆ ಪಂಡ್ನ ಕೇಳಪನೇ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮೆ ಪಣ್ಕೇ || ೪೦ ||

ಒರಿ ರಾಕ್ಷಸೆಯುಳ್ಳೆನ ವ್ಯಾಘ್ರಸಮೇ [ಕೇಳೊಂ]ಜ ನಗೊಂತ
ತರೆಟ್ಪ್ಪೆ ನ್ಂಬುಟ್ಟ್ ದಿನಂಪ್ರತಿಲಾ ಖಲಕ್ೀ ನಡಪೋಕಿನ್

---

೩೬. ಪಾಕೊಂಟ್ಪ್ಪ - ಕರ್ಮವಿಪಾಕದಿಂದ (ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಕರ್ಮದಿಂದ); ತಂಕ್ + ಆಕ್ ಣಾತ್ + ಐನ್ + ಅನುಭೈತ್.

೩೭. ಇಳತ್ - ಎದ್ದು; ಮಠೊ - ಸಂಧ್ಯಾಮಠ (ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ); ಕಟುತ್ - ಮಾಡಿ.

೩೮. ಸಂಗೋಷ್ಟಿ - ಮಾತುಕತೆ, ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ.

೩೯. ನಿರೆಯಿಲ್ಲೌಳ್ - ನೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ; ಅಗ್ರತರಂತಾ - ವಿಶೇಷವಾದ.

ಮರ್ಯಾದಿಕ ಯೇಕ ಮನುಷ್ಯೆ ಮಹಾಮಹಿಷದ್ವಯೊಮೆಡ್ದಾ
ಅರಿ ನೂದಲತೋದನೊ ಸಾಧನೊಮಾ x x x x x x x ॥ ೪೧ ॥

ಆತಾ ದಿನೊ ತಪ್ಪನೆ ಸಲ್ಪುಟ ತಾನವುಳ್ಪ್ಪೆ ಸುಖೀತ್
ಆತಂಬುಟ ದೇಶೊಮಿ ನುಂಗುವೆನಾ ಕಡೆಕೂಡಲ ದುಷ್ಟೇ
ಮಾತ್ಸ್ಪೆನ್‌ಕೆಲ್ಲೆತ ಚೂಟ್‌ನಯೇಕೊರಿ ಪುತ್ರೇ ಚ[ಯೊಡಾತೆ]
ಯೀತಾವನೆಯಿದ್ದಿ ಮನುಷ್ಯೆರೆಕ್ [ಸುಖೊಮೆನ್ಕ್ಣ] ಕೇಳ್ ॥ ೪೨ ॥

ಸಂತಾನವಿಹೀನೆಯತೇನ್ ಸುತನ್ ಕಡವೀ[ಪುಕ್ಣೆಂಚ]
ಅಂತ್ಯೋ[ಯಿನಿವರ್ತ್ಣತೆಂಕುಳೆಕ್ ಜಾಪಣ್ಕ್ಣ ಕಷ್ಟೊ]
ಚಿಂತಾತುರೆಯಾಪ್ಪೆನತೇನಯೆಟೆಂದವನೀಸುರೆ ಪಂಡಿ
ಅಂತಸ್ಥೊಮಿ ಕೇಳಪ ಕುಂತಿ ದ್ವಿಜನ್ ಪ್ರತಿಯೇವುಕೆರಿಂಚಾ ॥ ೪೩ ॥

ಧರಣೀಸುರ ಕೇಳೆನ್‌ಕು[ಳೈ]ರ್‌ನ ಸುತೆರ್ಯೆವೆರ್ ಭೂಮಿ
ಪರಿಪಾಲಿಪೆರಾಕುಳೆಕುಂಡ್ ಬಲೊ ಫಲೊಜಾಸ್ಪಸ್ಟೆಟ್‌ತ್ತ್
ತಿರಿಯೊಂಡುಲಸ್ಪುಪ್ಪುಕ್ಣಾಕುಳೆಟೆತ್ತೊರಿಯನ್ ಜಠರೊಂಕ್
ಅರಿಯಾಕ್ಕ್ಣತೆಂಕ್ತೆನಾಡೆಕ್‌ಣ್ಯೆಕ್‌ನ್‌ಕ್ತ್ತಪೆನಾಯನ್ ॥ ೪೪ ॥

ಎಂಕ್ ಶೇಷಿತಿನೀ ಚತುಷ್ಟಯನಂದನೇರ್ಕುಳು ಪೋವಪ್ಪು
ನಂಕ್ ದಾನವ ಬಾಯಿಕಾಯೊರಿ ಸ್ಪ್ಪಡ್ಂದ್ ವಚೀಪಪಾ
ಶಂಕಿತೇ ಸ್ಪ್ಂಬಳೊತ್ತಿ ನಾರಿಯೆಂದಾ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮೆ ಕುಂತಿಟಾ
ಪಣ್ಕೆ ಜಾಸ್ಪಿನ ಪಣ್ಣೆ ನುಂಬೊರಿ ಪಂಡ ಕೇಂಡವೆನಂತ್ಣಾ ॥ ೪೫ ॥

ತೀರನೆಂಕ್ಂದೆ ರೆಕ್ಷೆಕೆಂದ್ ಪೆದ್ತ್ತಿ ತನ್ನೆ ತನೂಜನಿನ್
ಮಾರಿಬಾಯಿಕ್ ತಳ್ಳ್ಸ್ಪೀ ವಧು ಉಳ್ಳಳೋ ಭುವನಂತುಳೈ
ನಾರಿ ಮಾನುಷಿಯಾತ್ ರಾಕ್ಷಸಿಯೆಂದ್ ಚೋಜಿಕ್ಣೆಂಕ್ತೆ
ಕ್ರೂರವಾಕ್ಯೊಮಿ ಕೇಳುವಿನ್ ಭಯೊಮಾಪ್ಪುಣೀಯ್ಯ್ ಗಮೀಪುಲಾ ॥ ೪೬ ॥

ಲೋಕವರ್ತಕೊ ದ್ಯೆತೊಮೋ, ಮುದೆ ವಕ್ರೊಮಾಭರಣಂಕುಳಾ
ಲೋಕೆರೋಗೊರಿ ಕೊಂಡತಾ ಕೋಟ್ಸ್ಪಾ ವೆನೇಪ್ಪೆರೆನ್‌ಪ್ಪುಣಾ

---

೪೧. ನಗೊಂತ - ಪರ್ವತದ; ನ್ಂಬುಟ್ಟ್ - ಇಲ್ಲಿಂದ; ಮರ್ಯಾದಿ - ಗೌರವದ ನಡವಳಿಕೆ; ನೂದಲತ - ನೂರು(ಮುಡಿ) ಅಳತೆಯ (?).

೪೨. ಮಾತ್ಸ್ಟ್ - (?); ಚೂಟ್ - ಸರದಿ (ಸೂಳ್ - ಕ.); ಚೂಟ್‌ನ+ಅಯೇಕ್(ಅದಕ್ಕೆ)+ಒರಿ.

೪೩. ಕಡವೀಪುಕ್ಣ - ಕಳುಹಿಸುವುದು; ಅಂತಸ್ಥೊಮಿ - ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಣ ವಿಚಾರವನ್ನು.

೪೪. ಅಸ್ಪೆಟ್‌ತ್ - ಅದರಿಂದ; ಉಲಸ್ಟ್ ಅ್ಪ್ಪುಕ್ಣಾಕುಳು - ಅಲೆದಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವವರು; ಅ್ನ್‌ಕ್ ಅ್ತ್ತಪೆನ್ - ನಿನಗೆ ಕೊಡುವೆನು.

೪೫. ಪೋವಪ್ಪು - ಸಾಕು (ಪಾಪ್ರು - ಹೊ. ತು.); ಸ್ಪ್ಪಡ್ - ಇರಲಿ; ಸ್ಪ್ಂಬಳ್ - ಇವಳು.

ಲೋಕಿತೊಂಕ್ ವಿರೋಧೊಮಾತೊ ಮಗನ್ನಿಶಾಚರಬಾಯಿಕ್
ನೂಕ್ಯೆರ್ತ್ತಪೆನೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ನ ಪಣ್ಣೆಯಂದೊ ವಧೂತ್ತಮೆ || ೪೭ ||

ಕೇಂಡ್‌ನಾಕುಳು ಜಾಸ್ತ ಪಂಬೆರ್ ತನುಜನನ್ಯೆರೆ ಚಿರ್ಕ್‌ಗ್
ಕೊಂಡ್‌ಪೋಲನೆಂದಪ್ಪಿತೀ ನಿನ್‌ಕಂಕ್ ಕೊಂಡೊಸ್ಟ್ ಕೆರ್ಪೊಪಿನ್
ಉಂಡೊ ತನ್ಕ್ಯಿಹತ್ರೊಮಾಯ ಪರತ್ರೊಮೆಂದವನೀಸುರೆ
ಪಂಡ್ ಕೈಮುಗಿಸ್ಟೇ ಗೆಮೀಪೆನಪಾರ್ ಪಣ್ಕೆರ್‌ಮೆಂಚಲಾ || ೪೮ ||

ಚಾಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭ್ರಾಂತ್‌ಟೇತಟಿದೋಡುವೇನ್ ವಚೀತ್‌ಣಾ
ಪೋಲ್ಯೆಯಾತುಂದುವೆಂದ್ ಸತ್ಕುಳು ಪಂಬೆರೋ ಭುವನಂತುಳ್ಳೆ
ಮೇಲ್ ಸಾಧನೊ ಸೋಪದಂಶಕೊ ಪೇರ್ ನೆಯಿ ದಧಿ ಭಕ್ಷೊಮಾ
ಕಾಲೊ ಪಾರ್ಪನೆಯುಂಪುಕೊಂಡತ್ ಬಂಡಿಟೇತವಿಲಾಂದೆರ್ || ೪೯ ||

ಜಾಸ್ತವೆಂದೆ ದಧೀಚಿ ಲೋಕಹಿತೊಂಕ್ ತಾನ್ಶಿಬಿಕೇನ್ಕ್ಣೈ
ಜಾಸ್ತವೆಂದೆ ಪರೋಪಕಾರೊಮಿನ್ ಜೀಮೂತವಾಹನೆಯೆನ್ಕ್ಣೈ
ಜಾಸ್ತವೆಂದೆರೆಂದೀಯ್ಯಂಬೊಂಜಲ ಕೇಂಡ್ ಪಿನ್ಕ್ಣಯಾತತ್
ಅಯಿ ಸಂಕಟೊಮೀನೆನಾತ್ಮಜ ಕೊಂಡೊಸ್ಟೇ ಕಟಿತೊಳ್ಳಿಲಾ || ೫೦ ||

ಏರ್ ನಾಡಿಸ್ಟಿನರ್ಥೊಮಟ್ತ್ ಕಳೇಪೆ ಲೋಕೆರ್ ಸಂಕಟೋ
ಏರ್ ತಾನಳಿಯಾಶೆಟನ್ಯೆರೆ ಕಾರಣಾಯೆ ಧರಿತ್ರಿಟ್
ವಾರಿಜಾಸನೆಯಾದಿಯಾಸ್ಟಿ ಸಮಸ್ತದೇವತೆರಾಕುಳೆನ್
ಏರಮಾನಿಪೆರೀ ಯಿಹತ್ರಪರತ್ರೊಂಟೆಂದ್‌ಡೆಪಿನ್ನಿಲಾ || ೫೧ ||

ಸೋಮಸನ್ನಿಭವಕ್ತ್ರೆ ದಂಡಿತ್ ಪಂಡ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಪ್ಪೊಸ್ಟ್
ತಾಮಸೀಪನೆ ಪೋಸ್ಟ್ ವಾಯುತನೂಜಟಾ ಸ್ಥಿತಿ ಪಂಡೆರ್
ಭೀಮೆಯುಬ್ಬುಸ್ಟೆ ದೆಂಡೆ ಪೋಯಿಸ್ಟ್ಂದೆ ಕೇಳಪಾ
ಆ ಮಹಾಸುರ ಹಿಂಸೆ ಸಂಶಯೊಮೆಂದ್ ಚಿಂತಿತೆರೇತಲಾ || ೫೨ ||

---

೪೭. ಲೋಕವರ್ತಕೊ - ಲೋಕದ ನಡತೆ; ದ್ವೈತೊಮೊ - ಎರಡು ರೀತಿಯೇ; ಮುದೆ ವಕ್ರೊಮೊ - ಬಂಧುತ್ವವೆಂಬುದು ವಕ್ರವಾದುದೇ?; ಲೋಕಿತೊ - ಲೋಕದ ನಡತೆ.

೪೮. ಚಿರ್ಕ್‌ಗ್ - ಸಂಕಟಕ್ಕೆ; ಅಪ್ಪಿಲೇ - ಕಳುಹಿಸಿದ.

೪೯. ಚಾಲು - ಸಾಕು [ಸಾಲ್ಗುಂ - ಹ. ಕ.]

೫೦. ತಾನ್+ಶಿಬಿಕೆ+ಎನ್ಕ್ಣೈ (ಎಂಬವನು); ಪಿನ್ಕ್ಣಯಾತತ್ - ತಿಳಿದವನಲ್ಲವಲ್ಲಾ!

೫೧. ನಾಡಿಸ್ಟಿ - ಸಂಪಾದಿಸಿದ; ಅರ್ಥೊಮ - ಧನವನ್ನು; ಅಟ್ತ್ - ದಾನಮಾಡಿ (?); ಅಳಿಯೆ - ಅಳಿದನು(?); ಆಶೆಟ್ - ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ; ಅನ್ಯೆರೆ ಕಾರಣೊ - ಅನ್ಯರ ಸಲುವಾಗಿ.

೫೨. ದಂಡಿತ್ - ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು; ಉಬ್ಬುಸ್ಟ್ - ಸಂತಸದಿಂದ ಉಬ್ಬಿದನು; ದಂಡೆ - ಭುಜದಂಡಗಳನ್ನು; ಪೋಯಿಸ್ಟ್ - ಹೊಡಕೊಂಡು.

ಯೀಕ್ಕು ಸಂಭ್ರಮಿಪೋಡೆಯೆಂದ್ ವೃಕೋದರೇ ಝುಡಿಯಾಕುಳೆ
ಊಕೊಮುಳ್ಳೊರಿಯಾಸ್ಟ್ ರಾತ್ರಿಟ್ ಬೇತೆ ಚಿಂತಿತ್ ಕುಳ್ಳ್ತೆ
ಸ್ತ್ರೀಕುಲೋತ್ತಮೆ ತನ್ನೆ ತಾನೆನಿನ್ ರೆಕ್ಷಿತೊಂಡೆರತೆಲ್ಲೆಕ್
ಏಕಬುದ್ಧಿಟ್ ಭೋಜನಂ ಕಟುತಾರೆನೀ ವರವೋಡುನಾ ॥ ೫೩ ॥

ಭೀಮಕ್ದ್ದಿನ ನಿದ್ರೆ ಮಧ್ಯಮ ರಾತ್ರಿತಾಕ ತುಡೆಂಗ್‌ಸ್ಟ್
ಆ ಮಹೀಸುರೆ ಪಾಕಯತ್ನೊ ಚಮೆಪ್ಪಿ ಸಂಭ್ರಮೊ ಕೇಳಪಾ
ಕಾಮಿನೀಕುಳು ನಾಳಿಕೇರೊ ಮುರೆಪ್ಪುಣಾಕ್ಕು ಪಿರೊಪ್ಪಿನ
ಧೂಮಿಪುಪ್ಪುಣ ಸೋಪದಂಕುಳೆ ಕೇಳಪಾಯತಿ ಹರ್ಷಿತೆ ॥ ೫೪ ।

ಪೋಲೆ ಬೆಳ್ಳುಡೆಯಾಸ್ಟ್ಣೆಂದ್ ಕಡಾತೆ ವಾಯುಜೆ ಕುಂತಿನೀ
ಬಾಲಚಂದ್ರಸಮಾನೆ ಪೋವಪ ಚೂಸ್ಟ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ ಪೋಡಿತೆ
ಲೋಲಲೋಚನೆ ಜಾಸ್ಟ್ ಪಂಡ್ಣ್ಯೆಕುಂಡೊ ಸಂಶಯೊಮೆಂದ್ಣ್ಯೆ
ಕಾಲೊಜಾಕ್ ಕಳೇಪ್ಪ ಸಾಧನೊ ಬಂಡಿಟೇತೊವಿಲಾಂದೆರ್ ॥ ೫೫ ॥

ಮೋದಿತಾಯಡಪೋಸ್ಟ್ ಭಂಡಿನವೆಚ್ಚಿಟೆಡ್ಡಿರೆ ಪಾಡ್‌ಸ್ಟ್
ಓದನೋ ಜೊರಿಪೋಸ್ಟ್ ಚುತ್ಥಲ ಶಾಕಪಾತ್ರೊಮಿನೊಯಿಪಸ್ಟ್
ಮೇದಿನೀಸುರೆ ಪೇರನೆಯಿದಧಿಯೆಂದವೆಡ್ಡ ಘಟಂಕುಳೆ–
ನಾದರೀತಿಜಿಪೋಯೆಮೆಂಚಲ ಭಕ್ಷೊಮಕ್ಷಿಣೊ ನಿಂಜೊಸ್ಟ್ ॥ ೫೬ ॥

ಧಾರಣೀಸುರಸೂನುಟೂಡ ಸಮಸ್ತ ಸಾಧನೊ ನಿಂಜೊಸ್ಟ್
ವಾರಿಪೂರಿತಿ ಪಕ್ಕಡೇನಿಜಿಪೋಸ್ಟ್ ಭಂಡಿಟೆ ಕೊಂಡತ್
ಯೇರ ವೇಗಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್ಣೆಂಚಲ ಪಂಡೆರಂಬುರುಹೇಕ್ಷಣೆ
ಪಾರಣೇಕನುವಾಲನೀಯ್ಯ್‌ತೆನೆಂದ್ ವಾಯುತನೂಜಟಾ ॥ ೫೭ ॥

ಆಯೆ ಕೇಳಪ ಕೈಯಿಟ್ತ್ತಿ ಪವಿತ್ರೊಮೀ ತಿಗೆತಾಕರ
ಪಾಯಿಡ್‌ಸ್ಟುಡವಾಡೆದ್‌ಸ್ಟೊಂಡಾಯೆ ಮೋದಿತನೇಕೊಲಾ
ಆಯತಾಂಬಕೆಯಾ ಜನಿತ್ರಿಪದೊಂಕ್ ಬೂಟಭಿವಂದಿತೇ
ಆ ಯಮಾತ್ಮಜನಂಘ್ರಿಯುಗ್ಮರೆಜಂ ಶಿರಸ್ಸ್‌ಕ್ ಪೂಜಿಯೆ ॥ ೫೮ ॥

---

೫೩. ಊಕೊ - ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹ; ಕಟುತ್ - ಮಾಡಿ; ವರವೋಡುನ - ಬರಿಸಬೇಕು.
೫೪. ರಾತ್ರಿತಾಕ - (?); ಚಮೆಪ್ಪಿ - ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ; ನಾಳಿಕೇರೊ - ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು; ಮುರೆಪ್ಪುಣ - ಮಿಶ್ರಮಾಡುವ; ಧೂಮಿಪುಪ್ಪುಣ - ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕುವ (?); ಸೋಪದಂಕುಳೆ - ಊಟದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು.
೫೫. ಬೆಳ್ಳುಡೆ - ಬೆಳಕು.
೫೬. ಅಡಪೋ - ನಡೆಸು (to drive); ಅವೆಚ್ಚಿಟ್ (?) - ಅದರ ಮೇಲೆ (?); ಓದನೊ - ಅನ್ನ.
೫೭. ಪಕ್ಕಡೆ - ನೀರು ತುಂಬುವ ಚೀಲ; ಪಾರಣೆ - ಊಟ; ಅನುವಾಲ - ಸಿದ್ಧನಾಗು.

ವೀರ್ಯಶೌರ್ಯೊಲ ತಪ್ಪನೆತ್ತ್ ವಿರೋಧಿ ಚೂಸ್ಟ್ ಬಲಾಬಲಂ
ದೂರೊಂಟ್‌ತ್ತ್‌ಡೆಪಿಂದ್ ಮುಟ್ಟ್‌ಲ ಮುಟ್ಟಟಾಸ್ಟ್ ಪರಾಕ್ರಮನ್
ಪೋಡಿಪಂತೆಯನೇಕ ಪೊರ್ತ್ ವಧೀಪು ರಾಕ್ಷಸನಕ್ಷಿಣಂ
ವಾರಿಜೋದರೆ ರೆಕ್ಷಿತ್‌ಕ್ಕನಯೆಂದ್ ಮಾನಿತೆರಾ ಮಗನ್ ॥ ೫೯ ॥

ಆ ಜನಿತ್ರಿ ವಚೀತಿ ವಾಕ್ಯೊಮಿನೊಡ್ಡ್‌ಸ್ಟಾಯೆ ಶಿರಸ್ಸ್‌ಟ್
ಆಜಿನಾಲಿಶೆಕೊಪ್ಪ ಕೀರ್ತಿನಿ ನಿಲ್ವೊವೇರಮೆಸ್ಟಿಚ್ಚಿತ್
ಈ ಜಗತ್ತ್‌ಕೆನಾತ್ಮಶಕ್ತಿನಿ ಚೂಪವುಪ್ವೆಂದಕ್ಷಿಣೋ
ವ್ಯಾಜಿಯಾವತೆ [ಭೂಸುರೋತ್ತಮೆ] ನಿಲ್ಪ ವರ್ತೆ ವೃಕೋದರೆ ॥ ೬೦ ॥

ಪತ್ತ್ ಚೂಸ್ಟೆ ಸಮಸ್ತ ಸಾಧನೊ ನಿಂಜಯೀ ಶಕಟೋಚ್ಚಿಟ್
ಮಿತ್ತ್‌ಪೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಕುಳ್ಳತೌಳಡೆತ್ತ್ತಿ ಗೋಣೆರೆ ನೀಣೆನಿನ್
ಪತ್ತ್‌ಸ್ಬೊಂಡಸ್ಟ್ ನೂಕ್‌ಸ್ಟ್ ಬಲವಾಯಿರೊಯಿತ್ ಗೆಮೀಪಪಾ
ಆತ್ತ್‌ನಾಕುಳು ಚೂಸ್ಟ್ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿತೇರವನೀಪತೇ ॥ ೬೧ ॥

ವಿಪ್ರೈವೆರ್ ಶ್ರೋತ್ರಿಯೇರ್ಕುಳು ತನ್ನೆಯಡ್ಡ ಗುಣಜ್ಞೆತಿ
ಸ್ಟಪ್ಪೆರ್‌ಂಬುಳ್ ಯಾಚಿತ್ ಚಿಲು ದಿವಸೊಂಟ್‌ತ್ತೊರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ್
ಅಪ್ಪೆ ಪಂಡ್ ಕಡೋಪ್ಪಳೆನ್ಕೆರ್ ನಾಮು ರಾಕ್ಷಸಬಾಯಿಕ್‌ಂ-
ದೊಪ್ಪ ವರ್ಪೆರ್‌ನಾ ವಿನೋದೊಮಿ ಚೂವೆರೌಳೆ ಮಹಾಜನಂ ॥ ೬೨ ॥

ಊರಿನಿನ್ ಬುಡ್ ಆಕರಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ಬಂಡಿ ಮಾರುತಿ ಸ್ಟೇರ್‌ಸ್ಟೀ
ದೂರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ಪೆರೊಪ್ಪ ಚೂಸ್ಟ್ ವರೋಡೆಯೆಂದೆ ಸಮಸ್ತೆರೆನ್
ಬಾರಿತೇಯೊರಿ ಸ್ಟೇನೆ ಪೋಸ್ಟಪೆ ಚೈಯೆರಪ್ಪೆ ವಚೀತ್‌ಣ
ಮಾರಿ ರಾಕ್ಷಸಬಾಯಿಕೆಂದ್ ಗೆಮೀತೆ ವಾಯುಜೆ ವೇಗಿತ್ ॥ ೬೩ ॥

ಕಣ್ಕ್ ಚೋಜನತಂದೊಮಾಸ್ಟ್‌ಣೆಕೇಟ್ಟ ನ್‌ಂದ್‌ತೆರಾಕುಳು
ತನ್ಕುಳೋರೊರಿ ಪಾತೆಡ್‌ಪ್ಪೆರ್ ಭೂತಳಾಧಿಪೆಯಾಟಲ

---

೫೮. ಪಾಯಿಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಹಾಕಿ; ಉಡವಾಡ್ - ಬಿದ್ದು (?); ಎದ್‌ಸ್ಬೊಂಡ್ - ಎದ್ದು; ಜನಿತ್ರಿ - ತಾಯಿ.

೫೯. ರೆಕ್ಷಿತ್‌ಕ್ಕನ - ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

೬೦. ಆಜಿನಾಲಿಶೆಕೊಪ್ಪ - ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ; ಅಮೆಸ್ಟ್ - ಸಿದ್ಧನಾಗಿ; ವ್ಯಾಜಿಯಾವತೆ - (?)

೬೧. ಶಕಟೋಚ್ಚಿಟ್ - ಗಾಡಿಯ ಮೆಲೆ; ಮಿತ್ತ್‌ಪ - ಮೇಲಕ್ಕೆ; ಅಡೆತ್ತ್ತಿ - ಹೂಡಿರುವ; ನೀಣೆನಿನ್ - ಹಗ್ಗವನ್ನು.

೬೩. ಸ್ಟೇರ್‌ಸ್ಟೀ - ಏರಿರುವ; ವರೋಡೆ - ಬರಬೇಡಿ; ಬಾರಿತೇ - ತಡೆದನು; ಸ್ಟೇನೆ - ನಾನೇ.

೬೪. ಮಾಸ್ಟ್‌ಣೆಕೇಟ್ಟ - ಮರೆಯಾಗುವಲ್ಲಿವರೆಗೂ; ಪಾರ್ತೆರ್ - ನೋಡಿದರು; ಪಯ್ಯೆನಾ - ಮೌನವಾಗಿ.

ಶಂಕಿಪಂತೆ ಗೆಮೀಪೆರೇರೆಕ ಚೋಜನ್ನ್ ಧೈರ್ಯೊಂದ್‌ತ್
ಕಂಕರೀತ್‌ಲ ನಂಕ್ ಜಾನೊಳಿಯೆಂದ್ ಪಾರ್ತೆರ್ ಪಯ್ಯೆನಾ ॥ ೬೪ ॥

ಅಪ್ಪೊಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಭಕ್ಷೊಮಿ ಭಕ್ಷಿತಕ್ಷಣ ನೆರ್ಕ್ವಿನ
ಒಪ್ಪೊಂಟೊಯಿತಿಜಿಯೇ ಚಮೆರ್ತಯೆ ಪಾತ್ರೊಮೆಯ್ಯಲ ತೆರ್ವಟೆ
ಪೋಪ್ಪುಣವುಟ್ಟ್‌ಗಳೀಕುಳೇ ದಧಿಪೇರನೆಯ್ಯ ವಿಯೋಗಿತ್
ಒಪ್ಪೊ ಪೋಯಿಜಿಸ್ಟ್‌ತ್ತಿನುಂಪುಟ್‌ಲಧೊರ್ಮುಂಡೆ ವೃಕೋದರೆ ॥ ೬೫ ॥

ವಾರಿ ಪಕ್ಕಡೆಟ್‌ತ್ತಿ ಪಾನೊಮಿ ವೆಂದ್ ಸಂತೈತೊಂಡ್ಣೈ
ಮಾರುತಾತ್ಮಜೆ ಬೆತ್ತ್ ಬಂಡಿನಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲ ಗೆಮೀಪೊಯೇ
ದೂರೊಂಟ್‌ತ್ತಮರಾರಿನೀಕ್ಷಿತ್ ಶ್ವಾನ ಬಲ್ಲಂಬುಳ್ ವೇಗಿತ್
ಬಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಬಹುರಾಶಿಯನ್ನೊಮಿ ತಿನ್ಸ್ ಬೋಡುವುಟಾಂದೆನಾ ॥ ೬೬ ॥

ಏರ್ ತಾನ್ಂಬೆ ಯೀತ್ ಪೋಡಿದನೆತ್ತ್‌ಣಾಯೆನಿನಿಂಚೊರಿ
ಮೀರ ಪಂಡಿರಿನೀಟ್ಟ ಮರ್ತ್ಯಸುರಾಸುರೇರ್ಕುಳೆಟೇರೊರಿ
ದೂರೊಂಟಾಯನಿನ್ ಯೆಂಕ್ ಕೊಂಡತಿನುಂಪುನುಂಡ್ಣೈಕಾರೊಸ್ಟ್
ಊರ ವಿಪ್ರೆರೆನೆಯ್ಯ ಭಕ್ಷಿಪೆನೆಂದೆ ತಾನ್ ಬಕೆ ರೋಷಿತ್ ॥ ೬೭ ॥

ಬೆತ್ತ್ ಶೇಷಿತಿನೋದನಂಟೊಟುಸ್ಟ್‌ತ್ತಿ ಶಾಕೊಮಿ ಕೂಟ್‌ಸ್ಟ್
ನುರ್ತ್ ಮುದ್ರೆನಿ ಮಾಂತುಣ್‌ಪ್ಪೆನ ದೈತ್ಯೆ ನೀಳ್‌ಸ್ಟ್ ಕಯ್ಯ್‌ಟ್
ಬೆತ್ತ್ ರಾಕ್ಷಸೆ ಬೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಬೆರಿಕೊಂಜ ತಾಡಿತೆ ರೋಷಿತ್
ಚಿತ್ತೊ ತಣ್ಕುಣನಿಚ್ಚಿಟಾಸ್ಪಸ್ಟೆ ಶ್ಲಾಘ್ಯೊ ಕೊಂಡಿರಿ ಮಾರುತೀ ॥ ೬೮ ॥

ಕೋಪಿತಾ ಬಕೆ ಮೆಂಚಲೊಂಜಿ ಮಹೀರುಹಂ ಪರಿತೊಂಡತ್
ಚೊಪಯೇ ತನ ಪೌರುಷಂ ತದೆತಾ ವೃಕೋದರನಕ್ಷಿಣಂ
ಆ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಭೀಮೆ ಕೈಮಡೆಟಾಯ ಚೂವರಿಯೆಂದ್‌ತ್
ಪಾಪಿ ನೆಂದಿಪಿಲಾಪತೌಳೊರೊಮೆಂದ್ ತಾನುಪಯೋಗಿತೆ ॥ ೬೯ ॥

ಮೃಷ್ಟೊಮಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ಭೋಜನೋಮೆನ ತನ್ನೆ ಬಾಟಿಡೆಂದೆಂಕಿನೀ
ತುಷ್ಟಿ ಪ್ರಾಪಿತೆನೆಂದ್ ಕಪ್ಪುರ ವೀಳ್ಯೆಯಾರಿತ್ ಮಾರುತೀ
ದುಷ್ಟೆ ತಾನತಿ ಲೋಕಕಂಟಕೆಯಾಸ್ಟ್‌ಣಾಯಮರಾರಿನಿನ್
ನಷ್ಟೊಮಾಕವೆನೆಂದ್ ನೆಂದ್‌ತ್ ಸಿಂಹನಾದೊಮಿ ವೆಂದೆನಾ ॥ ೭೦ ॥

---

೬೫. ಚಮೆರ್ತ್ - (ಸಮೇಲ್ತ್ - ಹೊ.ತು.) ಪಾತ್ರದಿಂದ ಬಗ್ಗಿಸಿ.
೬೬. ಬಾರ್‌ಸ್ಟ್ - ಬಾಚಿ ತೆಗೆದು.
೬೭. ಮೀರ ಪಂಡಿರಿ - ಮೀರಿ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ; ಆರೊಸ್ಟ್ - ಆಯ್ದು.
೬೮. ಮುದ್ರೆನಿ ಮಾಂತ್ - ಉಂಡೆ ಮಾಡಿ.
೬೯. ಪರಿತೊಂಡತ್ - ಕಿತ್ತು ತಂದು.

ಉಂಡೆನೇನಿನಿ ಅನ್ಯಚಿಂತೆ ಸ್ಟದಂತೆ ವರ್ತ್‌ಡೆಟೀಯೊರಿ
ಕೊಂಡ ಯುದ್ಧೊಮಿನೆನ್ಟ್‌ಟಾ ದ್ವಿಜೆರೆಲ್ಲ ಭಕ್ಷಿಪೆನೆಂದಯು
ಪಂಡ್ ರೋಷಿತಿನೀಟ್ಟ ಪೋಡಿಪವುಂಡಿನುಂಪುಟೆ ಪಾರ್ಪಿಲಾ
ಖಂಡಪರಶುವಿನಾಜೆನಾಂದೆರ್ ರಾಯೆ ವರ್ತ್ ವೃಕೋದರೆ || ೭೧ ||

ಪೋಸ್ಟ್ ವಾಯುತನೂಜೆಯಾ ಬಕನಂತ್‌ಟಾವಪನಕ್ಷಿಣಂ
ಚೂಸ್ಟ್ ರಾಕ್ಷಸೆ ರೋಷಿತ್ ಝುಡಿಯಾ ವೃಕೋದರೆ ಕೈಕುಳೇ
ಪಾಯಿ ಪತ್ತ್‌ಳೆತಡ್ಡೊ ಬೀತಮರಾರಿ ಮಾರುತಿಲಂಚನೆ
ಜಾಸ್ಟ ಪಂಡಕೊನಾಕ್ಳು ವರ್ತಿತಿನಾಹವಂತ ಮಹಾತ್ಮನಿನ್ || ೭೨ ||

ಬಾಹುಶಕ್ತಿನಿನ್ ಚೂಪ್ರೊಸ್ಟೋರೊರಿ ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧೊಮಿ ಸಲ್ಲ್‌ಸ್ಟ್
ಸಿಂಹನಾದೊಮಿ ವೇದ್ ಮಲ್ಲ ಮಹೀರುಹಂ ಪರಿತೊಂಡತ್
ದೇಹೊಮೆಯ್ಯ್‌ಟಿನಂದೊಮಾಸ್ಟ್ ತದೆಪ್ಪೆರ್ ಬುದೊಮೇರ್‌ಸ್ಟ್
ಸಾಹಸೊಂಟೊರಿಯತ್ತೊರೀ ಮುಗಿಲಾಸ್ಟ್ ದೈತ್ಯೆಯ ಭೀಮೆಯಾ || ೭೩ ||

ಪತ್ತ್ ದಿಕ್ಕದ್‌ರ್‌ಪ್ರೊಮಾಕುಳು ಪ್ರೊಯಿಪ್ಪಿ ಪ್ರೊಯಿಲ ಮಹಾಧ್ವನಿ
ವರ್ತಿಪುಪ್ಪಿ [ಮಹಾಧ್ವನೀಯವು] ಪರ್ವತಧ್ವನಿಯೋಂದ್‌ತ್
ವರ್ತಿಪುಪ್ಪುಣ ಯುದ್ಧೊಮೋಂದ್‌ಡೆ ಪಿನ್ಕ್‌ಣ್ಯೆಕರ್‌ಸ್ಟಾವಪ
ಮಿತ್ತವುರ್ತ್ ಸುರಾಸುರೇರ್ಕುಳು ಚೂಸ್ಟ್ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿತೆರ್ || ೭೪ ||

ಬೆತ್ತ್ ಪಣ್ಕ್‌ಣ ಜಾಸ್ಟ ರೋಷಿತ್ ಅಸುರೆ ಪತ್ತಪ ಮಾರುತಿ
ಪತ್ತ್ ತತ್ತ್‌ಣಂದಾಸ್ಟ್ ಮೈಕೊಟ್‌ಸ್ಟಾಯು ಕಯ್ಯ್‌ಟ್ ಚಿಕ್‌ಸ್ಟ್
ನುರ್ತ್ ನುರ್ತೆಲು ಮುಷ್ಟಿನಿನ್ ಜಠರೊಂಟ್‌ಪಾಯಪ ಸ್ಟಕ್ಷಿಣಂ
ಮೃತ್ಯುನಾಲಯೊ ಮುನ್ನ ಮೆಲ್ಲೆನೆ ಯಾತ್ರೆಯಾಕೊಸ್ಟೆ ಮಾರುತಿ || ೭೫ ||

ಕಾರ್ ಕೈವಶೊ ತತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್‌ಲ ಕಂತ್‌ಸ್ಟಂಗೊಸ್ಟ್ ಬಾಯಿನಿನ್
ಮೋರೆಕೊಡಸ್ಟ್ ದೇಹೊ ಕೊಡಸ್ಟ್ ಜಾಡೆಕುಳೆನೀ ನೀಟ್‌ಸ್ಟ್
ಧಾರಣೇತುಳ್ಳೆ ಜೀವ್ರೊ ಪೋಸ್ಟ್ ಬಕಾಸುರೇ ಕ್‌ಡಪೋಪ್ಪುಣಾ
ಮಾರುತೀ ತನ ಭಂಡಿತಿಜ್ಜಿಟ್ ಕೊಂಡೊವೊಂಡ್ ಗಮೀತೆನಾ || ೭೬ ||

---

೭೧. ಸ್ಟದಂತೆ - ಇಲ್ಲದೆ.
೭೨. ಝುಡಿಯಾ - ಕೂಡಲೆ; ಬೀತ್ - ಎಸೆದು.
೭೪. ಪ್ರೊಯಿಪ್ಪಿ - ಹೊಡೆಯುವ; ಪ್ರೊಯಿಲ - ಹೊಡೆತದ; ಅರ್‌ಸ್ಟಾವಪ - ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಲು.
೭೫. ಪಾಯಪ - ಹೊಡೆಯಲು; ಸ್ಟಕ್ಷಿಣಂ - ಆ ಕ್ಷಣವೇ.
೭೬. ಕೊಡಸ್ಟ್ - (?); ಜಾಡೆಕುಳೆನಿ - ದಾಡೆಗಳನ್ನು; ನೀಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಹೊರಚಾಚಿ; ಭಂಡಿತಿಜ್ಜಿಟ್ - ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ.

ಕೊಂಡೊಸ್ಪಾ ಪುಣನಿನ್ ಪುರಂತ ಸಮೀಪಂಟಾಸ್ಪಿಡಪಾ ಜನಂ
ಪುಂಡ್ ಕಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ ವರ್ತ್ ಚೊಸ್ಪತಿ ವಿಸ್ಮಯೀತ್ ವಚೀತೆರ್
ಚಂಡವಿಕ್ರಮೆ ತಾನ್‌ಂಬೇ ಯಮೆ ವಿಪ್ರಜಾತಿಕ್ ಭೂಮಿಟ್
ಉಂಡ್‌ಮಾಂತೆನ ಪೌರುಷೊಂಕುಳೆ ಜೀವನೋಂದೆರ್ ನೆರ್ಕ್ವಿನ ॥ ೭೭ ॥

ನಾಣಲಿಂಚನೆಯಾಯಕ್ ಶುಭೊಮಿನ್‌ಪ್ರಸಾದಿಕ ಬ್ರಹ್ಮೆರ್
ಏಣಪಾಣೆಯ ವಿಷ್ಣುವಾ ಮುದೆಲಾಸ್ಪಿ ದೇವತೆರೊಂದ್‌ಸ್ಟ್
ಝೂಣೆರ್ ನಮ ವೃತ್ತಿನುಂಡ್‌ಂಬುಳಿಪ್ಪಡೆಂದುಳೆತೊಂಡೊಸ್ಟ್
ಕ್ಷೋಣಿವಲ್ಲಭೆರೇ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮೆರೇರ ಮಾನಿತೊಂಡ್‌ತ್ತೆ[ರಾ] ॥ ೭೮ ॥

ಆಜಿ ತಿಂಗಳ್ ಪೋವಪಾಡೆಗ್ ವರ್ತೆರೆಡ್ಡೊರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ
ವ್ಯಾಜಿಯಾವನೆ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ತಾನತಿ ನಿರ್ಮಲೆ
ಭೋಜನಾರ್ಥಿಯೆಂದಾ ಯಮಾತ್ಮಜಟಾಯೆ ಬೋಡಪ, ವಿಪ್ರನಿನ್
ಪೂಜಿತೋರ್ತಿತೆ ವರ್ಪುಣೇಡೆಕ್‌ಯಾತ್ರೆಯೆಂದ್ ವಿಚಾರಿತೆ ॥ ೭೯ ॥

ವಾರಣಾಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ವರ್ತೆನತೌಳ್ ನಿರ್ಧನೆಯಾವಪ
ದೂರೊಂಟಿಂಚಿಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟುಣ್ಕ್‌ಣ್ಯೆಕೀಕುಳೋರ್ತ್ ವರ್‌ಪ್ಪೆರ್
ಧಾರಣೀಸುರಯೆಂದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ ಕೇಳಪೆಂಕುಳುಲಂಚನೆ
ಸ್ಪೀರೆನಂದ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟುಲೊ[ಸ್ಟ್] ವುಪ್ಪುಕೀ ಪರದೇಶಿಕ್ಕು ॥ ೮೦ ॥

ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ವರ್ತ್‌ಣ ಯೇನಿ ನಾಮುತೆನೀಡೆಕ್
ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪೆ ಯೇರ್ ಧರ್ಮತನೂಜೆಯೋ ಕುರುಭೂಪೆಯೋ
ವರ್ತಮಾನೊ ಪಣಾಲು ದ್ರೋಣೆರ ಭೀಷ್ಮೆರಾ ಗುರುಸೂನುವಾ
ಆ್ತೆರೋ ಸುಖೊಮಂಧಭೂಪೆ ಕೃಪಾಖ್ಯೆಲಾ ವಿದುರಾಖ್ಯೆಲಾ ॥ ೮೧ ॥

ದೇಶೊಮೆಯ್ಯ ಸುಭಿಕ್ಷೊಮೋ ಪರಿವಾರೊಮಾ ಪುರವಾಸೆರಾ
ಕ್ಲೇಶಹೀನೆರೊ ಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳು ಕೌರವೇರ್ಕುಳ ತಮ್ಮುಟೆ
ಬಾಶಿ ಪತ್ತನೆ ಸೇರ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ತೆರೊ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇರ್ಕುಳೆಕೋಳಲೊಂ–
ಜಾಶೆಯುಳ್ಳ ವಿಶೇಷೊಮುಂಡೊ ವಿಚಾರಿತ್‌ತ್ತಣಯೇವಿಲೆ ॥ ೮೨ ॥

---

೭೮. ಪ್ರಸಾದಿಕ - ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ; ಏಣಪಾಣೆ - ಶಿವ.

೭೯. ಬೋಡಪ - ಬೇಡಲು; ಓರ್ತ್ ಇತೆ ವರ್ಪುಣ - ಎಲ್ಲಿಂದ ಈಗ ಬರುವುದು; ಏಡೆಕ್ - ಎಲ್ಲಿಗೆ.

೮೦. ಸ್ಪೀರೆನಂದ್ - ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ; ಅ್ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ; ಉಲೋಸ್ಟ್ - ಅಲೆಯುತ್ತಾ; ವುಪ್ಪುಕೀ - ಇರುವ.

೮೨. ಬಾಶಿ ಪತ್ತನೆ - ಹಟ ಮಾಡದೆ; ಯೇವಿಲೆ - ಹೇಳಿರಿ.

ಧರಣೇಶೆ ಮಿನಪಾ ಭೂ–
ಸುರೆ ಪಣ್ಕೆ ತೆಳಿತಿಂಚ
ಮರ್ಳೇರೀಕುಳು ಪಿಂದ್ತ್ತೆನಿನೋಂಪೆರಾ
ಮರ್ಳನಾಕೊಸ್ಟ್ ಕೇಂಡೀ
ಪರಿಶೇ ಪಾಂಡವೆರಗ್ನಿ–
ಟರಮನೆ ಸಹಿತೊ ಬೈತಟಿಸ್ಟ್ಣಾತೊ ॥ ೮೩ ॥

ಆಕುಳಸ್ತಮಿತೇರೀ
ಲೋಕೊಮೆಯ್ಯ ಪುಲೆಂಜಾ
ಆ ಕುರುಪತಿಕಾತ್ತ್ಣ್ತೆನ ರಾಜ್ಯೊ
ಏಕಚ್ಛತ್ರಪದೊಂಟ–
ನೇಕೊಮೈಶ್ವರ್ಯಂಟ
ಆ ಕೋಲಾಹಲ ಜಾಸ್ಪಾ ಪಣ್ಕೋ ಮ[ಯೆನಿ] ॥ ೮೪ ॥

ಆನೇಯಶ್ವರಥಾದಿ
ಸೇನೇಟಾ ವಿಭವಂಟಾ
ನಾನಾ ರಾಷ್ಟ್ರವೆರೆ ಸೇವನೆಟರ್ಥೊಂಟಾ
ಭಾನುಕ್ ಸರಿಯೆಂದಿಂ–
ಚಾ ನರೇಂದ್ರಟ ವಿಪ್ರೆ
ತಾನ್ ಸೂಚಿಪಪಾರ್ ಧರ್ಮಜೆ ಏವುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೮೫ ॥

ನಿರುತೊ ಪಾಂಡವೆರೆಕ್
ಮರಣೊ ವರ್ತ್ಣ ದೈವೊ
ಬೆರಿ ಚೂಪೋಕ್ಣೆಕಾತಾ ಕೆಡ್ ಸೇರಾತ್
ಪರೆರೆ ಬಾಧಿಪನಾ ಸ–
ತ್ಪುರುಷೆರೀ ಸತ್ಯೊಂತಾ
ತೆರುಟೇ ಪೋಸ್ಪಲ ಜಾಕಿಂಚಟಿಯೆರಾಕ್ಕು ॥ ೮೬ ॥

ಧರ್ಮೊಂಟೆ ನಡತ್ಲ
ಧರ್ಮನಂದನೆ ಜಾಕ್
ದುರ್ಮಾರ್ಗೊಂಟಟಿಯೇರಾ ಕುರುಭೂಪಾಲೆ

---

೮೩. ಮಿನಪಾ - ಮಾತಾಡಲು; ಓಂಪೆರಾ - (?); ಬೈತಟಿಸ್ಟ್ಣಾತೊ - ಬೆಂದು ಸತ್ತುದುದಲ್ಲವೇ?
೮೪. ಪುಲೆಂಜಾ - ತಿಳಿಯುವಂತೆ.
೮೫. ರಾಷ್ಟ್ರವೆರೆ - ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರ.
೮೬. ಕೆಡ್ ಸೇರಾತ್ - (?); ತೆರುಟೇ - ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ.

ನರ್ಮ ಪಿಂದಾರಾರೆ–
ನಿರ್ಮುಲೀತ್‌ಡಿಕೀ ದು–
ಷ್ಕರ್ಮಿಕ್ ಭವಿತ್‌ಣೋ ವಿಭವೋ ವರ್ತ್ ॥ ೮೭ ॥

ಬುದ್ಧಿಮಾನಾವಿನ್ ದು–
ರ್ಬುದ್ಧರೆ ವಚನೊವಿನ್
ಸಿದ್ಧೊಮೆಂದಸ್ಟೆನೀ ನಂಬರೀಸ್ಟ್ ನುಂಬೇ
ಒದ್ಧವೈರಿಟ ಕೂಡೊ–
ರ್ಬುದ್ಧಿಟ್‌ಪ್ಪುಕೊಮೆಂಬಿನ್
ದುಗ್ಧಂಟೂಡಾನಮೃತೊ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟಣಂದಾವು ॥ ೮೮ ॥

ಆಸ್ಟ್‌ಣಾವಡ್ ಚೈತ್
ಪೋಯೆರೆಂಬುಟ ಭಾಗ್ಯ–
ರಾಸ್ಟ್‌ಣಾಕುಳೆ ಗೋಷ್ಠೀಸ್ಟೆ ವಂಚಿಕ್ಕಾ
ಆಸ್ಟಾ ಗಾಂಗೇಯೆರಾದಿ–
ಯಾಯಿ ಸಜ್ಜನೆರೇಕೌ–
ಳೀಸ್ಟಾಲೊಂಜಿ ಸುಖೊಮುದ್ದಿನ ಚೋಜಿತ್ತಿನ್ ॥ ೮೯ ॥

ಸುಖಿಯೀತ್‌ತ್ತೆರ್‌ನಾಕ್ಕು
ಮುಖೊಮಾಯಿ ರಾಜ್ಯೊಂಟ್
ಮಖೊವೆಂದ್ ದ್ರುಪದೆ ಲಾಭಿತೆ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನೊ
ಸಖಿಕುಳೆಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್
ಸುಖೊಮಾ ಅಂಗನೆಕುಳೆ
ಶಿಖರೊಮುಂಡೆಂಕೇರಾತ್‌ಸ್ಟ್ ಕುಳ್ಳ್‌ತ್ತಿನ್ ॥ ೯೦ ॥

ದೇವೀ ದ್ರೌಪದಿಯೆನ್ನಿನ
ಬಾಲೆ ಕೊಟುವೃಪ್ಪಿನ್
ವೈವಾಹೋತ್ಸವೊಮುಂಡೆಂದಸ್ಟೆ ಕೇಂಡ್‌ತ್ತೆ
ಧಾವತಿಕಜವಂತೆ
ಪೋಯೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೇಕುಂ–
ಡಾವು ದಕ್ಷಿಣೆ ಮೃಷ್ಟಾಶನೊವೌಳೆಂದೆರ್ ॥ ೯೧ ॥

---

೮೭. ನರ್ಮ - ರಹಸ್ಯವನ್ನು.
೮೮. ಒರ್ಬುದ್ಧಿಟ್ - ಒಂದೇ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ; ದುಗ್ಧಂಟ್ - ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ.
೮೯. ಸ್ಟವು - ಆದು
೯೦. ಲಾಭಿತೆ - ಪಡೆದನು.
೯೧. ಧಾವತಿಕ್ - ಆಯಾಸಕ್ಕೆ; ಅಜವಂತೆ - ಹೆದರದೆ.

ಸತ್ಯೊಮಂದೋಂದ್ ತಾನ್
ಒತ್ತ್ ಕೇಂಡ್‌ನ ಶುದ್ದಿ
ಭರ್ತಾವೇರ್ ಕುಮಾರಿ ವರಿಯೀಪ್ರುಪ್ಪಿನ್
ಬರ್ತೆರಾಡೆಕ್ ಕೂಡ
ವರ್ತ್‌ತ್ತೈರೆದ್‌ರ್ ಮು–
ಹೂರ್ತೊವೊಂದಸ್ಪೆನಿನ್ ನೆರ್ಕ್ಪೆನ ಪಂಡೋಡು ॥ ೯೨ ॥

ಕರ್ತವ್ಯೊಮುಂದು ನಂಕ್
ಬೋರ್ತಿ ಕಾರ್ಯೊಲ ಪ್ಪೋವಿನ್
ಭುಕ್ತದಕ್ಷಿಣೆಯುಂಡಾಸ್ಟೈಳ್ ನಂಬುತ್ತಿನ್
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೊ ನಮಿನಿನ್ ಕೊಂ–
ಡತ್ತ್‌ನೀಡೆಕ್ ದೈವೊಂ–
ದುತ್ತಮ ದ್ವಿಜಟ ಧರ್ಮಜೆ ಏವ್ರುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೯೩ ॥

ಪಾಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಿಯೆಂ–
ದಾಯೆ ಪಿಂಬೆಯೊ ನಿಶ್ಚ್ಯಂ
ಯೀ ಯೋಗ್ಯ ದ್ವಿಜೆರೆಂದಾಕುಳೆನಿನ್ ಚೂಸ್ಟ್
ಆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಟಾಭಿ–
ಪ್ರಾಯೊ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ ಪಣ್ಕೆ
ಶ್ರೀಯುಳ್ಳ ದ್ರುಪದನಂದನೆ ಪಟ್ಟಾಂಗೊ ॥ ೯೪ ॥

ಪಾತಾಳೊಂಟ ದಿವ್ಯೊಂಟ
ಭೂತಾಳೊಂಟಜತೀನಿ
ಆ ತಸ್ವಿಕುಳೆಟ್‌ತ್ತಾ ದ್ರುಪದನ್‌ಪುತ್ರೀ
ಪೇತಾಲುತ್ತಮೆತಿ ತಾನ್
ನೀತಿಜ್ಞೆ ಗುಣಶೀಲೆ
ಜ್ಯೋತಿಸ್ಸ್‌ರ್ಣೆಯೆನ್ಕ್ರುಡಲ ಕಾಂತೀ ॥ ೯೫ ॥

ಆ ರಾಜಾಸ್ಯೆ ಕುಮಾರಿ–
ಕೇರಾವೆರನುಕೂಲೊಂ–
ದಾರೇಸ್ಟರ್ಜುನಕಾಳೇ ಕೊಳುಪ್ಪೊಡೆಂದ್

---

೯೨. ಶುದ್ದಿ - ವಾರ್ತೆ; ಪರಿಯಿಪ್ಪುಪ್ಪಿನ್ - ವರಿಸಲಿರುವ.
೯೩. ಬೋರ್ತಿ - ಬೇಕಾದ.
೯೪. ಪಾಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಿ - ಕಪಟೋಪಾಯವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು; ಪಟ್ಟಾಂಗೊ - ರಾಜಾಜ್ಞೆ.
೯೫. ಪೇತಾಲ - ತುಂಬ; ಉತ್ತಮೆತಿ - ಶ್ರೇಷ್ಠಳು.

ಏರಾ ನಂಬುಸ್ಪೊಂಜಿತ್ತಿ
ಕಾರ್‍ಯೊ ನಿಷ್ಫಲೊಮಾವ
ಆ ರಾಜಾವಧಿಕೊ ಚಿಂತಿಕೆ ಪಾಂಚಾಲೆ ॥ ೯೬ ॥

ಧರಣೀವಲ್ಲಭೆ ಪಾಂಡ್ವಿ
ವರ ಕುಮಾರಕೆರಗ್ನಿ
ಟುರಿಸ್ಟ್ ಪೋಯೆರೋ ದೈವಾಧೀನೊಂಟ್‌ತ್ತಾವ
ಅರೆಯಾಸ್ಪೊ[ಟಿ]ಸ್ಟ್ ಜೀವೊ
ವಿರಸಾಲುಳ್ಳೆರೊ ಪಕ್ಷೇ
ತರುಣೀಭಾಗ್ಯತವಾಂದೆಂದನುಮಾನಿಪ್ಪೆ ॥ ೯೭ ॥

ಜ್ಯೋತಿಷೋ ಮುದೆಲಾಪ್ಸಿ
ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣೊಂ-
ಟೇತ್‌ಳ್ಳೊ ಶಕುನೊಮಾತೆಟ್ ಚೂಪೋಯೆ
ಭೂತಲಾಧಿಪೆರೆಡ್ಡ
ಭೂತಾವೇಶಮುಖಂಟ್
ಬೇತ್ ಕೇಳ್‌ಕಿ ವಾಕ್ ಪ್ರಶ್ನೊಮಿನಿ ಕೇಂಡೆ ॥ ೯೮ ॥

ನಿನೆವು ತತ್ತ್ಣತೆಂದಿಂ-
ಚನುಶೋಕಿತವನೀಶೆ
ಮುನಿಕುಳೆನುಳೆಪೋಸ್ಟುತ್ತಮೆರಾವುಳ್ಳ
ತನ ಪುರೋಹಿತಕೂಟೊಂ-
ಡನುಮಾನೀಪ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಯನುಕೂಲೊಮಾವಾ ಚೋಜತೊ ಪ್ರಶ್ನೊಂಕ್ಳು ॥ ೯೯ ॥

ಆ ಪುರೋಹಿತೆ ಪಂಡ್
ಭೂಪಾಲನ್ ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್
ಆ ಪಾಂಡ್ವೀಸುತೆರುಳ್ಳೆರವನೀಟೀಯ್ಯ್
ಚೂಪೊಸ್ಸಿ ಶಕುನೊಂಟ್-
ತ್ತಾ ಪರೀಕ್ಷೆಕುಳೆರ್ತ
ಪ್ರಾಪೀಪೊಡಯೆಕ್ ಸಂಶಯೊಮೀನೆಂದೆರ್ ॥ ೧೦೦ ॥

---

೯೬. ರಾಜಾಸ್ಯೆ - ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮುಖವುಳ್ಳವಳು; ಏರ್ + ಆವೆರ್ + ಅನುಕೂಲೊ + ಎಂದ್ + ಆರೇಸ್ಟ್; ಆರೇಸ್ಟ್ - ಆಲೋಚಿಸಿ; ಚಿಂತಿಕೆ - ಚಿಂತಿಸುವನು.

೯೭. ಅರೆಯಾಸ್ಟ್ ಒಟಿಸ್ಟ್ ಜೀವೊ - ಅರೆ ಜೀವವಾಗಿ ಉಳಿದು; ಜೀವೊವಿರಸಾಲ ಉಳ್ಳೆರೊ - ಜೀವಸಹಿತವಾಗಿ ಇರುವರೋ.

೧೦೦. ಪರೀಕ್ಷೆಕುಳೆರ್ತ - ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ.

ಧರಣೀವಲ್ಲಭ ಕೇಳಿ–
ಯರವಿಂದಾನನೆನಿನ್ ಸ್ವಯಂ
ಬರೊಕೆಂದಿಂಚರಸುಕುಳು ತಿಗೆಯಾ ವರ್ತ್
ಧರಣೀಪಾಲೆರ್ ಪಾಂಡ್ವಿನ್
ವರ ಕುಮಾರಕೆರ್ ಗೋ–
ಚರಿಪೆರೀ ತರುಣೀಕ್ ರ್ಣೊಮುಂಡಟ ॥ ೧೦೧ ॥

ತನ ಪುರೋಹಿತೆಯಿಂಚ–
ಅನುಮಾನೀತ್ ವಚೀಪ
ಎನ್ಕ್ ಬುದ್ಧಿಂದುವೆಂದಾಯೆ ನಿರ್ಣೈತ್
ಮನುಜೇಶೆ ಚರೆರೆನವು–
ಳನುವಾಕೋಸ್ಟೆನ ನಾಲ್
ವರತ(?)ತಾಕರೆಕೆಯ್ಯ ಕಡತ್ಣಂದೊ ॥ ೧೦೨ ॥

ಓಲೆನಿ ಬರೆಪೋಸ್ಟ್
ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕ್ಲಾ ಭೂ–
ಪಾಲೆ ಪಾವಡೊಮಿ ಕಟ್ಸ್ಟ್ ಬೇತೇತೆ
ಕಾಲೊಮೀ ಕಳೆವಂತೆ
ಪೋಲೆಂದಪ್ಪಿಪಪಾವು
ಆಲೋಚಿಪನನೆತ್ತ್ ನಡತೆರಿಂಚ ॥ ೧೦೩ ॥

ಉಡುಗುರೆ ವಿರಸಾಲಾ
ಕಡವಾ ವೋಲೆಕುಳೆನಿ
ಕಡುವೇಗೊ ಚರೆರ್ ಕೊಂಡೊಸ್ಟ್ ನಾಲಿಕ್ಕಿನ್
ಪುಡಮೀಶೇರ್ಕುಳೆಕ್ ಪಾ–
ಯಿಡಪಾವು ಲಿಖಿತಾರ್ಥಂ
ತಡೆವಂತೆ ಚೂಸ್ಟ್ ವಾಜಿತೆರಾಪಾಕ್ಕು ॥ ೧೦೪ ॥

ಕುರುಭೂಪೆ ಮುದೆಲಾಸ್ಟಿ
ಧರಣೀಪಾಲಕೆರೆಯ್ಯ
ವರ ಸಹೋದರೆರಾ ಸಂಯುತೆರಾವೊಂಡ್

೧೦೧. ತಿಗೆಯಾವರ್ತ್ - ಬಂದು ತುಂಬಿರಲು.
೧೦೨. ವರತ ತಾಕರೆಕೆಯ್ಯ - (?)
೧೦೪. ವಿರಸಾಲಾ - ಸಹಿತವಾಗಿ; ಕಡವಾ - ಕಳುಹಿಸಲು.
೧೦೫. ಸಂಯುತೆರಾವೊಂಡ್ - ಕೂಡಿಕೊಂಡು; ವಾಜಿಪ - ಓದಲು.

ವರಡ್ ದ್ರೌಪದಿ ಸ್ವಯಂ-
ಬರೊಂಕೆಂದೊಲೆಕುಳೆನಿನ್
ಚರತೊ ವಾಜಿಪ ಕೇಂಡವನೀಶೆರ್ಕ್ಲ್ ॥ ೧೦೫ ॥

ಓಲೆತಾ ಪದಕೊ ಭೂ-
ಪಾಲೆರ್ ಕೇಂಡ್ ಮನಸ್ಸ್-
ಟಾಲೋಚಿಪುಪ್ಪೆರೋರೊರಿಯೊಂಜೊಂಜಾ
ಬಾಲೆ ದ್ರೌಪದಿಕಾನು-
ಕೂಲೆಯಾವೆರ ನಂಕ್
ಚಾಲುವ್ಪೋ ಚಮೆತ್ತ್ತೀ ಸುಕೃತೊಮೆಂದೆರ್ ॥ ೧೦೬ ॥

ಸತಿನಿ ಸಂಗ್ರಹಿಪೆರಾ
ಶತಯಜ್ಞಂಕುಳೆ ಪೆಂದಿ
ಪ್ರತಿಕುಳೆಕಾವಂತೆತ್ತರ್ಸ್ಸನನ್ಯಾ
ಕ್ಷಿತಿಪಾಲೇರ್ಕುಳೆಕ್ ಪ್ಪೋಯೀ-
ಕ್ಷಿತ್ ಮಾತ್ರೆ ಬರಲೀಯ್ಯ್-
ತತಿ ಪುಣ್ಯಾಧಿಕೆರಾಸ್ಸ್ ಜನಿಯೀತ್ಪ್ಪಿನ್ ॥ ೧೦೭ ॥

ಕುಂಡೊಂಟ್ತ್ತ್ ಜನೀತಿ
ಪುಂಡರೀಕದಲಾಕ್ಷಿ
ಕೊಂಡ್ವರ್ಕ್‌ಣೆಕೇತ್ ಭಾಗ್ಯೊ ಬೋಡು
ಮಂಡೆತಾ ವರತೊ ತಾ-
ನುಂಡಟಾ ರ್ಣೊಮಿಂಚ
ಪಂಡ್ ಜಾಕೊಟಿಕೋಮೆಂದನುಮಾನೀಪ್ಪೆರ್ ॥ ೧೦೮ ॥

ಅವನೀಮಂಡಲೊಂಟುಳ್ಳ
ಅವನೀಶೇರ್ಕುಳಡೆಂಗಾ
ಅವಧೀ ತಾನ್‌ದನಾ ಸೈನ್ಯೊಮಿ ಕೊಟೊಂಡ್
ರವಿರಶ್ಮಿಕ್ ತಡೆಸ್ಸ್‌ದ್ದಿ
ಪವನಕ್ ಸರಸ್‌ದ್ದಿ
ಭುವನಂಟೆಣ್ಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ ನಡತರ್ಪ್ಪೆರ್ ॥ ೧೦೯ ॥

---

೧೦೬. ಪದಕೊ - ಒಕ್ಕಣೆಯುನ್ನು; ಚಾಲುವ್ಪೋ - ಸಾಕಾದೀತೇ?; ಚಮೆತ್ತ್ತೀ - ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ.
೧೦೭. ಪ್ರತಿಕುಳೆಕ್ - ಪ್ರಭೃತಿಗಳಿಗೆ; ಆವಂತೆತ್ತ್ - ಅಲ್ಲದೆ; ಅರ್ಸ್ಸನನ್ಯ - ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ.
೧೦೮. ಕುಂಡೊಟ್ತ್ತ್ - ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಿಂದ; ಮಂಡೆತಾ ವರತೊ - ಹಣೆಯ ಬರೆಹ.

ಸಂಧಿ - ೧೦

ಶ್ರೀವಿನಾಯಕವಿಘ್ನರಾಜ ಗಜಾನನಾ ನಿಜಭಕ್ತಿಟ್
ಭಾವಿಪ್ಪುಪ್ಪೆ ಸದಾ ಗತೀರ್ ಪ್ರಸಾದಿಪ್ಪೋಡು ಗಣೇಶ್ವರಾ
ಶ್ರಾವಿತ್ ಮುಖರಂಗೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ನಟೀಕ ಭಾರತಿ ಹೇಪಲಾ
ಭಾವಿತೀ ಕವಿತಾರಸೋ ಮಮ ಜುಂಹೆಟುದ್ಭವೊಮಾಕವೀ || ೧ ||

ಖಡಿಯೋ ದೂತೆರೆ ಪಂಡ್
ಕಡಸ್ಪ್ಣ್ಯೆ ದ್ರುಪದೆ ತಾನ್
ಕಡೆ ಕೂಡ ಪುರೊಮಾಲಂಕರಿತ್ ಚುತ್ತ್ಥಾ ।
ಇಡಿ ತ್ರೈಯೋಜನೆ ಪಂದೆ
ಲ್‌ಡ್‌ಪೋಸ್ಪ್ ವಸನಂತಾ
ಕೊಡಿಸ್ಪೇರೋಸ್ಪಡೆಯಾ ತೋರಣೊ ನಿಲ್ಪೊಯೇ || ೨ ||

ಧರಣೀಪಾಲಕೆರೆಯ್ಯಾ
ನಿರೆಸ್ಪ್ಪಾನವುಳ್ ಭೂ-
ಸುರೆರ್ ವರ್ಪುಣಸ್ಪೊಂಜಾಶ್ಚರ್ಯೊ ಭೂಪಾ ।
ಅರಸುಕುಳಡೆಯಾಲಾ
ವರ ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಕುಳು ವಿ-
ಪ್ರೆರೆಕೆಯ್ಯಾ ವರದಕ್ಷಿಣಾರ್ಥಿಕುಳೆಂದೀತೆ || ೩ ||

ಈಕುಳೆಕಿರಡೆಟ್-
ತ್ತಾರ್ಕ್‌ಣೊಂಜತೊಳ್ಳಿ
ಯಾ ಕನ್ಯಾವುಟನೋ ದೆಕ್ಷಿಣೆಟೋ ಇಚ್ಚೆ ।
ಪೋಕೊಮೇನ್ ವಚೀತ್-
ಸ್ಪಾ ಕುಂತಿನ್ ಸುತೆರೆಟಾ
ನೇಕೊ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಪಂಡೆ ತೆಳಿತಾ ವಿಪ್ರೆ || ೪ ||

---

೧. ಶ್ರಾವಿತ್ - (ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು) ಆಲಿಸಿ; ಮುಖರಂಗೊಟ್‌ತ್ತ್ - ಮುಖವೆಂಬ ರಂಗಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾ; ನಟೀಕ - ನರ್ತಿಸಲಿ; ಆಕವಿ - ಮಾಡಿರಿ.

೨. ಖಡಿಯೊ - ಕೂಡಲೆ; ಕಡಸ್ಪ್ಣ್ಯೆ - ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು; ತ್ರೈಯೋಜನೆ - ಮೂರು ಯೋಜನದಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ; ಪಂದೆಲ್ - ಚಪ್ಪರ; ಕೊಡಿಸ್ಪೇರೆಸ್ಪ್ - ಬಾವುಟಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿ.

೩. ಅಡೆಯಾಲಾ - ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಾ.

೪. ಈಕುಳೆಕ್+ಇರಡೆಟ್‌ತ್ತ್+ಆರ್ಕ್‌ಣ್+ಒಂಜಿ+ಅತ್+ಒಳ್ಳಿ; ಒಳ್ಳಿ - ಒಳಿತು; ಸ್ಪಾ - ಆ.

ದ್ವಿಜೆ ಪಂಡೀ ವಚನೊ ಭೂ–
ಭುಜೆ ಕೇಂಡ್ ತಮ ಚಿತ್ತೊಂ–
ಟಜತ್ ಪೋಕ್ಣ ಎಡ್ಡೆಂದಯೆ ನಿರ್ಣೈತೆರ್ ।
ರಜನೀಶಾಂಶಜೆರ್ ತಂಕುಳೆ
ನಿಜೊಮೀ ವ್ಯಂಜಿಪವಂತೆ
ಇಜಿಸ್ಟ್ತಾರೆಟವೊಂಜೀ ವಚನೊ ಪಣ್ಕೆರ್ ॥ ೫ ॥

ಬಡವೆರೆಕುಳೆಕ್ ಜಾಕಾ
ಅರಸುಪೊಣ್ಣ ಸುಗೋಷ್ಠಿ
ಪರಿಹಾಸ್ಯೊ ವೆನರೀರೆಂಕುಳೆನೀನಂಚೇ ।
ಬರುವೋ ಈರೆಟ ಕೂಡಾ
ವರಮಾಂಗಲ್ಯೊಮಿನುಂಡ್
ವರುವೋಮುತ್ತಪುಟಾ ದಕ್ಷಿಣೆಲಾ ಕೊಂಡ್ ॥ ೬ ॥

ಬರ್ಪೋರ್ಣಮೆಂಕುಳುಲಾ ನಾ–
ಮೊಪ್ಪಾ ಪೋವೆರ ತಾಮು
ಅಪ್ಪಟಾ ಪಿನ್‌ಪೇರಾ ಮಗ್ಳೈರವುಳ್ತ್ ।
ಅಪ್ಪಾ ಚೂಸ್ಟ್‌ಡೆಪಿಂದವು–
ಳೊಪ್ಪೀಪಾಸ್ಟಿಡಪುಟ್ಟ್
ಕಲ್ಪೀತೆರ್‌ತೆನಿಂಚ ಬೆನ್‌ಕೊಮೆಂದ್ ॥ ೭ ॥

ಆ ಕುಮಾರಕೆರಯ್ವೆ–
ರಾ ಕುಂತಿಸಹಿತೊಮಾ
ಏಕಚ್ಛತ್ರೊಮೆನ್‌ಪ್ಪೀ ದ್ವಿಜದೇಶೊಂಟ್ ।
ಜಾಕಂಚೆ ನಭೆವೋಡು
ಪೋಕೊ ನಾಮುಂಬುಳ್ತ್
ಚೂಕೊಮಾ ದ್ರುಪದಾ ಪಟ್ಟಣೊಮೀನೆಂದೆರ್ ॥ ೮ ॥

ಸೋಮಮಂಡಲವಕ್ತ್ರೆ–
ರಾ ಮಂಗಲ್ಯವಿನೋದೊಂ–
ಟಾ ಮಹೀಪತಿಕುಳು ನಿರೆಸ್ಟ್ತ್ತಿನ್ ।

---

೫. ಅಜತ್ - ಆಲೋಚಿಸಿ; ರಜನೀಶಾಂಶಜೆರ್ - ಚಂದ್ರವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರು.
೬. ಸುಗೋಷ್ಠಿ - ಸುವಿಚಾರ; ವೆನರ+ಈರ್+ಎಂಕುಳೆನಿನ್+ಅಂಚೆ; ಕೊಂಡ್ - ಪಡಕೊಂಡು.
೭. ಮಗ್ಳೈರ್ - ಹಿಂದಿರುಗಿದರು; ಅಪ್ಪಾಚೂಸ್ಟ್ - ತಾಯನ್ನು ನೋಡಿ; ಳ್‌ಡೆಪಿಂದ್ - ತಿಳಿದು.
೮. ನಭೆವೋಡು - ನವೆಯಬೇಕು.
೯. ಸೋಮಮಂಡಲವಕ್ತ್ರೆರ್ - ಚಂದ್ರಮಂಡಲದಂತೆ ಚೆಲುವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳವರು.

ಆ ಮಹೋತ್ಸವೊಮಿನಿ
ನಾಮುಂಬೀಕ್ಷಿಪುರ್ಕೋಂದ್
ತಾಮಸೀಪನೆ ಕೇಂಡೆರ್ ದಿನೊಮೆಡ್ಡೊಂಜಾ ॥ ೯ ॥

ಸುದಿನಂಟ್ ಶುಭಗೇಹಂ
ತುಳೆಯೊಂತಾ ಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್
ಪಿದೆಯಾಯೆರ್ ಜನನೀಸಂಯುತೆರಾಕ್ಕು
ಹೃದಯಶುದ್ಧರ್ ವಿದ್ಯೆ
ನಿದೆಯೀ ವಿಪ್ರಸಮೂಹಂ-
ಟುದ್ಸ್ಟ್ ಸೇರ್ಯೆಟೆ ಪೋಯೆರ್ ಶಂಘಾತೊಂಟೇ ॥ ೧೦ ॥

ನಡಪಾಪ ಬಲತಾಯೊ
ಕೊಡಿ, ಶ್ವಾನೆರ್‌ಡತಾಯೊ
ಮಡರೀಕುಳು ಕಲಶೋಕನ್ನಡಿಯಾ ಕೊಂಡ್ ।
ತೊಡ್‌ಯೆಡ್ಡಾಭರಣೊ ಮೇ-
ಲ್‌ಡ್‌ವೊಂಡ್ ವಸನೋ ತೆ-
ರ್ವಟೆಟ್ ಪಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ವರ್ತೌಳೆದ್‌ರಾಸ್ಟಾತೆರ್ ॥ ೧೧ ॥

ಸುದತೀ ಲಾಭಿಪೆರುಂಡ್
ಎದ್‌ರಾಸ್ಟೀ ವರಶಕ್ತಿ
ಸ್ಟ್‌ದನಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೇಕುಂಡತ್ ನಾಮೆಯ್ಯಾ ।
ಮದಪೋಡೆ ನಮ್ಮಾಕುಳು
ವಿಧಿಯುಳ್ಳಾಕುಳು ಸ್ವೈರೊ
ಮದಿಮಾಯಾವಳಿಯೆನ್ಕರ್ ಪಿನ್‌ತ್‌ಣಾಕುಳು ॥ ೧೨ ॥

ಇರಡ್ೕ ನಾಲ್ ದಿನೊ ಭೂ-
ಸುರೆರೇಟೂಡ ಗೆಮೀತ್
ವರ ಋಷೀಕುಳೆ ದಿವ್ಯಾಶ್ರಮಮಧ್ಯಂಟ್ ।
ಧರಣೀಪಾಲಕೆರ್ ಪರಾ-
ಶರೆರೆ ಚೂಸ್ಪವುಳಾರೆ
ಚರಣಾಂಭೋರುಹಯುಗ್ಮೊಂಕಭಿವಂದೀತೆರ್ ॥ ೧೩ ॥

---

೧೦. ಉಳೆಯೊಂತ್ - ಒಳಗಿನಿಂದ; ನಿದೆಯೀ - ತುಂಬಿದ; ಸೇರ್ಯೆ - ಸೇರುವಿಕೆ, ಒಂದಾಗುವಿಕೆ; ಶಂಘಾತೊಂಟೇ - ಗುಂಪಾಗಿಯೇ.

೧೧. ಮಡರೀಕುಳು - ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಸುಮಂಗಲೆಯರು; ಆ್‌ಡ್‌ವೊಂಡ್ - ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು; ಪಾಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಹಾಡಿಕೊಂಡ್.

೧೨. ಲಾಭಿಪೆರ - ಪಡೆಯಲು; ಸ್ಟ್‌ದನಾ - ಇಲ್ಲದ; ಉಂಡತ್ - ಇದೆಯಲ್ಲವೇ.

ಯೀತಾರ್ ಪಣಪಾ ಕೇಂ–
ಡೇತಲಾ ಹರ್ಷೊಂಟ್
ಭೂತಲಾಧಿಪೆ ಪಣ್ಕೆ ತೆಳಿತ್ ಮೆಲ್ಲ ।
ಜಾತಿನೀ ಮದೆತ್ತ್ಂತ್ತಿ
ನೀತಿಜ್ಞೆರೆಟ ಪಂಡಿ
ಪ್ರೀತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆಯೇರೆಂದಯೆ ಪಣೊಡು ॥ ೧೪ ॥

ಉಂಡಾಯೇತಲ ಚೋದ್ಯೊ
ಕೇಂಡೀ ಭೂರಮಣಟ
ಪಂಡೆರಾ ವಂಶಂಪಾಯೆನ ಮುನೀಂದ್ರೆ ।
ಮುಂಡಲೋ ತಿಗೆಯಾ ಹೃತ್
ಪುಂಡರಂಟ್ ಧರೀತಿ
ಅಂಡಜಾಸನೆ ತಾಮೆ ಪಿನ್‌ಪೋನಾಂದೆರ್ ॥ ೧೫ ॥

ಯಾದವಾ ಕುಲನಾಥೆ
ಶ್ರೀದೇವೀಧರೆ ಮೆಲ್ಲಾ
ಆದರೀತವುಳಾ ಪಾಂಡವೆರೆಟೂಡ ।
ಮೋದೀಪೋಸ್ಟಡೆಯಾಲಾ
ಚೋದೀತೌಳೇ ಪ್ರಸಂಗೊ
ಶ್ರೀದಾಮೋದರೆ ಮಾಯಾಮಯೆಯಾಸ್ಟ್‌ತ್ತೆರ್ ॥ ೧೬ ॥

ನಡಪಾಕುಳು ಫಲುಗ್ರಾಮೊ
ಮುಡೆಟೌಳೌಳೇ ಜಗತ್ತಿನ್
ಪಡೆಬೂಡ್ ಚೂಸ್ಟ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ಯಾತ್ರೀಪಾ ।
ಅ್‌ಡೆಟ್ ಚಿಂತಿತೆರಿಂಚ
ತೆರಿಸ್ಟ್ ತಂಕುಳು ಪೋಸ್ಟ್
ಮೃಡತುಲ್ಯ ಮುನಿನಾಥ ಚರಣಂ ಚೂಸ್ಟೆರ್ ॥ ೧೭ ॥

ವರ್ತಾಕುಳು ಪುಡವಾಡ್–
ಸ್ಟೆತ್ತ್‌ಪಾ ಮುನಿಮುಖ್ಯೆ
ವೆರ್ತ್ತ್ ಸಂತೈತ್ ಮಾನಿತ್ ಪ್ರೀತೀಟ್ ।

೧೫. ವಂಶಂಪಾಯೆ - ವೈಶಂಪಾಯನ ಮುನಿ; ಪುಂಡರಂಟ್ - ಪುಂಡರೀಕ(ಕಮಲ)ದಲ್ಲಿ.
೧೭. ಜಗತ್ತಿನ್ ಪಡೆಬೂಡ್ - ಜನಸಮೂಹದ ಅರಮನೆಗಳನ್ನು.
೧೮. ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟೆತ್ತ್‌ಪಾ - ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಏಳಲು; ಓರ್ತ್ - ಎಲ್ಲಿಂದ.

ವರ್ತ್ನೋರ್ತ್ತೆನೀಕು
ಳುತ್ತ್ಣೋಳಿನಿ ಮುಟ್ಟ
ಮಿತ್ತ್ ಜಾಸ್ಪಡೆಪೆಂದೆರ್ ಮುನಿಕುಲೇಶೆ ॥ ೧೮ ॥

ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಂಟ್ತ್
ವರ್ತಿನಾ ಪರಿಶೇ ಮೇ-
ಲ್ತ್ತ್ಣೌಟ್ತ್ಲ ಜೀವವಿರಸಾ ತಂಕ್ಕು ।
ತತ್ತ್ಪೋಸ್ತ್ಣವೆಯ್ಯಾ
ಚಿತ್ತೊ ವರ್ಪೊಯೆರಾರೆ
ಟ್ತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ಲ ಬುದ್ಧಿ ತೆಳಿಯಾಕೊಂಡೆರ್ ॥ ೧೯ ॥

ಬುಡ್ಸ್ತ್ತೆರ್ ಸಂಘಾತೊ
ಬುಡೆಕೊಂಡಾರೆಟ ವೆರ್ತ್
ಪುಡಮೀಶೇರಧ್ವಾನೊಂಕಜವಾನೆತ್ತ್ ।
ಖಡುವೇಗೊ ಗೆಮಿಯೀತೆ-
ರ್ಡೆಟ್ ತಾಮಸಿಪಂತೆ
ನಡಪುಪ್ಪೆರ್ ಪಗೆಲಾ ರಾತ್ರಿಟ ಕೂಡಾಕ್ಕು ॥ ೨೦ ॥

ರಾತ್ರಿಂಶಾಂಶಜೆರರ್ಧ
ರಾತ್ರೀಟ್ ಮಲೆಂತುಳ್ಳೆ
ಯಾತ್ರನೀ ವೆನಪಾಕುಳು ಭಯಮೀಪಂತೆ ।
ನೇತ್ರೊಂಕುಳೆಟ್ ಚೂಪ್ಪೀ
ಮಾತ್ರೆರ್ದ್ದಿ ಬೆಳಿಚ್ಚಂ
ಕ್ಷಾತ್ರೊಂತಾ ಮಹಿಮೇ ಜಾಪಣ್ಕೊಮಾಕ್ಕೆ ॥ ೨೧ ॥

ತೂತಾ ಕೊಳ್ಳಿನಿ ಕೈಟ್
ಬೀತೀತರ್ಜುನೆ ನುಂಬು-
ರ್ತಾತನ್ನೇಯಮಟೀರಗ್ರಜೆ ಮಧ್ಯೊಂಟ್ ।

---

೧೯. ಜೀವವಿರಸಾ - ಜೀವಸಹಿತವಾಗಿ; ಚಿತ್ತೊವರ್ಪೊಯೆರ್ - ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು.
೨೦. ಬುಡೆಕೊಂಡ್ - ಬೀಳ್ಕೊಂಡು; ಅಧ್ವಾನೊಂಕ್ - ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ; ಅಜವಾನೆತ್ತ್ - ಅಂಜದೆ.
೨೧. ರಾತ್ರಿಂಶಾಂಶಜೆರ್ (ರಾತ್ರೀಶವಂಶಜೆರ್); ವೆನಪಾ- ಮಾಡಲು; ಮಾತ್ರೆರ್ -(?); ಬೆಳಿಚ್ಚಂ - ಬೆಳಕು; ಜಾಪಣ್ಕೊ - ಏನು ಹೇಳೋಣ.
೨೨. ಬೀತೀತ್ - ಬೀಸುತ್ತಾ ಬೀಸುತ್ತಾ; ನುಂಬುರ್ತ್ - ಮುಂದಿನಿಂದ; ಅಮಟೀರ್ - ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳು (ನಕುಲಸಹದೇವರು)

ಭೀತೇಯಿಾವನತುಷ್ಣೊ
ಬೀತೀತ್ ಪೆರವುತ್ತ್
ವಾತನಂದನೆಯಿಂಚ ಗೆಮಿಯೀಪುಪ್ಪೆ ॥ ೨೨ ॥

ಅರೆಕೊಳ್ಳಿ ಕನಕೊಮಾ
ಉರೆಕಲ್ಲ್‌ತಿಮಿರೊಮಾ
ಉರೆತ್ ಚೂಪ್ಪೆರೊವೆನ್ಕೀ ಪರಿಶಾಸ್ತ್ರಾಕುಳು ।
ಇರಡೀಶೆತ್ತಿರುವೆರಾ
ತರಸಾ ಬೀಪುಕಿ ಬೆಟ್ಪು
ಟಿರ್‌ಳ್‌ಟೇ ನಡಪುಪ್ಪೆರ್ ವನಮಧ್ಯಂಟೇ ॥ ೨೩ ॥

ಪೋಕ್‌ಣ್ಕೈಕಿರ್‌ಳ್‌ಟೇ
ಭೂಕಾಂತೇರತಿವೇಗೊ
ಆ ಕಾಡೀನುಳೆಯೇ ಪೋವಪ ಗಂಧರ್ವಾ ।
ಸ್ತ್ರೀಕುಳುಳ್ಳೆರತೌಳ–
ನೇಕೊಮೊಂಜಿ ಸರಸ್ಸ್–
ಟಾಕುಳು ನಲಿಪುಪ್ಪೆರಿಜತೌಳೊರ್ಗ ॥ ೨೪ ॥

ಕೀವಲೊ ಮುಂಬಕುಳು
ದೇವಸ್ತ್ರೀಕುಳತೆಂದ್
ಚೂವಪ ಪಿಂದ್ ಪಯ್ಯೆನ ಪೋವುಪ್ಪ ।
ಆ ವಧೂತ್ತಮೆಕುಳೆ–
ನಾವಭಾವವಿಲಾಸೊ
ಲಾವಣ್ಯೊಮಹಿಮೆ ಜಾಪಣ್ಕೊ ನಾಮು ॥ ೨೫ ॥

ಅರವಿಂದೊಮಿರ್‌ಳ್‌ಟೇ
ಅರಲ್‌ಕೀ ಪರಿಶಿತ್ತೊ
ಸರಸೀತಂಗನೆಕುಳೆ ಮುಖಪದ್ಮೊಂಕ್ಕು ।
ಕುರುಳಾಳಿಯಯೆ ಮಿತ್ತಾ
ಳೇರವುಕಿ ಮಧುವುಣ್ಕೇ
ವರ ತುಂಬೀಕುಳೆನಂದೊಮತಿ ಶೋಭಿಪ್ಪೊ ॥ ೨೬ ॥

---

೨೩. ಅರೆಕೊಳ್ಳಿ - ಬೆಂಕಿಯ ಕೊಳ್ಳಿ (?); ಉರೆಕಲ್ಲ್ - ಒರೆಗಲ್ಲು (ಬೆಂಕಿಯ ಕೊಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯೆಂಬ ಒರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಒರೆಸಿ ನೋಡುವರೋ ಎಂಬಂತೆ) ಇರಡೀಶೆತ್ - ಎರಡು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ; ಬೀಪುಕಿ - ಬೀಸುತ್ತಿರುವ; ಬೆಟ್ಪುಟ್ - ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ.

೨೪. ಇಜತ್ - ಇಳಿದು; ಒರ್ಗ - ಒಟ್ಟಾಗಿ.

೨೫. ಉಂಬಕುಳು - ಇವರು; ಪಯ್ಯೆನ - ಮೆಲ್ಲನೆ; ಆವಭಾವ - ಹಾವಭಾವ.

ಶಶಿಬಿಂಬೊ ತಂಕುಳೆನಂದೊ
ನಿಶಿಟ್ ಮೆಂಚಿಸ್ಸ್ ನಾಲ್
ದಿಶೆಕ್ ಶೋಭಿತೊ ವಕ್ತ್ರೊ ಕುಚಭಾರೊಂಕ್ಳು ।
ದಶದಿಕ್ಕೀ ತಿಮಿರೊಮಿನ್
ವಶೊಮಾಕೋಯೊನ ಕೂಡ
ಕುಶರುಹಾಕ್ಷಿಕುಳೇ ಲೀಲೆಕ್ ಭೂಪಾಲ ॥ ೨೭ ॥

ನಾರೀಕುಳತಿಶುದ್ಧ
ವಾರೀಟ್ ನಲಿತ್ ಮಿ–
ತ್ತೇರ್‌ಸ್ವೌಟ್ಟುಡಲಾ ಕಾಂತಿಕ್ ಭ್ರಾಂತಾಸ್ಟ್ ।
ವಾರಿಜಾನನೆಕುಳೌ–
ಳೇರಾ ವಿಭ್ರಮಬುದ್ಧೀ
ಟಾರಾರೆ ಚರಿಯೀಪುಪ್ಪುಣ ಜಾಪಣ್ಕೋ ॥ ೨೮ ॥

ಕಾಯಕಾಂತಿಯೆನ್‌ಪ್ಪಿ
ತೋಯೊಂಟೇ ಪುಳೆವುಪ್ಪಿ
ಆಯತಾಂಬಕೊಮೆನ್ಕೀ ಮಕರೊಂಕುಳಾ ।
ದಾಯೊ ಸಿದ್ಧಿತ್‌ಣೆಂದ್
ಪಾಯಿಪ್ಪೆರ್ ಪುಡ್‌ಪೆರಾ
ನ್ಯಾಯೊಮಾತವು ಮುಗ್ಧಾಂಗನೆಕುಳಾತೊ ॥ ೨೯ ॥

ಪಳವೆಂದಂಗನೆಕುಳು
ತೆಳಿಪಾಪ ದೆಶನಂಕುಳು
ಥಳಗ್‌ಪ್ಪೊ ನಿಶಿಕ್ ಮೆಂಚಿಕುಳೆ ಜ್ಯಾತಿ ।
ಅ್ಳ ಬಾಳೆಕುಳೇನಂದೊ
ಬುಳೊವುಪ್ಪೀ ನಯನಂಕುಳು
ಅಳಿನೀಲಾಳಕಿಕುಳು ಕ್ರೀಡಿಪುಕೇರಿಂಬಾ ॥ ೩೦ ॥

---

೨೭. ಕುರುಳಾಳಿ - ಮುಂಗುರುಳುಗಳ ಸಾಲು.

೨೯. ಪುಳೆವುಪ್ಪಿ - ಹೊಳೆಯುವ; ದಾಯೊ - ಆದಾಯ; ಪಾಯಿಪ್ಪೆರ್ - ಓಡುವರು; ಪುಡ್‌ಪೆರಾ - ಹಿಡಿಯಲು.

೩೦. ಪಳವು - (?); ತೆಳಿಪಾಪ - ನಗಲು; ದೆಶನಂಕುಳು - ಹಲ್ಲುಗಳು; ಜ್ಯಾತಿ - ಹಾಗೆ; ಅ್ಳ - ಎಳತಾದ; ಬಾಳೆ - ಬಾಳೆಮೀನು; ಅಳಿನೀಲಾಳಕಿಕುಳು - ತುಂಬಿಯಂತೆ ನೀಲವಾದ ಮುಂಗುರುಳುಗಳುಳ್ಳವರು.

ನಾರೀಕುಳು ನಗ್ನೆರಾ
ನೀರ್‌ಟೇ ನಲಿಪುಪ್ಪಿ
ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಭಾಸ್ಯಾಂಗನೆಕುಳೌಳ್ ।
ಧಾರಣೀಶೆರ್ ಪೋಪ್ಪಿ
ಕಾರ ಪಜ್ಜೆಕ್ ಮೆಲ್ಲ
ನಾರೀಕುಳು ತಮ ವಸ್ತ್ರೊ ಮದೆಪತ್ತೊಂಡೆರ್ ॥ ೩೧ ॥

ಧಾರಣೀಶೆರೆಕುಳ್ಳ
ಧೀರತ್ವೊ ಪಿನನೇಯಂ-
ಗಾರಪರ್ಣೆಯೆನ್‌ಪ್ಪಿ ನಿಜ ಗಂಧರ್ವೆ ।
ಯೇರ್ ತಾನ್‌ಂಬಕುಳುಂ-
ದಾರೆಸ್ಟ್ ಬಿರುವಾಣೊ
ಧಾರಿ ರೋಷಿತ್ ವರ್ತ್ ತಳ್‌ತೆಯಾಕ್ಕೆ ॥ ೩೨ ॥

ಈ ರಾತ್ರೀತುಳೆಯೆಂಕುಳೆ-
ನಾರಣ್ಯಂತುಳ್ಳೆ ವರ್ತ್
ಧೀರೆರೀ ದೇಶಕಾಲೊಮಿ ಪಿನನೆಣ್ಣಂತೆ ।
ಏರ್ ತಾನ್‌ತೆನ್ ನಿಷ್ಠ-
ರೆರೀಕುಳು ಪೋಪಿ
ಕಾರ್ಯೊ ಜಾಸ್ಪಯೆ ಪಂಡೋಡುತೆನೆಂಕೆಂದೇ ॥ ೩೩ ॥

ಚೊಲಾ ಕಾಡ್‌ಂದು ದೇಶೊ
ಕಾಲೊ ಮಧ್ಯಮರಾತ್ರಿ
ಬಾಲೆರಾತೀ[ಕುಳು]ತೆ ಪಿನನಾತೆತ್ತಿನ್ ।
ಮೇಲ್ ಪೋಪ್ಪುಣಸ್ಪೊಂಜಿ
ಬೇಲೆತಿಬ್ಬೆಟ್‌ತೆಂಕುಳು
ಪೋಲಾಯೆಂದೆನ ಗಂಧರ್ವಟ ಭೀಭತ್ಸು ॥ ೩೪ ॥

ನರೆರ್ ನುಂಬಿರ್‌ಳ್‌ಕ್
ಪರಿಮಾರೋಡುನ ಮಧ್ಯೊಂ-
ತಿರ್‌ಳ್‌ಟೆ ಗಂಧರ್ವಾದಿಕುಳಂತ್ಯೊಂತಾ ।

---

೩೩. ಪಿನನೆಣ್ಣಂತೆ - ತಿಳಿದು ಯೋಚಿಸದೆ.
೩೪. ಭೀಭತ್ಸು - ಅರ್ಜುನ.
೩೫. ಪರಿಮಾರೋಡುನ - ಸಂಚರಿಸುವ.

ಇರ್ಳ್ ದೇವಗಣಂಕೇ
ಅರವಿಂದಾಸನೆ ಕಲ್ಪೀ-
ತೆರ್ ನುಂಬೀಕುಳ[ಯೆ] ಮೀರ್ಸ್ಟ್‌ಣ ಜಾಕ್ ॥ ೩೫ ॥

ನೂಕ್ ಯೆಂಕುಳೆ ಸೀಮೆ
ಜಾಕಾಸ್ಪರ್ತರ್ ವರ್ತ್ತ್
ಪೋಕೊಮೆಂಬುಟ ನಾಣ ಬುಡಯೇನೆಂದೆ ।
ಯೀಕ್ ಪತ್ತ್‌ಯೆ ಬಾಣೊಂ-
ಟಾ ಕೋಲಾಹಲೊ ಚೂಸ್ಟ-
ನೇಕೊ ರೋಪಿತೆ ಪಾರ್ಥೆ ಪ್ರತಿ ಗಂಧರ್ವನ್ ॥ ೩೬ ॥

ಕನೆಲ್ಪ್ಪೀ ಕಡೆಕೊಳ್ಳಿ
ತನ ಕೈಟ್‌ತ್ತ್‌ನಯೆಕೊಂ-
ಜನಲಾಸ್ತ್ರೊ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿತ್ ಗಂಧರ್ವನ್ ।
ತನು ಭಸ್ಮೀಕರಿಪೇಂದ-
ರ್ಜುನೆ ಬೀಪಾಪವು ಪೋಸ್ಟ್
ಮನುಜೇಶಾ ಚುಟಿಲೊಂಡ್‌ನ್ ನಿಮಿಪಾರ್ಥೊಂಟ್ ॥ ೩೭ ॥

ಚುಡ್‌ಸ್ಟ್ ಸ್ಯಂದನೊಮಿನಾ
ಳಡೆತ್‌ತ್ತೀ ಹಯೊಮಿನಾ
ಪುಡ್‌ಶಿತ್ತೀ ಬಿರುಬಾಣೊಂಕುಳೆನೀ ಕೂಡ ।
ಉಡಲ್‌ಚ್ಚೀಟನಲೆ ಕೈ-
ಯಿಡಪಾ ಪೋಡಿತ್ ನೀರ
ನಡುಟಾಯೆ ತರಸಾ ಪಾರ್ಸ್ಟ್ ಗಂಧರ್ವೆ ॥ ೩೮ ॥

ಚುಟಿಸ್ಟ್ ಚುತ್ತ್‌ಡಪೌಳ್
ಪರ್ಸ್ಪೋಪೊ ಉರಿನೀರ್
ಮುರೆಯೊಂಡೆ ತರುಣಿ ವೇಗಿತ್ ಪೋಲೀಯ್ಯ್ ।
ಪರಿಹಾರೋಮುಂದೆಕಾಯನ್
ಶರಣೋ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಪಂಡ್
ಕರುಣೋ ಪುಟ್ಟ್‌ಕ್ಣಂದೊ ಎನಿನ್ ಕಾಪೆಂದೆ ॥ ೩೯ ॥

---

೩೬. ಜಾಕ್ + ಆಸ್ಟ್ + ಅರ್ತರ್ - ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರಿ; ಯಿಾಕ್ ಪತ್ತ್‌ಯೆ - ಗುರಿ ಹಿಡಿದನು.
೩೭. ಕೈಟ್+ಅ್‌ತ್ತ್‌ಸ+ಅಯೆಕ್+ಒಂಜಿ; ಬೀಪಾಪ - ಬೀಸಿ ಎಸೆಯಲು (?); ಚುಟಿಲೊಂಡ್‌ನ್ - ಸುತ್ತುಬರಲು ತೊಡಗಿತು.
೩೮. ಅಡೆತ್‌ತ್ತಿ - ಹೂಡಿರುವ; ಉಡಲ್‌ಚ್ಚೀಟ್ - ದೇಹದ ಮೇಲೆ; ಅನಲೆ - ಬೆಂಕಿಯು.

ಉಡುರಾಜಾನನೆ ಕೇಂಡ್
ಖಡಿಯೋ ಪೋಕಳ್ ಕೇಶಂ
ಆ್‌ಡಕ್ಕೈಟ್ ತಳ್ತ್ ಬಿರ್ಕನತಾ ಜ್ಯಾತಿ ।
ಪುಡಮೀವಲ್ಲಭ ಪಾದಂ
ಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಪಳ್ ಶ್ರೀಮುಡಿನೌಲ್ತ್
ಖಡುಶೋಕೊ ಪಡ್‌ಸ್ಪ್ ಬೋಡ್‌ಸ್ಪಳ್ ಭರ್ತಾವಿನ್ ॥ ೪೦ ॥

ಧರಣೇಶಚರಣೊಂಕ್
ತರುಣೇ ಬೂಟ್‌ಸ್ವನೇಕೊ
ಕರುಣೋ ಪುಟ್ಪ್‌ಣಂದೊ ಮುರೆಯೋಕೊಂಡ್ ।
ಪುರುಷನೀಯೊರುವಟ್ಕ್
ಕರುಣೆಪೀನೆನಪಾ ಕ-
ಣ್ಕರಿತ್ ಧರ್ಮಜೆರೇಸ್ಪೇರುಳೆತಾ ಪಾರ್ಥನ್ ॥ ೪೧ ॥

ತೆಳಿತ್ ಧರ್ಮಜೆ ಪಾರ್ಥ-
ನುಳೆತ್ ನೆಂದ್‌ಪುಲಯ್ಯೋ
ಕಳೆವುಟೆನ್ನಾಜೆ ಜೀವೊಮಿನೀನಾಯನ್ ।
ಅಟೀಲ್‌ಪ್ಪಿನನಲಾಸ್ತೊ
ತಡೆವಾನೆ ಪೆರವುಪ್ಪ
ಉಳೆವೋಸ್ಪ್ತ್ ಶಮನೋ ವರ್ಪವಿಲಾಂದೆರ್ ॥ ೪೨ ॥

ಆವು ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದಿಂಚ
ದೇವರಾಜತನೂಜೆ
ಆ ವೇಲೆಟನಲಾಸ್ತೊ ಶಮಿಯೀಪೋಯೆ ।
ಪೋವಪಾ ತನ್‌ಕುಳ್ಳ
ಥಾವತೀ ಗಂಧರ್ವೆ
ಚೂವೆರೋಡತೆನಾಡೆಕ್‌ಂಬಕುಳೇನಿನ್ ॥ ೪೩ ॥

---

೩೯. ಚುಟಿಸ್ಪ್ - ಸುಳಿದು; ಚುತ್ಥ್‌ಡಪ - ಸುತ್ತುಬರಲು; ಪರ್‌ಸ್ಪೋಪೊ - ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ; ಉರಿನೀರ್ -ಸುಡುನೀರು; ಮುರೆಯೊಂಡೆ - ವಿಲಾಪಿಸಿದನು.

೪೦. ಖಡಿಯೋ - ಕೂಡಲೆ; ಪೋಕಳ್ - ಹೋಗುವಳು; ಭರ್ತಾವಿನ್ ಬೋಡ್‌ಸ್ಪಳ್ - ತನ್ನ ಗಂಡನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದಳು.

೪೧. ಪುರುಷನ್+ಈ+ಒರುವಟ್ಕ್ (ಒಮ್ಮೆಗೆ?); ಏಸ್ಪೆರ್ - ಹೇಳಿದರು.

೪೨. ನೆಂದ್‌ಪುಲ - ನಿಲ್ಲು, ತಡೆ; ಎನ್ನಾಜೆ - ನನ್ನಾಣೆ; ಅಟೀಲ್‌ಪ್ಪಿನ್ - ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ; ತಡೆವಾನೆ - ತಡೆಯದೆ; ಪೆರವುಪ್ಪ ಉಳೆವೋಸ್ಪ್ತ್ - ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿ; ಶಮನೋವರ್ಪವಿಲ - ಶಮನಗೊಳಿಸು.

೪೩. ಥಾವತಿ - ದಣಿವು; ಓಡತೆನ - ಓಡಿದನು.

ಏರೀಕುಳೆವುಳುಳ್ಳಾ
ವೀರೇರುತ್ತಮೆರಾಸ್ಪಿನ್
ಧಾರಣೀಸುರೆರೆನ್ಸ್‌ಣಾ ವಂಚಿಕ್ಕಾ ।
ಸಾರೊ ಪಂಡರೊಡೆಂದಂ-
ಗಾರಪರ್ಣೆ ವಚೀಪ
ಧೀರೆಯರ್ಜುನೆ ಪಣ್ಕೆ ತೆಳಿತ್ ಮೆಲ್ಲ ॥ ೪೪ ॥

ನಿಲೆಯಾಸ್ಟೆಂಕುಳೆಕೊಂಜಿ
ಸ್ಥಲೊಮುದ್ದಿ ಪಣಿಯೆರಾ
ಉಲೊಸ್ಪೊಂಡ್‌ಪ್ಪುಕ್‌ಣೀತೆ ಪರದೇಶೊಂಟ್ ।
ಫಲೊ ಜಾಸ್ಟ್ ಬಡವೆರೆ
ಕುಲೊಮಾ ದೇಶೊಮ ಕೇಂಡ್
ಎಲೆ ಗಂಧರ್ವ ಗೆಮೀಪು ಎನಪಾ ಪಣ್ಕೆ ॥ ೪೫ ॥

ಚದಿ ಬೋಡೆನ್ನ್‌ಟ ನಾಣಾ
ಹೃದಯೋ ಪಣ್ಣಲೆಮೀಕುಳೆ
ಪುದರಾ ದೇಶೊಮಿನಾ ಕೇಳಿಯೆರುಂಡ್‌ಚ್ಟೆ ।
ಬುದೊಮುಳ್ಳಾಕುಳನೇಕೊ
ಮದೆವೊಂಡ್‌ತ್ತ್‌ನ ಜಾಕ್‌ೕಂ-
ದುದ್‌ಸ್ಟ್ ಕೇಳಪ ಪಣ್ಕೆ ಸುರಪನ್ ಪುತ್ರೆ ॥ ೪೬ ॥

ದೆಂಡಿಪೊಡಂದೇಕಾಸ್ಟ್
ಪಂಡಪೆ ಪರಮಾರ್ಥೊ
ಉಂಡೋ ಪಾಂಡವೆರೆನ್ಕೀ ಪುದರ್ ಭೂಮಿನ್ ।
ಮಂಡಲೊಂತುಳೆಯೋಳಾ
ಕೇಂಡ್‌ತ್ತ್‌ಣವು ಪಕ್ಷೇ
ಉಂಡಟ ನೃಪೆರೆಂಕುಳೆನ್‌ಕೇ ಪಾರ್ಥೇ ॥ ೪೭ ॥

ಎನಪಾನಾಯತಿ ಪ್ರೀತೀ
ಜನಿಯೀತ್ ಪಣ್‌ಕೇಯ-
ಶ್ವಿನಿಕುಳಿಂದ್ರಜೆಯಾ ಧರ್ಮಜೆಯೆಂದುಳ್ಳ ।

---

೪೪. ಎವುಳ್ - ಎಲ್ಲಿ; ಆಸ್ಪಿನ್ - ಆಗಿರುವ; ವಂಚಿಕ್ಕಾ - ಕಪಟತನ, ವಂಚನೆ.
೪೫. ಉಲೊಸ್ಪೊಂಡ್ - ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾ.
೪೬. ಚದಿ - ವಂಚನೆ.
೪೭. ದೆಂಡಿಪೊಡ - ಶ್ರಮಪಡಬೇಡ; ಆ್ಂದೆಕಾಸ್ಟ್ - ಇದಕ್ಕಾಗಿ; ಪಕ್ಷೇ - ಒಂದು ವೇಳೆ, ಒಂದು ಪಕ್ಷ.

ಜನಸಂತಾನೊಮತೀಕುಳು
ಏನ್‌ಕ್ ಬಂಧುಕುಳು
ಚಮ್ಮನಿಪೆರುಂಡ್‌ನ ನಾಣ ವಿಹಿತೋವೆಂದ್ ॥ ೪೮ ॥

ಕನಕಭೂಷಣೊಮಾ ಸ್ಯಂ-
ದನಮಶ್ವಂಕುಳೆನೆಡ್ಡಾ
ಧನುವಾ ಮಾವಸನೋ ರತ್ನಮಸಂಖ್ಯೊಂತಾ ।
ಮನಸ್‌ಪೂರ್ವಕೊಮಾವಾ
ಮನಸಿಜೋಪಮೆರೆಕ್
ವಿನಯೊಂಟೇ ಕೊಂಡತ್ ಗಂಧರ್ವೆ ॥ ೪೯ ॥

ಕೊಂಡ್ವತಿ ಧನೊಮೀ ಭೂ-
ಮಂಡಲಾಧಿಪೆರೆಕ್
ಕೊಂಡ್‌ಪ್ರೋವೆರ ಪಂಡ್ ಕೊಳುವಾಪಾಯೆ ।
ಕೊಂಡಾಡ್‌ಸ್ಟಯೆನಾಯ-
ಟುಂಡಾಸ್ಟೌಳತಿ ಪ್ರೀತಿ
ಪಂಡೇ ವಾಸವಿಯಿಂಚ ಖಚರನ್ ಮುನ್ನಾ ॥ ೫೦ ॥

ಒತ್ತೀಯ್ಯತ್ತಿ ವಸ್ತು
ವರ್ತ್‌ನೆಂಕ್‌ತೆನೊಂಜಿ
ಪೊರ್ತ್‌ಟ್ ಯಿನ ಕೈಟ್‌ಪ್ಪಡ್ ನಿಕ್ಷೇಪಂ ।
ವತ್ತ್‌ಕೊಂಡೊವ್ವೊಮೆಂಕ್ಳು
ಸತ್ಯೊಮೆ ಯಿನ್ನ್‌ಟಾ
ಮಿತ್ತ್ರೆಂಕುಳಿನ್‌ಕ್ ಬಂಧುಕುಳು ಗಂಧರ್ವಾ ॥ ೫೧ ॥

ನಿಜರೂಪೊ ಮದೆವ್ವೊಂಡ್
ದ್ವಿಜವೇಷಂಟವನೀತಾ
ಪ್ರಜೆಕ್ ವ್ಯಂಜಿಪನಂದೊಮುಡೆಯಾಡ್‌ಪ್ಪೊ ।
ಅಜಪಾಯೀ ಧನೊಮೀ
ಕೊಂಡಿಜಿಯೆರ್‌ದ್ದಿನುಪಾಯೊ
ಗಜಪ್ಪುರೊ ಪೊಗಿನಾನೀ ನ್‌ಂದೆ ಕೊಂಡೋವ್ವೊ ॥ ೫೨ ॥

---

೪೮. ಏನಪಾನೆ - ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ; ಆಯೆ + ಅತಿ = ಆಯತಿ; ಚಮ್ಮನಿಪೆರುಂಡ್‌ನ - ಸಮ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿದೆ.
೪೯. ಮಾವಸನೊ - (ಸಂ. ಮಹಾವಸನ; ತು. ಮಾಸಡಿ) ಉತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರ.
೫೦. ಕೊಂಡಾಡ್‌ಸ್ಟ್+ಅಯೆನ್+ಆಯಟ+ಉಂಡಾಸ್ಟ್+ಔಳ್+ಅತಿಪ್ರೀತಿ; ವಾಸವಿ - ಅರ್ಜುನ.
೫೧. ಒತ್ತ್+ಈಯ್ಯ್+ಅ್ತ್ತಿ (ಕೊಟ್ಟಿರುವ)

ಇಂಚ ಸಂಬಂಧಿಪೊಸ್ಟ್
ಮೆಂಚಿಲಾ ಧನೊಮಿನಿ
ಅಂಚನೇ ಗಂಧರ್ವನತಿಮಾನಿತ್ ।
ಇಂಚಾಕುಳು ಗೆಮಿಯೀಪ
ಚಂಚಲೀಪನತೆತ್ತ್
ಪಂಚ ಮಾಪುರುಷೇರೆ ಸ್ತುತಿ ವೆನ್ಪ್ಪೇ ॥ ೫೩ ॥

ಆಪತ್ತೀಕುಳೆಕೊಂಜಿ
ಪ್ರಾಪೀಪೆನ್ಕ್ಣಲ್ದ್ದೀ
ತಾಪತ್ಯೇರಾತೋ ಪುರ್ವಜೆರೇ ಶಕ್ತಿ ।
ಚೂಪೋವಂತೆ ಬುಡನ್ನಾ
ಭೂಪಾಲೇರ್ಕುಳೆಕೆಂದಿ-
ನಾ ಪಣ್ಣೆಕಧಿಕೋ ವಿಸ್ಮಯಿತ್ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೫೪ ॥

ತಾಪತ್ಯೆರೆನ್ಕ್ಣೆಕಾ ಪೂ-
ರ್ವಾಪರೊ ಜಾಸ್ಟಂ-
ದೀ ಪಂಡೋಡಯೆನಿನ್ ವಿಸ್ತರಿತೆಂದಿಂಚಾ ।
ಆ ಪಾರ್ಥೆ ಪಣಕೇಂಡ್
ಆ ಗಂಧರ್ವೆ ಪಣ್ಪ್ಪೆ
ಆ ಪುರಾತನೊಮಾಯಿ ಕಥೆನೀ ಮಾಂತಾ ॥ ೫೫ ॥

ಈಕುಳೆ ಪೂರ್ವಜೆ ನುಂಬ-
ನೇಕೊಮೆಡ್ಡೊರಿ ತಾನ್
ಆ ಕಾಮಸದೃಶೆ ಸಂವರಣೆಯೆನ್ಕೀ ।
ಆ ಕಾಂತೆ ಖಗಪುತ್ರೀ
ಚೂಕೆಕ್ ಮರ್ಳಾಯೆ
ಲೋಕೊ ರಕ್ಷಣೆತಿಚ್ಚೆ ಮದತೆ ಮಾಂತಾ ॥ ೫೬ ॥

ಇಂದುಸನ್ನಿಭವಕ್ತ್ರೆ-
ನಂದೊ ಚೂಸ್ಟವನೀಶೆ
ಕಂದರ್ಪಾತುರೆಯಾಸ್ಟ್ಪಪ ವಸಿಷ್ಠೆರ್ ।

---

೫೨. ವ್ಯಂಜಿಪನಂದೊ - ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದ ಹಾಗೆ; ಉಡೆಯಾಡ್ಪೊ - ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಅಜಪಾಯಿಮ್ - ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ; ನ್ಂದೆ - ಇದನ್ನು.

೫೪. ತಾಪತ್ಯೆರ್ - ತಪತಿಯ ಸಂತಾನದವರು; ಬುಡನ್ನಾ - ಬಿಡದು; ಪಣ್ಣೆಕ್ - ಮಾತಿಗೆ.

೫೬. ಅನೇಕೊಮೆಡ್ಡೊರಿ - ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವನೊಬ್ಬನು; ಖಗಪುತ್ರೀ - ಸೂರ್ಯನ ಮಗಳು; ಚೂಕೆಕ್ - ನೋಟಕ್ಕೆ.

ಪಿಂದ್ ಸಂಕಟೊಮಾಯನ್
ಸಂಧೀಪಾ ತಪತೀಟ್–
ತ್ರಿಂದುವಂಶಜಕುಂಡಾಸ್ಟ್ಣ್ ಸಂತಾನೊ ॥ ೫೭ ॥

ಭೂಪೆರೀಕುಳಯೆತ್ತ್
ತಾಪತ್ಯೆರೆನ್ಕ್ಣ್ಣೆ–
ಕಾ ಪೂರ್ವಾಪರೊ ಪಂಡೋಡೆನಪಾ ಪಂಡೆ ।
ಹೇಪಳ್ಳ ನೃಪೆರೆಕೊಂ–
ಜಾಪತ್ತ್ ವರನಾತೆ–
ಯಾ ಪುರೋಹಿತೆ ಕೂಡ್ಪ್ಪುಟನೇ ಯೋಗ್ಯೊ ॥ ೫೮ ॥

ನರ ಕೇಳಾದಿಟ್ ವಸಿ–
ಷ್ಠೆರೆಟಾ ಕೌಂಶಿಕೆರೊಂಜಿ
ಸುರಭೀಕಾಸ್ಪಧಿಕೋ ರೋಷಿತ್ ಯುದ್ಧೊಂಟ್ ।
ಬಿರುಟಾ ದಿವ್ಯಶರೌಘೊ
ವರ್ಷೀಪಾರವೆನೆಯ್ಯಾ
ಚೆರ್ತೇರಾ ಮುನಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ್ಟಾವಾ ॥ ೫೯ ॥

ಭೀಮವಿಕ್ರಮೆ ಬ್ರಹ್ಮಂ–
ತಾ ಮಹಾತ್ಮೆನಿ ಚೂಸ್ಟ್
ತಾಮು ಲೆಜ್ಜಿತ್ ಯುದ್ಧೊಂಟರ್ಸ್ಬಾಪೌಳ್ ।
ಭೂಮಿದೇವತ್ವೊಮಿ
ಕಾಮಿತ್ ನಿಜೊಮಾಯಿ–
ನೀ ಮಹೀಪಕುಲೊಂಕ್ ಬೆರ್ತೆರೇರಾ ॥ ೬೦ ॥

ಇಜಿಸ್ಟ್ ಚಾಪೊಮಿ ವೆರ್ತ್
ಇಜತ್ ಸ್ಯಂದನೊಂಟ್ತ್ತ್
ತ್ಯಜಿಯೀತ್ ಕ್ಷತ್ರಿಯತ್ವೊಮಿನಿ ವೆರ್ತ್ ।

---

೫೭. ಕಂದರ್ಪಾತುರೆಯಾಸ್ಟ್ - ಕಾಮಮೋಹಿತನಾಗಿ; ಅಪ್ಪಪ - ಇರಲು; ಸಂಧೀಪಾ - ಭೇಟಿಯಾಗಲು.

೫೮. ಪೂರ್ವಾಪರೊ - ಹಿಂದಿನ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಗಳು; ಹೇಪಳ್ಳ - ಯಾವಾಗಲೂ; ವರನಾತೆ - ಬಾರದಹಾಗೆ.

೫೯. ವರ್ಷೀಪ+ಆರ್+ಅವೆನ್+ಎಯ್ಯ; ಚೆರ್ತೇರ್ - ತಡೆದರು (?), ಗೆದ್ದರು (?)

೬೦. ಅರ್ಸ್ಬಾಪು –ಅಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ; ಕಾಮಿತ್ - ಬಯಸಿ; ಮಹೀಪಕುಲೊಂಕ್ - ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲಕ್ಕೆ; ಬೆರ್ತೆರ್+ಏರ - ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇವರಿಸಿದನು (?)

ಅಜಪೆಂದ್ ಬ್ರಹ್ಮೊಮಿ
ಭಜಿಯೀತ್ ಲೋಕೊಂಟೇ
ಅಜತುಲ್ಯೆರಾಯೆರಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೆರ್ ॥ ೬೧ ॥

ಭೂಮಿಪಾಲೆರತೀಕುಳೆ–
ನಾ ಮಹಾ ಬ್ರಹ್ಮೊಂತ
ಸೀಮೆ ಕೊಡುವಿನಿ ಜಾಸ್ಪೊರಿಯಾ ಕಾರ್ಯೊ ।
ಕಾಮಿಪಾ ಫಲಿಯೀಪೋ
ತಾಮಸೀಪನತೆತ್ತ್ಂ–
ದಾ ಮಹಾ ಖಚರೇ ತಾನ್ ತೆಳಿಯಾ ಪಂಡೆ ॥ ೬೨ ॥

ಆ ವಾಕ್ಯೊಂಕವನೀಶೆ–
ರಾವೆಂದಾಯಟ ಪಂಡ್
ಧಾವತೀಕಜವಂತೆ ಗಮಿಯೀಪೌಳ್ತ್ ।
ಕೇವಲೊಮಮರೇಂದ್ರ–
[ನಾ ವ]ನೊಂಕಿಣೆಯಾಯಿ–
ನಾ ವನೊ ಪೊಗಿಯೆರಾ ಧೌಮ್ಯೆರ್ತ್ತೀ ॥ ೬೩ ॥

ಸಂಧಿ - ೧೧

ಮನುಜಾಧಿಪೆರೀಕ್ಷಿತ್ ವಂದಿತೆರಾ ಧೌಮ್ಯಾಖ್ಯ ಮುನೀಂದ್ರನ್
ವಿನಯೊಂಟ್ ನಮಸ್ಕರಿತಾರ್‌ಡ್ಸ್ಪೀ ಬಿರುವಾರಿತ್ ವೆರ್ತ್ತ್
ಮುನಿಪುಂಗವಯೆಂಕುಳೆಕೀರ್ ಪುರೋಹಿತೆಯಾಲೆನ ನಾಣಾಂ–
ದನುನ್ಯೆಪಪನಾರ್‌ಲ ಸಂಬದಿತೇರವನೀಪತಿ ಕೇಳ್ ॥ ೧ ॥

---

೬೧. ಅಜಪು - ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಭಜಿಯಿಾತ್ - ಭಜಿಸಿ.

೬೨. ತೆಳಿಯಾ - ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ.

೬೩. ಧಾವತೀಕ್ - ಆಯಾಸಕ್ಕೆ; ಅಜವಂತೆ - ಭಯಪಡದೆ; ಅಮರೇಂದ್ರನಾ ವನೊಂಕಿಣೆಯಾಯಿ - ದೇವೇಂದ್ರನ ನಂದನವನಕ್ಕೆ ತುಲ್ಯವಾದ.

೧. ಬಿರುವಾರಿತ್ - ಔತಣವನುಂಡು (?); ಆಲೆನ - ಆಗಿರಿ; ಅನುನ್ಯೆಪಪನ - ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಸಂಬದಿತೇರ್ - ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು.

ಸಂತೋಷಿತ್ ಧೌಮ್ಯಮುನೀಶ್ವರನಿ [ಉ]ಳೆತೊಂಡತ್ ವೇಗೊ
ಕುಂತೀಸುತೆರೈವೆರ ಪ್ರಾಪಿತೆರ್ ಪಾಂಚಾಲ ಸುದೇಶೊ
ಕಾಂತಾರ್ಥಿಕುಳಾಸ್ಪವನೀಪತಿಕುಳು ಎಣ್ಮೋದಿಶೆಟ್‌ತ್ತ್
ಅಂತ್ಯೋಮುದನಾ ಪಡೆಕೊಂಡಡೆಯಾ ನಡತರ್ಪುಣ ಚೊಸ್ಪೆರ್ ॥ ೨ ॥

ಕಡುವ್ವೈ ದುಡಿ ಮದ್ದಳಿ ಭೇರಿಕುಳೆಡ್ಡೆಡ್ಡಾರೆ ಮೃದಂಗೊ
ಪಡಡಕ್ಕೆ ಕರಂಡೆಯ ಚೌಂಡಕೆಯಾ ಪಟಹೋ ತಿಮಿಲ್ಯೆಂದಾ
ಪಡೆಯುರ್ಬುಕಿ ಚಂಬಟೊ ಚೆಂಬಕರೆ ನೆಸಳಾದಿ ಸುವಾದ್ಯಂ
ಕಡಲೇಳ್‌ಲ ನಾದಿಪ ಘೋರ್ಣೆಪಸ್ಟೇ ಮಗ್‌ಟ್‌ಪ್ಪುಣಸಂಯ್ಯೋ ॥ ೩ ॥

ಮುತ್ತೀಕುಡೆ, ಸತ್ಯೆಯ, ಚಾಮರೊಮಾ, ಕೊಡಿಕೂರೆಕುಳೆಡ್ಡಾ
ಚಿತ್ರಾಂಬರೊ, ನೆತ್ತ್‌ಟಿಲಾ ಸಟಿಕುಳು[ಲೇರಾ] ನಲಿಪುಪ್ಪೊ
ಪತ್ತೋಸ್ಟ್ ಮಹಾಭರತಾಶ್ವಯುತೊ ಪೃಥಿವೀಶೆರೆಕೆಯ್ಯಾ
ಬತ್ತ್ ದ್ರುಪದಾಲಯಂತೌಳ್ ಬಳೆಸಾ ನಿರೆವುಪ್ಪುಣ ಚೊಸ್ಪೆರ್ ॥ ೪ ॥

ನಡತರ್ಪಿ ಪಡೇ ಪದಘಟ್ಟಣೆಟ್ ನಿಲಟ್‌ತ್ತ್ ನ್‌ಗಾಪ್ಪಿ
ಪೊಡಿಯಂಬರೊ ಮುಟ್ಟಲ ಪರ್ಬವನಾ ನರನಾಥೆರೆ ದೇಹೊ
ಮಡರೀ ನಿನೆತ್ ಮನರಾಗರಥೋ ಕರುಣಾಮಯೆರಾಸ್ಟ್
ಉಡಲ್ ಕಡೆಕೂಡಲ ಕೆಂಪಡರಾಪತಿಶೋಭಿತೆರಾಕ್ಕು ॥ ೫ ॥

ಅಸಿತಾಸಿತರಕ್ತ ಸುಪೀತ ಮಹಾ ಪಚ್ಚೇ ನೆರೊಮುಳ್ಳ
ಪೊಸಭೂಷಣೊ ಭೂಷಿತ್ ವೇಷಗುಣೊಂಟತಿ ಶೋಭಿತ್ ನಾನಾ
ವಸುಧಾಧಿಪೆರಾ ಕುಸುಮಾಯುಧನೀ ಪರಿಹಾಸಿಪಿನಂದೊ
ವೊಸಗ್‌ಪ್ಪುಣ ಚೂವುಟ ಆಶ್ಚರ್ಯೋ ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳ್ ॥ ೬ ॥

---

೨. ದಿಶೆಟ್‌ತ್ತ್ - ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ; ಅಂತ್ಯೋಮುದನಾ - ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ; ಅಡೆಯಾ - ಎಲ್ಲ.

೩. ಕಡುವ್ವೈ - ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವಾದ್ಯ; ಎಡ್ಡೆಡ್ಡಾರೆ - (?); ಪಡಡಕ್ಕೆ - (ಪದಡಕ್ಕೆ –A Kettle drum –ಕಿಟ್ಟೆಲ್) ಒಂದು ವಿಧದ ಪಟಹ; ಚೌಂಡಕೆ - ಚಾಡಿಕೆಯೆಂಬ ವಾದ್ಯ; ತಿಮಿಲೆ, ಚೆಂಬಕರೆ, ನೆಸಳೊ, ಕರಂಡೆ –ವಾದ್ಯವಿಶೇಷಗಳು; ಚಂಬಟೊ - ತಮ್ಮಟೆ.

೪. ಮುತ್ತೀಕುಡೆ - ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿನ ಜಾಲರಿಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಕೊಡೆ; ಸತ್ಯೆಯ - ಸತ್ತಿಗೆ; ಕೊಡಿಕೂರೆ - ಮನುಷ್ಯಾಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರವುಳ್ಳ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಬಾವುಟ; ನೆತ್ತ್‌ಟಿಲಾ - (?); ಸಟಿ - ಸೀಗುರಿ, ಚೌರಿ; ಬಳೆಸಾ - ಸುತ್ತಲೂ; ಪತ್ತೋಸ್ಟ್ - (?); ಮಹಾಭರತ - (?)

೫. ನಡತರ್ಪಿ - ನಡೆದು ಬರುವ; ಪಡೆ - ಸೈನ್ಯಗಳ; ಪದಘಟ್ಟಣೆಟ್ - ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಘರ್ಷಣೆಗೆ; ನ್‌ಗಾಪ್ಪಿ - ನೆಗೆಯುವ, ಮೇಲೇಳುವ; ಪೊಡಿ - ಧೂಳು.

ಎಣ್ಮೋ ದಿಶೆಟ್ತ್ ವರ್ಪ್ಪಿ ಪಡೇ ಗೆಡಿ ಪಣ್ಕಣಶಕ್ಯೋ
ಗಣನಾಥೆ ಪಿನೋಡಯೆ[ನಾ ನಿಜೊಮೀ]ನವನೀತಳೊಂಟೊಂಜೇ
ವೃಣೊಮುದ್ದಿ ಸಮೀರಕ್ ಸಂಚರಿಪೇರಿನರೆಶ್ಮಿಕ್ ಭೂಮೀ
ಟಣಿವಾಕ್ಣೆಕ್ದ್ದಿನುಪಾಯೊ ಪ್ರಜೇ ಖೆದಿಸ್ಟ್ತ್ರಿ ನಿಮಿತ್ತೊ ॥ ೭ ॥

ಕಡಲಂದೊಮೆ ಕೂಡ್ಸ್ಟ್ ನಾಲಿಶೆಟ್ ಪ್ರಜೆ ಕೊಂದಳಿಪ್ಪುಪ್ಪುಣ್
ನಡುಟ್ೕ ದ್ರ್ಪದಾಲಯೊ ಚೋಜಿಕ್ಣ್ೕ ಕುದುರಾಕೃತಿಯಾಸ್ಟ್
ಕೊಡಕಾವುಟ ಮುತ್ಥ್ಕ್ ಮಾಮತನೋ ಬಿರಲಾಕ್ಣಲುಂಡ್
ಪುಡಮೀಪತಿಕೆಂದ್ ಯೆಮಾತ್ಮಜೆ ಚೂಸ್ಟತಿ ವಿಸ್ಮಯಿಪ್ಪುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೮ ॥

ಪಡೆ ಬೂಡ್ ಪೊಗಿತ್ತಿ ಪುರಂತುಳೆಯೀ ಪೊಗಿಕೋಂಬುಟ ನಿಲ್ಪವು-
ಳ್ಡೆಯಾವನ್ ಕೂಡ್ಳೆತೊಳ್ಕ್ಣೈಕ್ ಸ್ಟಡೆಪಿನ್ಕ್ಣಯೆದ್ದಿ
ಗುಡಿ ಕಟ್ಟ್ಸ್ಟೊಂಡ್ಪ್ಪೆರ ಭೂಪತಿ ಕುರು ನಾಮಾತಯೆಕಂಚೆ
ಅಡೆಯಾಡ್ಸ್ಟ್ ವರ್ತಿರಿಯೆಂದ್ ಪಿದ್ಯೆ ಬುಡ್ಸ್ಟೆರ್ ನಿಲೆಬೂಡ್ ॥ ೯ ॥

ಘಟಬಂಧುರಶಾಲೆಟ್ ತಂಕುಳೆಕ್ೕ ಬೂಡಾರೊಮೆ ಮಾಂತ್
ನಡಕೇರ್ಕುಳೆನಂದೊ ಮಹೀಸುರೆರೇ ವೇಷೊಂಟ್ ನೃಪೇರ್ಕ್ನ್
ಕಡಕೆಂತುಳ್ಳೆ ನೂತನ ಭಾಂಡೊಮಿನೀ ಕಳೆಯೊಂಡಜವಂತೆ
ಅಟನಾಶಿಕುಳಾಸ್ಟ್ ವಿನೋದೊಮಿನಿ ಚೂಸ್ಟಂಚೌಳ್ತ್ತೆರ್ ॥ ೧೦ ॥

ಕೇರಿಕೇರಿತ ವೀಥಿಟ್ೕ ಫಣೆಯಾವ ಚಾಂದ್ಯ ಪಾದ್ಟ್
ಚಾರಿತ್ ಪೊಡಿಮಾಂತ್ ಕರ್ಪುರೊ ನಿಂಜ ಧೂಳಿತ್ಣೆಂಚಲಾ
ಸೌರಭಾದಿಕುಳಾಜಪುಷ್ಪೊಮಿ ಬಿರ್ಕ್ಸ್ಟಾಗರುಗುಗ್ಗ್ಳ್-
ಟೇರ ಧೂಪಿಪ ಮಾರುತೇ ಕಮಳ್ಪ್ಪೆರ್ ಕಂದ್ಸ್ಟೊ ಮೇಘೊಲಾ ॥ ೧೧ ॥

---

೬. ಅಸಿತ - ಕಪ್ಪು; ಆಸಿತ - ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಿಳಿ; ಸುಪೀತ - ಹಳದಿ; ಪೊಸಗ್ಪ್ಪುಣ - ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

೭. ವೃಣೊ- ಯೋಗ, ಋಣ (?), (ಋಣೊ- ಹೊ.ತು.); ಖೆದಿಸ್ಟ್ತ್ರಿ - ಚಿಂತಾಕುಲರಾಗಿರುವ.

೮. ಕೊಂದಳಿಪ್ಪುಪ್ಪುಣ್ - ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದೆ; ಕುದುರಾಕೃತಿ - ಸಣ್ಣ ಬೆಟ್ಟದ ಹಾಗೆ; ಕೊಡಕಾವುಟ - (?); ಮುತ್ಥ್ಕ್ - ಕೊನೆಗೆ; ಮಾಮತನೊ - ಮಾವನ ಸ್ಥಾನ; ಬಿರಲಾಕ್ಣಲುಂಡ್ - ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿಕ್ಕಿದೆ (?)

೯. ಬೂಡ್ - ಬೀಡು, ಅರಮನೆ; ನಿಲೆಬೂಡ್ - ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಬೀಡು; ನಾಮುಆತ್ - ನಾವಲ್ಲ.

೧೦. ಘಟಬಂಧುರಶಾಲೆಟ್ - ಕುಂಬಾರನು ಮಡಕೆಮಾಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ; ಬೂಡಾರೊ - ಬಿಡಾರ; ನಡಕೇರ್ಕುಳೆನಂದೊ - ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಿಂದ ಹೋಗುವವರ ಹಾಗೆ, ಪಾದಚಾರಿಗಳ ಹಾಗೆ; ಕಡಕೆ - (?); ಅಟನಾಶಿಕುಳು - ತಿರಿದುಣ್ಣುವವರು.

ಮಿತ್ತ್‌ಕೆಯ್ಯಲ ಚಿತ್ರೊಮೀ ಬರೆಸ್ಪ್‌ತ್ತ್‌ಣೌ ಬಹುವರ್ಣೆರ್
ಉತ್ತಮಾನರನಾರಿಕುಳು ನಡಪುಪ್ಪೆರೋನ್ಕಿ ಪ್ರಕಾರೊಮೇ
ಮತ್ತವಾರಣವಾಜಿಗೋವುಕುಳಾದಿಯಾಯಿ ಮೃಗೊಂಕುಳಾ
ಮಿತ್ತ್ ವಾರಣಪಕ್ಷಿಸಂಯುತೊ ವೃಕ್ಷಸಂಘೊ ಲೆತಾವಳೀ ॥ ೧೨ ॥

ಸಂಚೊಂಟಾವ ರೆಚೀತ್ ಕೀಲಿತಿ ಯಂತ್ರ ಪಾಪೆಕುಳೌಳೌಳೇ
ಚಂಚಲೀಪ್ಪೊನವೆನ್ಕ್‌ಣಂದೊಮೆ ಕಾರ್‌ಕೈತರೆ ಪಂದೊಸ್ಪ್
ಮೆಂಚೊರೀ ವರಪಾಯ ಚೊಸ್ಪುಳೆಪುಪ್ಪೊ ಕಣ್ಕುಳೆಟೆನ್ಕ್‌ಣಂ-
ದಂಚನೇಕೋ ವಿನೋದೊಮುಳ್ಳೊನ ಚೊವುಟಾ ನಗರಂತುಳ್ಳೆ ॥ ೧೩ ॥

ತೋರಣಂಕುಳಸಂಖ್ಯೊಮುಳ್ಳೊನ ಕಾಂಚನಂತವೆನಿಚ್ಚಿಟ್
ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಕ್ ಮೆಂಚಿಕೀ ಮುಕುರೊಂಕುಳುಳ್ಳೊನ ತೆತ್ತಿತಿನ್
ಪೂರಿತಂಚಿಜಿಸ್ಪ್‌ತ್ತಿನಾ ಕಲಶಂಕುಳುಳ್ಳೊನ ಕನ್ನಟೀ
ದೂರೊಂಕೇರ ವಿರಾಜಿಪುಪ್ಪೊನ ಶಾತಕುಂಭಮಯಂತವು ॥ ೧೪ ॥

ಪಟ್ಟವಾಟಿತ ಚೇಲೆ ಮೇಲ್‌ಪತಾಕೆಯೆಂದ್‌ಂಬೆಟಾವಲಾ
ಪಟ್ಟಣೋ ಕೊಡಿಯೇರ[ಪೌಳ್] ವಿರಾಜಿಪುಪ್ಪುಣ ವಿಸ್ಮಯೋ
ಚೆಟ್ಟಿಕುಳು ಮುದೆಲಾವಲಂಕರಿತೊಂಡ್ ನಾಗರಿಕೇರ್ಕುಳಾ
ಬಟ್ಟೊವೌಳೆ ಸ್ವಯಂವರೊಂತ ವಿನೋದೊ ಚೊಸ್ಪ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಪೆರ್ ॥ ೧೫ ॥

ಚೇಲೆ ಮೌಕ್ತಿಕಮಾಲೆಟ್ ಪೊದಿಯೆಡ್ಡ ಕುಂಭೊಮ ತೋಳ್ಕುಳಾ
ನೀಲಪಟ್ಟೆತ ನೀಣ್ಟ್ ಬಲಿತಂಬರೊಂಕುಳೆ ವಾಪಸ್ಪ್
ಕಾಲಸೂದನವೈರಿನೋಲಕಶಾಲೆತಂದೊ ವಿರಾಜಿಪ
ನಾಲಿಶೇ ಸರಿಯಾಯಿ ಪಂದೆಲ್ ಯುಗ್ಮಯೋಜನೆಲುಂಡವು ॥ ೧೬ ॥

---

೧೧. ಫಣೆಯಾವ - ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ (?); ಚಾಂದ್‌ಯ - ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯವನ್ನು; ಪಾದ್‌ಟ್ - ಪಾದದಲ್ಲಿ (?); ಚಾರಿತ್ - ಸಾರಿಸಿ; ಧೂಳಿತ್‌ಣ್ - ಧೂಳಿಸಮವಾದುದು; ಆಜ (ಸಂ. ಲಾಜ) - ಅರಳು; ಮಾರುತೇ ಕಮಳ್‌ಪ್ಪೆರ್ - ಗಾಳಿ ಪರಿಮಳವಾಯಿತು.

೧೨. ಲೆತಾವಳಿ - ಲತೆಗಳ ಸಾಲು.

೧೩. ಸಂಚೊಂಟಾವ - ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ; ಯಂತ್ರಪಾಪೆಕುಳು - ಯಂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಗಳು; ಚಂಚಲೀಪ್ಪೊನ - ಚಲಿಸುತ್ತಿವೆಯೋ.

೧೪. ತೆತ್ತಿತಿನ್ - ಕೀಲಿಸಿದ; ಶಾತಕುಂಭ - ಚಿನ್ನ.

೧೫. ಪಟ್ಟವಾಟಿತ - ಪಟ್ಟೆಯ (?); ಚೇಲೆ - ಸೀರೆ; ಚೆಟ್ಟಿಕುಳು (ಸಂ. ಶ್ರೇಷ್ಠಿ) - ನಗರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು; ಬಟ್ಟೊವ - ಸುತ್ತಲೂ.

೧೬. ನೀಣ್ (ಕ. ನೇಣ್?) - ನೂಲ್ (?); ಕಾಲಸೂದನವೈರಿನ - ಮನ್ಮಥನ; ನಾಲಿಶೇ - ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳು; ಪಂದೆಲ್ - ಚಪ್ಪರ; ಯುಗ್ಮ - ಎರಡು.

ನೀಲೋ ನಿಲಕಟ್ಟಟ್ ಕದಣ್ಣೊಮಾ ಕನಕಂ ಕಡೆಕೂಡ
ಬಾಲಾರ್ಕಸಮಪ್ರಭೆಟುಳ್ಳ ಮಹಾವಜ್ರೊಂಕುಳೆ ಕಂಭೊ
ಮಾಲೇಮಣಿಗೆಜ್ಜೆ ಸುಪಾದೆಕುಳಾ (?) ಚವಲೊಂಕುಳನೇಕೊ
ಕೀಲೀತೊಸವುಪ್ಪುಣಸ್ಪಾಶ್ಚರ್ಯೋ ವೈವಾಹಸುಶಾಲೆ ॥ ೧೭ ॥

ಮೇಲಂಬರಮುಂಬುದತುಲ್ಯೊ ಮಹಾ ಬಹುವರ್ಣೊಮಿನುಳ್ಳಾ
ನಾಲಾನನನೋಲಕಶಾಲೆತುಳ್ಳೈ ಮೇರ್ಕಟ್ಟೈ ಬಲೀತಿ
ಚೇಲೇಕ್ಷಣೆಯೆನ್ಕರ್ ಪಿಂದಿ ಜನೋ ನವರತ್ನಯುತೊಂತಾ
ಕಾಲಾಂತಕವಸ್ತೊಮಿ ಪೋಲ್ಪಳಿಯೋಂದನುಮಾನಿತೆರೌಳ್ ॥ ೧೮ ॥

ಪ್ರಭು ವಿಶ್ರಮಿತ್ಪ್ಪುಕಿನಾ ಸ್ಥಲೊಮೋ ನಾರಾಯಣ ಇಂದ್ರನ್
ಸಭೆಯೋಽಥವ ಪುಷ್ಪಕೊಮೋ ರಥೊಮೋ ತಿಮಿರಾರಿಯೆಂದಿಂಬಾ
ನಭೆವುಪ್ಪೆರ್ ಚೂವಪ ನಿರ್ಣೈಪೆರೆರಿಸ್ಪಾಸ್ಟ್ ಜಗತ್ತ್
ಯಿಭರಾಜಗತೇ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೆನಾ ವೈವಾಹಸುಶಾಲೆ ॥ ೧೯ ॥

ಸೃಜಿಯೀತಜಪೆಂದ್ಂದೆ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾವಿನಿ ಮುಟ್ಟಕ್ (ಕೂಡ?)
ಪೋರ್ತ್ಥೊಂಟನಿ ಕೊಂಡತ್ ಭೂಪತಿಕ್ ಕೋಳ್ಸ್ಟ್ತೆಯೊ ಪಕ್ಷೇ
ಅಜೆ ನಿರ್ಮಿತ್ ತಾನ್ ಕಡಾತ್ಡ್ಯೀ ನಿಜಶಾಲೆಯೊ ಯೆಂದ್
ಪ್ರಜೆ ಭದ್ರಸುಮಂಟಪಲಕ್ಷಣೊಮೀ ಪುಗಳ್ಪ್ಪೆರ್ ಚೂಸ್ಟ್ ॥ ೨೦ ॥

ತಾಳೋ ಪುಟಿಲ್ ಕೈಮಣಿ ವೀಣೆ ದುಡೀ ಪದೆಢಕ್ಕೆಯುಡುಕ್ಕೆ
ಕಾಳೇ ವರಮದ್ದಳಿ ಗೋಮುಖೊಮಾಂದಿತ್ಯಾದಿ ಸುವಾದ್ಯೊ
ಮೇಳೈಪೊಸ್ಟ್ ನೃತ್ತಸುಗಾಯಕೆರಾ ನಟಕೇರ್ಕುಳನೇಕೋ
ಘೋಳೆಂದುಳೆಯಾಸ್ಟಣ್ ಪಂದೆಲ್ಟ್ ಪರಮೋತ್ಸಹೊ ಚೂವೆರಾ ॥ ೨೧ ॥

ಗೋಪಾಲೆರ್ ಭಟ್ಟೆರ್ ಮಾಗಧೆರ್ ವೈತಾಳಿಕೆರೆಡ್ಡಾ
ಭೂಪಾಲೆರ್ ಯಾಚಿತ್ ಕೀರ್ತಿಪುಕೀ ವಾಚಾಟಕವೃಂದ

---

೧೭. ಕದಣ್ಣೊಮಾ - (?); ಚವಲೊಂಕುಳು - ಚಾಮರಗಳು.

೧೮. ಮೇರ್ಕಟ್ಟೈ - ಮೇಲ್ಹಾಪು.

೧೯. ಅರಿಸ್ಪಾಸ್ಟ್ - ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ; ಯಿಭರಾಜಗತೇ - ಗಜರಾಜನಂತೆ ಮಂದವಾದ ನಡಿಗೆಯುಳ್ಳವಳು.

೨೦. ಅಜಪೆಂದ್ - ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು.

೨೧. ಪುಟಿಲ್ - ಕೊಳಲು; ಪದೆಢಕ್ಕೆ –ಪಟಹದ ಒಂದು ಪ್ರಭೇದ (ಪಡಡಕ್ಕೆ –A Kettle drum -ಕಿಟ್ಟೆಲ್); ಉಡುಕ್ಕೆ - ದುಡಿಯಂತಹ ಒಂದು ವಾದ್ಯವಿಶೇಷ; ಕಾಳೆ - ಕಹಳೆ; ಮೇಳೈಪೊಸ್ಟ್ - ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ.

ಪಾಪಘ್ನೆರ್ ಪಾಪಿಕ್ಳು ವಾಮನೆರ್ೕ ಬಧಿರಾಂಧೆರ್ ಮೂಕೆ--
ರಾ ಪೋಂಡಿಕ್ಳು ಬಾಲೆರ್ ವೃದ್ಧಯುತೋ ನಿರೆತೆರ್ ಕಡೆಕೂಡ ॥ ೨೨ ॥

ಕೂಪೊಂಕುಳೆ ತೋಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕಟ್ಟವೆಕ್ೕ ಸುತೆ ಪೂಜಿಸ್ಟ್ ನಿಂಜ
ಪೊಯ್ಟೋಸ್ಟ್ ಹಿಮಾಂಬುಡ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಪಣೇ ಉಳ್ಪೋಯಿ ಜನೊಂಕ್
ಚೂಪೋಯೆರ್ ನೀರ ಪ್ರಕಾರೊಮಿನೀ ಕೊಳಿಯೆರ ಕಡೆಕೂಡ
ಜಾಪಣ್ಕೊ ಸ್ವಯಂವರ ಸಂಭ್ರವೊಮೀ ಪಾಂಚಾಲೆ ಸೃಜೀತಿ ॥ ೨೩ ॥

ಹರಿವಿಷ್ಟರೊ ಕೊಂಡತ್ ಪಾಯಿಡ್‌ಪೋಸ್ಟವನೀಶೆರೆಕೆಯ್ಯಾ
ತರೊಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಭೃತ್ಯೆರ್ ಕುಳ್ಪೆರಾ ಪಡೊ ಪಾಪ್ಪೋಸ್ಟ್ ಚುತ್ತಾಂ-
ದಿರೆ ಪೋಸ್ಟೌಳ್ ಕಾಂಯಿತ ಗೋಣ್ಯೆಕುಳಾ ಯಿರೆಕಾಂಟ್ಯಕುಳೆಡ್ಡಾ
ಧರಣೀಶೆರ್ ಚೂಸ್ಪತಿ ಲೆಜ್ಜಿಪುಕೀ ಪರಿಶಾಕೊಸ್ಪೆ ಭೂಪೆ ॥ ೨೪ ॥

ಪುಡಮೀಶೆರೆಕಾಕುಳೆಕಾಪ್ತೆರೆಶಾ ಉಪಯೋಗಿಪೆರಾಕಿ
ಕುಡಿನೀರಿಜಿಪೋಸ್ಟ್ ತರೊಂತರೊಮಾ ಕುಡಟ್ೕ ಕನಕೊಂತಾ
ತಡೆಪೋವನೆ ಕೊಂಡತ್ ಭಂಡಿಕುಳೇಟತಿ ಸೌರಭವಸ್ತು
ಕಡೆಕೂಡಲ ಗುಡ್ಡಿತೆರೌಳೌಳ್ ಅತಿ ವಿಸ್ಮಯೊಮಾವಾ ॥ ೨೫ ॥

ಮೃಗನಾಭಿ ಪುಟ್‌ಂಗಿ ಕರಂಡೆಕುಳಾ ಕೊಂಡೆಡ್ಡ ಯವಾದ್
ಪುಗೆಯಾವನ ಚಾಂದಿ ಮಹಾಭರಣ್ಯೆ ಕರ್ಪೂರ ಪುಡ್‌ಕ್ಕೆ
ನಗಸನ್ನಿಭೊಕೊಂಡತ್ ನಿಂಜೊಸ್ಟೆರ್ ಕೊಳ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಜನೊಂಕೆಯ್ಯಾ
ಪುಗಳ್ಪ್ಪಣ ಚೂಸ್ಟ್ ಸಮಸ್ತೆರ್‌ಲಾ ಮಾಂಗಲ್ಯವಿನೋದೊ ॥ ೨೬ ॥

ಕರ್ಪೂರೊಮು ಚಂದನೊ ಕಸ್ತುರಿಯಾ ಪನಿನೀರ್‌ಟ್ ತೇತ್
ತಪ್ಪೋಸ್ಟ್ ಹಿರಣ್ಮಯಿಕೊಪ್ಪರಿಯೇಕುಳೆಟ್‌ಪ್ಪಿಜಿಪೋಸ್ಟ್
ನಿಲ್ಪೋಸ್ಟಯೆಸಂತ್‌ಟ್ ಯಂತ್ರಮಯಂತಾ ಪಾಪೆಕುಳೌಳ್
ವರ್ಷಿಜನೊಮೊಡ್ಡಪ ಕೈಕುಳೆನೀಯವುಕೋರ್‌ಕೊಳ್ಪ್ಪೊ ॥ ೨೭ ॥

---

೨೨. ವಾಚಾಟಕವೃಂದ - ವಾಚಾಳಿಗಳ ಗುಂಪು; ಪೋಂಡಿಕ್ಳು - (?); ನಿರೆತೆರ್ - ನೆರೆದರು.
೨೩. ಸುತೆ - ಸುಣ್ಣ; ಪೊಯ್ಟೋಸ್ಟ್ - ಹೊಯಿದು, ಎರೆದು; ಹಿಮಾಂಬು - ತಣ್ಣೀರು; ಪಣೆ - ಪನ್ನೀರು (?); ಪಾಂಚಾಲೆ - ದ್ರುಪದನು.
೨೪. ಹರಿವಿಷ್ಟರೊ - ಸಿಂಹಾಸನ; ಪಾಯಿಡ್‌ಪೋಸ್ಟ್ - ಹಾಕಿಸಿ; ತರೊಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ - ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ; ಪಡೊ ಪಾಪ್ಪೋಸ್ಟ್ - ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ (?)
೨೫. ಕುಡಟ್ - ಕೊಡದಲ್ಲಿ; ಗುಡ್ಡಿತೆರ್ - ಗುಡ್ಡೆಯಂತೆ ರಾಶಿ ಹಾಕಿದರು.
೨೬. ಪುಟ್‌ಂಗಿ - ಪುನುಗು; ಕರಂಡೆ - ಕರಡಿಗೆ; ಯಾವಾದ್ (ಕ. ಜವಾಜಿ) - ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯ (ಜವಾಜಿಮಿಗ -The musk deer. -ಕಿಟ್ಟೆಲ್); ಚಾಂದಿ - ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯ; ಪುಡ್‌ಕ್ಕೆ - ಬುಟ್ಟಿ; ನಗಸನ್ನಿಭೊ - ಪರ್ವತದಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ.
೨೭. ಹಿರಣ್ಮಯಿ - ಸುವರ್ಣಮಯವಾದ.

ಚಿಲು ಪಾಪೆಕ್ಕು ಮುಟ್ಪಟೆ ಪೋವಿನೊರಿ ಚುಳೆಪುಪ್ಪೊ ಚುಳಂತ್ಯೆ
ಚಿಲು ಚಾಮರೊ ವೀಜಿಕೊ ಮೋಜಿತವಾ ತೇಜೊಂತ ಜನೊಂಕ್
ಚಿಲು ಮಾಲೆನಿ ನೀಳ್ಕೊ ಲೋಕೆರೆಕ್ ಪಡಲ್ಯೆತ್ತೆಟ್ಸ್ಟೊಂಡ್
ಫಲು ವಿಸ್ಮಯೊಮುಳ್ಳೊನ ಪಂದೆಲ್ಟ್ ನೃಪೆ ನಿಮಿ ಗತಿಜಿತ್ತೀ ॥ ೨೮ ॥

ಧರಣೀಪತಿ ಕೇಳಿಲ ಮಿತ್ತ್ ದಿಶೇಟಮರಾದಿಕ್ಕು ವರ್ತ್
ನಿರೆತ್ತ್‌ತ್ತೆರ್ ಯಕ್ಷೆರ ಕಿನ್ನರೆರಾ ಗಂಧರ್ವೆರನೇಕೊ
ಗರುಡೋರಗ ಸಿದ್ಧೆರಗಂಧರ್ವೆರ ವಿದ್ಯಾಧರಸಂಘೊ
ವರಸಿದ್ಧ ಮರುದ್ಗಣಮಪ್ಸರೆರಾ ಸರ್ವಾಂಗನೆರೊಪ್ಪಾ ॥ ೨೯ ॥

ಗಿರಿಯಂತಕೆಯಗ್ನಿಜಲಾಧಿಪತೀ ವಾಯ್ವೀಶೆ ಧನೇಶೆ
ನಿರ್ತೀಂದ್ ದಿವಾಕರೆ ತಾರಕೆರಾ ಗ್ರಹೆರಾದಿ ಸಮಸ್ತಾ
ಸುರೆರೆಯ್ಯ ಸ್ವಯಂವರೊ ಚೊಕ್ಣೆಕ್ ವೈಮಾನಿಕೆರಾಸ್ಟ್
ನಿರೆತೌಟ್ತ್ ಮಹಾರಭಸಂ ಪೊಲಿತೆರ್ ಮಾಂಗಲ್ಯತರಂತಾ ॥ ೩೦ ॥

ತೋಲ್ಪೇ ನೃಪೆ ಕೇಳಪ ಜ್ಯೋತಿಷೆರ್ ಪಂಡ್ತ್ತಿ ಮುಹೂರ್ತೊ
ಏಲ್ಪೇಂದ್ ಪುರೋಹಿತೆ ಪೂರ್ವದಿನೊಂಟ್ಡೆ ಪಿಂಪಪ ಭೂಪೆ
ಮಲ್ಲೋದರ ಪೂಜಿತ್ ನಾಂದಿಮುಖೋ ಕೋಟ್ಸ್ಟ್ ನಿರೆತ್ತ್ತಿ
ಬಲ್ಲಾಳ್ಕುಳೆ ಪುಂಡ್ಟ್ ಡಂಗುರೊಮೀ ಪೊಯಿಪೋಸ್ಟೆ ಸಮಸ್ತಾ ॥ ೩೧ ॥

ತಿಮಿರ್ ತಿಲಕೊಂಕುಳೆಕೌಷಧೊಮೀನುಂಡಾಕೊಸ್ಟೊಳಾಲು
ಕ್ರಮೊಪಿಂದ್‌ವಶೀಕರಮಂತ್ರೊಮಿನೀ ಜಪೊ ಸಾಧಿತೊಳಾಲು
ಭ್ರಮೊ ಪತ್ತನೆಕುತ್ತಮ ಮರ್ದ್‌ಕುಳೇನುಂಡಾಕೊಸ್ಟೊಳಾಲು
ಉಮೆವಲ್ಲಭವೈರಿನಿಜಾಯುಧನಾ ಯೆದ್‌ರೀಕುಳೆಕೆಲ್ಲೇ ॥ ೩೨ ॥

ಭಿಂಕೋ ಬಿರಲಾವನೆಯಂತ್ರಮಣೀ ಘುಟಿಕೇಂದ್‌ಂಬೆ ಕಟ್ಟ್
ಶಂಕಾವಿಷೊಮೇರನತಾ ಪರಿಶೇ ಪರಿಹಾರೊಮಿ ಚೊಸ್ಟ್
ಅಂಕೊಂಕನುವಾಲೆ ಮನೋಭವಟೂಡೆದ್‌ರೀಕುಳೆಕೆಲ್ಲೆ
ಯೆನ್ಕೇರುಲೊಯೇಸ್ಯಲ ಡಂಗುರೊ ಪೊಯ್ಯವನೀಪತಿ ದೂತೆರ್ ॥ ೩೩ ॥

---

೨೮. ಚುಳಂತ್ಯೆ - ಸುತ್ತಲೂ; ವೀಜಿಕೊ - ಬೀಸುವವು; ಓಜೆತವಾ - ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರವಾಗಿ; ತೇಜೊಂತ ಜನೊಂಕ್ - ಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ; ನೀಳ್ಕೊ - ಚಾಚುತ್ತವೆ; ಪಡಲ್ಯೆತ್ತ್ - (?)

೩೦. ವೈಮಾನಿಕೆರ್ - ವಿಮಾನವನ್ನೇರಿದವರು; ಪೊಲಿತೆರ್ - (?)

೩೧. ತೋಲ್ಪೇ - ಸುಲಗ್ನವನ್ನು (?); ಏಲ್ಪೇಂದ್ - ಏರ್ಪಡಿಸುವೆನೆಂದು (?); ಮಲ್ಲೋದರ - ಗಣಪತಿಯನ್ನು; ಬಲ್ಲಾಳ್ಕುಳೆ - ಅರಸರ.

೩೨. ತಿಮಿರ್ - ? (ಕ. ತಿಗುರು?); ಉಮೆವಲ್ಲಭವೈರಿನಿಜಾಯುಧನಾ - ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣದ.

ಆ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ಡಂಗುರೊ ಪೊಯ್ಪುಣಯೇ ಕೇಂಡಾಪು ನೃಪೇರ್ಕ್ಳ
ಕಡೆಕೂಡಲ ಸಂಭ್ರಮಿತಾ ನಿಶಿಟ್ಟೇ ವರನೆಪ್ಪಪ ನಿದ್ರೇ
ಮೃಡವೈರಿಕ್ ಪೋಡಿತ್ ಬಾಡಟ್‌ಸ್ಟ್ ಪರಕೇ ಫಲುಜಾತಿ
ಪುಡಮೀತಳೊಂಟುತ್ತಮ ದೇವೆರೆಕ್ ಪರವುಪ್ಪೆರನೇಕೊ ॥ ೩೪ ॥

ಜಾಳಾಂಧರೊ ಕಾಶಿ ತ್ರಿಯಂಬಕೊ ಶ್ರೀಕಾಂಚೀಪುರೊಮೆಡ್ಡಾ
ಕಾಳೇಶ್ವರೊನೆನ್‌ಕಿ ಮಹಾ ಪುರುಷಾಸ್ಥಾನಂಕುಳೆಕೆಯ್ಯಾ
ಕೇಳ್ಳೇ ಪರೊಸ್ಸಾಕುಳನೇಕವಿಧೋ ಗಣನಾಥಕ್ ಪೂಜೆ
ಕೋಳಾಕಸ್ಟ್ ತಂಕುಳಲಂಕರಿತೊಂಡಡೆಯೊಂಡೆರಡೆಂಗಾ ॥ ೩೫ ॥

ಆರಾರೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಟಹಂಕರಿತ್ತೇ ನಿರೆಸ್ಟೇ ನೃಪವರ್ಗೊ
ಏರೆನ್ನಿಣೆಯೆಂದತಿ ಸಂಕುಲಿತ್ ಬರಪಾ ಸಮಯಂಟ್
ಮಾರೋಪಮ ರೂಪಗುಣೈಶ್ವರಿಯೋ ಧನಸೈನ್ಯಬಲೋಂದ್
ಮೀರ್‌ತ್ತೆರ್ ಚೂಸ್ಟೊರಿಯತ್ತೊರಿಯೇ ಧರಣೀಶಸಮೂಹೊ ॥ ೩೬ ॥

ಉರ್ವೀಶೆರ್ ತಮ್ಮುಟೆ ಚೂಸ್ಟೊರಿಯತ್ತೊರಿಯೇ ಮನೊ ತಾಳ್‌ಸ್ಟ್
ಉರ್ವೀತಲ ತತ್ತ್‌ಣ್ ಗರ್ವನಿಕಿನ್ ಗಿರಿಕ್ಕುಂದರಿಯೆಯ್ಯಾ
ಸರ್ವೊಂಟ್‌ಲಸೂಯೊ ಮುದೀತ್‌ಣ್‌ನಾ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೆಟಾಶೆ
ಪರ್ಬುಪ್ಪುಣ್ ಮಿತ್ತ್ ಫಲೀಪನತಾ ಲತೆ ಭೂಪೆರೆಕೆಯ್ಯಾ ॥ ೩೭ ॥

ಕುರುಕುಳು ಯದುವೀರೆರ ಸಂಯುತೆರಾ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತಿ ವಂಶಂ–
ತರಸುಕುಳು ವರ್ತುಳೆಯಾಸ್ಟ್ ತರಂತರೊಮಾಸ್ಟ್‌ಜಿಸ್ಟ್‌ತ್ತಿನ್
ಹರಿವಿಷ್ಟರೊಂತಿಚ್ಚಿಟ್ ಕುಳ್ಳ್‌ತೆರೋರೊರಿ ಭೂಪೆರ್ ಚುತ್ತಾ
ತರಸಾವನತಾ ಪರಿಶೇಯೆದಿಸ್ಟೇ ಉದ್‌ಸ್ಟೇ ಪರಿವಾರೊ ॥ ೩೮ ॥

ಪುಡಮೀಶೆರ್ ಕೇಸರಿಯಾಸನೊಂಟ್ ಕೊಳ್‌ವೋಲಕೊಮಾಕ್ಕೆ
ಅಡೆಪೋ ಕುಡೆ ಸತ್ತಿಯೆ ಚಾಮರೊಮಾಂದಸ್ಟೆ ಪತ್ತೊಸ್ಟ್‌ಣಾಕುಳು

---

೩೩. ಬಿರೂವನೆ - (?); ಘಟಿಕೆ - ಮಾತ್ರೆ; ಅಂಕೊಂಕ್ - ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ; ಅನುವಾಲೆ - ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಿ; ಯೆನ್ಕೇರ್ - ಎನ್ನುವರು; ಉಲೊಯೇಸ್ಕಲ - (?)

೩೪. ಬಾಡಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಬಾಡಿ ಅತ್ತು; ಪರವುಪ್ಪೆರ್ - ಹರಕೆ ಹೇಳುವರು, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು.

೩೫. ಪರೊಸ್ಟ್ - ಹರಕೆ ಹೇಳಿ; ಕೋಳಾಕಸ್ಟ್ - ವೈಭವದಿಂದ ಮಾಡಿ (?); ಅಡೆಯೊಂಡೆರ್ - ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದರು.

೩೬. ಸಂಕುಲಿತ್ - ಗರ್ವಿಸಿ.

೩೭. ಮನೊತಾಳ್‌ಸ್ಟ್ - ಮನಗುಂದಿ; ಉರ್ವೀತಲ.....ದರಿಯೆಯ್ಯಾ –(?); ಫಲೀಪನತಾ - ಫಲಕೊಡದ; ಲತೆ - ಬಳ್ಳಿ.

೩೮. ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತಿ - ಮೂವತ್ತಾರು; ತರಸಾವನತಾ ಪರಿಶೆ - ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಗದ ಹಾಗೆ; ಎದಿಸ್ಟ್ - (?)

ನುಡಿಕಾರೆರ್ ಮಂತ್ರಿನಿಯೋಗಿಯುತಂ ನಿರತ್ಪ್ಪ ಸಮಸ್ತೆರ್
ಸ್ಟ್ಪಡ್ಸ್ಟೇ[ವರ] ಭೂಪೆರೆನಾ ದ್ರುಪದೇ ಸಂಭಾವಿತೆ ಚೂಸ್ಟ್ || ೩೯ ||

ಅಂಕಂಕಣಿಸ್ಟೇ ಕಳನೀ ನಿಮ್ರ್‌ಸ್ಟ್ ಪೃಥಿವೀಶೆರನೇಕೊ
ಬಿಂಕೊಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ಟಹಂಕರಿತ್ ಮಾರಾಂಕೊಮಿ ಚೂವಿನ್
ಎಂಕ್ ವಶೊಮಾಕೊವೆನೇ ಜಯಿಪೇನೇನ್ ಚೋಲ್ಪವೆನೆಂದ್
ತಂಕ್ಳೇ ಫಲೆರಾವುಟಲೇಕಮತೊ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲೆರೆಕಾಸ್ಟ್ಣ್ || ೪೦ ||

ಅರವಿಂದಾನನೆ ವರ್ಪೀ
ವರಕ್ ಚೂರ್ಕ್ಣೆಕಿಟ್ಟೇ-
ತರಸ್ಕುಳು ನಿರತ್ ಕುಳ್ಳಪಪೀ ಪಾಡ್
ಸ್ಮರಕೈತಾ ಮಸೆಪ್ಪೋಸ್ಟೀ
ಚುರಿಯೇ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ
ಪೊರ್ಳ್ ವಿಸ್ತರಿಪೇರೇರೆಕ್ಲಾಶಕ್ಯೊ || ೪೧ ||

ಸಂಧಿ - ೧೨

ಮಾರಾರೀಮಗ ಕಾವ್ಯೊ
ಪ್ರೇರೀಪಿ ಕರುಣೊಂಟ್
ಭಾರತೀ ನಲಿಪೀ ನಾಲಕೆಟೇಪಳ್ಳ ।
ಧಾರಣೀಪತಿಕುಳೆ
ಜಾರೊಯೀ ದ್ರುಪದಾಕು-
ಮಾರೀ ವರ್ಣಿಪುಕೆ ತೀರ್ಕ್ಣಾ ಜ್ಯಾತಿ || ೧ ||

೩೯. ಅಡೆಪ್ಪೊ (ಕ. ಹಡಪ) - ತಾಂಬೂಲದ ಸಂಚಿ; ಕುಡೆ - ಕೊಡೆ; ನುಡಿಕಾರೆರ್ - ಮಾತುಗಾರರು; ನಿಯೋಗಿ - ಆಪ್ತಜನ; ಸ್ಟ್ಪಡ್ಸ್ಟ್ - (?); ಸಂಭಾವಿತೆ - ಗೌರವಿಸಿದನು.
೪೦. ಅಣಿಸ್ಟ್ - ಸಿದ್ಧರಾಗಿ; ಕಳನೀ ನಿಮ್ರ್‌ಸ್ಟ್ - ಅಂಕದ ಕಳವನ್ನೇರಿ.
೪೧. ಪಾಡ್ - ಅವಸ್ಥೆ; ಸ್ಮರಕೈತಾ - ಮನ್ಮಥನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ; ಮಸೆಪ್ಪೋಸ್ಟೀ - ಹರಿತಮಾಡಿದ; ಚುರಿಯೇ - ಖಡ್ಗ.

೧. ಮಾರಾರೀಮಗ - ಗಣಪತಿ; ಪ್ರೇರೀಪಿ - ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿರಿ; ಜಾರೊಯೀ - ನೆಲೆತಪ್ಪಿಸಿದ; ಜ್ಯಾತಿ - ಹಾಗೆ.

ಧನುವೀ ತರ್ಪೊ್ಸ್ಟ್ ಯಂತ್ರೊ
ಮನುವಾಕೋಸ್ಪಮಲಾಂಗೀ
ಕನಕದಂಡ್ಯೆಟ್ ಕೊಂಡ್ವರ್ತಣಿಪೋವೊಂಡ್ ।
ಮನುಜೇಶಾಧಿಪೆರೇ ಮಾ–
ನಿನಿಕ್ಕೇ ಚೊಪೌ ವೇಗೊ
ತನಯಾಂಡೆ ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನಟ ಭೂಪಾಲೆ ॥ ೨ ॥

ಧರಣೀಪಾಲಕೆರೆತ್ತ್
ತರುಣೀ ತಂಕವುಳಾಕೀ
ವರನೀ ಚೊಸ್ಟ್ ವರೀಪೋಡುತೆ ಮುಹೂರ್ತಂ ।
ವರ ಲಗ್ನೊ ವರಿಯೆರ್ತ್ಣ್
ತರಸಾ ಪೋಲಯೆಂದಿಂಚಾ
ನರಭೂಪೆ ಪಣಪಾ ಒತ್ತೆನ ಕ್ಷಿಪ್ರೊಂಟ್ ॥ ೩ ॥

ಆಯನ್ವಣ್ಣೆಟ್ ಸಾರಾ
ತೋಯಜಾಕ್ಷಿಕ್ಳು ಬಾಲೆನ್
ಕಾಯೊ ಮರ್ದಿತೆರ್ ಕುಂಕುಮಚೂರ್ಣಂಟ್ ।
ಶ್ರೀಯುಳ್ಳಾಂಗನೆ ಮೀ[ಸ್ಪೊಂ]–
ಜಾಯೊಂತೆಡ್ಡ ದುಕೂಲಂ
ಓಯಾರೊಂಟುಳ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್ ನಡತೆರ್ ಮೆಲ್ಲ ॥ ೪ ॥

ಪುಡಮೀಶೇ ಪಣಪಾಯೇ
ಮಡರೀಮಾರ್ಕುಳೆ ಚೊಸ್ಟ್
ಉಡುರಾಜವದನೆನೀಯಣಿಯೋಲೆಂದ್ ।
ಖಿಡುವೇಗೊ ಪಣಕೇಂಡ್–
ತ್‌ಡ್‌ಮುಡಿ ಕೊಳುಪಂತೆ
ಉಡಲ್ ಕಸ್ತುರಿಗಂಧೊಂಟನುಲೇಪಿತೆರ್ ॥ ೫ ॥

ಓಜೆಟೇ ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್
ರಾಜಾಸ್ಯೆ ಕೂಡ್‌ತ್ತೀ
ರಾಜೀವಾಕ್ಷಿಕುಳೆಟೂಡರಮನೆಕ್ ।

---

೨. ದಂಡ್ಯೆಟ್ - ಪಲ್ಲಕಿಯಲ್ಲಿ; ಅಣಿಪೋವೊಂಡ್ - ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಸಿ.
೩. ವರಿಯೆರ್ತ್ಣ್ - ಬರಲಿಕ್ಕಾದುದು.
೪. ಮೀಸ್ಟ್ (ಮಿಂದು)+ಒಂಜಿ+ಆಯೊಂತ+ಎಡ್ಡ; ಓಯಾರೊಂಟ್ - ಒಯ್ಯಾರದಿಂದ.
೫. ತ್‌ಡ್‌ಮುಡಿ - ಗಡಿಬಿಡಿ (?)

ಚೋಜಿಪ್ಪುಣೌಳಾರೇ–
ನೋಜೇತ ವಧುಕುಳು
ತ್ರೈಜಗೊಂಟ್‌ದ್ದಿ ಪಂಡಪುಟಾ ಭೂಪಾ ॥ ೬ ॥

ಕಂಜಜೋಪಮೊಮಾಯಿ–
ಡ್ದೊಂಜೀ ಯೋಜನೆ ದೂರೊ
ವ್ಯಂಜೀತ್ ಕಮಳ್ಪ್ಪಿ ನಿಜ ಕಂಪುಳ್ಳಾ ।
ಕುಂಜರಗತೆ ಭಾವಂ–
ಕೊಂಜಾ ಪ್ರೋಲ್ಪುಕ್‌ಣ್ಮೈಕ್
ಒಂಜಲಾಸ್ಟ್‌ಣೆಸ್ಟ್‌ದ್ದಿ ತ್ರಿಭುವನೊಂಟ್ ॥ ೭ ॥

ಮಡರೀಮ್ಮಾರ್ಕುಳೆ ನೋಟೊ–
ಮುಡುರಾಜಾನನೆನಿಚ್ಚಿ–
ಟ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಪಜಕೀಲಕ್ಷಿಕುಳೆಕ್‌ದ್ದೀ ।
ಬೊಡಿವೂ ನಾಸಿಕೆಕ್‌ದ್ದಿ–
ನುಡಲಾ ವಾಸನೆಟಾರೆ–
ನಡೆಕೊ ವರ್ಣಪೆರಾ ಬಲ್ಲಿಕ್‌ಣಾಯಿದ್ದಿ ॥ ೮ ॥

ಇಳೆಟ್ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ–
ನಳಕೊಮಾ ಮುಡಿಯಾ ಚೂ–
ಸ್ಪೆಳ್‌ಸ್ಸಾತೇರೆಕ್‌ಲಾ ಕಣ್ಣೆದವಿಯೆರಾ ।
ನಳಿತೋಳ್ಕುಳಿರಡಾ ಕೆಂ–
ದಳೊಮಾ ದರ್ಶಿಪಿನಕ್ಷೀ
ಕಳೆಯೋಟ್‌ಕ್ಣಸ್ಪೇಕೋಂಪೆಕಳುವಾಸ್ಟ್‌ಪ್ಪೂ ॥ ೯ ॥

ವದನೊಮೀಕ್ಷಿತಿನಕ್ಷಿ
ಪಿದೆಯಿಪ್ಪಾ ಬರಯೊ ಜಾ–
ಕದ್‌ರ್‌ಕೋ ಕಂಠೊಂಟಾವಿನಿ ವೆತ್ರ್ಣಾಳ್ ।

---

೬. ಓಜೆಟೀ - ಕ್ರಮದಂತೆ.
೭. ಕಮಳ್ಪ್ಪೀ - ಪರಿಮಳಿಸುವ; ಕಂಪು - ಪರಿಮಳ.
೮. [ಅಜಕಿಲ್ - ದಣಿವು; ಆಯಾಸ (?)] ಬೊಡಿವು - ಸಾಕು ಎಂದು ಅನಿಸು; ಅಡೆಕೊ - ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ಬಲ್ಲಿಕ್‌ಣಾಯಿ - ತಿಳಿದವನು.
೯. ಪಿಳ್‌ಸ್ಸಾತ್ - ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ; ಕಣ್ಣ್ ಇದವಿಯೆರಾ - ಕಣ್ಣಿನ ನೋಟವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆಯಲು; ಕೆಂದಳೊಮಾ - ಕೆಂಪಾದ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು; ದರ್ಶಿಪಿನ - ನೋಡುವ.

ಮದತ್ ನೋಡುವಿನೌಳೇ
ಕೆದಿಯೀಣಾವನೆಯುಂಡೋ
ಕದುವೋವೆರೆಳಿಯೋ ಚೂವುಟ ಯುಗ್ಮಂತ್ ॥ ೧೦ ॥

ಹೇ ಸಮರ್ಥೆ ಧರಿತ್ರೀ-
ಟಾ ಸರೋರುಹನೇತ್ರೇ
ವಾಸೆ ತ್ರಯೀವಲಿ ಮಧ್ಯೊ ಪೆರಮಾರೆನ್ಕೀ ।
ಆ ಸರಸ್ಸ್‌ಟ್ ದೃಷ್ಟಿ
ಬೀಸರೀಪನೆ ಚಿತ್ತೊ
ಮಾಸನೆಪ್ಪುರ್ಣುಂಡೊ ಹರಿಕಾವಂತೆ ॥ ೧೧ ॥

ದೂರೊಂಟೇ ದರ್ಶಿಪಿ-
ನೂರೂಕುಳಿರಡೆಟಾ
ಬೇರೂಂದಂತೊಳಿವೋ ಹೇರೆಕ್‌ಲಾ ದೃಷ್ಟಿ ।
ನಾರೀ ಜಾನುವ ಜಂಘೆ
ಕಾರ ಪಾದೊಮ ಚೂವಿ
ಧೀರೇರ್ದ್ದಿನ ದೃಷ್ಟಿ ತಿಗೆತೊಂಡೋಕೀ ॥ ೧೨ ॥

ಇಂಚಿತ್ತೀ ಮಡರಿನೀ
ಮೆಂಚೊಂಜೇಟುಪಮೀತ್
ಯೆಂಚ ವರ್ಣಿಪೊಳೀ ಯೀ ಕವಿಕುಳೆಕ್ ।
ಅಂಚೆ ಕಾಂಚನೊ ಕಾಜಾ
ಮೆಂಚಿಕ್ ಸರಿಯೆಂದ್
ಅಂಚಲಾ ಪುಗಳ್‌ಕ್‌ಣೌ ವಂಚಿಕ್ಕಾ ॥ ೧೩ ॥

---

೧೦. ಜಾಕ್ ಅದ್‌ರ್‌ಕೊ - ಯಾಕೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ; ಕೆದಿಯೀಣಾವನೆಯುಂಡೋ - ಕೀಲಿಸದೆ ಇದ್ದೀತೆ?; ಕದುವೋವೆರ ಎಳಿಯೋ - ಕಳಚಿ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ; ಯುಗ್ಮಂತ್ - ಮೊಲೆಗಳಿಂದ.

೧೧. ವಾಸೆ - ಹೊಕ್ಕುಳದ ಮೇಲಿನ ರೋಮಗಳ ಸಾಲು; ತ್ರಯೀವಲಿ - (ಸಂ. ತ್ರಿವಲಿ) - ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ನೆರಿಗೆಗಳು; ಪೆರಮಾರೆನ್ಕೀ - ಪಿರ್ರೆಗಳೆಂಬ; ಸರಸ್ಸ್‌ಟ್ - ಸರೋವರದಲ್ಲಿ.

೧೨. ಊರೂಕುಳಿರಡೆಟಾ - ಎರಡು ತೊಡೆಗಳಲ್ಲಿ; ಬೇರೂಂದಂತೆ ಒಳಿವೋ - ಬೇರು ಬಿಡದೆ ಇದ್ದೀತೇ?; ದೃಷ್ಟಿ ತಿಗೆತೊಂಡೋಕಿ - ನೋಟವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯುವ.

೧೩. ವಂಚಿಕ್ಕಾ - ವಂಚಿಸುವುದು.

ಪಾದೊಂತ ಪ್ರಭೆಟಾವ
ಪಾದುಕೆ ಥಳಗ್‌ಪ್ಪೊ
ಭೇದಿತೀ ಪಿರೆಲಂದೊಂಕುಳೆಟ್‌ತ್ತ್‌ತ್ತಿನ್ ।
ಆ ದಿವ್ಯಾಂಗುಲಿ ಪತ್ತಾ
ಮೇದಿನೀಟಜಪಾಯೊ
ಆ ದೇವಿ ಪುಗಟ್‌ಕಿ ಕವಿಕುಳೇರ್ ॥ ೧೪ ॥

ಚರಣಬಾಹುಕುಳೆ ಸೌಂ–
ದರಿಯೊಂಟುತ್ತಮೊಮಾಸ್ಟಿ
ಪೆರ್‌ಣಾ ಚೂಡವೊಮೀನಂಚವು ಶೋಭಿಪ್ಪೋ ।
ಪಿರೆಲಾ ಮುದ್ರಿಕೆ ಪತ್ತ್
ಪಿರೆಲ್‌ಟ್‌ಪ್ಪಪನೇಕೊ
ಎರವುಪ್ಪೊ ಪೊರ್‌ಳ್ ಜಾಪಣ್ಕೋಮಾರೇ ॥ ೧೫ ॥

ಉಡೆನಂದೊಂಟುಟ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ತೀ–
ನುಡವಾಡೆತಡೆಕೊಮಿ
ಅ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ತಿ ಪೆರ್‌ಣಾ ನೇವಳೊ ಮುತ್ತಾರೊ ।
ಅ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್‌ಡೆ ಮಣಿಕುಳು
ಕಡೆಕೂಡಂಚೊಸಗ್‌ಪ್ಪೊ
ಮೃಡವೈರಿ ಪುಡಿಯಾನೆ ದ್ರುಪದನ್ ಪುತ್ರೀ ॥ ೧೬ ॥

ಕುರೆಲಂದೊಂಟಮಲಾಂಗೀ
ಮಿರೆಭಾರೊಂಕ್ ತೊಡ್‌ತ್ತೀ
ವರ ಮುತ್ತೀಮಾಲೆ ಉತ್ತಮೊಮಾಸ್ಟ್‌ತ್ತೊ ।
ಪೆರ್‌ಣೋಲೆ ಕದಪುಕುಳು
ಇರಡೇನೆಡ್ಡುಪುಟಕ್ಕನ್
ಪರಿಹಾಸೀಪೊಮೊಯೆನ್ನೀ ಪರಿಶಾಸ್ಟ್‌ತ್ತೊ ॥ ೧೭ ॥

---

೧೪. ಥಳಗ್‌ಪ್ಪೊ - ಥಳಥಳಿಸುತ್ತವೆ; ಅಜಪಾಯೊ - ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸಿದುವು.
೧೫. ಪೆರ್‌ಣಾ - ದೊಡ್ಡದಾದ; ಚೂಡವೊ - ಆಭರಣ (?); ಎರವುಪ್ಪೊ - ಎರವಲು ಕೊಡುತ್ತವೆ.
೧೬. ಉಡೆ - ಸೊಂಟ; ಉಟ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ತಿ - ಧರಿಸಿರುವ; ಉಡವಾಡೆತ - (?); ಅಡೆಕೊಮಿ - ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು; ಮುತ್ತಾರೊ - ಮೂರು ಸುತ್ತಿನದು; ಒಸಗ್‌ಪ್ಪೊ - ಶೋಭಿಸುತ್ತವೆ; ಪುಡಿಯಾನೆ - ಹೆಣ್ಣಾನೆ.
೧೭. ಓಲೆ - ಕಿವಿಯ ಆಭರಣ; ಕದಪುಕುಳು - ಕೆನ್ನೆಗಳು.

ಮುತ್ತಿ ಪೂಮುಡಿಕಾಂತಿ-
ಟ್‌ತ್ತ್‌ಣೇಶನ್ ಶತ್ರು
x xತಾಣೆಸ್ಟ್ ಬಾಣೆಟ್ ಪತ್ತೋಸ್ಟಿನ್ ।
ಪತ್ತ್‌ಪ್ಪಿ ನಿಜಕೈದ್-
ಟ್‌ತ್ತ್ ದ್ರೌಪತಿ ದೇಹೊ
ವರ್ತೀ ಭೂಪೆರೆನೀ ಚೊವುಟ ಚೋಲ್ಪೋವು ॥ ೧೮ ॥

ಕಳಭಂ ಚಾಂದ್ ಯವಾದ್-
ಕುಳೆನಿ ಲೇಪಿಪುಟ್‌ತ್ತಿ
ಕಳ ಕಟ್ಟಾವಾತೆ ದ್ರೌಪತಿ ಮೆಯಿಕಂಪು ।
ತಳುವಾತೊಂಜರೆಕಯಿದೊ
ಬಳಸಾಲಾ ಕಮಳ್‌ಪ್ಪುಣ್
ನಳಿನಾ ಸೌರಭೊಂಟ್‌ತ್ತಧಿಕೊಮಾವಾ ॥ ೧೯ ॥

ಪರಿಣಾಮೊಂಕುಳೆಟ್‌ತ್ತಿ
ಪರಮಾಳಿಕುಳೆಟ್‌ತ್ತ್
ನರ ವೀಣಾರವೊ ಹಂಸಾಗತೆಯಾಕೊಂಡ್ ।
ಸ್ಮರೆಯೆಸ್ಕೀನಜೆ ಭೂಪಾ-
ಲೆರೆ ಚೋಲ್ಪೋವಿಯೆರಿಂದು
ವರವಕ್ತೆ ಪಾಂಚಾಲಿ ರಚಿಯೀತ್‌ಣಾ ॥ ೨೦ ॥

ಲಾವಣ್ಯಾಂಬುಮಯಂತ
ದೇವೀ ದೇಹಸರಸ್ಸ್-
ಟಾವ ಮುಂಗ್‌ಡ್‌ಸ್ಪೀ ಯೇ ವನಗಜೇಂದ್ರನ್ ।
ಆ ವಂ ಕುಂಭಯುಗಂತ
ಭಾವೊಂಚೊವುಟ ಚೋಲ್ಪೊ
ಆ ವಾರೀಜಾಕ್ಷಿಕುಳೆ ಕುಚಯುಗ್ಮೊಂಕ್ಕು ॥ ೨೧ ॥

ರಾಜಸೂಯೊ ವೆನ್‌ಪ್ಪೀ
ರಾಜಾವುಕ್‌ಣೆಯೆಂದ್
ಚೋಜೀಪ್ಪುಣ್ ವದನೊಮೆಯ್ಯೆರೆನೀ ಜೈತ್ ।

---

೧೯. ಕಳಭಂ - ಎಂಟು ಬಗೆಯ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯಗಳ ಒಂದು ಪಾಕ; ಚಾಂದ್ - ಚಂದನ; ಯವಾದ್ - ಜವಾಜಿ; ಬಳಸಾಲಾ - ಸುತ್ತಲೂ; ಕಮಳ್‌ಪ್ಪುಣ್ - ಪರಿಮಳ ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

೨೦. ಆಳಿಕುಳೆಟ್‌ತ್ತ್ - ಸಖಿಯರಿಂದ; ಹಂಸಾಗತೆ - ಹಂಸಗಮನೆ.

೨೧. ವಂ - ದೊಡ್ಡ; ಕುಂಭಯುಗಂತ - ಎರಡು ಕೊಡಗಳ.

ರಾಜಾರಾಜನಿಭೊ ವಿ–
ರಾಜೇಪ್ಪುಪ್ಪೊನ ತಂಕ್ಪ
ರಾಜಾನಂದನೆನೀ ವರ್ಣಿಪುರ್ಕ್ಶೇರ್ ॥ ೨೨ ॥

ಸುದತೀಕುಳೆನ್ಕೀನ
ನದಿಟ್ ಜಾಹ್ನವಿ ದಿವ್ಯ
ವದನೋ ನಾರಿಕುಳೆನ್ಕಿ ತನುಕಾ ಕಾಂತೆ ।
ಪುದರುಳ್ಳಾ ಮದದಂತೀ
ಮದನಾಸೇನೆಟ್ ತಾನ್ ದ್ರೌ–
ಪದಿನೇರ್ ಪುಗಟ್ಕಿ ಕವಿ ಲೋಕೊಂಟ್ ॥ ೨೩ ॥

ಲಲನೇಕುಳೆನ್ಕೀನ
ನಿಲಯೊಂಕ್ ಪುಟಿಕಾಸ್ಪೊ
ಕಲಶೋ ತ್ರೈಭುವನಂಟುತ್ತಮೆರಾವುಳ್ಳಾ ।
ಜಲಜಲೋಚನೆಕುಳೆ
ತಿಲಕೊ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ
ಕುಲದೈವೊಮವನೀತಂಗನೆಕುಳೆಕ್ ॥ ೨೪ ॥

ಲೋಕೊಂಕಾಭರಣೊಮ–
ನೇಕೊ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪುಪ್ಪೊ
ಆ ಕಾಂತೇ ತನುಕಾಂತಿಯವೆ ಮೀರ್ಪ್ಪುಣ್ ।
ಆ ಕಾಂತೇ ಮುಖದೀಪ್ತಿ
ನೀಕ್ಸ್ಟ್ ಥಳಗ್ಪ್ಪುಣ್
ಚೂಕೆತಾ ಪ್ರಭೆಟಾವ ಮದೆಯೋ ಮಾಂತಾ ॥ ೨೫ ॥

ಆ ಸರೋರುಹನೇತ್ರೆ
ದಾಸಿಮಾರ್ಕುಳೆ ದೇಹೊಂ–
ತಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊಮಿನೀ ಜಾ ಪಣ್ಕೋ ಭೂಪಾ ।
ಆ ಸಮಸ್ತೆರೆ ಚಿತ್ತೊ
ಘಾಸಿಯಾವನತಂದೊ
ಆ ಸುವೃತ್ತಕುಚೆಕ್ಕುಳಿಜಿಸ್ಪೊಂಡ್ತ್ತೆರ್ ॥ ೨೬ ॥

ತಡೆತೌಳ್ ಕಡೆಕಣ್ಣ
ನ್ಡ್ನೋಟೊಂಕುಳೆಟ್ ಪಾ–
ತೆಡ್ಸ್ಟ್ ಪುರ್ಬುಕುಳೇಟಾ ನಸುಹಾಸೊಂಟಾ ।

---

೨೫. ಚೂಕೆತಾ - ನೋಟದ.

ಆಡೆಯಾ ಸತ್ಕರಿತೊಂಡ್-
ಸ್ಪಡೆಯಾಡೊಸ್ಪೆರ್ ದೇಹೊಂ-
ತಡೆಕೊಂಟಾ ಮಡರೀಕುಳು ವೀರೆರೆ ಚಿತ್ತೊ ॥ ೨೭ ॥

ನಾರೀಕುಳು ಫಲುಕಂಚಿ
ಟಾರತಿ ನಿಲ್‌ಪೊಸ್ಟ್
ಆರತಿ ಚುಟಿತ್ ಪಾಯಿಡ್‌ಸ್ಪೇರೊರ್ಗ ।
ಚಾರುದರ್ಪಣೊಂಟ್‌ಪ್ಪಾ
ಆ ರಾಜಾಸ್ಯೆ ಮುಖಾಬ್ಜೊ
ವೀರ ಸತ್ತ್ವೊಮಿ ಪತ್ತೊಂಡೆರ್ ಮಂತ್ರೀತ್ ॥ ೨೮ ॥

ಸತ್ಯೆಕುಳು ಫಲುವಾ ಕೀ-
ಲೊತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ವಧುವೃಂದೊ
ಪತ್ತ್‌ಸ್ಪೇ ಚುಟಿಲಾ ಚಾಮರೊ ವೀಜಿಪ್ಪಾ ।
ವರ್ತೆರಾಡೆಕ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಪತ್ತ್‌ಣಂದೊ ಸಿತಾಬ್ಜೊಂ-
ಟುತ್ತಮ ಕನಕದಂಡ್ಯೆಟ್ ಪಾಂಚಾಲೀ ॥ ೨೯ ॥

ಲಲನೇಕು[ಳ]ರಡಿಶೆ
ನಿಲಚೊಸ್ಪಂಜಟಿಪಾ ವ-
ರ್ತಲಸಾಂಗಿ ಶಿಬಿಕೇನೇರ್‌ಸ್ಪೆರ್ ಚುತ್ತತ್ ।
ಫಲುವಾದ್ಯೊ ರಭಸೊ
ದಿಕ್ಕದ್‌ರೋಸ್ಪೊ ಕೊಡಿಕೂರೆ
ನಲಿತೊ ನಾಲಿಶೆಟಾ ನಾರಿಕುಳು ಪತ್ತ್‌ತ್ತೀ ॥ ೩೦ ॥

ನಾರಿಕುಳು ನಿರೆತೇರಾ
ವಾರಿಜಾನನೆ ಚುತ್ತಾ
ದೂರೊ ಕಣ್ಣುಳೆಕ್ ಶೋಭಿತ್‌ಣಾ ತೇ[ಜೊ] ।
ಧೀರೇರ್ಕುಳು ವಿಟಚಿತ್ತೊ-
ಗಾರೇರ್ಕುಳು ಚತುರೇರ್ಕ್ಳ
ಚಾರುತರಾಂಗಿಕುಳಡೆಯಾಲಾಕ್ಳು ॥ ೩೧ ॥

---

೨೭. ನ್‌ಡ್(ನೀಳವಾದ)ನೋಟ - ನಿಡುನೋಟ; ಪಾತೆಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಮಾತಾಡಿ.
೨೮. ಕಂಚಿಟ್ - ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ; ಆರತಿ ಚುಟಿತ್ - ಆರತಿಮಾಡಿ.
೨೯. ಚುಟಿಲಾ - ಸುತ್ತಲೂ; ವೀಜಿಪ್ಪಾ - ಬೀಸುತ್ತಿರಲು; ದಂಡ್ಯೆಟ್ - ಪಲ್ಲಕಿಯಲ್ಲಿ.
೩೦. ಶಿಬಿಕೆ - ಡೋಲಿ; ದಿಕ್ಕ್ ಅದ್‌ರೋಸ್ಟ್ - ದಿಕ್ಕನ್ನೆ ನಡುಗಿಸಿವೆ; ಕೊಡಿಕೂರೆ - ಮನುಷ್ಯಾಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರವುಳ್ಳ ಬಾವುಟ.

ಕರಿಯ ಮೇಘಸಮಾನೊ
ಪೆರ್‌ವುಪ್ಪೀ ಚುರಿಸ್ಪೋಯಿತೀ
ತರೆ ನುಂಬು ಕುರ್‌ಳ್ ತುಂಬಿಕುಳೇನಂದೊ ।
ಅರೆ ಚಂದ್ರಾಕೃತಿ ಬಾಳ್
ಸುರಚಾಪೊಮೊ ಪುರ್ಬು-
ಪರಮ ಸೌಂದರ್ಯೊ ರೂಪೊಮಿ ಜಾಪಣ್ಕೋ ॥ ೩೨ ॥

ಮದನಾಸ್ತ್ರೋಪಮೊಮಾಸ್ಸಿ
ಕೆದಿಸ್ಸೀನಾ ನಯನೇಕ್ಕು
ಕದಪುಕುಳು ನಾಸೀಕೆ ಶುಕತುಂಡೆರ್ಕ್ಕು ।
ಕದರ್‌ಟಾ ಪರು ಮುತ್ತೀ
x x x x ಪರಿಶಿಳ್ಳೊ
ಸುದತೀಕುಳಡೆಯಾ ದ್ರೌಪತಿ ಸಂಘಾತೊ ॥ ೩೩ ॥

ಅರುಣಬಿಂಬಂತ ಮನುಂಪೀ
ಕುರೆಲೆಡ್ಡಾ ನಳಿತೋಳಾ
ಪಿರೆಲ್ ಚಣ್ಣೊಮತೆಡ್ಡಾ ಸುನಖೊ, ಮಲ್ಲ- ।
ಮಿರೆ, ಮಧ್ಯೊಮಸಿಯಾಸ್ಟ್
ಪೆರಮಾರ ಪುದೆ[ಸ್ಸಿ]ತ್ತಿನ್
ತರುಣೀಕುಳುಂಡ್ ದ್ರೌಪದಿಸಂಘಾತೊ ॥ ೩೪ ॥

ಮದಹಸ್ತೀಕರೊಂತಂದೊ
ಕೆದಿಯೀನೂರುಕುಳು ಜಂಘೆ
ಮದನಾತುಣಿಸಮೊಮೇರರುಣೇರಾಸ್ಟ್ ।

---

೩೧. ನಿರತ್ - ನೆರೆದು; ತೇಜೊ - ಕಾಂತಿ; ವಿಟಚಿತ್ತೊಗಾರೇರ್ಕುಳು - ವಿಟರ ಚಿತ್ತದಂತೆ ಚಿತ್ತವುಳ್ಳವರು; ಚಾರುತರಾಂಗಿಕುಳು - ಸುಂದರವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವರು.

೩೩. ಕೆದಿಸ್ಸೀನಾ - ಕೀಲಿಸಿದ; ಶುಕತುಂಡೆರ್ಕ್ಕು - ಗಿಳಿಯ ಬಾಯಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಬಾಯಿಯುಳ್ಳವರು; ಕದರ್‌ಟ್ - ಬಾಯಲ್ಲಿ; ಪರು - ಹಲ್ಲು; ಪರಿಶಿಳ್ಳೊ - ಹಾಗೆ ಇವೆ; ದ್ರೌಪತಿ ಸಂಘಾತೊ - ದ್ರೌಪತಿಯ ಸುತ್ತುಮುತ್ತು ನಿಂತಿರುವ ಮಂದಿ.

೩೪. ಅರುಣಬಿಂಬಂತ - ಕೆಂಪಾದ ತೊಂಡೆಹಣ್ಣಿನಂಥಾ; ಮನುಂಪೀ - ತುಟಿಗಳು (ತು. ಪ. ಮೂಂತ್); ಮಧ್ಯೊ ಅಸಿಯಾಸ್ಟ್ - ಸೊಂಟವು ಸಪೂರವಾಗಿ; ಪೆರಮಾರ - ಪಿರ್ರೆಗಳು (ಕ. ಪೊರವಾರ); ಪುದೆಸ್ಸಿತ್ತಿನ್ -ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ (ಕ. ಪುದಿ –ಧಾ.)

೩೫. ಹಸ್ತೀಕರೊ - ಸೊಂಡಿಲು; ಕೆದಿಯೀನ - ಕೀಲಿಸಿದಂತಿರುವ, ಜೋಡಿಸಿದಂತಿರುವ; ಮದನಾ ತುಣಿಸಮೊ - ?; ಏರ ಅರುಣೇರಾಸ್ಟ್ - ಬಹಳ ಕೆಂಪಾಗಿ.

ಮೃದುವಾಸ್ಪೀನಡಿಟೆಡ್ದಾ
ಕೊಡಿತ್‌ತ್ತೀ ನಖಮುದ್ರೇ
ಸುದತೀಕುಳುಂಡ್ ದ್ರೌಪತಿಟಾ ಕೂಡ ॥ ೩೫ ॥

ಮುತ್ತೀ ಪುಡೆರ್‌ಣೋಲಿ
ಉತ್ತಮಾತಳಪಂ ಮೂ–
ಕ್‌ತ್ತೀ ಮೌಕ್ತಿಕಹಾರೊ ಪದಕೊಂಕಾರೆ ।
ಮುತ್ತಾರೊಮುಡೆ ನೇವ–
ಳೊತ್‌ತ್ತೀ ವಲಯೊಂತಾ
ಮತ್ತೇಭಾಂಗನೆಕುಳು ನಡತೇರೊರ್ಗ ॥ ೩೬ ॥

ಅಂದ್ಯೆ ಕಂಕಣೊ ತೋಳಾ
ಬಂದೀ ಚೂಡವೊಮೆಡ್ದಾ
ಅಂದೊಂಟೇ ಚಮೆತೀನುಂಗಿಲೊ ಕೈಟುಳ್ಳಾ ।
ಮಂದಗಾಮಿನಿಕುಳೆ
ಮಂದೆ ನೂಕ್‌ಸ್ಟ್‌ಣೊರ್ಗ
ಮಂದಜಾನನೆಕುಳಾ ದ್ರೌಪತಿಟಾ ಕೂಡಾ ॥ ೩೭ ॥

ಗಿಳಿಕುಳು ಕೋಕಿಲೆರಾ ಸ–
ಗ್ಗಳೆ ಕನ್ನಟ್ಟಿ ಕರಂಡೆ
ಕಳಭಂತಾ ಚುಟಿಂತ್ಯೆಯಾ ಪುಡ್‌ಕೀನ್ ಪಾತ್ರೊ ।
ಅಳಿನೀಲಾಳಕಿಕುಳು ಕೈ–
ಕುಳೆಟ್ ಕೊಂಡವೆನೆಯ್ಯಾ
ಕಳಹಂಸಾಗಮನೆಕುಳು ವರ್ತೆರ್ ಪಾಡೊಂಡ್ ॥ ೩೮ ॥

ಧರಿತೀ ಕಸ್ತುರಿ ಗಂಧಂ
ವರ ಚರ್ಮೊ ಪಲವೆಕುಳು
ಬಿರುಪುರ್ಬು ಶರೊಮಕ್ಷಿ ಸ್ಟ್ಳವಾಸೆತಾ ।

---

೩೬. ಮುತ್ತೀ ಪುಡೆರ್‌ಣೋಲಿ - ಮುತ್ತುಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲೇ ಹೊರಳಾಡಿಸಿದಂತಿರುವ ಓಲೆ; ತಳಪಂ - ಥಳಥಳಿಸುವ; ಮುತ್ತಾರೊಮುಡೆ - ಮೂರು ಸಾಲಾಗಿ ನೆಯ್ದಿರುವ.

೩೭. ಅಂದ್ಯೆ - ಕಾಲಿನ ಅಂದುಗೆ (ತು. ಪ. ಕಾರ್ ಸರಪೊಳಿ); ಚೂಡವೊ - ಆಭರಣ; ಚಮೆತೀ - ನಿರ್ಮಿಸಿದ; ಮಂದಜ - ಕಮಲ.

೩೮. ಸಗ್ಗಳೆ - ಕುಡಿನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆ (A Vessel for holding drinking water - ಕಿಟ್ಟಿಲ್); ಕರಂಡೆ - ಬುಟ್ಟಿ (?); ಕಳಭಂ - ಎಂಟು ಸುಗಂಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಕ; ಚುಟಿಂತ್ಯೆ - (?); ಪುಡ್‌ಕೀನ್ - ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ; ಪಾಡೊಂಡ್ - ಹಾಡುತ್ತಾ.

ಕರವಾಳ್ ನಳಿತೋಳಾ
ಘೆರಿಯಾ ಲವ್ರುಡಿನಖಂತಾ
ಚುರಿಯೇಯುಳ್ಳಾಳುಂಡಂಗನೆ ಸಂಘಾತೊ ॥ ೩೯ ॥

ಮಿರೆಕುಳಾನೆತ ಪುಂಡ್
ಪೆರಮಾರಾ ರಥೊಮೆಡ್ಡಾ
ತುರಗೋಮಾಸ್ಟ್ರಾಳ್ ಚಂಚಲನೇತ್ರೊಂಕ್ಟು ।
ವರಪತಾಕೆಕುಳಾಸ್ಟು–
ತ್ತರಿಯೆತಾ ವಸನಂಕ್ಟು
ಹರವೈರೀ ಚತುರಂಗೊ ನಡತ್ಣಂಚ ॥ ೪೦ ॥

ತಿರಿಪ್ರುಪ್ಪೆರ್ ಮುಖೊಮೀ ಕೈ
ತರೆ ಗ್ಳಿಕುಳು ಕೂಡೂ--
ಡೆ ರವಾಪಾ ವಿಟಮುಂದೆಯಧರನ್ಚೂಸ್ಟ್ ।
ಸರಿಸಾರಿ ಸ್ವರೊ ವೆನ್ಕೋ
ತರೊಂತಾ ಕೋಕಿಲೆಕುಳೇ
ಪರಿಹಾಸೀಪೊಡೆನ್ಪ್ಪೇರತಿಮುಗ್ಧೇರ್ಕ್ಳ ॥ ೪೧ ॥

ಮುಡಿ ಕೆಂಪ್ರುಕಡರಾಪಾ
ಕುಡ್ಪ್ರುಪ್ಪೇರಳಿಕುಳೆ
ನಡಕೇ ಚೂಸ್ಟ್ ಕಬಿಪ್ಪೀ ಕಳಹಂಸೇರ್ಕ್ಳ ।
ಕ್ಡೆವಾಪಂತ್ಟೆ ವರ್ಷಿನ್
ಮಡರೀಕುಳೆಟಾ ಪಂಡ್ವಂ–
ಡುಡುರಾಜವದನೆಕುಳು ನಡತೇರಿಂಚಾ ॥ ೪೨ ॥

ಪತಿಕುಳ ಮುನೆಯಾ[ಸ್ಟ್]
ಯತಿಕುಳೆಕ್ ಸಮಾಧಿ–
ಸ್ಥಿತೆರೆಕ್ ಖಿಳುಧಾರೆನಿ ಚೂಪ್ರೋಸ್ಟ್ ।

---

೩೯. ಸ್ಟೆಳವಾಸೆತ - (?); ಘೆರಿಯಾ - ದೊಡ್ಡ; ಲವ್ರುಡಿ - ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ.
೪೦. ಪೆರಮಾರಾ ರಥೊ - ಪಿಶ್ರೆಗಳೇ ರಥ; ಹರವೈರೀ ಚತುರಂಗೊ - ಮನ್ಮಥನ ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯವು.
೪೧. ವಿಟಮುಂದೆಯ - ವಿಟಜನ ಸಮೂಹದ; ಸರಿಸಾರಿ ಸ್ವರೊ - ಸರಿಗಮಾದಿ ಸ್ವರಗಳನ್ನು; ವೆನ್ಕೋ - ಮಾಡುತ್ತವೆ.
೪೨. ಕಬಿಪ್ಪೀ - ಆವರಿಸಿರುವ.

ಶ್ರುತಿಕೊತ್ತೀನ್ ಕರ್ಮೊಂದೀ–
ಕ್ಷಿತೆರೆನ್ ಬುದ್ಧಿಟ್ ಮುದ್ರಾಂ–
ಕಿತೊಮಿನೀಕ್ಷಿತ್ ಪೋಪೆರ್ ವಧುಕುಳು ತಂಕೈ ॥ ೪೩ ॥

ಹರಿವಕ್ಷಸ್ಸ್‌ಟ್ ಭಾರ್ಯೆ
ಹರೆ ತಾನರ್ಥೊಮೆ ನಾರಿ
ಸುರರಾಜಾ ಕಥೆ ಜಾಕ್ ಮದನನ್ಮುದ್ರೇ ।
ವರಿಯೀತ್ತ್‌ತ್ತೆನ ನುಂಬು
ಸರಸೀಜಾಸನಮೊತ್ತೀ
ಮರ್‌ಳಾಯೆರ್ ಮಗಳೇಕೆಂದೌ ಪ್ರಖ್ಯಾತೊ ॥ ೪೪ ॥

ಏರ್ ತಾನೆದ್‌ರ್ ಕು–
ಮಾರಿಕ್ ಪಾಂಚಾಲನ್
ಈರೇಳ್ ಭುವನಂಕೂಳೆನ್‌ಕ್‌ಣಂದೊ ।
ಆ ರಾಜಾವುಕುಳು ನಿ–
ರ್ಧೀರೆರಾಯಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಭೋರೆನಾ ವಿರ್‌ದೀ ಕಾಳೆಕುಳು ಕೇಂಡೊ ॥ ೪೫ ॥

ಬೆಂಬು ಮಾಜಿಯೊ ಲೋಕೊಂ–
ಟಂಬುಜೋ ಮುಗೆಯಾಯೊ
ಸ್ವಂಬರೊಂಟಡೆಯಾ ಚೋಜತೊ ನಕ್ಷತ್ರೊ ।
ಕಂಬರ್ೀ ಕಾರ್ಮುಕೊ ಕೊಂಡ್
ನುಂಬಾಯೆ ಸುರೆ ಚಂದ್ರ
ಬಿಂಬಾಸ್ಯೆ ಬರಕ್ ತಾ ಸಭೆಮಧ್ಯೊ ॥ ೪೬ ॥

ಮಂದಗಾಮಿನಿಕುಳೆ
ಮಂದೆ ಚೂವಪನೇರ
ಒಂದ್‌ಯೋ ವದನೋ ಕಾಮಿಕುಳೆಕೆಯ್ಯಾ ।
ಮಂದಮಾರುತೆ ನಾರಿ
ಛಂದೊ ಗಂಧೊಮಿ ಬೀಜಾ
ಮಂದೆ ತಾ ಮನಸ್ ಬಾಡ್‌ಸ್ಟ್‌ಣೌಳೆಯ್ಯಾ ॥ ೪೭ ॥

---

೪೩. ಖಳುಧಾರೆನಿ - ಖಡ್ಗದ ಧಾರೆಯನ್ನು.
೪೫. ವಿರ್‌ದೀ - ಬಿರುದಿನ; ಕಾಳೆ - ಕಹಳೆ.
೪೬. ಮುಗೆಯಾಯೊ - ಮೊಗ್ಗೆಯಾದುವು; ಕಂಬರ್ೀ - ಕಬ್ಬಿನ; ಸುರೆ - ದೇವತೆಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ ಮನ್ಮಥನು; ಬರಕ್ - ಬರುವಿಕೆಗೆ.

ಕುರುಳೇ ಕಸ್ತುರಿಯೆಡ್ಡ
ವರನೀಲೋದವೆ ಕಾಂತಿ
ಕುರೆಲಾ ಮೌಕ್ತಿಕಹಾರ ಪ್ರಭೆಕೂಟೊಂಟಾ ।
ವರಗಂಗಾಯಮುನೆಕುಳೆ
ಬಿರೊಸ್ಪೀ ಸಂಗಮೊಮೆಂದ್
ಧರಣೀಪಾಲಕೆರ್- ಅಂಗ್‌ಸ್ಟೆರೌಳೆಯ್ಯಾ ॥ ೪೮ ॥

ಕೂಡೂಡ ಮಡರೀಕು–
ಳೋಡವರ್ಪ್ಣಸ್ಪಾ ಕ–
ಣ್ಣೋಡಂತೆ ಮಗ್‌ಟೊರ್ಪಿಲ್ ಚರತೋ ಚೂಪೀ ।
ಪಾಡಾ ಭೂಪತಿಕುಳು
ಬಾಡಾ ಬಾಡಟಿಯುಂಡೊ
ಜೋಡಿತ್ ಕಲಹೀಪಿ ಪರಿಶಾಯೊ ॥ ೪೯ ॥

ಸಂಧಿ - ೧೩

ಸೌರಭೊಂಕುಳೆ ಸಾರೊ ಸಂಗ್ರಹಿತ್ತ್ತಿ ಪಾತ್ರೊಮೋ ಸೃಷ್ಟಿತಾ
ಚಾರುಸೌಂದರಿಯೊಂತ ಬೀಜೊಮೊ ಭೂಷಣೊಂಕುಳೆ ಪುಂಜೊಮೋ
ನಾರಿ ದ್ರೌಪತಿ ವರ್ಪಿನಾ ಪಯಣಂತ ಸಂಭ್ರಮೊಮೋಂದ್‌ತ್
ಏರ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಪುಗಟ್‌ಪ್ಪೆರಾ ವಿಬುಧೇರ್ಕುಳು ॥ ೧ ॥

ಆನಿ ಪುಟ್ಟುವುಟೀ ವಧೂತ್ತಮೆ ಚೆಟ್ಟ್ ವರ್ಪುಣೊ ಕಾಮಕ್
ತಾನೆ ಪೋಸ್ಟ್ ತಪಸ್ ವೆಂಬೆರೊ ಚಿಂತಿತಂತಕಸೂದನೇ
ಆನಿ ಗೌತಮೆರ್ ಕೋಪಿತೇಸ್ಟ್ಣ ಆಸ್ಟ್ಣ್ ಸಫಲೋಂದ್‌ತ್
ಮಾನಿತಿಂದ್ರೆ ವಚೀತೆಯಪ್ಸರನಾರಿ ವರ್ಗೊಮಿನೀಕ್ಷಿತ್ ॥ ೨ ॥

---

೪೮. ಕುರುಳೇ - ಮುಂಗುರುಳುಗಳೇ; ನೀಲೋದವೆ ಕಾಂತಿ - ನೀಲ ಜಲದ ಹೊಳವು; ಬಿರೊಸ್ಪೀ - ಬೆರೆತ; ಅಂಗ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಮುಳುಗಿದರು.

೪೯. ಒರ್ಪಿಲ್ - ಒಂದು ಕಡೆ; ಚರತೊ - ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ.

ಪುಂಡರೀಕದಲಾಕ್ಷಿದಂಡ್ಯೆನಿ ಕೊಂಡತೇರವನೀಶೆರೆ
ಪುಂಡ್‌ಕೆಯ್ಯಲ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಣೋಡುವೆಂದ್ ನಿರೂಪಿತ್
ಚಂಡವಿಕ್ರಮೆಯಾಳೆನಗ್ರಜೆಯಂತ್‌ಟಾಸ್ಟ್ ಪ್ರತೀಪ್ರತೀ
ಪಂಡ್ ಚೂಪಸ್ಪೆ ಭೂಪೆರೇ ಕಡೆಕೂಡ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿಕ್ ॥ ೩ ॥

ಮೃಗಲೋಚನೆ ದ್ರೌಪತಿ ಚೂಲ ಮಗಾ ಇನ ಕಂಕುಳೆಕಾಕೀ
ಜಗಧೀಶೆರೆಟೇರೂರಿ ಸೇರ್‌ಕ್‌ಣಾಯನುಕೂಲೆ ಮನಂಟ್
ಸೊಗಸ್‌ಪ್ಪುಣ[ಯುಳ್ಳೆನೊ] ಯೆಂದ್[ತೆ] ಚೂಸ್ಪನುಮಾನಿಪಿಲಾಂದ್
ತಿಗೆಯಾ ನೃಪಸಿಂಪೆರೆನೀ [x x x] ತೆರಿತಾಯೆ ವಚೀತೆ ॥ ೪ ॥

ದುರಿಯೋಧನೆ ಕೌರವೆ ಭೂಪೆನ್‌ಂಬೇ ದುಶ್ಶಾಸನೆಯೆಂದಾ
ಒರಿ ದುಸ್ಸಹೆಯಾವ್ವೊರಿ ದುರ್ಜಯೆ ಚೂಲಾ
ಒರಿ ಚಿತ್ರರಥೇಂದೊರಿ ದುರ್ಮದೆಯಾಂದೊರಿ ಚಿತ್ರಕೆಯೆನ್ಕೀ
ಅರೆಯಾಳ್ಕುಳೆನೀಕ್ಷಿಪು ತಾನ್‌ಂಬಕ್ಕು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರತನೂಜೆರ್ ॥ ೫ ॥

ಸತಿ ಚೂಸ್ಪಿರಿ ಕಂಕುಳೆಟಗ್ರಜಟಾ ಮನಿತಿರಿ ಮತಿಟಾಕ್ಳೆನ್
ಅತಿನಿಂದಿತಳೆಂದ್‌ಡೆಪಿಂದ್‌ಣಯೇ ತೆಳಿಯಾ ನೃಪಸೂನು
ಕ್ಷಿತಿಪಾಲೆ ವಿರಾಟೆಯ ಉತ್ತರೆಟೂಡ[ನೆ] ಕೀಚಕೆರೆನ್ಕೀ
ಧೃತಿಯುದ್ಭವ[ನಾ] ಶೂರಾಯುಧನಾ ಕ್ಷಿತಿಟುತ್ತಮೆರಾಕ್ಳೆ ॥ ೬ ॥

ತರಳಾಕ್ಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಪು ಪೂರ್ವದಿಶೇತರೆಯಾಳ್ಕುಳೆನೀಯ್ಯ್
ಒರಿ ವಿಶ್ವಜೆ ತಾನ್ ವಿರೋಚನೆಯಾಂದೊರಿ ವೀರನ್ಪೇಕ್ಷ್ಯ
ಒರಿ ನೀಲೆ ಚಿತ್ರಾಯುಧೆಯೆಂದ್‌ಂಬೆ ತಾನೊರಿಯಾಕುಳೆ ಚೂಲಾ
ಚರತೋಂದ್ ವಚೀತೆ ನಿಜಾನುಜೆಟಾ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೆಯಾಳ್ ॥ ೭ ॥

ಚೂಲ ದಕ್ಷಿಣ ಚೋಳ ಕೇರಳ ಪಾಂಡ್ಯಭೂಪೆರೆನಾಕುಳೆನ್
ಬಾಲೆರುಳ್ಳೆರ್ ಚಂದ್ರಸೇನೆ ಸಮುದ್ರಸೇನಕೆರೆನ್ಕಿನಾ
ಲೋಲನೇತ್ರೆ ಕಲಿಂಗೆ ತಾನ್‌ಂಬೆ ಚೇಕಿತಾನ್‌ಂಬೆಯಕ್ಷಿಣೋ
ಬಾಲೆ ಕೇಳಿಲ ಭಾನುದತ್ತೆ ಮಹೀಶೆರೇನಿಡೆಪಿನ್ನಿಲಾ ॥ ೮ ॥

ಚೂಲನೌಳೆ ಕಾಂಭೋಜನಾ ಭಗದತ್ತ ಪೌಂಡ್ರಕವಾಸೆರೇ
ಚೂಲನಾ ಡಿಬಿಕೇನ್‌ಕ್‌ಣಾಯೆನ ಮಾದ್ರಭೂಪತಿಮೆಂಚಲಾ

---

೩. ಪ್ರತೀಪ್ರತಿ - ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ.
೪. ಅನುಮಾನಿಪಿಲಾ - ಆಲೋಚಿಸು; ತಿಗೆಯಾ - ಎಲ್ಲ.
೫. ಅರೆಯಾಳ್ಕುಳೆನ್ - ಅರಸಾಳುಗಳನ್ನು.
೭. ಪೂರ್ವದಿಶೇತ - ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ.

ಚೂಲ ಮಾಗಧರಾಜನಾ ಮಹಿಮಾನಿನಾ ಸಹದೇವನಾ
ಚೂಲ ನ್ಂದ ಬೃಹ[ತ್ಕ್ಷತ್ರೆಂ]ಬುಳ್ ದಂಡಧಾರಿ ನೃಪಾಲನಾ ॥ ೯ ॥

ಭೂರಿ ತಾನ್ಂಬೆ ಭೂತಿರಾಜೆ ಸುದಕ್ಷಿಣೇಂದ್ಂಬೆ ಬಾಹುಕೇ
ವೀರೆ ವಿಂದೆ ವಿಚಿತ್ರೆಯೆಂದ್ ಭಗೀರಥೇಂದ್ ಜಯದ್ರಥೇ
ಶೂರೆಯಡ್ಡ ಬೃಹದ್ಬಲೇಂದ್ ಶ್ರುತಾಯುಧೇಂದ್ ಧರಿತ್ರಿಟ್
ವೀರಸೃಂಜಯ ವೃದ್ಧಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸೋಮದತ್ತಕನೀಕ್ಷಿಪು ॥ ೧೦ ॥

ಆ್ಂದ ಚೂಲ ಜಯದ್ಬಲೇ ರುಕ್ಮಾಂಗದೆ ಶ್ರುತಸೇನೆಯಾ
ಸಂದ್ಟಿತ್ತಿ ದೀರ್ಘಾಯುವಾ ನಿಯುತಾಯುವಾಯೆ ಮಹೋದರೆ
ಮಂದಜಾನನೆ ಕೇಳ್ಂಬೇ ಶಿಶುಪಾಲೆ ತಾನ್ಂಬೆ ಸೌಬಲೆ
ಯೆಂದ್ ನಿರ್ಕ್ಭಿನ ಪಂಡ್ ಚೂಪಸ್ಟೆ ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನೆ ಕನಿಷ್ಠೆಕ್ ॥ ೧೧ ॥

ಭೂತಳೊಂತುಳೆಯಾತಪೋಪಮೊಮಾಸ್ಟ್ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪುಪ್ಪುಣ್
ಸೂತಜೇ ವೃಷಸೇನೆ ಚಿತ್ರ ವಿಸೇನೆ ರಾಯಕುಮಾರೆರ್
ಹೇ ಸಹೋದರಿ ಆಯ ಚೂಲಿನ್ಕಾವುಟಾ ಯೆನಪಾ ಸತಿ
ಪ್ರೀತಿಟೂಡೊರೊ ಯೀಕ್ಷಿ[ತಾನನೊಮ]ಕ್ಷಿಣೋ ತಿಗೆತೊಂಡೆರ್ ॥ ೧೨ ॥

ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರಾಪಿತೊ ಶುದ್ಧಿ ಕೇಳಪ ಕರ್ಣಕಣ್ಕುಳಪೇಕ್ಷಿತೊಂ-
ಜೀತ್ ಪೊರ್ತೌ ತೃಪ್ತೆರಾಯೊನ ಚೂವಪಾ ಹೃದಯಂತುಳ್ಳೆ
ಹೇತಲುಂಡ್ ಕುತೂಹಲೋ ತನ್ಕಾಯನಿಚ್ಚಿಟ್ ಮುಟ್ಯರಾ
ಜಾತಕೋ ನಮುಕೆಂಚತೆಂದ್ ವಿಲಾಪಿಪುಪ್ಪಳ್ ತನ್ನ್ಟೇ ॥ ೧೩ ॥

ವಾರಿಜಾನನೆ ತಂಕುಳೇ ತನು ಚೂವನೇಪ್ಪಪ ಜಾಸ್ಟಂದೂ
ಕಾರಣೋ ಚದಿಯೋ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಸೇರನೆತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತೊಮೋ
ಯೇರಪೇಕ್ಷಿತ್ ವರ್ತ್ಲಂಚೆ ಗೆಮೀಪಯೆತೊರ್ಮೊ ಯೆಂದ್ತ್
ಧಾರಣೇಶೆರ್ ಚಿಂತಿಪುಪ್ಪೆರ್ ಕೇಳ್ಮೆಂಚಲ ಭೂಪತೇ ॥ ೧೪ ॥

ಯಾದವೇಶ್ವರ ಚೂಲ ಹೋಯಮರಾರಿಕಾನನಪಾವಕನ್
ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣಗೋಚರೆಯಾಸ್ಟಿ ಚೂಕಿನಚಿಂತ್ಯನಿನ್
ಮೇದಿನೀತುಳ್ಳೆ ಮರ್ತ್ಯೆಯಾಸ್ಟ್ ಪ್ರವರ್ತಿಪುಪ್ಪ ಸುತತ್ವೊಮೀ
ಚೋದಿಪೋಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಕಾವುಟ ಕೃಷ್ಣ ನೀಯ್ಯ್ ವರೀಪುಲಾ ॥ ೧೫ ॥

---

೧೦. ವಿಂದೆ - ವಿಂಧ್ಯ ರಾಜ; ಅಡ್ಡ - ಒಳ್ಳೆಯ.
೧೧. ಕನಿಷ್ಠೆಕ್ - ತಂಗಿಗೆ.
೧೨. ಆತಪೋಪಮೊಮಾಸ್ಟ್ - ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾನನಾಗಿ; ಚೂಲ+ಇನಿಕ್+ಆವುಟಾ.
೧೩. ತನ್ಕ್+ಆಯನ+ಇಚ್ಚಿಟ್ - ತನಗೆ ಅವನ ಮೈಮೇಲೆ; ಮುಟ್ಯರಾ - ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲು.
೧೪. ಚದಿಯೋ - ಮೋಸವೋ.

ಮಾರನಮ್ಮೆ ಪಿತಾವು ಬ್ರಹ್ಮೆರೆ ರೂಪುಟಾ ವಿಭವೊಂಕ್ಕೆಟಾ
ಏರೆಕ್ ಸರಿಯೆನ್ಕ್ಣಾಯೊರಿ ಸ್ಟದ್ದಿ ನಾಡಪುಟೋಳಲಾ
ನಾರಿಕುಳು ರಮೆಯಾ ಧರಿತ್ರಿಯ ಆರೆ ಸೇವಿತೊಂಡ್ಪ್ಪೆರ್
ವಾರಿಜಾನನೆ [ಚೂಲೆಂದಾ]ರೆನಪಾಳ್ ಚೂಸ್ಪಳಗಮ್ಮನೀ ॥ ೧೬ ॥

ಚೂವಪಾರೆಕತೀವ ಭಕ್ತಿಯುದೀತ್ ದೇಹೊ ಕುಟಿರ್ತ್ಣ್
ದೇವನಿಚ್ಚಿಟ್ ಕೋಟ್ಮೆಯೀರೆಟ್‌ಸ್ಪಾರ್ ಮದ್ದುರುವೆನ್ನಿನಾ
ಭಾವೊಮಾಸ್ಟ್ಣತಿಚ್ಚೆಯಾರೆ ಪದಾಂಬುಜಾರ್ಚನೆಟಾಸ್ಟ್ಣೆಂ-
ದಾ ವಧೂ ತೆಳಿತ್ ವಚೀಪಪನಾಂದೊವೆಂದೆ ನೃಪಾತ್ಮಜೆ ॥ ೧೭ ॥

ನೀಲವಾಸನನೀಕ್ಷಿಪೂ ಹರಿನಗ್ರಜೇ ಬಲಭದ್ರನೀ
ಚೂಲ ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರೆ ತ್ರೈಜಗವಂದಿತೇ[ನ್ನಿನ]ನಂಗನಿನ್
ಬಾಲೆಯಾಯತನೂಜನಿನ್ ಅನಿರುದ್ಧನಾವುಟ ದರ್ಶಿಪೂ
ಮೇಲ್ ಯಾದವಪುಂಡ್ಟುಂಡತಿ ವೀರೆರಾಕುಳೆ ಪಂಡಪೇ ॥ ೧೮ ॥

ಸಾರಣೇ ನ್ಂಬೆ ಸಾಂಬಕೆಂದ್ಂಬೆ ದೇಶಿಕೇಂದ್ಂಬೆ ನಿರ್ಮಲಾ
ಕ್ರೂರೆಯೆಂದ್ಂಬೆ ಸಾತ್ವಕೀ ಕೃತವರ್ಮೆಯೆಂದ್ಂಬೆ ಕೇಳಿಯಾ
ಸಾರೊಮೇ ಜಯೆಯಾಸ್ಟೆ ತಾನ್ ವಿಡೂರಥಾದಿ ಸಮಸ್ತೆರಾ
ವೀರ ಯಾದವೆರುಂಡಸಂಖ್ಯೊ ಮುರಾರಿ ನಂದನೆರಾಕುಳು ॥ ೧೯ ॥

ದೇಹಂತಿಂದ್ರಿಯವರ್ಗೊಮಾ ಕರಣಂಕ್ಕೆನಾ ವಿಷಯಂಕ್ಕೆನಾ
ದೇಹಂತೂರ್ಧ್ವಮುಖೊಂಟ್ ಚೂಸ್ಟ್ ತ್ಯಜೀತ್ ತತ್ವೊಮಿ ನಾಡಕಿನ್
ದೇಹಂತಂದೊಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಸೊಗಸ್ಪುಣಾಯನಿ ನಾಡತ್
ಸ್ನೇಹೊ ತತ್ತ್ವೊಟಿಸ್ಟೀ ಮಹೀಶೆರೆ ಚೂಸ್ಟ್ ಪಾಯಿಡ್ಪ್ಪೋಯೆರ್ ॥ ೨೦ ॥

ಆಯತಾಂಬಕದೀಪ್ತಿಯಾ ತನುಕಾಂತಿಯಾ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೆ
ಛಾಯೆಯಾ ನಸುಹಾಸಭಾವವಿಲಾಸೊಮಾ ನೃಪರೀಕ್ಷಿತ್
ದಾಯೊಮೇರೆಕ್ ವರ್ಪುಣೆಂದ್ ಪಿನಂತೆ ಮೋದಿತ್ ಭೂಪೆರ್
ಬಾಯಿಕ್ ಬರನೆತ್ತಿ ಚೀಪೆನಿ ಭೂಪೆರ್ ಚಬಿಪುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೨೧ ॥

ಚೂಸ್ಪಳೆಂದೆನಿನೆಂದೊರಿ ನಸುಹಾಸಭಾವೊಮೆನಚ್ಚಿಟ್
ಆಸ್ಟ್ಣಾಳೆಕಪೇಕ್ಷೆಯೆನ್ನುಳೆಯಿಚ್ಚೆಯೆನ್ನುಳೆಯೆಂದೊರೀ

---

೧೫. ಹೋಯ್ - ಸಂತೋಷದ ಉದ್ಗಾರ; ಅಮರಾರಿಕಾನನಪಾವಕನ್ - ಅಸುರರೆಂಬ ಕಾಡಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯಂತಿರುವವನು; ಚೋದಿಪ್ಪೋಡ - ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಡ.

೧೭. ಕುಟಿರ್ತ್ಣ್ - ಹರ್ಷದಿಂದ ಉಬ್ಬಿತು, ರೋಮಾಂಚನಗೊಂಡಿತು; ಕೋಟ್ಮೆಯಿರ್ ಎಟ್‌ಸ್ಟ್ - ರೋಮಾಂಚನವೆದ್ದು.

೨೧. ದಾಯೊ - ಆದಾಯ; ಚಬಿಪುಪ್ಪೆರ್ - ಸವಿಯುವವರು.

ಹೋಯ ದಾಸಿಟ ಸೂಚಿತಳ್ ತನ್‌ಕೆನ್ನುಳೈ ಪ್ರಣಯೋಂದೊರಿ
ಹೇಯಲೊಂಜಿದನೆತ್ತ್‌ಲೆಣ್ಣ್‌ಸ್ಟ್ ಹಂಕರೀತೆರ್ ತಮ್ಮುಟೀ ॥ ೨೨ ॥

ಇಂಗಿತೋಮುಡೆಪಿಂದ್ ದ್ರೌಪತಿ ದಂಡ್ಯೆ ನುಂಬಟ್ ಪೋವಪಾ
ನಿ–ಷಂಗಿಪಂತೆ ನೃಪೇರ್ಕುಳೆ ನಿಜಚಿತ್ತೊಮಾ ನ್‌ಡ್‌ನೋಟೊಮಾ
ಅಂಗನೇಕನುಯಾತ್ರೆ ಪೋಸ್ಟ್ರಾ ಪಾಪೆತಂದೊಮೆ ಭೂಪೆರ್
ಅಂಗೊಚೂವನೆ ಕುಳ್ಳ್‌ತ್ತ್ತೆರ್ ಸಿಂಹವಿಷ್ಟರೊಂತಿಜ್ಜಿಟ್ ॥ ೨೩ ॥

ಕಾಮಿನೀ ತಡೊಸ್ಟಾಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೊ ಮನೊಂಕುಳಾ ಗತೊಮಾವಪಾ
ಕಾಮಿನೀಕುಳುಲಾಸ್ಟ್ ಚೂಸ್ಟ್ತೆ ಕುಳ್ಳ್‌ತ್ತ್ತೆರ್ ಪಯ್ಯೆನಾ
ಆ ಮುರಾರಿಯ ನಿಷ್ಠೆರಾವನತೆತ್ತ್‌ಣಾಕುಳು ಮಾಂತೆರಾ
ಹೇ ಮಹೀಪತಿ ಕೇಳ್ ಚೂಸ್ಟಸ್ಟೆ ಭೂಪೆ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿತೆ ॥ ೨೪ ॥

ಭೂತಳಾಧಿಪೆರೀತೆಂದ್‌ದ್ದಿ ಸ್ವಯಂವರೊಂಕ್ ನಿರೆತ್ತ್‌ಣಾ
ಆತೆಟ್‌ತ್ತೊರಿಯಲ್ಲ ಕೈಕೊಳನೆತ್ತ್ ದ್ರೌಪತಿ ಪೋವಪಾ
ಜ್ಯೋತಿಷೇರ್ಕುಳೆ ಪಣ್ಣಲಾ ಕಳುವಾಸ್ಟ್‌ಣೋಂದ್ ನಿರೂಪಿತ್
ದೂತೆರೇನುಳೆತಪ್ಪಿತಾ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯೆ ಡಂಗುರೊ ಪೊಯಿಪೊಸ್ಟೇ ॥ ೨೫ ॥

ನಾಲ್ ವಾರುಧಿತಂತರೊಂತ ಮಹೀಶ್ವರೆರ್ ನಿರೆತ್‌ತ್ತೆರ್
ಲೀಲೆಟಾವೊರಿಯಲ್ಲ ಚೂವನತೆತ್ತ್ ಪೋಸ್ಟಳತಂಗನೆ
ಪಾಲಿಪೇರನುಕೂಲೆರಾಸ್ಪೊರಿ ಚೋಜರ್‌ಪ್ಪಿರಿ ಶ್ರೀವಧೂ
ಬಾಲೆ ಭಾಗ್ಯಗುಣಂಟ್ ದೈವೊಮೆ ಕೊಂಡಡ್ೕ ಕೌಂತೇಯೆರೆ ॥ ೨೬ ॥

ಚಂದ್ರಮಂಡಲವಕ್ತ್ರೆನಿನ್ ವಶೊಮಾಕೊ[ವೋನ್ಕಿನ ಭೂಪೆರ್]
ಸೌಂದರ್ಯಗುಣೊಂಟ್ ಜಯಿತಿರಿ ಬಾಹುಶಕ್ತಿಟ್ ಸಲ್ಲ್‌ವಿನ್
ಕುಂದುವರ್ಪೊಸ್ಟೊಳಂತೆ ಸಾಧಿತೊಳಾಲು ತೀರುವಿ ನೆರ್ಕೆನಾ
ಯೆಂದ್ ಭೂಪೆರೆ ಪುಂಡ್‌ಟೆಯ್ಯಲ ಪಂಡ್ ಡಂಗುರೊ ಪೊಯ್ಪುಯೇ ॥ ೨೭ ॥

---

೨೩. ನಿಷಂಗಿಪಂತೆ - ಐಕ್ಯಹೊಂದದೆ, ಜೊತೆಗೂಡದೆ; ಅಂಗನೇಕನುಯಾತ್ರೆಪೋಸ್ಟ್ - ಅಂಗನೆಯೊಂದಿಗೇ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗಿ.

೨೪. ಪಯ್ಯೆನಾ - ಸುಮ್ಮನೆ.

೨೫. ಕೈಕೊಳನೆತ್ತ್ - ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ; ಉಳೆತ್ ಅಪ್ಪಿತ್ - ಕರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ.

೨೬. ಚೋಜರ್‌ಪ್ಪಿರಿ - ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂಧಿ - ೧೪

ಬಿರುಮುಂಡತ್‌ಣ್ೕಲಯಿನ್
ಶರೊಮುಂಡಾ ಚಮೆತ್‌ತ್ತೀ
ವರಯಂತ್ರೊಮುಂಡೊಂಜಂಬರಮಾರ್ಗೊಂಟ್
ತರಸಾ ಸ್ಪೀಯ್ಯಸ್ಪೆನಿನ್ ಕ-
ತ್ತರಿತ್‌ಣಾಯಕ್ ವೆತ್ತ್
ವರೆಯಾವೆರೆಳ್‌ಸ್ಟ್ ದ್ರೌಪತಿಕ್ ಸ್ವೈರೊ ॥ ೧ ॥

ಬಿರುವಾಕ್‌ಣೌ ಕಂಬ್ಡಿನ್
ಶರೊಮಾಕ್‌ಣವೂ ಪುಷ್ಪಂ
ವರಯಂತ್ರೊಮಮಲಾಂಗೀ ಹೃದಯೋಮುಂಡಾ ।
ಸ್ಮರೆ ತಾನೀಯ್ಯ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾಯೆ
ವರೆಯಾಯಾಳೆಕ್ ವೆತ್ತ್
ಸ್ಥಿರೊಮೆಂದಿಂಚಡೆಯಾ ಡಂಗುರೊ ಪೊಂಯ್ಪೋಯೆ ॥ ೨ ॥

ಕೊಂಡ್ವತ್ರೌಳಿಜಿಸ್ಪೀ ಕೋ-
ದಂಡೊಮಾಶರೊಮಯಿನ್
ಉಂಡಾಕೋಸ್ಪಥ ಯಂತ್ರಂಬರಮಾರ್ಗೊಂಟ್ ।
ಪಂಡೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೇಟ
ಕೊಂಡಾರಾಧಿಪಯೇ ಭೂ-
ಮಂಡಲಾಧಿಪೆರ್ ಚೊಪ್ಪಾ ದ್ರುಪದನ್ ಪುತ್ರೇ ॥ ೩ ॥

ತಿಗೆಯಾ ಚೊಪ್ಪೊಸ್ಟ್ ನಾರೀ
ಸೊಗಸಾನೆಪ್ಪಪ ತಂಕ್
ಜಗಧೀಶೆರಡೆಯಾ ಚೊವಡ್‌ನಾಂದೌಳ್ ।
ಮೆಗ್‌ಸ್ಪೀ ಮೇಲ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್‌ತ್ತೀ
ಗಗನೋ ತಾಪ್ಪಿಪ ಚೊಸ್ಟ್
ಧಿಗಿಲೇನೌಳ್‌ಟಿತ್ೕ ನೆಂದ್‌ತೆರೋರಂದೊ ॥ ೪ ॥

---

೧. ಸ್ಪೀಯ್ಯ್ - ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ; ಅಸ್ಪೆನಿನ್ - ಅದನ್ನು; ವರೆಯಾವರ - ಗಂಡನಾಗಲು; ಎಳ್‌ಸ್ಟ್ - ಸಾಧ್ಯ (ಹವ್ಯ. ಕ. ಎಡಿಗು).

೩. ಉಂಡಾಕೋಸ್ಟ್ (ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ)+ಅಥ (ಆ ಬಳಿಕ); ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೇಟ ಕೊಂಡ್ - ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ; ಆರಾಧಿಪಯೇ - ಪೂಜೆಮಾಡಿಸಿದನು.

೪. ತಿಗೆಯಾ-ಎಲ್ಲವನ್ನೂ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ಮೆಗ್‌ಸ್ಪೀ-ತಂಗಿ (ತು. ಪ. ಮೆಗ್‌ದಿ); ಗಗನೋ

ಚಂದ್ರೆ ಕರ್ಮುಗಲ್‌ತ್ತ್
ಸ್ಪಂದೊಮೇರಪನೇಕೊ
ಮಂದಧೀಸ್ಪಜೆರ್ ವರ್ಧಿಪುರ್ಕ್ಣಂದೊ ।
ಸೌಂದರ್ಯ ತನು ಚೂಸ್ಟ್
ಛಂದೋತತ್ತರಿಘೋಷೊ
ವೆಂದಾಕುಳಿಜತ್ ವರ್ತೆರ್ ಚುತ್ಥತ್ತ್ ॥ ೫ ॥

ಸರ್ವವಾದ್ಯರವೊಂಕ್ಕು
ಸರ್ವದಿರ್ಕ್ಕಟ್‌ತ್ತೊಪ್ಪ
ಸರ್ವಘೋಷತೆಟಾವ ಜ್ವಲಿಪೀನಾಪು ।
ಸರ್ವದೇಶತೆಟುಳ್ಳ
ಉರ್ವೀಶೇರ್ಕುಳು ವರ್ತ್
ಗರ್ವುವುಟಾವೆಟ್‌ಸ್ಟ್ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟೆರನೇಕೊ ॥ ೬ ॥

ಧರಣೀಪಾಲೆರ್ ವರ್ತಾ
ವರಸಿಂಹಾಸನೊಂಟ್‌ತ್ತೋ-
ರೂರಿಯೇ ಮೆಲ್ಲಿಜತ್ ಪೋಸ್ಟೈಳಾಸ್ಟ್‌ತ್ತೀ ।
ಬಿರುವಿನ್ ಪಸ್ಸೆಳುವೇರಾ
ಉರುಡ್‌ಸ್ಟ್ ವಶೊಂತತ್ತ್
ಬಿರಲಾಸ್ಟ್ ಪೆರವುಪ್ಪಾ ಮಗ್‌ಟ್ಯೇರಾತೋ ॥ ೭ ॥

ಬಲಿಸುಳ್ಳಾಕುಳು ವರ್ತಾ
ನಿಲಟ್‌ತ್ತಾ ಬಿರುವಿನಿನ್
ಥಲಿಯೀಪೋವೆರ ತೀರಂತ್ಣಯೇ ಚೂಸ್ಟ್ ।
ಲಲನೆಕುಳು ತೆಳಿಪಾಪ
ಫಲೆರಾ ತತ್ತಭಿಮಾನಂ
ತೆಲೊಸ್ಟ್ ಕುಳ್ಳತೆರಾಧೋಮುಖೆರಾಸ್ಟೈಳ್ ॥ ೮ ॥

- ವಸ್ತ್ರವನ್ನು (ಮುಖಪರದೆಯನ್ನು); ಅ್ಟಿತ್ - ಎದ್ದು; ನೆಂದ್‌ತೆರ್ - ನಿಂತರು; ಓರಂದೊ - ಒಮ್ಮೆಲೇ.
೫. ಕರ್ಮುಗಲ್‌ತ್ತ್ - ಕಾರ್ಮೋಡದಿಂದ (ಹೊರಬಂದಾಗ); ಸ್ಪಂದೊಮೇರಪ - ಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ; ಮಂದಧಿ - ಸಮುದ್ರ; ಸ್ಪಜೆರ್ - ತೆರೆಗಳು.
೬. ಜ್ವಲಿಪಿನಾಪು - ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲು; ಎಟ್‌ಸ್ಟ್ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಎದ್ದು ಬಿದ್ದರು.
೭. ಬಿರಲಾಸ್ಟ್ - ಬೋರಲಾಗಿ, ಮೋಲ್ಮುಖವಾಗಿ; ಮಗ್‌ಟ್ಯೇರಾತೊ - ಮಗುಚಿ ಬಿದ್ದರಲ್ಲವೇ?
೮. ಥಲಿಯೀಪೋವೆರ - ಅಲುಗಾಡಿಸಲು; ತೆಳಿಪಾಪ - ನಗಲು; ತತ್ತ್ ಅಭಿಮಾನಂ - ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡವರಾಗಿ.

ಜಡೆರ್ ತಾನ್ ಬಿರುವೂಂದೋ
ಪುಡ್ತ್ ವೆರ್ತಯೆ ತೆರುವು
ತೊಡ್ಸ್‌ಸ್ತೊ ತೋಟ್ಸ್ಯೀಯ್ಯಾಲ್ಲಿಕ್ಣ್ಯೆ ನಾಣ ।
ಪುಡಮೀಟೇರ್‌ತೆನಾಯನ್
ಕಡ್ಮೆ ಚೂಕೊಮತೆಂದ್
ಅಡೆಯಾ ಚಿಂತಿತಧೋವಕ್ತ್ರೆರ್ ಕುಳ್ಳ್ತೆರ್ ॥ ೯ ॥

ಬಿರುಸ್ಟಂದೆನೆರ್ ನಾಣೇ
ಬಿರುವೀ ಪಸ್ಸೆಟ್ಸ್‌ಸ್ತೊ
ತೆರುಟ್ೕ ಕೊಟ್ಟ್‌ಟಿತಾ ಯಂತ್ರೊಮಿನೀಯೊಟ್ಟಿನ್ ।
ಧುರೆಯುಳ್ಳಾವುಟ ಚೂಕೋಂ-
ದರಸುಕುಳು ಚಿಲೆರೌಳ್
ವರಚಿಂತಾಂಗನೆನಂತ್‌ಟಿಜಿಸ್ಬೊಂಡ್‌ತ್ತೆರ್ ॥ ೧೦ ॥

ಭೂಪಾಲೇರ್ಕುಳು ವರ್ತ್
ಚಾಪೊಮೀನೆಟ್‌ವೆರಾಂ-
ದಾಪೌಳುತ್ಸಹಿತ್ ತೀರನತೇ ವೆರ್ತ್ ।
ಆ ಪರಾಭವೊ ಚೂಸ್ಟ್
ಕೋಪೊಮುಜ್ವಲಿತೊಂ-
ಡಾ ಪರಾಕ್ರಮೆ ವರ್ತೆ ಮಗಧಾಧೀಶೇ ॥ ೧೧ ॥

ಖಡುವೀರೇ ತನ ಕಾರ
ಖಡೆಯಾ ಫ್ಯೆಲೆನ ಶಬ್ದೊ
ಝುಡಿಯಾ ವರ್ಪುಣಯೇನಂಗನೆಕುಳೇರಾ ।
ತ್‌ಡ್‌ಮುಡಿ ತೆರ್‌ನಾಯ-
ನುಡಲಾಕಾರೊಮಿ ಚೂಸ್ಟ್
ಬಡವೇಯಾತ್‌ನ ಜಾಸ್ತಾವುತೆ ಕಾರ್ಯೋಣಂದ್ ॥ ೧೨ ॥

ಬಿರುವೆಟ್ಸ್‌ಥವಾ ಕ-
ತ್ರರೀತೆಯೆಂಬುಟ ಯಂತ್ರೊ
ಅರವಿಂದಾನನೆಕ್ ತಾನ್‌ಂಬೆಯಾಟೂಡ ।

---

೯. ಬಿರು (ಬಿಲ್ಲನ್ನು) + ಊಂದೋಪುಡ್ತ್ - ನೂಕಿ ಹಿಡಿದು; ತೋಟ್ಸ್ಟ್ (ತೊಟ್ಟು) + ಈಯ್ಯಾಲ್ಲಿಕ್ಣ್ಯೆ - ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವವನು; ಕಡ್ಮೆ - ಅಹಂಕಾರ.

೧೦. ಪಸ್ಸ್ ಎಟ್ಸ್ಟ್ - ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ; ಒಟ್ಟಿನ್ - ಭೇದಿಸುವ, ಬೀಳಿಸುವ.

೧೨. ಝುಡಿಯಾ - ಬೇಗನೆ (ಸಂ. ಝುಟಿತಿ)

ವರುವ್ರೋ ಸೇರಿಯೆ ಪಕ್ಷೇ
ವರನೋಯೆಂದ್ ಮೀಮಾಸಾ
ಜಲಧೀಟ್ ನೀಂದ್ಪ್ವೆರ್ ಸಭೆಕುಳೆಯ್ಯಾ ॥ ೧೩ ॥

ಮೃಗರಾಜೋಪಮೆ ಮೆಲ್ಲಾ
ಮಗಧಾಧೀಪತಿ ವರ್ತ್
ಪುಗಟ್ಸ್ಟ್ ಬಿರುವೌಟ್ತ್ ಸ್ವೆಟುವಾ ಚಾಪೊ ।
ನ್ಗತೀರಿ ನಿಲಟ್ತ್
ಮಗ್ಟಾ ಪತ್ಸ್ಸಿಜರ್ತೇ
ಮಗ್ಳ್ಸ್ಬಿರಿ ಧರೆಟ್ತ್ರಾತಲ ಕೋದಂಡೊ ॥ ೧೪ ॥

ಬುದೊಮುಳ್ಳೆಯಿ ಮಗ್ಟಾಲ
ಖೆದಿಯಾ ಪತ್ತಿಸ್ಸಿಜರ್ತೇ
ಅದ್ರಾನೆಪ್ಪಪ ಚಾಪೊಮತಿ ಭಂಡಾಸ್ಟ್ ।
ವದನೋ ಮೆಯ್ ಕಡೆಕೂಡ
ಬೆದಬೆದ ಬೆದರ್ಸ್ಟ್
ಪನಿ ನಿಲ್ತ್ ತನಿ ತಾನಾಶ್ವಸಿತೊಂಡ್ತ್ತೆ ॥ ೧೫ ॥

ಮಗ್ಳಾ ಮಂಡಿತ್ ಬಾಹು
ಯುಗಳೊಂಟೊಪ್ಪ ಧನುಸ್ಸಿನ್
ಪೊಗಿಸ್ಟ್ ಪತ್ತ್ಸ್ಟ್ ಬಿಂಕೊಂಟಥವಾ ಚಾಪೊ ।
ನ್ಗತೊಂಜಿ ಯವೊಂತಾತ
ಮಗ್ಟಾಯಚ್ಚಿಟ್ ಬೂಟ್ಸ್ಟ್
ಅಗತೀ ಪತ್ಸಡಿಕ್ ಬೂಟ್ಕ್ಣಾ ಜ್ಯಾತಿ ॥ ೧೬ ॥

ಬಿಬ್ಬಿರಾ ಬಿರಿಸ್ಟ್ಣಾ
ಗೆಬ್ಬೀ ಪರ್ವತೊಮಾಯನ್
ಉರ್ಬು ತತ್ತ್ಣ್ ಶಕ್ತೀ ತನ್ಕುಂಡೆನ್ಕೀ ।

---

೧೩. ಸೇರಿಯೆ - ಹೊಂದಾಣಿಕೆ; ಪಕ್ಷೇ - ಅಥವಾ; ಮೀಮಾಸಾ ಜಲಧಿಟ್ - ವಿಮರ್ಶೆಯ ಕಡಲಲ್ಲಿ, ಸಂಶಯದ ಕಡಲಲ್ಲಿ.

೧೪. ಸ್ವೆಟುವಾ - ಎಬ್ಬಿಸಲು; ನ್ಗತೀರಿ - ಮೇಲೇಳಲಿಲ್ಲ; ಇಜರ್ತೇ - ಎತ್ತಿದನು.

೧೫. ಉಳ್ಳೆಯಿ (ಉಳ್ಳಯೆ?) - ಉಳ್ಳವನು (?); ಖೆದಿಯಾ - ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ; ಅತಿ ಭಂಡಾಸ್ಟ್ - ಅತಿಯಾಗಿ ಲಜ್ಜೆಗೊಂಡು; ಪನಿ - ಸ್ವಲ್ಪ (ಹೊತ್ತು); ತನಿ - ತನ್ನನ್ನು.

೧೬. ಆಯಚ್ಚಿಟ್ (ಆಯ+ಇಚ್ಚಿಟ್) - ಆತನ ಮೇಲೆ.

೧೭. ಬಿಬ್ಬಿರಾ ಬಿರಿಸ್ಟ್ಣ್ - ಒಡೆದು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಯ್ತು (ಬಿಬ್ಬರಬಿರಿ -to burst open -ಕಿಟ್ಟೆಲ್); ಗೆಬ್ಬೀ - ಅಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ; ನಿರ್ಬೀಯುಪ್ಪಡ್ಸ್ಟ್ಣೆ - ನಾಚಿಕೆಗೊಂಡವನಾಗಿ;

ಸರ್ವೆರೀಕ್ಷಿಪೊಸ್ಟ್
ನಿರ್ಬೀಯುಪ್ಪಡ್‌ಸ್ಟ್ಣೈ
ಒಬ್ಬುಧೀಟ್‌ಟಿತ್ ನೆಂದ್‌ತೆನಾ ಬೆತ್ತ್ ॥ ೧೭ ॥

ಆಳಪಾ ಪೊಂಡಿಕುಳೆಯ್ಯಾ
ತೆಳಿಪುಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಚೂಸ್ಟ್
ಪಳವೂ ವೆಂದೆನತೆಂದಿಂಚ ತಿಚ್ಚಿಗ್ಗಾಸ್ಟ್ ।
ಕಳಟ್ ಕೈದ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೀ–
ನಗ್ಗಳಿಕೆಕಾರೆರೆನಂದೊ
ಬಳಸಾ ಚೂವನತೇ ಪೋರ್ಕ್‌ಣ್ಣೈಕುತ್ಸಹಿತೇ ॥ ೧೮ ॥

ಮಡರೀನಿಚ್ಚಿತ್ ವರ್ತ್–
ಪ್ಪಡ್‌ಸ್ಟೇ ಬಣ್ಣೊಮಿನೇನ್
ಬುಡ್ ಸುಡೀಕುಳೆಕೊಂಜೀ ತೆಳಿಕೆಕಾಯೊ ।
ಚುಡಡೀ ಚಾಪೊಮಿನೆಂದ್
ಖಡಿಯೋಮೊಯಿತತ್ ಕಾರ
ಕಡ್‌ಮೆ ಚೂಪೊಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟಾಕರ ಕುಳ್ಳ್‌ತೆ ॥ ೧೯ ॥

ಬಿರ್‌ದೇ ಮಾಗಧೆ ಮಾನ್ಯ
ಗಿರಿನೀ ನುತ್ತ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೀನಾ
ಬಿರು ತಾನಾತೆಕ ಘಾ(?)ಮೊ ಯೆಂದಿಂಚ ।
ಫೆರಿಯಾ ರೋಷಿತ್ ಚೈದ್ಯೆ
ವರ ಸಿಂಹಾಸನಂಟ್‌ತ್ತ್
ಪರಿಭೊ ಸಾಧಿಪೆನೆಂದಿಜತ್ ವರ್ಕೇ ॥ ೨೦ ॥

ಕೇವಲೋಮುಂಬೆ ನುಂಬೇ
ದೇವಕಂಟಕೆ[ಯಾ]ಸ್ಟೀ
ರಾವಣೇ ನಿರುತಂ ನುಂಬೆತ ಜನ್ಮೊಂಟ್ ।

ಒಬ್ಬುಧೀಟ್ - ಏಕಮನಸ್ಸಿನಿಂದ.

೧೮. ಪೊಂಡಿಕುಳು - ದಾಸಿಯರು; ಪಳವೂ - (?); ತಿಚ್ಚಿಗ್ಗಾಸ್ಟ್ - ಸಿಗ್ಗಾಗಿ, ನಾಚಿಕೊಂಡು; ಬಳಸಾ ಚೂವನತೆ - ಸುತ್ತುಮುತ್ತು ನೋಡದೆಯೇ.

೧೯. ಬಣ್ಣೊಮಿನ್ - ಅಪಮಾನವನ್ನು; ಖಡಿಯೋ - ಕೂಡಲೇ.

೨೦. ಮಾನ್ಯಗಿರಿನೀ - ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು, ಮರ್ಯಾದೆಯೆಂಬ ಪರ್ವತವನ್ನು (?); ನುತ್ತ್‌ಡ್ ಸ್ಟೀನಾ - ನುಗ್ಗುನುರಿ ಮಾಡಿದ.

ಆವೆಂದೊತ್ತ್ ವರ್ಪಿ
ಭಾವೊಮೆಡ್ಡೆ ಜಗತ್ತ್
ಚೂವಪಾ ಭಯಮೀತೆರಡೆಯಾಲಾಯನ್ ॥ ೨೧ ॥

ಒಪ್ಪಾ ಭೂಪತಿಕುಳೆ
ಸೊಪ್ಪು ಮಾಣ್ಪೆರ ಚಾಪೊ
ತರ್ಪೊಯೆ ದ್ರ್ಪದೆ ಮಿತ್ತಯೆ ಚೂಕೊಂದ್ ।
ಬರ್ಪುಣಾಯೆ ಮನಸ್ಸಿನ್
ದರ್ಪೊಮೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಪಣ್ಕೇ
ತಪ್ಪು ತಂಕ್‌ಲ ಮಾನ್ಯೋಂದಸ್ಟೆ ಪಿನಂತೆ ॥ ೨೨ ॥

ಭಾಪುರೇ ದ್ರ್ಪದಾ ಕು-
ಳೀ ಪುತ್ರೀ ವಿಭವೊಮೇ
ಭೂಪಾಲೆಕುಳೆ ಮಾನ್ಯೊ ಕ್ಷಯೊ ವರ್ಪೊಸ್ಟೀ ।
ಚಾಪೊಮಿನ್ ಮುದ್ರಿತ್ ಪ್ರ-
ತಾಪೊಂಟ್ ತೆಳಿಪುಪ್ಪಿನ್
ಯೀ ಪೊಂಡೀಕುಳೆ ಮೂಂಕಾ ಮುಡಿ ಮೂರೋವೆ ॥ ೨೩ ॥

ಎಂದಿಂಚ ಶಿಶುಪಾಲೆ
ಮಂದೀಪನತೆ ವರ್ತ್
ನೆಂದ್‌ತಾ ಬಿರು ಚೂಸ್ಟ್ ಪೊಗಟ್‌ಸ್ಟೆರಾ ।
ಸಂದೇಹೀಪನೆ ಬಿಲ್ಲೆ
ಪಿಂದ್‌ನಾಸ್ಟೆಟ್‌ಸ್ಟೇ ತಾನ್
ಪಂದ್‌ಸ್ಟಿರಿನಾ ಚಾಪೊಮವನೀಟ್‌ತ್ತ್ ॥ ೨೪ ॥

ಮಗ್‌ಟಾ ದಂಡೆನಿ ಪೋಸ್ಟಿಯ್
ನಿಗತ್‌ೀ ಕುಪ್ಪಿತ್ ಪತ್ತ್
ಪೊಗಿಯ್ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟೇ ಕೈಕುಳಿರಡೆಟೊಪ್ಪಾ ।
ನಿಗಪ್ಪೋಯೆ ಬಿರು ಜಾಕ್
ನ್‌ಗಪುಪ್ಪುಣ್‌ಂಬೆಯಾಕ್
ಆಗತೀ ಬೂಳಿಯೆ ಚಾಪೊಂಟುರುಡ್‌ಸ್ಟೇರಾ ॥ ೨೫ ॥

---

೨೧. ಭಯಮೀತೆರ್ - ಹೆದರಿದರು.

೨೨. ತಪ್ಪು ತಂಕ್‌ಲ ಮಾನ್ಯೋ - ತನಗೂ ಮಾನ್ಯತೆ ತಪ್ಪಿಹೋದೀತು.

೨೩. ದ್ರುಪದಾ+ಈಕುಳೆ - ದ್ರುಪದಾಕುಳೆ (ಪರ ಸ್ವರಲೋಪ).

೨೫. ದಂಡೆನಿ - ಕೋದಂಡವನ್ನು; ನಿಗತ್ - ಮೇಲೆತ್ತಿ; ಕುಪ್ಪಿತ್ - ಕೋಪಿಸಿ.

ಅ್ಳತೇ ಬೂಟಿತ್ಣೌರ್ತ್
ತೆಳಿತೇರಾ ವಧುಕುಳು
ಉಳೆತೇ ಮಾಗಧೆ ಚೇದೀಪತಿ ಬಲ್ಲಾಂದ್ ।
ಅಳವಾತ್ ಬಿರು ಮಾನ್ಯೊ
ಕಳೆಯೊಂಡೋಮುತೆನೆಂದಾ
ಕಳಟ್ತ್ತಾಕುಳು ಪೋಸ್ಟೇರರಮನೆಕ್ ॥ ೨೬ ॥

ಭಂಡಾಸ್ಟ್ಪೌಳ್ ಭೂ-
ಮಂಡಲಾಧಿಪೆರೆಯ್ಯಾ
ಉಂಡಾ ತೊತ್ತ್ಕುಳು ಹಾಸ್ಯೊಮಿನಿ ಮಾಂತ್ ।
ಮಂಡೆಟೊಡ್ಡಡೆಂದಿಂಚ
ಚಂಡವಿಕ್ರಮೆರಾಕುಳು
ಪಂಡ್ಪೋಸ್ಟೆರ್ ತಂಕ್ಕೆ ಅರಮನೆಕ್ ॥ ೨೭ ॥

ವಿರ್ದೆ ಮಾಗಧೆ ಚೈದ್ಯೆ
ರಿರ್ವೆರಾ ಬಿರುಟೂಡಾ
ಪೊರ್ಸ್ಟ್ ಪೋಯೆರ್ ಧೂಳ್ ಮುರೆತೊಂಡೋಂಪೆ ।
ಸ್ಮರತಾಪೊಂಟೊಟಿಸ್ಟೀ ಭೂ-
ಪೆರ್ ಕುಳ್ಭ್ತ್ತೆರತಾ ಪಾ-
ಮರಿಕ್ ಮಂತ್ರೊ ಪಿನಂತೇ ಭಯಮೀತೆರಾ ॥ ೨೮ ॥

ಚೈದ್ಯೇ ಮಾಗಧೆರೆನಿ
ವೈದ್ಯೊಂಕ್ ಕಡೊಯಿನೀ
ವೈದ್ಯೊಂತಂದ್ಣೆ ಬಿರು ಪಾಂಚಾಲನ್ ।
ಚೋದ್ಯೋ ತಾನ್ಂದೆ ಶಕ್ತಿ-
ನಾದ್ಯಂತೋ ಪಿನನೆತ್ತ್
ಪಾಧ್ಯಾಯೆನಾಪ್ಪೆನೆಂದೆರ್ ಮಾದ್ರೇಶೇ ॥ ೨೯ ॥

ದ್ರುಪದೇ ತಾನ್ತೆನೊಂಜಿ
ಕಪಟೊಂತ ಬಿರುಕೊಂಡ್
ನೃಪೆರೇ ಮಾನ್ಯೊಮಿನೆಯ್ಯ ಕಳೆಕೇನೆಂದ್ ।

---

೨೬. ಅ್ಳತೇ - ಎದ್ದನು; ಅಳವಾತ್ - ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ.

೨೭. ಭಂಡಾಸ್ಟ್ಪ - ನಾಚಿಕೆಗೊಂಡಿರಲು; ತೊತ್ತ್ಕುಳು - ದಾಸಿಯರು.

೨೮. ಪೊರ್ಸ್ಟ್ - ಹೋರಾಡಿ; ಮುರೆತೊಂಡ್ (ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡು)+ಓಂಪೆ (ಮುಂದಕ್ಕೆ); ಒಟಿಸ್ಟೀ - ಉಳಿದ.

೨೯. ಪಾಧ್ಯಾಯೆನಾಪ್ಪೆನ್ - ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಚಾರೊಂಟುಳೆಪೋಸ್ಟ್
ವಿಪರೀತೊಂಕೆನ ಶಕ್ತೀ–
ಕುಚಿತೊ ಮಾಂಪುರ್ಕ್‌ಣಾತೆಂದ್‌ಳತೆರ್ ಶಲ್ಯೆ ॥ ೩೦ ॥

ಸಾರೊ ವಾರಣಶಕ್ತೆ
ಸಾರಾಯೊಮುಡೆಪಿಂದ್
ಆ ರಾಜಾವುಕುಳೆ ಚೋಲ್ಪವುಕೇನೆಂದ್ ।
ವೀರಿಯೊ ಚೂಪವುಕೇನೆಂ–
ದಾ ರಾಜಾಸ್ಯೆ ಸ್ಮರೀತ್
ಸೌರೆನೌಟ್ಟ್‌ಳತ್ ವರ್ಕೆರ್ ಮಾದ್ರೇಶೆ ॥ ೩೧ ॥

ಮಗಧೇಶೆ ತನಿನ್ ತಾನೇ
ಪುಗಟ್‌ಸ್ಟಾಟ್ಟ್ ಬಲಿಷ್ಠೇ
ಪೊಗಿಸ್ಟೀಣೋಲ್ಟ್‌ಲ ಚೋಲೊ ಕೊಟ್‌ಕ್‌ಣಾಯೆ ।
ಮುಗಿಲಾ ಕೂರಿರುವೆರಾ
ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಬೆರಿ ಚೂವಾ
ತಿಗಿಯುಳ್ಳಾರೆನ್‌ರಂಗನೆಕುಳು ಶಲ್ಯನ್ ॥ ೩೨ ॥

ವರ್ಪ್ಣಾಯಕ್ ಚಾಪೊ
ವರ್ಪ್ಣೊ ವಶೊಮಂಚಿ
ತಪ್ಪೊವೋ ಕಳಟ್ ಮಾನ್ಯೊಮಿನೆಂದಿಂಬಾ ।
ಜಲ್ಪಿತಾ ವಧುಕು–
ಳೊಪ್ಪ ಪತ್ತ್ ಧನುಸ್ಸಿನ್
ದರ್ಪೊಮೀಕ್ಷಿಪುಕೆ ನೆಂದ್‌ತ್ ಮಾದ್ರೇಶೆ ॥ ೩೩ ॥

ನೆಂದ್‌ತೇ ಭಯಮೀತ್
ಕುಂದ್ ಪ್ರಾಪಿಪೆನೋಂದ್
ಮಂದಜಾನನೆಕುಳು ತೆಳಿಪೆರೆಂದ್ ।
ಸಂದೇಹೀತ್‌ಲ ಧೈರ್ಯೊ
ಮೊಂದೋಸ್ಟೊಂಡನುವಾಯೆ
ಪಂದನ್ನಾ ಬಿರುವಿನ್ ಪಸ್ಸೆಳುವೇನೆಂದ್ ॥ ೩೪ ॥

---

೩೧. ಸಾರಾಯೊ - ಸಾರವನ್ನು; ವೀರಿಯೋ - ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು.
೩೪. ನೆಂದ್‌ತೆ - ನಿಂತನು; ಒಂದೋಸ್ಟ್ - ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರಿಸಿ; ಪಸ್ಸೆಳುವೇನ್ - ಹಿಡಿದೆತ್ತುವೆನು.

ಧರಣೇಟ್ಟ್ತಿ ಧನುಸ್ಸ್‌ನ್
ಸ್ಟೈಳ್‌ಸ್ಟ್ ಪತ್ತ್‌ಕೆನೆಂದ್
ತರಸಾ ನಿಶ್ಚೈತ್ ನಾಲಿಶೆನಿ ಚೊಸ್ಟ್ ।
ಪೊರ್‌ಳ್ ತಪ್ಪುತೆನೆಂದ್
ಮರ್‌ಗ್‌ಪ್ಪೆ ಹೃದಯಂಟ್
ತರುಣೇ ಚಿಂತಿತ್ ಚಾಪೊಂಟುರುಡ್‌ಸ್ಟೆರಾ ॥ ೩೫ ॥

ಮರಿಟ್ ಮಂದರೊಮೆನ್ಕೀ
ಗಿರಿನೀ ಚುತ್ತ್‌ಕ್‌ಣಂದೊ
ಇರಡ್ ಕೈಕುಳೆಟ್ ಪತ್ತೆಟ್‌ಸ್ಟಾ ಚಾಪೊ ।
ಬಿರುವೆಡ್ಡೊಂಜುರೆತಾತ
ಧರಣೆತ್ತ್ ನ್‌ಗತಡ್ಡೊ
ಪುರೆಲ್‌ಸ್ಟ್ಣ್ ಮಾದ್ರಾಧಿಪತಿನೀ ಕೊಂಡ್ ॥ ೩೬ ॥

ಧರೆಟ್ ಬೂಟಿತ್‌ನೌಟ್ತ್
ಪುರೆಲ್‌ಸ್ಟಾ ಬಿರುಟೂಡ
ಉರುಡ್‌ಸ್ಟೌಟ್ತ್‌ಟಿಪೇರ ತೀರನತೆ ಶಕ್ತಿ ।
ಕರೊಮಿನೂರ್‌ಸ್ಟ್
ಭೂಮಿತ್ತೊರುವಣ್ಣೊ
ಭಯಮೀತ್ ಹರಿಣೊ ಸಿಂಹೊಮಿನಿ ಚೊಸ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರೊ ॥ ೩೭ ॥

ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ನೆಂದ್‌ತೆ ನೈತ್
ಪುಡಮೀಶೆರಸ್ಟೆ ಚೊಸ್ಟ್
ಮಡರೀಕುಳು ಕೈಪೆಯ್ಯ್ ತೆಳಿತೇರೊರ್ಗ ।
ಚುಡಡೀ ಚಾಪೊಮಿನೆಂದ್
ಖಿಡುವನ್ನಪ್ಪಡ್‌ಸ್ಟೊಂಜಿ
ಕಡೆಟ್ ನೆಂದ್‌ತೆ ಮಾದ್ರಾಪತಿಲಾ ಪೋಸ್ಟ್ ॥ ೩೮ ॥

ನಿರತ್ತ್ತೀನರಸುಕುಳು
ವಿರಲೊಂಟ್ ಪೆರವುಪ್ಪ
ಮರ್‌ಗ್‌ಸ್ಟ್ ಮಗ್‌ಟ್‌ಪ್ಪಾ ಮರ್‌ಳಾಸ್ಟಂಚ ।

---

೩೬. ಒಂಜುರೆತಾತ - ಒಂದು ರೋಮದಷ್ಟು; ನ್‌ಗತ್ - ಮೇಲೆದ್ದು.

೩೭. ಒರುವಣ್ಣೊ - ಒಮ್ಮೆ.

೩೮. ನೈತ್ - ನೊಂದು; ಕೈಪೆಯ್ಯ್ - ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದು; ಒರ್ಗ - ಒಂದಾಗಿ; ಖಿಡುವನ್ನಪ್ಪಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಬಹಳವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು.

ಧುರೆಯಾರ್‌ಯೆನ ಮಾಮೆ
ಮರ್‌ಳಾಯೆರ್ ಚಾಪೊಂಟ್ಂ-
ದುರಿಸ್ಟ್ ಸೂತಜೆ ವರ್ಕೆಯತಿ ರೋಷೊಂಟ್ ॥ ೩೯ ॥

ಇನಸೂನುವಸ್ಟೆ ಚೂಸ್ಟ್
ನಿನೆತ್ ತನ್ನ್‌ಟ ತಾನೇ
ವನಜಾಕ್ಷಿಯೆನ್‌ಕಿ ಮೇರ್‌ಕ್‌ಡೆಯೊಂಡ್ವರ್ತ್ ।
ಮನುಜೇಶಾದಿ ಮೃಗೊಂಕುಳೆ
ಧನುವೆಂಕೀ ಬಲೆಯೊಡ್ಡ್
ಯಿನಿ ಚಿಕೊರ್ಣಿಯೆರ್ ಆ ದ್ರೌಪದೇಲಾಂದ್ ॥ ೪೦ ॥

ಬಿರುವಿನ್ ಬೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಯಂತ್ರೊ
ತರಸಾ ಕತ್ತರಿತೇನ್
ಕುರುಭೂಪಾ ರಮಣೀನಾಕೊಸ್ಟ್ ಪಾಂಚಾಲಿ ।
ಬರುವೇನೆಂದತಿ ರೋಷಂ-
ಟುರಿಸ್ಟ್ ಸೂತಜೆ ವರ್ಕೆ
ಧರಣಿಕಾ ತರಣಿ ವರ್ಕೆರೋವೆನ್ನಂದೊ ॥ ೪೧ ॥

ಅಟಿಲ್‌ಪ್ಪುಣ್ ತೇಜಸ್ಸ್ ಭು-
ಗಿಲೆನಾ ಯಿಡಪಂಚ
ಚುಟಿಲ್ ಆ ಪ್ರಜೆ ಚುತ್ಥಾ ನಿರೆತ್ ನಿಲ್ಪಾ ।
ಯೆಟುವೇ ಸಾಯಕೊಮಿನಿಂ-
ದ್‌ಟಿಪುಪ್ಪೆರಾರಾರೆ
ಘಟುಲೆ ನೈತತ್ ತಾನ್ ಯಂತ್ರೊಮಿನೀ ಚೂಪೇ ॥ ೪೨ ॥

ಆಯತಾಕ್ಷಿಕುಳಾರ-
ಡೇಯಾ ಭಾವೊಮಿನೀಕ್ಷ-
ತಾ[ಯೇ] ವರ್ಪುಣಯೇ ದ್ರೌಪತಿಕ್ ಯೋಗ್ಯೆ ।
ಸಾಯಕೊಂತವ ಯಂತ್ರೊಂ-
ತಾಯೊ ತರ್ಪವುಟಾವೆಂ-
ದಾಯನೆ ಪೊಗಟ್‌ಪ್ಪೆರ್ ಹರ್ಷಿತೇನ್ಯ ॥ ೪೩ ॥

---

೩೯. ಉರಿಸ್ಟ್ - ಕೋಪದಿಂದ ಉರಿದು.
೪೦. ಮೇರ್‌ಕ್ - ಮೇಲಕ್ಕೆ; ಅಡೆಯೊಂಡ್ - ಹೊರಟು.
೪೧. ಬೇರ್‌ಸ್ಟ್ - ಮೇಲೆತ್ತಿ; ಎನ್ನಂದೊ - ಎಂಬ ಹಾಗೆ.
೪೨. ಅಟಿಲ್‌ಪ್ಪುಣ್ - ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ; ಚುಟಿಲ್ - ಸುಳಿಯುತ್ತಾ; ಘಟುಲೆನ ಐತತ್ - ಬೇಗನೆ ಬಂದು.

ಆ ಪರಾಕ್ರಮೆ ಕರ್ಣೆ
ಕೋಪೀತ್ತೈತರ್ತ್ಣಾಯೆ
ಚಾಪೊಮೀನೆಟುವೆರುತ್ಸಹಿತ್ ವೇಗೊ ।
ಹೇಪರ್ತಂದೊಮೆ ಭೂಮಿ-
ರ್ತಾಪಳ್ಯಾ ಮಗ್ಟ್ಸ್ಪಿರಿ
ಭಾಪುರೆ ಬಿರುತಾ ಬಿಂಕೊಮೆ ಯೆನ್ಪ್ಪೆ ॥ ೪೪ ॥

ಬಲವಂತೆ ರವಿಜೆ ಮೆಂ-
ಚಲ ಕೋದಂಡೊಮಿನಿನ್ ಚಂ-
ಚಲಿಪಂತೆ ಕರಯುಗ್ಮೊಂಕುಳೆಟ್ ಪತ್ತ್ ।
ನಿಲಟ್ತ್ತ್ ನ್ಗಪೋಯೆ
ಫಲುವಾದ್ಯೊ ರಭಸೊಂಟ್ ದಿ-
ಕ್ಕಲುವಾಸ್ಪೀ ಪರಿಶೊಂಜಾಶ್ಚರ್ಯೊರ್ಮಾವಾ ॥ ೪೫ ॥

ಚಂಡವಿಕ್ರಮೆ ಚಾಪೊ
ದೆಂಡೆಟೊತ್ತ್ಸ್ಪಂಚಾಲೊ
ಸ್ಪೊಂಡ್ ತೆರುವುಟೆತ್ ಕೊಟ್ಟುಕೆನೆಂದಿಂಚಾ ।
ಪಂಡ್ ಸಂಶಯೊಮಾತ್ರೊ-
ಮುಂಡೆನ್ನಾಪೌ ತತ್ತ್ಣ್
ಭಂಡಾಸ್ಪಾಯೆಲ ಪೋಯೆ ಮನಿಪಂತೆತ್ತ್ ॥ ೪೬ ॥

ಕರ್ಣಶೌರ್ಯೊಲ ತತ್ತ್
ಖಿನ್ನೆಯಾವಪ ಚೂಸ್ಟ್
ಉನ್ನತಾಂಗನೆಕುಳು ಮರ್ಗ್ಸ್ಪೆರಾ ।
ಸನ್ನದ್ಧೆರಾನಾಕುಳು
ನಿರ್ಣಯಿತಂಚೊಟುಸ್ಪೆರಾ
ಕರ್ಣೆಲಾ ಕನೆಲ್ತ್ತೆ ಕುರುವಂಶೊಂತಾ ॥ ೪೭ ॥

---

೪೩. ಆರೆ ಅಡೆಯಾ ಭಾವೊಮಿನ್ - ಅವರ ಎಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು.
೪೪. ಐತರ್ತ್ಣಾಯೆ - ಬಂದವನು (ಹ. ಗ. ಐತರ್); ಹೇಪರ್ತಂದೊಮೆ - ಎಂದಿನಂತೆ; ಆಪಳ್ಯಾ - ಆಗಲೂ.
೪೫. ನ್ಗಪೋಯೆ - ಎತ್ತಿದನು; ದಿಕ್ಕಲುವಾಸ್ಪಿ - (?); ಪರಿಶೆ (ಹಾಗೆ)+ಒಂಜಿ+ಆಶ್ಚರ್ಯೊಮ+ಆವಾ.
೪೬. ತೆರುವು+ಲ್ಟುತಿತ್ - ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗವನ್ನೆಳೆದು; ಕೊಟ್ಟುಕೆನ್ - ಸಿಲುಕಿಸುವೆನು.
೪೭. ಕನೆಲ್ತ್ತೆ - ಕೋಪಿಸಿದನು.

ಬಲವಾನ್ ಮಗಧೇಶೆ
ಛಲೊಮುಳ್ಳ ಶಿಶುಪಾಲೆ
ಬಿರುವಿದ್ಯೆಟಧಿಕೆ ಸೂತಜೆ ಸತ್ವಂತಾ ।
ನಿಲೆ ಮಾದ್ರೇಶಕ್‌ಲುಂಡ್
ನಲುಪೆರಾ ಬಿರುಟೂಡ
ತೆಲೊಸ್ಪೆರಾ ಘಾಸಿಕೊಟ್ಟ್‌ಣಾಕ್ಳೆ ॥ ೪೮ ॥

ಬಲವಾನ್ಕುಳು ನಲುಪೆರಾ
ನಿಲೆ ತತ್ತ್‌ಣಸ್ಪೆ ಚೂಸ್ಟ್
ಫಲೆರಾ ಪೋಡಿತೆರೊಂಜಿ ಬಿರುವೆನ್‌ಪ್ಪಿನ್ ।
ಜಲಧೀಟಟ್ಟಿಯೊಮೆಂದ್
ಛಲಿಯೀಪಾನತೆ ಚಿತ್ತೊ
ನಿಲೆಟ್ ನಿಲ್ತೊಳಿಸ್ಟ್‌ಣಾ ನೃಪಸಮೂಹಂ ॥ ೪೯ ॥

ಕುರುಕುಲಾಧಿಪೆರಾಸ್ಟಿ
ಧರಣೇಶೇರತಿಚಿಂತಾ
ತುರೆರಾವ ಬಲಭದ್ರೆರತಿ ರೋಷೊಂಟ್ ।
ಬಿರುವಿನ್ ಪೊಟ್ಟಮಲಾಂಗಿ
ತರೆ ಪಸ್ಪೊಂಡ್‌ಪೆ ಮೆಲ್ಲಾ
ದುರೆಯಾವೆ ದ್ರುಪದೇಲಾಂದ್‌ಳತೆರ್ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ೫೦ ॥

ಅ್‌ಳಪಾ ಶ್ರೀ ಬಲಭದ್ರೆ
ನಳಿನಲೋಚನೆ ಚೂಸ್ಟ್
ತೆಳಿತ್ ಪಣ್ಕೆರ್ ಮೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾಸ್ಯೊಂಕ್ಳೆನ್ ।
ಕ್‌ಳರ್‌ಸ್ಪೋಡೆಕ್ ಪೋವೆ–
ರ್‌ಳತಾತ್‌ಣಿಮ ಚಿತ್ತಂ–
ತುಳವು ಜಾಸ್ಟ್ತೆನೆಂದಿಂಚ ಅಯೆ ಪಂಡೋಡು ॥ ೫೧ ॥

ನಿನೆವುಮೆಂಚಲ ಜಾಸ್ಟ್
ಧನುವಿನ್ ವಾಟ್ಟಮಲಾಂಗಿ
ವಿನಯೊಂಟೇ ತರೆ ಪಸ್ಪೊಂಡಪೆನೆಂದೀತೆ ।

---

೪೯. ಅಟ್ಟಿಯೊ - ಮುಳುಗಿದೆವು.
೫೦. ಪೊಟ್ಟ್ - ಮುರಿದು.
೫೧. ನಳಿನಲೋಚನೆ - ಕೃಷ್ಣನು; ಕ್‌ಳರ್‌ಸ್ಟ್ - ಕೋಪದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಾ; ಇಮ - ನಿಮ್ಮ; ಉಳವು - ರಹಸ್ಯ, ಆಂತರ್ಯ.

ಯೆನಪಾ ಪಂಡಪೆ ಪಾರ್ಜೀ-
ರನುಮಾನೀತೊಳನಾತೇ
ಬೆನರಿಯೆಂದೆರ್ ಕಾರ್ಯೊಂಕುಳ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೆ ॥ ೫೨ ॥

ಲೋಕಾ ವರ್ತಕೊಂಟೀರೆ-
ಕಾ ಕುಂತೀ ಜಾಸ್ಪಾವೆರ್
ಆ ಕಾಂತೆ ಮಾಮಿ ತತ್ಸುತೆರ್ ಪೆರ್ತ್‌ ।
ಆಕುಳು ನಣ್ಕಡಿಕುಳು-
ನಾಕುಳೆ ಭಾರ್ಯೆಕುಳಾಸ್ಪೀ
ಸ್ತ್ರೀಕುಳಾಕ್ಣ ತಂಗಾಟ್ಯಡಿಕುಳಾತೋ ॥ ೫೩ ॥

ಅಂಚ ಅಂದೌ ನಾಣ-
ನಂಚೆ ಸಂಭ್ರಮಿಪ್ಪೋಡೆ
ಪಾಂಚಾಲಿ ಪಾಂಡ್ವಿನ್ ಪುತ್ರೆರೆಕೇ ಭಾರ್ಯೆ ।
ನಂಚೇ ಕುಳ್ಪಿಲೇ ಯೆಂ-
ದಿಂಚ ಶ್ರೀಹರಿಯೇವ
ಚಂಚಲೀಪನೆ ಪಂಡೆರ್ ಮಗ್‌ಟಾ ರಾಮೆರ್ ॥ ೫೪ ॥

ನಳಿನನಾಭನಿ ಚೂಸ್ಟ್
ತೆಳಿತಾ ರಾಮೆರ್ ಪಂಡೆರ್
ಕಳಟ್‌ದಾನತ ಪಾಂಡ್ವಿನ್ ಸುತೆರೇ ಭಾರ್ಯೆ ।
ಅಳಿನೀಲಾಳಕಿಯೆಂದ್
ಕಳು ಪಂಡ್‌ನಯೆಕ್ ಜಾ ವೆ-
ನಳಿಯಾ ಮಾಯಾ ಸಿದ್ಧೆಯತನೇಕೊ ॥ ೫೫ ॥

ಲೋಕೊಮೆಯ್ಯ ಪುಲೆಂಜಾ
ಆಕುಳೊಂಜರಕಿಲ್ಲ್-
ಟೇಕೊಮಾ ಉರಿಯಗ್ನಿಟ್‌ಡ್‌ಸ್ಪೀ ದೇಹೊ ।
ಆಕೊಂಟಾತ್ತೆರ್ ನಾಣ-
ನೀ ಕಾಂತೆ ವರಿಯೀಪೆ-
ರಾ ಕುಮಾರೆರೆನ್‌ಪ್ಪುಣ್ಽಲೆಪೊಮಾತೊ ॥ ೫೬ ॥

---

೫೨. ಪಾರ್ಜಿ - ನಿಲ್ಲಿರಿ; ಅನುಮಾನೀತೊಳನಾತೇ - ಆಲೋಚಿಸದೆ; ಬೆನರಿ - ಮಾಡಬಾರದು.
೫೪. ನಂಚೇ - ಹಾಗೆ (ಪದಾದಿಯಲ್ಲಿ ನತ್ವಾದೇಶ); ಏವ - ಹೇಳಲು.
೫೫. ಜಾ ವೆನಳಿಯಾ - ಏನು ಮಾಡಲಿ.
೫೬. ಅಲೆಪೊಮಾತೊ - ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲವೆ?

ಬಲಭದ್ರೆ ಪಣಪಾ ಶ್ರೀ–
ಜಲಜನಾಭೆ ವಚೀತೆರ್
ಅಲೆಪೋಮಾತೆನ ಪಣ್ಣೀ ನಿಮಿಷೊಮೀರ್ ।
ಛಲಿಯೀಪಾನತೆ ಚಿತ್ತೊ
ನಿಲೆನಿಲ್ಪೀನಯೆಕೊತ್ತೀ
ಫಲೊ ಚೂಪೋಸ್ಟಪೆನೆಂದೆರಸುರವೈರಿ ॥ ೫೭ ॥

ಧರೆಟ್ ಪಾಂಡವೆರ್ದ್ದಿ
ವರ ಪಾಂಚಾಲಿಕ್ ನಾಣ
ವರೆರನ್ಯೆರೆಂದುಂಡೀರೆಕ್ ಸಿದ್ಧಾಂತೊ ।
ವರ್ವೆರೀ ವನಿತೆನಿನ್
ವರಿಯೀಪೆರ ವಸುದೇವ
ಚರಣಾಂಭೋರುಹಂತಾಜೆ ಕಳುವಾತೆಂದೆರ್ ॥ ೫೮ ॥

ಹರಿಯಿಂಚೇವಪ ನೀಲಾಂ–
ಒರೆ ವಿಸ್ಮಯಿತುಂದುವೊಂಜಾ–
ಶ್ಚರಿಯೋ ತಾನಟಿಸ್ಟೀ ಪಾಂಡವೆರ್ ಸ್ವೈರಂ ।
ಬರುವೃಟೀ ವನಿತೆನಿನ್
ವರಿಯೀತ್ ನಿಜರಾಜ್ಯಂ
ಪರಿಪಾಲಿತೊಂಡ್ ಬಾಟಿಡ್ನಾಂದೇಸ್ಟೆರ್ ॥ ೫೯ ॥

ಈ ಪಾಡ್ ದ್ರೌಪದೆ ಸಂ–
ತಾಪಿತ್ ಹೃದಯೆಂಟ್
ರೂಪ ವಿಕ್ರಮಶೂರೇರವನೀಟುಳ್ಳಾ ।
ಭೂಪಾಲೆರ್ ನಿರೆತ್ತ್ತೆ–
ರಾ ಪಾರ್ಥೆ ಸ್ಟ್ದನಾತೆ–
ಸ್ಟೀ ಪಾಪಿಕುಳೆ ಜಾಕಾವುಳೆತೇನೆಂದೇ ॥ ೬೦ ॥

ನಿಜ ವೀರ್ಯೊಮುದನಾ ಭೂ–
ಭುಜೆರಂಚಿಪ್ಪಡ್ ನಾಣ
ತ್ರಿಜಗೊಂಟುತ್ತಮ ವಿಪ್ರಾರ್ಣವೊಂಟೆಡ್ಡಾ ।
ಭುಜ ಶೌರ್ಯೊಮುಳ್ಳಾಕು–
ಳಿಜತ್ ಯಂತ್ರೊಮಿನೀಲೆ
ದ್ವಿಜೆರೆಯ್ಯಾಂದಾ ನೃಪತೀ ಡಂಗುರೊ ಪೊಯ್ಯೋಸ್ಟೇ ॥ ೬೧ ॥

---

೬೦. ಈ ಪಾಡ್ - ಈ ರೀತಿ; ಸ್ಟ್ದನಾತೆ - ಇಲ್ಲದೆ; ಸ್ಟೀ - ಈ.
೬೧. ಈಲೆ - ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿರಿ. (ಈಯ್ಯ್ - ಧಾ.)

ಧಾತ್ರೀಶೇರ್ಕುಳೆ ಪೊಣ್ಣ್
ಶ್ರೋತ್ರೀಯೇರ್ಕುಳೆಕಾವು
ಶಾಸ್ತ್ರೋಮೀಕುಳೆಕ್ ಶುದ್ಧೊಮತ್ ನುಂಬೇ ।
ಮಾತ್ರಲಾ ತಡೆವಂತೆ
ರಾತ್ರಿಂಶಾನನೆ ಕೊಂಡ್
ಯಾತ್ರೇಯಾರ್ಕ್‍ಣೆಕುಪಕ್ರಮಿಕಾ ವೇಗೊ ॥ ೬೨ ॥

ವರಿಯೀಪೇರೆಳ್‍ಸ್ಟ್ ಭೂ–
ಸುರೆರೇಕೆಂಕುಳೆ ಪೊಣ್ಣ್
ಪರಿಹಾಸ್ಯೊಮಾತ್ ಲೋಕಿತೊಂಟುಳ್ಳೊಂಜೀ ।
ಬಿರುವೇರ್ ಯೀಸ್ಪಟ್ ಕ–
ತ್ತರಿತ್ ಯಂತ್ರೊಮಿನೆಂದಾ
ವರ ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನೆ ಡಂಗುರೊ ಪೊಯಿಪೋಸ್ಟೆ ॥ ೬೩ ॥

ಫಲೆರಾ ಕೇಳ್‍ಕ್‍ಣಂದೊ
ಮುಲೊಸ್ಟ್ ಕಂಠೆನಿ ಪೊಯಿಸ್ಟ್
ಫಲುವಾರೊ ಪಣಪಾ ವಾಕ್ಯೊಮಿನೀ ಕೇಂಡ್ ।
ಫಲು ರಾಜ್ಯೊಂತ ಜಗತ್ತ್
ಜಲಧೀ ಘೂರ್ಣಪಿನಂದೊ
ಕುಲಧರ್ಮೊಮಾವಾತೆಂಕುಳೆಕೆನ್‍ಪ್ಪೆರ್ ॥ ೬೪ ॥

ಭುಜಶೂರೆರರಸುಕುಳು
ದ್ವಿಜೆರ್ ವೈದಿಕೆರೆಯ್ಯಾ
ಅಜೆ ಕಲ್ಪೀತಿಜಿಯೇರಾದಿಟ್‍ತ್ತಾರಾರೆನ್ ।
ನಿಜಧರ್ಮೊ ಬುಡ್‍ಸ್ಪನ್ಯಂ–
ಟಿಜಪುರ್ಕ್‍ಣ್ಯೆಕೆಂಕುಳು
ಪಜಿವೋದೆರೆಂದ್‍ಂಡೀಕುಳೆ ಸಿದ್ಧಾಂತೊ ॥ ೬೫ ॥

ಶರಚಾಪೊಂಕುಳೆ ವಿದ್ಯೆ
ಧರಣೀಪಾಲೆರೆಕುಳ್ಳವು
ಬಿರುವೇಚಾಡ್‍ಕುಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೆಕಾತ್ ।

---

೬೨. ಮಾತ್ರಲಾ - ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರಕ್ಕೂ; ರಾತ್ರಿಂಶಾನನೆ - ಚಂದ್ರಮುಖಿ.
೬೩. ಲೋಕಿತೊಂಟ್ - ಲೋಕನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ; ಯೀಸ್ಪಟ್ (ಯೀಸ್ಟ್‍ತ್) - ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ.
೬೪. ಉಲೊಸ್ಟ್ - ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿ; ಪೊಯಿಸ್ಟ್ - ಹೊಡೆದು.
೬೫. ಅನ್ಯಂಟ್ - ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ; ಇಜಪುರ್ಕ್‍ಣ್ಯೆಕ್ - ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ತೊಡಗುವುದಕ್ಕೆ; ಪಜಿವೋದೆರ್ - (?)

ಬರಡೆಂದ್‌ನಯೇಕೆಂಕುಳೆನ್
ಧುರೆಯೇರೆಂದಡೆಯಾ ಭೂ–
ಸುರೆರ್ ತಮ್ಮುಟೆ ಔಳೌಳಳೆತೆರಿಂಬಾ ॥ ೬೬ ॥

ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಟ್‌ತೊಪ್ಪ
ಆಲ್ ಆರ್ಬಯಿ ಮಾಂತಿನ್
ವೇಲೆಟೌಳ್ತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೇವುಪ್ಪೆರ್ ।
ಪೋಲ್ ವೆಂಬುಟ ಬೊಂ–
ದಾಲ್‌ಸ್ಟ್ ಫಲೆರಾಲಾ
ಸ್ವಾಲೋಚೀಪನತೆತ್ತ್ ತೆಳಿತೇವುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೬೭ ॥

ತೀರುವಿನ್ ನಿಜವಿದ್ಯೆ
ಸಾರಾಯಂಟುಳೆಪೋಸ್ಟ್
ಧಾರಣೀಪತಿ ಚೋದಿತೊಳಡೆಡ್ಡಾಯನ್ ।
ಆರಾರೆ ಋಣೊಂಕೊಪ್ಪಾ
ತೀರುವಿನ್ ವರಿಯೀಪೊ
ವಾರಿಜಾನನೆಯೆಂದೆರ್ ದ್ವಿಜಸಮೂಹೊ ॥ ೬೮ ॥

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣೊ–
ಮಾದಿ ವೊಡ್ಡಿಶೊವ್ವೆದ್ಯೊ
ವೈದಿಕೋ ಸ್ಮೃತಿ ಪೌರಾಣೊಮತೆಡ್ಡೆಡ್ಡಾ ।
ವೇದೊ ನಾಲ್ ಪುರಾಣೊ
ವೈದಿಕೆಂದ್‌ಂಬೆಟೆಂಕುಳೆ
ಮೇದಿನೀಶೆ ಪರೀಕ್ಷಿತೊಳಡೆಡ್ಡಾಯನ್ ॥ ೬೯ ॥

ಶಸ್ತ್ರಾರ್ಥೊಂಕುಳೆ ವಿದ್ಯೆ
ಕ್ಷತ್ರೀಯೇರ್ಕುಳೆಕ್ ಗಾ–
ಯತ್ರೀಯಾದಿ ಸಮಸ್ತಾ ಸ್ಮೃತಿ ವಿಪ್ರೆರೆಕ್ ।
ಪುತ್ರೇರೆಕಂಗೊಮೆಂ–
ದತ್ರಿನ್ ತಂದೆ ವರೆತ್ತಿನ್
ಪತ್ರೊಮುಂಡಯೆಕ್ ವರ್ತೀಪೊಳಿಯಾತೆ ॥ ೭೦ ॥

---

೬೬. ಬಿರುವೇಚಾಡ್‌ಕುಳು - (?)
೬೭. ಆಲ್ - ಬೊಬ್ಬೆಹಾಕಿ; ಆರ್ಬಯಿ - ಆರ್ಭಟೆ; ಪೋಲ್ - (?); ಬೊಂದಾಲ್‌ಸ್ಟ್ - ?
೬೯. ಒಡ್ಡಿಶೊ - (?)
೭೦. ಅತ್ರಿನ್‌ತಂದೆ - ಬ್ರಹ್ಮ; ವರೆತ್ತಿನ್ - ಬರೆದ.

ಅಗ್ನಿಕಾವುನ ಸಾಧ್ಯಂ
ನಂಗೊಂಟ್ ತನ್‌ಕುಳ್ಳ
ನಂಗೀಕಂಚಂದೆಟ್ ಸಾಧಿಪೆರೆಳಿಯೋ ।
ಭಂಗೊಮಾವನತೆತ್ತಿ–
ನಂಗೊ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೆಕ್
ಸಂಘಾತೊ ನಿಷ್ಟಾನ್ನವರೆರಾಸ್ಟ್‌ಪ್ಪಿನ್ ॥ ೭೦ ॥

ಓ್‌ದನೆತ್ತಿ ಧವಳಾನ್ನಂ
ಪುದಿಯಾ ನೆಯ್ ಬಹುಶಾಕಂ
ಮೃದುವಾಸ್ಪೀನಪ್ಪೊ ಬಾಳೆತ ಪಂರ್ದೆಡ್ಡಾ ।
ಪೊದ್‌ವಳ್ ಶರ್ಕರೆ ಬೆಲ್ಲ
ದಧಿಯಾ ಕೂಡುವುಟೆಂಕ್ಳು
ಪುದರ್ ನಿಲ್ಪುಡುವೊಮೌಳಸ್ಟೇ ಚೊವಾಲು ॥ ೭೧ ॥

ವೃಣೊಮೇಸ್ಟಾಲ್‌ದನೆತ್ತೀ
ಮಣೆ ಮಲ್ಲೊಂಜಿರೆ ನೇಲ್ಯ
ಫಣೆಯಾವ ಚಮೆತೀ ಸಾಧನಸಂಯುಕ್ತಂ ।
ಉಣಸ್‌ಂಡಾಟವುಳ್ ಕೈ–
ಗುಣೊಮೀ ಚೊಪವೊಮೆಂಕ್ಳು
ಪುಣೆವಾನೆತ್ತೆನ್‌ಕೇರಾ ದ್ವಿಜಸಮೂಹೊ ॥ ೭೩ ॥

ರಾಜಾವುಕುಳು ತಂಕುಳೆ
ತೇಜೋ ತಪ್ಪನೆಕಾಸ್ಟ್
ವ್ಯಾಜೊಂಟ್ ನಿಜರೂಪಂ ಮದೆತೊಂಡಿಂಚ ।
ಆ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯರೂಪಂ
ತೇಜೋ ಭೂಭುಜೆರೈವೆರ್
ಈ ಜ್ಯಾತಿ ವರ್ತೌಳುತ್ಸಹೊಮಿನ್ ಚೊಪ್ಪೆರ್ ॥ ೭೪ ॥

ಫಲುರಾಜ್ಯೊಂತ ಜಗತ್ತ್
ಫಲುಸ್ಟಾರೊ ನಿಲೆತತ್ತ್
ಫಲುಬುದ್ಧೀ ಮತಿನೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೇವುಪ್ಪ ।

---

೭೧. ಓ್‌ದನೆತ್ತಿ - (ಬೇರೆಲ್ಲೊ) ಇಲ್ಲದ, ವಿಶೇಷವಾದ; ಪುದಿಯಾ - ಹೊಸ; ಪೊದ್‌ವಳ್ - ಅರಳು; ಚೊವಾಲು - ನೋಡಿರಿ.

೭೩. ವೃಣೊಮೇಸ್ಟಾಲ್‌ದನೆತ್ತಿ - (?); ಫಣೆಯಾವ - ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ; ಪುಣೆವಾನೆತ್ತ್ - ಶ್ರಮಪಡದೆ; ಎನ್‌ಕೇರ್ - ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಜಲಜನಾಭೆಲ ಮೆಲ್ಲ
ಫಲು ಪಿಂದರ್ಜುನಕಾವ
ನಿಲೆ ನಿಲ್ಪೋವೆರ ಭೂಪವಚನಂಟಾಸ್ಟೆರ್ ॥ ೭೫ ॥

ಕೋಪೀನಂಗತಳಂತ
ದೀಪೊ ಶೋಭಿಪ್ಪಿನಂದೊ
ಪಾಪಿ ಜ್ಞಾನೊಮೊ ತತ್ವಜ್ಞೆರೆ ವಿವೇಕೊ ।
ರೂಪು ಚೋಜನತರ್ಕನ್
ಲೇಪೀತಿ ಮುಗಲಂದೊ
ಭೂಪೇರ್ತ್ತೆರ್ ವೇಷೊ ಮದೆತೀ ಜ್ಯಾತಿ ॥ ೭೬ ॥

ಪಿದೆಸ್ಪೀ ಪಾದರಸಂಟ್
ಪೊದಿಸ್ಪೀ ಕಾಂಚನೊಂತಂದೊ
ಮದೆವೊಂಡ್ ದ್ವಿಜವೇಷಂಟವನೀಶತ್ವೊ ।
ಖೆದಿಸ್ಪೀ ವಿಪ್ರಸಮೂಹೊಂ-
ತುದಧಿಟ್ತ್ತಾ ಪಾರ್ಥೆ
ಮೆದ್‌ಪುಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಕೇಂಡೆರ್ ಧರ್ಮಪುತ್ರೆರ್ ॥ ೭೭ ॥

ಮೇಲ್‌ಳೆಡ್ಡ್‌ಪು ಕುಂದು
ಮೂಲೊಮೆಂದ್‌ಡೆಪಿಂದ್
ಭೂಲೋಲೆ ನಸುಹಾಸೊಂಟನುಜ ಚೂಸ್ಟ್ ।
ಪೋಲಾನ್ಕಿ ಮುಖಸೊನ್ನೆ-
ಟಾಲೋಚೀಪನತೆತ್ತ್
ಬಾಲಾರ್ಕನ್ ಸದೃಶೇ ಮೆಲ್ಲ್‌ಳತೇ ಪಾರ್ಥೇ ॥ ೭೮ ॥

ಜನನೀಕಾ ಜನಕಾಕ
ಅನಿಲನ್ನಂದನಕಾ ಕೊ-
ಡನುಮಾನೀತ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟಭಿವಂದೀತ್ ।
ತನ ಕಕ್ಷಂಟಿಜಿಯೆಡ್ಡೊಂ-
ಜನುಪಮೊ ವಸನೊಮಿ
ವಿನಯಂತಾವಿಳತ್ ನೆಂದ್‌ತೆ ಭೀಭತ್ಸು ॥ ೭೯ ॥

---

೭೭. ಪಿದೆಸ್ಪೀ - ಹೊರಗಿರುವ; ಖೆದಿಸ್ಪೀ - ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾದ; ಮೆದ್‌ಪುಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ - ಕುಟ್ಟಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವುದನ್ನು.
೭೮. ಎಡ್ಡ್‌ಪು - ಒಳಿತು; ಮುಖಸೊನ್ನೆ - ಮುಖಸಂಜ್ಞೆ.

ನೆಂದ್‌ತ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್
ತಂದೆನೀ ಸ್ಮರಿತೊಂಡ್
ಮಂದಜಾಸನೆ ವಿಷ್ಣು ಹರೆದೇವೇಂದ್ರಾ ।
ವಂದೀತ್ ಹೃದಯೊಂಟ್
ಇಂದುವಂಶಜೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್
ಒಂದ್‌ಸ್ಸ್ ನಿರೆತ್ತ್ತೀ ಸಭೆಕಾ ಕೂಡ ॥ ೮೦ ॥

ವಿಜಯೇ ನೆಂದ್‌ಪ ಚೂಸ್ಸ್
ಪ್ರಜೆ ಪಣ್ಕೆರ್ ಚುತ್ಥತ್ತ್
ದ್ವಿಜಮುಖ್ಯಾ ಜಾಸ್ಟಾರೆಸ್ಸ್‌ಳತ್‌ಣಾಂದ್ ।
[ವಿ]ಜಯೆನ್ ಕೊಂಡಪೆನೆಂದವು-
ಳಿಜಿಸ್ಸ್ತ್ತಿ ಬಿರುವಾಣೊ
ಭುಜಶೌರ್ಯೊಂಟ್‌ಟಿತಾ ಯೆಂತ್ರೂಮಿನೀ ವೆಂದೇ ॥ ೮೧ ॥

ಗಮನೋಮೋಡೆಕ್ ಯಾತ್ರೆ
ಸಮಸಿದ್ಧಾಂತೊ ಪಣಾಲು
ರೆಮಣೀನಿಚ್ಚಿತ್ ಚಾಪೊಮೆಟುವೇನೆಂದೊ ।
ಧೆಮರೊಂಟೀ ನಡಪುಪ್ಪಿ
ಸಮಯೊಮೆಡ್ಡೇನಚಲಾಂ-
ದಮರೇಂದ್ರಾತ್ಮಜ ಹಾಸ್ಯೊ ವೆನ್‌ಕೇರಿಂಬಾ ॥ ೮೨ ॥

ಧಾರಣೀಪತಿಕುಳೆ
ಜಾರೋಯಿ ಬಿರುನಾಣ
ಸ್ಪೇರೆಕ್ ಸದರೊ ಶ್ರೀಗರುಡಾಟ್‌ತ್ತ್ ।
ಮೀರಿಯೀ ವಿಷೊಮಿನೀ
ಗಾರುಡೀಕಿಟುವೆರಾ
ತೀರುವೆನ್ನಂದೊ ಪೋಪ್ಪುಣಸ್ಸಾ ಚೂಲೆ ॥ ೮೩ ॥

ಶ್ರೋತ್ರೀಯೇರ್ಕುಳೆಟಾ ಕ-
ನ್ಯಾರ್ಥಿಯೆಂದ್ ವಿವಾಹೊ-
ಮರ್ಥಿಯುಂಡಾವುಟ ನಿಜವಿದ್ಯೆಟ್ ।

---

೮೦. ಒಂದ್‌ಸ್ಸ್ - ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ.
೮೨. ಧೆಮರೊಂಟೀ - (?)
೮೩. ಜಾರೋಯಿ - ನೆಲೆತಪ್ಪಿಸಿದ.

ಬೋರ್ತ್ಗಣೆಂಬಿ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಪೂರ್ತಿಯಾಕೊಸ್ಪಳಾಲು
ಕೀರ್ತಿತಪ್ಪನೆ ಕೊಂಡಾಲುನ ಕನ್ಯಾವೀ ॥ ൮൪ ॥

ಅಪಜಯೋಡತ್ತ್ತಿನ್
ನೃಪೆರೆನಿನ್ ಪರಿಹಾಸಿ-
ತಪರಾಧೊ ಕೊಳಿಯೆರ್ತ್ತೆಯತಿಧೂರ್ತೆ ।
ಉಪರೋಧೊಂಕುಳೆನಿನ್ ಬಾ-
ರಿಪನೆಪ್ಪಿನ್ ನಮುಕ್ಲೋಂ-
ಪಪಕೀರ್ತಿ ಬರುವೆನ್ಕೆರ್ ದ್ವಿಜಸಮೂಹೊ ॥ ൮൫ ॥

ಚಿಲೆರ್ ಪೋವರಿಯೆನ್ಕೆರ್
ಚಿಲೆರ್ ಜಾನ್ಬುಣೆನ್ಪ್ಪೆರ್
ಚಿಲೆರ್ ವಿಪ್ರೆರೆಕಾ ವರ್ಪುಣ್ ಕುಂದೆನ್ಕೆರ್ ।
ಚಿಲೆರ್ ಪೋವಡ್ ಸ್ವೈರೊ
ಬಲಸುಳ್ಳಾಯೆಂಬೆ ಕಾರ್ಯೊ
ಗೆಲವು ವರ್ಕ್ಗಣಲುಂಡೆನ್ಕೆರ್ ಚೂಸ್ಪಾಯನ್ ॥ ൮൬ ॥

ಪ್ರಜೆಯಿಂಬೇವಪ ಚುತ್ತಾ
ವಿಜಯೇ ಕೇಂಡ್ ಪಣ್ಪ್ಪೇ
ಅಜೆ ಕಲ್ಪಿತಿಜಿಯಿಸ್ ಕಲ್ಪನೆಯುಂಡಾಟ ।
ದ್ವಿಜೆರೇಕಾಕ್ಣಲುಂ[ಡ್]
ಅ್ಜೆಸ್ಪೇಯೆಂದ್ ಕಿರೀಟಿ
ನಿಜೊಮೀಮೆಂಚಲ ಪಣ್ಕೇ ತೆಳಿತ್ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ൮൭ ॥

ಜಾಕ್ ಸಂಭ್ರಮೊಮಂಚೇ
ಸ್ಟೀಕುಳೆ ಕರುಣೊಂತಾ
ಲೋಕಾನುಗ್ರಹೊಂಟ್ತ್ತಾಶೀರ್ವಚನೊಂಟ್ತ್ತಾ ।

---

൮൫. ಉಪರೋಧೊಂಕುಳೆನಿನ್ - ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು; ಬಾರಿಪನೆಪ್ಪಿನ್ - ನಿವಾರಿಸದಿರುವ; ಓಂಪೆ - ಮುಂದೆ.

൮൬. ಪೋವರಿ - ಹೋಗಬಾರದು; ಜಾನ್ಬುಣ - ಏನು ಮಾಡುವುದು?; ಬಲಸುಳ್ಳಾಯೆ - ಬಲವುಳ್ಳವನು.

൮൭. ಅ್ಜೆಸ್ಪ್ - ಯೋಗ್ಯತೆ.

൮൮. ಸ್ಟೀಕುಳೆ - ನಿಮ್ಮ; ಸ್ಪಾಕ್ಳು - ಅವರು.

ಆಕೊಟ್ಟೇ ವಿಜಯೋಮೆಂ–
ದಾ ಕಿರೀಟೀ ವಚೀಪ–
ಸ್ಪಾಕ್ಕು ಪಣ್ಕೆರ್ ಮೆಂಚಲ ಬಹುಪ್ರಾಕಾರೊ ॥ ೮೮ ॥

ಸಂಧಿ - ೧೫

ಇಂಚಾಕುಳೆ ವಂದಿತ್ ಪಾಂಡುಸುತೇ ಮಗ್‌ಟ್‌ಪ್ಪುಣ ಚೊಸ್ಸ್
ಅಂಚಾವುಟ ಪೋಸ್ವನುಭೈಪ್ಪು ಶುಭಾಶುಭೊ ನಾಮುತೆನೆಂದ್
ಪಂಚಾನನಟೊತ್ತಿ ಮಹೀಸುರೆರ್ ಪಣಪಾಪಸ್ಟೆ ಕೇಂಡ್
ಪಂಚಾಯುಧತುಲ್ಯೆ ಮಹಾಪಥೊಮೇ ನಡತೇ ಸಭೆಮಧ್ಯೊ ॥ ೧ ॥

ನರವೀರೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್ ಶ್ರೀಹರಿನೀ ನಿನೆತಂಜಲಿ ಪತ್ತ್
ನರಸಾಗರೊನಿಂಜಿಸ್ಸಿ ಮಧ್ಯತೆಟ್ ನಡತ್ ವರಪಂಚಾ
ಕರುಣಾಕರೆ ದೆರ್ಶಿತ್ ಹರ್ಷಿತೆರ್ ತನ ಭಕ್ತನಿ ಚೊಸ್ಸ್
ಫೆರಿಯೋತ್ಸಹಿತೇವುಕೆರಾಪೌಳ್ ಬಲಭದ್ರೆರೆ ಮುನ್ನಾ ॥ ೨ ॥

ಅಸುರಾರಿಯನಂತಕ್ ಚೊಪ್ಪೊಯೆರ್ ಹೋಸ್ಪರ್ಜುನೆ ವರ್ಪೇ
ವಸುಧೇತುಳೆಯುಳ್ಳೆರ್ ಪಾಂಡವೆರ್ ಬರುವೇರ್‌ತೆನೆಂದ್
ವಸುದೇವೆರೆನಿಚ್ಚಿಟ್ ಶೂಲ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ ವಚನಿಚ್ಚಿಟ್ ಸತ್ಯೊ
ಮಸೆಮುಟ್ಟನೆ ಸಾಧಿತೆನೇನೆಪಾ ಬಲಭದ್ರೆ ವಚೀತೆರ್ ॥ ೩ ॥

ಧರಣೇಶೆಯೊ ಭೀಮೆಯೊ ಮಾದ್ರಿಜೆರೊ ಮಾತಾವೊಯೆಂದಿಂಚಾ
ಹರಿಟಾರ್ ವಿಚಾರಿಪ ಭೂಸುರೆರೇ ಸಾರೂಪ್ಯಪದಂಟ್
ವಿರಸ್‌ಸ್ಟ್‌ಂಬುಳುಳ್ಳೆರ್‌ಂದೇವಪನೇ ಸ್ಥಿರೆಂಚಿಡೆಪಿಂದೀ
ಪರಿಶೆಂದ್‌ಸ್ಟ್ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿತೆರ್ ಸಂತೋಷಿತನಂತೇ ॥ ೪ ॥

---

೧. ಪಂಚಾಯುಧತುಲ್ಯೆ - ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಸಮಾನನಾದವನು.
೩. ಅನಂತಕ್ - ಬಲರಾಮನಿಗೆ; ಹೋ - ಅಗೋ; ಇಚ್ಚಿಟ್ - ಮೇಲೆ; ಶೂಲ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಆಣೆ ಹಾಕಿ; ಮಸೆಮುಟ್ಟನೆ - ಕೊನೆವರೆಗೂ.
೪. ಸಾರೂಪ್ಯಪದಂಟ್ - ಸಮಾನರೂಪದಲ್ಲಿ; ವಿರಸ್‌ಸ್ಟ್ - ಬೆರೆತು; ಇಡೆಪಿಂದೀ ಪರಿಶೆ - ತಿಳಿದ ರೀತಿ.

ಮಾಯಾಪಟಲೊಂತುಳೆಯಾಕೊಸ್ಪತೀ ನರಜಂತುವಿನ್ ಕೃಷ್ಣಾ
ಸ್ತ್ರೀಯಾತಿ ವಸೀಪೆರೆನ್‌ಪ್ಪುಣಯೇ ಪಿನಯೇನಿನಿಮುಟ್ಟಾ
ಜಾಸ್ತೇ ಸಮರೊಂಟ್ ಜಯೀತ್ ಸುಖಂ ಕನ್ಯಾವಿ ವರೀಕಾಂ-
ದಾಯುಷ್ಯೊಲ ವರ್ಧಿತ್ ಬಾಟ್‌ದನಾ ಧರೆ ಪಾಂಡುತನೂಜೆರ್ ॥ ೫ ॥

ಬಲಭದ್ರೆರ್ ಚೂಸ್ಪತಿ ಹರ್ಷಿತೆರ್ ನರನಾಕೃತಿ ಮಾಂತಾ
ನಿಲೆ ಪಿಂದಿರಿನೊಟುಸ್ಸೀ ಸಮಸ್ತೆರ್‌ಲಾ ವೀರೇಂದಡೆಕೊಂಟೇ
ಫಲೆರಾ ಫಲುಸ್ಸಾರೊ ವಚೀಪುಕೆರ್ ತಮುಕೊತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಎಲೆ ಭೂಪತಿ ಕೇಳಿಲ ಕೌತುಕೊಮೀ ಮಿತ್ತ್ ವರಿಯೆರ್ತಿ ॥ ೬ ॥

ಧರಣೀಶೆರ್ ಪಾರ್ಥನಿ ಚೂಸ್ಟ್‌ಣೊರೀ ಮರ್‌ಳೇ ನಮಿನೆಯ್ಯಾ
ಪರಿಹಾಸಿಪೆರರ್ಪಿ ವಿದೂಷಕೆಯೋ ದ್ವಿಜರೂಪೊ ಧರೀತ್
ಸುರರಾಜೆಯೊ ವ್ಯಾಜೊಮುದಂತಿ ಮಹೀಸುರೆಯಾವುಟ ಶಕ್ತೀ
ಬರನ್ ಬಿರುವೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಯಂತ್ರೊಮಿನಿ ಮುದ್ರಿಪೇರ್‌ತೆನೆಂದೆರ್ ॥ ೭ ॥

ಬಿರು ತಂಕ್ ಸಖಿತ್ವೊ ಮೃಗಾಜಿನೊಮೊ ರುದ್ರಾಕ್ಷೊಮೊ ಪಕ್ಷೇ
ವರ ದರ್ಭೆಯೊ ಮೂರ್ತಿಕುಳೊ ತಿಲೊಮೊ ಎಟುವೇರ್‌ತೆ ಪೋಸ್ಟ್
ತಿರಿಯುಣ್ಕೆ ಬಡದ್ವಿಜನಾ ನಿನೆವೂಂಜಾಭಾಸೊಮುಂದ್ವಾತ್
ಸ್ಮರಬಾಣೊಮಿ ಕೊಂಡ್ ಸಹೀಪುಕ್‌ಣಾಸ್ತೇರೀ ಭುವನೊಂಟ್ ॥ ೮ ॥

ಭೂವಲ್ಲಭೆರೀತ್ ಜಗತ್ತಿನಿ ಚೂಸ್ಸುಲ್ಲಂಘಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಈ ವಿಪ್ರಕ್ ಸೇರುವುಟೀ ವನಿತೇ ವಿಭವೊಂಕ್‌ಣೆಯುಂಡೋ
ಆ ವಾರಿಜಲೋಚನೆಕಾವು ಸುಖೀತುಲೊಸ್ಟುಣ್ಕೆ ಪದಾರ್ಥೊಂ-
ದಾ ವೇಲೆಟ್ ಚೂಸ್ಟ್ ರೆಸೀಪುಕೆರ್ ನಿಲ್‌ಸ್ಟ್ತ್ತಿ ಜಗತ್ತ್ ॥ ೯ ॥

ಪರಿಹಾಸ್ಯೊ ವೆನ್‌ಪ್ಪುಣ ಕೇಳವನೇ ಶ್ಲಾಘ್ಯೊ ಕೊಳನೆತ್ತ್
ಪರಿತೋಷೊಮಿ ಕೊಂಡಿ ನೃಪೇರ್ಕುಳೆನೀ ಮರ್‌ಳಾಡ್‌ಕೆರೆಸ್ಕೀ
ಪರಿಶೇ ನಿನೆತ್ ನಡತಾ ದ್ರುಪದಾ ನಾರೀ ಜನೊಮೌಳ್
ಪರಿಹಾಸಿತೆರ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಕೃತಿಯೇರ್‌ಂದುವೆಂದ್ ಪಿನಂತೆ ॥ ೧೦ ॥

ಸ್ತ್ರೀ ಪಾಡ್ ನಿರೀಕ್ಷಿಪುಲಕ್ಷ ಮಹಿಸ್ಸುರೆ ಹೋಸ್ಟೊರಿ ವರ್ಪೇ
ಚಾಪೋಮಿಳೆತೀಸ್ಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲೊಮಿನ್ ಜಯಿತೊಂಡೊವೆನೆಂದ್

೭. ಮುದ್ರಿಪೇರ್ - ಬೀಳಿಸುವರು.
೮. ಆಭಾಸೊ - ಪರಿಹಾಸ; ಸ್ಟೇರ್ - ಯಾರು.
೯. ಉಲೊಸ್ಟ್ ಉಣ್ಕೆ - ತಿರಿದುಣ್ಣುವ.

ಜೈಪಾಲ್ಯುವುಟುತ್ತಮೆ ವಿಪ್ರೆಯತ್ೕ ಯಿನ್‌ಕಾವೆಯೊ ಪಕ್ಷೀ
ಚೊಪೋಸ್ಟ್ ಪಣ್‌ಪ್ಪೆರ್ ದ್ರೌಪತಿಟಾ ತೆಳಿತಾ ವಧುವ್ಯಂದೊ ॥ ൧൧ ॥

ಸೂತ್ರೊ ಧರಿತೊಂಡ್ ಕುರೆಲ್ಕ್ ಪಿರೆಲ್ಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ ಪವಿತ್ರೊ
ಧೋತ್ರೊ ಮುಟಿಲೋಂಪುಟ್‌ಸ್ಟ್‌xxx ಎಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡಥಗೇಪೀ
ಶ್ರೋತ್ರೇರ್ಕುಳೆನಂದೊ ವರ್‌ಪ್ಪುಣ ಚೊಸ್ಟಂಬೆ ಕಾಮೆ ವರ್‌ಪ್ಪೆ
ರಾತ್ರಿಂಶನಿಭಾನನೆ ದ್ರೌಪತಿಲಾ ಅತಿ ವಿಪ್ರೆತಿಯಾಸ್ಟೆರ್ ॥ ൧൨ ॥

ಎನಪಾರತಿಲೆಜ್ಜಿತಥೋಮುಖಿಯಾ[ಸ್ಟ]ವನೀತಳೊಮೆಲ್ಲಾ
ತನ ಕಾರ್‌ಟೆ ಕೀರ್‌ಸ್ಟ್ ನೆಂದ್‌ತೆರ್ ಮಂದಸ್ಮಿತೆಯಾಸ್ಟ್
ವನಜಾಕ್ಷಿಕ್ಳು ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಜರ್ತ್ ಮುಖೋ ಚೊಲಾಂದತಿ ಹಾಸ್ಯೊ
ವೆನ್‌ಕೇರನುಮಾನಿತ್ ತಂಕುಳೆಟ್‌ೕಯನುಕೂಲೆಂಬೆಯೆಂದ್ ॥ ൧൩ ॥

ಸ್ಮರಬಾಧೆಯೊ ಭ್ರಾಂತೊ ಮನೊಂತುರೆಪೋ ಬಲಯುಕ್ತೆಯೊ ತಾನ್
ಧರಣೀಶೆರ್ ಜರ್ಪೆರ ತೀರನತೇ ಪೆರಮುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟಿ ವೆರ್ತ್
ಬಿರುವೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಯಂತ್ರೊಮಿನೀ ಸ್ಟಂಬಳೆನ್ ಕೊಂಡೊವೆರಾ ವರ್ಜಿನ್
ಪರಿಶೇಂದಮಲಾಂಗಿಕುಳರ್ಜುನನಿನ್ ಪರಿಹಾಸಿತೆರೇರಾ ॥ ൧൪ ॥

ಪುಡಮೀತಳೊ ಕೀರ್‌ಸ್ಟ್ ನೆಂದ್‌ತಿನಾ ವನಜಾಕ್ಷಿನಿ ಚೊಸ್ಟ್
ಆ್‌ಡೆಪಿಂದೆರ್ ಚೊವಪ ಶ್ರೀಹರಿಲಾ ತನ ಭಕ್ತೆರೆ ಶೌರ್ಯೊ
ಆ್‌ಡೆಯೊಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕಾಡ್‌ಟ್ ದೆಂಡಿಪೆರಾ ವಿಹಿತೊಂಡ್‌ನ ಮಿತ್ತ್ೕಂ–
ದುಡುವಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ತನ್ನ್‌ಟೆ ಸಂತೈತ್ ವಿಧಿ ಕಲ್ಪಿತೊಮೆಂದೆರ್ ॥ ൧൫ ॥

ಇಂಚಾ ವಧುಕ್ಳೊ ನೃಪೆರಾ ಪಣಪಾಪಸ್ಟೆ ಕೇಂಡ್ ಮನಸ್ಸಿನ್
ವಂಚೀಪೆ ಸಮಸ್ತ ನೃಪೇರ್ಕುಳೆನಿನ್ ಕಡೆಕಣ್ಣವ ಚೊಸ್ಟ್
ಮೆಂಚಿಪ್ಪುಣ್ ಶ್ರೀಮುಖೊಮರ್ಜುನಕ್ ಮಂದಸ್ಮಿತೊಂತಾವ
ಚಂಚಾಲ್ಯತೆ ಪ್ರಾಪಿಪನೇ ನಡತೇ ನೃಪಸೈನಿಕ ಮಧ್ಯೊ ॥ ൧൬ ॥

ಸುರರಾಜತನೂಜೆ ವರ್‌ಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಚೊಸ್ಟೇ ಹೃದಯೊಂಟ್
ಮರ್‌ಗ್‌ಪ್ಪೆರ್ ಶ್ರೀವಿದ್ರ್‌ವೆರ್‌ಂಬೆಯಾನಾಕಾರೊಮಿ ಚೊಸ್ಟ್
ಹರಿ ರೆಕ್ಷಿಗ ಬಾಲೆರೆನೆಂದೌಳ್ ನಿನೆತಾರ್‌ಲ ನಿಲ್ಪಾ
ಕುರುಕ್ಳು ನಿಲೆನಿಲ್ಪಪನಾ ನೃಪೆರೇ ಕೃಪೆ ದರ್ಶಿತೆಯಾಪು ॥ ൧൭ ॥

---

൧൧. ಸ್ಟೀ - ಈ; ಹೋ - ಆಗೋ; ಸ್ಟೊರಿ - ಒಬ್ಬನು; ಜೈಪಾಲ್ಯುವುಟ - ಜೈಸುವುದಾದರೆ.
൧൨. ಸೂತ್ರೊ - ಜನಿವಾರ; ಮುಟಿಲೋಂಪ - ಮೊಳಕಾಲು ವರೆಗೆ; ಉಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು; ರಾತ್ರಿಂಶ - ಚಂದ್ರ; ವಿಪ್ರೆತಿ - ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿ.
൧൪. ಪೆರಮುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟಿ - ಹಿಂಜರಿದ.
൧൫. ಆ್‌ಡೆಯೊಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಸಂಚರಿಸಿ; ವಿಹಿತೊಂಡ್‌ನ - ಯೋಗವುಂಟು; ಮಿತ್ತ್ - ಮುಂದೆ.
൧൭. ರೆಕ್ಷಿಗ - ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಕೃಪೆ ಚೂವಪ ಪಿಂದೆರ್ ದೂರತರಂಕ್ಂಬೆಯರ್ಜುನೆಯೆಂದ್
ಕೃಪೆಟಾಯನಿ ಮಾನಿತ್ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಕರುಣೀಕ ಸದಾಂದ್
ಉಪತಾಪಿತ್ ವ್ಯಾಕುಲಿತೇವುಕೆರ್ ಸತಿ ಲಾಭಿತ್ ಮಿತ್ತ್
ನೃಪಸಂತತಿ ಬಾಟ್‌ಗನಾಂದೌಳ್ ನಿನೆತ್ತ್ತೆರ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ॥ ೧೮ ॥

ಮೂರ್ಧ್ನೀರ್ಟ್ಟಕ್ ಲೇಪಿತ್ ಚಂದನೊಮೀನ್‌ಟಿಲೋಸ್ಟತಿ ಗಡ್ಡೊ
ಶುದ್ಧೋ ವರಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂದೊ ತನು ಧರಿತ್ ಯಿರಡಿಕ್ಕಿನ್
ಮಧ್ಯೊಂಟೆ ವರ್‌ಪ್ಪುಣ ಚೂವಪನೇ ಗುರು ಹರ್ಷಿತನೇಕೊ
ಊರ್ಧ್ವಾವಡ್ ಪೌರುಷೊ ಫಲ್ಗುನಕೆಂದಾಯಿಸ್ಸ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ತ್ತೆರ್ ॥ ೧೯ ॥

ಅ್‌ಡೆಪಿಂದೆರ್ ಚೂವಪ ಭೀಷ್ಮೆರ್‌ಲಾ ಸ್ಟ್ಂಬೆಯರ್ಜುನೆಯೆಂದ್
ತ್‌ಡ್‌ಮೂಡಿತ್ ಶ್ರೀಹರಿ ಶ್ರೀಮುಖೊಮೀ ಚೂಸ್ಟ್ ತೆಳಿತಂಬಾ
ಮಡರೀಪಡೆತ್ ಧರೆ ಪಾಲಿಪೆರಾ ಕರುಣೀಪಿ ಜಯಾಂದ್
ಕಡೆಕಣ್ಣ್‌ಟೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ್ ಹರ್ಷಿತೆರ್ ತಮ ಬಾಲನಿ ಚೂಸ್ಟ್ ॥ ೨೦ ॥

ಅ್‌ಡತಾ ಬಲತುಳ್ಳ ಮಹೀಶ್ವರೆರೇ ಕಡೆಕಣ್ಣವ ಚೂಸ್ಟ್
ನಡಪುಪ್ಪುಣ್ಣೆ ತೆರ್ವಟೆಟ್‌ತ್ತೀ ಹರಿನ್ ಚರಣಾಂಬುರುಹೊಂಕ್
ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟೆ ಭಕ್ತಿಟೆ ಕಣ್ಣುಳೆಟೇ ಕಮಲೋದರ ಚೂಸ್ಟ್
ಪುಡಮೀಪತಿ ಕೇಳಿಲನಾ ವಿಜಯೇ ಬಿರುತಂತ್‌ಕ್ ವರ್ತೇ ॥ ೨೧ ॥

ಬರ್ತಾಯೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೊಮಾ ಬಿರುಕ್ ಸುರರಾಜಕ ಮಿತ್ತೌ-
ಳ್‌ತ್ತೀನಮರೇರ್ಕುಳೆಕಾ ಪಂಚಮಹಾಭೂತೊಂಕುಳೆಕೊಪ್ಪ
ಚಿತ್ತೊಂತವ ವಂದಿತ್ ದಿಕ್ಕಣ್ಮೆಕಯೇ ಪಾಲಿತ್ ನಿಲ್ತಿನ್
ಸತ್ಯಜ್ಞೆರೆಕಾ ಹರಿಕಾ ಗುರುಕಾ ನರೆ ಕೈಮುಗಿಯೊಂಡೇ ॥ ೨೨ ॥

ದಿನನಾಥನಿ ವಂದಿತ್ ಸತ್ಯಮಹಾ ಲೋಕಜ್ಞೆರೆನೆಯ್ಯಾ
ವನವಾಸಿಕುಳಾಸ್ಪಿ ಮಹರ್ಷಿಕುಳೂ ಭೂದೇವಿಕ ಕೂಡ
ತನ ವಂಶಜೆರಾಸ್ಪಿನ ಪೂರ್ವಜೆರೇ ಗಣನಾಥನ ಕೂಡ
ಮನಸಾ ಹೃದಯೊಂತುಳೆಯೀ ನಿನೆತ್ ಕೈಯಂಜಲಿ ಪತ್ತೇ ॥ ೨೩ ॥

ಆವಾಹಿತೆಯಂಬುರುಹಾಸನನಿನ್ ಬಿರುಕೊಡಿಟ್ ಮಧ್ಯಂ-
ಟಾ ವಾರಿಜನಾಭನ್ ಸ್ಥಾಪಿತೆನಾ ತುದಿಟಂತಕವೈರಿ
ಆವಿಷ್ಟೊಮಿ ಮಾಂತ್ ನಮಸ್ಕರಿತೌಳ್ತೆಟ್‌ವೊಂಡೆ ಧನುಸ್ಸ್
ಆ ವಾಸವಿ ಬಾವೊಸ್ಟ್ ಸಂಶಿಪನೇ ತೆರುವೇತ್‌ಸ್ಟೆ ವೇಗೊ ॥ ೨೪ ॥

---

೧೮. ಕರುಣೀಕ - ಕರುಣಿಸಲಿ; ಬಾಟ್‌ಗ - ಬಾಳಲಿ.
೧೯. ಅ್‌ಟಿಲೋಸ್ಟ್ - ಜೋಲಲು ಬಿಟ್ಟು; ಊರ್ಧ್ವಾವಡ್ - ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ.
೨೧. ನಡಪುಪ್ಪುಣ್ಣೆ - ನಡೆದುಬರುತ್ತಿರುವವನು; ಅಂತ್‌ಕ್ - ಬಳಿಗೆ.

ಬಿರುವಿಲ್ಲತಿವೆಂದ್ಸ್ಟೆ ಬೇರ್ಸ್ಟೆನಾ ಕೆಬಿ ಮುಟ್ಟಕ್ ವೆರ್ತ್
ಧುರೆಕೂಳ್ಂದೆಕಂಚನೆ ಪೋಡಿತ್ಣಾ ಮಗಧಾದಿಕುಳೆಯ್ಯಾ
ವರನ್ೀ ಪುದರುಳ್ಳ ಧನುಸ್ಸ್ಂದುವೆಂದ್ಜಿಯಾಕುಳು ನಂಕ್
ವರಡ್ ಗೆಲೊವೆಂದಿಜಿಸ್ಟೇರೆನ್ಕ್ಂದನುಮಾನಿತೆ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೨೫ ॥

ಪುಡಮೀಶೆರೆ ನುಂಬಟ್ ಚಾಪೊಮಿನಿನ್ ಯೆಟ್ಸ್ಪಾ ನರವೀರೆ
ಯಿಡಕ್ಕೈಯಿಟ್ ಪತ್ತ್ಸ್ಟ್ ತೆರುವಿಟಿತೇ ಕರ್ಣಾಂತರೊಮುಟ್ಟಾ
ಕಡೆ ಕೂಡಲ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿತೆರ್ೀ ದ್ವಿಜೆರಾರ್ತೆರ್ ಚೂಸ್ಟ್
ಮಡರೀಕುಳು ದ್ರೌಪತಿಕಾಯೆ ವರೇಂದೇವುಪ್ಪೆರತೆಯ್ಯಾ ॥ ೨೬ ॥

ಸುರರಾಜೆಲ ಕೇಳಪ ಶಬ್ದೊಮಿನೀ ಜಾಸ್ಟೀ ಧ್ವನಿಯೆಂದ್
ವರನಾರದರೇನುಳೆತ್ೀ ಮಿನಪಾಪಾರೇಸ್ಟ್ಣ ಕೇಂಡ್
ತರಸಾಪು ವಿಮಾನಗಣಂಕುಳೆಟ್ೀ ಮಿತ್ತೇ ನಿರೆತ್ಪ್ಪಾ
ವರಯಂತ್ರೊ ತಿಮಿಂಗಿಲೊ ನೀರುಳೆಸ್ಟೀ ನರೆ ಚೂಸ್ಟ್ಡೆಪಿಂದೇ ॥ ೨೭ ॥

ಶರೊಮೀಕ್ಷಿತೆ ಮಿತ್ತ್ ತರೊಂತರೊಮಾಸ್ಟಿಜಿಸ್ಟ್ತ್ತ್ಣವೈನಾ
ತರಸಾಸ್ಟೆಟ್ಸ್ಟೊಂಡ್ಸ್ಟ್ತೆ ರೂಪುಟ್ ಕೊಟ್ತ್ ಯಿಟಿತೀಯ್ಯಪ ವೇಗೊ
ನಿರತ್ತ್ತಿ ಜಗತ್ತೊರಿ ಪಿಂದಿರಿನಾ ಸುರೆರಂಬರೊಂಟ್ತ್ತ್
ಹರಿಯೋ ಹರಿಯೆಂದೆರ್ ಯಂತ್ರೊಮಿನೀ ಮುದ್ರಿತೀ ಪದಚೂಸ್ಟ್ ॥ ೨೮ ॥

ಪಂಚಾಶರೊ ಕೊಟ್ತ್ಟಿತೀಯ್ಯಪನೇ ಪಾಶೊಂಕುಳು ಪಂಚಾ
ಮೆಂಚೀ ವಸ್ತುಲ ಥನೊ ಬೂಟ್ಸ್ಟ್ಣ್ ಬೆರಿಟ್ಪ್ಪ ಕಿರೀಟೀ
ಪಂಚಾನನೆ ಸೋಮಧರೀಪುಕಿನಾ ಪರಿಶೀ ನೆರೊಮಾವಾ
ಇಂಚೇರೊರಿ ಪುಟ್ಟ್ಸ್ಟಿರೀ ಧರೆಟ್ೀಂದಮರೆರ್ಪುಗಟ್ಪ್ಪೆರ್ ॥ ೩೦ ॥

---

೨೪. ಆವಿಷ್ಟೊಮಿ - ಆವಾಹನೆಯನ್ನು; ಎಟ್ವೊಂಡೆ - ಎತ್ತಿಕೊಂಡನು; ಬಾವೊಸ್ಟ್ - ಬಾಗಿಸಿ.
೨೫. ಬೇರ್ಸ್ಟೆನಾ - ಮೇಲೆತ್ತಿದನು.
೨೬. ಇಟಿತೇ - ಎಳೆದನು.
೨೭. ಮಿನಪಾಪ - ಮಾತಾಡಲು.
೨೮. ಮುದ್ರಿತೀ - ಬೀಳಿಸಿದ; ಪದ - ಸಂಗತಿ (ಕ. ಹದನು).
೩೦. ಥನೊ - (?)

ಸಂಧಿ - ೧೬

ಸುರಶಬ್ದೋಂಕುಳೆ ಕೇಂಡ್
ದೆರ್‌ಶೀತೆ ದ್ರ್‌ಪದೆಲಾ
ವರಯಂತ್ರೊಮುದ್ರಿತೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆಯೇರೆಂಡ್ ।
ಆರಸುಕುಳಡೆಯಾಲ
ವರಚಿಂತಾತುರೆರಾವ
ನರಬೆಳ್ಳೊ ಚೂಸ್ಟಾಯಾ ವರೆಯೇರಾಪು ॥ ೧ ॥

ಯಂತ್ರೊಮಿ ಮುದ್ರಿಪಾವಾ
ಮಾಂತೇರೊಪ್ಪ ದ್ವಿಜೇರ್ಕ್ಭ
ಸಂತೋಷೀತ್‌ಳತಾರ್ತ್ ತೆಳಿತ್‌ೀ ಪಣ್ಕೆರ್ ।
ಚಿಂತೇನಿ ಬುಡ್‌ಲೆ ಓ-
ಕಾಂತೇರೆ ಮಾಂಗಲ್ಯೊ
ಕಾಂತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕಾಯಳ್ ದ್ರ್‌ಪದನ್ ಪುತ್ರೀ ॥ ೨ ॥

ಚಿಲೆರ್ ಪಾರ್‌ಕೊಣೇಪ್ಪೆರ್
ಚಿಲೆರ್ ದೆಂಡೆಪೊಳಿಪ್ಪೆರ್
ಚಿಲೆರ್‌ಂಗ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ ಚೂಪೊಯೆರೀ ಪಾಡ್ ।
ಚಿಲೆರ್ ಚೂಸ್ಟ್ ತೆಳಿಪ್ಪೆರ್
ಚಿಲೆರಾಪ್ರುಪ್ಪೆರ್ ವಿಪ್ರ
ಜಲಧೀ ಘೋರ್ಣತ್‌ಣೊಂಜಾಶ್ಚಯೋರ್ ಭೂಪಾ ॥ ೩ ॥

ವಾರುಧೀ ಮುರೆನಂದೊ
ಪಾರ್‌ಸ್ಟೀ ದ್ವಿಜೆರೊಪ್ಪಾ
ಧಾರುಣೇಶೆರ್ ಚಿಂತಾತುರೆರಾಸ್ಟ್‌ಪ್ಪಾ ।
ಆರೆಸ್ಟ್ ದ್ರ್‌ಪದೇಲಾ
ಶೂರೇರೆಂದ್‌ಡೆಪಿಂದ್
ಚಾರೇರೆನುಳೆತ್ ತರ್ಪೂಯೆ ಸೈನ್ಯಾಘೊ ॥ ೪ ॥

ವೈಪರೀತ್ಯತೆಟ್‌ತ್ತೀ
ಭೂಪಾಲೇರ್‌ಂಬೆಯಾನಿನ್
ಕೋಪೀತೇಸ್ಟ್‌ಲ ಬೆಂಬೋ ಪಿನರೀಯೆಂದ್ ।

---

೧. ಸುರ - ಬಿಲ್ಲಿನ ಝುಂಕಾರದ ಸ್ವರ; ಶಬ್ದ - ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸಿದ ಶಬ್ದ.
೪. ಮುರೆನಂದೊ - ಗರ್ಜಿಸುವಂತೆ.

ಭೂಪೇಯಪ್ಪಿಪ ಕೇಂಡೌ
ಳಾ ಪ್ರೊರ್ತಾ ಚುಟೀಯೊಂಡೆರ್
ಕಾಪುಕಾಯುಧಕಾರೆರಜಿಪೆಸ್ಸಾರೊ || ೫ ||

ಪಾರ್ಥನ್ ಚುತ್ತಟ್ ಸೈನ್ಯೊ
ಸಾರ್ಥೊ ಕೂಡ್ಸ್ಟ್ಣಾಕ್ಳು
ಸತ್ಯೆ ಚಾಮರೊ ಭೇರಿ ಬಹುವಾದ್ಯೊಂಕ್ಳು ।
ಪತ್ತ್ಸ್ಟ್ ದ್ವಿಜ ಚುತ್ತಂ-
ಚಿತ್ತೀನಾ ಸಮಯೊಂಟ್
ವರ್ತೆರಾ ದ್ರ್ಪದನ್ನಂದನೆ ಮೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ || ೬ ||

ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧೀ ಕಡೆನಾನಿ
ವಾರುಧಿತ್ತ್ ಜನೀತಿ
ಸ್ತ್ರೀರತ್ನೊ ಹರಿ ಪ್ರೋಸ್ಬಾಶ್ರೀಪಿನಂದೋ ।
ಧಾರಣೇಪತಿ ಯಜ್ಞ
ಸಾರೊಂಟ್ತ್ತ್ ಜನೀತಿ
ನಾರೀ ವರ್ತೆರ್ ಮೆಲ್ಲರ್ಜುನನಂತ್ಕ್ || ೭ ||

ಅ್ಳಪೂರ್ಣೇಂದುನಿಭಾಸ್ಯೆ
ಬಳಸಾ ನಿಂಜಿಸ್ಟಿ ತನ್ನಾ
ಕುಳೆ ಮಧ್ಯಂಟಧಿಕೋ ಲಜ್ಜಿತ್ ಮೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ।
ಕಳಹಂಸಾಗಮನೆ ವರ್ತೆರ್
ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೊಮಿನೆಯ್ಯಾ
ಥಳರೋಸ್ಟ್ ಬಹುವಾದ್ಯರಭಸೊಂತಾವಾ || ೮ ||

ನಳಿನಾಕ್ಷಿ ಮುಖಪದ್ಮಂ-
ತುಳೆಯೀ ನಿಂಜಿತ್ತ್ಣ್ ಸ್ವೇದಂ-
ತ್ಳ ಬಿಂದು ನಿರತ್ತ್ತೀ ಮಿರೆಭಾರೊಂಕ್ ।
ಸ್ಳಪಾಪು ನಡುಚಣ್ಣೊ
ಕ್ಳರ್ಪ್ಪುಣತೀ ಲಜ್ಜೀ-
ಸ್ಟಳ್ ನೀಲಾಳಕಿ ವರ್ತೆರ್ ವಿಜಯಾ ಮುಟ್ಟ || ೯ ||

---

೫. ವೈಪರೀತ್ಯತೆಟ್ತ್ತೀ - ವಿಪರೀತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ, ಅಸಮಾಧಾನದಲ್ಲಿರುವ; ಅ್ಂಬೆಯಾನಿನ್ - ಇವನನ್ನು; ಏಸ್ಟಲ - ಏನನ್ನೂ, ಎಷ್ಟನ್ನೂ; ಬೆಂಬೊ - ಮಾಡುವರು; ಪಿನರಿ - ತಿಳಿಯಲಸಾಧ್ಯ; ಚುಟೀಯೊಂಡೆರ್ - ಸುತ್ತಾಡಲು ತೊಡಗಿದರು; ಕಾಪುಕ್ - ಕಾವಲಿಗೆಂದು.
೭. ಹರಿ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ - ಹರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ; ಆಶ್ರೀಪಿನಂದೊ - ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಹಾಗೆ.
೮. ಅ್ಳಪೂರ್ಣೇಂದು - ಆಗತಾನೇ ಉದಿಸಿದ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರ; ಬಳಸಾ - ಸುತ್ತಲೂ.

ಚೂವರಾಪ್ಪಿರಿ ಲೆಜ್ಜಿ-
ಟಾವಭಾವೊಮಿನಾಯಾ
ಚೂವೊಟ್ಕ್‌ಣಯೆಟಾವಣ್ಣೊವನೆ ಚೂಸ್ಟ್ ।
ದೇವೀ ದ್ರೌಪತಿ ಚಿತ್ತೊಂ-
ಟಾ ವೇಲೆಟುದಿಸ್ಸೀತಿ
ಧಾವತೀ ಜಾಸ್ಪಾ ವರ್ಣಪುಕೋ ನಾಮು ॥ ೧೦ ॥

ಸಂತೋಷಿತೆರ್ ಚೂಸ್ಟ್
ಕುಂತೀನಂದನಭಾವೊ
ಚಿಂತೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್‌ಣೇರೆಂದ್‌ಡೆಪಿನಂತೆ ।
ಭ್ರಾಂತಾಸ್ಸೀ ಮನಸ್ಸೀನಿ
ಸಂತೈತೊಂಡೆರ್ ತಾಮೇ-
ಕಾಂತೊಂಟಾ ಯಂತ್ರೊ ಜೈತ್‌ಣೆಯಾವೆಂದ್ ॥ ೧೧ ॥

ತನ್ನ್‌ಟಿಂಚಮಲಾಂಗಿ
ನಿರ್ಣೈತ್ ಹೃದಯೊಂಟ್
ಪನ್ನಗಾಭರಣನಿನ್ ಸ್ಮರಿಯೀತಾಪು ।
ಅರ್ಣವೋ ಸಭೆಮಧ್ಯಂ-
ಟುನ್ನತಸ್ತನೆ ಮಾಲೆ
ತನ್ನ ಭರ್ತ್ರುವಿ ಕಂಠಂಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೇರಾಪು ॥ ೧೨ ॥

ಭೂಲೋಕೊಂಟಜಪಾಸ್ಟಿ
ಶೀಲಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತೆ
ಬಾಲೇ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ ತನ ಮೆಯಿಕಂಪು ।
ಪೋಲ್‌ಪ್ಪೀ ವನಜೊಂತಾ
ಮಾಲೇಯರ್ಜುನ ಕಂಠೊಂ-
ಕಾಲೋಚೀಪ್ಪನೆ ಚಾರ್ತೆರ್ ಭುವನೊಮೆಚ್ಚಾ ॥ ೧೩ ॥

ಶುಭೊಮಾಗಾಂದೆರ್ ಚೂಸ್ಟ್
ನಭೊಂಟ್‌ತ್ತೀನಮರೇಕ್ಳು
ಶುಭೊಮಾಗಾಂದೆರ್ ವಿಪ್ರೇರವನೀಟ್‌ತ್ತ್ ।

---

೯. ನಿರತ್‌ತ್ತೀ - ತುಂಬಿರುವ; ನಡುಚಣ್ಣೊ - ಸಣ್ಣನಡು; ಕ್‌ಳರ್‌ಪ್ಪುಣು - ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದೆ.
೧೦. ಅಣ್ಣೊವನೆ ಚೂಸ್ಟ್ - ತಲೆಯೆತ್ತದಯೇ ನೋಡಿ; ಧಾವತಿ - ಬಳಲಿಕೆಯನ್ನು.
೧೨. ಅರ್ಣವೋಸಭೆಮಧ್ಯಂಟ್ - ಸಮುದ್ರದಂತಿರುವ ಸಭೆಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ.
೧೩. ಚಾರ್ತೆರ್ - ತೊಡಿಸಿದರು.

ಶುಭೊಮಾಗಾಂದೆರ್ ಚೊಪ್ಪೀ
ಪ್ರಭುಕುಳೆಯ್ಯೆರ್‌ಲೌಳ್
ಶುಭಮಾಂಗಲ್ಯತರೊಂತಾ ರೆಭಸೋ ಕೇಂಡೋ ॥ ೧೪ ॥

ವರ್ಷೀತೇರತಿ ಪುಪ್ಪ
ವರ್ಷೋಮೀನಮರೇರ್ಕ್ಳ್
ಹರ್ಷೀತದ್ಭುತವಾದ್ಯೊ ರಭಸೊಂತಾವಾ ।
ಕುರೆಲ್‌ಟುತ್ತಮೊ ಮಾಲೆ
ಬಿರುಕೈತಂತ್‌ಟ್ ಪಾರ್ಥೆ
ತರುಣೀಟಾವಧಿಕೋ ಶೋಭಿತೆನಾ ಪಾರ್ಥೇ ॥ ೧೫ ॥

ಮಾಲೆ ಚಾರ್ತರುವೂಟ್
ಬಾಲೆ ನೆಂದ್‌ಪ ಚೊಸ್ಟ್
ಪೋಲ್‌ಪ್ಪೆರ್ ರತಿನಾ ಮನ್ಮಥನಾ ಜ್ಯಾತಿ ।
ಮೇಲಾಸ್ಪಳ್ ಕುಲೊಮಿನ್
ಭೂಪಾಲನಂದನೆಯೆಂದ್
ಲೋಲಲೋಚನೆಕುಳು ತೆಳಿತ್ ಪಣ್ಕೆರ್ ॥ ೧೬ ॥

ಆ್‌ಡಕೈತಂತ್‌ಟ್ ನಿಲ್ಪಾ
ಮಡರೀ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ
ಪುಡಮೀಶೇರಡೆಯಾ ದೆರ್ಶಿತ್ ರೋಷೊಂಟ್ ।
ಪಡ್‌ಸ್ಟೋ ಬಣ್ಣೊಮಿ ನಾಮು
ಮಡರೀನಿಬ್ಟಿತ್ ವರ್ತ್ಂ-
ದಡೆಯಾ ಸಂಭ್ರಮಿಪ್ಪುಪ್ಪಾ ದ್ರೌಪದೇ ಚೊಸ್ಟೆ ॥ ೧೭ ॥

ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಟ್‌ತೊಪ್ಪಾ
ಚೊಲೆ ಮಾಂಗಲ್ಯೊಂದ್
ಆಲ್‌ಸ್ಟ್ ಪ್ರಜೆ ವರ್ತ್ ಕಬಿಯನೇಕೊ ।
ಚಾಲು ಬುಟ್ಟಿರವೆಂದ್
ಕಾಲೊಂಟೇ ದ್ರೌಪದಾಖ್ಯೆ
ಆಲಯಂ ಪೊಗಿಯೇ ಕೊಡುಳೆತೊಂಡಾಕ್ಕೆ ॥ ೧೮ ॥

---

೧೪. ಶುಭೋಮಾಗಾ - ಶುಭವಾಗಲಿ; ರೆಭಸೊ - ಗೌಜಿ.

೧೬. ಅರುವೂಟ್ - ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ.

೧೭. ಬಣ್ಣೊಮಿ - ಅಪಮಾನವನ್ನು.

೧೮. ಆಲ್‌ಸ್ಟ್ - ಘೋಷಿಸುತ್ತ, ಬೊಬ್ಬಿಡುತ್ತಾ; ಕಬಿಯ - ಸೇರಿರಲು, ನೆರೆದಿರಲು; ಚಾಲು - ಸಾಕು (ಹ.ಗ. ಸಾಲ್ಗುಂ); ಬುಟ್ಟಿರ - (?)

ಅರಮನೆತುಳೆಯಾಸ್ಟ
ಕನಕೊಂತಾ ಜಲೊ ಕೊಂಡ್
ಚರಣೊಮೀ ನೆಡಿಸ್ಟ ಮಂಚವೊಂಟಾಕೊಸ್ಟ
ತರುಣೀಕುಳು ಫಲೆರಾ ವ-
ರ್ತರಮನೆತುಳೆಯಾಸ್ಟ
ಪರೊಸ್ಟಾಯಿಸ್ಸಿನಿ - ಪಂಡಕ್ಷತೊಮುಡುಸ್ಟೇರ್ ॥ ೧೯ ॥

ಗಗನೊಂಟ್ತ್ತಮರೇರ್ಕ್ಳ
ಗತೆರಾಸ್ಟೆರ್‌ಲಾಪು
ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಯಾದವೆರೆಟೂಡ
ಪೊಗಿಯೇರಾ ದ್ವಾರಕೊ
ನಗರೊಮೀ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ್
ಮಗಕ್ ಕೋಪೊಮಹಾಗ್ನಿ ಜ್ವಲಿತ್‌ಣೇರ ॥ ೨೦ ॥

ಕ್‌ಳರ್‌ಸ್ಟಾ ಕುರುಭೂಪೆ
ಬಳಸಾ ಕುಳ್ಳ್ತಿ ತನ್ನಾ-
ಕುಳೆ ಮಧ್ಯಂಟುಳೆತ್ ಮೂಸ್ಟಲಿತ್ ಪಣ್ಕೇ ।
ಕಳಟ್ತ್ತೆಯ್ರೆ ಮಾನ್ಯೊ
ಕಳೆಯಿಕುಳೆ ಫಲೆರೆಡ್ಡಾ
ಜಳೆರೇನಾಕಸ್ಟಣಾ ಚೂಸ್ಟರೊ ಪಾಂಚಾಲೇ ॥ ೨೧ ॥

ಮಂಗಲ್ಯೊಂಕುಳೆಕಾಯೆ
ಭಂಗೊ ವರ್ಪೊವೆರಾಸ್ಟ
ನಂಗೊಂಟ್ ಕಪಟೊಂತಾ ಬಿರುವಾಕೊಸ್ಟ ।
ಅಂಗೀಕಾಸ್ಟಜೆಯಾ
ಭಂಗೀತ್ ಜಯೊಮಾಯೊ
ಅಂಗನೇ ನೃಪತೀಯಾ ದ್ವಿಜಕಾಕೋಸ್ಟೆ ॥ ೨೨ ॥

ಭೀಮಾವಿಕ್ರಮೆರಾಸ್ಟಿ
ಮಾಮಾ ಸೈಂಧವಕರ್ಣಾ
ಹೇ ಮಹಾಪುರುಷಾ ಸ್ವಶ್ವತ್ಥಾಮಾವೇ ।

---

೧೯. ಮಂಚವೊಂಟ್ ಆಕೊಸ್ಟ - ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ; ಪರೊಸ್ಟ - ಹರಸಿ; ಆಯಿಸ್ಸಿನಿ ಪಂಡ್ - ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ; ಅಕ್ಷತೊಮುಡುಸ್ಟೆರ್ - ಅಕ್ಷತೆಕಾಳು ಹಾಕಿದರು.

೨೦. ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಮರಳಿದರು.

೨೧. ಕ್‌ಳರ್‌ಸ್ಟಾ - ಕೋಪದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಾ; ಬಳಸಾ - ಸುತ್ತಲೂ; ಮೂಸ್ಟಲಿತ್ - ನಿಂದಿಸಿ; ಕಳ - ಸಭೆ; ಜಳೆರ್ - ಜಡರು, ಹೆಡ್ಡರು.

ಭೂಮೀಪಾಲೆರೆ ಕೇಳೀ
ನಾಮ್ಮೈವೆರ್‌ಂಬುಳ್‌ಪ್ಪಾ
ಸೀಮೇಯಾ ದ್ರ್‌ಪದೆವೆಂದ್‌ನ ಪಂಡೋಡು ॥ ೨೩ ॥

ಆ್‌ಜಯೇಂದೊಂಜಿ ಪಸ್‌ತ್ತ್‌ೕ
ಬಿರುವಿನ್ ಪೇರ್‌ಸ್ಟ್‌ಜಿತ್ತಿನ್
ಪರಮಾ ಗೌಳಿಕಯಂತ್ರೊಮುದ್ರಿತೀ ಕಾರ್ಯೊ ।
ಫೆರಿಯೋ ಮಾನಿತ್ ಮಾಲೆ
ಕುರೆಲ್‌ಟಕ್ಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಸಿನಾ
ತಿರಿಯುಣ್ಕೇ ದ್ವಿಜಕಾತೋ ದ್ರ್‌ಪದನ್ಪುತ್ರೀ ॥ ೨೪ ॥

ಭಾರ್ಯೆಯಾಚಕಕಾವ
ನಾರೀ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ
ಆರಾರೆನ್ವಧುಕುಳೆ ಕೊಟುವೀ ನಾಣ ।
ಧಾರಣೀಸುರ ತೊತ್ತಿ–
ಕೀಯಾವೆನ್ಕ್‌ಣೆ ಕೇಂಡ್
ಆ ರಾಜಾವಧಿಕೋ ಮೂಸ್ಪಲಿತೇನಾಕ್ಳೆನ್ ॥ ೨೫ ॥

ಚಂಡವಿಕ್ರಮೆರೀಕ್ಳು
ಭಂಡೇರಾವನತೆಪ್ಪೀ
ಪಂಡೋಡು ನ್‌ಂದೆಕ್ ಜಾಸ್ಪಡೆಪೆಂದಿಂಬಾ ।
ಭಂಡೇರಾವಿನಿ ಕೂಡ್–
ಸ್ಪೊಂಡ್ ಮಂಗಲ್ಯೊಮಿನ್
ಕೊಂಡಾಟೊಂಟ್‌ಂಬುಳ್ ಪೋಸ್ಪಗಪಿನೆಂದೇ ॥ ೨೬ ॥

ಮನುಜೇಶಾಧಿಪೆ ಪಂಡೀ–
ನನುಪಮವಚನಾಸ್ತ್ರೊ
ಮುನೆಯುಳ್ಳೊ ಉಡೆತ್ ಕಂತಪ ದೇಹೊಂಕ್ ।

---

೨೨. ನಂಗೊಂಟ್ - ಟೊಳ್ಳು ವಸ್ತುವಿನಿಂದ (?); ಅಂಗೀಕಾಸ್ಟ್ - (?)
೨೩. ಸೀಮೆ - ರಾಶಿ.
೨೪. ಪೇರ್‌ಸ್ಟ್ - ಹೊರಿಸಿ; ಅ್‌ಜಿತ್ತಿನ್ - ಇಟ್ಟಿರುವ; ಮುದ್ರಿತಿ - ಬೀಳಿಸಿದ; ಫೆರಿಯೋ ಮಾನಿತ್ - ದೊಡ್ಡವಿಷಯವೆಂದು ಗೌರವಿಸಿ; ಅಕ್ಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಸಿನಾ - ಸಿಲುಕಿಸಿದ್ದಾ.
೨೫. ತೊತ್ತಿಕ್ - ದಾಸಿಗೆ, ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಗೆ; ಮೂಸ್ಪಲಿತೇ - ಮೂದಲಿಸಿದನು.
೨೬. ಭಂಡೆರ್ - ಲಜ್ಜಾಹೀನರು; ನ್‌ಂದೆಕ್ - ಇದಕ್ಕೆ; ಜಾಸ್ಪ್ ಅಡೆಪು - ಏನು ಪರಿಹಾರ; ಅಗಪಿನೆಂದೆ - ತಪ್ಪಿಸಿರಿ ಎಂದನು.

ಕನೆಲ್‌ಸ್ಟ್ ನಿಜಶೌ-
ರ್ಯಾನಲೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪುಪ್ಪಾ
ಇನಜಾದಿಕುಳು ಪಂಡೆರ್ ಝುಡಿಸ್ಟ್ ಭಾಷೆ ॥ ೨೭ ॥

ದೆಂಡೋ ನಾಣಂದೆಕೆಂಕ್ಲು
ಪಂಡಪೋ ದ್ವಿಜನಿ ಪ-
ತ್ತೊಂಡತ್ ಬುಡ್‌ಕೊಮೀ ತಿರಿಯುಣ್ಣೆಂದ್ ।
ಪಂಡಾಳೆ ತರೆ ಪತ್ತ್
ಕೊಂಡ್ವರ್ತ್ ನಮ ವೇಶ್ಯಾ
ಪುಂಡ್‌ಟಾಕೊಕ್‌ಣೇತೆ ಪ್ರಾಶ್ಚಿತ್ತೊ ॥ ೨೮ ॥

ಉಳೆಪೋಸ್ಟ್ ನಮ ಮಾನ್ಯೊ
ಕಳೆಸ್ಟೀನಾ ದ್ರ್‌ಪದನಿ
ಕಳವಾಲೀ ಕೊಟುವೋಡು ಪ್ರಥಮೊಮೆಂದ್ ।
ಕ್‌ಳರ್‌ಸ್ಟೌಳಿನಜಾದಿ-
ಕುಳೆಕ್ ಬೀಪಸ್ಟ್ ಸೈನ್ಯೊ
ಕೊಳತೀ ಸಂಭ್ರಮೊಮೊಂಜಾಶ್ಚರ್ಯೋ ಭೂಪಾ ॥ ೨೯ ॥

ನಿಗಪುಪ್ಪೀ ಪದಧೂಳ್-
ಟಗಧೀನಿ ನಿಗಪುಲೆ
ಪೊಗಿಲೆ ಪತ್ತ್‌ಲೆ ಪೋಲೆ ದ್ರ್‌ಪದನೆಂದ್ ।
ಜಗೊಮಳ್ಳಾಡ್‌ಕ್‌ಣಂದೊ
ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಝುಡಿಯಾರ್ತ್
ಭುಗಿಲೆನಾ ಬಹುವಾದ್ಯರಭಸೊಂತಾವಾ ॥ ೩೦ ॥

ಆನೆ ಅಶ್ವರಥಾದಿ
ಸೇನೆ ಪೋಸ್ಟುಳೆಯಾಸ್ಟ್
ಆ ನರಾಧಿಪ ಕೋಟೆ ಪೊಗಿಸ್ಟೇ ರಾಜ-
ಧಾನಿತಜ್ಜಣೊಂಟಾಸ್ಟ್
ತಾನೇನೆನ್ನಿ ಭಟೇರ್ಕುಳು
ಮಾನೀತ್ ಕಡೊಸ್ಟೆರಂತಕಲೋಕೊಂಕ್ ॥ ೩೧ ॥

---

೨೭. ಝುಡಿಸ್ಟ್ - ಕೂಡಲೆ; ಭಾಷೆ - ಪಂತ, ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.
೨೯. ಮಾನ್ಯೊ - ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು; ಕಳವಾಲೀ - (?)
೩೦. ನಿಗಪುಪ್ಪೀ - ಮೇಲಕ್ಕೇಳುವ; ಅಗಧೀನಿ - ಎಲ್ಲರನ್ನೂ, ಒಟ್ಟಾಗಿ (ಅಗದಿ- all together, wholly -ಕಿಟ್ಟೆಲ್); ನಿಗಪುಲೆ - ಎಬ್ಬಿಸಿರಿ; ಆರ್ತ್ - ಬೊಬ್ಬಿರಿದು.

ದೂತೇರೋಡತ್ ಪಣ್ಕೆರ್
ಭೂತಲಾಧಿಪ ಯೀಡೆ
ಕಾತ್‌ೊಟೊಕ್ಕೆಂಬುಟ ವೇಗಿತ್‌ಳಪಿನೆಂದ್ ।
ಽರಾತಿಕುಳಾಸ್ಪಿ ಪ್ರ-
ಖ್ಯಾತ ಕೌರವಸೈನ್ಯೊ
ಭೀತಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟ್ ಕೋಟೆ ಪೊಗಿಸ್ಟಣ್ಂದಾ ॥ ೩೨ ॥

ಪೊದುವೆರೀ ಮಾಂಗಲ್ಯಂ-
ಕುದ್‌ಸ್ಟ್ ವರ್ತೆರ್ ಕೋಟೆ
ಮುದ್ರಿತ್ ನಾಣೀಯ್ಯಾಕುಳೆನುಪಚಾರೀತ್ ।
ಪಿದೆಯ್ಯಾಣ್ಪೆಲ್‌ದನೆಪ್ಪಿ
ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ದಿ ನಮುಕೆಂದ್
ಬೆದರ್‌ಸ್ಟ್ ಪಣ್‌ಕೇರಾ ದ್ರುಪದನ್ ದೂತೆರ್ ॥ ೩೩ ॥

ಎನಪಾ ಸಂಭ್ರಮಿತಾಯೆ
ತನ ಸೇನೇ ಅಡೆಯಾ ಕೈ-
ವೆನಿಯೆರಪ್ಪಿತೆ ವರ್ಪಿ ಪಡೆನಿಚ್ಚಿಟ್ ।
ಧನು ಬಾಣೊಮಸಿಶೂಲೊ
ಮೆನ್‌ಕಿನಾಯುಧೊ ಕೊಂಡೌ
ಳೆದ್‌ರಾಸ್ಟ್ ನಡತ್‌ಣಾ ದ್ರುಪದಾ ಮಂದೆ ॥ ೩೪ ॥

ನಾಡಮಂದೆಯಡೆಂಗ
ಲೋಡ್‌ಸ್ಟಣ್ ಭಯಮೀತ್
ಕೂಡ್‌ತ್ತಿ ದ್ವಿಜೆರ್‌ಯೆಯ್ಯಾಗತ್‌ಣೌತ್ತ್ ।
ಪೋಡಿಪಂತೆ ಕುಲಾಲನ್
ಬೂಡ್‌ಟಾಸ್ಟ್ ಸುಖೀತಾ
ಪಾಡ್ ಚೂಸ್ಟೇಯೆರ್ ಯುದ್ಧೊ ಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳು ॥ ೩೫ ॥

---

೩೨. ಅ್ಳಪಿ - ಹೊರಡಿರಿ; ರಾತಿ - ಶತ್ರುಗಳು.

೩೩. ಪೊದುವೆರ್ - ಬಂಧುಗಳು; ಉದ್‌ಸ್ಟ್ - ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು; ಮುದ್ರಿತ್ - ಬೀಳಿಸಿ; ನಾಣ+ಈಯ್ಯ (ಬಾಣಬಿಡು); ಪಿದೆಯ್ಯಾಣ್ಪೆಲ್‌ದನೆಪ್ಪೀ - ಹೊರಹಾಕದಿದ್ದರೆ.

೩೪. ಅಡೆಯಾ - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ, ಕೈವೆನಿಯೆರ - ಕೈಮಾಡಲು; ಅಪ್ಪಿತೆ - ಕಳುಹಿಸಿದನು; ಪಡೆನಿಚ್ಚಿಟ್ - ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ.

೩೫. ಅಡೆಂಗಲಾ - ಎಲ್ಲವೂ; ಅಗತ್‌ಣ್ - ದೂರ ಹೋದರು.

ದ್ರುಪದನಾಳೆದ್ರಾಸ್ಟ್
ನೃಪರೇ ಪೂಣಿತ್ ಮಂದೇ-
ಕಪಜೆಯೊ ಕೋಟ್ಸ್ಟೆರ್ ಕಿಡೆವೊಂಡರ್ತ್ ।
ಉಪರೋಧೊಂಕುಳೆ ವೆಂದಿನ್
ಅಪರಾಧಿಕುಳೆನೆಯ್ಯಾ
ಸ್ವಪಥೊಂಟೇ ಕಡೊಸ್ಟೇರಂತಕಲೋಕೊಂಕ್ ॥ ೩೬ ॥

ಬಿರುವೆರೆ ಸಫಳಿಯೆರ್
ಚುರಿಸ್ಟ್ ಪಾಯಿಡ್ಯೆರ್
ಧರಣಿಟ್ ಕ್ಡತಂಚ ಮುರೆಯೊಳ್ಪ ।
ಕರಿರಥಾದಿ ತುರಂಗಂ
ನುರಿಸ್ಟ್ ಬೂಟಿಪ ಸೈನ್ಯಂ
ಪೊರ್ಸ್ಟೀನಾ ಮಹಿಮೆಮೊಂಜಾಶ್ಚರ್ಯೊ ಭೂಪಾ ॥ ೩೭ ॥

ಮುದಿಯೋಡ್ಪುಣ ಚೂಸ್ಟ್
ತದೆಪೀ ನಾಯಿಕುಳೆನಂ-
ದೆದ್ರೇ ಭಗ್ಸ್ಟ್ತೊರ್ಗ ನೃಪಸಮೂಹೊ ।
ಪುದರ್ಳ್ಳಾಕುಳು ಕರ್ಣೆ
ಮುದೆಲಾಸ್ಟಿ ನರವೀರೆ-
ರೆದ್ರಾಸ್ಟ್ ತ್ಡೆಯೆರಾ ಪಡೆಕೂಡೊಂಡ್ ॥ ೩೮ ॥

ಒರೊಮೇ ನೂಕ್ಸ್ಟ್ ಸೈನ್ಯೊಂ
ಟರಮನೆ ಪೊಗಿಯಾಳ್ತಾ
ತರುಣಿ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ ತರೆಪತ್ತೊಂಡ್ ।
ಬರನಾತೆಪ್ಪುಟ ಭೂಪನ್
ಚರಣೊಂತಾಜೆಯತೆಂಡ್
ಕಟುಯ ಭಾಷೆನಿ ಪಂಡೆ ದಿನಪನ್ ಪುತ್ರೆ ॥ ೩೯ ॥

---

೩೬. ಪೂಣಿತ್ - ಬಾಣಬಿಟ್ಟು; ಕಿಡೆವೊಂಡರ್ತ್ - ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದು; ಉಪರೋಧೊಂಕುಳೆ - ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು; ಸ್ವಪಥೊಂಟೇ - ಕೆಟ್ಟದಾರಿಯಲ್ಲೇ (ಅಪಥ- a bad or wrong road -ಕಿಟ್ಟೆಲ್).

೩೭. ಬಿರುವೆರೆ - ಬಿಲ್ಲುಗಾರರನ್ನು; ಸಫಳಿಯೇರ್ - ಸಬಳವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರು, ಈಟಿಗಾರರು; ಚುರಿಸ್ಟ್ ಪಾಡಿಯೆರ್ - ತಿವಿದು ಹಾಕಿದರು; ಮುರೆಯೊಳ್ಪ - ಮೊರೆಯಿಡುವರು.

೩೮. ಮುದಿಯ್ ಓಡ್ಪುಣ - ಗಾಯಗೊಂಡು ಓಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು; ತದೆಪೀ - ಹೊಡೆಯಿರಿ; ಭಗ್ಸ್ಟ್ - ಬಳಲಿಸಿ.

೩೯. ಕಟುಯ - ಕಟುವಾದ; ಭಾಷೆನಿ - ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು.

ಸರ್ವಾಡಂಗುರೊ ಪೊಯ್ಪುಸ್ಟ್
ಉರ್ವೀಶೇರ್ಕುಳಡೆಂಗಾ
ಪೆರ್ಬಾಕಿಲ್ ಮುದಿತ್ ತಾನ್ ಕಳೆಸ್ಟ್ ಕೋಟೆ ।
ತೆರ್ವಟೆ ಚಮೆಪೋಸ್ಟ್
ದುರ್ಬುದ್ಧಿಟುಳೆಯಾಸ್ಟ್
ಉರ್ವೊಸ್ಟ್ ತ್ಡೆಯೆರಾಕುಳೆನೀ ವೆರ್ತ್ ॥ ೪೦ ॥

ಎದ್ರ್ರೇ ನೆಂದ್ಪುರ್ಣೇ-
ರುದಧೀ ಮೀರ್ಸ್ಪಿ ವೆರ್ತ್
ಸದರೊಮೋ ಕದನೊಂಕಾ ನೃಪೆರೆಟೂಡ ।
ಮುದಿಸ್ಟೇನೊಡ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ಣೌಳ್ತ್
ಬುದೊಮುಳ್ಳಾಕುಳು ಬೂಟಾ
ಬೆದ್ರ್‌ಸ್ಟೋಡ್‌ಸ್ಟ್ಣೆಯ್ಯಾ ದ್ರುಪದನ್ಮಂದೇ ॥ ೪೧ ॥

ಛೆಡಿಯಾರ್ತ್ ಪಡೆನೆಯ್ಯಾ
ಕ್ಡೆಸ್ಟೊಂಡ್ ಬರವಾ ವ-
ರ್ತ್ಡೆಪಿಂತೆರರಸುಟಾ ಚರೆರ್ ಶುದ್ದಿ ।
ಖಿಡುರೋಳೊಮುಂದು ಜಾಸ್ಟೆಂ-
ದಿಡೆಯೊಂಡೇ ಪೃಥನ್‌ಪುತ್ರೇ
ಕಡೆಸ್ಟಲೇ ಶರಸಂಘೋ ಶಕಟಂಟೆಂದ್ ॥ ೪೨ ॥

ಸುರರಾಜಾತ್ಮಜೆ ವರ್ತ್
ಶರಸಂಘೊ ವರ್ಷೀತೆ
ವರ್ಷಾಧಾರೆತ ಜ್ಯಾತಿ ಯುಗೊಂತಂತ್ಯೊಂತಾ ।
ಅರಿಸ್ಟೆನ್ಯೊಂಟುಂದು ಒಂ[ಜಾ]-
ಶ್ವರಿಯೊ ಜಾಸ್ಟ್ತೆನೆಂದ್
ಪೆರವುಪ್ಪಾಸ್ಟ್ಣ್ ಮೆಲ್ಲಾ ಗತಿಯಾಪಾಕ್ಕೆ ॥ ೪೩ ॥

ಗುರುಶ್ರೀಭೀಷ್ಮೆರ್ ಶಲ್ಯೆರ್
ಕುರುಭೂಪೇ ಮಗ್ಟಾ ಸೋ-
ದರೆರಾಯನ್ ಕರ್ಣೇ ಸೌಬಲೆಯೌಳುಲ್ಲಾ ।

---

೪೦. ಮುದಿತ್ - ಮುರಿದು; ಚಮೆಪೋಸ್ಟ್ - ನಿರ್ಮಿಸಿ.
೪೧. ಸದರೊಮೊ - ಸಲುಗೆಯೇ.
೪೨. ಛೆಡಿಯಾರ್ತ್ - ಗದರಿಸಿ ಬೊಬ್ಬಿಡುತ್ತಾ; ಕ್ಡೆಸ್ಟೊಂಡ್ - ಕೆಡವಿಸಿ, ಬೀಳಿಸಿ; ಖಿಡುರೋಳೊ - ಮಹಾಶಬ್ದ; ಅಡೆಯೊಂಡೇ - ಹೊರಟನು; ಶಕಟಂಟ್ - ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ.

ಅರಿವೀರೆರೆದ್‌ರಾಸ್ಟ್
ಶರಸಂಘೊ ವರ್ಷಿತ್
ಅರ್‌ಸ್ವಾಸ್ಟ್ಣ್ ವಿಜಯನ್ ಸಂತೈಪೇರಾಪು ॥ ೪೪ ॥

ಸಮರಂ ಸಂಭ್ರಮೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್
ಅಮರೇಂದ್ರಾತ್ಮಜಕೆಂದಾ ಭೂ-
ರಮಣೇ ತಾನಸ್ಟೆ ಚೊಸ್ಟಾ ಪವನನ್‌ಪುತ್ರೇ ।
ದೆಮರೀತೊಂಜಿಶೆಟ್‌ತ್ತ್
ಸಮರೊಂಟ್ ರಿಪುಕುಳೆ
ಯಮಲೋಕೊ ಮುನ್ನಾ ಪಂಡ್‌ಡ್‌ಯೇ ವೇಗೊ ॥ ೪೫ ॥

ಮರನಿನ್ ಪೊರ್ತೆಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್
ಮರುತನ್ನಂದನೆ ಪೊಯ್ಯೆ
ಕೆರಿಯೆ ಶತ್ರುಕುಳೆ ಸೈನ್ಯೊಮಿನನೇಕೊ ।
ಚೆರ್‌ತೆರಾಯನಿ ಶಲ್ಯೆರ್
ಶರಸಂಘೊಂಕುಳೆನೀಯ್ಯೆ
ತರಣೆನ್ನಂದನೆ ಪಾರ್ಥಕೆದ್‌ರೇ ನಿಲ್ತೆ ॥ ೪೬ ॥

ಸುರರಾಜಾತ್ಮಜಟೊಡ
ಸರಿಯುಂಡೋ ಬೆನ್‌ಕ್‌ಣ್ಣೆ-
ಕರಿಯಾಸ್ಟೋಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಯೆ ದಿನಪನ್‌ಪುತ್ರೇ ।
ಮರುತನ್ನಂದನೆ ಶಲ್ಯನ್
ಬೆರಿಚೊಸ್ಟೆ ಸಮರೊಂಟ್
ಕುರುರಾಜಾಧಿಪಟಿಂಚ ಪಣ್‌ಕೇ ಕರ್ಣೇ ॥ ೪೭ ॥

ಭೂಪ ಕೇಳಿಲ ಯುದ್ಧಂ-
ಕೀ ಪೆರಮಾರ್ತಾತ್‌ನ ಯೋಗ್ಯೊ
ಕೋಪಿತೊಂಡ್‌ತೆನೇ ಕಾದ್‌ಸ್ಟೊನಾಂದ್‌ಪ್ಪಿನ್ ।
ಪಾಪೊ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಾನಿ
ಪ್ರಾಪೀಪು ದ್ರುಪದಾಖ್ಯನ್
ರೂಪೊ ಮಾಜವೊ ನಾಣ ಮಗ್‌ಳೊಂಜೋರ್ತ್ ॥ ೪೮ ॥

---

೪೪. ಅರ್‌ಸ್ವಾಸ್ಟ್ಣ್ - ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು.
೪೬. ಎಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ - ಎತ್ತಿಕೊಂಡು; ಪೊಯ್ಯೆ - ಹೊಡೆದನು; ಚೆರ್‌ತೆರ್ - ತಡೆದರು.
೪೮. ಪೆರಮಾರ್ತ್ - ವರ್ತನೆ.

ಧರಣೀಶೇರ್ಕುಳೆ ಮಾನ್ಯೊ
ತರೆಟ್‍ಪ್ಪಡ್ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯನ್
ಮರಲಾಡಾಯಕ್‍ತೆ ಸೈರಿಪುಕೋ ನಾಮು ।
ನಿರೆತೊಂಡ್ ಪಡೆನಿನ್ ನಾ-
ಣೊರೊ ವರ್ಕಾಯು
ಶಿರಸಿನ್ ಬರೆತೊಮಿ ತುಡೆಪೋ ಸಂಶಿಪನಾತೆತ್ತ್ ॥ ೪೯ ॥

ಆ್‍ತೆನೀ ಕರ್ಣೆ ವಚೀತಿ
ಮತಿಯೆಡ್ಡೆ ಕಲಹೀತ್
ಕ್ಷಿತಿದೇವೇರ್ಕುಳೆನಿನ್ ಕೆರ್ಙ್ಣ ಬಂಟಾತ್ ।
ಗತೊಮಾಕ್‍ಣಜಪೆಂದ್
ಚತುರಂಗಪಡೆ ಕೊಂಡ್
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾತ್ಮಜೆಯೌರ್ತ್ ಮಗ್‍ಟ್ಯೆ ವೇಗೊ ॥ ೫೦ ॥

ಉರವಣೀತ್‍ಲ ಯುದ್ಧಂ-
ಕರ್ ಆಸ್ಟ್ ಸಮರೊಂಟ್
ತರಣೀನಂದನೆ ಪಂಡ್‍ನಯೆನೀ ಕೇಂಡ್ ।
ಪರಿಭಂ ಚೂವನತೆತ್ತ್
ಕುರುಭೂಪೆ ಹಸ್ತಿನಾ
ಪುರೊಮೀ ಪ್ರಾಪಿತೆ ಭೀಷ್ಮಾದಿಕುಳುಸಂಯುಕ್ತೊ ॥ ೫೧ ॥

ಮಾರುತೀ ಮಗ್‍ಟಾಲ ಬೂ-
ಡಾರೊಂತವುಳ್‍ತ್ತೆ
ಧಾರಣೀಪತಿ ಮಾದ್ರೇಯೆರೆಟ ಕೂಡ ।
ಮಾರಟೋಪಮೆಯಾಯಿನ್
ಸಾರಲೋಚನಪುತ್ರೆ
ಆ ರಾಜಭವನಂ ಪ್ರಾಪಿತೆನಾ ಪೋಸ್ಟ್ ॥ ೫೨ ॥

ಕುರುಕುಳು ಪೋವಪಾ
ಧರಣೆಪಾಲೆರೆ ವಾರ್ತೆ
ತೆರಿತ್ ಪಣ್ಕ್ಂಣ ಜಾಸ್ಟಾಕ್ಕುಲಾರಾರೆ ।

---

೪೯. ಬರೆತೊಮಿ - ಬರೆಹವನ್ನು; ತುಡೆಪೋ - ಉಜ್ಜುವೆವು.

೫೦. ಬಂಟ್ ಆತ್ - ಪೌರುಷವಲ್ಲ (ಬಂಟುತನ- heroism -ಕಿಟ್ಟೆಲ್); ಮಗ್‍ಟ್ಯೆ - ಮರಳಿದನು.

೫೧. ಉರವಣೀತ್ - ತ್ವರೆಮಾಡಿ; ಪರಿಭಂ - ಅಪಮಾನವನ್ನು.

ಪುರೊಮಿನ್ ಪ್ರಾಪಿತೆರ್ ಪೋ-
ಸ್ಟಗತ್‌ಣಾಹವೊಮೌಳ್
ನಿರತ್‌ಣ್ ನಿಜೊಮಾಸ್ಟಿ ಪ್ರಜೆ ವತ್ವರ್ತ್ || ೫೩ ||

ಪೋಡಿತೋಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟೀ
ನಾಡೆತಾ ಪ್ರಜೆ ವರ್ತ್
ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಡೆಯಾ ಭೂಸುರ ಸಮೂಹೊ ।
ಪಾಡ್ ಆಡ್‌ಸ್ಟ ಬೆಂದೀನ್
ಮಾಡಾಂಬಿ ಮಹಿಮೆನೀ-
ಯಾಡ್‌ಸ್ಟೇರ್ ದ್ರುಪದಾ ನುಂಬಟ್‌ತ್ತೋಂಪೆರಾ || ೫೪ ||

ಮಹಿಯಳ್ಪಾಡ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾಕ್ಳೆ
ಬಹುವಾದ್ಯೊ ರಭಸೊಂಟ್
ಮಹಿಮೇ ಶೋಭಿತ್‌ಣ್ ಮೆಂಚಲ ಪಾಂಚಾಲಾ ।
ಕುಹಕೀಕುಳವನೀಶೆರ್
ಅಹಿತಂ ವರ್ತ್‌ಣ್ ತಂಕ್ಳೆನ್
ಬಹುಮಾನಂತರ್ತ್ ಪೋಯೆರ್ ಚಿಗ್ಗಾಸ್ಟ್ || ೫೫ ||

ಪಾಡಾತ್ ನಮುಕ್ ನಾ-
ಣೇಡೇಯೆಂದಮಲಾಂಗಿ
ಕೂಡ ಪಂಡುಳೆತೊಂಡ್ ಮಗ್ಳಾ ತಂಕ್ಳೆ ।
ಬೂಡಾರೊ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ತ್ತಿ-
ನೋಡಾರಿಕುಳೇ ಕೊಟ್ಯ-
ತಾಡೆಕಾವ ಗೆಮೀತೆ ಸಹಸಾ ಪಾರ್ಥೆ || ೫೬ ||

ಪಿದೆಯೀ ನೆಂದ್‌ಪಿಜಿಸ್ಟಾಳೆನ್
ಸದನಂ ಪ್ರಾಪಿತ್ ತನ್ನೇ
ಪದಯುಗ್ಮಂಕುಳೆಕ್ ತಾನಭಿವಂದೀತ್ ।

---

೫೩. ಪೋಸ್ಟ್ (ಹೋಗಿ) + ಅಗತ್‌ಣ್ (ದೂರವಾಯಿತು/ನಿಂತಿತು) + ಆಹವೊ (ಯುದ್ಧ).
೫೪. ನಾಡೆತಾ - ನಾಡಿನ; ಪಾಡ್ ಆಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಹಾಡಿ ಕುಣಿದು; ಆಡ್‌ಸ್ಟೇ - ನುಡಿದನು; ಮಾಡಾಂಬಿ - ಒಂದು ಜನಪದ ದೈವದ ಹೆಸರು.
೫೫. ಚಿಗ್ಗಾಸ್ಟ್ - ಲಜ್ಜಿತರಾಗಿ.
೫೬. ಪಾಡಾತ್ - ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ; ಈಡೇ - ಈ ಸ್ಥಳ; ಬೂಡಾರೊ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ತ್ತಿನ - ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿರುವ; ಸಹಸಾ - ಬೇಗನೆ.

ಉದ್ಸ್ಟ್ ವಿನ್ನಪೊ ವೆಂದೆ
ಬೆದರೋಸ್ಟ್ ನೃಪೆರೆನಿನ್
ಪುದಿಯೊಂಜಿ ರತ್ನೊ ಕೊಂಡತೆನೇನೆಂದೆ ॥ ೫೭ ॥

ಕುಂತೀ ಕೇಳಪನೇಕೊ
ಸಂತೋಷೀತುಡಪುಟ್ಟ್
ಮಾಂತೇರೊತ್ತೊಪ್ಪ ಭೋಗೀಪುಲೆನಾಂದ್ ।
ಸಂತೊ ಪಂಡ್ಣೆಕಾವೆಂ-
ದಂತ್ಕಾವುಳೆತೊಂಡ್
ಕಾಂತೆಕಾಕ್ಕ್ಡ್ಪೋಯೆ ಅರ್ಜುನೆ ಮಾತಾವಿನ್ ॥ ೫೮ ॥

ಪುದಿಯಾ ರತ್ನೊಮೆನ್ಪು-
ಣ್ಂದುವೋ ಕೊಂಡತ್ಣೇಯ್ಕ್
ಕದರ್ಟ್ ತತ್ತ್ಣೆಂಕ್ಡಪುಟ್ಟೊತ್ತ್ ।
ಉದ್ಸ್ಟ್ ಭೋಗಿಪುಲೆಂದೆ
ಸುದತೀಯೆಯ್ವೆರೆಕೊಪ್ಪ
ಪೊದುವಾಸ್ಟ್ಪುಕ್ಣುಂಡೋಂದೆರ್ನಾ ಕುಂತಿ ॥ ೫೯ ॥

ತಪ್ಪನಿರ್ ವಚೀತ್-
ಣಪ್ಪೆ ಪಂಡ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರೊಂ-
ಕೊಪ್ಪು ಬಾಲೆರೆಕ್ ದೈವೊಮತಾ ಪಣ್ಣೇ ।
ಅ್ಪ್ಪಡೈವೆರೆಕ್ಲಾ-
ಳೊಪ್ಪ ವಲ್ಲಭೆಯೆಂದ್
ಅಪ್ಪಿತೆ ಹೃದಯಂಕೂಡ್[ಳ]ತಾ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೬೦ ॥

ಕೋಪಿತೆರ್ ಯಮಸೂನು-
ವಾ ಪಾರ್ಥವಚನೊಂಕ್
ಆ ಪಾವಮಾನಿಲಾನುಚಿತೊಮೆಂದೆರ್ ।

---

೫೭. ನೆಂದ್ಪಿಜಿಸ್ಟ್ - ನಿಲ್ಲಿಸಿ; ತನ್ನೇ - ತಾಯಿಯ.

೫೮. ಉಡಪುಟ್ಟ್ - ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು; ಒತ್ತೊಪ್ಪ - ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟಿಗೆ; ಸಂತೊ ಪಂಡ್ಣೆಕ್ (ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ)+ಆವು+ಎಂದ್+ಅಂತ್ಕಾವ (ಬಳಿಗೆ)+ಉಳೆತೊಂಡ್ (ಕರ ಕೊಂಡು); ಕಾಕ್ಕ್ಡ್ಪೋಯೆ - ಕಾಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಬೀಳಿಸಿದನು, ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಿದನು; ಮಾತಾವಿನ್ - ತಾಯಿಯ.

೫೯. ಪುದಿಯಾ - ಹೊಸ; ಕದರ್ಟ್ - ಬಾಯಲ್ಲಿ; ಪೊದುವಾಸ್ಟ್ಪುಕ್ಣ ಉಂಡೊ - ಸಂಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟೇ.

ಪಾಪೊ ತಾನ್ಂದುವೆಂದೆ-
ರಾ ಪುತ್ರೇರ್ಕುಳು ಮಾದ್ರಿನ್
ಪ್ರಾಪೀತೊ ಪಿನಯೆರಾ ಹರೆ ಮಾಂತ್‌ತ್ತೀ ॥ ೬೧ ॥

ಅಮಳೇರೀಕುಳು ಶುದ್ಧೊ
ಭ್ರಮಿತೆರೀ ಶಾಸ್ತ್ರೊಂತ
ಕ್ರಮೊಪಿಂದಾತ್ ಪಣ್‌ಪುಣೌ ವಂಚಿಕ್ಕಾ ।
ಯಮಸೂನು ಪರಮಾರ್ಥೊ
ಸ್ಪಿಮುಕ್ ಸಾಧ್ಯೊಮತೆಂದ್‌ಸ್ಪ್
ಇಮಚಿತ್ತೊ ವರಡೆಂದೆ ಸುರಪನ್‌ಪುತ್ರೆ ॥ ೬೨ ॥

ಅ್‌ಜವೇಕಾರ್‌ಣ ಮಾತಾ-
ವಜಪಾಸ್ಪೀ ಗುರು ತನ್ನೆ
ನಿಜದೈವವಚನೊಮಾ ಜನನೀ ಪಣ್ಣಿನ್ ।
ಭಜಿಸ್ಪೀ ಪಾಲ್ಯುಟ ಲೋಕೊ
ಸ್ಪಜೆಯಾದಿಯಮರೇರ್ಕ್ಳ
ಸ್ಪ್‌ಜರೋವೇರಿಹಜನ್ಮಂ ಸ್ಪಿರಡೇಟಾಕ್ಕು ॥ ೬೩ ॥

ಸಕಲನ್ಯಾಯ ಸುಶಾಸ್ತ್ರಾ
ನಿಕರೊಂಟೀಕ್ಷಿಪಿನಿಲ್ಲೆ-
ಡ್ಡಕಳಂಕಾ ದೈವೊ ತನ್ನೆಯತೆಂದಿಂಬಾ ।
ಪ್ರಕಟಂಟಾ ಜನನೀ ವಾ-
ಕ್ಕುಳೆಟಾವ ಚರೀಪಿನ್ ವ-
ರ್ತಕೊಮಾತೆಂದಯೆನೀ ನಿಂದಿಪಯೆರೆಂದೇ ॥ ೬೪ ॥

ಭಾಮಿಪ್ಪೋಯೆನ ವೇಗಂ
ಸಾಮೊಂಟರ್ಜುನೆ ಪಂಡ್
ವಾಮೆನಾಕುಳುಲಾಲಂಕರಿತೇರೊತ್ತ್ ।
ಪ್ರೇಮಿತಂಕತಳೊಂಟ್
ಮಾಮಿಕುಳ್ಳ್‌ಪವೊಂಡ್
ಭೀಮ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನಶೇಷೊಮಿನುಣ್ಪ್ಪೋಯೆರ್ ॥ ೬೫ ॥

---

೬೧. ಪ್ರಾಪೀತೊ - ವಿಧಿ.

೬೩. ಭಜಿಸ್ಪೀ ಪಾಲ್ಯುಟ - ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅನುಸರಿಸಿದರೇ; ಸ್ಪಜೆ - ಬ್ರಹ್ಮ.

೬೪. ವರ್ತಕೊಮಾತ್ - ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ.

೬೫. ಭಾಮಿಪ್ಪೋಯೆನ - ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದನು; ವಾಮೆನ್ (ಭಾಮೆನ್) - ವಧುವನ್ನು; ಉಣ್ಪೋಯೆರ್ - ಉಣ್ಣಿಸಿದರು.

ಕೊಂಡಾಟೊಂಟುಳೆತಾರೆನ್
ಪಂಡುಣ್ಣೋವಪ ಕುಂತಿನ್
ಉಂಡಾ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ ತಣಿಸ್ಟ್ ನಿಲ್ಪಾ ।
ಕೊಂಡಾಡ್‌ಸ್ಟಲನೇಕಂ
ಮಂಡಲಾಧಿಪೆರೆನ್ ಮಾ-
ರ್ತಾಂಡೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗಂಟಿಜತೆರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ॥ ೬೬ ॥

ಕಮಲಮಿತ್ರೆ ಗೆಮೀಪ
ಸಮಯಂಟೆಯ್ಯುರ ಸಂಧ್ಯಾ
ರಮಣಿ ಚಿಂತಿತ್ ಜಾತ್ಯೋಚಿತ ಕರ್ಮಂಕ್ಲೆ ।
ಕ್ರಮೊ ಪಿಂದಾಚರಿತ್ ಭೂ-
ರಮಣೇರ್‌ಪ್ಪಪನೊಪ್ಪ
ತಿಮಿರೊ ಪರ್ಬುಸ್ಟ್‌ಣ್ ಭೂಮಿಟ್ ಸರ್ವತ್ರ ॥ ೬೭ ॥

ಚರೆರ್ ಬೇಟ್ಟುಕ್ ವರ್ತ್
ಪರಿಮಾರ್‌ಪ್ಪೆರೊ ಸೂರ್ಯ
ನಿರ್‌ಳೆನ್ನಿನರಸಿ ಪಾಳಯೊಂಟೆನ್ನಂದೊ ।
ಪುರೊಂಟೇಸ್ಟಾ ತೊಡರೌಳಾ-
ಳುರಿಯಾಪ ತಿಮಿರೌಘೊ
ಧರಣೀಪಾಲೆರೆನಂತ್‌ಟ್ ವರ್ತಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ॥ ೬೮ ॥

ದೀಪೊಂಕೆಣ್ಣೆತವಿ[ಶ್ವಂ]
ಭೂಪಾಲೇರ್ಕ್‌ಳೆಕ್‌ದ್ದಿ-
ಯಾ ಪದ್ಮಾನನೆ ದಿವ್ಯಾಭರಣೊ ಕಾಂತಿ ।
ಆಪೌಳುಜ್ವಲಿಯೀಪ
ಜಾಪಣ್ಣೋ ತಮೊಮಾಡೆ
ಪ್ರಾಪೀಪೆರೆರ್‌ಸ್ಪಾಸ್ಟ್ ತೆಲೊಸ್ಟ್‌ಣೌಟ್ಟ್ ॥ ೬೯ ॥

ಧಾತ್ರೀವಲ್ಲಭೆರೆಡ್ಡಾ
ಶ್ರೋತ್ರೀಯೇರ್ಕುಳೆಸಂದೊ
ಸ್ತೋತ್ರೋಮಿ ಜಪಿಯೀತೋಂಪದ ವೆರ್ತಾಕ್ಕು ।

---

೬೬. ಇಜತೆರ್ - ಇಳಿದರು.
೬೮. ಬೇಟ್ಟುಕ್ - ಬೇಹುಗಾರಿಕೆಗೆ; ಪರಿಮಾರ್‌ಪ್ಪೆರೊ - ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವರೋ.
೬೯. ಅವಿಶ್ವಂ - ಅಗತ್ಯವು.

ನೇತ್ರೊಮೀ ಬುಳೊಸ್ಟಪ್ಪನ್
ಮಾತ್ರೆ ನಿದ್ರೆಡ್‌ಪೋಸ್ಟಾ
ರಾತ್ರಿಂಶಾಂಶಜೆರ್ ವಿಶ್ರಮಿತೇರೌಳ್ ॥ ೭೦ ॥

ಅಡಿಕ್ ಕೃಷ್ಣಮೃಗೊಂತಾ
ಕಡಿತೊಮಿನ್ ಬುಟಿೊಸ್ಟೆಡ್ಡಾ
ಉಡುರಾಜಾನನೆಕೊಂಜಿ ಪಾಸ್‌ನ್ ಪಾತ್ ।
ಕ್‌ಡತೇರಾ ಮಡರೀ ಕ-
ಣ್ಣಡೆವಳೆಂದತಿ ನಿದ್ರೆ
ಸ್ಟಡ್‌ಸ್ಟೀರಿ ಪಾಂಡುನಂದನೆರೌಳಾನಿ ॥ ೭೧ ॥

ಕುಂತೀಪಾದಯುಗೊಂಕ್ಕೆ
ನಂತ್‌ಟ್ಟೈವೆರ್‌ಲಾಕ್ಕು
ಮಾಂತೆರಾ ಚರಣೊಂಕ್ಕು ತರೆಕಿಂಬಾವ ।
ಮಾಂತೊಂಡ್ ಕಿಡತೇರಾ
ಕಾಂತೇಯಜುರ್ನೆ ಭೂಮಿ
ಕಾಂತಟ ಪಣ್ಕೇಯಾನಿತ ವೃತ್ತಾಂತೊ ॥ ೭೨ ॥

ಪುಡಮೀಪಾಲೆರೆನೆಯ್ಯಾ
ಝುಡಿಯಾರ್ತ್ ದ್‌ಪದಾ-
ಟೂಡೆದ್‌ರಾಸ್ಟ್ ಪಡೆನೀ ನಿಗ್ರಹಿತ್ ಕೋಟೆ ।
ಕಡತ್ ಕಾದಪನಾ ತಾ-
ನ್‌ಡೆಪಿಂದೌಳೆದ್‌ರಾಸ್ಟ್
ತ್‌ಡೆಸ್ಟೀ ವಾರ್ತೆನಿ ಪಾರ್ಥೆ ನೃಪಟಾ ಪಣ್ಕೇ ॥ ೭೩ ॥

ಆಕುಳು ಮಗ್‌ಟಾಲ-
ನೇಕೊ ಬಾಣೊಮಿನೀಸ್ಟ್
ಲೋಕೋಮಿನ್ ಮದೆಮಾಂಪಾಪಸ್ಟೆನಿನ್ ತಾನೇ ।
ಏಕಾಸ್ತ್ರೊ ಬುಡ್‌ಸ್ಟೆಯ್ಯ-
ಲಾಕೋಸ್ಟ್ ಲೆಯೊ ಬೆತ್ತ್
ಆಕುಳೆ ಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೀ ನಾಕೃತಿನಿ ಪಣ್ಕೇ ॥ ೭೪ ॥

---

೭೦. ಓಂಪದ - ಓಂಕಾರನಾಮವನ್ನು.

೭೧. ಕಡಿತೊಮಿನ್ - ಚರ್ಮವನ್ನು (ಕ. ಕಡತ); ಬೂಟಿೊಸ್ಟ್ - ಬಿಡಿಸಿ; ಪಾಸ್‌ನ್ - ಹಾಸುಗೆಯನ್ನು; ಪಾತ್ - ಹಾಸಿ; ಅಡೆವಳ್ - ಮುಚ್ಚುವಳು.

೭೩. ತ್‌ಡೆಸ್ಟೀ - ತಡೆದ.

೭೪. ಈಸ್ಟ್ - ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ; ಕ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೀವ - ಕೆಡವಿದ; ಆಕೃತಿನಿ - ರೀತಿಯನ್ನು.

ಮಗ್‌ಟಿಲಾಕುಳನೇಕೊ
ಪಗಟೀಕುಳೆನಿ ಮಲ್ಲ
ಮುಗಲಂದೊ ವರ್ಷೀಪಾಪವೆನೀ ಮಾಂತಾ ।
ತಿಗೆಯಾಲಾ ಕುದ್‌ತೌಳ್
ಪಗೆನಾಕ್ಕೆ ತಿಗಲೆನಿನ್
ತಿಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಪೀ ಕೃತಿ ಪಣ್ಕೇ ತಿಗೆಯಾ ಪಾರ್ಥೇ ॥ ೭೫ ॥

ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರೊಂಕುಳೆ ಪೈತ್
ವಿಸ್ತಾರೀತೆಯನೇಕೊ
ಹಸ್ತೀಯಶ್ವರಥಾದಿಕುಳೆನೇರ್‌ಕೀ ।
ಸ್ವಸ್ಥ ಸೂಚಿತೆನಾ ಪ್ರ-
ಶಸ್ತ್ರೊಮಾವ ಕಿರೀಟಿ
ಶತ್ರುನಿಗ್ರಹಣೊಂತುಪಾಯೊಮಿನೀ ಮಾಂತಾ ॥ ೭೬ ॥

ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರೊಂಕುಳೆ ಬೇತೆ
ಮಂತ್ರೀತೀಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಸಂತೈತೊಟ್ಕಿ ಪ್ರಕಾರೊಂದವೆನೀ ಪಾರ್ಥೆ ।
ಸಂತೋಷೊಂತವ ಭೂಮೀ-
ಕಾಂತಕ್ ಪಣಪಾಕ್ಕು
ಮಾಂತೇರ ಜೈತೆರ ನಿಶಿಟ್ ನಿದ್ರೇ ॥ ೭೭ ॥

ಧಾರಣೀಪತಿಕುಳಾ
ವಾರಿಜಾನನೆ ತಂಕ್ಕೆ
ಏರ ಕೋಪಿಪಳೆಂದಾ ನಿಶಿಟ್ ನಿದ್ರಾ ।
ನಾರಿ ನೂಕ್‌ಸ್ಪೆರಾಕ್ಕೆ-
ನಾರೆಸ್ಪ್ ದ್ರುಪದನ್ ಕು-
ಮಾರೆ ವರ್ತ್‌ಣ್ಣೆ ಕೇಂಡ್ ಪಿದೆಯೀ ನೆಂದ್‌ತ್ತೆ ॥ ೭೮ ॥

ಬೇತೇ ನೆಂದ್‌ತ್ ಕೇಂಡೇ-
ರಾತ್ ಶುದ್ದಿಲ ವೆರ್ತ್
ನೀತಿಜ್ಞೆರಾಸ್ಪಿ ಕಾಶ್ಯಪೆರಾ ತಾನಾ ।

---

೭೫. ತಿಗೆಯಾಲಾ - ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ಕುದ್‌ತ್ - ಕಡಿದು, ತುಂಡರಿಸಿ; ತಿಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಪೀ - ಸೀಳಿದ; ಕೃತಿ - ಕಾರ್ಯವನ್ನು.

೭೬. ಪೈತ್ - (?); ಸ್ವಸ್ಥ - ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು.

೭೭. ಈಕಿ - ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ; ಜೈತೆರ - ಗೆದ್ದರು (ನಿದ್ರೆ ಜೈತೆರ - ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಇದ್ದರು).

೭೮. ಆರೆಸ್ಪ್ - ಹುಡುಕಿ; ನೆಂದ್‌ತ್ತೆ - ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಭೂತಲಾಧಿಪ ಪುತ್ರೆ
ಯಾ ತಂದೆಟ್‌ಡೆಪಿನ್ತೆ
ಬೇತೆಯಾ ಮುನಿನಿನ್ ಕೂಡಿಜಿಯೊಂಡೌಳ್ ॥ ೭೯ ॥

ಕೋಡೆಯಾಕುಳು ಪೋಸ್ಟ್-
ಣೇಡೆಕೆಂದಿನಿ[ಯೀ]ರ್
ನಾಡ್ಯೆರಪ್ಪಿಪನಾ ಮುನಿ ಕೂಟೊಂಡ್ ।
ಬೂಡಾರೊಂತೌಳಾಕ್ಕೆ
ಪಾಡ್ಯೆಯೀಕ್ಷಿತ್‌ರೇ(ಲ್ಪಿ)
ಪಾಡ್ ನೆಂದ್‌ತ್ ಕೇಂಡೊ ವಚನೊಮಾಕ್ಕೆನ್ ॥ ೮೦ ॥

ಇರಸಾರೀಕೆನಿನ್ ಚೂವೀ
ಅರಸುಕುಳೆ ಪ್ರಕಾರೊ
ಇರ್‌ಳ್ ಬೆಳ್ಳುಡೆಯಾಕಿ ಸಮಯೊ ಮುಟ್ಟಾ ।
ಶರಸಂಧಾನನಿಧಾನಂ
ಕರಿಯಶ್ವಂ ರಥಶಿಕ್ಷಾ
ಚರಿತೇನಿನ್ ಚರತೊ ವಿಸ್ತರೀತೇರಾಕ್ಕು ॥ ೮೧ ॥

ಪಾತೆಡೊಂಕುಳು ರಾಜಾ-
ನೀತಿಟೊಪ್ಪೊನತಾಕ್ಕೆನ್
ಹೇತಾಲುತ್ತಮೆರಾ ವರ್ತಕೊಮಿನ್ ಚೂವೀ ।
ಭೂತಲಾಧಿಪೆರಾವ್ವೋ-
ಡಾತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರಾತೆಂ-
ದಾ ತಂದೇಟ್‌ಡೆಪಿನ್ತೇ ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನೇ ॥ ೮೨ ॥

ಅನುಮಾನೊಂಟವನೀಶ
ಪಿನಳೀಸ್ಟ್ ಕುಲೊಮೆಂದ್
ಜನೊಮೀನಾರಾರೆ ವರ್ತಕೊಮಿನ್ ಚೂವಾ ।
ತನಿನ್ ತಾನೇ ವಚನೊಂಕ್ಕು
ಪಿನ್‌ಪೋವ್ವೊ ನಿಜೊಮೆಂದಾ
ಮುನಿ ಪಂಡೇರೌಳ್ ಕಾಶ್ಯಪೆರೆನ್‌ಪ್ಪೀ ॥ ೮೩ ॥

---

೮೦. ಏಡೆಕ್ - ಎಲ್ಲಿಗೆ; ಪಾಡ್ಯೆ - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ.
೮೧. ಬೆಳ್ಳುಡೆಯಾಕಿ - ಬೆಳಗಾಗುವ; ಚರತೊ - ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ.
೮೨. ಅ್‌ಡೆಪಿನ್ತೇ - ತಿಳಿಸಿದನು.

ಭೂಸುರೇರ್ಕುಳೆಕ್ ವೇದಾ-
ಭ್ಯಾಸೊಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣೊಂ-
ತಾ ಸಂಗೋಷ್ಠಿಯೆ ತಪ್ಪುಟುಣಸೀ ಚಿಂತೆ ।
ಕೀಸಾಕೋ ಕವಚೋ ಶ-
ರಾಸನಂ ಬಹುಬಾಣೊಂ-
ತಾ ಸಮ್ಮಂಧೊಮೆನಾ ಭೂಪೆರೆಕೇಪಳ್ಳಾ ॥ ೮೪ ॥

ಸಾರಂ ಪಂಡಪಿನೀ ಬೇ-
ಹಾರೊ ಜಾಸ್ಪೆಟ್ ಲಾಭೊಂ-
ದಾರೆಸ್ಪಾಪರ್ಥೊಮಾರ್ಜಿಪೆರಾ ವೈಶ್ಯೆರ್ ।
ಆರಂಭಂಟನುಕೂಲೊಂ-
ಟೇರಾ ಶೂದ್ರೆರೆಕಿಚ್ಚೆ
ಧಾರಣೀಪತಿ ಕೇಳೆಂದೆರ್ ಮುನೀಂದ್ರೇ ॥ ೮೫ ॥

ಪರರಾಷ್ಟ್ರಾಧಿಪೆರೆನಿ
ಪೊರ್‌ಸ್ಟ್ ಜೈಪುಕ್ಣೆಚ್ಚೆ
ಶರಸಂಘೊಂಕುಳೆ ಬುಡ್‌ಕೀ ಸಂಹರಣ ವಿದ್ಯೆ ।
ಪರಮಸ್ಯಂದನ ಶಿಕ್ಷಾ
ಕರೊಮೆಂದಿಂಚುಂಬೆನಿ ವಿ-
ಸ್ತರಿಪೆರಾತೆನ ಭೂಪಾ ನೃಪೆರೇಪಳ್ಳಾ ॥ ೮೬ ॥

ನಾಲ್ ವರ್ಣೊಮಿನಿನ್ ಭೂ-
ಪಾಲ ಭೇದಿಪಳೀಯ್ಯ್
ಶೀಲವರ್ತಕೊ ವಾರ್ತೆಂಧ್‌ಂಬೆಟಾವಾಕ್ಕೆ ।
ಭೂಲೋಕಾಧಿಪೆರೇನೇ
ಪೋಲ್‌ಪ್ಪೆರ್‌ಂಬಕುಳು
ಮೇಲ್ ಪಾಂಡವೆರೋಂದುಂಡುನ ಸಂದೇಹೊ ॥ ೮೭ ॥

ಕಪಟೋಮಾವುಟನೀಯ್ಯ್
ಪೋಸ್ಟ್ ಚೋದಿಪ್ಪು ವೇಗೊ
ಉಪಚಾರೀತುಳೆತೊಂಡಾ ನಗರೊಂಕಾವಾ ।
ಗುಪಿತೋಮಾಸ್ಟ್‌ತ್ತಿನ್
ನೃಪೆರಾಕುಳಯೆಕ್ ಸಂ-
ಶಿಪುಕ್ಣಾತವನೀಶಾಂದೆರ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ ॥ ೮೮ ॥

---

೮೫. ಲಾಭೊಂದ್ + ಆರೆಸ್ಟ್ (ಆಲೋಚಿಸಿ) + ಆಪು + ಅರ್ಥೊಮ + ಆರ್ಜಿಪೆರ್ (ಸಂಪಾದಿಸುವರು).

ಕಾಲೋ ಬೆಳ್ಳುಡೆಯಾಸ್ಟ್‌ಣ್
ಚೂಲಾ ತಾಮಸಿಪಂತೆ
ಪ್ರೋಲಾಯೆಂದ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ ಪಣಪಾ ಕೇಂಡ್ ।
ಮೇಲಾಸ್ಪಿ ರಭಸೊಂತಾ
ಕೋಲಾಹಲತೇಟಾವಾ-
ಪಾಲಯೊ ಪೊಗಿಯಾಪೀಕ್ಷಿತೆಯಾಪಾಕ್ಕೆ ॥ ೮೯ ॥

ಕುಂತೀನಂದನೆರೇ ಭೂ-
ಕಾಂತೇ ದರ್ಶಿತಿಲೀಕಂ
ಸಂತೋಷಿತರಮನೇಕುಳೆತೊಂಡ್ವರ್ತ್ ।
ಮಾಂತೆರೆಕ್‌ಲ ತೈಲಂ
ತಾಂತಪೋರ್ಸ್ಟ್ ಕೊಟುವಾ ಶ್ರೀ-
ಮಂತೇರಭ್ಯಂಗಸ್ನಾನೊಮಿನೀ ವೆಂದೆರ್ ॥ ೯೦ ॥

ನೂತನಾಂಬರೊಮಿನಿ
ಬೇತೇತೆ ಕೋಟ್‌ಸ್ಟೇ ಸು-
ಪ್ರೀತೀಟಾಕುಳೆಕೆಡ್ದಾಭರಣಂಟೂಡ ।
ಜಾತೀ ಹೇಮಜಲಂಟ್
ತೇಸ್ಟ್ರಿ ಕಳಭೊಮಿನ್
ನೀತಿಜ್ಞೆ ತಪೋರ್ವೊಪ್ಪಿತೆ ಪಾಂಚಾಲೇ ॥ ೯೧ ॥

ಸಂಧಿ - ೧೭

ಉಡುವಾಡೇಯುಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್
ತೊಡ್‌ಯೆಡ್ದಾಭರಣೊಮಿನ್
ತಡೆವಾನೇ ಕಳಭೋ ಲೇಪಿತ್ ಮೆಯಿನಿಂಜಾ ।
ಉಡುರಾಜಾನ್ವಯೆರ್‌ತ್ತೆರ್
ಬಡವಿಪ್ರೆರ್ಕುಳೆನಂದೊ
ಪುಡಮೀಶಾ ಕೇಳ್ ವೆರ್ತ್‌ತ ವೃತ್ತಾಂತೋ ॥ ೧ ॥

---

೯೧. ತೇಸ್ಟ್ರೀ - ತೇದಿರುವ; ಕಳಭೊ - ಗಂಧವೇ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯ.

೧. ಉಡುವಾಡೆ - ಧೋತರ; ಉಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡ್ - ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು; ತಡೆವಾನೇ - ತಡಮಾಡದೆ.

ಕ್ಷತ್ರಿಯೋಚಿತೊಮಾಸ್ಟಿನ್
ವರ್ತಕೊಂಟ್ ವಿವಾಹೊಂ–
ಕೊತ್ತಿನ್ ಕರ್ಮೊಮಿ ವೆಂದ್ ಸುಮುಹೂರ್ತೊಂಟ್ ।
ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್‌ೀ ಕಲಶೊಮಿನ್
ವೆರ್ತಾ ಯಂತ್ರೊಮಿನ್
ಜೈತಿನ್ ಕರ್ತಾವು ಬರಡೆಂದೆ ದ್ರುಪದೇ ವೇಗೊ ॥ ೨ ॥

ಇಂದುಸನ್ನಿಭವಕ್ತ್ರೆ
ತಂದೆನಂತ್‌ಟೆ ಕೂಡ
ನೆಂದ್‌ತ್ತೆರ್ ಮದಿಮಾಳಾ ಪಾಂಡವೇರ್ಕ್ಲ್ ।
ಸಂದೇಹೀಪನತೆಯೋ–
ರಂದೊಂಟ್ಯೆವೆರ್ ನಿಲ್ಪಾ
ಕಂದ್‌ಯೆ ನೃಪತಿ ಜಾಸ್ಟ್ಂದು ತಾನೆಂದ್ ॥ ೩ ॥

ನರೆರಾತೀಕುಳು ಭೂ–
ಸುರವೇಷೊಂಟಣೆಸ್ಟ್ರತ್ತಿ ಖ–
ಚರೆರೋ ಪನ್ನಗೆರೊ ರಾಕ್ಷಸೆರೋ ಪಕ್ಷೇ ।
ತರುಣೇನೊತ್ತಿನಿ ವರ್ತ್ಯೆ–
ವೆರ್ ಕೈಟೇಪುಕೊಮೆಂದೀನ್
ಪೊರ್ಳ್ ಜಾಸ್ಟ್ಂದುವೆಂದಾಯತಿ ರೋಷೀತೆ ॥ ೪ ॥

ಧಾರಣೇಪತಿ ರೋಷಿ–
ತೇರೀಕುಳಧಿಕೋ ನಿಷ್ಠು–
ರೇರೆಂದ್ ವಿಚಾರಿಪಪನಾ ಕೇಂಡ್ ।
ಸಾರಾಯೊ ಮನಿತೆರೌ–
ಳಾರಾಜಾಧಿಪಟಾ ಕು–
ಮಾರೆ ಪಾಂಡುನೃಪೇಂದ್ರನ್ ವಿನಯೊಂತಾವಾ ॥ ೫ ॥

ಭೂಮಿವಲ್ಲಭ ಕೇಳ್
ಭೀಮೆಯಾ ಯಿಂಬೆ, ಪಾರ್ಥೆ–
ಯಾ ಮಾದ್ರೀಸುತೆರಾಕುಳು, ಯಮಜೇ ಏನ್ ।

---

೩. ಓರಂದೊಂಟ್ - ಓರಣವಾಗಿ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ; ಕಂದ್‌ಯೆ - ಕಂಗಾಲಾದನು.
೪. ಕೈಟ್ ಏಪುಕೊ - ಕೈಹಿಡಿಯೋಣ.
೫. ಸಾರಾಯೊ ಮನಿತೆರ್ - ಸಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಈ ಮಹಾವಧು ತನ್ನೆ
ಸಾಮಂ ಪಂಡಪ್ಪುಟೆಂಕ್ಳು
ಸೋಮವಂಶಜೆರಾಸ್ಸಿ ಪಾಂಡವೇರ್ಕ್ಳ್ಗ ॥ ೬ ॥

ಉಡಪ್ಪುಟ್ಟಯ್ವ್ವರೆಕೊತ್ತಿ
ಮಡರೀ ದ್ರೌಪತಿಯಾಯಳ್
ಉಡುರಾಜಾನನೆ ತನ್ನೆ ವಚನೊಂತಾವಾ ।
ನಡಪೋ ನ್ಯಾಯಪಥೊಂಟೇ
ಬುಡಯೋ ಶಾಸ್ತ್ರೊಮಿನೆಂಕ್ಳು
ಪುಡಮೀಶಾ ಕೇಳೆಂದೆರ್ ಧರ್ಮಪುತ್ರೆರ್ ॥ ೭ ॥

ಪಾಂಡವೇರ್ಕ್ಳಳೆಂದಿಂಚ
ಕೇಂಡ್ ಭೂಪತಿಕ್ ಬ್ರ-
ಹ್ಮಾಂಡೊ ಮುಟ್ಟ್ಸ್ನ್ ಚಿತ್ತೊ ಪರಿತೋಷೊಂಟ್ ।
ಪುಂಡರೀಕದಲಾಕ್ಷಿ
ಗಂಡೆರ್ಕೈವೆರೆಂದಿಂಚ
ಪಂಡ್ಣೈಟ್ ಮನೊ ತಾಳ್ಸ್ಟ್ಣನೇಕೊ ॥ ೮ ॥

ತನ ಕೈಯೀಟಟೆಟ್ಸ್ಪೊಂಡಿ
ಕನಕೊಂತಾ ಕಲಶೊಮಿನ್
ಮನುಜೇಶಾಧಿಪೆ ಮೆಲ್ಲಾ ನಿಲಟಿಜಿಸ್ಟ್ ।
ಮನಿತೇರೀಕುಳು ಜಾಕಾ
ಸ್ಟಿನಿ ವರ್ತಿಪುಣ ದೋಷೋಂ-
ದನುನ್ನೈತ್ ದ್ರುಪದೇ ಚೋದಿತೆನಾ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ೯ ॥

ಲೋಕೊಂಟುತ್ತಮೆರಾಸ್ಸಿ
ನೀಕುಳಿಕುಳೆ ಶಾಸ್ತ್ರಂ
ನೂಕ್ಸ್ಟ್ ನಡಪುಕ್ಣುಚಿತೊಮಾತ್ ।
ಪಾಕೊಂಟ್ಪ್ಪನೆಯೊರ್ತಿ
ಸ್ತ್ರೀಕಾಸ್ಸಿಂಚನುಚಿತೊ-
ಮಾಕುಳು ವರ್ತಿ[ತೆ]ರೆನ್ನಿ ಶ್ರುತಿ ಕೇಳೊಡೇ ॥ ೧೦ ॥

---

೬. ಸಾಮಂ - ಸತ್ಯವನ್ನು.
೯. ಎಟ್ಸ್ಪೊಂಡಿ - ಎತ್ತಿಹಿಡಿದ; ಅನುನ್ನೈತ್ - ವಿನಯವನು ತೋರಿ.
೧೦. ಶ್ರುತಿ - ನಿಂದೆಯ ಮಾತು, ಜನಜನಿತ ವಾರ್ತೆ.

ಸತಿಕುಳು ಫಲೆರೇಕ
ಪತಿ ತಾನೊಯೊರಿಯೆನಾ
ಸುತೆಕೀಕುಳು ಭರ್ತಾವ್ಯೆವೆರ್‌ನಾಂದ್‌ಪ್ಪೀ ।
ಮತೊ ಕೇಂಡ್‌ತ್ತಿರಿ ನುಂಬು
ಕ್ಷಿತಿಟ್ ವರ್ತಿತೆರೆನ್ನಿನ್
ಅ್‌ತೆ ಚೂಸ್ಪ್‌ಣೆನ ಕರ್ಮಫಲೊಮೆಂದೀತೇ ॥ ೧೧ ॥

ತ್‌ಡ್‌ಮುಡೀತ್ ಮನಸ್ಸ್–
ಟುಡುವಾಡ್‌ಸ್ಟ್‌ಂದೆಕ್ ಜಾ–
ಸ್ತಡೆಪೆಂದ್ ಪಿನನೇ ಚಿಂತಿಪ ಪಾಂಚಾಲನ್ ।
ಪೊಡೆನೀ ಚೆಟ್ಟೋಸ್ಟ್ ಕೈಯಂ
ನಡಪೋಕ್‌ಣಸ್ಟೇಕೌಳ್
ಖಿಡುವೇಗೀತುಳೆಯಾಸ್ಟೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸೆರ್ ॥ ೧೨ ॥

ಆ ಋಷಿ ವರಪೆದ್–
ರೇರಾ ವೇಗಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಧಾರಣೀಪತಿಕುಳು ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟ್ ।
ಕಾರವುಳ್ ಬೂಟಿಪ
ನ್‌ೀಳ್‌ಸ್ಟೆರಾ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಕೂಡ
ಏರಾಸ್ಟ್ ಪಸ್ಸೆಟ್‌ಸ್ಟೆರಾ ದ್ರುಪದನ್ನುಂಬು ॥ ೧೩ ॥

ಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳೆನೇರಾ
ಕೊಂಡಾಟೊಂಟೆಟ್‌ಸ್ಟ್ ತೊ–
ಷ್ಟೊಂಡ್ ಮಾನಿತೆರಾಶೀರ್ವಚನೊಂತಾವ ।
ಪಂಡಿನಾ ಸಮಯೊ ಭೂ–
ಮಂಡಲಾಧಿಪೆ ವೇಗೊ
ಕೊಂಡ್ವರ್ತ್ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟೇ ಪೀರೊಮಿ ಪಾಂಚಾಲೇ ॥ ೧೪ ॥

---

೧೨. ತ್‌ಡ್‌ಮುಡೀತ್ - ಕಳವಳಗೊಂಡು; ಉಡುವಾಡ್‌ಸ್ಟ್ - ನೆನೆದುದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆನೆಯುತ್ತಾ; ಅಡೆಪ್ಪು - ಪರಿಹಾರ; ಪೊಡೆ - ಮನಸ್ಸಿಗಾದ ಆಘಾತ; ಚೆಟ್ಟೋಸ್ಟ್ - ನಾಶಗೊಳಿಸಿ, ಇಲ್ಲದಂತೆಮಾಡಿ.

೧೩. ನ್‌ೀಳ್‌ಸ್ಟೆರಾ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಕೂಡ - ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮದಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ಅಂಗವೇ ಮನಸ್ಸು: ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. 'ನ್‌ೀಳ್‌ಸ್ಟೆರಾ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಕೂಡ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಥವು ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತದೆ. ನ್‌ೀಳ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಮೈಚಾಚಿದರು, ಉದ್ದಂಡ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು; ಪಸ್ಸೆಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಹಿಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿದರು.

೧೪. ತೊಷ್ಟೊಂಡ್ - ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದು.

ಈರೆಣ್ಮೊಮುಪಚಾರೊಂ-
ಟಾರೆ ಪೂಜಿತ್ ಭಕ್ತಿ-
ಟಾ ರಾಜಾವು ವಚೀತೆ ಯೆನ ದೈವೊಂತಾ ।
ಪ್ರೇರಣೆಟ್ತೆನೀಡೆ-
ಕೀರ್ ವರ್ತ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ
ವೈರಾಗ್ಯಂ ಕಳೆಕ್ಷೈಕೆನ ಚಿತ್ತೊಂತಾ ॥ ೧೫ ॥

ಚಿಂತೆ ಜಾಸ್ತಿನ್ಕ್ ಭೂ-
ಕಾಂತ ಪಂಡಪುಟೇನ್
ಸಂತೊಮಾಕೊವೆನೆಂದೀ ಮುನಿಟಾ ಭೂಪೇ ।
ಚಿಂತೆ ಸಂಕಟೊಮೀ ಲೋ-
ಕೊಂತ ವರ್ತಕೊ ತತ್ತ್
ಭ್ರಾಂತ್ ಮಾಂತೆರ್ ಕುಂತೀ ಸುತೆರೆನಿನ್ ॥ ೧೬ ॥

ತರುಣೇಕುಳು ಪಲೆರೇಕಾ-
ಸ್ಪೊರಿ ಭರ್ತಾವುಕುಳುಂಡ್
ವರೆರೈವೆರೊರ್ತಿ ಕೊಂಡವುಕೋಂದಿಂಬಾ ।
ವರಪಾಕುಳು ವರಿಯೀಪೆರ
ವರಶಾಸ್ತ್ರೊಂತ ವಿರೋಧಂ
ಬರುವೂ ಲೋಕಿತೊ ತಪ್ಪೆಂದಜೊಸ್ಸೆನೇನ್ ॥ ೧೭ ॥

ಎನ ಚಿತ್ತೊಂತ [ತ]ಮಸ್ಸ್-
[ಕಿ]ನೆಯಾಸ್ತೀರ್ತೆ ವರ್ತ್
ಮುನಿನಾಥಾ ಕಳೆಸ್ಟ್ ಸಂಶಯೊಮೀ ಕಾರ್ಯೊ ।
ವೆನ್ಪೋಲೆಂದವನೀಶೆ
ವಿನಯೊಂಟ್ ಪಣಪಾನವು-
ಳನರಾಗೊಂಟ್ ವಚೀತೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸೆರ್ ॥ ೧೮ ॥

ಲೋಕೊಂಟುತ್ತಮೆರಾಸ್ತಿ
ಸ್ತ್ರೀಕುಳೆತ್ತ್ ವಿಶೇಷೊ-
ಮೀ ಕುಮಾರಿಕ್ ಪಾತಿವ್ರತೊಮುಂಡಾವು ।

---

೧೫. ಈರೆಣ್ಮೊ ಉಪಚಾರೊ - ಷೋಡಶೋಪಚಾರ.
೧೬. ಸಂತೊಮಾಕೊವೆನ್ - ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವೆನು.
೧೭. ಕೊಂಡವುಕೊ - ಕೊಂಡುಹೋಗುವೆವು; ಅಜೊಸ್ಸೆನ್ - ಹೆದರಿದೆನು.
೧೮. ತಮಸ್ಸ್‌ಕ್ ಇನೆಯಾಸ್ಟ್ - ಕತ್ತಲೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಾಗಿ.

ಪಾಕಶಾಸನಭಾರ್ಯೆ–
ತ್ತೀ ಕಾಂತೆ ವಿಭವೊಮ–
ನೇಕೊ ಶೋಭಿಪು ಭೂಪಾ ಭಯಮೀಪೊಡಾ ॥ ೧೯ ॥

ಪಿನ್ನೇ ತನ್ನೆ ವಚೀತಿ
ಜನನೀ ವಾಕ್ಕ್ ನಿಮಿತ್ತೊ
ಸ್ಪಿನ ಪುತ್ರೀಯಾಸ್ಪಳೈವೆರೆಕ್ ಭಾರ್ಯೇ ।
ಇನಿ ವರ್ತೀಪ್ಪುಣಸ್ಪಾತ್–
ನನುಕೂಲೊ ನೃಪ ತೊಲ್ತಾ
ಜನನೊಂಟಾಕುಳೆಕುಳ್ಳಾಂದೆರ್ ಮುನಿಕುಲೇಶೆ ॥ ೨೦ ॥

ಪೋಕೊಮೆಂದ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ
ಭೂಕಾಂತನ್ ಕೈಪಸ್ಸೊಂ–
ಡಾ ಕುಂತಿನ್ಸುತೆರೇ ಕೂಡುಳೆತೊಂಡೋಸ್ಟ್ ।
ಲೋಕೆರ್ ಕೇಳನತೆತ್ತೀ–
ನೇಕಾಂತ ಸ್ಥಲೊಂಟಾಸ್ಟಾ–
ಳಾಕುಳೆ ಕಥೆ ಪಂಡೆರ್ ದ್ರುಪದಟೂಡ ॥ ೨೧ ॥

ವನಜಲೋಚನೆಯಾಸ್ಪೀ–
ನಿನ ಪುತ್ರೀ ನೃಪ ತೊಲ್ತಾ
ಜನನಂಟುತ್ತಮ ನಾರಾಯಣಿಯೆನ್ಪಿನ್ ।
ಮುನಿಪತ್ನಿ ಗುಣಶೀಲೆ–
ಯನುಕೂಲೆ ತನ ಭರ್ತ್ರು
ಮನಸ್‌ಕಾಕ್‌ಣಂದ್‌ತ್ತಳ್ ಫಲುಕಾಲೊಂಟ್ ॥ ೨೨ ॥

ಆ ಋಷೀನುಡಲ್ ಕೊಷ್ಠೊಂ–
ಟೇರ ಬಾತ್ ಉಡೆಪ್ಪುಣ
ಚೋರ್‌ಸ್ಟ್ ರುಧಿರೊ ಗೆಂಧಿಪು ದೂರೊಂಕ್ ।
ನಾರಿಯಂಚಲ ಭಕ್ತೀ–
ಟಾರೆ ಪೂಜಿತೊಂಡ್‌ತ್ತಳ್
ಧಾರಣೀಪತಿ ಕೇಳೆಂದೆರ್ ಮುನೀಂದ್ರೇ ॥ ೨೩ ॥

---

೨೦. ತೊಲ್ತಾ - ಹಿಂದಿನ.
೨೩. ಕೊಷ್ಠೊಂಟ್ - ಕುಷ್ಠರೋಗದಲ್ಲಿ; ಚೋರ್‌ಸ್ಟ್ - ಸೋರಿ; ಗೆಂಧಿಪು - ವಾಸನೆಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಒರ್ಣಾಳೆನ್ ಮನಸೀನಿನ್
ಬೆರ್ಪೋಕ್ಣಯೇಕುಂಡೀ–
ನಿರೆಟೋಂಪೊಮಶನೊಮೊಟ್ಟ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕೈತ ।
ಪಿರೆಲ್ ಬೂಟ್ಣಯೆನಿನ್
ಮುರೆತ್ ಕುಟ್ಟಿಜಿಯವುಳೇ
ವರಋಷಿ ಕೈಕೇಶೆರ್ ಪಣನಾತೆತ್ತ್ ॥ ೨೪ ॥

ತರುಣೀಯುಂಪುಟ್ ಕೈತಾ
ಪಿರೆಲ್ ಚೂಸ್ಟ್‌ಯೆ ಮೆಲ್ಲಾ
ಇರೆಕೋಂಟ್‌ಟಿಜಿಸ್ಟ್ ಸಂಶಿಪನಾತೆತ್ತ್ ।
ಬಿರೊಸ್ಟೀ ಶೋಣಿತೊಂಟೂಡ
ಮುರೆತೊಂಡಳ್ ವೆರ್ತಾ
ಪುರುಷೇ ಭಕ್ತಿಟ್ ಸಂಭಾವಿತೆನಾ ತನ್ವೀ ॥ ೨೫ ॥

ವನಜಲೋಚನೆ ಬೋಡ್–
ಸ್ಟಿನ್‌ಕಾಕಿ ವರೊಮಿನೆಂ–
ದನರಾಗೊಂಟ್ ವಚೀತಿ ಮುನಿವಾಕ್ಯೊಂಕ್ ।
ವನಿತೇನಂತ್‌ಟ್ ದಿವ್ಯ
ತನುಟಾವ ರಮಿಯೀಪಿ
ನೆನಪಾ ಕೊಷ್ಠಶರೀರೊ ಬುಡ್‌ಸ್ಟೇರಾರ್ ॥ ೨೬ ॥

ಪದಿನಾಜಿ ವರ್ಷೊಂತಾ
ನಿದಿಯೀ ಯೌವನೆಯಾಸ್ಟ್
ಮದಿರಾಕ್ಷಿಟೂಡ ಕ್ರೀಡಿತೆರನೇಕೊ ।
ಮದನತಾಪನೆ ತೀರ್ತ್
ಮದಪಂತೆ ತಪಸ್ಸ್‌ಕ್
ಪಿದೆಯಾಸ್ಟೆರ್ ಮುನಿ ತಾನಾ ಸದನೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ॥ ೨೭ ॥

---

೨೪. ಬೆರ್ಪೋಕುಣಯೆಕ್ - ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ; ಉಂಡೀನ + ಇರೆಟ್ + ಓಂಪೊ (ಸ್ವಲ್ಪ) + ಅಶನೊಮ + ಒಟ್ಟ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ (ಉಳಿಸಿ); ಕುಟ್ಟಿಜಿ - ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು; ಕೈಕೇಶೆರ್ - ಉತ್ತರಾಪೋಶನದ ನೀರು ಕುಡಿದನು.

೨೫. ಇರೆಕೋಂಟ್‌ಟ್ - ಎಲೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ; ಬಿರೊಸ್ಟೀ - ಬೆರೆತ.

೨೬. ಬೋಡ್ - ಬೇಡಿಕೊ; ಸ್ಟಿನ್‌ಕಾಕಿ - ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ; ದಿವ್ಯತನುಟಾವ ರಮಿಯೀಪಿ - ದಿವ್ಯ ಶರೀರದಿಂದ ನನ್ನೊಡನೆ ಭೋಗಿಸಿರಿ.

೨೭. ನಿದಿಯೀ - ತುಂಬಿದ; ಯೌವನೆಯಾಸ್ಟ್ - ಯುವಕನಾಗಿ; ಕ್ರೀಡಿತೆರ್ - ರತಿಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು; ಮದನತಾಪನೆ - ಕಾಮದಾಹವನ್ನು.

ಸುರತಕ್ರೀಡೆಟ್ ತೃಪ್ತಿ
ವರನಾತೇಪ್ಪಪ ತಂಕ್
ತರುಣೀ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟಳ್ ಪೋವೆರರಿಯೆಂದಾರೆನ್ ।
ಘೆರಿಯೋ ರೋಷಿತ್ ಶಾಪೊ
ವರನುಷಿ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟೆರಾ
ಧರಣೀಪಾಲೆರೆಕೀಯ್ಕ್ಯ ಮಗಳಾಲಾಂದ್ ॥ ೨೮ ॥

ಶಾಪೊ ವರ್ತ್ ಭವೀಪ
ಸ್ವಾ ಪದ್ಮಾನನೆ ಚಿಂತೆ
ಪ್ರಾಪೀತೌಟ್ಟಿಡೆಯೊಂಡ್ ವನಮಧ್ಯೋಂಕ್ ।
ಕಾಪಾಲಿ ಭಜಿಸ್ಟೀತಳ್
ಭೂಪಾ ಕೇಳಿಲನೇಕಂ
ತಾಪಸ್ಸ್‌ಟಾರೆ ಮೆಚ್ಚೊಸ್ಟಳಾ ತನ್ವೀ ॥ ೨೯ ॥

ಭದ್ರೋಮಾಸ್ಟಮಲಾಂಗಿ
ರುದ್ರನ್ ಮುನ್ನ ಭಜೀತಳ್
ನಿದ್ರೆ ಕ್ಷುತ್ತ್‌ಪಿಪಾಸೆಂದಸ್ಟೆನೀ ಜೈತ್ ।
ಅದ್ರಿಜೆಟಸ್ಟೆ ಪಂಡ್
ಛಿದ್ರೊಮಾವನತೆತ್ತ್
ಕದ್ರುಜಾಭರಣೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೊಮಾಸ್ಟೆರ್ ॥ ೩೦ ॥

ಜಾಕಂಚೆ ನಭೆವುಪ್ಪಾ-
ನೇಕೊ ವೆಂದ್ ತಪಸ್ಸ್
ಈ ಕಾಂಕ್ಷಿತ್‌ಣಯೇ ಬೋಡಿಲ ಭದ್ರೇಂದ್ ।
ಆ ಕಾಮಾರಿ ವಚೀಪ-
ಲೇಕ ಬುದ್ಧಿಟ್ ನಿಲ್ತಿನ್
ಆ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ಕಣ್ಣಿದತಳ್ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ೩೧ ॥

---

೨೮. ಪೋವೆರರಿ - ಹೋಗಬಾರದು.

೨೯. ಅಡೆಯೊಂಡ್ - ಹೊರಟು; ಕಾಪಾಲಿ - ಶಿವನನ್ನು; ಭಜಿಸ್ಟೀತಳ್ - ಭಜಿಸಿದಳು; ತಾಪಸ್ಸ್‌ಟ್ - ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ.

೩೦. ಕ್ಷುತ್ತ್ - ಹಸಿವು; ಪಿಪಾಸೆ - ಬಾಯಾರಿಕೆ; ಅಸ್ಟೆನೀ - ಅದನ್ನು.

೩೧. ಜಾಕ್+ಅಂಚೆ; ನಭೆವುಪ್ಪಾ - ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ಬೋಡಿಲ - ಬೇಡಿಕೊ; ವಚೀಪಲಾ - ಹೇಳಲು; ಇದತಳ್ - ತೆರೆದಳು.

ಹರನ್ ಚೂವಪನಾರೆ
ಚರಣಾಂಭೋರುಹೊಂತೌಳ್
ತರುಣಿ ಬೂರ್ಟ್ಸ್ಟ್ ನೀಟೊ ಪುಡವಾಡ್ಸ್ಟ್ ।
ಕರಯುಗೊ್ಮಂಕುಳೆನೊಪ್ಪಾ
ಶಿರಸ್ಸ್‌ಟ್ಪ್ಪಿಜಿಯೊಂಡ್
ದುರಿತನಾಶನ ಶಂಭೊ ಶರಣೋಮೆಂದಳ್ ॥ ೩೨ ॥

ಶಿತಿಕಂಠೇ ವರೂಮಿನೀ
ಸತಿಯೇ ಬೋಡಿಲನಾಂದ್
ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಟಾರಾಜ್ಞಾಪಿಪ ಕೇಂಡ್ ।
ಪತಿಂ ದೇಹಿ ಪತಿಂ ದೇಹಿ
ಪತಿಂ ದೇಹಿಯೆಂದ್ ಪಾ-
ರ್ವತಿನಾಥಾಟೈವಳ್ ಬೋಡ್ಸ್ಟಳಾ ತನ್ವೀ ॥ ೩೩ ॥

ಪಂಚಾಸ್ಯೆ ವಚಿಸ್ಟೀತೆರ್
ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿನ್ಕ್ ನಾ-
ಣಂಚಟೈವೆರ್ ಭರ್ತಾವುಕುಳಾಗಾಂದ್ ।
ಕುಂಚಿತಾ ಕಚಭಾರೇ
ಮೆಂಚಿಟೂಡ ಶಿಖಿ ವರ್ತ್ಗಂ-
ದಂಚ ಪೋಸ್ಟಿಣಾಂದಪಳ್ ಹರವಾಕ್ಯೊಂಕ್ ॥ ೩೪ ॥

ಹರಹರಾಹರಯೆಂದ್
ಕರಯುಗೊ್ಮಂಕುಳೆಟಾವ
ವರ ಶ್ರೋತ್ರದ್ವಯೊಮೀನಿ ಪುಡ್ತೊಂಡೆಂಕ್ ।
ಸ್ಮರವೈರಿ ದುರಿತೊಮಿ
ಕರುಣೇಪುಪ್ಪುಣ ಜಾರ್ಕ್ಂ-
ದರವಿಂದಾಯತನೇತ್ರೇ ಪುಡವಾಡ್ಸ್ಟಳ್ ॥ ೩೫ ॥

ಆ್ಳಪು ಸಂಭ್ರಮಿಪೋಡಾ
ಅಳಿನೀಲಾಳಕಿ ಲೋಕೊಂ-
ತುಳೆಯಿನ್ನ್ತಧಿಕೇರುಳ್ಳೆರೋ ನಾರೀಕ್ಳು ।
ಕಳುವಾತಿನ್ನುಳೆಯೆಡ್ಡಾ
ತೆಳಿವಾ ಬಂಧುತೆಯಾ ಶ್ರೀ-
ನಳಿನನಾಭಕ್ಲುಂಡಾವಬಲೇ ಯೆಂದೆರ್ ॥ ೩೬ ॥

---

೩೩. ಐವಳ್ - ಐದು ಸಾರಿ.
೩೪. ಪಂಚಾಸ್ಯೆ - ಶಿವನು; ವಚಿಸ್ಟೀತೆರ್ - ಹೇಳಿದರು; ಶಿಖಿ - ಬೆಂಕಿ.

ಇನಿನೇಪಳ್ಳ ಭಜೀತಿ
ವನಿತೇಕುಳೆಕ್‌ಲುಂಡಾ-
ವನುಪಮಸ್ಥಿತಿ ಪತಿವ್ರತೊಮೆಂದುಳ್ಳ ।
ವನಜಲೋಚನೆಯೆಂದ್
ಮನಸಿಜಾಂತಕೆ ಪಂಡ್
ತನ ಕೈಲಾಸಪುರೊಂಕಾರ್‌ಳತೇರೌರ್ತ್ ॥ ೩೭ ॥

ಇಂಚಾಳೆ ಕಥೆ ಕೇಳ್
ನಂಚೇ ಪಾಂಡವೆರೆಕ್ಂ-
ದಂಚ ವರ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತೊಂದಸ್ಪೆನಿ ಭೂಪಾ ।
ವಂಚೀಪಾಪಮರೇಂದ್ರನ್
ಪಂಚಾಸ್ಯೆ ಶಪಿಯೀತೆ-
ರಂಚ ಬೂಟ್‌ಸ್ಪೆರ್ ಪೋಸ್ಪಾ ಗುಹೆಟಾವೊಂಜಿ ॥ ೩೮ ॥

ವರ್ತ್‌ಲೀಶಕ್‌ಲಿಂದ್ರ-
ಟ್‌ತ್ತುಂಡಾಸ್ಟ್ ವಿರೋಧೊ
ಮುತ್ತ್‌ಟಾಯೆಲ ಪೋಸ್ಟ್ ಗುಹೆಟ್ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟೇ ।
ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್‌ಲ ಶಾಪೊ
ವರ್ತೌಳೆ ಶಪಿಯೀತೆ-
ರುತ್ತಮಾ ಶಕ್ರೆರೈವೆರ್‌ಲಾ ಭೂಪಾ ॥ ೩೯ ॥

ಕೈಲಾಸಗಿರಿಟೊಂಜಿ
ನೇಲಿಯಾ ಗುಹೆಟೀತ್
ಕಾಲೊಂದಿದ್ದಿನ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟ್ ನಭೆಸ್ಟೇಣಾಕ್ಳು ।
ಲೋಲಲೋಚನೆ ಶೌರಿ
ಶೂಲಪಾಣಿಟ ಪಂಡ್
ಪಾಲಿತೆರಾಕ್ಳೆನೀ ಬುಟಿಪ್ಪೊಸ್ಟ್ ಶಾಪೊಂತ್ ॥ ೪೦ ॥

ಇಂದ್ರೇರೈವೆರ್ ವರ್ತ್
ವಂದೀಪಾ ಶಶಿಮೌಳೀ
ಪಿಂದಾಜ್ಞಾಪಿತೆರಾರಾಕುಳೆಟಾ ಮೆಲ್ಲಾ ।

---

೩೭. ಅ್‌ಳಪು - ಏಳು; ಇನ್ನ್‌ತ್ - ನಿನ್ನಿಂದ.
೩೯. ಮುತ್ತ್‌ಟ್ - ಕೊನೆಗೆ.
೪೦. ಬುಟಿೊಸ್ಟ್ - ಬಿಡಿಸಿ.

ಇಂದುವಂಶಜೆರಾಲೆ
ಸಂಧೀತ್ರೈವೆರೆಕೊತ್ತಿ
ಮಂದಜಾನನೆಯಾಪಳ್ ವಧುವೆಂದಿಂಚಾ ॥ ೪೧ ॥

ಕೇಳಪಾ ಭಯಮೀತ್
ಕೋಳನೆಂಕುಳೆ ಕಾರ್ಯೊ
ಕಾಳಕಂಧರ ಗಂಗಾಧರ ಗೌರೀಶ ।
ಕಾಳಕೂಟೊಮಿ ನುತಿ
ವ್ಯಾಳಭೂಷಣಯೆಂದ್
ನೀಳ ಬೂಟ್‌ಸ್ಪೆರಾರೆ ಪದಯುಗ್ಮೊಂಕ್ ॥ ೪೨ ॥

ನರೆರಾಕ್‌ಣವು ಕಷ್ಟೊ
ವರಡಂಚಾಟಲಯೆಂಬಿನ್
ತೆರಿಯಾಳ್ಳೆವೆರೆಕೊತೀ ವಧುವೆಂದೀರ್ ।
ಕರುಣೇಪುಪ್ಪುಣ ಘೋರ
ನರಕೊ ಸಾಧನೊಮಾತೊ
ಹರಶಂಭೋ ಶರಣೋ ರೆಕ್ಷಿಪಿಲೆ ಸ್ವಾಮೀ ॥ ೪೩ ॥

ಪೋಡಿಪೋಡೆಂದೆಕಾಸ್ಟ್
ಜೋಡೇಯಾವಯಳಾಳ್
ಕೇಡ್‌ದಾನತ ಪಾತಿವ್ರತೊಮುಂಡಾವು ।
ಕಾಡೆಂದ್ ಕಳೆವ್ವೋಮೆಂ-
ದಾಡೆ ದೂರ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾಯೆ
ಪಾಡ್ ಬೂಟ್‌ವೆ ಪೋಸ್ಟ್ ನರಕೊಂಟೆಂದೆರ್ ॥ ೪೪ ॥

ಶ್ರುತಿಯಾಕ್‌ಣೆನ ವಾಕ್ಯೊ
ಮೃತಿಯಾಕ್‌ಣೆನ ಚೇಷ್ಟೇ
ಕ್ಷಿತಿಟಾಚಾರಮತಂಕ್ಕು ಪಥೊಮೆಂಕುಳ್ಳಾ ।
ಗತಿ ಸ್ಟ್‌ದ್ದಿ ಮಗ್‌ಟೊಂಜ-
ನ್ಯತೆರೆತ್ತೆಂದ್ ಮಹೇಶೆ
ಇತಿ ವಾಕ್ಯೊ ಪಂಡ್ ತೆಳಿಯೋಯೆರಮರೇಂದ್ರರೆ ॥ ೪೫ ॥

---

೪೨. ಕೋಳನ್ - (?)
೪೪. ಜೋಡೆ - ಹೆಂಡತಿ.

ಭೂಮಿಟಾಕುಳು ಜನಿತೆರ್
ಸೋಮವಂಶಜೆರಾಸ್ಟ್
ಕಾಮಿನೀ ಮಗಳಾಯಾಳಿನಿಕ್ ವೆರ್ತ್ ।
ಹೇ ಮಹೀಪತಿಯೊಂಜಿ
ಸೀಮೆ ಪೋಸ್ಟನೊ ತಾನ್
ಮಾಮೆಯಾಂದ್‌ಣ ಪಾಂಡುಸುತೆರೆಕೀಯ್ಯ್ ॥ ೪೬ ॥

ಬೆರ್ತಾಕುಳು ಹರಟ್‌ತ್ತ್
ವರ್ತೆರ್ ಬುಡೆಕೊಂಡ್
ಮರ್ತ್ಯೆರಾಸ್ಟ್ ಜನೀತೆರವನೀಟಂಚ ।
ಸತ್ಯೊಮೇ ಮುನಿಭಾರ್ಯೆ
ಪುತ್ರೀಯಾಸ್ಟಳಿನ್‌ಕ್
ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪ ಕೇಳೆಂದೆರ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ ॥ ೪೭ ॥

ತಮ್ಮ್‌ಟಾಕುಳು ಪೂರ್ವ
ಜನ್ಮೊಂಟ್ ಚಮೆತೊಂಡಿ
ಕರ್ಮೊಂತಾವುಂಬುಳ್ ಕೂಡ್‌ನಯೇಕೀಯ್ಯ್ ।
ದುರ್ಮಾರ್ಗೊಮುಂದುವೆಂದ್
ಮರ್ಮರ ಮರ್‌ಗೋಡಾ
ಧರ್ಮೊ ಚೆಟ್ಟನ್ ಆಂದೆತ್ತೆಂದೆ ಮುನೀಂದ್ರೆ ॥ ೪೮ ॥

ಪಾಂಚಾಲಾಧಿಪ ಚಿತ್ತೊ
ಚಂಚಲೊ ಕಳೆಕ್‌ಣ್ಣೆ-
ಕಿಂಚ ಪಂಬುಟಲಾರಾಪಸ್ಟೆನೀ ಕೇಂಡ್ ।
ಮೆಂಚಲ ನಿಲ ಚೊಸ್ಟ್
ಅಂಚಾಯೆ ಕುಳ್ಳ್‌ಪ್ಪಾ
ಅಂಚಾಯೆಂದೆರಾ ಮುನಿಕುಲೇಶೆ ॥ ೪೯ ॥

ಆದಿಯಂತ್ಯೊ ಪಿನ್‌ಪ್ಪೀ
ವೇದವ್ಯಾಸ ಮುನೀಂದ್ರೆ
ಮೇದಿನೀಪತಿನಿನ್ ಬೋಧಿಪುಟಲಾಯನ್ ।
ಖೇದೊ ಪೋಯಿರಿಯೆಂದಾ
ಬಾದರಾಯಣೆ ಭೂಪ-
ಕಾ ದಿವ್ಯಚಕ್ಷುಸ್ಸ್ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟೇರವುಳ್ ॥ ೫೦ ॥

---

೪೮. ಮರ್‌ಗೋಡ - ಮರುಗಬೇಡ; ಚೆಟ್ಟನ್ - ನಾಶವಾಗದು.
೪೯. ಪಂಬುಟಲ+ಆರ್+ಆಪು+ಅಸ್ಟೆನಿ.

ಆ ನರಾಧಿಪೆ ಚೊಸ್ತೇ
ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಟ್ ಕುಂತೀ
ಸೂನುಕುಳೇ ನಿದೆಪೇಂದ್ರೆರ್ನಾ ಜ್ಯಾತಿ ।
ಭಾನುಸನ್ನಿಭೆರಾಸ್ಪಿ
ನಾನಾ ಭೂಷಣಯುಕ್ತೇ
ರಾನಂದಂಟಾವಾ ಶೋಭಿತ್ ನಿಲ್ತ್ತಿನ್ ॥ ೫೧ ॥

ಇಂದ್ರನ್ನಂದನೆರೈವೆರ
ಕುಂತೀನಂದನೆರನ್ಕೀ
ಸಂದೇಹೊ ಪೋಸ್ಟ್ಣೇಕ್ಷಿಪಪಾ ತನ್ಕ್ ।
ಪಿಂದೆಯಾ ಋಷಿಭಾರ್ಯೆ
ಯೆಂದ್ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿ
ವಂದೀತೆ ಮುನಿಪಾದಾಂಬುಜಯುಗ್ಮೊಂಕ್ ॥ ೫೨ ॥

ಚೊಸ್ತನೋ ಕುದಿಕೊಂಡ್
ಪೋಸ್ಟ್ಣೊ ಇನ ಶಂಕೆ
ಪೋಸ್ಪನೆತ್ತೆನ ವಾಕ್ಯೊಂಕುಳೆಟ್ ನಂಬ್ಯೇ- ।
ರಾಸ್ಟ್ಣೊನ್ತೆ ನಿಶ್ಚಯೊ
ಜಾಸ್ಟ್ ಭೂಪತಿಯೆಂದಾ-
ರೇಸ್ಟ್ಣಸ್ಪೇಕವನೀಶೆ ತೆಳಿತ್ ಪಣ್ಕೇ ॥ ೫೩ ॥

ಆಸ್ಟ್ಣಾಸ್ಟ್ಣ್ ನಿಶ್ಚ್ಯೊ
ಚೊಸ್ತೇ ನೆರ್ಜೆನ ಶಂಕೇ
ಪೋಸ್ಟ್ಣೆಂಕಿಮವಾಕ್ಯೊಂಕುಳೆಟ್ ವ್ಯಾಜೊ ।
ಹೇಯಾಲ್ದ್ದಿನ ಪುಣ್ಯಂ
ಜಾಸ್ಪಾ ವೆಂದ್ನ ಬತ್ತೀ-
ರೇಸ್ಪಿನಾ ಭ್ರಮೊಮೀ ಚೆಟ್ಪೋವಿಯೆರಾಂದೆ ॥ ೫೪ ॥

ಎಲೆ ಭೂಪಾಲಕ ಚಿತ್ತಂ
ಛಲನೆ ಪೋಸ್ಟ್ಣೊ ಲಗ್ನಂ
ವಿಲಭೊಮಾವನತೇ ವೆನ್ನಿಲ ಕೈಧಾರೆ ।
ಫಲುವಾ ಪಂಬಲಿಪೋಡಾ
ಕಲಶೋಮಾವಯೆನಿನ್
ನಿರ್ಮಲಬುದ್ಧೀಟೆಟ್ಸ್ಪೊಳ್ಳಾಂದೆರ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ ॥ ೫೫ ॥

---

೫೪. ವ್ಯಾಜೊ - ಕಪಟ; ಹೇಯಾಲ್ದ್ದಿನ - (?)

ಈರ್ ಬೆನ್ಪವಿಲೇ ಕೈ-
ಧಾರೆಯೆಂದವನೀಶೆ
ಆ ಋಷೀಶ್ವರಮುನ್ನಾ ಪಣಪಾ ವೇಗೊ ।
ಆರ್ ಕಾಶ್ಯಪೆರೇ ಚೂ-
ಸ್ಟೀ ರಾಶಿ ಬಲವಂತೇ
ಯಾರೇಸ್ಟ್ಸನುಮಾಣ್ಪೇ ಹೋಮೊಂಕೆಂದೆರ್ ॥ ೫೬ ॥

ಚರತೋ ಕರ್ಮೊಮಿನೆಯ್ಯಾ-
ಚರಿತೇರಕ್ಷಿಣೊಮೌಳ್
ಪರಮವಿಪ್ರೆರ್ ಕ್ಷತ್ರ್ಯೋಚಿತೊಮಾಸ್ಟುಳ್ಳ ।
ವರಮುಹೂರ್ತೊಮಿನಿನ್
ಜ್ಯೋತಿಷಿಕುಳು ಸೂಕ್ಷಿತ್ ಭೂಮಿ-
ವರಟ ಸೂಚಿತೆರ್ ನೆರ್ಜನೊ ತತ್ಕಾಲೊ ॥ ೫೭ ॥

ಭೂಮಿದೇವಸಮೂಹೊ
ತಾಮಸೀಪನತೆತ್ತಾ-
ಟಾ ಮುಹೂರ್ತೊಮಿ ಕೇಂಡಾಪಳೆ ವೇಗೋ ।
ಪ್ರೇಮಿತ್ತೈವೆರೆಕೊಪ್ಪ
ಕಾಮಿನೀ ಕೈಧಾರೆ-
ಯಾ ಮಹಾ ವಧುಮೊಂತ್ ಕೊಟ್ಸ್ಟೇ ಭೂಪೇ ॥ ೫೮ ॥

ತುಷ್ಟಿ ವರ್ಪೊಯೆ ವರ್ತಿ
ಶಿಷ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೇಕ್
ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನಟ ಪಂಡ್ ನೃಪತೀ ವೇಗೊ ।
ಪುಷ್ಟೊಮಾಸ್ಟ್ ಸಮಸ್ತೊ
ಸೃಷ್ಟಿಟುಳ್ಳ ಜಗತ್ತ್-
ಕಿಷ್ಟ ದಾನೊಮಿ ವೆಂದ್ ಮನಸಾರೊಸ್ಟೆ ॥ ೫೯ ॥

ಲೀಲೆಟಾ ಮಾಂಗಲ್ಯೊ
ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕ್ಟ್ ಭೂಮಿ-
ಪಾಲೆ ತಾನ್ ಬುಳಂಬೋಸ್ಟ್ಣ ಜಾಪಣ್ಕೋ ।

---

೫೫. ಛಲನೆ - ಚಾಂಚಲ್ಯ; ವಿಲಭೊಮಾವನತೆ - ತಪ್ಪಿಹೋಗದ ಹಾಗೆ; ವೆನ್ನಿಲ - ಮಾಡು; ಫಲುವಾ - ಬಹಳವಾಗಿ.

೫೬. ಆರೇಸ್ಟ್ (ಆಲೋಚಿಸಿ)+ಸ್ಟನುಮಾಂಪೀ - ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿರಿ.

೫೯. ಶಿಷ್ಟ - ಸಜ್ಜನ; ಮನಸಾರೊಸ್ಟೆ - ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಣಿಸಿದನು.

ಮೇಲಾಕ್ಕು ಪಜೆ ಮೀಸ್ಟೀ
ಕಾಲೊಂ[ಕಾ]ಕುಳೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಲೋಲೆ ಬೋಡುನ ಪಿಂದ್ ಪುಗಟ್‌ಸ್ಟೆರಾ ॥ ೬೦ ॥

ಆ ಮುನೀಶ್ವರೆ ಕೂಡೋ–
ಸ್ವಾ ಮಾಂಗಲ್ಯೋ ಬುಳಂಬೋ–
ಸ್ವಾ ಮಹೀಶೆರೆಕಾ ಕುಂತಿಕಾ ಸಂತೋಷೊ ।
ತಾಮು ಬರ್ಪೊಸ್ಟ್ ಬುದ್ಧಿ
ಪ್ರೇಮೊಂತಾವ ವಚೀತ್
ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ ವೇದವ್ಯಾಸೆ ॥ ೬೧ ॥

ವೇದವ್ಯಾಸೆರೆ ಪಾದೊಂ–
ಕಾನಂದೀತಭಿವಂದೀ–
ತಾದರೀತಧಿಕೊ ಚಿಂತಿತ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ ।
ಸ್ವಾದಜ್ಞೆರ್ ಸುಖಿತ್ತ್ತೆ–
ರಾ ದಿನಂಟತಿರಮ್ಯಂ
ಮೇದಿನಿಪತಿ ಕೇಳೆಂದೆರ್ ಮುನೀಂದ್ರೆ ॥ ೬೨ ॥

ಸಂಧಿ - ೧೮

ಬೆತ್ತ್ ಕೇಳವನೀಶ ಪಾಂಡವೆರ್‌ತ್ತೆರಾ ದ್ರ್ಪದಾಲಯಂ–
ಟ್‌ತ್ತೆರಂಚ ಸುಖೀತ್ ಕೌರವೆ ಚಾಲೊ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಣ್ಯೆ
ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ಕೇಂಡೆ ವಿವಾಹೊ ವೆಂದ್‌ನಸ್ವಾಕುಳು
ಚಿತ್ತೊಂಟೇತಲ ಚಿಂತೆ ಪ್ರಾಪಿತ್‌ಣಾಯೆ ಕೂಟ್‌ಸ್ಟೆ ಸೈನ್ಯೊಮೀ ॥ ೧ ॥

---

೬೦. ಬುಳಂಬೋಸ್ಟ್‌ಣ - ಔಣತಮಾಡಿಸಿದ್ದು (?); ಪಜೆ ಮೀಸ್ಟೀ - ಚಾಪೆ ಮಿಂದ (ವಿವಾಹದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಜರಗುವ ಸಮಾರಂಭ).

೬೧. ಮಗ್‌ಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ಮರಳಿದರು.

೬೨. ಸ್ವಾದಜ್ಞೆರ್ - ಸಜ್ಜನರು.

೧. ಚಾಮೊ ಪ್ರಾಪಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಣ್ಯೆ - ಪಾಂಚಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋದವನು.

ಆನೆಯಶ್ವರಥೋಪದಾತಿಕುಳೆಲ್ಲ ಕೂಟ್‌ಸ್ಟ್ ಸಂಘೊಮೀ
ಮಾನವಾಧಿಪೆರೆಲ್ಲ ವರ್ಪೊಸ್ಟೆ ಭೂಮಿಟುಳ್ಳ ತನಾಪ್ತೆರೆನ್
ಸೇನೆ ಸಾಗರಸನ್ನಿಭೊ ನಿರೆತೊಂಡ್ ವರ್ತ್ ಸುಯೋಧನೆ
ಹಾನಿಯಾಕೊಸ್ಟ್ ಸೂರೆವೆನ್ಪೊಯೆ ಪಾಂಚಲಾಧಿಪದೇಶೊಮೀ ॥ ೨ ॥

ಕೌರವೇರ್ಕುಳೆ ಮಂದೆ ವರ್ತ್‌ಣ್ ಸ್ಟಂದ ಪಟ್ಟಣೊಂಟಾಸ್ಟ್‌ಣ್
ಸೂರೆಕೊಂಡೆರೆನ್‌ಪ್ಪಿ ವಾರ್ತೆನಿ ಕೇಂಡೆ ಭೀಮೆಯ ಪಾರ್ಥೆಯಾ
ಸೂರ್ಯೆ ಮೈಂದ್‌ಟೆದ್ರ್‌ಪ್ಪಿನಂದೊಮೆದ್ರ್‌ತ್ತ್ ಪಾವಕಕಾಡ್‌ಟ್
ಬೀರಿಪೋಕಿ ಪ್ರಕಾರೊಮಾಕೊಸ್ಟೆರಾಕುಳಾ ರಿಪುಸೈನ್ಯೊಮೀ ॥ ೩ ॥

ಭೂತಳಾಧಿಪ ಕೇಳ್ ಕೌರವಸೇನೆ ಪೋಡಿತ್ ನಾಲಿಶೇ
ಕೀತ್‌ಸ್ಟ್‌ಣ್ ಸುರರಾಜನಂದನನಾ ಸಮೀರಕುಮಾರನಾ
ನೂತನಾಸ್ತ್ರಸಮೂಹವೃಷ್ಟಿಟೆದ್ರ್‌ತ್ತ್ ಕಾದ್ಯೆರ ತೀರನೆ
ಭೀತೆರಾಸ್ಟ್ ಸುಯೋಧನಾದಿಕ್ಳು ನುಂಬೆತಂದೊಮೆ ಪೋಸ್ಟೆರ್ ॥ ೪ ॥

ಕೌರವೇಶ್ವರೆ ನುಂಬುತಂದೊಮೆ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊ ಪ್ರಾಪಿತೆ
ವೀರೆರ್ ಪಾಂಡವೆರ್ ಮೆಂಚಲ ದ್ರುಪದಾಲಯಂತುಳ್ಳೆಯಿತ್ತೆರ್
ವಾರಿಜೋದರ ಭಕ್ತವತ್ಸಲೆ ಯಾದವೇರ್ಕುಳೆಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್
ಶ್ರೀರಮಾಪತಿ ವರ್ತೆರಾಡೆಕ್ ತಂದೆತನ್ನೆಯ ಸಂಯುತೋ ॥ ೫ ॥
ಯಾದವೇಶ್ವರೆ ವರ್ಪೆರೆಂದ್‌ತ್ ಕೇಂಡ್‌ತಾನೆದ್ರ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ತೌ-
ಳಾದರೀತುಳೆತೊಂಡತಾ ಪುರೊಂಟಾಕಯೇ ದ್ರುಪದಾಪ್ತಯೆ
ಮೇದಿನೀಪತಿ ಧರ್ಮಪುತ್ರೆ ಸಹೋದರೇರ್ಕುಳು ಸಂಯುತೋ
ಯಾದವಾನಿಧಿ ವಂದಿತೀಕ್ಷಿತ್‌ನಾಕ್ಳು ಕುಳ್ಳ್‌ತೆರ್ ಮಾಂತೆರಾ ॥ ೬ ॥

ಪೆತ್ತಕುಳು ಬಹುಸಾರ ತೊತ್ತ್‌ಕ್ಳು ಭೃತ್ಯೆರುತ್ತಮೊಮಾಯಿನಾ
ಸತ್ತೆ ಚಾಮರೊಮಂದಳೋಮಡೆಪೋ ಕುಡೇ ಕನಕೊಂತವು
ಮುತ್ತ್ ಮಾಣಿಕ ರತ್ನಭೂಷಣ ವಸ್ತ್ರಮಾಭರಣೋಂದ್‌ಂಬೆ
ಅತ್ತೆಪುತ್ರೆರೆಕಾ ಮುರಾಂತಕೆ ತರ್ಪೊಸ್ಟೇ ಕೊಳ್‌ಪೋಯೆರ್ ॥ ೭ ॥

ಹೇ ತನೂಜೆರೆ ಕೇಳಿಲೇ ಯೆನ ಅಣ್ಣಪುತ್ರೆಯತೀ ಹರೀ
ಮಾತುಲೇ ವಸುದೇವೆರೀಕ್ಕೆಕ್ ಮಾಮಿ ದೇವಕಿದೇವಿಲಾ
ಈತ್ ಯಾದವೆರೆಯ್ಯ ಬಂಧುಕುಳೆಂದ್ ಕುಂತಿ ವಚೀಪವಾ
ಪ್ರೀತಿಟೊತ್ತಯೆ ಕೇಂಡ್ ವಂದಿತೆರಾಕುಳೂ ಉಚಿತೊಂತವಾ ॥ ೮ ॥

---

೩. ಸ್ಟಂದ್ - ಇಗೋ; ಬೀರಿ - ಬೆಂಕಿ.
೪. ನಾಲಿಶೇ - ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ; ಕೀತ್‌ಸ್ಟ್‌ಣ್ - ಪರಿಹಂಚಾಗಿ ಹೋದುದು.
೭. ಅಂದಳೊ - ಪಲ್ಲಕಿ; ಅಡೆಪೋ ಕುಡೆ - ಅಲಂಕೃತವಾದ ಕೊಡೆ.

ಕುಂತಿದೇವಿ ವಚೀತೆರಾ ಹರಿಮೂರ್ತಿ ಮುನ್ನ ವಿಲಾಪಿತ್
ಸಂತತೀ ವನವಾಸೊಂಟ್ತ್ ಲೆಭಿತೇನೇನ್ಂಬೆ ತಂದೆಕ್
ಸಂತೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ ಸ್ವರ್ಗೊಂಟಾ ಶಿಶು ರಕ್ಷೆಯೆನ್ನಿ ಸದಾರೊಮೀ
ಕಾಂತೆಯೇನ್ ವಹೀತಿ ಸಂಕಟೊ ಜಾಸ್ಟ್ ಪಂಡಕೆ ನಿಮ್ಮುಟಾ ॥ ೯ ॥

ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಂಟ್ಟಾಕೊಯೇನುಳೆತೊಂಡತೇನ್ಂಬೆಕೋಳಲಾ
ಸ್ವಸ್ಥೊಮುಪ್ಪೆರ ವರ್ತಿರೀ ಥರೊಮಾಸುಯೋಧನ ಕಾರಣೊ
ವಸ್ತುವಾಹನೊ ರಾಜ್ಯೊಮೀನ್ಟಿತೊಂಡ್ಮೆಂಚಲ ವಂಚಿತ್
ಅಸ್ತಮೀಪಿಯೆರೆಂಕುಳೇಕರಕಿಲ್ಲ್ ನಿರ್ಮಿತೆ ದುರ್ಮತೀ ॥ ೧೦ ॥

ಸೀಮೆಯೆಂಕ್ಳೆಕ್ ವಾರಣಾಪಥೊಮೆನ್ನಿ ದೇಶೊಮಿನ್ತ್ತತೆ
ಆ ಮಹೀಪತಿಯಾಡೆ ಕೂಡ್ಸ್ಟೆರಾತೆ ದೈವವಶೊಂತವಾ
ಆ ಮಹಾಗ್ನಿಟ್ ಬೂಟಿನೆತ್ತಡೆಯೊಂಡರಣ್ಯೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತ್
ಭೂಮಿಟೆಂಕುಳೆನಂದೊಮಿಂಚೊರಿ ನುಂಬು ದೀನೊ ಪಡ್ತ್ತಿರಿ ॥ ೧೧ ॥

ಆತ ಕ್ಲೇಶಿತ್ಣಾಕುಳೀಡೆಕ್ ವರ್ತೊನೀರೆನನುಗ್ರಹಂ-
ಟೀ ತಳೋದರಿ ಸಿದ್ಧಿತಾಳಿಮ ಪಾದಪದ್ಮೊಮಿನೀಕ್ಷಿತ್
ಪ್ರೀತೆರಾಸ್ಟೊಮನೇಕೊ ನಾಣಿಮ ಕೈಯಡೆಂಗೆನ ಪುತ್ರೆರೆಂ-
ದಾತ ಪಂಡಸುರಾರಿ ಕೈಯಿಟ್ಯೆಟ್ಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಸ್ಟೆರ್ ವಧೂತ್ತಮೆ ॥ ೧೨ ॥

ಜಾಕ್ ನಾಣುಪಚಾರೊಮಾತೆನ ಪ್ರಾಣವಾಯುಕುಳ್ಳೆವೆರಾ
ಈ ಕುಮಾರೆರೆ ಕುಂತಿ ಚಿಂತೆ ಬುಡಾಲುವೆಂದಸುರಾಂತಕೆ
ಲೋಕೊಮೆಯ್ಯಿಡೆ ಪಿನ್ಕ್ಣಂದೊ ವಚೀತೆರ್ ಭೂಮಿತ ಭಾರೊಮಿ
ಪಾಕೊಮಾಕವೆರಾ ಹರೀಕನುಕೂಲೆರಾಯೆರ್ ನೆರ್ಜಿನ ॥ ೧೩ ॥

ಪ್ರೀತಿಟಾವವನೀಶೆ ದೇವಕಿ ಕುಂತಿ ಶ್ರೀವಸುದೇವೆರಾ
ಕ್ಷಿತಿಪತೀ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯೆಯಾಯ ಕುಮಾರೆರಾ ಬಲತಿಕ್ಕ್ಟ್
ಸುತೆಸುರೇಂದ್ರ ವೃಕೋದರೆ ನಕುಲಾಖ್ಯೆಯಾ ಸಹದೇವೆಯಾ-
ರೆತಿಪತಿನ್ಸುತೆ ವಾಮದಿಕ್ಕ್ಟ್ ಕುಳ್ಳ್ಪಾ ಹರಿ ಶೋಭಿತೆರ್ ॥ ೧೪ ॥

---

೯. ಸದಾರೊಮಿ - ಹೋಣೆಯನ್ನು.
೧೦. ಅಸ್ತಮೀಪಿಯೆರ - ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಲು; ಅರಕಿಲ್ಲ್ - ಅರಗಿನ ಮನೆ.
೧೧. ಅಡೆಯೊಂಡ್ - ಹೊರಟು.
೧೨. ಸಿದ್ಧಿತಾಳ್ - ಲಭಿಸಿದಳು; ಕೈಯಡೆಂಗ - ಕೈಯ ಮರೆಯೊಳಗೆ.
೧೩. ಬುಡಾಲು - ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ; ಇಡೆಪಿನ್ಕ್ಣಂದೊ - ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ; ಪಾಕೊಮಾಕವೆರ - ಹದಗೊಳಿಸಲು.
೧೪. ಬಲತಿಕ್ಕ್ಟ್ - ಬಲದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ.

ಯಾದವೇರ್ಕುಳ ಪಾಂಚಲೇರ್ಕುಳ ತಮ್ಮುಟೌಳ್ ಪರಸ್ಪರೋ
ಮೋದಿತ್ ವಿನಯೋಪಚಾರೊಮಿನಾಸ್ಟ್ ನಿಲ್ವಪನಕ್ಷಿಣೋ
ಮೇದಿನೀಪತಿ ಪಟ್ಟಣೋ ಕೊಡಿಯೇರೊಸ್ಟ್[ತ್ರೆರತೌಳ್] ವಿ-
ನೋದೊಮಾವ ವಿಧಾನಿಪೌಳ್ ವಿಚಿತ್ರೊಮೇತಲ ವಿಸ್ಮಯೊ ॥ ೧೫ ॥

ಆ ದಿನೊಂಟಗತೋಲಕೋ ಹರಿ ಮಂದಿರೊಂತುಳೆಯಾಯೆರ್
ಯಾದವೇರ್ಕುಳೆ ಪಾಳಯೋ ಪಿದೈ ನಂದನಾವನೊಂಟಾಸ್ಟ್ಣ್
ಆ ದಿವಾಕರೆ ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿ ಪ್ರಾಪಿತೇರ್‌ಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟ್
ಭೇದಿತಾ ಸ್ಥಿತಿಪಿಂದ್ ಕೌರವ ಗುಪ್ತಚಾರೆರ್ ಪೋಯೆರ್ ॥ ೧೬ ॥

ಆಕ್ಕು ಪೋಸ್ಟ್ ಗಮೀಪಪೀಡೆತ ಶುದ್ದಿ ಕೇಂಡ್ ಗೆತಾಂಬಕೆ
ವ್ಯಾಕುಲೀತುಳೆಪೋಸ್ಟ್ ಭೀಷ್ಮೆರೆ ದ್ರೋಣಗೌತಮ ಶಲ್ಯೆರೆ
ಆ ಕುರುಕ್ಷಿತಿನಾಥೆ ಸೌಬಲೆ ಸೈಂಧವಾರ್ಕತನೂಜೆರಾ
ಸ್ಪೀ ಕೃಪೇ ವಿದುರಾಖ್ಯೆ ದ್ರೋಣಜೆಯಾಕ್ಣಾಕುಳೆನೇಸ್ಟಲಾ ॥ ೧೭ ॥

ಕೇಂಡೆರೋ ಪೊಸ ವಾರ್ತೆನೀಕುಳು ಚಾರೆರೇ ಮುಖೊಮೆನ್ಕಿನಾ
ಮಂಡಲೊಂಟ್ ಜೆನೀತಿ ವಾರ್ತೆಕುಳೀಕುಳೇ ಕೆಬಿಕಪ್ರಿಯೋ
ಕೊಂಡತ್ತ್ತಪಪಾ ಮಹಾಪ್ರಿಯೊಮಾಸ್ಟ್ಣೋಂದ್ ವಿಚಾರಿಪಾ
ಕೇಂಡ್ ನಾಣ ಪಿನೋಡುವಾತೆಯೆಂದಾಕುಳೇಯೆರ್ ನೆರ್ಜನ ॥ ೧೮ ॥

ವಾರಿಜೋದರೆ ವರ್ತೆರಾ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯನಾಲಯೊಂತಾಡೆಕ್
ಸೇರ್ಯೆಯಾಸ್ಟ್ಣ್ ಪಾಂಡುಪುತ್ರೆರೆಕೆನ್ಕೆರಾರೆನಿ ನಂಬ್‌ಸ್ಟ್
ಸೇರಿತುಪ್ಪಪ ದೈವೊ ಸಾರಥಿಯಾಸ್ಟ್ಣಾಕುಳೆ ನಾಣಲಾ
ವೈರೊಕೊಂಡ್ ಜಯೀಪೊ ಜೈಪನೊ ಯೇವಿಲೇಂದೆ ನಿರೂಪಿತ್ ॥ ೧೯ ॥

ಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳೆನ್‌ಪ್ಪಿನಗ್ನಿಕ್ ಕೃಷ್ಣೆ ವಾಯುಸಹಾಯೊಮಾ-
ಸ್ಪೊಂಡ್ ವರ್ಪಿ ವಿಪತ್ತ್ ತಪ್ಪೊಸ್ಟ್ ಜೀವಿಪಾಲ್ಯಿಕ್‌ಣೇರ್‌ತೆ
ಪಂಡೆನಾನಿಲ ಸೇರನೆತ್ತ್ ವಿರೋಧೊಂಟೀಕುಳು ಪ್ರೇರಿತೀ
ಭಂಡ್‌ವಿದ್ಯೆಕುಳೆಯ್ಯ ತತ್ತ್ವೊಮತೆಂದೆ ಭೂಪತಿ ರೋಪಿತ್ ॥ ೨೦ ॥

ಎಂಚ ಪಣ್ಣ್ ಕಳಿಂಗ ಸ್ಪೀಕುಳೆ ಮಂತ್ರೊ ಜಾಕ್ ಫಲೀತಿರೀ
ಪಂಚವಕ್ತ್ರೆನ ಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳು ಕೃಷ್ಣೆಯೆನ್ಕಿ ಫಣೇಂದ್ರಕ್-

---

೧೫. ವಿಧಾನಿಪ - ವರ್ತಿಸಲು.
೧೬. ಅಗತೋಲಕೊ - ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಓಲಗವು; ಭೇದಿತ್ - ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ.
೧೭. ಗೆತಾಂಬಕೆ - ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ.
೨೦. ಜೀವಿಪಾಲ್ಯಿಕ್ಣ - ಜೀವಿಸುವುದು.

ನಂಚೆ ಜಾನಿಯೆರ್ತ್ತರೀಕುಳೆ ಗಾರುಡೋಂದವನೀಪತಿನ್
ಅಂಚ ಕೋಪಿತ್ ಪಣ್ಕೆ ಸೌಬಲೆ ಸೈಂಧವಾದಿಕ್ಕು ಗೇರ್ಜಿತ್ ॥ ೨೧ ॥

ಆ ಮುರಾಂತಕೆ ಪರ್ವತೋ ಪರಿತೊಂಡ್ ವರ್ತೆರ ರೋಷಿತ್
ಭೀಮೆ ಪಾರ್ಥೆಯಡೆಂಗ ವರ್ತೆರೊ ಕೆಯ್ಯಿಟಂಬರೊ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ
ಹೇ ಮಹೀಪತಿ ಕೃಷ್ಣೆಯಾತಮರೇರ್ಕುಳೆಯ್ಯೆರ ಕೂಡ್‌ವಿನ್
ಆ ಮಹಾಹವೊಂಟೇಕ್ಷಿಪೆನ್ಕುಳು ಚೂಪವುಪ್ಪಿ ಪರಾಕ್ರಮೋ ॥ ೨೨ ॥

ಅಂದ್ ನಾಣೌ ಕೋಡೆ ಕಾದ್‌ಸ್ಟಣಾಹವೊಂಟ್ ಪರಾಕ್ರಮೊ
ಪಿಂದೆನೇನ್‌ಂಬಕ್ಲೂ ಮಹಾಬಲವಾನ್ಕುಳೆಂದಸ್ಟೆ ನಿಶ್ಚಯಂ
ಮಂದಜೋದರ ಕೊಂಡ್ ಜಾಸ್ತುಪಕಾರೊ ಭೀಮೆಯ ಪಾರ್ಥೆಯಾ
ವೆಂದಿ ಪೌರುಷೊಂಕುಂಡೊ ನುಂಬೆಲ ಭೂಪಯೆಂದೆರ್ ನದೀಸುತೇ ॥ ೨೩ ॥

ಚಾಲು ನಾಣಂಬಕ್ಲೂ ಪಣ್‌ಪ್ಪಿ ಪರಾಕ್ರಮೊಂಕುಳಂಚಿಪ್ಪಡ್
ಕಾಲೊ ಪಾರ್ಪನತೆತ್ತ್ ಪೋಸ್ಟುಳೆತೊಂಡ ಪಾಂಡುಸುತೇರ್ಕುಳೆ
ಮೂಲೊ ಭೇದನೊಮಾವು ನಾಣಲವಾತ್ ವಿರೋಧೊಮಿ ಕೊಂಡ್‌ಣ್ಣೆ
ಮೇಲ್ ದಾಸಿನಿತ್‌ಪ್ಪುಟಾಂದೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಟಾ ॥ ೨೪ ॥

ಈರ್ ಪಂಡುಟಿಪೋಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಪಾಂಡುಪುತ್ರೆರೆ ಮಿತ್ತ್‌ಕ್
ಈರೆ ಚಿಂತೆಕ್‌ಂದ್ವಾಕ್‌ಣಂದೊಮೆ ಸ್ಟೇನ್ ರೆಕ್ಷಿಪೆನಾಕುಳೆನ್
ವೈರೊ ಮಾದ್ರಿಟೆನಾತ್ಮಜೇರ್ಕುಳು ವೆಂದಿ ಕಂದ್ಯೆಲ ಮಾಜೊಸ್ಟ್
ಸೇರೊಸ್ಟೈವೆರೆನೊಪ್ಪ ಬಾಟಿಒವೆನೆಂದೆ ಭೀಷ್ಮೆರೆಟಾ ನೃಪೆ ॥ ೨೫ ॥

ವಿದ್‌ರವನಿನ್ ಕಡೊಸ್ವಾಡೆಕ್ ಉಳೆಪೋಲಿ ವೇಗಿತ್ ಲೋಕೆರ್
ಪುದರ್‌ಡಂತೆ ನುಂಬುತ್ತ್ ರಾಜ್ಯೊಮಿನೀಯ್ಯೆ ಪಟ್ಬೊಟ್‌ಸ್ಟಾಕ್ಳೆಕ್
ಮದಪನೆತ್ತೊಟುಸ್ಪೀ ಧನೊ ಚತುರಂಗೊಮೆಯ್ಯ ವಿಭಾಗಿತ್
ಹೃದಯೊಮಿನ್ ತೆಳಿಯೋಲನೀ ಸರಿಯಾವ ಚೂಸ್ಟಿರಡೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ॥ ೨೬ ॥

ಧರ್ಮನಂದನೆ ಭೀಮೆ ಪಾರ್ಥೆರೆಕೀಕ್ಕೆಕಾದಿಟ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಸ್ಟಿನ್
ನರ್ಮೊಮೆಯ್ಯ ಲಯೀಪೊಸ್ಟೊಂಜುಡಪುಟ್ಟ್ ತಮ್ಮುಟೆ ಸೇರೊಸ್ಟ್
ಒರ್ಮೆ ಬಾಟ್‌ಸ್ಟೆರೆನ್ಕಿ ಕೀರ್ತಿನಿ ನಿಲ್ಪೊಸ್ಟ್‌ತ್ತಪೆನೆಂದೆರಾ
ನಿರ್ಮಲಾತ್ಮಕೆಯಾಸ್ಪಿ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ತನುಟ್ಮೆನೀ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಟಾ ॥ ೨೭ ॥

---

೨೧. ಪಂಚವಕ್ತ್ರನ ಫಣೇಂದ್ರಕ್ - ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ಐದು ಮುಖಗಳು, ಪಾಂಡವರು.
೨೪. ಪಾರ್ಪನತೆತ್ತ್ - ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ; ದಾಸಿನಿತ್‌ಪ್ಪುಟ - ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿದರೆ (?)
೨೫. ಸ್ಟೇನ್ - ನಾನು; ಕಂದ್ಯೆಲ - ಕುಂದುಗಳನ್ನು (?)
೨೬. ವಿದ್‌ರವನಿನ್ - ವಿದುರನನ್ನು; ಪಟ್ಬೊಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಪಾಲುಮಾಡಿ.
೨೭. ನರ್ಮೊ - ವೈಮನಸ್ಯ; ಒರ್ಮೆ - ಒಂದಾಗಿ.

ಬಲ್ಲ ಹೇ ವಿದುರಾಖ್ಯ ಭೀಷ್ಮರೆಕೆಡ್ಡೆ ಸ್ಟೆಡ್ಡೆನ ನಂಕ್ತೆ
ಮಲ್ಲ ಪಂಡುಳೆತೊಂಡ ಪಾಂಡುತನೂಜೆರೆನ್ ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್ತೆ
ಬಲ್ಲಿಯಾಯಟ ವೈರೊ ಕೊಂಡ್ಣಸ್ಸಾವ ನೆಂದ್ಸ್ಟೆನಾತ್ಮಜೆರ್
ತೊಲ್ಲೆ ವೆಂದಿ ವಿರೋಧೊಮಿನ್ ಮದತೊಪ್ಪ ಸೇರೊಸ್ಟ್ ಬಾಟಿಡ್॥ ೨೮ ॥

ಪಾವುಡೊಂಕುಳೆ ಕಟ್ಬೊಸ್ಸಾಡೆಕ್ ಪಂಡೆ ಬುದ್ಧಿನಿ ನೆರ್ಥನ
ಪೋವೆರಾಡೆಕ್ ಯಾತ್ರಯಾವರ ಸ್ಸಾಯೆ ಕೇಂಡ್ ಮುಹೂರ್ತೊಮಿನ್
ಜೀವಕೇಂದ್ರ [ನ?]ಭೊಂತ ರಾಶಿಟ್ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಂಟ್ತ್ತೆ
ದೈವಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳಾಯೆ ವಿಪ್ರೆರೆ ವಾಕ್ ಕೇಂಡ್ ಪಿದಾಡ್ಸ್ಟೆ ॥ ೨೯ ॥

ಭೂಪ ಕೇಳಿಲ ವೇಗಿತ್ ಪಯಣೆಜ್ಜಟ್ ಪಯಣೊಂತವಾ
ಪ್ರಾಪಿತೇ ವಿದುರಾಖ್ಯೆ ಪಟ್ಟಣೊಮೌಳೆ ವೈಭವೊಮೀಕ್ಷಿತ್
ಭಾಪುರೆಂದ್ ಮನಸ್ಸ್ಟಾ ಪುರೊಮೇರ ಮಾನಿತ್ ಪೊಸ್ಟ್ಣೈ
ಆಪಳೇ ಪೊಗಿಯೇ ಮಹೈಶ್ವರಿಯೊಂತವಾ ನೃಪಮಂದಿರೊ ॥ ೩೦ ॥

ಆಯೆ ವರ್ಪುಣ ಚೂವಪೌಳೆದ್ರಾಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಪತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್
ಆ ಯಮಾತ್ಮಜೆ ಭೀಮೆ ಪಾರ್ಥೆಯ ಮಾದ್ರಿನಂದನೆರ್ ಸಂಯುತೊ
ತೋಯೊ ಕಣ್ಣಟ್ ನಿಂಜೊಸ್ಬೊಂಡ್ಪಗುಂಹಿತಾಕುಳು ಪ್ರತಿಪ್ರತೀ
ಆಯಟೂಡ ವಿಚಾರಿತೆರ್ ಬಹುವಾರ್ತೆಯಾ ಯಮನಂದನೇ ॥ ೩೧ ॥

ಆಕುಳೂ ಸುಖೊಮುತ್ತೆರೆಯ್ಯೆರಲೀಕುಳೋಂದ್ ವಿಚಾರಿಪಾ
ಶೋಕೊಮೆಯ್ಯನುಭೈತ್ಣಾತಲ ಪಂಡೆರಾರೆಟ ನೆರ್ಥನ
ಆ ಕುಮಾರಿನಿ ಕೊಂಡತಾ ಹರಿಮೂರ್ತಿ ಕೈವರೊ ಕೊಂಡೊನಾ–
[ಜ್ಞೇ]ಕಸಖ್ಯೊಲಾ ಉಂಡ್ ಕೂಡುಳೆತೊಂಡ್ ಪೋಸ್ಟೆರರಂತುಳ್ಳೈ ॥ ೩೨ ॥

ವರ್ತ್ ನೀಟ್ಸ್ಟ್ ಕಾಣಿಕೇ ಯದುವೀರಕಾ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯಕಾ
ವರ್ತ್ ಧರ್ಮತನೂಜೆ ದೇವಕಿದೇವಿಕಾ ವಸುದೇವಕಾ
ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪೆ ಕಟ್ಬೊಸ್ಸೌಳ್ತ್ ಕಡಾತಿ ಪಾವುಡೊ ತನ್ಸ್ಟ
ಚಿತ್ತೊ ವರ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೊಮೇ ಕ್ರಮೊತಪ್ಪನೆತ್ತ[ವೆ]ನೊಪ್ಪಿತೇ ॥ ೩೩ ॥

---

೨೮. ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್ - ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ; ಬಲ್ಲಿಯಾಯಟ - ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲಿ; ತೊಲ್ಲೆ ವೆಂದಿ - ಕೆಡುಕು ಮಾಡಿದ.

೨೯. ಪಾವುಡೊಂಕುಳೆ - ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು; ಸ್ಸಾಯೆ - ಅವನು; ಜೀವಕೇಂದ್ರ - ಶುಕ್ರನು ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ; ನಭೊಂತ ರಾಶಿಟ್ - ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಮೇಷಾದಿ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ.

೩೦. ಪಯಣೆಜ್ಜಟ್ - ಪಯಣದಮೇಲೆ.

೩೧. ತೋಯೊ - ನೀರು; ಉಪಗುಂಹಿತ್ - ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು; ಪ್ರತಿಪ್ರತೀ - ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ.

೩೨. ಸುಖೊಮುತ್ತೆರ್ (ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು)+ಎಯ್ಯೆರಲ (ಎಲ್ಲರೂ); ನೆರ್ಥನ - ಸರಿಯಾಗಿ; ಅರಂತುಳ್ಳೈ - ಅಂತಃಪುರದೊಳಗೆ.

ಪರಿಕಾ ವಸುದೇವಕ ದೇವಕಿಕಾ ದ್ರುಪದಾಖ್ಯಕ ವರ್ತಾ
ವರ ಕುಂತಿ ಯಮಾತ್ಮಜೆ ಭೀಮೆ ನರೇಯಮಳೇರ್ಕುಳೆಕೌಳ್
ಸ್ಮರಕಾ ಅನಿರುದ್ಧಕ ದ್ರೌಪತಿಕಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾವುಕ ಬೇತೇ
ತೆರಿತ್ ಕೋಟ್ಸ್ವಾಯೆ ನಮಸ್ಕರಿತೇ ಚರಣೋಂಕ್ ಮುಕುಂದನ್ ॥ ೩೪ ॥

ಆಲೋಚಿಪನೆ ವೆಂದೆರ್ ಪತ್ತೆಟ್ಸ್ಟೇ ವಿದುರಾಖ್ಯನಿ ಕೃಷ್ಣೆ
ಮೇಲ್ಬುಟಿೋಸ್ಟ್ ಬಳೆಲ್ಸ್ವಾಂದಧಿಕೋ ಕೊಂಡಾಡ್ಸ್ಟ್ ಭಕ್ತನ್
ನೀಲಾಂಬುದವರ್ಣೆ ವಿಚಾರಿತೆರ್ ಗುರು ಭೀಷ್ಮರ ಕ್ಷೇಮೊ
ಕಾಲಕ್ರಮೊಂಕೊತ್ನಂದ್ತ್ತೆರೊನಾ ಒಟಿಸ್ಟೀ ಜನೊಮೆಯ್ಯಾ ॥ ೩೫ ॥

ಸುತೆರೇ ಮತಿಕೊಪ್ಪನೊ ಭೂಮಿಪತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತೊಲ ಮೆಗ್ಯನ್
ಸುತೆರೇ ನಿನೆವುಂಡೊ ಮನಸ್ಸುನುಳ್ಳೆ ಪ್ರಿಯೊ ಕೂಡ್ಸ್ಟ್ ತಂಕ್
ಸುತೆರ್ ಯಮಸೂನು ಸುಯೋಧನೆಯಾ ಸರಿಯೆನ್ಕಣಸ್ಟುಂಡೋ
ಹಿತೊಮಾಸ್ಟ್‌ಣ್ನೀ ಯಿತೆ ವರ್ತ್‌ಣಸ್ಟೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿತೆರಾರ್ ॥ ೩೬ ॥

ಕೂಡ್ತ್ತಿ ಜನೊಂಕ್ ಬುಡೆಕೊಟ್ಸ್ಟೇ ಬೂಡಾರೊಮಿ ತನ್ನ್-
ಟೂಡಾಯನಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟ್ ಮಾನಿತೆರಾ ದಿನೊಂಟಂಬುಜನಾಭೆ
ಕಡೊಸ್ಟೆಯ್ಯೆರೆ ಮನ್ನತವಾಸರೊಮೊಂಜೇಕಾಂತಗೃಹಂಟ್
ಕೇಡಾವನ ಬಾಟ್ತಿಕ್ ಪಾತೆಡ್ಸ್ಟೇ ವಿದ್ರುವೇ ವಿನಯೊಂಟ್ ॥ ೩೭ ॥

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೆಯ ಭೀಷ್ಮೆರ ತಂಕೌಳ್ ಮತಿ ಪಂಡ್ ಕಡಾತೀ
ಸ್ಥಿತಿಟೆಯ್ಯೆಲ ಸೂಚಿತೆ ಭೂಪತಿಕಾ ಕೂಡ್ತ್ತಿ ಜನೊಂಕಾ
ಹಿತೊಮೇನ್ ಪಣ್ಪುಣಲೀಕುಳೆಕ್ಲಾಸ್ಟೆಂಬಿನಿ ಪಕ್ಷೇ
ಸ್ಥಿತಿ ಚೂರ್ಕಣ ಸಂಶಿಪನೆತ್ತ್‌ತೆನ್ ಪೋಸ್ಟೀಕುಳು ವೇಗೊ ॥ ೩೮ ॥

ಪರಮಾರ್ಥೊಮೆ ವ್ಯಾಜೊಮುಂದ್ವಾತ್ತೆನ್ ಗಾಂಗೇಯಮತೊಂಟ್
ಧರಣೀಪತಿ ಪಂಡ್ ಕಡಾತೆನಿನಿನ್‌ಯುಳೆತೊಂಡೊವೆರೀಕ್ಕೆನ್
ಘೆರಿಯಮ್ಮನಿ ಚೂರ್ಕಣ ವರ್ತ್‌ತೆನೇ ರಾಜ್ಯೈಶ್ವರ್ಯೊಂತಾ
ಸರಿ ನೆರ್ಬೆನ ಪಟ್ಟೋಸ್ಟೊಂಜಧರ್ಮೊಮಿನಿ ಬಾಟಾಲು ಸುಖೀತ್ ॥ ೩೯ ॥

ಕುರುಭೂಪತಿ ಸೇರ್ವುಟೀಕುಳಿಭಾಪುರಿಟ್ಪುಕ್ಣೊಪ್ಪಾ
ತರೊ ವರ್ತಿರಿಯೆಂಬುಟ ತಾನಯೆ ಕೇಂಬುಟಮಾ ರಾಜ್ಯೊಂತುಳೆಯೊರ್ಪಿಲ್

---

೩೩. ಕಡಾಲೆ - ಕಳುಹಿಸಿದ.
೩೫. ಮೇಲ್ಬುಟಿೋಸ್ಟ್ - ಮೈದಡವಿ; ಒಟಿಸ್ಟೀ - ಉಳಿದ.
೩೭. ಮನ್ನತವಾಸರೊ - ಮರುದಿವಸ; ಪಾತೆಡ್ಸ್ಟೇ - ಮಾತಾಡಿದನು.
೩೯. ಘೆರಿಯಮ್ಮನಿ - ದೊಡ್ಡಪ್ಪನನ್ನು; ಪಟ್ಟೋಸ್ಟ್ - ಪಾಲುಮಾಡಿ; ಬಾಟಾಲು - ಬಾಳಿರಿ.

ಪುರೊ ನಿರ್ಮಿತೊಂಡ್‌ಪ್ಪಿಲೆ ಧರ್ಮಸುತಾ ಸಹಜೇರ್ಕುಳೆಟೂಡ
ವರ ಬಂಧು ಜನೊಂಕ್‌ಲ್‌ಂದ್ವಂದೊ ಮತೋಂದನುಮಾನಿತೊಳಾಲು ॥ ೪೦ ॥

ಹರಿ ಮೆಚ್ಚೊಸ್ಟ್ ಧರ್ಮಜನಂದೆನ್‌ಪಸ್ಟ್ ಆವೆನ್ವೊಸ್ಟ್ ಭೀಮನ್
ಅರಸಿನ್ ತರೆ ತೂಕೊಸ್ಟ್ ಮಾದ್ರಿಯೆರೆನ್ ಮತೊಂಕಂದೆನ್‌ಪೊಸ್ಟ್
ಪರಿತೋಷೊಮಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟ್ ಕುಂತಿಕ್‌ಲಾ ದ್ರ್‌ಪದಾತ್ಮಜೆ ಚಿತ್ತೊ
ಪರಿಣಾಮಿಪ ಪಾತೆಡ್‌ಸ್ಟೇ ವಿದ್ರ್‌ವೇ ಸಂಧಾನೊಮಿನೌಟ್ ॥ ೪೧ ॥

ದ್ರ್‌ಪದನ್‌ಲುಡಂಬರ್ಪೊಸ್ಟ್ ತತ್ಸುತನಿನ್ ತೆಳಿಯೋಸ್ಟೌಟ್‌ತ್ತಿ
ನೃಪರೇ ಮನಸಾರೊಸ್ಟ್ ಮಾನ್ಯ ಜೆನೊಂಟೆಡ್ಡೆಂದೆನ್‌ಪೊಸ್ಟ್
ವಿಪರೀತೊ ಪಣಂತೆ ಸಮಸ್ತೆರೆಕಾ ಪ್ರಿಯೊಮಾಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಕಪಟೋಮುದನೆತ್ತ್‌ಣ್ಣೆ ಪಂಡ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೇ ವಿದ್ರ್‌ವೇ ವಿನಯೊಂಟ್ ॥ ೪೨ ॥

ಉಡಪುಟ್ಟ್‌ಟ್ ಪುಟ್ಟಿಸ್ಟಿ ನರ್ಮೊಮಿನಿನ್ ಚೆಟ್ಟೊಸ್ಟ್ ಮನಸ್ಸಿನ್
ಪುಡೆವು ಕಳೆಸ್ಟಾಕುಳೆ ಸಂಬದಿಪೊಸ್ಟಿಂಚಾಪು ವಚೀತ್
ಪುಡಮೀತುಡಬುದ್ಧಿಟ ದೈವಬಲೊಂಟಧಿಕೇ ವಿದ್ರ್‌ವೆಂದ್
ಕಡೆಕೂಡಲ ಪಣ್ಪೊಸ್ಟ್ ಪಾಂಡವರೇನುಳೆತೊಂಡೊಸ್ಟೆಯೌಳ್ತ್ ॥ ೪೩ ॥

ಯಮಜಾದಿಕ್ಕು ಯಾತ್ರೆನಿ ಪಂಡಧಿಕೋ ಸಂತೋಷವಶಂಟ್
ಸುಮುಹೂರ್ತೊಮಿ ಕೇಂಡ್ ಪಿದಾಡಿಯೆರಾ ದ್ರ್‌ಪದಾಲಯಂಟ್‌ತ್ತ್
ಕಮಲೇಕ್ಷಣೆ ಕೂಡುಳೆತೊಂಡತೆರಾ ಪಾಂಚಾಲಕ ಸೈನ್ಯೋ
ಧೆಮರೊಂತವ ವರ್ತ್‌ಣ್ ಸಂಕುಲಿತ್ ಸಂಘಾತೊಲ ಕೂಡ ॥ ೪೪ ॥

ಕುರುಕುಳೆದ್ರ್‌ವರ್ತುಳೆತೊಂಡೊಸ್ಟೆರಾಪತಿ ಪ್ರೀತಿವಶಂಟ್
ಪುರೊಪ್ರಾಪಿತೆರಾಕುಳು ಮಾಂತೆರ್‌ಲಾ ಸಕಲೈಶ್ವರಿಯೊಂಟ್
ಧರಣೀಶಕ ಭೀಷ್ಮೆರೆಕಾ ಗುರುಕಾ ಗಾಂಧಾರಿಕ ಕುಂತೀ
ವರಪುತ್ರೆರ್ ಚೂಸ್ಟಭಿವಂದಿತೆರ್ ಕೃಪಕಾ ವಿನಯೊಂಟ್ ॥ ೪೫ ॥

ಆಕ್ಕು ಪ್ರತಿಪಸ್ಸೆಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡಧಿಕೊ ಉಪಗುಂಹಿಪ ತಂಕೈನ್
ಶೋಕೊ ಪಿದೆಯಾಕಸ್ಟ್ ಕಣ್ಕುಳೆಟೇ ಹರ್ಷಾನ್ವಿತೆರಾಸ್ಟ್

---

೪೦. ಇಭಾಪುರಿಟ್ - ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯಲ್ಲಿ; ಒರ್ಪಿಲ್ - ಒಂದೆಡೆ; ಲ್‌ಂದ್ವಂದೊ ಮತೊ - ಇದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಹೌದೇ; ಅನುಮಾನಿತೊಳಾಲು - ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೪೨. ಉಡಂಬರ್ಪೊಸ್ಟ್ - ಒಡಂಬಡಿಸಿ; ತೆಳಿಯೋಸ್ಟ್ - ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ.

೪೩. ನರ್ಮೊಮಿನಿನ್ - ವೈಮನಸ್ಯವನ್ನು; ಚೆಟ್ಟೊಸ್ಟ್ - ದೂರಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದಂತೆಮಾಡಿ; ಪುಡೆವು - ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು.

೪೪. ಧೆಮರೊಂತವ - (?); ಸಂಕುಲಿತ್ - ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ; ಸಂಘಾತೊ - ಜನ ಸಮೂಹ.

ಲೋಕವ್ಯವಹಾರಗುಣಂಕುಳೆಟ್ೕ ಪರಿವರ್ತಿತೆರ್ ವರ್ತ್
ಚೂಕೀ ಜನೊ ಚೂಸ್ಪೌಳ್ ಪಾಂಡವೆರೇ ಬಹುಮಾನಿತೆರೇರಾ ॥ ೪೬ ॥

ಹರಿಕೂಡುಳೆತೊಂಡೊಸ್ಟ್ ಪಾಂಡವೆರೇ ಚೂಪೊಸ್ಟವನೀಶನ್
ಗುರು ಭೀಷ್ಮೆರೆ ಕೈಯಿಟ್ ಕೈಕೊಟ್ತ್ೕ ಮಗ್‌ಟ್ಯೆರ್ ಸ್ವಪುರೊಂಕ್
ಪುರವಾಸಿಕ್ಳು ದೇಶಿಕುಳಾಪ್ತಜನೋ ಧುರೆಕ್ಳು ಪರಿವಾರೊ
ಬಿರಸಾ ಯಮನಂದನನೀಕ್ಷಿತೆರ್ ಹರ್ಷಾನ್ವಿತೆರಾಸ್ಟ್ ॥ ೪೭ ॥

ಸುಬಲಾತ್ಮಜೆ ಸೈಂಧವೆ ಅರ್ಕಜೆಯಾ ಗುರುಜೇ ಮುದೆಲಾಸ್ಟಿ
ಪ್ರಬಲೇರ್ಕುಳು ಧರ್ಮಜ ಮಾನಿತೆರಾ ಆಲಿಂಗನೊ ವೆಂದ್
ಅಬಲೇರ್ಕುಳು ದುಷ್ಟೆರ ಶಿಷ್ಟೆರ ಹೋ ಯಿಷ್ಟಾರ್ಥೊ ವೆನ್‌ಪ್ಪಾ
ಕಬಿಯಾ ಜನೊ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿತೆರಾ ಯಮನಂದನ ಭಾಗ್ಯೊ ॥ ೪೮ ॥

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರತನೂಜೆರ ನೂದ್‌ಜನೊಮತಿಪ್ರೀತಿಟ್ ಕುಂತಿನ್
ಸುತೆರೇನುಚಿತೊಂತವ ಸತ್ಕರಿತ್ೕ ಬಹುಮಾನಿತನೇಕೊ
ಮತಿಟಂಚುಪಚಾರೊಮಿ ಕೌರವೆರಾ ಪಾಂಚಾಲೆರ ತಮ್ಮು-
ಟಿತೆರೇತರೊ ವರ್ತಿತ್ ನಿಲ್ತೆರೆಲೇ ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳ್ ॥ ೪೯ ॥

ವ್ಯಾಜೋ ನಿನೆಪಂತೆ ಪರಸ್ಪರೊಮೌಳತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್ ತಮ್ಮು-
ಟಾ ಜಾತಿಯೆ ಸೇರೊಸ್ಟ್ ಶಂಕಿಪನಾ ಕುರುಪಾಂಡವೆರೆನ್ಕೀ
ರಾಜಾವ್ರುಕುಳುತ್ತೆರ್ ಒಂಜಿಪುರೊಂಟಡಿವತ್ಸರೊಮ್ಮೆನಾ
ಆಜಾಸ್ಟೊನ ಪ್ರಾಯೊ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಕ್ ಮುಪ್ಪೆತ್ತ್ ವಿಶೇಷೊ ॥ ೫೦ ॥

ಆದೀ ಬುಗ್‌ಳೆನ್ಕಿ ವೃಣೊಮಡೆಸ್ಪೌಳುಡಪುಟ್ಸ್ತ ಕಂದ್ಯೆ
ಭೇದೊ ಬುಡ್‌ಸ್ಪೆಯ್ಯಲ ಕೌರವೆರಾ ಕೌಂತೇಯೆರ ಕೂಡ
ಜೂದ್ ಅಸಿಬೇಂಟವೈಹಾಳಿಕೆಟೂಡ್‌ಣಸ್ಟ್ ನಲಿತಿಂಚ
ಆ ದೈವಿಕೆರಿತ್ತೆರರೆಂ ವರ್ಷೊ ಕರಿನಾ ನಗರೊಂಟ್ ॥ ೫೧ ॥

---

೪೬. ಪ್ರತಿ - ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ; ಎಟ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್ - ಎಬ್ಬಿಸಿ; ಉಪಗುಂಹಿಪ - ಆಲಿಂಗಿಸಲು.

೪೭. ಪರಿವಾರೊಬಿರಸಾ - ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ.

೪೮. ಹೋ! - ಆಶ್ಚರ್ಯಸೂಚಕ ಉದ್ಗಾರ; ಕಬಿಯಾ - ಎಲ್ಲರೂ.

೪೯. ಇತರೇತರೊ - ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ.

೫೦. ಐನಾ ಆಜಾ.... ವಿಶೇಷೊ - ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಮೂವತ್ತೈದೋ ಮೂವತ್ತಾರೋ ವಯಸ್ಸಾದುದು.

೫೧. ಬುಗ್‌ಳ್ - ?; ವೃಣೊ - ಹುಣ್ಣು; ಅಡೆಸ್ಟ್ - ಮುಚ್ಚಿ; ಜೂದ್ - ಜೂಜಾಟ; ವೈಹಾಳಿಕೆ - ಕುದುರೆಸವಾರಿ; ಅ್ಣಸ್ಟ್ - ಜೊತೆಯಾಗಿ; ಅರಂವರ್‌ಷೊ - ಆರು ತಿಂಗಳು.

ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳಿಲನಾ ಸಮಯಂ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮಹೀಶೆ
ಅನುಮಾನಿತ್ ತನ್ಕ್ಟೆ ದೂತೆರೆನಿನ್ ಕಡೊಸ್ಪಾಯುಳೆಪೋಯೆ
ವನಜೋದರನಾ ಗುರು ಭೀಷ್ಮೆರೆನಾ ದೃಪದಾಹ್ವಯನೌಳ್
ತನ ಪುತ್ರನ ಸೌಬಲ ಸೈಂಧವನಾ ರಾಧೇಯನ ಕೂಡ ॥ ೫೨ ॥

ದುರಿಯೋಧನಕಾ ಯಮನಂದನಕಾ ಸರಿಯಾಕಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಧರಣೀತಳೊಮೀಕುಳು ಪಟ್ಟ್‌ಡ್‌ಲೇ ಕುಂದೇರವರಂತೇ
ತುರಗೋ ಮದವಾರಣೊ ತೇರೊಟುಸ್ಪಿನ್ ಭಂಡಾರೊಮಡೆಂಗಾ
ಪರಿವಾರೊಮ ಚೂಸ್ಟ್ ವಿಭಾಗಿಪಿಲೇ ಕೈಕೊಟ್ಟುಕೊಮಾಕ್ಕೇ ॥ ೫೩ ॥

ಕಂದ್ಯೆ ಪುಟ್ಟನೆ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಂಟ್ಪ್ಪಡೀ ದುರಿಯೋಧನೆ
ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥೊಮೆನ್ಪ್ಪಿ ಪಟ್ಟಣೊಂಟ್‌ತ್ತ ಪಾಂಡವೆರೈವೆರ
ಕುಂದ್‌ಪೆಚ್ಚಿದನಂದೊಮೀಕ್ಕು ವಿಭಾಗಿತ್ತೀ ಕೊಟುವೀ ಧರೆ-
ಯೆಂದ್‌ತಾ ನೃಪವಾಕ್ಯೊ ಕೇಂಡ್ ವಚೀತೆರಾ ಯಮನಂದನೆ ॥ ೫೪ ॥

ಸಾರೊಮೀಯ್ಯ ನಿರೂಪಿತಿನ್ ಮತಿಯೆಂದ್‌ಂಬೇಕುಳು ತಮ್ಮುಟೀ
ಸೇರ್ಯೆ ತಪ್ಪನ್ ದೂರೊಂಟುಪ್ಪುಟ ವೈರೊ ಪುಟ್ಟನ್ ರಾಜ್ಯೊಮಿನ್
ಸೇರೊಸ್ಪೆಯ್ಯ ವಿಭಾಗಿತ್ತೀ ಕೊಟುವುಪ್ಪುನೆಂಬುಟ ಸ್ಪೆಂಕುಳು
ತೀರ್‌ಕೀ ವಿಧೊ ಸಾರಥಿತ್ವೊಮಿ ಬೆಂಬೊಮೆಂದೆರ್ ಭೀಷ್ಮೆರ್ ॥ ೫೫ ॥

ಆಕುಳೆಯ್ಯೆರ ತಮ್ಮುಟೊಪ್ಪ ನಿರೂಪಿತೊಂಡವನೀತಳೊ
ತೂಕ್ಸ್ಟಿನ್ ಪರಿಶಷ್ಟದಿಕ್ಕ್‌ಲ ನಷ್ಟಪುಷ್ಟಿಲ ಸೇರ್‌ಸ್ಟ್
ಆ ಕುರುಕ್ಷಿತಿನಾಥಕಾ ಯಮಸೂನುಕಾ ಸರಿಯಾಕ್ಣಂ-
ದಾಕೊರ್‌ಯಾ ವಿಭಾಗಿತೇರಿ ರಡಿಕ್ಕ್‌ಟಕ್ಕೊಮಿತಪ್ಪನೆ ॥ ೫೬ ॥

ಎಡ್ಡೆ ಪಟ್ಟಣೊ ಪಾಕೊಂತಂಗಡಿ ಗ್ರಾಮೊ ನಾಡ್‌ಡೆಯೂರ್ಕುಳಾ
ಗುಡ್ಡೆ ಪೆರ್ಮಲೆ ಬೋಂಟೆ ಕುಂಡಿ ನದಂ ನದೀಕುಳೆ ಟೀಪುಕ್ಕು
ಖಡ್ಡಿತಾತಲ ಕುಂದ್‌ಪೆಚ್ಚಿದನಂದೊ ಪಟ್ಟೆಯೆರಾಕುಳು
ಪಡ್ಡೆತೆಂಕೆಯಿ ಸಂದಿಕುತ್ತರ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕ್‌ನ್ ಸೇರೊಸ್ಟ್ ॥ ೫೭ ॥

ಆನೆಯಶ್ವೊರಥೋಪದಾತಿಯ ಗೋಧನೊ ಕರಮೊಟ್ಟೆಯಾ
ಶ್ವಾನೆರೆರ್ಮತ ಪುಂಡ್ ಬೋಂಟೆಕ್ ಮಾತೊಸ್ಪಿನ್ ಮೃಗಜಾತಿಯಾ

---

೫೫. ಬೆಂಬೊ - ಮಾಡುವೆನು.

೫೬. ತೂಕ್ಸ್ಟಿನ್ ಪರಿಶೆ - ತೂಕಮಾಡಿಟ್ಟಂತೆ; ನಷ್ಟಪುಷ್ಟಿಲ - ಲಾಭನಷ್ಟಗಳನ್ನು; ಅಕ್ಕೊಮಿ -(?)

೫೭. ಅ್‌ಡೆಯೂರ್ - ಸಣ್ಣ ಊರು; ಪೆರ್ಮಲೆ - ಗೊಂಡಾರಣ್ಯ; ಕುಂಡಿ - ಬೆಟ್ಟ; ಟೀಪು - ಚಿಕ್ಕದಾದ ದ್ವೀಪ (?)

೫೮. ಕರಮೊಟ್ಟೆಯಾ - (?); ಮಾತೊಸ್ಪಿನ್ - ಪಳಗಿಸಿದ (ಕ. ದೀಹದ); ಅತಿರಕ್ಕೊ - ಅತಿರೇಕ.

ಊನೊಮೊಂಜತಿರಕ್ಕೊಮೊಂಜಿದನಂದೊಮೆಯ್ಯ ವಿಭಾಗಿತ್
ಮಾನವಾಧಿಪೆರೆನ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ವರ್ಪೊಸ್ಟೇರತಿ ಪ್ರೀತಿನಿನ್ ॥ ೫೮ ॥

ತರ್ಪೊಸ್ಟಾಭರಣೊಂಕುಳಾ ನವರತ್ನರಾಶಿಯ ಹೇಮಮಾ
ಒಪ್ಪಕೊಂಡತ್ ಪಟ್ಟೊಲೋಹೊಮ ಚೆಂಬು ಬೆಳ್ಳಿಯೆಂದುಳ್ಳವೇ
ತಪ್ಪನೆತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೊ ತೂಕ್‌ಸ್ಟ್ ಚೂಸ್ಟ್ ನೆರ್ಕೆನ ಭಾಗಿತ್
ಒಪ್ಪಸ್ಟೇ ದುರಿಯೋಧನನ್ ತೆಳಿಯೋಸ್ಟೆರಾ ಯಮನಂದನನ್ ॥ ೫೯ ॥

ಇಂಚ ಭಾಗಿತ್ ರಾಜ್ಯೊಮಾ ಧನಧಾನ್ಯೊ ಸೈನ್ಯೊಮ ನೆರ್ಕೆನಾ
ವಂಚಿಪಂತೆ ತನಾತ್ಮಸಂಭವಕಾ ಸಹೋದರಪುತ್ರಕಾ
ಚಂಚಲೀಪನತೆತ್ತ್ ಕೈಕೊಳ್‌ತೌಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಸಮಸ್ತೆರಾ
ಅಂಚನೇಕೊ ಸ್ತುತಿತೆರಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳವನೀಪತೇ ॥ ೬೦ ॥

ಬೆರ್ತ್ ಕೇಂಡ್ ಮುಹೂರ್ತೊಮಿನ್ ನಗರೊಂಕ್ ಯಾತ್ರನಿ ಧರ್ಮಜೇ
ರತ್ನವಾರಣೊಮಶ್ವೊ ತೇರ್ ಪದಾತಿಯ ಪಶುವೃಂದೊಮಾ
ಉತ್ತಮಾಧನ ರಾಶಿಯಾಸ್ಟಿ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುವ ತಂಕುಳೆನ್
ಮುತ್ತ್‌ಕುಳು ಸಹಿತೋ ಪಿದಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟೆರ್ ಪಿದವಾಳೆಯೋ ॥ ೬೧ ॥

ಯಾತ್ರೆ ಪಂಡ್ ಗಾಂಧಾರಿಟಾವಭಿವಂದಿತಾ ಮೆಗ್‌ಸ್ಟೀ ಜನಂ
ಕಾ ತ್ರಿಶುದ್ಧಿಟ್ ಕೈಮುಗಿಯನುಯಾತ್ರೆ ವರ್ಪುಣವಾರಿತ್
ಧಾತ್ರಿವಲ್ಲಭಕಾಕುಳು ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟೌಳಡೆಯೊಂಡೆರಾ
ನೇತ್ರಹೀನನಿ ಪಾರ್ಪೊಸ್ಟೌಳ್ ಗೆಮೀತೆರೌತ್ತತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್ ॥ ೬೨ ॥

ವಾರಣಾಪುರೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ಯೋಜನೆ ಪೋವಪಾ ತಡೆವಾಯೆರ್
ಕೌರವಾಧಿಪನಾ ಸಹೋದರವರ್ಗೊಮೀನತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್
ಏರ ಮಾನಿತ್ ಕರ್ಣಸೌಬಲಸೈಂಧವಾದಿಕುಳೇಯೌಳ್
ಧಾರಣೀಪತಿ ಯಾತ್ರೆಯಾಕೊಸ್ಟೆರಾ ಸುಯೋಧನೆಟೂಡನೆ ॥ ೬೩ ॥

ಮೂಜಿನಾಲ್ ದಿನೊಂಟ್ ಕೂಡನೆ ಯಾತ್ರೆ ಪೋಸ್ಟ್ ನದೀಜೆಲಾ
ತೇಜೊಮುಳ್ಳ ಜನಂ ಗುರು ಕೃಪೆ ದ್ರೋಣಜೇ ವಿದುರಾಖ್ಯೆಯಾ
ವ್ಯಾಜೊಮಾವನ ಬುದ್ಧಿ ಪಂಡೆರ್ ಐವೆರೇಕ್ ಪ್ರತೀಪ್ರತೀ
ಚೋಜ ಸೂಚಿತ್ ಯಾತ್ರೆಯಾಯೆರ್ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೊಂಕಾಕುಳು ॥ ೬೪ ॥

ಭೂಮಿವಲ್ಲಭ ಕೇಳಿಲಾ ಮಹಿಮಧ್ಯೊಂಟ್‌ತ್ತ್ ಹಿಮಾದ್ರಿನೀ
ಸ್ಟೀ ಮಹೀತಳೊಂಟಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥೊ ವಿರಾಜಿಪುಪ್ಪುಣನೇಕೊಲಾ

---

೬೧. ಪಿದವಾಳೆಯೋ - (?)

೬೨. ಮೆಗ್‌ಸ್ಟೀ - ತಂಗಿ; ತ್ರಿಶುದ್ಧಿಟ್ - ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂದ.

ಸೋಮವಂಶಜೆರ್ ದೂರೊಂಟ್ತ್ತಯೆನೀಕ್ಷಿತ್ೕ ಮನಸಾರ್ಸ್ಟ್
ತಾಮಸೀಪನೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಪಟ್ಟಣೊಂತಂತ್ಟಾಯೆರ್ ಧರ್ಮಜೆ ॥ ೬೫ ॥

ವಾರಿಜೋದರೆಯಾದಿಯಾಸ್ಟಿ ಸಮಸ್ತ ಬಾಂಧವೆರ್ ಸಂಯುತೋ
ಧಾರಣೀಪತಿ ವರ್ಪೆರೆಂದ್ಸ್ಟೆ ಕೇಳಪಾ ಪುರವಾಸಿಕ್ಳು
ಕೇರಿಕೇರಿತ ವೀಥಿ ಚಾಂದ್ ಯವಾದ್ಟಾಪವೆ ಚಾರಿತ್
ಏರಲಂಕರಿತಂಬರಂ ಬಲಿಪೋಸ್ಟೆರೇರ ವಿಚಿತ್ರಿತ್ ॥ ೬೬ ॥

ಮಂದಜಾಸನಲೋಕೊಮಿನ್ ಥಳರೋಸ್ಟ್ ವಾದ್ಯರವಂಕುಳಾ
ಮಂದೆ ಕೊಂದಳಿತಾರ್ತ್ ವರ್ಪುಣನೇಕ ಸಾಗರೊಸನ್ನಿಭೊ
ಚಂದ್ರವಂಶಶಿಖಾಮಣೀ ಪಯಣಂತ ಸಂಭ್ರಮೊಮೀವಿಧೊ-
ಮೆಂದ್ ಪಣ್ಕ್ಣಸ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಟ್ ಚೂವ್ಪುಟೇತಲ ವಿಸ್ಮಯೋ ॥ ೬೭ ॥

ಮಂದಿಪಂತೆ ಮಹೀಪತೀ ತನ ಮೆಗ್ಯಡೀಕುಳೆಟೂಡ್ಸ್ಟ್
ಮಂದಜೋದರಮೂರ್ತಿ ನುಂಬುಜಿಸ್ಟೊಂಡ್ ಬಾಂಧವಸಂಯುತೊ
ಇಂದ್ರೆ ತಾನಮರಾವತೀ ಪೊಗಿಕಿನ್ ಪ್ರಕಾರೊಮೆ ಪ್ರೀತಿಟ್
ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥೊಮೆನ್ಪ್ಪಿನಾ ಪುರೊ ಪ್ರಾಪಿತೇರತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್ ॥ ೬೮ ॥

ಫೆರಿಯ ವೀಥಿತ ರಾಜಧಾನಿಯ ಅಡ್ಡಕೇರಿಕುಳೌಳವು
ನಿರೆತ್ ಕುಳ್ಪೆರಾಕಿ ಮಂಚಕ್ಳು ಮಾಡೊಗೋಪುರಮಂಬೆಲೋ
ತುರಗಮಂದಿರೊಮಾನೆಶಾಲೆಯ ಗೋಗೃಹಂಕುಳೆ ಚೂವುಟಾ
ಮರಟ ಮಣ್ಣಟ ಶಿಲೆಟಸ್ಟಾತ್ನ ಮಾಂತಲಾ ಕನಕಂತವೇ ॥ ೬೯ ॥

ದೇವತಾಲಯೊಮುಳ್ಳೊಮೌಳ್ ಸರೋವರೊಂಕುಳು ಕೂವೆಲ್
ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಚಿತ್ರಿತವುಳೌಳ್ ನಿರ್ಮಿತ್ತ್ಣವೆಯ್ಯಲಾ
ದೇವರಾಜಸಮಾನೆ ಚೂಸ್ಟತಿ ತೃಪ್ತೆಯಾಸ್ಟ್ ಯುಧಿಷ್ಠಿರೇ
ದೇವಮಂದಿರೊಂಟೊತ್ತಿ ರಾಜಗೃಹಂ ಪ್ರವೇಶಿತ್ ನಿಲ್ತೆರ್ ॥ ೭೦ ॥

ಮಿತ್ತವುಳಮರಾವತಿ ಚಿತ್ತವುಳ್ೕ ಭೋಗಾವತಿಯೆನ್ನಿಕಿನ್
ಮುತ್ತಿನ್ ಮಣಿಯಾಸ್ಟಿನಸ್ಟೆನ್ ನಡುಟ್ೕ ಮುಡಿನಾಯಕರತ್ನೊ

---

೬೬. ಚಾಂದ್ ಯವಾದ್ - ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳು; ಚಾರಿತ್ - ಸಾರಿಸಿ, ಲೇಪಿಸಿ; ಅಂಬರಂ - ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು; ಬಲಿಪೋಸ್ಟೆರ್ - ಕಟ್ಟಿದರು.

೬೭. ಮಂದಜಾಸನ - ಬ್ರಹ್ಮ; ಥಳರೋಸ್ಟ್ - ಸೋಲಿಸಿ; ಮಂದೆ - ಜನಸಮೂಹ; ಕೊಂದಳಿತ್ - ರೋಮಾಂಚನಗೊಂಡು; ಆರ್ತ್ - ಸಂತೋಷದ ಉದ್ಗಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ.

೬೮. ಮಂದಜೋದರಮೂರ್ತಿ - ಕೃಷ್ಣ.

೬೯. ಅಂಬೆಲೊ - ಸುತ್ತಲಿನ ಜಗಲಿ.

೭೦. ದೇವಮಂದಿರೊಂಟೊತ್ತಿ - ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ತುಲ್ಯವಾದ.

ತೆತ್ತೀತಿಜಿಸ್ತ್ತ್ಣಂದೋ ಧರಣೀಟತಿಶೋಭಿತ್ಣಂದ್ರ-
ಪ್ರಸ್ಥೊಂಟ್ ವಸೀತೆರ್ ಧರ್ಮಸುತೇ ಪರಿಪಾಲಿತ್ ರಾಜ್ಯೊ ॥ ೭೦ ॥

ಕ್ಷೋಣಿವಲ್ಲಭ ಚೂವರಾಡೆಕ್ ವರ್ತೆರಾಡೆತ ದೇಶಿಕ್ಕು
ಮಾಣನೆತ್ತುಳೆಪೋಸ್ಟ್ ವರ್ತವೆನ್ಪ್ಪಿ ಮಂದೆತ ತಿರ್ಕ್ಟ್
ಕ್ಷೀಣಶಕ್ತೆರ್ ಬಾಕಿಲ್ಟುಳೆಯಾವೆ[ರಾವನೆ] ತಿರ್ಕ್ಸ್ಟ್
ಪ್ರಾಣನಂದನೆ ಬಾಕಿಲ್ಕಾಪೆರೆ ಪಂಡ್ಡ್ಸ್ಸುಳೆಪೋಯೆರ್ ॥ ೭೨ ॥

ಬತ್ತ್ನಾಕುಳು ಧರ್ಮನಂದನ ಚೂಸ್ಟ್ ಕಾಣಿಕೆಯೊಪ್ಪಿತ್
ಭಕ್ತಿಟ್ೀ ಪುಡವಾಡಪಾ ಕರುಣೊಂಟ್ ಮಾನಿತ್ ಭೂಪತಿ
ಬೆತ್ತನುಜ್ಞೆ ಪ್ರಸಾದಿಪಾ ಜನೊಮೆಯ್ಯ ಪೋಯೆರ್ ಭೂಮಿಕಾ-
ದಿತ್ಯೆ ಮೂಡ್ಕ್ಣಂದೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ ರಾಜ್ಯೊಂಕಾ ನೃಪನಾಜ್ಞೆಟ್ ॥ ೭೩ ॥

ದೃಪದನ್ ಬಹುಮಾನಿತ್ ಮಾದ್ರಪತಿನ್ ಸಂಭಾವಿತ್ ಯಾತ್ರೆ
ನೃಪೆ ಮಾಂತೆರೆ ಮಾನಿತ್ ಬೆಟ್ಟೊತ್ತಿಟಿಸ್ಪಿನ್ ಪ್ರಜೆನೀ ಕಡೆಕೂಡ
ಕೃಪೆಯುಳ್ಳೊರಿಯಾಕುಳೆಟ್ತ್ತೊರ್ಣ್ೀ ತಡೆಯಾಕುಳೆಕೆಯ್ಯಾ
ಉಪದೇಶಿತ್ ಬುದ್ಧಿನಿ ಪೋಕ್ಣೆಕ್ಸ್ಸನುಮಾನಿತೆರ್ ಕೃಷ್ಣೇ ॥ ೭೪ ॥

ತೆಳಿವುದ್ದಿನ ಕೌರವಕೀಕುಳೆಟಾ ಪ್ರಿಯೊಮೇತಲ ಬಾಹ್ಯಂ
ಅಳವಾವುಟ ಚೆಟ್ಟೊವೆ ಸರ್ವಫಲಾಂದುಂಡಾಯ ಮನಸ್ಸ್
ಉಳೆಯಾಪಿದ್ದೆ ಹೇಯಲಪೆಚ್ಚರಿತ್ೀ ಪೆರಿಮಾರಿಲೆನಾಂದ್
ನಳಿನೋದರೆ ಪಾಂಡವೆರೇನುಳೆತ್ೀ ಇಂಚೇಸ್ಪೆರ್ ರಹಸ್ಯೋ ॥ ೭೫ ॥

ಉಳೆತ್ೀ ಪಾಂಡವೆರೇನೀ
ತೆಳಿಯಾ ಪಂಡೆರ್ ಬುದ್ಧೀ
ಕಳುವೇರೀಕುಳೆ ದಾಯಾದಿಕುಳಾತೊಂದ್ ।
ಉಳೆಯೀ ಪಿದೆಯುಣಸ್ಟಾ
ಕುಳಿ ಬೈಹಾಳಿಕೆ ಬೇಂಟೇ-
ಕುಳೆಟೆಯ್ಯಾಲೆಚ್ಚರಿತ್ಪ್ಪೀ ಕುದಿಕೊಂಡೆಂದೆರ್ ॥ ೭೬ ॥

---

೭೨. ವರ್ತವೆನ್ಪ್ಪಿ - ಬರುತ್ತಿರುವ; ತಿರ್ಕ್ಟ್ - ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ.
೭೪. ಬೆಟ್ತ್+ಒಟಿಸ್ಪಿನ್ - ಮತ್ತೆ ಉಳಿದ.
೭೫. ತೆಳಿವುದ್ದಿನ - ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲ; ಅಳವಾವುಟ - ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ; ಹೇಯಲಪ - ಯಾವಾಗಲೂ; ಪೆರಿಮಾರಿಲೆನ - ನಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.
೭೬. ಕುಳಿ - ಸ್ನಾನ; ಬೈಹಾಳಿಕೆ - ಕುದುರೆಸವಾರಿ; ಕುದಿಕೊಂಡ್ - ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ.

ಕುಂತೀ ದ್ರೌಪತಿನ್ ಶ್ರೀ-
ಕಾಂತೇ ತಾನುಳೆಪೋಸ್ತೇ-
ಕಾಂತೊಂಟ್‌ತ್ತೆರ ಬುದ್ಧೀ ತೆಳಿಯಾ ಪಂಡ್ ।
ಸಂತೈತ್ ತಡೆಪೋಸ್ಟ್
ಸಂತೋಷಿತಧಿಕಂ ಮು-
ರಾಂತಕೆ ಮಗ್‌ಟ್‌ಯೆರ್ ದ್ವಾರಕಿನ್ ಮುನ್ನಾ ॥ ೭೭ ॥

ನಿರ್ಮಲಾತ್ಮಕೆಯಾಸ್ಟಿ
ಧರ್ಮನಂದನೆ ರಾಜ್ಯೊ
ಧರ್ಮೊಂಟೇ ರಾಜ್ಯೋ ಪಾಲಿತಿ ಕಾಲೊಂಟ್ ।
ಕರ್ಮೊ ನುಂಬಿಜಿಸ್ಟ್ ದು-
ಷ್ಕರ್ಮೊ ಚೆಟ್ಟೊಸ್ಟ್ ಲೋಕೊಂ-
ಟೊರ್ಮೆ ವರ್ಧಿತೊ ನಾಲ್ ಪುರುಷಾರ್ಥೊಂಕ್ಳು ॥ ೭೮ ॥

ದೆಂಡ ಧಾಮರೊ ಸೂರೆ
ಕಂಡ್ ಪು[ಯ್ಯೆ]ಲಪಥ್ಯೊ
ತೊಂಡಾಯೊಮೆಂದ್‌ಸ್ಟೀಯಾರಡಿ ಮಾಂಪುಪ್ಪಿನ್ ।
ಮುಂಡೇರಂಡೆಕುಳೆನ್ಕಿನ್
ಚಂಡಾಣ್ಮೇ ಸ್ಟದ್ದಿ ಭೂ-
ಮಂಡಲಾಧಿಪ ಧರ್ಮಾತ್ಮಜ ರಾಜ್ಯೊಂಟ್ ॥ ೭೯ ॥

ಸತ್ಯೊ ಸಾಧುತೆ ದೈವ
ಭಕ್ತಿಯಾಶ್ರಮಧರ್ಮೊ
ಅತ್ಯಂತೊ ನೃಪಭೀತಿ ವರ್ಣಾಚಾರೊ ।
ನಿತ್ಯಕರ್ಮೊಮೆಂದಿಂಚಾ
ಸ್ತೊತ್ರಿ ವರ್ತಿತೊ ಧರ್ಮ
ಪುತ್ರೆ ರಾಜ್ಯೊಮಿನೀ ಪಾಲಿತಿ ಕಾಲೊಂಟ್ ॥ ೮೦ ॥

ಅನುಕೂಲೊ ಪತಿಕುಳೆಕಂ-
ಗನೆಕುಳಾಸ್ಟೆರ್ ಸ್ವೈರೊ
ಜನನೀನಮ್ಮನ ಶುಶ್ರೂಷಿತೆರ್ ಪುತ್ರೇರ್ಕ್ಳು ।

---

೭೯. ದೆಂಡ - ಶಿಕ್ಷೆ; ಧಾಮರೊ - ಬರಗಾಲ; ಸೂರೆ - ಸರ್ವಸ್ವಾಪಹಾರ; ಕಂಡ್ - ಕಳ್ಳತನ; ಪುಯ್ಯೆಲ್ - ಗೋಳಾಟ; ತೊಂಡಾಯೊ.....ಮಾಂಪುಪ್ಪಿನ್ - (?); ಚಂಡಾಣ್ಮೆ - ಚಂಡತನ; ಸ್ಟದ್ದಿ - ಇಲ್ಲ.

ಧನಧಾನ್ಯೊ ಸಕಲ ಗೋ-
ಧನೊಮಾ ವರ್ಧಿತ್ಣೇರ
ಜನನಾಥೇ ಧರ್ಮನಂದನ ರಾಜ್ಯೊಂಟ್ ॥ ೮೧ ॥

ಯಾಗೊಂತಾ ಪುಗೆಟ್ ದಿ
ಗ್ಭಾಗೊ ಕಂದ್ಸ್ಟೊ ಹವಿ-
ರ್ಭಾಗೊಂಟಾಸ್ಟ್ಣೆಜಿತ್ತೇ ಸುರೆರೇಕೆಯ್ಯಾ ।
ತ್ಯಾಗೊದಾನೊಮು ಕೊಟ್ಟೀ
ಬೇಗೊಮುಳ್ಳ ಜಗತ್ತ್ ಉ-
ದ್ವೇಗಿತೋಡಯೆರ್ ಧರ್ಮಜ ಕಾಲೊಂಟ್ ॥ ೮೨ ॥

ನಿರೆತ್ತೀ ಜನಮಧ್ಯೊಂ-
ಟೊರ್ಣ್ ಧರ್ಮತನೂಜೆ
ವರ ಸಹೋದರೆರ್ ಸಂಯುತೆರಾಸ್ಪೆಡ್ಡಾ ।
ಹರಿ ಪೀಠೊಂಟ್ ಸಮಸ್ತಾ-
ಭರಣ ಭೂಷಿತೆಯಷ್ಟೈ-
ಶ್ವರಿಯೊಂಟ್ ಶೂಪಪ ಶ್ರೀನಾರದೆರ್ ವರ್ತೆರ್ ॥ ೮೩ ॥

ಥಳಥಳಾ ಥಳಗ್ಪ್ಪಿ
ನಳಿನವೈರಿದಿವೊಂಟ್-
ತ್ಳತ್ ತಾಮೆ ವರ್ಕೆರೋವೆನ್ನಂದೊ ।
ತೆಳಿವುಳ್ಳಾ ಮುನಿಮುಖ್ಯೆ
ಕಳಹಂಸಾ ಬೆರಿಟೇ ಭೂ-
ತಳನಾಥ ದರ್ಶಿಪೆರ್ಳತರ್ಪ್ಪೆರ್ ॥ ೮೪ ॥

ನಾರದಮುನಿನೀಕ್ಷಿ-
ತೂರುಟುಳ್ಳ ಜಗತ್ತ್
ಏರಭಕ್ತಿಟೆ ವರ್ತ್ ಪುಡವಾಡಲ ।
ಆ ಋಷಿಯತಿ ಪ್ರೀತಿ-
ಟಾ ರಾಜಾಂಗಣೊಂಟಾಯೆ-
ರಾರೆ ಚೂಸ್ಟೆದ್ಪ್ರೋಸ್ಟೇರವನೀಶೇಕ್ರ್ಮ ॥ ೮೫ ॥

---

೮೪. ಥಳಗ್ಪ್ಪಿ - ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ; ನಳಿನವೈರಿ - ಚಂದ್ರನು; ದಿವೊಂಟ್ತ್ - ಆಕಾಶದಿಂದ; ಎನ್ನಂದೊ - ಎಂಬಂತೆ; ಲ್ಳತರ್ಪ್ಪೆರ್ - ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೮೫. ಊರುಟುಳ್ಳ ಜಗತ್ತ್ - ಊರಿನ ಜನರು.

ಯಮಜೇ ವಾಯುಜೆ ಪಾರ್ಥೆ
ಯಮಳೇರ ಮುನಿಪಾದ
ಕಮಲೊಂಟ್ಪ್ಪಿಜಿಪಾ ಶ್ರೀಮುಡಿನೀ ಚೂಸ್ಟ್ ।
ಕ್ರಮೊಂಟೇ ಪತ್ತೆಟ್ಸ್ಟೇರಾ
ವಿಮಲಮಂದಿರೊಂಕಾಕ್ಕು
ಧರಣೀಪಾಲೆರ್ ಕೈಪತ್ತೊಂಡ್ಳೆತೊಂಡೋಸ್ಟೆರ್ ॥ ೮೬ ॥

ಕನಕಪೀಠೊಮಿನೊಪ್ಪೀ-
ತಿನಜನ್ನಂದನೆ ಪಾದ,
ತನ ಕೈಟೊತ್ತ್ಸ್ಟ್ ಪ್ರಕ್ಷಾಳೊಮಿನಿನ್ ವೆಂದ್ ।
ವಿನಯೊಂತಾ ಉಪಚಾರೊ
ಮನುಜವಲ್ಲಭೆ ಮಾಂತ್
ಅನುನ್ನೈತ್ ಮಗ್ಟಾ ವಂದಿತ್ ನೆಂದ್ತ್ತೆರ್ ॥ ೮೭ ॥

ಭೂತಳಾಧಿಪ ನಂಕ್
ಬೇತೆ ಪಾತೆಡ್ಕ್ಣ್ಣೈ-
ಕೀತೊಂಜಿ ಸಮಯೊ ಬೋಡೆನಪಾ ಭೂಪೆ ।
ಬೀತ್ ಕೈವಾರೀಪ-
ಪಾತಲ ಬುಡೆಕೊಂಡ್-
ಣಾತೆ ಬೆರ್ತಗತ್ಣೋಲಕಶಾಲೆತ್ತ್ ॥ ೮೮ ॥

ಮುನಿಕಭ್ಯಂಗೊಮಿ ಭೂಪೆ
ಬೆನ್ಪೋಸ್ಟಕ್ಷಿಣೊ ಮೀಸ್ಟ್
ತನ ದೇವಾರ್ಚನೆನಾರ್ ಕಳಿಪಾಪೌಳ್ ।
ಮನುಜವಲ್ಲಭೆಲ ಅಂ-
ಚನೆ ದೇಹಾರೊಮಿ ವೆಂದ್
ಅನುವಾಕೋಸ್ಟುಳೆತೆರ್ ಭೋಜನೊಂಕಾಪಾರೆ ॥ ೮೯ ॥

ಮೇದಿನೀಶೆಯನೇಕೊ-
ಮಾದರೀತೌಳ್ ಪೋಸ್ಟಾ
ದೇವರ್ಷಿಯಾರಿತ್ ಭಕ್ತಿನ್ ವೆರ್ತ್ ।

---

೮೬. ಇಜಿಪಾ - ಇಡಲು.
೮೭. ಇನಜನ್ನಂದನೆ (ಇನ - ಸೂರ್ಯನಿಗೆ; ಜನ್ - ಹುಟ್ಟಿದ ಯಮನ; ನಂದನೆ - ಮಗ) - ಧರ್ಮರಾಯನು.
೮೯. ದೇಹಾರೊಮಿ - ದೇವಪೂಜೆಯನ್ನು; ಭೋಜನೊಂಕ್+ಆಪು+ಆರೆ (ಅವರನ್ನು).

ಸ್ವಾದುಸಂಯುತೊಮಾಸ್ಟಿನ್
ಓದನೋ ನೃಪತೀ ತಾನ್
ಸೋದರೇರ್ಕುಳ ತಾಮಾ ಉಪಯೋಗಿತೆರ್ ॥ ೯೦ ॥

ಬೆತ್ತೇಕಾಂತಗೃಹೊಂಟ್
ಬತ್ತ್‌ೕ ಕುಳ್ಳ್‌ತೆರೊಪ್ಪಾ
ಉತ್ತಮಮುನಿಯಾ ಪಾಂಡವೆರಾಲೌಳ್ ।
ಪತ್ತ್ ಅಂಜೆಲಿ ಧರ್ಮ
ಪುತ್ರೆಯಾ ಮುನಿಮುನ್ನ
ಚಿತ್ತೊ ವರ್ಪೊರ್ಸ್ಟೆರೇರಾ ವಿನಯೊಂತಾವ ॥ ೯೧ ॥

ಕೃತಕೃತ್ಯೆಯಾಸ್ಟೆನೇ-
ನ್‌ತೆನೀರೆ ಚರಣೊಮಿನೀ-
ಕ್ಷಿತ್ ಪುಣ್ಯೊ ಪಡೆತೆ ಪೂಜಿತಿಮಿನ್ ಸ್ವಾಮಿ ।
ಮತಿಮಾನ್ಯೆಸ್ಟೆರ್‌ಕಾಲಾ
ಹಿತೊಮಿನ್ ವೆಂದ್‌ಕ್‌ಣಾ-
ರ್‌ತೆ ವರ್ತಿ ವರಕ್ ಜಾಸ್ಟವೆ ಪಂಡೋಡು ॥ ೯೨ ॥

ವರ್ತಿ ಕಾರ್ಯೊಮಿನೀರೆ
ಚಿತ್ತೊ ವರ್ಕ್‌ಣೆಕೆನ್ನ್-
ಟ್‌ತ್ತ್ ಬೋಶ್ತ್‌ಣಸ್ಟಾ ಸಾಧಿಪೊಸ್ಟೊಂಡೆಂಕ್ ।
ಮಿತ್ತ್‌ಕ್ ಮತಿನೀ ಪಂ-
ಡ್‌ತ್ತೋಡು ಹರಿಪಾದ
ಭಕ್ತಿ ತಪ್ಪನತೆಂದ್‌ಪ್ಪುಕ್‌ಣಾ ಜ್ಯಾತಿ ॥ ೯೩ ॥

ನಿರ್ಮಲಾ ಮತಿನಿಂಚ
ಧರ್ಮನಂದನೆಯೇವ
ಬ್ರಹ್ಮನಂದನೆ ಪಣ್ಕೆರ್ ತೆಳಿತ್ ಮೆಲ್ಲಾ ।
ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮೊವೆನಾ ಸತ್-
ಕರ್ಮಮಾರ್ಗೊಮುಂಬೆಂದಾ
ಉಣ್ಮೆ ಪಿಂದ್‌ನ ಯೀಯ್ಯೆ ತ್ರೈಭುವನೊಂಟ್ ॥ ೯೪ ॥

---

೯೧. ಚಿತ್ತೊವರ್ಪೊರ್ಸ್ಟೆರ್ - ಮನವೊಲಿಸಿದರು.

೯೨. ಮತಿಯಾನ್ - ಮತಿವಂತರು; ಐಸ್ಟೆರ್‌ಕಾಲ - ಐವರಿಗೂ; ವರಕ್ - ಆಗಮನ

೯೩. ಪಂಡ್‌ತ್ತೋಡು - ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು.

೯೪. ಉಣ್ಮೆ - ರಹಸ್ಯ.

ಸತ್ಯೊಂಟೈಶ್ವರಿಯೊಂಟಾ
ವಿತ್ತೊಂಟಾ ವಿಭವೊಂಟಾ
ನಿತ್ಯೊಂಟಾ ನಿಯತಿಟಾ ನಿಜದೈವೊಂತಾ ।
ಭಕ್ತಿಟಾ ವಿನಯೊಂಟಾ
ಕ್ಷತ್ರಿಯೋಚಿತ ಮಾರ್ಗೊಂ-
ಟ್‌ತ್ತ್‌ಣಾಯೀಯ್ಯೆ ಧರ್ಮಜ ಕೇಳೆಂದೆರ್ ॥ ೯೫ ॥

ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪ ಕೇಳೋ-
ಡುತ್ತಮಾ ಪುರುಷೇಯ್ಯ್
ಬತ್ತ್ ಚೊರ್ಕ್‌ಣೆಕುಂಡ್ ಯಿನಿನಿನ್ ಯೋಗ್ಯೊ ।
ಮಿತ್ತ್‌ಪ್ಪೀಕುಳೆಟಾ ವಿ-
ಪತ್ತ್ ಪ್ರೇಜನೊಮುಂಡ್
ಅತ್ಯೇಕಾಂತಮಯೋಂದೆರ್ ಮುನಿಕುಲೇಶೆ ॥ ೯೬ ॥

ಅನುಜೇರಾಕ್ಣ ತಾನೀ-
ಯನಿಲನ್ನಂದನೆಯಾಸ್ಟ-
ರ್ಜುನೆಯಾ ತ್ರೈಭುವನಂಟುತ್ತಮ ವೀರೇಕ್ಳ್ ।
ವನಿತೆ ದ್ರೌಪತಿದೇವಾಂ-
ಗನೆಟ್‌ತ್ತಿರ್ಮಡಿಯೆಡ್ಡಾ-
ಸ್ವನುಬಂಧೊಮಿನ್‌ಕೇಪಳ್ಳಾಸುರವೈರಿ ॥ ೯೭ ॥

ಸುರನರೋರಗೆರ್‌ಟೇ-
ರೊರಿ ಸ್ಟದ್ದೀನ್‌ಣೆ ಭೂಮಿ-
ವರ ಕೇಳಿಂಚಾ ನಿಲ್ಪಪ ಪಂಡಪೊ಼ ।
ಪರಮಾರ್ಥೊಮುಡಪುಟ್ಟ್ಯೆ-
ವೆರೆಕೊತ್ತೀ ವಧುವಾಸ್ಟಳ್
ಹರೆಯಾಜ್ಞಾಪಿಪಸ್ಟ್‌ತ್ತ್ ಶುಭೊಮುಂಡೆಂದೆರ್ ॥ ೯೮ ॥

ನರೆರೇಕ್ ವಿಷಯೊಂಕು-
ಳರಿವರ್ಗೊಮಸ್ಟೆಟ್‌ತ್ತ್
ಬರುವುನಾ ಮರಣೊ ಬೊವರೊಮುಂಡಾವು ।
ತೆರಿತ್ ಪಂಡಪೆನಾದಿ-
ಟಿರುವೆರ್ ನೃಪತಿಕ್ಳು
ಪರಮಾರ್ಥೊ ಪಿನನೇ ಚೈತೆರ್ ಯುದ್ಧೊಂಟ್ ॥ ೯೯ ॥

---

೯೬. ಪುರುಷೆ + ಈಯ್ಯ್ + ಪುರುಷೇಯ್ಯ್ (ಪರಸ್ಪರ ಲೋಪ)
೯೯. ಬೊವರೊ - ಯುದ್ಧ.

ಇರುವೆರಾ ನೃಪೆರ್ ಸೋ-
ದರೆರ್ ತಮ್ಮುಟೆ ತಂಕ್ಳು
ಫೆರಿಯೋ ಸ್ನೇಹಿತೆರಾಸ್ಸ್ಳತಿ ಶೂರೇರ್ಕ್ಳ್ ।
ಒರಿ ಸುಂದೆನುಪಸುಂದೇಂ-
ದೊರಿಯಾಕುಳಿರುವೆರಾ
ವರದೆರಾಸ್ವ್ತ್ತೆರ್ವೈಯೆರೆನೀ ಜೈತ್ ॥ ೧೦೦ ॥

ಲೋಕಕಂಟಕೆರೆತ್ತು-
ಳ್ಳಾ ಕೋಲಾಹಲೊಮಿನೀ
ಪಾಕಶಾಸನೆ ಪಿತಾಮಹಟ ಪಂಡೆರ್ ।
ಆಕುಳೇಕವಸಾನೊ
ಚೊಕ್‌ಣೆಕ್ ವಿರಿಂಚೆ-
ಯಾಕ್‌ಣಂದೊ ನಿರೂಪಿತಿಜಿಯೇರೊಂಜಾ ॥ ೧೦೧ ॥

ಜಲರುಹಾಸನೆ ಲೋಕಂ-
ತಲಸಾಂಗಿಕುಳೆಟ್‌ತ್ತ್
ತಿಲಮಾತ್ರೊಮೆಡ್ಡ ವೇಷೊಮಿನೊಯಿತೊಂಡ್ ।
ಲಲನೆ ನಿರ್ಮಿತೆರೊರ್ತಿ
ಖಲೆರೇ ಚೆಟ್ಟೊವಿಲಾಂದ್
ಛಲೊ ಪಂಡ್ ಚತುರಾಸ್ಯೆ ಕಡೊಯೆರಾಳೆನ್ ॥ ೧೦೨ ॥

ಬರ್ತಾಳ್ ನೃಪತೀಕು-
ಳ್‌ತ್ತ್‌ನಾಡೆಕ್ ದೂರಂ-
ಟ್‌ತ್ತಾಳೆ ದರ್ಶಿಪಾಪೆದ್‌ರೇ ಪೋಸ್ಟ್ ।
ಕ್ಷತ್ರಿಯೆರಿರುವೇರಾ-
ಲೌರ್ತ್‌ತ್ತ್ ಸ್ಟಿರಡ್ ಕೈ
ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟೆರ್ ವನಿತೇ ದಕ್ಷಿಣವಾಮಾಂಗೋ ॥ ೧೦೩ ॥

ಸ್ಟೊರಿಯೇನೀಕ್ಷಿತೆ ನುಂಬೇ
ಒರೀಸ್ಟೇನ್ ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟೇ ನುಂಬೆಂ-
ದಿರುವೆರಾ ತರುಣೀ ಪತ್ತ್‌ಟೆತಾನೇಕೊ ।
ಸ್ಮರಬಾಧೆಟುರುವುಪ್ಪಿನ್
ಧರಣೀಶೇರುಡಪುಟ್ಟೆಂ-
ದೊರಿ ಮುದೆಲಾಕ್ಳು ಸೈರಿತಿರಿ ವೆರ್ತ್ ॥ ೧೦೪ ॥

---

೧೦೨. ಅಲಸಾಂಗಿಕುಳೆಟ್‌ತ್ತ್ - ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿಂತ.

ಬುಡಿಲಾ ಕೈ ಮಡರೀನಿ
ಬುಡ್ ನೀಯ್ಯ್ ಬುಡ್‌ಲಾಂದ್
ಪುಡಮೀಶೇರುಡಪುಟ್ಟ್ ಬುಡಯೇರಾತೆ ।
ಬುಡ್‌ಸ್ಪೀರೀನುಡುವಾಸ್ಯೆ
ಛೆಡಿಸ್ಟ್ ಖಡ್ಗೊಮಿ ಗ್ಳ್ತ್
ಖಡುಮೂರ್ಖೆರ್ ಕಡ್‌ತೊಂಡ್ ಮಡಿಯೇರೌಳ್ ॥ ೧೦೫ ॥

ಜೆಳೆರಾಸ್ಟಾಕುಳು ಸುಟ್ಟೈ-
ರಳಿನೀಲಾಳಕಿ ಮೆಲ್ಲಾ
ತೆಳಿಯೌರ್ತ್ ಗಮಿಸ್ಪೀತಳಜಪುರೊಂಕ್ ।
ಕಳಹಂಸಾಗಮನೇನಿ
ನಳಿನಾಸಂಭವೆ ಚೂಸ್ಟ್
ಉಳೆತೇರ್ ಪುದರ್ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯೆಂದಾಳೆನ್ ॥ ೧೦೬ ॥

ಸುರರಾಜಾಲಯೊಂಟಾ ಅ-
ಪ್ಸರನಾರೀಕುಳೆಟೂಡ
ಸುಖಿಯೀತ್‌ಪ್ಪಿಲನಾಂದೇವಪನಾ ಬ್ರಹ್ಮೆರ್ ।
ಸರಸೀಜಾಸನೆ ಪೋಸ್ಟೌ-
ಳಮರೇಂದ್ರ ಪರಿವಾರ
ವಧುಕುಳೆ ಸಮಯೊಂಟಾಸ್ಟಳ್ ಭೂಪಾಲ ॥ ೧೦೭ ॥

ಧರಣೀವಲ್ಲಭ ಕೇಳ್
ತರುಣೀ ಕಾರಣೊಮಾಸ್ಟ್
ಧರಣೀತ ಪೊದುವರ್ಧೊ ಪ್ರಹರೊಂಟೆಯ್ಯಾ ।
ವರನೆಂದ್‌ದ್ದಿನನರ್ಥೊ
ಚರತೋಮೌಳ್ಳುದಿಕೊಂಡ್
ಪರಿಮಾರ್‌ಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಉತ್ತಮೊ ಲೋಕೊಂಟ್ ॥ ೧೦೮ ॥

---

೧೦೫. ಛೆಡಿಸ್ಟ್ - ಕೋಪದಿಂದ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು.

೧೦೬. ಜೆಳೆರ್ - ಜಡರು (?); ಸುಟ್ಟೈರ್ - ?; ಅಳಿನೀಲಾಳಕಿ - ತುಂಬಿಯಂತೆ ನೀಲವರ್ಣದ ಮುಂಗುರುಳುಗಳುಳ್ಳವಳು; ತೆಳಿಯರ್ (?); ಗೆಮಿಸ್ಪೀಳ್ - ಹೋದಳು; ಕಳಹಂಸಾಗಮನೆನಿ - ಕಳಹಂಸದ ನಡಿಗೆಯಂತೆ ನಡಿಗೆಯುಳ್ಳವಳನ್ನು.

೧೦೭. ಸುಖಿಯೀತ್ - ಸುಖಪಡುತ್ತಾ; ಲ್‌ಪ್ಪಿಲನಾ - ಇರು; ಏವಪನೆ - ಹೇಳಲು; ಪೋಸ್ಟ್ - ಹೋಗಿ.

೧೦೮. ಕಾರಣೊಮಾಸ್ಟ್ - ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ; ಪೊದು - ನೆಂಟಸ್ತಿಗೆ (?); ಅರ್ಧಪ್ರಹರ - ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಷ್ಟು ಕಾಲ; ಪ್ರಹರ - ಒಂದು ಇಡೀ ದಿವಸದ 1/8 ಭಾಗ;

ಖಿಡುಸ್ನೇಹಾನ್ವಿತೆರಾಸ್ಪೀ-
ನುಡಪುಟ್ಟಾವುಟಲಾಕ್ಕು
ಮಡಿಯೇರಾ ಮಡರೀಕಾರಣೊಮೆಂದಿಂಬಾ ।
ಪುಡಮೀವಲ್ಲಭ ಯೀಕು-
ಳಡೆಕೋ ಪಂಡಿಜಿವ್ಪೊಳ್ಳಿ-
ನುಡುವಾಸ್ಯೆನೊರಜೊಂಜಿ ವರ್ಷೊಂಕೆಂದೆರ್ ॥ ೧೦೯ ॥

ಈಕುಳ್ಳೆವೆರೆಕೊರ್ತಿನ್
ಏಕವಲ್ಲಭೆಯಾವಿನ್-
ಆಕಾಂತೆ ದ್ರ್‌ಪದಾನಂದನೆ ನಿಮಿತ್ತೊ ।
ಆ ಕಾಮಾದಿಕೆರೆತ್
ಆಕ್‌ಣ್‌ಂದ್ ವಿರೋಧೊ
ಚೊಕ್‌ಣೆಡ್ಡೆನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಮತಿನೀ ನುಂಬೆ ॥ ೧೧೦ ॥

ಒರಿಯೊರ್ಯಾಕುಳೆಟೂಡ
ತೆರಿತೆರೀತೊಂಜೊಂಜಿ
ವರ್‌ಷೊಮುಪ್ಪುರ್‌ಣಾ ತಪ್ಪನತಾ ಜ್ಯಾತಿ ।
ತರುಣೀನಾ ಪತಿನಾ ಮೆಂ-
ಚೊರಿ ಮಂಚೊಚ್ಚಿಟ್ ಚೂವಿನ್
ಅರ್ ಎನ್ಕ್ಂಣಯೆಕ್ ಚೂವುಟ ಪ್ರಾಶ್ಚಿತ್ತೊ ॥ ೧೧೧ ॥

ಒರಿಯಾಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್ ನಿಲ್ತ್
ಒರ್‌ವರ್ಷೊ ಸುಖಿಯೀತ್
ಫೆರಿಯಾಸ್ಟೆ ಮಗ್‌ಟಾ ಮನ್ನತ ವರ್ಷೊಂಕ್ ।

ವರಸ್ + ಎಂದ್ + ಅ್‌ದ್ದಿನ + ಅನರ್ಥೊ - ಅನರ್ಥ ಬರಲಾರದು ಎಂದು ಇಲ್ಲ; ಚೆರತೊ - ನಿಯಮವನ್ನು; ಕುದಿಕೊಂಡ್ - ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ; ಪರಿಮಾರ್‌ಪ್ಪಣ - ಆಚರಿಸುವುದು; ಅಸ್ಟೇ - ಅದುವೇ.

೧೦೯. ಆಸ್ಪೀನ - ಆಗಿರುವ; ಮಡಿಯೇರ್ - ಸತ್ತರು; ಮಡರಿ - ಹೆಂಡತಿ; ಅಡೆಕೋ - ಎಲ್ಲರೂ; ಇಜಿವ್ಪೊಳ್ಳಿ - ಹೆಂಡತಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ; ಉಡುವಾಸ್ಯೆನ್ - ಚಂದ್ರಾನನೆಯನ್ನು.

೧೧೦. ಒರ್ತಿ+ಏಕವಲ್ಲಭೆ - ಒರ್ತಿನೇಕವಲ್ಲಭೆ (ನತ್ವಾದೇಶ); ಏಕವಲ್ಲಭೆ - ಒಬ್ಬಳೇ ಹೆಂಡತಿ; ಸ್ಫೂರ್ತಿಮತಿನೀ - ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು (?).

೧೧೧. ಒರಿಯೊರ್ಯಾಕುಳೆಟೂಡ - ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೊಡನೆ; ತೆರಿತೆರಿತ್ - ಪರಸ್ಪರ ಅರಿತುಕೊಂಡೇ; ಜ್ಯಾತಿ - ಹಾಗೆ; ಮೆಂಚೊರಿ - ಒಬ್ಬಾತನು; ಮಂಚೊಚ್ಚಿಟ್ - ಮಂಚದ ಮೇಲೆ; ಚೂವಿನ್ ಅರ್ - ನೋಡಬಾರದು; ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

೧೧೨. ಒರಿಯಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಒಬ್ಬನೊಡನೆ; ಮಗ್‌ಟಾ - ಮತ್ತೆ; ಮನ್ನತ ವರ್ಷೊಂಕ್ - ಮರುವರ್ಷಕ್ಕೆ.

ತೆರಿತಿಂಚೊರಿ ನಿಲ್ಪಾ
ತರುಣೀಟೂಡ್‌ಸ್ಟ್ ಚೊವಿನ್
ವರ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಪೋರ್ಕ್ಣ ಪ್ರಾಶ್ಚಿತ್ತೊ ॥ ೧೧೨ ॥

ಮನುಜವಲ್ಲಭೆ ಧರ್ಮ
ತನುಜೆರಾಸ್ಪತಿ ಭಕ್ತಿ–
ಟನುಪಮೇರೆನ್ಕಿ ಸೋದರೆರಾ ತಾನಾ ।
ಮುನಿಯಾಜ್ಞಾಪಿತ್‌ಣಯೆಕಿಂ–
ಚನೆ ವೆಂಬೋಂದಸ್ಟೆಕೊತ್ತಿ
ವಿನಯೊಂಟಾರೆನಿ ಸಂಭಾವಿತೆರಾ ಭೂಪೆ ॥ ೧೧೩ ॥

ಶುಭೊಮಾಗಾಕುಳೆಕೆಂದಾ
ಪ್ರಭುಶ್ರೀ ನಾರದೆರ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್
ಅಭಯಹಸ್ತೊಮಿ ಮೂರ್ಧ್ನಿಟಿಜಿಸ್ಟ್‌ಸ್ವಾಕ್ಲೆನ್ ।
ಅಭಯೇ ರಕ್ಷಿಪಡೆಂದ್
ಸುಭುಜೋಮೇರ್‌ಸ್ಟ್ ಹಂಸನ್
ನಭೊಮೀ ಪ್ರಾಪಿತೆರ್ ವೆರ್ತಾ ಮುನಿಕುಲೇಶೆ ॥ ೧೧೪ ॥

ಆರ್ೕ ಪೋವಪ ವೆರ್ತೌ–
ಳಾ ರಾಜಾವು ಮನಸ್ಸ್–
ಟಾರೇಸ್ಟೆರ್ ಮುನಿವರ್ತ್ಯ ಪಿನ್‌ತೀ ಶುದ್ಧಿ ।
ವಾರೀಜೋದರ ಮೂರ್ತಿ
ಕಾರುಣ್ಯೊಂತ ನಿಮಿತ್ತೊ
ಆರೇ ವಂದಿತ್ ನಿಲ್ತೆರ್ ಹರ್ಷೊಂತಾವಾ ॥ ೧೧೫ ॥

---

೧೧೩. ಅನುಪಮೇರ್ - ಉಪಮೆಯಿಲ್ಲದವರು; ವೆಂಬೊ - ಮಾಡುವೆವು; ಅಸ್ಟೆರ್ - ಅದಕ್ಕೆ; ಸಂಭಾವಿತೆರ್ - ಗೌರವಿಸಿದರು.

೧೧೪. ಆಗಾ - ಆಗಲಿ; ಮೂರ್ಧ್ನಿಟ್ - ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ (ತಲೆಯಲ್ಲಿ); ಅಭಯೇ - ದೇವರು; ಸುಭುಜೋ - ಉತ್ತಮವಾದ ಭುವನ್ನು; ವೆರ್ತ್ - ಅನಂತರ.

೧೧೫. ಆರೇಸ್ಟೆರ್ - ಆಲೋಚಿಸಿದರು.

ಸಂಧಿ - ೧೯

ಜನಪಾ ಕೇಳಿಲೆ ವೆರ್ತಾ
ಮುನಿ ಅಜ್ಞಾಪಿತ್‌ಣಂದೊ
ಸ್ವನುಭೈತ್‌ತ್ತೆರ್ ಸ್ವೈರೊ ಪಾಂಡವೆರ್ಕ್ಳ್ ।
ದಿನೊಮಿಂಚ ಫಲು ಪೋವ–
ರ್ಜುನಕ್ ಚೋಜತ್‌ಣೊಂಜಿ
ನಿನೆಪಂತಿ ವ್ಯಸನೊ ಕಲ್ಪನೆಟ್‌ತ್ತಾವ ॥ ೧ ॥

ವೆರ್ತಾ ಚೋರೆರ್ ಪಾರ್ಥ
ವೃತ್ತಿತೂರಿನಿ ಪಾಯಿಸ್ಟ್
ನುರ್ತ್ ಧೂಳೆಡ್‌ತ್ ಸೂರೆವಿನಾಕೊಂಡೌಳ್ ।
ಅ್‌ತ್ತೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರಿಂದ್ರ–
ಪ್ರಸ್ಥೊಂಕೋಡತೆರೆಯ್ಯಾ
ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಪಜಿ ಚಪ್ಪೂ ಮುರೆಯೋ ಕೊಂಡ್ ॥ ೨ ॥

ಸುರರಾಜಾತ್ಮಜೆ ಭೂಮಿ–
ಸುರೆರೇನೆಯ್ಯುಳೆಪೋಸ್ಟ್
ಚರತೋ ಕೇಂಡ್‌ಣೆ ಕಾಟಾಳೆರೆ ವೃತ್ತಾಂತೊ ।
ಬರುವೀ ತಸ್ಕರೆರೆನಿ
ಪರಿಹಾರೊಂಕುಳೆ ವೆಂದಾ–
ದರಿತ್ ನಿಲ್ಪುಡುವೇನೀಕುಳೆನೇನೆಂದೆ ॥ ೩ ॥

ಬಿರುವಾಣೊಂಕುಳೆನಿನ್ ಕೊಂ–
ಡ್ಯರ ಧರ್ಮಾತ್ಮಜ ಸಂಜ್ಞೆ–
ತರಮನೆಕಾವಾ ಪೋಸ್ಟವುಳ್‌ತ್‌ತ್ತಿನ್ ।

---

೧. ಸ್ವನುಭೈಪ್ರು - ಅನುಭವಿಸು.
೨. ಪಾರ್ಥವೃತ್ತಿತ - ಅರ್ಜುನನ ಆಡಳಿತೆಯೊಳಗಿರುವ; ಪಾಯಿಸ್ಟ್ - ಓಡಿಹೋಗಿ; ನುರ್ತ್ - ಪುಡಿಪುಡಿಮಾಡಿ; ಧೂಳೆಡ್‌ತ್ - ಧೂಳೆಬ್ಬಿಸಿ; ಸೂರೆವಿನಾಕೊಂಡ್ - ಸರ್ವಸ್ವಾಪಹಾರ ಮಾಡಿ; ಪಜಿ ಚಪ್ಪು ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ - ಹಸಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಕೊಂಡು; ಮುರೆಯೋಕೊಂಡ್ - ಗೋಳಿಡುತ್ತಾ.
೩. ಕಾಟಾಳೆರ್ - ಕಾಡುಮನುಷ್ಯರು, ಕಿರಾತರು.

ಚರೆರೇಟಾ ಸಮಯೋ ಜಾ-
ಸ್ಟರಸ್‌ಕೆಂದ್‌ಣೆಕಾಕ್ಖ
ತರುಣೇಟೂಡ್‌ಣೆಸ್ಟ್ ಶಯ್ಯೆಟ್ ನಿಲ್ತ್ತೆರ್ ॥ ೪ ॥

ಭೃತ್ಯೆರೇ ವಚನೊಂಕ್
ಚಿತ್ತವ್ಯಾಕುಲೆಯಾಸ್ಟ್
ವರ್ತ್‌ಣೋ ಶಾಪೊಮಿರ್ದಿಶೆಟ್ತ್ತೆಂದ್ ।
ನೆತ್ತ್ತೋಂಪದ ಪಾರ್ಥೆ
ಕುತ್ತೀತಂದೊಮೆ ವರ್ತ್
ಮಿತ್ತ್ ಜಾಸ್ಪಡೆಪೆಂದಿಂಚನುಮಾನೀಪ್ಪೆ ॥ ೫ ॥

ಅತಿದೋಷೊ ಬರುವೂ ದ್ರೌ-
ಪತಿನೀ ಮಂಚವೊಂತಿಚ್ಚಿ-
ಟ್‌ತೆನೇನೀಕ್ಷಿಪಿನಿನ್ ನಾರದವಾಕ್ಯೊಂತಾ ।
ಕ್ಷಿತಿ ದೇವೇರ್ಕುಳೆಕ್ ಪ್ರಾ-
ಪಿತಿ ಬಾಧೆ ಕಳೆಸ್ಟ್ ಪಾ-
ಲಿತಿರಿಯೆಂಬುಟಲಾ ಪಾತಕೊಮುಂಡೆಂಕ್ ॥ ೬ ॥

ಇರಡ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಟ್ ವರ್ತ್
ನಿರಡಾಯೊಡ್ಡ್‌ಸ್ಟಿ ಶಾಪೊ
ತೆರಿತ್ ನಾಡತ್ ಬಲಾಬಲೊಮೀನೆಂದಾ ।
ಚರತೋಮೆಣ್ಣ್‌ಸ್ಟ್ ಕಾಸ್ಟೀ-
ತುರೆತ್ ಶಾಸ್ತ್ರೊಮುಖೊಂಟ್
ಸ್ಥಿರೊಮಿ ಚೊಸ್ಟಿರಿನಾ ವಾಸವಿ ಚಿತ್ತೊಂಟ್ ॥ ೭ ॥

ಕನಕಮಂಚವೊಂತಿಚ್ಚೀ-
ಟಿನಿಯಾ ದಂಪತಿಕುಳೆ-
ನೆನದೃಷ್ಟಿಟೇನ್ ಚೂವುಟ ಪ್ರಾಶ್ಚಿತ್ತೋ ।
ಮುನಿ ಪಂಡ್ತ್ತಿಣಸ್ಟೇನ್
ವೆನನಾತೆಪ್ಪುಟ ಪಾಪೊ
ಅನಲಾಟಪ್ಪುಡ್‌ಸ್ಟೀ ಕರ್ಪುರೊಂತಂದಾವು ॥ ೮ ॥

---

೪. ಜಾಸ್ಟ್ + ಅರಸ್‌ಕ್ + ಎಂದ್‌ಣೆಕ್ + ಆಕ್ಖ; ತರುಣೇಟೂಡ್ (ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ) + ಅ್‌ಣೆಸ್ಟ್ - ಜೊತೆಯಾಗಿ.

೫. ಇರ್ದಿಶೆಟ್ತ್ತ್ - ಎರಡು ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ; ಜಾಸ್ಟ್ ಅಡೆಪ್ಪು - ಏನು ಪರಿಹಾರ.

೬. ಮಂಚವೊಂತ (ಮಂಚದ)+ಇಚ್ಚಿಟ್ (ಮೇಲೆ)+ಅ್‌ತೆನ (ಈಗ)+ಏನ್+ಈಕ್ಷಿಪಿನಿನ್.

೭. ಕಾಸ್ಟೀ - (?); ತುರೆತ್ - ; ವಾಸವಿ - ಅರ್ಜುನ.

ಮಹಿದೇವೇರ್ಕುಳು ವರ್ತಿನ್
ಅಹಿತೊಮಿನ್ ಕಳೆಸ್ಸಾಕುಳೆ
ಬಹುಮಾನೀತಿಜನೆತ್ತಿ ನೃಪೆರೇ ದೇಹೊ ।
ದೆಹಿಪೋವೆರ ಹುತಾಹೆ-
ಸ್ಟ್ತೆನುಂಡೋಕ್ಣಯೆನಿನ್
ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೊಂಕುಳೆಟ್ ನಾಡಪುಟಾಲಿದ್ದಿ ॥ ೯ ॥

ಪರಿಹಾರೊಮುದನಾ ವಿ-
ಪ್ರೆರೆ ಬಾಧೆ ಕಳೆನಂದೊ
ಬಿರುಬಾಣೊಂಕುಳೆ ಕೊಂಡೋಸ್ಪರಿಕುಳೆ ಜೈತ್ ।
ಧರಣೀಟೇ ಉಲೊಸ್ಟೆಯ್ಯಾ
ವರ ತೀರ್ಥೊಂಕುಳೆ ಮೀಸ್ಟ್
ಬರುವೇನೆಂದೌಳ್ ನಿಶ್ಚೈತೇ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೧೦ ॥

ಇಂದ್ರನ್ನಂದನೆ ವೆರ್ತಾ
ಮಂದೀರೊಂತುಳೆಯಾಸ್ಪಾ-
ನಂದೊಂಟಾ ಬಿರುಬಾಣೊಂಕುಳೆನೀ ಕೊಂಡ್ ।
ವಂದೀತೇ ನೃಪಚಿತ್ತೊಂ-
ಕುಂದಂತೆ ಬರುವೇ-
ನೆಂದೊಂಜಿ ವರ್ಷೊಂತಾನಿಕ್ ಪೋಸ್ಟೆಂದೇ ॥ ೧೧ ॥

ನರವೀರೆ ಪಣಪಿಂಚಾ
ಅರ್ಸ್ಟೇ ಪೋಕ್ಣಸ್ಟೇಕ್
ಫೆರಿಯೋ ವಾರಿತ್ ಧರ್ಮಾತ್ಮಜೆಯಾ ಪಾರ್ಥನ್ ।
ನರವೀರೆ ಮಗ್ಟಾಲ
ಪರಸ್ಟ್ ವಿನ್ನಪೊವೆಂದೇ
ಬರುವೇನೇನಿತೆ ಪೋಸ್ಪೊಂಜ್ವರ್ಷೊಂಕೆಂದೇ ॥ ೧೨ ॥

ವೀರೇ ವೇಗಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಚೋರೆರೆನ್ ಕೆರ್ಸ್ಟೆಯ್ಯಾ
ಸೂರೆಕೊಂಡತ್‌ಜಿತ್ತಿನ್ ಧನೊ ಕೊಂಡ್ವರ್ತ್ ।

---

೯. ಹುತಾಹೆ - ಅಗ್ನಿ (ಸಂ. ಹುತವಹ).
೧೦. ಉಲೊಸ್ಟ್ - ಅಲೆದಾಡಿ.
೧೨. ಅರ್ಸ್ಟ್ - ಅಸಾಧ್ಯ (ಹ. ಕ. ಅರಿದು).

ಊರ್ ಸಂತ್ಯೆಪೋವಾ
ಧಾರಣೀಸುರರೊತ್ತ್
ಏರಾ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಪಾರ್ಥ ಪರೊಸ್ಪೇರಾತೇ ॥ ೧೩ ॥

ಪರಕೆನಿನ್ ಪಡೆತೊಂಡ್
ತರಸಾ ಪೋಸ್ಟ್ ಕಿರೀಟಿ
ಸುರಗಂಗಾನದಿಟ್ ಸ್ನಾನೊಮಿ ವೆಂದೇ ।
ಉರಗಾ ರಾಜಕುಮಾರಿ-
ನರಸೀನಿನ್ ಚೂಸ್ಟ್ ವರೀತಾ
ತರುಣಿ ಕೊಂಡೋಸ್ಟಳ್ಯಾ ಪಾತಾಳೊಂಕ್ ॥ ೧೪ ॥

ವಾಸುಕೀನನುಜೇ ತಾ-
ನಾ ಸರೋರುಹನೇತ್ರನ್
ವಾಸವಾತ್ಮಜೆ ವೈವಾಹೊಮಿನೀ ವೆಂದ್ ।
ವಾಸೀತ್ ಸುಖೊಂಟ್ಪ್ಪಾ
ವಾಸರೋ ಫಲುಪೋಸ್ಟೋ
ಶ್ರೀಸುಕುಮಾರೆ ಉದ್ಭವಿತೇಯೌಳ್ ॥ ೧೫ ॥

ಸುತೆ ಇರಾವನೆಯೆನ್ನಿ
ಮತಿಮಾನುದ್ಭವಿಯೀತೆ
ಸತಿನಾ ಪುತ್ರನ ಪಂಡ್ತಡೆಯೋಸ್ಟವುಳ್ ।
ಕ್ಷಿತಿಕ್ ವರ್ತನ ಗಂಗಾ-
ಪತಿನಾ ಸಾಗರನಾ ಸಂ-
ಗತೆಟ್ ಸ್ನಾನೊಮಿನ್ ವೆಂದ್ ಮುಗ್‌ಟ್ಯೆ ವೇಗೊ ॥ ೧೬ ॥

ಕೇಡ್‌ದಾನತ ತೀರ್ಥೊ
ಬಡಕೈ ಪಡ್ಡೈ ಮೂಡೆಯಿ
ಪಡ್ಡೈತ್ತಡೆಯಾ ಸ್ನಾನೊಮಿನೀ ವೆಂದ್ ।
ನಡತೇಯರ್ಜುನೆ ಪೂರ್ವ
ಕಡಲಾ ವೇಲೆಟೆ ಮೆಲ್ಲಾ
ಆ್‌ಡೆಟೌಳೌಳುಳ್ಳ ಕ್ಷೇತ್ರೊಮಿನೀ ಚೂಸ್ಟೇ ॥ ೧೭ ॥

ಸಂಚರೀತವನೀಟೆ
ಅಂಚ ಪೋಸ್ಟ್ ಕಿರೀಟಿ
ಪಂಚ ತೀರ್ಥೊಮು ಗೋದಾವರಿಟಾ ಮೀಯ್ಯ್ ।

---

೧೩. ಪರೊಸ್ಪೇರ್ - ಹರಸಿದರು.

ಮೆಂಚಲೌತ್ತ್ ಗಮೀತ್
ಚಂಚಲೀಪನೆ ಪಾಪ
ಸಂಚಯಾ, ತುಂಗಭದ್ರೆಟ್ಪ ಮೀಯೇ ॥ ೧೮ ॥

ಸ್ನಾನೊವೆಂದೌಳಿಂದ್ರ
ಸೂನು ಭಕ್ತಿಟನೇಕೊ
ಜ್ಞಾನಿ ಕಾಂಚಿಪುರೊಂತಾ ಮಹಿಮೇ ಚೂಸ್ಟ್ ।
ಧ್ಯಾನೀತೌರ್ತ್ ಗಮೀತ್
ತಾನ್ ದೆಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವ
ನಾನಾ ದೇಶೊಮಿನಾ ತೀರ್ಥೊಮಿನಾ ಚೂಸ್ಟೇ ॥ ೧೯ ॥

ಹೇ ನರಾಧಿಪ ಕೇಳ್
ಭಾನುವಂಶಜಕಾಸ್ಟ್
ವಾನರಾಧಿಪೆರ್ ಪೌರುಷೊಮಿನ್ ವೆಂದೀನ್ ।
ದಾನವೇರ್ಕುಳೆ ಜೀವ
ಹಾನಿಕ್ ಚಮೆತ್ತ್ಲಿನ್
ಆನಿತಾ ಸೇತು ಬಂಧನೊಲಾ ಚೂಸ್ಟೇ ॥ ೨೦ ॥

ಸಂಧಿ - ೨೦

ಧನುಕೋಟಿಟ್ ಮೀಯೆನ ಇಂದ್ರಸುತೇ ಪಿತೃಪೂಜೆಲ ವೆಂದ್
ಪುನರೀಕ್ಷಿತೆ ಪಂಚತಟಾಕೊಮಿನಿನ್ ಕೂಪೊಂತುಳೆಸ್ಟ್ರತ್ತ್
ವನಜಾಕ್ಷಿಕುಳಾ ಸುರನಾರಿಕುಳು ಶಾಪೊ ಪುರಿತವ್ರುಳ್
ತನ ಚಿತ್ತತೆ ನಿರ್ಮಲೆಯಾಸ್ಟಧಿಕೋ ಸಂತೋಷಿತೆ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೧ ॥

ಫಲುತೀರ್ಥೊಮಿ ಮೀಸ್ಲಿ ಫಲೊಂಟ್ ತನಾ ಮನಶುದ್ದಿಲ ವರ್ತ್
ಜಲಜೋದರ ಚಿಂತಿತೆ ಕುಂತಿನ್‌ಸುತೇ ಸಂತೋಷಿತನೇಕೊ
ಕಲೆ ಷೋಡಶೊಂಟೂಡ್‌ಸ್ಲಿ ಚಂದ್ರಸಮೇ ತೇಜೋಮಯೊಮಾಸ್ಲೀ
ನಿಲೆ ನಿಲ್ಪಪ ಮಿತ್ತ್ಲ ಕೇಳ್ ಕಥೇ ಜನಮೇಜಯ ಭೂಪಾ ॥ ೨ ॥

---

೧. ಪುರಿತ್ - ಪರಿಹರಿಸಿ.

ಸ್ಪಿಡೆಪಿಂದೆನ ಚೂವಪ ಪಾಂಡ್ಯನೃಪೆ ಆ್‌ಂಬೆಯರ್ಜುನೆಯೆಂದ್
ತಡೆವೋಸ್ಟ್ ತನಾತ್ಮಜೆನಿನ್ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟ್ವೇ ಸಂಭಾವಿತೆಯೇರಾ
ಉಡುವಾಸ್ಯೆಟ್‌ತ್ತಿಂದ್ರಜಕುದ್ಭವಿತೇ ಸುತೆ ಬಭ್ರುವಾಹು
ಪುಡಮೀಶಟ ಯಾತ್ರೆನಿ ಪಂಡ್ ನರೇ ನಡತೇ ಖಡುವೇಗೊ ॥ ೩ ॥

ಕುಂತಿನ್ ಸುತೆ ಚೂಸ್ಟೆಯನಂತಮಹಾನಾಗಚ್ಚಿಟ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಕಾಂತೆ ಶಯೀತ್‌ತ್ತಿ ನಿಜಪ್ರತಿಮೇಕಭಿವಂದಿತೆ ಭಕ್ತ್ಯಾ
ಸಂತೋಷಿತೆಯೌಳ್ ಹರಿನ್ಮಹಿಮೇ ನರೆಯೀಕ್ಷಿತನೇಕೊ
ತಾಂತೆರ್ವಟೆ ಪೋಪ್ಪುಣ್ಯೆ ಚಿಂತಿಪುಕೇ ಹೃದಯೊಂಟ್ ಮುಕುಂದನ್ ॥ ೪ ॥

ನದಿಕುಳು ನದೊಮೆಂದ್‌ಂಬೆನುತ್ತರಿತ್ ಗಿರಿಜೇಶ ರಮೇಶನ್
ಸದನೊಂಕುಳೆ ಚೂಸ್ಟ್ ನಮಸ್ಕರಿತ್ ನಡಪಾ ಸಮಯೊಂಟ್
ಬುದೊಮೇರ್‌ಸ್ಟ್ವತಂಬುತ ರಾಶಿಕುಳು ನಿಗತಂಬರೊಂಟಾಸ್ಟ್
ಮದೆತೋ ರವಿನಾ ಶಶಿನಾ ದಿವೊಂತಾ ನಿಶಿತಾಕೃತಿ ಮಾಂತೋ ॥ ೫ ॥

ಮೆಂಚಾಕ್‌ಣವೇಸ್ಟಲ ಕೈದ್‌ಕುಳೆನ್ ಪರಿಶಾಸ್ಪೌಳೆಡ್ಡಾ
ಪಂಚಧ್ವನಿಯಾಸ್ಟ್ ಮಹಾನಿನದಂ ಜಲದಂಕುಳೆಟುಳ್ಳಾ
ಕೆಂಚಾಯೊಸಗ್‌ಪ್ಪುಣವೂಳಿಂದ್ರಧನು ಬಿರುವಾಸ್ಟೆಟ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್
ಮೆಂಚಂಬರೊಂಟೆಯ್ಯಲ ಮೇಘನೃಪೇ ತನ ಪಾಳಯೊ ಪೊಯ್ಯೇ ॥ ೬ ॥

ಮುಗಲೆನ್ಕಿ ಮಹಾ ಪಡೆ ಕೊಂದಳಿತ್ ಕ್‌ಡೊಸ್ಟಂಬರಮಾರ್ಗೊ
ಖಗನೀ ತರೆಪಸ್ಸ್ ಮೃಗಾದಿಕುಳು ತಾರಾಗಣೊಂಟೊರ್ಮೆ
ತಿಗೆಯೌಳಳೆದ್‌ಪ್ಪೊನ ದರ್ದುರೆರ್ ಮರಣೊಂಕ್ ಭ್ರಮೀತ್
ನಿಗತ್ ಮರನಾಶ್ರಿತೊ ಕೇಕೀಕುಳು ಶೋಕಾನ್ವಿತೆರಾಸ್ಟ್ ॥ ೭ ॥

ಚುಟುಕಾತ್‌ಕ್ ಪಾರ್‌ಕಿ ಮೇಘಗಣಂ ಬಹುವರ್ಣೆರನೇಕೊ
ಚುಟುಸ್ಟ್ವೇ ಧರೆ ಧೂಳಿಪ ಧೂಳ್‌ಪೊಡೀ ಖೆದಿಯೋ ಕಡೆಕೂಡ
ಮುಟಿಗ್‌ಪ್ಪೊ ಪೊಯಿಪ್ಪಿ ಮಹಾ ವರ್ಷೊ ಕೃಷಿಕಾಸ್ಟ್ ಸಹಾಯೊ
ಬಟುಪೋಪ್ಪುಣ ಇಂದ್ರಜೆ ಮನ್ನಿಪನೇ ನನೆಯಿಂಚ ಗಮೀತೇ ॥ ೮ ॥

---

೩. ಸ್ಪಿಡೆಪಿಂದೆನ - ತಿಳಿದನು.
೪. ನಾಗಚ್ಚಿಟ್ - ನಾಗನಮೇಲೆ.
೬. ಕೆಂಚಾಯೊ - ಕೆಂಬಣ್ಣ.
೭. ಕೊಂದಳಿತ್ - ಹಿಗ್ಗಿ; ಅಳೆದ್‌ಪ್ಪೊನ - ಕೂಗುತ್ತವೆ; ದುರ್ದುರೆರ್ - ಕಪ್ಪೆಗಳು; ನಿಗತ್ - ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು.
೮. ಚುಟುಕಾತ್‌ಕ್ - ಸುಳಿಗಾಳಿಗೆ; ಚುಟುಸ್ಟ್ - ಸುಳಿಸುಳಿದು; ಮುಟಿಗ್‌ಪ್ಪೊ - ಮೊಳಗುತ್ತವೆ; ಬಟುಪೋಪ್ಪುಣ - ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ; ನನೆ - ಒದ್ದೆಯಾಗುತ್ತಾ.

ನಡಪುಪ್ಪೆನ ಕೇರಳ ದೇಶೊಮಿನಾ ತುಳುರಾಜ್ಯೊಮು ಕೂಡ
ಕಡತ್ ಮೃಡನೀಕ್ಷಿಪ ಮೀಯೆ ಮಹಾ ಗೋಕರ್ಣಸುತೀರ್ಥೊ
ತಡೆವಂತೆಯವುರ್ತ್‌ಲ ಕೊಂಕಣೊಮಿನ್ ಕಡತಾ ಕರೆಟಾಯೆ
ಆ್‌ಡೆ ತೆರ್ವಟೆಟ್‌ತ್ತ್ ವಿಚಾರಿಪುಕೇ ಹರಿನಾಲಯೊಂತಾಡೇ ॥ ೯ ॥

ಆರಾರೆನಿ ಚೂಸ್ಟ್ ವಿಚಾರಿಪುಕೇ ದ್ವಾರಾವತಿ ಯೇತ್
ದೂರೋಂದ್ ವಿಚಾರಿಪಪಾಯೌಳ್ ನಿರೆತ್ತ್ತಿ ಜಗತ್ತ್
ಏರಾಕರಟಾ ತಣಿಪುಂಡೆನಪಾಪಸ್ಟೆ ಕೇಂಡ್ ಮನಸ್ಸ್-
ಟಾರೇಸ್ಟ್ ಗಮೀತೆನ ಇಂದ್ರಸುತೇ ತನ ವರ್ತಕೊಮೌಳ್ ॥ ೧೦ ॥

ಎಣ್‌ಮಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ಏನ್ ನಿಜಾಲಯೊಂಟ್‌ತ್ತಡೆಯೊಂಡ್‌ಡಿ ತಿಂಗಳ್
ಫಣಿಶಾಯಿನರಂತವುಳ್ ಕಳಿಪೇ ಚತುರ್ಮಾಸೊಮಿನೆಂದ್
ಗುಣಸಾಗರಮೂರ್ತಿ ಮುರಾಂತಕಟಾ ಬುಡೆಕೊಂಡ್ ಗಮೀತ್
ಪ್ರಣತೋಸ್ಮಿಯೆಂದಗ್ರಜನಂಘ್ರಿಯುಗಂಕಭಿವಂದಿತೆ ವರ್ತ್ ॥ ೧೧ ॥

ಪರದೇಶೊಮಿನ್ ಮುನ್ನಪಿದಾಡ್‌ಸ್ಟಿನ್ ವೆರ್ತಯೆಕೊತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ತಿರಿಯುಂಡ್‌ಣಸ್ಟಾವನೆ ಬಂಧುಕುಳೇನಿಲ್ಲಾಡೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಬಿರ್‌ವುಂಬಿನಿನ್ ಲೋಕೆರ್ ನಿಂದಿಪೆರ್‌ಂದಸ್ಟೆನೆಣ್ಣ್‌ಸ್ಟ್‌ಣಾಯೆ
ಉರ್‌ವಿನ್ ಮಗ್‌ಟರ್ಜುನೆ ಸಂಶಿಪನೇ ಸನ್ಯಾಸೊ ಧರೀತೆ ॥ ೧೨ ॥

ಯತಿವೇಷೊಮಿನ್ ಸಂಗ್ರಹಿತೊಂಡ್ ನರೇ ನಡತಕ್ಷಿಣೊ ದ್ವಾರಾ-
ವತಿನಂತ್‌ಟ್ ವರ್ಧಿತಿನಾ ವನೊಮಿನ್ ಪೊಗಿಸ್ಟ್ ನಿಶಿಟೌಳ್
ಮತಿಮಾನೊರಿ ಚೂವನತಂದೊ ತನಿನ್ ಮರತೊಟ್ಟೆಟ್ ನೂಟ್‌ಸ್ಟ್
ಗೆತಿಹೀನೆರೆನಂದೊಮೆ ನೆಂದ್‌ತೆನಾ ನನೆಸ್ಟ್ ವರ್ಷೊಂಕ್ ॥ ೧೩ ॥

ಹರಿಮೂರ್ತಿ ಅರಂತುಳೆಯೀ ಭಾಮಾ ತರುಣೀಶಯನಂಟ್
ಪರಿಣಾಮಿತಂಚಿತ್ತ್‌ಣೌರ್ತ್‌ಂಬೆಯನ್ ವರಕಾರ್‌ಡೆಪಿಂದ್
ಹರ್‌ಷಾನ್ವಿತೆಯಾಸ್ಟ್ ಮನಸ್ಸಿನುಳ್ಳೈ ತೆಳಿಪಾರೆನಿನ್ ಚೂಸ್ಟ್
ಹರಿಯೋ ಹರ ಸ್ಟೇರೆ ನಿರೂಪಿತೆರಂದತಿ ಚಿಂತಿತೆರ್‌ದೇವೀ ॥ ೧೪ ॥

---

೧೦. ಆರಾರೆನಿ - ಅವರಿವರನ್ನು; ವರ್ತಕೊ - ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು; ತಣಿಪು - (?); ವರ್ತಕೊ - ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು; ಆರೇಸ್ಟ್ - ಆಲೋಚಿಸಿ.

೧೧. ಫಣಿಶಾಯಿನ ಅರಂತವುಳ್ - ಕೃಷ್ಣನ ಅರಮನೆಯ ಬಳಿ.

೧೨. ಬಿರ್‌ವುಂಬಿನಿನ್ - ಔತಣವನ್ನು ಉಣ್ಣುವವನನ್ನು; ಉರುವಿನ್ - (?)

೧೪. ವರಕ್ - ಆಗಮನವನ್ನು; ಆ್‌ಡೆಪಿಂದ್ - ತಿಳಿದು; ಸ್ಟೇರೆ - ಯಾರನ್ನು; ನಿರೂಪಿತೆರ್ - ನೆನೆದಿರಿ.

ಪರಾಳಿಮುಚಿತ್ತೊ ಪ್ರವೇಶಿತ್ಣಾಳ್ತೆನೆಂದಮುಲಾಂಗೀ
ಆರೇ ಪ್ರತಿ ಚೋದಿಪಪಾ ತೆಳಿತ್ೕ ನಮ ಪಾಂಡವೆರನ್ಕೀನ್
ಧೀರೇರ್ಕುಳೆ ಪಿಂಬರ ಕೇಂಡ್ಲವುತೆರ್ೊರಿಯುರ್ಜುನೆಯೆನ್ಕಿನ್
ವೀರೇ ಸ್ಪೊತೆ ವರ್ತ್ ವನೊಂಟ್ ನಮ ನರಿನಂದೊ ನಭೆಪ್ಪೇ ॥ ೧೫ ॥

ಹೇಯಾವುಟಲಾಯೆತೆ ವರ್ತ್ಣವು ಸಂತೋಷೊಮೆ ನಂಕ್
ಆಸ್ಪೋಣೆನ ಕಾರ್ಯೊಮಿ ಸಾಧಿಪೆನೆಂದ್ಟಿತೌರ್ತ್ ಮುಕುಂದೇ
ಚೊಸ್ಪರ್ಜುನಕ್ ಉಪಚಾರೊಮಿನೀ ಮಾಂತ್ವರ್ಪೆನೆಂದಿಂಚಾ
ಪೋಸ್ಪಿಂದ್ರಜನೀಕ್ಷಿತೆರ್ ಸಹಸಾ ಸಂಭಾವಿತನೇಕೊ ॥ ೧೬ ॥

ಇಂದೀವರನಾಭೆ ಸುರೇಂದ್ರಸುತನ್ ಸಂಭಾವಿತ್ ಪಣ್ಕೆರ್
ಚಂದ್ರಾಂಶಜ ಯೀ ಸ್ಪೋಂಬುಳುಪ್ಪುಲ್ತೆ ಬರುವೆರ್ ಬಲಭದ್ರೇ
ಸಂದೇಹಿಪನೆತ್ತ್ ಪುರಂಕ್ ಬರಾಲಿನ್ಕ್ೕ ಶುಭಕಾರ್ಯೊ
ಸಂಧಾನಿಪೆನೆಂದ್ ವಚೀತೌರ್ತ್ೕ ಅ್ಳತೇರಸುರಾರಿ ॥ ೧೭ ॥

ಪಂಡಿಂಚ ಕಿರೀಟಿನಿ ಪಾರ್ಪೊಸ್ಕೌಟ್ಟಿಸುರಾರಿ ಗಮೀಪ
ಕೊಂಡಾಡ್ಸ್ಪ ಸತ್ಯಭಾಮಾಂಗನೆಟೂಡೌಳ್ಪ್ಪಸುರಾರಿ
ಉಂಡಾಕೊಸ್ಪೆರ್ ಶುದ್ದಿ ವರ್ತೇರೂರಿ ಸನ್ಯಾಸಿ ವನೊಂಕ್
ಉಂಡಾವುನ ಪುಣ್ಯ ಹಲಾಯುಧಕ್ ಶಿಶ್ರೂಷಿಪುಟಾರೆ ॥ ೧೮ ॥

ಆ ರಾಮೆರ್ ಕೇಂಡೆರ್ ವರ್ತಯೆನಿನ್ ಸಂತೋಷಿತನೇಕೊ
ಆರಣ್ಯವನಂಕ್ ಗಮೀತ್ ಯತಿನ್ ಪಾದದ್ವಯೊಮೆನ್ಕಿನ್
ವಾರೀರುಹೊಂಕಾವ ನಮಸ್ಕರಿತ್ೕ ಆಶೀರ್ವಚನೊಂತಾ
ಸಾರೊಂಕುಳೆ ಕೊಂಡಭಿಷೇಕಿತೆರ್ ಬಲಭದ್ರೆರೆಕಾರ್ ॥ ೧೯ ॥

ಆ ದೇವೆ ಚತುರ್ದಶವಿದ್ಯೆಕುಳೇ ವಿವರಂ ಪಣೆಯಾವ
ವೇದಾಂತೊಲ ಕೂಡುಪನ್ಯಾಸೊಮಿನಿನ್ ವೆನಪಾರಯೆ ಕೇಂಡ್
ಶ್ರೀದೇವಕಿನಂದನನಗ್ರಜೆ ತಾನತಿ ಭಕ್ತಿವಶೊಂಟ್
ಆ–ಪಾದಂಕುಳೆ ಪತ್ತ್ಸ್ಪೆನಾಲಯುಂಕೀರ್ಳತೋಡುತೆನೆಂದೆರ್ ॥ ೨೦ ॥

ಆರಣ್ಯವನಂತುಳೆಯೆಡ್ಡ ನದೀತೀರೊಂಟ್ ವಸೀತ್
ನಾರಾಯಣನೀ ನಿನೆತೇಪಳ್ಲಾ ಫಲಮೂಲೊಮಶೀತ್
ದೂರೊಂಟಿಡೆಯಾಡ್ಕ್ಣೇಯುಡಲ್ ಬುಡ್ನೇಟ್ಟಕ್ ನಂಕಾ–
ಚಾರೊಂತುಳ್ಳೆ ಕೂಡನ್ ವರ್ಕ್ಣೆಕ್ ನೃಪಮಂದಿರೊಂಕೆಂದೆರ್ ॥ ೨೧ ॥

---

೧೫. ಸ್ಪೊತೆ - ಈಗ; ನಭೆಪ್ಪೆ - ತೋಳಲುತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ನರಿನಂದೊ - ನರಿಯ ಹಾಗೆ.

೨೦. ಪಣೆಯಾವ - ?; ಅ್ಳತೋಡು - ಹೊರಡಬೇಕು.

೨೧. ಫಲಮೂಲೊ - ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು, ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನೂ; ಅಶೀತ್ - ಉಂಡು.

ಭಕ್ತಪ್ರಿಯೆರೀಕುಳು ಮುಕ್ತಿಪದೋ ಬುಡ್‌ಸ್ಫೋಂಜಲಪೇಕ್ಷೀ-
ತ್ಸ್ತ್ರೀ ಜನೊಮಾತ್‌ತೆನೆಂಕ್‌ಳೆಕ್ ಹಿತೊ ವೆನ್ಯ್‌ಣೆಕಾಸ್ಟ್
ವರ್ತ್‌ತ್ತ್‌ಣ್ ಮುಟ್ಟಟ್ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯೊಮ ಏನೊಂಜಿ ಸ್ಥಲೊಂಟ್
ಸ್ಟ್‌ತ್ತೀರಿ ಕಟೀತಸ್ಟೆನೆನ್ನ್‌ಟ ಪೂಜಿಪಸ್ಟೊಂಡ್‌ಳಪೋಡು ॥ ೨೨ ॥

ಸನ್ಯಾಸಿನಿ ಭಾಮಿಪಸ್ಟೊಂಡ್ ಹಲಾಯುಧೆ ರಾಜಗೃಹಂಕ್
ತನ್ನಿಚ್ಚೆಟೆ ಕೊಂಡತೆರಾಕುಳೆನಾನುಳವಾರ್ ಪಿನಂತೆ
ಕನ್ಯಾಗೃಹೊಂಟಾಕೊಸ್ಟ್ ತೌಳ್‌ಂಬೆರೆನ್ ಶಿಶ್ರೂಷಿಪಿಲೆಂದ್
ನಿರ್ಣ್ಯೈತ್ ಸುಭದ್ರೆಟ ಪಂಡ್ ಹರೀನುಳೆಪ್ರೋಸ್ಟೆರನಂತೇ ॥ ೨೩ ॥

ಯತಿಪುಂಗವೆ ವರ್ತೆರ ಚೂವಿಯೊರೀ ಭಗಿನೀಗೃಹೊಂತೌಳ್
ಸ್ಥಿತೊಮಾಕೊಸ್ಟೆನಾರೆನಿನ್ ಪೂಜಿಪೆರಾ ಕನ್ಯಾವುಟ ಪಂಡ್
ಅತಿಯುತ್ತಮೆಯಾರೆನಪಾ ತೆಳಿತ್ ಜಲಜೋದರಮೂರ್ತಿ
ಆ್ತೆನೇ ಸುಕುಮಾರಿನಿ ಭಿಕ್ಷುಕಕ್ ಕೈಕೊಟ್ಟಿರೊಯೆಂದೆರ್ ॥ ೨೪ ॥

ಈ ರಾಜಕುಮಾರಿನಿನ್ ದಾಸಿಕುಳೆನ್ ಪರಿಶಾಕಸ್ಟರೀರ್
ಆರುತ್ತಮೆಯಾವುಟಲಾಗಧಮೇಯಾಸ್ಟ್‌ಪ್ಪುಟಲಾಗಾ
ಹೇಸ್ಟಾವುಟಲಾ ಯತಿಟ್‌ತ್ತ್ ಶುಭಾಶುಭೊಮೀರೆಕೆ ವರ್ಪಿನ್
ಭಾರೋಮೆನ್‌ಕ್‌ದ್ದಿಯಸ್ಟೆತ್ತ್‌ತೆನಾ ಎನ್‌ಕೇರಸುರಾರಿ ॥ ೨೫ ॥

[ಕ]ನಕೊಂತನುಮಾನೊಮಿನೀ ಪಿನನೇ ಕೀಜೀಕ್‌ಣೆಯೆಂದ್
ನಿನೆತೀಯ್ಯ್ ಪಣ್‌ಪ್ಪುಣ ಜಾಸ್ಟ್ ಗುಣಾಗುಣೊಮಾಸ್ಟ್‌ಣವೆಯ್ಯಾ
ಯೆನ್‌ಕ್‌ಪ್ಪಡ್‌ಂದೆತ್ತ್‌ತೆ ವರ್ಪಿ ಹಿತೋಮಹಿತೋಮೀಯ್ಯ್ ಗಮೀಪ್ಪುಂ-
ದನುಜಾರಿಟನಂತೆ ವಚೀಪಪನೇ ತೆಳಿತೇವುಕೆರಾರ್ ॥ ೨೬ ॥

ಫಲುಸ್ಟಾರೊ ಪಣ್‌ಪ್ಪೆನತೆಂದೆನಿನಿನ್ ಬುಗ್‌ಳೋಡೆನ ರಾಮಾ
ಅಲೆತಾರ್‌ಳೆತೊಂಡೊವುಟೇನ್ನಿನಯೇ ಸುಕುಮಾರಿನಿ ನಾಣಾ
ಚಲೊಮೀರೆಕುಂದ್ವಾತ್ತ್‌ಣ್ ದುರ್ಜನೊ ಜಾಕ್‌ಡೆಟ್‌ತ್ತೆನ್‌ಕಂಚೇ
ಫಲೊಮೀರನುಭೈಪೆರ್ ಯೆಂಕ್ ಬುಡೇಂದಡೆಯೊಂಡೆರ್ ಕೃಷ್ಣೇ ॥ ೨೭ ॥

---

೨೨. ಆ್ಳೆಕ್ - ಭೂಮಿಗೆ; ಸ್ಟ್‌ತ್ತೀರಿ - ಇರಲಿಲ್ಲ.

೨೩. ಭಾಮಿಪಸ್ಟೊಂಡ್ - ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ; ಉಳವು - ಒಳಗಿನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು; ಅನಂತೇ - ಬಲರಾಮನು.

೨೫. ಆಕಸ್ಟರ್ - ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ; ಆಗ - ಆಗಲಿ; ಎನ್‌ಕೇರ್ - ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

೨೬. ಕೀಜಿ - ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯಲೋಹ (ಚೀನೀ ಬೆಳ್ಳಿ?)

೨೭. ಫಲುಸ್ಟಾರೊ - ಹಲವು ಬಾರಿ; ಬುಗ್‌ಳೋಡ - (?); ಅಲೆತಾರ್ - ತಿರುಕೂಳಿ, ತಿರಿದುಣ್ಣುವವ (?); ಬುಡೆ - ವಿದಾಯ; ಅಡೆಯೊಂಡೆರ್ - ಹೊರಟರು.

ಯೀ ಪಾಡ್ ಸುಭದ್ರೆನರಂತುಳ್ಳೆ ಯತಿ ಸ್ಟ್ತೆರ್ ಸ್ವೈರೊ
ಆ ಪದ್ಮದಲಾಕ್ಷಿಲ ಪ್ರೀತಿತವಾ ಸಂಭಾವಿತೆರೇರಾ
ಹೇಪಳ್ಳ ನಿರೂಪಣೆಯಾ ಸತಿಕೇ ಸನ್ಯಾಸಿಕ್‌ಲಾರೆನ್
ರೂಪಚ್ಚಿಟೆ ಚಿತ್ತೊ ಸದಾ ಗತಿಲಾ ಮತಿಟಾ ಸುಕುಮಾರಿ ॥ ೨೮ ॥

ದೇವಾರ್ಚನೆ ತರ್ಪಣೊಮೆಂದ್‌ಂಬೆಟೊಂಜಾರೇ ವಶೊಂಟ್‌ದ್ದಿ
ದೇವೀ ನಿನೆತ್ ಜಪಮಾಲೆಕುಳೇ ತಿರಿವರ್ಪುಕ್‌ಣೇತೇ
ದೇವೇಂದ್ರಜ ಚೂಸ್ಟ್ ಮನಸ್ಸಿನುಳ್ಳೆ ಮರ್‌ಳಾಸ್ಟ್ ಸುಭದ್ರೇ
ಜಾವೆನ್ಕ್ಣ ಜಾಸ್ಟ್ತೆ ವೆಂದ್‌ಣಯೆಂದ್‌ಡೆಪಿಂದಿರಿ ನಿಂದ್ಯೇ ॥ ೨೯ ॥

ಮೃಗಲೋಚನೆಲೋಚನೊಮಾ ಮನಸಾ ಯತಿದೇಹೊಮೆನ್‌ಪ್ಪೀ
ಅಗೆಲೊಂತ ಸರೋವರೊಂಟ್‌ತ್ತ್‌ಲೊರೋ ಕರೆಚೋಜನತೆತ್ತೀ
ಪೊಗಿಸ್ಟಾ ಸತಿಕಾಯ ಮನೊಂಟ್‌ಂಬೆರೆನ್ ದೃಗು ಚಿತ್ತ ಸಮೇತೊ
ಮಗ್‌ಟ್‌ೀ ವರವಾನತೆ ನಿಲ್ತೊಟಿಸ್ಟ್ಣ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಸಮಾಧಿ ॥ ೩೦ ॥

ಇಂಚಿಂಚನೆ ಪೋಸ್ಟ್ಣನೇಕದಿನೋ ಯತಿಕಾ ಸತಿಕೊಪ್ಟಾ
ಪಂಚಾಯುಧೆ ಪುಷ್ಪಶರೋ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ೀ ಉಡೆಪುಪ್ಪೆ ಶರೀರೊ
ಮೆಂಚೊಂಜಿ ನಿರೂಪಣೆ ಸ್ಟ್ದ್ದಿ ಪರಸ್ಪರೊ ತಮ್ಮುಟೆ ಸ್ನೇಹೀ-
ತಂಚಿತ್ತೆರ್‌ಲಾಕುಳು ಲೋಕೆರೊರೀ ಪಿನನೆತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೋ ॥ ೩೧ ॥

ನಸುಹಾಸೊ ವಿಲಾಸೊಮ ಪಾತೆಡೊಮಾ ಯತಿಕಾಳೆಟನೇಕಂ
ವಿಸಜಾಕ್ಷಿಕ್‌ಲಂಚನೆಯಾರೆನುಳ್ಳೆ ನಡಸ್ಟೀ ಖಡುಸ್ನೇಹಂ
ಕುಸುಮಾಯುಧ ಬಾಧೆತ ವೇದನೆಟ್‌ೀ ವ್ಯಥೆ ಪ್ರಾಪಿತಂಚಿಪ್ಟಾ
ಅಸುರಾರಿ ನಿರೂಪಿತೆರೊಂಜಿ ಮತಿನ್ ಹಿತೊಮಾಕುಳೆಕಾವಾ ॥ ೩೨ ॥

ವಸುದೇವೆರೆ ದೇವಕಿದೇವಿಯುತಂ ಕಡೊಸ್ಟಾ ನಳಿನಾಭೇ
ಪೊಸವಸ್ತ್ರೊಮಿ ಕೊಂಡ್ ಮುಹೂರ್ತೊಮಿನೀ ಕೇಂಡೊಂಜಿರ್‌ಳೆಡ್ಡಾ
ವಸುಧೇಸುರ ಕೊಂಡ್ ಷಡಂಗ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ ಅನಲನ್ ಜ್ವಲಿಪೋಸ್ಟ್
ಅಸುರಾರಿ ಸುಭದ್ರೆನಿ ವಾಸವಿಕ್‌ೀ ಕೈಟಷ್ಪೊಸ್ಟೆರೌಳ್ ॥ ೩೩ ॥

---

೨೮. ಈ ಪಾಡ್ - ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ; ಅರಂತುಳ್ಳೆ - ಅಂತಃಪುರದೊಳಗೆ; ರೂಪಚ್ಚಿಟೆ - ರೂಪದ ಮೇಲೆಯೆ.

೨೯. ತಿರಿವರ್ಪುಕ್‌ಣ - ತಿರುಗಿಸುವುದು.

೩೦. ದೃಗು - ಕಣ್ಣು; ಮಗ್‌ಟ್‌ೀ ವರವಾನತೆ - ಮರಳಿಬಾರದೆ.

೩೧. ಉಡೆಪುಪ್ಪೆ - ನೋಯಿಸುತ್ತಾನೆ (ಎಡೆಪ್ಪು. ಧಾ. ತು. ಪ.).

೩೩. ಕೊಂಡ್ - ತಂದು; ವಸುಧೇಸುರ ಕೊಂಡ್ - ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ; ಷಡಂಗ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ - (?); ಕೈಟಷ್ಪೊಸ್ಟೆರ್ - ಪ್ರಾಣಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಕೈವಾರೊಮಿ ನೆರ್ಕೆನ ನಿಲ್ಪುಡ್‌ಸ್ಪೇರಲೆತ್ ಬಲಭದ್ರನ್
ವೈವಾಹೊಮಿ ವೆನ್ಪೊಯೆರರ್ಜುನಕ್ ಸ್ವನುಜೇ ದನುಜಾರಿ
ಪೋವೇರನುವಾಕೊಸ್ಟ್ ಆಕುಳೆಕ್ ರಥೊ ತರ್ಪೊಸ್ಟ್ ವೇಗೊ
ದೇವೇಂದ್ರಜೆ ಸ್ಯಂದನೊಮೇರ್‌ಸ್ಪಣಾ ಸತಿಸಂಯುತೊಮಾವಾ ॥ ೩೪ ॥

ಉಡುವಾಸ್ಯೆನಿ ಸಂಗ್ರಹಿತೊಂಡ್ ಶುಭೋ ಪಡೆತರ್ಜುನೆಯೌಳ್
ಖಡಿಯೋ ನಗರೊಂಕ್ ಪಿದಾಡಪ ಚೊಸ್ಟ್‌ಡೆಟಿತ್ತಿ ಜೆಗತ್ತ್
ಆ್ಡೆಪಿಂತೆರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಹಲಾಯುಧಟಾ ಯತಿಯೆಡ್ಡೊರಿಯೆಂದ್
ತಡೆಯೋಸ್ಪರತೀರಯೆಕೊತ್ತಿನುಪಾಯೊಮಿನ್ತ್ತತೆರಾರ್ ॥ ೩೫ ॥

ಬತ್ತ್ತೆರ್‌ನಾಲಿಡಿ ತಿಂಗಳ್‌ಮಿನ್ ಕಪಟೊಂಟಲೆಪೋಸ್ಟ್
ಉತ್ಥಾನೊಮಿ ವೆಂದೆರ್‌ನಾನಿರ್‌ಳ್ ಸ್ಪುಳೆತೊಂಡ್ ಕುಮಾರಿ
ಮಿತ್ತೀರಯೆಕೊತ್ತಿನುಪಾಯೊಮಿನೀ ಪರಿಹಾರೊ ವೆನೋಡು
ಚಿತ್ತೈಪಿ ಜಯಾಂದ್ ಪಣ್‌ಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಕೇಂಡೆರ್ ಬಲಭದ್ರೇ ॥ ೩೬ ॥

ಹರಿ ಪಂಡ್‌ಣ ವರ್ತ್‌ಣ್ ನೆರ್ಕೆನೆನಾ ತರೆಕೆಂದತಿ ವೇಗೊ
ನಿರೆತ್ೇ ಚತುರಂಗೊ ನಿಷಂಗಿಪನೇ ರಥೊಮೇರ್‌ಸ್ಟ್ ತಾನೇ
ಪೆರಪತ್ತ್‌ಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಪೊಯಿಪ್ಪಿ ಮಹಾವರ್ಷೊಂತ ಪ್ರಕಾರೊ
ಶರಧಾರೆಕುಳೀಯಪವೆನ್ ಕುದ್‌ತ್ ವಿಜಯೇ ಮಗ್‌ಟೀಯ್ಯೇ ॥ ೩೭ ॥

ಝುಡಿಸ್ಟೇ ತನಿನ್ ಪೋವೆರ ತೆರ್ವಟೆಟ್ ತಡೆತ್ ಬುಡನೆತ್ತಿನ್
ಪಡೆನೆಯ್ಯಲ ಬೂರ್ತತ್ ಅಕ್ಷಿಣೊಮೇ ಬುಡ್‌ಸ್ವಸ್ತ್ರಸಮೂಹಂ
ಖಡುರೋಷಿತನಂತೆ ಮಹಾಸ್ತ್ರೊಮಿನೀ ವರ್ಷಿಪ್ಪುಣವೆಯ್ಯಾ
ಕಡ್‌ತ್ೇ ಪೊಡಿಮಾಂತ್‌ಡ್ ಆರೆಕ್‌ಲಾ ಶರಸಂಘೊಮಿನೀಯ್ಯೇ ॥ ೩೮ ॥

ನಳಿನೋದರೆ ಸಂಭ್ರಮಿತೋಡತೆರಾ ಸಮಯೋ ಪೆರವುತ್ತ್
ತಳ್‌ತೊಂಡೆಸ್ಪೆರಗ್ರಜನುಗ್ರೊಮಿನಿನ್ ತೆಳಿಯೋವೆರ ಬೇತೇ
ಪಳೊವಾತೊತೆನೀರ್ ವೆನ್‌ಪ್ಪುಣವೂ ಪರಮಾರ್ಥೊ ಪಿನಂತೇ
ಉಳವನ್ಯೆರ್ ಪಣ್‌ಪ್ಪುಣ ಕೇಂಡೆನಯೇನಿಡೆಪಿಂತಪೆನೆಂದೆರ್ ॥ ೩೯ ॥

ನಗರಂಕ್‌ತೆ ಕೇಂಡೆ ಪಣ್‌ಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಸ್ವಂಬೆಯರ್ಜುನೆಯೆಂದ್
ಮಗಳೆನ್ ಮನಿಪಂತೆ ಕೊಟ್‌ಡ್ಡಯೆರಾ ಜನಕೇನ್ಕೆರ್ ನಾಣ
ಬುಗ್‌ಟಾಲುನ ದೇವಕಿದೇವಿಟನಾ ವಸುದೇವಟನಂಚೇ
ಬುಗ್‌ಟೊತ್ತಿರಿನಾ ಮುಂಬೆಯನ್ ಪ್ರತಿಕ್ ಅನ್ಯಾಯವಿಹೀನಾ ॥ ೪೦ ॥

---

೩೫. ಉಡುವಾಸ್ಯೆ - ಚಂದ್ರಮುಖಿ.
೩೭. ನಿಷಂಗಿಪನೇ - ಬಿಲ್ಲುಬಾಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ; ಕುದ್‌ತ್ - ತುಂಡರಿಸಿ.
೩೯. ಪಳೊವಾತೊ - (?)

ಮಗ್‌ದೀ ವ್ಯಥವ್ಯೊ ಮಿ ಪ್ರಾಪಿಪಳ್ ವಧೆವೆಂಬಿನಿ ಪಾರ್ಥನ್
ಮಗಳೇ ವ್ಯಥೆ ಚೂಸ್ಟ್ ವ್ಯಥೀಪೆರ್‌ನಾ ಜನಕೇ ಜನನೀಯಾ
ಮಗ್‌ಟೆಿಂದ್ ಮುಖಂತಿರಿತರ್ಜುನಟಾ ಬಲಭದ್ರರೆ ಮುನ್ನಾ
ಮಗ್‌ಟಾ ಪಗಟೀವುಟ ದೇವಕಿನಾ ವಸುದೇವೆರೆನಾಜೆ ॥ ೪೧ ॥

ಎಂದಿಂಚಸುರಾರಿ ವಚೀಪಪನಾ ಕೇಂಡಾ ಬಲಭದ್ರೇ
ಬೆಂದ್‌ತ್ತ್‌ನ ಸುಳ್ಳಷ್ಟ್‌ಲಾತ್‌ತೆನ್ ಸ್ಟ್ಂಬೆಯರ್ಜುನೆಯಾವಿನ್
ಪಿಂದಾಕುಳೆಕೊತ್ತ್ ಮತಂ ಕೋಟ್‌ಸ್ಟ್ ಎನಿನಿನ್ ವಿನಯೊಂಟ್
ಎಂದೀಡೆಕ್ ವರ್ತಿ ಮುಕುಂದೆತೆನ್‌ಂದ್‌ಡೆಪಿಂದೆರ್ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ೪೨ ॥

ದುರಿಯೋಧನ ತಪ್ಪೊಸ್ಟ್ ವಂಚಿತೆನಿನ್ ತನ ಕೈವರೊಂಕಾಸ್ಟ್
ಘೆರಿಯಾಕೈಟ ಪಂಡವುಳರ್ಜುನಕ್ ಕೊಟುವಾಸ್ಟ್ ಕುಮಾರಿನ್
ಪರಮಾರ್ಥೆರೆನಂದೊಮೆ ವರ್ತೆನಿನ್ ತೆಳಿಯೋಪ್ಪಯೆನೇಕೊ
ಹರಿಯೋ ಪರಿಕೃಷ್ಣನುಪಾಯೊಮೆಯೆಂದನುಮಾನಿತೆರೌಳ್ ॥ ೪೩ ॥

ನಿನೆತಿಂಚ ಮನಸ್ಸ್‌ಟ್ ರೋಷೊಮಿನಿನ್ ಪಿದ್ಯೆ ವ್ಯಂಜಿಪನಂದೊ
ದನುಜಾರಿ ಮುಖಂಟ್‌ಲ ಚೂವನತೇ ಮಗ್‌ಟ್ಯೆರ್ ಬಲಭದ್ರೇ
ತನ ಮಂದಿರೊಂಕಚ್ಯುತೆ ವರ್ತೆರ್‌ನಾ ಈ ಪಾಡ್ ಕಿರೀಟೀ
ವನಿತೇನುಳೆತೊಂಡ್ ಗಮೀತಿ ಕಥೇ ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳ್ ॥ ೪೪ ॥

ಸಂಧಿ - ೨೧

ಮಂದಜಾನನೆನೆಲ್ಲ ಕೂಡುಳೆತೊಂಡ್ ವಾಸವಿ ಪೋಸ್ಟ್‌ಣ್ಯೆ
ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥೊಮೆನ್‌ಪ್ಪಿ ಪಟ್ಟಣಂತಂತ್‌ಟೊಂಜಿಶೆ ವರ್ಧಿತೀ
ನಂದನಾವನೊಮುಂಡಸ್ಟೊಂಡ್ [ಕಿರೀಟಿ] ಪಂಡೆ ಸುಭದ್ರೆಟಾ
ಮಂದಿರೊಂಕ್ ಗಮೀಪಿಲೀಯ್‌ತೆ ಮುಂಬಟೆತ್ತಿಯೆಯೆಂದೆನಾ ॥ ೧ ॥

---

೪೧. ವ್ಯಥೀಪೆರ್‌ನಾ - ವ್ಯಥೆಪಡುವಿರಿ.
೪೨. ಬೆಂದ್‌ತ್ತ್‌ನ - ಮಾಡಿದ್ದು; ಸುಳ್ಳಷ್ಟ್‌ಲಾತ್ - (?)
೪೪. ವ್ಯಂಜಿಪನಂದೊ - ಪ್ರಚಾರವಾಗದಂತೆ.
೧. ಒಂಜಿಶೆ - ಒಂದೆಡೆ.

ಪೋಲ ದ್ರೌಪತಿನಾಲಯೊಂಕಿನಿನೌಳ್ ಪಂಡುಳೆಪೋವುಟಾ
ಪೋಲ ವರ್ತ್ ವಿಚಾರಿಪಿನ್ ಪಶುಪಾಲೆರೆನ್ ಮಗಳೆನ್ನಿಲಾ
ಲೋಲಲೋಚನೆ ಪಾರ್ಪೊಟೌಳ್ಪ್ಪಿಲಾಂದ್ ಧನಂಜಯೇ
ಬಾಲಚಂದ್ರನಿಭಾನನೇ ಕಡವಾಳ್ ಪೋಸ್ಪಳ್ ನುಂಬಟ್ ॥ ೨ ॥

ಅಂಬುಜಾನನೆ ಪೋವಪಾ ನಗರೊಂತ ಬೀತಿಟೆ ಸರ್ವೆರಾ
ನುಂಬು ಚೂವನತೆತ್ತಿ ನಾರಿಂಬಳೆಂದ್ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿಪಾ
ಇಂಬುಟೇ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೇ ಭವನೊಂತ ಬಾಗಿತೌಳಾವಪ
ಪಂಬಲೀತ್ ವಚೀತೆರ್ನಾರಿಕ್ಕು ಪೋಸ್ಸ್ ದ್ರೌಪತಿ ದೇವಿಟಾ ॥ ೩ ॥

ಕೇಳಪೊರ್ತಿ ಸಖಿನ್ ಕಡಾತುಳೆಪೋಸ್ಟೆರಾ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೇ
ಕಾಳಕಂಧರವೈರಿ ಕೈತಲವೆನ್ಕಿನಾ ಸುಕುಮಾರಿನಿನ್
ಆಳ್ ಚೂಸ್ಟ್ ವಿಚಾರಿಪಾ ಸತಿಯೇರೆಂದಿಂಚೌಳರ್ಜುನೆ
ಕೇಳುಟಿಂಚ ವಚೀಪುಲಾಂದಿ ಪ್ರಕಾರೊನಾ ವಧು ಪಂಡಳ್ ॥ ೪ ॥

ಗೋಪೆರೇ ಮಗಳೇನೆನಪ್ಪೆಯ ಅಮ್ಮೆಯಾ ಪಿದೆಯ್ಯಾಂಪವ
ಆಪವುರ್ತ್‌ಡೆಯೊಂಡೆ ವರ್ತಿಡೆ ತೆರ್ವಟೆತ್ತೊರಿ ಪಂಡತೇ
ಚೂಪಸ್ಟೊಂಡಿನಿನ್ ರೆಕ್ಷಿಪೆರ್ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೆಂದವು ಕಾರಣಂ
ಶ್ರೀಪತೀ ಕರುಣೊಂಟ್ ವರ್ತಿಮ ಪಾದಪದ್ಮೊಮಿನೀಕ್ಷಿತೇ ॥ ೫ ॥

ಆತ್‌ನಾ ಪಶುಪಾಲೆರೇ ಮಗಳೀಯ್ಯ್ ಚೂವುಟ ನಿಶ್ಚಯಂ
ಭೂತಳಾಧಿಪೆರೇ ಕುಮಾರಿನಂದೊತ್ತ ಸತ್ಯೊಮೆ ಪಣ್ಣಿಲಾ
ಹೇ ತಳೋದರಿ ಈಯ್ಯ್ ವರ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತೊ ಜಾಸ್ಟ್‌ತೆನೀಡೆಕ್ಂ-
ದಾತ ಕೇಳಪ ಪಾರ್ಥೆ ವರ್ತೆಯೆನಿಪ್ಪಿ ವಾರ್ತೆ ಜನೀತ್‌ಣ್ ॥ ೬ ॥

ಭೂತಳಾಧಿಪೆ ಕೇಂಡೆರರ್ಜುನೆ ವರ್ತಿ ವಾರ್ತೆನಿ ನಿರ್ಣಯಂ
ದೂತೆರೆಯ್ಯಿಡೆಯಾಡ್‌ಸ್ಟ್ ನಗರೊಂಟ್ ಪಂಡೊಸಗೆಂದ್‌ಸ್ಟಾ
ನೂತನಾಂಬರೊ ನಿಷ್ಕಳಾಭರಣೊಂಕುಳೆಂದವೆಕೊಂಡತ್
ಪ್ರೀತಿ ವರ್ಧಿತ್‌ನಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥೊಮೆನ್‌ಪ್ಪಿ ಪಟ್ಟಣೊಂಟಾಪಳ್ ॥ ೭ ॥

---

೨. ಪಾರ್ಪೊಟ್ - ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ (ಪಾರ್ಪಿಡಂ. ಮ.).
೩. ಬೀತಿಟೆ - ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ; ಬಾಗಿತೌಳ್ - ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ.
೪. ಕೈತಲ - ಅಂಗೈ (?)
೬. ಆತ್‌ನಾ - ಅಲ್ಲ.
೭. ಒಸಗೆ - ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿ.

ಸಂಧಿ - ೨೨

ಕೊಡಿಯೇರ್ಸ್ವಣಕ್ಷಿಷೊ ಕೇಂಡೊಸಗೇ ನಗರೊಂತುಳೆಯೆಯ್ಯಾ
ಕಡೆಕೂಡಲಲಂಕರಿತೊಂಡುಡಲ್ೕ ನಿರೆತ್ೕ ಚತುರಂಗೋ
ಪುಡಮೀಪತಿಲಂಚನೆ ರಾಜಗೃಹಂ ಅತಿ ವಿಸ್ತರಿಪೋವಾ
ಖಡುವೇಗಿತ್ ವರ್ತ್ ಪುರಂ ಪೊಗಿಯೇ ನಗವೈರಿತನೂಜೆ ॥ ೧ ॥

ಇಂದ್ರನಂದನೆ ವರ್ತ್ ಚೂಸ್ಪೆ ಸುರೇಂದ್ರಟೋಪಮೆ ಧರ್ಮಜನ್
ಚಂದ್ರೆ ಮೂಡ್ಕ್‌ಣಾಪಳಂಬುಧಿತಂದೊಮಾಸ್ಪೆರತಾರ್ಲ
ವಂದಿತಾರೆ ಪದಾಂಬುಜೊಂಕ್ ಕಿರೀಟಿನಾರುಪಗುಂಹಿಪಾ-
ನಂದಸಾಗರಂಟಂಗೊ ಅಕ್ಷಿಜಲೊಂಟ್ ಮೀಯೆರ್ ಪ್ರೀತಿಟ್ ॥ ೨ ॥

ವರ್ತ್ ಭೀಮಕ್ ವಂದಿತಾಯೆವನೇಕೊ ಮೋದಿತ್ ತೊಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್
ವರ್ತ್ ಕಾರ್ಕ್ ಪುಡಾಡ್ಸ್ಟೀ ನಕುಲಾಖ್ಯನಾ ಸಹದೇವನಾ
ಪತ್ತ್‌ಸ್ಟೌಳ್ತೆಟ್ಸ್ಪರ್ಜುನೆ ಉಪಗುಂಹಿತೇ ಚರಣೊಂತೌಳ್
ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭೆ ಬೂಟಿಪಾ ಪರೊಸ್ಟೇರ ಮಾನಿತೆ ದ್ರೌಪತೀ ॥ ೩ ॥

ಆ ಸಮಸ್ತೆರೆ ಯೋಗಿಕ್ಕೇನಭಿವಂದಿತರ್ಜುನೆ ನಿಲ್ಪಪಾ
ಭೂಪತೀ ಸತಿಯಾ ವೃಕೋದರೆ ಪಾರ್ಥೆ ಮಾದ್ರಿಜೆರ್ ಸಂಯುತೋ
ಶ್ರೀಸರೋರುಹನಾಭೆ ರಕ್ಷಿಪಡೆಂದ್ ಕುಳ್ಳ್‌ತೆರ್ ಪ್ರೀತಿಟ್
ವಾಸವನ್ಸುತೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಗೆಮೀತಿ ವಾರ್ತೆನಿ ಪಣ್ಕೆನಾ ॥ ೪ ॥

ಯೇನ್ಂಬುರ್ತ್ ಪಿದಾಡ್ಸ್ಟ್ೕ ವಧೆ ವೆಂದೆ ಚೋರೆರೆನೆಯ್ಯಲಾ
ಹಾನಿಯಾಸ್ಟಿ ಧನೊಂಕ್ಲಿರ್ಮಡಿ ವಿಪ್ರೇರೆಕೊಟ್ಸ್ಟಾಕುಳೆನ್
ಏಮಾನಿತೌರ್ತ್ ಗೆಮೀತ್ ಗೆಂಗೆನಿ ಮೀಯಪಾಪುರಗಾಂಗನೇ
ತಾನ್ ಚೂಸ್ಪ್‌ಡೆಪಿಂದ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ್ ಪಾತಳೊಂಕುಳೆತೊಂಡಳ್ ॥ ೫ ॥

ಶೇಷನಾರಿ ವರೀತೆನೌಳ್ ಜನೀತೆ ಪುತ್ರೆ ಧರಿತ್ರಿಟ್
ಶೇಷಿತೀ ಬಹುತೀರ್ಥಸ್ನಾನೊಮಿ ವೆಂದ್ ಸೇತುಕ್ ಪೋಯೆನ್ೕ
ಭಾಷೆ ಪಾಂಡಿಯ ಭೂಪತಿನ್ ಸುತೆ ನ್ತ್ತರ್ತ್ೕ ಬಹುಮಾನಿತೇ
ದೋಷವರ್ಜಿತೆಯಾಳೆಕ್ೕ ಮಗೆ ಪುಟ್ಟಪೌರ್ತ್ ಗೆಮೀತೆನ್ ॥ ೬ ॥

---

೨. ಉಪಗುಂಹಿಪಾ - ಆಲಿಂಗಿಸಲು.

೩. ತೊಟ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ - ಅಪ್ಪಿಹಿಡಿದು; ಕಾರ್ಕ್ ಪುಡಾಡ್ಸ್ಟೀ - ಕಾಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದ; ಪರೊಸ್ಟ್ - ಹರಸಿ.

೫. ಲ್ಂಬುರ್ತ್ - ಇಲ್ಲಿಂದ; ಮೀಯಪಾ+ಆಪು+ಉರಗಾಂಗನೆ.

೬. ಶೇಷಿತೀ - ಉಳಿದ.

ಆದಿಮೂರ್ತಿಯನಂತವಿಶ್ರಮನೀಕ್ಷಿತ್ೕ ಮಗ್ಟಿಂಚನೇ
ಮೇದಿನೀಧರೆ ಕೃಷ್ಣದೇವೆರೆ ಪಟ್ಟಣೊಂಕ್ ಗೆಮೀತೆನ್ೕ
ಭೇದಿತೌಳ್ತೇನಂತ್ಟೊಂಜಿ ವನಂಟ್ ನಿಲ್ತೆನತಾಡೆಕ್
ಯಾದವಾನಿಧಿ ವರ್ತ್ ರಾತ್ರಿಟ್ ಬುದ್ಧಿಪಂಡಿಜಿಪ್ಪೋಯೆರ್ ॥ ೭ ॥

ಸನ್ಯಸೀತವುಳ್ತ್ತೆನಚ್ಯುತೆ ಪಂಡಿ ಬುದ್ಧಿಟೆ ವಾರ್ತೆನೀ
ಪನ್ನಗಾಧಿಪೆ ತಾನವೃರ್ತುಳೆತೊಂಡೊಸ್ಟೇರತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್
ನನ್ನ ನಾಲಿಡಿ ತಿಂಗಳೌಳ್ ವಸೀತೆನೇಸ್ ಸುಭದ್ರೆನೀ
ತನ್ನೆ ತಂದೆಯ ಕೂಡ್ಸ್ಟ್ತತ್ ಯಾತ್ರೆಯಾಕೊಯೆರಾ ಹರೀ ॥ ೮ ॥

ವರ್ತೆರ್ೕ ಪೆರಪತ್ತ್ಸ್ಟ್ೕ ಬಲಭದ್ರೆ ಕಾದಿಯೆರೆನ್ಟಾ
ಬೆರ್ತ್ ದೇವಕಿನಂದನೇಯುಳೆತೊಂಡ್ ಪೋಯೆರನಂತನಿನ್
ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಿಪ ಈರೆ ಪುಣ್ಯಫಲಂಟ್ ಭೂಮಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣೋ
ವರ್ತೆನೀ ವಿಧೊಮೆಂದೆಯರ್ಜುನೆ ಅಗ್ರಜಾನುಜೆರೆನ್ಪ್ರತೀ ॥ ೯ ॥

ಕೇಂಡ್ಣಾಕುಳು ಮೋದಿತೇರುಡಪುಟ್ಣಾಕುಳು ಮಾಂತೆರಾ
ಪಂಡ್ದ್ರೌಪತಿಟೊಂಜಿ ಮಂದಿರೊ ಬೇತೆ ನಿರ್ಮಿಪ್ಪೊಸ್ಟರ್ಜುನೇ
ಕೊಂಡೊಸ್ಟವುಳ್ ಸುಭದ್ರೆನೊಕ್ಕೆಲ್ ಮಾಂತ್ ಪ್ರಾಪಿತೆನೀತಳಂ ಭೂ-
ಮಂಡಲಾಧಿಪ ಕೇಳ್ ಪಾಂಡವೆರ್ತ್ತೆರಂಚ ಸುಖೀತ್ಲಾ ॥ ೧೦ ।

ಇಂಚ ಪೋವಪನೋಂಪೆ ಕಾಲೊ ಸುಭದ್ರೆಕಿಂದ್ರತನೂಜಕಾ
ಮೆಂಚೊ ಸೂರ್ಯಶಶಾಂಕೆಯೋನ್ಕ್ಣಂದ್ತ್ತಿ ಪುತ್ರೆ ಜನೀತೆನಾ
ಪಂಚವಾದ್ಯೊಮಿ ಪೊಯ್ಪೊಸ್ಟೇರಮರೇರ್ಕುಳಿಂದ್ರೆಯ ಮಿತ್ತ್ತ್ೕ
ಮೆಂಚಲಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪವರ್ಷೊಮಿ ಹರ್ಷಿತ್ೕ ವರ್ಷಿಪ್ಪೆರ್ ॥ ೧೧ ॥

ಪೌರುಷೊಂಕಿಡೆಯಾಸ್ಟ್ಣ್ೕ ನಿಲೆ ಶೌರ್ಯೊಂಕಾಸ್ಟ್ಣ್ ನೆರ್ಜಿನಾ
ಧೈರ್ಯೊಂಕೆಡ್ಡೆ ನಿವಾಸೊಮಾಸ್ಟ್ಣ್ ವೇಷೊಂಕಾಸ್ಟ್ಣ್ನಾಸ್ಪದಂ
ಮಾರಿ ದುಷ್ಟೆರೆಕಾಸ್ಟ್ಣ್ೕ ರಣವೀರ್ಯೊ ಶತ್ರುಜನಂಕ್ಲಾ
ಧಾರಣೇಟ್ಪ ವಾಸವಾತ್ಮಜಸೂನು ವರ್ತ್ ಜನೀಪಪಾ ॥ ೧೨ ॥

ಭೂಪ ಕೇಳ್ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದಿಕುಳಾಯಿನಯ್ವೆರೆಕಯ್ವೆರ್
ದ್ರೌಪತೀ ಜಠರೊಂಟ್ ವರ್ತ್ ಜನೀತೆರುತ್ತಮ ಪುತ್ರೆರ್
ಆ ಪರಾಕ್ರಮೆ ಬಾಲೆರೇ ಬಲಸೌಂದರೀಯೊ ಧರಿತ್ರಿಟ್
ಪ್ರಾಪಿತ್ಣ್ ಕಡೆಕೂಡಲಾ ರವಿರಶ್ಮಿ ಪರ್ಬುಕ್ಣಂದೊಮೇ ॥ ೧೩ ॥

---

೮. ನನ್ನ - ಇನ್ನೂ.
೧೦. ಪ್ರಾಪಿತೆನ್+ಈತಳಂ - ಬಂದೆನು ಇಲ್ಲಿಗೆ.

ಪುತ್ರೆರಿಂಚ ಜನೀತೆರೋಂದೊಸಗೇ ಧರಿತ್ರಿಟ್ [ಕೇಳಪಾ]
ಮಿತ್ರೆರಾಸ್ಪಿ ನೃಪೇರ್ಕುಳೂ ತನ ಬಂಧುವರ್ಗೊಮಿ ಕೂಟ್‌ಸ್ಟ್ಯೇ
ಶತ್ರುಕೂಳಸ್ಟೆ ಕೇಂಡ್ ಪೋಡಿತೆರಾಪ್ತೆರೇಸ್ಟೆರ ಪ್ರೀತಿಟ್ೕ
ಬತ್ತ್ ಚೂಸ್ಟೆರ್ ಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳೆ ಬಾಲೆರೆನ್ ಬಹುಮಾನಿತ್ೕ ॥ ೧೪ ॥

ಜಾತಕರ್ಮೊಮಿ ವೆಂದೆರೌಳ್ ಮುನೀಂದ್ರನುಂಬಿಜಿಯೊಂಡ್‌ತ್ೕ
ಭೀತಿಯಾವನತೆತ್ತ್‌ಣ್ಯೆಯಭಿಮನ್ಯುವೆಂದಭಿಧಾನೊಲಾ
ಪ್ರೀತಿಟಾಯುಳೆಪೋ[ಯೆ] ಕೀರ್ತಿ ಜಗತ್ರಯೊಂಟ್ ಪ್ರವರ್ತಿತ್
ಭೂತಳಾಧಿಪೆರೇ ಪರಾಕ್ರಮೊ ಪರ್ವತೊಂಕುಳೆ ತಳ್ಳ್‌ಸ್ಟೋ ॥ ೧೫ ॥

ಸೋಮಕೇ ಪ್ರತಿವಿಂಧ್ಯಕೇ ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಯಾ ಶ್ರುತಸೇನೆಯಾ
ಭೀಮವಿಕ್ರಮೆಯಾಸ್ಟ್‌ಣಾಯೆ ಶತಾನಿಕೆಂದವುಳಾಕುಳೆನ್
ನಾಮೊ ನಿಲ್ಪುಡ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ದಕ್ಷಿಣೆಟಾವ ವಿಪ್ರಸಮೂಹೊಮಿನ್
ಆ ಮಹೀಪತಿ ತುಷ್ಟಿ ವರ್ಪೊಸ್ಟೆರ್ ತಪ್ಪನೇ ಬಹುಮಾನಿತ್ೕ ॥ ೧೬ ॥

ಆಪ್ತೆರಾಯೆರ್ ಪಾಂಡವೇರ್ಕ್ಳೆಕ್ ಪುತ್ರೆರೆಂದ್ ವಚೀಪಪಾ
ದೂತವಾಕ್ಯರಸಾಬ್ಧಿಟಂಗ್‌ಸ್ಟ್ ಚಿತ್ತೊಮಚ್ಯುತೆ ವೇಗಿತ್ೕ
ಈತ್ ಪೋಸ್ಟಪುನಾಣ ನಣ್ಕಟ ವೈರೊ ಬೋಡಯೆಂದಗ್ರಜನ್
ಪ್ರೀತಿಟಾವತಿಬೋಧಿತ್ೕ ತೆಳಿಯೋಯೆರಾ ನಳಿನೋದರೇ ॥ ೧೭ ॥

ಏತಲುತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರೊ ಭೂಷಣೊಮೆಡ್ಡ ಸೌರಭೊ ದ್ರವ್ಯೊಮಾ
ಸ್ಟೇತೊಸ್ಟ್ೕ ಬಹುಬಂಡಿಟಾವಸ್ಟೆ ಕೊಂಡ್ಯೆರಪ್ಪಿತ್ ದೂತೆರೇ
ಮಾತೃಜ್ಯೇಷ್ಠೆ ಪಿತಾವು ಯಾದವ ಸೈನ್ಯಸಂಯುತೊ ವರ್ತೆರ್ೕ
ಭೂತಲಾಧಿಪೆ ತಾಮೆ ಕೇಂಡೆದ್ರ್‌ಪೋಸ್ಟೆರಚ್ಯುತ ಚೂವರಾ ॥ ೧೮ ॥

ನಾಡತ್ೕ ಶ್ರುತಿಕೂಳು ಚೂವನತೆತ್ತಿ ತತ್ವ ಸುಭಕ್ತೆರೆನ್
ನಾಡತೌಳೆದ್‌ರಾಸ್ಟ್‌ಣಂಬುಜಸಂಭವಾದಿಕ್ಳು ಭಕ್ತಿಟ್ೕ
ನಾಡತೌಳ್ ನಮಸ್ಕರೀತ್ ವರೀತಿ ದೈವೊ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ್
ಓಡತ್ೕ ಪುಡವಾಡ್‌ಸ್ಟೆರ್ ಸುರೆರೆಯ್ಯ ವಿಸ್ಮಯೊ ಪ್ರಾಪಿಪಾ ॥ ೧೯ ॥

ಕಣ್ಕ್ ಚೋಜನ್ ಕೈಕ್ ದೂರೊ ಮನೊಂಟ್ ನಿಲ್ಪನ್ ಜುಂಪೆಟ್ೕ
ಪಣ್ಕ್‌ಣೇಕಳವಾತ್ ಸ್ಪರ್ಥೊಮಿನೆನ್‌ಕಿ ಶ್ರೀಹರಿನಾಕುಳು
ತಂಕ್ಳು ಚೂಸ್ಟುಪಚಾರಿತ್ೕ ಬಹುಮಾನಿತೊಂಡ್ ಪ್ರತೀಪ್ರತೀ
ಸಂಕುಲೀತುಳೆತೊಂಡ್ ಪೋಸ್ಟಸುರಾರಿನೀ ನಗರಂತುಳೈ ॥ ೨೦ ॥

---

೧೮. ಸ್ಟೇತೊಸ್ಟ್ೕ - ಹೇರಿಸಿ, ತುಂಬಿಸಿ; ಅಸ್ಟೆ - ಅದನ್ನು; ಅಪ್ಪಿತ್ - ಕಳುಹಿಸಿ.

ಆ ಮುರಾರಿನ ರಾಮನಾ ವಸುದೇವ ದೇವಕಿದೇವಿನಾ
ಭೂಮಿವಲ್ಲಭೆ ತಾಮು ನುಂಬಿಜಿಸ್ಟೊಂಡ್ ಪ್ರೋಯೆರರಂತುಳ್ಳೆ
ಆ ಮನೋಹರ ನಾರಿದ್ರೌಪತಿನಾ ಸುಭದ್ರೆನ ಕುಂತಿನಾ
ಪ್ರೇಮಿತೆಯ್ಯೆರೆನೀಕ್ಷಿತಾಕುಳೆ ಬಾಲೆರೇ ಬಹುಮಾನಿತೆರ್ ॥ ೨೧ ॥

ಇಂದ್ರಾತ್ಮಜನಂದನನೀಕ್ಷಿತ್ಣಾರಭಿಮನ್ಯುವಿ ಕೃಷ್ಣೇ
ಸಂದೇಹಿಪನೆತ್ತೆಟ್ಸ್ಟೊಂಡಿಜಕೇಟಿಜಿಸ್ಟೀ ಕರುಣೊಂಟ್
ಚಂದ್ರಾಂಶಜಕಾಭರಣೊಂಕುಳೆನೀ ತೊಡ್ಸ್ಟೀ ಕನಕೊಂತಾ
ಇಂದೀವರನಾಭೆ ಪ್ರಶಂಸಿಪ್ರೊಯೆರ್ ನಿಜಸ್ನೇಹೊಮಿನೇರಾ ॥ ೨೨ ॥

ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜನಂದನೆರೈವೆರೆ ನಿಲ್ಪತಿ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಕೃಷ್ಣೇ
ಉಪಗುಂಹಿತ್ ಬಾಲವಿಭೂಷಣೊಮೀನ್ಡ್ಸ್ಟಾಪಳ್ ವೆರ್ತ್
ನೃಪ ಕೇಳಿಲ ಪಾಂಡುತನೂಜೆರೆನಾ ವಧುವರ್ಗೊಮಿನೆಯ್ಯಾ
ಉಪಚಾರೊಮಿ ಮಾಂತ್ ಪ್ರತೀಪ್ರತಿಯಾಭರಣೊಂಟಣಿಯೋಸ್ಟ್ ॥ ೨೩ ।

ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಟೊ ಮೇರುಗಿರಿನ್ತರೆಟೋ ವೈಕುಂಠಪುರೊಂಟೋ
ಆರೇ ನಿಲೆಯೆವುಳ್ತೆನೆಂದ್ ದೃಢಂ ಪಿನನೆತ್ತಿ ಜನಂಕಾ
ಆರೇಚಿಲ್ ಚೆಟ್ಟೊವೆರಾ ವಿಜಯನ್ ಭುವನಂತುಳ್ಳೆ ವರ್ತ್
ನಾರಾಯಣೆ ನಿಲ್ತೆರ್ ಭಕ್ತೆರೆಕ್ೀ ತಮಿನ್ ಸಲ್ಪುಕ್ಣಾರ್ ॥ ೨೪ ॥

ಅಚಲಾತ್ಮಜೆರಾಸ್ಪಿ ಮುನೀಶ್ವರೆರೇ ಹೃದಯಾಂಬುರುಹೊಂಟೊ
ಸಚರಾಚರೊಮಾಯಿ ಜಗತ್ತ್ಕುಳೆನ್ ಜಿಂಪ್ವಾಗ್ರತಳೊಂಟೋ
ಸುಚರಿತ್ರೆರೆ ಕರ್ಮಫಲಂಕುಳೆಟೋ ಹರಿಕ್ೀ ನಿಲೆಯೆನ್ಕೀ
ಪ್ರಚಲತ್ತೊಮಿ ತಾಂಗ್ಸ್ಟ್ ನಿಲ್ತೆರ್ನಾ ವಿಜಯಾಲಯೊಂಟಾನಿ ॥ ೨೫ ॥

ಧರಣೀಪತಿಯಾ ಯೆದುಪುಂಗವೆರೆಲ್ಲತಿಮಾನಿತ್ ವೆರ್ತ್
ಪರಿವರ್ತಿತಂಚಿತ್ತೆರನೇಕದಿನೋ ಕಟುಸ್ಸೀ ವಿಷಯೊಂಟ್
ವರ ಯಾದವಸ್ಸೈನ್ಯೊಮಿನಗ್ರಜನಾ ವಸುದೇವೆರೆಟೊರ್ಮೆ
ಪರಿಮೂರ್ತಿ ಮುಗ್ಟ್ಯೆರ ತಾನ್ ತಡೆಸ್ಟೀ ದ್ವಾರಾವತಿಕಾವಾ ॥ ೨೬ ॥

ಮುರವೈರಿ ಕಿರೀಟಿಯುರಂತುಳೆಯೀ ತಡೆಯರ್ಜುನಟೂಡ
ಪರಿಮಾರ್ ಅನೇಕವಿನೋದತರಂಟತಿಮಾನಿತ್ ನಾನಾ

---

೨೨. ಎಟ್ಸ್ಟೊಂಡ್ - ಎತ್ತಿಕೊಂಡು; ಇಜಕೇಟ್ - ಮಡಿಲಲ್ಲಿ; ತೊಡ್ಸ್ಟ್ - ತೊಡಿಸಿ.
೨೩. ಅಣಿಯೋಸ್ಟ್ - ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿ.
೨೪. ಎವುಳ್ - ಎಲ್ಲಿ; ಸಲ್ಪುಕ್ಣಾರ್ - ಅರ್ಪಿಸುವವರು.
೨೫. ಪ್ರಚಲತ್ತೊಮಿ - ಪ್ರಚಲಿತ ವಿಚಾರವನ್ನು.

ವರ ಲೀಲೆಕುಳುಳ್ಳವೆನಿನ್ ನಲಿತ್ೕ ನಣ್ಕತ್ವೊಮೆನ್ಪ್ಪೀ
ಪರಿಹಾಸ್ಯೊಮಿ ಪಂಡ್ ರಸೀತವುಳ್ ವಸಿತ್ತ್ತೆರ್ನಿಂಬಾ ॥ ೨೭ ॥

ಜಲಬೋಂಟಿಟ್ ಮತ್ಸ್ಯಗಣಂಕುಳೆಕ್ೕ ಬಲೆಬೀಪಸ್ಟನೇಕೊ
ಪುಲಬೋಂಟಿಟ್ ಪಕ್ಷಿಮೃಗಾದಿಕುಳೇ ತೀರ್ಸ್ಟೊಯಿ ನಾನಾ
ಸ್ಥಲೊಂಟಿಯ್ಯಡೆಯಾಡ್ಸ್ಟ್ ಕಾಡಿನುಳ್ಳೆ ಕಡೆಕೂಡ ವಧೀತ್
ಬಲಿಬಂಧನೆ ಫಲ್ಗುಣಟೂಡ ಸುಖೀತುಲೊಸ್ಟ್ತ್ತೆರತಿಂಬಾ ॥ ೨೮ ॥

ಒರ್ಣಾಕುಳು ಬೋಂಟಿಕ್ ಪೋಸ್ಪಧಿಕಂ ದೂರೋ ಗತೆರಾಸ್ಟ್
ಪರಿಮಾರ್ಸ್ಟ್ ಕಾಡ್ಟ್ ತಂಕುಳೆಕ್ೕ ತೃಷೆಯಾವಪನೇಕಂ
ಉರಿಬೆಂಬಿಯಿ ಸೇರಿಪೆರಾ ತೀರನತೇಯತಿಕ್ಲೇಶಿತೆರಾಸ್ಟ್
ಹರಿಮೂರ್ತಿಯ ಪಾರ್ಥೆಯ ಬರ್ತೆರ್ನಾ ಜಲೊ ನಾಡ್ಸ್ಟ್ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ೨೯ ॥

ಬರಪೊಂಜಿ ಸರೋವರೊ ಚೂಸ್ಟಯಿಟ್ೕ ಜಾನ್ವಂತರೊಮುಟ್ಟಾ
ಚರಣೊಂಕುಳ ಕೈಕುಳ ಶ್ರೀಮುಖೊಮಾ ನೆಡಿಯಾಶ್ವಸಿತೊಂಡ್
ತಿರೆತಳ್ಸ್ಟ್ ಶುದ್ಧಜಲಂ ಪರ್ಸ್ಟೀ ತೃಷೆಕ್ೕ ಕರೆಟೆಡ್ಡಾ
ಮರಮಲ್ಲವೆ ಪುಂಡ್ಟ್ ಕುಳ್ಳ್ತೆರ್ೕ ನಿಟೆಲಾಶ್ರಿತ್ ತಂಕ್ಳು ॥ ೩೦ ॥

ಸಂಧಿ - ೨೩

ಒರಿ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮೆ ವರ್ತ್
ಸುರರಾಜಾತ್ಮಜೆ ಚೂಸ್ಟ್
ಪರೊಸ್ಟ್ ನೀಟ್ಸ್ಟೆರ್ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೊಮಿನೌಳ್ ।
ಕರಯುಗ್ಮೊ ಮುಗಿಸ್ಟ್ ಪ-
ತ್ತರಿನೀ ಭಕ್ತಿಟ್ ಪಾರ್ಥೆ
ತರೆಟ್ ಪಾಯಿಡ್ಸ್ಟೊಂಡೇ ಸುರಪನ್ ಪುತ್ರೇ ॥ ೧ ॥

---

೨೭. ಪರಿಮಾರ್ - ಜೊತೆಸೇರಿ.
೨೮. ಬೀಪಸ್ಟ್ - ಬೀಸಿ.
೨೯. ಗತೆರಾಸ್ಟ್ - ಹೋಗಿ; ಉರಿಬೆಂಬಿಯಿ - ಸುಡುಬಿಸಿಲನ್ನು; ಸೇರಿಪೆರಾ - ಸಹಿಸಲು.
೩೦. ಜಾನ್ವಂತರೊಮುಟ್ಟಾ - ಮೊಳಕಾಲಿನ ವರೆಗೆ; ತಿರೆತಳ್ಸ್ಟ್ - ತೆರೆಗಳನ್ನು ಅತ್ತ ಸರಿಸಿ; ಮರಮಲ್ಲವೆ ಪುಂಡ್ಟ್ - ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳ ಸಮೂಹದ ಕೆಳಗೆ (?).

ಫೆರಿಯೋ ಕೆಂಪ್ರೊಸಗ್‌ಪ್ರ್ಲೋ
ತರೆ ಗಡ್ಡೊಮಿನೀ ಚೊವೀ-
ಟರುಣೋಮಾಸ್ಟಟಿಲ್‌ಪ್ರುಣುಡಲಾ ಕಾಂತೀ ।
ಧರಣೇಟೀ ದ್ವಿಜಕೇರ್
ಸರಿಯೆನ್ಕಿ ಪರಿಶೇ ಭಾ-
ಸುರೊಮಾಸ್ಟಿತ್ತಿ ಸ್ವರೂಪೊ ವಿಜಯೇ ಚೊಸ್ಟೇ ॥ ೨ ॥

ಭೂದೇವೇ ಮಗ್‌ಟಾಲಾ
ವೇದೋಮುಚ್ಚರಿಪಾಪ
ಆ ದೇವಾಧಿಪಸೂನುವಸ್ಟೆನೀ ಕೇಂಡ್ ।
ಮೇದೀನೀಟ್‌ಣೆ ಸ್ಟ್‌ದ್ದಿ-
ನೀ ದೈವಜ್ಞಕೆಂದಿಂಚಾ
ಮೋದೀತಾಯಧಿಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಟ ಪಣ್ಕೇ ॥ ೩ ॥

ವರ್ತೀರ್ ಕಾರ್ಯೊರ್ ಪಣಾಲೆ-
ನ್ಸ್‌ತ್ತ್ ಬೋತ್‌ಣ ಜಾಸ್ಟೆಂ-
ದುತ್ತಮ ದ್ವಿಜಟಾ ಕೇಳಪ ಬೀಭತ್ಸು ।
ವರ್ತೇರ್ ಚೊಸ್ಟಿನಿನೊಂಜಿ
ಫ್ರೊತಿರ್ ಗ್ರಾಸೊಮಿನ್ ಬೋಡ್ಯೆ-
ರ್‌ತ್ತಾಪ್ರುಟತೀ ಧರ್ಮೊಮಿನ್‌ಕಾವೆಂದೆರ್ ॥ ೪ ॥

ಭೂಸುರವಚನೊಂಕ್
ಗ್ರಾಸೊ ಮುತ್ತಪೆನೆಂದ್
ವಾಸವಿ ಪಣ ಸಂತೋಷಿತೆಯಾ ವಿಪ್ರೆ ।
ಆ ಸಂಬಾದೊಮಿನ್ ಕೇಂಡ್
ಮೀ ಸರೋರುಹನಾಭೆ
ಹೇ ಸುರೇಂದ್ರಜ ಜಾಪಂಡ್‌ಣ ಸ್ಟೀಯ್ಯೆಂದೆರ್ ॥ ೫ ॥

---

೧. ಪರೊಸ್ಟ್ - ಹರಸಿ; ನೀಟ್‌ಸ್ಟೆರ್ - ನೀಡಿದರು; ಪತ್ + ಅರಿನೀ (ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯ ಅಕ್ಕಿಕಾಳನ್ನು).
೨. ಒಸಗ್‌ಪ್ರ್ಲೋ - ಶೋಭಿಸುತ್ತವೆ; ಅಟಿಲ್‌ಪ್ರುಣು - ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ.
೪. ಒಂಜಿ ಫ್ರೊತಿರ್ - ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ; ಗ್ರಾಸೊ - ಆಹಾರವನ್ನು (A quantity of anything equal to a mouth ful -ಆಪ್ಪೆ); ಬೋಡ್ಯೆರ - ಬೇಡಲು; ಅ್‌ತ್ತಾಪ್ರುಟ - ಕೊಟ್ಟರೆ.
೫. ಸಂಬಾದೊ - ಸಂಭಾಷಣೆ; ಸ್ಟೀಯ್ಯ್ - ನೀನು.

ಬಡ ವಿಪ್ರೇಂದ್ ನಿರೂಪಿ
ತ್ಡ್ವೇ ಭೋಜನೊಮೆಂದಾ
ಸ್ಟ್ಡೆಪಿಂದ್ತ್ತಿರಿ ತಾನೀಯ್ಂಬೆರೇರೆಂದ್ ।
ಕಡೆಕೂಡಾ ಲಯೊಮಾಕೊಸ್ಟ್
ಚುಡ್ವೇ ಮುಟ್ಟ್ಸ್ಟ್-
ಣಾಡೆ ಬಡವೇಯಾಕುಣಸ್ಕುತ್ಸಾಹಿತಿ ವೆತ್ರ್ ॥ ೬ ॥

ಆ್ತ್ತಪೇನಶನೊಮೆಂ-
ದೊತ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕಾಯುನ್
ಕ್ಷುತ್ತ್ ತೀರ್ಪುರ್ಕ್ಣೈಕೇರೆಕ್ಲಾಶಕ್ಯೋ ।
ಮಿತ್ತೀಯೆಂಚ ಬುಳಂಬ್ಯೇ-
ರ್ತ್ತಿ ಬುದ್ದಿ ಕಿರೀಟೀ
ತತ್ತ್ಣೇ ಮುದೆಲ್ಟೆಂದೆರ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೆ ॥ ೭ ॥

ತಿರಿಯೊಂಡುಣ್ಕುಣ ಭೂಮೀ
ಸುರೆರೇಕಾಭರಣೊಮೇ
ಅರಸಾದೀಯಾಸ್ಟ್ಣಾಕುಳೆಕನೇಕಂ ।
ಕೊರತೆ ತಾನಯೆಮುಗ್ನಿ
ಯರಿಯಾ ಕಾರ್ಯೊಮಿ ನಿನ್ನ-
ಟೊರಿ ವಿಪ್ರೆಯಾಸ್ಟ್ ಯಾಚಿತೆರೆಂದೀತೇ ೮ ॥

ಪಾವಕೆ ನ್ಂಬೆರೆಂದ್
ದೇವೇಶೆ ಪಣಕೇಂಡ್
ದೇವೇಂದ್ರನ್ ಸುತೆ ಪಣ್ಕೇ ಮೆಲ್ಲಾ ।
ಕೇವಲೊಮಮರೇಂದ್ರನ್
ಜೀವಾಳೊಂತ ಬುಳಂಬಾ-
ಳಾವುಟೇನ್ತೆ ಪುಣ್ಯಾಧಿಕೆ ಲೋಕೊಂಟ್ ॥ ೯ ॥

ಉಣಸ್ ಬೋಡಪನಾ ಬ್ರಾ-
ಹ್ಮಣೆಯೆಂದೇನ್ ಕ್ಷಣಿತೆ
ಪಣಡಾರ್ ತನ್ಕಿಟ್ಟಿತ್ಣಸ್ಟೇ ನಾಣ ।

೭. ಆ್ತ್ತಪೆ - ಕೊಡುವೆನು; ಒತ್ತ - ಒಪ್ಪಿದ್ದೀ; ಕ್ಷುತ್ತ್ - ಹಸಿವೆ; ಬುಳಂಬ್ಯೆರ - ಬಳಸಲು.
೧೦. ಬೋಡಪನಾ - ಬೇಡುವ; ಕ್ಷಣಿತೆ - ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆನು; ಯಾವಿಲ್ಲ - (?); ಜೈತೊಟುವೆ - ಜೈಸಿಕೊಂಡೇನು.

ತಣಿಯೋವೆ ಸಕಲ ಭ-
ಕ್ಷಣೆಯಾಪಿಲ್ಲ ಮುಕುಂದ
ಸೆಣಸ್ಪ್ಣಾಯನ್ ಜೈತೊಟುವೆನ್ ಚೂಲೇ ॥ ೧೦ ॥

ಪರಿಯೀರೆ ಕರುಣೊಂತಾ
ವರ ಜೋಡ್ ತೊಡ್‌ಸ್ಟಿನ್ ವೆ-
ರ್ತರಿಯಾ ಕಾರ್ಯೊಮಿ[ನೆಂದೆನ್‌ಕ್ಣ] ವಂಚಿಕ್ಕಾ ।
ಅರಿಕುಳೆ ಮುದಿಪೆ ಸ-
ತ್ಕರಿಪೇ ಯಾಚಕೆರೆನ್
ಶರಣೋ ಪ್ರಾಪಿಪಿರಿನ್ ರೆಕ್ಷಿಪೆ ಹೇರೆಲ್ಲಾ ॥ ೧೧ ॥

ಅನಲೇ ಖಾಂಡವೊಮೆನ್ಕೀ
ವನೊಮೀ ಭಕ್ಷಿಪೆರ್‌ತ್ತೆರ್
ಇನ ವಾಕ್ಯೊಂಕುಳೆಟಿಂದ್ರಾದಿಕುಳೆ ವೈರೋ ।
ಇನ್‌ಕ್ ಸಂಬದಿಪೆಂದ್
ವನರುಹೋದರೆಯೇವಾ
ಮನಿತೆ ಸಂಶಿಪನೇ ಪೌರುಷೊಮೀ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೧೨ ॥

ಸಂದೇಹೊದ್ದಿನತೆಂದ್
ನಂದನವನೊಮಿನೀ
ಮಂದಮಾರುತಕಿಷ್ಪಾಕಶನೋ ಮಾಣ್ಪೇ ।
ವೆಂದೆರೆಂಬುಟ ಯುದ್ಧಂ
ಇಂದ್ರಾದಿಕುಳೆನೆಯ್ಯ
ಒಂದೋಸ್ಟ್ ಕ್ಡವೆಂದೇ ಸುರಪನ್ಪುತ್ರೇ ॥ ೧೩ ॥

ಕುಂತೀನಂದನೆ ತಾ ನಿ-
ಶ್ಚಿಂತೇಟಿಂಚ ವಚೀಪ
ಸಂತೋಷಿತನಲೇಯಕ್ಷಿಣೊ ಕೊಂಡ್ವರ್ತ್ ।
ಸಂತತೋ ಪಗಳೀಕು-
ಳನ್ಯೊಮಾವನ ತುಣಿ ಯಂ-
ತ್ರೊಂತಾ ಕೋದಂಡೊಮಿನಾ ಕೊಟ್‌ಸ್ಪೇರ್ ॥ ೧೪ ॥

---

೧೧. ಅರಿಯಾ - ಅಸಾಧ್ಯ; ವಂಚಿಕ್ಕಾ - ಸುಳ್ಳು; ಮುದಿಪೆ - ಮುಗಿಸುವೆನು; ಪ್ರಾಪಿಪಿರಿನ್ - ಹೊಂದಿದವರನ್ನು.

೧೩. ಮಂದಮಾರುತಕಿಷ್ಪಕ್ - ಅಗ್ನಿಗೆ; ಒಂದೋಸ್ಟ್ - ಒಟ್ಟುಸೇರಿಸಿ; ಕ್ಡವೆ - ಕೆಡಹುವೆನು.

೧೪. ಅನ್ಯೊಮಾವನ - ಅನನ್ಯವಾದ, ವಿಶೇಷವಾದ; ತುಣಿ ಯುಂತ್ರೊಂತಾ - (?)

ಸುರರಾಜೆಂಬುಟಲ ಕೈ-
ವರೊ ಬೋಡಾಯಟ ನಾಣ
ಪೊರ್‌ಸ್ಟ್ ಜೈಪುಲ ಯುದ್ಧೊಂದತಿ ಪ್ರೀತೀಟ್ ।
ಬಿರುವಾಣೊಂಕುಳೆನಗ್ನಿ
ನರಕವುಳ್ ಕೊಟ್‌ಸ್ಟಾಯನ್
ಪರೊಸ್ಟೇರಾ ಮುರವೈರಿ ಮುಖಂತವುಳ್‌ತ್ತ್ ॥ ೧೫ ॥

ಹರಿಕಿರೀಟಿಕುಳೆಕೆ-
ಡ್ಯಿರಡ್ ಸ್ಯಂದನೊಮಿನಾ
ಬಿರುಬಾಣೊಮಸಿ ಕೌಮೋದಕಿನಾ ಕೂಡ ।
ಪರೊಸ್ಟಗ್ನಿ ಕೊಟುವಾಪ
ಫೆರಿಯೊ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಕೈಕೊಂ-
ಡಿರುವೆರಾ ರಥೊಮಿನೇರ್‌ಸ್ಟೆರಾಪಾಕ್ಳು ॥ ೧೬ ।

ಗರುಡನಾ ಕಪಿನಾ ವಿ-
ಸ್ತರೊಮಾಯಿನಡೆಯಾಳೊ
ಮಿರಡೆಡ್ಡಾ ಧ್ವಜೊಮುಳ್ಳಾ ರಥೊಮಿನೇರ್‌ಸ್ಟ್ ।
ವರಶಂಖೊಂಕುಳೆನಾಕು-
ಳುರಿಪಾಪ ಸಮಯಂಟ್
ಸುರರಾಜವನೊಮಿನ್ ಪ್ರಾಪಿತೆರಾಪಾಕ್ಳು ॥ ೧೭ ॥

ಅನಲೇ ಖಾಂಡವೊಮೆನ್ಕೀ
ವನೊಮಿನ್ ಚುತ್ತ್‌ಡ್‌ವೊಂಡ್
ತನ್‌ಕ್ ಭಕ್ಷಿಪೆರಾಂದುದ್ವಗಿಪಾ ಚೂಸ್ಟ್ ।
ವನಪಾಲೇರ್ಕುಳನೇಕೊ
ಜನೊಮುಂಡಾಕುಳು ಜಾಸ್ಟಾ
ಬೆನ್‌ಕೋಮೆಂದ್ ಪಿನಂತೇ ಭ್ರಮಿತೆರಾಸ್ಟೆರ್ ॥ ೧೮ ॥

ನಾಡತ್ ಜಲೊಮಗ್ನಿ
ಕೇಡಾಕೋಕ್‌ಣಯೆಕೀ
ಪಾಡ್ ವರ್ತಿರಿ ತಂಕುಳು ಚಯನತೆಪ್ಪೆರ ।

---

೧೫. ಪೊರ್‌ಸ್ಟ್ - ಹೋರಾಡಿ.
೧೬. ಎಡ್ಡೆ+ಇರಡ್ - ಎಡ್ಯಿರಡ್.
೧೭. ಅಡೆಯಾಳೊ - ಚಿಹ್ನೆ.
೧೮. ಉದ್ವಗಿಪಾ - ಉದ್ವೇಗದಿಂದಿರಲು.

ಏಡೆಕೋಕ್‌ಣ ಸ್ಟೆಂದಿಂ–
ಚಾಡೆಕೋಡತ ವೆಂದ್
ಆಡೆ ಕಾಪುರ್‌ಣಾಕ್ಕು ಮುರೆಯೋಕೊಂಡೆರ್ ॥ ೧೯ ॥

ಚುಟಿಲ್ ಅಗ್ನಿವನಂಟ್
ಅಟಿಲ್‌ಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಚೂಸ್ಟ್
ಆಟಿವು ನಂಕ್‌ಲ ವರ್ತ್‌ಣ್‌ತೆ ನೆಂದೌಟ್ತ್ ।
ಕಟಿತೊಂಡೋಕ್‌ಣೆಕೊಂಜಿ
ಬಟಿ ಚೋಜಂತೆ ಭ್ರಮೀತ್
ಘಟಿಲೆನೊರ್ಪಿಲ್ ವರ್ತ್ ನಿರೆತೇರೊರ್ಗ ॥ ೨೦ ॥

ಪೊತ್ತ್‌ಪ್ಪಾ ವನೊ ತಂಕ್ಕು
ತತ್ತ್‌ಪೋವೆರ್‌ಲೌಳ್ತ್
ಚುತ್ತ ನಾಡತ್‌ಲಾ ತೆರ್ವಟೆ ಚೋಜಂತೇ ।
ಮೃತ್ಯು ವರ್ತ್‌ಣತೆಂದ್‌ಂ
ಚೋರ್ತ್ ಕಾಪೆರಡೆಂಗಾ
ಮಿತ್ತ್‌ಪ್ಪಾ ಗೆಮಿಯೀತೆರ್ ಗಗನೊಮುಟ್ಟಾ ॥ ೨೧ ॥

ಮಗ್‌ಟಾಲರ್ಜುನಟಗ್ನಿ
ಭಗವಾನೇಯೆರ್ ವರ್ತ್
ಖಗೊಮೃಗಾದಿಕುಳಾಸ್ಟೀ ಬಹುಪ್ರಾಣಿಕ್ಕು ।
ಪೊಗಿಸ್ಟ್‌ಣೌ ವನೊಂಟ್ತ್
ಪುಗೆತ್ ಪಾರನತಂದೊ
ತಿಗೆಯಾಲಾ ತಳ್‌ತ್‌ತ್ತೊಡು ಎನ್‌ಕ್‌ಂದೇಸ್ಟೆರ್ ॥ ೨೨ ॥

ಪಾವಕೇ ಪಣಪಿಂಚ
ದೇವೇಂದ್ರಾತ್ಮಜೆ ಕೇಂಡ್
ದೇವೇಶ ಮುಖೊ ಚೂಸ್ಟ್ ತೆಳಿತ್ ಮೆಲ್ಲಾ ।

---

೧೯. ಏಡೆಕೋಕ್‌ಣ - ಏಡೆಕ್ ಪ್ರೋಕ್‌ಣ?.

೨೦. ಚುಟಿಲ್ - ಸುತ್ತಾಡಿ; ಅಟಿಲ್‌ಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ - ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವುದನ್ನು; ಬಟಿ - ದಾರಿ; ಒರ್ಪಿಲ್ - ಒಂದೆಡೆ; ನಿರೆತೇರ್ - ನೆರೆದರು.

೨೧. ಒರ್ತ್ - ಯೋಚಿಸಿ; ಕಾಪೆರ್ - ಕಾವಲುಗಾರರು; ಅಡೆಂಗಾ - ಎಲ್ಲರೂ.

೨೨. ತಿಗೆಯಾಲಾ - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ; ತಳ್‌ತ್ - ತಡೆದು; ಅ್‌ತ್ತೊಡು - ಕೊಡಬೇಕು; ಪಸ್ಟೆರ್ - ಹೇಳಿದರು.

ಧಾವತಿಕಜೊವಿ ನಿ–
ಲ್ಪಾವಾಸತ್ತೊಮಿನ್ ರಕ್ಷಿ–
ತಾವೋಡು ಬಲವಾನೆಂದೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೇ ॥ ೨೩ ॥

ಭುಗಿಲೆನಾ ನ್‌ಗತಗ್ನಿ
ಪುಗೆಯಾಕಾಶತಳೊಂಟ್
ತಿಗೆಯಾ ಪರ್ಬುಸ್ಟ್ ಸ್ವರ್ಗೊ ಪೊಗಿಸ್ಟ್ಣ್ ಪೋಸ್ಟ್ ।
ತೆಗಡ್ ನಾದ್‌ಕ್‌ಣ್ ಜಾಕಾ
ಪಗೆನಾಕುಳೆವುಳಾಲಾ
ಪೊಗಿಸ್ಟೆರೋಂದಮರೇಂದ್ರೆ ಭ್ರಮಿಯೀಪುಪ್ಪೇ ॥ ೨೪ ॥

ಉರಿಪತ್ತೊಸ್ತೆರೋ ಪಕ್ಷೇ
ಪುರೊಮಿ ಪ್ರಾಪಿತ್ ನುಂಬು–
ತರಿಕುಳಾಸ್ತಿ ನಿವಾತಾಕವಚೆರೋಂದ್ ।
ಸುರರಾಜೆ ಮನಸ್‌ಟ್
ಘೆರಿಯಾ ಸಂಭ್ರಮಿಪಾ ವ–
ರ್ತುಳೆಯಾಸ್ತೆರರಮನೆಟತಿ ಕಾಪೇರ್ಕ್ಕು ॥ ೨೫ ॥

ವನೊ ಕಾತ್‌ಪ್ಪುಕಿನೆಡ್ಡೆ–
ಡ್ಡನಿಮಿಪೇರ್ಕುಳನೇಕೊ
ಜನೊಮುಂಡಾಕ್ಳು ವರ್ಶೀಕ್ಷಿಪ ದೇವೇಂದ್ರನ್ ।
ಅನಲೇ ಚೆಟ್ಟೋಸ್ತಿ ಚೆಟ್ಟ–
ರ್ಜುನೆಯಾ ಕೃಷ್ಣೆಯಲಾಡೆ–
ಕನುಕೂಲೆರಾಸ್ಪಿನಾ ಕೃತಿನೀ ಪಣ್ಕರ್ ॥ ೨೬ ॥

ತನಯೇಯರ್ಜುನೆ ಯೀರೆ
ನನುಜೆ ಕೃಷ್ಣೆ ವಚೀತ್
ಬನಿವೆಂದ್ ಕೊಡಿಟ್‌ಪ್ಪುಕ್‌ಣಾರಗ್ನಿ ।
ವನೊಮಿನ್ ಚೆಟ್ಟೋಸ್ತೆರಿಮಿನ್
ಅನುಮಾನೀಪನತೆತ್ತ್
ಮನಿಪಂತೆಪ್ಪುಟ ಕೈಕೊಟ್‌ಣಯೇರೀರೆ ॥ ೨೭ ॥

---

೨೩. ಧಾವತಿಕ್ - ಆಯಾಸಕ್ಕೆ (?); ಅಜೊವಿ - (?)

೨೪. ನ್‌ಗತ್ - ನೆಗೆದು, ಮೇಲೆದ್ದು; ಪುಗೆಯ್ - ಹೊಗೆತು; ತಿಗೆಯಾ - ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ತೆಗಡ್ - ಕಮಟುವಾಸನೆ.

೨೭. ಬನಿವೆಂದ್ - (?)

ಆಕುಳೇ ವಚನೊಂಕಾ-
ನೇಕೊ ರೋಷಿತ್ಣಾತೆ
ಪಾಕಶಾಸನೆ ಪಣ್ಕೆರ್ ತೆಳಿತ್ ಮೆಲ್ಲಾ ।
ಜಾಕ್ ಸಂಭ್ರಮಿಪ್ಪುಪ್ಪಾ-
ರಾಕುಳೇಸ್ಪೆರ್ಲಾ ನ-
ಮಾಕುಳಾತೋ ವನೊ ಚೆಟ್ಟುಟ ಚೆಟ್ಟುಕ್ಕಾ ॥ ೨೮ ॥

ನರಿಕುಳು ಕೇಸರಿಟೂಡ
ಪೊರುವುಕಿನ್ ಪರಿಶೇಯಂ-
ತರೊ ಜಾಸ್ತಾ ನರೆರೇಕ್ ಸುರೆರೇಟೂಡ ।
ತಿರಿಯೊಂಡ್ಯುಣ್ಕ ಹುತಾಶೆ
ಮರ್ಳಾಕುಳೆ ನಂಬುಸ್ಟ್
ಉರೆಚಿಲೆನ್ಟಡೆಂಗ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಚೋದ್ಯೊ ॥ ೨೯ ॥

ಆವಾಕುಳೆ ಬಂಟ್
ಚೂವ ಸಂಭ್ರಮಿಪೋಡೆ
ಆ ವೇಲೆಟಧಿಕೋ ರೋಷಿತ್ ದೇವೇಂದ್ರೆ ।
ಕೇವಲೊ ಯುಗೊಂತಂತ್ಯೊಂ-
ತಾ ವಲಾಹಕೆರೆಯ್ಯಾ
ಪೋವಡ್ ಕಡ್ಪೀ ಶಂಕೋಲೆಕುಳೆಂದೇ ॥ ೩೦ ॥

ಬುಡ್ಲೇ ನೀರದ ಪುಂಡ್
ಕಡೊಲೇ ಖಾಂಡವೊಮಿನೀ
ಚುಡಿಯೆತ್ತ್ಣಾಯ ಸಂಭ್ರತ್ವೊಮಿನೀ ಚೂಕೋ ।
ನಡಪೀನೆಂದಮರೇಂದ್ರೆ
ಝುಡಿಯಾಪಕ್ಷಿಣೊಮೆಯ್ಯಾ
ಪಡೆಯೋಟ್ತಿರಡೆಯಾ ಮೇಘೆರೆ ಕಾಪೇರ್ಕ್ಯ ॥ ೩೧ ॥

---

೨೮. ಚೆಟ್ಟುಟ ಚೆಟ್ಟುಕ್ಕಾ - ನಾಶಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾಡು.
೨೯. ಪೊರುವುಕಿನ್ - ಹೋರಾಡುವ; ಉರೆಚಿಲ್ - (?)
೩೦. ಬಂಟ್ - ಪೌರುಷವನ್ನು; ವಾಲಾಹಕೆರ್ - ಮೋಡಗಳು; ಕಡ್ಪೀ - ತುಂಡುಮಾಡಿರಿ.
೩೧. ನೀರದ ಪುಂಡ್ - ಮೋಡಗಳ ಹಿಂಡನ್ನು; ಕಡೊಲೇ - ಕಳುಹಿಸಿರಿ; ಚುಡಿಯೆತ್ತ್ಣಾಯ - ಸುಡುವವನ (?); ಸಂಭ್ರತ್ವೊಮಿನೀ - ಅಹಂಕಾರವನ್ನು; ಅಡೆಯೋಟ್ತಿರ್ - ಹೊರಟರು; ಅಡೆಯಾ - ಎಲ್ಲರೂ.

ಪಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಜಲದೊಂಕ್ಳು
ಕೋರ್‌ಸ್ಪೊಂಡತನೇಕೊ
ವಾರುಧಿತ್ತ್ ಜಲೊಮಂಬರಮಾರ್ಗೊಂಟ್ ।
ಆರಣ್ಯೊಂತುಳೆಯಾಸ್ಟೆ
ನೀರ ಧಾರೆಕುಳೇರ
ಘೋರೊಂತಾನೇಕ ತುಂಡೊಂಕುಳೆನಾ ಜ್ಯಾತಿ ॥ ೩೨ ॥

ವನಮೀ ಖಾಂಡವೊಮೆನ್ಕೀ
ವನಂಟಾಸ್ತವುಳುರಿವುಪ್ಪೀ
ಅನಲೇಯೊಳುತ್ತ್ ನಿನೆಪರ ತೀರಂತೇ ।
ಕನೆಲ್‌ಪ್ಪೀ ಗಂಧೊಂಕುಳು
ಪುನಲ್‌ಪೋವಪನಾ ಜಾ-
ವೆನ್ಕೆನೆಂದಗ್ನಿ ಸಂಭ್ರಮಿತೇರೇರ ॥ ೩೩ ॥

ತರುಮೂಲೊಂಕುಳೆಟ್ ಪ-
ತ್ತುರಿವುಪ್ಪಿ ಶಿಖಿ ಪೋಸ್ಟ್
ತರೆಟಾಸ್ಟೆರಡಿಟ್ ನಿಂಜಪ ನೀರೆಯ್ಯಾ ।
ಅರೆಯನ್ನೊಮುಂಡ್‌ಸ್ಟಿನಾ
ಪರಿಶಾಸ್ಟೀಣ್‌ತೆನೆಂದ್
ನರಟಾ ಪುಯ್ಯೆಲ್ ಪಂಡೇರನಲೇ ಪೋಸ್ಟ್ ॥ ೩೪ ॥

ಪಾವಕೇ ಪಣಪಿಂಚ
ದೇವೇಂದ್ರನ್ ತನಯೇ ಗಾಂ-
ಡೀವೊಮಿ ತೆರುವೇತ್ ತೊಟ್‌ಸ್ಪೊಂಡಸ್ತೊ ।
ಆ ವನೊ ತಿಗೆಯಾ ಬಾ-
ಣಾವಳಿಟೀಯ್ಯೊಂಜೀ-
ಯಾವಾಸೊ ಚಮೆತೇ ಚೋರನತಾ ಜ್ಯಾತಿ ॥ ೩೫ ॥

ಶರಸಂಘೊಂಕುಳೆಟ್ ಪಂ-
ಜರೊಮಿ ನಿರ್ಮಿತ್ ವೆರ್ತ್
ಮರುತಾಸ್ತೊ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ಮಿತ್ತೌಟ್‌ತ್ತ್ತಿನ್ ।

---

೩೩. ಊಳುತ್ತ್ - (?); ಕನೆಲ್‌ಪ್ಪೀ - ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ; ಪುನಲ್‌ಪೋಪಪನಾ - (?)
೩೪. ಪುಯ್ಯೆಲ್ - ಗೋಳನ್ನು.
೩೫. ತೆರುವೇತ್ - ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಬಿಗಿದು; ತಿಗೆಯಾ - ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ಚಮೆತೇ - ನಿರ್ಮಿಸಿದನು; ಚೋರನತಾ ಜ್ಯಾತಿ - ಸೋರದ ಹಾಗೆ.

ವರ ಮೇಘೊಂಕುಳೆನೆಯ್ಯಾ
ಪರಿಪೋವಪಯಿ ಚೂಸ್ಟ್
ಸುರೆರ್ ಪೋಸ್ಪಮರೇಂದ್ರಾಟ್‌ಡೆಪಿನ್ಪೊಯಿರ್ || ೩೬ ||

ಹರಿಕಿರೀಟಕುಳೀರೆ
ಸುರರಾಜೇನ್ಕ್ಂಣಸ್ಟೇನೊಂ-
ಜುರೊಂತಾತೇತಲ ಕೈಕೊಂಡಿರಿನಾ ತಂಕ್ಕು ।
ಶರಸಂಘೊಂಕುಳೆಟ್ ಪಂ-
ಜರೊಮೀ ನಿರ್ಮಿತೆರಗ್ನಿ-
ಕಿರವಾಸ್ಟ್‌ಣ್ ಮಗ್‌ಟಾ ಖಾಂಡವವನಂಟ್ || ೩೭ ||

ವನೊಮೀನಗ್ನಿ ದೆಹೀಪೇ-
ರನುವಾಸ್ಟೇರ ಭಯೊಂಟೇ
ತನ ಕಾರ್ಯೊ ತಾನ್ ಚೂವನತಾತೆಪ್ಪೀ ।
ವನಿಯೆರೆತ್ತ್ ಜಪೀಪೋಂ-
ದನಿಮಿಷೇರ್ಕುಳು ವಚೀಪಾ-
ಪನಲೇ ಪ್ರಜ್ವಲಿತ್‌ಣಿಂದ್ರಕ್ ರೋಷೊಂತಾ || ೩೮ ||

ಕೋಪೀತಂಗುಲಿ ನುರ್ತೆ
ಭಾಪುರೆ ನರೆರೇ ಪ್ರ-
ತಾಪೊಮೆನ್ನ್‌ಟ ಚೋಜೋಸ್ಟೆರೆ ವರ್ತೆಂದ್ ।
ಚಾಪಬಾಣೊಮಿ ತಪ್ಪೊ-
ಸ್ಪಾಪಳೆ ಪಿದೆಯಾಸ್ಟೆ-
ರಾ ಪುರಂದರೆಯ್ಯೆರಾವತನೇರೊಂಡ್ || ೩೯ ||

ಸದನೊಂಟ್‌ತ್ತಮರೇಂದ್ರೆ
ಪಿದೆಯಾವಾ ಸಮಯೊಂಟ್
ತ್ರಿದಶೇರಯ್ಯೆರ ಯುದ್ಧೊಂಕನುವಾವೊಂಡ್ ।
ಪುದರುಳ್ಳಾಕುಳು ನುಂಬು-
ಟದ್‌ರೋಸ್ಟ್ ಝುಡಿಯಾತ್ತ್
ಎದ್‌ರಾಸ್ಟೆರ್ ನರಕಾ ಶ್ರೀಹರಿಕಾ ವರ್ತ್ || ೪೦ ||

---

೩೬. ಅ್‌ತ್‌ತ್ತಿನ್ - ಇರುವ.
೩೭. ಒಂಜುರೊಂತಾತಲ - ಒಂದು ಕೂದಲಿನಷ್ಟಾದರೂ.
೩೮. ವನಿಯೆರೆತ್ತ್ - (?)

ಕ್ಷೀಣಶಕ್ತೆರೆ ಪ್ರಾಣೊ
ಹಾನಿಯಾಕವಿಯೇರಾ
ಝೂಣೆರಾವುಟನೇ ಓಡ್ಸ್ಟ್ ಪೋಲೇಂದ್ ।
ಚಾಣೆ ಪತ್ತ್ಸ್ಟಿನಡ್ಡಾ
ಬಾಣೊಮಿನ್ಟಿತ್
ಗೀರ್ವಾಣೆರೀಯ್ಯೆರ್ ಪಾರ್ಥಾಚ್ಯುತೆರೇಕೊಪ್ಪ ॥ ೪೧ ॥

ಆಕುಳೇ ಶರಸಂಘೊ
[ಮಾ ಕರೋಸ್ಟೆ?] ಕಿರೀಟಿ
ಸ್ಟೇಕಾಸ್ತ್ರೊ ಬುಡ್ಸ್ಟ್ ಖಂಡಿತೆ ಕ್ಷಿಪ್ರೊಂಟ್ ।
ಲೋಕೊಂಟುತ್ತಮೊಮಾಸ್ಟೀ
ನಾಕವಾಸಿಕುಳೀಕ್ಕು
ಜಾಕಾಸ್ಟ್ ಮರ್ಳಾಸ್ಟೆರ್ ವೃಥಗ್ತ್ತೆಂದೆರ್ ॥ ೪೨ ॥

ಏಸ್ಟ್ಣೀಕುಳು ವರ್ತ್–
ಣೀಯಂಚೇಕಜಪೋಡೆ
ಚೂಸ್ಟ್ ಪಿಂಬೇನತ್ ಪೌರುಷೊಮಿನ್ ನುಂಬೇ ।
ಪೋಸ್ಟ್ ಮುತ್ತನತ್ ತೂಪ–
ತ್ತೋಸ್ಟಿಡೆ ಚುಡಂತೆ ಜಾ–
ಸ್ಟೇಕುತ್ಸಹಿಪ್ಪುಪ್ಪರ್ ಸಮರೊಂಕೆಂದೇ ॥ ೪೩ ॥

ಸುರರಾಜವನೊಮಿ ನಿ–
ರ್ಜರೆರೇ ಕೈಕೊಟಿನಾತೆ
ನರೆರೆಂಕುಳು ಚುಡುವೋಮೆಂದ್ಣಸ್ಟೇಕೀಕ್ಕೆ ।
ತರೆದೆಂಡೊ ಕೊಟಿನಾತೇ
ಪೆರಮುಟ್ಟ್ಪ್ಪಿರಿಯೆಂದ್
ಶರಸಂಘೊ ವರ್ಷೀತೆರಮರಸಂಘೊ ॥ ೪೪ ॥

ನರೆರೆಂಕ್ಕು ಸುರೆರೀಕ್ಕು
ಸರಿಯೇರೊ ಸಮರೊಂಟ್
ಪೋರ್ಸ್ಟ್ ಜೈಪಿಯೆರಾ ತೀರನ[ತೇ ವಂ]ಚಿಕ್ಕಾ ।
ಕೆರುವೋಮೆಂದ್ ವಚೀತಿ
ಬಿರ್ದೇರೆ ಶರೊಮಿನ್ ಕ–
ತ್ತರಿಪುಪ್ಪೆನೆಂದ್ ಖಂಡಿತೆ ಭೀಭತ್ಸು ॥ ೪೫ ॥

---

೪೨. ವೃಥಗ್ತ್ತ್ - ಸುಮ್ಮನೆ.
೪೪. ಪೆರಮುಟ್ಟ್ಪ್ಪಿರಿ - ಹಿಂದಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಣ ಯೇನೀವೃಷ್ಟಿ
ಬಾಣೊಂಕುಳಮರೆರೆನ್
ಶೋಣಿತೊ ಪರನೆತ್ತ್ ಬುಡಯೋಮೆಂದ್ ।
ಪ್ರಾಣಘಾತಕೆರೇರ
ಚೂರ್ಣೆಪುಪ್ಪೆರ್ರತ್ ಗೀ-
ರ್ವಾಣೆರೆಂದ್‌ಟೆತಸ್ತ್ರೊ ಬುಡ್‌ಸ್ತೇ ಪಾರ್ಥೆ ॥ ೪೬ ॥

ಗೆಡಿವುದಾನತ ಬಾಣೊ
ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ವಾಸವಸೂನು
ಉಡೆತೆ ನಿರ್ಜರೆರೆ ದೇಹೊಮಿನೀ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ।
ಅಡೆಯೊಂಡ್ ರುಧಿರೋ ಮೈ-
ನಡ್‌ಗೋಸ್ಟಾಯುಧೊಮಿನ್ ಪಾ-
ಯಿಡ್‌ಸ್ಟಾಪುಲೋಡ್‌ಪ್ಪೆರ್ ಬೆರಿ ಕಣ್ಣಾವ ॥ ೪೭ ॥

ಜೀವೊಮಾತ್ರೊಮಿ ಕೊಂಡ್
ದೇವತಾಗಣೊ ಪೋಸ್ಟ್
ದೇವೇಂದ್ರಾ ಮದೆನೀ ಪ್ರಾಪಿಪಪಾ ಚೂಸ್ಟ್ ।
ಏವಂ ಬರ್ತರತೆಂದ್
ಕೇವಲೊ ನರೆರೇಟ
ಬೋವರೊಂಕರ್‌ಸ್ಟಾಸ್ಟೆಂದತಿ ರೋಷೀತೇ ॥ ೪೮ ॥

ಕಲಹೊಂಟೆಯ್ಯ ನರೇರ್ಕ್ಪೆ
ಬಲು ಕೈಯಾವೆರೊ ನಂಕ್
ಗೆಲವು ದೈತ್ಯೆರೆಕ್‌ಲ್‌ದ್ದಿನ ನಮ್ಮುತ್ತ್ ।
ತೆಲೋಲೇ ಚೂಕೊಮತೆಂದ್
ಕುಲಿಶಪಾಣಿ ಮಗ್‌ಟ್ಟಿರ್
ಬಲಸುಳ್ಳಾ ಗಜೊಮೈರಾವತನೇರೊಂಡ್ ॥ ೪೯ ॥

ಶುದ್ಧೀ ಕೇಂಡತಿ ರೋಷೊ
ವರ್ಧೀತ್ ಸುರರಾಜೆ
ಯುದ್ಧೊಂಕೇಸ್ಟೆದ್‌ರ್ ಚೋಜರಪಾ ಚೂಸ್ಟ್ ।

---

೪೫. ಬಿರ್‌ದೇರೆ - ಬಿರುದುಳ್ಳವರ; ಭೀಭತ್ಸು - ಅರ್ಜುನ.
೪೭. ಗೆಡಿವುದಾನತ - ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದ; ಉಡೆತೆ - ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದನು.
೪೮. ಮದೆನೀ ಪ್ರಾಪಿಪಪಾ - ಮರೆಹೊಕ್ಕಿರಲು; ಏವಂ - ಹೀಗೆ; ಬೋವರೊ - ಯುದ್ಧ.
೪೯. ಬಲಸುಳ್ಳಾ - ಬಲಿಷ್ಠವಾದ.

ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕೊಮಾವ
ಶ್ರದ್ಧೆಟಾವ ಕಿರೀಟಿ
ನಿರ್ಧಾರಿತಿಂಜೊಂಜಿ ವಚನೋ ಪಣ್ಕೆ ॥ ೫೦ ॥

ಪಲೆರಾ ವರ್ತಮರೇರ್ಕ್ಳ್
ಕಲಹೀತೆನ್ನ್ಟನೇಕೊ
ಗೆಲವು ಪಾಪನತೇ ವರ್ತೆರೊ ಯುದ್ಧೊಂಕ್ ।
ತೆಲಸ್ಟ್ ಪೋವಯೊಮೆನ್ಕ್-
ಳೆಲೆ ದೇವಾಧಿಪ ಕೇಳೀ
ಬಲಸುಂಡಾಟಲ ವ್ಯಾಘ್ರೀಪರ್ ಸ್ಟೀರೆಂದೆ ॥ ೫೧ ॥

ಸೂತಮಾಗಧವಂದೀ
ವೈತಾಳಿಕೆರನೇಕೊ
ಖ್ಯಾತಿನೀ ಪುಗಟ್ಪ್ಪುಣಸ್ಟೇ ಕೇಂಡಿಂದ್ರೆ ।
ಊಕೊಂತಾವುಂಬೆಯನೀ
ಬೂತ್ಮಾಂತ್ಡ್ವೇನಂ-
ದೈತರ್ಪೆರ್ ಹರಿನಾ ಪಾರ್ಥನ ಚೊಸ್ಟಾರ್ ॥ ೫೨ ॥

ಮತಿಮಾನಾಪಮರೇಂದ್ರನ್
ಖತಿನೀ ಬಾರಿತ್ ಪಾರ್ಥಾ-
ಚ್ಯುತರೇ ಪಾರ್ಪೊಸ್ಟೆರೌಳಿಮ್ಮ್ಮಟ ಜಾಕಂಚೇ ।
ಅತಿವಾಶಿ ಪುಣೆಯೋಡುವೆಂ-
ದಿತಿ ಪಂಡ್ವಂಡ್ತ್ ವೈವ-
ಸ್ವತೆ ತಾನವುಳ್ಡೆಪಾಯಿಸ್ಟ್ ತಿಗೆಪೋವುಪ್ಪೆರ್ ॥ ೫೩ ॥

ನರೆಯಾತೋ ವಿಜಯೇ ಶ್ರೀ-
ಹರಿನಾರಾಯಣೆಯಾತೊ
ಪರಮಾರ್ಥೊ ಪಿನನೇ ಭ್ರಾಂತ್ಟ್ ಸಲ್ಲ್ಪರ್ ।
ಸುರರಾಜನ್ ಪ್ರತಿಪಂಡ್
ಸರಸೀಜಾಸನೆಯಾರೇ
ಕರಿನಿನ್ ಪತ್ತ್ ಮಗ್ಟ್ಯಾಕುಳೆತೊಂಡೋಸ್ಟೆರ್ ॥ ೫೪ ॥

---

೫೧. ವ್ಯಾಘ್ರೀಪರ್ - ವ್ಯಗ್ರಗೊಳ್ಳುವಿರಿ; ಸ್ಟೀರ್ - ನೀವು.
೫೨. ವೈತಾಳಿಕೆರ್ - ಹೊಗಳುಭಟರು; ಊಕೊಂತಾವ - ಶಕ್ತಿಯಿಂದ; ಬೂತ್ಮಾಂತ್ಡ್ವೆ - ಕೊಂದು ಭೂತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆನು.
೫೩. ಖತಿನೀ ಬಾರಿತ್ - ಕೋಪವನ್ನು ಅದುಮಿಕೊಂಡು; ಇಮ್ಮಟ - ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ; ಜಾಕ್ ಅತಿವಾಶಿಪುಣೆಯೋಡು - ಯಾಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಛಲ ಹಿಡಿಯಬೇಕು; ಇತಿ - ಹೀಗೆ.

ಪಂಡ್ಂಬಾ ಸುರರಾಜ
ಪುಂಡರೀಕಜೆ ಕೈಪ-
ಸ್ಪೊಂಡೋಸ್ಟ್ ದಿವ್ಯೊಮಿನ್ ಪ್ರಾಪಿಪಪೀ ಪಾಡ್ ।
ಖಾಂಡವವನಮಧ್ಯೊಂ-
ಟುಂಡಾಸ್ಟ್ಣಯೆನೀ ಕೈ-
ಕೊಂಡೆರಗ್ನಿ ತಮಿಚ್ಚೆ ತಣಿಕ್ಣಂದೋ ॥ ೫೫ ॥

ಸಂಧಿ - ೨೪

ಜನಮೇಜಯು ಕೇಳಿಲ ಮಿತ್ತ ಕಥೇ ಆ ಖಾಂಡವ್ಯೊಮೆನ್ಕೀ
ವನೊಮಿನ್ ಪೊಗಿಯಗ್ನಿ ದಹೀತ್ಡ್ಸ್ಟೆರ್ ಕೋಲಾಹಲೊಮಾವ
ಪನಿಯೊಂಜಲ ಶಂಕಿಪನೆತ್ತನಲನ್ ಸಾಹಾಯ್ಯಬಲಂಟ್
ಇನ ದೀಪ್ತಿಲ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ಷ್ಟದಿಶೇ ಪುಗೆ ಪರ್ಬು ಆನೇಕೊ ॥ ೧ ॥

ಕೊಂದೆ ಶಮೀ ಚಂದನೊಮಾಮಲಕಂ ಜಗಿಲ್ ಗುಗ್ಗುಳ ಗೋಳಿ
ನಂದಿಪಿಲ ಚೂತೊಮ ಪಾತೆರಿಯಾ ವರ ತಿಂತ್ರಿಣಿಯೆಂದಾ
ಮಂದೋ ಬಳತ್ತ್ರಿ ಮಹಾಮರತಾ ಮಲೆಟಾಸ್ಟ್ ಕೃಶಾನು
ತಿಂದೆಯ್ಯ ನಶೀಪೊಸ್ಟೆರಕ್ಷಿಣೊಮೇ ಕ್ಷಣಕಂಪದಟಾವಾ ॥ ೨ ॥

ಮಾರೋಡೌದುಂಬರೊ ಜೆಂಬಣಿಲೆ ಅಶ್ವತ್ಥೊ ಕಪಿತ್ಥೊ
ಕಾರೇ ಕರ್ನೆಕ್ಕಿಲ್ ಚೊರ್ಕಿಸ್ಟ್ನಾ ಬಕುಳೋ ಮರೆನೆಲ್ಲಿ
ಬೇರ್ ಕಮೆಳ್ಪ್ಪುಕಿನಾ ಇಜಿನ್ ಪಿಜಯೆಂದ್ಂಬೆನೊಂಜಿ
ಬಾರಾತಲ ಶೇಷಿಪನಾ ಪರಿಶೇ ಭಸ್ಮೀಕರೊಮಾಂತೆರ್ ॥ ೩ ॥

---

೨. ಆಮಲಕಂ - ನೆಲ್ಲಿ; ಜಗಿಲ್ - ಅಗರುಗಂಧ; ನಂದಿ - (?); ಪಾತೆರಿ - ಪಾದರಿ (ಪಾಟಲ –ಸಂ.); ತಿಂತ್ರಿಣಿ - ಹುಣಿಸೆ.

೩. ಮಾರೋಡ್ - ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ (?); ಜೆಂಬು - ಜಂಬುನೇರಳೆ; ಕಪಿತ್ಥ - ಬೇಲದ ಮರ; ಕಾರೆ - ಕಾರೆಮುಳ್ಳು; ಕರ್ನೆಕ್ಕಿಲ್ - ಕರಿನೆಕ್ಕಿ (ಸಂ. ಕೃಷ್ಣನಿರ್ಗುಂಡಿ); ಕಮೆಳ್ಪ್ಪುಕಿನಾ - ಪರಿಮಳಿಸುವ; ಪೆಜ - ಹೆಬ್ಬಲಸು; ಇಜಿನ್ - ಕಾಡುದಾಲ್ಚೀನಿ; ಬಾರಾತಲ - ಒಂದು ಭತ್ತದಷ್ಟು ಸಹ; ಶೇಷಿಪನೆ - ಉಳಿಯದಂತೆ.

ಸ್ತ್ರೀಟಿದ್ವಯೊ[ಬ]ದ್ರ್ಕುಳು ಮಾದ್ರ್ೀ ನಾರಂಗೆಕುಳೆಡ್ಡಾ
ಬಾಟೀ ಬಹುನಾಮೆರ್‌ಡೀಡ್ರ್ಫಲೊ ಕರ್ಜೂರೊಮನೇಕೊ
ತಾಟೀಫಲೊಸಂಯುತೊಮಾಸ್ಟಧಿಕೋ ಶೋಭೀಪ್ಪುಣವೆಯ್ಯಾ
ಪಾಳಾಕೊಸ್ಪೆರಗ್ನಿ ದಹೀತ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ ನಿಮಿಷೊಂಟವನೀಶಾ ॥ ೪ ॥

ವೃಕ್ಷೊಂಕುಳೆನಾಶ್ರಿತ್ ಚೆಟ್ಟೊಸ್ಟೆರಾ ತೃಣಪುಂಜೊಮಿನೆಯ್ಯಾ
ನಿಕ್ಷೇತ್ರೊಮಿ ಕೋಟ್ತಿರ್ ಕೊಂದಳಿತ್ ಬುಳೆಸ್ಟೊರ್ಪಿಲ್‌ಟ್ತ್ತಿನ್
ಇಕ್ಷೂವನೊಮಕ್ಷಿಣೊ ಭಕ್ಷಿತೆರ್ೀ ಶಿಖಿನೀ ಕ್ಷಿತಿಟಾವಾ
ಪಕ್ಷಿಧ್ವಜೆ ಚೊಸ್ತತಿ ವಿಸ್ಮಯಿತ್ೀ ತೆಳಿಪುಪ್ಪೆರ್ ಮೆಲ್ಲಾ ॥ ೫ ॥

ಭೋರೆಂದತಿಯಾಪ್ಪೆರ್ ನಾಲಿಶೆಟ್ೀ ಛಿಡಿಲ್ೀ ಛಿಡಿಲೆಂದಾ
ದೂರೊಂಕಿಡಿಕೀತ್ ಪುಡೊಪ್ಪುಣತ್ೀ ಭೂಮೆಂದ್ ಮುರೆಪ್ಪಿ
ಆ ರಾವೊಮಿ ಕೇಳುವುಟಾಶ್ಚಯೊರ್ೀ ವನಭೂಮಿಟ್ ವಹ್ನೀ
ಕಾರಾಟೊಮಿ ವಿಸ್ತರಿಪೋಪ್ಪುರ್‌ಣೇರೀ ಭುವನೊಂಟ್ ॥ ೬ ॥

ಪಿಂಗಾರೊಮ ಕಾಯಿಳತಾಂಬುಲೊಮಾ ಅಸ್ಟೆಸ್ಟೊಡ್‌ಸ್ಟನೇಕೊ
ಕಂಗೀವನೊಮುಂಡವೆಟಾಸ್ಟುಲಸ್ಟೀ ಲೆಯೊಮಾಕಯಿವೆರ್ತ್ೀ
ಶೃಂಗಾರ ಸುಪುಷ್ಪಗಣಂ ಪೊಗಿಸ್ಟೀ ಮಗ್‌ಟಾ ಮೃಗಪಕ್ಷೀ
ಭೃಂಗೊಂಕುಳೆಟುಳ್ಳವೆ ನುಂಗ್‌ಸ್ಟೆರ್ೀ ಕಡೆಕೂಡ ಕೃಶಾನು ॥ ೭ ॥

ಇರವಂತಿಯ ಮುಲ್ಲೆಯ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸೇವಂತಿಗೆ ಜಾದಿ
ಸುರಗೀ ಸುರಪೊನ್ನೆಯ ಶಂಪಕೆಯಾ ಮಂದಾರರವಿಂದೋ
ಅರಪುಚ್ಚೆಯ ಪಚ್ಚೆಯಕೊಂಜಕೆಯಾ ತುಳಸೀ ಮುದೆಲಾವ
ಪರಪುಷ್ಪವನಂತುಳೆಯಾ ನೃತ್ತಿತೆರ್ೀ ಕ್ಷಣಪೊರ್ತ್ೀ ಹುತಾಶೇ ॥ ೮ ॥

ಚೆಟ್ಟೀ ಪರನೇನ್ಯ್‌ಲಾಸ್ಟವುಳ್ೀ ನವರತ್ನೊಮಿ ಕೊಂಡ್
ಕಟ್ಟೋತ್ತ್‌ನವುಳ್ಳೊನ ಮಂಜಕುಳಾ ಮಠ ಕೂಪತಟಾಕೊ
ಮುಟ್ಟೀಸ್ಪವೆನೆಯ್ಯಲ ನುರ್ತ್ೀ ಮಜಿನ್ ಪರಿಶಾಕಸ್ಟ್ ವೆರ್ತ್ೀ
ಕಟ್ಟನ್ ಕೆರೆಟುಳ್ಳ ಜಲಂ ಪರ್‌ಸ್ಟೀ ಸರಿಯಾಕೊಸ್ಪೆರಗ್ನಿ ॥ ೯ ॥

---

೪. ಸ್ತ್ರೀಟಿದ್ವಯೊ - ಕಿತ್ತೀಳೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡೀಳೆ; ಮಾದ್ರ್ - ಮಾದಳ; ಬಹುನಾಮೆರ್‌ಡೀಡ್ರ್ಫಲೊ - (?).

೫. ಕೊಂದಳಿತ್ - ಚಿಗುರಿ; ಬುಳೆಸ್ಟ್ - ಬೆಳೆದು; ಇಕ್ಷೂವನೊ - ಕಬ್ಬಿನ ತೋಟ.

೬. ಕಿಡಿಕೀತ್ - ಕಿಡಿಹಾರಿ; ರಾವೊಮಿ - ಶಬ್ದವನ್ನು; ಕಾರಾಟೊ - ಉಪಟಳ.

೭. ಅಸ್ಟೆಸ್ಟೊಡ್‌ಸ್ಟ್ - ಅದರೊಂದಿಗೆ; ಉಲಸ್ಟ್ - ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾ.

೮. ಅರಪುಚ್ಚೆ - ದಾಸವಾಳ; ಪಚ್ಚೆ - ಪಚ್ಚೆಕದಿರು; ಕೊಂಜಕೆ - (?)

೯. ಚೆಟ್ಟ್ ಪರನ್ - ನಾಶವಾಗದು; ಮಂಜ - ದೈವಗಳ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳ; ಮಜಿನ್ ಪರಿಶಾಕಸ್ಟ್ - ಮಸಿಯಂತೆ ಮಾಡಿ; ಕಟ್ಟನ್ ಕೆರೆ - ಗಟ್ಟಿಕಲ್ಲನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾಡಿದ ಕೆರೆ.

ಕೆದುಕೂವೆಲ್ ಮಲ್ಲ ಸರಸ್ಸುಕುಳೆಂದವನೆಯ್ಯ ನಶೀತ್
ಕೊದಿತಾಜಿಸ್ಟ್ಣಾ ಜಲಮತ್ಸ್ಯಗಣಂ ಲಯೊಮಾಸ್ಟ್ಣ ಪೊರ್ತ್
ಖೆದಿಸ್ಪ್ಪುಣ ನಾಲಿಶೆ ಚುತ್ಥಟ್ಲಾ ಚೋಜಂತಿ ಪ್ರಕಾರೊ
ಮದಪೋಸ್ಟ್ಣ್ ಖಾಂಡವೊಮನ್ಕೀ ವನೋ ಬೆಳಿಯಾಸ್ಟ್ಣಡೆಂಗಾ ॥ ೧೦ ।

ಬೆತ್ತೊ ಬೆದ್ರೋಟೆಯ ಕೆಂಜೆರಿಯಾ ತಿಮೆ ಚೊರೆಲ್ಂದುಳ್ಳಾ
ಚುತ್ಥಾ ವನರಕ್ಷಕೆರಾಸ್ಟವುಳ್ೕ ಕೊಡಿತ್ೕ ಕಡೆಕೂಡ
ಮಿತ್ತಂಬರೊಮುಟ್ಟ್ ಬಳಾತ್ತ್ಣಸ್ಟೇ ಮುದೆಲ್ತ್ತೆ ಕೃಶಾನು
ಮುತ್ಥೋಸ್ಟೆರ್ ಭಕ್ಷಿತುಪೇಕ್ಷಿಪನೇ ಜನಮೇಜಯ ಕೇಳ್ ॥ ೧೧ ॥

ವರ ಪುಷ್ಪಫಲೊಂಕುಳೆ ತಿಂದಯೆನೀಯತಿ ಕೊಂದಳ್ತಿತ್ತಿನ್
ಸುರಭೂರುಹೊಮುಳ್ಳೊನ ಕೊಂಡತೌಳ್ ನಡ್ಸ್ಪಿಂದ್ರೆ ಮುದೆಲ್ಕ್
ಪೆರ್ಣ್ ಕೊಂಡವೆ ಚಿತ್ರಿತ್ ಕಟ್ಟಣೊಮೀ ಕಟ್ಟೋಸ್ಟ್ಣವೆಯ್ಯಾ
ಸರಿಯಾಕೊಸ್ಟೆರಗ್ನಿಯವೆನ್ ನ್ಮುರ್ಸ್ಟ್ೕ ಕೊಡಿಮುಟ್ಟವನೀಶಾ ॥ ೧೨ ।

ಕರಡಿನ್ ಕರಿಕೇಸರಿಯಟ್ಟಡಿಕ್ಕು ಪಿಲಿಸೂಕರವೃಂದೊ
ಹರಿಣೋ ಮಲೆಕೋಣೆರ್ ವಾನರೆರಾ ನರಿಕುಳು ಮುದೆಲಾವ
ಪರತಾವುಕ್ ಪೋವೆರುರುಪ್ಪಡ್ಸ್ಟ್ೕ ತರೊಮಾವನತೆತ್
ಫೆರಿಯೋ ಬಲೆಟೆಯ್ಯಲ ಸ್ಟಟ್ಸ್ಟ್ಣಾ ಶಿಖಿನೊಡ್ಸ್ಪಿನೆಡ್ಡಾ ॥ ೧೩ ॥

ಕಳಹಂಸೆಚಕೋರೆರ ಸಾರಸೆರಾ ಮಯಿರ್ ಕುಪ್ಪುಳ್ ಕಕ್ಕೆ
ಕಳಕಂದ್ಯೆರ್ ಪಾಂಡಿಲೊ ಪಾಂದೆಟಿಕ್ಕು ಪುರುಳಿ ಪುದ ಗುಬ್ಬೀ
ಗ್ಳಿ ನೆತ್ತಿಗೆಯಾಂಗೆಲ್ ಮರಕುಡಪೆ ಬಕೆ ಕೊಂಗ್ರ್ಂಬೆನೆಯ್ಯಾ
ತಡೆತ್ೕ ತನ ಜ್ವಾಲೆತ ಕಂಟವಲೇತುಳ್ಳೆ ಚಿಕ್ಕೋಸ್ಟೇರಗ್ನಿ ॥ ೧೪ ॥

ಗೆರುಡಾ ಭಯೊಮುಂಡ್ ರಸಾತಳೊಂಟ್ ಅಸ್ಟೆಕಾಪಿಲ ಯೆಂದ್
ವರನಂದನನಪ್ಪಿಪ ತಕ್ಷಕೆಲಾ. ಸುರರಾಜವನೊಂಟ್
ಸ್ಥಿರವಾಕೊಸ್ಪೊಂಡ್ತ್ತೆಯತಶ್ವಸೆನೇ ಸತಿಸಂಯುತೊಮಾಸ್ಟ್
ಉರಗಾಧಿಪಸಂತತಿ ವರ್ಧಿತ್ಣ್ೕ ಶತಕೋಟಿಸಹಸ್ರೊ ॥ ೧೫ ॥

---

೧೦. ಬೆಳಿಯಾಸ್ಟ್ಣ್ - ಬೋಳಾಗಿದೆ.
೧೧. ಕೆಂಜೆರಿ, ತಿಮೆ - ಒಂದುಜಾತಿಯ ಮುಳ್ಳಿನ ಮರಗಳು; ಮುತ್ಥೋಸ್ಟೆರ್ - ನಾಶಪಡಿಸಿದರು.
೧೨. ಅತಿ ಕೊಂದಳಿತ್ತಿನ್ - ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಿಗುರಿರುವ; ನ್ಮುರ್ಸ್ಟ್ - ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿ.
೧೩. ಅಟ್ಟಡಿಕ್ಕು - (?); ಪರತಾವುಕ್ - ಬೇರೆ ಠಾವಿಗೆ; ಉರುಪ್ಪಡ್ಸ್ಟ್ - ಬೇಸರಿಸಿ.
೧೪. ಕಳಕಂದ್ಯೆ - ಗಿಡುಗ (?); ಪಾಂಡಿಲೊ - (?); ಪಾಂದೆಟಿ - (?); ನೆತ್ತಿಗೆ - (?); ಆಂಗೆಲ್ - (?); ಕಂಟವಲಿ - ಸೂಜಿಯಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ರಂಧ್ರಗಳುಳ್ಳ ಬಲೆ.
೧೫. ಸ್ಥಿರವು - ವಾಸಸ್ಥಾನ.

ಅಂಚೌಳ್ ರಸಾತಳೊಂಟ್ತ್ತವನೀತಳೊಮುಟ್ಟುಕ್ ಲೊ[ಂಜೀ]
ತಂಚೂಕೆರ್ ಸಂಚರಿತುಪ್ಪುಕಿನಾ ಸ್ಥಲೊ ಪ್ರಾಪಿತೆರಗ್ನಿ
ಪುಂಚೊಂತ ಬಿಲೊಂತುಳೆಯಾಸ್ಟ್ಣ್ನಾ ಪುಗೆ ವೇಗಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್
ಕೆಂಚೀ ಕಿಡಿ ಕೀತ್‌ಸ್ಟ್ ಚುತ್ತಿಟ್‌ತ್ ಪೊಗಿಸ್ಟ್ಣ್ ಶಿಖಿಜ್ವಾಲೇ ॥ ൧൬ ॥

ಆವೇಟ್‌ಡ್‌ಸ್ಟೀ x x x ನ್ನಿಭೊಮಾಸ್ಟುರಗೇರ್ಕುಳೆ ಪುಂಡ್
ದಾವಾಗ್ನಿಟ್ ಬೈತಡೆಯೊಂಡ್‌ಣಯೆನ್ ಗಡಿಪಣ್ಕ್ಣಶಕ್ಯೋ
ತೂ ಬೇಂಕೆ ಶಿರಸ್ಸ್‌ಟ್ ಚೂಸ್ಟ್ ಚಿಲು ಶಿರರತ್ನೊ ನಶೀತ್
ಜೀವೋ ಬುಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕ್‌ಡತೋ ಫಣೊಮಿನ್ ಕುಡ್‌ಸ್ಟ್ ಪುಡೆರ್‌ಪ್ಪೋ ॥ ൧൭ ॥

ಉರಗಾಧಿಪೆ ಶೀಂತ್ ಪಿದಾಡ್‌ಸ್ಟ್ಣ್ಣೈ ನ್‌ಗತೇ ಗಗನೊಂಕ್
ಪೆರವತ್‌ಸ್ಟೆರಗ್ನಿ ಮಹಾದಿವೊಮಿನ್ ಕಟೀಯಾಯೆ ಗೆಮೀತೆ
ಹರಿಯೋ ಹರ ತತ್ತ್ಣತೊಂಜಶನೋ ಕರಮುದ್ರೆಯತೆಂದ್
ನರಟೂಡ ವಚೀಪಪನಾಯನುವಾಸ್ಟೆಟ್‌ಸ್ಟೊಂಡೆ ಧನುಸ್ಸ್ ॥ ൧൮ ॥

ಶರೊಮಿನ್ ಬುಡ್‌ಸ್ಟರ್ಜುನೆ ಖಂಡಿಪಪಾ ಮರಿನರ್ಥೊ ವನೊಂಟ್
ಪೆರವುಪ್ಪನೆ ಬೂಟ್‌ಸ್ಟ್ ಜೀವಿತಯನ್ ತರೆಪೋಸ್ಟ್ಣವುಳ್ತ್
ಫೆರಿಯೋ ಪಗೆಯುಂಡೆನ್‌ಕಿನ್ನುಳೆಯೀ ಮದಪೋಡ ಕಿರೀಟಿ
ಕೆರುವೇನಿನಿನೆಂಚಲ ಸಂಶಿಪನೆಂದಾಘೋಷಿತೆನವುಳ್ ॥ ൧൯ ॥

ತರೆಯಾಕ್ಣಶ್ವಸೇನೇಯೆನ್ಕೀ ಉರಗಾಧಿಪಕುಳ್ಳ
ಮರಿತರ್ಥೊ ಧರಿತ್ರಿಟ್ ಬೂಟಪನೇ ಪರಿಶಂಬರೊಂಟ್‌ತ್ತ್
ತರಸಾಪಳೆ ಪೋಸ್ಟ್ ರವಿನ್‌ತನಯಾ ಆವನಾಟೀಯೆಟಾಸ್ಟ್ಣ್
ಹರಿಯೋ ಹರಯೆಂದತಿ ವಿಸ್ಮಿತೆರ್ ಸುರೆರಂಬರಂಟ್‌ತ್ತ್ ॥ ൨൦ ॥

ಮಂದಪಾಲತನೂಜೆಕುಳ್ನೊನ ನಾಲ್ ಪಕ್ಷಿಕುಳೌಳವೂ
ವಂದಿತಗ್ನಿನಿನ್ ವೇದೊಕೊಂಡ್ ಸ್ತುತೀತ್ ಪೋಯೆರ್ ಜೀವಿತ್
ನಂದನಾವನೊಂಟ್‌ತ್ತಿನಾ ಮಯೆಲಂಚನೇ ನಿಜಭಕ್ತಿಟ್
ಇಂದ್ರನಂದನನೀ ಭಜೀತೊರುವಣ್ನೊ ಪೋಸ್ಟೆ ಬದ್‌ಕ್ಸ್ಟ್ ॥ ൨൧ ॥

ನಾಲ್ ಪಕ್ಷಿಕುಳಾ ಮಯೇ ಒರ x x x ಇಂಚ ಗಮೀತೆರ್
ಮೇಲ್ ಖಾಂಡವನೊಂಟ್‌ತ್ತ್ಣಾತ್ ಚರಾಚರೊಂಕುಳೆನ್‌ಪ್ಪಣೌ

---

൧൭. ಆವೆಟ್ - ಕುಲಿಮೆಯಲ್ಲಿ, ಕುಂಬಾರನ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ.
൧൮. ಶೀಂತ್ - ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಾ; ನ್‌ಗತೇ - ಮೇಲೆ ನೆಗೆದನು.
൨൦. ಅವನಾಟೀಯೆಟ್ - ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ.

ಶೂಲಪಾಣಿ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕೊಮಿನ್ ಸಂಹರಿಪ್ಪುಕ್ಣಿಂದೊಮೇ
ಮೂಲೊಮುತ್ತೊಟ್ಸ್ಪೆರೆಯ್ಯುಲಗ್ನಿಮುಖೊಂಟ್ ಕೇಳವನೀಪತೇ ॥ ൨൨ ॥

ಬೆತ್ತ್ ವಾಸವೆ ಭೂಮಿಟಾಸ್ಟ್ತ್ ಯಾದವೇಶ್ವರವಂದಿತ್
ಪುತ್ರಕ್ ಕೊಟ್ಸ್ಟೇ ಕಿರೀಟೊಮೀ ಏರಮಾನಿತ್ ಪ್ರೀತಿಟ್
ಮಿತ್ತ ಲೋಕೊಮಿ ಮುನ್ನ ಶಕ್ರೆ ಗಮೀತೆಯಾ ಹರಿಪಾರ್ಥೆರಾ
ವರ್ತೆರಿಂಚನೆ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಪುರೊಂಕ್ ಕೇಳವನೀಪತೇ ॥ ൨൩ ॥

ದೇವರಾಜವನಂ ದಹೀಪಯೆ ಪಾರ್ಥೆ ಪಾವಕನಪ್ಪಿತ್
ದೇವತಾಗಣೊಮೆಯ್ಯುಮೊಡ್ಡ್ಸ್ಟ್ ತೀರನೆತ್ತ್ ಗಮೀತೆರ್
ದೇವದಾನವ ಮರ್ತ್ಯೆರೇಟ್ಣೆಯಿದ್ದಿ ಅರ್ಜುನಕೆಂದ್ತ್
ದೇವಕೀಸುತೆ ಶುದ್ದಿಪಂಡೆರ[ತಾನಿ] ಧರ್ಮತನೂಜಟ ॥ ൨൪ ॥

ಪ್ರೀತೆರಾಯೆರ ವೆರ್ತ್ ಕೇಂಡನುಜಗ್ರಜೇರ್ಕುಳುಲರ್ಜುನಾ
ಭೂತಲಾಧಿಪನಾ ವೃಕೋದರ ಮಾದ್ರಿಪುತ್ರೆರೆ ಕುಂತಿನಾ
ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಸುಶೀಲೆ ದ್ರೌಪತಿದೇವಿನಾರುಳೆಪೋಸ್ಟ್ತ್
ಪಾತೆಡ್ಸ್ಪಾ ಮುರಾಂತಕೆ ಬುದ್ಧಿಪಂಡೆರ್ ಪ್ರತೀಪ್ರತೀ ॥ ൨൫ ॥

ವಾರಿಜೋದರೆ ಪಾಂಡವೇರ್ಕುಳೆ ಬಾಲೆರೆನ್ ಬಹುಮಾನಿತ್
ಏರ ಪ್ರೀತಿಟ್ ಯಾತ್ರೆ ಪಂಡನುಯಾತ್ರೆ ವರ್ಪಿ ನೃಪೇರ್ಕುಳೆ
ಆರ್ ಬಾ [x]ತ್ತ್ ಪಾಪ್ಪೊಸ್ಟ್ ಕರುಣೊಂಟ್ ಬುದ್ಧಿನಿ ಪಂಡ್ತ್
ದ್ವಾರಕಾಪುರೊಮುನ್ನ ತಾಮು ಗಮೀತೆರ್ ಜನಮೇಜಯಾ ॥ ൨൬ ॥

ವಾರಿಜೋದರೆ ದ್ವಾರಕಾಪುರೊಮುನ್ನ ತಾಮು ಗಮೀಪಪಾ
ಧೀರೆರ್ ಪಾಂಡವೇರಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥೊಮೆನ್ಪ್ಪಿನಾ ಪುರೊಂಟ್ತ್ತೆರ್
ಸಾರಲೋಚನೆ ಇಂದ್ರೆ ಸ್ವರ್ಗಪದೊಂಟ್ ಶೋಭಿತ್ಣಿಂದೊಮೇ
ಧಾರಣೀಪತಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯಪದೊಂಕ್ಳಾರೆಸ್ಪ್ ನಿಲ್ತೆರ್ ॥ ൨൭ ॥

ಸಾರೆರೇ ನಯನಂಕ್ ಭಾಸ್ಕರೆ ಭಕ್ತಿಹೀನೆರೆಕಂಬುದೋ
ಕ್ರೂರೆರೇ ನಯನಂಕ್ ಕಾಲೆ, ಸುಶೀಲೆರೇ ದೃಶಿಕ್ ಶಶಿ
ಚೋರಕಾಯುಧಪಾಣಿ ಸರ್ಪಕ್ ಪಕ್ಷಿರಾಜೆ ಜಗತ್ತ್ಕ್
ವಾರಿಜೋದರೆಯೆಂದ್ಣಾಯಕ್ ರಕ್ಷೆಯಾರ್ ಸದಾಗತೀ ॥ ൨൮ ॥

ಈ ಪದೊಂಕುಳೆ ಪಂಡಕೇಂಡ ಪರೀತ ಮಾನಿತಿ ಜಂತುವಿನ್
ತಾಪೊ ಚೆಟ್ಸ್ಟ್ ರೂಪೊ ವರ್ಧಿತ್ ಕೋಪೊ ಮಚ್ಚರೊ ವರ್ಜಿತ್
ಶ್ರೀಪತಿಪ್ರಿಯೆಯಾಸ್ಪನೇಕಸುಖಾನುಭೊಂಕುಳೆ ಭೋಗಿತ್
ದೀಪೊಂತಂದೊ ವಿರಾಜಿತಚ್ಯುತಟೂಡ ಕೂಡುವೆ ಮಿತ್ತ್ಕ್ ॥ ൨൯ ॥

൨൮. ಸಾರೆರೆ - ಸಜ್ಜನರ; ಅಂಬುದೊ - ಮೋಡ; ದೃಶಿಕ್ - ಕಣ್ಣಿಗೆ.

ಪಿಂದ್‌ಲಾವು ಪಿನಂಪುಟಾಲ್‌ಂದೆನರ್ಥೊ ಬೋಧಿಪನೆತ್ತ್‌ಟಾ
ಮಂದಬುದ್ಧಿಟ್‌ಲಾವು ರೋಪಿತ್‌ಲಾವು ದುಃಖಿತೆಟಾವುನ
ಮಂದಜೋದರನಾಮ ಕೂಡ್‌ಸ್ಟಿ ಭಾರತೊಂಟರೆಯಕ್ಷರೋ
ದ್ವಂದ್ವಕರ್ಣಪುಟೊಂಕ್ ಕೇಳುವಿನ್ ಮೋಕ್ಷೊ ಪ್ರಾಪಿಪೆರಕ್ಷಿಣಂ ॥ ೩೦ ॥

ಆಯುರೈಶ್ವರಿಯೊಂಕುಳರ್ಥೊಮ ಪುತ್ರಮಿತ್ರೊಕಳತ್ರೊಮಾ
ಶ್ರೇಯಸ್ಸೆಡ್ಡ ಮಹತ್ತ್ವೊ ಸಂಪದೊ ಮಂಗಲಂಕುಳ ಕೀರ್ತಿಯಾ
ಕಾಯಸೌಖ್ಯೊಮ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಯ ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನ ಸುತತ್ವೊ ನಾ-
ರಾಯಣಾ ನಿಜಪಾದಪಂಕಜೊ ಸೇರು ಸಂಶೀಪನೇ ಸದಾ ॥ ೩೧ ॥

ಭಾರತೊಂಟಿರಡಕ್ಷರೊಂಕುಳೆನೊತ್ತ್ ಕೇಂಡಿ ಮನುಷ್ಯಕ್
ಸಾರಯಜ್ಞಮಹಾಶ್ವಮೇಧೊಮಿ ವೆಂದಿನಾಫಲೊಮುಂಡ್‌ನ
ತೀರ್‌ನಾತ ಪರೀತ ವಾಜಿತ ಕೀರ್ತಿತೀ ನರ ಮೋಕ್ಷೊಮೀ
ವಾರಿಜೋದರೆ ತಾಮೆ ಪಿಂಬೆರ್ ಮುಕ್ತಿಬೀಜೊಮಿ ನೆರ್ಪಿನಾ ॥ ೩೨ ॥

ಮಹಾಭಾರತೊಂಟ್ ಸಂಭವಪರ್ವಂತ ಗ್ರಂಥೊಂತ
ಪಾಡ್ ಸಾರತ್ತ [ಆಜಿನೂತ್ತ ಐವತ್ತೇಳ್] ॥

॥ ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮದೇವೆರೆ [ಪಾದೊನೇ] ಗತಿ ॥
॥ ಶ್ರೀ ಸಾಂಬಸದಾಶಿವಾಯ ನಮಃ ॥

* * * * *

೩೧. ಕಳತ್ರೊಮ - ಹೆಂಡತಿ.

ಅನುಬಂಧ – ೧

ಕುಡವೂರಿನ ಮೃಡರಾಮ ದೇವಾಲಯ

ತುಳುಮಹಾಭಾರತದ ಕವಿ ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಸ್ತುತಿಸಿರುವ, ಕುಡವೂರಿನ ಮೃಡರಾಮ (ಶಿವರಾಮ) ದೇವಾಲಯವು ಈಗ ಕೊಡವೂರು ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ದೇವಾಲಯವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇವಾಲಯಗಳ ದೇವರ ಹೆಸರು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಮಾಂತರ ಹೊಂದಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧೂರು ದೇವರ ಹೆಸರು 'ಮದನೇಶ್ವರ' ಎಂದು ಇದ್ದುದು, ಅನಂತರ 'ಶ್ರೀಮದನಂತೇಶ್ವರ' ಎಂದಾಯಿತು. ಅನಂತೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಮಧೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಂಜೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ (ನಾಗ) ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ ಪರ್ಯಾಯಪದವಾಗಿದೆ. ಉಡುಪಿಯ ಚಂದ್ರನಾಥ ಮತ್ತು ಅನಂತನಾಥ ಬಸದಿಗಳು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರ ಮತ್ತು ಅನಂತೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿವೆ. (ನೋಡಿ: ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ; ಪುಟ ೮೮–೮೯).

ಕುಂದಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮೊಗವೀರರ 'ಕುಣಿಕೆ ಹಾಡು'ಗಳಲ್ಲಿ ಪೌಂದೇರಾಯನ ವಾಲ್ಗ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಟೆ ಸಂಧಿಗಳು ಆದನಂತರ 'ಶಿವರಾಮಚರಿತ್ರೆ' ಸಂಧಿ ಎಂಬ ಭಾಗವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚರಣವು ಶಿವನ ಸ್ತುತಿಯಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಚರಣವು ರಾಮನ ಸ್ತುತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ–

ಕವಿಸೋಮ ನುಡಿದ ಶಂಕರ ಹರಿಸ್ತುತಿಯು
ಶಿವರಾಮ ನೀನೊಪ್ಪುಗೊಂಬುದೀ ಕೃತಿಯು

ಎಂಬುದಾಗಿ 'ಶಿವರಾಮಚರಿತ್ರೆ ಸಂಧಿ'ಯನ್ನೇ 'ಶಂಕರಹರಿಸ್ತುತಿ'ಯೆಂದೂ ಹೆಸರಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಮ ಎಂಬ ಪದವು ಹರಿಯ (ನಾರಾಯಣ) ಪರ್ಯಾಯ ಪದವಾಗಿ ಬಳಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. (ನೋಡಿ: ಮೊಗವೀರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ: ಪುಟ ೧೩೦–೧೩೨).

ಈ ಎಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಶಿವರಾಮದೇವರನ್ನೇ ಶಂಕರನಾರಾಯಣದೇವರೆಂದೂ, ಶಂಕರನಾರಾಯಣದೇವರನ್ನೇ ಶಿವರಾಮದೇವರೆಂದೂ ಹೆಸರಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧ - ೨

(ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿಯ ಕಾಲನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಎಳ್ಳಂಪಳ್ಳಿ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಶಾಸನದ ಪೂರ್ತಿ ಪಾಠವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಡಾ। ಬಿ. ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿಯವರ 'ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಇದನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.)

ಎಳ್ಳಂಪಳ್ಳಿ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಶಾಸನ

೧. ಶ್ರೀಗಣಾಧಿ ಪತ ಎ ನಮಃ ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಸ್ತುಂಬಿ ಚಂದ್ರ ಚಾ
೨. ಮರ ಚಾರವೆ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ನಖ(ಗ)ರಾರಂಭ ಮೂಲಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೆ ಸ್ವಸ್ತಿ
೩. ಶ್ರೀಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಕವರುಶ ೧೩೦೫ ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ
೪. ......ಶ್ರೀ ಮಂಮ(ನ್ಮ)ಹಾ ಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಅರಿರಾಯ ವಿಭಾಡ ಭಾ
೫. ಸೆ(ಷೆ)ಗೆ ತಪ್ಪುವ ರಾಯರ ಗಂಡ ಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀ ವೀರ ಹ–
೬. ರಿ ಹರ ಮಹಾರಾಯರ ರಾಜ್ಯಾಭ್ಯುದಯ ಪರಿಪಾಲನೆಯ ಮಾಡುವಲಿ ಅ ಹರಿ–
೭. ಹರ ಮಹಾರಾಯರು ತನ್ನಿ ರೂಪದಿಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಂ ಜಕ್ಕಂಣ ಒಡೆಯ
೮. ರು ಬಾರಕೂರ ರಾಜ್ಯವನು ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಜಕಂಣ ಒಡೆಯರು ಸಿ(ಶಿ)ವ ನಿ–
೯. ಡಂಬೂರರಿಂಗೆ ನಡಸಿಕೊಟ್ಟ ಶಿಲಾಶಾಸನದ ಕ್ರಮವೆಂತೆಂದರೆ ರಾಜಕಾರಿಯ ನಿ–
೧೦. ಮಿತ್ತ ಅಂಣ ನಿಡುಂಬುರರು ಸ್ವರ್ಗಸ್ತರಾದಲ್ಲಿ ಆತನ ಮಗ ಸಿ(ಶಿ)ವ ನಿಡುಂಬುರ
೧೧. ....ಮುದ್ದೆಯ ದಂಣಾಯಕ
೧೨. ರ ನಿರೂಪದಿಂ ಹೊಂನಾಉರದ ಮಲ್ಪಂಗಳ ಸಮಕ್ಷ(ಮ)ದಲು ಆ ನಿಡುಂಬುರರಿಂಗೆ ಆ–
೧೩. ಚಂದ್ರಾರ್ಕ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೀರನೆಱಿದು ಕೊಡ್ಸಿ ಎಳುದಂಪಳಿಯ
೧೪. ಗ್ರಾಮ.......ಕಾಟಿಗ ೩೫೭ ಳಗಾದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಪಿಜಮಂಗ(ಗೂ)ರ ಗ್ರಾಮ

೧೫. ೧ ಕಂ ಪ್ರಾಕು ಕುಳ ಕಾಟಿಗ ೫೯ಳಗೆ ನಂಜಂಣ ಮಾಡಿಸಿದ ಕೆಲ್ಲಂಗೆಱೆಯ
೧೬. ಛತ್ರಕೆ ಕಾಟಿಗ ೪ [೪೯] ಸುದಗ ೫೫೦.....ನ ಗ್ರಾಮ ೧ ಕುತುಪಾಡಿಯ ಹ-
೧೭. ರ ವರಿ ೧ ಕಂ ಕುಳಕಾಟಿ ೧೨೫ ಆ ಹರವರಿ ೧ ಅಂತು ಪ್ರ-
೧೮. ಕುಳ ಗ ೧೧೫೭ಯಿಂದ ಗ್ರಾ[ಮ] ಎರಡು ಹರವರಿ ಒಂದಱ ಅರಮ
೧೯. ನೆಯ ಕುಳವ ಕಡಿದು ಆ ಸಿ(ಶಿ)ವ ನಿಡಂಬುರರಿಗೆ ಸರ್ವಮಾಂನ್ಯವಾಗಿ
೨೦. ಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯೆಱದು ಕೊಟ್ಟು ನಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶಿಲಾಶಾಸ-
೨೧. ನ ಸ್ಥಾನ ಮಾಂನ್ಯ ಪೂರ್ವ್ವ ಮರಿಯಾದೆಲು ಆ ಉ(ಊ)ರ ಉಪಚಾರ
೨೨. ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕು ಹೊಂನನೂ ಮುನೂಱ ಯಿಪತ(ಪ್ಪತ್ತ) ಮೂಱು
೨೩. ಹೊಂನು(ವರ?) ಹಾಗವನು ನಡಸಿಕೊಂಡು ಬಹರು ಅಳಿಉ
೨೪. ಅಂನ್ಯಾಯದಲಿ ಕೊಳ್ಳಸಲ್ಲದು ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾಯೂಹ
೨೫. ರೆತಿವಸುಂಧರಾ ಶಷ್ಟಿರ್ವರುಶ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಜ್ಯಾ-
೨೬. ಯತೆ ಕ್ರಿಮಿ ಯಿ ಶಿಲಾಶಾಸನಕ್ಕೆ ಜಕ್ಕಣ್ಣ ಒಡೆಯರ ಸುಹಸ್ತದ
೨೭. ಒಪ್ಪ ಜಕ್ಕಂಣನ ಬರಹ ಅ ಎಳುದಂಪಳಿಯ ಉ(ಊ)ರು ಹತ್ತು ಪ್ರ-
೨೮. ಜೆಯ ಸುಹಸ್ತದ ಒಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಯಗ್ನಾ(ಜ್ಞಾ)ಧಿಪತಿ ಜನಾರ್ದನಮೂರ್ತ್ತಿ ಸದಾ-
೨೯. ಶಿವ

ಅನುಬಂಧ – ೩

ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಸಮಕಾಲೀನನೆನ್ನಬಹುದಾದ ಕವಿಯೊಬ್ಬನು ರಚಿಸಿರುವ 'ತುಳು ಕರ್ಣಪರ್ವ'ಕಾವ್ಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಜಾತಕಪದ್ಯವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಧರಣಿಜೆಯರ್ಕೆಯಾ ತುಲೆಟ್ತ್ತೆರ್
ಉರಗೆಯು ಗುರುವಾ ಕರ್ಕಟಕಂಟ್
ವೃಷಭಂಟಿಂದು ಹರಿಸೂನು ಮಿಥುನೊಂಟ್
ಧನುಟ್ ಶುಕ್ರೆಲ......

ಶ್ರೀ ಕರಿಂಕ ವೆಂಕಟರಮಣ ಬನ್ನಿಂತಾಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮೇಲಿನ ಜಾತಕಪದ್ಯವು ಅರುಣಾಬ್ಜನು ಬರೆದುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹರನ್ನೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ರೂಪಿಸಿರುವ ಗ್ರಹಕುಂಡಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

–	–	ಚಂದ್ರ	ಶನಿ
–			ಗುರು ರಾಹು
ಕೇತು			–
ಶುಕ್ರ	–	ರವಿ ಕುಜ	ಬುಧ

"೧೩೮೫ನೇ ಇಸವಿ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೩೦೭ ಕ್ರೋಧನ ಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವಯುಜಮಾಸ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ತದಿಗೆ/ಚತುರ್ಥೀತಿಥಿಯಂದು ಮೇಲಿನ ಗ್ರಹಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುಜ–ಗುರು–ಶುಕ್ರ–ಶನಿ–ರಾಹುಗಳು ಈ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ ೧೩೦೭ಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅಥವಾ ಅನಂತರ ಬರಬೇಕಿದ್ದರೆ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ." ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ಕಾಲಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ 'ತುಳು ಕರ್ಣಪರ್ವ'ವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಸಮಕಾಲೀನ ಅಥವಾ ತುಸು ಅನಂತರದವನು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ, ಈ ಕೃತಿ ಆತನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆತ 'ಗುಡ್ಡೆತ ರಾಯೆ' ಮುಂತಾದ ಕವಿಗಳ ಅಥವಾ ಕಾವ್ಯಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅನುಬಂಧ – ೪

ಅರ್ಥಕೋಶ

ಅ್

ಅ್ಜರ್ (ಧಾ) = (?) ೩–೮೨.
ಅ್ಜವು = ಮಕ್ಕಳು ೫–೨೬
ಅ್ಜೆಸ್ಟ್ = ಯೋಗ್ಯತೆ ೧೪–೮೭
ಅ್ಡ್ (ಧಾ) = ಇಡು, ಇರಿಸು ೪–೬
ಅ್ಡ್ಪೋ (ಧಾ) = ಇಡಿಸು ೨–೫೬
ಅ್ಡೆಪೋ ಬುಟ್ಟಿಕಿ ಪಲ್ಲಿ = ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಬಿಡಿಸುವ ಪಲ್ಲಿಗುದ್ದಿನ ಆಟ ೨–೧೩೮
ಅ್ಡೆಯಾಡ್ = ಸಂಚರಿಸು
ಅ್ಡೆಯೂರ್ = ಸಣ್ಣ ಊರು ೧೮–೫೭
ಅ್ಡೆವೋ (ಧಾ) = ಸಿಡಿಯು, ನೋವಾಗು ೨–೧೫೪
ಅ್ತೆನಾ = ಈಗ
ಅ್ತ್ತಪು (ಧಾ) = ಕೊಡು ೪–೨
ಅ್ದ್ (ಧಾ) = (?) ೯–೫೮
ಅ್ದಪು (ಧಾ) = ತೆರೆಯು ೯–೩
ಅ್ಮ = ನಿಮ್ಮ
ಅ್ಳತನ್ನಾಪು = ಬಂದಿರುವಾಗ
ಅ್ಳ ತಾರೊ = (?) ೩–೪೬
ಅ್ಳಪು (ಧಾ) = ಬರು; ಹೊರಡು ೧–೧೫೯
ಅ್ಳೆ = ಎಳೆದಾಟ, ನೂಕುನುಗ್ಗಲು ೩–೫೧
ಅ್ಳೆ = ಭೂಮಿ ೨೦–೨೨
ಅ್ಳೆಲೋ (ಧಾ) = ಜೋಲಲು ಬಿಡು ೧೫–೧೯
ಅ್ಟಿಪು (ಧಾ) = ಹೊರಡು ೫–೯

ಅ

ಅಂಕೊ = ಯುದ್ಧ ೯–೧೬
ಅಂಗ್ (ಧಾ) = ಮುಳುಗು ೧೨–೪೮
ಅಂಗಜಾಸ್ತ್ರವಿಹೀನೆ = ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ
ಅಂಗಿತೊ = (?) ೮–೫
ಅಂಗೀ = (?) ೧೬–೨೨
ಅಂತ್ = ಸಮೀಪ ೬–೬೦
ಅಂತಸ್ಥೊ = ರಹಸ್ಯ, ಒಳವಿಚಾರ ೯–೪೩
ಅಂದಾಳೊ = ಪಲ್ಲಕಿ ೫–೨೦
ಅಂದೊ = ಸೌಂದರ್ಯ ೨–೭೬
ಅಂದ್ಯೆ = ಕಾಲಿನ ಅಂದುಗೆ ೧೨–೩೭
ಅಂಬರಕೆರ್ = ದೇವತೆಗಳು
ಅಂಬೆಲೊ = ಸುತ್ತಲಿನ ಜಗಲಿ (?)
ಅಂಟ್ಗ್ (ಧಾ) = ಮುಳುಗು ೬–೪
ಅಂಟಿಗ್ಲೊ = ಮುಳುಗಿಸು, ಬಗ್ಗಿಸು ೨–೭೧
ಅಕ್ಕ್ಡ್ (ಧಾ) = ಸಿಲುಕಿಸು ೧೬–೨೪
ಅಕ್ಕೊ = ಲೆಕ್ಕ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ೧೮–೫೬
ಅಕ್ಷಿಣಂ = ಆ ಕ್ಷಣವೇ
ಅಗತೋಲಕೊ = ಒಳ ಓಲಗ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಓಲಗ ೧೮–೧೬
ಅಗತೀ = (?) ೧೪–೧೬; ೧೪–೨೫
ಅಗಧೀ = ಎಲ್ಲರೂ (ಅಗದಿ -Altogether, wholly-Kittel) ೧೬–೩೦
ಅಗಪು (ಧಾ) = ತಪ್ಪಿಸು, ದೂರಮಾಡು ೧೬–೨೬
ಅಗೊ = ಒಳಗು, ರಹಸ್ಯ ೨–೧೩೪
ಅಗ್ರತರ = ವಿಶೇಷವಾದ ೯–೩೯
ಅಗ್ಗುಳೀಪು (ಧಾ) = ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳು, ಹೆದರು
ಅಜಪು = ಉತ್ತಮ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ೨–೧೮೭, ೧೦–೬೧
ಅಜಪು (ಧಾ) = ಆಲೋಚಿಸು
ಅಜಪೆ = ಯೋಗ್ಯ, ಉತ್ತಮ ೩–೫೪

ಅಜೊ (ಧಾ) = ಚಂಚಲಿಸು ೧-೨

ಅಜೊ (ಧಾ) = ಹೆದರು ೧೭-೧೭, ೯-೯೧

ಅಜೊವಾನೆ = ತಪ್ಪದಂತೆ ೫-೨

ಅಜೊವಿ = (?) ೨೩-೨೩

ಅಟನಾಶಿ = ತಿರುದುಣ್ಣುವವ, ತಿರುಕೂಳಿ ೧೧-೧೦

ಅಟ್ಟಡಿ = (?) ೨೪-೧೩

ಅಟ್ಟಾಳಿಯೆ = ಅಟ್ಟ (ಸಂ.: ಅಟ್ಟಾರಿಕಾ) ೩-೩೮

ಅಡಪ್ಪೋ = ನಡೆಸು (To drive) ೯-೫೬

ಅಡಸ್ಟೋ = ಅಡಗಿಸು ೫-೨೯

ಅಡಿಯ್ (ಧಾ) = ಪಾಕಮಾಡು ೨-೧೫೪

ಅಡೆಂಗ = ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ೩-೫೩

ಅಡೆ (ಧಾ) = ಮುಚ್ಚು ೧೮-೫೧

ಅಡೆಕೊ = ಅಲಂಕಾರ ೩-೪೪

ಅಡೆಕೊ = ಸೌಂದರ್ಯ ೧೨-೧೬

ಅಡೆಕೋ = ಎಲ್ಲರೂ ೧೮-೧೦೯

ಅಡೆಪಂ = ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿರುವ ೩-೪೪

ಅಡೆಪ್ಪು (ಧಾ) = ತಡೆಯು, ಮುಚ್ಚು ೧-೭

ಅಡೆಪ್ಪು = ಪರಿಹಾರ ೧೬-೨೬, ೧೯-೫

ಅಡೆಪ್ಪೊ = ತಾಂಬೂಲದ ಸಂಚಿ (ಕ. ಹಡಪ) ೧೧-೩೯

ಅಡೆಪ್ಪೋ ಕುಡೆ = ಅಲಂಕೃತವಾದ ಕೊಡೆ ೧೮-೭

ಅಡೆಯಾ = ಎಲ್ಲ ೨-೧೪೭

ಅಡೆಯಾಳೊ = ಗುರುತು, ಚಿಹ್ನೆ

ಅಡೆಯೊಳ್ = ಒಂದೆಡೆ ಸೇರು ೧೧-೩೫

ಅಡೆಯೊಳ್ = ಆವರಿಸು ೨-೧೪೭

ಅಡೆಯೋ = ಎಲ್ಲರೂ ೩-೪೭

ಅಡೆಯೋಟ್ (ಧಾ) = ಹೊರಡು ೨-೮೩

ಅಡೆಸೊ = ಅಂಟಿದಂತಾಗು ೯-೬

ಅಡ್ಡ, ಅಡ್ಡಾ = ಒಳ್ಳೆಯು ೩-೪೦

ಅಡ್ಡಾಯುಧೊ = ಕೊಂಕುಗತ್ತಿ ೩-೧೦

ಅಣಿಯ್ (ಧಾ) = ಅಲಂಕರಿಸು ೩-೪೭

ಅಣೊ = ಅಲಂಕಾರ ೩-೬೨

ಅಣ್ಣೊ (ಧಾ) = ತಲೆಯೆತ್ತು ೧೬-೧೦

ಅತ್ೕ = ಅಲ್ಲವೇ

ಅತಿರಕ್ಕೊ = ಅತಿರೇಕ ೧೮-೫೮

ಅತಿಶಂ = ಅತಿಶಯವಾಗಿ

ಅತಿಶೈಪ್ಪು = ಮೀರು, ಮಿಗಿಲಾಗು ೩-೧೨

ಅದ್ರ್ (ಧಾ) = ಕಂಪಿಸು ೩-೬೧

ಅನಂತೆ = ಬಲರಾಮ ೧೫-೩, ೨೦-೨೩

ಅನರಾಗ = ಪ್ರೀತಿ

ಅನುಜಾತೆತಿ = ತಂಗಿ

ಅನುನ್ನೈಪ್ಪು (ಧಾ) = ವಿನಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸು

ಅನುನ್ನೈಪ್ಪು (ಧಾ) = ಸಂತೈಸು, ಬಿನ್ನವಿಸು

ಅನುಮಾಂಪ್ಪು = ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸು ೩-೯೧

ಅನುಮಾಂಪ್ಪು = ಅನುಗ್ರಹಿಸು ೧-೧೬

ಅನುಮಾನಿಪ್ಪು = ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡು ೧೮-೪೦ ಆಲೋಚಿಸು ೧೩-೪, ೨-೧೧೬

ಅನುವಾ = ಸಿದ್ಧನಾಗು ೫-೨೯

ಅನ್ಯೊವಾವನ = ಅನನ್ಯವಾದ, ವಿಶೇಷವಾದ ೨೩-೧೪

ಅಪ್ಪಾ = ತಾಯಿ ೧೦-೭

ಅಪ್ಪಿಪ್ಪು (ಧಾ) = ಕಳುಹಿಸು ೧-೭೮

ಅಬೆಪ್ಪು (ಧಾ) = ಹೇಳು (?) ೩-೮೧

ಅಭಯೆ = ದೇವರು ೧೮-೧೧೪

ಅಮರೇರ್ಕುಳು = ಅವಳಿಮಕ್ಕಳು ೨-೫೨

ಅಮಟೀರ್ = ಅವಳಿಮಕ್ಕಳು ೧೦-೨೨

ಅಮೆ (ಧಾ) = ಬಯಸು ೮-೪೭

ಅಮೊ, ಅಮೆಯ್ (ಧಾ) = ಸಿದ್ಧನಾಗು ೧-೧೮೧

ಅಯುತ್ತೊಂಜಿ = ಐವತ್ತೊಂದು ೭-೮

ಅಯ್ಯೊ = ಅಯ್ಯಾ (ಸಂಬೋಧನೆ)

ಅರಂ = ಅಂತಃಪುರ, ಅರಮನೆ ೨೦-೧೧

ಅರಂತ ಇಲ್ಲ್ = ಅರಮನೆ ೭-೨೩

ಅರಂ ವರ್ಷೊ = ಆರು ತಿಂಗಳು

ಅರಕೀವಾಸೊ = ಅರಗಿನ ಮನೆ ೭-೩೯

ಅರಪ್ಪು (ಧಾ) = ಶಾಂತವಾಗು ೨-೧೨೯

ಅರಿ, ಅರಿಯ್ = ಅಸಾಧ್ಯ ೫-೧೧, ೧-೯೪

ಅರುವೊ = ಸಮೀಪ ೧೬-೧೬

ಅರೆಕೊಳ್ಳಿ = ಬೆಂಕಿಯ ಕೊಳ್ಳಿ (?) ೧೦-೨೩

ಅರೆಯಾಳ್ = ಅರಸಾಳು ೧೩-೫

ಅರ್ಮೆ = (?) ೭-೩೪

ಅಲ್‌ಸ್ಟೋ (ಧಾ) = ಅಲುಗಾಡಿಸು ೨-೧೪೬

ಅಲಸಾಂಗಿ = ಸ್ತ್ರೀ, ತರುಣಿ ೧೮-೧೦೨

ಅಲೆತಾರೆ = ತಿರುಕೂಳಿ, ತಿರಿದುಣ್ಣುವವ (?) ೨೦-೨೭

ಅಲೆಪ್ಪು = ಅಲೆದಾಡಿಸು ೧-೩೩

ಅಲೆಪ್ಪೊ = ಭ್ರಮೆ ೧೪-೫೬

ಅವಗಾಹೊ = ಸ್ನಾನ

ಅವನಾಟಿ = ಬತ್ತಳಿಕೆ ೨೪-೨೦

ಅವಯಂ = ಅವಯುವ

ಅವಿಶ್ವಂ = ಅವಶ್ಯ, ಅಗತ್ಯ ೧೬-೬೯

ಅಶೀಪ್ಪು, ಅಶಿಯಾಪ್ಪು = ಊಟಮಾಡು ೮-೩

ಅಶ್ಲಾಘ್ಯೊ = ಶ್ಲಾಘನೀಯವಲ್ಲ (ತು. ಭಾ. ಅಸಿರಾಘ್ಯೊ)

ಅಸಿ = ಸಪೂರ ೧೨-೩೪

ಅಸ್ಟ್ = ಅದು ೪-೩

ಅಳವು = ಸಾಧ್ಯ ೩-೧೮

ಅಳಿನೀಲಾಳಕಿ = ತುಂಬಿಯಂತೆ ನೀಲವರ್ಣದ ಮುಂಗುರುಳುಳ್ಳವಳು ೧೮-೧೦೬

ಅಳೆದ್ (ಧಾ) = ಕೂಗು ೨೦-೭

ಅಟ್ (ಧಾ) = ಅಳು, ಕೂಗು

ಅಟಿಲ್ (ಧಾ) = ಪ್ರಕಾಶಿಸು ೧೪-೪೨, ಜ್ವಲಿಸು ೧-೧೬೯

ಅಟ್ಗ್ (ಧಾ) = ಮುಳುಗು ೧೪-೪೯

ಅಟ್ಟಿರ (ಹೊ. ತು. ಅಂಪ್ಯರ) (?) = ಮಾಡಲು (?) ೧-೧೨೪

ಅಟ್ಟು (ಧಾ) = ದಾನಮಾಡು (?) ೯-೫೧

ಆ

ಆಂಗೆಲ್ = (?) ೨೪-೧೪

ಆಂಟೆರ್ = ಅಷ್ಟು ಜನರು ೨-೧೪೧

ಆಂಬೆಲ್ = ನೈದಿಲೆ ೨-೬೬

ಆ (ಧಾ) = ಆಗು

ಆ ಕಡೀಕರೆ = ಆಚೆ ಬದಿಗೆ ೮-೨೦

ಆಕೃತಿ = ರೀತಿ ೧೬-೭೪

ಆಗಾ = ಆಗಲಿ ೧೮-೧೧೪

ಆಜ = ಅರಳು (ಸಂ. ಲಾಜ) ೧೧-೧

ಆಜಿನಾಲಿಶೆ = ದಶದಿಕ್ಕುಗಳು ೯-೬೦

ಆಡ್ (ಧಾ) = ಕುಣಿಯು, ನುಡಿಯು ೧೬-೫೪

ಆಡ್ (ಧಾ) = ಆಡು, ಆಟವಾಡು -೭೨

ಆತತಾಣೊ = (?)

ಆತಪ = (?) ೧-೭೩

ಆತಪೆ = ಸೂರ್ಯ ೧೩-೧೨

ಆಪ = ಆಗ

ಆ ಪಾಡೆ = ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ೧-೧೯

ಆಪ್ಪೊಲೇ = ಆಗಲೇ ೨-೫೬

ಆಯುತೀಕೆ = ವ್ಯವಸ್ಥೆ ೪-೪

ಆರ್ (ಧಾ) = ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು ೨-೧೨೩

ಆರ್ (ಧಾ) = ಬೆಳೆಯು ೧-೧೧೭, -೧೧

ಆರಾವೊ = ಘೋಷಣೆ ೩-೬೧

ಆರಿಪ್ಪು = ಸ್ವೀಕರಿಸು ೫-೨

ಆರೀಪ್ಪು = ಆಲೋಚಿಸು ೯-೨೮

ಆರೆಯ್ (ಧಾ) = ಆಲೋಚಿಸು, ಚಿಂ ಸು ೩-೮೮

ಆರೇ (ಧಾ) = ಆಲೋಚಿಸು

ಆರ್ಪು (ಧಾ) = ಆರ್ಭಟಿಸು ೪-೫

ಆಲ್ (ಧಾ) = ಬೊಬ್ಬೆಹಾಕು ೧೪-೬

ಆವಿಷ್ಟೊ = ಆವಾಹನೆ ೧೫-೨೪

ಆವೀಧೊ = ಆಯುಧ ೫–೨೪
ಆವೆ = ಕುಲಿಮೆ, ಕುಂಬಾರನ ಒಲೆ ೨೪–೧೭
ಆಶ್ಲೇಷೊ = ಆತ್ಮೀಯತೆ ೧–೧೮೭
ಆಸಾರೊ = ಧಾರೆ
ಆಪದಾಟ್ = (?) ೧–೬೩
ಆಳಿ = ಸಖಿ ೧೨–೨೦

ಇ

ಇಂಗ್ (ಧಾ) = ಶಿರಬಾಗು ೮–೬
ಇಂದ್ರಿಯ = ವೀರ್ಯ ೧–೭೦
ಇಚ್ಚಿ = ಮೇಲೆ
ಇಚ್ಚೇಪು = ಬಯಸು
ಇಜಕೆ = ಮಡಿಲು (ಹೊ. ತು. ಜಕ್ಕೆ) ೨೨–೨೨
ಇಜಪ್ರು = ಇಳಿಯು ೩–೧೬
ಇಜಿನ್ = ಕಾಡು ದಾಲ್ಚೀನಿ ೨೪–೩
ಇಜೆವು = ಕೂಸು (ಪೊಣ್ + ಇಜೆವು = ಪೊಣ್ಣಿಜೆವು) ೨–೧೨೦
ಇಜೆರ್ (ಧಾ) = ಎತ್ತು, ಮೇಲೆತ್ತು ೧೪–೧೪
ಇಡೆಪಿನ್ = ತಿಳಿಯು
ಇಡೆಯಾಡ್ = ಅಲೆದಾಡು ೪–೯
ಇತರೇತರೊ = ಅನ್ಯೋನ್ಯ ೧೮–೪೯
ಇದಪು (ಧಾ) = ತೆರೆಯು ೨–೧೦೧
ಇದವು (ಧಾ) = (?) ೧೨–೯
ಇಬ್ಬು = ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ ೧–೧೦೦
ಇಮುಕ್ = ನಿಮಗೆ
ಇರಡಿಶೆ = ಇಕ್ಕಡೆ ೩–೫೦
ಇರವು = ಅಸ್ತಿತ್ವ ೬–೫
ಇರೆ (ಧಾ) = ಬೆರಗಾಗು ೨–೭೪
ಇರೆತಾಳೊ = ಚಕ್ರತಾಳ, ದೊಡ್ಡ ಕೈತಾಳ ೫–೧೬
ಇರೊವ್ = ಇರುವಿಕೆ
ಇರ್ತಂಡೊ = ಎರಡು ತಂಡ
ಇಲ್ಲಳೆ = ಮನೆ ೬–೫೯
ಇಳಪ್ಪೊ = ಹೊರಡು ೫–೬೩
ಇಟಿ[3] (ಧಾ) = ಎಳೆಯು ೧೫–೨೬

ಈ

ಈಡ್ರ್ ಫಲೊ = (?) ೨೪–೪
ಈತಳಂ = ಇಲ್ಲಿಗೆ ೨೨–೧೦
ಈಪೆಟ್ = ಇತ್ತ ೧–೭೬
ಈಯರ್ = ನೀನು
ಈಯರ್, ಈಯರ್ಯ್ (ಧಾ) = ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡು ೧–೧೬೨
ಈಯ್ಯಾಲ್ಲಿಕ್ಣ್ಯೆ = ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವವನು ೧೪–೯
ಈರೆಣ್ಮೊ = ಹದಿನಾರು ೧೭–೧೫
ಈಟ್ (ಧಾ) = ಚಂದಗೊಳಿಸು ೧–೧೬

ಉ

ಉಂಡಾಕೊ = ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು ೧೪–೩
ಉಂಡಾಪ್ಪೊ = ಉಂಟುಮಾಡು
ಉಂಡುಳ್ = ಊಟಮಾಡಿ ಉಳಕೊಳ್ಳು ೬–೧೦
ಉಗ್ (ಧಾ) = (?) ೩–೬೦
ಉಜಿವೆರ್ = ಸೈನಿಕರು ೩–೧೬
ಉಡಂಬಡ್ = ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು ೫–೫೮
ಉಡಂಬಪ್ಪೊ = ಒಡಬಡಿಸು ೧೮–೪೨
ಉಡಪು (ಧಾ) = ಇಡು ೫–೮೦
ಉಡಪುಷ್ಟ್ = ಒಡಹುಟ್ಟಿದವನು
ಉಡರೀಪು (ಧಾ) = ತೊಡಗು (ಒಡರ್ಚು ಉದ್ಯಮೇ - ಕೇಶಿರಾಜ) ೧–೭
ಉಡರೀಪು (ಧಾ) = ನಡೆಸು ೫–೯೦
ಉಡವು = ಒಡಕು, ದೋಷ ೧–೭
ಉಡುಕ್ಕೆ = ದುಡಿಯಂತಹ ಒಂದು ವಾದ್ಯ ವಿಶೇಷ ೧೧–೨೧
ಉಡುಢಕ್ಕೆ = ಒಂದು ವಾದ್ಯಭೇದ ೫–೧೬
ಉಡುವಾಡ್ (ಧಾ) = ಬಳಲು ೮–೪೪

ಉಡುವಾಡ್ (ಧಾ) = ನೆನೆದುದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆನೆಯು (ಉರುಪಾಡ್ - ಹೊ. ತು.) ೧೭-೧೧
ಉಡುವಾಡೆ = ಧೋತರ ೧೭-೧
ಉಡುವಾಸ್ಯೆ = ಚಂದ್ರಮುಖಿ ೨೦-೩೫
ಉಡೆ (ಧಾ) = ಒಡೆಯು ೨-೧೪೭
ಉಡೆ = ಸೊಂಟ ೫-೩೨, ೧೨-೧೬
ಉಡೆ = ಎಡೆ, ಮಧ್ಯ ೧-೧೭
ಉಡೆಪಿನ್ = ತಿಳಿಯು
ಉಡೆಪ್ಪು (ಧಾ) = ಗಾಯಗೊಳಿಸು ೨೩-೪೭
ಉಡೆಪ್ಪು (ಧಾ) = ನೋಯಿಸು (ಹೊ. ತು. ಎಡೆಪ್ಪು) ೨೦-೩೧
ಉಣ್ಮೆ = ರಹಸ್ಯ ೧೮-೯೪
ಉತೆ, ಉತೆನ = ಈಗ
ಉತ್ಸಹೊ = ಗೌಜಿ ೨-೨೪
ಉದ್ (ಧಾ) = ಆದರಿಸು, ಪ್ರೀತಿಸು ೭-೧೬, ೫-೯೨
ಉದಿಪ್ಪು = ಜನಿಸು, ಉದಯಿಸು
ಉದ್ಘಟಿಪ್ಪು = ಉದ್ಘೋಷಿಸು ೩-೬೧
ಉದ್ಭವಿಸು = ಸೃಷ್ಟಿಸು
ಉದ್ವಗಿಪ್ಪು = ಉದ್ವೇಗದಿಂದಿರು ೨೩-೧೮
ಉದ್‌ಸ್ಟ್ + ಓರ್ಪು = ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡು ೮-೨೦
ಉಪಕ್ರಮಿಪ್ಪು = ತೊಡಗು ೮-೨೧
ಉಪಗುಂಹಿಪ್ಪು = ಆಲಿಂಗಿಸು ೧೮-೩೧
ಉಪರೋಧೊ = ಅಡೆತಡೆ ೧೪-೮೫
ಉಪಾಸ್ಥಿಪ್ಪು = ಉಪಾಸನೆಮಾಡು ೨-೧೩೫
ಉಪ್ಪರ್ಯೆ = ಉಪ್ಪರಿಗೆ
ಉಪ್ಪಾರತಿ = ಉಪ್ಪನ್ನು ಉರಿಸಿ ಮಾಡುವ ಆರತಿ (An *aarathi* in which salt is burnt to ward off evil - Kittel) ೩-೬೬
ಉಮೆದ್ (ಧಾ) = ಬಳಲು ೧-೧೬೯
ಉರ್ (ಧಾ) = ಝುಳಪಿಸು ೨-೧೮೦
ಉರ್‌ಡ್ (ಧಾ) = ಹೊರಳಾಡು
ಉರ್‌ಳ್‌ಬಂಡಿ = ಚಕ್ರದ ಗಾಡಿ ೫-೮೦
ಉರವಣಿಪ್ಪು (ಧಾ) = ತ್ವರೆಮಾಡು ೧೧-೫೧
ಉರಿ (ಧಾ) = ಕೋಪದಿಂದ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳು ೧೪-೩೯
ಉರಿನೀರ್ = ಸುಡುನೀರು ೧೦-೩೯
ಉರಿಬೆಂಬಿ = ಸುಡುಬಿಸಿಲು ೨೨-೨೯
ಉರು = ಬೊಂಬೆ ೫-೩೭
ಉರುಪಡ್ = ಚಿಂತಿಸು ೨-೧೦೯
ಉರುಪ್ಪೊಯ್ = ಎರಕಹೊಯ್ಯು
ಉರುಪ್ಪಡ್ = ಬೇಸರಿಸು ೨೪-೧೩
ಉರುವಳ್ = ಕುಣಿಕೆ ೫-೫೭
ಉರುವಿನ್ = (?) ೨೦-೧೨
ಉರೆ (ಧಾ) = ತಿಕ್ಕಾಟವಾಗು ೬-೪
ಉರೆಕಲ್ಲ್ = ಒರೆಗಲ್ಲು
ಉರೆಚಿಲ್ = (?) ೨೩-೨೯
ಉರೆವು (ಧಾ) = ಹೇಳು ೧-೧೭೦
ಉರೆವು = ಗಟ್ಟಿಯಾದ ೯-೧೧
ಉರೊಮುರೋಮುಳಿಯಂತೆ = ಒಂದು ರೋಮ ಕೂಡ ಉಳಿಯದ ಹಾಗೆ (?) ೧-೫೩
ಉಳೆಪ್ಪು (ಧಾ) = ಕರೆಯು
ಉಲ (ಧಾ) = ಅಲೆದಾಡು ೨-೭೫
ಉಲ (ಧಾ) = ಕಾಡು
ಉಲೊ (ಧಾ) = ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮಥನಮಾಡು ೨-೧೪೬
ಉಲೊ (ಧಾ) = ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸು ೧೪-೬೪
ಉಲೊ (ಧಾ) = ಸಂಚರಿಸು, ಅಲೆದಾಡು ೯-೨೬
ಉಲೊಸ್ಟ್ ಉಣ್ಕೇ = ತಿರಿದುಣ್ಣುವ ೧೫-೯
ಉಲೊಯೇಸ್ಕಲ = (?) ೧೧-೩೩
ಉಲ್ಮೆ = ? ೧-೭೭
ಉಳ್ (ಧಾ) = ಬಟ್ಟೆ ಉಡು ೯-೩೧

ಉಳತೆ|ೀಟಿ = ಮನಸ್ಸಿನ ಹೊಯ್ದಾಟ ೬-೨
ಉಳವ್ವ, ಉಳೆವು = ಒಳಗು, ಒಳಗುಟ್ಟು
ಉಳೆಸ್ಟ್ = ಒಳಗೆ ೩-೭೧
ಉಳ್ಳೆಯ = ಉಳ್ಳವನು (?) ೧೪-೧೫
ಉಟ್ (ಧಾ) = ಬಟ್ಟೆ ಉಡು ೩-೪೮
ಉಟಿ = ಜಿಂಕೆ
ಉಟಿಪ್ಪೊ = ಕರೆಸು
ಉಟಿಂಗ್ = ಒಳಗೆ ೬-೧೯

ಊ

ಊಂಬೋಪುಡ್ = ನೂಕಿ ಹಿಡಿಯು ೧೪-೯
ಊಕೊ = ಶಕ್ತಿ ೨೩-೫೨, ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹ ೯-೫೬
ಊಡ್ = ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರು ೧-೩
ಊಳ್ = (?) ೨೩-೩೩

ಎ

ಎಕ್ಕಟೊಮಾಕೊ = ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸು ೧-೧೫
ಎಚ್ಚಿ = ಮೇಲೆ ೨-೧೯೧
ಎಡ್ಡ್ಪ = ಒಳಿತು, ಸರಿ ೬-೫೬
ಎಡ್ಡೆಡ್ಡ್ತೆ = (?) ೧೧-೩
ಎಣ್ಣೊ = ವಿಚಾರ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ೮-೧೪
ಎದಿ (ಧಾ) = (?) ೧೧-೩೮
ಎನ್ನಂಬೊ = ಎಂಬಹಾಗೆ ೧೪-೪೧
ಎಬುಟ್ (ಧಾ) = ಮೈದಡವು ೯-೨
ಎರ್ಮೆತಾಗೆಣೊವಾಹನೆ = ಯಮ
ಎಯ್ತಾಟೊ = ಅಲಂಕಾರಮಾಡು, ಅಲಂಕರಿಸು ೩-೭೭
ಎಯ್ಯ = ಎಲ್ಲ
ಎರವು (ಧಾ) = ಎರವಲು ಕೊಡು ೧೨-೧೫
ಎಲ್ಲಾರ್ = ಎಲ್ಲರೂ
ಎವುಳ್ = ಎಲ್ಲಿ ೧೦-೪೪
ಎಳ್ = ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳು
ಎಳ್ಸ್ಟ್ = ಸಾಧ್ಯ ೧೨-೯
ಎಳಿ (ಧಾ) = ಸಾಧ್ಯವಾಗು ೧-೧೪೪
ಎಟ್ (ಧಾ) = ಎತ್ತು, ಮೇಲೆತ್ತು ೨-೧೯೧, ೨-೪೦
ಎಟ್ಮೊ = ಎಂಟು ೫-೭೦
ಎಟ್ಯ್ (ಧಾ) = ಎಬ್ಬಿಸು ೨-೬೯
ಎಟ್ಯೊ = ಅಸಾಧ್ಯ
(ಎಡಿಯು: ಹವ್ಯಕ ಕನ್ನಡ)

ಏ

ಏಡ್ಕ್ = ಎಲ್ಲಿಗೆ ೬-೫೦
ಏತವು (ಧಾ) = ಹೇರಿಸು ೯-೪೯
ಏತೊ (ಧಾ) = ಏರಿಸು ೫-೭೯
ಏನಿಕ್ = ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ
ಏನ್ಯ = ಯಾವಾಗಲೂ ೬-೬
ಏಪು (ಧಾ) = ಹಿಡಿಯು ೧೭-೪
ಏಯ್ (ಧಾ) = ಹೇಳು
ಏರತಿ = ಅತ್ಯಂತ (ಏರ + ಅತಿ)
ಏವು = ಹೇಳು ೧೮-೧೦೭
ಏವುಳೆನ = ಎಂತಹ
ಏಸ್ಪಪುಟ = ಹೇಳಿದರೆ

ಐ

ಐತತ್ಣಾಯೆ = ಬಂದವನು ೧೪-೪೪
ಐನಿಶೆ = ಐದು ಕಡೆ (ಐನ್ + ದಿಶೆ) ೫-೧೨
ಐವಳ್ = ಐದು ಸಾರಿ ೧೭-೩೩
ಐಸ್ವೆರ್ = ಐವರು ೧೮-೯೨

ಒ

ಒಂಜಿಶೆ = ಒಂದು ಕಡೆ ೪-೫
ಒಂಜುರೆತಾತ = ಒಂದು ರೋಮದಷ್ಟು ೧೪-೩೬
ಒಂಜುರೊಂತಾತ್ = ಒಂದು ಕೂದಲಿನಷ್ಟು ೨೩-೩೭

ಒಂದೋ = ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸು, ಒಂದೆಡೆ ಸೇರು

ಒಡ್ತ್ = (?) ೮-೫೪

ಒಡ್ಡಿಶೊ = (?) ೧೪-೬೬

ಒಣ್ಮೆ = ಒಳ ರಹಸ್ಯ ೬-೬೭

ಒಪ್ಪನೆ = ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೋ

ಒಬ್ಬ್‌ಧೀ = ಏಕಮನಸ್ಸು (ಒಬ್ಬುದ್ಧಿ) ೧೪-೧೭

ಒರ್ಣೊರ್ಣ್ = ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ

ಒರುವಣ್ಣೊ = ಒಮ್ಮೆಗೆ, ಒಮ್ಮೆ ೬-೨೨

ಒರುವಳ್ = (?) ೯-೨೫

ಒರುವಟ್ಕ್ = ಒಮ್ಮೆಗೆ ೧೦-೪೧

ಒರ್ಗ = ಒಟ್ಟಾಗಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ೨-೧೧೮

ಒರ್ಪಿಲ್ = ಒಂದು ಕಡೆ

ಒರ್ಮೈ = ಒಂದಾಗು ೧೮-೨೭

ಒರ್ವರ್ಷೊ = ಒಂದು ವರ್ಷ

ಒಲಿಂಪು (ಧಾ) = ಅಡಗಿಸು ೨-೧೪೬

ಒಲ್ಪು = ಒಲಿಸು (?) ೧-೧೧೯

ಒಲ್ಲೆಡ್ಡ = ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ೨-೨

ಒಸಗ್ (ಧಾ) = ಶೋಭಿಸು ೧-೩

ಒಸಗೆ = ಸಂತೋಷದ ವಾರ್ತೆ

ಒಳಿ (ಧಾ) = ಅಡಗು ೮-೩

ಒಳಿ (ಧಾ) = ತೊರೆಯು ೧-೮೪

ಒಳ್ಳಿ = ಒಳಿತು ೧೦-೪

ಒಟ್ (ಧಾ) = ಭೇದಿಸು, ಬೀಳಿಸು ೧೪-೧೦

ಒಟಿ (ಧಾ) = ಉಳಿಯು ೧೮-೩೫

ಒಟ್ಟ್‌ಡ್ = ಉಳಿಸು ೧೭-೨೪

ಓ

ಓಂ ಪದ = ಓಂಕಾರ ನಾಮ ೧೬-೭೦

ಓಂಪೆ = ಮುಂದೆ ೨-೧೩೩, ೧-೧೩, ೧೪-೮೫

ಓಂಪೆ ದೇಶೊ = ಮುಂದಿನ ದೇಶ ೭-೬

ಓಂಪೆರಾ = (?) ೯-೮೩

ಓಂಪೊ = ಸ್ವಲ್ಪ ೧೭-೨೪

ಓಜೆ = ಕ್ರಮ ೧೨-೬, ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ ೧೧-೨೮

ಓಯಾರೊ = ವಯ್ಯಾರ ೧೨-೪

ಓರಂದ = ಒಪ್ಪವಾಗಿ, ಓರಣವಾಗಿ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೩-೪೭

ಓರಂದೊ = ಒಮ್ಮೆಲೇ ೧೪-೪

ಓರೊರ್ಣ್ = ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ

ಓರ್ಪು (ಧಾ) = ಅವಧರಿಸು, ಗಮನಿಸು ೪-೨

ಓರ್ಪು (ಧಾ) = ಸ್ಮರಿಸು, ಆಲೋಚಿಸು ೫-೧೧೫

ಓಲಕಿಪು = ಆಸೀನನಾಗು ೧-೩೪

ಓಸರಿಪು (ಧಾ) = ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯು ೧-೬೨

ಓಟ್ಟು (ಧಾ) = ಮರೆಮಾಚು ೬-೪೯

ಓಟ್ಟು (ಧಾ) = ಉಪೇಕ್ಷಿಸು ೨-೩೪

ಕ

ಕ್ಡಪು (ಧಾ) = ಮಲಗು ೨-೧೦೧

ಕ್ಡಪೋ = ಕಚ್ಚಿಸು, ಕಡಿಸು, ಕಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡು. (ಕೊಡಪ್ಪೋ - ಹೊ. ತು.) ೨-೧೫೧

ಕ್ಡವು (ಧಾ) = ಕೆಡಹು ೨೩-೧೩

ಕ್ಡಿ = ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿ

ಕ್ಡೆ (ಧಾ) = ಕೆಡವು, ಬೀಳಿಸು ೧೬-೪೨

ಕ್ಳರ್ (ಧಾ) = ಕೋಪಿಸು ೧-೧೭೯

ಕ್ಟ್ತ್ = ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದು

ಕಂಕರದೆ = ಕನಿಕರವುಳ್ಳವ ೧-೪

ಕಂಚಿ = ತಟ್ಟೆ ೧೨-೨೮

ಕಂಟ = ಕಂಟಕ, ಶೂಲ ೨-೬೫

ಕಂಟವಲೆ = ಸೂಜಿಯಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ರಂಧ್ರಗಳುಳ್ಳ ಬಲೆ ೨೪-೧೪

ಕಂಡ್ = ಕಳ್ಳತನ ೧೮-೭೯

ಕಂತ್ (ಧಾ) = ಚುಚ್ಚು

ಕಂದ್ಯೆ = ಕುಂದು (?) ೧೮-೨೫

ಕಂಬಂತ್‌ಡೆಕೋಟಿ = ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಡುವ ಆಟ, ಕಂಬಾಟ ೨-೧೩೮

ಕಜಪ್ಪೋ = ಕಷ್ಟಪಡಿಸು ೬-೨೦

ಕಟ್ಟಿನ್‌ಕೆರೆ = ಗಟ್ಟಿಕಲ್ಲನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾಡಿದ ಕೆರೆ (?) ೨೪-೯

ಕಟ್ಪಾದಿ = ಪೂರ್ವಕಾಲ ೫-೭೨

ಕಡ್ (ಧಾ) = ಕೆತ್ತು ೫-೪೪

ಕಡ್ಮೆ = ಅಹಂಕಾರ ೧೪-೯

ಕಡಕೆ = (?) ೧೧-೧೦

ಕಡಪು (ಧಾ) = ಮಲಗು ೮-೫೪

ಕಡವೀಪು (ಧಾ) = ಕಳುಹಿಸು ೯-೪೩

ಕಡವು (ಧಾ) = ಕಳುಹಿಸು

ಕಡಾಪು (ಧಾ) = ಕಳುಹಿಸು ೫-೪೮

ಕಡಾರಪ = ಕಳುಹಿಸಲು (?)

ಕಡಿತೊ = ಚರ್ಮ (ಕ. ಕಡತ) ೧೬-೭೧

ಕಡುವೈ = ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವಾದ್ಯ ೧೧-೩

ಕಡೋವು = ಕಳುಹಿಸು

ಕಣೆಕೊ = ಮೂಟೆ (?) ೫-೧೩

ಕಣ್ಕರಿಪು, ಕಣ್ಕರೀಪು (ಧಾ) = ಕನಿಕರಗೊಳ್ಳು, ಕರುಣೆದೋರು ೪-೧೯

ಕಣ್ಣಾಕಾರೆ = ಕನ್ನ ಕೊರೆಯುವವ ೭-೧೬

ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿಲ್ = ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆಯಾಟ ೨-೧೩೮

ಕತ್ತಾರ = (?) ೭-೩೩

ಕದ್‌ಗಾ = (?) ೯-೧೮

ಕದಣೊ = (?) ೧೧-೧೭

ಕದರ್ = ಬಾಯಿ ೧೨-೩೩

ಕದುಪ್ಪೋ = ಕಳಚಿ ತೆಗೆಯು ೧೨-೧೧

ಕನಿಷ್ಠೆ = ತಂಗಿ ೧೩-೧೧

ಕನೆಲ್ (ಧಾ) = ಕೋಪಿಸು, ಜ್ವಲಿಸು ೨೩-೩೩

ಕನ್ಕರಿಪು (ಧಾ) = ಕರುಣಿಸು

ಕನ್ಯವು = ಕನ್ನಿಕೆ (ಕನ್ಯಾಪು - ಸಂ. ಪ)

ಕಪಿತ್ಥ = ಬೇಲದ ಮರ ೨೪-೩

ಕಬಿ (ಧಾ) = ಆವರಿಸು, ಹಬ್ಬು ೨-೫೭, ೩-೮೧, ೧೨-೪೨

ಕಬಿಯ್ (ಧಾ) = ಸೇರಿರು, ನೆರೆದಿರು ೧೬-೧೮

ಕಬಿಯಾ = ಎಲ್ಲರೂ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ೧೮-೪೮, ೩-೫೮

ಕಬುತ್ ಓಲುವೆ = ಕವುಚಿ ಮಲಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವನು ೧-೧೩೬

ಕಬುಪು (ಧಾ) = ಕವುಚಿಬೀಳು, ನಮಸ್ಕರಿಸು ೫-೨೧, ೧-೨೧

ಕಮುಳ್, ಕಮೆಳ್ (ಧಾ) = ಪರಿಮಳಿಸು ೨೪-೩, ೧೨-೭, ೧೧-೧೧

ಕಯ್ಯೆಡೆ ಮಾಂಪು = ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸು ೨-೯೨

ಕರ್ಂಬಿರು (ಕರ್ಂಬು + ಬಿರು) = ಕಬ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲು

ಕರ್‌ಕತ್ಥಲೆ = ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ ೫-೭೧

ಕರ್‌ಕಲ್ಲ್ = ಕಗ್ಗಲ್ಲು ೫-೭೦

ಕರ್‌ನೆಕ್ಕಿಲ್ = ಕರಿನೆಕ್ಕಿ ಗಿಡ ೨೪-೩

ಕರಂಡೆ = ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ವಾದ್ಯ ೧೧-೩

ಕರಂಡೆ = ಕರಡಿಗೆ, ಬುಟ್ಟಿ ೧೧-೨೬, ೧೨-೩೮

ಕರಮೊಟ್ಟೆ = (?) ೧೮-೫೮

ಕರಿನಾಲಯೊ = ಹಸ್ತಿನಾವತಿ ೨-೧೮೭

ಕರುಪತ್ತ್ = ಪಡಿಯಚ್ಚು ತಯಾರಿಸು ೧-೧೨೭

ಕರೆಯಂತ್ಯೊ = ತುದಿ ೫-೬೯

ಕರೆಯಾಕ್ = ದಡಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯು ೧-೧೩೦

ಕರ್ಬಿಲಿ = ಹೆಬ್ಬುಲಿ

ಕರ್ಮುಗಲ್ = ಕಾರ್ಮೋಡ

ಕಲ್ಪಕೊ = ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ೫-೪೦

ಕಲ್ಪಿಪು = ಆಜ್ಞಾಪಿಸು ೫-೭೮

ಕಷ್ಟ್ = ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ೨-೧೫೭

ಕಷ್ಟೆ = ಕಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವ ೯-೮

ಕಳ = ಸಭೆ, ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ ೩-೩೭

ಕಳಕಂದ್ಯೆ = ಗಿಡುಗ (?) ೨೪-೧೪

ಕಳಭಂ = ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ; ಎಂಟು ಬಗೆಯ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಒಂದು ಪಾಕ ೧೨-೧೯, ೩-೪೦

ಕಳಮಾಳೀಪು = (?) ೩-೭೦

ಕಳವಾಲಿ = (?) ೧೬-೨೯

ಕಳಿಮಣ್ಣ್ = ಆವೆಮಣ್ಣು ೫-೧೦

ಕಳಿರಿ = ಗರಡಿ ೩-೩೭

ಕಳೊವು (ಧಾ) = ಕಳೆಯು ೫-೮೯

ಕಟಿಪು (ಧಾ) = ಮಾಡು ೮-೧೦

ಕಟಿಯ = ಕಟುವಾದ ೧೬-೩೯

ಕಾಂಚೀ = ಚಿನ್ನ ೫-೯೮

ಕಾಕ್‌ಡ್‌ಪ್ರೋ = ಕಾಲಿಗಡ್ಡಬೀಳಿಸು, ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸು ೧೬-೬೫

ಕಾಟಾಗ್ನಿ = ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ೩-೭೨

ಕಾಟಾಳೆ = ಕಿರಾತ, ಕಾಡುಮನುಷ್ಯ ೧೯-೩

ಕಾತ್ = ಗಾಳಿ

ಕಾದ್‌ಸ್ಟ್ ಬೂಳ್ = ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಾಯು

ಕಾಪಾಲಿ = ಶಿವ ೧೭-೨೯

ಕಾಪೆ = ಕಾವಲುಗಾರ ೨೩-೨೧

ಕಾಯಿದೊ = ಗಾವುದ (?)

(ಸಂ. ಗವ್ಯೂತಿ) ೬-೭೦

ಕಾರಾಟೊ = (?) ೨೪-೬

ಕಾರೆ, ಕಾರೆಮುಳ್ಳ್ = ಕಾರೆಕಾಯಿ, ಕಾರೆಕಾಯಿ ಮರ ೨೪-೩

ಕಾಲೊಪಾರ್ಪನೆ = ಕಾಲಾನುಗತವಾಗಿ ೧-೧೧೯

ಕಾಳಕೇಶಿನಿ = ಕಪ್ಪುಗೂದಲಿನವಳು

ಕಾಳೆ = ಕಹಳೆ ೧೧-೨೧

ಕಾಸ್ಪೀ = (?) ೧೯-೭

ಕಿಂಡಿ = ಗಿಂಡಿ ೩-೪೪

ಕಿಡಿಕೇಪು = ಕಿಡಿಹಾರು ೨೪-೬

ಕಿಡೆವೊಂಡರ್ = ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಬರು ೧೬-೩೬

ಕೀ (ಧಾ) = ಹರಿಹಂಚಾಗಿ ಹೋಗು ೧೮-೪

ಕೀಜಿ = ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೋಹ, ಚೀನೀ ಬೆಳ್ಳಿ (?) ೨೦-೨೬

ಕೀರ್ (ಧಾ) = ಗೀರು, ಗಾಯಮಾಡು

ಕುಂಚಿತಾಕಚಭಾರಿ = ಗುಂಗುರುಕೂದಲಿನವಳು

ಕುಂಡಿ = ಬೆಟ್ಟ (ತೆ. ಕೊಂಡ) ೧೮-೫೭

ಕುಡ್‌ಪು = ಕೊಡಹು, ಝಳಪಿಸು ೬-೪೮

ಕುಡ = ಕೊಡ ೧೧-೨೫

ಕುತ್ತ್‌ಆ = ಕಂಗಾಲಾಗು (?) ೩-೬೩

ಕುತ್ತೊ = ರೋಗ

ಕುದ್‌ಪು (ಧಾ) = ಕಡಿಯು, ತುಂಡರಿಸು ೧೬-೭೫, ೨೦-೩೭

ಕುದ್‌ರ್ ಆಕೃತಿ = ಸಣ್ಣ ಬೆಟ್ಟದ ಹಾಗೆ ೧೧-೮

ಕುದಿ = ಗುರಿ ೨-೧೮೭

ಕುದಿ = ಆಸೆ, ಮೋಹ (ಕೊದಿ - ಹೊ. ತು.); ಆಸಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ ೬-೬, ೨-೯೧, ೧೮-೭೬

ಕುನಿಪು (ಧಾ) = ಗುದ್ದು ೨-೯೬, ೯-೨೦

ಕುನಿಪು (ಧಾ) = ಕುಣಿಯು ೭-೪೨

ಕುಪ್ಪಿಪು (ಧಾ) = ಕೋಪಿಸು (?) ೩-೬೩, ೧೪-೨೫

ಕುರುಡೀಪು = ಮತ್ಸರಿಸು ೨೧-೫೯

ಕುರುಳಾಳಿ = ಮುಂಗುರುಳುಗಳ ಸಾಲು ೧೦-೨೬

ಕುರೆಲ್ = ಕೊರಳು

ಕುಶೆಯೆ = ಕುಂಬಾರ (ಕೊಶವನ್ -ಮ.) ೮-೩೫

ಕುಶೆಲ್ = ಉಪಾಯ

ಕುಸಿರಿ = ಕೌಶಲ್ಯ

ಕುಳಿ = ಸ್ನಾನ ೧೮-೭೬

ಕುಳಿಪುರ್ = ಚಿಗುರು ೩-೮೨

ಕುಳೆಯೊಂಡ್ = (?) ೨೧-೭೭

ಕುಟಿ = ಹೊಂಡ ೬-೨೧

ಕುಟಿಪುರ್ = ಹರ್ಷದಿಂದ ಉಬ್ಬು, ರೋಮಾಂಚನಗೊಳ್ಳು ೧೩-೧೭

ಕುಟ್ಟಿಜಿ = ಮುಚ್ಚಿಡು ೧೭-೩೪

ಕೂಟಿ = ಒಡನಾಟ ೩-೮

ಕೂಡ್‌ಸ್ಟ್ = ಒಡಗೂಡಿ, ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ೧-೧೦೩

ಕೂಡನೆ = ಸಾಧ್ಯತೆ (ಕೂಡ್. ಧಾ) ೩-೬೦

ಕೂಡೊ = ಸಂಗ, ಅಪ್ಪುಗೆ, ಆಲಿಂಗನ ೧-೧೭೧

ಕೂತೆ = ಸೀರೆಯ ಸೆರಗು ೧-೬೨

ಕೂರ್ಪುರ್ = ಹರಿತ

ಕೂಪ್ವೊ = ಬಾವಿ (ಕೂಪ - ಸಂ.) ೨-೮೯

ಕೆಂಚಾಯೊ = ಕೆಂಬಣ್ಣ (ಕೆಂಪು + ಚಾಯೆ) ೨೦-೬

ಕೆಂಜೆರಿ = ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮುಳ್ಳಿನ ಮರ ೨೪-೧೧

ಕೆಂದಳೊ = ಕೆಂಪಾದ ಅಂಗೈ ೧೨-೯

ಕೆಕ್ಕಿ = ಕೊರಳು ೫-೭೬

ಕೆಡ್ = (?) ೯-೮೬

ಕೆದಿ (ಧಾ) = ಕೀಲಿಸು ೧೨-೧೦

ಕೆದಿಕೀಪು = ಕಿಡಿ ಹಾರು ೨-೧೮೮

ಕೆಸೆಕಣ್ಣ್ = ಕೆಂಗಣ್ಣು ೨-೧೮೧

ಕೇಟ್ಟ್ = ಕೇಳಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ೨-೧೪೪

ಕೈಕ್ ಏಪು = ಉತ್ತರಾಪೋಶನದ ನೀರು ಕುಡಿಯು ೧೭-೨೪

ಕೈಕೊಳಪು = ಗಣ್ಯಮಾಡು ೪-೩

ಕೈಕೊಟ್ = ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸು ೨-೧೧೧

ಕೈಟಪ್ವೊ = ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಸು ೨೦-೩೩

ಕೈತಲ = ಅಂಗೈ (ಕರತಲ - ಸಂ.) ೨೧-೪

ಕೈದು = ಆಯುಧ

ಕೈನೆ = (?) ೨-೧೦೩

ಕೈಪೆಯ್ಯ್ = ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆ ೧೪-೩೮

ಕೈಬಿಲ್ಮೆ = ಹಸ್ತಲಾಘವ ೩-೬೫

ಕೈಮಣಿ = ಸಣ್ಣ ಕೈತಾಳ ೫-೧೬

ಕೈಮೆ = ಚಾತುರ್ಯ ೩-೫೩

ಕೈಯಡೆಂಗ = ಕೈಯ ಮರೆಯೊಳಗೆ ೧೮-೧೨

ಕೈವಲ್ಯ = ಕೇವಲ ೭-೨೭

ಕೈವಾರಿ = ಹೊಗಳು ಭಟ್ಟ ೩-೬೧

ಕೈವಾರೊ = ಹೊಗಳಿಕೆ ೩-೪೩

ಕೈವೆನ್ = ಕೈಮಾಡು ೧೬-೩೪

ಕೊಂಜಕೆ = (?) ೨೪-೮

ಕೊಂದಳಿಪು (ಧಾ) = ಹಿಗ್ಗು ೨೦-೭, ೧-೧೪೩

ಕೊಂದಳಿಪು (ಧಾ) = ಚಿಗುರು ೨೪-೫

ಕೊಡಕ್ = (?) ೧೧-೮

ಕೊಡಿಕೂರೆ = ಮನುಷ್ಯಾಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರವುಳ್ಳ ಒಂದು ಬಾವುಟ ೧೧-೪

ಕೊರಿ ಕೋಣೆ = ಕುರಿ ಮತ್ತು ಕೋಣ ೩-೫೯

ಕೊಷ್ಠೊ = ಕುಷ್ಠರೋಗ ೧೭-೨೩

ಕೊಳ್ (ಧಾ) = ಕೊಡು

ಕೊಟ್ (ಧಾ) = ಸಿಕ್ಕಿಸು ೨-೭೭

ಕೊಟ್ಟಾರೆ = ಕಟ್ಟಿಗೆಕಾರ (ವೇತ್ರಧರ - ಸಂ.) ೩-೬೧

ಕೋಂಟ್ = ಮೂಲೆ ೧೭-೨೫

ಕೋಡ್ (ಧಾ) = ಶೀತ ಹಿಡಿಯು ೫-೨೨

ಕೋಡಿ = ತುದಿ ೪-೫

ಕೋಲ್ = ಬಾಣ

ಕೋಲ್ಬಿರ್ = ರೋಮಾಂಚನ ೨-೭೯

ಕೋಳ್ = ಗೌಜಿ, ವೈಭವ ೧೧-೩೫

ಕೋಳ್ = ಯುದ್ಧ (ಕ. ಕೊಳುಗುಳ) ೯-೧೯

ಕೋಳ್ (ಧಾ) = (?) ೧೭-೪೨

ಕೋಳೊ = ಬೇಡಿ, ಸಂಕಲೆ

ಕೋಟ್ಟ್ಸ್ರ್ (ಧಾ) = ರೋಮಾಂಚನಗೊಳ್ಳು ೯-೧೨

ಕ್ಷಣೆಪು = ಆಹ್ವಾನಿಸು ೨೩-೧೦

ಕ್ಷುಪ್ತಿ = ಹಸಿವೆ ೮-೫೧

ಕ್ರೂರ್ಪ್ಪ = ಕ್ರೂರತನವನ್ನು ತೋರು ೨-೮೪

ಕ್ರೂರಿಯ್ಯಾ = ಹರಿತವಾದ ೩-೪೭

ಖ

ಖಡಿಯಂ, ಖಡಿಯೋ = ಬೇಗನೆ ೫-೪೧, ೮-೪

ಖಡಿಯೋ = ಬಹಳವಾಗಿ ೫-೩೨

ಖಡಿಯೋ = ಕೂಡಲೇ ೨-೧೨೦

ಖಡ್ಡಿ = ಕಡ್ಡಿ ೧೮-೫೭

ಖಡುರೋಳೊ = ಮಹಾಶಬ್ದ ೧೬-೪೨

ಖಡುವನ್ನಪ್ಪಡ್ = ಬಹಳವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡು ೧೪-೩೮

ಖಡುಶೀಪೆ = ಅತ್ಯಂತ ಸಿಹಿ

ಖಲ್ಲೆ = (?) ೧೨-೪೩

ಖಳು = ಖಡ್ಗ ೧೨-೪೩

ಖಿನ್ನ = ಖೇದಗೊಂಡವನು

ಖೆದಿ (ಧಾ) = ಚಿಂತಾಕುಲನಾಗು ೧೧-೭

ಖೆದಿಯೊ = ನೋಯುವಂತೆ ೨-೧೫೭

ಖೇಳಾ = ಜೋರಾಗಿ, ಉಗ್ರವಾಗಿ ೨-೯೬

ಗ

ಗ್‌ಟ್‌ಪ್ಪು (ಧಾ) = ಬಿಡಿಸು

ಗೌಟ್‌ಪ್ಪೋ = ಕಳಚು ೪-೮

ಗಂಡೆ = ಗಂಡಸು ೫-೮೨

ಗಗನೊ = ವಸ್ತ್ರ ೧೪-೪

ಗಮೀಪು = ಹೋಗು

ಗ್ರಾಸೊ = ಆಹಾರ (A quantity of anything equal to a mouthfull - Apte) ೨೩-೪

ಗ್ರಾಹ = ಮೊಸಳೆ ೬-೪೯

ಗಿಡಿವು = ಮೇರೆ, ಸೀಮೆ ೫-೩೨

ಗಿಟ್ಬು (ಧಾ) = ಕಿತ್ತು ತೆಗೆ

ಗುಟಿಕೆ = ಮಾತ್ರೆ ೧೧-೩೩

ಗುಡ್ಡಿಪು = ಗುಡ್ಡೆಯಂತೆ ರಾಶಿಹಾಕು ೧೧-೨೫

ಗುತ್ತ್‌ಡ್ = ಬಿತ್ತುಹಾಕು ೨-೧೪೯

ಗುದೊಮುಳ್ಳಾ = (?) ೨-೧೫೦

ಗುಲ್ಮೊ = ಪೊದೆ

ಗೆಂಧಿಪು = ವಾಸನೆ ಬರು ೧೭-೨೩

ಗೆಡಿವು = ಮೇರೆ ೨೩-೪೭

ಗೆಣೆಪು = (?) ೫-೯೪

ಗೆತಾಂಬಕೆ = ಕಣ್ಣುಹೋದವ; ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ೧೮-೧೭

ಗೆಬ್ಬು (ಧಾ) = ಅಗೆಯು ೧೪-೧೭

ಗೆಬ್ಬು = ಆಟ, ವಿನೋದ

ಗೇಲ್ (ಧಾ) = ಜಯಿಸು ೨-೮೫

ಘ

ಘಟಬಂಧುರಶಾಲೆ = ಕುಂಬಾರನು ಮಡಕೆ ಮಾಡುವ ಜಾಗ ೧೧-೧೦

ಘಟ್ಯೆ = ರಾಜದಂಡ ೫-೪೭

ಘಟೀಲೆನ = ಬೇಗನೆ ೧೪-೪೨

ಚ

ಚಂಡಾಣ್ಮೆ = ಚಂಡತನ (?) ೧೮-೩೯

ಚಂಬಟೊ = ತಮ್ಮಟೆಯೆಂಬ ವಾದ್ಯ ೧೧-೩

ಚದಿ = ವಂಚನೆ ೬-೭೪

ಚದ್‌ರ್‌ಗೆಣೆಪು = (?) ೫-೯೦, ೬-೧೦

ಚನ್ನೆ = ಚೆಲುವೆ ೭-೩೭

ಚಪ್ಪರ್‌ಮಲ್ಲಿ = (?) ೧-೧೫೯

ಚಬಿಪು (ಧಾ) = ಸವಿಯು ೧೩-೨೧

ಚಮೆ (ಧಾ) = ನಿರ್ಮಿಸು, ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸು ೭-೨೬, ೬-೫೪

ಚಮೆ (ಧಾ) = ಸಂಗ್ರಹಿಸು ೯-೧೦೬

ಚಮೆಪ್ಪೋ = ನಿರ್ಮಿಸು ೭–೧೩
ಚಮೆರ್ (ಧಾ) = ಪಾತ್ರದಿಂದ ಬಗ್ಗಿಸು (ಸಮೇಲ್ಪು - ಹೊ.ತು.) ೯–೬೫
ಚಮ್ಮನಿಪ್ಪು = ಸಂಮ್ಮಾನ ಮಾಡು ೧೦–೪೮
ಚರಕ್ = ವ್ಯಕ್ತಿ ೫–೩೭
ಚರತೊ = ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ಸರಿಯಾಗಿ ೧–೨೩, ೧–೪೨, ೯–೯
ಚರತೊ = ಅವಸ್ಥೆ ೨–೨೦, ೧–೧೭೩
ಚರತೊ = ವಿಧಿ, ನಿಯಮ, ಕ್ರಮನಿಯಮಗಳು ೩–೨೨, ೧–೧೫೮
ಚರತೊ = ಲಕ್ಷ್ಯ ೩–೨೦
ಚರತೊ = ಅನುಕ್ರಮ ೨–೧೨೨
ಚರಲ್ = ಬಾಣ ೫–೪೬
ಚರೀಪ್ಪು = ಆಚರಿಸು ೫–೮೮
ಚಲನನಂದನೆ = ಭೀಮ
ಚವಲೊ = ಚಾಮರ ೧೧–೧೭
ಚಾಂದ್ = (?) ೫–೧೫
ಚಾಂದ್ = ಚಂದನ ೧೨–೧೯
ಚಾಂದ್‌ಯ = ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯ ೧೧–೧೧
ಚಾಂದಿ = ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯ ೧೧–೨೬
ಚಾರಿಪ್ಪು (ಧಾ) = ಸಾರಿಸು, ಲೇಪಿಸು ೫–೮೩
ಚಾರಿಪ್ಪು (ಧಾ) = ಅಲಂಕರಿಸು ೭–೧೨
ಚಾರಿಪ್ಪು = ಆಚರಿಸು ೪–೧೬, ೫–೪೯
ಚಾರ್ಪು = ಕಟ್ಟು ೫–೧೨
ಚಾರ್ಪೊ = ಅಲಂಕಾರಮಾಡು ೫–೭೫
ಚಾಲು = ಸಾಕು (ಸಾಲ್ಗ್ಂ - ಹ. ಗ.) ೯–೪೯
ಚಾಲೊ = ಪಾಂಚಾಲ ದೇಶ ೧೮–೧
ಚಿಂತಿಕೆ = ಚಿಂತಿಸುವವನು ೯–೯೬
ಚಿಕ್ಕ್ = ಚಿಕ್ಕತನ
ಚಿಕ್ಕಿ = ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ
ಚಿಗ್ಗ್ = ಲಜ್ಜೆ (ಸಿಗ್ಗ - ಹ. ಗ.) ೧೬–೫೫
ಚಿತ್ತ್‌ಮಿತ್ತೆಣೆತ್ = ಕೆಳಗೂ ಮೇಲೂ ಗುಣಿಸಿ
ಚಿತ್ತೊಪಡೆ = ಮನವೊಲಿಸು
ಚಿತ್ತೊವರ್ಪ್ಪೊ = ಬಿನ್ನವಿಸು ೧೦–೧೯, ೧೮–೯೧
ಚಿದಿಯ = ಚಿಕ್ಕದಾದ ೩–೫
ಚಿದಿಯಾನಿ = ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿರುವಾಗ
ಚಿರ್ಕ್ = ಸಂಕಟ, ಕಷ್ಟಕಾಲ ೯–೪೮
ಚಿರ್ಕ್ (ಧಾ) = ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳು, ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳು
ಚಿಕ್ಕೊ = ಸಿಲುಕಿಸು ೨–೬೮
ಚಿಲುಕಾಲ = ಕೆಲವು ಕಾಲ
ಚುಡ್ = ಸುಡು
ಚುಡಿಯೆತ್ತ್‌ಣಾಯೆ = ಸುಡುವವನು (?) ೨೩–೩೧
ಚುತ್ತ್ = ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರು
ಚುತ್ತ್‌ಡ್, ಚುತ್ತ್‌ಡ್ = ೧. ಸುತ್ತುಹಾಕು ೬–೩೫. ೨. ಸುತ್ತುಬರು ೧೦–೩೯
ಚುರಿ (ಧಾ) = ತಿವಿಯು ೧೬–೩೭
ಚುರಿಯೆ = ಸುರಿಗೆ (ಸುರಿಯೆ - ಹೊ. ತು.) ೩–೧೦
ಚುರುಡ್ = ಉರುಟು ೯–೧೧
ಚುಳಂತ್ಯೆ = ಸುತ್ತಲೂ ೧೧–೨೮
ಚುಟಿಪ್ಪು (ಧಾ) = ಆರತಿ ಮಾಡು ೩–೬೬
ಚುಟಿಲ್ (ಧಾ) = ಬೀಸು, ಸುತ್ತಾಡು, ಸುತ್ತುಬರು ೨೩–೨೦, ೧೦–೩೭
ಚುಟಿಲಾ = ಸುತ್ತಲೂ ೧೨–೨೯
ಚುಟಿಲೊಂಡ್ = ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತುಕೊಂಡು ೨–೧೮೮
ಚೂ (ಧಾ) = ನೋಡು
ಚೂಕೆ = ನೋಟ (ಸೂಕೆ - ಹೊ. ತು.) ೧೦–೫೬
ಚೂಡವೊ = ಆಭರಣ (?) ೧೨–೧೫
ಚೂರ್ಣಿಪ್ಪು = ಹುಡಿಮಾಡು ೬–೨೭
ಚೂಟ್ = ಸರದಿ (ಸೂಳ್ - ಹ. ಗ.) ೯–೪೨
ಚೆಂಡ್ = ದಾಸಿ ೨–೧೯

ಚೆಂಬಕರೆ = ವಾದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಒಂದು ವಿಧದ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರ ೧೧-೩

ಚೆಟ್ಕ್ = ಎಸೆಯು, ಬಿಸಾಡು ೨-೧೦೨

ಚೆಟ್ಟಿ = ನಗರಮುಖ್ಯಸ್ಥ (ಶ್ರೇಷ್ಠಿ - ಸಂ.) ೧೧-೧೫

ಚೆಟ್ಟಿ = ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ

ಚೆಟ್ಟೊ = ಕೆಡಿಸು, ಕಳೆಯು ೧-೧೮೮

ಚೆಯ್ (ಧಾ) = ಸಾಯು

ಚೆಯ್ (ಧಾ) = ಗೆಯ್ಯು, ಮಾಡು ೨-೮೧

ಚೆದ್ (ಧಾ) = ತಡೆಯು, ತಡೆಹಿಡಿಯು ೧೬-೪೬

ಚೆರ್ಪು = ತಡೆಯು (ತಳ್ಪು - ಹೊ. ತು.) ೧೦-೫೯

ಚೆರ್ಪು = ಜೈಸು (?) ೧೦-೫೯

ಚೇಲೆ = ಸೀರೆ ೧೧-೧೫

ಚೈ = ಸಾಯು ೭-೨೩

ಚೊಕ್ಕ್ = ಮನೋಪರತೆ, ಚೆಲುವು

ಚೊರ್ಕ್ = ಸೊಕ್ಕು ೨-೩೮

ಚೋಜ್ (ಧಾ) = ತೋರು ೬-೧೬

ಚೋದಿಪು = ಕೇಳು, ಪ್ರಶ್ನಿಸು

ಚೋದ್ಯೊ, ಚೋದ್ಯತೆ = ಸೋಜಿಗ ೩-೬೧, ೪-೧೭

ಚೋರ್ (ಧಾ) = ಸೋರು ೧೭-೨೩

ಚೋರ್ಪು (ಧಾ) = ಸೋಲು ೧-೯೫

ಚೋಲ್ಬೊ = ಸೋಲಿಸು ೨-೧೨೩

ಚೌಂಡಕೆ = ಚೌಡಿಕೆ ಎಂಬ ವಾದ್ಯ ೧೧-೩

ಛ

ಛ್ಡ್ = ಅಯ್ಯೋ, ಛೀ ೫-೩೨

ಛಂದೊ = ಚಂದ

ಛದಿಯೊ = ಮೋಸ

ಛಲನೆ = ಚಾಂಚಲ್ಯ ೧೭-೫೫

ಛಲೀಪನೆ = ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ (?), ಮೋಸಗೊಳಿಸದೆ (?) ೧-೯೫

ಛಲೀಪ್ಪೊ = ಅಲುಗಾಡಿಸು ೧೪-೮

ಛಿದ್ರಿಪು = ಮುರಿಯು ೬-೩೬

ಛೆಡಿ (ಧಾ) = ಗದರಿಸು ೧೬-೪೨

ಛೆಡಿಲ್, ಛೆಡಿಲಾ = ಸಿಡಿಲು ೬-೨೮

ಜ

ಜಗಧೀ = ಜಗತ್ತು ೨-೧೮೬

ಜಗಿಲ್ = ಅಗರುಗಂಧ ೨೪-೨

ಜಯಾ = ಜೀಯಾ ೬-೭

ಜಳೆ = ಜಡ, ಹೆಡ್ಡ ೧೬-೨೦

ಜಾ = ಏನು

ಜಾಕ್ = ಯಾಕೆ

ಜಾಡೆ = ಕೋರೆಹಲ್ಲು (ದಾಡೆ - ಕ.) ೯-೧೩

ಜಾತೆ = ಮಗ, ಮಗು

ಜಾನ್‌ಕೆನ್ = ನಾನು ಏನುಮಾಡಲಿ

ಜಾಫಲೊ = ಏನು ಫಲ

ಜಾರೊ = ನೆಲೆತಪ್ಪಿಸು ೧೨-೧

ಜಾವೆನೋರ್ತ್ಣ = ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ೨-೫೧

ಜಾಸಾ = (?) ೭-೨೬

ಜಾಸ್ಟ್ = ಯಾವುದು

ಜೀವಿಪಾಲ್ಯಿಕ್ಣ = ಜೀವಿಸುವುದು ೧೮-೨೦

ಜುರೆ = ಸ್ವರ್ಗ (ಸ್ವರ್ - ಸಂ.) ೬-೭೩

ಜೂದ್ = ಜೂಜಾಟ (ದ್ಯೂತ - ಸಂ.) ೧೮-೫೧

ಜೆಂಬು = ಜಂಬುನೇರಳೆ ಮರ ೨೪-೩

ಜೆಗತ್ತಿ = ಜನರು

ಜೆನಿತ್ರಿ = ತಾಯಿ (ಜನಯಿತ್ರೀ- ಸಂ.) ೯-೫೮

ಜೆಳೆರ್ = ಜಡರು (?) ೧೮-೧೧೬

ಜೈತೊಲ್ = ಜೈಸು ೨೩-೧೧

ಜೆಯಿಪಾಲ್ಯಿಕ್ಣಾಯೆ = ಜಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವನು ೬-೩೨

ಜೈಪಾಲ್ಯುವ್ಪುಟ = ಜೈಸುವುದಾದರೆ ೧೫-೧೧

ಜೋಡೆ = ಜೊತೆಗಾತಿ, ಹೆಂಡತಿ ೧೭-೪೪
ಜೋಡಿಪ್ಪು = ಒಂದಾಗು ೪-೫
ಜ್ವಲಿಪು = ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳು ೧೪-೬
ಜ್ಯಾತಿ = ಅಂತೆ, ಹಾಗೆ, ಪ್ರಕಾರ ೩-೪೦, ೫-೧೨

ಝ

ಝುಡಿ (ಧಾ) = ತ್ವರೆಮಾಡು ೨-೧೮೦
ಝುಡಿಯ್ (ಧಾ) = ಜರಿಯು ೩-೮೮
ಝುಡಿಯಾ = ಕೂಡಲೇ (ಝುಟಿತಿ - ಸಂ.) ೯-೧೭
ಝುಡಿಸ್ಟ್ = ಕೋಪದಿಂದ ಝುಂಕಿಸಿ
ಝೋಂಪಿಪ್ಪು = ಜೊಂಪುಹಿಡಿದಂತಾಗು

ಟ

ಟೀಪು = ಚಿಕ್ಕದಾದ ದ್ವೀಪ, ನದೀ ಮಧ್ಯದ ದ್ವೀಪ ೧೮-೫೭

ಡ

ಡಾಲು = (?) ೨-೩೩
ಡೊಂಬೋಟ್ಟಿ = ಡಂಭಕ ೬-೩೧

ತ

ತ್‌ಡ್‌ಮುಡಿ = ಕಳವಳ ೧೨-೫
ತ್‌ಡ್‌ಮುಡಿಪ್ಪು (ಧಾ) = ವ್ಯಾಕುಲಪಡು, ಕಳವಳಗೊಳ್ಳು ೧-೧೬೯, ೭-೪
ತ್‌ಡೆ (ಧಾ) = ತಡೆಯು ೧೬-೭೩
ತಡಿ = ಶರೀರ ೧-೧೩೬
ತಡೆವಾನೆ = ಕೂಡಲೆ ೫-೧೦
ತಣೆಪು = (?) ೨೦-೧೦
ತಣೆಯೊ = ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳು ೬-೭೪
ತತ್ಯಂತೊ = ಬಹಳವಾಗಿ
ತದೆ (ಧಾ) ತದೆಪು = ಹೊಡೆಯು, ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳು ೨-೯೬, ೭-೩೩
ತನ್ನಾಪೂ = (?) ೨-೬೨
ತನ್ನೆ = ತಾಯಿ
ತಪ್ಪಡೆನ್ = ತಪ್ಪಿಸಲಾರೆನು ೧-೯೪
ತಪ್ಪರಿ = ತಪ್ಪಬಾರದು
ತಪ್ಪಸ್ಟಲೋಡು = ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು
ತರಸಾವು = ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಗು ೧೧-೩೮
ತರಿ (ಧಾ) = ತುಂಡರಿಸು ೩-೭೬
ತರಿವಾಳ್ = ಖಡ್ಗ ೩-೨೯
ತರ್ತ್‌ವೆನ್ = ತಪ್ಪುಮಾಡಿ
ತಪ್ಪ್ (ಧಾ) = ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳು (ತಟ್ಟ್ - ಹೊ. ತು.) ೮-೪೯
ತಳಪಂ = ಥಳಥಳಿಸುವ ೧೨-೩೬
ತಳರೋ (ಧಾ) = ಬಳಲಿಸು ೩-೧೮
ತಳೊ = ಸಮತಟ್ಟು ೩-೩೭
ತಳ್ಳ್ (ಧಾ) = ನೂಕು ೪-೬
ತಟ್ (ಧಾ) = ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು ೮-೪೯
ತರೊಪತ್ತ್ = ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ತೂಗಿ ನೋಡು ೧೧-೨೪
ತರೊಮೆ = ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ೨-೬೪
ತಾಡವು (ಧಾ) = ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಗುವಂತೆ ಒತ್ತಿಹಿಡಿಯು, ಘಟ್ಟಿಸು ೮-೨೪
ತಾಪತ್ಯೆ = ತಪತಿಯ ಸಂತಾನದವನು ೧೦-೫೪
ತಾಪಿಪು, ತಾಪೀಪು = ದುಃಖಿಸು ೮-೫೫
ತಾಮಸೀಪು = ತಡಮಾಡು ೧-೨೯
ತಾಮು = ತಾವು
ತಾವು = ಠಾವು ೯-೧೦
ತಾಟ್ (ಧಾ) = ತಗ್ಗು ೩-೭೯
ತಿಂತ್ರಿಣಿ = ಹುಣಿಸೆ ಮರ ೨೪-೨
ತಿಕೊಳ್ (ಧಾ) = ಉಜ್ಜು ೫-೨೫
ತಿಗ್‌ಟ್ = ಸೀಳು ೧೬-೭೫
ತಿಗೆ, ತಿಗೆಯ್ (ಧಾ) = ತುಂಬು, ಪೂರ್ಣವಾಗು ೨-೧೩, ೫-೬೫, ೨-೭೭
ತಿಗೆಪು (ಧಾ) = ತೆಗೆಯು

ತಿಗೆಪೋ = ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಡು ೩-೭೨

ತಿಗೆಯಾಲಾ = ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ೭-೧೨

ತಿಗೆವು = ವಿಭಜನೆ, ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ ೨-೧೩೪

ತಿಚ್ಚಿಗ್ = ಸಿಗ್ಗು, ನಾಚಿಕೆ ೧೪-೧೮

ತಿನ್ಕುಳು = ಮನೆಯ ಹೊರ ಜಗಲಿ ೬-೬೦

ತಿಮಿರ್ = (?) (ತಿಗುರು – ಕ. ?) ೧೧-೩೨

ತಿಮಿಲೆ = ಒಂದು ಚರ್ಮವಾದ್ಯ ೧೧-೩

ತಿಮೆ = ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮುಳ್ಳಿನ ಮರ ೨೪-೧೧

ತಿರಿಯುಣ್ಕೇ = ತಿರಿದುಣ್ಣುವವ

ತಿರಿವರ್ಪೊ = ತಿರುಗಿಸು ೨೦-೨೯

ತಿರೆ = ತೆರೆ ೫-೬೯

ತಿರೆಪು (ಧಾ) = ಕ್ಷೌರಮಾಡು (?) ೭-೪೧

ತಿರ್ಕ್ (ಧಾ) = ಸಿಲುಕು ೧೮-೭೨

ತಿರ್ಕ್ = ತಿಕ್ಕಾಟ ೧೮-೭೨

ತೀರ್ = ಸಾಧ್ಯವಾಗು

ತುಡ್ (ಧಾ) = ಧರಿಸು ೩-೪೮

ತುಡರೀಪು = ತೊಡಗು

ತುಡೆಂಗ್ = ತೊಡಗು

ತುಡೆಪು (ಧಾ) = ಲೇಪಿಸು, ಉಜ್ಜು ೩-೪೮, ೧೬-೪೯

ತುಣೆ (ಧಾ) = ಸಂತೋಷಪಡಿಸು, ಸಂತೋಷಿಸು ೫-೧೩, ೧-೧೧

ತುಣೆಯಂತ್ರೊ = (?) ೨೩-೧೪

ತುರೆ (ಧಾ) = ತೊರೆಯು ೨-೧೦೭

ತುತ್ತೀಕೊ = ಕೃತ್ರಿಮ ೬-೧೫

ತೃಣಪೀಠೊ = ಹುಲ್ಲುಚಾಪೆ

ತೆಗಡ್ = ಕಮಟುವಾಸನೆ ೨೩-೨೪

ತೆತ್ತ್ (ಧಾ) = ಕೀಲಿಸು, ಕೆತ್ತಿಸು ೧೧-೧೪, ೫-೭೬

ತೆತ್ತಿಪು = ಪ್ರಯೋಗಿಸು, ಗುರಿಯಿಡು ೨-೧೯೧

ತೆಳಿತಾರ್ಪು = ಹಾಸ್ಯಮಾಡು ೧-೧೭

ತೆಳಿಪೋ = ಸಂತೋಷಪಡಿಸು ೧-೧೦೮

ತೆಳಿಯ್ (ಧಾ) = ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರು, ತಿಳಿಯಾಗಿರು, ಸಂತುಷ್ಟನಾಗು ೨-೬೬

ತೆಳಿಯೋ = ತಿಳಿವು ಉಳ್ಳವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು ೨-೧೫೫

ತೆಳಿಯೋ = ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸು, ಸಂತೋಷಪಡಿಸು ೬-೨

ತೆಳಿವು = ಸಂತೋಷ, ಪ್ರತಿಭೆ ೧-೯, ೧೮-೭೫

ತೆರ್‌ಪೋ = ತುಂಡಾಗಿ ಹೋಗು, ರಟ್ಟಿ ಹೋಗು ೨-೧೪೨

ತೆರಸಾಕೊ = ದೂರಸರಿಸು ೨-೧೯೦

ತೆರಿ (ಧಾ) = ಸಿಡಿಯು ೬-೪

ತೆರಿತ್‌ಡ್ = (?) ೨-೧೪೫

ತೆರು = ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗ ೨-೧೮೮

ತೆರುಕೀಪು = ಸಿಡಿದು ಹಾರು, ರಟ್ಟು ೩-೮೪

ತೆರುವಟಿ = ದಾರಿ, ಮಾರ್ಗ ೬-೬೯, ೫-೬೦

ತೆರ್ಮ, ತೆರ್ವ = ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗ ೫-೪೧

ತೆಟಿಯ್ (ಧಾ) = ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗು, ಅರ್ಥವಾಗು ೨-೧೦೯

ತೇ (ಧಾ) = ತೇಯು ೧೬-೯೧

ತೇಜೊ = ಕಾಂತಿ, ಘನತೆ ೧೨-೩೧, ೫-೫೧

ತೇಜೊಂತ ಜನೊ = ಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ೧೧-೨೮

ತೊಂಡಾಯೊ = (?) ೧೮-೭೯

ತೊಟ್ಟ್ (ಧಾ) = ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿಯು, ಆಲಿಂಗಿಸು ೨೨-೩

ತೊಡ್ (ಧಾ) = ತೊಡು ೧-೧೩೭

ತೊಡಕ್ (ಧಾ) = ಸಿಲುಕು ೨-೮೨

ತೊಲ್ತ = ಹಿಂದಿನ ೧೭-೨೦

ತೊಲ್ಲೆ = ಕೆಡುಕು ೧೮-೨೮

ತೊಪ್ಪ್ = ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿಯು ೧೭-೧೪

ತೊಟ್ = ತೊಡು

ತೋಲ್ಪೆ = ಸುಲಗ್ನ (?) ೧೧-೩೧

ತ್ರಿಯಂಗೊ = ಮೂರು ವಿದ್ಯೆಗಳು ೨-೧೭೦

ಥ

ಥಳ್‌ಗ್, ಥಳ್‌ಗ್ (ಧಾ) = ಥಳಥಳಿಸು, ಹೊಳೆಯು ೧೨-೧೪

ಥಳರ್ (ಧಾ) = ನಡುಗು, ಬೆದರು ೫-೪೧

ಥಳರೋ = ಸೋಲಿಸು ೧೮-೬೭

ಥೊಪ್ಪನೆ = ಬೇಗನೆ

ದ

ದಂಡ್ = ದಂಟು ೪-೪

ದಂಡಿಪ್ರು = ಕಷ್ಟಪಡು ೯-೫೨

ದಂಡೆ = ಭುಜದಂಡ ೯-೫೨

ದಂಡ್ಯೆ, ದಂಡೀಯೆ = ಪಲ್ಲಕಿ ೧೨-೨

ದಂಡೆ = ಕೋದಂಡ ೧೪-೨೫

ದಂಪೊ = (?) ೨-೮೯

ದಕ್ಕ್ = ದಂಟೆ

ದರ್ದುರೆ = ಕಪ್ಪೆ ೨೦-೭

ದರ್ಪಣೊ = ಕಾಠಿನ್ಯ

ದಾಂಡ = ದಂಡನೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ

ದಾಯೊ = ಆದಾಯ ೧೦-೨೯

ದಾಸಿನಿಪು = ಉದಾಸೀನಮಾಡು ೧೮-೨೪

ದಿಕ್ಕಲು = (?) ೧೪-೪೫

ದುರಿತಾಗ್ರೊ = ದುರಂತ ೫-೪೬

ದುರೆಕ್ (ಧಾ) = ದೊರೆಯು, ಸಿಗು ೯-೯

ದುಷ್ಕೃತೊ = ಪಾಪಕಾರ್ಯ

ದೂರತರೊ = ಅತಿದೂರ

ದೃಶಿಕ್ ಆಸ್ಟ್ = ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ

ದೃಶಿವಾರಿ = ಕಣ್ಣೀರು ೭-೩೮

ದೃಶೊಮುಂದಾನೃಪತಿ = ಕುರುಡನಾದ ಅರಸ

ದೆಂಡ = ಶಿಕ್ಷೆ ೧೮-೭೯

ದೆಂಡಿಪ್ರು = ತೊಳಲು, ಶ್ರಮಪಡು ೧-೩೦, ೧-೪೯

ದೆಂಡಿಪ್ರು = ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸು ೧-೫೩

ದೆಂಡಿಪ್ರು = ಹೆಮ್ಮೆಪಡು; ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸು ೧-೮೫

ದೆಗೆತಪ್ಪು = (?) ೨-೧೮೦

ದೆರ್‌ಶನೊಮು ಉಡ್‌ಪೊ = ಭೇಟಿಮಾಡಿಸು ೩-೯೨

ದೇಶಿ = ದೇಶದ ಜನರು ೩-೯೨

ದೇಹಾರೊ = ದೇವಪೂಜೆ ೧೮-೮೯

ದೈವಜ್ಞಕೆ = ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದವನು

ದ್ವಾಸ್ಥ = ದ್ವಾರಪಾಲಕ

ಧ

ಧ್ಂಪೆರ್ = (?) ೨-೮೯

ಧಕ್ಕೆ = ಥಕ್ಕೆ ೫-೧೬

ಧರಿಪ್ರು = ಭಾವಿಸು ೯-೧೨

ಧಾತ್ರೀಂಶಧರ = ಶಿವ ೨-೧೭೦

ಧಾತು = ಆಸಕ್ತಿ

ಧಾಮರೊ = ಬರಗಾಲ ೧೮-೭೯

ಧಾವತಿ = ಆಯಾಸ ೫-೨೮

ಧುರೆ = ರಾಜ (ದೊರೆ - ಕ.) ೪-೬

ಧೂಣ್ಮೆನ = ಥೊಪ್ಪನೆ ೮-೩೬

ಧೂಮಿಪ್ರು = ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕು ೯-೫೪

ಧೂಳ್ ಎಡ್‌ಪು = ಧೂಳೆಬ್ಬಿಸು ೧೯-೨

ಧೂಳಿಪ್ರು = ಧೂಳೀಸಮವಾಗು ೧೧-೧೧

ಧೆಮರೊ = (?) ೧೪-೮೨

ನ

ನ್‌ಗ್‌ಟ್ = ಜಾರು ೮-೩೬

ನ್‌ಗಪು (ಧಾ) = ಪ್ರಕಟವಾಗು, ಮೇಲೇರು ೧೪-೧೪

ನ್‌ಗಪೊ = ಪ್ರಕಟಪಡಿಸು ೩-೧೬, ೭-೫

ನ್‌ಗಾಪು (ಧಾ) = ನೆಗೆಯು, ಮೇಲೇಳು ೧೧-೫

ನ್‌ಡ್ = ನೀಳವಾದ ೧೨-೨೭

ನ್‌ಡ್ = ನಡು, ಮಧ್ಯೆ ೩-೭೨

ನ್‌ಮುಕ್ (ಧಾ) = ಮೇಲಕ್ಕೇರು ೨೪-೧೨

ನ್‌ಡುವಾದ್ಯೊ = ಉದ್ದವಾದ ವಾದ್ಯ, ನಾಗಸ್ವರ (?) ೫-೧೬

ನ್ೀಕ್ (ಧಾ) = ನೂಕು ೩-೭೩

ನ್ೀಳ್ (ಧಾ) = ಚಾಚು ೫-೧೦೨

ನ್ೀಳ್, ನ್ೀಳೊ = ಉದ್ದಂಡ, ನೀಳವಾಗಿ ೩-೯೨

ನಂಗೊ = ವಿವರವಾಗಿ, ಮರೆಮಾಚದೆ ೧-೬೯

ನಂಗೊ = ಟೊಳ್ಳುವಸ್ತು (?) ೧೬-೨೨

ನಂಚೆ = ಹಾಗೆ (ಪದಾದಿಯಲ್ಲಿ ನತ್ವಾದೇಶ – ಅಂಚೆ > ನಂಚೆ) ೧೪-೫೪

ನಂದಿ = ನಂದಿಮರ, ಮಹಗನಿಯನ್ನು ಹೋಲುವ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮರ. The tree Cedrela Toona, Roxb. ೨೪-೨

ನಟೀಪು = ನರ್ತಿಸು ೧೦-೧

ನಡಕೇರ್ = ಪಾದಚಾರಿಗಳು, ನಡೆದುಹೋಗುವವರು ೧೧-೧೦

ನಡುಚಣ್ಣೊ = ಸಣ್ಣ ನಡು ೧೬-೯

ನಭೆ (ಧಾ) = ನವೆಯು ೯-೩೫

ನರ್ಪು (ಧಾ) = ನಲಿಯು ೭-೪೨

ನರ್ಮೊ = ರಹಸ್ಯ ೯-೪

ನರ್ಮೊ = ಹಾಸ್ಯ, ವಿನೋದ ವಚನ ೭-೧೫

ನರ್ಮೊ = ವೈಮನಸ್ಯ ೧೮-೨೭

ನಲೆಪು (ಧಾ) = ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಳಾಡಿಸು ೨-೧೪೧

ನಾಡ್‌ಸ್ಪಿ = (?) ೧-೧೨೬

ನಾಮಾ = ನಮ್ಮ ೨-೧೦೭

ನಾಲಿಶೆ = ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕು ೩-೭೭

ನಿಗಪು (ಧಾ) = ಮೇಲೆತ್ತು ೧೪-೨೫

ನಿಗಪು (ಧಾ) = ಎಬ್ಬಿಸು ೧೬-೩೦

ನಿಗಪು (ಧಾ) = ಪ್ರಕಟವಾಗು, ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆ ೨೦-೭

ನಿಣಿಲ್ = ನೆರಳು ೩-೭೧

ನಿದಿ, ನಿದೆಯ್ (ಧಾ) = ತುಂಬು ೧೭-೨೭, ೧೦-೧೦

ನಿದೆ (ಧಾ) = (?) ೬-೧೦

ನಿದ್ರೆಡ್ = ನಿದ್ರಿಸು ೯-೨

ನಿನೆವು = ನೆನಪು

ನಿನ್ನಿ = ಸತ್ಯ (ನನ್ನಿ – ಕ.) ೧-೧೨೬

ನಿಮ್ಮೆರ್ (ಧಾ) = ಏರು ೧೧-೪೦

ನಿಯೋಗಿ = ಆಪ್ತ ಜನ ೧೧-೩೯

ನಿರಸೀಪು = ದೂರಮಾಡು, ತಿರಸ್ಕರಿಸು ೧-೩೩, ೩-೮೯

ನಿರೂಪಿಪು = ತೋರು, ಪ್ರೇರೇಪಿಸು ೨-೧೦೨, ೬-೪೪

ನಿರೂಪಿಪು = ತಯಾರಿಸು, ಆಯ್ಕೆಮಾಡು ೬-೬, ೨-೪೯

ನಿರೂಪಿಪು = ಯೋಚಿಸು, ನೆನೆಯು ೨೦-೧೪

ನಿರೆಯಿಲ್ಲ್ = ನೆರೆಮನೆ ೯-೩೯

ನಿರ್ಬೀಯುಪ್ಪಡ್ = ನಾಚಿಕೆಗೊಳ್ಳು ೧೪-೧೭

ನಿಲೆಬೂಡ್ = ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಬೀಡು ೧೧-೯

ನಿಲ್ಪ = ಸಹಿತ ೨-೧೮೬

ನಿಲ್ಪೊ (ಧಾ) = ನಡೆಸು ೪-೧೬

ನಿರೆ (ಧಾ) = ನೆರೆಯು ೨೩-೨೦

ನಿವಾಳಿಪು = ಹೋಗಲಾಡಿಸು

ನಿಷಂಗಿಪು = ಬಿಲ್ಲುಬಾಣ ಧರಿಸು (?) ೨೦-೩೭

ನಿಷಂಗಿಪು = ಐಕ್ಯಹೊಂದು, ಜತೆಗೂಡು ೧೩-೨೩

ನೀಣಿ = ಹಗ್ಗ (ನೇಣು – ಕ.) ೯-೬೧

ನೀಯ್ = ನೀನು

ನೀಲೋದವೆ = ನೀಲ ಜಲ ೧೨-೪೮

ನೀಟ್ (ಧಾ) = ನೀಡು, ಚಾಚು ೫-೧೭, ೮-೨೩

ನುಡಿಕಾರೆ = ಮಾತುಗಾರ (ಹೊಗಳುಭಟ?) ೧೧-೩೯

ನುರಿಯ್, ನುರಿ (ಧಾ) = ತುಂಡುತುಂಡಾಗು, ನುಚ್ಚುನೂರಾಗು ೭-೨೩, ೨-೩೯

ನುರೆ (ಧಾ) = ಪುಡಿಯಾಗು ೬-೪

ನುರ್ತ್‌ಡ್ = ನುಗ್ಗುನುರಿಮಾಡಿ ೧೪-೨೦

ನುಟ್ಗ್ = ನುಗ್ಗು ೬-೬೯

ನೂಕಾಯೊ = (?) ೧-೧೮೬, ೯-೨೨

ನೂಟ್ (ಧಾ) = ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ೨-೧೪೬

ನೃಪರಾಧ = (?) ೨-೧೮೩

ನೆಂದ್‌ಪು, ನೆತ್ತ್‌ಪು = ನಿಲ್ಲು

ನೆತ್ತ್‌ಟಿಲ = (?) ೧೧-೪

ನೆತ್ತಿಗೆ = ನೆತ್ತಿಂಗ (ನತ್ತ್ - ತು. ಪ.) ೨೪-೧೪

ನೆದಿಪು = (?) ೯-೩೧

ನೆನ = ನನ್ನ

ನೆನೆಡ್ = ಒದ್ದೆಯಾಗು ೧-೧೬೭

ನೆರೊ = ಆಕಾರ, ರೂಪ ೫-೭೦

ನೆರ್ಙನ = ಸರಿಯಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ೨-೩೨, ೯-೭೭

ನೆಲ್ = ನೆಲೆ, ಆಧಾರ

ನೆಸಲಂ, ನೆಸಳೆ = ವಾದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ ೧೧-೩

ನೇನ್ = ನಾನು ೯-೧೫

ನೇಮೊ = ನಿಯಮಾನುಷ್ಠಾನ

ನೈಪು (ಧಾ) = ನೋಯು ೯-೧೬

ನೌಟ್ (ಧಾ) = ಊಳಿಡು ೨-೩೧

ಪ

ಪಂದೆಲ್ = ಚಪ್ಪರ (ಹಂದರ - ಕ.) ೧೦-೨

ಪಕ್ಕಡೆ = ನೀರು ತುಂಬುವ ಚೀಲ ೯-೫೭

ಪಕ್ಷೇ = ಅಥವಾ ೩-೮೫

ಪಕ್ಷೇ = ಒಂದು ವೇಳೆ ೧೦-೪೭

ಪಗಳಿ = ಬಾಣ ೩-೮೪

ಪಜಿವೋದೆರ್ = (?) ೧೪-೬೫

ಪಜೆಮೀಯ್ = ಚಾಪೆಮೀಯು (ವಿವಾಹದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಜರಗುವ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭ) ೧೭-೬೦

ಪಚ್ಚೆ = ಪಚ್ಚೆಕದಿರು ಎಂಬ ಪರಿಮಳದ ಗಿಡ ೨೪-೮

ಪಟುಭೇರಿ = ದೊಡ್ಡ ಡೋಲು

ಪಟ್ಟವಾಟಿ = ಪಟ್ಟೆ (?) ೧೧-೧೫

ಪಟ್ಟಸೊ = ಒಂದು ವಿಧದ ಕೊಡಲಿ ೩-೧೦

ಪಟ್ಟಾಂಗೊ = ಆಜ್ಞೆ ೨-೧೮೦

ಪಟ್ಪೊ = ಪಾಲುಮಾಡು ೧೮-೩೯

ಪಟ್ಪೊಟ್ (ಪಟ್ಪ್ + ಕೊಟ್) = ಪಾಲುಮಾಡಿ ಕೊಡು ೧೮-೨೬

ಪಠೀಪೊ = ಕಲಿಸು

ಪಡ್ (ಧಾ) = ಹಾಡು ೫-೧೦೯

ಪಡಡಕ್ಕೆ = ಒಂದು ವಿಧದ ವಾದ್ಯ (A Kettle drum -Kittel) ೧೧-೩

ಪಡಣೊ = (?) ೯-೧೭

ಪಡಲ್ಯೆ = (?) ೧೧-೨೮

ಪಡಿಯಾರೆ = ದ್ವಾರಪಾಲಕ (ಪ್ರತೀಹಾರ - ಸಂ.)

ಪಡಿವು = ಪದ್ಧತಿ (ಪದಿವ್ - ಮ.) ೧-೬೦

ಪಡೊ = ವಸ್ತ್ರ (ಪಟ - ಸಂ.) ೩-೪೪

ಪಡೊ ಪಾರ್ಪೊ = ಬಟ್ಟೆಹಾಸು ೧೧-೨೪

ಪಣೆ = ಪನ್ನೀರು ೧೧-೨೩

ಪಣೆಯಾವ (?) = ಹೇಳಲು (?) ೨೦-೨೦

ಪಣ್ಣ = ಮಾತು

ಪತ್ತಾಸ್ = ಪತ್ತಾಯ

ಪತ್ಥ = ಎಲ್ಲಾ (ಪತ್ತ್ - ಮ.) ೮-೧೭

ಪಥ್ಯೊಮ ಆಕೊ = ಹಿತವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು

ಪದ್‌ರ್‌ವೆರ್ = ಹನ್ನೆರಡು ೩-೬೨

ಪದ = ಸಂಗತಿ (ಹದನು - ಕ.) ೧೫-೨೯

ಪದಕಂ = ಪದಗಳು, ವಾಚಕಗಳು ೫-೫೩

ಪದಕೊ = ಒಕ್ಕಣೆ ೯-೧೦೬
ಪದಘಟ್ಟಣೆ = ಹಜ್ಜೆಗಳ ಘರ್ಷಣೆ ೧೧-೫
ಪದಪಿನ್ = (?) ೭-೧೬
ಪದೆ = ಮಂಗಳವಾದ್ಯ ೫-೯೭
ಪದೆ = ಪ್ರೀತಿಸು ೬-೭೪
ಪದೆಯಾರ್ = (?) ೨-೧೫೭
ಪನಿಪು (ಧಾ) = (?) ೫-೨೮
ಪನೆ = (?) ೭-೧೮
ಪಯ್ಯೆನ = ಮೌನವಾಗಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ೨-೧೦೦, ೨-೧೮೫
ಪರ್‌ಸ = ಪರುಷದ ಕಲ್ಲು ೮-೭
ಪರತಾವು = ಬೇರೆ ಠಾವು ೨೪-೧೩
ಪರವು = ಹರಕೆ ಹೇಳು, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು ೧೧-೩೪
ಪರಿ (ಧಾ) = ಮುಂದುವರಿಯು
ಪರಿಘೊ = ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಡತಿಯಂತಹ ಒಂದು ಆಯುಧ ೩-೧೦
ಪರಿಣಾಮ = ಸುಖ ೨-೮೮
ಪರಿತರ್ = ಹರಿದುಬರು ೭-೨೪
ಪರಿತೈತರ್ = ಹರಿದುಬರು
ಪರಿಪು (ಧಾ) = ತುಂಡರಿಸು ೬-೧೫
ಪರಿಭಂ = ಅಪಮಾನ ೧೬-೫೧
ಪರಿಭೋ = ದುಃಖ ೨-೧೦೭
ಪರಿಮಾರ್ (ಧಾ) = ಸಂಚರಿಸು ೧೦-೩೫, ೭-೩೯, ೧-೧೫೮
ಪರಿಮಾರ್ (ಧಾ) = ಜೊತೆಸೇರು ೨೨-೨೭
ಪರಿಮಾರ್ (ಧಾ) = ಹುಡುಕು ೧೬-೬೮
ಪರಿಮಾರ್ = ಆಚರಿಸು ೧೮-೧೦೮
ಪರಿವರ್ತಿಪು = ಹೊಗಳು ೨-೧೮೬
ಪರಿಶೆ = ಹಾಗೆ
ಪರು = ಹಲ್ಲು ೯-೧೧
ಪರೆಲ್ = ಹರಳುಕಲ್ಲು ೮-೪೩
ಪರೊ (ಧಾ) = ಹರಕೆಯುನ್ನು ಬೇಡು ೫-೬೭
ಪರೊ (ಧಾ) = ಹರಸು ೫-೩೭, ೧೯-೧೩
ಪರ್ಬ್ = ಗೊಣಗು (ಹರಟು - ಕ.; ಪರೆಂಚ್ - ಹೊ.ತು.) ೩-೭೪
ಪರ್ಬ್ = ಹಬ್ಬು, ಪ್ರಕಟವಾಗು ೬-೨, ೨-೩೧
ಪಲ್ಲೆ = ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಭಾಗ ೨-೧೯೧
ಪಸ್ಸ್ = ಹಿಡಿಯು
ಪಳವು = (?) ೧೦-೩೦
ಪಳವೂ = (?) ೧೪-೧೮
ಪಳೊವು = (?) ೨೦-೩೯, ೫-೮೯
ಪಟ್ಸ್ಸಿ = ಅಕ್ಕ (ಪಳದಿ, ಪರ್ದಿ - ಹೊ.ತು.) ೫-೮೮
ಪಾಂಡಿಲೊ = ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹಕ್ಕಿ ೨೪-೧೪
ಪಾಂದೆಟಿ = (?) ೨೪-೧೪
ಪಾ (ಧಾ) = ಹಾಸು ೧೬-೭೧
ಪಾಕೊ = ಹದ ೧೮-೧೩
ಪಾಕೊ = ಸಮಾಧಾನ ೩-೭೩
ಪಾಕೊ = ಎಲ್ಲ ೧-೧೮೬
ಪಾಕೊ = ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಕರ್ಮ (ಕರ್ಮವಿಪಾಕ - ಸಂ.) ೯-೩೬
ಪಾಕೊ = (?) ೧-೧೭೫
ಪಾರೊಮಾಕೊ = ಕಲಿಸು
ಪಾಡ್ (ಧಾ) = ಹಾಡು
ಪಾಡ್ = ಹಾಡು, ಪದ್ಯ
ಪಾಡ್ = ಪ್ರಕಾರ ೨೦-೨೮
ಪಾಡ್ = ಯೋಗ್ಯ ೧೬-೫೬
ಪಾಡ್ = ಅವಸ್ಥೆ ೭-೨೧
ಪಾಡಿಪು = ಮಲಗು ೫-೨೩
ಪಾಡ್ಯೆ = ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ೧೬-೮೦
ಪಾತೆರ್ (ಧಾ) = ಮಾತಾಡು
ಪಾತೆರಿ = ಪಾದರಿ (ಪಾಟಲ - ಸಂ.) ೨೪-೨
ಪಾಸಿಪು = ಉಪವಾಸ ಮಾಡು

ಪಾಯ್ (ಧಾ) = ಚುಚ್ಚು, ಹಾಕು ೨-೬೫
ಪಾಯ್ (ಧಾ) = ಹೊಡೆಯು ೯-೨೧
ಪಾಯ್‌ಡ್ = ಎಸೆಯು, ಹಾಕು
ಪಾಯಿ(ಜ್ಜಿ) = (?) ೩-೬೬
ಪಾಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಿ = ಕಪಟೋಪಾಯವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ೯-೯೪
ಪಾರ್ (ಧಾ) = ನಿರೀಕ್ಷಿಸು, ನೋಡು ೬-೨೮, ೯-೬೪
ಪಾರಣೆ = ಊಟ ೯-೫೭
ಪಾರ್ಪು = ನಿರೀಕ್ಷಿಸು ೧೮-೨೪
ಪಾರ್ಪು = ನಿಲ್ಲು ೧೪-೫೨
ಪಾರ್ಪುಡ್ = ನಿಲ್ಲಿಸು ೬-೧
ಪಾರ್ಪೊ = ಇರಗೊಳಿಸು, ನಿಲ್ಲಿಸು ೧-೭೮, ೨-೧೧೦
ಪಾರ್ಪೊ = ಮಂದಿರ (ಪಾರ್ಪಿಡಂ - ಮ.) ೨೧-೨
ಪಾವುಡೊ = ಉಡುಗೊರೆ ೧೮-೨೬
ಪಾಸ್ = ಹಾಸುಗೆ ೧೬-೭೧
ಪಾಸಡಿ = ಜೊತೆಗಾತಿ, ಜೊತೆಗಾರ
ಪಾಳಿ = (?) ೧-೭೭
ಪಾಟಿ = ಸರದಿ ೯-೨೪
ಪಾಟಿ = ಆಜ್ಞೆ ೧-೯೪
ಪಿಂತೊ = ತಿಳಿವಳಿಕೆ ೧-೧೯೧
ಪಿಜೆಯ್ (ಧಾ) = ಹಿಸುಕು ೨-೧೨
ಪಿದವಾಳೆಯೊ = (?) ೧೮-೬೧
ಪಿದೆಸ್ಸಿ = ಹೊರಗಿರುವ ೧೪-೭೭
ಪುಂಡ್ = ಸಭೆ
ಪುಂಡ್‌ಪಾಯ್ = ಗುಂಪಿನ ಮೇಲೆ ಎರಗು
ಪುಂಡರ = ಕಮಲ (ಪುಂಡರೀಕ - ಸಂ.) ೧೦-೧೫
ಪುಗೆಯ್ (ಧಾ) = ಹೊಗೆಯು ೨೩-೨೪
ಪುಡ್ (ಧಾ) = ಹಿಡಿಯು ೧೦-೨೯
ಪುಡ್‌ಕ್ಕೆ = ಬುಟ್ಟಿ ೧೧-೨೬
ಪುಡವಾಡ್ = ನಮಸ್ಕರಿಸು
ಪುಡಿತಾಳೊ = ಒಂದು ವಿಧದ ತಾಳ; ಹಿಡಿ (Handle) ಇರುವ ತಾಳ ೩-೪೪
ಪುಡಿಯಾನೆ = ಹೆಣ್ಣಾನೆ (ಪಿಡಿ - ಕ.) ೧೨-೧೬
ಪುಡೆವು = ಪಕ್ಷಪಾತ ೧೮-೪೩
ಪುಣೆ (ಧಾ) = ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು, ಶ್ರಮಪಡು ೬-೩೦, ೧೪-೭೩
ಪುದಿಯ = ಹೊಸ ೩-೬೨
ಪುದುಬಾಟ್ಟಿ = ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬದುಕು ೭-೯
ಪುದೆ (ಧಾ) = ವ್ಯಾಪಿಸು (ಪುದಿ - ಕ.) ೧೨-೩೪
ಪುನಲ್ = (?) ೨೩-೩೩
ಪುನಲೋ = ಮುಳುಗಿಸು ೫-೫೫
ಪುಯ್ಯೆಲ್ = ಗೋಳಾಟ ೧೮-೭೯
ಪುಯ್ಯೆಲ್‌ಡ್ = ಗೋಳಿಡು ೨-೯೨
ಪುರಿ (ಧಾ) = ಪರಿಹರಿಸು ೨೦-೧
ಪುಲಬೋಂಟೆ = ಕಾಡುಬೇಟೆ
ಪುಲೆಂಜ್, ಪುಲೆಂಜೊ (ಧಾ) = ತಿಳಿಯು ೬-೪೬, ೯-೮೪
ಪುಷ್ಪ್ (ಧಾ) = ಹುಟ್ಟು
ಪುಳೆ (ಧಾ) = ಹೊಳೆಯು ೧೦-೨೯
ಪುಳೆಯೋ (ಧಾ) = ಪಳಗಿಸು
ಪುಟ್ಂಗಿ = ಪುನುಗು ೧೧-೨೬
ಪುಟಿಲ್ = ಕೊಳಲು (ಪುರಾಲ್ - ಹೊ.ತು.) ೩-೪೪
ಪೂಣ್ (ಧಾ) = ಬಾಣಬಿಡು ೧೬-೩೬
ಪೃಥಗ್‌ತ್ತ್ = ವೃಥಾ, ಸುಮ್ಮನೆ
ಪೆಚ್ಚ್ (ಧಾ) = ಹಿಗ್ಗು, ಹೆಚ್ಚಾಗು
ಪೆಜ = ಹೆಬ್ಬಲಸು ೨೪-೩
ಪೆರ್ಣ್ = ದೊಡ್ಡ ೫-೯೫
ಪೆರ್ಣುಯ್ಯಲೆ = ದೊಡ್ಡ ಉಯ್ಯಾಲೆ
ಪೆರ್‌ತೆರುವಟೆ = ಹೆದ್ದಾರಿ ೮-೨
ಪೆರಮಾರ್, ಪೆರಮಾರ = ಪಿರ್ರೆ (ಪೊರವಾರಂ - ಹ. ಗ.) ೧೨-೩೪೩, ೧೨-೧೧
ಪೆರಮಾರ್ತ್ = ವರ್ತನೆ ೧೬-೪೮

ಪೆರಮುಟ್ಟ್ = ಹಿಂದಿರುಗು ೨೩-೪೪
ಹಿಂಜರಿಯು ೧೫-೧೪
ಪೆರವೊಟ್ಟ್ = ಹಿಂದಿನಿಂದ
ಪೆರಿಮಾರ್ (ಧಾ) = ವ್ಯವಹರಿಸು, ನಡಕೊಳ್ಳು ೧೮-೭೫
ಪೆರಿಯಮ್ಮೆ = ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ೬-೬೫
ಪೆರ್ಮಲೆ = ಗೊಂಡಾರಣ್ಯ ೧೮-೫೭
ಪೇರ್ (ಧಾ) = ಹೊರಿಸು ೧೬-೨೪
ಪೈ (ಧಾ) = (?) ೧೬-೭೬
ಪೈರ್ಮಡಿ = ಐದುಮುಡಿ (?) ೬-೬೮
ಪೊಂಡಿ = ದಾಸಿ ೧೪-೧೮
ಪೋಂಡಿ = (?) ೧೧-೨೨
ಪೊಗ್ (ಧಾ) = ನುಗ್ಗು ೩-೬೮
ಪೊಡೆ = ಮನಸ್ಸಿಗಾದ ಆಘಾತ ೧೭-೧೧
ಪೊದ್ (ಧಾ) = ಮುಚ್ಚಿಡು ೮-೩೬
ಪೊದ್ (ಧಾ) = (?) ೮-೫೧
ಪೊದ್‌ವಳ್ = ಅರಳು (ಪೊದ್ದೊಳ್ - ತು. ಪ.) ೧೪-೭೨
ಪೊದು = ನೆಂಟಸ್ತನ ೬-೬
ಪೊದುಕೊಳ್ = ಗಂಟುಕಟ್ಟು ೧-೧೭೨
ಪೊಣ್ಣೆಜವು = ಹೆಂಗುಸು
ಪೊಯ್ (ಧಾ) = ಸುರಿಯು ೩-೬೭
ಪೊಯ್‌ಪೋ (ಧಾ) = ಹೊಡೆಸು ೫-೧೦೧
ಪೊಯಿಲ್ = ಹೊಡೆತ ೩-೭೧
ಪೊಯ್ಯ್ = (?) ೬-೫೦
ಪೊಯ್ಯನೆ = ಮೌನವಾಗಿ ೯-೬೪
ಪೊಯ್ಯಿ = ಹುಸಿ ೨-೮೧
ಪೊರ್, ಪೊರುವು (ಧಾ) = ಹೋರಾಡು ೨೩-೧೫, ೨೩-೨೯
ಪೊಲಿಪು = (?) ೧೧-೩೦
ಪೊಲಿಪು, ಪೊಲಿಪೋ (ಧಾ) = ಜರಗಿಸು ೧-೧೩೫, ೨-೪೫
ಪೊಲುವೋ = (?) ೨-೭೬

ಪೋಕ್‌ಕ್ = ಹೋಗಲು
ಪೋಲ್ = (?) ೧೪-೬೭
ಪೋಲ್ಪು (ಧಾ) = ಹೋಲಿಸು ೪-೧೩
ಪೋಲ್ಯೆ = ನ್ಯಾಯ (?) ೯-೪೯
ಪೋಲ್ಯೆಟೇ = ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ೧-೧೧೦
ಪೋವಪು = ಸಾಕು (ಪಾಪು, ಯಾವು - ಹೊ. ತು.) ೯-೪೫
ಪೋಸ್ಪಪೊ, ಪೋಸ್ಪಾಪು = ಸಾಕು ೨-೧೪೦, ೫-೨೮
ಪೋಟ್ (ಧಾ) = ಮುರಿಯು ೧೪-೫೦
ಪ್ರಕಾಂತೆ = ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ೩-೧೭
ಪ್ರಚಲತ್ವೊ = ಪ್ರಚಲಿತ ವಿಚಾರ ೨೨-೨೫
ಪ್ರತಿಕುಳು = ಪ್ರಭೃತಿಗಳು ೯-೧೦೭
ಪ್ರತಿಪ್ರತೀ = ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ೧೮-೩೧
ಪ್ರಬಲೀಪೊ = ಬೆಂಬಲಿಸು ೩-೫೮
ಪ್ರಸೆರ್ = ತರುಣರು ೨-೬೫
ಪ್ರಸ್ತಾಪೊ = ಪ್ರಸ್ಥ, ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ೭-೪೧
ಪ್ರಾಪಿಪು = ಪಡೆಯು, ಸೇರು, ಒದಗು ೧-೪೯, ೧-೫೨
ಪ್ರಾಪ್ತೊ = ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯದ ಫಲ, ಭಾಗ್ಯ ೧-೨೯, ೫-೩೮
ಪ್ರೇರಿಪು = ಆಜ್ಞಾಪಿಸು

ಫ

ಫಣೆ = ಪನ್ನೀರು (?) ೧೧-೧೧
ಫಲವೆ = ಅಡ್ಡಣದಂತಹ ಒಂದು ಸಾಧನ ೩-೧೧
ಫಲೀಪು = ಫಲಕೊಡು ೧೧-೩೭
ಫಲು = ಹಲವಾರು
ಫಲುಕಾಲೊ = ಬಹಳ ಕಾಲ
ಫಲುಸ್ಪಾರೊ = ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೬-೩೮
ಫಲೆರ್ = ಹಲವರು ೩-೧೬
ಫಿಳಿ = ಸುಲಭ (?) ೬-೧೭
ಫೆರಿಯಮ್ಮೆ = ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ೧೮-೩೯

ಫೆರಿಯೊ = ಬಹಳವಾಗಿ

ಬ

ಬಂಟ್ = ಪೌರುಷ (ಬಂಟುತನ -Heroism - Kittel) ೧೭-೫೦

ಬಟ್ಟೊವು = ಸುತ್ತಲೂ ೩-೩೮

ಬಡತಾಣೊ = ಬಡತನ ೫-೯೧

ಬಣ್ಣೊ = ಅಪಮಾನ ೧೪-೧೯

ಬನಿ = (?) ೨೩-೨೭

ಬರಕ್ = ಬರುವಿಕೆ ೧೨-೪೬

ಬರೆತೊ = ಬರೆಹ ೧೬-೪೯

ಬಲತಿಕ್ಕ್ = ಬಲಭಾಗದ ದಿಕ್ಕು ೧೮-೧೪

ಬಲವರ್ = ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬರು

ಬಲಸ್ಸ್ = ಬಲ (ನೋಡಿ - ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ ಸ್ಕಂಧ -೧, ಅಧ್ಯಾಯ -೧೨, ಪದ್ಯ -೧೫) ೬-೭೧

ಬಲಿ (ಧಾ) = ಎಳೆಯು, ಬಿಗಿಯು ೫-೪೧, ೫-೬೮

ಬಲಿಕಾರೆ = ಬೆಸ್ತ (ಬಲೆಗಾರ - ಕ.)

ಬಲ್ಲಾಳ = ಅರಸ ೧೧-೩೧

ಬಲ್ಲಿಕ್ಣಾಯೆ = ತಿಳಿದವನು ೧೨-೭

ಬಲ್ಲಿಯಾಯೆ = ದೊಡ್ಡವನು ೧೮-೨೮

ಬಹುನಾಮೆ = (?) ೨೪-೪

ಬಳರ್ (ಧಾ) = ಬೆಳೆಯು, ಬೀಳು (?) ೬-೨

ಬಳಸಾ = ಸುತ್ತುವರಿಯು ೩-೫೧

ಬಳಾಪು = ಬೆಳೆಯು ೫-೮೧

ಬಳೆಯಂಪತ್ತ್ = ಸುತ್ತುವರಿದು (?) ೩-೧೮

ಬಳೆಸಾ = ಸುತ್ತಲೂ ೧೧-೪

ಬಟಿ = ದಾರಿ ೨೦-೮

ಬಟಿಲಾ = (?) ೯-೩೧

ಬಾಗಿ = ಬಾಗಿಲು ೧-೧೩೬ ೨೧-೩

ಬಾಡಟಿ = ಬಾಡು ೫-೨೫

ಬಾರ್ (ಧಾ) = ಬಾಚಿ ತೆಗೆ

ಬಾರಿಪು = ತಡೆಯು, ಅದುಮಿ ಹಿಡಿಯು, ನಿವಾರಿಸು ೨೩-೫೩, ೧೪-೮೫

ಬಾವೊ (ಧಾ) = ಬಾಗಿಸು ೧೫-೨೪

ಬಾಶಿಪತ್ತ್ = ಹಟಮಾಡು ೯-೮೨

ವಾಸೆ = ಹೊಕ್ಕುಳದ ಮೇಲಿನ ರೋಮಗಳ ಸಾಲು ೧೨-೧೧

ಬಾಹಟ = ಬಾಹಟನೆಂಬವನು ಬರೆದ ವೈದ್ಯ ಗ್ರಂಥ ೨-೬೧

ಬಾಳ್ (ಧಾ) = ರಾಜ್ಯವಾಳು ೧-೪೨

ಬಾಟ್ತೆ = ಜೀವನ ೬-೨೪

ಬಂಬಿ = ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ

ಬಿಬ್ಬಿರಾಬಿರಿ = ಒಡೆದು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗು (ಬಿಬ್ಬರಬಿರಿ = to burst open-kittel) ೧೪-೧೭

ಬಿನ್ನಾಣ = ಬೆಡಗು, ಚಂದ ೫-೧೧

ಬಿನ್ನೃ = (?) ೯-೮

ಬಿರ್‌ದೇ = ಬಿರುದುಳ್ಳವ ೨೩-೪೫

ಬಿರಲ್ = ಸಮಸ್ಯೆ ೧೧-೮

ಬಿರಲ್ = (?) ೧೧-೩೩

ಬಿರಲಾ = ಬೋರಲಾಗಿ ಬೀಳು ೨-೮೮

ಬಿರಿ (ಧಾ) = ಒಡೆಯು ೮-೪೫

ಬಿಚ್ಚು ೯-೬

ಬಿರಿ (ಧಾ) = ಚದುರು, ಮರಳಿ ಹೋಗು ೭-೨೦

ಬಿರು = ಔತಣ ೭-೨೦

ಬಿರುವಾಕೊ = ಔತಣಮಾಡಿಸು ೨-೧೫೯

ಬಿರುವಾರಿಪು = ಔತಣದ ಊಟಮಾಡು ೧೧-೧

ಬಿರುವೆ = ಬಿಲ್ಲುಗಾರ ೧೬-೩೭

ಬಿರುವೇಚಾಡ್ = (?) ೧೪-೬೬

ಬಿರೊ (ಧಾ) = ಬೆರೆಯು

ಬಿಲ್ಮೃ = ಬಿಲ್ಲುವಿದ್ಯೆ (?) ೩-೧೨

ಬಿಸವೋ = ತೊಡಗಿಸು

ಬಿಳಿಚ್ಚಂ = ಬೆಳಕು ೧೦-೨೧

ಬಿಳಿಚ್ಚೊ = ಸತ್ಯ ೬-೫೧
ಬೀತಿ = ಬೀದಿ ೨೧-೩
ಬೀಪು (ಧಾ) = ಎಸೆಯು ೧-೧೨೮
ಬೀರಿ = ಬೆಂಕಿ ೧೮-೩
ಬೀಸರಿಪು = ತಲೆತಿರುಗು ೯-೨೧
ಬುಗ್ಳ್ = ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನುಡಿಯು, ಬೊಗಳು ೨-೧೮೦
ಬುಗ್ಳ್(?) = ೧೮-೫೧
ಬುಗ್ಟ್ = ಉದ್ವೇಗ ೨-೧೫೦
ಬುಟ್ಟೊ, ಬೊಟ್ಟೊ = ರಾಶಿ (ಕ. ಬೆಟ್ಟ) ೫-೧೩, ೫-೭೨
ಬುಡಿವು = ಸಾಕೆನಿಸು ೧೨-೮
ಬುಡೆಕೊಳ್/ಬುಡೆಪಾಲಿಪು/ಬುಡೆಯುಪ್ಪು/ಬುಡೆಲಾಭಿಪು = ಬೀಳ್ಕೊಡು ೫-೬೨ ೬-೪೩
ಬುದೊ = ಪ್ರಾಣ ೯-೭೩
ಬುದೊತಪ್ಪೊ = ವಧಿಸು ೬-೨೧
ಬುದೊಮುದ್ರಿಪು = ಪ್ರಾಣಕಳೆಯು ೧-೨೦
ಬುಳಂಬ್ = ಔತಣ ೧-೧೪೨
ಬುಳಂಬ್ (ಧಾ) = ಬಡಿಸು ೧-೧೧೯
ಬುಳಂಬೋ = ಔತಣಮಾಡಿಸು (?) ೧೭-೬೦
ಬುಳೆರ್ (ಧಾ) = ಬೆಳೆಯು, ವರ್ಧಿಸು
ಬುಟ್ತಿಪು = ಬೀಳಿಸು ೨-೧೫೧
ಬುಜ್ಜೊ = ಬಿಡಿಸು ೧೭-೪೦
ಬೂಡ್ = ಅರಮನೆ ೧೦-೧೭
ಬೂಡಾರೊ = ಬಿಡಾರ ೧೧-೧೦
ಬೂಡಾರೊ ಬುಡ್ = ಬಿಡಾರ ಹೂಡು ೧೬-೫೬
ಬೂತ್ = ಭೂತ (ಹ. ಗ. ಬೂತು) ೨೩-೫೨
ಬೂಳ್ತರ್/ಬೂಟ್ತಿಪು = ಬೀಳಿಸು ೨-೧೪೧
ಬೂಟ್ತಿರ = (?) ೧೬-೧೮
ಬೂಟ್ಪು = ಬೀಳಿಸು ೨-೩೮
ಬೆಂಪು = (?) ೨-೮೯
ಬೆಂಬಳಿವರ್ = ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ಬರು ೯-೧೦
ಬೆರ್ತ್ಸ್ಟ್ = ಅನಂತರ ೧-೪೨
ಬೆನಿಬೆಂಪೊ = ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಸು ೨-೧೦೩
ಬೆನ್ಣ್ (ಧಾ) = ಮಾಡು
ಬೆನ್ಪೊ = ಮಾಡಿಸು ೨-೩೪
ಬೆಮರ್ (ಧಾ) = ಬೆವರು
ಬೆರ್ಪು = ಹೇವರಿಸು (?) ೧೦-೬೦
ಬೆರ್ಪೋಕ್ಣ = ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ ೧೭-೨೪
ಬೆರಿಪಾಡ್ = ಬೆನ್ನಿಗೆ ನಾಟು (?) ೨-೮೪
ಬೇಳ್ (ಧಾ) = ಯಾಗಮಾಡು ೪-೧೩
ಬೆಳಿ+ಆ = ಬೋಳಾಗು ೨೪-೧೦
ಬೆಳಿತ್ = ಬಳಿಕ ೬-೨೫
ಬೆಳಿರ್ ಸ್ಥಲೊ = ವಿಶಾಲ ಮೈದಾನ ೨-೧೮೭
ಬೆಳ್ಪುಡೆ = ಬೆಳಕು, ಬೆಳಗು ೮-೧೧
ಬೆಟ್ತ್/ಬೆಟಿತ್/ಬೆಟ್ತ್ = ಮತ್ತೆ
ಬೆಟ್ಪು = ಬೆಳಕು ೧೦-೨೩
ಬೇಪೇರ್ = ಬೆಪ್ಪರು (?) ೨-೧೧೭
ಬೇರ್ಪು = ಬೆವರು
ಬೇರ್ (ಧಾ) = ಮೇಲೆತ್ತು ೧೪-೪೧
ಬೇರೀಪು = ಬೆಂಬತ್ತು ೩-೮೩
ಬೇರೂಂದ್ = ಬೇರುಬಿಡು ೧೨-೧೨
ಬೇಟ್ಪು = ಬೇಹುಗಾರಿಕೆ ೧೬-೬೮
ಬೈಹಾಳಿಕೆ = ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ೧೮-೭೬
ಬೊಂದಾಲ್ = (?) ೧೪-೬೭
ಬೋಟಿಪು (ಧಾ) = ಕ್ಷೌರಮಾಡು ೭-೪೦
ಬೋಡ್ = ಬೇಕು
ಬೋಡ್ (ಧಾ) = ಬೇಡು, ಯಾಚಿಸು ೧೭-೨೬
ಬೋರ್ತ್ಣ = ಬೇಕಾದುದು ೫-೫೭
ಬೋರ್ತಿ = ಬೇಕಾದ
ಬೋವರೊ = ಯುದ್ಧ (ಕ. ಬವರ) ೧೮-೯೯

ಭ

ಭಂಗಿಪು = ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿಯು
ಭಂಗೊವರ್ಪೊ = ಕಷ್ಟಕೊಡು
ಭಂಡ್ = ಮೋಸಗಾರಿಕೆ ೮-೩೩
ಭಂಡ್ = ಲಜ್ಜೆ ೧೪-೧೫
ಭರ್ಗ್ (ಧಾ) = ಬಳಲಿಸು ೧೬-೩೮
ಭಜಿಸ್ಪೀಪು/ಭಜೀಪು = ಭಜಿಸು ೧೭-೨೯ ೧೦-೬೧
ಭಯವಿೀಪು = ಭಯಗೊಳ್ಳು, ಹೆದರು ೫-೪೭
ಭಲ್ಲವಿಪು = ಬಳಲು ೨-೭೮
ಭವಿಪು = ಉಂಟಾಗು
ಭಾಮಿಪು/ಭಾಮಿಪೊ = ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸು = ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸು, ಒಪ್ಪಿಸು ೨೦-೨೩ ೧೬-೬೫
ಭಾರಂ = ಜೋರಾಗಿ (?) ೩-೮೮
ಭಾರ್ಯಕಾರ್ಯೊ = ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ೪-೪
ಭಾಷೀಬುಡ್ = ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪು ೬-೩೩
ಭಾಸ್ಕರಿ = ಕರ್ಣ ೩-೯೩
ಭೇದಿಪು = ಭೇದಮಾಡು ೨-೧೩೩
ಭೃಷ್ಟ್ = ದೋಷಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು ೧-೧೬

ಮ

ಮಂಚವೊ = ಮಂಚ ೧೬-೧೯
ಮಂಜ = ದೈವಗಳ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳ ೨೪-೯
ಮಂಡೆತಾ ವರತೊ = ಹಣೆಯ ಬರೆಹ ೯-೧೦೮
ಮಂದಜ = ಕಮಲ
ಮಂದಧಿ = ಸಮುದ್ರ ೧೪-೫
ಮಂದಿಪು = ತಡಮಾಡು ೫-೧೯
ಮಂದೊ = ಮೆಲ್ಲನೆ, ನಿಬಿಡವಾಗಿ, ದಟ್ಟವಾಗಿ
ಮಗ್‌ಟ್ (ಧಾ) = ಹಿಂದಿರುಗು ೨-೧೧೮
ಮಗ್‌ಟ್ (ಧಾ) = ಮಗುಚಿಬೀಳು ೧೪-೭
ಮಗ್‌ಟಿಲ = ಮತ್ತೆಯೂ ೩-೬೦
ಮಜ = ಮಚ್ಚೆ, ಕಪ್ಪು ಕಲೆ ೧-೨
ಮಠೊ = ಸಂಧ್ಯಾಮಠ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ ೯-೩೭
ಮಡರಿ = ಮಡದಿ, ಹೆಣ್ಣು ೨-೧೧
ಮಡವು = (?) ೨-೮೭
ಮಡಿವು = ಮರಣ ೬-೧೬
ಮಣಿ (ಧಾ) = ವಿನಯದಿಂದ ಬಾಗು, ಶಿರಬಾಗು ೬-೩೦
ಮತಿ = ಸಾಕು
ಮತಿತಪ್ಪು = ಮೂರ್ಛಿತನಾಗು ೨-೧೦೧
ಮತಿಮಾನ್ = ಜಾಣ
ಮದನತಾಪನೆ = ಕಾಮದಾಹ ೧೭-೨೭
ಮದನಾತುಣಿ = (?) ೧೨-೩೫
ಮದಲ್ = ಮದಿಲುಗೋಡೆ ೬-೬೦
ಮದೀಯೆ = (?) ೮-೨೪
ಮದೆ (ಧಾ) = ಮುಚ್ಚು ೫-೬೯
ಮದೆ = ಆಶ್ರಯ
ಮದೆನೀ ಪ್ರಾಪಿಪು = ಮರೆಹೋಗು, ಶರಣಾಗು ೨೩-೪೮
ಮದೆಪಾತೆಡೊ = ಮುಚ್ಚುಮಾತು ೫-೯೨
ಮನಸಾರ್‌ಸ್ಟ್ = ಮನಸಾರೆ (?), ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ೪-೧೩
ಮನಿಪು (ಧಾ) = ಹೇಳು
ಮನುಂಪಿ = ತುಟಿ (ಮೂಂತ್ರ್ - ಹೊ. ತು.) ೧೨-೩೪
ಮನೊತಾಳ್ = ಮನಗುಂದು ೧೧-೩೭
ಮನ್ನತ ದಿನೊಂಟ್ = ಮರುದಿವಸ
ಮನ್ನತ ವಾಸರೊ = ಮರುದಿವಸ ೧೮-೩೭
ಮನ್ನತಾಳ್ = ಮಗುದೊಬ್ಬಳು
ಮನ್ನಯೀಪು = ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸು, ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸು ೪-೧
ಮರ್‌ಗ್ (ಧಾ) = ಮರುಗು, ದುಃಖಿಸು ೧೭-೪೮

ಮರಮಲ್ಲವೆ ಪುಂಡ್ = ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳ ಸಮೂಹ (?) ೨೨-೩೦

ಮರೀಪು (ಧಾ)

ಮರಿಯಿಪ್ಪು = ಮರಣಹೊಂದು, ಸಾಯು ೭-೨೯

ಮಲ್ಲೋದರ = ಗಣಪತಿ ೧೧-೩೧

ಮಸೆಪ್ಪೋ = ಹರಿತಮಾಡು ೧೧-೪೧

ಮಸೆಮುಟ್ಟ = ಕೊನೆವರೆಗೂ ೧೫-೩

ಮಹಡೋಂಬಿ = ಕಪಟತನ

ಮಹಾಭರತ = (?) ೧೧-೪

ಮಾರ್ಕೋಲ್ = ಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರ, ಪ್ರತಿ ಬಾಣ ೩-೭೦

ಮಾಟೊ = ದುಷ್ಕಾರ್ಯ ೭-೨೩

ಮಾಡಾಂಬಿ = ಒಂದು ಜನಪದ ದೈವದ ಹೆಸರು, ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀದೇವತೆಯ ಹೆಸರು ೧೬-೫೪

ಮಾಣ್ (ಧಾ) = ಹೋಗಲಾಡಿಸು ೫-೫೬

ಮಾತ್ (ಧಾ) = (?) ೯-೪೨

ಮಾತೊ (ಧಾ) = ಪಳಗಿಸು (ದೀಹ) ೧೮-೫೮

ಮಾತ್ರೆ = (?) ೧೦-೨೧

ಮಾತ್ರೆಲಾ = ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ೧೪-೬೨

ಮಾದ್ರ್ = ಮಾದಳ (ಸಂ. ಮಾತುಲಂಗ) ೨೪-೪

ಮಾನಿಪ್ಪು = ಗೌರವಿಸು ೯-೧

ಮಾನೆ = ಮಾನವಂತ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ೪-೯

ಮಾನ್ಯೊಂಟೆರ = ಬಾಲಕರು (?) ೩-೨೫

ಮಾನ್ಯೊ = ಗಂಡುಮಗು, ಹುಡುಗ (ಮಾಣಿ - ಹೊ.ತು.) ೧-೪೫

ಮಾನ್ಯೊ = ಮರ್ಯಾದೆ

ಮಾಮುತನೊ = ಮಾವನ ಸ್ಥಾನ ೧೧-೮

ಮಾರೋಡ್ = ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ, (ಕಾಯಿ)? ೨೪-೩

ಮುಡೆ (ಧಾ) = ನೇಯು ೧೨-೩೬

ಮುಡಿ = ತಲೆ ೩-೪೧

ಮುತ್ತ್ (ಧಾ) = ಆವರಿಸು

ಮುತ್ತರೆಯೊ = ಮೂರು ಸಲ ೨-೧೪೦

ಮುತ್ತವು = ಅಂತ್ಯವಾಗು ೨-೨

ಮುತ್ತಾರ್, ಮುತ್ತಾರೊ = ಮೂರುಸಲ ೭-೪೧, ೨-೧೧೨

ಮುತ್ತೀಕುಡೆ = ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿನ ಜಾಲರಿಗಳು ಇರುವ ಕೊಡೆ ೧೧-೪

ಮುತ್ತೀಸತ್ತೆ = ಮುತ್ತಿನ ಸತ್ತಿಗೆ, ಮುತ್ತಿನ ಕೊಡೆ ೩-೪೧

ಮೂವಸನೊ = ಉತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರ (ಸಂ. ಮಹಾವಸನ : ತು. ಮೂಸಡಿ) ೧೦-೪೯

ಮಾಸ್ (ಧಾ) = ಬಣ್ಣಗುಂದು ೯-೬

ಮಿಗ್‌ಸ್ಟಿ = ತಂಗಿ ೫-೧೮

ಮಿತ್ತರ್ = ಮೇಲೇರು ೮-೧೨

ಮಿತ್ರಕೆ = ಗೆಳೆಯ

ಮಿನಪು (ಧಾ) = ಮಾತಾಡು

ಮಿಸಿರಿ = ಚಿನ್ನ ೫-೭೫

ಮುಂಚಿಸ್ಟ = ಮೊದಲಾಗಿ ೧-೧೬೭

ಮುಕುಮೊ = (?) ೧-೩

ಮುಕ್ಕಳ್ = ಮೂರುಸಲ ೫-೯೩

ಮುಖರಂಗೊ = ಮುಖವೆಂಬ ರಂಗಮಂಟಪ ೧೦-೧

ಮುಖ ಸೊನ್ನೆ = ಮುಖದಿಂದ ಮಾಡುವ ಸಂಜ್ಞೆ ೧೪-೭೮

ಮುಗಿಲ್ = ಮಿಗಿಲು ೩-೫೬

ಮುಗೆಯ್ = ಮೊಗ್ಗೆ ೧೨-೪೬

ಮುಗೆಯೆ = ಬೆಸ್ತ ೮-೧೩

ಮುಟ್ಟ್ = ಮೆಟ್ಟುಗಲ್ಲು ೩-೩೮

ಮುಟ್ಟ್‌ಬೂಳ್ = ಪಾದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಬೀಳು ೧-೫೨

ಮುಟ್ಟಿ = ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧ ೩-೨೯

ಮುಡಿಬಾರೊ = ಕೂದಲರಾಶಿ (ಕೇಶಭಾರ) ೯-೬

ಮುತ್ತೊ = ಸಮೂಹ

ಮುತ್ಥ್ = ಕೊನೆ, ಅಂತ್ಯಕಾಲ ೫-೬೫

ಮುತ್ಥ್ = ಮಟ್ಟ, ರೀತಿ ೧-೧೧

ಮುತ್ಥೆ (ಧಾ) = ಮುಗಿಸು ೧-೩೫

ಮುದಿಪು (ಧಾ) = ಮುಗಿಸು ೨೩-೧೧

ಮುದಿಯ್ (ಧಾ) = ಗಾಯವಾಗು ೧೬-೩೮

ಮುದ್ರಿಪು (ಧಾ) = ಮುದುಡಿ ಮಲಗು ೨-೭೦

ಮುದ್ರಿಪು (ಧಾ) = ಬೀಳಿಸು ೧೫-೭

ಮುದ್ರಿಪು (ಧಾ) = (?) ೨-೮೨

ಮುದ್ರೆ = ಉಂಡೆ ೯-೬೮

ಮುರ್‌ಗ್ = (?) ೯-೧೧

ಮುರು = (?) ೬-೪

ಮುರೆ (ಧಾ) = ಮೆತ್ತು ೧೪-೨೮

ಮುರೆ (ಧಾ) = ಗರ್ಜಿಸು ೧೬-೪

ಮುರೆಯೊಳ್ = ಸಂಮಿಶ್ರವಾಗು ೨-೧೪೭

ಮುರೆಯೊಳ್ = ವಿಲಾಪಿಸು ೧೧-೩೯

ಮುರೆಯೋಂದ್ = ಗೋಳೋ ಎಂದು ೮-೨೬

ಮುರೆಯೋಕೊಳ್ = ಮೊರೆಯಿಡು ೨-೯೦

ಮುಸಲೊ = ಒನಕೆಯನ್ನು ಹೋಲುವ ಒಂದು ಆಯುಧ ೩-೧೦

ಮುಳೆ (ಧಾ) = ಮೊಳಕೆ ಬರು ೬-೧೭

ಮುಟಿಗ್ (ಧಾ) = ಮೊಳಗು ೨೦-೮

ಮುಟಿಸ್ = ಒಂದು ವಿಧದ ವಾದ್ಯ ೫-೯೭

ಮುಟಿಲೋಂಪ = ಮೊಳಕಾಲವರೆಗೆ ೧೫-೧೨

ಮೂರ್ಖ್ = ಮೂರ್ಖತನ

ಮೂಜೆನತಾಪಳ್ = ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ

ಮೂಜೆರ್ (ಧಾ) = ವರ್ಧಿಸು

ಮೂಡ್ (ಧಾ) = ಮುದುಡು ೧-೮೪

ಮೂರ್ತೊ = ಮುಹೂರ್ತ

ಮೂಲೊಮುತ್ಥ್ = ಬುಡವೇ ನಾಶವಾಗು

ಮೂಸ್ಪಲೀಪು = ಮೂದಲಿಸು ೪-೭

ಮುಳಂಕಲೀಪು = ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನೂರು

ಮೂಟ್ (ಧಾ) = ಸದ್ದುಮಾಡು ೫-೪೭

ಮೆಂಚೊರಿ = ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ೭-೧೮

ಮೆಗ್‌ಸ್ಪಿ = ತಂಗಿ (ಮೆಗ್‌ದಿ)

ಮೆದ್‌ಪು (ಧಾ) = ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಟ್ಟಿ ಶಬ್ದಮಾಡು, ಸಂಜ್ಞೆಮಾಡು ೧೪-೭೭

ಮೆನ್ನ್ = ಕಿಡಿ ೩-೮೪

ಮೆಲಿಪು = ಮಿಶ್ರಮಾಡು, ಮೆಟ್ಟಿ ಹದಬರಿಸು

ಮೆಲ್ಲರಿ = (?) ೨-೨೧

ಮೇರ್ಕಟ್ಟೆ = ಮೇಲ್ಕಾಪು, ಚಪ್ಪರದ ಅಥವಾ ಮಾಡಿನ ಅಡಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವ ವಸ್ತ್ರ ೧೧-೧೮

ಮೇಡ್ (ಧಾ) = ಮೇಯು

ಮೇಲ್+ಆ್ಬುಟಿಕೊ = ಮೈದಡವು ೧೮-೩೫

ಮೇಳೈಪೊ = ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸು ೧೧-೨೧

ಮೈತುನೆ = ಮೈದುನ (ಮೈತ್ನೆ - ಹೊ.ತು.) ೬-೨೫

ಮೊಪ್ಪ್ (ಧಾ) = ಮೆಟ್ಟು ೨-೧೮೪

ಮೋದಿರೊ = ಉಂಗುರ (ಸಂ. ಮುದ್ರಾ)

ಮೋಹರೊ = ಸೈನ್ಯ

ಯ

ಯಂತ್ರ = ಮೋಸಗಾರಿಕೆ ೬-೪೧

ಯಂತ್ರಪಾಪೆ = ಯಂತ್ರದ ಗೊಂಬೆ ೧೧-೧೩

ಯವಾದ್ = ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯ (ಕ. ಜವಾಜಿ) ೧೧-೨೬

ಯಾವಿಲ್ಲ = (?) ೨೩-೧೦

ಯಿಮುಕ್ = ನಿಮಗೆ

ಯಿರಡುಂಡಾಮುಪ್ಪೊ = ಮೂವತ್ತೆರಡು ೭-೮

ಯೀಕ್ = ಗುರಿ, ಲಕ್ಷ್ಯ ೧೦-೩೬

ಯೀರಾಜಿ = ಹನ್ನೆರಡು ೩-೩೭

ಯೀಹಿ = ಇಸ್ಸಿ! (ಹೇವರಿಕೆಯ ಉದ್ಗಾರ)

ಯೆಳಿಯಾತ = ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ೬-೨

ಯೇಪತ್ = ಯಾವಾಗ ೧-೫೬

ಯೇರ್ = ಭರತ, ಉಬ್ಬರ ೨-೫೦

ರ

ರಂಗಬುದ್ಧಿ = ಸುವಿವೇಕಬುದ್ಧಿ

ರಂಜಕೊ = ಆಟ, ವಿನೋದ ೨-೧೩೯

ರಪುಚ್ಚೆ (ಇಲ್ಲಿ ಆದಿಯ ಅಕಾರ ಲೋಪವಾಗಿದೆ) = ದಾಸವಾಳ ೨೪-೮

ರಮೀಪು = ಭೋಗಿಸು ೧೭-೨೬

ರಾತಿ (ಆದಿಯ ಅಕಾರ ಲೋಪವಾಗಿದೆ) = ಶತ್ರು ೧೬-೩೨

ರಾತ್ರಿಂಶಾಂಶಜೆ = ಚಂದ್ರವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವನು ೧೦-೨೧

ರಾತ್ರಿಂಶಾನನೆ = ಚಂದ್ರಮುಖಿ ೧೪-೬೨

ರಾವೊಯ್ (ಧಾ) = ಬಾರಿಸು, ಶಬ್ದಮಾಡು (?) ೫-೧೪

ರಾಷ್ಟ್ರವೆರ್ = ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರು ೯-೮೫

ರಾಹುತಿಕೆ = ಕುದುರೆಸವಾರಿ ೩-೧೮

ರಿಣೊ = ಪಾಪದ ಋಣ, ಪಾಪದ ಉಳಿಕೆ

ರೆಂಜಿಪು = ಸಂತೋಷಪಡು

ರೆಚೀಪು = ವರ್ಣಿಸು, ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡು ೧-೧೪೪, ೫-೮೪

ರೆಚೀಪು = ಹೇಳು ೧-೫೮

ರೆಣೀತ್‌ನವು = ಋಣವಿದ್ದದ್ದು ೨-೧೬೭

ರೆಮೀಪು = ಸುಖಿಸು

ರೆಸಿಪು, ರೆಸೀಪು = ಆನಂದದಿಂದಿರು, ಸಂತೋಷಪಡು

ರೋಳೊ = ಶಬ್ದ ೨-೯೨

ಲ

ಲಂಡೆ = ಮೋಸಗಾರ ೮-೩೩

ಲಕ್ಷಣೊ = ಗುರಿ (?) ೩-೨೧

ಲಕ್ಷಪುರೊ = ಅರಗಿನ ಮನೆ ೬-೨೭

ಲಳಿತೊ = ಸರಳ, ಶಾಂತ

ಲಾಪಿಪು = ಮಾತಾಡು ೭-೧೩

ಲಾಭಿಪು = ಪಡೆಯು ೫-೧೯

ಲೆಂಚಿ = ಏಣಿ ೫-೯೮

ಲೋಕಿತೊ = ಲೋಕದ ನಡತೆ ೯-೪೭

ಲೋಲೆಟ್ = ಮುಗ್ಧತನದಿಂದ ೧-೧೧೯

ಲೌಡಿ = ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ೧೨-೩೯

ವ

ವಂ = ದೊಡ್ಡ ೧೨-೨೦

ವಂಚಿಕ್ಕಾ = ಕಪಟತನ, ಸುಳ್ಳು ೧೦-೪೪, ೨೩-೪

ವಂಚಿಪು = ಮರೆಮಾಡು ೯-೧೨

ವಂಶಂಪಾಯೆನ = ವೈಶಂಪಾಯನ ಮುನಿ (ಈತ ವ್ಯಾಸನ ಶಿಷ್ಯ) ೧೦-೧೫

ವಚಿಸ್ಪೀಪು = ಹೇಳು ೧೭-೩೪

ವನಿ = (?) ೨೩-೩೮

ವರ್ = ಬರು

ವರಕ್ = ಆಗಮನ, ಬರುವಿಕೆ ೧೮-೯೨

ವರಟಾ = (?) ೯-೨೨

ವರಪುಷ್ಪೋಂಬುಳಕಾಸ್ಟ್ = (?) ೨-೬೪

ವರಿಯೀಪು = ವರಿಸು

ವರೆ (ಧಾ) = ಬರೆಯು ೧೪-೭೦

ವರ್ತ್‌ವೆ = (?) ೮-೧೪

ವರ್ತಕೊ = ನಡತೆ, ವಿಷಯು, ಕರ್ತವ್ಯ ೬-೬೦; ೮-೩೨; ೨೦-೧೦

ವರ್ತವೆನ್ = ಬರು ೧೮-೭೨

ವರ್ತಿಪು/ವರ್ತೀಪು (ಧಾ) = ೧. ನಡೆಸು ೨-೨, ೨-೫೬.

= ೨. ದೊರೆಯು, ಲಭಿಸು ೨-೧೫೬

ವರ್ಷಿಪು = ಸುರಿಸು

ವಲ್ಲಾ = ಬಾ (ಬಲ್ಲಾ - ಹೊ.ತು.) ೩-೮೩

ವಲಾಹಕೆ = ಮೋಡ ೨೩-೩೮

ವಾಚಾಟಕ ವೃಂದ = ವಾಚಾಳಿಗಳ ಗುಂಪು ೧೧-೨೨

ವಾಜಿಪ್ರು = ಓದು ೫-೪೯; ೯-೧೦೫
ವಾಮೆ = ವಧು, ಮಡದಿ ೧೬-೬೫
ವಾರಿಪ್ರು = ತಡೆಯು ೨-೮೬
ವಾಶಿ = ಛಲ ೨೩-೫೩
ವಾಸವಿ-ಅರ್ಜುನ ೧೦-೫೦
ವಾಹಕೊ = ವಾಹನ ೫-೭೭
ವಾಹೊ = ವಿವಾಹ
ವಿಗಡ = ಸಾಹಸಿ ೬-೨೭
ವಿಚಿತ್ರಿಪ್ರು = ಚಿತ್ತೀಕರಿಸು, ಚಿತ್ರಮಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸು ೬-೫೮
ವಿಟಚಿತ್ತೊಗಾರೆ = ವಿಟರ ಚಿತ್ತದಂತೆ ಚಿತ್ತವುಳ್ಳವನು ೧೨-೩೧
ವಿದೃವೆ = ವಿದುರ
ವಿಧಾನಿಪ್ರು = ವರ್ತಿಪ್ರು ೧೮-೧೫
ವಿನ್ನಪೊ = ಬಿನ್ನಹ ೫-೬೨
ವಿಭೊ = ವೈಭವ ೫-೪೯
ವಿಮಾಸಾ = ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಂಶಯ (?) (ಸಂ.: ಮೀಮಾಂಸಾ?) ೧೪-೧೩
ವಿರ್‌ದೀ = ಬಿರುದಿನ ೧೨-೪೫
ವಿರಧತ್ವೊ = ವೈರ ೧-೯೫
ವಿರಸಾ = ಸಹಿತವಾಗಿ (ವೆರಸಿ - ಹ.ಗ.) ೯-೨೩, ೯-೯೭
ವಿರೊ (ಧಾ) = ಬೆರೆಯು ೬-೩
ವಿಲಭೊ = ತಪ್ಪುವಿಕೆ ೧೭-೫೫
ವಿಲಾಪಿಪ್ರು = ಮರುಗು
ವಿಶ = ಬೇಗನೆ ೬-೨೬
ವಿಷ = ಹಾವು ೨-೬೯
ವೀಜ್ (ಧಾ) = ಬೀಸು ೩-೪೨
ವೀದಿ = ಮಾರ್ಗ (ಸಂ.: ವೀಥೀ) ೭-೨೪
ವೀರಿಯೊ, ವೀರ್ಯೊ = ಪರಾಕ್ರಮ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಬೀರ್ಯೊ - ಹೊ.ತು.)
ವೃಣೊ = ಹುಣ್ಣು ೧೮-೫೧
ವೃಣೊ = ಯೋಗ (ಸಂ.: ಋಣ) ೧೧-೭
ವೆಂಜೀಪ್ರೊ = ವ್ಯಂಜಿಸು, ಪ್ರಕಟಪಡಿಸು
ವೆರ್ರ = ಅನಂತರ
ವೇಗಿತ್ = ಬೇಗನೆ
ವೇತೆ = ಬೇರೆಯಾಗಿ (ಬೇತೆ - ಹೊ.ತು.)
ವೇಲೆ = ಸಮಯ (ಸಂ.: ವೇಲಾ)
ವೈತಾಳಿಕೆ = ಹೊಗಳುಭಟ ೨೩-೫೨
ವೈತೆರು = ಕಾಡುದಾರಿ (?), ಸಣ್ಣದಾರಿ (?) ೮-೨
ವೈಪಾರಿತ್ಯೊ = ವಿಪರೀತಾವಸ್ಥೆ
ವೈಮಾನಿಕೆ = ವಿಮಾನವನ್ನೇರಿದವ, ವಿಮಾನ ಯಾತ್ರಿಕ ೧೧-೩೦
ವೈಹಾಳಿಕೆ = ಕುದುರೆಸವಾರಿ ೬-೨೯
ವೊಸಗ್ = ಶೋಭಿಸು ೧೧-೬
ವ್ಯಂಜಿಪ್ರು = ಪ್ರಕಟವಾಗು, ಪ್ರಚಾರವಾಗು, ಗುರುತಿಸು ೨೨೦-೪೪; ೯-೨೯
ವ್ಯಥಿಪು = ವ್ಯಥೆಗೆ ಈಡುಮಾಡು
ವ್ಯಥೀಪ್ರು = ವ್ಯಥೆಪಡು ೬-೨೦; ೨೦-೪೧
ವ್ಯಾಘ್ರೀಪು = ವ್ಯಗ್ರಗೊಳ್ಳು ೨೩-೫೧
ವ್ಯಾಯೊ = (?) ೩-೬
ವ್ರತಿಯ್ = ವ್ರತಮಾಡು ೫-೧

ಶ

ಶಂಘಾತೊ = ಗುಂಪು ೧೦-೧೦
ಶಫಳೊ = ಸಬಳ
ಶಾಠ್ಯೊ = ದುರುಳತನ
ಶಾತಕುಂಭ = ಚಿನ್ನ ೧೧-೧೪
ಶಿಂಗಿ = ವಿಷ ೨-೧೫೭
ಶಿಂದಣೆ = ಕೆನ್ನೈದಿಲೆ ೨-೬೬
ಶಿಬಿಕೆ = ಡೋಲಿ, ಪಲ್ಲಕಿ ೧೨-೩೦, ೩-೪೩
ಶಿರೊ = ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ೨-೧೭೧
ಶಿಲೇಸೊ = ಕೆಲವು ದಿವಸ
ಶೀಂಪು (ಧಾ) = ಬುಸುಗುಟ್ಟು (ಸುಯಿಂಪು - ಹೊ.ತು.) ೨೪-೧೮
ಶೀಲಕಂ = ಸ್ವಭಾವ

ಶುದ್ಧಿ = ವರ್ತಮಾನ

ಶೂಂಪ್ಪೊ = ಬುಸುಗುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡು ೨-೧೫೭

ಶೂಲ್‌ಡ್ = ಆಣೆಹಾಕು ೧೫-೩

ಶೇಷಿಪ್ಪು = ಉಳಿಯು ೨೨-೬

ಶೋಚ್ಯ = ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ೯-೭

ಶೋಜೊವು = ತೋರಿಸು ೩-೩೬

ಶೋಲ್ಪೊ = ಸೋಲಿಸು ೬-೧೪

ಶೋಷಿಪ್ಪು = ಒಣಗು ೯-೬

ಶ್ರುತಿ = ಜನಶ್ರುತಿ, ಜನಜನಿತ ವಾರ್ತೆ, ನಿಂದೆಯ ಮಾತು ೧೭-೧೦

ಶ್ಲಾಘ್ಯೊ = ಗಣ್ಯ ೪-೪

ಷ

ಷಡಂಗ್‌ಡ್ = (?) ೨೦-೩೩

ಸ

ಸಂಕುಲಿಪ್ಪು = ಒಂದಾಗಿ ಸೇರು ೧೮-೪೪

ಸಂಕುಲಿಪ್ಪು = ಗರ್ವಿಸು ೧೧-೩೬

ಸಂಗೀಪ್ಪು = ಸಂಸರ್ಗಮಾಡು ೧-೨೪

ಸಂಗೋಷ್ಠಿ = ಮಾತುಕತೆ ೯-೩೮

ಸಂಗ್ರಹಿಪ್ಪು = ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡು

ಸಂಘಾತೊ = ಸಮೂಹ ೩-೪೪

ಸಂಚೊ = ಉತ್ತಮ ರೀತಿ ೧-೧೧೬

ಸಂಚೊ = ಅನುಕೂಲ

ಸಂಜೋಡಿಪ್ಪು = ಒಟ್ಟಾಗಿ ಜೋಡಿಸು ೯-೧

ಸಂತತೊ = ಸಂತೋಷ (ಸಂತಸ - ಕ.)

ಸಂತೊ = ಸಮಾಧಾನ ೧೭-೧೬

ಸಂತೊಮಾಕೊ = ಶಾಂತಗೊಳಿಸು, ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡು ೧-೧೫೪

ಸಂದೀಪ್ಪು = ಜೋಡಿಸು

ಸಂಧ್‌ಟ್ಟ್ = ಸಂದಿನಿಂದ (ಸಂದ್‌ಡ್ದ್, ಸಂದ್‌ಡ್ತ್ - ಹೊ.ತು.) ೩-೭

ಸಂಬದಿಪ್ಪೋ = ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡು ೬-೫೫

ಸಂಬದೀಪ್ಪು = ಸಮ್ಮತಿಸು

ಸಂಬಾದೊ = ಸಂಭಾಷಣೆ (ಸಂ.: ಸಂವಾದ) ೨೩-೫

ಸಂಭಾವಿಪ್ಪು = ಗೌರವಿಸು ೧೧-೩೯

ಸಂಭ್ರತ್ವೊ = ಅಹಂಕಾರ ೨೩-೩೦

ಸಂಭ್ರಮೀಪ್ಪು = ಗರ್ವಿಸು

ಸಂಯುತೊ = ಒಡನೆ, ಸಹಿತ

ಸಖ್ಯೊ = ಅಶಕ್ಯ (ಪದಾದಿಯ ಅಕಾರ ಲೋಪ) ೬-೧೧

ಸಗ್ಗಳೆ = ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆ (A vessel for holding drinking water-Kittel) ೧೨-೩೮

ಸತ್ತುಕುಳು = ಸಜ್ಜನರು

ಸದರೊ = ಸಲುಗೆ ೧೬-೪೦

ಸದಾಂತೊ = ಯಾವಾಗಲೂ

ಸದಾರೊ = ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ೧೮-೯

ಸನ್ನಿಭೆ = ಸಮಾನ

ಸಫಲ್ಯೊ = ಸಬಳ ೩-೧೧

ಸಫಳಿಯೆ = ಸಬಳವನ್ನು ಧರಿಸಿದವನು, ಈಟಿಗಾರ ೧೬-೩೭

ಸರಿಸಾರಿ ಸ್ವರೊ = ಸರಿಗಮಾದಿ (ಸಪ್ತ) ಸ್ವರಗಳು ೧೨-೪೦

ಸರೊಪ್ಪೊಯ್ = ಬೆನ್ನಟ್ಟು, ಬೇಟೆಯಾಡು (?) ೩-೭೦

ಸಲ್ಪು (ಧಾ) = ಸಲ್ಲಿಸು, ಅರ್ಪಿಸು ೨೨-೨೪

ಸಲ್ಪೊ = ನಡೆಸು, ಸಲ್ಲಿಸು

ಸಳೆ = ಚಾಮರ ೩-೪೦

ಸಟಿ = ಸೀಗುರಿ, ಚೌರಿ ೧೧-೪

ಸರ್ವಿಡೆ = ಎಲ್ಲೆಡೆ ೩-೭೬

ಸಾಮಂ = ಸತ್ಯ ೧೭-೬

ಸಾಮಾಸಾರೊ = ಸರ್ವಸಾರ

ಸಾರಲೋಚನೆ = ದೇವೇಂದ್ರ

ಸಾರಾಯೊ = ಸಾರ ೧೪-೩೦

ಸಾರೆ = ಶ್ರೇಷ್ಠ ೫-೮೫

ಸಿದ್ಧಿಪು = ಲಭಿಸು ೧೮-೧೨
ಸೀಮೆ = ಕ್ಷೇತ್ರ (?) ೩-೮೬
ಸೀಮೆ = ರಾಶಿ ೧೬-೨೩
ಸೀಮೆತಪ್ಪು = ಊರುಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು ೧-೧೦೫
ಸುಗೋಷ್ಠಿ = ಸುವಿಚಾರ ೧೦-೬
ಸುಶಿಖೊ = ತುದಿ ಚೂಪಾಗಿರುವ ೩-೧೧
ಸುತೆ = ಸುಣ್ಣ; ಕುಮ್ಮಾಯ (ಸುದೆ - ಕ.) ೧೧-೨೩
ಸುದೇವತಾಂಗೊ = ದೇವಾಂಗ ಸೀರೆ (ಕೈಮಗ್ಗದ ಸೀರೆ) ೫-೧೦೪
ಸುಪ್ಪು = (?) ೬-೩೫
ಸುರ = ಸ್ವರ ೧೬-೧
ಸುರ್ಪುನ = (?) ೬-೬೪
ಸುಶೀಣೆ = (?) ೨-೧೮೩
ಸುಳ್ಳಸ್ಟ್ = (?) ೨೦-೪೨
ಸೂಕ್ಷಿಪು = ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡು ೫-೮೪
ಸೂತ್ರಿಜಿಪ್ರೋ = ಉಪಾಯಮಾಡು ೪-೧೫
ಸೂತ್ರೊ = ಜನಿವಾರ
ಸೂರೆ = ಸರ್ವಸ್ವಾಪಹಾರ ೧೮-೭೯
ಸೃಜಿಪು = ನಡೆಸು ೪-೧೦
ಸೇರಿಪು = ಸಹಿಸು (ಸೈರಿಸು - ಕ.) ೨೨-೨೯
ಸೇರ್ಯೆ = *ಸೇರುವಿಕೆ, ಒಂದಾಗುವಿಕೆ ೧೦-೧೦
ಸೊಂಪು = ಸೌಂದರ್ಯ
ಸೊಗಸ್ (ಧಾ) = ಸಂತೋಷಪಡು
ಸೋಪದಂ = ಊಟದ ಪರಿಕರ (ಇಂ. Manu) ೯-೫೪
ಸೋಪದಂಶ = ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ೯-೪೯
ಸ್ಪರೀಶಿಪು = ಸ್ಪರ್ಶಿಸು
ಸ್ನುಶ್ಯೇ = ಸೊಸೆ ೨-೧೩೫
ಸ್ವಸ್ಥ = ಕೌಶಲ್ಯ ೧೬-೭೬
ಸ್ಥಾಯೆ = (?) ೧-೪೦
ಸ್ವಾದಜ್ಞೆ = ಸಜ್ಜನ ೧೭-೬೨
ಸ್ರಾವಿಪು = ಆಲಿಸು (ಶ್ರಾವಿಪು) ೧೦-೧

ಸ್ಟ್

ಸ್ಟಂಗ್‌ಯ್ (ಧಾ) = ಮುಳುಗು ೫-೨೬
ಸ್ಟ್ಂದು = ಇದು
ಸ್ಟ್ಂಬುಟ್ = ಇಲ್ಲಿ
ಸ್ಟ್ಂಬೆ = ಇವನು
ಸ್ಟ್ಡ್ (ಧಾ) = (?) ೧೧-೩೯
ಸ್ಟ್ಡೆಪಿನ್ = ತಿಳಿಯು
ಸ್ಟ್ತ್ತೀರಿ = ಇರಲಿಲ್ಲ ೨೦-೨೨
ಸ್ಟ್ತೆ = ಈಗ ೨೦-೧೫
ಸ್ಟ್ದಂತೆ = ಇಲ್ಲದೆ
ಸ್ಟ್ದನಾತ = ಇಲ್ಲದ
ಸ್ಟ್ದನೆತ್ತ್ಟ = ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ಸ್ಟ್ದ್ದಿ = ಇಲ್ಲ
ಸ್ಟ್ಮ = ನಿಮ್ಮ ೪-೨
ಸ್ಟ್ಳವಾಸೆ = (?) ೧೨-೩೯
ಸ್ಟ್ಟಿಲೋ = ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸು ೯-೩೧
ಸ್ಟಂಚ = ಹಾಗೆ ೫-೪
ಸ್ಟಕ್ಷಿಣಂ = ಆಕ್ಷಣ ೯-೭೫
ಸ್ಟಂಗಿತೆ = ಹಂಗಿಗ
ಸ್ಟಗಿಲ್ = ಅಗರುಗಂಧ
ಸ್ಟಜೆ = ಬ್ರಹ್ಮ ೧೬-೬೩
ಸ್ಟಜೆರ್ = ತೆರೆಗಳು ೧೪-೫
ಸ್ಟನುಮಾಂಪು = ಸಿದ್ಧತೆಮಾಡು ೧೭-೫೬
ಸ್ಟನುಲೇಪನೊ = ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚುವಿಕೆ ೫-೧೫
ಸ್ಟಪಥೊ = ಕೆಟ್ಟದಾರಿ (ಕ.: ಅಪಥ) (A bad or wrong road-Kittel) ೧೬-೩೬
ಸ್ಟರಿ = ಅಸಾಧ್ಯ ೫-೩೦
ಸ್ಟಾ = ಆ ೩-೧೮
ಸ್ಟಾಸ್ಟೀ = ಆಗಿರುವ ೩-೪೦

ಸ್ಪಿಂದುಮುಖಿ = ಇಂದುಮುಖಿ

ಸ್ಪಿದಂತಿ = ಇಲ್ಲದ ೬-೨೪

ಸ್ಪಿರವು = ವಾಸಸ್ಥಾನ ೨೪-೧೫

ಸ್ಪಿವೆರ್ = (?) ೬-೪೭

ಸ್ಪೀ = ಈ ೬-೬೯

ಸ್ಪೀಯ್ = ನೀನು ೫-೮೮

ಸ್ಪೀಯ್ (ಧಾ) = ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಮಾಡು ೧೪-೧

ಸ್ಪೀಟಿದ್ವಯೊ = ಕಿತ್ತೀಳೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡೀಳೆ ಮರಗಳು ೨೪-೪

ಸ್ಪುಡೆ (ಧಾ) = ಒಡೆಯು ೮-೪೪

ಸ್ಪೆಂದ್ = ಎಂದು ೭-೩೫

ಸ್ಪೆಟ್ = ಎಬ್ಬಿಸು ೧೪-೧೪

ಸ್ಪೇತೊ (ಧಾ) = ಹೇರಿಸು, ತುಂಬಿಸು ೨೨-೧೮

ಸ್ಪೇರ್ = ಯಾರು? ೧೫-೮

ಸ್ಪೊರಿ = ಒಬ್ಬನು ೧೫-೧೧

ಹ

ಹಲೊ = ನೇಗಿಲಿನಂತಹ ಆಯುಧ

ಹಾಸಿಪು = ಹಾಸ್ಯಮಾಡು ೮-೩೮

ಹೀನಲೋಚನೆ = ಕುರುಡ

ಹುತಾಹೆ = ಅಗ್ನಿ (ಸಂ.: ಹುತವಹ) ೧೯-೬

ಹೇತಲಾ = ತುಂಬ ೫-೯

ಹೇನ್ಯಲ = ಯಾವಾಗಲೂ ೫-೮೨

ಹೇನ್ಯಾ = ಯಾವಾಗಲೂ

ಹೇಪರ್ತಂದೊಮೆ = ಎಂದಿನಂತೆ ೧೪-೪೪

ಹೇಯಲಪ = ಯಾವಾಗಲೂ ೧೮-೭೫

ಹೇಯಾಲ = ಯಾವುದಾದರೂ ೨-೬೩

ಹೇರ = ಬಹಳವಾಗಿ ೪-೭

ಹೇರಲ್ಲೇರತಿಪಂಬೊ = ಮರುಳು ಮಾತಾಡುವವರು ೨-೨೧

ಹೇಸ್ಪಲಾ = ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ (?) ೩-೮೧

ಹೋಸ್ಪರ್ = (?) ೨-೧೮೮

** ** **

............ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನ ಕಾರಣೊಡು ತಿಕ್ಕಿನ ಮಲ್ಲ ಗ್ರಂಥನೇ 'ಮಹಾಭಾರತೊ' ಪಣ್ಪಿನ ಈ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಓಲೋ ಕಣ್ಣ್‌ತಪ್ಪಾದ್ ಮದೆತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ನನ ಏತ್ ಕಾವ್ಯೊಲು ಏರ್ನ ಅಟ್ಟೊಡು, ಒಲ್ತ ಕೊಟ್ಯೊಡು ಉಂಡೋ! ಏತ್ ನಾಶ ಆತ್‌ಂಡೋ ತೆರಿಯಂದ್. ಆಂಡ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಕಾವ್ಯ ಇತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ ಒರನೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆನ್ ಕಳೆವೊಂದು ತುಳುವೆರ್ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಡ್ ನರೆಲಿಯೆರೆ ಒದಗಿ ಕಾರಣೊನು ನೆನೆತ್‌ಂಡ ಜೆಂಜಿ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಲೆನ್ ಮಣ್ಣ್‌ದಡಿಟ್ ಕೌಂತು ದೀದ್, ನಾಲ್ ಜನಟ ಬಿಕ್ಕೆ ನಟ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್ ನಡಪಾವುನ ಸ್ತಿತಿ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡತ್ತಾ ಪಣ್ಪೆ ಸಂಕಡಲಾ ಆಪುಂಡು.

ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆನ್ ಕಳೆದ್ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಪುಗರ್‌ದಿನೆಕ್ಕ್ ಸರಿಯಾಯಿ ಯೇಗಿತೆ ಈ ಬಾಸೆಗುಂಡುಂದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ವಾಂಸ ಪರಂಪರೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನ ಪಂಡಿತ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ತುಳುವೆರ್ನ ಮಿತ್ತ್ ರುಣಾತ್ತ ಪುದೆ ದೀತೆರ್. ಬೇತೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ನಕುಲ್ಲಾ ಈ ಕಡೆಕ್ಕ್ ಒಂತೆ ಮನಸ್ಸ್ ಕೊರೊಡು. ಅಕ್ಲುಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್‌ಡ ನನಲಾತ್ ಗ್ರಂಥೊಲು ತಿಕ್ಕುನೆಕ್ಕ್ ಅಲ್ಮಾನ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್ ಪಣ್ಪುಂಡು.

— ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ

Honna-Padma, Udupi, ☎ : 21082